

Lietuvos Respublikos Seimo *neeilinė ir ketvirtoji sesijos*

2022 m. vasario 24 d. – kovo 29 d.
139–151 posėdžiai ir minėjimas

Stenogramos

11

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Neeilinė ir ketvirtoji sesijos
2022 m. vasario 24 d. – kovo 29 d.
139–151 posėdžiai ir minėjimas

TURINYS

NEEILINĖ SESIJA

2022 m. vasario 24 d.

Posėdis Nr. 139 (2022 m. vasario 24 d.)

Seimo 2022 m. vasario 24 d. (ketvirtadienio) posėdžio darbotvarkės tvirtinimas	29
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo neeilinės sesijos darbų programos“ projekto Nr. XIVP-1349(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	29
Šio nutarimo priėmimas	29
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Prezidento sprendimo paskelbti nepaprastąją padėtį patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-1348 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (K. Budrys)	30
Seimo nario D. Gaižausko kalba (<i>Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu</i>)	33
Seimo nario P. Saudargo kalba	33
Seimo nario P. Gražulio kalba	34
Seimo nario E. Gentvilo kalba	35
Seimo nario, krašto apsaugos ministro A. Anušausko kalba	35
Seimo nario G. Surplio kalba	36
Šio nutarimo priėmimas	37
Seimo rezoliucijos „Dėl Rusijos ir Baltarusijos agresijos prieš Ukrainą“ projekto Nr. XIVP-1350 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (L. L. Andrikienė)	37
Seimo nario E. Gentvilo kalba (<i>Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu</i>)	40
Seimo narės D. Šakalienės kalba (<i>Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu</i>)	41
Seimo nario V. Mitalo kalba (<i>Laisvės frakcijos vardu</i>)	43
Seimo nario P. Gražulio kalba (<i>Lietuvos regionų frakcijos vardu</i>)	43
Seimo nario G. Surplio kalba (<i>Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu</i>)	44
Seimo nario V. Fiodorovo kalba (<i>Darbo partijos frakcijos vardu</i>)	44
Seimo nario V. Bako kalba (<i>Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ vardu</i>)	45
Šios rezoliucijos priėmimas	47
<i>Seimo narių pareiškimai</i>	
Seimo nario V. Pranckiečio pareiškimas	47

IV (PAVASARIO) SESIJA

2022 m. kovo 10–29 d.

Rytinis posėdis Nr. 140 (2022 m. kovo 10 d.)

Ukrainos Aukščiausiosios Rados Pirmininko R. Stefančuko kalba (<i>vaizdo įrašas</i>)	48
Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkės V. Čmilytės-Nielsen kalba	48
Lietuvos Respublikos Prezidento G. Nausėdos kalba	49
Lietuvos Respublikos Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės kalba	50
Seimo rezoliucijos „Dėl šalies kandidatės statuso suteikimo Ukrainai ir visateisės Ukrainos narystės Europos Sąjungoje“ projekto Nr. XIVP-1374 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (L. L. Andrikienė)	52

Seimo narės D. Šakalienės kalba (<i>Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu</i>)	53
Seimo nario A. Mazuronio kalba	54
Seimo nario P. Gražulio kalba	55
Seimo nario G. Surplio kalba	55
Seimo nario K. Masiulio kalba	56
Šios rezoliucijos priėmimas	58
Seimo 2022 m. kovo 10 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	58
Informaciniai pranešimai	59
Seimo nutarimo „Dėl nepaprastosios padėties įvedimo“ projekto Nr. XIVP-1384(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	60
Seimo nario P. Gražulio kalba	64
Seimo nario S. Skvernelio kalba	65
Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės darbotvarkės „Lietuvos Respublikos piliečių rengimo pilietiniam pasipriešinimui strategija“ patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-1308 pateikimas (A. Anušauskas)	70
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-1372(2) pateikimas (V. Čmilytė-Nielsen, I. Šimonytė, A. Norkienė, T. Tomilinas)	72
Seimo nutarimo „Dėl nepaprastosios padėties įvedimo“ projekto Nr. XIVP-1384(2) priėmimo tęsinys	80
Šio nutarimo priėmimas	80
Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės darbotvarkės „Lietuvos Respublikos piliečių rengimo pilietiniam pasipriešinimui strategija“ patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-1308 pateikimo tęsinys	80
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-1372(2) pateikimo tęsinys	80

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario V. Ažuolo pareiškimas	80
Seimo nario K. Mažeikos pareiškimas	81

Vakarinis posėdis Nr. 141 (2022 m. kovo 10 d.)

Informaciniai pranešimai	82
Valstybės rezervo įstatymo Nr. VIII-1908 2, 8, 10, 13, 17 ir 18 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-846(2) svarstymas ir priėmimas	82
Seimo nario M. Majausko kalba	83
Seimo nario K. Starkevičiaus kalba	83
2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIV-745 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1382 pateikimas (I. Šimonytė)	84
Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1383 pateikimas (I. Šimonytė)	88
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 papildymo 125 ² straipsniu ir 125 ² straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1314 pateikimas (I. Šimonytė)	89
Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1383 pateikimo tęsinys	93
Seimo nutarimo „Dėl 2023–2025 metų vidutinio laikotarpio tikslo nustatymo“ projekto Nr. XIVP-1360 pateikimas (I. Šimonytė)	93

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 32, 64, 68 ir 108 straipsnių pakeitimo bei Įstatymo X ² skyriaus papildymo ketvirtuoju skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1385, Civilinio kodekso 3.242 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1386, Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1387, Paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 5 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1388, Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 1 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-1389, Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 1 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1390, Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 15 ir 22 ⁴ straipsnių bei Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1391, Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 23, 24 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1392 ir Neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 1 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1393 pateikimas (M. Navickienė)	94
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 17, 25, 27, 35, 37, 39, 46, 47, 51, 90 ir 92 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1365, Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 37, 39, 48, 50, 52, 98 ir 100 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1366 ir Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 4, 6, 17, 24, 34, 40, 44 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1367 pateikimas (A. Anušauskas)	98
Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 12, 13 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1351 pateikimas (L. Maskaliovienė)	99
Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 18, 31, 164, 171 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1301 pateikimas (M. Maldeikis)	100
Rinkimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo konstitucinio įstatymo projekto Nr. XIVP-1279(2), Politinių organizacijų įstatymo projekto Nr. XIVP-1280 ir Administracinių nusižengimų kodekso 12, 85, 86, 88, 89, 92, 93, 544 ir 545 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1281 pateikimas (A. Vyšniauskas)	101
Valstybės rezervo įstatymo Nr. VIII-1908 2, 8, 10, 13, 17 ir 18 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-846(2) priėmimo tęsinys	108
Šio įstatymo priėmimas	108
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 papildymo 125 ² straipsniu ir 125 ² straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1314 pateikimo tęsinys	108
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 17, 25, 27, 35, 37, 39, 46, 47, 51, 90 ir 92 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1365, Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 37, 39, 48, 50, 52, 98 ir 100 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1366 ir Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 4, 6, 17, 24, 34, 40, 44 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1367 pateikimo tęsinys	108
Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 12, 13 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1351 pateikimo tęsinys	109
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 32, 64, 68 ir 108 straipsnių pakeitimo bei Įstatymo X ² skyriaus papildymo ketvirtuoju skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1385, Civilinio kodekso 3.242 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1386, Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1387, Paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 5 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1388, Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 1 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-1389, Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 1 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1390, Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 15 ir 22 ⁴ straipsnių bei Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1391, Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 23, 24 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1392 ir Neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 1 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1393 pateikimo tęsinys	109

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1317 ir Vienkartinės išmokos infliacijos neigiamų pasekmių mažinimui įstatymo projekto Nr. XIVP-1318 pateikimas (I. Segalovičienė)	110
Asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatymo Nr. XIII-2077 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1282 pateikimas (R. Karoblis)	116
Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1304 pateikimas (J. Šiugždinienė)	118
Seimo savaitės (2022-03-14 – 2022-03-18) – 2022 m. kovo 15 d. (antradienio) ir 17 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas (J. Razma)	120
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1317 pateikimo tęsinys	121
Vienkartinės išmokos infliacijos neigiamų pasekmių mažinimui įstatymo projekto Nr. XIVP-1318 pateikimo tęsinys	122
Asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatymo Nr. XIII-2077 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1282 pateikimo tęsinys	122
Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1304 pateikimo tęsinys	123

Rytinis posėdis Nr. 142 (2022 m. kovo 15 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. kovo 15 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	124
Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 1, 2, 12, 17, 20, 22, 28, 29 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-1164(2)ES svarstymas	125
Kelių įstatymo Nr. I-891 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-727(2) svarstymas	126
Seimo nario A. Kupčinsko kalba	126
Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 1, 2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 25, 32, 40, 42, 46, 48, 51, 53, 55, 56, 58, 59, 63, 65, 68, 70, 72 ⁹ , 72 ¹⁰ , 72 ¹² , 72 ¹³ , 72 ³⁰ , 72 ³¹ , 75, 78, 80, 87, 89, 91, 92, 93, 95, 96 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ , 15 ² , 21 ¹ , 22 ¹ , 22 ² , 40 ¹ , 40 ² , 40 ³ , 57 ¹ , 65 ¹ straipsniais, VIII ir IX skyriais įstatymo projekto Nr. XIVP-1253(2) svarstymas	127
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimo Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-894(2) svarstymas	127
Seimo narės I. Kačinskaitės-Urbonienės kalba	128
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1271(2) svarstymas	128
Seimo narės V. Targamadzės kalba	129
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 71 ir 92 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1341 pateikimas (A. Bagdonas)	129
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-7516 19 straipsnio 4 dalies pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-298 pateikimas (D. Šakalienė)	130
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1406 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	133
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1407 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	133

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1408 pateikimas (J. Razma)	133
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1215 pateikimas (R. Vaitkus)	134
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. XII-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1310 pateikimas (M. Ošmianskienė)	136
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1291 pateikimas (K. Vilkauskas)	137
Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 1, 2, 12, 17, 20, 22, 28, 29 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-1164(2)ES svarstymo tęsinys	140
Kelių įstatymo Nr. I-891 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-727(2) svarstymo tęsinys	140
Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 1, 2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 25, 32, 40, 42, 46, 48, 51, 53, 55, 56, 58, 59, 63, 65, 68, 70, 72 ⁹ , 72 ¹⁰ , 72 ¹² , 72 ¹³ , 72 ³⁰ , 72 ³¹ , 75, 78, 80, 87, 89, 91, 92, 93, 95, 96 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ , 15 ² , 21 ¹ , 22 ¹ , 22 ² , 40 ¹ , 40 ² , 40 ³ , 57 ¹ , 65 ¹ straipsniais, VIII ir IX skyriais įstatymo projekto Nr. XIVP-1253(2) svarstymo tęsinys	140
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimo Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-894(2) ir Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1271(2) svarstymo tęsinys	140
Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo Nr. XI-1425 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1056(4) priėmimas	142
Šio įstatymo priėmimas	149
Administracinių nusižengimų kodekso 489 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1057(2) priėmimas	149
Šio įstatymo priėmimas	149
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1215 pateikimo tęsinys	149
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-7516 19 straipsnio 4 dalies pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-298 pateikimo tęsinys	150
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1291 pateikimo tęsinys	150
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. XII-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1310 pateikimo tęsinys	150
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 71 ir 92 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1341 pateikimo tęsinys	150
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1406 priėmimo tęsinys	150
Šio nutarimo priėmimas	151
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1407 priėmimo tęsinys	151
Šio nutarimo priėmimas	151
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1408 svarstymas ir priėmimas	151
Šio nutarimo priėmimas	151

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 32, 64, 68 ir 108 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo X ² skyriaus papildymo ketvirtuoju skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1385(2), Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1387(2), Paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 5 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1388(2), Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 1 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-1389(2), Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1390(2), Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 15, 22 ⁴ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1391(2), Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 23, 24 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1392(2) ir Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1393(2) svarstymas	152
Seimo narės I. Kačinskaitės-Urbonienės kalba	152
Seimo nario M. Lingės kalba	153
Seimo narės L. Nagienės kalba	153
Įstatymo „Dėl Belgijos Karalystės, atstovaujamos Flandrijos Vyriausybės, Belgijos prancūzų bendruomenės Vyriausybės, Belgijos vokiečių bendruomenės Vyriausybės, Estijos Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės ir Nyderlandų Karalystės sutarties dėl aukštojo mokslo kvalifikacijų automatiško pripažinimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-1336 pateikimas (J. Šiugždinienė)	155
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 2, 59 ¹ , 59 ² , 59 ³ , 59 ⁴ , 59 ⁵ , 59 ⁶ , 75 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1322ES, Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 2, 3, 16, 59 ¹ , 59 ² , 59 ³ , 59 ⁴ , 59 ⁵ , 59 ⁶ , 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo Nr. XIII-2754 5, 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1323ES, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 45, 50 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1324ES, Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 15 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1325ES, Administracinių nusižengimų kodekso 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1326ES ir Biomedicininį tyrimų etikos įstatymo Nr. VIII-1679 1, 2, 6, 7, 11, 12, 20, 21, 22, 24 ¹ , 24 ² straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1327ES pateikimas (A. Pečkauskas)	155

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario V. Ažuolo pareiškimas	157

Vakarinis posėdis Nr. 143 (2022 m. kovo 15 d.)

2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIV-745 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1382 pirmasis svarstymas	159
Seimo nario A. Skardžiaus kalba	159
Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1383(2) svarstymas	160
Seimo nutarimo „Dėl 2023–2025 metų vidutinio laikotarpio tikslo nustatymo“ projekto Nr. XIVP-1360(2) svarstymas	160
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba	161
Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 12, 13 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1351(2) svarstymas	162
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 17, 25, 27, 35, 37, 39, 45, 47, 51, 90 ir 92 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1365(2), Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 37, 39, 48, 50, 52, 58, 98 ir 100 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1366(2) ir Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 4, 6, 17, 24, 33, 34, 40, 44 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1367(2) svarstymas	162

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1307 pateikimas (J. Pinskus)	163
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1309 pateikimas (J. Pinskus)	165
Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1321 pateikimas (K. Navickas)	167
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo septintuoju ¹ skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1363 ir Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 8, 13, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1364 pateikimas (I. Žilienė)	168
Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo Nr. VIII-840 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1146 pateikimas (E. Pupinis)	171
Civilinio kodekso 2.24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1145 pateikimas (E. Pupinis)	172
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Arūno Sodonio peticijos“ projekto Nr. XIVP-1352 pateikimas (E. Pupinis)	172
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Liudviko Ragauskio peticijos“ projekto Nr. XIVP-1353 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	172
Šio nutarimo priėmimas	173
Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1383(2) svarstymo tęsinys	173
Seimo nutarimo „Dėl 2023–2025 metų vidutinio laikotarpio tikslo nustatymo“ projekto Nr. XIVP-1360(2) svarstymo tęsinys	173
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 17, 25, 27, 35, 37, 39, 45, 47, 51, 90 ir 92 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1365(2), Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 37, 39, 48, 50, 52, 58, 98 ir 100 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1366(2) ir Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 4, 6, 17, 24, 33, 34, 40, 44 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1367(2) svarstymo tęsinys	173
Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 12, 13 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1351(2) svarstymo tęsinys	173
Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1321 pateikimo tęsinys	174
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo septintuoju ¹ skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1363 ir Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 8, 13, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1364 pateikimo tęsinys	174
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1307 pateikimo tęsinys	174
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1309 pateikimo tęsinys	174
Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo Nr. VIII-840 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1146 pateikimo tęsinys	175
Civilinio kodekso 2.24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1145 pateikimo tęsinys	175
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Arūno Sodonio peticijos“ projekto Nr. XIVP-1352 svarstymas ir priėmimas	175
Šio nutarimo priėmimas	175

Seimo protokolinio nutarimo (dėl Administracinių nusižengimų kodekso 489 straipsnio pakeitimo įstatymo įsigaliojimo datos patikslinimo) priėmimas	175
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1299 pateikimas (G. Burokienė)	175
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1313 pateikimas (G. Burokienė)	177
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1319 pateikimas (P. Gražulis)	178
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1334 pateikimas (G. Kindurys)	181

Rytinis posėdis Nr. 144 (2022 m. kovo 17 d.)

Informaciniai pranešimai	183
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. kovo 17 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas	183
Seimo rezoliucijos „Dėl aktyvių priemonių Ukrainos civilių gyventojų bei kritinės infrastruktūros saugumui užtikrinti“ projekto Nr. XIVP-1420(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (P. Saudargas)	183
Seimo nario V. Gapšio kalba (<i>Darbo partijos frakcijos vardu</i>)	186
Seimo nario V. Bako kalba	187
Seimo nario P. Gražulio kalba	188
Seimo nario E. Gentvilo kalba	188
Šios rezoliucijos priėmimas	189
2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIV-745 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1382 antrasis svarstymas	190
Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1383(2) priėmimas	190
Seimo nutarimo „Dėl 2023–2025 metų vidutinio laikotarpio tikslo nustatymo“ projekto Nr. XIVP-1360(2) priėmimas	191
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 32, 64, 68 ir 108 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo X ² skyriaus papildymo ketvirtuoju skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1385(2) priėmimas	191
Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1387(2) priėmimas	193
Paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 5 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1388(2) priėmimas	193
Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 1 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-1389(2) priėmimas	193
Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1390(2) priėmimas	193
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 15, 22 ⁴ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1391(2) priėmimas	193
Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 23, 24 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1392(2) priėmimas	194
Neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1393(2) priėmimas	194
Civilinio kodekso 3.242 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1386(2) svarstymas	194
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 17, 25, 27, 35, 37, 39, 45, 47, 51, 90 ir 92 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1365(2) priėmimas	194

Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 37, 39, 48, 50, 52, 58, 98 ir 100 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1366(2) priėmimas	195
Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 4, 6, 17, 24, 33, 34, 40, 44 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1367(2) priėmimas	195
Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 12, 13 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1351(2) priėmimas	195
Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 23, 24 ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1160(2) priėmimas	195
Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1161(2) priėmimas	195
Seimo nutarimo „Dėl specialiosios nepaprastosios padėties kontrolės komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIVP-1409 pateikimas (A. Širinskienė)	196
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15 ⁴ straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1421 pateikimas (J. Razma)	199
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1422 ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1423 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	199
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1424 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	200
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XIV-49 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1425 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	200
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 papildymo 125 ² straipsniu ir 125 ² straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1314(2) svarstymas ir priėmimas	201
Seimo nario A. Gedvilo kalba	202
Seimo nario R. Žemaitaičio kalba	202
Seimo narės I. Kačinskaitės-Urbonienės kalba	203
Šio įstatymo priėmimas	212
2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIV-745 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1382 priėmimas	212
Šio įstatymo priėmimas	212
Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1383(2) priėmimo tęsinys	212
Šio įstatymo priėmimas	213
Seimo nutarimo „Dėl 2023–2025 metų vidutinio laikotarpio tikslo nustatymo“ projekto Nr. XIVP-1360(2) priėmimo tęsinys	213
Šio nutarimo priėmimas	213
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 32, 64, 68 ir 108 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo X ² skyriaus papildymo ketvirtuoju skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1385(2) priėmimo tęsinys	213
Šio įstatymo priėmimas	213
Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1387(2) priėmimo tęsinys	213
Šio įstatymo priėmimas	213
Paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 5 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1388(2) priėmimo tęsinys	213
Šio įstatymo priėmimas	213

Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 1 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-1389(2) priėmimo tęsinys	214
Šio įstatymo priėmimas	214
Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1390(2) priėmimo tęsinys	214
Šio įstatymo priėmimas	214
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 15, 22 ⁴ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1391(2) priėmimo tęsinys	214
Šio įstatymo priėmimas	214
Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 23, 24 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1392(2) priėmimo tęsinys	214
Šio įstatymo priėmimas	214
Neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1393(2) priėmimo tęsinys	214
Šio įstatymo priėmimas	215
Civilinio kodekso 3.242 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1386(2) svarstymo tęsinys	215
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 17, 25, 27, 35, 37, 39, 45, 47, 51, 90 ir 92 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1365(2) priėmimo tęsinys	215
Šio įstatymo priėmimas	215
Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 37, 39, 48, 50, 52, 58, 98 ir 100 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1366(2) priėmimo tęsinys	215
Šio įstatymo priėmimas	215
Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 4, 6, 17, 24, 33, 34, 40, 44 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1367(2) priėmimo tęsinys	215
Šio įstatymo priėmimas	215
Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 12, 13 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1351(2) priėmimo tęsinys	216
Šio įstatymo priėmimas	216
Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 23, 24 ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1160(2) priėmimo tęsinys	216
Šio įstatymo priėmimas	216
Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1161(2) priėmimo tęsinys	216
Šio įstatymo priėmimas	216
Seimo nutarimo „Dėl specialiosios nepaprastosios padėties kontrolės komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIVP-1409 pateikimo tęsinys	216
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15 ⁴ straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1421 pateikimo tęsinys	216
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1422 priėmimo tęsinys	217
Šio nutarimo priėmimas	217
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1423 priėmimo tęsinys	217
Šio nutarimo priėmimas	217

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1424 priėmimo tęsinys	217
Šio nutarimo priėmimas	217
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XIV-49 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1425 priėmimo tęsinys	218
Šio nutarimo priėmimas	218

Vyriausybės valanda

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės, žemės ūkio ministro K. Navicko, vidaus reikalų ministrės A. Bilotaitės, krašto apsaugos ministro A. Anušausko, susisiekimo ministro M. Skuodžio, finansų ministrės G. Skaistės bei švietimo, mokslo ir sporto ministrės J. Šiugždinienės atsakymai į Seimo narių klausimus	218

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario V. Ažuolo pareiškimas	224

Vakarinis posėdis Nr. 145 (2022 m. kovo 17 d.)

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario E. Zingerio pareiškimas	226
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-1372(3) svarstymas	227
Seimo nario R. Žemaitaičio kalba (<i>Lietuvos regionų frakcijos vardu</i>)	229
Seimo nario V. Fiodorovo kalba (<i>Darbo partijos frakcijos vardu</i>)	231
Seimo nario D. Gaižausko kalba (<i>Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu</i>)	231
Seimo nario L. Kukuraičio kalba (<i>Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ vardu</i>)	232
Seimo nario E. Gentvilo kalba (<i>Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu</i>)	233
Seimo nario V. Mitalo kalba (<i>Laisvės frakcijos vardu</i>)	234
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 2 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-257(3) priėmimas	236
Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 2, 16, 17, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1293(2) ir Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1294(2) svarstymas	240
Seimo nario A. Pociaus kalba	240
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 12, 13 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-785(2) svarstymas	241
Seimo nario J. Jaručio kalba (<i>Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu</i>)	241
Seimo nario K. Mažeikos kalba	242
Seimo nario A. Vyšniausko kalba	243
Asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatymo Nr. XIII-2077 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1282(2) svarstymas	244
Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos“ projekto Nr. XIVP-1381 pateikimas (A. Žukauskas)	244
Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo Nr. VIII-157 4, 13, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1371 pateikimas (A. Pečkauskas)	246

Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 2, 11, 11 ¹ , 13, 25, 27, 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1329 pateikimas (R. Radavičienė)	247
Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-169 pateikimas (L. Jonauskas)	248
Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1375 pateikimas (L. Nagienė)	249
Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 14 straipsnio papildymo įstatymo projekto Nr. XIVP-1267 pateikimas (J. Urbanavičius)	250
Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1159 pateikimas (E. Gentvilas)	250
Baudžiamojo kodekso papildymo 170 ³ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1373 pateikimas (J. Razma)	255
Baudžiamojo kodekso 170 ² straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1361 pateikimas (P. Gražulis)	259
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1394 ir Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1395 pateikimas (A. Matulas)	260
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-634(2) pateikimas (R. Žemaitaitis)	261
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 26, 26 ¹ , 26 ² , 39 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 34 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1298 pateikimas (R. Šalaševičiūtė)	264
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1396 ir Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 papildymo 19 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1397 pateikimas (A. Matulas)	266
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 67 straipsnio, trisdešimt antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Statuto papildymo 202 ¹ straipsniu“ projekto Nr. XIVP-1412 pateikimas (S. Šedbaras)	269
Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 2, 4, 6, 7, 8, 9 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1225 pateikimas (A. Vyšniauskas)	269
Seimo savaitės (2022-03-21 – 2022-03-25) – 2022 m. kovo 22 d. (antradienio) ir 24 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	270
Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 2, 16, 17, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1293(2) ir Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1294(2) svarstymo tęsinys	271
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 12, 13 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-785(2) svarstymo tęsinys	271
Asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatymo Nr. XIII-2077 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1282(2) svarstymo tęsinys	272
Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos“ projekto Nr. XIVP-1381 pateikimo tęsinys	272
Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo Nr. VIII-157 4, 13, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1371 pateikimo tęsinys	272
Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 2, 11, 11 ¹ , 13, 25, 27, 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1329 pateikimo tęsinys	272
Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-169 pateikimo tęsinys	272
Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1375 pateikimo tęsinys	272
Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1159 pateikimo tęsinys	273

Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 14 straipsnio papildymo įstatymo projekto Nr. XIVP-1267 pateikimo tęsinys	273
Baudžiamojo kodekso papildymo 170 ³ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1373 pateikimo tęsinys	273
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1394 ir Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1395 pateikimo tęsinys	273
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-634(2) pateikimo tęsinys	274
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 26, 26 ¹ , 26 ² , 39 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 34 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1298 pateikimo tęsinys	274
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1396 ir Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 papildymo 19 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1397 pateikimo tęsinys	275
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 67 straipsnio, trisdešimt antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Statuto papildymo 202 ¹ straipsniu“ projekto Nr. XIVP-1412 pateikimo tęsinys	275
Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 2, 4, 6, 7, 8, 9 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1225 pateikimo tęsinys	275

Rytinis posėdis Nr. 146 (2022 m. kovo 22 d.)

Informaciniai pranešimai	276

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Algirdo Ražausko 70-ųjų gimimo metinių paminėjimas

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Č. Juršėno kalba	276
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. kovo 22 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas	278
Seimo rezoliucijos „Dėl Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos narystės Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijoje“ projekto Nr. XIVP-1450 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Juozapaitis)	278
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15 ⁴ straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1421(2) svarstymas	281
Civilinio kodekso 3.242 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1386(2) priėmimas	282
Asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatymo Nr. XIII-2077 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1282(2) priėmimas	283
Vandens įstatymo Nr. VIII-474 3 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1111(2) svarstymas	283
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 29, 93, 141, 151, 153 ir 156 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1449 pateikimas (J. Razma)	284
Seimo rezoliucijos „Dėl Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos narystės Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijoje“ projekto Nr. XIVP-1450 priėmimo tęsinys	287
Šios rezoliucijos priėmimas	287
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15 ⁴ straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1421(2) svarstymo tęsinys	288
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-1372(3) svarstymo tęsinys	288

Civilinio kodekso 3.242 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1386(2) priėmimo tęsinys	288
Šio įstatymo priėmimas	288
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 2 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-257(3) priėmimo tęsinys	288
Asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatymo Nr. XIII-2077 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1282(2) priėmimo tęsinys	292
Šio įstatymo priėmimas	292
Vandens įstatymo Nr. VIII-474 3 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1111(2) svarstymo tęsinys	292
Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-837(2)VK svarstymas	292
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 1, 12, 16, 20, 22, 24, 28, 29, 30, 31, 36, 37, 38, 39 ¹ , 40, 44, 46, 47, 48, 48 ¹ straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 39 ² , 39 ³ ir 48 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-1399 ir Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1400 pateikimas (V. Šilinskas)	293
Civilinio kodekso 1.65, 1.117, 3.51, 3.52, 3.53, 3.61, 3.66, 3.67, 3.73, 3.77, 3.79, 3.85, 3.103, 3.140, 3.144, 3.188, 5.7, 6.492 ir 6.493 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 3.54 ¹ ir 3.76 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5059(2), Civilinės būklės aktų registravimo įstatymo Nr. XII-2111 13 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5060(2), Notariato įstatymo Nr. I-2882 6, 28 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5061(2), Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 8, 31 ⁵ ir 31 ⁹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5062(2), Civilinio proceso kodekso 27, 35, 80, 82, 86, 115, 162 ² , 284, 350, 515, 577, 582 ir 608 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5063(2) ir Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 35, 38 ir 105 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5065(2) pateikimas (J. Greičienė)	298
Civilinio kodekso 6.978 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1147 pateikimas (L. Girskienė)	300
Administracinių nusižengimų kodekso 488 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1362 pateikimas (A. Vyšniauskas)	301
Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-837(2)VK svarstymo tęsinys	303
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 1, 12, 16, 20, 22, 24, 28, 29, 30, 31, 36, 37, 38, 39 ¹ , 40, 44, 46, 47, 48, 48 ¹ straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 39 ² , 39 ³ ir 48 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-1399 ir Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1400 pateikimo tęsinys	303
Civilinio kodekso 1.65, 1.117, 3.51, 3.52, 3.53, 3.61, 3.66, 3.67, 3.73, 3.77, 3.79, 3.85, 3.103, 3.140, 3.144, 3.188, 5.7, 6.492 ir 6.493 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 3.54 ¹ ir 3.76 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5059(2), Civilinės būklės aktų registravimo įstatymo Nr. XII-2111 13 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5060(2), Notariato įstatymo Nr. I-2882 6, 28 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5061(2), Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 8, 31 ⁵ ir 31 ⁹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5062(2), Civilinio proceso kodekso 27, 35, 80, 82, 86, 115, 162 ² , 284, 350, 515, 577, 582 ir 608 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5063(2) ir Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 35, 38 ir 105 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5065(2) pateikimo tęsinys	304
Civilinio kodekso 6.978 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1147 pateikimo tęsinys	304

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario A. Gedvilo pareiškimas	304
Seimo nario P. Gražulio pareiškimas	305

Vakarinis posėdis Nr. 147 (2022 m. kovo 22 d.)

Vyriausybės pusvalandis

Švietimo, mokslo ir sporto ministrės Jurgitos Šiugždinienės pranešimas dėl ukrainiečių vaikų švietimo

Švietimo, mokslo ir sporto ministrės J. Šiugždinienės kalba	306
Švietimo, mokslo ir sporto ministrės J. Šiugždinienės atsakymai į Seimo narių klausimus	308
Seimo rezoliucijos „Dėl energetinių išteklių importo nutraukimo iš šalių, vykdančių karinę agresiją prieš Ukrainą, ir Lietuvos energetikos sistemos stiprinimo“ projekto Nr. XIVP-1433(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Bakas)	312
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba	316
Seimo nario A. Skardžiaus kalba	317
Seimo nario T. Tomilino kalba	317
Seimo nario P. Gražulio kalba	318
Seimo nutarimo „Dėl Albino Antanaičio skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projekto Nr. XIVP-1415 pateikimas (J. Šovienė)	320
Kandidato į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas A. Antanaičio kalba	321
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Evaldą Pašilį Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projekto Nr. XIVP-1416 pateikimas (J. Šovienė)	322
Kandidato į Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigas E. Pašilio kalba ir atsakymai į Seimo narių klausimus	323
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Aivą Survilienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projekto Nr. XIVP-1417 pateikimas (J. Šovienė)	325
Kandidatės į Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigas A. Survilienės kalba ir atsakymai į Seimo narių klausimus	326
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Irmantą Šulcą Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projekto Nr. XIVP-1418 pateikimas (J. Šovienė)	327
Kandidato į Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigas I. Šulco kalba	327
Kandidato į Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigas I. Šulco atsakymai į Seimo narių klausimus	328
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Žilviną Terebeizą Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projekto Nr. XIVP-1419 pateikimas (J. Šovienė)	329
Kandidato į Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigas Ž. Terebeizos kalba	329
Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1377 pateikimas (S. Šedbaras)	330
Administracinių nusižengimų kodekso 488 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2419(3) pateikimas (E. Pupinis)	333
Seimo rezoliucijos „Dėl energetinių išteklių importo nutraukimo iš šalių, vykdančių karinę agresiją prieš Ukrainą, ir Lietuvos energetikos sistemos stiprinimo“ projekto Nr. XIVP-1433(2) priėmimo tęsinys	337
Šios rezoliucijos priėmimas	337
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-1372(3) svarstymo tęsinys ir priėmimas	337
Šio nutarimo priėmimas	343
Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1377 pateikimo tęsinys	345
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10, 13, 33 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1370 pateikimas (M. Skuodis)	345

Dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 2, 3, 5, 8, 10, 15, 16, 20 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1228 pateikimas (R. Mikaitis)	346
Administracinių nusižengimų kodekso 417, 589 ir 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1292(4) pateikimas (M. Ošmianskienė)	348
Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 papildymo 16 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1273 pateikimas (M. Ošmianskienė)	350
Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1315 pateikimas (M. Ošmianskienė)	351
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 14, 84 straipsnių pakeitimo ir 18 ¹ , 20 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1290 ir Švietimo įstatymo Nr. I-1489 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1338 pateikimas (A. Žukauskas)	352
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 75 ³ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1320 pateikimas (A. Žukauskas)	353
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10, 13, 33 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1370 pateikimo tęsinys	355
Dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 2, 3, 5, 8, 10, 15, 16, 20 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1228 pateikimo tęsinys	355
Administracinių nusižengimų kodekso 417, 589 ir 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1292(4) pateikimo tęsinys	356
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 14, 84 straipsnių pakeitimo ir 18 ¹ , 20 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1290 ir Švietimo įstatymo Nr. I-1489 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1338 pateikimo tęsinys	356
Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 papildymo 16 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1273 pateikimo tęsinys	356
Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1315 pateikimo tęsinys	356

Rytinis posėdis Nr. 148 (2022 m. kovo 24 d.)

Seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. kovo 24 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	358
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15 ⁴ straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1421(2) priėmimas	360
Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 1, 2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 25, 32, 40, 42, 46, 48, 51, 53, 55, 56, 58, 59, 63, 65, 68, 70, 72 ⁹ , 72 ¹⁰ , 72 ¹² , 72 ¹³ , 72 ³⁰ , 72 ³¹ , 75, 78, 80, 87, 89, 91, 92, 93, 95, 96 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ , 15 ² , 21 ¹ , 22 ¹ , 22 ² , 40 ¹ , 40 ² , 40 ³ , 57 ¹ , 65 ¹ straipsniais, VIII ir IX skyriais įstatymo projekto Nr. XIVP-1253(2) priėmimas	360
Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 2, 16, 17, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1293(2) priėmimas	361
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1294(2) priėmimas	362
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 12, 13 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-785(2) priėmimas	362
Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 3 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-824(2) priėmimas	364
Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1024(2) priėmimas	364
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimo Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-894(3) priėmimas	365

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1271(2) priėmimas	366
Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos narių“ projekto Nr. XIVP-1381(2) svarstymas ir priėmimas	366
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-517(2) svarstymas	366
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 4, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 24, 26, 27, 29, 32, 32 ¹ , 33, 35 ¹ , 53 straipsnių, devintojo skirsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3380 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-759(2) svarstymas	367
Kelių įstatymo Nr. I-891 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-727(2) priėmimas	367
Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 1, 2, 12, 17, 20, 22, 28, 29 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-1164(2)ES priėmimas	368
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-995 pateikimas (P. Gražulis)	369
Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 15, 19, 19 ¹ , 19 ² , 19 ³ , 36, 37, 47, 55, 56, 81, 89 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 20 ¹ , 58 ¹ , 128 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-1403, Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 6, 19, 19 ¹ , 19 ² , 55 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 19 ³ straipsniu įstatymo Nr. XIII-704 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1404 ir Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 247 ¹ straipsniu ir Kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1405 pateikimas (S. Gentvilas)	370
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15 ⁴ straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1421(2) priėmimo tęsinys	373
Šio statuto priėmimas	374
Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 1, 2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 25, 32, 40, 42, 46, 48, 51, 53, 55, 56, 58, 59, 63, 65, 68, 70, 72 ⁹ , 72 ¹⁰ , 72 ¹² , 72 ¹³ , 72 ³⁰ , 72 ³¹ , 75, 78, 80, 87, 89, 91, 92, 93, 95, 96 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ , 15 ² , 21 ¹ , 22 ¹ , 22 ² , 40 ¹ , 40 ² , 40 ³ , 57 ¹ , 65 ¹ straipsniais, VIII ir IX skyriais įstatymo projekto Nr. XIVP-1253(2) priėmimo tęsinys	374
Šio įstatymo priėmimas	374
Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 2, 16, 17, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1293(2) priėmimo tęsinys	374
Šio įstatymo priėmimas	374
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1294(2) priėmimo tęsinys	374
Šio įstatymo priėmimas	374
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 12, 13 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-785(2) priėmimo tęsinys	374
Šio įstatymo priėmimas	377
Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 3 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-824(2) priėmimo tęsinys	378
Šio įstatymo priėmimas	381
Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1024(2) priėmimo tęsinys	381
Šio įstatymo priėmimas	381
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimo Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-894(3) priėmimo tęsinys	381
Šio nutarimo priėmimas	381
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1271(2) priėmimo tęsinys	381

Šio įstatymo priėmimas	381
Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos narių“ projekto Nr. XIVP-1381(2) priėmimo tęsinys	382
Šio nutarimo priėmimas	382
Kelių įstatymo Nr. I-891 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-727(2) priėmimo tęsinys	382
Šio įstatymo priėmimas	382
Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 1, 2, 12, 17, 20, 22, 28, 29, 30, 32 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-1164(2)ES priėmimo tęsinys	382
Šio įstatymo priėmimas	382
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 2 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-257(3) priėmimo tęsinys	382
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-995 pateikimo tęsinys	383

Vyriausybės valanda

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės, sveikatos apsaugos ministro A. Dulčio, finansų ministrės G. Skaistės, žemės ūkio ministro K. Navicko, švietimo, mokslo ir sporto ministrės J. Šiugždinienės, ekonomikos ir inovacijų ministrės A. Armonaitės, vidaus reikalų ministrės A. Bilotaitės ir socialinės apsaugos ir darbo ministrės M. Navickienės atsakymai į Seimo narių klausimus	384

Vakarinis posėdis Nr. 149 (2022 m. kovo 24 d.)

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 33 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1354, Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 3, 5, 6, 12 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1355, Administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymo Nr. XII-1869 426 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1356, Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 30, 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1357 ir Želdynų įstatymo Nr. 241 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1358 pateikimas (K. Mažeika)	393
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 3, 13 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1413 pateikimas (A. Pocius)	396
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės paskyrimo“ projekto Nr. XIVP-1435 pateikimas (A. Vinkus)	400
Transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1300(2) pateikimas (M. Skritulskas)	402
Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 33 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1354, Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 3, 5, 6, 12 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1355, Administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymo Nr. XII-1869 426 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1356, Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 30, 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1357 ir Želdynų įstatymo Nr. 241 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1358 pateikimo tęsinys	403
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 3, 13 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1413 pateikimo tęsinys	403
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės paskyrimo“ projekto Nr. XIVP-1435 pateikimo tęsinys	403
Transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1300(2) pateikimo tęsinys	404

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1458 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	404
Šio nutarimo priėmimas	405
Seimo savaitės (2022-03-28 – 2022-04-01) – 2022 m. kovo 29 d. (antradienio) ir 31 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	405
Administracinių nusižengimų kodekso 524 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1453 ir Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1454 pateikimas (M. Ošmianskienė)	405
Administracinių nusižengimų kodekso 524 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1456 pateikimas (P. Kuzmickienė)	409
Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 2 ir 7 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIVP-766 pateikimas (A. Kupčinskas)	411
Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 6, 7 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-819 pateikimas (V. Bakas)	413
Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 6, 7 straipsnių ir II skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1328 pateikimas (R. Lopata)	417
Administracinių nusižengimų kodekso 524 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1453 ir Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1454 pateikimo tęsinys	418
Administracinių nusižengimų kodekso 524 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1456 pateikimo tęsinys	419
Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 2 ir 7 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIVP-766 pateikimo tęsinys	420
Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 6, 7 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-819 pateikimo tęsinys	420
Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 6, 7 straipsnių ir II skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1328 pateikimo tęsinys	421

Rytinis posėdis Nr. 150 (2022 m. kovo 29 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. kovo 29 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	422
Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1239(2) svarstymas	423
Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-321(2) svarstymas	424
Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 11 ir 11 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1187(2) svarstymas	424
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 67 straipsnio, trisdešimt antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Statuto papildymo 202 ¹ straipsniu“ projekto Nr. XIVP-1412(2) svarstymas	425
Baudžiamojo proceso kodekso 106 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1002(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 666 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1003(2) svarstymas	425
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-516(2) svarstymas	426
Seimo nario V. Ažuolo kalba (<i>Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu</i>)	427
Seimo nario R. Žemaitaičio kalba	427
Seimo nario G. Palucko kalba	428
Seimo nario K. Mažeikos kalba	429

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 16, 18, 20, 20 ¹ , 21, 22, 23, 26, 29, 49, 50, 55, 56, 57, 63 straipsnių ir dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, 54 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-5202(3), Energetikos įstatymo Nr. IX-884 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5200(2) ir Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 15, 16, 17, 21 ¹ , 22 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5201(2) svarstymas	430
Seimo nario D. Kreivio kalba	431
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės paskyrimo“ projekto Nr. XIVP-1435 svarstymas	432
Seimo nario A. Vinkaus kalba	432
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1431 pateikimas (V. Juozapaitis)	433
Darbo kodekso Nr. XII-2603 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1093 pateikimas (R. Šalaševičiūtė)	436
Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1239(2) svarstymo tęsinys	438
Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-321(2) svarstymo tęsinys	439
Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 11 ir 11 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1187(2) svarstymo tęsinys	439
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 67 straipsnio, trisdešimt antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Statuto papildymo 202 ¹ straipsniu“ projekto Nr. XIVP-1412(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	439
Šio statuto priėmimas	439
Baudžiamojo proceso kodekso 106 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1002(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 666 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1003(2) svarstymo tęsinys	440
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-516(2) svarstymo tęsinys	440
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 16, 18, 20, 20 ¹ , 21, 22, 23, 26, 29, 49, 50, 55, 56, 57, 63 straipsnių ir dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, 54 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-5202(3), Energetikos įstatymo Nr. IX-884 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5200(2) ir Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 15, 16, 17, 21 ¹ , 22 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5201(2) svarstymo tęsinys	440
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės paskyrimo“ projekto Nr. XIVP-1435 svarstymo tęsinys ir priėmimas	443
Šio nutarimo priėmimas	444
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Evaldą Pašilį Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projekto Nr. XIVP-1416(2) svarstymas ir priėmimas	444
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Aivą Survilienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projekto Nr. XIVP-1417(2) svarstymas ir priėmimas	445
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Irmantą Šulcą Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projekto Nr. XIVP-1418(2) svarstymas ir priėmimas	445
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Žilviną Terebeizą Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projekto Nr. XIVP-1419(2) svarstymas ir priėmimas	445
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1476 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	446
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1474(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	446

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XIV-50 „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1475 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	447
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Jono Algimanto Jurgausko peticijos“ projekto Nr. XIVP-1472 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	447
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Sauliaus Arlauskio, Vytauto Budniko, Ryšardo Burdos, Antano Levicko peticijos“ projekto Nr. XIVP-1473 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	448
Darbo kodekso 144 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1222 pateikimas (J. Sabatauskas)	449
Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1272 pateikimas (E. Sabutis)	450
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 10 d. nutarimo Nr. XIII-499 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XIVP-1332 pateikimas (A. Žukauskas)	452

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario V. Valkiūno pareiškimas	452

Vakarinis posėdis Nr. 151 (2022 m. kovo 29 d.)

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Irmantą Šulčą Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projekto Nr. XIVP-1418(2) priėmimo tęsinys	454
Šio nutarimo priėmimas	454
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Žilviną Terebeizą Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projekto Nr. XIVP-1419(2) priėmimo tęsinys	454
Šio nutarimo priėmimas	454
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Aivą Survilienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projekto Nr. XIVP-1417(2) priėmimo tęsinys	454
Šio nutarimo priėmimas	454
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Evaldą Pašilį Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projekto Nr. XIVP-1416(2) priėmimo tęsinys	454
Šio nutarimo priėmimas	455

Vyriausybės pusvalandis

Energetikos ministro D. Kreivio kalba	455
Energetikos ministro D. Kreivio atsakymai į Seimo narių klausimus	458

Darbo kodekso 1, 2, 25, 26, 30, 36, 40, 44, 46, 51, 52, 55, 56, 57, 59, 72 ¹ , 75, 79, 107, 113, 117, 126, 133, 134, 137, 138, 169, 171 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1438ES, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 1, 5, 11 ¹ , 16, 19, 20, 22, 23, 24 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-1439, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 2, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 11 ¹ , 14, 16, 22, 23 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-752 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1440, Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 2, 7 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1441, Vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1442, Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1443 ir Teismų įstatymo Nr. I-480 44 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1444 pateikimas (M. Navickienė)	462

Darbo kodekso 135 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-1162 pateikimas (L. Savickas)	468
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-1431 pateikimo tęsinys	472
Darbo kodekso 1, 2, 25, 26, 30, 36, 40, 44, 46, 51, 52, 55, 56, 57, 59, 72 ¹ , 75, 79, 107, 113, 117, 126, 133, 134, 137, 138, 169, 171 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-1438ES, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 1, 5, 11 ¹ , 16, 19, 20, 22, 23, 24 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto Nr. XVP-1439, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 2, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 11 ¹ , 14, 16, 22, 23 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-752 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-1440, Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 2, 7 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-1441, Vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-1442, Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-1443 ir Teismų įstatymo Nr. I-480 44 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-1444 pateikimo tęsinys	473
Darbo kodekso 144 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-1222 pateikimo tęsinys	473
Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-1272 pateikimo tęsinys	473
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 10 d. nutarimo Nr. XIII-499 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XVP-1332 pateikimo tęsinys	473
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-1476 priėmimo tęsinys	474
Šio nutarimo priėmimas	474
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-1474(2) priėmimo tęsinys	474
Šio nutarimo priėmimas	474
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XIV-50 „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-1475 priėmimo tęsinys	474
Šio nutarimo priėmimas	474
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Jono Algimanto Jurgausko peticijos“ projekto Nr. XVP-1472 priėmimo tęsinys	474
Šio nutarimo priėmimas	474
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Sauliaus Arlauskio, Vytauto Budniko, Ryšardo Burdos, Antano Levicko peticijos“ projekto Nr. XVP-1473 priėmimo tęsinys	475
Šio nutarimo priėmimas	475
Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-1359 pateikimas (R. Žemaitaitis)	475
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 3, 10, 13, 15, 17, 19, 20, 22, 24, 27 ¹ , 29, 30 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-1445, Administracinių nusižengimų kodekso 29, 71, 415, 416, 417, 420, 423, 424, 426, 427, 428, 431, 589, 603, 608, 611 ir 686 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-1446, Baudžiamojo kodekso 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-1447 ir Administracinių nusižengimų kodekso 247, 589, 608 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 248 ¹ , 248 ² , 248 ³ straipsniais įstatymo Nr. XIV-598 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-1448 pateikimas (V. Dmitrijev)	478
Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 1, 3, 4, 5, 6, 7, 18, 22, 30, 39, 43 ² ir 43 ³ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-1459 ir Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 1, 2, 5, 6, 43 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 43 ² , 43 ³ straipsniais įstatymo Nr. XIII-1871 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-1460 pateikimas (E. Markevičiūtė)	482

Baudžiamojo kodekso 15 ⁶ , 76, 178, 180, 181, 182, 183, 184, 189 ¹ , 190, 192, 195, 196, 197, 199, 199 ¹ , 199 ² , 200, 201, 203, 204, 206, 207, 208, 209, 212, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 224 ¹ , 246, 248, 253, 255, 256, 267, 267 ¹ , 270, 277 ir 281 straipsnių pakeitimo, Kodekso papildymo 282 ¹ straipsniu ir Kodekso 177, 186 ir 298 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIII-4856(2), Administracinių nusižengimų kodekso 115, 122, 125, 137, 187, 205 ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 107 ¹ , 113 ¹ ir 187 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIII-4857(2), Baudžiamojo proceso kodekso 122, 151, 167 ir 225 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4858(2) ir Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4859(2) pateikimas (E. Dobrovolska)	484
Civilinės būklės aktų registravimo įstatymo Nr. XII-2111 6, 12 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1464 ir Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1465 pateikimas (E. Dobrovolska)	488
Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 9, 10, 11, 11 ¹ , 12, 13, 15, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-683 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1410 ir Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 11 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3311 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1411 pateikimas (Z. Balčytis)	489
Informaciniai pranešimai	489
Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 9, 10, 11, 11 ¹ , 12, 13, 15, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-683 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1410 ir Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 11 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3311 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1411 pateikimo tęsinys	490
Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1359 pateikimo tęsinys	490
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 3, 10, 13, 15, 17, 19, 20, 22, 24, 27 ¹ , 29, 30 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1445, Administracinių nusižengimų kodekso 29, 71, 415, 416, 417, 420, 423, 424, 426, 427, 428, 431, 589, 603, 608, 611 ir 686 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1446, Baudžiamojo kodekso 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1447 ir Administracinių nusižengimų kodekso 247, 589, 608 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 248 ¹ , 248 ² , 248 ³ straipsniais įstatymo Nr. XIV-598 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1448 pateikimo tęsinys	490
Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 1, 3, 4, 5, 6, 7, 18, 22, 30, 39, 43 ² ir 43 ³ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1459 ir Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 1, 2, 5, 6, 43 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 43 ² , 43 ³ straipsniais įstatymo Nr. XIII-1871 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1460 pateikimo tęsinys	490
Baudžiamojo kodekso 15 ⁶ , 76, 178, 180, 181, 182, 183, 184, 189 ¹ , 190, 192, 195, 196, 197, 199, 199 ¹ , 199 ² , 200, 201, 203, 204, 206, 207, 208, 209, 212, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 224 ¹ , 246, 248, 253, 255, 256, 267, 267 ¹ , 270, 277 ir 281 straipsnių pakeitimo, Kodekso papildymo 282 ¹ straipsniu ir Kodekso 177, 186 ir 298 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIII-4856(2), Administracinių nusižengimų kodekso 115, 122, 125, 137, 187, 205 ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 107 ¹ , 113 ¹ ir 187 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIII-4857(2), Baudžiamojo proceso kodekso 122, 151, 167 ir 225 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4858(2) ir Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4859(2) pateikimo tęsinys	491
Civilinės būklės aktų registravimo įstatymo Nr. XII-2111 6, 12 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1464 ir Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1465 pateikimo tęsinys	491

*Minėjimas, skirtas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienai,
ir Valstybės Nepriklausomybės stipendijos įteikimo ceremonija*

2022 m. kovo 11 d.

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkės Viktorijos Čmilytės-Nielsen kalba	494
Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo deputatės Zitos Šličytės kalba	495
Valstybės Nepriklausomybės stipendijos laureato, istoriko daktaro Norberto Černiausko kalba	496
Karo pabėgėlės iš Donbaso Hannos Hladkos kalba	498
Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Sauliaus Pečeliūno kalba	498

Valstybės Nepriklausomybės stipendijos įteikimo ceremonija

Valstybės Nepriklausomybės stipendijos skyrimo komisijos pirmininko profesoriaus daktaro Zenono Butkaus kalba.....	499
Valstybės Nepriklausomybės stipendijos laureato daktaro Marijušo Antonovičiaus kalba	500
ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ	502

SANTRUMPOS

<i>DFVL</i>	– Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“
<i>DPF</i>	– Darbo partijos frakcija
<i>LF</i>	– Laisvės frakcija
<i>LRF</i>	– Lietuvos regionų frakcija
<i>LSDPF</i>	– Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
<i>LSF</i>	– Liberalų sąjūdžio frakcija
<i>LVŽSF</i>	– Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
<i>MSNG</i>	– Mišri Seimo narių grupė
<i>TS-LKDF</i>	– Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija

<i>A</i>	– alternatyvus teisės aktas
<i>ES</i>	– su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
<i>GR</i>	– Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
<i>VK</i>	– su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

NEEILINĖS SESIJOS POSĖDŽIO NR. 139 STENOGRAMA

2022 m. vasario 24 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN

PIRMININKĖ. Laba diena, gerbiami kolegos. Pradedame neeilinę Seimo sesiją ir vasario 24 dienos Seimo posėdį. Kviečiu sugiedoti himną.

Giedamas Lietuvos valstybės himnas

(Gongas)

Posėdį pradedame.

Gerbiami kolegos, labai norėjosi tikėtis, kad tokiomis aplinkybėmis Seimui neteks rinktis į neeilinę sesiją, tačiau pasitvirtino, deja, juodžiausias scenarijus ir šiandien renkamės reaguodami į Rusijos agresiją prieš Ukrainą. Taigi kviečiu visus kolegas tylos minute pagerbti žuvusius Ukrainos žmones.

Tylos minutė

Dėkoju.

17.03 val.

Seimo 2022 m. vasario 24 d. (ketvirtadienio) posėdžio darbotvarkės tvirtinimas

Gerbiami kolegos, mes turime pritarti šios dienos darbotvarkei, tai yra neeilinė sesija, joje turime penkis klausimus. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju.

17.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo neeilinės sesijos darbų programos“ projektas Nr. XIVP-1349(2) (pateikimas, svarstymas, priėmimas)

Pirmasis 1-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo neeilinės sesijos darbų programos“ projektas Nr. XIVP-1349(2). (*Balsai salėje*) Taip, ačiū už priminimą. Registruojamės, kolegos.

Užsiregistravo 112 Seimo narių.

Taigi, pristatau Seimo nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo neeilinės sesijos darbų programos“. Šią programą sudaro du klausimai. Pirmasis yra Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Prezidento sprendimo paskelbti nepaprastąją padėtį patvirtinimo“ projektas. Antrasis klausimas yra Seimo rezoliucijos „Dėl Rusijos ir Baltarusijos agresijos prieš Ukrainą“ projektas. Ar galima pritarti bendru sutarimu tokiai programai po pateikimo? Nematau prieštaraujančių, dėkoju.

Svarstymas. Pasisakyti norinčių nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, kolegos, pritarta bendru sutarimu.

Priėmimo stadija. Pasisakyti norinčių nėra. Ar galime balsuoti? Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 116 Seimo narių, balsavo 115: už – 115, prieš nėra. Taigi Seimo neeilinės sesijos darbų programa priimta, jai pritarta. (*Gongas*)

17.06 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Prezidento sprendimo paskelbti nepaprastąją padėtį patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-1348 (pateikimas, svarstymas, priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Prezidento sprendimo paskelbti nepaprastąją padėtį patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-1348. Kviečiu projektą pristatyti pranešėją K. Budrį.

K. BUDRYS. Gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, šiandien teikiu Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Prezidento sprendimo paskelbti nepaprastąją padėtį patvirtinimo“ projektą. Nutarimas numato, kad Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 144 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatymo 6 straipsnio 1 dalimi ir atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Prezidento šiandienos dekretą „Dėl nepaprastosios padėties paskelbimo“, nutaria patvirtinti Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu priimtą sprendimą įvesti nepaprastąją padėtį dekrete nurodytoje teritorijoje dekrete nurodytam laikotarpiui ir taikyti dekrete nurodytas nepaprastąsias priemones.

Leiskite paskelbti Respublikos Prezidento šiandienos dekreto turinį.

„Dekretas „Dėl nepaprastosios padėties paskelbimo“. Atsižvelgdamas į didelio masto Rusijos Federacijos karinių pajėgų sutelkimą prie Ukrainos valstybės sienos ir okupuotoje Ukrainos teritorijoje, taip pat Baltarusijos Respublikos teritorijoje, ir jos įvykdytus karinius veiksmus Ukrainos atžvilgiu; atsižvelgdamas į tai, kad Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos teritorijose sutelktos didelio masto Rusijos Federacijos ir jai paklustančios Baltarusijos Respublikos karinės pajėgos; atsižvelgdamas į tai, kad tokia situacija sudaro palankias sąlygas Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos valdžios institucijų nurodymu ir (ar) su jų žinia vykdyti hibridines atakas ir bet kokio pobūdžio provokacijas prieš Lietuvos Respubliką, ypač teritorijose prie Lietuvos Respublikos valstybės sienos; atsižvelgdamas į tai, kad tokia situacija kelia grėsmę pirmaeiliams Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesams, be kita ko, susijusiems su patikima valstybės sienos, sudarančios ir Europos Sąjungos išorinės sienos dalį, kontrole ir apsauga; įvertinęs tai, kad dėl tokios situacijos kyla grėsmė visuomenės rimčiai, o šios grėsmės neišmanoma pašalinti laikinai nenustačius nepaprastųjų priemonių; vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 77 straipsniu, 84 straipsnio 17 punktu, 144 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatymo 6 straipsnio 1 dalimi, 7 ir 8 straipsniais, įvedu nepaprastąją padėtį visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje laikotarpiu nuo 2022 m. vasario 24 d. 13 valandos iki 2022 m. kovo 10 d.

Nustatau, kad nepaprastoji padėtis įvedama dėl Rusijos Federacijos veiksmų, kurie kelia grėsmę pirmaeiliams Lietuvos Respublikos nacionaliniams interesams, be kita ko, susijusiems su patikima valstybės sienos, sudarančios ir Europos Sąjungos išorinės sienos dalį, kontrole ir apsauga.

Nustatau, kad nepaprastosios padėties įvedimo tikslas – pašalinti grėsmę visuomenės rimčiai, užtikrinant už visuomenės saugumą ir viešąją tvarką atsakingų institucijų ir tarnybų veiklą operatyviai reaguojant į galimus neramumus ir galimas provokacijas, susijusias su Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos teritorijose sutelktomis didelio masto karinėmis pajėgomis.

Nustatau, kad nepaprastosios padėties metu taikomos šios nepaprastosios priemonės: pirma, valstybės rezervo naudojimas įstatymo nustatyta tvarka; antra, valstybės sienos apsaugos sustiprinimas ir valstybės sienos priedanga; trečia, pasienio ruože transporto priemonių ir asmenų bei jų bagažo tikrinimas siekiant surasti ir paaimti neteisėtai laikomus šaunamuosius ginklus, šaudmenis, sprogstamąsias, radioaktyvias, nuodingąsias ir kitokias pavojingas medžiagas bei priemones, nustatyti bei sulaikyti įstatymų pažeidėjus, užtikrinti viešąją tvarką ir visuomenės rimtį, apsaugoti gyventojų gyvybę, sveikatą ir turtą.

Nustatau, kad Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija yra institucija, atsakinga už nepaprastosios padėties įvedimo tikslo pasiekimą, ir esant poreikiui gali steigti viešosios tvarkos apsaugos komendantūras.

Nurodau pasitelkti Lietuvos kariuomenę Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo ir kitų įstatymų nustatyta tvarka šio dekreto 2 straipsnio 2 ir 3 punktuose nurodytų nepaprastųjų priemonių taikymui. Nepaprastosioms priemonėms įgyvendinti pasitelkti Lietuvos kariuomenės kariai nepaprastosios padėties laikotarpiu turi Lietuvos Respublikos karinės jėgos naudojimo statuto 13 straipsnio 2 dalyje nustatytas teises.

Siūlau Vyriausybei priimti sprendimą panaudoti valstybės rezervą. Siūlau Vyriausybei užtikrinti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių, turto, taip pat valstybinės reikšmės ir rizikos objektų sustiprintą apsaugą, įskaitant kibernetinę.“

Dekretą pasirašo Respublikos Prezidentas G. Nausėda ir Ministrė Pirmininkė I. Šimonytė.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiamam pranešėjui. Jūsų norėtų paklausti keli Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Gerbiamasis Prezidento patarėjau, išties dekretas savalaikis ir džiugu, kad susirinko Gynimo taryba, bet pasigendu vieno labai svarbaus aspekto. Ar jūs Gynimo taryboje nesvarstėte, kad reikėtų aktyvuoti civilinės saugos planus, nes šios grėsmės akivaizdoje, be abejo, kiekvienas Lietuvos pilietis turėtų žinoti, kaip elgtis. Neužtenka turbūt vien per televiziją ar feisbuke paskelbti gelbėjimo tarnybos, na, sakykime, pranešimą, kad susipirkę tam tikrų priemonių ilgesniam laikui. Ačiū.

K. BUDRYS. Ačiū už klausimą. Šiandienos Valstybės gynimo tarybos sprendimai buvo parengti dar praėjusiais metais, praėjusių metų lapkričio mėnesį, kai buvo pirmoji informacija apie Rusijos rengiamą karinę agresiją prieš Ukrainą ir destabilizaciją visame regione. Tuo metu buvo nutarta, kad Valstybės gynimo taryba esant tam tikroms sąlygoms (jau tos sąlygos buvo išvardintos) imsis dviejų veiksmų. Pirma, kreipsis į NATO dėl 4 straipsnio konsultacijų pradėjimo, kaip buvo šiandien sprendimas priimtas, kreipimasis padarytas. NACC rinkosi du kartus ir tam pritarė, ir bus papildomos priemonės įvestos. Antras dalykas buvo dėl nepaprastosios padėties įvedimo. Taip pat buvo aptarta apimtis, kokia jina galėtų būti.

Šiandien VGT sprendimai yra buvusio pasirengimo įgyvendinimas. Taip, buvo svarstytos įvairios priemonės. Šiandien vertiname, kad tiesioginė karinė grėsmė Lietuvai nėra padidėjusi. Indikacijų apie tai, kad būtų rengiama Rusijos karinė agresija prieš Lietuvą, šiuo metu neturima, todėl tos priemonės, kurios yra numatytos, sustiprinamos atsakant į provokacijų galimybę, taip pat į kitokius pažeidimus. Reikia turėti omeny, kad vykstant karinei agresijai kariniai veiksmai yra tik vienas iš dėmenų. Veiksmai vykdomi taip pat ir kitose erdvėse. Tai yra informacinėje, kibernetinėje, energetinėje ir kitose.

Šiandien Valstybės gynimo tarybos posėdyje tai taip pat buvo aptarta ir įvertinta, kad šiaandien reikia tokių priemonių. Tai yra tai, kad valstybės institucijos galėtų panaudoti rezervus kitomis negu taikos sąlygomis greičiau, taip pat imtis kitokių priemonių, kas yra susiję su kritinės infrastruktūros apsauga. Jeigu atsirastų indikacijų, kad ir Lietuvai karinės grėsmės tikimybė padidėja, neišvengiamai, žinoma, bus kreiptasi ar šia, ar kita tvarka dėl tokių priemonių pasitelkimo. Šiandien vertinimas buvo, kad jų dar nereikia.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). 10 valandų ir 14 minučių jau vyksta karas. Karo ekspertai jau turbūt irgi sutaria, kad karas, ko gero, bus ilgas. Čia teikiama 10 dienų. Ar tai buvo irgi įvertinta?

Kitas klausimas. Griežčiausiai iš visų valstybės vadovų šiandien pasisakė ponis Dalia dėl grasinimų izoliuoti ir atgrasyti sankcijomis: jos agresoriaus nesustabdė ir toliau nesustabdys, sankcijos tik pavėluotai baudžia, karo nusikaltėlis gali būti sustabdytas tik mūsų lauke. Ką šiuo atveju mano Prezidentas G. Nausėda? Ačiū.

K. BUDRYS. Ačiū už klausimą. Pirma dėl termino. Terminas buvo svarstytas. Sutarta, kad ko vo 10 diena yra diena, kai Seimas rinksis į eilinę sesiją, ir siejama taip pat ir su šia data. Plius yra įvertintas laikotarpis, kai šios priemonės galėtų būti peržiūrimos, aktualios įgyvendinti. Tai nėra susiję su galimų karinių veiksmų trukme, kiek jie gali trukti prieš Ukrainą. Tai vertinti šiandien būtų sudėtinga. Karinių veiksmų tikslas yra politinis. Strateginis tikslas yra nuversti Ukrainos politinę valdžią ir pakeisti jos strateginius sprendimus, taip pat jos santykius su kitomis šalimis ir NATO. Kada jis bus pasiektas, mes negalime pasakyti, ar po 10 dienų, ar daugiau. Žinome, ko yra

siekama. Šiandien dabar niekas turbūt negalėtų įvardinti, priklauso nuo daugelio dalykų, nuo Ukrainos priešinimosi, nuo mūsų paramos, taip pat ir politinės, Ukrainai, taip pat nuo tarptautinių organizacijų veiksmų, prie to yra intensyviai dirbama.

Šiuo metu Respublikos Prezidentas taip pat yra išvykęs į Briuselį, kur šiandien vakare dalyvaus Europos Sąjungos Vadovų Tarybos posėdyje, rytoj bus NATO viršūnių susitikimas, taip pat B9 susitikimas Varšuvoje, taip pat ir kitos valdžios institucijos intensyviai dirba, tie veiksmai yra koordinuojami tam, kad neturėtume kitų stadijų ir neturėtume kitų veiksmų. Sankcijos kaip priemonė, tos, kurios buvo įvestos siekiant pakeisti Rusijos elgesį, atgrasyti, sudaryti galimybę persigalvoti, taip, mes matome, kad rezultato nepasiekė, agresorius savo planų nepakeitė. Apie tokius turimus planus mes žinojome praeitų metų lapkričio mėnesį, jie buvo diskutuojami ne tik žvalgybos vertinimuose, bet taip pat ir politikų, ir įvairiuose pristatymuose, taip, diplomatinėmis ir kitomis priemonėmis buvo bandoma nustumti galimą karinę ataką, bet jina vis tiek įvyko. Taip, šioje vietoje tokio paties lygio ar sunkumo, ar lengvumo ekonominės sankcijos nepakeis tolimesnių veiksmų, dėl to yra siekiama kuo platesnio poveikio Rusijai. Šiandien Respublikos Prezidentas Europos vadovams siūlys taip pat kalbėti apie sektorines sankcijas ir kitas Rusijos galimybes veikti, ribojančias finansines priemones ir dar kitas. Taip, atskiriems asmenims uždrausti važinėti į Europos Sąjungą nėra pats efektyviausias būdas sustabdyti agresorių, kuris naikina mums brolišką valstybę.

PIRMININKĖ. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamasis patarėjau, iš tikrųjų svarbus sprendimas, tačiau turiu klausimą. Siūloma nepaprastąją padėtį įvesti Lietuvos Respublikos teritorijoje, visoje, visoje teritorijoje. Priežastys, dėl kurių įvedama nepaprastoji padėtis, siejamos su įvykiais pasienyje, tai yra Rusijos ir Baltarusijos teritorijoje, nes ten sutelktos pajėgos. Taip pat priemonės, kurias siūloma suteikti, taip pat susijusios su sienos apsauga ir pasienio ruožu. Mano klausimas būtų toks, kodėl pasirinktas sprendimas įvesti padėtį visoje teritorijoje, užuot tai padarius pasienio teritorijoje? Tai viena.

Antra. Tokiu atveju po šito sprendimo, kokią tai turės poveikį Lietuvos piliečių teisėms ir laisvėms?

K. BUDRYS. Labai ačiū už klausimus. Abu aspektai taip pat buvo svarstyti, pasirinkimas siūlyti įvesti visoje teritorijoje ir įvedant, jau šiuo metu veikiant nepaprastajai padėčiai, buvo grindžiamas tuo, kad galimi veiksmai neapsiribotų 5-ių ar 10-ies kilometrų ruožu. Galimos provokacijos galėtų būti ir toliau. Tos taikomos priemonės turėtų būti ir giliau teritorijoje, kad jų valstybės institucijos galėtų imtis. Pats nepaprastosios padėties įvedimas įgalina mūsų valstybės institucijas plačiau veikti, jįsai nėra orientuotas į Lietuvos piliečių konstitucinių teisių ar laisvių suvaržymą. Šitame dekrete to nėra, to nėra siūloma daryti, nei susirinkimų, nei kitų laisvių riboti. Yra suteikiami įrankiai valstybės institucijoms, ne tik toms, kurios gali užtikrinti sienos apsaugą, tai yra Valstybės sienos apsaugos tarnybai, pasitelkiant Lietuvos kariuomenės pajėgumus, bet taip pat ir kitoms, kurios yra atsakingos už kritinės infrastruktūros apsaugą. Taigi, objektai taip pat yra visoje teritorijoje, tuo buvo grindžiama, kodėl visoje, o ne vien tik pasienio ruože. Dar kartą akcentuoju – Lietuvos piliečių tiesiogiai gyvenimo, laisvių, judėjimo, kitų dalykų tai nepalies.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus.

K. BUDRYS. Ačiū.

PIRMININKĖ. Po pateikimo motyvai už – premjerė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Būčiau galbūt nekalbėjusi, bet tiesiog noriu papildyti kolegą K. Budrį atsakydama šiek tiek papildomai į gerbiamo Vytauto klausimus. Kaip teisingai jau buvo paminėta, šito sprendimo tikslas nėra nustatyti kokių nors apribojimų Lietuvos Respublikos piliečiams. Vis dėlto yra objektyvios reikmės, kurios gali būti susijusios ir su platesne šalies teritorija negu pasienis, ir kam gali būti reikalingos taip pat naudoti valstybės lėšos. Pirmiausia, žinoma, kalbama apie kibernetinę saugą, strateginės infrastruktūros apsaugą ir kitus objektus, kuriems visoje teritorijoje reikia skirti sustiprintą dėmesį, atsižvelgiant į Kremliaus režimo įprotį tokio pobūdžio problemų įvairioms valstybėms parūpinti.

Todėl, tikrai nenorėdama niekaip pernelyg suvaržyti mūsų piliečių, mūsų piliečių laisvių ir teisių ir įprasto gyvenimo būdo, vis dėlto Vyriausybė turi turėti galimybes valstybės rezervo lėšas

naudoti ne tik su sienos apsauga susijusioms priemonėms, bet ir kitoms, kurios yra reikalingos kritinei infrastruktūrai apsaugoti ir kibernetinei saugai užtikrinti. Labai prašau palaikyti ir siūlau balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, motyvai išsakyti. Gerbiami kolegos, ar po pateikimo galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, prieštaraujančių nėra. Po pateikimo pritarta bendru sutarimu. Svarsty-mo stadija.

Priminsiu, kad, remiantis Seimo statuto 186² straipsniu, Seimo nutarimus dėl nepaprastosios padėties svarstome ir priimame šia tvarka. Jie yra svarstomi ypatingos skubos tvarka. Šiems nutarimų projektams svarstyti pagrindinis komitetas nėra skiriamas. Pertraukos šių Seimo nutarimų projektų svarstyimo metu nedaromos. Seimo narių siūlymai dėl jų neteikiami ir nesvarstomi.

Svarstyimo stadija. Diskutuoti yra užsirašę aštuoni Seimo nariai. Pirmasis frakcijos vardu kalba D. Gaižauskas. Prašom.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija pritaria nepaprastosios padėties įvedimui visa apimtimi, kuri dabar teikiama šiandienos nutarime. Ir ta proga esu įpareigotas pagarsinti Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos pareiškimą.

„Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga reiškia paramą Ukrainai ir jos suverenitetui, Ukrainos žmonių pasiryžimui ginti savo tėvynę. Dabar reikalingas šaltas protas ir susitelkimas ne tik Rusijos bandomoje okupuoti Ukrainoje, bet ir visame demokratiname pasaulyje. Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija, palaikydama Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos nuoseklą ir konstruktyvią politinę laikyseną, kaip ir anksčiau konstruktyviai dirbs su Lietuvos Respublikos Prezidentu ir Vyriausybe tam, kad būtų užtikrinta visa reikiama pagalba Ukrainai ir Lietuvos kaip NATO narės gynybinis pasirengimas, kurį numatė Lietuvos Respublikos Prezidentas po Valstybės gynimo tarybos posėdžio.

Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga palaiko Jo Ekscelencijos Prezidento argumentus dėl nepaprastosios padėties įvedimo. Nepaprastoji padėtis šalyje įvedama dėl Rusijos Federacijos veiksmų, kurie kelia grėsmę svarbiausiems Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesams, be kita ko, susijusiems su patikima valstybės sienos, sudarančios ir Europos Sąjungos išorinės sienos dalį, kontrole ir apsauga.

Nepaprastosios padėties įvedimo tikslas – pašalinti grėsmę visuomenės rimčiai, užtikrinant už visuomenės saugumą ir viešąją tvarką atsakingų institucijų ir tarnybų veiklą, operatyviai reaguojant į galimus neramumus ir galimas provokacijas, susijusias su Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos teritorijose sutelktomis didelio masto karinėmis pajėgomis.“

Frakcijos vardu pranešu, kad frakcijos nariai siūlo savo bendradarbiavimą, dalinimąsi kompetencijomis ir pagalba tiek Vyriausybei, tiek valstybės institucijoms. Raginame visus išlikti vieningus, tiksliai veikiančius ir žinančius savo tikslą ginti ir saugoti demokratiją, branginti žmogų, gyvybę ir tėvynę. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Į tribūną kviečiu P. Saudargą.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, šiandien Ukraina kovoja mūsų karą, tačiau apie paramą Ukrainai mes kalbėsime kitu klausimu, svarstydami rezoliuciją, o nepaprastoji padėtis iš esmės yra mūsų namų darbai, kuriuos reikia padaryti čia ir dabar. Kodėl čia ir dabar? Nes mes matome, o ypač ši diena patvirtina, kad situacija gali būti ir yra labai dinamiška.

Paanalizuokime, ką Kremlius darė su Ukraina pastaruosius ištikus metus: energetinis spaudimas – parkludyti Ukrainą energetiškai, išjungus dujas, anglį, nuolatinė propaganda ruošiant dirvą tiek savo piliečiams Rusijoje, tiek Vakarų partneriams bandant įpiršti ukrainiečių fašistų, *banderovcų* etiketes ir taip pateisinti savo kruvinus veiksmus. Nuolatinės tos pačios žinutės per visus Rusijos kanalus.

O dabar pasižiūrėkime, kas vyko mūsų atžvilgiu. Vyko tas pats – tiek Lietuva, tiek Baltijos valstybės, tiek ir visa Europa pastaruoju metu patyrė aiškia ekonominę, energetinę agresiją, energetinį Rusijos karą prieš mus. Energetinių resursų kainos, išaugusios kelis kartus, yra Kremliaus veikimo pasekmė. Jeigu mes atidžiai pasižiūrėtume į propagandos frontą, lygiai tas pats propagandos malūnas nukreiptas prieš Baltijos valstybes, prieš Lenkiją lygiai taip pat, kaip ir prieš Uk-

rainą. Matome, kokia dinamika yra Ukrainos pusėje, taigi turime... Aš pritariu, kad tiesioginė karinė grėsmė Lietuvai šiandien negresia, bet netiesiogiai hibridinės atakos sąlygomis mes jau gyvenome ištisus metus. Tai ne tai, kad menamas pavojus, tai yra realus pavojus, su kuriuo mes jau tvarkomės.

Todėl šiandien aš labai pritariu nepaprastosios padėties inicijavimui, kur punktai ir priemonės, tokie kaip valstybės rezervo naudojimas įstatymų nustatyta tvarka, yra iš esmės ir mums, ir ukrainiečiams. Mes teiksime karinę paramą Ukrainai, nes frontas šiandien yra ten. Tuo pačiu metu mes atnaujinsime savo ginkluotę, vykdysime naujus įsigijimus ir šis punktas mums leis operatyviau negu vakar tai daryti.

Antras punktas – valstybės sienos apsaugos stiprinimas. Nelegalios migrantų krizės metu to reikėjo, ir mes tai buvome taip pat įvedę. Lygiai taip pat to reikia šiandien galimoms grėsmėms ir provokacijoms atremti. Kaip ir pasienio ruože, transporto priemonių ir asmenų bei jų bagažo ir taip toliau tikrinimas ir griežtesnė pasienio kontrolė – tai taip pat susiję su mūsų sienos, o tai yra ir išorinė NATO ir Europos Sąjungos siena, apsauga.

Taip pat nepamirškime ir labai svarbaus punkto, kurį įtraukia projekto autoriai, kad šiuo nutarimu taip pat sustiprinsime ir mūsų nacionaliniam saugumui svarbių įmonių, objektų, įrenginių ir kito turto apsaugą, įskaitant ir kibernetines atakas. Taigi galėsime šiandien savo infrastruktūrą saugoti, lygiai taip pat apsisaugodami nuo galimų provokacijų. Todėl raginu nedelsti, priimti šį nutarimą, taip pat gerai pagalvoti, ar nereikia mums dar neeilinių posėdžių. Šios sesijos galbūt neuždaryti, apie tai, manau, visi turėsime dar laiko pasvarstyti – ir šiandien, ir rytoj, ir priimti dar daug kitų įstatymų, kurie leistų sustiprinti mūsų apgiamumą. Tai mūsų praeitos sesijos pabaigoje pristatyti projektai ir dėl Šaulių sąjungos, ir dėl ginklų įsigijimo palengvinimo – tai įgalins visuomenę gintis. Kaip mes matome šiandien Ukrainoje, gynyba yra dviejų polių: tai yra kariuomenė, bet ir visuomenė. Ukrainiečiai dalina ginklus iš esmės į kairę, į dešinę savo piliečiams, kurie yra pasiryžę ginti. Ir akivaizdu, kad to reikia. Nes kai veržiasi Rusija, matome, kad gali tekti gintis ir patiems piliečiams. Susitelkime. *Slava Ukraini!*

PIRMININKĖ. *Herojam slava! Kviečiu P. Gražulį.*

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiami Seimo nariai, aš manau, šiandien mes visi vieningai pritarsime ir vienam, ir kitam dokumentui – tiek rezoliucijai, tiek nepaprastosios padėties įvedimui. Gaila, kad tokia situacija yra, kad mes negalime teikti siūlymų nei dėl rezoliucijos, nei dėl nepaprastosios padėties įvedimo nuostatų, kurias siūlo Prezidentas.

Aš šiandien, kai kalbama, kad Lietuva neturi tiesioginės grėsmės, turiu šiek tiek kitokią nuomonę. Viskas priklausys, kaip vyks karas ir kiek pavyks efektyviai priešintis Ukrainai. Jeigu Ukrainos pasipriešinimas bus nedidelis arba bus palaužtas, aš manau, kad Lietuvai bus tikrai labai didelė grėsmė.

Kaip jūs matote, NATO šalių, Europos Sąjungos šalių pozicija daugiau negu apgailėtina, vienos kalbos, vieni posėdžiai, o jokių realių veiksmų nematome. Ukrainos Prezidentas prašė: jeigu jau jūs neįvedate sankcijų šiuo metu, iki įsiveržiant Rusijos kariuomenei, bent pavišinkite, kokios sankcijos bus. Deja, mes tų sankcijų nežinome, gal jos bus nuolat pildomos, bet mes matome, kad net ir SWIFT'o sistema nebus stabdoma, bankų sistema nebus paralyžiuota, taip pat ir dujų klausimas, energetinis klausimas – nesiryžo atsisakyti rusiškų dujų Europos Sąjunga. Europos Sąjunga per gerai gyvena. Faktiškai ta vienybė tik žodžiuose. Labai norėčiau suklysti, kad NATO taip pat daugiau yra popieriuje, bet ne realybėje. NATO kaip blokas yra gynybinis blokas, bet yra NATO šalys, kurios gali imtis kitokių veiksmų, gal Anglija kiek ryžtingesnė, bet to ryžto mažai matyti ir iš Anglijos. Mes patys atšaukėme net visus instruktorius, tarp jų ir Lietuvą. Taip, ginklų tiekimas yra svarbus, bet parama bent jau instruktorių atžvilgiu irgi yra labai svarbi – apmokyti, konsultuoti ir mokyti, kaip naudotis ginkluote. Šito nėra. Stovime gana sudėtingoje situacijoje. Apie ką dar bus galima kalbėti, kai jau priiminėsime rezoliuciją. Ten greičiausiai negalėsime teikti siūlymų, nes ji bus priimama dabar. Man gaila, esame nepriklausoma demokratinė valstybė, esame NATO šalis, bet vis dėlto realių, principingų, atsakingų veiksmų iš Amerikos ir iš NATO mes nesulaukėme. Vargu ar tie ryžtingi sprendimai bus. Man primena truputėlį 1940 metus ir Lietuvos okupaciją, kai buvo daug kalbama, bet nieko nebuvo daroma.

Aš noriu pasakyti taip. Jeigu mes išliksime stiprūs, tai turėsime dėkoti Ukrainai, jeigu ji apsigins, tai apgins ir Europą. Europa save, mano giliu įsitikinimu, vargu ar apgintų. Taigi mes tikrai visa širdimi turime palaikyti Ukrainą, Ukrainos žmones, jų ryžtą mirti ir kovoti už savo tėvynę.

PIRMININKĖ. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, ką tik nuskambėjo, kad iš Amerikos mes nesulaukiame aiškių sprendimų. Aš manau, kad sulaukiame, tik kartais tie sprendimai yra skirtingi. Pavyzdžiui, vienas amerikonas pasakė apie V. Putino invaziją į Luhansko ir Donecko respublikas: genialus V. Putino sprendimas. Taip pasakė D. Trampas. P. Gražulis yra rezoliucijos autorius pasveikinti D. Trampą jo išrinkimo Amerikos Prezidentu proga. Turbūt buvote ir D. Trampo draugų grupėje. Tai štai turime ten tokių draugų. Laimei, šiandienė Prezidento administracija siunčia Europai kitus signalus, tokius, kaip yra sutarta visame NATO aljanse. Gaila, kad čia nuskamba toks nepasitikėjimas Europos Sąjunga, NATO ir taip toliau. Man atrodo, kad V. Putino veiksmai iš tikrųjų didina vienijimąsi tarp NATO ir Europos Sąjungos valstybių. Atsiranda supratimas apie realią grėsmę, kurią kuria šita Rytų atgimstanti imperija.

Vėlgi šiandien skamba kitos frakcijos frazė, pristatoma kaip partijos pozicija, – nuosekli ir konstruktyvi politinė laikysena. Vertinu, iš tikrųjų, gerbiamas Dainiau, vertinu jūsų pristatytą poziciją, tik tiek, kad jūsų partijos lyderis užvakar išvadino isterikais visus tuos, na, suprask, dešiniąją parlamento pusę, kurie sakė, kad karo grėsmė yra didžiulė. Ne mes isterikai, vienas psichopatas Rytuose yra isterikas. Mes turime tai objektyviai įvertinti.

Ir štai imamasi priemonių, kurias pasiūlė Prezidentas, Ministrė Pirmininkė, ir šiandien Seimas, aš manau, pritars. Mes galime ginčytis – pozicija, opozicija, tačiau turime suprasti ir, aš tikiuosi, suprantame bendrus valstybės poreikius esančių iššūkių akivaizdoje.

Ir vienas labai svarbus akcentas, kurį jau ne kartą minėjo ir pristatydamas Prezidento patarėjas, ir pasakė Ministrė Pirmininkė – mes turime nuraminti savo žmones. Nepaprastosios padėties įvedimas nereiškia kažkokių išpuolių, kažkokių veiksmų prieš savo piliečius. Turi būti valstybė pasiruošusi užtikrinti savo energetinių objektų apsaugą visoje Lietuvoje, ne tik pasienio zonoje, kibernetinės erdvės apsaugą. To neįmanoma padaryti įvedant nepaprastąją padėtį, pavyzdžiui, lokaliaje pasienio zonoje. Todėl mes turime aiškiai mūsų žmonėms pasakyti. Tą patį aš kalbėjau įvedant nepaprastąją padėtį lapkričio 9 dieną. Visos Lietuvos teritorijoje nebus sustabdytas žiniasklaidos darbas, nebus sustabdyta susirinkimų laisvė ar teisė. Visas Lietuvos gyvenimas turi vykti ir toliau taip, kaip vyko iki šiol, tačiau profesionalai, kurie turi profesines užduotis užtikrinti Lietuvai gyvybiškų centrų ir mazgų saugumą, įgauna galimybes tai atlikti sutelkdami finansinius resursus, sutelkdami administracinius resursus. Tai taip ir žiūrėkime į tą nepaprastąją padėtį. Tai yra instrumentas ne prieš Lietuvos piliečius, o už Lietuvos valstybės saugumą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Toliau į tribūną kviečiu ministrą A. Anušauską.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų nepaprastoji padėtis yra būdas, kaip teisingai paminėta, užtikrinti, kad mūsų valstybės mechanizmas funkcionuotų nepaisant išpuolių. Paminėta kibernetinė erdvė – tai viena iš tų sferų, kurioje mes laukiame tokių išpuolių. Signalai apie tai ateina ir labai rimti. Tai reikalauja institucijų pasirengimo. Mes ne visada galime normaliomis sąlygomis peržiūrėti finansavimą. Tam pasirengimui reikalingi resursai gali būti finansuojami ir iš valstybės rezervo.

Aš dar kartą pabrėžiu – tai reikalaus visų institucijų įsijungimo, nes šitoje virtualioje erdvėje grėsmės yra realios ir indikatoriai apie tai kalba pakankamai rimtai. Kada tai bus, negalėčiau pasakyti, bet tai yra rimti įspėjimai.

Kita vertus, be abejonės, agresijos auka yra Ukraina. Ukraina – šalis, kuri suko link Vakarų valstybių ir dabar apeliuoja į mus – Vakarų valstybes – prašydama paramos. Ne tik karinės, bet ir politinės, diplomatinės, ekonominės, finansinės. Visa parama reikalinga Ukrainai. Šiandien man teko kalbėtis su Ukrainos gynybos ministru. Jis pasakė, kad ir ta parama, kuri buvo suteikta Lietuvai su Jungtinių Amerikos Valstijų, beje, žinia, nes ginkluotės perdavimai nevyksta be žinios, buvo panaudota. Ji buvo išskirstyta į pajėgas, ji buvo panaudota ginant, gynybiniais tikslais. Kažkada premjerė sakė, kad galbūt jos neteks panaudoti. Deja, teko, bet ji panaudota efektyviai. Aš manau, kad visa ta parama, kurią galėsime suteikti kaip valstybė su savo, deja, ribotais resursais,

nes, kaip jau teisingai daug kas sako, gynybos srityje daugelis dalykų nėra padėti ant lentynų. Jų negali net ir turėdamas pinigų nueiti čia pat ir nusipirkti, įsigyti – deja, reikia užsakyti, reikia laukti, reikia atlikti tam tikras procedūras ir taip toliau. Bet tuo, kuo galėsime dalintis su Ukraina, dalinsimės.

Beje, ukrainiečiai prašė, ir gynybos ministras tai patvirtino, ne tik ginkluotės, bet ir apsaugos priemonių. Šarvinės liemenės, šalmai – tai būtinos priemonės saugant savo kareivius. Be abejo, Lietuva pasiruošusi suteikti šią paramą, kaip minėjau, iš savo resursų, iš savo kariuomenės. Taip, mes turime galiojančius užsakymus, projektus, sutartis, patenkinsime savo kariuomenės poreikius šiais metais, tačiau Ukrainai reikia dabar. Skirsime tą paramą, kurios jiems reikia dabar.

Noriu pasakyti, kiek teko kalbėti su mūsų partneriais, sąjungininkais, gynybos ministrais, visi, be abejonės, ne tik smerkia Rusijos agresiją, bet ir pasirengę paremti sankcijas, kurios būtų skausmingos agresoriams. Nepaprastoji padėtis yra ir reakcija į tai, kad dvi kaimyninės valstybės iš rytų ir vakarų išitraukė į agresyvų karą prieš Ukrainą. Tai yra mūsų kaimynystėje. Tų valstybių teritorijos, pirmiausia šiuo atveju Baltarusijos teritorija yra išnaudojama agresyviam Ukrainos puolimui. Baltarusija tai neigia, bet turiu pasakyti, kad turime visus patvirtinančius duomenis – Baltarusija tapo agresorės suokalbiniu ir dalyvauja šioje agresijoje.

Aš kviečiu visus paremti šios dienos sprendimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskutinis diskusijoje kalbės G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, kaip jau buvo minėta, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga tikrai parems šią rezoliuciją ir, kaip pristatyme minėjo Prezidento patarėjas... Nepaprastą padėtį, atsiprašau. Ir kaip minėjo Prezidento patarėjas, to reikia ir tam, kad mes galėtume efektyviai kovoti su dezinformacija, kurios bus daug. Jos buvo daug ir bus dar daugiau. Aš tikiu, kad mūsų tarnybos nuveiks savo darbą, tačiau leisiu sau kreiptis į Lietuvos žmones ir pasakyti penkis, mano galva, labai svarbius dalykus.

Pirma. Tarptautinė teisė saugo taiką. Ji gali patikti, ji gali nepatikti, bet ji garantuoja stabilumą. Rusija, ne kas nors kitas, pažeidė tarptautinę teisę 2008, 2014 ir šiais metais.

Antra. Tautų apsisprendimo teisė garantuoja tvarką ir galimybę žmonėms patiems nuspręsti dėl savo likimo. Taigi Ukraina, jos žmonės pasirinko euroatlantinės integracijos kelią ir Rusija čia *ne prie ko*, Rusija neturi jokios teisės Ukrainai nurodinėti.

Trečia. V. Putino Rusija (ir niekas kitas) yra kalta dėl šito karo. Niekas, pabrėžiu, niekas nepuolė ir negrasino pulti nei Rusijos, nei Baltarusijos.

Ketvirta. Ačiū Dievui, kad 2004 metais mes pasirinkome Europos Sąjungos ir NATO narys tės kelią. NATO yra šventai įsipareigojusi mus ginti ir mūsų partneriai tikrai tą padarys, jeigu to prireiks. Tikrai tą matome iš dabar į Lietuvą siunčiamų papildomų Vokietijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų karių. Taigi pasitikėkime savo partneriais.

Penkta. Apie tai daug kalbėta, bet dar kartą noriu paprašyti: turime išlikti ramūs, susitelkę ir pasitikintys. Pasitikintys savo valstybe. Esame demokratinė šalis, kurioje už nuomonę nebaudžiama, ir tai yra gerai, bet šiuo metu tarp mūsų tegul vyrauja diskusijos, kaip padėti Ukrainai ir kaip stiprinti Lietuvą, o ne kas dėl ko kaltas ar kas kažkada kažką pasakė. Juk visi turime vieną tikslą – klestinčią Lietuvą saugioje Europoje. To susitelkimo mums visiems ir linkiu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai po svarstymo. P. Saudargas kalba už.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, argumentus, kuriuos išsakiau iš tribūnos, dar norėčiau papildyti tik vienu nelabai apkalbėtu aspektu, kaip ši nepaprastoji padėtis paveiks Lietuvos gyventojus ir jų kasdienybę. Niekaip nepaveiks. Priemonės skirtos sienos apsaugai, pasienio kontrolei užtikrinti. Čia atkreipiu dėmesį netgi į skirtumą su nepaprastąja padėtimi, kuri buvo nelegalios migracijos krizės atveju. Dabar nėra jokio mobilumo ribojimo, tik galimybė. Daugiau pajėgų, daugiau pasieniečių, daugiau policijos, daugiau kariuomenės tikrinti potencialius pažeidėjus ar potencialius nusikaltėlius ir jokio mobilumo suvaržymo nebus nei pasienyje, nei visoje Lietuvoje. Taigi neturėtų žmonės dėl to kaip nors suklusti ar jau dintis. Rytoj gyvensime taip, kaip gyvenome vakar, išskyrus tai, kad vyksta labai liūdni įvykiai Ukrainoje ir turime ruoštis viskam ir mes. Trumpai toks aspektas, kad gyvenimas šiaip teisiškai nepasikeis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Priėmimo stadija. Motyvai už. Kalba P. Gražulis. P. Gražulis atsisako. Primenu, kad yra tik vienas straipsnis. M. Majauskas kalba už.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Pirmininke, atsisakau.

PIRMININKĖ. A. Anušauskas – motyvai už.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama Pirmininke. Aš manau, vis tiek turime pasakyti savo motyvus. Aš dėkoju ir kitų frakcijų atstovams, kurie išsakė palaikymą. Situacija iš tikrųjų reikalauja tokių sprendimų, kurie užtikrintų tuo trumpuoju laikotarpiu valstybės institucijų gyvybingumą, jeigu iškiltų reali grėsmė, kibernetinė ar energetinė, ar kitose srityse.

Taip, teisingai pasakyta, mums tiesioginės grėsmės dabar nėra. Dėl šito mūsų piliečiai gali būti ramūs. Kažkada padaryti mūsų apsisprendimai tam turi labai didelę įtaką. Tačiau skirti resursų, skirti savo pastangų, kad valstybės gynyba būtų stipresnė, reikės.

Aš manau, kad galbūt kitą savaitę mes susirinkę galėsime spręsti ir krašto apsaugos finansavimo klausimą. Mes žinodami, kur linksta situacija pastaruosius du mėnesius, rengėme tuos planus, jie yra diskutuoti, tikrinti krašto apsaugos sistemoje. Turime labai konkrečius dalykus, labai konkrečius projektus, jie bus pristatyti atitinkamuose komitetuose. Nėra kalbama vien tik apie pinigus, kalbama ir apie tai, kaip jie bus panaudoti.

Taip, Lietuva turi tam dar prabangą, turi laiko. Gali pasiruošti, nes stipri valstybė nebus agresijos auka, o mes esame NATO valstybė ir turime būti stiprūs.

PIRMININKĖ. Motyvai už – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šiuo metu gaunu labai įvairių žinučių iš žmonių. Daugelis jų reikalauja daug griežtesnių priemonių, negu mes surašėme rezoliucijoje, ir netgi tokių nelabai demokratiinių: apriboti tuos žmones, kurie pasisako ne taip ir panašiai, jų kalbėjimo laisvę. Tas yra nepriimtina. Tačiau nepaprastosios padėties situacija įgalina padaryti vieną svarbų dalyką, panašiai kaip tada, kai turėjome situaciją dėl pabėgėlių. Buvo galima tuomet priimti greitus veiksmus, reikėjo manevro laisvės Vyriausybei ir jos institucijoms priimti tokius veiksmus, finansuoti juos ir panašiai. Čia lygiai tas pats. Kadangi pavojaus mastas yra nepalyginti didesnis negu migrantų krizės atveju, tai irgi reikia turėti galimybę priimti finansinius ir administracinius, organizacinius ir visokius kitokius veiksmus, ir gana efektyviai ir greitai. Tai ir padaroma turint nepaprastosios padėties situaciją.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiami kolegos. Motyvai išsakyti. Taigi apsisprendime balsuodami dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Prezidento sprendimo paskelbti nepaprastąją padėtį patvirtinimo.“

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 118, balsavo 118. Pritarta vienbalsiai. Taigi Seimo nutarimas dėl nepaprastosios padėties priimtas. (Gongas)

17.51 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Rusijos ir Baltarusijos agresijos prieš Ukrainą“ projektas Nr. XIVP-1350 (pateikimas, svarstymas, priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-4 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl Rusijos ir Baltarusijos agresijos prieš Ukrainą“ projektas Nr. XIVP-1350. Į tribūną kviečiu Užsienio reikalų komiteto pirmininkę gerbiamą L. L. Andrikiene.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamoji Pirmininke, gerbiamieji kolegos, pristatau jums Seimo rezoliucijos projektą „Dėl Rusijos ir Baltarusijos agresijos prieš Ukrainą“. Rezoliucijos projektą parengė Užsienio reikalų komiteto kolegos, tačiau projekto variantą, kuris teikiamas svarstyti ir priimti, parengėme dalyvaujant visų Seimo frakcijų atstovams. Dėkui kolegoms E. Zingeriui, Ž. Pavilioniui, G. Surpliui, L. Savickui, M. Matijošaičiui, A. Ažubaliui už vertingas pastabas ir

bendrą darbą, taip pat visiems kolegoms, savo parašais parėmusiems šios rezoliucijos projektą. Dėkoju Seimo Pirmininkės patarėjams už pagalbą.

Kolegos, manau, kad man nereikia įrodinėti šios rezoliucijos aktualumo. Esame Tautos atstovybė, prisiekusi Lietuvos valstybei saugoti jos žemių vientisumą, stiprinti Lietuvos nepriklausomybę. Visi puikiai suprantame savo misiją ir atsakomybę. Todėl labai trumpai pristatysiu rezoliucijos esmę ir antroje jos dalyje išdėstytus mūsų pasiūlymus Europos Sąjungos ir NATO valstybių narių parlamentams.

Rusijos grėsmė, kuri visų pirma mūsų partneriams Vakaruose dažnai atrodė nereali, Rusijos neoimperinės ambicijos šiandien yra mūsų visų – Lietuvos, visos Europos, viso pasaulio – realybė. Ambicija sugriauti mūsų bendromis pastangomis sukurtą saugumo architektūrą Europoje, pasidalinti Europą į įtakos sferas, nutraukti NATO atvirų durų politiką ir atimti apsisprendimo teisę iš valstybių, kurios nori tapti NATO narėmis.

Kremlius, pamynęs Rusijos Federacijos pasirašytas ir ratifikuotas tarptautines sutartis ir įsipareigojimus, pradedant Jungtinių Tautų Chartija, Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos Helsinkio baigiamuoju aktu, Ukrainos ir Rusijos Federacijos draugystės, bendradarbiavimo ir partnerystės sutartimi, Minsko susitarimu, kaip ir daugeliu kitų, jų sąrašas yra labai ilgas, Kremlius šiurkščiausiu būdu pažeidė kaimyninės valstybės, demokratinės ir taikios Ukrainos teritorinį vientisumą ir suverenitetą. Pripažindamas Rusijos sukurtų ginkluotų grupuočių kontroliuojamas teritorijas Ukrainos Donecko ir Luhansko srityse nepriklausomomis valstybėmis, o praėjusią naktį pradėjęs atvirą karinę agresiją, užpuolęs Ukrainą su tikslu perimti šios valstybės kontrolę ir nuversti teisėtai išrinktą jos valdžią, naktį balistinėmis ir sparnuotosiomis raketomis agresorė apšaudė Charkovą, Kijevą, Dniprą, Lvovą, kitus Ukrainos miestus. O šiuo metu, kai vyksta neeilinis Seimo posėdis, sprogimai aidai Ukrainos sostinės Kijevo prieigose, šalia Kijevo oro uosto. Rusijos oro desantininkai perėmė netoli Kijevo esantį Antonovo oro uostą. Kijeve paskelbtas oro pavojus. Aidi pavojaus sirenos ne tik Kijeve, bet ir Lvoje.

Mūsų kaimynė Baltarusija tapo agresorės Rusijos talkininke, leisdama savo teritorijoje neribotą laiką būti Rusijos kariuomenės kontingentui. Iš jos teritorijos į Ukrainą juda karinė technika, iš Baltarusijos į Černobylio sritį įsiveržė kariniai daliniai.

Žinoma, pasaulis sureagavo. NATO aktyvavo penkis tokiam atvejui parengtus gynybos planus. Šį vakarą Briuselyje renkasi Europos Sąjungos Vadovų Taryba, kurioje bus svarstoma nauja realybė, naujas sankcijų paketas ir paramos Ukrainai projektai.

Šia rezoliucija mes, Lietuvos Respublikos Seimas, smerkiame Rusijos Federacijos ir Baltarusijos karinę agresiją prieš Ukrainą ir sieki nuversti teisėtai išrinktą Ukrainos valdžią. Mes reiškiamo tvirtą paramą Ukrainos suverenitetui, nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ir tarptautiniu mastu pripažintų jos sienų neliečiamybei.

Mes krepiamės į savo sąjungininkių Europos Sąjungos ir NATO valstybių narių parlamentus, ragindami (ir aš čia norėčiau paminėti galbūt esminius punktus, kurie yra mūsų rezoliucijos projekte) nedelsiant suteikti Ukrainai Europos Sąjungos šalies kandidatės statusą ir Ukrainos narystės NATO veiksmų planą; teikti Ukrainai visą įmanomą dvišalę karinę, ekonominę, politinę, humanitarinę ir teisinę pagalbą; skubiai inicijuoti Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją, raginančią Rusijos Federaciją ir Baltarusiją nedelsiant nutraukti agresiją prieš Ukrainą; taip pat kreiptis į Jungtinių Tautų generalinį sekretorių dėl Rusijos Federacijos pašalinimo iš Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos – pagrindinės Jungtinių Tautų institucijos, atsakingos už tarptautinės taikos ir saugumo palaikymą, nuolatinųjų narių; neatidėliojant nutraukti Rusijos Federacijos narystės Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijoje ir Europos Taryboje ir pašalinti Rusijos Federaciją iš visų tarptautinių sporto ir kultūros organizacijų.

Svarbu tai, kad mes taip pat raginame įvesti naujas, griežtas asmenines ir sektorines sankcijas visiems pagrindiniams valdžią Rusijos Federacijoje ir Baltarusijoje užturpavusiems asmenims, įskaitant V. Putiną ir A. Lukašenką, jų talkininkams, rėmėjams, pagrindinėms valstybinėms įmonėms bei bankams ir antrines sankcijas toms Europos Sąjungos ir NATO valstybių narių įmonėms bei bankams, kurie bendradarbiauja su sankcionuotomis Rusijos įmonėmis ir bankais. Mes taip

pat raginame maksimaliai apriboti Rusijos ir Baltarusijos režimų ir jų šalininkų galimybes naudotis Europos Sąjungos ir NATO valstybių narių finansiniais ištekliais, agresijos prieš Ukrainą laikotarpiu atjungiant Rusiją nuo tarptautinių tarpbankinių finansinių atsiskaitymų sistemos SWIFT'o. Ir, žinoma, mes raginame maksimaliai paspartinti Europos strateginės energetinės nepriklausomybės kūrimą, nutraukiant priklausomybę nuo Rusijos iškastinio kuro, sustabdyti geopolitinius „Nord Stream 2“ ir Astravo atominės elektrinės projektus.

Ir rezoliucijos pabaigoje mes kviečiame Europos Sąjungą ženkliai sustiprinti ir atnaujinti paramą Rusijos demokratinei pilietinei visuomenei, nes tolesnis jos egzistavimas yra ilgalaikės taikos ir stabilumo Europoje viltis. Mes kreipiamės į Rusijos ir Baltarusijos visuomenes, prašydami paveikti savo šalių vadovus ir pasipriešinti jų vykdomai agresijai prieš Ukrainą. Mes raginame Europos Sąjungos valstybes nares ir Europos Sąjungos Vadovų Tarybą imtis tarptautinės lyderystės būriant visas demokratinio pasaulio valstybes dėl paramos Ukrainai ir siekti, kad prie sankcijų Rusijos ir Baltarusijos režimams prisijungtų kuo daugiau pasaulio valstybių.

Tokia yra mūsų rezoliucijos esmė. Aš tikiuosi, kad mes galėsime šiandien didele balsų dauguma jai pritarti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiamai pranešėjai. Jūsų norėtų paklausti trys Seimo nariai. Pirma klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiama pranešėja, prašom pasakyti, šį vakarą renkasi Europos Vadovų Taryba, kokių konkrečių naujų sprendimų mes galime tikėtis? Gerbiama kolege, ar jie, jūsų nuomone, bus pakankami sustabdyti agresorių ir priversti jį susimokėti už savo veiksmus?

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Taip, šiandien renkasi Europos Sąjungos Vadovų Taryba. Mes su jumis žinome, kad Ukraina paskelbė nutraukianti diplomatinis santykius su Rusijos Federacija. Aš manau, kad šiandien Europos Sąjungos valstybių vadovai galėtų imtis ir tokio sprendimo, kad Rusijos ir Baltarusijos ambasadoriai ir diplomatinis personalas koordinuotai būtų išsiųsti iš Europos Sąjungos valstybių narių.

Darbotvarkėje turėtų būti ir bevizio režimo diplomatių pasų turėtojams sustabdymas ir taip pat priemonių sąrašas – vadinamųjų Donecko liaudies respublikos ir Luhansko liaudies respublikos nepripažinimo politikos įgyvendinimas, ne tik tai jų išduotų pasų nepripažinimas, bet ir daugybė kitų priemonių suvokiant šito Rusijos prezidento pasirašyto dekreto esmę.

Kitas paketas yra parama Ukrainai ir jos žmonėms. Aš nežinau, ar šį vakarą Europos Sąjungos valstybių vadovai ryšis svarstyti klausimą dėl Europos Sąjungos šalies kandidatės statuso suteikimo Ukrainai. Galimai tai bus būsimų vadovų tarybų darbotvarkėje, bet iš sektorių, kuriems turėtų būti taikomos sankcijos (vienas iš jų yra finansai, jis jums, gerbiamas Mykolai, neabejotinai turbūt pats įdomiausias), dar yra energetika ir kai kurių kitų, kurie turėtų būti šį vakarą ir šią naktį vyksiančios Tarybos darbotvarkėje.

Ar to pakaks sustabdyti V. Putiną, aš nežinau, bet mes, parlamentai, parlamentarai, valstybių vadovai iš tikrųjų darome viską, kas šioje situacijoje yra įmanoma.

PIRMININKĖ. Klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Labai ačiū. Gerbiama pranešėja, galbūt ne visai iš rezoliucijos, bet vis tiek norėčiau jūsų paklausti. Tikrai daug prisidedama prie to, kad Ukraina atsilaikytų. Tikrai dėkojame ir Vyriausybei, ir Krašto apsaugos ministerijai, tačiau norėčiau paklausti, kaip galėtų prisidėti Lietuvos žmonės? Vis tiek trūksta įrangos, trūksta, kaip girdėjau šiandien, automobilių. Ar bus atidaryta kokia sąskaita, nes, aš manau, Lietuvos žmonės tikrai padėtų Ukrainos tautai, patys norėtų prisidėti? (*Balsai salėje*)

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū jums už klausimą. Aš girdžiu komentarus, nežinau, iš kurių pusės, kad tokia sąskaita yra atidaryta. Jeigu būtų galima, tikriausiai ją reikėtų labiau reklamuoti ar daugiau informacijos apie ją suteikti, kad ir mes, Seimo nariai, apie tai žinotume ir galbūt paragintume kitus paremti Ukrainą aukodami, pervesdami pinigų į tą sąskaitą.

Kitas dalykas. Iš tikrųjų visa Europa laukia, kaip elgsis Ukrainos piliečiai, Ukrainos gyventojai, kiek laiko užtruks tokia aktyvi agresijos fazė, ar bus žmonių ir kiek jų bus, kurie ieškos prieglobsčio kitose šalyse. Mes su jumis žinome, galbūt kol kas nelabai detalai, bet Vyriausybė yra

skyrusi nemažai dėmesio ir priėmusi sprendimus ir šiuo klausimu, kad mes ir Lietuvoje galėtume priimti pabėgėlius iš Ukrainos. Tai būtų pati tokia, sakyčiau, tiesioginė parama Ukrainos žmonėms, išgyvenantiems labai nelengvą laiką.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Ačiū. Norėjau paklausti, kaip reaguos jūsų Užsienio reikalų komitetas, jeigu Europos Sąjungos Vadovų Taryba nepriims sprendimo dėl SWIFT'o? Prieš keletą valandų teko kalbėtis su Odesos kareiviais. Vienas iš jų mūsų giminėje yra karininkas A. Kubenka ir jau jų akivaizdoje krenta, žūsta žmonės. Jis tiesiog pasakė, kad jiems būtinos ne tik sankcijos Rusijai, bet reikalinga ir techninė pagalba, žmonių pagalba, NATO įsikišimas, Amerikos įsikišimas, tai būtų kur kas efektyviau. Ką jūs į tai atsakytumėte? Ačiū.

L. L. ANDRIKIENĖ (*TS-LKDF*). Kaip aš reaguosiu, jeigu šiandien Europos Vadovų Taryba nepriims sprendimo atjungti Rusijos bankus nuo SWIFT'o? Reaguosiu, kad tai nepadaryta ir reikia toliau stengtis tai padaryti. Šiandien vykstančia Vadovų Taryba gyvenimas nesibaigia, mūsų kova už demokratinę ir laisvą Ukrainą nesibaigia, kaip ir ukrainiečių kova už savo ateitį demokratiniajame pasaulyje ar Europoje.

Dėl to, kas dar turėtų įsikišti aktyviau, kas turėtų dalyvauti. Tos iniciatyvos ateina palaipsniui, bet jos ateina, turiu pasakyti, gana greitai. Ko aš nepaminėjau, mūsų rezoliucijoje yra paragrafas, kur mes sakome, kad ypatinga atsakomybė tenka Europos Sąjungai, NATO, atsiprašau, Europos Sąjungai, Jungtinei Karalystei ir Jungtinėms Amerikos Valstijoms. Kai rengėme šią rezoliuciją, mes su kolegomis galvojome, mes galėtume surašyti ilgą sąrašą valstybių, čia galėtų atsirasti ir Šveicarija, ir kai kurios kitos, bet apsiribojome Europos Sąjunga, Jungtine Karalyste ir Jungtinėmis Amerikos Valstijomis ta prasme, kad kitos šalys gali jungtis prie sankcijų, kurias jau yra paskelbusi Europos Sąjunga. Aš turiu galvoje tokias valstybes kaip Kanada, Japonija, Pietų Korėja ir kai kurios kitos. Taigi esame, sakyčiau, galbūt to proceso pradžioje. Čia labai svarbus dalykas yra laikas. Mums norisi, kad tai įvyktų kaip galima greičiau, ukrainiečiams taip pat to labai reikia. Tikiuosi, kad įveiksime ir šią slenkstį.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiamai pranešėjai, jūs atsakėte į visus klausimus. Toliau tęsiame klausimo aptarimą. Svarstymo stadija. Buvome numatę dėl viso šio klausimo 20 minučių, tačiau yra užsirašę diskusijoje kalbėti net dešimt Seimo narių. Siūlyčiau tuomet apibrėžti laiką ir skirti diskutuoti 30 minučių, tai yra šiek tiek pratęsti diskusijos laiką, tuomet visų frakcijų atstovai turės galimybę pasisakyti. Pirmąjį į tribūną kviečiu E. Gentvilą. Frakcijos vardu.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamieji, šiandien galime sudėti ir taškus ant i daugeliu klausimų. Aš esu įsitikinęs, kad vėlgi šita situacija padės mums, valdžios šakoms, ieškoti bendro vardiklio ir žiūrėti bendra kryptimi. Aš turiu omenyje dažnai kylančius ginčus su Prezidentu, su Prezidento institucija ir taip toliau, ar mūsų tarpusavyje su opozicija. Ginčų bus, ginčų neišvengsime, bet štai tokie dalykai, tokie bendri požiūrių formulavimai tikrai mus gali vienyti. Ir nekaltinsime vieni kitų dėl isterijų. Aš, beje, noriu pasakyti, kad aš tikrai nelaikau kvislingais, kaip vienas politologas pavadino opozicijos narius. Pažįstu aš tuos žmones, aš tikrai nematau, kad jie yra tėvynės išdavikai, koks buvo V. Kvislingas, kurį sušaudė norvegai už tėvynės išdavystę. Čia aš išdavikų nematau. Čia matau žmones, norinčius žiūrėti į Lietuvą skirtingomis akimis, tačiau ieškant priemonių, turint skirtingas nuomones, kaip tą Lietuvą padaryti stipresnę.

Mes galų gale turime suprasti, kad šita rezoliucija aiškiai parodo ir kitą dalyką. Rusija, kaip Rytų civilizacijos apologetas, puola, vykdo išpuolį prieš Vakarų civilizaciją, prieš Vakarų kultūrą, prieš Vakarų pilietines ir politines tradicijas. Tai suvokę mes suprasime, kad tai yra, deja, Z. Bžezinskio ar S. P. Hantingtono aprašytas civilizacijų konfliktas ir jis prasidėjo. Šiuo atveju mes esame Vakarų pusėje. Ir čia supraskime, kad Ukraina yra baudžiama už tai, kad orientuojasi į Vakarų civilizaciją, į Vakarų politinės tradicijos pusę.

Isterikas yra vienas. Man atrodo, kad jis turi ir psichopatinių bruožų. Šitas isterikas 2014 metais po Krymo okupacijos ir aneksijos G8 susirinkime Australijoje, kai septynių šalių vadovai vakarieniavo prie vieno stalo, buvo paliktas prie kito stalo, tas stalas buvo gerokai didesnis negu per jo susitikimą su E. Makronu. Ir šitas isterikas Vladimiras Vladimirovičius ten sėdėjo vienas. Man atrodo, kad tada Vakarų valstybės teisingai pasielgė, tik paskui suminkštėjo, gal reikėtų pi-

gesnių dujų, gal kokio aliuminio gauti pigesnio. Ir vėl – gal pasikalbėkime, gal žiūrėkime, mes jį įtikinsime, gal diplomatinuose frontuose pasieksime kažkokių pergalių, o iš Rytų pusės isteriko buvo vaidyba, kad šnekėkimės, aš pateiksiu visa tai kaip mano pripažinimą, kaip Rusijos augančios imperijos pripažinimą. Ir pasaulis apsiriko. Aš manau, kad šita rezoliucija labai aiškiai beda į tai, kad baikite naivius pasitikėjimo seansus prie ilgo, didžiulio stalo. Palikime prie to stalo vieną isterišką vyriškį.

Kitas dalykas. Kas atsitinka su Lietuva? Nuo šiandien iš esmės kinta pasaulio geopolitinis paveikslas – mes turime suprasti, kad *de facto* 679 kilometrų siena su Baltarusija tampa Lietuvos siena su Rusija. Jeigu kas nors turite iliuzijų, kad A. Lukašenka spręs, ką ir kam daryti prie Lietuvos ir Baltarusijos sienos – jis nesprendžia, už jį sprendžia, už jį pasakoma, jis bando ginčytis. Ten sprendžia tas, kuris kažkada sėdėjo prie vieno stalo su tais, kurie bandė su juo kalbėti. Taip, deja, nebebus ir Lietuva tai turi suprasti.

Tame kontekste mes turime suprasti, kad rezoliucija veda ir link kito dalyko. Mes su mūsų sąjungininkų pritarmu perdavėme ginkluotę Ukrainai, ta ginkluotė efektyviai, prasmingai naudojama, tačiau mes tuštiname savo rezervus, ginkluotės rezervus, mes juos vėl turime užpildyti. Ir gerai ministras A. Anušauskas sako, mes turėsime juos užpildyti ir dėl to reikia kalbėti apie Lietuvos krašto apsaugos finansavimą. Ir tikrai kalbėsime, ir aš tikrai prašau neprasivardžiuoti ir vienu, ir kitu, kai kalbėsime apie valstybės saugumą. Nesupriešinkime socialinės apsaugos su tautos ir valstybės apsauga, kaip kartais bandyta padaryti.

Aš nesu tikras, kad Europos Sąjunga ir NATO suprato, kad jų tuščios kalbos ir plepalai, ir neryžtingumas, ir naivumas turi baigtis. Pažeista tarptautinė teisė ir daug kartų per pastaruosius keliolika metų. Iš esmės subrandintas karo nusikaltėlis. Haga laukia nesulaukia, kada jis ten atsidurs. S. Miloševićus irgi nemanė, darydamas nusikaltimus, kad atsidurs Hagos tribunole – atsidūrė. Kai kas gal irgi per daug optimistiškai galvoja, kad Vladimiras Vladimirovičius ten neatsidurs. Man atrodo, kad anksčiau ar vėliau atsidurs.

Galiausiai, turime duoti Ukrainai perspektyvą dėl narystės Europos Sąjungoje ir NATO. Ar ši vakarą Europos Vadovų Taryboje bus įvardinta, ar artimiausiu metu, bet tai turi būti įvardinta. Šita šalis pripažįstama Vakarų politinėje bendruomenėje bandant ją apsaugoti nuo Rytų politinės autoritarinės bendruomenės invazijos.

Mes patys Lietuvoje turime ruošti dar daugeliui dalykų. Pirmiausia, pabėgėlių srautui, kuris jau šiandien po pietų atsidūrė Lenkijoje, atkeliaus ir į Lietuvą. Turime labai greitai pavesti ministerijoms nurodymą dėl pabėgėlių įleidimo, dėl apgyvendinimo, įdarbinimo, priėmimo į mokymo įstaigas tvarkos supaprastinimo. Mes turime tą tvarką, kuri galioja daug metų. Šiandien reikia greitų sprendimų. Ką galime kiekvienas iš mūsų? Prieš eidamas į tribūną aš gaunu savo vaikų, savo dukrų, raginimą – priimkite ukrainiečius. Aš jau įsiregistravau Klaipėdos rajono savivaldybėje kaip žmogus, kuris priims ukrainiečių tiek, kiek galės. Darykime kiekvienas tuos darbus, nes tai yra žmonės tokie pat, kaip Lietuvos karo pabėgėliai 1945 metais. Mes galvokime ne tik politiškai, bet ir žmogiškai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu į tribūną D. Šakalienę. Ji kalbės frakcijos vardu.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Nepaisant to, kad pastarąsias dvi savaites du kartus per naktį tikrindavau informaciją, ar dar neprasidėjo karo veiksmai Ukrainoje, vis dėlto šiandien ryte stebint tiesioginę Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos posėdžio transliaciją iš tikrųjų apėmė siurrealumo jausmas – posėdžiui pirmininkavo Rusijos ambasadorius. Valstybės, kuri užpuolė kitą nepriklausomą suverenią valstybę šiandien, XXI amžiuje. Skaudžiausias momentas buvo tada, kai Ukrainos ambasadoriui buvo suteiktas žodis ir tuo metu buvo transliuojama pono V. Putino kalba, kurioje jis kaltino Ukrainą nacizmu, neonacizmu, aiškino, kad Kijeve valdžią yra užgrobusi chunta, ir žadėjo demilitarizuoti ir denacifikuoti Ukrainą. Ukrainos ambasadorius Jungtinėse Tautose tiesė telefono ragelį Rusijos ambasadoriui ir sakė: ar jūs norite išgirsti, ką šiuo metu kalba jūsų prezidentas, sustabdykite jį, Ukraina užpulta, prasidėjo karas. Rusijos ambasadorius pasakė: jokio karo nėra, tai tik speciali karinė operacija. Viskas. Vienas trumpas šaltas komentaras, nulis žmogiškumo.

Todėl šiandien, man atrodo, tikrai yra ne tik juoda diena visai Europai ir visam pasauliui, bet ir diena, kai išbandomas mūsų gebėjimas išlikti žmogiškiems ir įvertinti, ar laikini ekonomi-

niai sunkumai, ar mūsų pažiūrų skirtumas, ar mūsų, nežinau, pagaliau asmenybių nesutapimas tikrai yra ganėtinai svarbu, kad galėtume peštis, ar tikrai šiandien mes suprantame, kad Ukraina lieja kraują ir už mus, nes pono V. Putino kalboje visiškai aiškiai buvo išdėstyta jo strategija, kurioje Ukraina yra tik pirmas laiptelis.

Todėl šiandien aš, įpareigota savo frakcijos ir partijos, noriu pasakyti, kad ir socialdemokratai labai vieningai šiandien anksti ryte priėmė poziciją, kuria aiškiai sako, kad smerkiame Rusijos kartu su Baltarusijos ginkluotosiomis pajėgomis vasario 24-osios paryčiais pradėtą plataus masto karinę invaziją į Ukrainą. Mes smerkiame Rusijos prezidento V. Putino ir Dūmos priimtus sprendimus, kuriais šie atsisako okupuotas Rytų Ukrainos teritorijas laikyti integralia Ukrainos dalimi, pripažįsta neteisėtų darinių Rytų Ukrainoje – vadinamųjų Luhansko ir Donecko liaudies respublikų vadinamąją nepriklausomybę ir pasirašė dvišalio bendradarbiavimo sutartis, kurios apima karinės pagalbos teikimą ir suteikia Rusijai teisę steigti karines bazines šių darinių kontroliuojamoje Rytų Ukrainos teritorijoje. Mes atkreipiame dėmesį, kad šiandien Rusijos vykdoma karinė agresija prieš Ukrainą yra dalis ilgalaikės strategijos, kuria siekiama suardyti visos Europos saugumo architektūrą.

Mes pabrėžiame, kad Rusija, sulaužydama tarptautinėmis taisyklėmis grįstą pasaulio tvarką, įtvirtintą po Antrojo pasaulinio karo, kelia grėsmę taikai ir saugumui visame pasaulyje. Mes atsižvelgiame į NATO kaip nepakeičiamo saugumo garanto vaidmenį ir reikalaujame vienareikšmiškai ir kategoriškai, kad Rusija nutrauktų Ukrainos puolimą. Kiekvienas iš mūsų visais įmanomais būdais, visais formatais turime to reikalauti. Reikalaujame, kad būtų sustabdyta didžiausia Rusijos daroma klaida šiame šimtmečiu. Kviečiame tarptautinę bendruomenę ieškoti papildomų extraordinarių priemonių siekiant sustabdyti Rusijos karinę invaziją į Ukrainą ir apsaugoti nekaltų civilių gyvybes, įskaitant, bet neapsiribojant paramos ginkluote teikimu.

Raginame tarptautinę bendruomenę sustabdyti Rusijos narystę tarptautinėse organizacijose, izoliuoti šią agresorę iš tų formatų, kurie atrodo kaip patyčios, kai Rusija šiuo metu pirmininkauja Jungtinių Tautų Saugumo Tarybai, tiek Jungtinių Tautų, tiek Europos Tarybos, tiek Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos, Baltijos jūros valstybių tarybos ir kituose formatuose.

Taip pat mes siūlome Prezidentui ir Vyriausybei pradėti konsultacijas su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis dėl dvišalių ar daugiašalių sutarčių pasirašymo su Ukraina dėl karinės pagalbos šios plataus masto karinės invazijos metu.

Taip pat raginame mūsų Vyriausybę nedelsiant pasirengti priimti pabėgėlius ir sužeistuosius iš Ukrainos, supaprastinti prieglobsčio procedūras. Taip pat mes vieningai visa frakcija, valdyba ir partija raginame nedelsiant imtis Lietuvos gynybos pajėgumų stiprinimo. Aiškiai suvokiame, kaip pasikeitusi yra ši situacija, ir kiekvienas sveiko proto žmogus turi reaguoti atitinkamai. Mes raginame didinti Lietuvos kariuomenės poreikių finansavimą, spartinti trūkstamos ginkluotės ir karinės technikos įsigijimą ir svarstyti karo meto struktūros karinių vienetų pasirengimo patikrinimą, taip pat nedelsiant imtis stovyklavietės, reikalingos atvykstančioms sąjungininkų pajėgoms dislokuotis Lietuvoje, taip pat pasirengti teikti sąjungininkų pajėgoms priimančios šalies paramą, parengti reikiamas sutartis dėl prekių ir paslaugų sąjungininkams teikimo ir imtis visų reikiamų priemonių tam, kad naujas Lietuvos kariuomenės poligonas būtų užbaigtas artimiausiu metu.

Mes vieningai įsitikinę, kad kiekvieno atsakingo politiko, nepriklausomai nuo pažiūrų, moralinė pareiga imtis visų priemonių sustabdyti karui, būti pasiruošusiems visiems galimiems scenarijams ir ginti savo šalies piliečių gyvybes ir gerovę, susitelkti bendram darbui ginant aukščiausias demokratines vertybes – taiką, suverenumą ir taisyklėmis grįstą pasaulio tvarką.

Taip pat pridėsiu nuo savęs. Kai vis šiandien sveriamas, ar nebus pernelyg nepatogu atjungti Rusiją nuo SWIFT'o, tai yra tarptautinės tarpbankinės finansinės informacijos perdavimo ir mokėjimo sistemos, verta sau užduoti klausimą, kaip mes žiūrėsime ukrainiečiams, jų vaikams ir ateities kartoms į akis, jei nebūsime padarę visko, kas įmanoma, kad būtų sustabdytas karas, kuris jau šiandien pareikalavo arti šimto žmonių gyvybių. Labai raginu palaikyti šią rezoliuciją ir padaryti viską, kas nuo mūsų priklauso, viską, kas nuo mūsų priklauso, o ne tik tiek, kiek reikia dėl varnelės.

PIRMININKĖ. Kviečiu V. Mitalą. Jis kalbės frakcijos vardu.

V. MITALAS (LF). Gerbiamieji kolegos, tie, kurie turėjo galimybę stebėti V. Putino pareiškimus, pastaruoju laikotarpiu jų buvo bent keli, turbūt neleis man sumeluoti ir su manimi nesiginčys, kad tie pareiškimai rodo tik viena – banditas galutinai išprotėjo. Tie, kurie galvojo, kad Luhanskas ar Doneckas yra jo tikslas, dabar aiškiai pamatė, kad ne. Nei Luhanskas, nei Doneckas, nei galutinė Ukrainos okupacija nėra jo tikslai. Galutinis tikslas yra perbraižyti visą Vidurio ir Rytų Europos saugumo architektūrą, o gal net ir valstybių sienas. Todėl šios rezoliucijos priėmimas ir mūsų vieningas pasisakymas, ką Lietuva privalo daryti, ką kviečia daryti savo sąjungininkus, yra be galo svarbus ir mes Laisvės frakcijoje jį visiškai palaikome. Palaikydami atkreipiame dėmesį į kelis svarbiausius punktus, ką dabar galime daryti ir ko galime prašyti mūsų partnerių.

Visų pirma, mes turime visapusiškai remti Ukrainą ir jos žmones, remti humanitarinėmis, remti karinėmis, remti kitomis materialinėmis priemonėmis. Dėl to aš nebijočiau nė biudžeto perskirstymo, jeigu to reikės, jeigu to reikės, ir papildomų finansinių išteklių skyrimo Ukrainai tiesiogiai finansais arba konkrečiomis priemonėmis, ko tik mūsų broliškai valstybei prireiktų.

Antra. Mes turime būti pasirengę ir raginti kitus būti pasirengusius priimti žmones, kurie išvyks iš Ukrainos ir ieškos prieglobsčio. Žinau, kad tiek valstybės institucijos, tiek savivaldybės jau yra padariusios čia namų darbus, tačiau to negana. Iš visų vietų, kurias savivaldybės yra paskelbusios kaip galinčias priimti, sakykime, tam tikrą skaičių pabėgėlių, pusė yra Vilniuje, nors Vilnius tikrai nėra pusė Lietuvos. Vilnius yra mažiau negu pusė Lietuvos. Aš, čia naudodamasis proga, noriu paraginti visas Lietuvos savivaldybes veikti aktyviai, inventorizuoti savo savivaldybėse turimą turtą ir galimybes ir taip pat paraginti Lietuvos žmones, kad būkime atviri ir būkime pasiruošę tuos žmones, kurie ieškos saugumo Lietuvoje, čia priimti.

Beje, kitas trumpas dalykas, kad taip pat, man atrodo, mums reikės peržiūrėti ir Užsieniečių teisinės padėties įstatymą tam, kad tie žmonės, atvykę iš Ukrainos ir apsigyvenę čia, Lietuvoje, galėtų kuo greičiau rasti darbą, pradėti dirbti ir susikurti kaip įmanoma normalesnį gyvenimą tokiomis sąlygomis, deja, kokiomis mes dabar gyvename.

Taip pat, man atrodo, kad yra labai svarbu (ir apie tai rezoliucija kalba) įvesti kuo griežčiausias sankcijas Europos Sąjungos lygiu. Aš nežinau ir nemanau, kad yra vietos kažkokiems dar palikimams už brūkšnio, kažkokiems ieškojimams vidurio kelio ar dar griežtų sankcijų palikimui ateičiai, nes viskas, ką mes šiandien pamatėme, rodo, kad dabar yra metas įvesti Europos Sąjungos lygiu pačias griežčiausias sankcijas viskam, kam tiktai galima įvesti iš Kremliaus, taip pat ir Minsko režimų.

Dar vienas dalykas. Man atrodo, kad labai svarbu yra kuo greičiau išjungti Kremliaus ir Minsko propagandą Lietuvoje. Tuo tikslu aš šiandien kreipiausi į Lietuvos radijo ir televizijos komisiją, ji tik rytoj rinksis ir svarstys kažką, nors tai turėjo padaryti šiandien nedelsdama – išjungti Kremliaus ruporus čia, Lietuvoje, nes mes visi suprantame, kad šitos karinės agresijos neatskiriamas dalis bus galinga dezinformacinė kampanija, kuri palies ne tiktai Ukrainą, ji palies ir mus.

Ir paskutinis dalykas, kas įrašoma rezoliucijoje, tai yra vienas iš esminių dalykų, tai, ko V. Putinas nenori, ko jis bijo, tai yra suteikti labai aiškia euroatlantinės integracijos perspektyvą Ukrainai ir pasakyti, kad ji turi tapti ir taps Europos Sąjungos nare, ji taip pat turi kelią į NATO. Tai yra užfiksuota mūsų rezoliucijoje ir tai yra smūgis į pačią esmę, ko nenori V. Putinas, o ko nori laisvi Ukrainos žmonės. Kviečiu šiai rezoliucijai pritarti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu frakcijos vardu P. Gražulį.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiami Seimo nariai, aš irgi noriu pasinaudodamas proga paraginti visus Seimo narius ir visą visuomenę: yra trumpoji žinutė 1482, jį surinkę mes galime paremti 3 arba 5 eurai. Tai maža parama Ukrainos visuomenei, bet vis tiek parama ir galime tapti nuolatiniais rėmėjais.

Tačiau šiandien aš norėčiau kalbėti truputėlį apie kitus dalykus – apie tą situaciją, kodėl tokia situacija susiklostė Ukrainoje. Man labai keista ir aš niekada nesupratau nuo pat pirmų dienų, kodėl netylėjo, bent jau netylėjo Europos Sąjungos lyderiai, taip pat ir Amerikos Prezidentas, o garsiai kalbėjo, kad mes jūsų neginsime. Tiesiog skatino – pulkite tą Ukrainą, mes neginsime. Kas traukė už liežuvio? Patylėkite, kad jie nežinotų, ką darys Amerika, NATO arba pavienės NATO

šalys. Labai keista buvo šita pozicija, jos aš po šiai dienai nesuprantu. Taip pat man tikrai labai gaila, kad to ryžtingumo iš Europos Sąjungos narių, iš NATO šalių nėra. Labai daug susirinkimų, bet darbų realių nėra.

Vis dėlto aš noriu atsigręžti ir į Lietuvos politikus, neižvalgius politikus, kurie, matydami tą geopolitinę situaciją, kai aš čia prieš pusę metų, tik įvykus rinkimams Baltarusijoje, sakiau, nenutraukime diplomatinių santykių su Baltarusija, padėkime ten įkalintiems Baltarusijos žmonėms, sakiau, kad jūs supraskite, kokioje geopolitinėje situacijoje yra Baltarusija. Šalia – ne Amerika, ne Prancūzija, ne Vokietija, o diktatūrinė Rusija. Ji seniai laukė, kaip paimti į savo glėbį Baltarusiją. Ir man gaila, kad mes tam padėjome ir prisidėjome prie tos situacijos. Prisiminkite, kad tas pats diktatorius A. Lukašenka dar šiandien yra nepripažinęs Luhansko ir Donecko respublikų. Jūs prisiminkite, kad jis nepripažino Krymo okupacijos, Donecko. Jis kvietė pas save, į Minską, Europos Sąjungos lyderius ir bandė spręsti tą baisų konfliktą, kad neišvengtų karas.

Ką mes padarėme? Gerbiamieji, mes padarėme tai, kas buvo labai reikalinga ir naudinga V. Putinui. Mes Baltarusiją visiškai įstūmėme į kito diktatoriaus, į V. Putino glėbį. Ten stovi daugiau kaip 30 tūkst. kariuomenės ir iš šitos pusės yra puolama Ukraina. Turime turėti jėgų savyje priimti atsakomybę už mūsų padarytas klaidas. Ir šiandien, ką pasakė E. Gentvilas, jau Lietuvos siena su Baltarusija yra Rusijos siena. Ir ne be mūsų kaltės, ir ne be mūsų kaltės, tą noriu pasakyti.

Taigi, gerbiamieji, rezoliucija tikrai gana stipri, bet ką mes galime padaryti, kad vis dėlto Europos Sąjungos šalys imtųsi ryžtingų veiksmų? Ir D. Trampas pasakė: jeigu aš būčiau prezidentu, nebūtų tokios situacijos Ukrainoje. Jis nebūtų tik kalbėjęs, jis būtų daręs. Šiandien Rusija mato – Vakarai ištižę, nesiima jokių veiksmų, tai kodėl nepulti, jeigu galima pulti, jeigu jie sakė, negins. Aš manau, gėda tokiai Europos Sąjungai. Ir galbūt, Dieve duok, kad jie susiprastų ir nuo tuščių kalbų prieitų prie realių, konkrečių, griežtų sankcijų.

PIRMININKĖ. Frakcijos vardu – G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Aš trumpai. Norėjau prie visko, ką kolegos jau pasakė, pridėti, kad labai džiaugiuosi, kad rezoliucijos tekste atsirado raginimas, kvietimas Rusijos ir Baltarusijos visuomenėms nelikti nuošalyje ir, kiek tai leidžia režimo užspaustos galimybės, sustabdyti savo lyderius, pasipriešinti jų vykdomai nežmoniškai agresijai prieš taikią Ukrainą.

Mes visi sekėme dramą ir tikrai sunku buvo numatyti tai, kas įvyko šį rytą. Taip, ženklų buvo, taip, buvo žvalgybinė informacija, tačiau Vakarų lyderiai dėjo visas pastangas, kad išvengtų karo, išnaudodami diplomatinės galimybes. Deja, bet turiu sutikti su tuo, ką pasakė šiandien V. Mitalas.

Taigi, aš dar kartą noriu akcentuoti ir paprašyti visų, kurie pažįstame, kurie turime galbūt giminių, galbūt draugų, galbūt kolegų Rusijoje, ypač Rusijoje, paraginti Rusijos visuomenę nenu tylėti šio niekingo Kremliaus režimo vykdomo akto. Mes jau matome, kad nustebe dėl šios invazijos yra ne tik Vakarų lyderiai, bet ir Rusijos premjeras, Rusijos žvalgybos pirmininkas, vadovas, garsūs Rusijos žmonės, tad tikrai netylėkime. Aš manau, kad Rusijos visuomenė irgi turi labai svarbų vaidmenį, kurio ji privalo imtis šiuo metu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis Darbo partijos frakcijos vardu kalbės V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (DPF). Dėkui, Pirmininke. Tokia reta ir labai išskirtinė diena, kai vis dėlto galime būti ir esame vieningi. Tik gaila, kad taip padaryti mus paskatino karinė Rusijos agresija prieš nepriklausomą Ukrainą. Šiandien šios neįtikėtinos grėsmės akivaizdoje ir turime būti vieningi kaip kumštis. Tik taip galėsime padėti ukrainiečiams ir pasakyti pasauliui, kad netoleruosime nė menkausio pasikėsinimo į laisvę. Kategoriškai smerkiame Rusijos pradėtą karą prieš Ukrainą, esame kartu su savo broliais ne tik mintimis, bet ir veiksmais. Lietuva turi skubiai priimti sprendimus dėl visapusiškos pagalbos suteikimo Ukrainai ir jos žmonėms. Privalome susitelkti, atmesti visus vidinius nesutarimus – dabar jiems tikrai ne laikas. Kartu parodyti, kad padarysime viską ir dar daugiau, kad padėtume Ukrainos žmonėms.

Dabartinės grėsmės akivaizdoje turime priimti šią rezoliuciją. Turime numatyti lėšas humanitarinei pagalbai karo zonoje ir pagalbą nukentėjusiems nuo karo. Turime būti pasirengę priimti broliškos valstybės gyventojų tiek, kiek bus reikalinga, dalintis savo resursais. Nėra nei jokios

priežasties, nei pateisinimo agresijai prieš taikius žmones. Kiekvieno jų mirtis turi gulti ne tik ant vadovybės, kuri duoda tokius nurodymus, pečių, bet ir ant kiekvieno paėmusio ginklą, kuris neša mirtį, į savo rankas. Raginu palaikyti šią rezoliuciją. Darbo partijos frakcija šią rezoliuciją tikrai palaikys. Esame su Ukrainos žmonėmis!

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiami kolegos. T. Tomilinas nori pasisakyti dėl vedimo tvarkos. Prašom, Tomai.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiama Pirmininke, turiu didelį prašymą: yra vienintelė frakcija, kuri nekalbėjo, tai yra mūsų frakcija, tad leiskite V. Bakui pasisakyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, mes apsibrėžėme 30 minučių, už 3 minučių tos 30 minučių baigsis, bet, žinoma, prašom, gerbiamas Vytautai, pasisakyti. Labai prašau neišnaudoti pernelyg didelio laiko limitu, nes mes prieš svarstymą, prieš diskusiją apsibrėžėme, kad šiai diskusijai skiriame 30 minučių. Jos eina į pabaigą.

V. BAKAS (DFVL). Gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos, ačiū už galimybę pasisakyti frakcijos vardu. Aš kalbėsiu ne ilgiau nei 5 minutes. Aš manau, ypač svarbu bendras mūsų sutarimas.

Gerbiami kolegos, iš tiesų tiems, kurie dar vakar svarstė apie tai, ar V. Putinas plės Donecko ir Luhansko sienas, šiandien, matyt, nekyla abejonių. Mes matome plataus masto karinę operaciją, kurios tikslas yra visa Ukraina. Ir tiems, kurie klausė V. Putino kalbos originalo kalba, irgi neturėjo likti abejonių dėl to, kad iš esmės tai buvo SSRS atkūrimo manifestas. V. Putinas kalbėjo ne tik apie Ukrainą, V. Putinas kalbėjo apie visą posovietinį regioną, V. Putinas kalbėjo apie mus. Jis labai aiškiai pasakė, kad NATO turi grįžti į tokią būklę, kokia buvo 1997 metais. Todėl kai V. Putinas kalba apie Ukrainos demilitarizaciją, jis kalba apie viso regiono demilitarizaciją.

Čia reikėtų labai aiškiai suprasti, kad išpuolis prieš Ukrainą yra tik kablelis, bet ne taškas. Ir, aišku, turime padaryti viską, kad ukrainiečiai laimėtų, kad jie atsilaikytų. Aišku viena, kad V. Putinas nebijo sankcijų, jis tam pasiruošė, ruošėsi daugelį metų, jis net nebijo atjungimo nuo SWIFT'o ir nebijo izoliacijos, nes per pastaruosius porą metų mes nejučia nepamatėme, kai V. Putinas grįžo į visus formatus, iš kurių buvo išmestas po įvykių Ukrainoje 2014 metais, – buvo atkurtas NATO ir Rusijos formatas, grįžo į Europos Tarybą. Tai įvyko per šiuos metus. Gerbiami kolegos, aš kažkaip negirdėjau labai aštrių protestų, mūsų delegacijų vadovų pasisakymų, kad tie procesai sugrąžinti Rusiją į tarptautinę bendruomenę vyktų. Aš kviesčiau nepamiršti ir neatleisti taip lengvai. Ir nuolat priminti tarptautinei bendruomenei apie tai, kad nėra jokių sąlygų švelninti toną ir ribojimus.

Dabar, jeigu kalbėtume apie sankcijas toliau, manau, jų nepakanka. Aišku, rezoliucija yra labai gera, bet turime eiti dar toliau. Mano pasiūlymas būtų kalbėti apie ką nors kita, kas keltų asmeninės teisinės atsakomybės klausimus. Sankcijos paliečia Rusijos visuomenę, bet ne patį V. Putiną. V. Putinui visiškai neįdomi Rusijos visuomenė. V. Putinas supranta, kad kiekvieną kartą, kai sukliamas naujas karas, tai stiprina jo asmeninę valdžią. Jeigu nebus karo, nebus V. Putino. Ar tai būtų karas Sakartvele, ar tai būtų karas, invazija į Moldovą ar Čėčėniją, visais atvejais, jeigu paanalizuosite ekspertų tyrimus, pamatysite, su kiekvienu karu jis sulaukdavo milžiniškos savo visuomenės paramos.

Todėl aš kviesčiau vis dėlto kalbėti apie nusikaltimus žmoniškumui. Būtent mano siūlymas inicijuoti, remiantis Tarptautinio Baudžiamojo Teismo Romos statutu, priimtu 1998 metais, procesus, kad tiek V. Putinas, tiek A. Lukašenka būtų teisiami kaip karo nusikaltėliai. Tam yra visos sąlygos. Tai būtų asmeninės atsakomybės klausimas. Mes galime mobilizuoti šalis ir galime aktyvuoti Romos statutą. Be abejo, tam reikia Užsienio reikalų ministerijos, Teisingumo ministerijos, mūsų tarptautinės teisės mokslininkų gilesnės analizės, bet, žiūrėdamas į Romos statutą, aš jau šiandien tokius pagrindus matau.

Antra. Mes turime pasiūlyti narystės ES perspektyvą ne tik Ukrainai, bet ir Moldovai, ir Sakartvelui. Po Ukrainos neabejotinai seks Moldova, Sakartvelas ir visos Rytų partnerystės šalys, būtent jos yra V. Putino taikiklyje. Todėl mano siūlymas būtų pagalvoti...

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, laikas!

V. BAKAS (DFVL). ...apie tai, kad perspektyva būtų pasiūlyta bent jau Sakartvelui ir Moldovai.

Ir paskutinė mintis. Kolegos, kalbant apie mūsų šalies valstybingumo stiprinimą, aš kviesčiau paklaustyti Miuncheno konferencijoje pasakytų Suomijos Prezidento žodžių. Jis Suomijos sė-

kmės istoriją saugumo kontekste apibūdino dviem dalykais. Tai yra Suomijos žmonių gerovė ir maža korupcija.

Gerbiami kolegos, atneškite į pavasario sesijos darbotvarkę projektus, kurie stiprintų Lietuvos valstybingumą, tai yra kurtų realią Lietuvos žmonių gerovę...

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, laikas!

V. BAKAS (DFVL). ...ir leistų padaryti galą korupcijai Lietuvoje.

PIRMININKĖ. Baigiame diskusiją. Dėl rezoliucijos. Priėmimo stadija. Motyvai už.

Pirmasis kalba už P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama Pirmininke. Kas yra svarbu ir kas yra nauja šioje rezoliucijoje? Lietuva apie tai jau kalba kurį laiką, bet Vakarai vis dar delsia. Tai mūsų rezoliucijoje paminėtas Rusijos išmetimas iš visų galimų tarptautinių formatų. Šalia viso sankcijų paketo, narystė JT Saugumo Taryboje, lygiai taip pat Europos Taryboje, lygiai taip pat ir ESBO, ir visose galimose sporto ir kultūros tarptautinėse organizacijose. Tai skaudėtų diplomatine prasme Rusijai už tai, ką padarė ir daro šiandien ukrainai. Čia taip pat tikiuosi Vakarų palaikymo mūsų kolegoms. O Lietuva siūlo šitą dalyką, kaip ir kitas griežtas sankcijas.

Kas dar yra svarbu? Yra vienas mūsų vidinis dalykas. Seimas įsipareigoja skubos tvarka dar šiais metais Lietuvoje sustiprinti priimančios šalies pajėgumus, sukurti reikiamą infrastruktūrą, kuri sudarytų sąlygas greitai ir sklandžiai dislokuoti sąjungininkų pajėgas ir joms veikti šalies teritorijoje. Mes matome atskrendantį „Apache“, mes matome besileidžiančius F-35, mes matome atvykstančius naujus JAV karius, Vokietijos naujus karius ir turime sudaryti sąlygas priimti kuo didesnę NATO pajėgų kiekį Lietuvoje. Tai yra tikrasis atgrasymas. Balsuokime už.

PIRMININKĖ. Motyvai už – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Mieli kolegos, taip pat ragindamas palaikyti šią rezoliuciją noriu šiek tiek atkreipti dėmesį, kad iki šiol įvestos tikslinės sankcijos neatgrasė Rusijos nuo tolesnės eskalacijos. Gali būti, kad ir esamų sankcijų plėtimas neduos norimų rezultatų. Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį, kad šios sankcijos nesprendžia klausimo, kas mokės už sugriautos Ukrainos ekonomikos atstatymą. Sankcijų tikslas, mano supratimu, turi būti ne tik sukurti finansines pasekmes Rusijai, bet taip pat labai konkrečiai užtikrinti, kad už Ukrainai sukeltų padarinių pašalinimą mokėtų tas, kas tą žalą padarė, tai yra agresorius. Todėl siūlau Europos Sąjungos ir tarptautiniu lygiu kelti klausimą dėl plataus agresijos mokesčio įvedimo Rusijai. Toks mokestis galėtų būti taikomas su Rusija susijusiems tarptautiniams prekybos srautams arba, jeigu nebūtų apribota prieiga prie SWIFT'o sistemos, o tai turėtų būti, su Rusijos rezidentais susijusioms finansinėms transakcijoms. Turime pasiųsti aiškų ir vieningą signalą, kad mes ne tik sustabdysime, bet agresorius bus visiškai atsakingas už savo veiksmų pasekmes ir turės už jas sumokėti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – P. Gražulis. Nėra. Motyvai už – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šiandien prasidėjo Rusijos agresija prieš Ukrainą, bet V. Putinas ir jo įvairūs komentatoriai ją vadina spec. operacija. Spec. operacija – taip jie vadina tą agresiją todėl, kad nori, jog ji truktų trumpai, jų tikslas, galėtume tikėtis, yra toks, kad jie norėtų likviduoti, nužudyti Ukrainos vadovus, o tada pastatyti kažkokią marionetinę valdžią Ukrainoje ir paskelbti, kad fašizmas Ukrainoje nugalėtas. Jie tikėtusi, kad tai įvyks trumpai ir greitai, o Vakarai yra biurokratiški, jie tas sankcijas ilgai svarsto, iš lėto priima, laiptelis po laiptelio, žingsnelis po žingsnelio ir, vadinasi, jeigu tai trumpai truks, tai ir tos sankcijos iš pradžių bus priimtose neskausmingos, o paskui vis tiek viskas pasimirš – taip Vakaruose dažnai ir būna. Tai aš iš tikro labai norėčiau, kad taip nebūtų bent jau šį kartą.

Na, mes rezoliucija kviečiame padaryti labai ryžtingus žingsnius, atverti duris Ukrainai į Europos Sąjungą, į NATO, pašalinti Rusiją iš tarptautinių organizacijų. Tai tikrai būtų labai svarbu dar ir dėl kitos priežasties, nes taip, kaip Vakarai reaguos, stebi ir kiti diktatoriai. Tikrai tie veiksmai turėtų būti skausmingi, kad ir kiti diktatoriai pasimokytų.

PIRMININKĖ. Motyvai už – I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Dėkoju, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų Darbo partija palaiko Seimo rezoliuciją „Dėl Rusijos ir Baltarusijos agresijos prieš

Ukrainą“ ir griežtai smerkia bet kokius karinius veiksmus, kurie vyksta šiuo metu netoli mūsų esančioje šalyje. Labai svarbu pabrėžti, kad rezoliucijoje yra numatytos išties griežtos priemonės ir griežta reakcija į neteisėtus, agresyviuos karinius veiksmus, kurie tiesiogiai liečia nekaltus žmones. Mes tikrai palaikysime šią rezoliuciją, visomis išgalėmis esame kartu su Ukraina, tačiau po šio žingsnio mes turime kalbėti, ką darysime toliau. Esame atviri ir pasirengę diskusijai dėl papildomo finansavimo krašto apsaugai. Jos gali reikėti tam, kad mūsų regiono padėtis tokia, kokia yra šiuo metu Lietuvoje, išliktų stabili.

Taip pat turime kalbėti apie geresnį informavimą gyventojų, kurie šiuo metu patiria dezinformaciją įvairiuose socialiniuose tinkluose, kaip reaguoti į skleidžiamą melagingą informaciją, kaip reikėtų pasiruošti esant kokiam nors bent menkiausiam nestabilumui šalyje.

Tikrai turime daug darbo ir esame pasirengę daryti viską, kad apsaugotume tiek kaimyninę šalį Ukrainą, tiek visą regioną ir kartu Europos Sąjungą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvai priėmimo stadijoje išsakyti. Primenu, kad, remiantis Seimo statuto 184 straipsniu, po rezoliucijos projekto svarstymo Seimas apsisprendžia, ar priimti rezoliuciją be pataisų. Šis pasiūlymas negali būti priimtas, jeigu tam prieštarauja daugiau kaip trečdalis visų Seimo narių.

Gerbiami kolegos, kviečiu apsispręsti, ar pritariame rezoliucijai be pataisų. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. Balsuojame.

Šios rezoliucijos priėmimas

Užsiregistravo 112, balsavo 112, už – 112. Seimo rezoliucijai „Dėl Rusijos ir Baltarusijos agresijos prieš Ukrainą“ pritarta. (*Gongas*)

18.51 val.

Seimo narių pareiškimai

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Seimo narių pareiškimai. Kviečiu V. Pranckietį.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, nenoriu trukdyti daug laiko, bet klausimai yra tokie, kurie šiandien aktualūs visai Lietuvai, visai Europai, visam pasauliui, todėl, įgijęs šiek tiek patirties Ukrainos klausimais per praeitą kadenciją, turiu garbę ir galimybę kalbėti apie tuos klausimus.

Ukrainos klausimas buvo nuolatinis budintis klausimas tarptautiniuose susitikimuose Europoje ir už Europos ribų. Mano kolega A. Parubijus, praeitos kadencijos Rados pirmininkas, nuolat kartojo žodžius, kad Ukraina gina Europą nuo šiuolaikinės Rytų ordos. Apie tai kalbėjau Europos Sąjungos 60-mečio jubiliejaus minėjime, tačiau ne visada buvome pakankamai girdimi. Deja. Dabar jau patikėjo visi.

Pritariu, kad visos priemonės padedant Ukrainai yra geros ir reikalingos: karinės, politinės, ekonominės, medicininė pagalba, pagalba būsimiems pabėgėliams yra labai labai svarbi, bet moralinė palaikymo išraiška, kaip sakė Seimo Pirmininkė, broliams ir sesėms ukrainiečiams yra sudedamoji pagalbos ir paramos dalis, kuri taip pat labai svarbi. Todėl siūlau Lietuvos žmonėms, taip pat ir jums, kolegos, pagal galimybes šalia Lietuvos vėliavų aukštai iškelti ir Ukrainos vėliavas reiškiant solidarumą su valstybe ir tauta. Suteikime laisvę Ukrainos vėliavai Lietuvoje, suteikime laisvę, prieglobstį ir atverkime Lietuvos namus Ukrainos vaikams, mamoms ir nukentėjusiems kariams. Kelkime Ukrainos vėliavą. *Slava Ukraini!*

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 91 Seimo narys. Kviečiu giedoti himną.

Giedamas Lietuvos valstybės himnas

Dėkoju, gerbiami kolegos, už šiandienos posėdį, už vieningumą. Baigėme neeilinį Seimo posėdį ir neeilinę Seimo sesiją. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 140 STENOGRAMA

2022 m. kovo 10 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN,
Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos. Kviečiu užimti vietas. Pradedame Seimo pavasario sesiją ir kovo 10 dienos posėdį.

M. STROLYS (*Seimo posėdžių sekretoriato vyriausiasis specialistas*). Jo Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidentas G. Nausėda.

Giedamas Lietuvos valstybės himnas

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, pradedama Seimo pavasario sesiją, norėčiau pakviesti tylos minute pagerbti visus žuvusius už Ukrainos laisvę.

Tylos minutė

Gerbiamieji, šiandien sveikinu visus, susirinkusius į Lietuvos Respublikos Seimo IV sesiją. Pavasario sesiją pradedame simboliškai – Ukrainos Aukščiausiosios Rados Pirmininko R. Stefančuko kalba, kreipimusi į Seimą. Posėdį šiandien taip pat stebi Ukrainos atstovai, Jo Ekscelencija Ukrainos ambasadorius Lietuvoje P. Bešta, Lietuvos ukrainiečių bendruomenės atstovai bei karo pabėgėliai iš Ukrainos. (*Plojimai*)

Dėkoju. Dabar kviečiu visus pasiklausti Ukrainos Aukščiausiosios Rados Pirmininko R. Stefančuko kreipimosi į Seimą. Prašom.

10.04 val.

Ukrainos Aukščiausiosios Rados Pirmininko Ruslano Stefančuko kalba (*vaizdo įrašas*)

R. STEFANČUKAS. Brangūs Lietuvos Seimo nariai, brangi ponia Pirmininke, norėčiau Ukrainos Aukščiausiosios Rados deputatų vardu pasveikinti jus su šiandien prasidedančios Lietuvos parlamento pavasario sesijos pradžia. Nuoširdžiai noriu padėkoti už visą tą palaikymą, kurį mes jaučiame šiandieną iš jūsų.

Gerbiamieji Lietuvos Seimo nariai, aš niekada nepamiršiu tos akimirkos, kai tik pasirodžius žiniai apie užpuolimą jūsų delegacija atvyko pas mus į Ukrainą ir dalyvavo Ukrainos Aukščiausiosios Rados posėdyje. Niekada nepamiršiu to palaikymo, kurį jūs mums suteikiate dabar, vykstant viso masto Rusijos Federacijos agresijai Ukrainoje. Dėkoju už palaikymo žodžius, už jūsų raginimus, už jūsų rezoliucijas. Noriu padėkoti už visą jūsų palaikymą sprendžiant finansinės pagalbos Ukrainai problemas, taip pat ir už sankcijų sąrašo pratęsimą. Ukrainos parlamentarų vardu norėčiau palinkėti visiems jums taikaus dangaus virš galvos. Mes tikimės, kad artimiausiu metu mes vėl kartu susirinksime, kad kartu švęstume pergalę prieš Rusijos Federaciją. Mes kartu. Laikykimės! (*Plojimai*)

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Kviečiu į tribūną kalbėti gerbiama Seimo Pirmininkė V. Čmilytė-Nielsen.

10.06 val.

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkės Viktorijos Čmilytės-Nielsen kalba

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Gerbiami kolegos, Seime turime daug neatidėliotinų darbų. Vieni jau pradėti, juos turime tęsti, kitus užsibrėžėme pradėti. Apie visus išsamiau pakalbėsiu ir juos pri-

statysiu vėliau. O dabar norėčiau pasveikinti visus su artėjančia Kovo 11-ąja – Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena.

Šiomet šią esminę mūsų valstybingumui dieną minėsime kitaip. Karas Ukrainoje mūsų Nepriklausomybės atkūrimo dienai suteikė kitą dimensiją. Ukrainos poetas ir diplomatas D. Pavlyčka savo eilėraštyje Lietuvai, parašytą 1990-ųjų Kovo 11-ąją, iškart po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo, užbaigė taip: „Atlaužk man, Lietuva, bent trupinį tvirtybės, kad aš numirčiau būdamas laisvu žmogumi.“ Dabar, būtent šią akimirką, ukrainiečiai, demonstruodami tvirtybės stebuklus, kaunasi dėl savo teisės vadintis laisvais žmonėmis. Būtent šią akimirką jie žūsta gindami savo, taip pat ir mūsų bei visos Europos laisvę. Mes dalijomės su Ukraina tvirtybe tuomet, daugiau kaip prieš tris dešimtmečius, dabar ji dalijasi viskuo su mumis.

Ukraina mus suvienijo. Kalbame vienu balsu, darome vieną darbą, esame tauta, verta savo himno žodžių „Vienybė težydi“. Nuoširdžiai didžiuojusi Lietuvos žmonėmis, kurie be jokių raginimų, be specialių priminimų puolė į pagalbą agresyvaus priešo draskomiems ukrainiečiams. Mes demonstruojame geriausias savo savybes ir tai nėra vienintelė Ukrainos dovana Lietuvai.

Ukraina mums priminė, kad laisvė nėra duotybė, šventinė dovanėlė. Kad už laisvę reikia nuolat kovoti, nuolat ją tvirtinti. Ukraina atkreipė dėmesį į tai, kaip svarbu turėti patikimų partnerių ir ištikimų draugų ir kad tuo rūpintis reikia ne tuomet, kai užklumpa bėda, o gerokai anksčiau. Ukraina parodė, norint, kad gerbtų, reikia mokėti apsiginti patiems. Ukraina atvėrė akis – su brutalia jėga neįmanoma tartis, jai tegalima priešpriešinti jėgą.

Ačiū, Ukraina. Dabar mūsų eilė viskuo dalytis. Ir aš tikiu, kad ženkliai ir visai ne trupiniais prisidėsime prie to, kad agresorius būtų ir sustabdytas, ir nubaustas.

Slava Ukraini! (Balsai salėje: „Herojam slava!“) (Plojimai)

PIRMININKAS. Dėkojame gerbiausiai Seimo Pirmininkei. Dabar į tribūną kviečiame Jo Ekscenciją Lietuvos Respublikos Prezidentą G. Nausėdą.

10.09 val.

Lietuvos Respublikos Prezidento Gitanos Nausėdos kalba

G. NAUSĖDA. Gerbiamieji Seimo nariai, mieli Lietuvos žmonės. Sveikinu jus, susirinkusius į Seimo pavasario sesiją. Šiomet ji bus kitokia, paženklinta nusikalstamos agresijos žyme. Kruvinas Rusijos karas Ukrainoje prasidėjo, nepaisant mūsų geriausių norų ir pastangų. Prieš dvi savaites pabudome radikalčiai pasikeitusiame pasaulyje. Šiandien prieš tankai rieda Ukrainos gatvėmis. Artilerijos sviediniai, bombos ir raketos griauja Ukrainos daugiabučius, ligonines, mokyklas. Žūsta taikūs, niekuo dėti Ukrainos žmonės. Tačiau visi jau supratome, šis karas, nors tiesiogiai jame nedalyvaujame, taip pat ir mūsų karas. Todėl kartu su visu laisvuju pasauliu einame į pagalbą kovojančiai Ukrainai. Jau tapome liudininkais išpūdingų pokyčių daugelyje Europos ir viso pasaulio sostinių. Matėme istorinius sprendimus dėl ginklų tiekimo Ukrainai ir agresoriams pritaikytas beprecedentes tarptautines sankcijas. Sulaukėme papildomų NATO pajėgų, pasirengusių ginti Aljanso rytinio flango valstybes.

Rusijos agresijos akivaizdoje privalome nenuleisti rankų ir toliau intensyviai dirbti dviem pagrindinėmis kryptimis. Pirma, mūsų pareiga padėti ukrainiečiams. Jau dabar aktyviai remiame juos, imamės lyderystės, telkiame tarptautinę bendruomenę, remiame ir ginklais, ir humanitarine pagalba. Taip pat privalome priimti ukrainiečius karo pabėgėlius ir jais pasirūpinti, užtikrinti socialinę ir sveikatos apsaugą, švietimo bei kultūros paslaugas vaikams ir užimtumą suaugusiems. Antra, turime dar daugiau padaryti kurdami Lietuvos ir jos žmonių gerovę, atsparumą ir saugumą. Todėl sieksiu naujo užsienio saugumo ir gynybos politikos nacionalinio susitarimo, kuris atspindėtų esmingai pasikeitusią situaciją. Vakar dienos būdai, priemonės ir tempas nebetinka atsakyti į šiandienos grėsmes. Visais lygiais nuo NATO iki kiekvieno piliečio turime rengtis totalinei visuotinei gynybai. Baltijos šalys turi būti sustiprintos ir įtvirtintos taip, kad niekam nebeliktų erdvės apsiskaičiuoti. Privalome gerokai sparčiau didinti gynybos biudžetą – šiemet iki 2,5 %, o artimiausiais metais iki 3 % bendrojo vidaus produkto. Turime atnaujinti ginkluotę, plėsti kariuomenės rezervą, užpildyti sandėlius, stiprinti oro gynybą, tiesiog stiprinti visuomenės pasiryžimą

gintis ir priešintis. Būtina plėtoti karinę infrastruktūrą, kuri leistų mums priimti dar daugiau NATO pajėgų.

Mūsų pareiga pasirūpinti ir ekonominiu bei socialiniu tėvynės saugumu. Lietuvos žmonių gerovę turi užtikrinti kokybiškas švietimas, socialinė sveikatos apsauga, gyvybinga kultūra, taip pat teisingumo įgyvendinimas ir ūkio augimas. Valstybės ir savivaldos institucijos turi būti pasirėngusios efektyviai veikti krizių sąlygomis ir atsverti neigiamą jų poveikį. Tai reiškia, kad anksčiau žadėtų reformų poreikis toliau auga.

Atskiros dėmesio nusipelnė infliacija. Rusijos karas prieš Ukrainą ir jį lydinčios tarptautinės sankcijos jau lemia energetinių produktų kainų augimą. Tai vis labiau atsilieps maisto ir kitų prekių, paslaugų kainoms Lietuvoje. Tačiau mūsų valstybė šiandien, tikiu, pajėgi sušvelninti infliacijos šoką. Turime apsaugoti pažeidžiamiausias visuomenės grupes, tam reikalingų fiskalinių priemonių priėmimas turėtų būti vienas svarbiausių Seimo pavasario sesijos darbų.

Gerbiamieji, Lietuvos pilietinė visuomenė pastarosiomis dienomis dar kartą pademonstravo savo galią ir solidarumą. Sudėtingų iššūkių akivaizdoje valdžios institucijos turi žengti ne iš pasakos, bet rodyti pavyzdį savo sprendimais. Todėl kreipiuosi į jus visus tautos atstovus, kiekvienam iš jūsų tenka nepaprastai atsakingas darbas, kiekvienas savo sprendimais lemiate nepriklausomos Lietuvos valstybės ateitį. Kviečiu jus susitelkti, pamiršti nesutarimus ir bendromis jėgomis dirbti Lietuvai. Dabar labiau nei bet kada mums reikalinga vienybė vardan tos Lietuvos. Ačiū už dėmesį ir su artėjančiomis šventėmis jus. Ačiū. (*Plojimai*)

M. STOLYS (*Seimo posėdžių sekretoriato vyriausiasis specialistas*). Jo Ekscelencija Respublikos Prezidentas. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Į tribūną kviečiu Ministrę Pirmininkę I. Šimonytę.

10.15 val.

Lietuvos Respublikos Ministrės Pirmininkės Igridos Šimonytės kalba

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). (*Kalba ukrainietiskai, plojimai*) Gerbiama Seimo Pirmininke miela Viktorija, mieli kolegos, svečiai, mieli Lietuvos žmonės. Mūsų karta tikėjosi, kad niekada netapsime atviro ir žiauraus karo Europoje liudininkais, kad karo baisumai, gyvi mūsų tėvų ir senelių pasakojimuose, istorijos vadovėliuose, knygose, filmuose, ten ir pasiliks. Deja, šiandien karas vyksta prieš mūsų akis, visiškai netoli nuo mūsų namų slenksčio. Keliamės ir gulame televizijoms transliuojant sprogimus Charkivo, Sumų, Mariupolio, Kyjivo gyvenamuosiuose rajonuose, namų ir mokyklų griuvėsius gatvėse, kuriomis visai neseniai vaikščiojo ir dalis mūsų, kurtinamai tyliais moteris, vaikus ir senolius, nuo raketų smūgių besigūžiančius slėptuvėse ir po savo miestų nuolaužomis. Į karą išeinančio tėvo ranka iki paskutinės sekundės prigludusi prie vagono lango, kol traukinys neišvengiamai pajuda, išveždamas vaikus ir mylimąją į nežinią, į nenorėtą naują gyvenimą, kuriame svetimi žmonės turės tapti artimiausiais, svetima šalis laikiniais namais. Vyras lieka savo šalyje tam, kad ją apgintų, jei reikės, žūtų už tai, kad išliktų tėvynė, kad į ją sugrįžtų mylimiausiasieji, dabar tolstantys tame vagone, kad laisvoje Ukrainoje laimingi užaugtų jo kovos brolių kūdikiai, kurie pirmą kartą atsimerkę vietoje dienos šviesos ir dar nepažįstamo tėvo veido išvydo slėptuvės tamsą.

Kol akyse stovi ir nežinau, ar kada beišnyks to nuvažiuojančio ukrainietiško traukinio vaizdas, iš naujo, stipriau negu bet kada suvokiu, kokie esame laimingi, kad prieš 32 metus Lietuvai užteko drąsos ir ryžto išokti į savo sėkmės traukinį. Traukinį, nuvežusį mus į laisvę, kurią išsikovojome, kurią apgynėme, į saugumą, kurį užsitikrinome tapę NATO nariais, į europinę dabartį – skalesnę negu bet kada esame turėję, į ateitį, kurią kuriame patys. Prieš 32 metus dar nežinodami, kas mūsų laukia, bet suvokdami akimirkos didingumą, braukėme džiaugsmo ir pasididžiavimo ašaras vienintelei televizijai transliuojant, kaip šituose rūmuose, dabar jau istorinėje Kovo 11-osios salėje, primestą ir nekenčiamą sovietinį laidotuvių vainiką su kūju ir pjautuvu ramiai ir neišvengiamai amžiams uždengė mylima Lietuvos trispalvė. Braukėme skausmo ir vilties ašaras, po metų lydėdami Sausio 13-osios aukas į amžinojo poilsio vietas, į Antakalnio kapines – ten, kur dabar jiems nusilenkti ateiname ir mes, ir visi laisvojo pasaulio lyderiai. Didžiavomės, kad stiprūs, vieningi, susikibę už rankų sugriovėme blogio imperiją. Turėjome ir tebeturime kuo didžiulius.

Bet prieš dvi savaites, vasario 24-ąją, ašaros ir vėl susitvenkė akyse, nes ir tie, kas iki paskutinės minutės nenorėjo patikėti Kremliaus beprotybe, pamatė, kad klydo ir kad atgimusi bei savo stiprybe įtikėjusi blogio imperija sieks revanšo bet kokia kaina. Kol demokratinis pasaulis snūduriavo užliūliuotas menamos pergalės Šaltajame kare, Kremliuje ir Minske užaugo nauji diktatoriai. Kol rūpinomės savo geroje, prekiaavome, nes tikėjomės nekariauti, derėjomės su patologiniais melagiais ir vylėmės taikos su tais, kurie siekė karo, V. Putinas ir A. Lukašenka slydo patys ir gramzdino savo žmones į paralelinę realybę – į surrealistišką, absurdo ir grotesko pasaulį, kuriame Sovietų Sąjunga – ne praeities košmaras, o prarastoji Atlantida, kuriame dešimtys, o prirėmus ir šimtai tūkstančių menamų susikurtų priešų, taip pat ir tarp savo piliečių, lengva ranka vėl guldomi po tankų vikšrais ir raketų smūgiais dėl Pyro pergalės, dėl protu nesuvokiamos ir nepaaiškinamos asmeninės ambicijos atkurti tai, kas neturėjo teisės egzistuoti. Atrodo, kad šiandien iš tikrųjų vyksta tikrasis galutinis pasaulio išsivadavimas iš sovietinio totalitarizmo. Dabar Ukraina turi atlaikyti pasmerktos agonijos smūgį ir Ukraina jį atlaiko, duodama daug stipresnį atkirtį, nei Kremlius galėjo įsivaizduoti. Netikėjo daugelis, išskyrus pačius ukrainiečius.

Ukraina kovoja už mus visus, šiandien demokratinis pasaulis yra vieningesnis, nei bet kada buvęs. Mūsų pagalba Ukrainai ir atsakas Kremlui yra stipresnis nei bet kada anksčiau. Nepaprastai džiaugiuosi, kad kaip niekada susitelkusi yra ir Lietuva. Lietuvos žmonės vėl susivienijo ir parodė savo jėgą, tūkstančiai jų – lietuvių, rusų, lenkų, baltarusių, žydų – išėjo į gatves palaikyti Ukrainos, tapo savanoriais, paaukojo ir toliau aukoja dešimtis milijonų eurų. Visų tautybių ir politinių pažiūrų Lietuvos žmonės atvėrė savo namus ukrainiečiams, nešė maisto, rūbų, reikalingiausių daiktų, kartais per pusdienį perpildė aikštes ir sandėlius, nenutrūkstamos vilkstinės sunkvežimių kasdien veža būtiniausią valstybės, verslo ir žmonių pagalbą į Ukrainą. Šios pagalbos reikės dar ilgai. Tikiu, kad neišsikvėpsime. Žinau, kad ir toliau ji pasieks Ukrainos žmones, kasdien iki jų ir mūsų visų pergalės.

Iš visos širdies norėčiau iš šios tribūnos padėkoti visiems ir kiekvienam Lietuvos žmogui, verslui, visiems ir kiekvienam valstybės tarnautojui ir pareigūnui, politikui, kurie negailėdami savo laiko, jėgų ir sveikatos daro tai, ką jaučia, kad gali ir turi daryti. (*Plojimai*) Norėčiau, bet nematau, kad turiu tokią teisę, nes tai daro ne mano ar kieno nors kito paprašyti ar paraginti – jie tai daro savo sąžinės ir tikėjimo vedami. Tokią Lietuvą aš myliu. Džiaugiuosi, kad esu jos dalis, lygiai taip pat kaip visi darydama tai, kas, taip sutapo, šiandien yra mano darbas.

Šiandien, šią minutę, mano darbas ir privilegija yra stovėti čia ir kreiptis į jus, mieli kolegos. Šiandien matome gražiausią Lietuvą, kokią tiktai galime matyti: susitelkusią, vieningą, negailinčią nieko dėl artimo, ginančią mūsų visų laisvę. Ne valdantieji ir ne opozicija, bet mes visi – 141, esame šios nuostabios Lietuvos išrinkti, gavę jos mandatą. Būkime jos verti, dirbkime jai ir išvien su ja, pamirškime, ar sėdime šios salės kairėje, ar dešinėje. Ši Seimo sesija bus kitokia, nei vylėmės, kartu turėsime priimti daug būtinų ir skubių sprendimų, kad padėtume Ukrainai ir sustiprintume Lietuvos saugumą, sprendimų, kurių galbūt nebuvo nė vienos partijos programoje, bet kurių svarbiausias tikslas – laisva ir saugi Lietuva, kiekvieną iš mūsų savais keliais atvedė į šią salę, į Lietuvos Seimo salę.

Ukraina šiandien kovoja ne tik už savo šalies ateitį, ne tik už savo laisvę, ji kovoja už mus visus, už visą demokratinį pasaulį. Ukrainos parlamento nariai lieka savo šalyje, parlamente priima būtinus įstatymus ir su ginklais rankose stoja petys petin su savo piliečiais. Ukrainos premjeras D. Šmyhalis lieka savo šalyje ir niekur nesitrauks. Ukrainos Prezidentas V. Zelenskis lieka savo šalyje ir kovos su ja ir už ją iki galo. Mes esame saugūs. Į mūsų gimdyves ir kūdikius neskrieja V. Putino raketos. Mūsų dangų saugo NATO naikintuvai. Todėl mes, kiekvienas iš mūsų, privalome ne maudytis Ukrainos didvyrių šlovės spinduliuose, ne ploti jiems iš savo gražių ir šviesių kabinetų, o keltis ir eiti, važiuoti, skristi už juos, kasdien iki pergalės mes turime būti jų atrama ir balsas viso civilizuoto pasaulio sostinėse, Europos sostinėse.

Noriu tikėti, kad rytoj Europos Vadovų Taryboje civilizuoto pasaulio lyderiai padarys viską, kad Ukraina nesijaustų palikta, kad tie, kuriuos vadiname savo draugais, pajautų mūsų draugystę, įprasmintą tikrais darbais. Noriu tikėti, kad 27 europiečių vadovų balsai rytoj bus vienas girdimas Ukrainos balsų choras. Ne veblenantis apie ilgą kelią ir namų darbus, o aiškiai siunčian-

tis žinią apie Ukrainos narystę Europos Sąjungoje, kad Lietuvos balsas šiame chore skambės garsiausiai. (*Plojimai*) Kad Lietuvos rankos bus tos rankos, kurios atneš prie Europos vadovų stalo 28-ą kėdę, kad nugalėjusi Mordorą tą kėdę užimtų Ukraina.

Esu tikra, kad susivienijęs gėris gali nugalėti blogį ir nugalės. Noriu tikėti, kad kai taip atsitiks, galėsime be gėdos žiūrėti į akis ukrainiečiams ir vieni kitiems, ir Lietuvos žmonėms. Padarykime viską, ką galime, kad taip ir įvyktų. *Slava Ukraini! Ačiū.* (*Plojimai*)

10.26 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl šalies kandidatės statuso suteikimo Ukrainai ir visateisės Ukrainos narystės Europos Sąjungoje“ projektas Nr. XIVP-1374 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, noriu paprašyti jūsų pritarimo tam, kad dabar svarstyume rezoliucijos „Dėl šalies kandidatės statuso suteikimo Ukrainai ir visateisės Ukrainos narystės Europos Sąjungoje“ projektą, o darbotvarkę patvirtinsime po šio sprendimo. (*Plojimai*)

Dėkoju. Kviečiu L. L. Andrikienę.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamoji Seimo Pirmininke, gerbiamieji kolegos, pristatau jums Seimo rezoliucijos projektą, kurį mes, dviejų Seimo komitetų pirmininkės, parengėme Seimo Pirmininkės iniciatyva. Prasminga, kad mes šią rezoliuciją svarstome ir, tikiuosi, priimsime pirmąją šiandien prasidėjusios Seimo pavasario sesijos dieną. Nors turėjome pertrauką, plenariniai posėdžiai keletą mėnesių nevyko, tačiau Seimas, kaip ir visa Lietuva, jau kelias savaites gyvena Ukrainos ritmu. Ukrainos, patiriančios brutalią karinę Rusijos ir Baltarusijos agresiją. Mes žinome – ir šiandien, kai su jumis svarstome šią rezoliuciją, Ukrainoje žūsta vaikai, Rusijos karinės pajėgos atakuoja civilinius objektus, neaplenkdamos nei ligoninių, nei mokyklų, nei gimdymo namų, nei branduolinių jėgainių. Esame liudininkai dar vienos Dovydo ir Galijoto kovos ir kiekvienas iš mūsų, kaip ir kiekviena suvereni valstybė, kiekvienas tarptautinis aljansas, tarp jų Europos Sąjunga, turi pasirinkti, su kuo mes. Kaip galime padėti krauju plūstančiai Ukrainai, ar nepadarėme klaidos, nepradėję derybų dėl narystės Europos Sąjungoje su Ukraina anksčiau, gal tuomet šių dienų realybės būtume išvengę.

Esu viena iš tų, kurie prieš du dešimtmečius aktyviai dirbo, kad Lietuva taptų Europos Sąjungos nare. Tuomet ir mūsų valstybėje buvo manančių, kad Rusijai nerūpi Europos Sąjungos plėtra į Baltijos regioną, neva Rusija priešinas tik Baltijos valstybių, tarp jų Lietuvos, įsijungimui į NATO. Tie, kas buvome pirmosiose kovos linijose, taip, kovos už Lietuvos narystę Europos Sąjungoje, žinojome, kad Rusija aktyviai veikia prieš mūsų įsijungimą į Europos Sąjungą, visais būdais skleisdama dezinformaciją apie Europos Sąjungą ir baisias pasekmes, kurias neva patirs Lietuva, tapusi jos nare. Kai kam iš mūsų teko sumokėti aukštą kainą, bet nieko nesigailiu. Lietuva jau beveik 18 metų yra Europos Sąjungos narė, Lietuva yra NATO narė – ir tai yra svarbiausia. Metodus, kurių Rusija neišdrįso panaudoti prieš mus tuomet, prieš du dešimtmečius, panaudojo dabar prieš Ukrainą. Koks turėtų būti mūsų atsakas? Mūsų, kurie tas pamokas jau yra išmokę.

Pirma. Mes, Lietuva, esame Europos Sąjunga, todėl privalome atsiliepti į Ukrainos Prezidento V. Zelenskio oficialią paraišką dėl Ukrainos narystės Europos Sąjungoje.

Antra. Turime įvertinti, kad Ukraina jau daugiau nei dešimtmetį siekia narystės ES. Pastaruosius penkerius metus Ukrainą ir Europos Sąjungą sieja Asociacijos sutartis. Taigi, Ukrainos paraiška yra visiškai logiška ir suprantama. Tai jos eurointegracijos siekio išdava.

Trečia. Būdami liudininkais neįtikėtinos valios ir ryžto, kurį demonstruoja Ukrainos tauta, kovodama už žmogiškąsias vertybes, už Europos vertybes, esame įsitikinę, kad jos priėmimas į Europos Sąjungą įkvėps ir sustiprins pačią Sąjungą.

Mūsų rezoliucija mes, pirma, remiame Europos Sąjungos šalies kandidatės statuso suteikimą Ukrainai ir jos būsimą visateisę narystę Europos Sąjungoje.

Antra, kviečiame visas Europos Sąjungos valstybes nares remti Ukrainos siekį kuo greičiau tapti visateise valstybe nare ir pritarti tam, kad Ukrainai būtų suteiktas ES šalies kandidatės statusas.

Trečia, raginame Europos Sąjungos institucijas nedelsiant suteikti Ukrainai šalies kandidatės statusą ir pradėti derybas dėl jos narystės Europos Sąjungoje.

Ketvirta, manome, kad Ukrainai be išlygų turi būti taikoma pagreitinta stojimo į Europos Sąjungą procedūra.

Penkta, patvirtiname savo pasirengimą teikti Ukrainai visokeriopą pagalbą siekiant narystės Europos Sąjungoje. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiama pirmininke. Prašau, kolegos, užsirašę klausti. Pirmasis klausia A. Dumbrava. Prašom.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Vis dėlto pranešėjos norėčiau paklausti. Čia dėl teksto trupučiuką. Be abejo, šią rezoliuciją mes palaikysime, bet dėl teksto: „Pabrėždamas, kad šiuo metu šalies kandidatės statuso suteikimas Ukrainai būtų svarbus moralinės paramos ženklas jos žmonėms, kurie negailėdami jėgų, negailėdami gyvybių gina savo tėvynę.“

Ar nemąstėte taip, kad jie šiuo metu gina ne tik savo tėvynę, bet ir Europos, viso pasaulio demokratinę santvarką? Kažkaip galbūt čia reikėtų sustiprinti tą poziciją, kad jie ne tik save gina, bet jie gina ir mus, visą Europą? Labai ačiū.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, kolega. Aš visiškai sutinku su jūsų pastebėjimu, bet apie tuos dalykus mes kalbėjome savo rezoliucijoje, kurią priėmėme vienbalsiai vasario 24 dieną. O čia mes norime akcentuoti būtent tai. Apie tai kalbėjo ir prezidentas V. Zelenskis, kreipdamasis į mus visus, kad kaip svarbu tai ukrainiečiams, kurie šiandien kovoja; kandidatės statuso suteikimas – koks svarbus tai būtų ženklas ukrainiečiams, kurie šiandien kovoja ir žūsta Ukrainoje.

PIRMININKĖ. E. Gentvilas. Nematau. K. Masiulis. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Aš labai dėkoju rezoliucijos autoriams už šį tekstą. Iš tikro tai yra kol kas daugiau moralinė parama Ukrainai. Ta moralinė parama reikalinga žmonėms, kurie didvyriškai kaunasi ir demonstruoja savo didvyriškumą. Aš tik noriu pasiteirauti.

Jūs gerai išmanote Briuselio biurokratinius koridorius. Aš atsimenu, kaip sunkiai Lietuvaėjo į narystę ir kiek reikėjo – 27 ar kiek skirtingų sričių įveikti, įrodyti, kad mes atitinkame ir panašiai. Matyt, reikėtų tas taisykles keisti. Ar jau yra idėjų, kaip tą pagreitintą procedūrą padaryti?

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, kolega, už klausimą. Niekada neturėtume pamiršti, kad šiandien mes esame Europos Sąjunga, ir nelaukdami, kol tai padarys kiti, mes turėtume būti tie, kurie nevengia siūlyti naujų idėjų arba tiesiog užpildyti turiniu tai, ką mes vadiname pagreitinta stojimo į Europos Sąjungą procedūra. Precedentas, kurį mes turime Europos Sąjungoje, – tai Rytų Vokietija, kuri trumpiau, per trumpesnę nei vieną metų laikotarpį buvo integruota į Europos Sąjungą. Tiesiog pirmiausia buvo padarytas politinis sprendimas, o po to buvo daromi darbai, reformos, kurios reikalingos tam, kad toji Vokietijos dalis atitiktų Europos Sąjungos narystės kriterijus.

Įvertindama situaciją, apskritai tą lūžį, kuris vyksta pasaulyje ir Europoje, vertinimus, kuriuos mes girdime iš mūsų Europos Sąjungos, iš kitų Europos Sąjungos valstybių narių, mūsų sąjungininkų, aš manau, politinės valios tam turėtų pakakti. Europos Sąjungos institucijos tikrai tą darbą gali padaryti greičiau, negu jos darydavo iki šiolei, kai įvertinti pasirengimą kandidatės statusui gauti reikėdavo šešių mėnesių. Mes tai galime padaryti greičiau, ir aš labai tikiu, kaip jau minėjo premjerė savo kalboje, kad šiandien Prancūzijoje prasidedantis Europos Sąjungos vadovų susitikimas tą signalą sugebės pasiųsti, politinį sprendimą, kandidatės statuso suteikimą, ir tada darome kitus darbus, kurie yra reikalingi. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į Seimo narių klausimus. Diskusija. Pirmoji diskusijoje kalbės frakcijos vardu D. Šakalienė. Kviečiu į tribūną.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Mielie kolegos, nors frakcijos vardu mes turime 7 minutes, man prireiks tik 2 minučių. Viena pagrindinė žinutė yra tokia, kad mes, socialdemokratai, vieningai priariame rezoliucijai dėl Ukrainos stojimo į Bendriją ir vienareikšmiškai manome, kad Europos Sąjungos institucijos turi moralinę pareigą nedelsiant suteikti Ukrainai šalies kandidatės statusą ir pradėti derybas dėl jos narystės Europos Sąjungoje ne įprastu lėtu, biurokratišku, procedūriniu būdu, bet suvokdami ypatingas sąlygas, nes šiandien Ukrainoje žūsta žmonės už Ukrainos ir už mūsų laisvę. Ukrainai be išlygų turi būti taikoma pagreitinta stojimo į Europos Sąjungą procedūra.

Ir antra pastaba asmeniškai nuo manęs. Kai vakar pagaliau pas mus atvyko ukrainiečių šeima, kuri anksčiau buvo tiesiog pažįstama šeima, bet kiekvieną dieną bendraujant nuo tada, kai

ant jų namų pradėjo kristi bombos, kai gatvėse šalia jų pradėjo žūti žmonės, jie tapo mums tokie artimi, tarsi būtų mūsų šeimos nariai, tai vakar kalbantis su jų dukra, su mergaite paaugle, buvo visiškai aišku, kad kiekvienas ukrainietis yra pasiruošęs ginti tą laisvę. Nors tėvai bando išgelbėti savo vaikus, šioje situacijoje jų vaikai labai aiškiai suvokia, kaip ji man vakar pasakė: mes bandysime sustabdyti šitą orkų ordą ir labai tikimės, kad neleisime jiems ateiti į jūsų namus ir į jūsų gatves. Tai mūsų moralinė pareiga šioje kovoje juos palaikyti visai, kaip tik galime, ir padaryti daugiau, negu galime.

PIRMININKĖ. Kviečiu A. Mazuronį.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Gerbiami kolegos, aš irgi kaip D. Šakalienė pabandysiu sutaupyti šiek tiek laiko, net nepaisydamas to, kad jo turiu užsirezervavęs kaip asmeniniam pasisakymui, o ne kaip frakcijos. Tačiau noriu visos frakcijos vardu bet kuriuo atveju pasakyti, kad mes palaikome šią rezoliuciją, manome, kad ji iš tiesų yra labai svarbus dokumentas, nors turi labiau tokią simbolinę prasmę, politinę palaikymo prasmę nei kokią nors realią prasmę, iš kurios galėtų kilti kokie nors labai konkretūs praktiniai veiksmai. Tačiau net ir toks simbolinis palaikymas, man atrodo, yra labai svarbus šiandien Ukrainai, tai mažų mažiausia, ką mes galime padaryti.

Svarstant šį klausimą iš tiesų kyla tik keletas tokių klausimų, kuriuos, matyt, reikėtų sau ir vienas kitam užduoti. Pirmas ir, mano nuomone, pats svarbiausias, tai iš tiesų reikėtų pačių savęs paklausti, ar yra dar šiandieną pasaulyje nors viena valstybė, kuri labiau nusipelnė Europos Sąjungos šalies kandidatės statuso kaip Ukraina. Noriu perskaityti pavadinimus šalių kandidačių, kurios jau šiandien yra Europos Sąjungos šalys kandidatės: Albanija, Šiaurės Makedonijos Respublika, Juodkalnija, Serbija, Turkija. Klausimas labai paprastas: ar Ukraina nėra nusipelnusi, matant, kas šiandien vyksta jos teritorijoje ir kokiomis priemonėmis ji gina vertybes, gina mūsų visų vertybes, gina mus, būti tarp tų šalių kandidačių kartu su šiomis valstybėmis, kurias aš jau išvardijau?

Antras klausimas, kuris tikriausiai dar svarbesnis ir fundamentalesnis ir kurį taip pat tiek sau, tiek savo kolegoms Vakaruose šiandien reikėtų užduoti ir užsiduoti, tai yra kurioje barikadų pusėje mes šiandien apskritai stovime? Šioje situacijoje nėra tarpinių pozicijų. Šioje situacijoje stovėti per vidurį ar bandyti balansuoti tarp kairės ir dešinės yra paprastų paprasčiausiai neįmanoma. Šioje pozicijoje turi turėti poziciją – arba vieną, arba kitą. Šioje vietoje mes turime savęs paklausti, ar mes esame žmoniškumo pusėje, ar mes esame tironijos pusėje, ar mes esame tiesos pusėje, ar mes esame bet kokių mums šiandien taip iš esmės įgimtų principų laužymo pusėje, ar mes esame demokratinių valstybių ir mūsų vertybių puoselėtojų pusėje, ar mes esame fašistinio, nusikalstamo, kriminalinio režimo pusėje, koks šiandien sėdi Kremluje? Tai yra labai aiškūs ir labai paprasti klausimai.

Atsakant į šituos klausimus, matyt, reikėtų natūraliai pereiti prie trečio klausimo, kas netiks žiūrint į tuos partnerius, kas stovi šalia mūsų, bet ir į tas puses, kurios stovi priešininko – agresoriaus pusėje. Tai žiūrėti reikėtų labai atidžiai ir savo ateities politiką projektuoti žiūrint į tai. Šiuo atveju aš jau žiūriu į mus kaip į opozicijos atstovus. Iš tiesų, matyt, ateityje mums turėtų ir galėtų būti labai sunku ginti, sakykim, mūsų poziciją kad ir to paties Taivano klausimu ir bandyti advokatauti santykių normalizavimui su šalimi, kuri šiandien turėdama galimybę bent jau pasmerkti tai, kas vyksta Ukrainoje, bent jau įvardinti daiktus savo vardais, bent jau neužmerkti akių prieš vaikų, prieš moterų, prieš pagyvenusius žmonių žudymą, to paprasčiausiai nepadaro. Ar mes galėsime ateity parduoti mūsų visuomenei šitą santykių normalizavimo idėją su tokį požiūrį turinčia valstybe? Man atrodo, tai labai rimtas klausimas, į kurį mes turime atsakyti patys sau.

Pabaigoje noriu tik priminti buvusio Prancūzijos prezidento pono N. Sarkozy pasakytos kalbos vieną trumpą sakinį, kai jis sakė, kad baimė yra kančia, baimė neleidžia imtis kokios nors veiklos, trukdo išsipareigoti, kai bijoma, nelieta svajonių, nekuriama ateities planai. Vakarų baimė yra būtent tai, kas šiandien labiausiai provokuoja Kremluje sėdinčią išprotėjusią, nusikalstamą, fašistuojančią kliką.

Todėl, gerbiami kolegos, atsikratykime tos baimės ir paraginkime savo partnerius Vakaruose taip pat dar efektyviau, dar aktyviau ir dar drąsiau atsisakyti tos baimės ir priimti tuos sprendimus, kuriuos mažų mažiausiai galime, privalome ir turime priimti Ukrainos šalies piliečių atžvilgiu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Į tribūną kviečiu P. Gražulį.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiama Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, mes visi sutinkame, kad šis klausimas yra gana svarbus, bet taip pat sutinkame dėl narystės Europos Sąjungoje – šiuo metu tai yra daugiau moralinis klausimas. Labai dažnai Ukrainos prezidentas kreipiasi į Europos Sąjungos šalis, į NATO šalis – uždenkite oro erdvę, neleiskite naikinti mokyklų, darželių, ligoninių, gyvenamųjų pastatų, energetinių objektų. Jau daugiau kaip 2 mln. yra pabėgę iš Ukrainos vaikų į visas Europos Sąjungos šalis, ypač Lenkiją, Moldovą. Man atrodo, tai yra svarbiausias klausimas išgirsti, ką kalba ir ko prašo Ukrainos prezidentas.

Mes įsivaizduokime, šiandien Rusija pagal turimą informaciją nesiruošia trauktis, telkia būrius, kariuomenę ir šiandien naktį vyko civilinių objektų sprogdinimai. O mes kalbame apie Europos Sąjungą. Neduok Dieve, jeigu būtų taip, kad dar stipresnius ginklus panaudotų Rusija ir būtų sunaikinta Ukraina, o tokia galimybė tikrai egzistuoja, tai ką duotų Europos Sąjungos narystė? Manau, tikrai nelabai ką. Mes geriau būtume šiandien priėmę rezoliuciją ir paraginę NATO šalis, kad išgirstų Ukrainos prezidentą ir kad būtų apsaugota oro erdvė Ukrainoje, kad būtų paskelbta neskraidymo zona. Bet kažkodėl ir Lietuva, ir kitos šalys apie tai nekalba, net dėl naikintuvų, kurie yra Lenkijoje, 29 rusiško tipo, jų prašo, kad būtų galima perduoti Ukrainai.

Ir pažiūrėkite, kas yra. Jau savaitę laiko kaip karštą bulvę mėto lenkai Amerikai, amerikoni lenkams ir šiandien nepriimtas joks sprendimas. Žinoma, tai šiek tiek apsaugotų Ukrainos oro erdvę, bet mums ryžto šioje srityje, NATO valstybėms ryžto trūksta. Aš manau, kad būtina atsižvelgti į šią Ukrainos situaciją. Ir Ukrainos prezidentas V. Zelenskis sako, nekaltų Ukrainos žmonių kraujas, vaikų kraujas liejasi ir ant jūsų, Europos Sąjungos narių ir NATO narių, atsakomybės, nes jūs negirdite manęs ir nesuteikiate tinkamos pagalbos.

Mes laviruojame. Man labai keista. Labai keista Europos Sąjungos ir ypač NATO šalių laikysena, nes nėra NATO narė. Mielieji, kaip tai suprasti? Mes matome, kad mums draugišką valstybę bombarduoja naikintuvais, įvairiausiomis raketomis agresorė, ir mes sakome, kad jos neginsime. Kaip tai suprasti? Būtinai reikia būti Europos Sąjungos nare, kad apgintų nuo agresoriaus valstybę? Kur mūsų moralė, kur NATO šalių moralė? Kaip suprasti? O jeigu nugalės Ukrainą, bombos kris čia. Ar nesuprantame, kad Ukraina gina visus, ne tik savo piliečius, bet ir mus taip pat? O ar mes viską padarėme ir NATO šalys, Aljansas, viską padarė, kad apsaugotume Ukrainą? Aš manau, ne, ne šis klausimas šiandien yra aktualiausias. Aktualiausias bent jau oro erdvės apsaugojimas Ukrainoje, kad ten nežūtų vaikai, vyrai ir moterys.

PIRMININKĖ. Į tribūną kviečiu G. Surplį.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, aš kalbėsiu dėl rezoliucijos. Noriu pasakyti, kad šiandien ir pastarąsias dvi savaites girdime daug tikrai jautrių žodžių. Man vienas iš jautriausių išpuodžių yra Chersono žmonės, išėję prieš okupantą su tankais, išėję prieš okupantą Baltijos kelio modeliu. Tiesiog stovėdami gatvėje su Ukrainos vėliavomis ir sakydami, kad čia tokiam režimui, tokiai pasaulio tvarkai yra ne vieta.

Šios dienos rezoliuciją, manau, mes priimsime be didesnių problemų, bet noriu pasakyti, kad didžioji kova, kaip ir premjerė sakė, vyks Briuselyje. Ir pasakysiu, kad yra toks dalykas. Stodama į Europos Sąjungą kiekviena šalis turi atitikti vadinamuosius Madrido ir Kopenhagos kriterijus, tai yra įrodyti, kad joje yra veikianti teisės viršenybė ir veikianti laisvoji rinka. Tai aš norėčiau, kad mes visi sutikę bet kokį Europos lyderį ar jo rinkėjus, ar jos rinkėjus paklaustume, ar gali būti didesnis teisės viršenybės įrodymas nei vaikai, moterys ir vyrai, kurie miršta nuo visas įmanomas tarptautines teisės normas sumindžijusio žudiko raketų ir kulų šiandien, XXI amžiuje? Taip pat norėčiau paklausti kiekvieno Europos Sąjungos valstybės narės vadovo ar vadovės ir mokesčių mokėtojų, ar nėra pakankamas pasiryžimas įgyvendinti laisvosios rinkos principus badaujant ir leidžiant šaltas naktis subombarduotuose miestuose be šildymo ir elektros šį šaltą XXI amžiaus pavasarį Europos viduryje?

Taigi, lietuviško Vyčio laukia dar vienas žygis – žygis už Ukrainą Europos Komisijos koridoriuose, kiekvienos Europos Sąjungos šalies parlamentuose, vyriausybėse, savivaldybėse. Ir aš kviečiu kiekvieną kolegą Seimo narį, kviečiu Vyriausybės narius, kviečiu kiekvieną, kuris išvyksime į kokią nors komandiruotę, nepalikti šito klausimo paraštėse. Tegul Ukraina, Ukrainos na-

rystė Europos Sąjungoje, kandidatės statusas dabar būna tarp kiekvieno iš mūsų prioritetų. *Razom do peremohy. Slava Ukraini! (Plojimai)*

PIRMININKĖ. Kviečiu K. Masiulį.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, jeigu kitos Europos Sąjungos valstybės nebūtų dariusios klaidų ir būtų bent pusė to padarę, kiek Lietuva darė dėl Ukrainos, ji būtų ir Europos Sąjungos narė. Aš esu tuo tikras.

Mes esame Ukrainos draugai ir visą laiką supratome, kad Ukraina per visus tuos užpuolimus, kada ji gynė savo nepriklausomybę ir teritorinį vientisumą, tiek okupuojant Rusijai Krymą, tiek Luhanską, tiek Donecką, ji gynė ne tik save, bet gynė visą Europą, taip pat ir Lietuvą, mes tai puikiai supratome. Ir ne vieną kartą įrodinėjome Europos Sąjungos sostinėse, tai ir aš dariau ne vieną kartą išvažiuavęs, bet Europos Sąjunga darė klaidų ir ilgai tų klaidų darė, nesimokė. Ji verslavo su dabartiniu agresoriumi, nesuprasdama, kad verslaudama ji iš tikrųjų pinigais maitina agresoriaus kariuomenę ir galimybę būti agresoriumi. Dabar, manau, ateina atsikvošėjimo metas, aš tikiuosi, kad vadovai, susirinkę Paryžiuje, padarys teisingus sprendimus.

Europos Sąjunga yra vienodų vertybių klubas, ten turi būti teisės viršenybė, ji Ukrainoje egzistuoja. Turi būti pilietinė visuomenė – Ukrainoje egzistuoja, turi būti demokratinė santvarka – Ukrainoje egzistuoja. Laisvi rinkimai yra, laisva rinka yra. Ukraina už tas vertybes net ginklu kaunasi. Tai tikrai nėra kokia nors nedemokratinė ar pusiau demokratinė valstybė, dėl kurios būtų galima abejoti. Ukraina atitinka visus principus. O teisinius formalumus galima tobulinti ir tvarkyti, suteikus tai valstybei kandidatės statusą. Juo labiau kad Ukrainos prezidentas, dabar tapęs demokratijos simboliu visam pasauliui, prašo tokio kandidato statuso, kad Ukraina taptų kandidatė į Europos Sąjungą.

Ką tai duoda? Tai duoda Ukrainos kariams, Ukrainos žmonėms dar vieną viltį, papildomą viltį, savotišką simbolį, dėl ko jie kaunasi. Aišku, kad Europa kartu su jais ir kad apgynę savo laisvę jie taps šitos bendrijos, demokratijos bendrijos, nariais. Ir mes turime... Ką galime padaryti, tai mes turime ir padaryti viską, kad paremtume Ukrainą. Aš neabejoju, kad mes vieningai balsuosime dėl šios rezoliucijos. Nustebčiau, jeigu būtų kitoks balsavimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, diskusijoje visi pasisakė. Priėmimas. Motyvai. Už nori kalbėti L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai jums ačiū. Gerbiama Pirmininke, tikrai ačiū, ačiū už visą iniciatyvą. Iš tiesų, man atrodo, tai yra tas laikas, kai mes turime labai aiškiai pasakyti: šiandien nėra kitos tautos Europoje, kad jos žmonės mirtų už Europos idėją, mirtų už Europą. Tai nelengva sakyti, nes mes puikiai suprantame, kad tai yra labai sudėtinga, tai yra tragiški likimai. Bet būtent ukrainiečiai šiandien yra tie, kurie žūsta už Europą. Mes mėgstame sakyti, kad Ukraina kaunasi ne tik dėl savęs, bet ir dėl mūsų visų. Ir mes taip sakydami esame visiškai teisūs. Bet tada turime savęs paklausti, ką tuo momentu mes visi padarėme, kad padėtume jai kautis ne tik už save, bet ir už mus visus. Padarėme tikrai nemažai. Ir mūsų valstybė buvo ta, kuri padarė daug ką pirmoji. Bet matome, kad ne viską galime padaryti dėl įvairių geopolitinių priežasčių. Todėl narystė Europos Sąjungoje, kandidatės statusas su pagreitinta procedūra yra mažų mažiausiai, ką šiandien Europos Sąjunga gali padaryti dėl ukrainiečių. Tai, pirmiausia, yra parodymas, kad ukrainiečiai yra laisva europietiška tauta, tauta, kuri nori būti laisva, nori kurti nepriklausomą valstybę, nori integruotis į Vakarų civilizaciją – už tai negali būti bombarduojama ir žudoma. Mažų mažiausiai, ką Europos Sąjunga šiandien gali padaryti, tai suteikti bent jau kandidatės statusą. Ir labai tikiu, kad mūsų diplomatijos pastangos, mūsų parlamentinės diplomatijos pastangos, bus išgirstos ir pasieks savo tikslą ir rytoj išgirsime gerų žinių. Bent jau to tikiuosi ir labai visiems ačiū už šiandieninį susitelkimą. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kiti motyvai – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamieji Seimo nariai, aš manau, kad būtų daug svarbesnė rezoliucija, jeigu mes būtume šiandien pasiūlę, kad Ukrainą priimtų į NATO bloko šalis. Tai iš tikro būtų labai stiprus ir laiku žingsnis. Šiandien yra tik moralinis palaikymas, bet nėra realaus palaikymo, kai agresorius bombarduoja visus miestus. Aš manau, kad mes turėtume ryžtis ir tą padaryti, ir apginti Ukrainą. Juk šitoks galingas NATO blokas! Bet bailus. Jis yra galingas, modernus, bet yra

bailus ir jame nėra dvasios. Ir nėra solidarumo su Ukraina. Čia yra mūsų problema. Jei mes būtume nuo pat pirmų dienų sakę, kad jei bus užpulta Ukraina, o NATO blokas būtų sakęs, kad mes ginsime ją, šiandien Ukraina (šimtu procentų įsitikinęs) nebūtų užpulta. Mūsų trypčiojimas, mūsų neturėjimas ryžto, mūsų nesolidarumas leidžia agresoriui daryti su Ukraina ką nori – griauti, naikinti ir žudyti nekaltus žmones.

PIRMININKĖ. Motyvai už – V. Aleknaitė-Abramikienė.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Mielieji, gindami Ukrainos teisę būti Europos Sąjungos nare, mes pirmiausia atsiliepiame į jos Prezidento V. Zelenskio prašymą. Atsiliėpdami į jį, suteikdami pagreitintą procedūrą Ukrainai, mes padėsime ne tik jai, mes padėsime Europai būti labiau europietiskai. Ukraina ir jos tauta šiandien yra kaip tas aukščiausios prabos aukso lydinys – įsiliejusi į Europą ji pakels Europos pilietiškumo ir žmogiškumo prabą. Kijevas šiandien yra pasaulio dvasinė sostinė, o prezidentas, Ukrainos prezidentas, šiandien yra laisvojo pasaulio lyderis. Ukrainos žmonės ir tie, kurie kovoja su ginklu rankoje, kurie išstvermingai kenčia bombardavimus, pažeminimą, yra pavyzdys visai išlepusiai Vakarų pasaulio tuštumenei ir kartu yra šauklis Putino pavergtos Rusijos tautai, kuri šiandien atrodo, atleiskite, bet kaip vergai. V. Putinas sakė, kad Ukraina nėra tauta ir kad ji nėra verta valstybės vardo. Bet šiandien nežinau kitos tautos pasaulyje, kuri būtų labiau tauta ir kuri būtų labiau valstybė. Taigi, jeigu Europos Sąjunga nori būti laisvesnė, pilietiškesnė ir labiau europietiška, turi suteikti tai, kas būna oro uostuose, vadinamąjį greitąjį taką. Bet ne Ukraina pavėlavo į šitą lėktuvą – kiti jai sutrukdė. Tai dabar kompensuodami tą greitąjį taką į Europos Sąjungos lėktuvą mes jai turime ir suteikti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū, Pirmininke. Kolegos, klausydamas kai kurių kalbų, Petro ir kitų, vis pagalvoji, ar mes suvokiame, kad mes patys esame NATO? Mes kritikuoju NATO, Europos Sąjungą, lyg stovėdami nuošalyje, tačiau šiandien mes puikiai žinome, kad Versalio vadovų susitikime tikrai ne visos šalys net iš mūsų regiono parems narystę. Aš sakyčiau ir siūlyčiau visą šią energiją, kurią mes taip dažnai retorikoje naudojame, o kartais netyčia ta retorika atsiduria ir mūsų priešišku informacinių kanalų turinyje, nukreipti į Vakarus. Va, į mane žiūri G. Surplys. Šiandien Šiaurės valstybės, kurių dažniausiai yra kairiosios vyriausybės, nelabai remia tą narystę. Tai dirbkime juodai. Aš su visa savo patirtimi... Tie mūsų pokalbiai, mūsų patirtis, mūsų supratimas dažnai tiems žmonėms pakeičia smegenis, pakeičia argumentus. Pas mus neseniai buvo amerikiečių, kurie mums dėkojo už mūsų argumentus, nes jie iki šiol nesuprato, kad taip galima vis dėlto įveikti tą V. Putino režimą.

Siūlau kiekvienam Seimo nariui, visų spalvų, nes paprastai mes, kaip dešinieji, esame šiek tiek aktyvesni, šiandien būtent jūs, žalieji, socialdemokratai, visi pulkite prie telefono ragelių ir, užuot čia kažką kalbėję vienas kitam, dirbkime 24 valandas šnekėdami ir įtikinėdami tuos žmones paremti Ukrainą ne tais žodžiais, nes kol kas dažnai tai yra vis dar retorika. Supraskime, kad esame NATO nariai, Europos Sąjungos nariai. Tai kuria žmonės, jūsų partiniai kolegos. Dirbkime ofisuose prie telefonų, o ne tik Vilniaus gatvėse ir Vilniaus eteryje.

PIRMININKĖ. Motyvai už – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, norėtusi pasakyti, kad dabar yra toks metas, kai labai kviesčiau visus kolegas kalbėti atsakingai, nes mūsų žodis neretai nueina į Kremlių ir ten tampa ginklu prieš mus, propagandiniu ginklu. Bet Rusijos Dūmoje yra tokių žmonių kaip V. Žirinovskis, kurie kalba neatsakingai, tai ir mes, matyt, neišvengsime tokio kalbėjimo. Vis dėlto ką mes galime ir privalome šiandien padaryti – tai priimti šitą rezoliuciją, nes rezoliucija įpareigos, tai yra mandatas mūsų Prezidentui (Seimas yra aukščiausioji Tautos atstovybė) nuvažiavus į Vadovų Tarybą kalbėti Lietuvos vardu ir reikalauti Ukrainai kandidatės į Europos Sąjungą statuso. Tai ir mandatuokime savo Prezidentą, kad jis tą padarytų. O visokios kitos idėjos, toks *freestyle*, tai gal kitose vietose, bet geriau, kad jo apskritai dabar nebūtų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Atėjo laikas balsuoti. Aš norėčiau pakviesti visus registruotis. Skelbiu registraciją.

Užsiregistravo 123 Seimo nariai.

Gerbiami kolegos, kadangi prieš svarstant šį klausimą aš atsiklausiau jūsų leidimo, kad jį svarstytime, o vėliau apsispręstume dėl visos darbotvarkės, taigi dabar kviečiu apsispręsti balsuojant. Kas už tai, kad patvirtiname rezoliuciją be pataisų, balsuoja už, kas mano kitaip, balsuoja kitaip. Balsuojame.

Šios rezoliucijos priėmimas

Balsavo 123, už – 123. (*Plojimai*) Vienbalsiai pritarta. Dėkoju, mieli kolegos.

11.05 val.

Seimo 2022 m. kovo 10 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Dabar darbotvarkės tvirtinimas. Ar yra norinčių pasisakyti dėl šios dienos darbotvarkės? Ar yra pasiūlymų, klausimų? Prašau.

R. TAMASUNIENĖ (LRF). Gerbiama Pirmininke, jau Seniūnų sueigos metu buvo iškeltas klausimas ir siūlymas, kad šiandien susikaupstume prie gynybos ir ukrainiečių pagalbos įstatymų projektų, o tikrai nei rytoj, šventinę dieną, nei šeštadienį nedirbs komitetai ir neapsvarstys skubos tvarka Rinkimų kodekso pateikimo. Mes siūlome labai svarbų šį dokumentą, dėl kurio tikrai daug kas norės paklausti, nukelti į antradienio darbotvarkę. Stovi mūsų Rinkimų kodekso grupės pirmininkas. Aš galvoju, kad būtų kokybiškesnis darbas kaip tik antradienį. Labai prašom šiandien išbraukti ir įtraukti į antradienio darbotvarkę.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pasiūlymą. Pasiūlymas yra frakcijos vardu, ar ne?

A. Vyšniauskas norėtų pasisakyti. Prašau.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Kadangi buvau kaip ir paminėtas, tai aš siūlau to nedaryti, nes su šiuo Kodeksu mes jau ganėtinai seniai esame, norėjome jį pateikti kur kas anksčiau, tačiau dėl Teisės departamento tikrai didelio apkrovimo to nepavyko padaryti. Jeigu mes nukeliame, tai nukelsime iš esmės dar savaitei. Dar savaitei, tai yra ta savaitė, kai Vyriausybė negali rengti išvados, kai komitetai negali dirbti, negalime turėti klausimų ir kitų dalykų. Kolegos, šis Kodeksas nėra kokių nors ginčų objektas. Faktas, kad mes kolektyviai komitetuose jį dar turėsime koreguoti, yra pastabų. Tiesiog leiskite jį pateikti ir pradėti darbą. Labai norime. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Targamadzė.

V. TARGAMADZĖ (DFVL). Ačiū. Frakcijos vardu siūlau išbraukti iš darbotvarkės Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Pirma, tai ne tas skubus reikalas, kurį reikia šiandien svarstyti. Antra, yra rengiamas visas profesinio mokymo pakeistas ir visiškai neaišku, kaip ši pataisa derės su visu paketu. Ačiū.

PIRMININKĖ. A. Norkienė.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš siūlau frakcijos vardu išbraukti iš darbotvarkės 2-4 klausimą – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo papildymo straipsniu ir straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą Nr. XIVP-1314, nes pagal Statutą iš tikrųjų yra daugiau registruotų tų Pridėtinės vertės mokesčio įstatymų ir siūlome tai svarstyti antradienį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašymas frakcijos vardu išbraukti PVM.

Ir P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiama Pirmininke, gerbiama valdančioji dauguma, ką tik kalbėjo premjerė, ką tik kalbėjo Prezidentas. Visus ragino šiuo metu susitelkti ir būti santarvėje. Man atrodo, kad jūs šiuo metu turite surasti bendrą kalbą su opozicija ir įtraukti į darbotvarkę tik tuos klausimus, dėl kurių yra bendras sutarimas. Vardan Ukrainos, Lietuvos ir dėl mūsų santarvės. Aš manau, kad tikrai turime susitekti ir parodyti vienybę visuomenei pirmiausia mes.

PIRMININKĖ. Ir D. Šakalienė dėl darbotvarkės. Prašau.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Ne dėl darbotvarkės – dėl prieš tai buvusio balsavimo. Nesuprantu, kodėl rodo, kad aš tik užsiregistravau, bet nerodo mano balso už.

PIRMININKĖ. Tai dėl protokolo...

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Žinote poziciją, visos frakcijos pozicija vieninga, tai labai norėčiau, kad būtų išsiaiškinta, kas nutiko. Vienareikšmiškai už.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Dėkoju.

J. Šiugždinienė.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Norėčiau paprašyti... Profesorė prašė išbraukti Profesinio mokymo įstatymo pataisą. Tikrai noriu paprašyti, kad mes jos neišbrauktume ir palaikytume, nes ji reikalinga jau nuo rugsėjo 1 dienos. Viso įstatymų paketo mes nespėsime iki to laiko priimti, tai tikrai labai svarbi pataisa. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiami kolegos. Pasiūlymai yra gauti, prieš pereinant prie balsavimo aš pasitaisau pati. Kadangi priimdami rezoliuciją mes rezoliucijos priėmimą sutikome aplošimais, tačiau aš nesumušiau gongo, tai rezoliucija priimta. (*Gongas, plojimai*) Ačiū.

Dabar balsavimai dėl pasiūlymų. R. Tamašunienė frakcijos vardu prašo išbraukti iš šios dienos darbotvarkės Rinkimų kodeksą? Kas pritariate šiam siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Užsiregistravo 126, balsavo 126: už – 62, prieš – 59, susilaikė 5. Pasiūlymui nepritarta. Lieka šios dienos darbotvarkėje.

Antrasis siūlymas yra Socialdemokratų frakcijos. Buvo V. Targamadzės prašymas išbraukti iš šios dienos... (*Balsai salėje*) Atsiprašau, Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“. Atleiskite. Mūsų darbotvarkės 2-12 klausimą, tai yra Profesinio mokymo įstatymo projektą. Kas pritariate šiam siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 125: už – 61, prieš – 52, susilaikė 12. Pasiūlymui nepritarta.

Trečias frakcijos vardu buvo prašymas išbraukti iš šios dienos darbotvarkės 2-4 klausimą – PVM lengvatą. A. Norkienė prašė Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu. Taigi balsuojame. Kas pritariate šiam siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 124: už – 61, prieš – 58, susilaikė 5. Kad būtų išbraukta, nepritarta.

Dabar turėtume apsispręsti dėl visos darbotvarkės. Balsuojame dėl darbotvarkės. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 124: už – 79, prieš – 7, susilaikė 38. Darbotvarkei pritarta.

11.14 val.

Informaciniai pranešimai

Prieš pereidama prie kito darbotvarkės klausimo, norėčiau perskaityti pareiškimus. Pirmiausia gautas iš Lietuvos regionų frakcijos, ji pritarė Seimo nario J. Pinskaus kandidatūrai į frakcijos seniūnus. Pavaduotoja – R. Tamašunienė. Į Seniūnų sueigą skiria J. Pinskių. Sveikiname.

Kitas pareiškimas yra Seimo nario K. Mažeikos. Jis prašo jį išbraukti iš Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos narių nuo šios dienos. (*Balsai salėje: „Ooooo.“*)

Trečias yra Seimo nario K. Mažeikos prašymas priimti į Demokratų frakciją „Vardan Lietuvos“ taip pat nuo šios dienos. Sveikiname. Taip pat pridamas Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ posėdžio protokolas.

Taip pat gavome raštą dėl Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ vadovų pasikeitimo. Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ seniūnas yra renkamas pradedant kiekvieną eilinę Seimo sesiją rotacijos būdu. Taigi šių metų kovo 10 dienos posėdyje buvo išrinktas frakcijos seniūnas L. Kukuraitis ir pavaduotoja R. Baškienė. Į Seniūnų sueigą deleguojamas L. Kukuraitis. Sveikiname naują seniūną. (*Plojimai*)

Taip pat yra M. Puidoko pareiškimas. Jis prašo nuo kovo 1 dienos nelaikyti jo Darbo partijos frakcijos nariu ir informuoja, kad pateikė prašymą nutraukti narystę Darbo partijoje. Šis pareiškimas įsigalioja nuo paskelbimo Seimo posėdžių salėje, tai yra nuo šiandien.

Dėkoju, kolegos. Perduodu pirmininkavimą pirmajam pavaduotojui J. Razmai. Prašom.

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Repliką pageidauja pasakyti P. Gražulis. Tuoj įjungsiu.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiami Seimo nariai, gerbiamas Seime, ką tik, prieš nepilną valandą, kalbėjo premjerė, ragino visuomenę susitelkti, būti vieningiems. Atkreipiu dėmesį, jūs to nerodo-

te ir nedemonstruojate visuomenei. Šiandien kelių balsų persvara jūs neatsižvelgėte į opozicijos reikalavimus, jūs rodote pavyzdį visuomenei, jūs naudojate jėgą, jūs einate kaip buldozeriai, trauškote opoziciją, jūs neieškote susitarimų, jūs rodote blogą pavyzdį visuomenei. Gerbiamas Jurgi, kuris pirmininkauja ir pirmas frakcijos pavaduotojas esi, Seimo Pirmininko pavaduotojas, atkreipkite į tai dėmesį, tokie veiksmai netelkia visuomenės.

11.18 val.

Seimo nutarimo „Dėl nepaprastosios padėties įvedimo“ projektas Nr. XIVP-1384(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKAS. Ačiū už repliką. Dabar pagal darbotvarkę kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl nepaprastosios padėties įvedimo“ projektas. Kviečiu į tribūną Seimo Pirmininkę V. Čmilytę-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, į vasario 24 dieną pradėtą vykdyti atvirą Rusijos Federacijos karinę agresiją prieš Ukrainą ir jos žmones reagavome nedelsiant. Dar tą pačią dieną Respublikos Prezidentas įvedė nepaprastąją padėtį visoje Lietuvos teritorijoje, o Seimas patvirtino šį sprendimą. Nepaprastosios padėties galiojimas turėjo baigtis šiandien vidurnaktį, bet grėsmės visuomenės rimčiai ir Lietuvos nacionaliniam saugumui ne tik neišnyko, jos nuo minėto Seimo sprendimo priėmimo dienos gerokai padidėjo. Ir šių grėsmių, deja, neįmanoma pašalinti, netaikant naudojimosi kai kuriomis konstitucinėmis teisėmis ir laisvėmis apribojimų bei nenustačius nepaprastųjų priemonių. Todėl gavome Vyriausybės pasiūlymą įvesti Lietuvos Respublikos teritorijoje nepaprastąją padėtį naujam laikotarpiui – iki 2022 m. balandžio 20 d. Tikiuosi, kad iki to laiko situacija normalizuosis ir jau balandžio 21 dieną galėsime Seimo posėdyje sugrįžti prie labai svarbių balsavimų dėl Konstitucijos pakeitimo, kurių, kaip žinote, negalime vykdyti esant nepaprastajai padėčiai.

Atsižvelgdama į Vyriausybės pasiūlymą ir vadovaudamasi Seimo statuto 186 straipsniu teikiu Seimui svarstyti Seimo nutarimo „Dėl nepaprastosios padėties įvedimo“ projektą. Nutarimo projekte siūloma apriboti kai kurias konstitucines teises. Draudžiamas Rusijos ar Baltarusijos radijo programų, televizijos programų retransliavimas, platinimas internete, jeigu tam nėra gautas Lietuvos radijo ir televizijos komisijos leidimas. Draudžiami susirinkimai, kuriuose reiškama parama Rusijos agresijai prieš Ukrainą. Taip pat siūloma sustiprinti svarbių objektų ir valstybės sienos apsaugą. Įvedamas vizų režimo sugriežtinimas Rusijos ir Baltarusijos piliečiams, o pasienio ruože – transporto priemonių ir asmenų bei jų bagažo tikrinimas, siekiant rasti ir paimiti neteisėtai laikomus šaunamuosius ginklus ar pavojingas medžiagas.

Kartu noriu jus informuoti, kad pagal Vyriausybės pasiūlymus vakar dėl registruoto projekto buvo gauta opozicijos atstovų pastabų. Suprasdami, kad šiomis nepaprastomis aplinkybėmis mūsų visuomenės bei politinių partijų susitelkimas ir vienybė yra labai svarbu, patikslintame projekte pasistengėme atsižvelgti į tuos pasiūlymus, kurie netrukdo pasiekti nepaprastosios padėties įvedimo bei grėsmių užkardymo tikslų. Susiaurintas draudimas rinkti informaciją apie nacionaliniam saugumui svarbius objektus – draudžiamas bus tik informacijos rinkimas tiesiogiai vietoje. Greitesnis ir griežtesnis procesas bus taikomas tik su nepaprastosios padėties įvedimo aplinkybėmis siejamai karo propagandos, dezinformacijos ar neapykantos skleidėjų veiklai stabdyti. Su kita neskelbiama informacija bus kaip ir iki šiol kovojama Visuomenės informavimo įstatymo nustatyta tvarka.

Ypač sudėtinga saugumo situacija mūsų regione reikalauja ir šių ypatingų, bet laikinų priemonių jai suvaldyti. Todėl tikiuosi, kad jūs pritarsite šiam projektui. Nutarimo projektas parengtas vadovaujantis Vyriausybės pasiūlymais, todėl konkrečias jo nuostatas galės pristatyti ir pakoментuoti Ministrė Pirmininkė. Aš irgi esu pasirengusi atsakyti į jūsų klausimus. Dėkoju už dėmesį.

PIRMININKAS. Dabar kviesčiau Ministrę Pirmininkę. Yra, gerai. Tiesiog Ministrė Pirmininkė atsakys į klausimus, nes turinys buvo pateiktas Seimo Pirmininkės. Taip pat atkreipsiu dėmesį, kad atskirai balsuoti dėl ypatingos skubos nereikia, nes Seimo statute yra išreikštai parašyta, kad nutarimų projektai dėl nepaprastosios padėties įvedimo yra svarstomi ypatingos skubos tvarka.

Dabar klausimai. Pirmasis klausia R. Žemaitaitis,

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų nepaprastą padėtį tikrai būtų galima įvesti, kai yra reali grėsmė pačiai valstybei, tai yra pačiai valstybei kaip suverenitetui. Bet kai skaitau nutarimo projektą, ypač pirmą, antrą dalis, man kyla toks įtarimas: ar mes manome, kad Lietuvoje žmonės yra neraštingi, neišsilavinę ir negeba atskirti, kas yra priešas ir kokia informacija yra dezinformacija, o kur yra tikra informacija?

Kitas dalykas, aš noriu paklausti: kaip jūs manote dėl informacijos, kuri gali būti skelbiama tik dėl patikrintų faktų? Nes vienas iš tokių reikalavimų yra numatytas arba įtvirtintas. Kas dabar tuos faktus tvirtins ir kas juos svarstys? Ar tai bus prie Vyriausybės speciali komisija, kuri patvirtins, ar tai kas susigalvojęs tą dalyką darys? Kaip jūs galvoje, apeisime galimybę per jutubo platformas arba kitas platformas skleisti tą informaciją, kuri yra šiek tiek šlykšti? Tai man tokie teisiniai dalykai rūpi.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Man atrodo, gerbiamas kolega, jūs jau turėjote progos įsitikinti, kad nebėra objektyvios informacijos, kurią transliuotų kas nors registruotas Rusijoje arba Baltarusijoje. Nes pastarieji du, buvę praėjusią savaitę, yra *užbaninti*, o rusų kalba tiesą transliuojančios žiniasklaidos priemonės yra registruotos Europos Sąjungos šalyse ir atitinka tą išlygą, kuri yra nustatyta. Man atrodo, kad mums čia reikia mažiau svarstyti kažkokių hipotetinių scenarijų, nes jūs puikiai žinote, kad paskutinės bent jau radijo ir televizijos priemonės, kurios dar bent šiek tiek stengėsi objektyvios informacijos skleisti, buvo Kremliaus uždarytos. Aš nė kiek neabejoju, kad Lietuvos žmonės yra išmintingi ir geba informaciją atsirinkti, tačiau taip pat manau, kad šito melo, kuris yra tiesiog centralizuotai ir organizuotai transliuojamas, mūsų erdvėje turėtų išvis nebūti.

PIRMININKAS. Toliau klausia A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LRF). Kol buvo priimami sprendimai nepaprastosios padėties metu riboti tam tikras veiklas pasienyje, kur neliečiamos, nevaržomos Lietuvos žmonių teisės, opozicija, be abejo, pritarė. Dabar natūraliai kyla klausimų, nes atsiranda labai daug žmogaus teisių ir žiniasklaidos teisių suvaržymų. Tarkime, atsiranda galimybės vienam policininkui be teismo sprendimo suvaržyti žiniasklaidos priemonės veiklą trimis paroms. Jūs netgi prie energetinių objektų vietų uždraudžiate žmonėms domėtis tų objektų adresais. Informacijos rinkimo suvaržymai, na, neturintys precedento. Kaip žinote, pagal tarptautinius įsipareigojimus mes informaciją apie nepaprastą padėtį privalome pranešti Europos Tarybos generaliniam sekretoriui. Kiek aš suprantu, bent jau žiūrėdama jo biure, tokių pranešimų Lietuva neturėjo. Kaip jūs įsivaizduojate pranešti dabar, o gal ir vėl nepranešite, ir kaip jūs manote, kaip reaguos Europos Taryba, matydama, kad vienas policininkas gali nurodyti žiniasklaidos priemonei užsidaryti?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Jūs kaip visada nestokojate iškalbos, bet jūs labai gerai žinote, į kokią turinį referuoja minimas Visuomenės informavimo įstatymo straipsnis, tai yra karo kurstymą ir dezinformaciją. Man atrodo, kad tai yra pakankami pagrindai, kurie tikrai bus suprasti ir Europos Tarybos, ir ji bus apie viską tinkamai notifikuota tada, kai bus priimta.

PIRMININKAS. Toliau klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamoji premjere, aš suprantu jūsų norą riboti Lietuvos piliečių konstitucines teises, tačiau mano klausimas būtų toks. Ar Lenkijai, Latvijai ir Estijai yra mažesnė karo grėsmė? Kariuomenės vadas kartoja, kad karo nebus – Lietuvai nėra grėsmės. Tai kokių politinių tikslų jūs siekiate šiuo įstatymo projektu?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, jeigu būtų karo grėsmė, tai turbūt ir sprendimai būtų visiškai kitokie, o ne nepaprastoji padėtis. Nepaprastoji padėtis, mano žiniomis, tebegalioja ir Latvijoje, ir Lenkijoje dar nuo migracijos krizės laikų ir ji nėra pasibaigusi. Taigi būtų gerai, kad nekalbėtumėte tų dalykų, kurių galbūt iki galo nežinote. Mes ribojame ne piliečių teises, o propagandistų teises visų pirma skleisti melą Lietuvoje apie karą, kurį V. Putinas pradėjo Ukrainoje. Pirmas dalykas.

Antras dalykas. Kiti apribojimai yra susiję su labai realiais procesais, kuriuos stebime, ir tai yra mūsų institucijos, kurios praneša apie keistus susidomėjimus mūsų energetikos objektais. Kibernetinės atakos ar kibernetinių pažeidimų grėsmė yra padidėjusi ir tai konstatuoja taip pat mūsų institucijos. Tai man atrodo, visi apribojimai, kurie čia yra nustatyti, plius nelegalios migracijos

taip pat, nes ji niekada nebuvo pasibaigusi, tiesą sakant... Tai visi apribojimai, kurie čia yra nustatyti, realiai su tuo ir tėra susiję.

PIRMININKAS. Klausia J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Nežinau net ko klausti, Seimo Pirminikės ar gerbiamos premjerės. Iš tikrųjų nutarimo projekto antrasis variantas jau yra pataisytas, jau yra tvarkingesnis, aš turiu omenyje 2 straipsnio 3 punktą, tačiau ten vis tiek liko, mano manymu, tokia viena kliurka, nes įstatymų nustatyta tvarka apskūstas pirmos instancijos teismo sprendimas pagal įstatymą neįsiteisėja. Jūs gi rašote, kad apskundimas nesustabdo jo vykdymo, tai nutarimas pagal teisės aktų hierarchiją yra žemesnės galios teisės aktas, nesvarbu, kad tai yra nepaprastosios padėties. Bet pats įstatymas sako, kad apskūstas pirmos instancijos teismo sprendimas neįsiteisėja, įsiteisėja apeliacinės instancijos teismo iš karto priėmimo dieną. Tai kaip su šituo dalyku, ką darys tos institucijos, kurioms pagal įstatymą pavesta vykdyti? Jos, kaip ir įstatyme pasakyta, klauso tik įstatymo.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Gerbiamas kolega, aš atsakydama į jūsų pastabas tiesiog atkreipsiu dėmesį į tai, kad Teisės departamentas jokių esminių pastabų dėl šio projekto neturėjo.

PIRMININKAS. Toliau klausia S. Skvernelis.

S. SKVERNELIS (*DFVL*). Aš norėčiau užduoti klausimą gerbiausiai Seimo Pirmininkei kaip pateikėjai, ištis labai lakoniškai atsakote. Tai klausimai, susiję su žmogaus teisių ir laisvių ribojimu, ir pirmą kartą per 30 metų. Gal jūs paaiškinkite, kas šiandien draudžia Lietuvos institucijoms sėkmingai kovoti su šnipinėjimu ir neteisėtos informacijos rinkimu neturint šnipinėjimo požymių? Tas yra sėkmingai daroma nesant tokio ribojimo, numatyto nepaprastosios padėties atveju.

Prašau konkrečiai, labai aiškiai Lietuvos žmonėms įvardinti, kokios sankcijos laukia jų, jeigu jie nufilmuos važiuojančią Lietuvos ar sąjungininkų kariuomenės koloną, įvažiuojančią, pavyzdžiui, iš Lenkijos į Lietuvą, nes tai pagal jūsų siūlomą nutarimą yra draudžiama ir tai užtraukia, už šio Nepaprastosios padėties įstatymo pažeidimą yra numatyta atsakomybė. Tai kiek žmogui už tai gresia, jeigu jis taip padarys?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Gerbiamas kolega, aš galiu labai konkrečiai atsakyti, kad šios nuostatos bus taikomos vadovaujantis protingumo principu ir Lietuvos žmonėms jos pavojaus nekelia tokio, kokį jūs įvardijate.

PIRMININKAS. Premjerė papildys atsakymą.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Mielas kolega, juk jūs buvęs Policijos departamento vadovas ir jūs puikiai žinote, kad policija sugeba atskirti, kada kas nors nori maltis aplinkui tam, kad kažką filmuotų vedamas savo tikslų, ir kada žmogus važiuoja pro šalį ir vaizdo registratoriumi netyčia nufilmuoja pro šalį važiuojančią koloną. Aš ne kiek neabejoju, kad policija kaip buvo profesionali, taip yra profesionali ir bus profesionali. (*Balsas salėje*)

PIRMININKAS. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, mano klausimas yra toks. Ar jums neatrodo, kad vis dėlto piliečių pasitikėjimas ir ramybė yra pagrindinis veiksnys, stabdantis bet kokį agresorių? Mes matome tai Ukrainoje, kurioje žmonės rodo ypatingą drąsą. Man buvo tikrai gana lengva nuraminti savo apygardos piliečius, kai buvo paskelbta nepaprastoji padėtis, sakant, kad jokių asmenų teisių ribojimų nebus, būkite ramūs. Dabar man to jau nepavyks padaryti.

Vertinant mūsų prastą išvis, ne tik jūsų Vyriausybės, bet apskritai Seimo prastą patirtį dėl pandemijos reguliavimo klausimų ir įvairių teisių ribojimų, grindžiamų keistais sprendimais ir Seime, ir Vyriausybėje, ar nevertėtų vis dėlto įkurti (tą ir numato šis įstatymas) specialią ribojimų priežiūros komisiją būtent dėl nepaprastosios padėties? Tą šitas įstatymas ir leidžia padaryti tam, kad mūsų žmonės būtų kuo labiau ramūs, kad visa tai yra laikinai ir tai neturi jokios politinės potekstės.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Gerbiamas kolega, net neabejoju, kad mūsų parlamento komitetai, kuriems yra pavesta vykdyti parlamentinę kontrolę (tai ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas), savo darbą atliks. Žinoma, ir Žmogaus teisių komitetas. Manau, kad reikėtų pasitikėti jais.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, klausiti skirtas laikas išseko, net 1 minutę pridėjome. Viršijome ir darbotvarkėje nustatytą grafiką. Bus svarstymo stadija. Man atrodo, visi galėsite pasisakyti.

Prašau. T. Tomilinas. Replika ar dėl vedimo tvarkos?

T. TOMILINAS (DFVL). Tik dėl vedimo. Aš dar norėčiau dėl turinio replikuoti. Ar galima?

PIRMININKAS. Kaip?

T. TOMILINAS (DFVL). Dėl turinio galima replikuoti?

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos. Dėl turinio – ne.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerai. Tada aš vėliau replikuosiu.

PIRMININKAS. Prašau. I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, noriu paprašyti šiek tiek pratęsti laiką, nes yra du žmonės, kurie atsakinėja, ir natūraliai išsiplečia laikas. Plius klausimas yra labai svarbus. Mums reikalingas iš principo suvokimas, dėl ko vienų ar kitų priemonių reikia, kaip galėtume patobulinti nutarimą.

Prašyčiau tikrai sudaryti galimybę paklausti.

PIRMININKAS. Gerai, kadangi aš pats viešai sakiau, kad reikia ieškoti kompromisų su opozicija, tai pratęsiame dviem žmonėms dar suteikdami teisę paklausti.

Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama premjere, nėra abejonės, kad mes remiame Ukrainą, tuo niekas neabejoja, kad ji išsaugotų valstybingumą. Tačiau kartais velnias slypi detalėse arba, dar tiksliau, techninėse detalėse. Konkretus pavyzdys, kad savivaldybės skirtingai interpretuoja Lietuvos įstatymus ir nepaprastosios situacijos sąlygomis. Pavyzdžiui, Šiaulių rajono taryba skiria 50 tūkst. eurų paramą Ukrainai, Šiaulių miesto administracijos direktorius pasako, kad to neleidžia daryti teisės aktai, ir tada iniciatyvą perima nevyriausybiniis sektorius. Gerbiama premjere, ar nebūtų kaip nors galima, kad visa Lietuva girdėtų Vyriausybės, Finansų ministerijos ir kitų ministerijų tą vieną žiūros tašką, kad visos savivaldybės galėtų panašiai elgtis? Ačiū.

PIRMININKAS. Tuoj įjungs Sekretoriatas.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Ačiū, gerbiamas Stasy. Turiu pasakyti, kad aš tikrai nežinau tos situacijos, aš pasigilinsiu. Vyriausybė turi teisę naudoti valstybės rezervą nepaprastosios padėties atveju, tą ir yra padariusi, jau skyrusi Krašto apsaugos ministerijai papildomų lėšų, pavyzdžiui, priimančiosios šalies paramai, taip pat su pabėgėliais susijusioms išlaidoms. Dėl savivaldybių, kodėl toks nuomonių išsiskyrimas įvyko, aš nežinau. Aš paprašysiu Finansų ministerijos išsiaiškinti ir tiesiog parengti visoms savivaldybėms tokį aiškų aplinkraštį, ką jos šiomis aplinkybėmis gali daryti, nes valstybės rezervas tikrai gali būti naudojamas. Dėl savivaldybių administracijos rezervo man reikia dar pasitikslinti.

PIRMININKAS. Paskutinė klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Dar kartą ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke, už sudarytą galimybę paklausti. Aš turiu du tokius klausimus. Vienas. Beklausant susidaro įspūdis, kad iš tikrųjų galima patekti į tam tikrus spąstus, kai žodelis „vietoje“ pernelyg aptakiai apibūdina draudimą fotografuoti, filmuoti objektus. Gal tikrai galima būtų patobulinti nutarimą, numatant, kad tikslingai fotografuoti ar ten, nežinau, su tikslu rinkti informaciją, tiesiog patikslinti, kad patys savęs neįvartytume į situaciją, kai mūsų paprasti piliečiai bus patraukti atsakomybėn dėl to, ko jie tikslingai nedarė. Tai vienas dalykas.

Ir antras dalykas, gal turite informacijos ar sprendimų, kaip bus, na, paprastai tariant, antenos pasienio ruože, na, ribojamas jų transliavimas iš Baltarusijos, nes gauname tam tikrų signalų iš pasienio ruožo, kad mūsų gyventojai tiesiog, ypač rusakalbiai, vis dar ieško galimybių gauti informacijos iš įvairių šaltinių ir jie gauna tiesioginių antenų būdu. Ar yra sprendimų šiuo atveju?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Bijau, kad iš tų šaltinių ko jau ko, bet informacijos tai tikrai negausi, gausi tikrai krūvą melo ir propagandos. Dėl tų techninių dalykų tikrai nesu didelė ekspertė, čia, matyt, reikėtų jau kalbėti su specialistais, jie galėtų galbūt tą plačiau pakomentuoti.

Dabar dėl to fotografavimo, filmavimo ir taip toliau. Man atrodo, čia ir buvo vienas iš patobulinimo aspektų, kad iš esmės tas „vietoje“, na, jis jau yra susijęs su tam tikra tyčia arba su tam tikru tikslu, nes jeigu tu *guglini* kokią nors informaciją ar kur nors kitur ieškai, tai yra viena, bet jau netyčia nufotografuoti „Klaipėdos naftos“ terminalą turbūt nėra tas dalykas, kuris čia labai

daug kam šautų į galvą. O net jeigu jau taip netyčia kam nors atsitiktų, kad fotografavau paukštį danguje ir ten kažkokį gabalą terminalo nufotografavau, manau, kad mūsų policija yra gana išmintinga, kad tokius dalykus atrinktų, taip sakant, pelus nuo grūdų. Buvo nepaprastoji padėtis, susijusi su migracija, irgi buvo ten pasienio ruože tam tikrų apribojimų, man atrodo, puikiausiai pareigūnai susitvarkė, tikrai tie žmonės, kurie gyvena ruože, didelių nepatogumų nepatyrė, kaip ir žadėjome. Ir dabar, manau, mes visi žinome, apie ką kalbame, ir į tai, apie ką kalbame, šie apribojimai ir yra orientuoti.

PIRMININKAS. Baigėme pateikimo stadiją. Kolegos, jeigu galėtume sutarti, kad tas lemiamas balsavimas dėl šio projekto bus priėmimo stadijoje, tai mes fiksavę, kad apskritai sutariame, kad pritariame po pateikimo, galėtume iš karto daryti diskusiją ir priimdami kalbėti dėl motyvų, o paskui būtų tas lemiamas balsavimas priėmimo stadijoje. Atkreipsiu dėmesį, kad Seimo statutas neleidžia pateikti jokių pataisų dėl šio projekto. Tai yra išskirtinis straipsnis, jis apriboja tam tikras mūsų galimybes. Prašom, T. Tomilinas dėl vedimo tvarkos.

T. TOMILINAS (DFVL). Jeigu galima, replika po balsavimo, kadangi jūs ką tik padarėte balsavimą dėl pateikimo. Aš tiesiog norėčiau atkreipti Seimo Pirmininkės dėmesį į tai, kad mums išsakytas argumentas, kad mes galėsime vykdyti visavertę parlamentinę nepaprastosios padėties priežiūrą per Seimo komitetus, neatlaiko kritikos, nes realiai jokių svertų, kaip jūs ką tik pats, gerbiamas Jurgi, pasakėte, mes nieko negalime keisti šitame nutarime, negalime teikti jokių pasiūlymų, negalime persvarstyti komitetuose kokių nors nuostatų šios nepaprastosios padėties. Todėl naudokimės tuo, ką šis įstatymas mums ir suteikia – būtent parlamentinę nepaprastosios padėties priežiūrą. Ten viskas detalai, visas algoritmas seniai aprašytas mūsų pirmtakų. Tai kodėl mes juo nesinaudojame?

PIRMININKAS. Aš tikiuosi, kad komitetų atstovai išgirdo jūsų geras mintis dėl parlamentinės kontrolės. Kai yra tam tikrų nuogastavimų, tai parlamentinė kontrolė tuos momentus gali prižiūrėti. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, dar kartą sakau, jūs kvietėte ir per premjerės asmenį visą visuomenę būti vieningą, konsoliduotą. Ar jūs nematote pagal klausimus, kad už šią Nepaprastosios padėties įstatymą opozicija tikrai nebalsuos? Ar negalima geriau imti ir užregistruoti kitą variantą, bet prieš tai susėstų visa opozicija, kad nekiltų jokių abejonių? Ieškokime to, kas mus vienija, o ne stumkime įstatymų, ir labai svarbių, iš kažkokių jėgos pozicijų, iš daugumos pozicijų. Tai aš iš visos širdies jūsų to prašau. Aš negalėsiu balsuoti už tokį įstatymo projektą, nutarimo projektą, koks yra parengtas. Ieškokime bendro sutarimo.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, kaip aš ir minėjau, Statutas neleidžia mums dabar koreguoti jau pradėto svarstyti nutarimo projekto. Man atrodo, Seimo Pirmininkė iš dalies atsižvelgė į pastabas ir registravo antrąjį variantą. Man atrodo, yra pirmas kartas, kai taip yra daroma, nes anksčiau visą laiką būdavo apsiribojama tuo pradiniu variantu. O kaip balsuosite priėmimo stadijoje, taip balsuosite, čia jau kiekvieno valia.

Aš dar kartą klausiu, ar niekas neprieštarauja, kad mes dabar galėtume pradėti svarstymo procedūrą, taip fiksavę, kad yra pritariama po pateikimo? Ar yra prieštaraujančių? Gerai. Diskusija. Užsirašę S. Skvernelis ir P. Gražulis. S. Skvernelio dabar nematau. Gal P. Gražulis pirmas gali pasisakyti, o kolegos pakvies S. Skvernelį.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiami Seimo nariai, gerbiamas posėdžio pirmininke, iš tikrųjų įstatymas yra labai jautrus. Kaip aš ir sakiau, visi turime gerą valią, visi remiame Ukrainą, o čia, šitame įstatyme dėl nepaprastosios padėties įvedimo, gali atsirasti gana daug piktnaudžiavimo. Iškėlė tikrai labai gerą klausimą, kad ne vienam policininkui būtų suteikta teisė, bet, pavyzdžiui, tikrai sudaryti atskirą komisiją iš Seimo narių, ten būtų ir opozicijos, ir valdančiosios daugumos atstovų, ir drauge priimtų sprendimus, tokius operatyvinius sprendimus. Tai būtų daug objektyviau. Aš manau, kad to nepadarius kažin, ar čia tikslai nėra slypintys kažkur detalėse. Juk ne paslaptis, ką ir kalbėjome, kovidą sąlygomis buvo nepagrįstai suvaržytos žmonių teisės, visuomenę kiršino, tikrai skaldė tie dalykai. Buvo ne tik kiršinimas, bet ir žeminimas didelės visuomenės dalies. Ir labai keista. Prasidėjus Ukrainoje karui, kovidas dinga, apie jį nekalba. Ar tai sutapimas? Nežinau, gal tai ir sutapimas.

Bet antras dalykas. Pažiūrėkime į mūsų tą vadinamąjį transliuotoją. Visa didžioji žiniasklaida, būkim *biedni*, bet teisingi, pripažinkime, yra užvaldyta. Ji kalba vienu balsu, ir mes nematysime vienos ar kitos didžiosios žiniasklaidos kokių nors skirtingų pozicijų. Ir tą mato visuomenė labai daug metų. Todėl pasitikėjimas ta didžiąja žiniasklaida krenta, jau dabar siekia tik 20 %.

Alternatyvi žiniasklaida varžoma. Pavyzdžiui, kad ir „Respublikos“ leidinių grupė. Taip, aš irgi nepritariu kai kuriems jų spausdiniam, kai kuriems straipsniams, bet atsiprašė, „Respublikos“ redaktorius viešai pačioje „Respublikoje“ atsiprašė dėl nesusipratimų. O kokios sankcijos? Pažiūrėkite, aš manau, ne tik patys prekybos centrai, ne tik Lietuvos paštas, „Spauda“ savaime priėmė tokį sprendimą juos eliminuoti iš prekybos tinklų. Aš tai galvoju, kad buvo pasistengta panaudojant telefoninę teisę. Ir „Respublikos“ leidinių grupė net ir kovido sąlygomis, ir kitomis sąlygomis kėlė, tikrai buvo kaip opozicinė kokia žiniasklaida. Ar mes neuždarysime visiškai laisvo žodžio?

Antras dalykas, mes pažiūrėkime truputėlį, aš irgi įregistravęs įstatymo projektą, dėl kurio pradėdu abejoti, ar nepradės piktnaudžiauti to įstatymo nuostatomis valdančioji dauguma. Mes elgiames panašiai kaip Rusija. Jie priima įstatymą, uždaro visas alternatyvias nepriklausomas žiniasklaidos priemones ir taip pat pasako, kas kalbės, kad Ukrainoje vyksta karas, o ne speciali operacija – laisvės atėmimas iki 15 metų. Ar tai nėra kažkoks veidrodinis variantas demokratinėje šalyje? Pamąstykime, išanalizuokime, išdiskutuokime šituos klausimus.

Dabar man dar viena mintis kyla. Ukrainiečiai. Taigi Ukrainos visuomenė žiūrėjo visus rusiškus propagandinius kanalus, visus. Ar paveikė Ukrainos visuomenę? Ar buvo kada nors kad ir Charkovas, kur tikrai yra daug gyvenančių rusų tautybės piliečių, ar buvo kada nors taip susitelkęs? Ar buvo Ukrainos visuomenė tokia vieninga? Ir vis dėlto galima daryti išvadą, kad nepaveikė sovietinės žiniasklaidos propaganda didelės dalies arba beveik absoliučios dalies Ukrainos. Žmonės yra sąmoningi.

Mes turime ieškoti pačių išmintingiausių sprendimų. Taip, aš sutinku, ir propaganda yra karu vadinama, tos ginkluotosios pajėgos, kurios naikina objektus, žmones, bet yra ir propagandinis karas. Jis yra dar svarbesnis. Na, ne dar svarbesnis, bet yra labai svarbus, bet niekur negalime perlenkti tos lazdos. Ir faktiškai toks nepasitikėjimas visuomene irgi tam tikru atžvilgiu kursto tą visuomenę ir skaldo tą visuomenę.

Mano būtų siūlymas. Gerbiamieji, užregistravote antrą variantą. Sėskite su visomis opozicinėmis partijomis, dar trečią užregistruokite variantą. Sutarkime visi, kad būtų vieninga mūsų pozicija labai svarbiais Lietuvai klausimais.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau diskusijoje kalbės S. Skvernelis.

S. SKVERNELIS (DFVL). Gerbiami kolegos, ištis šiuo metu, kada vyksta karas Ukrainoje, kada mes turime geopolitines įtampas, norisi, kad sprendimai būtų priimami adekvatūs, jeigu reikia, griežti, bet jie turi atitikti realią situaciją ir nebūti neproporcingi.

Vasario 24 dieną, kada šalies Respublikos Prezidento dekretu buvo įvedama nepaprastoji padėtis, buvo labai aiškiai komunikuojama Lietuvos žmonėms, kad šis režimas yra būtinas tam, kad būtų galima sustiprinti sienos apsaugą. (Aišku, sudėtinga kalbėti, kai kolegos dar garsiau kalba kažkur, bet, gerbiamas Remigijau, jeigu jūs sekundę man leistumėte, aš būčiau dėkingas.) Buvo kalbama, kad reikia tą padaryti ginant mūsų valstybės pasienį, galimybę naudoti rezervus dėl įsigijimų, greitesnių sprendimų, kad nebus liečiamos žmogaus teisės ir laisvės, kad tai nieko nepažeis, Lietuvos žmonių gyvenimas nepasikeis.

Buvo surastas bendras sutarimas ir greičiausiai visi balsavome už, galbūt buvo vienas, balsavęs prieš, bet tai buvo priimta bendru sutarimu. Praėjo, nė mėnesis nepraėjo, situacija, kalbant apie Lietuvos Respublikos situaciją, nėra reikšmingai pakitusi, karas jau buvo 24 dieną. Dar daugiau, šiandien mes girdime patikinimus iš pačių aukščiausių tiek šalies pareigūnų, kad Lietuva kaip niekada yra saugi, kad mes tikrai turime ruoštis, bet mūsų saugumui šiandien jokios grėsmės nėra, bet kartu mes teikiame nepaprastosios padėties nutarimo pratęsimą. Savaime suprantama, turbūt mes visi jį palaikytume, jeigu tai būtų tokia pat apimtimi, kokia buvo vasario 24 dieną. Galbūt šiandien irgi, nors tam tikra labai slidi riba yra, būtų galima sutikti su vienu iš pagrindinių žmogaus laisvių ribojimu, tai yra susirinkimų laisvės ribojimu, jeigu tame mitinge, renginyje

vėlgi būtų pasisakoma už karo propagandą, už Rusijos agresiją prieš Ukrainą ir palaikoma, turėtų mes čia irgi nesiginčytime.

Tačiau atsiranda perteklinių draudimų, kurie yra labai slidūs, juo labiau kad nacionaliniai įstatymai šiandien leidžia sėkmingai kovoti su tomis grėsmėmis. Pirmiausia – neteisėtos informacijos rinkimas apie mūsų jautrius objektus. Šiandien vyksta ikiteisminiai tyrimai, tiek policija, tiek Valstybės saugumo departamentas, tiek Antrasis departamentas sėkmingai su tuo kovoja, nes yra numatyti straipsniai, procedūros dėl šnipinėjimo, dėl neteisėtos informacijos, nesusijusios su šnipinėjimu, rinkimo, griežtos sankcijos (iki 12 metų laisvės atėmimo), tačiau 2 straipsnio 1 punkte atsiranda norma, draudžianti fotografuoti, filmuoti, kitais būdais fiksuoti ar rinkti informaciją, pavyzdžiui, iš Registrų centro, apie energetikos ūkio sektoriui priklausančias nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbias įmones, kurios pagal mūsų įstatymus yra ypač saugomos, aptvertos (yra kameros, sargyba), parašytas draudimas fotografuoti, filmuoti, taip pat yra apie Lietuvos ir sąjungininkų kariuomenių karinės technikos judėjimą. Tai netgi jeigu tas žmogus norės pasidžiaugti (iš tikrųjų džiaugiasi širdis matant, kai sąjungininkai važiuoja į Lietuvą su savo karine technika), įkelti kur nors į feisbuką, į kitą viešąją erdvę, jau bus įstatymo pažeidimas. Ir šiandien mums sakoma, kad tas pažeidimas, žinote, nereikšmingas būtų, policija spręstų.

Vidaus reikalų viceministras aiškina, norėdamas paaiškinti savo sprendimo motyvus, kad policijai būtų lengviau dirbti, nes nereikėtų ikiteisminių tyrimų pradėti. Įsivaizduojate, žmogus, kuris atsidurs su telefonu šalia tokių objektų arba nufilmuos koloną, galės būti sulaikytas, jo informacija bus panaikinama iš mobiliųjų įrenginių ir jokio ikiteisminio tyrimo nepradės, jokių procesinių teisių neturės tas žmogus. Ir sako, kad tai turi politinį protingumo kriterijų.

Gerbiamieji, visais amžiais Lietuvos policijoje buvo visokių policininkų – ir labai išmanių, ir mažiau išmanių, bet tokių įgaliojimų suteikimas yra didžiulė grėsmė žmogaus teisėms ir laisvėms demokratinėje valstybėje. Dar daugiau, po Vasario 16-osios policijos veiksmų, kai buvo atliekama politinių plakatų turinio cenzūra, mes negalime šiandien tikėtis, kad ta cenzūra nebus atliekama kalbant apie žiniasklaidos priemonių uždraudimą 24 valandoms be teismo sprendimo arba žmogaus sulaikymą, pasirodžius, kad jis galbūt kažką fotografavo. Kam to reikia, jeigu yra, kaip minėjau, be šito įstatymo, nacionalinių priemonių?

Mes siunčiame tokią žinią visuomenei, kad Lietuva šiandien sulaukė tokio antplūdžio priešiškų valstybių diversantų ir šnipų, kad tarnybos negali normaliomis sąlygomis tvarkytis. Tada *a priori* mes sakome, kad kiekvienas žmogus, kuris filmuoja ar fotografuoja, jau yra priešiškas mūsų valstybei. Jeigu tokia informacija yra, tai yra numatyta galimybė surengti uždara Seimo posėdį, išklausti iš šitos tribūnos VSD arba Antrojo departamento vadovus, jeigu jie sakys, kad mes nesugebame su esamu teisiniu reguliavimu tvarkytis.

Yra kita problema. Fotografuojantis asmuo arba įtartinas automobilis, stovintis prie Valstybės saugumo departamento. Šiandien nesuteikiame mes, įstatymų leidėjas, VSD pareigūnams prieiti prie tokio automobilio, patikrinti tokio asens dokumentus ir jį sulaikyti. Jie turi kreiptis į policiją, kad tai padarytų. Čia būtų realus sprendimas palengvinant šitų tarnybų vaidmenį, bet nedarant tokių veiksmų, kurie iš tikrųjų kertasi su demokratija, paleidžia labai prastą signalą. Deja, neišgirdę daugumos opozicijos frakcijų nuogastavimų, nežinau, man atrodo, kad mes tikrai negalėsime pritarti šitam svarbiam nutarimo projektui.

PIRMININKAS. Diskusiją baigėme. Kaip sutarėme, fiksuojame tokį bendrą pritarimą.

Pradedame priėmimo stadiją. Dėl motyvų bus turbūt užsirašiusių. Man primena Sekretoriatas, kad reikėtų fiksuoti atskirų straipsnių priėmimą, bet Statutas buvo pakeistas, tai man dabar šito reikalavimo balsuoti dėl atskirų straipsnių nebėra, jeigu nėra pasiūlymų. (*Balsas salėje*) Taip, kadangi negalime čia teikti pasiūlymų, tai tada iš karto galime kalbėti dėl motyvų priėmimo stadijoje dėl viso projekto. Pirmiausia R. Žemaitaitis pasisako prieš. (*Balsai salėje*)

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų tokiu laikotarpiu tokiais dalykais bauginti žmones, bauginti visuomenę, sakyčiau, keistas dalykas. Aš tai sakyčiau vieną tokį dalyką, man yra toks vaizdas, kad Liberalų sąjūdis ir Laisvės partija tikrai tampa ta baudžiamąja, persekiojančia ir grasinančia organizacija. Keista, kai, atrodo, karo metu mes turime lyg žmones nuraminti ir išlikti ramūs, nekelti panikos, tai dabar mes siūlome priimti sprendimą, kad pradėtų persekioti žmones.

Dar baisiau – kažkada Laisvės partija buvo sugalvojusi įvesti tą vadinamąjį internetinį policininką, kuris ten seks, gaudys, kažką kontroliuos. Dabar panašią situaciją jūs bandote per nepaprastą padėti įvesti.

Kitas toks įdomesnis ir dar, sakyčiau, netgi nemalonesnis dalykas, bent jau mano požiūriu, yra visuomenės nepasitikėjimas. Keista, kad mes, gyvendami XXI amžiuje ir iš tikrųjų turėdami pakankamai išsilavinusią valstybę, ypač dabar, Ukrainos fone, kai žmonės yra šitaip susivieniję ir, ko gero, 99,9 %, gal tik vienas kitas nuprotėjęs, kuris elgiasi kitaip, bandome priimti kažkokį draudimą.

Dabar sako – bus draudžiama fotografuoti, filmuoti ir panašiai. Klaipėdiečiai labai gerai, puikiai žino „Klaipėdos naftą“ ir Klaipėdos krovimo stotį. Už tos „Klaipėdos naftos“ krovimo stoties yra automobilių garažai, yra stadionas, yra vienas gyvenamasis daugiabutis. Vienas, du lyg, kiek mano atmintis neša. Jeigu dabar žmonės bandys nusifotografuoti tame stadione, kai bus sporto šventė, bus traktuojama kaip kažkoks persekiojimas?

Dabar sakote – drausime renginius, kurie propaguoja karą ir panašiai. Aš neišsivaizduoju, koks žmogus gali būti ligonis, kad darytų renginį, kuris norėtų sukelti šitą dalyką. Gal atėjo laikas iš tiesų pasitikėti mūsų visuomene, parodyti mūsų visuomenės brandą ir nebauginti kažkokiais grasinimais ar persekiojimais?

Keista yra tai, kad sėdintis žmogus per ortonuotraumą ar per „Google Earth“, ar per kur kitur Latvijoje galės taip pat mūsų Pilaitės saugumo pastatą skersai išilgai pasižiūrėti. Man keista XXI amžiuje galvoti, kad technologijos draudimai kažką pasieks.

Kaip ir sakiau klausdamas premjerės, mes uždraudėme tris keturis kanalus praeitą savaitę Lietuvoje. Tie išprotėję keturi žmonės (specialiai nenoriu aš čia jų įvardinti) jutubo platformoje susikūrė šiandien kanalus ir dabar tuose kanaluose gauna net pinigų už tai, kad juos žiūrėtų. Tai nedraugiškos jėgos, matydamos, kad tokių kanalų yra, jiems mokės abonentinį mokestį, kad visą šitą šūdą skleistų. Ką jūs čia darote? Jūs tokiais savo sprendimais tampate antra V. Putino valstybe. Pasitikėkime galų gale žmonėmis.

PIRMININKAS. Už pasisakys E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, visas šis laikotarpis yra išbandymas ir piliečiams, ir žiniasklaidai, ir teisėsaugos struktūroms. Aš manau, kad mes išeisime iš tos nepaprastosios padėties sustiprėję ir turėdami tikrai didelį sąmoningumą. Aš taip su šypsena sakau, kad net ir Lietuvos šeimų sąjūdis suprato, kad gal tikrai ne laikas dabar tokius dalykus daryti, kokius darė praeityje, ir rytoj nenumato jokių akcijų. Žinoma, smagu, kad opozicija ėmė rūpintis žmogaus teisių klausimais. Kai kuriais atvejais kai kuriems tai buvo vos ne keiksmazodžiu tapęs dalykas.

Mes puikiai žinome, ką sugeba daryti Rusija ir Baltarusija, kokios galimos diversijos. Prisiminkime, kad yra ir funkcionuojantis tranzitas į Kaliningradą, mes jo negalime sustabdyti. Turbūt pasiskaitote (aš pasiskaitau) „Teisingumo aušros“ ir A. Paleckio laiškus, kuriuose yra tie dalykai, kurių nebegalės būti. Jeigu mes norime, kad visuomenei į galvą būtų kemšamas mėšlas dėl propagandos ir dezinformacijos, tai šitie dalykai šiuo nutarimu turi būti sustabdyti.

Aš manau, kad praėjusios nepaprastosios padėties metu nuo rudens praktinis taikymas pasienyje kito, tarnybos peržiūrėjo tvarkas ir iš tikrųjų nuėjo demokratizavimo linkme. Aš manau, kad čia profesionalumo pakaks, visi turi jausti atsakomybę ir kovoti su karo propaganda, dezinformacija. Sustiprinta sienų apsauga. Kaip matome, keičiamas vizų režimas, kuris turi apsaugoti valstybę ne tik fizine prasme, bet ir šita informacinių atakų prasme. Tai nėra nukreipta prieš piliečių teises – tai nukreipta prieš piktavalių piliečių galimus kėslus ir ketinimus. O žmonės turi suprasti, kaip ir žiniasklaida, pareigūnai, padėties rimtumą. Tikiuosi, supras ir elgsis atsakingai. Ačiū.

PIRMININKAS. Prieš pasisakys J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, turbūt niekas neabejoja, kad mūsų visuomenė supranta ir žino, ypač šioje situacijoje, kaip reikia elgtis įvertinant tas grėsmes, kokias kelia mums dabartinė geopolitinė situacija, bet bet koku atveju mes taip pat suprantame, kad Lietuvoje karas nevyksta. Mes tam ruošiamės, kaip sakoma, nori taikos, ruoškis karui. Pagal tą principą mes ir elgiamės.

Valstiečių ir žaliųjų sąjunga iš principo nėra prieš nepaprastosios padėties įvedimą. Mes, įvedant nepaprastąją padėtį, kuri šiandien baigiasi 12 val. 00 min., vienbalsiai balsavome už. Tenka tik apgailestauti, kad valdančioji dauguma neatsižvelgė į opozicijos partijų ir frakcijų siūlymus, kad nereikia griežtinti nepaprastosios padėties apimties. Jeigu tai būtų buvę dabar galiojančios apimties, mes vienareikšmiškai būtume balsavę už. Mes turime tam tikros patirties, kai kai kurių čia neseniai buvusių mitingų metu, kaip čia pasakyti, eilinis policininkas ėmė vertinti piketuojančių žmonių plakatų turinį – leisti ar neleisti. Taip pat įvedant šią nepaprastąją padėtį yra numatyta, kad galės ar policininkas, ar priežiūros inspektorius priimti sprendimą uždaryti ką nors ar neuždaryti.

Aš manau, kad mes gyvename teisinėje valstybėje ir dabar tikrai ne ta situacija, kai reikėtų visiškai riboti žmonėms prieigą prie viešųjų priemonių, informavimo priemonių. Aš manau, jeigu tai būtų įprastos apimties, kaip iki šiol buvo, Valstiečių ir žaliųjų sąjunga balsuotų už, bet dabar mes negalime palaikyti šio sprendimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Toliau turėtų kalbėti K. Masiulis. Jo nėra. A. Anušauskas pasisako už.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kad ir kaip būtų piešiamas surrealistinis paveikslas apie įgaliojimų suteikimą, yra ir realistinis paveikslas. Pirmiausia į karą yra įsitraukusios dvi kaimynės valstybės, ir čia tikrai nėra juokinga, kad ir kokias hipertrofuotas istorijas apie fotografavimą pieštumėte, gerbiami opozicijos atstovai, 50 kilometrų nuo mūsų sienos kyla lėktuvai bombarduoti Kijevo. Ukrainiečiai iki šiol kovoja su jų karinių ir civilinių objektų, kurie yra kritinė infrastruktūra, asmenimis, kurie žymi tiksliausias koordinates, ir taip toliau.

Taip, Lietuvai dabar tokie dalykai negresia, bet mes minimalizuojame bet kokias grėsmes. Demokratiją reikia ginti ir nuo putiniško karo propagandos ir dezinformacijos. Dabar daug padarė ne tik valstybė, bet ir verslas, pats uždarydamas tokias nišas, per kurias buvo skleidžiama tokia propaganda ir dezinformacija. Išgirdęs tas kalbas, prieš tai sakytas, aš manau, kad jeigu čia būtų sprendžiamas klausimas dėl V. Putino gebelsiško propagandinių televizijos kanalų uždarymo, aš manau, kad tokio sprendimo iki šiol nebūtų. Dabar, pavyzdžiui, policija uždarė prieigą prie *sputniknews.lt*, per kurį pumpavo dezinformaciją ir lietuvių kalba. Tos prieigos nebėra. Kad ir kaip kai kas verktų dėl to, čia yra nesusiję su piliečių teisių ribojimu, tai yra pirmiausia susiję su putiniškos propagandos ir dezinformacijos ribojimu.

PIRMININKAS. Prieš pasisako A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Nepaprastoji padėtis visoje Lietuvoje, kai kariuomenės vadas kartoją, kad realios grėsmės Lietuvai nėra. Aš suprantu valdančiuosius, kad norėdamas mušti lazda susirasi visada. Baigėsi pandemija. Kaip reikia riboti visuomenės teises? Aišku, galima prisidengti realiai vykstančiu karu Ukrainoje. Mano įsitikinimu, tai tikrai nedera demokratinėje valstybėje griebtis šios lazdos, nes tai lazda prieš demokratinės valstybės visuomenę.

Apie kokius strateginius objektus mes kalbame? Pagrindinis turbūt strateginis objektas, kurio kaštai yra slepiami, tai statoma tvora su Baltarusijos pasieniu. Esame integruoti į Rusijos ir visą BREL'ą žiedą su elektra, dujos keliauja per Lietuvą į Kaliningradą iš Baltarusijos, taip pat vamzdžio niekas nenuplovė. Galbūt atliekas deginančios jėgainės ar biokurą kūrenančios jėgainės yra strateginiai objektai? Galime dangstyti bet kuo.

Pamanykite, girdėjau pono A. Anušausko reportažą apie Giraitės ginkluotės gamyklą – fotografavo. Man daug kartų teko ten lankytis, atsiprašau, žinau tą objektą nuo pat Ginklų fondo, kai ten buvo nupirktą ta prancūziška įranga, ir jo gamybos apimtis ir asortimentą. Būtų kvaila klausyti tokių dalykų, kad neva kažkas fotografavo. O jeigu norėsime fotografuoti mūsų sąjungininkų kariuomenę, keliaujančią mūsų ginti, kaip tai atrodys, pone Anušauskai? Nereikia demagogijos ir nereikia mušti savo visuomenės lazda.

PIRMININKAS. Buvo paminėta A. Anušausko pavardė, suteiksiu trumpą žodį.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Džiaugiuosi, aišku, kad jūs lankėtės Giraitės gamykloje, matyt, prieš dešimt metų ar kažkada. Sąlygos keičiasi. Jeigu yra nepaprastoji padėtis, tų žmonių, kurie atlieka kokius nors veiksmus tokioje situacijoje, kai visiems aišku, visi įsitempę ir dar papildomai žiūri, kad kas nors neatsitiktų, lankymasis objekte ir jo fotografavimas, žinoma, vertinamas kitaip. Ir nereikia čia hipertrofuoti, niekas čia fotografų neliečia. Liečia tik tuos žmones, kurie turi

piktybiškus kėslus, vykdo piktybiškai kitų šalių interesus atitinkančią veiklą. Tikrai. Aš suprantu, kad jums uždarė „Gazprombanką“ ir jūs čia verkiate visomis (...) ir visomis ašaromis. Bet gal jau nebeverkite.

PIRMININKAS. Gerai. Replikos galėtų būti trumpesnės. Dabar neminėjo pavardės. Už kalba I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū. Nors gerbiamas kolega čia ką tik numenkino visus objektus, kuriuos mes Lietuvoje turime, bet yra dar toks jūsų labai mėgstamas suskystintų dujų terminalas, pavyzdžiui, ne paskutinis objektas dėl Lietuvos energetinės nepriklausomybės, ypač šiais laikais, kai visa Europa galvoja, kaip galėtų greičiau atsikratyti Rusijos tiekiamų dujų. Kaip matote, mums šių problemų realiai net nėra.

Vėlgi, kolegos, man atrodo, kad daug dalykų yra įvykę realiai, jau nepaisant to, ką mes čia kalbame, vien todėl, kad verslas ir žmonės yra net greitesni už valdžią, todėl daugelis Lietuvos kabelinių televizijų jau dabar priėmė sprendimą neretransliuoti rusiškų ir baltarusiškų kanalų tiesiog todėl, kad tą turinį galima vadinti viskuo, bet jo tikrai negalima vadinti informacija. Socialiniai tinklai užblokavo tokius režimo giesmininkus kaip ponas V. Solovjovas ar panašūs tikrai nelaukdami mūsų valstybės sprendimo dėl nepaprastosios padėties, o todėl, kad tiesiog aiškiai mato, kad iš tų kanalų liejasi melas ir šlamštas. Tai jeigu mes palaikome Ukrainos žmones, tai neleiskime nuodyti mūsų sąmonių taip pat tuo melu, kurį skleidžia Kremliaus propaganda, ir daro tą visiškai sąmoningai. Todėl tikrai raginčiau palaikyti šį nutarimo projektą. Nėra jokių kitų papildomų apribojimų šiame nutarime, išskyrus apribojimą teigti, kad V. Putinas *maladec*, visokiais mitinguose ir skleisti karo propagandą ir dezinformaciją. Man atrodo, nė vienas iš mūsų šitoje salėje nesame suinteresuotas, kad tie dalykai Lietuvos žmonių susitelkimą ir valią padėti Ukrainai nuodytų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Paskutinis prieš kalba K. Mažeika. Ir aš informuoju, kad pasinaudosiu Statute numatyta posėdžio pirmininko teise replikoms dabar niekam žodžio nebesuteikti, tiek valdančiųjų, tiek opozicijos atstovams, nes labai atsilieiname nuo grafiko. Gerbiamas Artūrai, prašom sėsti.

K. Mažeika kalba prieš.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, pirmininke. Iš tiesų nesu visiškai prieš, manau, susilaikysiu, kaip ir kiti kolegos iš opozicijos. Bet turbūt esmė ta, kad padėties rimtumas nereiškia, kad turime priimti kvailus sprendimus. Nes iš tiesų tai, ką minėjo kolegos, esu ir aš buvęs Kauno Giraitės šovinių gamykloje, ir tai, kad gyvenamieji namai yra per gatvę nuo gamyklos įėjimo ir kad ten žmogui galbūt baisu nufotografuoti namą ar sklypą, kurį nori parduoti, kuris ribojasi vos ne su ta teritorija, tai yra turbūt labai keista situacija. Nenorėčiau tikėti, kad feisbuko policija pradėtų bausti ir traukti atsakomybėn žmones, kurie nuvyks į Klaipėdą, į uostą ir nusifotografuos su laivu užnugaryje ir jie bus patraukti atsakomybėn. Norėtusi tikėti, kad to nebus, ir turbūt reiktų nuraminti žmones, jeigu taip iš tiesų norima padaryti.

Jeigu jau kalbame apie tai, kad tarnyboms yra didžiulis krūvis, negali susidoroti su kažkokiais provokatoriais arba asmenimis, įvairiausio plauko agentais, kurie renka informaciją apie specialius objektus, tai iš tiesų norėtusi konkretesnių faktų pateikti, kiek iš tiesų to krūvio, galbūt reikia vis dėlto didinti būtent žvalgybos institucijoms ar finansavimą, ar daugiau etatų. Ir tai turbūt yra pagrindinės užduotys, o ne tik kalbėti ir menamai gąsdinti, kad yra kažkokios grėsmės. Esame turbūt per šį laikotarpį daug jau girdėję įvairiausių gandų ir daugelis jų iš tiesų nepasitvirtino. Todėl prašyčiau, kolegos, kalbėti faktais, o ne kažkokiais savo išgalvotais reiškiniiais. Tikrai linkiu to ateityje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Gerbiamas pirmininke, jūs, sakykite, neleidžiate Seimo nariui atsakyti į šmeižtą, kurį ką tik A. Anušauskas – krašto apsaugos ministras! – skleidė, kad Seimo narys yra priklausomas nuo kažkokio banko, „Gazprom“. Meluojate jūs ir elgiatės kaip paskutinis niekšelis. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Manau, kad su tokiais kaltinimais mes vėl užsuksime priekaištų ir atsakymų seriją.

Dėl vedimo tvarkos – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, jūs išklausėte visus opozicijos pasisakymus. Ir tikrai, dar kartą sakau, norisi bendro sutarimo labai svarbiais klausimais, o čia svarbus. Jeigu jūs galite, jau įregistravote antrąjį variantą, sukvieskite visų frakcijų atstovus, raskite bendrą sprendimą ir registruokite trečią variantą. Tai tikrai bus bendras sutarimas ir bendras darbas. Nepriiminėkite šitoje situacijoje įstatymų vien tik valdančiosios daugumos balsais.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, jeigu aš ir turėčiau tokių ketinimų, Seimo statutas man nesuteikia tokių teisių, nes ten visas ypatingos skubos procesas yra aprašytas labai konkrečiai ir nėra galimybės nutraukti to proceso iki priėmimo balsuojant. Jeigu per priėmimą nebus pakankamai balsų, taip, be abejo, tada atsiranda galimybė Seimo Pirmininkei teikti kokią nors kitą variantą. O dabar mes turime pasiekti balsavimą dėl priėmimo ir tik tuomet galimi kokie nors kitokie sprendimai.

Baigėme kol kas šį klausimą. Balsavimas, matyt, bus vėlesniu laiku, negu dabar fiksuota, neišvengiamai, nes mes bene 50 minučių atsiliekame nuo nustatyto grafiko.

Dabar pradėdame Seimo nutarimo „Dėl sesijos darbų programos“ pateikimą. Aš labai prašysiu visų pranešėjų, kurie pristatys savo dalis tai programai, kalbėti kiek įmanoma trumpiau. Pirmoji turėtų kalbėti Seimo Pirmininkė. (*Balsai salėje*)

Atsiprašau, praleidau vieną klausimą. Matote, kaip skubu jau baigti posėdį. Atsiprašau.

12.16 val.

Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės darbotvarkės „Lietuvos Respublikos piliečių rengimo pilietiniam pasipriešinimui strategija“ patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-1308 (pateikimas)

Grįžtame prie 1-6 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės darbotvarkės „Lietuvos Respublikos piliečių rengimo pilietiniam pasipriešinimui strategija“ patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-1308. Prašymas kalbėti trumpai, aišku, galioja ir šiuo atveju.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Projektas yra parengtas Krašto apsaugos ministerijos sudarytos tarpinstitucinės darbo grupės. Projektu siekiama numatyti pilietinio pasipriešinimo vietą valstybės gynyboje, apibrėžti rengimo pilietiniam pasipriešinimui sistemos elementus ir sukurti prielaidas pilietiniam pasipriešinimui tapti veiksmingu Lietuvos gynybinės galios elementu. Rengimo pilietiniam pasipriešinimui tikslas – ugdyti atsparumą, pilietinę valią, žinias, įgūdžius, kurie užtikrintų piliečių pasirėmimą ir dalyvavimą atsakant į nacionaliniam saugumui kylančias grėsmes, priešinantis agresijai ir okupacijai. Strategijos trukmė – iki 2035 metų. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū. Tikrai trumpai kalbėjote. Dabar atsakymai į klausimus, tai prašome nepabėgti. G. Surplys klausia pirmasis. Jo nėra. E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, tikrai reikalingas dokumentas, nes, žinoma, turėtume būti labai pasiruošę ne tik tokioms karo sąlygoms, bet ir įvairiems kitiems nelaimingiems atvejams, pavyzdžiui, kai piliečiai nežino, ką daryti, kaip gelbėtis tam tikroje situacijoje.

Čia jūs kaip tik siūlote šiek tiek sustiprinti nacionalinio saugumo ir gynybos mokymo reikalus bendrojo lavinimo mokyklose, tačiau įrašyti žodžiai „atlikti galimybės vertinimą“. Ar nemanote, kad vis dėlto reikėtų atsisakyti to vertinimo ir paprasčiausiai įvesti privalomą mokymą? Taip pat turbūt yra didelė problema, šis klausimas jau ne pirmą kartą, su pačiais mokytojais. Ar nemanote, kad vis dėlto to galėtų imtis ir Karo akademija? Ten stoja nemažai patriotiškai nusiteikusių žmonių, kurie galėtų sudaryti tam tikrą grupę asmenų, pasiruošusių gerai, kokybiškai mokyti apie nacionalinio saugumo reikalus, taip pat galbūt kuruoti klausimus, susijusius su šauliais, su šaulių reikalais, nes, kaip matome iš šito dokumento, daug ko tikimasi iš šaulių.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš atsakysiu gal trumpai. Taip, yra įrašyta, kad reikia iš pradžių vertinti galimybes įvesti privalomą ugdymą nacionalinio saugumo ir gynybos klausimais, tačiau nacionalinio saugumo klausimai yra gerokai platesni negu vien tik tai karyba ar su tuo susiję reikalai. Taip, daug remiamasi į Šaulių sąjungos vykdomas veiklas. Čia dar akcentas yra į nevyriausybinį sektorių, jį norima įtraukti, bet, pabrėšiu, koks būdas (čia yra strategija), kokie konkretūs veiksmai, bus apibrėžta darbotvarkės plane, kurį tvirtins Vyriausybė.

PIRMININKAS. Toliau turėtų klausti K. Adomaitis, bet, atrodo, jo salėje nėra. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, pirmininke. Iš tiesų skaitant dokumentą susidaro toks įspūdis, kad jį rengė būtent Šaulių sąjunga. Iš tikrųjų aš, kaip šaulys, džiaugiuosi, kad jie tokie aktyvūs ir kad ta iniciatyva tokia puiki, bet norėtuši, kad ir ministerija šiek tiek plačiau pasižiūrėtų į situaciją, nes tikrai, manau, trūksta labai svarbių elementų kalbant apie gynybą ir būtent visuomenės pasipriešinimą, nes neradau nė vieno žodžio, kad būtų kalbama apie būtent medžiotojų įtraukimą. Tai vis dėlto yra virš 30 tūkst. žmonių, turinčių ginklus ir jau nemenką pasirengimą. Turbūt reikėtų jums atsakyti į tą klausimą, ar čia įvyko klaida, ar tiesiog čia kažkuriame kitame etape tai atsisiras? Trumpai tiek.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Tiesiog išversiu. Aš suprantu, kad nėra tam tikrų organizacijų pavadinimų, yra minimi šauliai, tačiau 19.8 punktas: įtraukia į rengimą ginkluotam pasipriešinimui piliečius ir jų organizacijas, kurie karo metu sudarytų kovinius ginkluoto pasipriešinimo vienetus, ir taip toliau. Žinoma, kad visos organizacijos, kurios (nes čia į nevyriausybinių sektorių yra irgi akcentas) gali būti įtrauktos. Čia priklausys nuo tų konkrečių pasiūlymų tame darbotvarkės plane, bet kadangi šauliai egzistuoja ir yra nepaprastai aktyvūs šitose srityse, žinoma, kad jie yra minimi. Mums reikėjo apibrėžti ir esamą situaciją. Įgyvendinant yra numatyti ir kiti projektai. Pavyzdžiui, švietimas apie kibernetines grėsmes. Yra daugybė būdų, kaip bus įtraukiamos paties įvairiausio profilio organizacijos, be abejo, ne tik medžiotojai.

PIRMININKAS. Toliau klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, čia lentelėje yra procentais parodyti skaičiai. Tai vienas iš mažiausių procentų yra procentas piliečių, žinančių, kaip reikia elgtis mobilizacijos atveju. Aš pasigendu (galbūt ir anksčiau taip buvo) civilinės saugos mokymų. Jų dabar reikia konkrečiai, nes tų procentų, matau, iki 2035 metų jūsų numatytų, labai lėtas didėjimas, o situacija sako visai ką kita. Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Čia yra parašytos darbotvarkės įgyvendinimo poveikio rodikliais siektinos reikšmės. Žinoma, kad atsiremama į dabartinę situaciją. Taip, 2020 metais ta žinoma paskutinė reikšmė, kad 28 % žinojo. Tas didėjimas po 5 %, sakyčiau, galbūt minimalus. Gal įgyvendinant siektina reikšmė reikšmingai pasikeis. Aš negaliu dabar pasakyti, kokie tiesiog būdai bus pritaikyti, kad žmonės daugiau išmanytų, žinotų, kaip elgtis. Dabartinės situacijos metu per dvi savaites tas visuomenės edukavimas, kaip elgtis ypatingais atvejais, stipriai pasistūmėjo. Aš manau, kad jeigu dabar būtų apklausa, greičiausiai būtų ne 28 %, gal didesnis.

PIRMININKAS. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Ačiū. Aš noriu pratęsti kolegos klausimą. Štai žiūriu kriterijus, pagal kuriuos jūs vertinsite programos rezultatyvumą, nes pati programa, iš tikrųjų strategija yra svarbi, Lietuvai tokios reikia, bet štai žiūriu, tarkime, 2025 metais ketinama siekti, kad pilietinės galios indeksas padidėtų lygiai kablelis... 0,7 %, lyginant su šiais metais. Aš manau, kad... Ar čia mes taip jau neambicingai užsibrėžiame, juo labiau kad tas pilietinės galios indeksas ir taip yra labai žemas, lyginant su Vakarų pasaulio šalimis. Arba, tarkime, piliečiai nusiteikę ginti savo šalį. Jūs ruošiatės, kad 2025 metais tai darys tik 50 %? Arba, kaip sakė kolega, piliečių, žinančių, kaip elgtis mobilizacijos atveju, dar pridėčiau krizių, ekstremalių situacijų atveju. Šiandien, jūs puikiai žinote, ministre, didžioji visuomenės dalis turi klausimų, jie nori patarimų, jie pasirengę priimti tą informaciją, o jūs siūlote, kad 42 % 2025 metais tai žinotų. Aš noriu tik jus pakviesti atkreipti dėmesį, kad šita strategija nebūtų butaforinė, kaip yra dabar. Gal galėtumėte pakomentuoti? Kodėl nėra ambicijų?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Pasakysiu taip, pirmiausia, atsiremama į dabartinę situaciją. Antras dalykas. Siektinos reikšmės nereiškia, kad mes įstatymu patvirtinsime ir sieksime tik tokios reikšmės. Žinoma, siekdami... Nes bus čia skirtingos institucijos, skirtingos atsakomybės, žinoma, kad ta siektina reikšmė gali keistis. Aš dabartinėje situacijoje manau, kad ir žinančių, kaip elgtis mobilizacijos atveju, ir nusiteikusių dalyvauti pilietiniame pasipriešinime procentas gali būti ir reikšmingai kitoks, jeigu vertinsime dabar. Aš siūlau nesusitelkti į procentus, čia tiktai siektinos reikšmės, bet tai nereiškia, kad mes negalime iškelti veikloje, kai jau Vyriausybė tvirtins tą darbotvarkės konkretų planą, kitų, kaip sakoma, galbūt veiksmų, kurie kardinaliai keis situaciją. Aš nežinau. *(Balsai salėje)*

Ką reiškia Seimas be ambicijų? Nepamirškime, čia yra strategija – ne darbų planas. Strategija iki 2035 metų. Ir aš manau, kad, žinoma, svarbu, kas rašoma popieriuose, bet svarbiausia, kas praktikoje įgyvendinama, nes pas mus buvo daug ambicingų planų, kurie ir liko tik popieriuose. Jau geriau kelti tokias ambicijas, kurias iš tikrųjų galime įgyvendinti, ir tada jos nebus popierinės.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, jūsų pirmtakas ministras R. Karoblis prieš kelerius metus Sveikatos reikalų komitete raportavo apie tai, kad 48 % mūsų šaukiamo amžiaus jaunuolių netinka karo tarnybai dėl savo sveikatos būklės. Dabar kalbantis prieš kelias dienas su Šaulių sąjungos vadovais paaiškėjo, kad 35 % šiandien tinka karinei tarnybai, tik 35 % tinka. Per tuos dvejus metus mes praradome dar, žiūrėkite, kiek procentų. Ar negalvojate, kad pats metas dabar, na, ypač susikaupti prie to klausimo, sušaukti aukščiausio lygio pasitarimą ir paraginti struktūras, švietimo ir kitas, kad tuo užsiimtų nedelsdamos, nes tuo pat mūsų jaunimas nebepaneš net šautuvo dėl savo sveikatos būklės, o mes per porą metų visiškai tą klausimą apleidome ir turime šiandien labai didelę grėsmę. Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš iš tikrųjų nesiginčysiu su tuo, tik patikslinsiu dėl to tinkamumo. Čia neįtraukti tie žmonės, kurie gauna atidėjimą ar tiesiog neatlieka karinės tarnybos dėl to, kad studentai, na, visokių ten išlygų, kaip sakoma, jie irgi yra minusuojami. Tinkančių tarnybai skaičius yra didesnis, tačiau taip, sutinku, netinkančių skaičius auga, ypač ne dėl fizinio tvarumo, o psichologinių ir kitų dalykų tiesiog netinka tarnybai. Galbūt gyvenimo būdas toks, gal, kaip sakoma, aplinka. Bet taip, yra daug netinkančių būtent dėl šitų priežasčių, nesugebančių elementarių testų išspręsti psichologinių ir panašių, kai matosi tikrai, kad kai stengiamės atrinkti karinei tarnybai pačius tinkamiausius žmones, tai fizinis vertinimas labai svarbus, bet dabartinėje situacijoje, kai kariuomenė ir jos galimybės stipriai modernizuojamos, kartais būna svarbūs dalykai, kaip žmogus įvaldęs IT technologijas, ne tik gali nešti ginklą.

PIRMININKAS. Ačiū. Atsakėte į visus klausimus. Gerbiami kolegos, aš matau, yra užsirašę kalbėti tik už. Galbūt dėl laiko taupymo sutarsime, kad nereikia nieko agituoti, nes nėra kalbančių prieš. Matau L. Kasčiūno pritarimą. Sutariame, balsuosime dėl šio projekto, kaip ir dėl kitų, numatytu laiku. *(Balsas salėje)* Prieš jus kalbės E. Pupinis ir jūsų teisė labai greitai pradings. *(Balsas salėje)* Gerai. Labai gaila, kad yra žmonių, kurie prieš tai atsisako, o kažkas vis tiek tada, būdamas tik trečias numeris, nepaiso šito. V. Bakas kalba už.

V. BAKAS (DFVL). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų teikiama visiškai popierinė strategija ir tai yra gėda Krašto apsaugos ministerijai, kuri siūlo iki 2025 metų pilietinės galios indeksą, Seimui nustatyti tokią ambiciją, pakelti 0,07 %. Arba, pavyzdžiui, savanorystę, kai žmonės nori būti savanoriai, ketina skatinti tik tarp mokinių ir studentų. O kur tarnautojai, kur kiti piliečiai? Kur priemonės, kurios paskatintų savanorystę, pavyzdžiui, kaip yra Vakarų šalyse, kai sudaromos sąlygos derinti darbą ir savanorišką veiklą? Tai yra visiškai neambicinga darbotvarkė, visiškai neambicinga strategija.

Šiuo atveju reikia labai aiškiai pasakyti, kad jeigu Seimas iš esmės jos neperžiūrės, baigsis taip, kaip kažkada baigėsi su krašto gynybos finansavimu, kai labiausiai šaukiantys esantys patriotai kariuomenę laikė skurde. Mano prašymas, gerbiami kolegos, iš esmės perdaryti šią strategiją ir nustatyti Seimui ir tikslus, ir biudžetą, ir priemones, kurios tikrai padėtų sustiprinti mūsų visuomenę ir demokratiją.

PIRMININKAS. Tik pasakysiu, kad pagal turinį čia daugiau buvo pasisakymas prieš. Gerai, baigiame dėl motyvų, balsuosime numatytu laiku, kuris bus vėlesnis.

12.32 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-1372(2) (pateikimas)

Dabar 1-7 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-1372(2). Primenu prašymą pranešėjams kalbėti kuo trumpiau, kiek leidžia aplinkybės. Pirmiausia pasisako Seimo Pirmininkė.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos Seimo nariai, dar kartą sveikinu jus, susirinkusius į IV eilinę Seimo sesiją. Deja, bet, kaip jau šiandien ne kartą aptarėme, ir šią sesiją mes pradedame sudėtingu metu. Kai jau atrodė, kad ir pandemija, ir migrantų krizė yra esminiai šios kadencijos išbandymai, jie akivaizdžiai nublanko prieš šiandienę grėsmę Lietuvai, regionui ir pasauliui. Ją sukėlė Rusijos karinė invazija į Ukrainą.

Šiandien jau visi supranta, kad regiono ir pasaulio taiką apginti gali tik visos Vakarų bendruomenės valstybės kartu, visų jų vienybė. Ši vienybė ypač svarbi ir Lietuvos nacionaliniam saugumui, laisvei ir nepriklausomybei. Šiomis nepaprastai sunkiomis dienomis turime dirbti kartu. Tikiu, kad vienybės šioje pavasario sesijoje mums nepritrūks (noriu tuo tikėti) ir priimant būtinus sprendimus.

Sesijos darbotvarkėje yra net 549 įstatymų projektai. Kaip jau įprasta, didžiausią Seimo sesijos darbų programos dalį sudaro Vyriausybės teikiami projektai. Vyriausybė siūlo Seimui svarstyti 121 teisės akto projektą, Respublikos Prezidentas – 7. Taip pat siūlymų dėl Seimo rudens sesijos, atsiprašau, pavasario sesijos darbų programos pateikė visi Seimo komitetai ir frakcijos. Visų pirma turime priimti būtinus ir neatidėliotinus sprendimus, kad ne tik suteiktume veiksmingą paramą Ukrainai, bet ir stiprintume Lietuvos nacionalinį saugumą ir gynybą, skirdami reikiamą finansavimą ir dėmesį.

Mūsų kaimynę ir sąjungininę Ukrainą ištiko humanitarinė krizė, dėl kurios milijonai jos gyventojų jau tapo pabėgėliais. Siekdami daliai jų užtikrinti bent minimalius poreikius ir pragyvenimą Lietuvoje, privalome nedelsdami priimti įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimus ir su juo susijusius projektus. Taip būtų sudarytos teisinės prielaidos jiems įgyti teisę gauti socialinę paramą, vaikų išmokas, slaugos ir priežiūros išlaidų tikslines kompensacijas, šalpos ir senatvės pensijas. Kartu privalome suteikti šiems asmenims ir tinkamas sąlygas dirbti. Užsieniečių įdarbinimo tvarkos liberalizavimas kartu yra proga spręsti ir Lietuvos ekonomikos, dūstančios nuo darbuotojų trūkumo, problemas.

Jau šiandien turėsime apsispręsti dėl valstybės biudžeto patikslinimo siekdami ženkliai padidinti krašto apsaugos finansavimą, kad jis dar šiemet pasiektų 2,5 % BVP. Taip pat dėl Lietuvos valios priešintis ir tam reikalingų išteklių bei gebėjimų sutelkimo reikia priimti Lietuvos Respublikos piliečių rengimo pilietiniam pasipriešinimui strategiją, Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo, krašto apsaugos sistemą reglamentuojančių įstatymų pakeitimo projektus.

Tarp kitų neatidėliotinių veiksmų taip pat išskirčiau ir Asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatymo naujos redakcijos priėmimą. Jo tikslas – tobulinti bei spartinti Lietuvos piliečių ir lietuvių kilmės asmenų perkėlimo į Lietuvą iš karo veiksmų apimtų šalių ir regionų procedūras.

Pavasario sesijos programoje yra ir trys Konstitucijos pataisos. Neabejotinai viena svarbiausių yra Konstitucijos pataisa, leidžianti išsaugoti tiesioginius merų rinkimus. Taip pat pasiūlymas iki 21 metų mažinti Seimo nariams taikomą amžiaus cenzą. Ir projektas, įgyvendinantis Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimą vadinamojoje Pakso byloje. Dėl visų trijų projektų Seimas jau balsavo ir visiems trimis yra pritaręs, mūsų laukia tik paskutinis lemiamas balsavimas.

Esant dabartinei situacijai, kai visoje Lietuvoje paskelbta nepaprastoji padėtis, šiandien dar dėl to apsispręsimė, balsuosime, organizuoti tokį balsavimą bus nelengva, nes mūsų galimybių langas gali būti gana ribotas, todėl turime juo atsakingai pasinaudoti. Ir aš tikiu, kad šie būtini pakeitimai pavasario sesijoje bus priimti.

Su šiais pakeitimais taip pat siejasi ir keli kiti ypač svarbūs projektai: tai konstitucinis Rinkimų kodekso įstatymo projektas bei Vietos savivaldos įstatymo pakeitimai, įteisinantys naują savivaldybės mero bei savivaldybės tarybos veikimo modelį.

Norėčiau atkreipti dėmesį ir į svarbias reformas, kurias Seimo pavasario sesijoje teks Vyriausybė: tai Sveikatos priežiūros įstaigų ir Sveikatos sistemos įstatymų pakeitimai, kurių tikslas – priežiūros įstaigų tinklo pertvarka; tai Žemės įstatymo ir susijusių įstatymų pakeitimų paketas, kuriuo numatoma žemės politikos formavimą perduoti Aplinkos ministerijai, o savivaldybėms – patikėjimo teise valdyti valstybinę žemę visoje savivaldybės teritorijoje.

Užtikrinant efektyvų krizių valdymą ir kovą su krizių poveikiu, į Seimo pavasario sesijos darbų programą siūloma įtraukti labai svarbius Civilinės saugos įstatymo pakeitimo ir jo lydimųjų projektus.

Karo Ukrainoje akivaizdoje šioje sesijoje turėsime atsakyti sau ir savo rinkėjams į dar vieną esminį klausimą: ar vertybės, kurias išpažįstame – laisvė, solidarumas, žmogaus teisės, tikrai ką nors reiškia, ar tai yra gražūs šūkiai. Mano giliu įsitikinimu, mums, lietuviams, jos turi būti pagrindas, ant kurio statome savo modernią, stiprią ir nepriklausomą valstybę. Ir šiam pagrindui įtvirtinti sesijos darbų programoje numatyta svarstyti konstitucinio Referendumo, Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje, Pagalbinio apvaisinimo, Kriminalinės žvalgybos ir kitus įstatymų projektus.

Neabejoju ir tuo, kad labai daug diskusijų sukels Partnerystės ir Tautinių mažumų įstatymų projektai, bet šias žmogaus teisių skolas taip pat turime grąžinti. Požiūris į žmogaus teises mus ir charakterizuoja kaip vakarietiškos, liberalios demokratijos šalį ir toliau nuo tironiškų režimų Rusijoje bei Baltarusijoje.

Verta pabrėžti, jog ir Prezidentas, ir Vyriausybė, ir Seimo nariai siūlo pavasario sesijoje daug dėmesio skirti socialinei sričiai ir priimti įstatymų pakeitimus, sprendžiančius neatidėliotinas socialines problemas, tokius kaip Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimai, kuriais siekiama bent iš dalies sumažinti Lietuvos gyventojams tenkančią finansinę naštą dėl išaugusių sąskaitų.

Mažinant socialinę atskirtį ir sprendžiant pažeidžiamiausių visuomenės grupių problemas numatyta svarstyti ir Darbo kodekso, Neįgalųjų socialinės integracijos bei Užimtumo įstatymų pakeitimus. Prie šios srities priskirčiau ir mano pateiktą šeimos paketą, kuris numato lankstesnes darbo sąlygas ir galimybes tėvams derinti darbą ir vaikų auginimą.

Sesijos darbų programoje yra ir daug kitų įstatymų projektų, atitinkančių Lietuvos strateginę darbotvarkę: tai žemės valdymo reforma, daugiau kaip dešimt metų nevykdyta vandentvarkos įmonių pertvarka, saugomų teritorijų reforma, centralizuotos šilumos tiekimo sistemų dekarbonizacija ir ilgalaikis centralizuotos šilumos tiekimo planavimas, baudžiamosios politikos ir bausmių vykdymo sistemos pakeitimai, Profesinio mokymo įstatymo pakeitimai, Diplomatines tarnybos, Viešųjų pirkimų įstatymų pataisos.

Šios kadencijos Seimui ir Vyriausybei teko susidurti su tokio masto krizėmis ir iššūkiais, kuriuos pranoksta tik Atkuriamojo Seimo sprendimai. Todėl linkiu mums visiems bent iš dalies prilygti Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimo akto signatarų drąsai ir išminčiai. Tik nuo mūsų visų, tiek valdančiųjų, tiek opozicijos, vienybės, susitelkimo, gebėjimo bendradarbiauti vardan Lietuvos ir jos žmonių gerovės priklausos, ar istorijos vertinimas bus ir mums palankus. Ačiū.

PIRMININKAS. Atsakymai į klausimus bus po visų pranešimų. Dabar žodis Ministrui Pirmininkei.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Taip jau atsitiko, kad Vyriausybė savo Seimo sesijos darbų programos pasiūlymus pateikė ir patvirtino iki vasario 24-osios įvykių, kurie, manau, labai ženkliai koreguos šitos sesijos darbų programą. Pasiūlymai, kurie yra pateikti, labiausiai atliepia Vyriausybės programą ir programos priemonių planą, tačiau jau ir šiuo metu Seimui yra pateiktas ne vienas įstatymo projektas, kuris tarsi perlipa tuos Vyriausybės pasiūlymus, kadangi yra susiję su šiuo metu vykstančiu karu ir mūsų pastangomis didinti savo saugumą ir apginkamumą, taip pat ir padėti Ukrainai jos kovoje už savo suverenumą ir teritorinį vientisumą.

Tačiau grįždama prie tos sesijos darbų programos, kuri buvo pasiūlyta Vyriausybės, norėčiau atkreipti dėmesį į tai, jog joje atsispindi ir pateikti įstatymų projektai pagal Vyriausybės programos skyrius ir pagal tas reformas, kurios yra esminės, pačios svarbiausios, kurios suplanuotos, teisės aktai, kurie suplanuoti priimti pavasario sesijoje. Čia yra numatyti tiek ir kokybiškų studijų teisės aktai, tiek ir sveikatos sistemos reformos teisės aktai, valstybės tarnybos reguliavimo pokyčiai, kurie leistų tikėtis bent jau po poros metų kokybiškos ir adekvačiai apmokamos ir įvertinamos, ir motyvuotos valstybės tarnybos, taip pat savivaldos stiprinimas perduodant savivaldai valstybės žemės valdymą ir suteikiant galimybes lanksčiau skolintis įgyvendinamiems investiciniams projektams, atitinkamai patikslinant konstitucinį įstatymą dėl fiskalinės drausmės.

Tačiau šalia šitų teisės aktų, be jokios abejonės, dabar atsiranda ir kitų teisės aktų, kitų sprendimų, kurie yra be galo svarbūs ir kurie stiprintų Lietuvos apgiamumą, Lietuvos saugumą tiek ta tiesiogine prasme. Šiandien aš pateiksiu biudžeto patikslinimą dėl krašto apsaugos finansavimo, vėliau taip pat bus pateikti tie teisės aktai, kurie yra susiję su alternatyvios energetikos plėtra ir spartesniu projektų įgyvendinimu, nes tai yra vienas iš kertinių nepriklausomybės elementų – energetinės nepriklausomybės elementų saugumo ir infrastruktūros bei elektros tiekimo patikimumo. Taip pat bus pateikti specialūs įstatymai dėl Rūdninkų poligono, jie leistų paspartinti projekto įgyvendinimą ir jį sutrumpinti keletu metų.

Vienas iš tokių turbūt aktualiausių klausimų, kurio tikrai dažnai tenka sulaukti, yra, o ką darysime atsižvelgiant į tuos pokyčius, kurie vyksta globalioje ekonomikoje? Ir natūralu, kad negali neveikti Lietuvos ekonomikos, Lietuvos žmonių pajamų. Tai yra susiję tiek su karo pasekmėmis, tiek su tais diskreciniais sprendimais, kuriuos priima tarptautinė bendruomenė, siekdama pa-branginti V. Putinui karą, tai yra sankcijomis.

Noriu atkreipti dėmesį, kad šiuo metu kol kas niekas dar nesiryžta bent kiek patikimai prognozuoti, kokios bus bent jau artimiausio laikotarpio (aš nekalbu apie tolimesnį laikotarpį) pasekmės Europos Sąjungos, euro zonos ir atskirų šalių ekonomikoms dėl dabar vykstančių procesų ir dėl priimamų sprendimų, todėl Vyriausybės nuostata yra labai aiški – mes turime luktelti bent keletą savaičių, per kurias pamatytume, ar atsiras papildomos pasiūlos naftos rinkoje, kaip keisis kiti sprendimai, susiję su tiekimo grandinėmis, kokių perspektyvų mes galime tikėtis kaip pag-rindinių – ar pesimistinių, ar optimistiškesnių, ar kažkokių per vidurį.

Taigi Vyriausybė neabejoja, ne tai kad neatmeta, bet faktiškai neabejoja, kad bus reikalingi ne tik biudžeto patikslinimai, bet bus reikalingi taip pat ir patikslinimai kai kurių kitų teisės aktų, tiek susijusių su žmonių pajamomis, tiek galbūt ir su mokesčių sistema, bet šiuo metu konkretaus paketo Vyriausybė dar nėra parengusi, nes norėtų parengti tokias priemones, kurios leistų optimaliai spręsti kylančias problemas, tai yra ne drabstyti mokesčių mokėtojų lėšas į visas keturias puses, o tikslingai padėti spręsti tas bėdas, kurios yra ryškiausios.

Ryškiausios bėdos veikiausiai bus susijusios su energetikos išteklių brangimu ir to poveikiu komunalinėms paslaugoms ir sąskaitoms už komunalines paslaugas. Taip pat neatmetu ir kitų neigiamo poveikio kanalų. Dėl šių priežasčių Vyriausybė tikrai labai atidžiai stebi situaciją. Apie tai diskutuoja ir Europos Sąjungos formatai. Tikėtina, kad bus pasiūlyta taip pat ir tam tikrų eu-ropinių sprendimų, ypač dėl paramos persiorientuojant į alternatyvius energetikos išteklius, taip pat įgyvendinant kitus projektus, kurie yra svarbūs šitame kontekste, tačiau kol kas Vyriausybė nėra įtraukusi į Seimo sesijos darbų programą jokio konkretaus paketo. Kai tik tai tą paketą pa-rengs, manyčiau, tikėtina, balandžio mėnesį, jis bus pateiktas Vyriausybės tiesiog savąja eiga kaip papildomas paketas pagal geriausią tuo metu žinomą informaciją, pagal atnaujintas makroekon-omines prognozes, leidžiant išspręsti bent jau tas problemas, kurias tuo metu bus galima patikimai įvertinti ir diagnozuoti.

Tokie turbūt būtų esminiai momentai, kalbant apie Vyriausybės siūlymus dėl Seimo sesijos darbų programos. Neatmetu, kad kai kurių projektų nespėsime pateikti, nes šalia atsiranda porei-kis rengti kitus teisės aktus ir truputėlį perorientuoti išteklius, tačiau taip, matyt, būna ne vienoje sesijoje, Seimas taip pat nespėja visų pateiktų įstatymų projektų apsvastyti. Matyt, atsižvelgdami į dabartinę situaciją, prioritetus sugebėsime susidėlioti kažkaip bendra tvarka. Labai ačiū. Esu pa-sirengusi atsakyti į klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausimai truputėlį vėliau. Dabar yra galimybė pasisakyti frakcijų at-stovams. Aš, žinoma, labai prašyčiau, jeigu kuri nors frakcija sutiktų, nepasinaudoti ta galimybe, ypač valdančiosios frakcijos, kurios projektus jau išsamiai pristatė Seimo Pirmininkė ir premjerė, tai mes sutaupytime laiko, nes tikrai labai vėluojame. Aš prašyčiau pakelti rankas tų seniūnų, ku-rie būtinai nori pristatyti savo teikimus.

Pradėsime nuo opozicijos. Ar Valstiečių ir žaliųjų frakcija būtinai nori? Pristato gerbiama se-niūnė A. Norkienė frakcijos projektus dėl darbų programos.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tikrai netrukdysiu, neužim-siu jums daug laiko. Mūsų frakcija iš tikrųjų įsitikinusi ir tiki, kad ši Seimo pavasario sesija yra

kitokia nei įprastai, ir mes privalome ypatingą dėmesį skirti būtent Lietuvos saugumo klausimams. Mes tikrai palaikysime ir NATO, ir Lietuvos Respublikos Prezidento, ir Vyriausybės pastangas užtikrinat ir Ukrainos teritorinį vientisumą, ir mūsų, Lietuvos žmonių, saugumą bei gerovę. Dabar kaip niekada reikalingas mūsų visų susitelkimas Lietuvoje, negalime leisti dominuoti įtampai, todėl priimant sprendimus vis dėlto raginčiau visus galvoti apie mūsų žmonių ir Lietuvos ateitį.

Pirmas dalykas, dėl kurio mes labai kviestume visas parlamentines partijas ir frakcijas, Vyriausybę kuo skubiau sutelkti pastangas stiprinant Lietuvos energetinę nepriklausomybę ir taip visiškai atsiriboti nuo rusiškų energetinių išteklių. Tai mes turime padaryti greičiau, nes energetikos srityje Lietuva turi tikrai visas sąlygas vystyti ir biodujų, vėjo, saulės energijos gamybą, tai turi tapti mūsų dabar jau ypač prioritetine kryptimi. Valstybė turi daug sparčiau eiti žaliosios energijos kryptimi, nei tai vyko iki šiol, nes ir infliacija, ir brangstančios žaliavos, ištekliai tikrai diktuoja pokyčius, kurių reikia jau imtis nedelsiant.

Be abejo, svarbūs šioje sesijoje bus socialiniai klausimai. Turime spręsti, kaip padėti socialiai pažeidžiamiems gyventojams atlaikyti ir toliau sparčiai augančias kainas, todėl manome, kad turbūt verta, kaip ir viena iš priemonių, būdų, galbūt duosiančių teigiamą efektą, yra diskusija apie universalias bazines pajamas. Manau, apie tai turėtume diskutuoti ir galbūt gimtų unikalus ir Lietuvai tinkantis modelis.

Trečia, ką norėčiau akcentuoti. Mes nuolat raginame ir šiandien taip pat aš kreipiuosi į kolegas Seimo narius: neapkraukime Seimo darbotvarkės prieštarą ir susiskaldymą visuomenėje keliančiais klausimais. Tai tikrai nėra tie klausimai, kurie kaip nors pagelbėtų Lietuvai šiuo tikrai nelengvu laiku, pilnu įtampos. Priešingai – jau turėjome progos įsitikinti, kad tą įtampą jie vis dėlto kelia visuomenėje.

Tad kviečiu visus daugiau laiko skirti diskusijoms apie infliacijos pasekmių mažinimą, apie nacionalinio saugumo užtikrinimą. Tikrai Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija yra pasiruošusi visapusiškai bendradarbiauti su dauguma ir nekovoti tarpusavyje, dabar tikrai negalime to leisti, tikrai per dideli iššūkiai mūsų, manau, laukia priešakyje, o ir priešas dabar jau mūsų yra visų bendras. Dėkoju už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau – Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“. T. Tomilinas, kaip suprantu. Tikiuosi, kad trumpai.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ nariai kviečia susitelkti ir kuo greičiau bei efektyviau priimti būtinus sprendimus dėl gynybos stiprinimo, paramos užpultai Ukrainai ir dėl kasdienio gyvenimo gerinimo Lietuvoje. Leiskite man trumpai atsakyti į Ž. Pavilionio kvietimą padėti Ukrainai kuo greičiau gauti šalies kandidatės statusą. Labai palaikau jūsų paraginimą kalbėtis su Europos skeptiškais politikais. (Čia kaukę galima nusiimti?) Ukrainos integracija į Europos Sąjungą gali būti greita tik tada, jei ji turės visų politinių partijų, visų valstybių, visų ideologinių grupių paramą. Taip, gerbiamieji dešinieji, jūs visada buvote teisūs dėl Rusijos grėsmės, tačiau mes kairėje dažnai esame teisūs dėl vidaus politikos ir turime atsakymą, kodėl mūsų žmonės kartais nusivilia demokratija.

Ukrainai padės mūsų sąžiningumas, atvirumas, tiesa ir demokratija. Jeigu mes sąžiningai pripažinsime kai kurias klaidas, kurias darėme praeityje, dalinsimės su ukrainiečiais tikra, o ne tik romantine informacija apie mūsų darytas reformas, būtent tai pagreitins Ukrainos integraciją ir sėkmingą priėmimą į Europos Sąjungą. Nes mes siekiame būtent priėmimo, ne tik kandidatės statuso. Mūsų kelias į Europą yra absoliuti sėkmė. Mūsų BVP pagal gyventojų skaičių yra didesnis už tris kartus didesnės Baltarusijos dydį. Tačiau demokratija veikia tik tada, kai mes pripažįstame klaidas, gilinamės į detales. Manau, kad būtent tokį skeptiškumą teturi kažkokie Vakarų politikai. Pavyzdžiui, mes turėjome daug sunkumų su pensijų sistemos reforma šioje šalyje, mes turėjome daug iššūkių su žemės reforma. Aš atsimenu, dar su gerbiamuoju V. Pranckiečiu, bendraudami su Prezidentu V. Zelenskiu, kalbėjome apie tai jam. Karo situacija verčia mus permąstyti galbūt jau suplanuotas reformas. Pavyzdžiui, ar tikrai dabar metas uždarinėti ligonines ir mokyklas? Pagalvokime visi kartu.

Pavasario sesijoje svarbu neapleisti dar prieš karą suplanuotų darbų, skirtų palengvinti infliacijos naštą, įveikti kylančių kainų krizę, gerinti kasdienį žmonių gyvenimą. Pavasario sesijoje esame parengę 50 įstatymų projektų, jie susiję su socialine parama, neįgaliųjų integracija, ekonomika, smulkiuoju verslu, savivaldos stiprinimu, švietimu, sveikata, mokymosi visą gyvenimą plėtra, aplinkosauga, teisėtvara ir kitais klausimais. Vienas iš svarbiausių demokratų tikslų – žaliasis kursas, jo ypatingą svarbą šiuo metu ima suvokti visa Europa. Sausį įsteigtos ir prieš kelias dienas oficialiai registruotos Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ programoje iškėlėme tikslą penkiais metais anksčiau pasiekti, kad Lietuva taptų klimatui neutralia ekonomika. Dabar matome, kad tai reikia padaryti dešimtmečiu anksčiau. Turime aiškias gaires, kaip tai padaryti. Svarbu atkreipti dėmesį ne tik į gamybos sektorių, energetiką, transportą, tačiau ir pergaltoti mūsų ekonomikos veikimo paradigmą, ir visų pirma mažinti vartojimą. Geras pavyzdys yra daugiabučių renovacija, kuri Lietuvoje ir visoje Europoje stringa. Šioje sesijoje teikiame Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo pakeitimo projektus.

Nors mes žodžius „pandemija“, „galimybių pasas“ jau beveik pamiršome kaip blogą sapną, tačiau nepasimokėme iš klaidų. Panašu, kad su tuo, kas dabar daroma dėl nepaprastosios padėties, kuri stokoja proporcingumo, galime užlipti ant to paties grėblio. Kolegos, mes raginame jus kuo greičiau priimti mūsų pateiktas Civilinės saugos ir Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymų pataisas, kurias teikėme dar praeitais metais. Vykdomoji valdžia dėl viruso grėsmės negali varžyti žmonių teisių be tvirto įstatyminio pagrindo ir parlamentinės priežiūros. Tai demokratijos aksioma. Ir jau po pandemijos patirties mes galėtume tai pagaliau įtvirtinti įstatymais.

Didelį dėmesį šioje sesijoje mes planuojame skirti socialiniams klausimams. Tradiciškai esame numatę neįgaliųjų užimtumo skatinimą, socialinės paramos mokiniams projektus, Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo pakeitimus, išankstinės pensijos sąlygų peržiūrą ir kitus teisės aktus. Tikimės, kad dauguma pagaliau priims mūsų teiktą Šalpos pensijų įstatymo projektą, daugiausia naikinantį žmonių su proto negalia diskriminaciją. Jam jau seniai pritarė Vyriausybė. Leiskite priminti, kad socialiai pažeidžiami žmonės dar stipriau nei visi kiti yra paveikiami ekonominės, politinės ir saugumo krizės. Todėl labai svarbu iš anksto planuoti pagalbos priemones ir tinkamai subalansuoti galimybes oriai gyventi tiek mūsų piliečiams, tiek pas mus prieglobsčio ieškantiems karo pabėgėliams. Rūpinimasis socialiai pažeidžiamomis grupėmis yra ilgalaikis demokratų prioritetas ir įsipareigojimas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Kol kas prašymas kalbėti trumpiau nesulaukia atgarsio. Socialdemokratų frakcijos atstovai pageidauja kalbėti? Nepageidauja. Labai dėkoju šiai frakcijai. Dar viena opozicinė frakcija – Regionų frakcija. Nematau, kad pageidautų. Labai dėkui. Iš valdančiųjų. Laisvės frakcija, kiek žinau, būtinai nori kalbėti, taip? Gerbiama M. Ošmianskienė atsisako. Ačiū. Žiūriu į E. Gentvilą – atsisako. Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija? Atsisako.

Tada atsakymai į klausimus. Tam skirsime 10 minučių. Seimo Pirmininkę taip pat kviečiu į Vyriausybės tribūną. Galima dabar prognozuoti, kad balsavimo laikas bus maždaug 13 val. 11 min., nes 10 minučių turime skirti atsakymams į klausimus.

Pirmasis užsirašė klausiti R. Žemaitaitis. Kai klausite, pasakykite, kieno klausiate.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū. Reikėtų, ko gero, klausiti galbūt keletą klausimų: vieną klausimą premjerei, kitą klausimą Seimo Pirmininkei. Pradėdami kadencijos pradžioje mes kalbėjome apie profesionalų Vyriausybę ir jos kompetenciją. Kalba buvo labai paprasta: sakė, kad mes nedarysime taip, kad konvejeriu priiminėtume įstatymus, įstatymai bus parengti profesionaliai.

Gerbiami kolegos, iš darbų programos, aš neįsivaizduoju, kaip Seimo Pirmininkė išvis net drįso tokį nutarimo projektą pateikti šiandien, iš 119 užrašytų projektų Vyriausybės tik 80 yra registruotų! Taip, suskaičiavome. 119 yra Vyriausybės projektų, iš jų tik 80 registruoti. Tai jūs galite man atsakyti, ką jūs veikėte per tuos du mėnesius ir dešimt dienų, kad nesugebėjote net pusės teisės aktų registruoti? Vienas iš tokių skandalingų – sveikatos, gydymo įstaigų pertvarka. Antras – S. Gentvilo, kuris sakė, kad jokio automobilių mokesčio nebus, bet jis važiuoja. Sanatorių pertvarka, Atsinaujinančių energetikos išteklių įstatymas, narkotinių medžiagų dekriminaliza-

vimas ir kiti teisės aktai. Tai gal galite atsakyti, kaip iš 119 gali būti 80 neregistruotų? Aš pažiūrėjau, dabar specialiai renku medžiagą iš praeitos kadencijos. Dar to nėra buvę.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Visko yra buvę, gerbiamas kolega. Ypač turint minty, kad kai Vyriausybė patvirtino savo siūlymus dėl Seimo sesijos darbų programos, tai per tą laiką nemažai projektų Seimui dar ir papildomai pateikė, įskaitant ir tai, ką jūs sakote, skandalingą sveikatos įstaigų reformą. Aš siūlyčiau įvertinti tai, kad yra pateikta projektų, kuriuos teks dabar skubos tvarka svarstyti. O Seimo sesija yra ilga ir tikrai viską spėsime pateikti. Kai ko galbūt neteiksim, nes patys taip nutarsime.

PIRMININKAS. Ar Seimo Pirmininkė nori ką nors papildyti?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Iš esmės prieš kiekvieną Seimo sesiją mes girdime tuos pačius klausimus, tuos pačius pasipiktinimus ir pasakymą, kad dar taip niekada nebuvo. Tai man rodos, kad yra buvę.

PIRMININKAS. Klausia P. Gražulis. Nėra P. Gražulio. Klausia R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Išties, gerbiami kolegos, sesija sunki ir psichologiškai, ir, aš manau, ypač dėl darbų apimties, apie kurią girdėjome ir iš premjerės lūpų.

Gerbiama Seimo Pirmininke, vis dėlto norėčiau klausti jūsų. Jūs, kaip Seimo Pirmininkė, ir savo būdu, savo savybėmis esate išties taikos ir vienybės nešėja. Tokią matome jus. Tikiuosi, sutiksite, kad pirmiausia yra svarbu susikalbėjimas, o po to sprendimai. Ar galime tikėtis iš jūsų, kad nebus forsuojami tie įstatymai, kurie labai jautriai priimami mūsų visuomenės, ypač dabartiniu etapu? Ar galime tikėtis galbūt didesnių diskusijų, susitarimų, bendravimo ir su opozicinėmis frakcijomis tais klausimais, kurie, mūsų manymu, nėra prioritetiniai? Turiu omenyje ir partnerystę, ir visus kitus tokius, su tuo jautriai susijusius.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiama kolege. Aš ne kartą jau esu sakiusi, kad Seimo pavasario sesija pradedama nuo klausimų, kurie susiję daugiausia su karu Ukrainoje, su mūsų pagalba, su Lietuvos gynyba ir saugumu, ir jūs matote tai iš darbotvarkės. Tačiau tuo pat metu aš tikrai negaliu atsitraukti nuo požiūrio, kurį taip pat esu deklaravusi, jog žmogaus teisių darbotvarkės klausimai taip pat yra svarbūs. Svarbūs, nes mus ir apibūdina kaip valstybę, kuri gerbia kiekvieną savo žmogų. Tai irgi yra svarbu. Mano manymu, mes turime visas galimybes, kad ir kalbėtume su opozicija, diskutuotume, tikrai nieko neforsuotume, bet vėlgi neįvelkime į šią situaciją savo politinių nesutarimų, prašydami vieniems ar kitiems atsitraukti galų gale nuo programinių nuostatų ar nuo tų klausimų, kurių tikisi rinkėjai.

PIRMININKAS. Toliau klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mano klausimas tikriausiai bus Ministrui Pirmininkei, nes tai liečia daugiausia Vyriausybę. Infliacija kyla, apie tai mes jau kalbėjome praėjusių metų pabaigoje, kad ji pasieks tam tikras rekordines aukštumas, žinojome ne nuo vasario 24 dienos, bet anksčiau. Mūsų frakcija, Darbo partijos frakcija, Vyriausybės darbų programoje pasigenda jautrumo būtent infliacijos, įvairių kainų augimo atžvilgiu. Jūs savo pranešimuose ne kartą minėjote, na, kad dabar nesiimsite čia sakyti, kaip bus sprendžiamos tos problemos, bet tos problemos Lietuvos gyventojams yra pačios jautriausios. Vis dėlto kokios pagrindinės kryptys ir kaip jūs manote, kaip mažinsime visi kartu, nes mums reikės bendrų sprendimų, tą kainų šuolį, kurį patiria Lietuvos gyventojai, esantys jautriausiuose sluoksniuose, susiduriantys su skurdu ir socialine atskirtimi kasdien?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Gerbiama Ieva, mes nesumažinsime kainų šuolio ir tą reikia labai aiškiai matyti ir nevaidinti, kad galime padaryti kitaip. Vienintelis dalykas, ką galime padaryti, tai galime daryti poveikį reguliuojamoms kainoms, tai yra toms kainoms, kurias nustato valstybės institucijos. Ir tą Vyriausybė jau buvo pasiūliusi Seimui daryti, ir tas buvo padaryta dujų ir elektros atžvilgiu šitam pirmajam pusmečiui, ir tą siūlo dabar padaryti ir šildymui. To nebuvo padaryta rudenį, kadangi šildymo kainos vienos, priešingai nuo elektros ir dujų, Lietuvoje nėra. Yra kainos, kurios priklauso nuo atskirų savivaldybių, nuo jų šilumos ūkių ir taip toliau, ir panašiai.

Iki karo, taip pasakysiu, būčiau sakiusi, kad tų sprendimų įvertinus pajamų indeksavimą, kuris buvo numatytas biudžete, pakanka, nepaisant to, kas ką būtų ten kalbėjęs šalia. Opozicijos

toks darbas – gerinti žmonių gyvenimą už žmonių pinigus, taip sakant, dideliais kiekiais ir nebūnant atsakingiems už biudžeto vykdymą.

Dabar, kai mes matome, kad naftos kainos toliau užtikrintai kopia aukštyn, ir kiek jos kops, kol kas niekas negali pasakyti, nes neaišku, kiek atsiras kokios pasiūlos, kada ta kainų dinamika pasikeis, ir tai, be jokios abejonės, persikels taip pat ir į kitas kainas, vaizdas yra smarkiai pasikeitęs. Ir aš neatmetu, kad reikės papildomų sprendimų tiek dėl žmonių pajamų, tiek dėl kompensacijų už komunalines paslaugas plėtros įtraukiant galbūt elektrą ir dujas, nes mes turime galvoti apie būsimą reguliavimo sezoną nuo liepos 1 dienos.

Patikėkite manimi, sėdime dabar ir esant geriausiam, kaip sakoma, mūsų žinojimui, tai yra to, ką dabar galime žinoti arba bent jau galime nuspėti, bandome susiskaičiuoti, kokie sprendimai būtų efektyviausi biudžeto požiūriu, nes tą reikės daryti už mokesčių mokėtojų pinigus. Greičiausiai pats biudžeto poveikslas dėl ekonominių projektų pasikeitimo taip pat keisis.

Sakiau ir dar kartą galiu pakartoti, kad manau, jog balandžio mėnesį Vyriausybė ateis su biudžeto pakeitimu ir su biudžeto lydimaisiais kitais sprendimais, kuriuos reikėtų šiais metais įgyvendinti tam, kad tas pasekmes pajustume mažiau. Bet kad mes tas pasekmes pajėgsime eliminuoti, tai siūlau neturėti net iliuzijų.

PIRMININKAS. Toliau klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Visiškai neseniai Žmogaus teisių komitete trijų ministerijų atstovai kalbėjo apie tai, kaip jiems sekasi vykdyti Seimo nutarimą dėl sveikatos tausojimo ir stiprinimo politikos gairių. Rezultatai daugiau negu apgailėtini. Mes fiksuojame tai, kad šiandien, kada iškilo ypatinga grėsmė mūsų šaliai, šaukiamojo amžiaus jaunuolių, kurie prieš keletą metų netiko karinei tarnybai, buvo apie 48 %, šiandien tinka tiktai 35 %. Iš trijų jaunuolių tiktai vienas gali ginti tėvynę pagal savo sveikatos būklę. Aš jau nekalbu apie suaugusius vyresnio amžiaus žmones, ten dar liūdnescnė situacija. Ar mes galvojame ką nors čia daryti, ar ir toliau paliekame viską saviemgai, gerbiameji? Ačiū.

PIRMININKAS. Kam klausimas?

D. KEPENIS (LVŽSF). Tikriausiai premjerė žino tų trijų ministerijų koordinacijas sveikatos srityje.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš tai žinau, kad Vyriausybė įgyvendina savo programą ir pagal tą programą teikia pasiūlymus Seimui ir įgyvendina kitas priemones. O kad mes su jumis turime skirtingą požiūrį į sveikatos apsaugą, tai ką jau padarysi. Suprantu, kad jums neįtiksimė.

PIRMININKAS. Pagal laiką paskutinis klausimas. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama premjere, mano toks paprastas klausimas. Žinome, kad eina sveikatos įstaigų reformos įstatymas. Ar jūs nemanote, kad galbūt ji reikėtų dabar iš viso peržiūrėti, nes šitoje situacijoje, aišku, jis buvo parengtas iki to, kol nebuvo karo grėsmės. O jeigu mes dabar visiškai sunaikinsime kai kurias gydymo įstaigas, jos bus tik slaugos ligoninės ir nebeturėsime specialistų, kaip mes tada tokiu atveju, kai atsirastų kritinė situacija Lietuvoje, kaip mes elgtumėmės? Ar netikslinga ji iš viso peržiūrėti, o gal ir šioje pavasario sesijoje net nesvarstyti? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Miela kolege, kaip tik manau priešingai – reikia ne tik kad svarstyti, bet ir svarstyti kaip įmanoma greičiau, nes pagrindinis reformos tikslas (čia kažkaip aš girdžiu daug kažkokio uždarymo ir taip toliau, ir panašiai), pagrindinis tikslas yra, kad paslaugos būtų kaip įmanoma arčiau žmogaus. Jūs puikiai žinote, kad tos savivaldybės, kurios yra priėmusios tinkamus sprendimus, pavyzdžiui, tokia kaip Joniškio rajono savivaldybė, turi puikiausiai veikiančią, arti žmonių esančią gydymo įstaigą, ji šiandien yra diskriminuojama tų įstaigų, kurios pernelyg nesistengia, atžvilgiu. Mes manome, kad reikia būtent į tai orientuoti visą sveikatos sistemą, kad žmonės kaip įmanoma arčiau gautų dienos stacionarą, terapines paslaugas. Visa tai yra tai, kas leidžia žmonėms gauti, kas svarbu ir prieinama arti, o jau specializuotą pagalbą – atitinkamai specializuotuose centruose. Manau, kad mums, priešingai, reikia nebandyti čia kažkaip pakasti po kilimu ir įsivaizduoti, kad dabar tų reformų reikia nedaryti. Juoba kad nuo šitų reformų darymo yra priklausomas Europos Sąjungos finansavimas. Tai yra jeigu mes nedarysime reformos, mes negausime pinigų ir tai bus tiesiog žala Lietuvos žmonėms. Aš manau, kad tai irgi reikia vertinti. Siūlyčiau neatidėlioti.

PIRMININKAS. Baigėme atsakymus į klausimus.

Dabar balsuosime dėl... Tiesa, dar gali būti motyvai. Motyvai yra tik už. Ar sutarsime, kad atsisako iniciatoriai? Ačiū. Balsuosime dėl projektų, kurie buvo apsvarstyti šioje posėdžio dalyje.

13.14 val.

Seimo nutarimo „Dėl nepaprastosios padėties įvedimo“ projektas Nr. XIVP-1384(2) (priėmimo tęsinys)

Pirmiausia balsuosime dėl projekto, darbotvarkėje įrašyto 1-5 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl nepaprastosios padėties įvedimo“ projekto Nr. XIVP-1384(2). Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 117: už – 71, prieš – 3, susilaikė 43. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

13.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės darbotvarkės „Lietuvos Respublikos piliečių rengimo pilietiniam pasipriešinimui strategija“ patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-1308 (pateikimo tęsinys)

Toliau balsuosime dėl Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės darbotvarkės „Lietuvos Respublikos piliečių rengimo pilietiniam pasipriešinimui strategija“ patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-1308. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Už – 115, prieš nėra, susilaikė 3. Po pateikimo projektui pritarta.

Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, papildomas – Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti kovo 24 dieną. Nėra prieštaraujančių? Nematau. Taip ir fiksuojame.

13.16 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-1372(2) (pateikimo tęsinys)

Ir paskutinis balsavimas dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-1372. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Už – 90, prieš nėra, susilaikė 31. Po pateikimo projektui pritarta.

Siūlomi komitetai – tradiciškai visi komitetai. Ir svarstymo Seime data būtų kovo 17 diena. Nematau prieštaraujančių, taip ir nutariame. Balsavimą baigėme.

13.17 val.

Seimo narių pareiškimai

Dabar paskutinis darbotvarkės punktas – Seimo narių pareiškimai. Yra užsirašę du Seimo nariai. V. Ažuolas pirmasis. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Turbūt atėjo laikas pašnekėti...

PIRMININKAS. Aš atsiprašau pranešėjo. Girdžiu balsų, kada vakarinis posėdis. Vakarinis posėdis bus įprastu laiku – 14 valandą. Ačiū.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų turbūt atėjo laikas pašnekėti apie tai, kaip gyvenome ir kaip gyvename šiandien. Galvojome, kad šiandien gyvename kitaip ir valdantieji elgsis kitaip. Pasi-naudodami kovidine situacija, valdantieji puikiai okupavo žmonių konstitucines teises. Ar šiandien yra kitaip? Nepaprastoji padėtis taip pat naudojama realiai tam pačiam – užtildyti žodžio laisvę. Ir netyčia atsitinka taip, kad ta žodžio laisvė užtildoma tenai, kur yra nepalanki valdan-tiesiems.

Ką mes girdime iš valdančiųjų? Susitelkime, būkime vieningi, reikalinga vienybė ir susitelkimas. Šiandieninis Seimo posėdis, nepaprastosios padėties nutarimas. Atneša kažką labai greitai, greitai parodo, žada kažką pakeisti, galiausiai pakeitimų nėra ir sako, taip reikia. Na, žinote, priėmimas buldozeriu, tradiciškai viskas. Po to opozicija prašo tam tikrus klausimus išbraukti iš darbotvarkės, nukelti į kitą savaitę. Koks bendras darbas? Buldozeriu! Ar mes galvojame, kad taip suvienysime žmones, suvienysime bendram tikslui, bendram darbui? Tikrai to nebus. Ir dabar priimtas tas nepaprastosios padėties nutarimas. Tai įsivaizduokite policininką, palankų valdantiejiems. Galės žodžio laisvę riboti į kairę ir į dešinę, kiek tik norės, be jokių problemų.

Turbūt ne veltui valdantieji bijo KGB archyvų išslaptinimo, nes jie naudoja KGB metodus. Kodėl? Labai paprasta. Uždraudi žodžio laisvę ir nebeliko problemos. Tai gal turėsime grįžti į knygnešių laikus, kai žodžio laisvė bus slapta nešama iš kiemo į kiemą, slapta perduodama, nes visa kita bus uždrausta? Bet vis dėlto gal yra labai gerai, kad valdantieji parodo tikruosius savo veidus. Per kovidą parodė tikrąjį savo veidą, dabar parodo tikrąjį savo veidą. Labai gerai. Ir žmonės vis labiau nepasitiki ta žiniasklaida, kuri tinka valdantiejiems, ir vis labiau pasitiki ta, kurią valdantieji nori užčiaupti ir nutildyti. Ką jūs bepadarytumėte, jums to nepavyks padaryti.

PIRMININKAS. Ir dar pasisakyti užsirašė K. Mažeika.

K. MAŽEIKAS (DFVL). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, šiandien Prezidentas labai aiškiai pasakė, kad visais lygiais turime ruošti totalinei visuotinei gynybai. Seimo Pirmininkė šiandien irgi kalbėjo, kad šita sesija yra kitokia, kad daug dėmesio bus skirta būtent susitelkimui, kaip ginsime, kokiais įstatymų pakeitimais stiprinsime karšto gynybą, kaip bursime žmones, vienybą, kaip tai darysime. Bet iš tiesų tie žodžiai tampa, tai, kas buvo pristatyta, popierinės strategijos tęsinys. Būtent kalbant apie pilietinės galios indeksą, kuris strategijoje numatytas, kad per trejus ateinančius metus, iki 2025 metų, bus pasiektas, pakeltas iki 0,7 %. Turbūt tas akcentas ir apnuogina tuos norus ir tikslus, kad iš tiesų neįtraukiami pagrindiniai projektai, kurie galbūt iš tiesų prisidėtų prie tų tikslų, kurių norime bent deklaratyviai siekti. Kodėl šiandien, pavyzdžiui, nėra projekto, kuris buvo pateiktas dar pareitoje rudens sesijoje, dėl to, kad profesionalieji kariai, būtent savanoriai ir šauliai, galėtų laikyti savo tarnybinius ginklus namuose, nes Ukrainoje vykstančio karo pirmų dienų pirmomis valandomis matėme vaizdą, kai okupantų raketos skriejo į ginklų sandėlius, į šaudmenų saugyklas, į ten, kur realiai dabar turėtų visi vykti, kilus kažkokiai grėsmei, mūsų kariai savanoriai, šauliai.

Ta akivaizdi grėsmė neišnyko. Šiandien pasigendu tų projektų, tų ryžtingų projektų. Kalbame ir apie virš 34 tūkst. medžiotojų grupę, ginkluotų žmonių, kurie yra pasirengę, bet net neminimi – nėra nė vieno projekto, kuriuo iš tiesų jie būtų įtraukiami į organizuotą krašto gynybą. Šiandien tie patys medžiotojai, šauliai siunčia savo amuniciją į Ukrainą. Nusipirkti naktinio matymo žiūronus ar žiūronus, ar termožiūronus faktiškai yra neįmanoma, nes visa tai išpirkta ir siunčiama būtent Ukrainos kariams. Ta praktika, ta kasdienybė rodo, kad tam mes nesiruošiamo, mes ruošiamės kažkokiomis popierinėmis, deklaratyviomis strategijomis, kurios iš tiesų neatliepia tos situacijos, kuri yra šiandien.

Gerbiamieji, norėtusi realių veiksmų. Tai, kad pavasario darbų programoje didžioji dalis projektų, kuriuos neša Vyriausybė, nėra net užregistruota ir parengta, rodo, kad Vyriausybė iš tiesų buvo kažkur apkasuose, kažko laukė ir dirbo darbus, kurie nieko bendro neturi su visuomenės sutelkimu ir krašto gynyba. Gerbiamieji, tikrai vertėtų atsibusti ir dirbti tuos darbus, kuriuos privalome. Ne tik kalbėti, bet ir dirbti. To ir linkiu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už linkėjimus. Tradicinė registracija.

Užsiregistravo net 17 Seimo narių. Tuo rytinį posėdį baigiame. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 141 STENOGRAMA

2022 m. kovo 10 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
J. SABATAUSKAS ir P. SAUDARGAS*

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pradedame mūsų vakarinį ketvirtadienio plenarinį posėdį. (*Gongas*) Prašom užimti savo darbo vietas.

Nors gal nuo svarbių balsavimų iškart ir nepradėsime, bet jau galime pasiruošti darbui. Pradžioje gal registruojamės. Žinau, kad kažkaip šiais metais opozicija labai mėgsta registruotis, tai registruojamės. Taip, pareigingi, aš suprantu, neilgai truks.

Užsiregistravo 61 Seimo narys.

Prieš pradėdamas posėdį, aš norėčiau keletą šventinių aspektų – pasveikinti su labai gražiais jubiliejais visą plejadą mūsų kolegų. Aš gal nusileisiu tiesiai prie tribūnos, nes jų bus daug. Sako, kad nelabai yra jubiliečiai, tai bent jau paminėsime ir jiems paplosime.

Gerbiami kolegos, labai gražų apvalų jubiliejų ką tik šventė mūsų gerbiamas kolega V. Gapšys. Sveikinu. (*Plojimai*) Taigi, jau tikras pilnametystės amžius. Sveikiname, Vytautai. (*Plojimai*)

Taip pat tokį pat gražų jauną apvalų jubiliejų šventė ir mūsų vidaus reikalų ministrė A. Bilotaitė, paplokime jai, nors aš jos lyg ir nematau. (*Plojimai*) Suprantama, kad pastaruoju metu turbūt ji yra šiek tiek užsiėmusi.

Taip pat pusinį jubiliejų šventė gerbiamas V. Fiodorovas. Šiandien tikrai mačiau. Prašom. (*Plojimai*)

Taip pat gražų jubiliejų, itin gražų jubiliejų, šventė mūsų čempionas V. Alekna, bet jis, kaip supratome, švenčia šiuo metu. (*Plojimai*) Tai palinkėsime jam sėkmės.

Ir mūsų švietimo ministrė J. Šiugždinienė. (*Plojimai*) *Uhū!* Bet ministrai taip pat dirba, dirba, dirba.

Taip pat labai gražų jubiliejų šventė gerbiamas kolega A. Navickas.

V. Alekna ateina. Taip, čempione, gėlės jums. (*Plojimai*) Jeigu kolegos pasirodys, mes jiems gėles įteiksime.

Grįžtame prie darbų.

14.03 val.

Informaciniai pranešimai

Informuoju, kad yra suformuota nauja balsų skaičiavimo komisija. Formalumas, bet reikia patvirtinti. Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ atstovas A. Butkevičius, L. Jonaitis – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija, D. Labanavičius – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija, A. Lydeka – Liberalų sąjūdžio frakcija, K. Masiulis – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija, M. Matijošaitis – Laisvės frakcija, A. Skardžius – Darbo partijos frakcija ir A. Širinskienė – Lietuvos regionų frakcija. Štai tokia nauja balsų skaičiavimo grupė. Ar galime ją patvirtinti? Gal bendru sutarimu? Dėkoju. Patvirtiname.

14.04 val.

Valstybės rezervo įstatymo Nr. VIII-1908 2, 8, 10, 13, 17 ir 18¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-846(2) (svarstymas ir priėmimas)

Taigi, darbotvarkės klausimas... Gerbiami kolegos, grįžtame į standartinę darbotvarkę. Darbotvarkės 2-1 klausimas – Valstybės rezervo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo

projektas Nr. XIVP-846(2). Svarstymo stadija. Kviečiame pagrindinio komiteto – Biudžeto ir finansų komiteto – pranešėją gerbiamą komiteto pirmininką M. Majauską į tribūną. Prašom.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš trumpai pristatysiu Biudžeto ir finansų komiteto sprendimą ir papildymus, kuriems komitetas pritarė. Iš esmės šio įstatymo pataisos yra skirtos valstybės biudžeto lėšoms taupyti formuojant valstybės rezervą. Sudaroma galimybė fizinę rezervą pakeisti sutartimis. Tai yra lankstesnė priemonė, tačiau reikia atkreipti dėmesį, kad ji turi savo rizikų. Karo atveju sutartys gali būti nevykdomos dėl labai suprantamų objektyvių priežasčių, todėl fizinis rezervas yra daug saugesnis. Šiuo atveju mes sudarome galimybę Vyriausybei formuoti rezervą ne tik fizinėmis atsargomis, bet ir sutartimis, todėl labai svarbu, jog nebūtų piktnaudžiaujama šia nuostata.

Todėl Biudžeto ir finansų komitetas siūlo, jog sudarius sutartis tie produktai būtų laikomi Lietuvos teritorijoje, jie būtų laikomi atskirtose patalpose, įvedus nepaprastąją ar karo padėtį, tie produktai negalėtų būti naudojami be Vyriausybės leidimo ir turėtų būti tikrinami ne rečiau kaip du kartus per metus. Tą sudaro civilinės saugos priemonių atsargos, medicinos atsargos, žemės ūkio atsargos, susisiekimo atsargos.

Taigi Biudžeto ir finansų komitetas bendru sutarimu pritarė ir kartu atkreipia dėmesį, jog labai svarbu atsargiai naudotis tokia galimybe ir įvertinti visas su tuo susijusias rizikas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame gerbiamam pirmininkui. Dabar kviečiame Kaimo reikalų komiteto pirmininką V. Pranckietį pateikti išvadą. Prašau.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Kadangi apie išvadą galima pasišnekėti truputį plačiau, tai tada turbūt reikėtų kalbėti apie tai, jog šiandien ta tema yra labai aktuali, projektas yra teiktas daug anksčiau, bet dabar jis yra aktualizuotas. Aš džiaugiuosi, kad mūsų Kaimo reikalų komitetas vienbalsiai balsavo – visi septyni komiteto nariai balsavo už šį projektą. Rezervas valstybėje yra svarbus. Kaip jis gali būti ir turi būti naudojamas, įstatymas kaip tik ir apibrėžia. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar kviečiame Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto atstovą A. Pocių. Prašau.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas taip pat svarstė šio įstatymo pakeitimo projektą. Komiteto sprendimas ir pasiūlymai: siūlyti pagrindiniam komitetui pritarti iniciatorių pateiktam projektui ir komiteto išvadai. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, dabar diskusija. Užsirašęs diskutuoti gerbiamas M. Majauskas. Prašau į tribūną.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, pirmininke. Mieli kolegos, esminius dalykus jau pasakiau. Diskusijos formatu norėčiau papildomai išsakyti savo nuomonę ir tikrai neužimsiu daug laiko. Noriu dar kartą atkreipti dėmesį, kad projektas buvo teiktas iki karo Ukrainoje, iki Rusijos invazijos, ir projektas buvo orientuotas į siekį sukurti labiau dinamišką ir lankstesnę rezervą. Ne jo daugiau, ne jį tikresnį, ne jį saugesnį, o jį lankstesnį, labiau dinamišką ir siekiant sutaupyti valstybės biudžeto lėšų.

Nesu tikras, kad esamomis aplinkybėmis turėtume taupyti valstybės rezervo sąskaita. Nepaisydamas to, šiam projektui pritariau teikdamas konkrečius siūlymus, kaip būtų galima užtikrinti saugiklius, kad tas rezervas būtų saugus. Tačiau dar kartą noriu atkreipti dėmesį, labai svarbu, kad tokia teise Vyriausybė naudotųsi labai atsargiai, labai atidžiai įvertindama visas rizikas, susijusias su tuo, jog sutartys karo metu labai dažnai neįgyvendinamos. Sutartys bus perkamos viešųjų pirkimų būdu ir žinome, kad dažnai išigyjama už pačią mažiausią kainą, nebūtinai atitinkančią kokybę, ir dažnai matome ir tokių situacijų, kai laimi smulkusis verslas, tai savaime tikrai nėra blogai, bet klausimas, kaip karo atveju toks verslas sugebėtų įgyvendinti prisiimtus įsipareigojimus. Taigi turime labai labai atidžiai pasverti sudarydami tokias sutartis. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kitas diskutuoti eis į tribūną gerbiamas K. Starkevičius. Prašau.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Laba diena, gerbiami kolegos. Mes dar praėjusią kadenciją buvome parengę kryptis, koku keliu turime eiti dėl mūsų valstybės rezervo. Aišku, dabartinės karo sąlygos tai jau padiktavo ir įteisinti įstatymu. Tai yra gerai. Gerai, kad yra numatyta, praplėsta,

kad maisto rezervus bus galima saugoti ne kokiuose nors vienuose sandėliuose, bet bus galima panaudoti ir ūkininkų pagal sutartis turimas saugyklas grūdams ar kitiems produktams saugoti.

Aš dar norėčiau, kad pagalvotume ir apie kuro rezervo saugojimą. Galima tai, ką dabar ir ukrainiečiai yra padarę pas save, kai bendrauji, tai kuro dalis buvo saugoma irgi ūkininkų saugyklose. Kaip žinote, yra ir ūkininkų saugyklų, kurios yra Mokesčių inspekcijoje registruotos. Tokiu atveju būtų galima operatyviai aptarnauti ar tai greitosios pagalbos, ar policijos automobilius, žinant, kur tos saugyklos yra, tik tam tikram ratui žmonių.

O taip, jeigu būtų, kaip buvo centralizuotas tas saugojimas, pavyzdžiui, grūdų, tai iš tikrųjų matome, strateginiai objektai yra sunaikinami. Tai šiuo atveju, aš galvoju, karo taktika, jeigu būtų Lietuvoje, nesikeistų. Gera, kad šis įstatymas juda į priekį. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju visiems diskutavusiems. Dabar motyvai, jeigu bus norinčių juos išsakyti. Ar mes turime? Ne, neturime užsiregistravusių dėl motyvų.

Tada drįstu jūsų paklausti, gal mes galėtume bendru sutarimu po svarstymo pritarti įstatymo projektui? Galime? Dėkoju. Tada nereikės balsavimo metu gaišti laiko. Dėkoju. Pritarta po svarstymo.

Taip pat čia turiu informuoti, kad Seimo Pirmininkė siūlo svarstyti ypatingos skubos tvarka. Ar galėtume bendru sutarimu pritarti ypatingos skubos tvarkai? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Taigi klausimas išspręstas.

Darbotvarkės 2-2 klausimas – projektas Nr. XIVP-1382. Gerbiami kolegos indikuoja, kad mes galėtume Valstybės rezervo įstatymo klausimu ir toliau padirbėti. Jeigu pritariame ypatingos skubos tvarkai, galėtume pereiti prie priėmimo stadijos ir pastraipsniui įvykdyti procedūrą, o tada jau liktų balsavimas, jį jau būtina daryti balsavimo metu. Gera.

Tada dėl 1 straipsnio nėra pasiūlymų. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 2 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Nėra pasiūlymų. Dėkoju, pritarta. 3 straipsnis. Nėra pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 4 straipsnis. Nėra pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 5 straipsnis. Nėra pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 6 straipsnis. Taip pat nėra jokių pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Taigi pastraipsniui procedūra įveikta. Nematau norinčių kalbėti nei už, nei prieš. Tada lieka tik balsavimas, jį atliksime balsavimo metu. Dėkoju.

14.13 val.

2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIV-745 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1382 (pateikimas)

Gerbiami kolegos, tada 2-2 klausimas – 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1382. Pranešėja – gerbiama I. Šimonytė, premjerė. Prašau į tribūną.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Kadangi finansų ministrė netikėtai susirgo ir turi visą pluoštą šiandien teiktinų projektų, tai mes taip susitarėme, kad aš prisimenu savo seną ampluą ir turėdama tokią teisę pabandyti pateikti visus projektus plenariniame posėdyje.

Pirmas projektas, darbotvarkės 2-2 klausimas. Biudžeto įstatymo pakeitimo projektas yra labai nedidelis, bet yra labai svarbus. Aš buvau praėjusią savaitę susitikusi, atsiprašau, šią savaitę, pirmadienį, su visų frakcijų vadovais. Mes aptarėme siekį šiais metais reikšmingai papildyti krašto apsaugos asignavimus pagal tuos pirkimus, kuriuos dabar mūsų kariuomenė ir Krašto apsaugos ministerija yra suplanavusi, kaip realistiškai įvykdomus šiais metais. Aš primenu, kad jau 40 mln. eurų Vyriausybė skyrė taip pat Krašto apsaugos ministerijai iš valstybės rezervo priimančiosios šalies paramai, nes Lietuvoje daugėjant partnerių pajėgų ir technikos yra reikalinga taip pat pildyti šią mūsų funkciją, kuri susijusi su mumis kaip su priimančiąja šalimi. Tačiau ne mažiau svarbu ir ginkluotės, ir kitų prekių įsigijimas, kuris leistų papildyti gynybinius pajėgumus ir aprūpinti mūsų karius reikalinga ekipuote ir ginkluote.

Šitame įstatymo projekte yra siūloma patikslinti 14 straipsnio nuostatą, kuri suteikia teisę Vyriausybei papildyti Krašto apsaugos ministerijos asignavimus atitinkamai ne iki 2,05, kaip bu-

vo pirminiame biudžeto projekte, bet iki 2,52. Siūlome tokį nedidelį pakeitimą ir taip kalbėjome taip pat susitikime su frakcijomis, kad prie šito pakeitimo nebandytume pridėti visų kitų problemų, kurias reikės spręsti, sprendimo, nes šiandien kol kas gerų sprendimų turbūt nesame ir sutarę, ir negalime pasiūlyti. O šitas pakeitimas leistų tuoj pat Krašto apsaugos ministerijai pradėti įgyvendinti tuos projektus, kurie yra sudėlioti, taip sakant, eilėje ir galėtų būti greitai paleisti. Absoliučia suma tai reiškia, kad Krašto apsaugos ministerijos asignavimams prie to, kas jau buvo šiais metais suplanuota, tai yra 1 mlrd. 200 mln., papildomai būtų skirta gynybos reikmėms, krašto saugumo reikmėms 300 mln. eurų, iš jų 40 mln., kaip ir minėjau, mes jau skyrėme priimančiosios šalies paramai ir šitas biudžeto pakeitimas leistų skirti dar papildomų daugiau nei 250 mln. eurų.

Kadangi Seimo statutas leidžia biudžeto pakeitimą svarstyti skubos tvarka ir čia yra nedidelis pakeitimas, ir mes jį sąmoningai tokį padarėme, nes dėl jo tarsi buvo bendras sutarimas, kad yra pritarimas tokiame sprendimui šiais metais, tai Vyriausybė prašo šitą įstatymo projektą apsvarstyti skubos tvarka. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiama premjere. Jūsų nori paklausti aštuoni Seimo nariai. Pirmasis, prašom, V. Gapšys.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju. Klausimas yra susijęs... Aišku, sutinkame su tuo, kad reikia didinti, frakcijų sutarimas iš tikrųjų, aš manau, buvo ir yra, ir bus šiuo klausimu, tik aš norėjau paklausti, koks dabar yra biudžeto surinkimas? Kiek girdėjau, jis yra gana neblogas, galbūt reikėjo ne iš skolinčių lėšų, ne papildomai skolintis, o iš geresnio biudžeto surinkimo tas lėšas skirti, tokias pačias. Gal galite patikslinti, kokie dabar yra ten tie rodikliai, jeigu pamenate? Ir gal tada galima, jeigu jau vis dėlto čia skolinamės, gal tada galima būtų ateityje galvoti, kad tą perteklių galėtume panaudoti irgi vidaus srityse, tose, kurių čia kaip tik ir nededame, tai yra dėl išaugusių energijos kainų ir panašiai, tai yra nesumaišant šitų dalykų, aišku, atskiriant juos, bet į ateitį žiūrint.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Ir taip, ir ne. Todėl, kad, taip, ištis 2 mėnesių biudžeto prognozė gerokai viršijama, bet reikia neatmesti to, kad mums teks peržiūrėti ir ekonominę projekciją, ir tada skaičiuojant iki metų pabaigos to optimizmo, tokio didelio, gali ir nebūti. Kad ir kaip ten būtų, biudžetas yra deficitinis, viešieji finansai yra deficitiniai šiais metais ir net jeigu mes geriau vykdome pajamų planą, tai reiškia, kad mes turime mažesnę deficitą, o ne perteklių, kurį galėtume papildomai dalinti. Tai šitas pakeitimas dabartinėmis prielaidomis, tai yra tomis prielaidomis, kuriomis yra paremtas biudžetas, leidžia mums tokias išlaidas padaryti nedidinant deficito tokio, koks buvo suplanuotas biudžete, ir nedidinant skolinimosi limitu, nes, kaip matote, mes papildomai neprašome skolintis. Bet aš negaliu atmesti tokios tikimybės, kad peržiūrėjus ekonomines projekcijas, tiesiog visą biudžetą perkaliavus mums reikės pakeisti daug daugiau pozicijų biudžeto įstatyme. Tada mes turbūt ir diskutuosime labiausiai, kokiomis priemonėmis būtų geriausia suteikti pagalbą žmonėms, kurie nukentės nuo tos galimai nepalankios ekonominės rizikos, kuri gali materializuotis dėl įvairių dalykų: ir dėl globalios aplinkos, ir dėl naftos kainų, ir dėl, sakykim, sankcijų atskirais atvejais ar kokių nors kitų veiksnių. Todėl taip ir siūlome dabar – tiesiog atskirti tą klausimą, nes jis tarsi savaime suprantamas, gali būti priimtas ir nukeliauti. Dėl kitų dalykų mums reikės dar šiek tiek padiskutuoti, ir pirmiausia reikia bent šiek tiek atsinaujinti makroekonominę projekciją, dėl kurių reikia turėti tam tikras prielaidas, pavyzdžiui, dėl to, kaip plėtosis naftos kainos toliau, nes tai yra viena iš kertinių prielaidų ekonomikos scenarijuje.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas M. Majauskas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama premjere, sakykite, kaip čia taip susidėlioja, jeigu sakote, kad bus išleidžiamos ne viršplaninės pajamos, bet iš skolinčių pinigų, bet valdžios sektoriaus deficitas nedidėja. Ar buvo suplanuotos papildomos skolintos lėšos, kurioms nebuvo priskirtas galimas kažkoks numatytas finansavimas, ar kažkoku kitu būdu? Nes jeigu aš teisingai supratau, jeigu mes turime viršplaninių pajamų, mes galime jas išleisti, tada deficitas, numatytas įstatyme, nesikeičia, bet jeigu jūs numatote papildomai skolintis ir išleisti tuos 250 mln., ir tai yra reikšmingos lėšos, tuomet tai turėtų keisti valdžios sektoriaus deficitą. Tai čia vienas klausimas.

O antras. Ar Vyriausybė planuoja numatyti kokius nors papildomus kontrolės mechanizmus, atsižvelgdama į tai, kad reikšmingai didėja krašto apsaugos sistemos finansavimas? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Taip, manau, kad pagrindinis kontrolės mechanizmas yra parlamentinė kontrolė, kurios tikrai parlamente netrūksta. Ir žinau, kad Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas tam skiria daug dėmesio. Neabejoju, kad ir Biudžeto ir finansų komitetas gali skirti tam daug dėmesio.

Dabar, atsakydama į pirmą klausimą, noriu pabrėžti, kad skolinimosi limitu keisti mes ne-siūlome. Tai reiškia, kad kai kurie dalykai, kurie buvo įvertinti skolinimosi limite, pavyzdžiui, iš-laidų, susijusių su kovidu, nereikės ir mes galime tiesiog tas lėšas skirti krašto apsaugos finansavimui didinti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Ponia premjere, išties niekas neabejoja, kad reikia papildomo finansavimo krašto apsaugai, kaip ir niekas neabejoja, kad ir dujoms reika-lingas alternatyvus šaltinis, jūsų minimas „Independence“ ar kitas terminalas. Tačiau labai efektyvu, kai vienu ir kitu atveju lėšos yra panaudojamos efektyviai. Ir čia reiktų pastebėti, dabar jau aišku, kad terminalo kaštai bus 1 mlrd. 300 mln. iki 2044 metų, kai baigsis visi mūsų įsipareigo-jimai. Tai už šią sumą, kada permokėsime mažų mažiausiai 1 mlrd. eurų, Lietuva galėjo įsigyti bent du laivus, pavyzdžiui, prancūzų pagamintus karo laivus „Mistral“. Ar jūs nemanote, kad mūsų gynybinių pajėgumų stiprinimas yra neefektyvus mokesčių mokėtojų lėšų panaudojimas? Kaip jūs užtikrinsite lėšų efektyvumą šiuo atveju, jūsų naujai skiriamų pinigų? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ne, nematau. Tikrai šitų išlaidų efektyvumui daug dėmesio skiria ne tik Vyriausybė, bet taip pat ir Valstybės gynimo taryba, ir bent du Seimo komitetai. Tikrai ma-nau, kad tų akių, kurios vertins, kas nusiperkama už papildomus pinigus ir kiek, tikrai bus pa-kankamai.

PIRMININKAS. Dėkoju.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Juo labiau kad šitos lėšos yra suplanuotos, aš noriu tai pabrėžti, tiems pirkimams, kuriuos yra įmanoma dabar atlikti, ne kažkokiems ilgalaikiams projektams, kur gali spėlioti, pabrangs, nepabrangs, nupirksi, nenupirksi, bus, nebus, bet tam, ką galima šiais metais padaryti. Manau, kad tai bus labai efektyvus sprendimas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama premjere, pritariu, tarkim, kad reikia didinti, viskas gerai, bet dar būdami opozicijoje, dirbdami kartu su jumis, mes matėme ir stebėjome krašto apsaugos sistemoje ir ministerijoje, ir kariuomenėje labai daug tokių neskaid-rių pirkimų, ypač padidintomis kainomis. Ar nemanote, kad reiktų apskritai Krašto apsaugos ministerijai peržiūrėti viešuosius pirkimus, tai yra keičiant „ypatingai slaptai“, kai deda tą grifą. Net juokinga, kada kareiviams perka kompasus, perka iš tos pačios parduotuvės „Armijai ir civi-liams“, kur kainuoja 6 eurus, jie nuperka už 20 eurų. Tai čia vienas iš tokių pavyzdžių. Ir tokių pirkimų vis išlenda ir išlenda. Kaip jūs žiūrėtumėte į šitą dalyką?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Turbūt daug kur išlenda daug ko, kai kur išlenda tokių dalykų, kad ateina STT, pasibeldžia į duris ir išsiveda su antrankiais, deja, išlenda visokių dalykų. Bet aš tikrai neturiu pagrindo manyti, kad pastaruoju metu būtų buvę kokių nors didesnių priekaištų dėl Kra-što apsaugos ministerijos pirkimų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama premjere, nežinau, ar galėsite atsakyti. Jeigu galėsite, atsakykite, jeigu ne, tai gal čia daugiau būtų krašto apsaugos ministrui. Ar mes už tas lėšas galėtume?... Karas Ukrainoje parodė, kad labai svarbu yra oro gynyba. Ar mes bandy-sime įsigyti kokių nors priemonių, tarkim, užtikrinti mūsų oro gynybą? Ir antras trumpas klau-simas, kaip mes atrodysime kitų NATO šalių ar Europos kontekste pagal išlaidas? Žinote, kad Jungtinės Amerikos Valstijos skiria virš 3 %. Kaip mes Europoje? Ko gero, būsime vieni iš lyde-rių. Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimus. Pabandysiu į abu atsakyti. Tai „Patriot“ tikrai nenusipirksi už tokią sumą, bet manau, kad Rusijos pradėtas karas Ukrainoje šio bei to pamokė

apie tai, kokia ginkluotė yra efektyviausia, na, ir tuose pirkimų planuose, kurie yra šiems metams, tikrai tai ginkluotei yra teikiamas prioritetas. Taip, išmokome.

Į antrą klausimą atsakysiu taip: jūs dabar turbūt stebite, kad faktiškai visos valstybės priima sprendimus didinti krašto apsaugos finansavimo išlaidas. Lenkija, pavyzdžiui, didina nuo 2,5 iki 3, mes – nuo 2 iki 2,5. Kitos šalys irgi panašiai. Man atrodo, kitos Baltijos valstybės irgi panašiai (2,5) turės šiais metais. Didina ir Danija, ir, mano žiniomis, faktiškai visos šalys regione. Turbūt ryškiausias pokytis yra Vokietijos paskelbtas labai ženklus krašto apsaugos finansavimo didinimas, nes to nėra buvę daugybę metų. Ir tai tiesiog parodo, kaip smarkiai ponas V. Putinas pakeitė tų valstybių, kurios buvo įsitikinusios, kad gali tam neskirti reikiamo dėmesio, požiūrį. Ir jeigu Vokietija skirs tuos, jau mes kalbame, šimtus milijardų papildomų išlaidų, reikia suprasti, kad tai turės dideles pasekmes gynybos pramonei, taip pat ir Europoje (o tai yra svarbu), ir pajėgumams. Mes taip pat savo ekonomikoje turime, tarkime, verslo segmentų, kurie galėtų pretenduoti į tuos užsakymus. Čia daug tokių įvairių aspektų.

Bet šiaip bendra tendencija yra tokia, kad daugelis šalių tai daro ir ne viena šalis lipa ir gero-kai už NATO minimaliojo standarto.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas A. Sysas. K. Vilkauskas, labai atsiprašau jūsų, praleidau.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama premjere, prieš tai svarstėme kaip tik Pilietinio pasipriešinimo strategiją, manau, kad jums krašto apsaugos ministras jau yra atnešęs sąmatą, kur bus tie pinigai naudojami. Aišku, prioritetai suteikiami būtent NATO kareivių priėmimui, poligonui, bet aš norėčiau paklausti jūsų, kokią vietą čia pinigine išraiška apytiksliai užimtų būtent mūsų pačių, Lietuvos, pasipriešinimo priemonėms įsigyti? Ne paslaptis dabar, kai ukrainiečiams teikiame paramą, sakykime, paprastų, tokių kaip turniketai arba šarvuotosios liemenės ir daugelio kitų dalykų paprasčiausiai Lietuvoje dabar nėra.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Taip, dabar yra daug tiekimo problemų, nes daug valstybių vienu metu tiesiog deda papildomus užsakymus ant stalo ir tai sukuria, aišku, pasiūlos bėdą. Krašto apsaugos ministras, manau, pagal grifą tikrai galės detalčiau pristatyti tą papildomų įsigijimų šifruotę.

Kalbant apie visuotinę gynybą, jau daug dalykų vyksta ir dabar, nes šiais metais Krašto apsaugos ministerija paskyrė gana ženklias papildomas lėšas, tarkime, Šaulių sąjungai, nes šiame kontekste, matyt, taip pat nemažai žmonių pretenduoja tapti naujais Šaulių sąjungos nariais. Vadinasi, jiems reikės papildomų mokymų. Visa tai susideda į visuotinės gynybos paveikslą. Tikrai neabejoju, gaila, ministro nėra, bet jis galės jums ir detaliau tą informaciją pateikti. Čia pagrindiniai pirkiniai, kurie yra dabar suplanuoti: ginkluotė ir modernaus kario ekipuotė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gal vis dėlto sudarykime galimybę paklausti ir likusiems dviem Seimo nariams. Tai gerbiamas A. Sysas klausia. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama premjere, pritariu jūsų siūlomam projektui ir norėčiau paklausti apie siūlymus didinti krašto apsaugos finansavimą iki 3 %, jūs ir pati minite, ką daro kitos šalys. Aš kalbu tik apie taikos metą – jeigu *force majeure*, čia yra kitos kalbos. Ar mes to didinimo sieksime skolintomis lėšomis, ar vis dėlto reikėtų tai sieti ir su bendru biudžeto perskirstymu, ypač keičiant mokesčių sistemą mūsų Lietuvėlyje, kad mes galėtume skirti ne tik krašto apsaugai, bet ir kitoms sritims tiek lėšų, kiek reikėtų? Labai ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą, geras klausimas. Man atrodo, kad mums labai svarbu yra tinkamai susiplanuoti, kas yra padaroma per kokį laiką, ir galbūt mažiau žavėtis konkrečiais skaičiais. Galbūt kam nors atrodo politiškai svarbu parašyti skaičių ir tiek, bet man atrodo, kad reikia žiūrėti taip pat ir į turinį. Turinys yra toks: tokiomis aplinkybėmis kaip dabar, man atrodo, yra moraliu ir skolos sąskaita atlikti, pavyzdžiui, tuos įsigijimus, kurie nebuvo atlikti anksčiau, bet kuriuos galima dabar realistiškai atlikti, tiesiog tuo momentu, kas, tarkime, nėra labai ilgai gaminama – ginkluotė, ir taip toliau, ir panašiai.

Dėl kitų pirkimų reikia planuoti, kaip juos galime pasiankstinti, ypač tuos, kurie yra gaminami, pavyzdžiui, dvejus trejus metus. Tokių tikrai yra pirkimų suplanuota. Sakyčiau, kad ir taip, ir ne. Tokioje kritinėje situacijoje, esant nepaprastajai padėčiai, ekstremaliajai padėčiai nematau didelės problemos, kad mes tai darome skolos sąskaita, bet šiaip ilguoju laikotarpiu, žinoma, tai reikėtų užtikrinti tvariomis pajamomis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Paskutinis klausiantysis – gerbiamas V. Bakas. Prašom.

V. BAKAS (DFVL). Labai ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiama premjere, norėčiau paklausti jūsų, jūs kažkur teisingai buvote pasisakiusi apie planą, kuris būtinas tam, kad mes galėtume apsispręsti dėl išlaidų mūsų saugumui ir gynybai. Taigi noriu paklausti jūsų, ar tame plane yra kažkokių priemonių ir numatyta finansuoti problemas, susijusias su civilinės saugos būkle, tai yra kolektyvinės saugos statiniais, slėptuvėmis, jų įrengimu, aprūpinimu ir panašiai, ar ketinate tai dėti į tą biudžetą, kurį mes galėtume skirti mūsų saugumui ir gynybai?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Šitame plane iš tokių ne ginkluotės ir ne karo aprūpinimo pozicijų gal norėčiau išskirti kibernetinę saugą, jai yra numatytos papildomos lėšos. Dėl civilinės saugos – vis dėlto tai nėra Krašto apsaugos ministerijos rūpestis, bet jeigu jūs manęs klausiate, ar kas nors dėl tos temos vyksta, tai taip, vyksta. Mes matysime, kokių sprendimų reikia, ir jeigu tam reikės papildomo finansavimo, tada atitinkamai bus ir papildomi sprendimai. Čia mes kalbame grynai apie krašto apsaugos ir gynybos stiprinimo pajėgumus ir kibernetinę saugą.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiausiai premjerei, jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar mums reikės apsispręsti. Čia dar norėčiau iš Statuto pacituoti, kad „valstybės biudžeto projektas nesvarstomas ir nepriimamas skubos ar ypatingos skubos tvarka, išskyrus atvejus, kai tai būtina nepaprastosios padėties įvedimo tikslams pasiekti ar valstybės gynybai, kitoms gyvybiškai svarbioms valstybės funkcijoms mobilizacijos ar karo padėties metu atlikti“. Taigi mes kaip tik ir turime šią situaciją, todėl galime svarstyti ypatingos skubos tvarka. Ar galime bendru sutarimu pritarti, kad... Atsiprašau, skubos tvarka Vyriausybė siūlo.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Taip, skubos tvarka.

PIRMININKAS. Galime pritarti? Dėkoju, galime. Tada pagrindinis komitetas, aišku, Biudžeto ir finansų komitetas. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Dėkoju. Siūloma svarstyti ateinančią antradienį, tai yra kovo 15 dieną. Ar galime pritarti? Dėkoju. Taigi, pritarta. Čia statutiškai yra ypatingas svarstymas, mes jokių pasisakymų neturime po biudžeto pateikimo. Diskusijos bus vėliau kitose stadijose.

14.32 val.

Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1383 (pateikimas)

Taigi tada siūlau pristatyti Labdaros ir paramos įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1383. Gerbiama Ministrė Pirmininkė I. Šimonytė. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Na, čia yra gana paprastas pakeitimas, tačiau susijęs su dabar esančia situacija. Kaip žinome, teikiant paramą Lietuvoje registruotiems paramos gavėjams, taip pat Europos ekonominėje erdvėje registruotiems paramos gavėjams, ne pelno organizacijoms, yra galimybė taikyti donorams paramos teikėjams mokesčių lengvatas. Tačiau dabar susiduriame su ta situacija, kai yra poreikis teikti paramą taip pat ir tiesiogiai Ukrainos įvairioms pelno nesiekiančioms institucijoms, pavyzdžiui, Ukrainos kariuomenei ar kitoms organizacijoms, todėl yra siūloma numatyti galimybę papildyti šitą įstatymą ir numatyti tokią galimybę, kad Ukrainos ne pelno organizacijoms būtų iš esmės taikomos tos pačios sąlygos, kurios yra taikomos Europos ekonominėje erdvėje teikiant paramą ne pelno organizacijoms. Tai toks yra šito projekto tikslas. Irgi prašytume svarstyti skubos tvarka, jeigu Seimas pritartų.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiama premjere. Kažkaip nematau norinčių jūsų paklausti. Motyvų taip pat niekas nenori išsakyti. Tai galbūt galėsime pritarti, kad Vyriausybė siūlo svarstyti ypatingos skubos tvarka. Skubos užtenka? Kaip, gerbiama premjere, siūlote?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Skubos, manau, pakaktų. Jeigu antradienį būtų svarstymas ir ketvirtadienį priėmimas, būtų gerai.

PIRMININKAS. Gerai. Ar galime bendru sutarimu?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Taip, nes galioja vis tiek retroaktyviai nuo nepaprastosios padėties paskelbimo, tai tikėtų ir paprasta skuba.

PIRMININKAS. Dėkoju, pritarta. Pagrindinis komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Siūloma svarstyti kitą antradienį, kovo 15 dieną.

14.35 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 papildymo 125² straipsniu ir 125² straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1314 (pateikimas)

Tada pereiname prie 2-4 klausimo – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo papildymo vienu straipsniu ir straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1314. Gerbiama Ministrė Pirmininkė I. Šimonytė. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū. Kaip žinome, rudenį Vyriausybė pateikė pasiūlymų dėl reguliuojamų naftos ir... atsiprašau, elektros ir dujų kainų kilimo apribojimo. Juos priėmus buvo apribotas elektros ir dujų kainų kilimas buitiniams vartotojams, tačiau tai yra tos kainos, kurios yra universalios galiojančios visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje. O šilumos ūkis skirtingose savivaldybėse yra labai skirtingas ir tiesiogiai VERT'o kainodara galioja tokiu būdu, kad yra nustatoma gerokai vėliau, ir tos kainos, kurios įsigaliojo nuo sausio 1 dienos, savivaldybėse, ypač tose, kuriose yra daugiausia kūrenama naudojant dujas, pašoko tikrai ženkliai.

Dėl šios priežasties Vyriausybė pasiūlė šį šildymo sezoną iš esmės *nunulinti* pridėtinės vertės mokesť centralizuotam šildymui ir taip sumažinti šio šildymo sezono sąskaitas. Tai yra trumpalaikis sprendimas, nes dėl būsimo šildymo sezono, manau, atsižvelgiant į tai, kokios bus toliau dujų, šildymo ir elektros kainų tendencijos, reikės turbūt kitų, labiau horizontalių ir galbūt net ir korektiškesnių nei šitas, sprendimų, tačiau panašus analogas buvo taikomas Lietuvoje iki 2008 metų, kai nebuvo galimybės pagal direktyvą taikyti lengvatinį PVM tarifą. Tuomet jis buvo taikomas tokiu tarsi užskaitos būdu. Tai yra mokestis būdavo priskaičiuojamas, tai buvo fiksuojama kaip valstybės įsipareigojimas paslaugos teikėjui ir rezultatas – veikė kaip mokesčio lengvata.

Vyriausybė siūlo tai pritaikyti ir dabar iki šio šildymo sezono pabaigos. Galvojant apie kitą šildymo sezoną, kaip ir minėjau, reikės ieškoti kitų sprendimų, kurie atrodytų galbūt ir ilgalaikiškesniau, ir korektiškesniau bendros teisės aktų visumos požiūriu. Tačiau šiuo metu, manau, tai yra sprendimas, kurį galima padaryti greitai ir kuris leistų gana ženkliai sušvelninti centrinio šildymo sąskaitas, kurias žmonės gavo šią žiemą ir dar gaus iki balandžio pabaigos. Labai ačiū. Toks yra šito sprendimo tikslas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti daug Seimo narių. Pirmas klausimą užduos M. Majauskas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama premjere, Teisės departamentas išsakė kelias pastabas. Seimo Biudžeto ir finansų komitetas jau šį pirmadienį svarstys šį projektą ir turėsime aiškiai atsakyti į tuos iškeltus rūpesčius, jei būtų galima taip įvardinti.

Pirma. Kelia klausimą dėl poreikio tikslinti biudžetą, nes išleidžiamos viršplaninės pajamos. Antra. Poreikį derinti su Europos Sąjungos PVM komitetu, nes tai yra susiję su pridėtinės vertės mokesčio direktyva. Ir kelia klausimą dėl to, jog yra išskiriama viena kuro rūšis. Jei galėtumėte, prašau pakomentuoti.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Man lengviausia būtų pradėti nuo pabaigos. Kaip aš ir minėjau, dėl kitų kuro rūšių buvo priimti sprendimai, kurie sumažino kainos kilimą įvedant lubas. Buvo įvestos lubos ir reguliuojamai elektros kainai, ir reguliuojamai gamtinių dujų kainai. O šildymui tokių lubų buvo neįmanoma įvesti dėl objektyvių priežasčių, nes tiesiog šildymo ūkis yra įvairus, jis priklauso kiekvienai savivaldybei ir kainų dinamika priklauso nuo to, kokia yra kuro kompozicija.

Dabar dėl biudžeto tikslinimo. Mes tikrai nematome pagrindo tikslinti biudžetą, nes niekam nėra planuojami asignavimai juos išleisti, skirtingai nuo Krašto apsaugos ministerijos, kaip ir nėra mažinamos biudžeto pajamos pagal tuos duomenis, kuriuos mes turime šiuo metu. Todėl mes manome, kad biudžeto korekcijų dabar atlikti tikrai nėra būtina. Iš esmės šitas mechanizmas veikia užskaitos būdu.

Taip jau yra buvę Lietuvos praktikoje. Nesakau, kad tai yra elegantiškiausias sprendimas, todėl ir siūlome jį taikyti labai trumpai – iš esmės tik iki balandžio pabaigos, o toliau pereiti prie kitų sprendimų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia gerbiamas A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ponia premjere, degalinėse litras degalų – 2 eurai, iš jų 1 eurą pasiima valstybė. Elektros kaina nuo 40 eurų už megavatvalandę pakilo, praėjusio mėnesio vidurkis – 200 eurų už megavatvalandę. Taip pat ir dėl dujų, buvo 20 eurų už megavatvalandę, dabar jau kaina 200 ir daugiau eurų už megavatvalandę. Ar valstybei, na, sakykime, padoru taip plėšikauti savo piliečių atžvilgiu, imti už tą patį litrą ar už kubinį metrą penkis, dešimt kartų didesnę savo masę PVM? Būkite miela, atsakykite. Negi jūs manote, kad verslas yra toks nesąžiningas, kad savo tose prekybos, gamybos grandinėse pavogs tą sumažintą PVM ir jo tą efektą? Juk Lenkijoje taip neatsitiko. Kuras bent jau 50 eurų pigesnis yra.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš nesakau, kad pavogs, Lenkijoje ir zlotas yra pigesnis, žinokite, jeigu pastebėjote. Yra daug aplinkybių, ne man jums aiškinti, jūs buvote verslininkas ir žinote, kad valstybė bananų kainos nereguliuoja. Lygiai taip pat valstybė nereguliuoja ir naftos kainų. Ir jeigu tuo metu, kai naftos kaina kyla aukštyn, nežinia iki kokio lygmens valstybė nuspręstų mažinti akcizą, žinokite, jūs nesurastumėte, kur jis ten sumažėjo ar nesumažėjo, ir kainos toliau klostytųsi pagal naftos kainas. Dabar elektros ir dujų kainų augimas pirmam pusmečiui buvo apribotas, dėl to Seimas sprendimus priėmė. Jūs nežiūrėkite į tas megavatvalandes, kurios rinkoje galioja, pavyzdžiui, verslui. Namų ūkiams, reguliuojamiems namų ūkiams tai yra netaikoma ir tą našta ant savo pečių prisiėmė valstybės kontroliuojama įmonė, kuriai greičiausiai reikės valstybės subsidijos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia gerbiamas R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Gerbiama premjere, ši kartą tikrai paprieštarausiu jums. Esate nevisiškai teisi arba esate suklaidinta. Šiandien, kai jūs kalbate apie nuolaidos taikymą centralizuotam šildymui, į centralizuotą šildymą papuola ir elektros energija. Vilniuje irgi mes turime tokių daugiabučių, šildomų elektra. Vanduo yra šildomas irgi elektra. Mes turime tokių buitinių vartotojų, kur ištisos gatvės šiandien yra šildomos biokuru, ir šiandien yra įdomus dalykas, jie nepatenka į jūsų reguliavimą.

Gerbiama ministre, aš manau, kad tikrai siūlyčiau bent jau atidėti šį projektą, bent aš tikrai pasisakysiu prieš per jo balsavimą. Jeigu taikoma visiems, tai, aš manau, reikėtų taikyti visiems. Nereikia išskirti kurios nors skirtingos grupės. Nemanau, kad Monika, kuri gyvena Senamiestyje ir jos atlyginimas šiandien yra 9 tūkst. 300 eurų, dirbdama valstybinėje įstaigoje gali gauti šią lengvatą, kai tuo momentu šilalėje gyvenantis žmogus, kuris kūrenasi biokuru, bet jo pensija yra 250 eurų, negalės pasinaudoti ta lengvata. Ar jūs nemanote, kad iš tikrųjų tai yra nesąžiningas principas, kaip buvo PVM lengvata viešbučiams, restoranams ir kavinėms? Rajonai, regionai to negavo. Vilnius, mes, jūs, aš, turėdami gerus atlyginimus, mes gavome.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Žiūrėkite, aš žinau, kad yra kainos, kurios yra valstybės reguliuojamos, ir tuomet, jeigu valstybė keičia pridėtinės vertės mokestį, tas mokesčio sumažinimas 100 % atitenka vartotojui. Tai tą aš žinau tikrai ir žinau, kad yra kainos, kurios yra nustatomos rinkos. Kai jos yra nustatomos rinkos, tai taip, kaip jūsų paminėtu atveju dėl restoranų ir kitų dalykų, atsiranda milijonas priežasčių, kodėl mokesčių sumažinimas negali tapti vartotojo nauda, nes tada atsiranda, kad brangsta darbo užmokestis, brangsta energetikos ištekliai ir daug kitų dalykų, tai yra tiesa, beje, ir neskubama yra tos naudos atiduoti vartotojui. Vienintelis mechanizmas, leidžiantis tai padaryti, yra arši konkurencija, kurios Lietuvoje nėra dėl rinkos mažumo. Tai ne, nemanau.

PIRMININKAS. Gerbiamas Remigijau, jūs dėl vedimo tvarkos norėjote ar dėl ko?

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKAS. Dėl turinio bus motyvai. *(Balsai salėje)* Pataisyti? Čia, matote, diskusijos tokios... Dėl motyvų galėsite išsakyti. Gerbiamas A. Gedvilas dabar klausia. Prašom.

A. GEDVILAS (DPF). Labai ačiū. Pirmiausia noriu replikuoti klausydamas atsakymų į užduodamus klausimus. Yra konkretus pavyzdys kaimynė Lenkija, kur šiandien degalų litras kainuoja mažiausiai puse euro mažiau, tačiau jūs ir tai neigiate. Tai ar jūs, kaip pasakius, nematote, ar jūs nežinote, ar kaip tai vertinti?

Ir klausimas būtų. Asmenims, turintiems nuosavybės teisę į butą, esantį daugiabučiame name, šiuo metu ir taip taikomas lengvatinis PVM tarifas apšildymui. Iš esmės tai yra sveikintina ir yra labai teigiama. Tačiau individualių namų savininkams ir daugiabučių namų gyventojams, naudojančioms apšildymui tas pačias dujas, elektros energiją, tai nėra numatyta. Sakykite, ar tai sąmoningas sprendimas, ar per nežinojimą? Ar jūs tikrai pritariate tokiam diskriminaciniam projektui, kuris po priėmimo padarys dar didesnę atskirtį?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Žiūrėkite, aš šildau savo namą dujomis, taip jau atsitiko, ir mano sąskaitos augimas yra apribotas valstybės priimtų sprendimų. Tai aš manau, kad gal ačiū. Juo labiau kad aš galiu reguliuoti šildymą, kurį vartoju, savo nuožiūra, ko negali daryti žmonės, gyvenantys daugiabutyje. Kartais gali, kartais jiems pavyksta sunkiau.

Dabar dėl Lenkijos. Aš nesiginčiju su faktais, tiesiog klausimas, kokios yra priežastys. Tai priežastys yra dvi. Pirmiausia Lenkija yra didžiulė rinka su didžiule konkurencija, kur yra daug veikėjų, kurie turi dėl ko pasistengti ir pasistengė taip pat dėl vartotojų konkuruodami. Antras dalykas, Lenkija turi plaukiojantį valiutos kursą. (*Balsai salėje*) Ir po valiutos nuvertėjimo.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, čia nėra diskusijų žanras, visi mes norėtume replikuoti ar kažkaip pataisyti kalbančiuosius, kurių mes klausiamo.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Žiūrėkite, gerbiamas Aidai.

PIRMININKAS. Pagal Statutą paklausiame ir jums atsako.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Aidai, 2009 metais mes čia, šitime Seime, mažinome akcizą dyzelinui. Nepaisant to, kainos augo sparčiais tempais po to, kai buvo sumažintas. Valstybė surinko daugiau pajamų dėl to, kad padidėjo vartojimas, dėl to, kad tai sutapo su ekonomikos pakilimu. Yra daug dalykų, kurie vyksta po to, bet tai nereiškia, kad jie vyksta dėl to.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, tiesiog gerbkime kitus užsirašiusius paklausti. Klausia gerbiama I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašom, užduodame po vieną klausimą.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Jau šiandien teko šiek tiek diskutuoti dėl išaugusių energetinių išteklių kainų ir apskritai dėl infliacijos daromos įtakos. Bet vis dėlto, kalbant apie šitą reikalingą, aš sakyčiau, Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimą, bet galbūt ne iki galo išdirbtą, premjere, ar jūs nemanote, kad jeigu jau sutariame, kad čia yra galimybė valstybei reguliuoti šitas kainas ir yra įvairių žmonių, gyvenančių tiek butuose, kur yra centrinis šildymas, kur, kaip jūs minėjote, nebūtinai reikalinga šita lengvata, lygiai taip pat yra žmonių, gyvenančių individualiuose namuose, kurie turi 21 % PVM šildymui, kuriems labai reikalinga šita valstybės pagalba, kad vis dėlto prie šito sprendimo būtinai būtų įtraukti individualūs vartotojai koku nors mechanizmu. Jeigu ne per pridėtinės vertės mokestį, tai galbūt per specialų fondą, kur galėtų jie tą savo naštą susimažinti. Nes dabartinio mechanizmo, iš Socialinės apsaugos ministerijos mes girdime, nepakanka.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Tai reikia konkrečiai kalbėti, ko nepakanka. Manau, kad kompensavimo mechanizmą mums tikrai teks plėsti ir apie tai mes galvojame. Bet norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad, sakau, esu tarp tų vartotojų, kuris yra vartotojas abiejų dalykų, tai yra turiu tėvų namus, kur yra centrinis šildymas, ir turiu savo nuosavybę, šildomą dujomis. Žinau, kad Lietuvos Respublikos Seimas priėmė sprendimą apriboti gamtinių dujų kainų kilimą reguliuojamiems vartotojams, iš esmės man jau padėjo. Galbūt tai nebuvo būtina, bet toks sprendimas jau buvo priimtas. O dėl šildymo sprendimų nebuvo jokių, kadangi tai yra kiekvienos savivaldybės individualios situacijos pasekmė. Kaip iš tikrųjų susiklosto ten kainos tose savivaldybėse? Tose, kurios daugiausiai kūrėna biokurą, kainų augimas ir nėra toks drastiškas, kaip, tarkime, tose savivaldybėse, kur pusė balanso yra, deja, dujos dėl įvairių aplinkybių. Man atrodo, nėra vieno labai gero sprendimo, čia toks sprendimas, kuris yra mažiausiai blogas. Todėl mes jį siūlome tik šitam šildymo sezonui, nes galvojant apie ateitį reikia kitų sprendimų, kurie būtų geresni ir taiklesni ir taip pat atsižvelgtų į tai, ką jūs kalbate.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausti skirtas laikas išseko. Dabar galbūt gerbiama premjerė galėtų ir pailsėti, nes mes klausysime motyvų. Manau, kad jų bus. Už norėtų kalbėti gerbiamas M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Pradėsiu nuo to, kad iš tiesų šis siūlymas turi kelis trūkumus. Tai yra išleidžiamos viršplaninės biudžeto pajamos netikslinant biudžeto, ką aš taip paprastai pavadinčiau, sakyčiau, gal ne ingridiškas veiksmas; jis nėra derintas su Europos Komisija, to reikalauja Pridėtinės vertės mokesčio direktyva ir išskiriama viena šildymo priemonė iš visų kitų. Tačiau jis turi ir labai aiškių privalumų.

Mes puikiai žinome, kad centrinis šildymas yra privalomas ir tu jo negali pasirinkti. Dažnu atveju jis yra neefektyvus. Ir kadangi kainos yra reguliuojamos, šio siūlymo visa nauda atitenka vartotojams. Todėl aš šiuo atveju tikrai pritarsiu šiam siūlymui ir kviesiu kolegas pritarti, ir aš tikiuosi, kad Biudžeto ir finansų komitetas, svarstydamas šį sprendimą pirmadienį, pritars jam. Bet, kaip ir girdėjome iš gerbiamos premjerės, laukia ir daugiau sprendimų, kurie apims ne tik centrinį šildymą, bet, tikėtina, ir tuos, kurie šildosi elektra, tuos, kurie šildosi dujomis ar šildosi kitomis priemonėmis. Ir tokie sprendimai bus numatyti jau ateinančio šildymo sezono metu. Todėl, gerbiami kolegos, kviečiu pritarti šiam siūlymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš pasisakys gerbiamas R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tikrai smagu, kad dar premjerė yra salėje. Aš tikrai esu kategoriškai prieš vien todėl, kad yra pažeidžiamas būtent lygiateisiškumo principas. Jis yra įtvirtintas Konstitucijoje. Kaip ir PVM lengvata viešbučiams, restoranams, kavinėms ir kitiems buvo pažeidimas, aš manau, kad istorija ir Konstitucinis Teismas išaiškins to pažeidimo esmę ir principus. Negali valstybė ir negali Seimas priiminėti sprendimų išimtinai, tik tam tikrai asmenų grupei taikyti lengvatą, neatsižvelgdamas į jų socialines... pajamas.

Dar kartą noriu pabrėžti, kad šiandieną žmogus, gyvenantis Vilniuje, Senamiestyje ar bet kur kitur, kai jo pajamos siekia 3, 4 ir 5, 7 tūkstančius eurų, negali gauti lengvatos, kurią gauna žmogus, kurio pensija yra 250 eurų ar 180 eurų. Žiūriu, yra socialinės apsaugos ir darbo ministrė, ir aš niekaip neįsivaizduoju, kaip ji galės balsuoti už. Tai, ko gero, bus vienas šurkščiausių pažeidimų žmogaus teisių prasme, tai yra pajamų prasme. Valstybė visą laiką pasisako už tai, kad jautriausios socialinės grupės žmonės turi gauti paramą iš valstybės, o šiandien ministrė balsuodama už balsuoja už elitą ir išrinktųjų lengvatą. Šiandien aš manau, kad priešingai mes turime eiti. Mes turime eiti ir tiems žmonėms, kuriems reikia pagal gaunamas pajamas, skirti pašalpą ar kitus dalykus.

Kitas dalykas, ką pasakė premjerė dėl kavinių. Kavinėms... buvo išimtinai pritaikę visiems, kas turėjo maisto leidimą arba prekiauti alkoholiniais gėrimais, arba apgyvendinimu. Šičia žmonės negalės tuo pasinaudoti.

Ir, premjere, mano patarimas. Yra mano užregistruotas įstatymo projektas dėl Trakų ir miškelių, visų kitų privatizavimo aukciono būdu. Kuo skubiau ir kuo greičiau, Vyriausybė, priimkite išvadą. Tai yra apie 150 tūkst. hektarų žemės. Šiandien mes biokuro galėtume pasirūpinti dvejiems metams į priekį. Iš to valstybė gautų mokesčius ir gautų pajamas. Tai nei daug, nei mažai – virš 500 mln.

Kitas yra dalykas. Kaip tik salėje sėdi aplinkos apsaugos ministras. Mano įstatymo buvo projektas – renovuojant daugiabučius išskirti būtent geoterminį šildymą ir saulės. Deja, jūsų ministerija atmetė tokį mano projektą ir parašė neigiamą išvadą.

PIRMININKAS. Laikas, gerbiamas kolega!

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Aš netgi siūliau mažąsias katilines padaryti prie kiekvienos, kaip yra Taline. Jūs irgi atmetėte šį pasiūlymą ir pasakėte, kad neigiama išvada.

PIRMININKAS. Laikas, gerbiamas kolega!

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Tai jūs pažiūrėkite, ką jūs teikiate. Atsiprašau, pirmininke.

PIRMININKAS. Ačiū, ačiū. Gerbiamas A. Butkevičius per šoninį mikrofoną. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, aš tai dėl vedimo tvarkos. Nesvarbu, ar premjerė stovi tribūnoje, vis dėlto jūs klausti turite skirti 1 minutę, atsakyti – 2 minutes. Buvo mano eilė paklausti. Arba jūs tada turite leisti ilgiau klausinėti Seimo nariams ypač svarbiais klausimais. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tiesą sakant, turiu priminti, kad biudžeto pateikimo metu aš sudariau galimybę dar papildomai dviem paklausti Seimo nariams, nors laikas jau buvo pasibaigęs. Lygiai taip pat čia jau laikas buvo 1 minutė kaip pasibaigęs. (*Balsai salėje*) Aš labai atsiprašau, aš

suprantu. Aš jums aiškinu savo vedimo tvarkos logiką. Labai atsiprašau, kad jums neteko paklausti, tikrai stengsimės sudaryti tas galimybes kuo labiau.

Gerbiami kolegos, kaip suprantu, bendro sutarimo nebus šituo klausimu? Teks balsuoti. Gerai, tada balsuosime balsavimo metu.

14.54 val.

Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1383 (pateikimo tęsinys)

Dabar aš turiu prisipažinti jums, kad esu padaręs nedidelę pirmininkavimo klaidą. Grįžtame prie darbotvarkės 2-3 klausimo. Mes pritarėme bendru sutarimu, tai yra Labdaros ir paramos įstatymas, tai yra ankstesnis, kurį pristatė premjerė. Ir kad skubos tvarka, ir komitetą paskyrėme, ir viską, bet aš nepaklausiau, ar mes projektui pritariame po pateikimo. Tai labai atsiprašau, klausiu dabar. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ne, norite balsuoti, gerai. Tada prie balsavimo... (*Balsai salėje: „Dabar, dabar!“*) Ne, dabar mes negalime balsuoti. Jeigu bendru sutarimu, aš to ir klausiu, ar galime bendru sutarimu? Jeigu galime, tada viskas lieka, kaip jau nusprendėme. Dėkui, po pateikimo pritarta bendru sutarimu, tada skubos tvarka ir Biudžeto ir finansų komitetas. Labai ačiū.

14.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2023–2025 metų vidutinio laikotarpio tikslo nustatymo“ projektas Nr. XIVP-1360 (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 2-5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2023–2025 metų vidutinio laikotarpio tikslo nustatymo“ projektas Nr. XIVP-1360. Ir vėl gerbiama Ministrė Pirmininkė I. Šimonytė į tribūną. Prašom. Pateikimas.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Čia yra biudžeto planavimo dalykai – pagal euro zonos finansų valdyseną ir pagal mūsų teisės aktus turi būti nustatytas vidutinio laikotarpio tikslas. Dabar jis turi būti nustatytas artimiausiam trejų metų laikotarpiui, tai yra 2023–2025 metų laikotarpiui. Iš esmės šio rodiklio tikslas yra taip valdyti viešuosius finansus, kad valstybės skola ir deficitas neperliptų numatytų rėžių.

Dabar yra siūloma nustatyti 1 % deficitą kaip tikslą ir tai yra švelniausias tikslas, kuris gali būti nustatytas pagal Europos Sąjungos teisės aktus dėl fiskalinės valdysenos. Pagrindinė priežastis, dėl kurios nesiūlome griežtinti to tikslo, yra didžiulis neapibrėžtumas, jis dabar vyrauja dėl ekonominių projekcijų, dėl ekonominės prognozės ir atitinkamai biudžeto pozicijos, ypač 2023–2025 metais, todėl siūlome patvirtinti 1 % struktūrinio deficito rodiklį ateinantiems trejiems metams, o vėliau, žinoma, kai matysime konkrečią ekonomikos plėtrą ir ateinančių laikotarpių prognozes, kitais metais, tarkime, 2024–2026 metų galbūt jis galėtų būti koreguojamas, bet šiuo metu to daryti pagrindo nematome, nematome pagrindo per daug sugriežtinti, nes neapibrėžtumų yra be galo daug. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. K. Masiulis pirmas norėtų, bet jo nėra, tad praleidžia tą progą. Gerbiamas A. Skardžius, jis yra. Prašom klausti.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Ponia premjere, ištis praėjusiais metais buvo surinkta beveik 1 mlrd. 100 mln. daugiau pajamų, negu buvo planuota. Dabar mūsų projekcijos, žvelgiant į BVP augimą, yra taip pat tokios labai neapibrėžtos, nes neaišku, kaip ekonomiką paveiks pandemija, kaip ekonomiką paveiks tie kariniai įvykiai. Turbūt visi pajusime visas sankcijas ir visa kita. Todėl turbūt reikėtų aiškiai apibrėžti. Mano klausimas būtų: vis dėlto dėl to biudžeto viršplaninio surinkimo dėl išaugusios infliacijos (turbūt šiemet ji bus kur kas didesnė negu praėjusiais metais), dėl tų lėšų panaudojimo. Kaip jūs planuojate, sakykime, užtikrinti skaidrų tų lėšų panaudojimą, nes tai gana didelės lėšos, dešimtadalis biudžeto?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Pirmiausia dėl praėjusių metų. Tai, kad praėjusiais metais ekonominės realijos buvo gerokai geresnės, negu planuojant biudžetą ir netgi tikslinant birželio mėnesį,

yra labai gerai, bet jūs turėtumėte prisiminti, kad tikslinant biudžeto projektą birželio mėnesį biudžeto deficitas buvo 7 % deficitu. Ir tai, kad mes kaip rezultatą dėl viršplaninių pajamų turėsime gerokai mažesnę deficitą, yra labai puiku, nes tai reiškia, kad mažiau užaugo skola, bet tai vis dar reiškia deficitą, tai nereiškia pertekliaus. Man kartais atrodo, kad kartais kolegos painioja viršplanines pajamas su biudžeto pertekliumi. Viršplaninės pajamos yra biudžeto perteklius tik tada, kai biudžetas neturi deficitu.

Dabar mes kalbame tik apie mažesnę deficitą kol kas. Nepaisant to, ką aš jau esu minėjusi, manau, kad ekonominės projekcijos veikiausiai bus peržiūrėtos ir Lietuvos banko, ir Finansų ministerijos, bus atnaujintos ir pajamų prognozės, kiek tą bus įmanoma patikimai padaryti iki metų pabaigos. Tada su biudžeto patikslinimais Lietuvos Respublikos Vyriausybė ateis į Seimą. Niekas negali išleisti pinigų kitaip, negu yra numatyta biudžete. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiama premjere, jūs galite užimti savo vietą. Dabar motyvai už, prieš. Ar yra norinčių pasisakyti? Nematau norinčių kalbėti nei už, nei prieš. Gal mes galėtume bendru sutarimu po pateikimo pritarti? Galime. Dėkoju, pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas – Audito komitetas. Ar galime bendru sutarimu? Galime. Dėkoju. Siūloma svarstyti kovo 15 dieną. Pritariame? Dėkoju, pritarta. Taigi, šiuos klausimus baigėme.

15.00 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 32, 64, 68 ir 108 straipsnių pakeitimo bei Įstatymo X² skyriaus papildymo ketvirtuoju skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1385, Civilinio kodekso 3.242 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1386, Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1387, Paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 5 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1388, Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 1 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-1389, Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 1 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1390, Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 15 ir 22⁴ straipsnių bei Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1391, Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 23, 24 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1392, Neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 1 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1393 (pateikimas)

Dabar aš norėčiau paprašyti nusikelti šiek tiek į darbotvarkės rezervinius klausimus ir pakviesti socialinių reikalų ir darbo ministrę gerbiamą M. Navickienę pristatyti rezervinių klausimų paketą. Tada rezervinį 3 klausimą. Čia yra daug lydimųjų, tada visas rezervinis 3 klausimas – Nr. XIVP-1385, Nr. XIVP-1386, Nr. XIVP-1387 ir taip iki (tuoj, sekundėlę, lapas liko) projekto Nr. XIVP-1393, iki rezervinio 3-9 klausimo. Nuo 3-1 iki 3-9 klausimo prašom pristatyti visą įstatymų paketą. Prašom.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamieji kolegos, noriu pristatyti paketą įstatymų projektų tam, kad galėtų laiku įsijungti socialinė parama iš Ukrainos bėgantiems karo pabėgėliams. Labai svarbus aspektas yra tas, kad pasikeitė šiek tiek planas nuo to, kokį statusą planavome ir galvojome, kad tie žmonės turės, tai yra laikinas leidimas gyventi Lietuvoje dėl humanitarinių priežasčių, tačiau Europos Sąjungos Tarybai apsisprendus kovo 4 dieną, kad šiems asmenims bus pradėta taikyti laikinoji apsauga, savo projektus patobulinome ir pritaikėme jau šitam mechanizmui, kuris galios visoje Europoje. Artimiausiu metu Vyriausybė priims nutarimą dėl šio laikinos apsaugos mechanizmo įgyvendinimo ir nuo to nutarimo pradžios žmonės galės gauti piniginę socialinę išmoką, taip pat kompensacijas už šildymą, vandenį. Tačiau mūsų valstybės tikslas yra bėgantiems nuo karo pabėgėliams rasti ir turėti saugią apgyvendinimo vietą, maitinimą, taip pat švietimo paslaugas vaikams, darbą, galimybę dirbti, o tiems žmonėms, kurie dėl įvairių priežasčių negali, negalės dirbti, užtikrinti minimalią socialinę paramą tokią, kokią gauna ir Lietuvos nepasiturintys gyventojai.

Šiais projektais siūlome išplėsti socialinės paramos suteikimo apimtį užsieniečiams, kuriems suteikta laikinoji apsauga, tai yra nustatyti teisę gauti išmokas vaikams, laidojimo pašalpą, paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti, vienkartinę išikūrimo paramą, nustatyti negalią, suteikti teisę naudotis visomis neįgaliųjų socialinės integracijos priemonėmis, skirti ir mokėti jiems slaugos ir priežiūros išlaidų tikslines kompensacijas, šalpos pensijas, socialinio draudimo senatvės ar netekto darbingumo pensijų priemokas.

Taip pat siekiant užtikrinti į Lietuvos Respubliką atvykusių nelydimų nepilnamečių užsieniečių geriausius interesus ir vaiko teisių apsaugą, tobulinti nepilnamečių užsieniečių teisinę padėtį nustatantį teisinį reguliavimą. Tai yra pagreitinanti procedūrą Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme, nustatyti papildomus socialinės globos, teikiamos nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams, finansavimo šaltinius, sudaryti teisinės prielaidas greičiau išduoti licencijas institucinei globai, kai numatoma teikti socialinę globą tik nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams, atvykusiems iš užsienio valstybės, kurią ištiko humanitarinė krizė.

Taip pat siekiant užtikrinti asmenų minimalių poreikių užtikrinimą, tobulinti Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatyme nustatytą šalpos išmokų ir pensijų priemokų mokėjimą reguliuojančias nuostatas, įvertinus, kad dėl užsienio valstybės ištikusių humanitarinių krizių gali sukurti tarpinstitucinis bendradarbiavimas su Lietuvos Respublikos kompetentingomis institucijomis ir dėl to asmenys gali netekti teisės gauti šalpos išmokas bei pensijų priemokas.

Siūlomu teisiniu reguliavimu siekiame užtikrinti, kaip ir minėjau, minimalius užsieniečių, kuriems suteikta laikinoji apsauga, poreikius, užtikrinti nelydimų nepilnamečių užsieniečių teisių apsaugą bei užtikrinti nepertraukiamą šalpos išmokų skyrimą ir mokėjimą.

Atsižvelgdami į tai, kad neįmanoma prognozuoti Ukrainos gyventojų, kuriems galėtų būti suteikta laikinoji apsauga, skaičiaus, taip pat neįmanoma prognozuoti iš Ukrainos ir kitų užsienio valstybių galinčių atvykti nelydimų nepilnamečių skaičiaus, apskaičiuoti preliminarus lėšų poreikio įstatymų projektams neturėjome galimybių ir prašyčiau, kolegos, pritarti siūlomiems pakeitimams, nes tos paramos, socialinės paramos, atvykstantiems žmonėms gali prireikti jau labai greitai.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamai ministrei. Jūsų nori paklausti nemažai Seimo narių. Pirmas klausia G. Kindurys. Prašom.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, noriu paklausti, kokie pagrindiniai įpareigojimai (bent trumpai), gal šiuose projektuose yra kartu ministerijos ir Vyriausybės sprendimas savivaldybėms dėl pagalbos žmonėms, iš Ukrainos atvykusiems į Lietuvą. Klausiu, nes privatus asmenys, verslo subjektai jau savarankiškai priima, apgyvendina ukrainiečius, tačiau jiems prie savo iniciatyvų ir lėšų reikia ir savivaldybių pagalbos. Kai kada net labai elementariais klausimais. Susidūrėme, kad reikia centralizuotai nuvežti iki valstybės institucijos kokio nors padalinio ar pas medikus ir panašiai, o savivaldybės, žinoma, be teisės akto leidimo negali naudoti savo biudžeto lėšų nenurodytoms reikmėms.

Dar noriu papildomai tokį pasiūlymą ar dėmesį atkreipti, kad tiek jūsų ministerijos svetainėje, tiek kituose internetiniuose puslapiuose yra skelbiama apie galimas paramas. Gal reikėtų paskelbti, kaip konkrečiai savivaldybės gali ir privalo padėti atvykstantiems. Manau, tai būtų labai veiksminga ir labiau koordinuota pagalba.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Tikrai manau, kad bendradarbiavimo su savivaldybėmis mechanizmas dar nusistovės. Šiandien tikrai jaučiame gerą valią ir norą padėti, ir ne tik iš nevyriausybinių organizacijų, bet ir iš savivaldybių, kurios priima dabar iš karto nelydimus nepilnamečius, aprūpina ir gyvenamąją vietą, ir maistą, ir kitais dalykais. Jaučiame tą susitelkimą. Dabar, pavyzdžiui, kalbant apie nelydimų nepilnamečių iš globos įstaigų grupes, kurios pasiekia savivaldybes, tai šiais įstatymų projektais numatome, kad finansavimas globos įstaigai už globojamus vaikus bus skirtas nuo administracijos direktoriaus įsakymo, kad prisiimama globa už šituos vaikus, pasirašymo, ir bus skirta už tą laikotarpį, kuris jau bus pasibaigęs, bet nuo sprendimo priėmimo datos.

Taip pat socialinė parama. Jeigu yra noras, savivaldybių tarybos, jūs puikiai žinote, gali priimti sprendimą suteikti, išmokėti nustatyto dydžio išmokas. Tai yra labai individualūs kiekvienos savivaldybės sprendimai, kurie galimi. Dabar pagal įstatyminį reguliavimą, kai įsijungs laikinoji

apsauga, socialinės išmokos dydis sieks 107 eurus, bet tikrai savivaldybėms niekas nedraudžia priimti tam tikrų individualių sprendimų pagal savo biudžeto galimybes ir norą prisidėti. Jau nekalbant apie transporto paslaugas. Ir dabar matome, kad savivaldybės tikrai ir naudoja, ir padeda, ir prisideda nesant kokio nors papildomo teisinio reglamentavimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, turbūt reikia padėkoti ir jums, ir komandai už operatyvią veiklą ir šio įstatymo pateikimą, nes tų klausimų vis kyla. Pirmiausia tie žmonės, kurie priima, susiduria, centrai.

Mano klausimas, kadangi aiškinamajame rašte nieko apie tai neparašyta, vis dėlto preliminarus poreikis lėšų, kurios gali būti reikalingos įvykdyti visas įstatymo pataisas. Suprantu, kad sunku apskaičiuoti, nes nežinome kiekių, bet ar yra tam tikras rezervas jūsų kabineto stalčiuje. Jeigu ne, tai kaip šitą problemą spręsimė? Tai yra vienas klausimas.

Antras klausimas. Įstatymas įsigalios tik balandžio 1 dieną, bet jau šiandien yra atvykusių žmonių. Kaip einamąsias problemas spręsti su Ukrainos piliečiais, kurie jau atvyko ir iškilo vienokia ar kitokia problema? Mes su jumis diskutavome apie Užimtumo įstatymą, čia neliečia, čia išmokų klausimas, bet tai vis tiek vienaip ar kitaip susiję. Pirmiausia dėl *status quo*, ką daryti šiandien, jeigu iškyla problema? Labai ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas Algi, už klausimus. Pirmiausia nuo antro pradėsiu. Jeigu kalbėtume apie patį planavimo procesą, tai dabar yra įsijungęs vadinamasis humanitarinis paketas, kai mes žmones apgyvendiname, suteikiame maitinimą, išitraukusios nevyriausybės organizacijos, kurios irgi gauna finansavimą ir taip pat telkia finansavimą iš geros valios žmonių tiek maitinimui, tiek humanitariniams paketams, tiek medikamentams. Dabar svarbiausia, kad tie žmonės turėtų kur gyventi, saugų stogą virš galvos, maitinimą. Pradedama iš karto ieškoti darbo, galimybių eiti į švietimo įstaigas.

Visas tas procesas šiek tiek užtrunka, bet kalbant apie išmokas, nepaisant to, kad tai, ką šiandien pateikiu, yra kaip papildomos socialinės garantijos žmonėms šalia laikinosios apsaugos mechanizmo, kuris įsijungs iš karto, Vyriausybei priėmus nutarimą, kaip ir minėjau, tai bus padaryta artimiausiu metu. Ir bazinės, tos minimalios socialinės išmokos galės būti mokamos iš karto, kai tas statusas jau įsigalios.

Bet kaip ir minėjau kitam kolegai, kad savivaldybėms niekas neuždraudžia priimti sprendimų ir dabar pasirūpinti tais žmonėmis, jiems priskirti kokias nors papildomas socialines išmokas, kol įsigalios teisės aktai. Čia kalbant apie tai, kas ir kada kam priklausom.

Dabar dėl pinigų. Bandėme skaičiuoti įvairiai, kurti tikimybių teorijas, maždaug kokia ten gali būti sudėtis šeimynų, atvykstančių į Lietuvą. Bet tikrai labai sudėtinga tai padaryti. Ar bus specialių poreikių, ar nebus. Kiek bus nėščių moterų, kiek bus vaikų šeimoje. Tiesiog nesinorėjo spekuliuoti tokiais labai neapčiuopiamais skaičiais. Būtent todėl tų lėšų poreikio ir nenurodėme, tai suderinome ir su Finansų ministerija. Dabar lėšos bus skiriamos iš rezervo ir tikimasi, kad ir Europos Sąjungos finansavimo mechanizmai įsijungs. Apie tai daug diskusijų dabar vyksta įvairiuose formatuose ir tarybose, jose irgi dalyvaujame. Tikimės, kad įsijungs irgi papildomi finansavimo mechanizmai, kurie padės mums tą naštą dalintis solidarčiai.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiama ministre. Tik irgi atkreipiu dėmesį į kolegų dar buvusius pasakymus, kad gal geriau trumpinkime ir atsakymus, ne tik klausimus. Jūs labai išsamiai taip. Klausia gerbiamas K. Vilkauskas. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, aš irgi džiaugiuosi, kad taip operatyviai, viena iš geriausių ministerijų, mano nuomone, ir puikiai susitvarkote, gana operatyviai. Tik aš, prieš tai kolegą minėjo, šiek tiek patikslinsiu, grįžiu prie tų klausimų, nes savivaldybėms dabar irgi sudėtinga yra dėl energetinių šaltinių kainų, dėl įvairių kitų iššūkių. Tie pinigai, kurie ateitų į savivaldybes, turėtų ateiti gana operatyviai, nes jos suplanavusios savo biudžetus, kad nebūtų taip, kaip buvo su migrantų, nelegalių migrantų krize.

Ir kitas klausimas, ar nereikėtų atkreipti dėmesio, kad reikėtų stiprinti socialinių darbuotojų skaičių, didinti skaičių, nes tikrai su tokiais iššūkiais ir Vaiko teisių apsaugos tarnybos, ir socialiniams darbuotojams bus kritiškai sunku tvarkytis. Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš dar kartą norėčiau sugrįžti prie tų finansavimo mechanizmų. Kaip ir minėjau, jeigu kalbėtume apie globą, tai mes tikrai kompensuosime nuo to laiko, kai administracijos direktorius pasirašys sprendimą dėl vaikų globos.

Dabar visi kiti dalykai. Pereinamuoju laikotarpiu bet kuriuo atveju mes dalinamės našta. Ir valstybė, ir savivaldybės, ir nevyriausybinių organizacijos, kurios padeda, dabar teikia paslaugas. Aš tikrai labai džiaugiuosi ir didžiuojuosi tuo, kad turime tokią platformą kaip „Stiprūs kartu“ arba Raudonasis Kryžius, „Caritas“, maltiečiai, „Maisto bankas“, kurie tikrai padeda pasirūpinti sunkiu momentu, kol įsigalios visi reikiami teisės aktai, kad galėtume visą tą pagalbą jau turėti struktūruotą. Bet kuo anksčiau pradėsime tai daryti, tuo tas algoritmas greičiau nusistovės. Turime nuolatinis formatus su savivaldybėmis, kur tariamės, girdime tuos nuogastavimus arba girdime keliamus klausimus, juos sprendžiame, bet noriu pasakyti, kad šis etapas, šis mėnuo, kol mes įsivažiuosime, irgi reikalauja tam tikro bendradarbiavimo, ir mes jį jaučiame iš savivaldybių.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausia gerbiamas T. Tomilinas. Atsiprašau, R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Iš tiesų, ministre, aš sveikinu visą jūsų ministeriją su greitu ir operatyviu darbu. Dėl savivaldybių esate šiek tiek neteisi, nes neduodate garantijų ir savivaldybės nežino, ar bus atgaline data gražinami pinigai, ar ne. Tai tikrai pataisykite šią savaitę, rytoj ar poryt, ar pirmadienį, kiek jūs esate numatę, nes mes savivaldybių patvirtinome biudžetus. Tarkime, mes numatėme 20 tūkst., dabar matome, kad nebeužteks. Tai ministerija to nesako.

Ir, ministre, prieš tai į mano klausimą. Jūs kalbate apie papildomas socialines garantijas, apie minimalią socialinę garantiją. Kaip jūs vertinate, mūsų šeima, kuri yra priėmusi trijų asmenų šeimą iš Ukrainos, ji gyvena atskirai name, kūrena biokuru...

Šiandien elitas, kuris uždirba daug, gyvena Vilniuje, gaus PVM lengvatą šildymui. Ar nemanote, kad ta minimali?.. Požiūris ir kiti panašūs dalykai turėjo būti suderinti su jumis ir ne šiaip Vyriausybei eiti makabriškais keliais – vieniems taikyti lengvatą, o kitiems netaikyti. Nes taip būtumėte sutaupę apie 17 pinigų, 17 mln. eurų pinigų.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Žiūrėkite, gerbiamas kolega. Aš manau, kad visos priemonės, kurios šiandien yra inicijuotos Vyriausybės tam, kad būtų sumažintas energijos kainų efektas namų ūkiams, dera tarpusavyje. Vienos priemonės apima vieną segmentą žmonių, kitos apima kitą segmentą. Centrinis šildymas, jūs puikiai suprantate, yra plačiausiai naudojamas visoje Lietuvoje. Didžiausias kiekis žmonių naudojami centriniu šildymu. Ši PVM lengvata nėra pati taikliausia, aš sutinku, ji nėra pati taikliausia. Bet ji yra kaip vienas iš mechanizmų, kuris gali padėti amortizuoti. Aš tikiu, kad šiandien mes turime naudoti visus, kokius galime.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausia gerbiamas T. Tomilinas. Prašom. Jau paskutinis turėtų klausia. Prašom.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiama ministre, klausimas nesusijęs su jūsų teikiamu projektu tiesiogiai, bet šiaip man jūsų nuomonė įdomi. Prezidentas V. Zelenskis karo pradžioje paskelbė amnestiją visiems padariusiems nesunkų nusikaltimą tam, kad jie galėtų prisijungti prie kovojančių žmonių. Mano klausimas yra toks. Ar jums neatrodo, kad mums vertėtų peržiūrėti nuostatą atimti iš visų pabėgėlių, migrantų, kurie yra laikomi mūsų uždaruose centruose, tą 12 ar 13 eurų išmoką?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Atimti?

T. TOMILINAS (DFVL). Mes jau atėmėme praeitą rudenį, atėmėme iš jų paskutinius laisvus asmeninius pinigus ir laikome juos visiškai uždarytus. Ar nevertėtų šioje situacijoje bent parodyti nors truputį gailėstingumo?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Man atrodo, kad tai yra tikrai skirtingi kontekstai, skirtingi klausimai. Tie žmonės, kurie šiandien gyvena Lietuvoje perėję sieną, nelegaliai kirtę sieną per Baltarusiją, ypač pažeidžiamos grupės, kurios gyvena Rukloje ir Naujininkuose... tai mes tikrai nesusiduriame su problemomis, kad yra kažkas iš tų žmonių atimama. Mes, atvirkščiai, dabar kalbame, kad vaikai galėtų lankyti ugdymo įstaigas, ir lankyti tas ugdymo įstaigas išeidami iš gyvenamųjų stovyklų. Man atrodo, turime suprasti, kad šiuo atveju mes siekiame dviejų tikslų. Vienas tikslas yra užkardyti nelegalios migracijos kelius į Lietuvą. Kita vertus, saugoti žmogaus teises tų žmonių, kurie jau yra pasiekę mūsų šalį. Mes tai stengiamės daryti.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiausiai ministrei. Jūs atsakėte nors ir ne į visus klausimus, bet laikas (jau net 2 minutes viršijome) klausyti baigėsi. Motyvai. Niekas neužsirašė kalbėti dėl motyvų.

Gerbiami kolegos, gal mes galime bendru sutarimu pritarti šiam paketui? (*Balsai salėje: „Negalime.“*) Negalime? Gerai, jei kas nors sako, kad negalime, vadinasi, paliekame, balsavimo metu apsispręsimė. Kaip jūs norite. Norėjau sutaupyti jūsų ir mūsų visų laiko. Gerai. Tada paliekame, balsavimo metu apsispręsimė.

Dabar grįžtame prie pagrindinės darbotvarkės ir čia aš dairausi, ar yra krašto apsaugos ministras. Yra.

15.18 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 17, 25, 27, 35, 37, 39, 46, 47, 51, 90 ir 92 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1365, Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 37, 39, 48, 50, 52, 98 ir 100 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1366, Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 4, 6, 17, 24, 34, 40, 44 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1367 (*pateikimas*)

Tai 2-6.1 klausimas – Viešųjų pirkimų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1365. Gerbiamas A. Anušauskas. Ir čia yra lydimieji 2-6.2 ir 2-6.3 klausimai. Visus prašome bendru paketu ir pristatyti. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, įstatymų projektai parengti įgyvendinant XVIII Vyriausybės programos siekį užtikrinti, kad valstybės institucijose ir nacionalinio saugumo požiūriu svarbiuose sektoriuose, įskaitant 5G infrastruktūrą, nebūtų naudojamos nepatikimų gamintojų technologijos ir įranga, bei nacionalinio saugumo strategijos uždaviniui užtikrinti, kad ypatingos svarbos infrastruktūroje ir valstybės informaciniuose ištekliuose būtų naudojama tik patikimų gamintojų įranga. Taigi atsižvelgiant į tai, projektais siūloma nustatyti pareigą šalinti iš pirkimų siūlymus dėl informacinių ryšių technologijų, prekių ir paslaugų, jeigu tiekėjas ar kontroliuojantis asmuo yra iš nepatikimos valstybės ar teritorijos.

Įstatymo projektas iš dviejų dalių. Krašto apsaugos ministerija darė dėl informacijos ir ryšių technologijų, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos dalis dėl pirkimų iš grėsmę keliančių valstybių mobilizacijos, nepaprastosios ir karo padėties metu. Šioje dalyje projektu siūloma nustatyti galimybę atmesti tiekėjo pasiūlymus ir nutraukti sudarytas sutartis mobilizacijos, karo ar nepaprastosios padėties metu, kai tiekėjas ar jį kontroliuojantis asmuo yra registruoti grėsmę keliančių valstybių teritorijose, prekių ar sudėtinių dalių kilmė ar paslaugos teikimas yra iš grėsmę keliančios valstybės teritorijos. Tą grėsmę keliančių valstybių sąrašą tvirtintų Vyriausybė.

Pabaigai Seimo Teisės departamento pastaba, kad nuostatos nesuderintos su nuo kitų metų sausio 1 dienos įsigaliosiančiomis įstatymo nuostatomis. Tai pozicija yra tokia, kad iki to laiko Ekonomikos ir inovacijų ministerijos siūlomi įstatymų pakeitimai bus suderinti.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamam ministrui. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. M. Majauskas klausia pirmas, bet aš jo lyg ir nematau, jeigu gerai įžiūriu, tai jo nėra. Tada gerbiamas A. Skardžius. O, kaip tyčia jo irgi nėra. Taigi klausimai baigėsi, gerbiamas ministras gali grįžti į savo vietą.

Ir yra motyvai. Ar bus norinčių išsakyti motyvus? Kol kas nematau nė vieno.

Tai galbūt galime bendru sutarimu pritarti paketui po pateikimo? Kolega turės pasisakymą per centrinį mikrofoną. Gerbiamas Kazys Bagdonas. Prašau.

A. BAGDONAS (LSF). Andrius Bagdonas.

PIRMININKAS. Atsiprašau, Andrius Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, salėje yra apie 20 Seimo narių. Vienokią ar kitokią nuomonę visais klausimais, aš manau, mes turime teisę išsakyti balsuodami ir balsavimo laikas yra numatytas. Negalima automatiškai visų klausimų priiminėti bendru sutarimu, kai salėje sėdi apie 20 Seimo narių. Ačiū, tikiuosi, kad ateityje taip nebus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Statutiškai, procedūriškai galima taip daryti ir mes taip daug kartų darėme. Tai taupo mūsų visų laiką. Jeigu klausimai nėra keliantys diskusijų. Jokiu būdu neduodu bendru sutarimu tų klausimų, kurie kelia diskusijas, dėl kurių žmonės užsirašo kalbėti ir prieš, ir už. Bet jeigu yra bendras fonas, kad visos frakcijos pritaria, mes galime tiesiog taupyti laiką.

Ateityje tikiuosi jūsų visų supratimo, bet kadangi jūs prieštaraujate, tai tada nukelsime į balsavimo laiką.

15.22 val.

Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 12, 13 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1351 (pateikimas)

Toliau pagal darbotvarkę 2-7 klausimas – Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1351. Pranešėja – gerbiama viceministrė L. Maskaliovienė. Prašau.

L. MASKALIOVIENĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Papildydama krašto apsaugos ministro pateiktus Viešųjų pirkimų įstatymą ir kitus teisės aktus, Vyriausybė teikia svarstyti Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 12, 13 ir 19 straipsnių pakeitimus. Pakeitimai yra susiję su gruodžio mėnesį Seimo patvirtintos atnaujintos Nacionalinio saugumo strategijos, kurioje jau buvo pabrėžiama stiprėjanti autoritarinių ir demokratinių valstybių priešprieša, įgyvendinimu. Šiuos teiginius šių dienų kontekstas ir įvykiai Ukrainoje tik iliustruoja, tų įvykių svarbą ir tų nuostatų, kurių pakeitimus mes teikiame, svarbą.

Pačioje strategijoje buvo paminėta apie grėsmes ir kokias priemones būtų galima įgyvendinti. Praktika parodė, kad kai kurios iš tų priemonių yra gana skubios tam, kad būtų reaguojama į dabartinę situaciją. Kaip viena iš priemonių, kuria siekiama užtikrinti svarbiausių valstybės sektorių atsparumą, strategijoje akcentuojama veiksminga užsienio investicijų ir sandorių strateginiuose sektoriuose kontrolės sistema ir atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimas.

Atsižvelgiant į šių dienų aktualijas ir Nacionalinio saugumo strategijoje numatytas identifiкуotas rizikas ir veiksniai, siekiant sudaryti sąlygas efektyviau nacionalinio saugumo interesų apsaugos priemones įgyvendinti ir tikrinti tam tikrus strateginių objektų sandorius, įstatyme siūloma peržiūrėti įstatyme įtvirtintus sandorių patikros vertinimo kriterijus, papildomai numatyti, kad vertinant sandorį turi būti įvertinama ir rizika, ir sandorio šalies yra suteikiama kitokio pobūdžio prieigų prie nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto... kuri kelia riziką ir grėsmę nacionaliniam saugumui. Numatyti, kad įmonės turi pranešti sandorių komisijai apie visus sandorius ir jų pakeitimus, išskyrus išimtinai techninio (redakcinio) pobūdžio pakeitimus. Siūloma neriboti patikros inicijavimo galimybių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms ir atsisakyti šiuo metu galiojančios sąlygos, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės gali inicijuoti patikrą tik dėl apsaugos zonos teritorijoje veikiančio investuotojo, kai įmonė veiklos teritorijoje yra toje pačioje apsaugos zonoje.

Įstatymo projektu taip pat siūloma nustatyti, kad sandorių komisijai nusprendus pradėti sandorio patikrą iki galutinio sprendimo dėl sandorio patikros atitikties nacionalinio saugumo interesams priėmimo negali būti sudaromas sandoris, o jeigu yra sudarytas sandoris, negali būti tęsiama jo veikla, nebent komisija sprendime dėl patikros pradėjimo nurodo kitaip.

Taip pat siūloma patikslinti komisijos įgaliojimus ir numatyti komisijai teisę pateikti ne tik išvadas, rekomendacijas, bet ir nustatyti įpareigojimus. Tokia galimybė yra būtina siekiant išvengti dviprasmiškumo, kai komisija suteikia rekomendacijas ir įpareigojimus veikti arba neveikti sandorio šalims, ypač kol vykdoma patikra, arba sutarties vykdymo metu.

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad įsigaliojančio įstatymo nuostatos dėl sandorio vertinimo kriterijų taikomos ir dėl iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėtų patikrų. Tuo atveju sandorių komisija dar nėra priėmusi sprendimo pradėti sandorio patikrą. Manome, kad įstatymo projektu siūlomos priemonės tikrai yra būtinos ir ypač svarbios šiuo metu nacionalinio saugumo interesams užtikrinti ir sudaryti sąlygas maksimaliai užkardyti veiksmus, galinčius kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams. Todėl prašau priimti įstatymo projekto pateikimą ir atsižvelgiant į šių dienų kontekstą ir aktualijas, kurios teikiamos šiuo įstatymo pakeitimu, svarstyti projektą skubos tvarka.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiama viceministrė. Jūsų nori paklausti vienas Seimo narys – K. Masiulis. Prašom, gerbiamas Kęstutis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Nebereikia, nes į mano klausimą iš esmės ji ir atsakė.

PIRMININKAS. Taip išsamiai pristatė, kad atsakė į jūsų klausimą. Labai džiugu. Taigi dėkojame jums.

Dabar bus motyvai. Motyvai... Tuoju mes įjungsimė. Ar yra norinčių kalbėti? Ne, nematau norinčių kalbėti. Galbūt galime bendru sutarimu po pateikimo? Ne, tyla. Aš girdžiu, kad yra Seimo pritarimas. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta bendru sutarimu po pateikimo. Vadinasi, Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka. Ar galėtume pritarti dėl skubos tvarkos bendru sutarimu? Dėkoju. (*Balsai salėje*) Kolegos, taigi mes dabar negalime balsuoti. Reikia balsavimo metu. Tai arba dabar viską bendru sutarimu, arba viską balsavimo metu. (*Balsai salėje*) Gerai. Dėl skubos paliekame balsavimo metu, nes jau dėl projekto apsispręsta. Gerai, tada apsispręsimė dėl komitetų ir dėl viso kito.

Dabar tada galėtume apsvarstyti kažką iš tolesnės darbotvarkės. Darbotvarkės 2-9.1 klausimas. Ar yra gerbiama Respublikos Prezidento vyriausioji patarėja? Nėra. Ką siūlome tada svarstyti? (*Balsai salėje*) Kam pritariate? (*Balsai salėje*)

15.28 val.

Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 18, 31, 164, 171 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 30¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1301 (*pateikimas*)

Gerai, kviečiame gerbiamą M. Maldeikį. (*Balsai salėje*) Taip, darbotvarkės rezervinis 1 klausimas – Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-1301. Kaip sakote?

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Mes šitą klausimą jau svarstėme. Tiesiog dėl techninių priežasčių man dėl jo reikėjo grįžti, tad aš prašyčiau jūsų tiesiog bendru sutarimu. Aš galiu iš naujo pristatyti, bet tai iš tikrųjų techninis klausimas. Būčiau jums labai dėkingas, nes mes gyvename ne taip ilgai, kad mes dar iš naujo tai svarstytume. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Ne. Gerbiamas kolega, gal jūs galite tiesiog trumpai pateikti projektą, nes procedūra vis dėlto tokia yra. (*Balsai salėje*)

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Jis jau buvo pateiktas. Tiesiog iš naujo... Aš galiu pristatyti, jeigu reikia.

PIRMININKAS. Trumpai, formaliai pateikite projektą. (*Balsai salėje*) Kolegos! Kolegos, man indikuoja procedūras, kaip turime laikytis. Trumpai pateikti projektą. Jeigu visi susipažinę, tai daug neklausinėjame ir...

Dėl vedimo tvarkos – R. Žemaitaitis. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, pirmininke. Jūs vėl pirmininkaujate, vėl replika. Aš turiu tokį prašymą jums, kaip pirmininkui. Vis tiek jūs esate Konservatorių frakcijos narys. Aš suprantu, kad visi ten sėdite kabinetuose, seniai matėtės vienas su kitu, kavą, arbatą ar kažką prie kavos geriate, paskambinkite visiems, sukvieskite jūs juos visus čia ir galėsime balsuoti, nes jau nebeturime tos darbotvarkės klausimų. Žmonės žiūri mus per televiziją ir galvoja, kas čia yra, salėje nė vieno nėra, Laisvės partijos nėra, Liberalų sąjūdžio frakcijos bent penki yra, o iš konservatorių irgi šeši tėra.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega!

R. ŽEMAITAITIS (LRF). 71 yra, varykite juos...

PIRMININKAS. Ačiū už jūsų repliką. Dar kartą pakartojau. Seimo darbo logika. Pastaruoju metu jau mes taip dirbame pusę metų. (*Balsai salėje*) Tai dėl pandeminės situacijos. Gerbiami kolegos, gal galėtume nešurmuliuoti? (*Balsai salėje*) Gerbiami kolegos, aš noriu pabaigti savo repliką, jeigu galima. (*Balsai salėje*) Mes taip dirbame dėl pandeminės situacijos. Nebūname... Gerbiamas Remigijau Žemaitaiti, kai jūs kalbėjote, aš labai atidžiai klausiau. Mes dirbame todėl, kad ir nebūtume salėje be reikalo. Jeigu projektai yra aiškūs, jeigu tai yra pateikimai mūsų koalicijos Vyriausybės ir taip toliau, nebūname salėje dėl to, kad be reikalo nesibūriuotume ir nesėdėtume mažais atstumais. Tam ir yra padaryti intervalai balsuoti. Tada mes susitelkiame, visi ateina ir balsuojame. Kiek galima kartų tą patį kartoti? Mes šia logika vadovaudamiesi jau kurį laiką dirbame. Atrodo, kad sėkmingai sekasi. (*Balsai salėje*)

Dabar, gerbiami kolegos, prašau sėsti į savo vietas, kam nepriklauso. Gerbiamas M. Maldeikis trumpai pristatys projektą. Ir taip pat pirmininkavimą aš perduodu gerbiamam Seimo Pirmininko pavaduotojui J. Sabatauskui. Ačiū už dėmesį.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Ačiū posėdžio pirmininkui, ačiū Seimo nariams. Teisės akto projektu siūloma nacionalinį reguliavimą suderinti su Europos Sąjungos teise ir PRIIPS reglamento atitinkamų nuostatų, susijusių su pareigomis kolektyvinio investavimo subjektų valdymo įmonėms, pensijų fondų valdymo įmonėms ir investicinių bendrovių valdytojams, taikymo terminą nukelti iki 2023 m. sausio 1 d. (*Balsai salėje*) Ar bus klausimų? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS, LSDPF). Gerbiami kolegos, klausiančių nėra. Dėl motyvų taip pat nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Dėl komitetų. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Dėl komitetų norite pasiūlyti? (*Balsai salėje*) Ir siūloma svarstyti kovo 22 dieną. Galime pritarti? Ačiū, pritarta dėl komitetų ir dėl svarstymo datos.

Replika. Prašom.

A. BAGDONAS (LSF). Dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Iš tiesų prieš tai pirmininkavęs P. Saudargas pasakė, kokia yra tvarka. Dauguma Seimo narių stebi, jeigu neturi ką pasakyti, kabinetuose ir yra numatytas balsavimo laikas. Kaip gali būti bendru sutarimu, jeigu 80 % Seimo narių sėdi komitetuose, atsiprašau, sėdi kabinetuose ir neturi galimybės išsakyti savo nuomonės balsuodami. Aš siūlau... (*Balsai salėje*) Balsuodami galimybės išsakyti neturi. Gali išsakyti žodžiu, pritarti arba nepritarti, tačiau balsuojant atimta galimybė. Aš prašau dar kartelį nedaryti tokių sprendimų bendru sutarimu. Yra numatytas tam balsavimo laikas, tuomet ir balsuokime.

PIRMININKAS. Ačiū jums. Taip, daugiau nebus bendru sutarimu. (*Balsai salėje*)

Kolegos, toliau kitas darbotvarkės klausimas, jeigu imtume iš eilės, rezervinis 2 klausimas – Lygių galimybių įstatymo projektas. Bet žinome, kad šiandien pagrindinei pranešėjai yra didelė šventė, jinai pagerino Lietuvos demografinę situaciją, mūsų Radvilė šiandien susilaukė dar vieno vaikelio. Sveikiname ją. (*Plojimai*) Todėl jinai ir negali pristatyti šio projekto. O ir sutarėme, kad jos kolega pristatys kitą savaitę. Ačiū. Galime atidėti kitai savaitei šitą projektą? Taip. (*Balsai salėje*)

15.35 val.

Rinkimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo konstitucinio įstatymo projektas Nr. XIVP-1279(2), Politinių organizacijų įstatymo projektas Nr. XIVP-1280, Administracinių nusižengimų kodekso 12, 85, 86, 88, 89, 92, 93, 544 ir 545 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1281 (pateikimas)

Mes tuomet einame iš eilės. Darbotvarkės 2-11.1, 2-11.2 ir 2-11.3 klausimai – Rinkimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo konstitucinio įstatymo projektas, taip pat Politinių organizacijų įstatymo projektas ir Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Pateikimo stadija. Pranešėjas – darbo grupės, kuri buvo sudaryta parengti šiuos projektus, vadovas A. Vyšniauskas. Prašom.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Mieli kolegos, paketas didelis, jeigu truputį išsiplėsiu, tai labai nepykite, bet pasistengsiu spėti laiku. Šiandien svarstome itin svarbius teisės aktų projektus – Rinkimų kodekso ir jo lydimųjų įstatymų projektus. Šis svarbus paketas gimė darbo grupėje, kuriai prieš metus Seimo valdyba pavedė išanalizuoti visus rinkiminiuosius įstatymus, įvertinti Seimo narių projektus ir piliečių iniciatyvas bei pateikti siūlymus, kaip galime koreguoti su rinkimais susijusius teisės aktus, nes tų iniciatyvų sulaukiame tikrai labai dažnai, o norisi viską daryti sistemiškai. Šioje darbo grupėje dirbo visų Seimo frakcijų atstovai, Seimo Teisės departamento ir kanceliarijos specialistai, labai daug prisidėjo Vyriausiosios rinkimų komisijos nariai, visa VRK dalyvaudavo posėdžiuose. Ir nors visi darbo grupės nariai labai rimtai dirbo ir prisidėjo prie šio paketo kūrimo, tačiau aš norėčiau išskirti ir ypač padėkoti aktyviausiems opozicijos atstovams darbo grupėje – gerbiamam J. Sabatauskui, A. Širinskienei, R. Tamašunienei,

V. Bukauskui. Šių žmonių pagalba ir idėjos tikrai buvo be galo kritinės ir svarbios, neleido mūsų darbo grupei nukrypti nuo to bendro kelio, kurį pasirinkome pradžioje. Tai rodo, kad šis kodeksas ir šie projektai yra bendras opozicijos ir pozicijos darbo vaisius.

Mūsų darbo grupė dirbo tikrai daug, surengėme net 27 posėdžius, visi jie buvo vieši. Iš partijų, visuomeninių organizacijų, atskirų Seimo narių, frakcijų, VRK narių ir šiaip piliečių gavome 171 pasiūlymą, visus juos apsvarstėme ir vienaip ar kitaip integravome arba apsisprendėme to nedaryti. Turėjome trejus klausymus su politologais, su VRK, rinkimų geografijos organizavimo ekspertais, žiniasklaidos atstovais – žodžiu, su visais tais, kurie buvo suinteresuoti šitos darbo grupės veikla. Tai tikrai buvo didelis, platus demokratinis procesas.

Pasirinkome Seimui teikti Rinkimų kodekso konstitucinį įstatymą ir tam yra kelios priežastys. Jaučiu pareigą paaiškinti pačią formą. Prieš gerą dešimtmetį Seimas, koreguodamas Konstitucinių įstatymų sąrašo konstitucinį įstatymą, apsisprendė jį įrašyti Rinkimų kodeksą. Ir ta iniciatyva atsirado ne iš politikų, ta iniciatyva atsirado iš ekspertų grupės, kurioje dirbo buvę Konstitucinio Teismo teisėjai, konstitucinės teisės ekspertai ir Konstitucijos kūrėjai. Jie pasiūlė ir jiems atrodė, kad rinkimų klausimai yra per daug svarbūs, kad galėtų būti apibrėžiami paprastais įstatymais, tam reikia aukštesnės galios teisės akto, kad nebūtų pagundos valdantiejiems savo nuožiūra koreguoti tokias svarbias rinkimines taisykles. Čia aš matau tikrai labai didelę prasmę, nes rinkiminius reikalus suregulavus būtent tokiu būdu, aukštesnės galios teisės aktu, norint keisti reikės ir opozicijos žodžio. Taigi aš manau, kad kas jau kas, bet opozicija šį projektą tikrai turėtų palaikyti, nes vien jau pati forma suteikia opozicijai papildomą galią spręsti dėl rinkiminių taisyklių.

Einu prie esmės. Keletas akcentų, kuriuos noriu pažymėti, nors visko yra tikrai labai daug. Pradėčiau nuo to, kad Rinkimų kodekse siūlome tvarkingai reglamentuoti tiesioginių merų rinkimų klausimą, tai yra susiję su ta Konstitucijos pataisa, kurią mes jau svarstome, tiesiog iš karto Kodekse įdėjome tai, ką reikia įdėti, kad priėmus Konstitucijos pataisą būtų galima su rinkimais keliauti į priekį. Pati rinkimų tvarka labai stipriai nesikeičia: vienmandatė apygarda, mažoritarinė sistema, du turai ir panašiai, bet bet kuriuo atveju tą reglamentavimą reikia atlikti, nes be jo negalėtų vykti savivaldos rinkimai.

Noriu pabrėžti, kad ši darbo grupė nespėdė merų funkcijų ir santykio su savivaldybės taryba klausimo, nes tai yra ne rinkiminių įstatymų kompetencija, tai yra Vietos savivaldos įstatymo kompetencija, prie to dirba kita darbo grupė ir, kaip ir sutarta, tie darbo rezultatai bus pateikti.

Taip pat labai svarbus blokas – siūloma naujai ir detalai reglamentuoti rinkimų komitetų įsteigimą, veiklą ir atsakomybę. Rinkimų komitetai turėtų būti įsteigti kaip juridiniai asmenys, panašiai kaip politinės partijos. Dėl šios priežasties siūlome tiek partijų, tiek rinkimų komitetų veiklą reglamentuoti viename įstatyme ir abiem rinkimų dalyvių rūšims vartoti bendrą politinių organizacijų sąvoką bei tokio pavadinimo, be abejo, įstatymą. Dėl šio projekto aš ypač dėkoju J. Sabatauskui, nes jis buvo pagrindinis jo rengėjas.

Rinkimų komitetai pagal mūsų siūlomą modelį būtų steigiami tik dėl kurios nors rinkimų rūšies – savivaldos arba Europos Parlamento rinkimų. Siūloma šiek tiek pakelti komitetų įsteigimo karteles dėl Europos Parlamento rinkimų ir didžiuosiuose miestuose, regionuose viskas išliktų taip, kaip yra šiuo metu, bet tos kartelės vis tiek būtų ganėtinai minimalios.

Siūlome drausti tiek partijų, tiek rinkimų komitetų pavadinimuose vartoti fizinių asmenų vardus ir pavardes, taip pat bet kokio egzistuojančio juridinio asmens pavadinimą. Taip būtų apsaugota nuo gana paplitusios praktikos, kai rinkimų komitetai iki rinkimų veikia kaip paprasta asociacija, renka nedeklaruotas aukas, vykdo realią rinkimų kampaniją, o per rinkimus tampa jau kažkokiais oficialiais komitetais. To negali daryti partijos, manome, kad ir komitetai to negali daryti, ir įstatyme tai yra sutvarkoma. (*Balsas salėje*) Palauk, palauk, palauk, tuoj. Tuoj, tuoj tuoj, užsirašyk paklausti, tada. (*Balsai salėje*) Prašyčiau, aš galiu savo laiką?..

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, dar nėra klausimų metas, prašau kantrybės.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Toliau. Kaip ir politinių partijų, taip ir rinkimų komitetų veikla nenutrūktų tarp rinkimų. Tai tikrai būtų naudingas dalykas rinkimų komitetams, kurie turi tą problemą. Taip pat būtų taikoma vienoda finansinė ir kita atskaitomybė, kurią tikrintų būtent Vyriausioji rinkimų komisija.

Taip pat siūlome politinėms partijoms leisti steigti vakarietiško pavyzdžio analitinius centrus. Vakaruose daug partijų tokius analitinius centrus turi. Pavyzdžiui, socialdemokratai Vokietijoje turi Frydricho Ėberto fondą, daugelyje kitų šalių taip pat tas yra. Lietuvoje tokius centrus galėtų steigti politinės partijos. Jie būtų steigiami kaip viešosios įstaigos ir vykdytų su partija susijusią analitinę ir tiriamąją šviečiamąją veiklą, būtų finansuojami tik iš partijos lėšų ir Europos politinių fondų, kurie reglamentuojami Europos Komisijos ir tam yra atskiras reglamentas, lėšų.

Pabrėžtina, kad analitiniams centrums visais atvejais būtų draudžiama gauti bet koki kitoki finansavimą, privačių juridinių ar fizinių asmenų finansavimą, taip pat būtų draudžiama priimti paramą, kuri kertasi su valstybės interesais, konstitucinėmis vertybėmis ir nacionaliniu saugumu. Taip pat analitinių centrų veikla rinkimų kampanijos metu būtų griežtai apribota, iš esmės jų veikla būtų tik laikotarpiu tarp rinkimų, o per rinkimus labai griežtai kontroliuojama.

Pabaigoje keletas žodžių apie rinkimų organizavimą, finansavimą ir politinę reklamą. Siūlome suvienodinti išankstinio balsavimo dienas ir laikus, numatyti daugiau balsavimo vietų, tai pasiteisino per paskutinius Seimo rinkimus. Siūlome numatyti, kad kandidatų biografijos, deklaracijos ir kita informacija būtų skelbiama VRK svetainėje neribotą laiką, tai sukėlė daug problemų ir tam tikrą skandalą metų pradžioje. Ta problema būtų sprendžiama. Siūlome mažinti rinkimų užstatus Seimo rinkimuose, Europos Parlamento rinkimuose partijoms, sąrašams nuo 10 iki 5 VMDU, taip pat savivaldos rinkimuose užstatai dėl nesuderinamų pareigų mažėtų nuo 10 iki 2 VMDU. Akivaizdu, kad ta situacija buvo nenormali, tai tą siūlome koreguoti. Siūlome atsisakyti parašų rinkimo tiems kandidatams ir politinėms jėgoms, kurios dalyvauja nuolatos rinkimuose, nes vėlgi tam didelės prasmės nėra. Siūlome atsisakyti rinkimų agitacijos draudimo šeštadienį prieš rinkimus, nes vėlgi socialiniai tinklai tą realybę pakeitė ir tam prasmės nelabai yra. Siūlome įvesti naują atlygintinos politinės reklamos sąvoką, tai leistų daryti skirtumą tarp mokamos ir nemokamos politinės reklamos ir mokamą politinę reklamą labai griežtai reguliuoti, o nemokamą politinę reklamą, piliečių nuomonę socialiniuose tinkluose ar portaluose, kur nėra naudojami pinigai (tuoj, baigiu jau), būtų leidžiama skleisti kur kas lengviau.

Tų pakeitimų yra tikrai labai daug, pakete per visus įstatymų projektus yra apie porą šimtų lapų. Aš suprantu, kad projektas dar nėra tobulas, tam yra visos teisėkūrinės procedūros. Su komitetais esame sutarę, kad visas problemas, kurias iškėlė ir Teisės departamentas, išspręsimė.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas pranešėju, už pristatymą. Jūsų nori klausti septyni Seimo nariai. Pirmas klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėju, čia su kolegomis diskutavome jau prieš įstatymo projektą. Ne veltui STT pareigūnai jį pavadino korupcijos įstatymu. Iš tikrųjų, STT pareigūnų nuomone ir vertinimu, tai yra, ko gero, korumpuočiausias įstatymas ir teikiamas tų politinių partijų arba tos daugumos, kuri nuolatos yra įsimaišiusi į neteisėtą finansavimą. Gal galite man atsakyti, kokių teisiniu pagrindu ir kokiomis čia idėjomis jūs remiatės, kad bus galima įkurti institutus ir institutus bus galima įkurti Europos Sąjungos šalyse arba NATO? Ar tai yra Laisvės partijos prašymas, kadangi jų institutas ir jų fondas sėdi Norvegijos valstybėje kaip NATO šalyje, ar tai yra susiję su konservatoriais ir su ta istorija, kai M. Adomėnas, L. Kasčiūnas ir visi kiti po kratų buvo labai sutrikę, kai paaiškėjo, kad viena labai stambi verslo kompanija rėmė jų institutus ir jų fondus? Ir kaip jums atrodo NATO šalys, jeigu dabar Rusija, nedraugiška mums šalis, Turkijoje įrengia fondą draugiškai, nežinau, politinei partijai ar dar kažkaip ir gauna finansavimą. Jums tai neatrodo, kad bus galima nusipirkti demokratiją ir valstybę?

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas kolega. Man atrodo, mes čia galime daug diskutuoti ir kalbėti apie visokius neskaidrumus, kurių yra ir kai kuriose apygardose dėl alkoholio visokių dalykų ir panašiai, bet galbūt į tai nesileiskime. Aš tik noriu pasakyti kelis dalykus. Panašiai nėra nei Europos Sąjungos, nei NATO narė, tai ten nieko įsteigti nebūtų įmanoma. Europos Sąjungos politinius fondus reglamentuoja atskiras reglamentas, jų sąrašas yra baigtinis, galite jį susirasti Europos Parlamento puslapyje. *(Balsai salėje)* Jų sąrašas yra baigtinis... *(Balsai salėje)* Žiūrėkite, kolegos...

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, prašom nešūkauti iš vietos!

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Žinau, kas yra parašyta, yra reglamento numeris.

PIRMININKAS. Kolega uždavė klausimą, tai leiskite atsakyti pranešėjui.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Tai yra baigtinis sąrašas, tai yra praktika, kuri yra įgyvendinama ir Lenkijoje, ir Latvijoje, kitose šalyse, o pas mus to nėra.

Ir dar yra vienas labai aiškus kriterijus, kad atitikties nacionalinio saugumo interesams dalį vertina Valstybės saugumo departamentas. Aš manau, kad mes tuo pasitikime ir dėl to viskas turėtų būti OK.

Kitas dalykas, ką turėtume omeny šiuo klausimu, tai yra savikontrolės mechanizmai. Gerbiamas Remigijau, jeigu jūs įkursite fondą, kuris gaus nelegalų finansavimą, aš jums tikrai pažadu: Tėvynės sąjunga į tai tikrai labai rimtai pasižiūrės ir tą klausimą kels. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiamas Petrai, jūs užsirašėte paklausti? Prašom netrukdyti posėdžio. Kitas klausia Seimo narys T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamas pranešėjau, gerbiamas pirmininke. Man, priešingai, atrodo, kad tai yra labai laiku ir teisingas sprendimas, kad kiekviena partija turėtų analitinį centrą, kaip suprantu, taip jis ten vadinsis.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Taip.

T. TOMILINAS (DFVL). Aš atsiprašau, neperskaičiau visko labai *šчыrai*, tai gal jūs papildysite, kaip funkcionuos ta analitinio centro veikla, kaip ji bus vykdoma ir ar yra kokia nors garantija įdėta įstatyme dėl jo finansavimo iš tos *motininės* partijos? Kaip suprantu, kiekviena partija galės turėti vieną fondą ir partijos lėšos galės būti naudojamos fondo veiklai, bet jeigu partija, sakykim, turėtų prievolę bent kažkiek savo biudžeto skirti tam fondui, turbūt būtų tvariau, nes klausimas, ar visi tai darys. Ačiū.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Apie tai buvo kilusi diskusija. Mes pasilikome prie formuluočių, kad partija gali tai daryti. Jeigu partija to nedarys, tai visiškai natūralu, kad toks centras neturės jokių veikimo galimybių, nes partija suteiks tas pagrindines, bazines lėšas. Kiek teko domėtis, tai netgi europiniai politiniai fondai... ten yra kalbama apie projektus, apie bendrus projektus. Nėra ten kalbama apie darbuotojus, tyrimus ar kitus dalykus. Mes pasilikome prie galimybės palikimo. Kodėl? Todėl, kad sutinkame, jog politinės partijos yra nevienodos. Jeigu mes įdėsime prievolę, pavyzdžiui, mažai partijai tai turėti gaunant ten, tarkim, tikrai 30 tūkst. ar 40 tūkst. valstybės finansavimo, tai nebus sąžininga. O didesnės, jeigu norės, galės tai pasidaryti. Kaip jūs ir sakote, iš tikrųjų tai galėtų būti modernus dalykas. Mes tai siūlome pirmiausia todėl, kad matome, jog partijoms reikia kokybiškesnių programų. Čia galėtų būti tas centras, kuriame tos programos gimsta.

Tuo labiau kad politologai mūsų diskusijose pažymėjo, kad nereikia keisti politinės sistemos, bet reikia stiprinti politines partijas. Čia ir yra vienas iš būdų. Jeigu jis neveiks, galėsime koreguoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Gerbiamas pranešėjau, jūs tikriausiai matėte Teisės departamento pastabas ir atkreipimą dėmesio, kad šitas didelis darbas gali prieštarauti Konstitucijai.

Norėčiau klausti dėl 88 straipsnio, tai yra dėl rinkiminio užstato. Jūs tikriausiai žinote prieštore, kodėl šitas užstatas buvo įvestas. Jis iš tiesų pasiteisino, jis buvo reikalingas dėl to, kad neapgaudinėtų rinkėjų tie asmenys, kurių pareigos nesuderinamos su galimybe būti Seimo nariu ar tarybos nariu, ir iš tiesų įkėlėme ir nuo 2-ųjų, ir iki 10. Tai visi pripažinome kaip teisingą veiksmą. Jūs gi šiandien pasakėte – situacija nenormali. Tad klausimas, kodėl vis dėlto nuleidote tą skaidrumo ir sąžiningumo, kaip ją įvardindavome, kartelę? Ar manote, kad dabartinėje situacijoje apgaudinėti žmonės, rinkėjus yra tiesiog madinga?

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū už jūsų klausimą. Pirmiausia dėl prieštaravimo Konstitucijai. Taip, buvo tam tikrų niuansų, kur galbūt nepamatė ir Teisės departamentas, kuris dalyvavo rengiant šį projektą nuo pat pradžių ir atliko visą redakciją. Registravome dėl to antrą įstatymo projektą. Vakar rinkosi Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ne tik valdančiųjų balsais, bet ir opozicijai pritariant visi prieštaravimai buvo kaip ir eliminuoti. Buvo pasakyta, kad mes nesutinkame. Aišku, yra ten techninių niuansų, kuriuos reikia pataisyti.

Dabar dėl užstato. Man atrodo, kad būtent jūs turėtumėte geriausiai matyti tą situaciją, kuri šiuo metu yra savivaldoje, nes esate iš kaimiškos apygardos. Mes šiuo metu esame eliminavę iš savivaldos pačius ryškiausius mūsų miestų ir miestelių žmones, įstaigų vadovus, gydymo įstaigų vadovus, mokyklų direktorius, seniūnus ir panašiai. Tai yra žmonės, kurie galėtų dirbti savivaldoje, turėtų ką pasakyti. Pagal dabartinį viešųjų ir privačių interesų derinimo visą reglamentavimą jiems būtų lengva nusišalinti nuo tų klausimų, kur tikrai yra problemų.

Tačiau yra Konstitucinio Teismo išaiškinimai, kurie neleidžia mums šiuo metu, pavyzdžiui, mokyklų direktoriams leisti kandidatuoti savivaldoje. Mes čia matome problemą, mes kalbėjome su S. Šedbaru, ir darbo grupės toks buvo kaip ir neformalus sutarimas, kad galbūt pasiūlysiame konstitucinę pataisą. Aišku, mes nespėsime to padaryti iki šių savivaldos rinkimų, bet tą reikia padaryti, nes mes negalime, ypač mažose savivaldybėse, eliminuoti tokių žmonių.

Greta to, na, reikia ką nors daryti, nes 10 VMDU ateinančiuose rinkimuose tai bus greičiausiai apie 20 tūkst. eurų. Tai yra nelogiška suma tam žmogui, pavyzdžiui, kuris tikrai galbūt pasirinktų dirbti savivaldoje. Nei partija turės tiek pinigų, nei jis turės tiek pinigų. Todėl kartelę mes nuleidžiame, manome, kad turėjome tą laikotarpį, kai tuos žmones gėdindavome dėl šito dalyko, na, ir savikontrolės mechanizmas turėtų suveikti. Jeigu taip yra, jeigu žmonės meluoja, apsimeta, konkurentai tą turėtų panaudoti. Tiesiog tai tampa per didelė našta ir kandidatams, ir partijoms, ir suma yra tikrai per didelė. Dabar bus 3 tūkst. eurų, beveik 4 tūkst. bus tuoj. Tai irgi didelė suma.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tiesų aš taip pat norėčiau paklausti dėl Teisės departamento išvadų, tikrai šiek tiek kitaip. Jeigu eigoje, tarkime, po priėmimo atsirastų... Ar jūs skaičiavote dėl laiko, ar nebūtų kokių nors galimų atvejų, kad dėl Teisės departamento išvadų būtų stabdomas įstatymo galiojimas, tarkim, kreipiantis grupei Seimo narių į Konstitucinį Teismą, ir dėl to būtų problemų dėl ateinančių savivaldos rinkimų? Ačiū.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Tai priklauso nuo to, koks bus tos grupės dydis. Jeigu bus gana didelė grupė, tai mes tikimės, kad Konstitucinis Teismas tai išnagrinės gana greitai, suprasdamas svarbą. Bet tokia grėsmė, be abejo, yra. Aš neatmesčiau, tiesą pasakius, kad dėl kai kurių nuostatų, netgi apskritai dėl šiuo metu egzistuojančių įstatymo nuostatų reikėtų išgirsti arba dar kartą, arba naujai Konstitucinio Teismo nuomonę, nes svarstant ir TTK buvo apsispręsta dėl kai kurių dalykų, kad čia mes jau neturime erdvės spręsti, čia turi atsakyti tikrai Teismas, pavyzdžiui, dėl partijų finansavimo ar kitų dalykų. Jeigu taip bus, aš čia nematau problemos. Nebijokime Konstitucinio Teismo. Tikrai protingi žmonės ten dirba. *(Balsai salėje)*

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Kupčinskas. Nors laikas ištiksėjo, tačiau yra trys projektai, kolegos, todėl aš leisiu paklausti visiems užsirašiusiems.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas... *(Balsai salėje)*

PIRMININKAS. Ne, ne vien konservatoriai klausia.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš norėčiau paklausti pranešėjo. Jūs pristatydami teigėte, sakėte, kad rinkimų komitetai bus nevienadieniai dariniai arba nerinkiminiai dariniai. Šiuo atveju man atrodo, kad „rinkimų komitetas“ kaip sąvoka neatitinka pačios sąvokos, nes jeigu jisai bus registruojamas Teisingumo ministerijoje, tai veiks nuolat, o rinkimų komitetas suponuoja, kad tai tik rinkimų komitetas, rinkimams įsteigtas. Juk mes nesakome, kad partija, pavyzdžiui, kuri veikia ne tik rinkimų metu, būtų rinkimų partija. Man atrodo, būtų tikrai logiškas siūlymas juos pavadinti politiniais susivienijimais, kaip mes su gerbiama A. Širinskiene ir J. Sabatausku siūlėme. Ką jūs manote?

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Iš esmės aš pritarčiau. Man ta sąvoka „politinis susivienijimas“, kaip ir diskutavome darbo grupėje, tikrai patinka, bet darbo grupėje mano argumentas dėl rinkimų komitetų pasilikimo buvo tas, kad tai yra sąvoka, kuri jau yra įprasta, mes prie jos esame pripratę, bent jau aš pažiūrėjau gana konservatyviai. Bet aš tikiu, kad bus pasiūlymas, gal paties, ir tikrai debatuosime Seime. Aš manau, kad tai yra gera sąvoka, tiesiog nenorėjome leisti į didelius ginčus. Bet aš manau, kad tai neblogo sąvoka.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia M. Maldeikis. Atsiprašau, dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną kolega K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas pirmininke, norėčiau atkreipti jūsų dėmesį, kad kai kurie kolegos nuolat replikuoja, net jums komanduoja, kaip vesti posėdį, sėdi be kaukės. Gal jūs atkreipkite į tai dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū už pastabą. Kolegos, girdėjote? Mano pastabos nebereikės, tikiuosi. Prašom, kolega Matas.

M. MALDEIKIS (*TS-LKDF*). Gerbiamas pranešėjau, dėkoju jums ir visai komandai už padarytą tikrai didelį darbą.

PIRMININKAS. Kaukę prašom.

M. MALDEIKIS (*TS-LKDF*). Klausimas dėl to, ko galbūt čia nėra pačiame jūsų pasiūlyme dėl vienmandačių. Jeigu mes paimtume geriausius politikus tyrėjus tiek Lietuvoje, tiek pasaulyje, jie jums pasakytų, kad dabartinė mūsų sistema geriausiai neatspindi viso žmonių spektro nuomonių išsidėstymo, nes tokiai sistemai kur kas geriau atstovautų sistema be vienmandačių. Tačiau šis klausimas nebuvo paliestas ir šis klausimas neatspindi jūsų pateiktuose pasiūlymuose. Kaip jūs įsivaizduojate, ar bus vėliau prie to grįžta ir kodėl dabar tai nepadaryta? Kokia to logika?

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, kolega. Iš tikrųjų faktiškai visą pavasarį mes skyrėme šitam klausimui, daugiausia diskutavome būtent apie tam tikrą Seimo vienmandačių ir daugiamandatės santykį, suformulavę savo protokolinius dokumentus Seimo valdybai, mes pasiuntėme kaip tam tikrą laišką ateities kartoms, ateities žmonėms, kurie rengs rinkimų įstatymus, su pastabomis, ką būtų galima keisti ateityje. Yra tam tikra problema dėl vienmandačių apygardų – tai yra proporcingumas.

Mes matome, kad vienmandatėse apygardose išrenkama mažiau moterų, mažiau jaunų žmonių ir panašiai, ir panašiai. Proporcinė sistema leistų tuos klausimus koreguoti ir pačią sistemą padaryti proporcingesnę. Aišku, tai didintų galbūt parlamento fragmentaciją, atsirastų kitų bėdų ir panašiai. Bet galų gale darbo grupėje apsisprendėme, kad nesiūlytume keisti sistemos dėl to, kad ji yra įprasta: žmonės yra įpratę prie vienmandačių apygardų, įsivaizduoja, kad tai yra labai didelė vertybė, nori rinkti žmones vienmandatėse apygardose ir, tiesą pasakius, mes nematome šitame Seime politinės valios tai keisti. Aš manau, kad tai būtų be galo sunku. Todėl suprasdami tiek praeitų metų kontekstą, tiek šių metų kontekstą nemanome, kad šitas mūsų dėl vienmandačių apygardų vertas tiek dėmesio, kiek mes jam skirtume.

PIRMININKAS. Ačiū. Paskutinis užsirašęs klausia V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Pratęsiant dėl vienmandačių ir daugiamandačių: mes esame rinkti skirtingai, tad aš pasisakau už tai, kad vienmandatės liktų, žmonės to tikrai nori, juo labiau kad diskutuojame apie tiesioginius merų rinkimus, tai susijęs klausimas. O mano klausimas toks: jūs minėjote, kad šeštadienį reklamos nedraus, įstatymo projektas numato nedrausti reklamos, o sekmadienį feisbukas veiks lygiai taip pat kaip ir šeštadienį. Ar yra dar reikalingas draudimas sekmadienį, ar gal reikėtų ir atsisakyti visų tų draudimų, nes jie vis tiek neveiks? Ačiū.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke. Ši iniciatyva iš esmės kilo iš Vyriausiosios rinkimų komisijos praktikos. Šeštadienį žmonės dar nejaučia rinkimų, jie taip kažkaip mano, daugelis žmonių nežino, kad yra draudimas, ir mano, kad viskas dar vyksta, todėl VRK dabar jau truputį kitaip elgiasi, bet anksčiau turėdavo tą praktiką, kad žmonės išpėdavo, darydavo tyrimus, kodėl jie parašė ar panašiai. Dabar jau jie žiūri truputį kitaip. Šeštadienis buvo tikra problema. Sekmadieniais, tai akcentavo VRK, mažiau tos problemos fiksuojama, nes žmonės supranta, kad yra rinkimai ir kad yra tam tikras tylos laikotarpis.

Daugelyje Europos Sąjungos valstybių rinkimų dieną nėra leidžiama agitacija. Tačiau Lietuva yra išskirtinė dar ir tuo šeštadienio atžvilgiu. Aš manau, panaikinkime šeštadienį. Jeigu matysime, kad ir sekmadienis taps didžiule problema, sėsime prie bendro stalo ir spręsimė dėl sekmadienio. Bet man atrodo, kad tai nebus tokia didelė bėda.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, jūsų atsakėte į visus klausimus. Dabar dėl motyvų už nori kalbėti A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LRF). Labai rezervuotai šį kartą balsuosiu už. Jeigu tos nuostatos, susijusios su partijų finansavimu, liks, vargiai ar mano balsas už bus toliau kitose stadijose, nes vis dėlto tai, kas yra daroma dėl partijų finansavimo, sudarant galimybę kurti fondus, yra didžiulis žingsnis, iš esmės dešimtmečio žingsnis atgal skaidrumo požiūriu. Tikrai esu labai rezervuota, bet, be abejo, projektą turime pradėti svarstyti ir taisyti tas klaidas, kurios yra.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų prieš kalba R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kolega Andriau, iš tiesų tu manęs nenustoji stebinti. Nenustoji stebinti ta prasme, kad pristatai įstatymo projektą, kurio pats net nesugebi perskaityti. Čia, Andriau, tau. Žiūrėkite, ką jūs išgirdote šiandien, kolegos, iš Andriaus pristatymo? Įeis į Lietuvos istoriją. Mes galėsime tuos žodžius išsisaugoti. Visa Konservatorių partija ir frakcija galėsime apkalbinėti bent jau dar metus į priekį, ką jis pasakė. Sako, galios Europos Sąjungos reglamentas. Tai jūs man pasakykite, kokiai bananų respublikai arba džiumbu bumbu genčiai jūsų Vyriausybė vadovauja? (*Balsai salėje*) Nieko tokio, užsidės žmogus tą kaukę, baikite jūs čia *blūdyti*. Kokiai Vyriausybė vadovauja džiumbu bumbu genčiai? Nuo kada, jūs man atsakykite, Europos Sąjungos reglamentas taikomas NATO valstybėms narėms? Gerbiamas Andriau, ten parašyta, būtent tiems institutams. Joks Europos Sąjungos reglamentas ir jo įkūrimas netaikomas NATO šalims. Tai ir pasakykite paprastą dalyką: atėjo Laisvės partija, išlaužė rankas, jų fondas veikia Norvegijoje, reikia jį įteisinti ir įstatymu jūs padarėte. Viskas. Nuo ko jūs slepiate ir ko jūs bijote? Aišku, mes kreipsimės į STT, kad STT pateiktų pažymą ir išvadą dėl šitų dalykų. Tai yra akivaizdus, kolegos, tai akivaizdus korupcinio pobūdžio įstatymas, kuriuo bandoma ir siekiama vienai politinei grupei, įtraukiant NATO šalis, kad ten veiktų fondas ir gautų finansavimą. Ir joks reglamentas, ir jokie teisės aktai nebus taikomi. Tai ko jūs čia bandote apsimetinėti? Aš tikiuosi, kad po pateikimo, kas pritars, teks pasiūlymus ir šį korupciją bus sutvarkyta.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai išsakyti. Replika per šoninį mikrofoną – A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas Remigijau, ačiū už jūsų nuomonę.

PIRMININKAS. Užvirs diskusija. Norėjote pasisakyti, tai reikėjo klausti. Prašom. P. Gražulis per šoninį mikrofoną.

P. GRAŽULIS (LRF). Alio! Gerbiamas Kęstutis į posėdžio pirmininką kreipėsi, ir iš dešinės jam, ir iš kairės be kaukės, prašė, kad uždėtų kaukes, ir neuždėda kaukės posėdžio pirmininkas.

Bet dabar dėl įstatymo projekto. Gerbiamieji, jau konservatoriai turi visą LRT fondą. Kiek ten milijonų? Beveik 40 mln. Turi „MG Baltic“ fondą. Turi tų fondų daug. Dar jiems mažai tų pinigų. Žinoma, Laisvės partija, man atrodo, turi daug nelegalių fondų. Narkotikų finansavimas, viskas yra nelegalu. Iš ten tikrai gaus pinigų krūvas. Ypač iš tų šalių, kur narkotikai legalizuoti. Taigi Laisvės partija ir be šitų fondų gyvena gerai, nes narkobiznis yra pats pelningiausias.

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Kadangi čia yra keli įstatymai, aš tikėjau, kad bent dėl antro įstatymo gausiu pasisakyti ir pritarti. Bet, kolegos, aš labai gerai pažįstu Vokietijos sistemą. Ten kiekviena politinė partija turi po didžiulį labai stipriai iš valstybės finansuojamą fondą. Socialdemokratai turi Frydricho Ėberto fondą, krikdėmai turi Konrado Adenauerio fondą, liberalai turi E. Noimano fondą. Vokietija tokius fondus specialiai įsteigė todėl, kad po Antrojo pasaulinio karo suprato, jog žmones reikia mokyti politikos, pilietiškumo. Ir užsiima mokymu, leidžia daug knygų, stipendijas steigia, lietuviai naudojasi tuo. Čia pats pažangiausias dalykas tame įstatyme tai yra.

PIRMININKAS. Paskutinė replika. Tikiuosi, labai trumpa. Prašom. Kolega T. V. Raskevičius. Neįjungiau, atsiprašau.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Kolegos, pastarąsias 2 savaites jaučiausi labai keistai, nes Lietuvoje buvo tokia vienybė, visi buvo susitelkę prieš bendrą iššūkį. Tai šiandien jau grįžau į realybę, ačiū, sveiki atvykę į pavasario sesiją.

PIRMININKAS. Kolegos, dabar aš paprašysiu Seimo Pirmininkę V. Čmilytę-Nielsen ateiti prie tribūnos be kompiuterio, laisvomis rankomis. Ryte tos galimybės neturėjome. Per tą laikotarpį, kol nebuvo sesijos, keli mūsų kolegos šventė labai gražius jubiliejus. Kviečiu A. Bilotaitę, ji atšventė savo gražų jubiliejų sausio pabaigoje. (*Plojimai*) Taip pat kviečiu J. Šiugždinienę, ji visai nese-

niai, kovo 1 dieną, irgi atšventė tikrą jubiliejų. (*Plojimai*) Ir kviečiu A. Navicką, jis vakar pažymėjo savo jubiliejų. (*Plojimai*) Ačiū Pirmininkei.

Gerbiami kolegos, o dabar atėjo balsavimo metas. Kadangi paskutinis pristatytas įstatymų projektų paketas buvo Rinkimų kodekso kartu su Politinių organizacijų bei Administracinių nušiengimų kodekso įstatymų projektais, tai pateikimo stadijoje balsuojame dėl šių trijų įstatymų projektų kartu.

Užsiregistravo 118, balsavo 117: už – 87, prieš – 5, susilaikė 25. Po pateikimo projektams pritarta.

Kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas dėl visų trijų projektų, kaip papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas irgi dėl visų trijų projektų. Siūloma svarstyti gegužės 24 dieną. Galime pritarti? Ar jūs turite dėl komitetų pasiūlymą? Prašom. Per šoninį mikrofoną A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Ne dėl komitetų, reikėtų Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Vyriausybės išvados. STT tikriausiai girdi. Galime pritarti dėl siūlomų išvadų? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Dėl komitetų ir svarstymo datos? Ačiū, nematau prieštaraujančių, pritarta bendru sutarimu.

Taigi, turime balsuoti. Pradėsime nuo popietinės darbotvarkės, kur dar nebuvo...

16.14 val.

Valstybės rezervo įstatymo Nr. VIII-1908 2, 8, 10, 13, 17 ir 18¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-846(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Valstybės rezervo įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-846(2). Pastraipsniui priėmimas jau įvyko, liko priėmimas viso projekto. Gerbiami kolegos, balsuojame. Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui jau įvyko, kolegos, Valstybės rezervo įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 109, balsavo 108: už – 107, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.15 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 papildymo 125² straipsniu ir 125² straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1314 (pateikimo tęsinys)

Kolegos, kitas balsavimas dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo papildymo 125² straipsniu ir 125² straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1314. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 114, balsavo 114: už – 111, prieš – 1, susilaikė 2. Po pateikimo pritarta. Siūlo mi komitetai. Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti kovo 15 dieną. Galime pritarti dėl komiteto ir datos? Prieštaraujančių nematau. Pritarta bendru sutarimu.

16.16 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 17, 25, 27, 35, 37, 39, 46, 47, 51, 90 ir 92 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1365, Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 37, 39, 48, 50, 52, 98 ir 100 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1366, Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 4, 6, 17, 24, 34, 40, 44 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1367 (pateikimo tęsinys)

Kitas įstatymų projektų paketas – 2-6 klausimas. Tai yra trys įstatymų projektai: Viešųjų pirkimų įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Pirkimų, atliekamų vandentvar-

kos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo projektas, taip pat Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo projektas. Pateikimo stadija. Gal pirma, kolega, pabalsuojame? (*Juokas salėje*) Ai, atsiprašau. Jūs turbūt dėl prieš tai buvusio projekto. Dėl skubos? (*Balsai salėje*) Atsiprašau, Vyriausybė siūlė dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo projekto. Ačiū kolegai Mykolui, kad priminė.

Skubai dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo projekto galime pritarti? (*Balsai salėje*) Pritarta bendru sutarimu.

Dabar dėl trijų įstatymų projektų paketo irgi pateikimo stadijoje balsuojame. Juos jau paskelbiau. Darbotvarkės 2-6.1, 2-6.2, 2-6.3 klausimai. Viešųjų pirkimų paketas.

Užsiregistravo 116, balsavo 115: už – 115, prieš, susilaikiusių nėra. Po pateikimo projektams pritarta. Siūlomi komitetai. Ekonomikos komitetas – kaip pagrindinis dėl visų trijų projektų. Siūloma svarstymo data – kovo 15 diena. Galime pritarti? Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka. Galime pritarti? Prieštaraujančių nematau, pritarta skubai.

16.18 val.

Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 12, 13 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1351 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas projektas, dėl jo jau nubalsuota, tiksliau, bendru sutarimu buvo pritarta Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo keletu straipsnių pakeitimo projektui, tačiau dar reikia balsuoti dėl skubos, nes kolega R. Žemaitaitis prašė balsuoti.

Balsuojame dėl skubos, ar galime pritarti. Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka. Aš jau siūliau bendru sutarimu, bet nebuvo pritarta.

Užsiregistravo 110, balsavo 109: už – 109, nėra prieš ir susilaikiusių. Pritarta po pateikimo, tai yra dėl skubos, atsiprašau. (*Balsai salėje*) Pakartosime turbūt dėl komitetų paskyrimo. Kaip pagrindinis – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Siūloma svarstyti kovo 15 dieną. Galime pritarti? Dėl komitetų pritarta bendru sutarimu.

16.20 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 32, 64, 68 ir 108 straipsnių pakeitimo bei Įstatymo X² skyriaus papildymo ketvirtuoju skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1385, Civilinio kodekso 3.242 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1386, Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1387, Paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 5 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1388, Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 1 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-1389, Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 1 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1390, Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 15 ir 22⁴ straipsnių bei Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1391, Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 23, 24 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1392, Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 1 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1393 (*pateikimo tęsinys*)

Kolegos, dabar balsuojame irgi dėl įstatymo projekto, tai buvo rezervinis 2, atsiprašau, rezervinis 3 klausimas. Trijų įstatymų, ne, ne trijų, septynių įstatymų projektų paketas, jis prasideda „Dėl užsieniečių teisinės padėties“... (*Balsai salėje*) Netgi devynių, atsiprašau. Civilinio kodekso, Išmokų vaikams, Paramos mirties atveju, Paramos būstui įsigyti, Tikslinių kompensacijų, Šalpos pensijų įstatymo, Socialinių paslaugų įstatymo ir Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo pataisų projektai. Dėl visų balsuojame tikriausiai visi kartu. Balsuojame po pateikimo salėje.

Užsiregistravo 114, balsavo 114 – visi 114 balsavo už. Po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai. Kaip pagrindinis dėl visų, išskyrus Civilinį kodeksą, – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, o dėl Civilinio kodekso – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ir siūloma svarstyti kovo 15 dieną. Galime pritarti, kolegos, dėl komitetų ir datos? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Vyriaus-

sybė siūlo svarstyti skubos tvarka. Galime pritarti dėl skubos? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta bendru sutarimu dėl skubos.

16.24 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1317, Vienkartinės išmokos infliacijos neigiamų pasekmių mažinimui įstatymo projektas Nr. XIVP-1318 (*pateikimas*)

Balsavimai šiuo kartu baigėsi, tačiau posėdis dar nesibaigė. Dar mes turime... (*Balsai salėje*) Bet liko labai mažai, yra, rodos, du paketai. Pirmas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projektas Nr. XIVP-1317, Vienkartinės išmokos infliacijos neigiamų pasekmių mažinimui įstatymo projektas Nr. XIVP-1318 bei Asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatymo Nr. XIII-2077 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1282. Respublikos Prezidento teikiamas projektas. Pristato Prezidento vyriausioji patarėja I. Segalovičienė. (*Balsai salėje*)

Dėl vedimo tvarkos Andrius Razma, atsiprašau, Jurgis Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gal posėdžio pirmininkas galėtų paskelbti orientacinį balsavimo laiką, jis dabar paankstėja, kad maždaug visi orientuotumės, gal tai yra 17 valanda ar truputį anksčiau. Tai vis tiek galima...

PIRMININKAS. Aš manau, ne daugiau kaip pusvalandis tikriausiai, na, *minimum* 25 minutės.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tai ir bus apie 17 valandą.

PIRMININKAS. Priklausys nuo to, kiek bus klausiančiųjų ir pasisakančiųjų. Prašom, gerbiama Prezidento vyriausioji patarėja.

I. SEGALOVIČIENĖ. Gerbiamieji Seimo nariai, gerbiamas posėdžio pirmininke, Lietuvos Respublikos Prezidento 2022 m. vasario 9 d. dekretu esu įpareigota pateikti ir pristatyti jums minėtus įstatymų projektus. Kaip žinote, abiejų įstatymų projektų inicijavimą lėmė tas pats bendras vienas tikslas. Todėl pristatysiu bendrą argumentaciją dėl abiejų projektų ir po to detalizuosiu teikiamų projektų esminius pakeitimus.

Pirma. Labai svarbus momentas, kurį norėčiau akcentuoti, tai yra įstatymų projektais yra siūlomos priemonės, skirtos neatidėliojant padėti įveikti infliacijos neigiamą poveikį mūsų pažeidžiamiausiems visuomenės nariams, mažiausiai uždirbantiems, pensininkams, taip pat negalią turintiems žmonėms, pažeidžiamiausiems vaikams. Jų perkamoji galia ir dėl to gyvenimo kokybė kasdien mažėja labai sparčiai.

Antra. Tai nacionalinio saugumo aspektas. Šalies vadovas pabrėžia, kad infliacijos pasekmių mažinimas šiandien tai ir visuomenės atsparumo didinimo įrankis. Turime imtis visų priemonių, užkardančių riziką didėti visuomenės poliarizacijai dėl socialinės ir ekonominės nelygybės didėjimo. Todėl šalies vadovas pasiūlė ir prašo Lietuvos Respublikos Seimo svarstyti šiuos įstatymų projektus skubos tvarka.

Remiantis Europos Komisijos dar 2021 metų spalio mėnesio indikacijomis ir komunikatu, energijos kainų augimas iš tiesų buvo lemtas kovidų pandemijos. Tai kėlė tikrai didelį susirūpinimą ir piliečiams, ir vyriausybėms, ir įmonėms, ir, žinoma, visoms vyriausybėms Europos Sąjungoje. Nors energijos kainos ne kartą svyravo ir anksčiau, tačiau dar iki Rusijos karo prieš Ukrainą kainos Europos Sąjungoje augo atsigauvant sparčiau nei įprasta ekonomikai būtent dėl COVID-19 krizės. Lietuvoje dar gruodį šilumos energija buvo brangesnė 60 %, sausį net 76 % brangesnė nei prieš metus. Dar sausį maisto kainų augimas siekė 11 %, tai yra dviženklė infliacija pieno produktų kategorijoje, duonos gaminių ir daržovių. Vasarį, priminsiu, mes jau matėme tolesnį augimą, jis iš tiesų kasdien jaučiamas mūsų žmonių gyvenimuose. Šiandien infliacijos lygis perkopė 11 %. Metinei infliacijai daugiausiai įtakos, mes žinome, turėjo šilumos, degalų, tepalų, kietojo kuro, pieno, maisto produktų ir taip toliau kainos.

Vasario 24 diena. Rusijai pradėjus karą Ukrainoje, gamtinių išteklių kainos pradėjo augti, kaip reta, stačia trajektorija. Kaina už naftos barelį biržose jau arti 130 JAV dolerių, nors iki invazijos neviršijo netgi 100. Biržose ženkliai kyla dujų, kviečių, aliuminio ir kitų žaliavų kainos. Šiuos kainų pokyčius biržose per skirtingus vartojimo produktus jau jaučia ir dar labiau pajaus šalies gyventojai pirkdami maistą, pildamiesi kurą, naudodamiesi statybų ir kitomis paslaugomis.

Su šių metų biudžetu patvirtinti socialinių dydžių – tiek minimalios mėnesinės algos, tiek kitų socialinių išmokų – padidėjimai, esant esminiems infliaciniams tempams, yra reikšmingi ir svarbūs, bet nepakankami apsaugoti pažeidžiamiausius žmones nuo infliacijos ir amortizuoti tuos poveikius. Šiandien tai kaip per maža nuskausminamųjų dozė, o kainos šalies gyventojams vasarį ir kovo pradžioje tik dar labiau išaugo. Matome, kad žmonėms skauda čia ir dabar. Tai puikiai patvirtina augantis maisto prašančiųjų skaičius nevyriausybinėse organizacijose, socialinių pašalpų, šildymo kompensacijų gavėjų skaičius pastaraisiais mėnesiais taip pat išaugo.

Respublikos Prezidento dar prieš karą Ukrainoje vasario mėnesio dekretu pateiktos priemonės šios dienos aplinkoje turėtų būti suprantamos kaip būtina privaloma programa *minimum*. Šalies vadovo manymu, pirmiausia turime tikslingai apsaugoti būtent mūsų pažeidžiamiausius žmones. Būtent tikslinės pagalbos pažeidžiamiesiems kryptis atsispindi ir mūsų ekonomistų vertinimuose ir pasiūlymuose, Lietuvos banko, Tarptautinio valiutos fondo ir kitų įžvalgose, bet to neužtenka. Todėl Prezidentas kviečia nedelsti ir lygiagrečiai vieningai svarstyti ir papildomas kitas priemones, kurios padėtų platesnei visuomenės daliai, verslams.

Taigi teikiamo Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projekto siūlymo esmė – didinti neapmokestinamąjį pajamų dydį nuo 460 iki 510 eurų, tai yra apie 11 %. Didžiausią naudą – 120 eurų per metus – gautų mažiausių pajamų gavėjai, gaunantys minimalią ir panašaus dydžio algą, o papildoma finansinė nauda dėl didesnio NPD pasiektų asmenis, kurie gauna iki vieno vidutinio darbo užmokesčio. Primenu, kad iki vieno vidutinio darbo užmokesčio Lietuvoje uždirba apie 73 % žmonių. Proporcingai siūloma, žinoma, didinti ir neapmokestinamąjį pajamų dydį mūsų žmonėms su negalia ir riboto darbingumo asmenims. Remiantis Statistikos departamento duomenimis, tik priminsiu, kad būtent dirbančiųjų skurdas jau geraisiais laikais siekė net 8 %. Tai tikrai dėl dabartinės infliacijos šie skaičiai tampa dar rizikingesni.

Kalbant apie Vienkartinės išmokos įstatymo projektą, juo siekiama nustatyti vienkartinę išmoką asmenims, kuriems yra paskirtos ar bus iki šių metų pabaigos paskirtos socialinio draudimo senatvės pensijos, socialinio draudimo netekto darbingumo, socialinio draudimo našlių, socialinio draudimo našlaičių, maitintojo netekimo, ištarnauto laiko pensijos, kompensacijos už ypatingas darbo sąlygas, šalpos senatvės, šalpos neįgalumo, šalpos pensijos už invalidų slaugą namuose, šalpos našlaičių, socialinės pensijos, šalpos kompensacijos gavėjams, taip pat vaikams, gyvenantiems mažas pajamas gaunančiuose namų ūkiuose, šeimose, vaikams, augantiems šeimose, kur yra trys ir daugiau vaikų, ir negalią turintiems vaikams, taip švelninant vienoms iš pažeidžiamiausių visuomenės grupių infliacijos šoko pasekmes. Iš tiesų šitos grupės yra pačios pažeidžiamiausios, tą rodo ir visi mūsų nelygybės ir socialinės atskirties rodikliai.

Kviečiu po pateikimo pritarti Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 20 straipsnio pakeitimo bei Lietuvos Respublikos vienkartinės išmokos infliacijos neigiamų pasekmių mažinimui įstatymų projektams.

Taip pat pritariame Seimo departamento siūlymui, kuriuo remiantis dėl pateikto teisinio reguliavimo pakeitimų būtų gauta Vyriausybės, kaip biudžeto planuotojos, išvada.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos...

I. SEGALOVICIENĖ. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Gerbiama pranešėja, jūs nori klausti net 12 Seimo narių.

Dėl vedimo tvarkos – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Sveiki, kolegos. Kartais būna taip, kad projektų paketas toks būna ir lydimasis būna aiškiai koks nors ten smulkus pakeitimas. Šiuo atveju prezidentūra pateikė kaip paketą, bet tai yra visiškai genetiškai skirtingi projektai. Aš prašyčiau posėdžio pirmininko įvertinti galimybę, kad būtų balsuojama atskirai dėl kiekvieno, nes šiaip tai nėra tas tipiškasis paketas, o yra du skirtingi projektai.

PIRMININKAS. Ačiū. Taip ir pateiksime balsuoti – atskirai už kiekvieną projektą.

Tai dabar klausti nori M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, pritarisiu šiam siūlymui ir kviečiu kolegas taip pat pritarti. Neabejoju, kad Biudžeto ir finansų komitetas pritaro.

Yra daug privalumų. Mes didiname mažas ir vidutines pajamas gaunančių asmenų perkamąją galią, mes sudarome jiems galimybę rinktis, kur jie nori išleisti pinigus: vieni daugiau perka maisto, kiti daugiau išleidžia komunalinėms paslaugoms. Mes taip pat didiname paskatas dirbti, mažiname darbo santykių mokesčius, mažiname ir našta verslui. Tačiau, gerbiama kolege, jūsų pasiūlymu mes vidutiniškai padidintume pajamas maždaug 10 eurų, o tai, mano akimis, yra gana simbolinis dydis esamos infliacijos kontekste. Ar nesvarstėte poreikio grįžti prie idėjos neapmokestinamąjį pajamų dydį sulyginti su minimaliąja mėnesine alga. Tai, mano supratimu, iš esmės pakeistų padėtį ir iš tiesų užtikrintų reikšmingai didesnę perkamąją galią žmonėms, kuriems to dabar ypač reikia?

I. SEGALOVICHIENĖ. Dėkoju už klausimą, labai geras klausimas. Šiandien Prezidentas tikisi, kad iš tiesų vieningai sustosime į apsaugos žmonėms liniją ir Seime tikrai po diskusijų galėtų atsirasti tokių pasiūlymų ir sprendimų, kad žmonėms ta amortizacija būtų dar didesnė. Tikrai viskas yra Seimo rankose ir, manau, Seimas gali tobulinti šį pasiūlymą.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, iš tikrųjų reikalingi sprendimai, reikalinga diskusija apie sprendimus, kurie galėtų padėti sumažinti socialinę atskirtį, galimą skurdą mažiausias pajamas gaunantiems žmonėms. Bet vis dėlto, kadangi vaiko pinigai buvo ganėtinai simboliškai pakelti, ar jūs nemanote, kad apribodami NPD didėjimą tik iki vidutines pajamas gaunančių asmenų lygio, tai yra iki vieno VDU, mes tam tikra prasme skriaudžiame šeimas, kurios gauna vidutines pajamas, bet turi didesnes šeimas ir atitinkamai tikriausiai didesnius išpareigojimus? Ar nemanytumėte, kad mes turėtume diskutuoti vis dėlto ne tik apie pačias mažiausias pajamas gaunančius žmones, bet ir apie vidutines pajamas, kurių perkamoji galia mažėja ir dėl išaugusių kainų, ir dėl esamos situacijos apskritai?

I. SEGALOVICHIENĖ. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų, ką ir minėjau savo pristatyme, šalies vadovas supranta, kad šie pasiūlymai yra programa *minimum*. Tikrai reikėtų nedelsti, turime daug valstybės institucijų, kurios turi darbuotojus, sutelkti tas pajėgas, taip pat Seime yra iniciatyvų iš tiesų labai pagalvoti apie greitas priemones, kurios išplėstų pagalbą žmonėms. Prezidento pasiūlymai apima ir tam tikrą vidurinės klasės dalį, tačiau tikrai šiandien reikia platesnių ir greitų sprendimų. Tikrai pritartume, kad apskritai vidurinei klasei, ypač šeimoms, reikia pagalbos šiandien.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamoji Prezidento patarėja, turbūt čia visas antiinfliacinis paketas, kurį Prezidentas teikia Seimui, ar dar bus, sakykime, to antiinfliacinio paketo dalių? Jeigu visas paketas, tai ištis kosmetinis situacijos koregavimas, nes matome, kad 50 % kuro kainų degalinėje pasiima valstybė, Lenkijoje 50 centų tie patys degalai pigesni, dešra „Biedronkos“ tinkle Lenkijoje yra du kartus pigesnė, taip pat ir kiti maisto produktai. Tai tas žadėtas, na, sakykime, augimas, apie kurį kalbėjome priimdami biudžetą, tikrai jau seniai suėstas infliacijos. Tad vis dėlto kaip ir susisiekiantys indai yra gretimų valstybių ekonomikos ir turi būti vienodai reaguojama. Ar jūs manote, kad jūsų šie siūlymai yra pakankamas amortizacinis paketas suvaldyti dabartinę infliaciją?

I. SEGALOVICHIENĖ. Ačiū už klausimą. Turbūt dar kartą pakartosiu. Prisiminkite, kada Prezidentas pateikė šituos pasiūlymus ir kada pradėjome kalbėti apie tai reaguodami į tai, kokia vyksta infliacija. Sausio mėnuo. Tad šitie sprendimai jau turėjo būti priimti. Tikrai tai yra Prezidento indėlis, bet Prezidentas tikisi, kad tiek Vyriausybė, tiek Seimas sudės visas priemones į vieną vietą ir kompleksškai sugeneruos paketą sprendimų, skirtų būtent mūsų žmonių pagalbai. Tai, ką Prezidentas siūlo, yra greitoji pagalba ir būtinoji greitoji pagalba.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, kažkodėl mes, Lietuva, suprantame, kad antiinfliacines priemones reikia pateikti tik tada, kada jau iš tikrai buvusių valstybių Europos Sąjungoje su mažiausia infliacija, jeigu žiūrėtume dar 2021 metų pirmą ketvirtį, dabar tapome netgi lyderiais Europos Sąjungoje. Tarp EBPO valstybių esame trejetuke po Brazilijos ir Turkijos. Tik dabar pradėjome diskutuoti apie tam tikras antiinfliacines priemones, neskaitytų, kurios buvo priimtose truputį anksčiau lyg ir dėl dujų ir elektros kainų suvaldymo. Ar

jums neatrodo, kad reikėtų pateikti finansinės pagalbos ar paramos paketą pirmiausia padedant senjorams, žmonėms su negalia, žmonėms, neturintiems darbo, ir tikrai aiškiai nustatyti, kokia dalis gali būti remiama kompensuojant išaugusias elektros ir dujų kainas? Tai būtų plačioji programa. O dabar, taip, pritarčiau, bet tai yra tikrai smulkmena, ką jūs esate pateikę.

I. SEGALOVICIENĖ. Norėčiau atkreipti dėmesį, kad iš tiesų, kaip mes žinome, labai svarbūs yra sprendimai dėl šildymo ir energetikos kainų, tačiau dabar viskas persikėlė į maisto grandines. Reikalingi sprendimai, juos jūs minite, ne tik dėl šildymo ir energetikos, bet šiandien jau yra rizika dėl pragyvenimo šaltinių. Tai yra tos išlaidos, kurios reikalingos ir maistui, ir kitoms buitiniams prekėms, ir taip toliau. Šiuo atveju tikrai sutinku, kad reikia platesnių priemonių. Labai tikimės, kad Seimas ir Vyriausybė ras tuos sprendimus dėl platesnių priemonių.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Gapšys.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju. Tikrai džiaugiamės iniciatyva, kad ėmėtės ir siūlote tuos žmonėms svarbius projektus. Bet ar nemanote, kad apie tuos projektus turėtų būti dar labiau diskutuojama, ypač apie gyventojų pajamų mokesčių. Žiūrint į tas formules, jūsų pateiktas, viskas gerai, mažiau- siais pajamas gaunantiems asmenims tas neapmokestinamasis pajamų dydis didėja, bet vėl lieka nuskriausti vidutinės pajamas uždirbantys asmenys. Juo labiau gali būti, kad šeimoje vienas uždirba daugiau, kitas uždirba mažiau, tos įvairiausios situacijos. Aš matau, kad tie žmonės yra kaip ir paliekami vėl eilinį kartą. Jau tą patį mes sakėme Vyriausybei, kai ji didino pirmą sykį neapmokestinamąjį pajamų dydį, dabar žiūrime, kad vėl lygiai tas pats. Ar nemanote, kad reikėtų susėsti šiek tiek rimtesnei diskusijai ir pateikti tokią pasiūlymą, kuris šiuo atveju būtų kompleksiškesnis?

I. SEGALOVICIENĖ. Dėkui už klausimą. Prezidento siūlymas didinti NPD 50 eurų paliečia iki vieno vidutinio darbo užmokesčio Lietuvoje uždirbančius žmones. Noriu priminti, kad tai yra apie 73 % žmonių, jie uždirba būtent iki tokio dydžio pajamas. Tikrai ta priemonė yra reikšminga. Dar kartą pakartosiu, mes negalime leisti sau kalbėti, kad mes turime palaukti, padiskutuoti, paskaičiuoti. Darykime viską lygiagrečiai, žingsnis po žingsnio. Reikės ne vieno sprendimo. Ir dabar reikia greitų priemonių. Nuo sausio mėnesio šitų priemonių yra laukiama. Kitos šalys jau susitvarkė tuos pirminius bazinius dalykus, jau galvoja apie antrus ir trečius paketus. Lietuva neturi net pirmojo normalaus paketo patvirtinusi. Tad manau, kad viskas yra ateityje, apie viską reikia diskutuoti vardan žmonių gerovės. Bet dabar ir šiandien tai programa yra *minimum*, ką privalome padaryti, jau vėluojame.

PIRMININKAS. Kolegos, iš esmės jau laikas ištiksejo. Du projektai. Gerai, dar trys. (*Šurmulys salėje*) Pristatė kartu, tik balsuoti paprašė atskirai. Prašom, Eugenijau.

E. GENTVILAS (LSF). Žiūrėkite, galima ir taip daryti, tačiau užsirašymo sistemoje yra atskirai užsirašę žmonės klausti dėl antro projekto ir pasisakyti dėl antro projekto.

PIRMININKAS. Taip.

E. GENTVILAS (LSF). Jeigu jūs leidote atskirai dėl abiejų projektų užsirašyti ir klausti, ir pasisakyti, tai nedarykime vienam projektui visko. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerai, tada laikykime, kad pirmojo projekto laikas baigėsi. Žiūrime dabar, kas yra dėl antrojo projekto. Minutėlė! Keturi klausantieji. Pirmas dėl antrojo projekto klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, aš užsirašiau pasisakyti dėl pirmojo ir vėliau užsirašiau klausti dėl antrojo.

PIRMININKAS. Gerai, dabar padarome taip, paklauskite dėl antrojo, o po to pasisakysite. Gerai? Tinka?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Supratau. Labai ačiū. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, prieš kelerius metus turėjome panašų projektą ir tada 100 Seimo narių balsavo už, buvo trys Seimo nariai, kurie balsavo prieš. Taip jau nutiko, kad tarp jų buvau ir aš, ir mano nuomonė šiuo požiūriu nelabai pasikeitė. Vienkartinėmis išmokomis mes neužtikriname nei tvaraus sprendimo, nei sistemškai sprendžiame problemas. Tačiau dalis Europos Sąjungos šalių vis dėlto nusprendė taikyti panašią priemonę, tačiau ją daro tikslinę, tai yra sako, jog mes jums duodame 100 eurų, tačiau tuos 100 eurų jūs galite panaudoti tik komunalinėms sąskaitoms apmokėti.

Ar jūs sutiktumėte, jog ši priemonė būtų koreguojama tokiu pobūdžiu, kad tie 100 eurų galėtų būti panaudoti komunalinėms sąskaitoms apmokėti? Tokiu atveju aš tikrai palaikyčiau šį projektą ir siekčiau, kad tai darytų ir mano kolegos. Ačiū.

I. SEGALOVICIENĖ. Dėkui už klausimą. Iš tiesų matome jau esamus sprendimus dėl kainų augimo lubų, matome iniciatyvą, kad ir nedidelę, dėl PVM kompensacijos būtent už centralizuotą šildymą ir kol kas nematome jokių priemonių, kurios padėtų žmonėms susitvarkyti su itin augančiomis maisto ir kitų būtinųjų produktų kainomis. Ši vienkartinė išmoka yra kaip papildoma iniciatyva. Prezidentas matė tas iniciatyvas, kol kas kitų iniciatyvų, bent jau svarstomų, mes nematome. Tikimės, kad artimiausiu metu jos bus svarstomos ir bus priimti sprendimai.

Manome, kad šita tikslinė 100 eurų vienkartinė išmoka pažeidžiamiausiems žmonėms turėtų būti skirta būtent jų bendriems poreikiams. Taip, kaip jūs sakėte dėl pirmo klausimo. Tai reikia, kad žmonės galėtų laisvai disponuoti ir spręsti, kur jiems labiausiai trūksta, ir kompensuoti netekimus, kuriuos patiria dėl infliacijos augimo. Tai laisvas žmogaus panaudojimas ten, kur jam reikia. Vieniems reikia vaikams, kitiems reikia maistui, kitiems reikia, nežinau, paslaugoms už ugdymą ar kitiems dalykams – įvairovė labai didelė, nes infliacija, kainų augimas labai didelis įvairiuose spektruose.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Sveikinu Prezidento norą padėti ir apsaugoti pažeidžiamuosius, kaip jūs sakote, bet kieno sąskaita tai bus daroma? Suprantu, kad tą pačių pažeidžiamųjų sąskaita, nes kalbos apie gerovę nesukuria jokių pridėtinų pajamų. Mes žinome, kad karas, krizė, pandemijos tik didina atskirtį tarp turtingiausių ir vargingiausių. Pagal jūsų aiškinamuosius raštus aš matau, kad ten neblogos sumos susidaro, o kieno sąskaita mes tai darysime, aš taip ir nematau.

Mano klausimas, ar prezidentūra, gerbiamas Prezidentas vis dėlto galvoja mažinti atskirtį, kad turtingi sumokėtų didesnius mokesčius, kaip yra kitose šalyse, ir būtų žiūrima į demokratinės šalies, kuriose mokesčių sistema yra labiau socialiai orientuota ir tokios didelės atskirties, kokia yra Lietuvoje, nėra. Kada sulauksime tokių siūlymų? Dabar aš suprantu, kad reikia padėti, bet visą laiką skolintis neišeis. Ačiū.

I. SEGALOVICIENĖ. Dėkui už klausimą. Tikrai geras klausimas. Kalbant apie šiuos du įstatymų projektus, svarbu paminėti, kad esant didesnei nei tikėtasi infliacijai, kurios pagrindu buvo sudarytas 2022 metų biudžetas, būtų surenkamos tikrai didesnės įplaukos į biudžetą iš netiesioginių mokesčių, daugiausia pridėtinės vertės, taip pat ir akcizų. Matant, kokia aukšta metinė infliacija yra šiuo metu, tai yra 14,2 % (tikėtina, ji augs ir toliau), ir palyginus su infliacijos įverčiu rengiant biudžetą, tai yra su 2,5 %, akivaizdu, kad netiesioginių mokesčių bus surinkta keliais šimtais milijonų eurų daugiau. To pakanka finansuoti tiek NPD, tiek ir gynybos finansavimui.

Įvertinę tai, Europos komunikato išdėstytą mintį ir apskritai pradinę infliacijos kilmę, kuri yra būtent dėl kovidų pandemijos, matydami atsigaujančių ekonomikų pavyzdžius, vienkartinės išmokos tikrai galėtų finansuoti iš Vyriausybės rezerve kovidui valdyti numatytų lėšų. Mes matome, mūsų žiniomis, rezerve nepanaudotų lėšų pakanka ir tie sprendimai, kovidų rezervo sprendimai buvo panaudoti ir nevyriausybinių organizacijų su infliacijos dalykais susietų išlaidų didinimui. Vadinasi, precedentų yra ir tikrai galime naudotis.

Atsakant į jūsų paskutinę klausimo dalį, tikrai taip, Prezidentas šiandien Seime sakė – spaudimas reformoms ir toliau auga. Dabartinė situacija kaip tik sako, kad mes neturime prisidengti tomis grėsmingomis situacijomis, kurių yra, bet dar labiau susitelkti. Taip pat kai mes sakome – reformų poreikis auga, tai jis auga ir dėl mokesčių teisingumo dalykų, ir dėl nelygybės. Prezidentas yra Mokesčių darbo grupėje, kuri suformuota prie Finansų ministerijos, pateikė savo pasiūlymų ir savo linijai atstovauja ir toliau. Tikimės čia iš tiesų Seimo ir Vyriausybės valios.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, vis tiek, kodėl nėra orientuojamasi apskritai į vieno ar kito šeimos ūkio gaunamas pajamas, nes kai kurios čia išvardintos kategorijos, na, nesaiko, kad jeigu žmogus gauna kompensaciją už ypatingas darbo sąlygas, tai nereiškia, kad jis ne-

gauna kokių nors kitų pajamų ir galbūt jam ta 100 eurų parama ne tiek svarbi kiek tam, kuris gauna mažą socialinę pensiją. Iš tiesų ar nereikėjo žiūrėti vis dėlto pagal gaunamas pajamas? Ačiū.

I. SEGALOVICIENĖ. Pažiūrėję į įvairių rūšių pensijų gavėjų sąrašą, iš tikrųjų itin didelių skirčių arba tam tikrų dalykų nematome. Šiuo atveju tikrai reikėtų taikyti universalų principą, kad nebūtų tam tikrų diskriminuojančių aspektų, kurie iš tikrųjų trukdytų, o ne padėtų.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, gerbiama patarėja, norisi išgirsti jūsų požiūrį į tai, ar nematote būtinybės kartu su šiuo įstatymu keisti ir valstybės biudžetą. Ne pirmą kartą Prezidentas siūlo vienkartinės išmokas tokiu principu, kad yra pabarstoma, ir taip nepasiūlomas tas tvarusis šaltinis. Ir šiek tiek Konstitucijos, ir nuorodų į Konstitucinio Teismo išaiškinimus, tai įstatymais, numatančiais tam tikras išlaidas, negalima numatyti tokio reguliavimo, kuriuo būtų paneigiama Vyriausybės teisė sudaryti biudžetą biudžetiniams metams. O tokie pasiūlymai, kaip šis teikiamas, negali pakeisti biudžeto įstatymo. O pagal Konstituciją rengti biudžeto projektą yra tik Vyriausybės išimtinė konstitucinė teisė. Taigi ar šis pasiūlymas nėra intervenavimas į Vyriausybės konstitucines teises ir pareigas?

I. SEGALOVICIENĖ. Ne, nėra. Prezidento tikrai konstitucinė pareiga yra siūlyti idėjas ir pasiūlymus dėl žmonių gerovės ir tikrai Prezidentas neliks nuošalyje, visada rūpinsis savo žmonėmis.

Kaip minėjau atsakydama gerbiamam Algirdui į klausimą, yra du pasiūlyti šaltiniai. Pirmas yra biudžeto perviršis, antras yra kovidų rezervas. Tai yra du labai aiškūs dalykai ir jie rodo, kad valstybė yra pajėgi.

Kartu atkreipiu dėmesį, kad paraleliai yra svarstomas 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimo projektas, todėl esant poreikiui klausimai tiek dėl gynybos, tiek ir dėl pasireiškusios *de facto* infliacijos gali būti svarstomi integruotai. Šioje dramatiškoje geopolitinėje situacijoje dėl tokio integruoto svarstymo yra aiškių argumentų, todėl siūlau iš tikrųjų vieningai sustoti, vienyti ir manau, kad institucijos, Prezidentas, Vyriausybė ir Seimas, gali surasti sprendimus kartu ir vieni kitus paremdami šioje vienybėje.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Gerbiama kolegė, dabar pasisakymai dėl motyvų. Šiuo atveju dėl įstatymo... Dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projekto pasisako dėl motyvų už M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mielieji kolegos, tai iš tiesų svarbus žingsnis, vis dėlto esamoje aplinkoje galima būtų konstatuoti, kad gana simbolinis, nes mes kalbame apie maždaug 10 eurų per mėnesį papildomų pajamų esant 14 % infliacijai. Aš manau, mes visi čia sutariame, kad reikia reikšmingai didesnių priemonių, kurios padėtų amortizuoti infliacijos padarinius visuomenei. Kai sulauksime Vyriausybės išvados, aš siūlysiu tartis su kolegomis dėl to, kaip papildomai galėtų būti didinamas neapmokestinamasis pajamų dydis, kad iš tiesų tiek mažas, tiek ir vidutinės pajamas gaunantys asmenys pajustų, kad jų perkamoji galia esamomis aplinkybėmis ne mažėja, o tik didėja. Aš kviečiu pritarti ir tartis dėl to, kaip šis siūlymas galėtų būti koreguojamas sulaukus Vyriausybės išvados. Ačiū.

PIRMININKAS. Prieš kalbėti niekas nenori. Dėl kito projekto, dėl Vienkartinės išmokos infliacijos neigiamų pasekmių mažinimui įstatymo projekto, dėl balsavimo motyvų prieš E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Pasisakau prieš, nes inicijuodamas šį projektą Prezidentas ne kartą sakė, ir susitikime su partijų atstovais, kad čia planuojama paskirti tas lėšas, kurios būtų kaip infliacijos lėšos būsimame biudžete, kaip biudžeto pajamų perteklius. Čia, matyt, mes turėtume atsargiau pažiūrėti. Gali ir nebūti to pertekliaus. Dėl didėjančios infliacijos žmonės sumažins vartojimą ir tas įsivaizduojamas perteklinių lėšų patekimas į biudžetą gali neįvykti. Na, pavyzdžiui, baisiai išaugusios degalų kainos gali priversti žmones persėsti į visuomeninį transportą ten, kur įmanoma, ir vartojimas mažėja. Todėl dalinti pinigų, kurių mes dar nematome, ir gal tik metų viduryje galėsime užtikrinčiau pasakyti, kaip didėja biudžeto pajamos, manau, būtų neatsakinga.

Antras dalykas. Dėl pačios infliacijos mastelių dar nėra aiškumo, sankcijų mechanizmas dar nėra įjungtas visu rimtumu. Tarkime, rusiškos naftos pirkimo atsisako Jungtinės Amerikos Valstijos ir Jungtinė Karalystė. Kokie bus sprendimai Europos Sąjungoje, mes dar nežinome.

Kitas dalykas. Kovo mėnesio pabaigoje Europos Komisija gali apsispręsti dėl bendros infliaciją amortizuojančios politikos, tai yra numatyti bendrą antiinfliacinių priemonių planą visai Europos Sąjungai, todėl čia irgi turėtume stabtelėti.

Ir paskutinis mano argumentas. Tikrai visa tai turėtų eiti per biudžetą, o kadangi Vyriausybė ir, atrodo, visos frakcijos yra apsisprendusios ir šiandien tam iš esmės pritarė – balandžio mėnesį įvertinti infliacijos augimo tempus ir numatyti viską apimančią antiinfliacinę programą ar infliaciją amortizuojančių priemonių paketą, todėl aš manau, kad dabar toks pavienis sprendimas neturėtų būti priimamas.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų už – I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų neketinu kalbėti, nes, man atrodo, svarbiausia yra atverti diskusijas ir pateikimą, tikrai reikalingą, palaisti tam, kad mes įvertintume, kokias priemones turėtume pasirinkti, kad amortizuotume kylančias kainas ir tą infliacijos įtaką. Bet išprovokavo pasisakyti kolega Eugenijus.

Tikriausiai gal šių projektų ir nebūtų, jeigu valdančioji dauguma būtų atnešusi kryptį ir mintis, kaip ketina prisidėti prie kainų šuolio. Kodėl svarbu yra šiandien palaikyti šį sprendimą? Kad mes pradėtume diskusijas ir parinktume teisingiausius, taikliausius sprendimus. Gal iš tiesų visiems vienkartinį išmokų padalijimas būtų ir per didelę prabangą šiandieniniame kontekste, kai siekiame užtikrinti ir padidinti krašto apsaugos finansavimą, bet tikslinių priemonių ir geresnių priemonių parinkimas ir diskutavimas apie tai tikrai yra ne balandžio mėnesio klausimas, o jau šios dienos klausimas, nes kai kurios šeimos jau šiandien susiduria su sudėtinga situacija ir iš tikrųjų suka galvą, kaip valdyti šeimos biudžetą. Taigi, man atrodo, svarbu pradėti diskusijas, ieškoti taikliausių sprendimų, apimti ne tik pačius skurdžiausius, bet ir visus, kurie susiduria su finansiniais sunkumais dėl įvairių aplinkybių, ir nedelsti. Tai, kad mes šiandien išgirdome, jog balandžio mėnesį bus vertinimai ir taip toliau, to nepakanka. Kiekvieną dieną dirba analitikai, renka duomenis apie biudžeto surinkimą, tą turime daryti nedelsdami. Todėl sveikiname Prezidento iniciatyvą, manome, kad ji yra nepavėluota, ji yra laiku, ir laukiame proaktyvesnių veiksmų šioje srityje ir iš valdančiųjų.

17.03 val.

Asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatymo Nr. XIII-2077 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1282 (pateikimas)

PIRMININKAS. Ačiū. Kitas darbotvarkės klausimas – Asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1282. Pranešėjas – užsienio reikalų viceministras R. Karoblis.

R. KAROBLIS. Laba diena, gerbiamas pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Leiskite Vyriausybės vardu pristatyti šį įstatymo projektą, tai yra Asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Jis parengtas atsižvelgus į 2019 metais pradėtą asmenų perkėlimo iš Venesuelos į Lietuvos Respubliką proceso įgyvendinimo praktiką, kilusias identifikuotas praktines problemas, tai yra išmoktas pamokas.

Pastarųjų dienų aktualijos parodė, kad krizių valdymas tvariais sprendimais yra itin svarbus. Kaip tik šio įstatymo projektu siekiama užtikrinti sklandų asmenų perkėlimą ir tolesnę jų integraciją Lietuvoje, turint tikslą, kad perkeltieji asmenys taptų visaverčiais Lietuvos visuomenės nariais.

Įstatymo projektą inicijavo ir parengė trys ministerijos: Užsienio reikalų ministerija, Vidaus reikalų ministerija ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, atsižvelgiant, kad būtent šių trijų ministerijų kompetencijos sritis yra šis klausimas ir taip pat šios ministerijos ar prie jų esančios institucijos, konkrečiai Migracijos departamentas, atsakingi už šio mechanizmo įgyvendinimą.

Taigi esminiai projektu siūlomi pakeitimai siekiant minėtų tikslų. Pirmas. Įtvirtinti kompensacijų už nepervežamą asmenų turtą, perkeliamesiems asmenims integracijos laikotarpiu mokamų išmokų ir kompensacijų dydžius.

Antras. Nustatyti, kad paramos integracijai mokėjimo terminas skaičiuojamas nuo sutarties dėl integracijos pasirašymo dienos, tai yra nuo asmens atvykimo į Lietuvos Respubliką momento, o ne nuo perkeliamojo asmens statuso suteikimo dienos, kaip yra šiuo metu.

Trečias. Siūloma papildyti nuostatas, reguliuojančias perkeliamesiems asmenims teikiamas paslaugas. Numatome, kad šie asmenys turi teisę nemokamai gauti psichologinės pagalbos ir vertimo paslaugas.

Ir ketvirta. Siūloma nustatyti, kad integracijos operatorius, organizuodamas ir įgyvendindamas paramos integracijai teikimą, turi teisę pasitelkti partnerį, tai yra juridinius asmenis, teikiančius pagalbą perkeliamesiems asmenims, kurie padėtų organizuoti pagalbos teikimą savivaldybėse.

Tikiuosi, kad jūs palankiai įvertinsite siūlomus pakeitimus, ir prašyčiau pritarimo šiam projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už pateikimą, gerbiamas pone Karobli. Trys Seimo nariai norėtų klausiti. Pirmas klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (DPF). Labai ačiū. Aiškinamajame rašte gerai rašoma, kad įstatymo projekte numatytoms nuostatomis įgyvendinti neprireiks papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ar kitų valstybės įstaigų fondų lėšų, tačiau perkeliamųjų asmenų migracijos schemoje yra nurodomos įvairios paslaugos, numatytos 18 mėnesių išmokos ir panašiai. O ir operatoriai, matyt, neorganizuos asmenų perkėlimo neatlygintinai. Prašom pasakyti, kokio dydžio dabar yra Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai skirtų asignavimų perkeliamųjų asmenų paramai ir integracijai teikti fondas ir kokie perkeliamųjų asmenų srautai numatomi Ukrainos krizės kontekste? Ir apskritai klausimas, kodėl visas tas asmenų perkėlimas negalimas be tarpininkų? Kokias neišvengiamas funkcijas jie atlieka? Ačiū.

R. KAROBLIS. Dabar pirmiausia dėl lėšų. Įstatymas buvo parengtas ir pateiktas toks, koks yra, iki Rusijos agresijos prieš Ukrainą momento. Realiai, matyt, negaliu šiuo metu patvirtinti šios nuostatos dėl lėšų, nes jis buvo orientuotas, kol kas buvo pritaikytas tiktai perkėlimui iš Venesuelos, kaip pagrindas. Dėl tokių poreikių, kokie yra dabar, tiesiog neaišku. Aš manau, kad šį klausimą jūs papildomai išsiaiškinsite svarstymo komitete metu.

Dėl Ukrainos. Tai šiuo metu (sausio 1 dienos duomenimis) Ukrainoje gyveno 2 tūkst. 185 Lietuvos Respublikos piliečiai, turintys nuolatinius leidimus gyventi – 1,5 tūkst., laikinus – 672. Taip pat Ukrainoje yra apie 500 lietuvių kilmės asmenų, kurie turi teisę įgyti pilietybę. Taigi, jeigu būtų poreikis, būtų kalbama apie šiuos skaičius.

Trečias – dėl operatorių. Tai grandinė yra tikrai plati. Jeigu ir gyvenantys, į perkėlimą pretenduojantys asmenys, tai yra Lietuvos piliečiai, lietuvių kilmės asmenys ir panašiai, turbūt yra sudėtinga, pradedant procedūromis, po to dėl paties fizinio persikėlimo iš konkrečios šalies į Lietuvą, galų gale dėl integracijos turi būti atitinkami koordinatoriai, kad būtų suvestų viską į vietą, tai yra kompleksinis darbas, todėl operatoriai reikalingi. Kiek aš žinau, jie būtų pagal praktiką, perkėlimą iš Venesuelos, kaip ir yra pasiteisinę, tik, savaime aišku, klausimas yra pačių procedūrų, apie kurias būtų kalbama šiame įstatymo projekte.

PIRMININKAS. Ačiū, klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamasis viceministre, šia pataisa jūs bandote išspręsti su praktiniu asmenų atvykimu į Lietuvos Respubliką susijusias problemas. Tačiau praktika gyvena už posėdžių salės sienų ir dažnai realybė rodo, kad norai ir tikrovė nesutampa. Štai prieš trejetą dienų aš mačiau, kaip prie Šiaulių neįleido į Migracijos skyrių, kuris yra policijos komisariate, policijos pareigūnas. Jisai ukrainiečių grupę sustabdo ir sako: ar jūs esate užsiregistravę elektroniniu būdu, jeigu ne, aš jūsų net neįleisiu į Migracijos skyrių! Ar nenumatoma, kad jūsų ministerija su Vidaus reikalų ministerija ieškotų bendrų sprendimų, kad operatyviau tai būtų sprendžiama, pavyzdžiui, kad daugiau darbuotojų dirbtų ir panašiai migracijos skyriuose, nes tokia yra realybė dabar.

R. KAROBLIS. Išgirdau klausimą, tačiau iš tikrųjų manau, kad tas klausimas iš kito konteksto, be jokios abejonės, perduosiu ir išgirs tie, kurie dirba su Vidaus reikalų ministerija, kad įvertintų tuos pajėgumus.

Šnekant apie šį dalyką, šis įstatymas ir perkėlimo mechanizmas būtų taikomas ir gyvenantiems Lietuvos piliečiams, ir susijusiais klausimais, jų sutuoktiniams, palikuonims, asmenims, pretenduojantiems į pilietybę, tai nėra pabėgėlių klausimas, tai yra kitos procedūros. Dalis jų gali būti išsprendžiamos, kaip ir buvo kalbama, su operatorių pagalba. Bet, taip, iš tikrųjų suprantu, kad institucijų pajėgumai valdant dar didesnę krizę, susijusią su Rusijos agresija prieš Ukrainą, turi būti sprendžiami.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas viceministre, kadangi įstatymas buvo rengtas būtent venesueliečiams perkelti į Lietuvą, pasikeitus geopolitinei situacijai ir vyksiant karui Ukrainoje, jūs paminėjote skaičius lietuvių, kurie galėtų pretenduoti į tai. Ar nereikėtų šito įstatymo, taip sakant, dar svarstymo stadijoje taisyti, ar jūs galvojate, kad jis atitinka tuos iššūkius, kurie yra šiandien, palyginti su 2019 metais?

R. KAROBLIS. Mes manome, kad atitinka, bet vėl – kitas dalykas. Na, diskusijos, darbas komitetuose, aš manau, jeigu pamatysime kartu spragų, jos ir bus ištaisytos, bet manau, kad klausimas yra ir atidėliojimo neturi būti, nes tai yra aktualu. Taigi dirbame į priekį. Siūlyčiau. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas pranešėjau, jūsų paklausė visi norintys paklausti.

Taigi, kolegos, dėl balsavimo motyvų K. Masiulis – už.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš ir buvau tas žmogus, kuris prieš keletus metus atakavo Užsienio reikalų ministeriją savo raštais ragindamas atkreipti dėmesį į didžiulę humanitarinę krizę Venesueloje ir primindamas, kad ten yra visai nemaža lietuvių kilmės kolonija, galbūt jau ir nekalbanti lietuviškai ar iš dalies nekalbanti, bet turinti lietuviško kraujo, kad reikia ką nors daryti. Ne iš pirmo karto, bet pavyko įtikinti, ir aš džiaugiuosi, kad toks įstatymas atsirado.

Kaip dabar ministerija teigia, jį visiškai pozityviai veikia, gelbėjant, perkeliant mūsų kilmės tautiečius į Lietuvą, juo labiau kad ta Lietuva dar ir mažėja. Dabar, kaip matome, tokių krizių šalių, apimtų krizės, yra ir daugiau. Tai čia buvo įvardinta Ukraina. Bet, kolegos, pamąstykiame, čia visiškai galimas dalykas, kad ir iš Rusijos reikėtų. O Rusijoje irgi gyvena nemažai tautiečių, kurie galbūt norėtų palikti Rusiją, kai prasidėjo tokia krizė, kai sunku gyventi joje darosi žmonėms, kai trošku kvėpuoti, net išvykti darosi technologiškai sunku. Aš nežinau, kaip čia logistiškai reikėtų daryti, bet aš manau, kad ir apie ją reikėtų galvoti, apie šitą valstybę.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš dėl balsavimo motyvų nėra norinčių kalbėti.

17.16 val.

Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1304 (pateikimas)

Kitas klausimas – Profesinio mokymo įstatymo 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1304. Pranešėja – švietimo, mokslo ir sporto ministrė J. Šiugždinienė. Prašome.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Labas vakaras, mieli kolegos. Teikiu Profesinio mokymo įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Profesinio mokymo bendruomenės prašymu siekiame, kad iki bendrojo priėmimo į profesinį mokymą pradžios būtų pašalinta teisinė kolizija dėl programų, kurios suteikia dvi arba tris kvalifikacijas. Šiuo metu priėmimas į dalį populiarių ir darbo rinkai labai aktualių statybos ir architektūros srities programų, neatlikus šių siūlomų pakeitimų, negalėtų būti vykdomas.

Taip pat teikiamos kitos aktualios pataisos. Atsižvelgdami į darbuotojų ir profesinio mokymo bendruomenės siūlymus siekiame, kad jau vasaros priėmimo etapo metu priėmimo procesas į valstybės finansuojamas vietas būtų lankstesnis asmenims, jau turėjusiems kvalifikaciją, įgytą pagal itin trumpą mokymo programą, persikvalifikuoti siekiantiems asmenims, įgijusiems kelias kvalifikacijas pagal vieną mokymo programą.

Taip pat pataisomis siekiame išplėsti specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių mokymosi galimybes, suvienodinti sąlygas mokytis valstybės finansuojamose vietose tiek pat kartu, kaip ir

nespecialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams. Tokios yra labai svarbios pataisos. Visas įstatymų paketas ateis šiek tiek vėliau.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori klausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama ministre, iš tiesų svarbios pataisos, nes buvo tam tikrų problemų, kai sudvejintos vienos profesijos kvalifikacijos. Iš tikrųjų reikalingas tas sprendimas, nes buvo kilusių daug tam tikrų problemų profesinėse mokyklose.

Bet kitas klausimas. Vis dėlto daromi šiookie tokie žingsniai, kad apskritai jaunimas rinktųsi profesinį mokymą. Kaip jūs manote, ar nuo kitų metų bus priimtos tam tikros priemonės, kurios paskatintų ateiti į profesinį mokymą, gal į pirminį, gal gimnazistai rinktųsi modulius? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Taip, tikrai daug priemonių yra rengiama. Tai ir profesinis orientavimas nuo 1 klasės. Siekiame, kad jis nebūtų formalus. Apimtų ne tik pamokas, bet ir vizitus į įmones, profesines mokyklas, aukštąsias mokyklas. Tai tikrai turėtų padėti. Taip pat yra svarbu, tai noriu ir Seimo nariams pabrėžti, jog atveriamė kelią iš profesinės mokyklos tiems, kurie nori studijuoti aukštąjį mokslą, pirmiausia stoti į ISCED 5 trumpąją programą ir vėliau tęsti aukštojo mokslo studijas. Atsidaro visos galimybės vaikams, kurie galbūt svajoja studijuoti aukštąjį mokslą, bet pirmiausia nusprendė įgyti profesiją. Man atrodo, tai irgi sustiprins patrauklumą. Ir dar ne viena priemonė yra numatyta.

PIRMININKAS. Klausia S. Lengvinienė.

S. LENGVINIENĖ (LF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, kalbant su ministerijos atstovais buvo pateikta informacija, kad visas Profesinio mokymo įstatymo pakeitimo paketas yra dabar vertinamas, vykdoma poveikio vertinimo analizė. Gal galite atsakyti, kiek laiko tas vertinimas vyks? Dabar taip skubiai mes ištraukiame vieną įstatymo 37 straipsnio pakeitimą, o ne laukiame viso paketo kartu. Tai pirmas klausimas.

Antras klausimas. Aš negaliu už šį įstatymą, koks jis bebūtų svarbus, balsuoti todėl, kad neišdiskutuota dar netgi apie kainas, kurias žmonės turės mokėti, norėdami įgyti trečią profesiją, trečią kvalifikaciją. Kaip pavyzdys – tokios specialybės, kurių labai, ką jūs ir pati pasakėte, trūksta statybos sektoriuje, kai kuriose aptarnavimo srityse. Pavyzdžiui, apdailininko specialybė kainuoja 6 tūkst. 200, socialinio darbuotojo padėjėjo – 5 tūkst. 900. Kaip jūs manote, ar išgalės žmonės tokias sumas mokėti? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui už klausimą. Tikrai kainų nustatymas nėra įstatymo prerogatyva. Tie dalykai, tie sprendimai yra priimami kitomis tvarkomis, yra apskaičiuojami. Mes šio įstatymo pataisa kaip tik norime panaikinti tam tikrą neteisybę ir tam tikrą teisinę koliziją, nes šiandien jie negali nemokamai įgyti trečios kvalifikacijos. Tai ir darome, tai ir taisome. Ir todėl tai darome skubiai, kad jau per šį priėmimą, kuris prasidės pavasarį, mes galėtume išvengti šitų teisinių nesusipratimų ar teisinės neteisybės, kuri dabar yra fiksuota įstatyme dėl mums visiems gerai žinomų priežasčių, kurios jau labai labai seniai yra įvykusios. Taigi, taip, įstatymo projektas yra šiuo metu vertinamas, vykdomas poveikio vertinimas, ir mes balandžio mėnesio pabaigoje jau išeisime į derinimą, bet į priėmimą jau nespėtume.

PIRMININKAS. Klausia V. Targamadzė.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Ačiū. Aš noriu tiesiog perklausti, nes kolegė Silva suformulavo labai aiškius klausimus. Aš tiesiog noriu paklausti. Jūs sakote, kad galės nemokamai įgyti trečią kvalifikaciją – kaip tik už ją reikės mokėti. Ir net kai kuriais atvejais už antrą kvalifikaciją reikės mokėti. Tai jūs įsivaizduokite, jeigu galvojame, kad į profesinį mokymą galėtų ateiti daugiau žmonių mokytis – tai yra kolizija, jeigu aš teisingai suprantu. Taip, Silva? Tai čia atvirkščiai jūs kalbate.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Ne, aš kalbu neatvirkščiai. Šiuo metu, tarkime, yra apdailininko programa, kurioje yra trys kvalifikacijos, taip? Tai Silva geriau žino, kokios – plytelių klojėjo, tinkuotojo ir turbūt dažytojo, jeigu neklystu, taip? Tai šiandien taip ir yra, kad trečia kvalifikacija... Šiandien jos visos yra traktuojamos kaip trys atskiros kvalifikacijos, nors vienoje programoje. Tai ta programa bus įskaitoma kaip viena kvalifikacija. Taip. Kaip tai ne?

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, vis dėlto aš į antrą punktą pasižiūrėjau ir jūs papildėte ten: „valstybės lėšomis įgiję kvalifikaciją ir mokėsi pagal tęs-

tinio profesinio mokymo programą“ ir taip toliau, ir paskui nutraukę ir vėl nori sugrįžti. Kodėl jūs vėl įrašėte šį punktą? Juk jis gali toliau tęsti mokymąsi, o dabar jis jau turės mokėti pagal šį jūsų papildytą teisės aktą?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Todėl, kad valstybė jau mokėjo už jį, jis nutraukė ir neturi teisės dar kartą sugrįžti ir vėl valstybės pinigus leisti.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiama ministre, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus.

Dėl balsavimo motyvų už kalba A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Aiškinamajame rašte pagal dabartinį reglamentavimą kai kuriems asmenims valstybės finansuojamas profesinis mokymas yra tiesiog neprieinamas ir tai, mano samprata, nėra labai teisinga ir objektyvu. Todėl yra toks noras palaikyti šią nuostatą, kad kvalifikaciją įgijusių asmenų teisė į valstybės finansuojamas profesinio mokymo vietas būtų nustatoma atsižvelgiant į kvalifikaciją suteikiančio formaliojo profesinio mokymo programos specifiką. Tačiau pasiklausęs ir pranešėjos, ir užduotų klausimų gerbiausiai ministrei, manau, šia tema dar turime padiskutuoti, kad būtų aiškiau.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų prieš kalba S. Lengvinienė.

S. LENGVINIENĖ (LF). Aš negaliu balsuoti už šį pakeitimą. Manychiau, būtų tikslinga palaukti, kaip ministrė sakė, balandžio pabaigos ir, kai ateis visas paketas, balsuoti už visą Profesinio mokymo įstatymo paketą. Ačiū.

17.25 val.

Seimo savaitės (2022-03-14 – 2022-03-18) – 2022 m. kovo 15 d. (antradienio) ir 17 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų visi pasisakė.

Paskutinis šios dienos darbotvarkės klausimas, rezervinis 4 klausimas, – savaitės, prasidedančios kovo 14 diena, Seimo posėdžių darbotvarkės tvirtinimas. Kviečiu pranešėją – Seimo Pirmininko pirmąjį pavaduotoją J. Razmą.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pristatydamas kitos savaitės darbotvarkių projektus atkreipiu dėmesį, jie yra tam tikra iliustracija, kad siekiama atsižvelgti ir į opozicijos pastabas. To išraiška – antradienio darbotvarkėje įrašyti visi Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo keitimo projektai, kaip buvo sutarta Seniūnų sueigoje, taip pat kadangi daugiausia buvo Socialdemokratų frakcijos abejonių dėl sveikatos sistemos reformos, tai tie projektai dėl tinklo reformos yra išbraukti, todėl nesuklyskite, nors čia yra Sveikatos sistemos įstatymo pataisų, bet čia yra kiti, eurointegraciniai, ne tie, kurie būtų skirti ligoninių tinklo tam tikram koregavimui.

O kiti darbotvarkių projektai yra ir dėl šios dienos mūsų apsisprendimo svarbius projektus svarstyti skubos tvarka, todėl antradienį mes matysime tuos projektus, kurie šiandien buvo pateikti, jau svarstymo stadijos, pradedant biudžeto pataisa dėl krašto apsaugos srities finansavimo didinimo, ir kitus projektus. O ketvirtadienį jau bus jų priėmimas.

Į likusias darbotvarkės dalis įrašyti projektai pagal komitetų prašymus, pagal Vyriausybės teikimus. Žinoma, nėra taip, kad čia visi projektai susiję su mūsų ekstremaliąja ar nepaprastąja padėtimi, su Rusijos agresijos nulemtais dalykais. Yra ir tokių projektų, kurie sprendžia ir mūsų kasdienybės vieną ar kitą klausimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori klausti trys Seimo nariai. Pirmas klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, norėčiau dar kartą jūsų paprašyti (nors pasibaigus rudens sesijai jūsų prašiau), kad Pensijų kaupimo įstatymo projektas Nr. XIVP-849 būtų svarstomas, nes jis užsibuvo Biudžeto ir finansų komitete kaip papildomame komitete. Komiteto pirmininkas nenori jo svarstyti ir vilkina šį klausimą. Dar kartą prašyčiau jūsų atkreipti į tai dėmesį. Labai ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, jūs manęs prašote to, kas viršija mano kompetenciją, nes jeigu papildomas komitetas neapsvarstė, nėra jokios galimybės projektą įrašyti į darbotvarkę. Jūs galite siūlyti Seimo protokolinio nutarimo projektą, bet to nereikia į darbotvarkę įrašyti, mes

nerašome, kad papildomas komitetas būtų eliminuotas. Bet dabar, nepykite, aš nieko negaliu padaryti jūsų labui.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Norėjau paklausti apie įstatymo projektą, jis jau yra apsvarstytas komitetuose, turiu omeny Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo projektą, iš esmės liko tik priėmimo stadija. Jau ir taip reikia siūlyti šiek tiek vėlinti įgyvendinimą dėl to, kad jis nenusitęstų labai ilgai. Atrodo, jau perėjome tikrai labai labai ilgas procedūras, nuo rudens sesijos liko tik pats galas, pats paskutinis žingsnis. Komitete tikrai viskas jau apsvarstyta.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš manau, iš tikrųjų šį projektą gal galėtume įrašyti į vakarinę antradienio darbotvarkę. Ketvirtadienio darbotvarkė labai ilga, iki 19 valandos, o antradienį, aš manau, galėtų būti ir ilgesnė. Vis dėlto dauguma, kas yra ne iš Vilniaus, čia atvyksta ir galime ir ilgiau antradienį posėdžiauti. Gal fiksuokime, kad tas projektas į antradienio popietinę darbotvarkę įrašomas. Manau, Sekretoriatas išgirdo ir atitinkamai papildys.

PIRMININKAS. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mielai kolegos, aš gal trumpai sureaguosiu dėl darbotvarkės ir dėl ko gerbiamas A. Dumbrava iškėlė klausimą. Aš noriu atkreipti dėmesį, kad Biudžeto ir finansų komitetas per metus apsvarsto 300 teisės aktų ir skirtingų projektų. Tai yra du kartus daugiau negu bet kuris kitas komitetas ir daugiau nei bet kuris kitas komitetas čia, Seime. Taigi sakyti, kad komitetas galbūt nedirba, nėra tikslo.

Antra. Noriu atkreipti dėmesį, kad komitetas neturi valdančiosios daugumos. Komitete opozicija turi daugumą. Nepaisant to, Biudžeto ir finansų komitete absoliuti dauguma – net 90 % – sprendimų yra priimami bendru sutarimu. Būtent tai, gerbiamas kolega, Etikos ir procedūrų komisija patvirtino jums, kad komitetas stengiasi įtraukti kaip įmanoma daugiau klausimų į posėdžių darbotvarkę, juos sprendžia ir tai daro ne politiškai, o objektyviais kriterijais. Tai buvo patvirtinta ir Etikos ir procedūrų komisijos. Jūsų klausimas bus tikrai apsvarstytas kaip įmanoma greičiau, tačiau prieš tai apsvarsčius klausimus, kurie buvo užregistruoti prieš tai. Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Čia nebuvo klausimas, tai neturiu ką atsakyti.

PIRMININKAS. Jūs atsakėte į visus klausimus. (*Balsas salėje: „Balsuojame.“*) Galime bendru sutarimu dėl šio projekto? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Kolegos, tada balsuosime dėl tų projektų, dėl kurių dar nebuvo balsuota.

17.32 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1317 (pateikimo tęsinys)

Balsuojame dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1317. Pateikė Respublikos Prezidentas. Pateikimo stadija.

Užsiregistravo 92, balsavo 91: už – 46, prieš – 6, susilaikė 39. Vieno balso persvara pritarta po pateikimo.

Respublikos Prezidentas siūlo svarstyti skubos tvarka. Ar galime pritarti? Siūloma balsuoti. Nepamirškime, kad dar reikės balsuoti dėl Vyriausybės išvados. Gal bus bendru sutarimu dėl Vyriausybės išvados? Galima pritarti bendru sutarimu? Prašome Vyriausybės išvados, nes čia yra piniginis klausimas.

Dabar balsuojame dėl skubos. (*Balsai salėje*) Minutėlė! Nutraukiu balsavimą.

Dėl vedimo tvarkos – B. Matelis per šoninį mikrofoną.

B. MATELIS (TS-LKDF). Ačiū. Aš norėčiau dėl to paskutinio balsavimo pasakyti, kad suklydau – mano balsas prieš. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėl šio projekto? Dėl protokolo – balsas prieš.

E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Mes girdėjome, kaip pranešėja ponია I. Segalovičienė sakė, kad nori, kad būtų Vyriausybės išvada.

PIRMININKAS. Jau dėl išvados sutarta.

E. GENTVILAS (LSF). Tai viskas gerai. Pasakykite, kaip galima suderinti Vyriausybės išvadą, kuri rengiama 30 dienų pagal Statutą, ir skubos tvarką? Kaip mes galime balsuoti už skubą, jeigu 30 dienų lauksime Vyriausybės išvados? Aš siūlau neteikti balsavimo dėl skubos.

PIRMININKAS. Pagal Statutą Respublikos Prezidentas turi tokią teisę prašyti skubos. Seimo valia apsispręsti. Taigi, kolegos, balsuodami ir apsispręsimė. A. Vyšniauskas per šoninį mikrofoną.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, mūsų vienas frakcijos narys išreiškė, kad jis suklydo spausdamas mygtuką, ir tai turėtų būti traktuojama kaip lygybė. Galbūt esant tokiai situacijai jūs turite teisę pasiūlyti perbalsuoti, esame ne kartą tą darę. Pabandykime.

PIRMININKAS. Turiu tokią teisę, bet neprivalau. (*Plojimai*)

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Taip, taip.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl skubos, nes Prezidentas irgi tokią teisę turi – prašyti skubos, o Seimo valia apsispręsti. (*Šurmulyš salėje*)

Užsiregistravo 95, balsavo 95: už – 38, prieš – 49, susilaikė 8. Skubai nepritarta. Taigi, kaip pagrindinis siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti kovo 31 dieną. (*Balsai salėje*) Ar galime pritarti dėl komiteto? Pritarta. Dėl datos? Irgi pritarta. Ačiū, bendru sutarimu pritarta.

17.36 val.

Vienkartinės išmokos infliacijos neigiamų pasekmių mažinimui įstatymo projektas Nr. XIVP-1318 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Vienkartinės išmokos infliacijos neigiamų pasekmių mažinimui įstatymo projektas Nr. XIVP-1318. Pateikimo stadija. Teikėjas – Respublikos Prezidentas. Iniciatorius – Respublikos Prezidentas.

Užsiregistravo 96, balsavo 96: už – 38, prieš – 33, susilaikė 25. Po pateikimo nepritarta.

Kolegos, turime apsispręsti, ką daryti su šiuo projektu. Kadangi po pateikimo projektui nepritarta, turime dvi galimybes – grąžinti iniciatoriams tobulinti arba atmesti. Galime sutarti dėl grąžinimo iniciatoriui tobulinti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. (*Balsai salėje: „Ne! Balsuojame!“*) Ne? (*Balsai salėje: „Galime, galime.“*) Na, yra reikalavimas balsuoti. Balsuojame, kolegos. Pirmas alternatyvus balsavimas: už – bus grąžinti iniciatoriui tobulinti, prieš – atmesti.

Užsiregistravo 97 Seimo nariai, balsavo 96: už – 41, prieš – 55. Projektas atmetas.

Kitas darbotvarkės projektas. (*Balsai salėje*) Per šoninį – J. Jarutis. Prašom.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Neišeina nereaguoti į prieš tai buvusius balsavimus. Ką parodo žodžiai ir veiksmai? Kai mes šiomis dienomis visi stengiamės susivienyti spręsti ne tik Lietuvai, bet ir Ukrainai svarbias problemas, kai ir prezidentūra, ir Vyriausybė, ir Seimas bando vieningai priimti įstatymus, tenka tik apgailestauti, kad dešinioji pusė elgiasi visiškai priešingai, nei kalba. Gėda!

PIRMININKAS. Dar viena replika. Replika sukėlė repliką. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Man atrodo, kaip tik balsavimo rezultatai rodo tą kompromisą. Vienam Prezidento projektui yra pritarta, kitam nepritarta. Nors ir Prezidento, ir visų kitų teikėjų iš Vyriausybės buvo prašyta luktelti su tais antiinfliaciniais projektais, kai Vyriausybė šiek tiek tiksliau apskaičiuos, kokios yra galimybės. Šiuo atveju iniciatoriai irgi neparodė jokio kompromiso. Taigi, kolegos, galbūt yra erdvės visiems tuos kompromisus rodyti gilesnius.

17.40 val.

Asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatymo Nr. XIII-2077 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1282 (*pateikimo tęsinys*)

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Balsuojame toliau dėl Asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1282. Pateikimo stadija. Teikia Vyriausybė. Balsuojame.

Užsiregistravo 95, balsavo 95 Seimo nariai: už – 94, prieš nėra, susilaikė 1. Projektui pritarta po pateikimo.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Užsienio reikalų komitetas. Siūloma svarstyti balandžio 26 dieną. Dėl komiteto? A. Vyšniauskas per šoninį mikrofoną.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Aš norėčiau pasiūlyti frakcijos vardu skubą, kadangi tai yra susiję su piliečiais, kurie laukia, ir tais piliečiais, kurie gali būti susiję su tam tikromis krizėmis. Tą įstatymą reikėjo jau šiek tiek anksčiau priimti, tikėjomės ankstesnėse sesijose. Taip būtų geriau, nes tai liečia mūsų žmones, kurie to laukia.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu siūloma skuba. Dėl pagrindinio komiteto pritariama? Galime pritarti bendru sutarimu? Dėl skubos. Tai bus susiję ir su laiku, nes balandžio 26 diena tikrai neatspindi skubos. Kolegos, ar pritariate bendru sutarimu skubai, ar reikia balsuoti? (*Balsai salėje*) Pritariame. Pritarta bendru sutarimu. Kada galime siūlyti? Kovo 22 dieną. (*Balsai salėje*) Kolegos, 15 dieną nėra posėdžio. Atsiprašau, antradienis. Kadangi komitetas nagrinės, tai 17 dieną, kovo 17 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

17.43 val.

Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1304 (pateikimo tęsinys)

Kolegos, kitas darbotvarkės klausimas – Profesinio mokymo įstatymo 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1304. Pateikimo stadija. Vyriausybės projektas. Ne Vyriausybės, Seimo narės projektas, keturių Seimo narių projektas.

Užsiregistravo 92, balsavo 92 Seimo nariai: už – 53, prieš – 3, susilaikė 36. Projektui pritarta po pateikimo.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas, papildomų nesiūloma. Siūloma svarstyti balandžio 14 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Kolegos, daugiau klausimų, projektų nėra. Pareiškimų nėra, tiesa, dabar rytiniame.

Ačiū, kolegos. Kovo 10 dienos, pirmosios pavasario sesijos dienos, posėdžiai baigti.

Registracija. Užsiregistravo 82 Seimo nariai.

Gerbiami kolegos, linkiu visiems gražios šventinės dienos rytoj, kovo 11 dieną, tinkamai pažymėti Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės atkūrimo šventę. Gero vakaro. Posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 142 STENOGRAMA

2022 m. kovo 15 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas. Gerbiami kolegos, prašau užimti vietas. Pradedame kovo 15 dienos rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Skelbiu registraciją. Užsiregistravo 113 Seimo narių.

10.00 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. kovo 15 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Pirmasis darbotvarkės klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamos ir gerbiami Seimo nariai, aš noriu pasakyti, ką tik atšventėme Kovo 11-ąją ir po Z. Šličytės kalbos man kilo tokia mintis: atėjo šviesa, tamsa pasitraukė, visi išėjo.

PIRMININKĖ. Dėl darbotvarkės siūlymų neišgirdome.

E. Gentvilas dėl darbotvarkės.

E. GENTVILAS (LSF). Sveiki, gerbiamieji. Kaip aš suprantu, iš darbotvarkės yra išbrauktas buvęs 2-6 klausimas, tai yra Vyriausybės siūlymas – PVM centralizuotam šildymui lengvata, bet mes žinome tą statutinę nuostatą ir procedūrą: jeigu įtraukiamas tas, tada atsiranda ir kitų klausimų. Tai yra daug kitų darbotvarkės klausimų, kurie susiję su PVM lengvatomis šildymui ar energetiniams resursams. Mano manymu, yra nelogiška, jau tokį precedentą turėjome, kad kai atsiranda kitų to pobūdžio klausimų, bet išbraukiamas pagrindinis, tada atidedami ir tie lydimieji. Yra kai kurie PVM dalykai, kurie nėra susiję su energetiniais resursais, tai medicinos priemonės, ten visuomeninės organizacijos ir panašiai. Tie galėtų likti, bet tai, kas yra likę susijusių su šildymu, galėtų būti atidėta kartu su Vyriausybės dalykais.

Reikalas tas, kad, pavyzdžiui, neatmeskime galimybės – Vyriausybė nueis kitu keliu, ne PVM tarifo reguliavimo, bet kompensacinių mechanizmų įjungimo. Štai tada atsiras disonansas. Aš siūlyčiau pagal seną numeraciją, bet ji dabar, matyt... Bandau sakyti naują: 2-11, 2-12, 2-14, 2-16, 2-17 ir 2-18 taip pat galėtų būti atidėti iki Vyriausybės teikiamo projekto svarstymo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. M. Ošmianskienė dėl darbotvarkės.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Atsiimu žodį.

PIRMININKĖ. Gerai. Toliau prašau – kolega J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Mano siūlymas buvo teiktas Seniūnų sueigoje dėl balsavimo po kiekvieno klausimo pristatymo. Seniūnų sueiga nusprendė, kad tai būtų sprendžiama Seimo salėje. Tai dar kartą pakartoju frakcijos vardu, kad jau turbūt laikas grįžti prie balsavimo po kiekvieno klausimo pristatymo ar svarstymo. Pandeminė situacija nuėjusi į nežinia kurį planą, o situacija dėl nepaprastosios padėties nedaro įtakos tam, kad mes negalėtume balsuoti po kiekvieno klausimo. Manau, mūsų siūlymas yra balsuoti po kiekvieno klausimo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš norėčiau reaguoti į kolegos E. Gentvilo pasiūlymą. Žinoma, jeigu frakcija siūlo išbraukti, tai mes turėsime balsuoti. Tik pažymėsiu, kad Vyriausybės projektas dėl PVM lengvatos šildymui kompensuoti yra pasiekęs svarstymo stadiją, o opozicijos teikiamų PVM lengvatų projektų būtų tik pateikimo stadija. Čia, taip sakant, nėra sąsajų su tuo paminėtu projektu. Seimo Pirmininkė opozicijai buvo pažadėjusi, tai turbūt norime išlaikyti Pirmininkės pažadą.

PIRMININKĖ. L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Siūlau frakcijos vardu išbraukti iš darbotvarkės 1-6.1 klausimą – Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje, nes Žmogaus teisių komiteto posėdyje buvo pateikta neteisinga informacija, įtraukta mano, kaip pasirašiusios, pavardė, todėl aš prašau išbraukti ir Žmogaus teisių komitetas tegul svarsto iš naujo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Iš tiesų, ką gerbiamas J. Razma pasakė, toks buvo susitarimas praeitą savaitę ir opozicija nekėlė klausimo ketvirtadienį dėl darbotvarkės, kad būtų įtraukiami jų projektai, buvo sutarta, kad šį antradienį bus.

Dabar ką pasakė E. Gentvilas, tai savotiškai visiškai nauja informacija. Ar tai reiškia, kad Vyriausybė absoliučiai keičia kursą taikydama PVM lengvatą šildymui? Tai reikštų, kad opozicija, kuri kritikavo jus praeitą savaitę, kad lengvatos taikymas visiems be išimties prieštarauja Konstitucijai, lygiateisiškumo principui... tai jūs dabar einate pagal pajamų skirstymą. Ar tai yra suprantama, kad jūs atsitraukiate nuo to projekto suprasdami, kad jūs padarėte iš esmės esminę valstybės finansų ir valdymo klaidą, nes tai yra akivaizdu. Plius tai yra kolegų pateikimas. Šiandien pateikimą pereina ir komitete svarstymo stadijoje tie projektai pasivys. Tai yra natūralu ir mūsų praktikoje buvo, ir tai yra priimtina. Dabar gal galite kas nors išaiškinti, ar tai iš esmės keičiama Vyriausybės pozicija ir ar dėl to jūs neleidžiate kitų projektų?

PIRMININKĖ. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Tikrai neaišku, kaip Vyriausybė darys. Leiskite man laisvai pasamprotauti, kaip galėtų būti, tai nereiškia, kad Vyriausybė taip planuoja, bet jeigu čia dėl to kyla aistrų, aš atsiimu tą savo siūlymą. Gerai, tegul pateikia opozicija savo pateikimus. Man atrodo logiška, kad stabtelėtume ir lukteltume, bet jeigu čia atsiras aistrų, geriau tada anuliuojame mano pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Supratau. Gerai, kolegos, nebėra daugiau siūlymų. Balsuojame iš eilės. Apsispręskime. Pirmasis siūlymas yra J. Jaručio frakcijos vardu dėl balsavimo tvarkos. Frakcija siūlo balsuoti po kiekvieno įstatymo. Kas palaikote tokį siūlymą, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 120: už – 55, prieš – 55, susilaikė 10. Siūlymui nepritarta. Lieka darbotvarkė tokia, kokia ir buvo pateikta.

Kitas prašymas buvo L. Nagienės, matyt, frakcijos vardu, išbraukti iš šios dienos darbotvarkės Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymą, darbotvarkės 1-6.1 klausimą, ir, matyt, lydimąjį. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate tokiam siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 109: už – 46, prieš – 53, susilaikė 10. Pasiūlymui nepritarta. Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymas lieka šios dienos darbotvarkėje.

Apsispręskime dėl visos darbotvarkės. Ar galime jai pritarti bendru sutarimu? (*Šurmulyš salėje*) Ar galime jai pritarti bendru sutarimu? (*Šurmulyš salėje*) Balsuojame. Gerai, balsuojame dėl darbotvarkės.

Balsavo 119: už – 87, prieš – 1, susilaikė 31. Darbotvarkei pritarta.

10.09 val.

Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 1, 2, 12, 17, 20, 22, 28, 29 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-1164(2)ES (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-2 klausimas – Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 kelių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-1164(2)ES. Kviečiu komiteto pranešėją A. Kupčinską. Svarstymo stadija. Gerbiamas pranešėjų, prašom perskaityti komiteto nuomonę.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos, ištis komitetas bendru sutarimu pritarė Šilumos ūkio įstatymo pakeitimo nuostatomis. Esmė yra, kad ištis nuo šiol po Vyriausiojo administracinio teismo sprendimo šilumos punktus galėtų prižiūrėti ne tik būtų ūkio įmonės, administratoriai, bet ir šilumos tiekimo įmonės. Tai ypač aktualu didiesiems miestams,

kur būtų užtikrinta didesnė konkurencija. Nuo 2025 metų būtų galimybė lengviau šilumos vartotojams atsijungti nuo centralizuoto šilumos tinklo, gavus didesnės dalies gyventojų pritarimą.

Bet esmė, kad esamomis aplinkybėmis turbūt mes jau pasivijome Skandinaviją, kur net ne-kyla minčių atsijungti nuo centralizuoto šilumos tinklo, nes visi puikiai suprantame, kokios dujų kainos. Ir ateityje turbūt retam kils pagunda, niekas nebus kamikadzė, kad atsijungtų nuo centralizuoto šilumos tinklo. Komitetas bendru sutarimu pritarė pastaboms, išskyrus, ne visoms pritarė Buitinių vartotojų sąjungos pastaboms.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Kviečiu Energetikos ir darnios plėtros komisijos pranešėją gerbiamą J. Urbanavičių, kad pristatytų komisijos išvadą.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Energetikos ir darnios plėtros komisija svarstė šio įstatymo pataisas ir pritarė: už – 7, susilaikė 1. Siūlome Ekonomikos komitetui tobulinti įstatymo projektą atsižvelgiant į mūsų komisijos išvadas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonės pristatytos. Pasiūlymų nėra. Diskutuoti užsirašiusių taip pat nėra.

Svarstymo stadijoje dėl motyvų už norėtų kalbėti A. Kupčinskas. Gerbiamas Andriau, žodis jums. Motyvai už.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke, iš esmės motyvus aš beveik išsakiau, tai atsiimu, taupome laiką. Gerbiama Pirmininke, motyvus aš išsakiau, taupykite laiką. Nėra pasisakančių prieš, judame toliau.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai po svarstymo yra išsakyti. Balsavimas numatytas nuo 11 val. 20 min.

10.12 val.

Kelių įstatymo Nr. I-891 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-727(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Kelių įstatymo Nr. I-891 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-727(2). Svarstymo stadija. Kviečiu pranešėją M. Skritulską, kad pristatytų Ekonomikos komiteto išvadą. Pranešėjo nematau. Gal galėčiau paprašyti A. Kupčinską pristatyti ir šią išvadą? (*Balsas salėje*) Jūs turite? Tai prašom. J. Pinskus pristatys Ekonomikos komiteto išvadą.

J. PINSKUS (LRF). Komitetas svarstė Lietuvos Respublikos kelių įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-727(2). Priimtas sprendimas pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu A. Čeponą, kad pristatytų Biudžeto ir finansų komiteto nuomonę. Prašom.

A. ČEPONONIS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, mūsų Biudžeto ir finansų komitetas, kaip papildomas komitetas, apsvaistė ir pritarė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komitetų nuomonės išsakytos. Pasiūlymų dėl šio projekto nėra gauta. Dabar diskusija. Diskutuoti užsirašė A. Kupčinskas. Kviečiu jį į tribūną.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš norėčiau šiek tiek priminti, kodėl gimė šis įstatymo pakeitimo projektas. Noriu priminti 2018–2019 metų istoriją. Turbūt jūs daug kas važiuojate autostrada iš Vilniaus link Kauno ir link Klaipėdos ir pravažiuojate garsų Strošiūnų tuneliuką, arba *bromą*. Turbūt atsimenate, kad dar praėjusią kadenciją jo kaina nuo 2,5 mln. eurų išaugo iki 5 mln. eurų. Šioje situacijoje darbai buvo perkami papildomai, tačiau paaiškėjo pagrindinė priežastis. Nors Kelių direkcija ir darydavo kaštų ir naudos analizes, tačiau tos kaštų ir naudos analizės būdavo padedamos į stalčių ir likdavo vidiniam naudojimui.

Šioje situacijoje aš matau, kad tikrai būtina ne tik kelių tiesimo infrastruktūroje, bet ir apskritai valstybei atliekant didesnius infrastruktūrinius darbus tiesiog tų darbų kaštų ir naudos analizę skelbti viešai, ko iki šiol nebuvo. Aš manau, kad visuomenės įsitraukimas į tokius projektus yra gana didelis ir tikrai atkreiptų visuomenės dėmesį – ji signalizuotų, jeigu pastebėtų tam tikrą negerovę, ar netgi iš anksto užkardytų neskaidrumus. Nes čia ši *broma*, arba tunelis, buvo rengta vos dėl 14 sodybų, o Palangos, Klaipėdos žaliajame slėnyje gyvena tūkstančiai gyventojų priva-

čiose sodybose, kur net požeminės perėjos neįmanoma įrengti, o Kelių direkcija tuos projektus atideda dešimtmečiams.

Šiuo atveju greičiausiai ne tik dėl gyventojų, bet dėl privataus kartodromo buvo įrengtas požeminis tunelis, *broma*, kur jokio eismo intensyvumo nėra, neaišku, kam jis buvo įrengtas. Jeigu pažiūrėtume, ypač vertintume tai, kad dvigubai pakilo kaina, aš manau, į ateitį žiūrint tikrai visų, ne tik kelių infrastruktūros subjektų, kaštų ir naudos analizės turi būti skelbiamos, viešai prieinamos gyventojams, visuomenei, bendruomenei, bet reikia žiūrėti toliau ir į kitus sektorius, kur turime skaidrinti visus viešuosius projektus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau diskusijoje užsirašiusių nėra. Dabar motyvai už. Kas norėtų kalbėti? Už kalba A. Petrošius. Prašom.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Aš gal tik labai trumpai pridėsiu, kad iš tikrųjų diskusijoje dalyvavęs A. Kupčinskas teisingai pristatė, kad yra Lietuvoje ir daugiau tokių projektų, dėl kurių reikia tam tikrų darbų, Strošiūnai, matyt, yra pats blogiausias pavyzdys, nuskambėjęs šiomis dienomis. Nepaisant to, kad pataisa atrodo gana simboliška, yra ganėtinai reikšminga – šioje vietoje 14 sodybų priešpriešiname prieš, pavyzdžiui, kaip vėlgi minėjo A. Kupčinskas, supriešiname su gal 1 tūkst. gyventojų, kurie gyvena prie Klaipėdos. Ir Klaipėda tikrai nėra išskirtinis atvejis.

Maža to, šie pakeitimai leis laiku pastebėti ir technines klaidas, nes Strošiūnai yra ne tik pinių iššvaistymo pavyzdys, bet ir, matyt, netinkamo projekto pavyzdys, nes tunelis yra suprojektuotas tiek siauras, kad reikia pasimokyti, iki kiek negrabiai reikia daryti projektus. Tikiuosi, kad tokių klaidų ateityje išvengsime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Dėl projekto apsispręsimu balsuoti numatyta laiku.

10.17 val.

Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII 1185 1, 2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 25, 32, 40, 42, 46, 48, 51, 53, 55, 56, 58, 59, 63, 65, 68, 70, 72⁹, 72¹⁰, 72¹², 72¹³, 72³⁰, 72³¹, 75, 78, 80, 87, 89, 91, 92, 93, 95, 96 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹, 15², 21¹, 22¹, 22², 40¹, 40², 40³, 57¹, 65¹ straipsniais, VIII ir IX skyriais įstatymo projektas Nr. XIVP-1253(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-4 klausimas – Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-1253(2). Kviečiu Kultūros komiteto pranešėją V. Kernagį.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Laba diena. Čia yra Europos Sąjungos autorių teisių direktyvos perkėlimas į mūsų teisę. Patį įstatymą rengė Kultūros ministerija. Komitetas jį taip pat svarstė ir sprendimas yra pritarti komiteto patobulintam jungtiniam Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymui. Vienbalsiai komitetas pritarė šiam sprendimui.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Diskusijoje užsirašiusių nėra. Motyvai – K. Vilkauskas norėtų kalbėti už. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Šis dokumentas buvo labai plačiai ir išsamiai svarstytas, buvo daug suinteresuotų šalių. Dėkojame išvadų rengėjui V. Kernagiui, kad jis labai profesionaliai sudėliojo visus tuos klausimus, visus pasiūlymus. Šios direktyvos perkėlimas turėjo būti jau praeitais metais. Taigi, manau, kad šis klausimas, šis projektas yra labai laiku, ir kviečiu jam pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuosime numatyta laiku. Primenu, balsavimą numatę esame nuo 11 val. 20 min.

10.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimo Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-894(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimo Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų

kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-894(2). Svarstymo stadija. Diskusija. Pirmiausia kviečiu, žinoma, S. Lengvinienę pristatyti Švietimo ir mokslo komiteto išvadą. Prašom.

S. LENGVINIENĖ (LF). Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo ir mokslo komitetas dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimo Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-894(2). Nusprendė pritarti Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektui. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš – 6. Nutarimui pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto nuomonę. Dabar kviečiu gerbiamą I. Kačinskaitę-Urbonienę, ji pristatys atskirą nuomonę. Prašau pristatyti atskirą nuomonę. Ir iš karto periname prie diskusijos, joje taip pat esate užsirašiusi kalbėti. Prašom.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Iš tiesų norisi šiek tiek aiškumo suteikti, kolegos, dėl šio nutarimo, dėl šio nutarimo projekto. Bus planuojama tvirtinti nuostatus, kuriuose dar liko tik iš dalies teisinga išvada, mano supratimu. Mes, opozicijos atstovai, taip pat Lietuvos universitetų rektorių konferencijos vadovas, taip pat mūsų Teisės departamentas, buvome atkreipę dėmesį, kad nuostatuose yra likusi teisė tarnybai atlikinėti mokslinius tyrimus, užsiimti eksperimentine veikla ir taip toliau. Tai jau sudaro pagrindą šiai tarnybai tapti ne tik kontrolės mechanizmu tikrinant mokslinių darbų autentiškumą ir taip toliau, bet sudaro pagrindą ir tapti mokslo įstaiga. Mes, opozicijos atstovai, Švietimo ir mokslo komitete reiškėme atskirą nuomonę, kad tokia nuostatų formuluotė sudaro pagrindą kilti interesų konfliktui, taip pat atveria kelią pačiai įstaigai atlikinėti mokslinius tyrimus, bet nebus kas juos tikrina ir kas juos prižiūri. Manome, kad tokia praktika būtų ydinga ir neteisinga. Todėl esu užregistravusi ir pataisą dėl šių nuostatų. Ja siūloma patikslinti pagal tai, kaip buvo sutvarkytas Mokslo ir studijų įstatymas. Tai yra kad mokslinius tyrimus būtų galima atlikinėti tik akademinės etikos srityje, kad jie būtų susiję būtent su šios įstaigos, tai yra tarnybos, veiklos tobulinimu ir neišeitų žemiau, vadinkime, ar plačiau tų ribų.

Tokie būtų pagrindiniai argumentai. Taip būtų aiškiau, būtų suderintas Mokslo ir studijų įstatymas ir nuostatai, neliktų vietos interpretacijai, taip pat būtų išvengta interesų konflikto ir bet kokių nereikalingų užprogramuotų abejonių dėl tarnybos veiklos. Šiandien yra vienas Seimo paskirtas kontrolierius. Nuostatus tvirtiname visai tarnybai, todėl būtina juos sutvarkyti taip, kad anksčiau ar vėliau nekiltų abejonių. Aš tikiuosi, kad artimiausiu metu mes galėsime komitete apsvarstyti tą pataisą. Kaip minėjau, tiek Teisės departamentas, tiek opozicijos atstovai, tiek Rektorių konferencija ne kartą atkreipė dėmesį į šią problemą. Deja, bet nebuvo atsižvelgta komitete pozicijos balsais, todėl tikimės, kad Seimas ištaisys šią klaidą ir mes galėsime turėti tvarkingus Akademinės etikos tarnybos nuostatus.

Tiek ir atskiroji nuomonė, tiek ir pasiūlymo pristatymas, tiek ir sudalyvavimas diskusijoje. Laikykime, kad viskas atlikta.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiama kolege. Kadangi yra gauta pasiūlymų dėl šio projekto, tai mes apsispręsimė dėl jų jau balsuoti numatytu laiku, tai yra nuo 11 val. 20 min.

10.25 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1271(2) (svarstymas)

Dabar dėl 1-5.2 klausimo – lydimą Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1271(2) aš norėčiau pakviesti Švietimo ir mokslo komiteto narę pranešėją A. Norkienę, kad pristatytų komiteto išvadą.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Kovo 9 dieną Švietimo ir mokslo komitetas svarstė įstatymo projektą. Bendru sutarimu buvo pritarta dviem pastaboms.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Norėčiau pakviesti diskutuoti užsirašiusią gerbiama V. Targamadzę. Prašom į tribūną. Prašom iš tribūnos.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Aš tiesiog noriu atkreipti dėmesį į tai, ką pristatė gerbiama A. Norkienė, kad tai iš tikrųjų yra dėmesio verta pataisa, nes neleidžia pikt-naudžiauti šitai institucijai ir turėti viršenybę ir nepatikrinamumą.

Taip pat dėl mokslinių projektų. Dalyvauti galės tik tie, kas yra susiję su Etikos ir procedūrų komisija, būtent su jos veikla, ir tikrai tuo atveju, jeigu nebus kitų paraiškų. Aš siūlau balsuoti už pataisą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Dėl šio projekto apsispręsimе balsuoti numatytu laiku.

Kitas darbotvarkės 1-6 klausimas, tačiau mes jį svarstysime balsuoti numatytu laiku, nes ten nuo pat pradžių yra daug pasiūlymų, mes juos svarstysime ir dėl jų balsuosime nuo 11 val. 20 min.

10.27 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 71 ir 92 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1341 (pateikimas)

Dabar norėtume apsvarstyti kai kuriuos klausimus iš popietinės darbotvarkės. Kviečiu į tribūną A. Bagdoną, kad pristatytų 2-19 klausimą – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1341. Prašom.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, noriu jums pristatyti Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 71 ir 92 straipsnių pakeitimus. Įstatymo esmė kalba apie tai, kad šiandien (nuo 2011 metų) pridėtinės vertės riba, kurią peržengus tampama PVM mokėtoju, yra 45 tūkst. Per pastaruosius dešimt metų tiek infliacija, tiek žmonių pajamos ženkliai išaugo ir siūlymas yra tą ribą padidinti iki 55 tūkst. Šio įstatymo įsigaliojimas būtų numatomas nuo 2023 m. sausio 1 d. Trumpai tiek, o jeigu turėtumėte klausimų, tikrai mielai atsakysiu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas kolega, už pristatymą. Jūsų norėtų paklausti keli Seimo nariai. Pirmas užsirašė klausti M. Majauskas, tačiau jo salėje dabar nematau. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Iš tikrųjų, mano supratimu, yra gera linkme surašytas projektas. Mes dar prisimename tuos laikus, kai buvo 45 tūkst. litų riba, kad jau privalomai vienetai tapo pridėtinės vertės mokesčio mokėtojais. Dabar yra likusi 45 tūkst. eurų riba, bet akivaizdžiai matome, kad kainos labai labai pasikeitė. Iš tikrųjų turime tokią situaciją, kai ta riba yra labai greitai pasiekama. Todėl, mano asmenine nuomone, netgi 55 tūkst. riba yra mažoka. Esu diskutavusi su įvairiomis profesinėmis sąjungomis ir kitomis nevyriausybinėmis organizacijomis, kad netgi 75 tūkst. riba būtų visai optimali. Kokia būtų jūsų nuomonė apie tai, kad mes vis dėlto kalbėtume apie ribos didinimą, nes tai atlieptų šiandienines ekonomines ir pajamų tendencijas?

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama kolege, už jūsų išvalgas. Visiškai jums pritariu ir, manau, riba galėtų būti 80 tūkst. Tikiuosi, jeigu šiam įstatymo projektui šioje stadijoje bus pritarta, tokių siūlymų bus, tačiau aš vadovavausi Europos Komisijos išvada, kuri numatė, kad galėtų būti 55 tūkst., todėl mano siūlyta suma nėra didesnė. Bet tikiuosi siūlymų. Jeigu, kaip ir sakiau, pritarсите šiam įstatymo projektui po pateikimo, lauksiu jūsų siūlymų, kiek ta suma galėtų būti didesnė.

PIRMININKĖ. Klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Ačiū, gerbiamas kolega. Tikrai pritariu jūsų įstatymo projektui, ypač kalbant apie smulkųjų verslą ir ypač regionuose. Tikrai ta suma šiuo metu, kurią pasiekia ir tampa PVM mokėtojais... Kartu į tokią grupę pakliūna net ir kaimo bendruomenės, kurios organizuoja savo veiklą ar atlieka verslo požymių turinčią veiklą, jos iš karto apmokestinamos PVM. Ar nesvarstėte išskirti, tarkime, papildomai ir didesnę sumą, kaip sakė kolegė Ieva, nustatyti toms kategorijoms, nedidelį pelną gaunantiems, bet svarbų darbą dirbantiems tautodailininkams,

amatininkams, kaimo bendrijoms? Tikrai jūsų pasiūlymas prisidėtų ir prie jų dabartinės situacijos, ir jų poreikių, kuriuos jie kelia kasdien.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama kolege, už išvalgas. Šiame etape tikrai nesvarstėme išskaidymo skirtingiems ūkio subjektams, fiziniams ar juridiniams asmenims, apie tai galima būtų vėlesniame etape tikrai kalbėti. O dėl pačios ribos, tikrai, kaip ir sakiau, tokių minčių buvo jau šiame etape, tačiau buvo pasirinktas Europos Komisijos siūlymas – 55 tūkst.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, sakykite, ar lyginote, kaip atrodo kitose šalyse pridėtinės vertės mokesčio riba ir ar nėra taip, kad Lietuvoje jau šiuo metu jinai gana aukšta?

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiamas kolega, už pateiktą klausimą. Šiek tiek lyginome ir nemanome, kad Lietuvoje ta suma yra per aukšta. Kaip ir minėjau, Europos Komisija leistų ją didinti arba siūlytų ją didinti iki 55 tūkst. Tačiau įvertinę bendrą ekonominę situaciją ir infliaciją, kainų didėjimą per pastaruosius dešimt metų, aš manau, tą sumą mes galėtume didinti net iki 75 tūkst., o galbūt ir iki 80 tūkst., nes verslo atstovai iš tiesų turbūt geriausiai žino verslo situaciją, ypač smulkusis verslas, regionuose veikiančys verslai, tie patys kultūros žmonės, meno žmonės, kurie kartais per metus gauna vieną mokėjimą, tačiau automatiškai tampa PVM mokėtojais. Tikrai manau, kad ta suma galėtų būti net didesnė negu 55 tūkst. Aš tikiuosi siūlymų kitoje stadijoje, svarstymo stadijoje. Ačiū už klausimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Motyvai už. Už kalba M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Mieli kolegos, aš kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą. Pagal Europos Sąjungos pridėtinės vertės mokesčio direktyvą Lietuva gavo išimtį taikyti 55 tūkst. ribą iki 2025 metų. Mano giliu įsitikinimu, esamomis aplinkybėmis toks sprendimas galėtų būti efektyvi parama smulkiąjam verslui. Mažintume administracinę naštą, kartu mažintume ir mokestinę naštą.

Pritaikius aukštesnę pridėtinės vertės mokesčio ribą valstybės biudžeto pajamų netekimas, preliminariais vertinimais, būtų apie 7 mln. eurų. Tokia aukštesnė registravimosi riba būtų naudinga ypač smulkųjį verslą vykdančioms fiziniams asmenims, ūkininkams, taip pat asmenims, kurie verčiasi paslaugomis, už kurias atskaitomos santykinai nedidelės PVM sumos, taigi jiems nėra poreikio registruotis PVM mokėtojais. Tačiau verta atkreipti dėmesį, jog nuo 2025 metų pagal Europos Sąjungos PVM direktyvą bus leidžiama visoms valstybėms narėms taikyti ribą net iki 85 tūkst., todėl ateityje vertėtų pagalvoti apie tokios ribos taikymo galimo poveikio išsamią analizę. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, motyvai išsakyti. Balsuosime numatytu laiku, nuo 11 val. 20 min.

10.34 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-7516 19 straipsnio 4 dalies pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-298 (pateikimas)

Dabar norėčiau pakviesti į tribūną D. Šakalienę, kad ji pristatytų darbotvarkės 2-10 klausimą – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-7516 19 straipsnio 4 dalies pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-298.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Sveiki, kolegos. Čia yra viena iš iniciatyvų, kur atliepiame kaip įstatymų leidėjai jaunimo iniciatyvas. Iš tikrųjų ši iniciatyva buvo pateikta jau prieš nemažai laiko, bet džiaugiuosi, kad pagaliau iš tiesų ją čia svarstome. Lietuvos socialdemokratinio jaunimo iniciatyvinės grupės, vadovaujamos F. Roznytės, kreipimosi pagrindu mes siūlome spręsti menstruacijų skurdo problemą, nes menstruacinės higienos priemonės yra būtinybė, tačiau joms taikomas PVM, tarsi tai būtų prabangos prekė. Tai yra vienas iš dalykų, kur nekalbame apie labai dideles biudžeto išlaidas, bet iš esmės yra dar vienas dalykas, kur kalbame apie tai, ar vis dėlto moterų būtinieji poreikiai yra vertinami kaip prabanga ar kaip tiesiogiai žmogaus orumą užtikrinanti būtinoji priemonė.

Atsiprašau, kad taip nesklandžiai šneku, kadangi projektas perkeltas iš visai kito laiko, tai tiesiog skubiai pasiruošiau. Trumpai tariant, man atrodo, kad mes visi suprantame, kad jeigu mes kalbame apie būtinas priemones, tokias kaip moterų būtiniosios menstruacinės higienos priemonės, tai, žinoma, turi būti taikomas lengvatinis mokesčio tarifas. Šiuo atveju siūloma 5 %.

Tačiau lygiai taip pat ši iniciatyva yra tik dalis sprendimo, nes siūloma dviem lygiais tai spręsti, ne tik mažinant PVM, tačiau, kas yra dar svarbiau, taip pat siūlome ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei įtvirtinant higienos normas medicinos įstaigoms, mokykloms, vykdančioms bendrojo ugdymo programas, kitoms švietimo ir mokslo įstaigoms ir bibliotekoms numatyti, kad tualetų patalpose turi būti ne tik asmens higienos priemonių – tualetinio popieriaus, muilo, vienkartinį rankšluosčių, rankų džiovintuvų, bet ir menstruacinių higienos priemonių.

Noriu atkreipti dėmesį, kad atlikti tyrimai įvairiose pasaulio šalyse rodo, kad menstruacinių higienos priemonių nepakankamumas, neprieinamumas paauglėms sukelia stresą, sąlygoja praleistas pamokas, didina infekcijų riziką. Nemažai valstybių ėmėsi kovoti su šia nelygybės forma. Jeigu kam nors kiltų noras pajuokauti, kad galbūt tai yra ne mūsų lygio valstybėms arba visai kitiems regionams aktualu, tai atkreipsiu dėmesį, kad Didžioji Britanija, Kanada, Australija priėmė tokius sprendimus, na, ir tai yra šalys, kurių turbūt nepavadinsime neišsivysčiusiomis.

Bet iš tiesų dar viena iš problemų yra ta, kad skurdą patiriančioms mergaitėms, kadangi vis dėlto skurdas yra didelė stigma, pripažinti tai, kad joms trūksta priemonių, kurios šiuo atveju yra būtinos ir yra susijusios su orumo apsauga, yra tikrai sudėtinga. Todėl mūsų pareiga užtikrinti, kad tokių problemų nekiltų. Tai, man atrodo, tiek.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiama kolege, už pristatymą. Jūsų norėtų paklausti trys Seimo nariai. Pirmasis klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiama pranešėja, iš tiesų Europos Sąjungos direktyvai toks siūlymas neprieštarauja, kai kurios šalys taiko pridėtinės vertės mokesčio lengvatinį tarifą, rodos, Lenkija – 5 %, Airija gal net ir 0 % taiko. Tačiau puikiai suprantame, kad pridėtinės vertės mokesčio lengvatos nereguliuojamoje rinkoje duoda labai ribotą naudą vartotojams. Taigi pritaikius lengvatą didelė tikimybė, kad nauda nusėstų prekybininkų kišenėse.

Todėl mano klausimas jums: ar jūs nesvarstėte daug efektyvesnės priemonės – numatyti išlaidas Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ar Sveikatos apsaugos ministerijos asignavimuose, kad būtų kompensuojamos tokios išlaidos? Tuomet užtikrintumėte, kad iš tiesų būtų įsigytos, būtų suteiktos tos prekės ir gautų būtent tie žmonės, kuriems iš tiesų jų reikia, o ne taip, kad būtų pritaikyta galimybė kiekvienam, neatsižvelgiant į jo finansinę padėtį.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Dėkoju. Iš tikrųjų tai yra dar vienas sprendimas, kuris galėtų būti taikomas. Kaip ir sakiau, aptardami su jaunimu, iš tikrųjų matome, kad tai yra kompleksinio sprendimo reikalaujanti problema. Ir vienas iš jūsų pasiūlytų variantų taip pat tinkamas, tačiau kalbame apie pridėtinės vertės mokestį, būtent dėl to visi sutariame, kad lengvatos ir išimties yra taikomos taip pat, kaip ir politinis sprendimas, parodant, kokie dalykai yra iš tiesų svarbūs, būtinieji ir negali būti laikomi prabangos prekėmis. Tai nėra prabangos prekė. Iš tiesų yra nelogiška. Ir tai, kai kalbame apie moterų lygybę, yra dar viena situacija, kuri labai nuo seno susiklosčiusi, vadiname kaip ir tradicija, iš esmės ignoruoja moterų būtinuosius poreikius.

Tačiau, taip, tai yra tik viena labai nedidelė sprendimo dalis. Kaip ir sakiau, tai galbūt būtų galimybė pagaliau pradėti šį dialogą ir pradėti kompleksiskai spręsti šią problemą. Labai pritariu merginų išsakytam pasiūlymui, kad praktinės priemonės taip pat būtų ypač svarbios, ir nepriklausomai nuo to, ar būtų pritarta šiam sprendimui, čia taip pat yra, manau, galimybė kreiptis į Vyriausybę ir pasakyti, kad iš tiesų būtų pakeisti net ne įstatymo lygmeniu tam tikri sprendimai. Tai yra higienos normos, tai yra Vyriausybės lygio sprendimai pagaliau užtikrinti šių priemonių prieinamumą visose viešosiose įstaigose, kuriose lankosi mergaitės ir moterys. Tai būtų irgi ypač efektyvu. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiama kolege, už pristatymą. Iš tikrųjų labai svarbus klausimas, apie kurį mes kartais ir vengiame diskutuoti. Aš gal šiek tiek, kaip ir M. Majauskas minėjo, pasigedau tokio įstatymų paketo, kuris eitų kartu ne tik dėl vienos dalies, saky-

čiau, klausimo – PVM mažinimo, bet iš tikrųjų didintų prieinamumą, užtikrintų pasiekiamumą tiems, kuriems reikia net neatlygintinai, ir panašiai.

Mano klausimas yra toks, ar yra paskaičiuota, kiek biudžetas netektų pajamų, nes, mano supratimu, tai būtų labai nedidelė ir nereikšminga suma, man atrodo, Seimo nariams gal tai būtų ir paskata pritarti šiam įstatymo projektui. Kaip kitose šalyse, nes, kiek aš žinau, yra tikrai, tarkime, Didžiojoje Britanijoje taikomas nulinis procentų PVM. Tiesiog gal galėtumėte daugiau kitų šalių pavyzdžių pasakyti, kokie tarifai yra taikomi, tam, kad irgi būtų daugiau aiškumo ir palaikymo šiam klausimui. Aš tikrai asmeniškai visapusiškai remiu jūsų pasiūlymą ir tikiuosi, kad mes daugiau matysime priemonių kompleksiskai sprendžiami šį sudėtingą klausimą.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Kaip ir sakiau, Didžioji Britanija, Australija ir Kanada, taip pat kai kurios valstybės tuo metu, kai buvo rengiamas šis įstatymo projektas, rengėsi taip pat pritarti šioms lengvatoms. Labai tikiuosi, kad tada mes čia galėsime pritarti ir tada komitetuose galėsime ir dar daugiau detalių apsvastyti. Bet man atrodo, kad svarbiausias dalykas čia yra toks principo klausimas, ar iš tiesų mes kalbame apie netektas biudžeto pajamas. Vėl, kaip teisingai pastebėjote, tai būtų nedidelė suma ir tai tikrai būtų nereikšmingi praradimai. Bet ar šiuo atveju mes išvis galėtume taikyti terminą „praradimai“, kai kalbame apie moterų orumą ir ypač apie ypatingai jautrios grupės, dėl skurdo stigmą ne visuomet išsakančios šią problemą, tai yra paauglių mergaičių, situaciją. Todėl šiuo atveju, man atrodo, kaip tik svarbu ir kalbėti apie tai, ką mes gauname, o ne ką mes prarandame. Tokiu atveju mes galėtume kalbėti ir apie, pavyzdžiui, to paties šildymo PVM. Ar mes prarandame ką nors iš biudžeto, ar mes padedame žmonėms, kurie yra labai pažeidžiami?

PIRMININKĖ. Paskutinė klausia O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Ką tik kolegės pasisakyme nuskambėjo tema, kuria vengiama kalbėti. Aš manau, kad apie tai reikia kalbėti. Aš neklausiu skaičių, kokia tai būtų ar kokia nepakeliamą naštą mūsų valstybei, jeigu mes išspręstume šį klausimą. Tačiau gal, Dovile, galėtumėte pasakyti, galbūt šios problemos sprendimas prisidėtų prie normalios lytiškumo ugdymo programos bendrojo lavinimo mokyklose?

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Taip, iš tikrųjų dėkui, kolege, už svarbią pastabą, nes mes turime dar šią problemą. Deja, nors praėjo 30 metų nuo tada, kai mes nebesame sovietinio kalėjimo gniaužtuose, vis dėlto apie kai kurias situacijas mums kalbėti vis dar yra labai sudėtinga. Jeigu kalbėsime, pavyzdžiui, apie lytiškumą, apie lytinį ugdymą, apie tas pačias menstruacijas, tai todėl ir yra nepatogi tema, labai teisingai kolegė Ieva pastebėjo, nes mums vis dar nepatogu kalbėti apie lytiškumą, apie būtinuosius moterų poreikius ir apie tai, kad menstruacinės higienos priemonės yra normali, būtina ir svarbi moterų gyvenimo dalis.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiama kolege, jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai. Už norėtų kalbėti D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, Pirmininke, už žodį. Aš gal trumpai, lakoniškai. Esminis dalykas turbūt yra tai, kad būtent vyras kalba šia tema. Žinote, man kartais net ir keista, kad mes net ir Seimo koridoriuose kartais išgirdę šią temą girdime tarsi tam tikrų pašaipų ar dar kažko. Tai tiesiog rodo, kad mūsų visuomenė turbūt dar turi kur tobulėti ir bręsti, ir, aš manau, šis klausimas tik dar kartą įrodo, kad tai reikalingas dalykas, nes tai yra būtinas, neišvengiamas šiuolaikiniame pasaulyje konkrečiai moterims dalykas. Man atrodo, mes turime tai suvokti, nesišaiptyti, kad ir ta simbolinė kažkokia parama būtinai priemonei yra reikalinga. Aš manau, mūsų biudžetas tikrai gali atlaikyti tuos galimus netekimus ir šiuo atveju tiesiog kviečiu kolegas palaikyti šį klausimą, kuris yra gana rimtas, ir nereikia čia ieškoti kažkokių kabliukų, jų nėra.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Aš tik noriu gerbiamos pranešėjos paprašyti nežongliuoti prabangos prekės sąvoka PVM įstatymų kontekste. Raidė P PVM įstatyme reiškia ne prabangą, o pridėtinę vertę šiuo atveju, todėl, mano supratimu, nėra korektiška įvardinti, kad tik prabangos prekės gali būti pritaikytas šis mokestis.

O dėl to, koks sprendimas, man atrodo, Seimas pateiks savo nuomonę, aš tik dar ir dar kartą siūlau ieškoti taip pat gal kiek taiklesnių sprendimų, kuriais būtų galima spręsti įvardintą proble-

mą, tai yra numatant konkrečius asignavimus būtent įvardintoms prekėms įsigyti ir užtikrinti, kad jos pasiektų tuos žmones, kuriems jų reikia. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręsimе balsuoti numatytu laiku.

10.45 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1406 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar norėčiau pakviesti gerbiamą J. Razmą, kad pristatytų rezervinius klausimus. Pirmiausia rezervinį 1 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo projektą Nr. XIVP-1406. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, du pakeitimai teikiami koreguojant Seniūnų sueigos sudėtį. Pirmasis susijęs su tuo, kad padidėjo Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ narių skaičius ir jie gali deleguoti į Seniūnų sueigą jau du atstovus, tai sueigoje liktų S. Skvernelis, kaip buvo iki šiol, ir dar būtų naujai įrašomas L. Kukuraitis.

Kitas pakeitimas susijęs su tuo, kad Regionų frakcija išrinko naują seniūną ir dabar į Seniūnų sueigą būtų deleguojamas J. Piuskus, o išbraukiama R. Tamašunienė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausti užsirašiusių nėra, dėl motyvų užsirašiusių nėra. Kolegos, kadangi tai gana techninis pakeitimas, ar galime pritarti bendru sutarimu ir judėti į svarstymo stadiją? Ar neprieštarautumėte? (*Balsai salėje*) Dėkoju, ačiū už pritarimą.

Svarstymo stadijoje diskutuoti norinčių nėra. Dėl motyvų užsirašiusių po svarstymo taip pat nėra. Priėmimas. Atsiprašau, po svarstymo ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

Priėmimas. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Taigi balsuosime numatytu laiku.

10.47 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1407 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės rezervinis 2 klausimas – projektas Nr. XIVP-1407. Prašom, gerbiamas Jurgi, pristatyti ir jį.

J. RAZMA (TS-LKDF). Šiuo nutarimo projektu siūloma pakoreguoti Europos reikalų komiteto sudėtį atsižvelgiant į tai, kad M. Puidokas išėjo iš Darbo partijos frakcijos ir Darbo partijos frakcija į šiame komitete jai skirtą kvotą deleguotų V. Gapšį, o M. Puidokas būtų išbraukiamas iš šio komiteto sudėties.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausti užsirašiusių nėra, dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Ar galime po pateikimo šiam taip pat techniniam klausimui pritarti bendru sutarimu? Neprieštaraujate. Dėkoju.

Svarstymo stadija. Diskusijoje užsirašiusių nėra, dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Ar galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu šiam techniniam klausimui? Dėkoju.

Priėmimo stadija. Priėmimo stadijoje dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Taigi apsispręsimе balsuoti numatytu laiku.

10.49 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1408 (pateikimas)

Ir rezervinis 3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-1408. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Vėlgi šio projekto atsiradimo priežastis ta pati, tai M. Puidoko išėjimas iš Darbo partijos frakcijos. Atsižvelgdama į šią aplinkybę, Darbo partijos frakcija Seimo Priklausomybių prevencijos komisijoje vietoj jo siūlo įrašyti frakcijos atstovą A. Mazuronį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Veryga norėtų klausti. Prašau.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Nežinau, ar pasiekė Sekretoriatą registruotas mūsų siūlymas. Matau, kad pasiekė. Iš tikrųjų manau, kad labai ilgai užtruko procesas nuo to, kai mes, grupė Seimo narių, parašėme, raštu kreipėmės prašydami mus išbraukti iš Priklausomybių prevencijos komisijos ir išreiškėme nepasitikėjimą komisijos pirmininke. Manau, kad šiandien tą procesą jau tiesiog moraliai ir visaip kitaip privalome užbaigti. Todėl yra siūlymas registruotas tiesiog išbraukti tuos Seimo narius, kurie yra tokia valią išreiškę.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš pats, kolega, ir pasiūliau įregistruoti pasiūlymą. Aš, žinoma, siūlau tam pasiūlymui ir pritarti, nes yra tokia frakcijos narių valia nebeturėti kol kas atstovų toje komisijoje. Matyt, jeigu formaliai ir paliktume, jie turbūt protestuodami nelabai ir dalyvautų komisijos darbe, todėl aš siūlau pasiūlymą priimti, tik nežinau, ar čia dabar, ar balsavimo stadijoje, bet aš kviesčiau bendru sutarimu tada pasiūlymą priimti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, aš po pateikimo... Mes neturime užsirašiusių dėl motyvų. Ar galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo, o svarstymo stadijoje apsispręstume jau balsuoti numatytu laiku? Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu, o dėl svarstymo – jau balsuoti numatytu laiku.

10.52 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1215 (pateikimas)

Dabar grįžtame prie popietinės darbotvarkės. Aš norėčiau pakviesti gerbiamą R. Vaitkų, kad pristatytų 2-9 klausimą – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2 straipsnio pakeitimo projektą Nr. XIVP-1215.

R. VAITKUS (LSF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, siūlomas įstatymo pakeitimas leistų efektyviau išnaudoti prieinamą galią elektros perdavimo tinkle. Vėjas ir saulė nėra stabilūs generacijos šaltiniai: vėjas labiau pučia šaltuoju metų laiku, saulė šviečia, kai šilta. Dėl to kios atsinaujinančių išteklių elektrinių dinamikos ir veikimo principo pakeitimo palankiomis sąlygomis, pavyzdžiui: debesuotomis, mažiau saulėtomis arba vėjuotomis dienomis, saulės ar vėjo jėgainė neveiks maksimaliu režimu ir neadaptuos į tinklą maksimalios leistinos galios, tarkime, 50 megavatų. Ji galimai veiks tikrai 30 % savo pajėgumo, tarkime, 15 megavatų.

Įrengus didesnės galios parką, pavyzdžiui, 65 megavatų, tomis pačiomis dienomis ji pagamintų daugiau energijos, tarkime, vietoj 30 % pagamintų 40 % ir pasiektų 20 megavatų galingumą, bet vis tiek neviršytų leidime nustatytos 50 megavatų ribos. Labai saulėtu arba vėjuotu laikotarpiu 65 megavatų instaliuotos galios elektrinei priartėjus prie leistinos maksimalios 50 megavatų galios ribos, tos ribos parkas vis tiek negalėtų viršyti, nes elektrinės prijungimo prie perdavimo tinklo taške būtų sumontuojamas įtampos keitiklis, neleidžiantis faktinei maksimaliai elektrinės galiai viršyti leidime nurodytos elektros galios. Taip gamintojas galėtų pagaminti daugiau elektros energijos ir nepakenkti tinklo stabilumui. Dėl to reikia skaičiuoti ne nominaliąją maksimalią parke instaliuotų pajėgumų galią, o faktinę sumą prijungimo taške, ir riboti maksimalią elektros patekimo į tinklą galią, tai ir yra teigiama pasiūlyme.

Akivaizdu, kad būtina jau dabar atsisakyti bet kokios priklausomybės nuo rusiškos ir Baltarusijos energijos importo, todėl šis pakeitimas yra vienas greičiausių ir paprasčiausių būdų geriau panaudoti esamus tinklo pajėgumus saulės ir vėjo generacijai padidinti. Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti trys Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs ištis teikiate, sakykite, tokį šiandien reikalingą pasiūlymą. Mes, kurie kūrėme kažkada Atsinaujinančių išteklių įstatymą, būtent atkreipėme dėmesį į tai dar 2009 metais (ta darbo grupė, kuri kūrė tą įstatymą), kad negalima

skaičiuoti galios būtent prijungimo taške pagal deklaruojamą įrenginio, ypač saulės, vėjo jėgainių galios, nes tai tikrai neatitinka realybės, be reikalo yra rezervuojama galia tinkle.

Kaip jūs manote, kaip pasikeis dabartinė situacija, esami parkai, kurie turi tuos leidimus, kaip toliau bus planuojama ta veikla, jeigu mes, Seimas, patvirtinsime, priimsime jūsų teikiamą pataisą? Kaip turėtų tas visas mechanizmas atrodyti, nes visi prašys padidinti jų galią esamuose parkuose?

PIRMININKĖ. Laikas!

R. VAITKUS (LSF). Dėkoju, kolega, už klausimą. Manau, pasiūlymo esmė ir yra čia, kad būtų galima pagaminti maksimaliai tiek, kiek galima pagaminti, kiek yra leidimu išduota. Jeigu išduota, kaip minėjau, 50 megavatų, tai galima pagaminti 49 arba 50, neviršijant daugiau. Keitiktis tai ribotų. Mes dabar būtent tokioje situacijoje, kokioje esame atsidūrę šiuo metu. Visi žinome, kad norime kuo mažiau importo iš kitų šalių, iš mums nedraugiškų šalių, mūsų kryptis – atsinaujinantys energijos ištekliai. Manau, kad čia būtų teisingas, logiškas žingsnis irėjimas laiku. Komitete, be abejo, svarstysime, žiūrėsime ir šitą klausimą spręsimė detaliau.

PIRMININKĖ. Dėkoju. L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas kolega, Teisės departamentas kaip tik ir atkreipė dėmesį, kad vis dėlto reikėtų įvertinti įstatymo poveikį su atsinaujinančių išteklių sektoriumi susijusiems asmenims, jau dabar susijusiems.

Ir dar norėčiau paklausti, kaip jūs galvojate, ar reikalinga čia yra Vyriausybės išvada?

Kitas momentas. Buvo pateikti du įstatymų projektai, taip pat dėl atsinaujinančių, jau irgi laukia Vyriausybės išvados, tai gal būtų tikslinga sujungti tuos abu projektus, pateiktus anksčiau? Ačiū.

R. VAITKUS (LSF). Dėkoju, kolege, už klausimą. Jis, tarp kitko, labai taiklus. Vyriausybės išvada, taip, būtų reikalinga. Taip pat buvo kalbėta ir su ministerijos vadovybe dėl šio klausimo. Kiek žinau, taip pat bus teikiamas paketas artimiausiu metu Vyriausybėje. Dar negalėjau gauti atsakymo, ar šitas klausimas taip pat bus šiame pakete. Jeigu taip pat bus įtrauktas ir šitas klausimas apie maksimalios galios skaičiavimą, tai jis tikriausiai bus integruotas į bendrą paketą.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, be abejo, vėjo jėgainės naudingos, bet, kita vertus, reikalingi tam tikri rezervai. Jeigu šiuo atveju mes didinsime tą galbūt labiau teorinį kiekį pagaminamos elektros, reikalingi bus didesni rezervai. Ar tam yra pasirengusi Lietuva, ypač šiuo momentu? Aš žinau, kad ruošiasi, bus tam tikrų priemonių, bet ar šiuo momentu tas įstatymas nėra ankstyvas, kuomet neturime pakankamai rezervo? Ačiū.

R. VAITKUS (LSF). Dėkoju, kolega, už klausimą. Būtent dėl rezervų nesame kalbėję, bet visi suprantame, kad pagaminus kuo daugiau elektros energijos iš atsinaujinančių energijos šaltinių, iš saulės, vėjo energijos, būtent tą energiją reikia kur nors ir... kai kuriais atvejais, kaip jūs sakote, ir kaupti, ir panašiai. Taip, tai yra daroma ir numatyta ateities projektuose. Dėl detalesnių rezervinių klausimų ir šito klausimo išsprendimo, manau, tiek Energetikos ministerijoje, tiek komitete taip pat bus svarstoma.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas kolega. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Motyvai. Už kalba A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Iš tiesų nereikėtų, gerbiami kolegos, nuogąstauti, kad Lietuva neturi rezervo. Lietuva uždarė atominę elektrinę, stovi Kruonis su 900 megavatų rezervine galia. Labai būtų pravartu dar pastatyti vieną reguliuojamą turbiną, kad nereikėtų, sakykime, paleisti vienos 225 megavatų galios turbinos ir jina nesuėstų to pakelto kiekio, sakykime, į viršutinį baseiną, kad būtų racionaliai panaudota ta potencinė energija. Šiuo atveju tankinimas pačių parkų, esamų parkų, kur suderintos teritorijos, ypač su kariuomene... Dabar didžiausias trukdis yra kariuomenė vystyti vėjo energetiką, kaip vieną iš alternatyvų dujinėms jėgainėms. Tai yra realus šaltinis, ne saulė, o būtent vėjas. Būtent kariuomenė kaišo pagalius, turbūt ir pagrįstai kaišo, nes mes turime Rytų kaimynus, 600 kilometrų sieną, turime Vakarų kaimynus, taip pat ilgą sieną. Sakykime, turime tam tikrų kompensacinių priemonių radarams diegti, todėl tankinimas ir panaudojimas visų potencialių pralaidumų elektros perdavimo tinkle, be abe-

jo, duotų greitą efektą. Sakykime, išvengtume labai ilgų projektavimo, derinimo, visų kitų procedūrų, būtent tankindami jau egzistuojančius vėjo parkus. Todėl šis siūlymas yra tikrai racionalus, svarstytinas, galbūt tai leistų nuosavą gamybą padidinti 10–15 % neinvestuojant labai daug laiko ir pastangų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išakyti. Balsuosime numatytu laiku, nuo 11 val. 20 min.

11.00 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. XII-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1310 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas... Norėčiau paprašyti gerbiamos M. Ošmianskienės, kad pristatytų 2-15 klausimą – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. XII-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1310. Prašom.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Gerbiami Seimo nariai, įstatymo projektu siūloma, kad lengvatinis 9 % PVM tarifas būtų taikomas ne tik popierinėms, bet ir elektroninėms knygoms. Tai būtų teisinga leidėjo atžvilgiu, skatintų daugiau vartoti elektroniniu būdu teikiamas knygas, o tai prisidėtų prie aplinkos tausojimo, žmonių skaitmeninių įgūdžių lavinimo, didesnio informacijos prieinamumo. Šiuo metu Pridėtinės vertės mokesčio įstatymas numato, kad lengvatinis 9 % PVM tarifas taikomas tik fiziniu būdu teikiamoms knygoms ir neperiodiniams informaciniais leidiniams. Taip pat lengvatinis 5 % tarifas taikomas periodiniams leidiniams, teikiamiems tiek fiziniu, tiek elektroniniu būdu. Elektroninėms knygoms ar audioknygoms ir kitiems informaciniais leidiniams taikomas standartinis 21 % tarifas.

Nuo 2018 metų Europos Sąjunga skatina turėti vienodus lengvatinius PVM tarifus knygoms ir kitiems informaciniais leidiniams, teikiamiems tiek fiziniu, tiek elektroniniu būdu. Europos Sąjunga priėmė ir reikiamą direktyvą, kuria valstybėms narėms sudarytos prielaidos taikyti vienodus lengvatinius PVM tarifus. 2016 metais Europos Sąjunga savo komunikate dėl PVM veiksmų plano Europos Komisijai nurodė, jog elektroniniams leidiniams turėtų būti taikoma tokia pati lengvatinė PVM tarifų taikymo tvarka, kaip ir fiziniu pavidalu teikiamiems leidiniams. Dauguma Europos Sąjungos šalių jau taiko lengvatinius PVM tarifus elektroninėms knygoms – nuo 4 % Ispanijoje iki 10 % Austrijoje, Čekijoje, Suomijoje. Jungtinėje Karalystėje ir Norvegijoje taikomas 0 % PVM elektroninėms knygoms.

Tad atėjo laikas kurti ekologiškesnę ir labiau skaitmeninę Lietuvą. Skaitmenizacija yra viena iš Europos Sąjungos, taip pat ir Lietuvos popandeminių strateginių kryptių. Elektroninių knygų skatinimas prisideda prie aplinkos tausojimo, žmonių skaitmeninio ugdymo, informacinio prieinamumo. Išsilavinusi visuomenė yra vienas iš esminių valstybės pažangos požymių ir raktų į sėkmę. Elektroninės ir audioknygos duoda tą pačią naudą piliečiams, kaip ir knygos, teikiamos fiziniu būdu – forma skirtinga, bet turinys ir poveikis tas pats.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą. Jūsų norėtų paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Aš gal tokį kaip trumpą pasakymą. Atkreipsiu kolegų dėmesį, kad Europos Sąjungos teisės aktai leidžia taikyti tokią lengvatą. Šiuo metu 25 valstybės narės taiko lengvatinį PVM tarifą knygoms, iš jų didžioji dalis, net 16, taiko elektroninėms knygoms. Iš tiesų aš kviečiu pritarti šiam siūlymui, nes taip mes užtikrintume nuoseklų pridėtinės vertės mokesčio tarifo taikymą, tai yra jeigu mes taikome lengvatinį fiziniui turiniui, tai nepriklausomai nuo formos, aš manau, turėtume taikyti ir elektroniniam turiniui ir užtikrinti, kad pridėtinės vertės mokestis yra taikomas nuosekliai ir sistemiškai, šiuo atveju pritaikant lengvatinį tarifą ir elektroninėms knygoms. Ačiū.

PIRMININKĖ. Prašom, gerbiama kolege, ar atsakysite?

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju už išreikštą poziciją. Visiškai pritariu. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Dėkoju, gerbiama pranešėja, už iniciatyvą, už pristatymą. Mūsų supratimu, tai labai geras projektas. Jis užtikrina ir nuoseklu-

mą, ir geresnį prieinamumą, ir apskritai daugelį kitų dalykų. Kadangi turime gana įtemptą situaciją apskritai šalyje, regione, klausimas yra toks: galbūt skaičiavote, kokie būtų tie, mūsų supratimu, neženklūs ir nežymūs biudžeto praradimai arba netektos pajamos, jeigu ši PVM lengvata būtų pritaikyta?

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju už klausimą. Kadangi konkretaus šio skaičiaus tikrai neturiu, todėl visiškai pritarčiau, kad reikalinga Vyriausybės išvada. Tiesiog Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas, atrodo, tą skaičių turi, tai jei jam galima suteikti žodį, jis gal pasakytų.

PIRMININKĖ. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Aš norėjau paklausti, tiesiog pasitikslinti. Ar jums žinoma dėl Brailio raštu leidžiamų knygų? Ar jos patenka į tą pačią kategoriją su tam tikromis nuolaidomis? Ačiū.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Brailio raštu leidžiamos knygos turėtų būti laikomos kaip popierinės knygos. Tačiau noriu pabrėžti, kad elektroninės knygos pirmiausia yra naudingos ir reikalingos akliesiems ir jie jas labai aktyviai naudoja. Todėl elektroninių knygų skatinimas tikrai prisidėtų, kad žmonėms su negalia knygos ir informacija būtų prieinamesnė. Tas pats yra ir su fiziškai silpnesniais žmonėmis. Jiems tiesiog būna sunku knygas nulaikyti, todėl tikrai dažnai naudoja audioknygas arba elektronines knygas kompiuteriuose.

PIRMININKĖ. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, čia gal man pačiam įdomu ir gal kitiems bus įdomu, kiek dabar yra elektroninių knygų leidėjų? Mes žinome, kiek yra leidėjų, tai yra galime suskaičiuoti galbūt per asociacijas, kiek yra popierinių knygų leidėjų. Šis jūsų projektas kažkur kilo, kreipėsi, galbūt yra tokia asociacija, galbūt žinote kokių nors duomenų apie tai? Ačiū.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju už klausimą, bet, deja, šito negaliu atsakyti, nežinau, tiesą sakant.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Motyvai po pateikimo. Nėra užsirašiusių kalbėti, taigi apsispręsimе balsuoti numatytu laiku. Kadangi dar turime sutaupe... I. Kačinskaitė-Urbonienė norėtų kalbėti už. Prašom. Užsirašė paskutiniu momentu. Prašom.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Dėkui, gerbiama Seimo Pirmininke. Iš tikro būtų apmaudu, jeigu niekas Seime neparagintų palaikyti šį įstatymo projektą, dėl kurio mes tikrai turėsime diskusijų. Bet manytina, kad, tas jau buvo išsakyta ir gerbiamo M. Majausko, ir gerbamos M. Ošmianskienės, toks įstatymo projektas, kai lengvatiniis PVM būtų taikomas ne tik fiziškai leidiniams, knygoms, bet ir elektroninėms knygoms ir kitiems leidiniams, būtų nuoseklus valstybės sprendimas. Taip pat būtų skatinamas tvarumas, skaitmeniniai įgūdžiai. Kita vertus, galbūt mes galėtume padidinti prieinamumą ir tam tikrą negalią turintiems asmenims, pavyzdžiui, regėjimo negalią. Taigi yra daug gerų aspektų, dėl kurių mes tikrai turėtume svarstyti.

Žinoma, kadangi turime įtemptą finansinę situaciją, turime įvertinti, kiek konkrečiai biudžetas praras pajamų. Bet manytina, kad tai nebus dideli praradimai. Mūsų valstybė, ganėtinai vakarietiška, žengianti tuo keliu, tikrai galėtų leisti sau skatinti tokias priemones kaip elektroninės knygos ir taip toliau. Tikrai skatiname palaikyti ir palaikome šį įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręsimе balsuoti numatytu laiku.

11.09 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1291 (pateikimas)

Dabar norėčiau pakviesti gerbiamą K. Vilkauską, kad pristatytų savo teikiamą projektą. Darbotvarkės 2-11 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1291. S. Jovaiša prieš tai norėtų pasisakyti dėl vedimo tvarkos. Prašom.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Dėl prieš tai buvusio pateikimo Vyriausybės išvada vis tiek turėtų būti.

PIRMININKĖ. Mes po balsavimo apsispręsimė. Tikrai būtinai pasiūlykite. Manau, Seimas tam tikrai pritars. Prašau, gerbiamas Kęstutis, žodis jums.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, šiuo įstatymo projektu numatomas nulinis pridėtinės vertės mokesčio tarifas buitiniams vartotojams centriniam šildymui.

Šis projektas atsirado iš karto po to, kai daugiabučių namų gyventojai gavo sąskaitas, ir jis faktiškai buvo įregistruotas su kolegomis kartu sausio mėnesį. Manau, šis projektas sulaukė vieno iš didžiausių atgarsių, ne veltui po to Vyriausybė užregistravo irgi nulinį PVM tarifą. Jis, deja, šiandien nebuvo svarstomas. Deja, neeilinėje sesijoje jis irgi nebuvo svarstomas, kaip Vyriausybė žadėjo teikti.

Manau, kad šiam įstatymo projektui reikėtų pritarti. Aišku, gal Vyriausybės pasirinktas kelias kompensuoti iš biudžeto tą sumą, kurią pagal Vyriausybės skaičiavimus sudaro 23 mln. eurų, gali būti teisingesnis laiko požiūriu. Tuo labiau kad šiuo įstatymo projektu mes teikiame ribotą laiką, tai yra galiotų nuo 9 iki 0 % PVM tarifas iki 2022 m. gruodžio 31 d.

Manau, kad visi supranta šio projekto reikšmę mūsų gyventojams. Gaila, kad šiandien nebuvo svarstomas Vyriausybės projektas. Dėl jo irgi mes su kolegomis ir kitos opozicinės partijos turėjo pasiūlymų, kad būtų sumažinta diskriminacija tarp vartotojų, ir buvo siūloma dėl nulinio pridėtinės vertės mokesčio tarifo buitiniams vartotojams už dujas ir elektrą.

Taigi puikiai suprantame, mieli kolegos, kad mes turime iš tikrųjų ginti savo vartotojus, ir dabar, kai dar laukia drastiškas, dar didesnis kainų pakilimas, manau, tokius sprendimus reikia priimti kuo greičiau. Manau, kad šiuo klausimu mes tikrai turime sutarimą, ir kviečiu balsuoti už šį projektą. Laukiu jūsų klausimų.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą. Jūsų norėtų paklausti penki Seimo nariai. Pirmasis klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Mielas kolega, vertindamas pridėtinės vertės mokesčio įstatymų projektus visuomet stengiuosi pradėti nuo Europos Sąjungos teisės aktų taikymo ir pasižiūrėti, ką mes galime pritaikyti ir ko negalime pritaikyti, kokie yra teisės rėmai. Kiek teko domėtis Pridėtinės vertės mokesčio direktyva, ji nesudaro galimybės taikyti nulinio tarifo centralizuotam šildymui. Jį įmanoma pritaikyti tik tokiu aplinkiniu mechanizmu, ką pasiūlė Vyriausybė, kas buvo pritaikyta dar ir 2004 metais mums stojant į Europos Sąjungą ir žinant, kad tokio lengvatinio tarifo negalima... ir vienintelis būdas yra tik kompensacinis mechanizmas. Mano klausimas: ar domėjotės iš tikrųjų šia nuostata ir ar iš tiesų būtų galima įgyvendinti pagal Europos Sąjungos teisės aktus tai, ką jūs siūlote?

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega. Jūs teisus. Taip, tai yra Europos Sąjungos direktyvos nuostata, kad yra Pridėtinės vertės komitetas ir reikėtų kreiptis į jį. Tą padarė kolegos lenkai. Iš tikrųjų ta nuostata laiko požiūriu, jeigu Vyriausybė būtų gal teikusi ir ėjusi šiuo keliu, šiek tiek užtruktų. Kaip ir minėjau, jeigu Vyriausybė būtų pateikusi šiandien projektą, kur supaprastinta tvarka būtų pridėtinės vertės mokesčio tarifas dengiamas iš biudžeto ar kitokių lėšų, taip, tai sutrumpintų kelią. Aš visiškai sutinku, kad ši nuostata, kurią įregistravome su kolega, ir mes apie tai žinojome, todėl mes registravome dar sausio mėnesį, kad turėtume laiko limitą. Gaila, pakartosiu, kad neįvyko neeilinė sesija šiuo klausimu.

PIRMININKĖ. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Iš tikrųjų, gerbiamas Kęstutis, jeigu valdantieji būtų laiku mus išgirdę ir dar rudenį bent jau deramai apsvartę, o ne iš karto atmetę mūsų siūlomus projektus dėl PVM lengvatų šildymui, būtume kur kas geriau pasiruošę šiai žiemai. Bet dabar turime tokią situaciją, kokią turime. Džiaugiuosi, kad pagaliau Vyriausybė pateikė išvadą, kurioje galima matyti, bent jau kokie yra biudžeto praradimai arba pajamų netekimai. Gal jūs įvertinote ir skaičiavote, kiek yra surenkama viršplaninio PVM ir kiek būtų biudžeto prarasta įvedus tokią lengvatą? Vis dėlto, ar dar vis nėra tas santykis pliusinis, nes, mūsų supratimu, šituos žingsnius jau reikėjo padaryti. Tikrai palaikome jūsų parengtą įstatymo projektą ir manome, kad kadangi tokio didelio kainų šuolio niekas neprognozavo, tai, ko gero, mes dar turėtume šiek tiek rezervo, kad galėtume kompensuoti tą didelį biudžeto netekimą.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama kolege. Manau, visi tą informaciją turime. Tai nulinis PVM tarifas centriniam šildymui, pagal Vyriausybės duomenis, būtų 23 mln. Priminsiu, kad Vyriausybė buvo numachiusi 16 mln. kompensavimą. Pagal duomenis, kažkiek pasiekė, bet čia vėl yra toks gudravimas, nes yra dalis vartotojų, kurie nesikreipė dėl to kompensavimo. Įvertinus dar tai, kad Vilniaus miesto savivaldybė buvo numachiusi 5 mln. kompensuoti už šildymą, mes priartėjome prie tos pačios sumos – prie 23 mln., ji būtų padengusi PVM tarifą iš biudžeto, padengusi tą sumą. Taigi, aš manau, kad tai suprantu ir Vyriausybė, ir mes, mieli kolegos, Seime.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas kolega, taip ir nesuprantu, kuo jūsų netenkina dabar pateiktas Vyriausybės variantas? Tarkime, jis taip pat kompensuoja. Nuo metų pradžios bus kompensuotas PVM. Gal galėtumėte atsakyti, kuo jūsų netenkina? Jeigu tenkina, tai visada galima atsiimti savo pateiktą įstatymo projektą ir taip trumpinti dabar nereikalingą darbo laiką. Ačiū.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, mielas kolega. Jeigu Vyriausybės nutarimas būtų atsiradęs šiandien darbotvarkėje su visais pasiūlymais, kuriuos teikė ir opozicija, ir pozicija, tikrai aš būčiau pagalvojęs apie atsiėmimą. Šiuo metu aš siūlau šį klausimą, aišku, su Vyriausybės... Aš pamirėjau, Vyriausybės yra geras kelias dėl pridėtinės vertės kompensavimo iš biudžeto, tai šituos du projektus galima sugretinti ir keliauti toliau.

PIRMININKĖ. Ir paskutinė klausia G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas Kęstuti, norėjau paklausti, kodėl jūs išskiriate tik vieną piliečių grupę? Juk kiti tai nekalti, kad gauna necentrinį šildymą, bet kažkodėl vieni yra privileijuoti, o kiti moka 21 % PVM, net ne 9 %?

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Gerbiama kolege, priminsiu, kad mes dar praeitą sesiją buvome pateikę būtent su kolegomis dėl sumažinimo nuo 21 % iki 9 % individualiems namams, bet šis projektas buvo atmestas. Pakartosiu, dėl šito Vyriausybės pateikto projekto, kuris šiandien turėjo būti svarstomas, ir buvo pateiktas mūsų su kolegomis pasiūlymas dėl nulinio PVM tarifo dujoms ir elektrai individualiems vartotojams. Tuo labiau kad norėjome sulyginti tą diskriminavimą. Kadangi tai šiandien nebuvo svarstoma, aš tikrai informuoju apie tą pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Gerbiamas pranešėjas, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus.

Motyvai. Už kalbės L. Nagienė. O posėdžiui toliau pirmininkaus pirmasis pavaduotojas J. Razma.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Iš tikrųjų reikia sveikinti. Teisingai K. Vilkauskas pasakė, kad reikėtų sujungti tikriausiai visus, čia daug yra dėl PVM tarifo kompensavimo mechanizmo, nes yra ne tik centrinis šildymas, karštas vanduo, bet ir lygiai taip pat ir maloms kompensacija, kad būtų irgi nulinis tarifas. Taigi šiandien mes žinome, kokią šoką gavo, kai Vilniaus ir kiti krašto gyventojai gavo pirmąsias centrinio šildymo sąskaitas. Aišku, tie, kurie buvo iš anksto pasiruošę, gavo mažesnes sąskaitas. Tie šilumininkai, kurie galvojo apie tai, kad reikia alternatyvą turėti nebe dujas, o turėti biokurą ir pereiti prie šildymo biokuru. Kaip žinome, centrinis šildymas yra pats pigiausias, jeigu taip žiūrėtume. Jeigu namuose šildomės dujomis, tai iš tikrųjų irgi labai brangu.

Aš manau, kad ankstesniems projektams, kurie pateikti, lygiai taip pat mes turėtume pritarti dėl to, kad mūsų žmonės irgi turi mums rūpėti, nes socialiai remtinų kiekvieną dieną atsiranda vis daugiau. Prašau pritarti šiam pateiktam siūlymui.

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Prieš pasisako M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų kolegų pateikta mintis yra, mano supratimu, teisinga, nes centrinis šildymas yra privalomas. Jis yra neefektyvus ir jis yra tiekiamas valstybės. Valstybei už šią privalomą, neefektyvią paslaugą dar papildomai rinkti mokesčius, matyt, nėra prasminga ir nėra teisinga.

Vyriausybės yra pateiktas įstatymo projektas, kuris realizuoja šią mintį taip, kad tai neprieštarautų Europos Sąjungos teisės aktams. Šiuo atveju, nors gerbiamo Kęstučio ir kolegų pateikta mintis, mano supratimu, ir yra taikli, bet pats realizavimas prieštarauja Europos Sąjungos teisės aktams, nes pridėtinės vertės mokesčio direktyva neleidžia taikyti nulinio pridėtinės vertės mokesčio tarifo ir nė viena Europos Sąjungos šalis tokio nulinio tarifo centriniam šildymui netaiko.

Todėl aš kolegas kviečiu koncentruotis į Vyriausybės pateiktą šiuo atveju projektą, kuris ir realizuoja gerbiamų kolegų pateiktą sumanymą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėl motyvų pasisakyta. Balsuosime nustatytu laiku. Balsuosime eilės tvarka pagal darbotvarkę, kad visiems būtų aiškiau.

Kaip matome, pagal laiką mes jau pasiekėme balsuoti numatytą intervalą.

11.22 val.

Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 1, 2, 12, 17, 20, 22, 28, 29 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-1164(2)ES (svarstymo tęsinys)

Pirmiausia balsuosime dėl darbotvarkės 1-2 klausimo – Šilumos ūkio įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-1164(2)ES po svarstymo. Balsuojame, ar pritariame šiam projektui.

Balsavo 114: už – 113, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo projektui pritarta.

11.22 val.

Kelių įstatymo Nr. I-891 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-727(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas projektas, darbotvarkės 1-3 klausimas – Kelių įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-727(2). Taip pat balsuosime, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 114: už – visi 114. Taip pat projektui po svarstymo pritarta.

11.23 val.

Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII 1185 1, 2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 25, 32, 40, 42, 46, 48, 51, 53, 55, 56, 58, 59, 63, 65, 68, 70, 72⁹, 72¹⁰, 72¹², 72¹³, 72³⁰, 72³¹, 75, 78, 80, 87, 89, 91, 92, 93, 95, 96 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹, 15², 21¹, 22¹, 22², 40¹, 40², 40³, 57¹, 65¹ straipsniais, VIII ir IX skyriais įstatymo projektas Nr. XIVP-1253(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo daugelio straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-1253(2). Taip pat balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 119: už – visi 119. Po svarstymo projektui pritarta.

11.24 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimo Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-894(2), Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1271(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5.1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimo Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-894(2). Dėl šio projekto yra gauta pasiūlymų, nuo jų ir pradėsime. Pasiūlymą teikia Seimo narė I. Kačinskaitė-Urbonienė ir kiti Seimo nariai. Čia pasiūlymas teikiamas turbūt dėl 14.6 punkto, bent toje vietoje parašytas. Prašom autorių pristatyti pasiūlymą.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Dabar turime tokią šiek tiek situaciją, kurią pabandysiu paaiškinti Seimo nariams. Mes kartu su kolegomis siūlėme atsisakyti punkto, kuris leidžia akademinės etikos ir taip toliau procedūrų tarnybai turėti teisę atlikti mokslinius ir kitus tyrimus, taip pat skelbti jų rezultatus.

Komitete neradome sutarimo ir vis dėlto buvo nepritarta šiai nuostatai. Argumentuota Konstitucinio Teismo nutarimu, kuris sudaro galimybę užsiimti kūrybine veikla ir taip toliau, todėl

šiam pasiūlymui nebuvo pritarta. Bet dabar dėl to paties punkto dar yra papildomai registruotas vienas pasiūlymas, kuriuo siūloma apriboti, kad mokslinius ir kitus tyrimus tarnyba galėtų atlikti, bet tik savo akademinės etikos sferoje, srityje – taip nekiltų numatomas interesų konfliktas, kad tai taptų dar viena mokslo įstaiga, kuri atliktų tyrimus. Kitaip tariant, nebūtų kontroliuojama ta tyrimų kokybė ir visa kita, nes būtent ši tarnyba ir užsiimtų mokslinių tyrimų priežiūra. Todėl manytume, kad balsuoti galbūt dėl pirmos (aš nežinau, mes dar neapsitarėme su kitais), dėl pirmojo pataisymo ir nereikėtų, bet reikėtų būtinai balsuoti konkrečiai apibrėžiant, kokioje srityje būtų atliekami tie tyrimai.

PIRMININKAS. Aš pasakysiu, kad jūsų apibūdintas antrasis pasiūlymas įregistruotas tik vakar 14 val. 35 min. Mes šiandien jo negalime svarstyti, nes neišlaikysime nustatytų laiko reikalavimų. Bet, be abejo, šis pasiūlymas bus svarstomas priėmimo stadijoje. Jūs turėtumėte aiškiai pasakyti, ar prašote vis dėlto balsuoti dėl jūsų pirminio siūlymo, ar laukiate priėmimo stadijos. Aš laukčiau jūsų pasakymo, kaip jūs darote.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Kadangi nesuteikėte galimybės balsuoti dėl tikslesnio pasiūlymo, tada prašome balsuoti.

PIRMININKAS. Aš kviesiu į tribūną komiteto atstovę, ji pasakys argumentuotą komiteto poziciją ir tada balsuosime. Dar dėl motyvų, kas norės, pasisakys.

S. LENGVINIENĖ (LF). Gerbiami Seimo nariai, komitetas šiai nuomonei nepritarė. Pagal Konstituciją kūrybinė veikla – tai veikla mokslo, technikos, kultūros ir meno srityse, ja siekiama sukurti kūrinį, kokybiškai naują, originalų, niekada anksčiau neegzistavusį. Kūrybinė veikla gali būti ir nuolatinė profesinė, ir vienkartinė. Be to, su svarstomu nutarimu yra siūlomas Mokslo ir studijų įstatymo 17 straipsnio 7 dalies pakeitimo projektas. Taryba gauna kvietimus dalyvauti tarptautiniuose projektuose, susijusiuose su akademinė etika. Atsižvelgiant į tai, kad kūrybinė veikla gali būti profesinė, manytina, kad išbraukus šią nuostatą kontrolierius netektų galimybės kelti kvalifikaciją ir tobulinti tarnybos veiklą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dabar luktelkite tribūnoje, nes bus dar vienas pasiūlymas. Dabar dėl motyvų už kalba E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, čia yra I. Kačinskaitės pasiūlymas, jis šiaip taip padaro normalius šiuos nuostatus ta prasme, kad leidžia bent iš dalies atlikti tuos mokslinius tyrimus. Bet vis dėlto noriu pastebėti visiems Seimo nariams, kad tokia praktika yra labai neteisinga. Į kontrolieriaus vietą turi ateiti žmonės, turintys tą kvalifikaciją ir pasirenkantys tokį kelią, o kvalifikaciją kelti galima įvairiausiais būdais. Padaryti naują precedentą, kad Seimo institucija atlieka ir mokslinius tyrimus, man regis, yra visiškai neteisinga praktika net ir kitų kontrolierių atžvilgiu. Todėl iš tikrųjų prašyčiau Seimo nedaryti tokios keistos konstrukcijos mūsų mokslo pasaulyje. Ačiū.

PIRMININKAS. E. Pupinis pasisako prieš.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, kaip ir supratau, kad komitete buvo tam tikras sutarimas pasiektas, bet dabar vėl grįžtame iš naujo prie tų pačių argumentų. Kaip ir buvo pasakyta, įvairiais būdais galima kelti kvalifikaciją. Tai čia vienas iš tų būdų. Nemanau, kad čia bus kokia nors didžiulė problema, kuomet darys kokius nors tyrimus ir turbūt taip kels savo kvalifikaciją.

Juo labiau kad antras mūsų po to svarstomas įstatymas taip pat viską sustato į savo vietas ir reglamentuoja. Tai šitą atmesti. O, kaip buvo pasakyta, dėl tobulesnio varianto kitą kartą balsuosime.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuojame dėl aptarto pasiūlymo. Kas pritaria, balsuoja už, kas nepritaria, atitinkamai prieš arba susilaiko.

Už – 62, prieš – 38, susilaikė 23. Vienu balsu daugiau yra palaikančių, tai pasiūlymui pritarta. Toliau dar vienas Seimo narių pasiūlymas. (*Šurmulyš, juokas salėje, plojimai*) Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Aš dirbau kitus darbus, suklydau, balsavau prieš. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Kolegos, tokiais atvejais iš naujo nebalsuojame. Man atrodo, iki priėmimo yra dar viena pataisa. Sutvarkysime iki priėmimo, kad viskas būtų gerai. (*Šurmulyš, juokas salėje, plojimai*) P. Kuzmickienė. Prašom.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Frakcijos vardu prašau perbalsuoti. Prašau frakcijos vardu perbalsuoti pagal...

PIRMININKAS. Kolegos, kadangi dėl vieno balso balsavimas būtų lygus, tai vėl nėra čia taip ryškaus pagrindo perbalsuoti. (*Balsai salėje*) Aš gal tuomet priimu sprendimą, kad nekaitintume aistrų, nes, manau, dalykus dar galima persvarstyti, pagalvoti iki priėmimo, čia tikrai ne ta vieta, kur mes be reikalo sukeltume aistras.

Kitas pasiūlymas – dėl 33.2 punkto. Taip pat I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Šio punkto būtų galima atsakyti, nes, kaip matote, žemiau pakete einantis Mokslo ir studijų įstatymas aiškiai apibrėžia (tai yra kaip ir aukštesnis teisės aktas), kokį atlyginimą už kokią veiklą gali gauti kontrolierius. Todėl manytina, kad nebūtinas tas punktas nuostatuose, ir mes kartu su kolegomis Seimo nariais siūlome jį išbraukti.

PIRMININKAS. Vėl kviečiu komiteto atstovę pakomentuoti komiteto poziciją.

S. LENGVINIENĖ (LF). Vėlgi komitetas nepritarė šiam pasiūlymui. Su svarstomu nutarimu yra siūlomas Mokslo ir studijų įstatymo 17 straipsnio 7 dalies pakeitimo projektas. Kaip anksčiau minėjome, tarnyba gauna kvietimus dalyvauti tarptautiniuose projektuose, susijusiuose su akademine etika, ir atsižvelgiant į tai, kad kūrybinė veikla gali būti profesinė, manytina, kad išbraukus šią nuostatą kontrolierius netektų galimybės kelti kvalifikaciją ir tobulinti tarnybos veiklą.

PIRMININKAS. L. Nagienė pasisako už pasiūlymą.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų reikia pritarti šiam punktui, nes mes žinome, kad asmenys, dirbantys Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyboje, yra valstybės tarnautojai, ir mes suprantame, kad kito darbo jie neturėtų dirbti. Įvairias būdais galima kelti kvalifikaciją ir be darbo užmokesčio – gali dalyvauti ir kitose veiklose. O jie yra kontrolieriai, jeigu jie patys save kontroliuos, tai kokia bus nauda iš to? Faktiškai mes pažeidžiame ir kitus teisės aktus, nes kontrolieriai niekur nedirba. Ar Valstybės kontrolėje, sakysime, dirbantys kontroliuoja ir kitas institucijas ir gauna kitas pajamas? Negauna. Tai čia lygiai tokia pati situacija. Kviečiu pritarti šiam projektui.

PIRMININKAS. V. Rakutis pasisako prieš.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamieji, aš manau, mes painiojame keletą labai svarbių dalykų, tai yra įtakos darymą per atlyginimo mokėjimą ir žmogaus užsiėmimą tam tikra veikla. Jeigu mes akademinės etikos kontrolieriui uždėsime tokius apribojimus, tai labai tikėtina, kad į tokias svarbias pareigas neateis akademijos žmonės, nes jie praras savo kvalifikaciją, praras savo studentus, praras savo piešinius ir kitus dalykus. Jie tiesiog neis. Ir tada ateis į šias pareigas žmonės, griežti biurokratai, ir mes tada turėsime labai didelių problemų su akademine etika, nes žmogus, pats nebuvęs universitete, gali labai schemiškai suprasti situaciją.

Neribokime savo žmonių. Greitai pas mus į Seimą ir niekur neis akademijos žmonės, nes yra labai daug įvairių apribojimų. Pasitikėkime daugiau savo žmonėmis ir neribokime visiškai. Žmogus neturės laiko labai didelei kūrybinei veiklai, bet jeigu nupieš vieną piešinį ir negalės jo paroduoti, tai irgi yra ne taip – turime palikti vietos laisvei. Labiau pasitikėkime savo žmonėmis.

PIRMININKAS. Dėkui. Balsuojame, ar pritariame šiam pasiūlymui.

Už – 59, prieš – 44, susilaikė 20. Pasiūlymui nepritarta.

Dabar motyvai. Vienas – už, vienas – prieš, jeigu pageidaujate. Matau, nėra užsirašiusių kalbėti. Tada balsuojame dėl abiejų projektų, ar pritariame po svarstymo. Tai dėl aptarto projekto ir dėl projekto Nr. XIVP-1271(2) – Mokslo ir studijų įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto. Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Už – 77, prieš – 3, susilaikė 42. Projektams po svarstymo pritarta.

11.39 val.

Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo Nr. XI-1425 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1056(4) (priėmimas)

Na, dabar turbūt esminis rytinės darbotvarkės įstatymo projektas – Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1056(4). Svarstome pasiūly-

mus. Pagal neseniai pakeistą Statutą žinote, kad atskirai balsuojame tik dėl tų straipsnių, dėl kurių yra teikti pasiūlymai. Matau, G. Burokienė dėl vedimo tvarkos. Prašom.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Frakcijos vardu norėčiau paprašyti pertraukos iki kito posėdžio šiuo klausimu.

PIRMININKAS. Gerbiamoji kolege, deja, jūsų pasiūlymo niekaip negalime priimti, nes jau dvi pertraukos yra darytos. Labai apgailestauju. Teks dirbti. (*Balsai salėje*)

1 straipsnis. Dėl jo yra Seimo narių grupės pasiūlymas. Pirmoji iš siūlytojų yra M. Danielė. Turbūt ji ir pateiks pasiūlymą. Aš į tribūną iš karto kviečiu komiteto atstovą, kuris komentuos komiteto poziciją.

M. DANIELĖ (LF). Pasiūlymas yra susijęs su sąvokos „smurtas lyties pagrindu“ gražinimu į įstatymo projektą. Pagrindiniai argumentai yra tokie, kad smurtas lyties pagrindu Lietuvoje yra labai pastebimas. Skaičiai rodo, kad 80 % aukų šiandien yra moterys ir mergaitės, o tokius nusikaltimus lemia visuomenėje nusistovėjusios normos ir stereotipai. Kaip daug kartų esu sakiusi, kad dėl nusikaltimų reikia spręsti šalinant nusikaltimų priežastis, o ne tik baudžiant nusikaltėlius, tai šiandien šitos sąvokos įrašymas į įstatymą ne tik atspindės situaciją Lietuvoje, kuri yra tragiška, ne tik nusikaltimų mastą prieš moteris ir mergaites, kuris yra labai didelis, bet kartu leis mums pasiekti pokytį pirmiausia pagal įstatymo raidę, o tada mūsų galvose ir pradėti šalinti šito smurto tikrąsias priežastis iš savo kasdienio pasaulio, iš savo kasdienės aplinkos.

PIRMININKAS. Komiteto pozicija.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Komitetas Seimo narių pasiūlymus svarstė kovo 9 dienos posėdyje. Šiam Seimo narių grupės pasiūlymui komitete buvo pritarta penkiems komiteto nariams balsavus už ir dviem balsavus prieš. Susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Motyvai už – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, suprantu, galima vaidinti, kad Lietuvoje nėra problemų, kad nėra kasmet 60 tūkst. kreipimusi dėl smurto artimoje aplinkoje, kad nėra mamų, bėgančių iš namų su vaikais, prisidengti visokiomis priežastimis, kad tik nebūtų sprendžiama. Turbūt ir jūs, ir aš gavau laišką, ir ne vieną, kuriame rašoma – dar ne laikas. Aš visiems užduodu tą patį klausimą – kada bus laikas? Ar 30 metų nepriklausomos Lietuvos mažai, ar reikia dar kažko didesnio, kad mes priimtume šitą sprendimą?

Nesuprantu, ko bijo vyrai. Jeigu jūs nesmurtaujate, tai niekas jūsų smurtautoju ir nevadina, bet jeigu jūs smurtaujate, tai visiškai... Atsiverskite „Lietuvių kalbos žodyną“ ir pažiūrėkite, kas yra smurtautojas. Jeigu statistika akivaizdžiai parodo, kad virš 80 % kreipimusi dėl smurto artimoje aplinkoje yra būtent prieš moteris, tai nesuprantu. Aišku, galima vaidinti paukštį, kuris kiša galvą į smėlį ir sako, kad nieko nėra, problemų nėra. Bet klausimas visiems: kaip mes ginsime moteris karo metu, jeigu mes negalime jų apginti taikos metu? Mano retorinis klausimas tiems, kurie ieško tūkstančio priežasčių nebalsuoti už šitą pataisą.

PIRMININKAS. Aš tik pats turiu atsiprašyti. Nefiksavau ir neklausiau, ar yra 29 balsai, palaukiantys galimybę svarstyti, bet manau, kad sutaupysime laiko. Aš neabejoju, kad 29 balsai bus, matydamas įvairių frakcijų atstovų parašus po pasiūlymais. Tiesiog fiksuojame bendru sutarimu, kad yra tie 29 balsai.

Dabar motyvai prieš. Po to duosiu dėl vedimo tvarkos poniai Laimai. V. Aleknaitė-Abramienė kalba prieš.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kolegos, aš apgailestauju, kad teikiama ši pataisa, nes svarstymo stadijoje mes jau buvome išsiaiškinę, jog smurto lyties pagrindu sąvoka yra nurašyta nuo Stambulo konvencijos, ji yra politizuota, ji yra ideologiškai labai angažuota ir, netgi drįstu sakyti, pagrįsta neomarksistine lyčių kovos teorija, kuri pakeitė klasių kovos teoriją. Netgi Jungtinės Tautos yra pripažinusios, kad smurto prieš moteris negalima suvesti ir redukuoti į vieną socialinę teoriją. Juo labiau dabar matome, kad smurtas ir prieš moterį gali būti dėl pačių įvairiausių priežasčių. Ir dėl rasės, ir dėl lyties, žinoma. Gali būti dėl tautybės, dėl daugybės dalykų. O šiaip smurtas prieš asmenį dažniausiai reiškiasi todėl, kad tas asmuo yra silpnesnis už smurtautoją. Todėl aš tikrai primygtinai prašau... Mes ne veltui neratifi-

kuojame Stambulo konvencijos. Būtent neratifikuojame dėl jos tokio labai griežtai ideologinio pobūdžio, o mums reikia, kad šis įstatymas veiktų tikrovėje, kad jis padėtų realiai žmonėms, o ne leistų kam nors išsikelti savo ideologinę ar politinę vėliavą. Aš kviečiu sutarti, rasti kompromisą. Nepritarkime tai sąvokai ir pamatysite, kaip nuo to mums visiems bus tik lengviau įgyvendinti įstatymą. Ačiū.

PIRMININKAS. L. Nagienė dėl vedimo tvarkos.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Noriu paantrinti ir iš tikrųjų pasakyti dėl vedimo tvarkos, dėl to, kad duomenys, kurie yra pateikti dabar Žmogaus teisių komiteto protokole, yra neteisingi. Mano parašas buvo atsiimtas ir aš nebalsavau už. Ir aš neteikiau siūlymo, kaip sako. Iš tikrųjų atkreipiu dėmesį ir Žmogaus teisių komitetas tegul pasižiūri, kelinimą valandą buvo atsiųstas pranešimas ir atsiimtas parašas, nes buvo pateikta visai kita informacija iš O. Leiputės ir mums, kam reikėjo pritarti... Mes ne tam pritārėme. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, mes čia nenagrinėsime parašų atsiėmimo, neatsiėmimo, nes tų parašų lieka pakankamai. Motyvai išsakyti. Balsuojame dėl aptarto pasiūlymo, ar pritariame, ar nepritariame pasiūlymui. (*Balsai salėje*)

Balsavo 113: už – 47, prieš – 47, susilaikė 19. (*Plojimai*) Pasiūlymui nepritarta. Dabar apsispręsimė dėl viso 1 straipsnio. Ar yra norinčių kalbėti? Nėra. Tada balsuojame dėl viso 1 straipsnio.

Balsavo 116: už – 112, prieš – 3, susilaikė 1. 1 straipsniui pritarta.

Nagrinėjame 2 straipsnį. Čia yra keletas Teisės departamento pastabų. Dėl 6 dalies fiksuojame, kaip pagrindinis komitetas apsisprendė, kad pastabai nepritariame. Kitai Teisės departamento pastabai dėl 8 dalies pritariame, kaip komitetas apsisprendė, ir bus paredaguota atitinkama nuostata. Ir dėl šios dalies taip pat... Tiesa, dar paminėsiu, kad užbaigtume visas Teisės departamento pastabas, yra dar pastaba dėl 9 dalies. Komitetas pritarrė. Ir mes fiksuojame pritarimą. Ir yra dėl 8 dalies Seimo narių grupės pasiūlymas dėl smurto lyties pagrindu apibrėžimo. (*Balsai salėje*) Prašau. Dėl vedimo tvarkos V. Aleknaite-Abramikienė.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Aš užsirašiau, kad pritariu Teisės departamento pasiūlymui dėl 6 dalies. Komitetas...

PIRMININKAS. Atsiprašau, nėra galimybės šioje studijoje balsuoti dėl Teisės departamento pastabų. Jeigu jūs jai labai pritarrėte, tai reikėjo įregistruoti atitinkamą pasiūlymą kaip Seimo narei. Dėl Teisės departamento pastabų priėmimo studijoje mes nebalsuojame, tik paminime komiteto poziciją.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Labai gaila, nes buvo puikus pasiūlymas.

PIRMININKAS. Daug metų esate Seime, turite žinoti sistemą. Dabar turbūt pasiūlymą taip pat pristatys M. Danielė.

M. DANIELĖ (LF). Aš atsiprašau, mes apie tą patį? Nes mano buvo teiktas tik vienas pasiūlymas.

PIRMININKAS. Čia yra pasiūlymas dėl 2 straipsnio 8 dalies, kur pateikiamas smurto lyties pagrindu apibrėžimas. (*Triukšmas salėje*) Aš klausiu autorių, ar jūs pripažįstate ankstesnį balsavimą, nes nenorėčiau, kad iškiltų ginčų, kad dėl ko nors nebalsavome. Aš klausiu autorių.

M. DANIELĖ (LF). Pripažįstame.

PIRMININKAS. Pripažįstate, kad tas balsavimas anksčiau buvo lemiantis ir šio pasiūlymo likimą.

M. DANIELĖ (LF). Taip.

PIRMININKAS. Gerai, tada neprašysime. Dėl vedimo tvarkos... (*Balsas salėje: „Dėl kitų?“*) Dėl kitų taip pat atsiklausime, tvarkingai. Autoriai neprašo balsuoti dėl šio pasiūlymo. Tada balsuojame dėl viso 2 straipsnio, kadangi formaliai dėl jo buvo pasiūlymų, tai dėl straipsnio reikia balsuoti.

Balsavo 115 Seimo narių: už – 110, prieš nėra, susilaikė 5. 2 straipsniui pritarta.

3 straipsnis. Paminėsiu, kad Teisės departamento pastabai dėl 1 punkto komitetas pritarrė. Fiksuojame pritarimą. Kita pastaba dėl 4 punkto. Komitetas pritarrė iš dalies. Tai fiksuojame. Dar yra Teisės departamento pastaba dėl 7 punkto. Komitetas taip pat pritarrė ir mes pritariame. Dėl šio straipsnio yra I. Pakarklytės, A. Syso ir kitų Seimo narių pasiūlymas, jam komitetas pritarrė. Prašom autorių pristatyti.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Kuris čia straipsnis? Čia turbūt A. Syso pasiūlymas.

PIRMININKAS. 5 punktas.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Gal galite A. Sysui įjungti.

PIRMININKAS. Kaip sakote?

I. PAKARKLYTĖ (LF). Čia yra A. Syso pasiūlymas, gal galite jam perduoti.

PIRMININKAS. Aš A. Syso klausiau, kadangi čia irgi minimas smurtas lyties pagrindu. (*Balsai salėje: „Jau mes balsavome.“*) Kadangi yra kiti autoriai, tai ir atsiklausiamė. (*Balsai salėje*)

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū. Gerbiami kolegos, nusiraminkite, mes svarstome rimtą įstatymą, čia šūkaujate, rėkaujate. Mes suprantame, ne pirmą dieną Seime. Jeigu nubalsuota apie tai 1 straipsnyje, tai tikrai netempsime laiko ir nebalsuosime dėl kiekvienos pataisos. Todėl mes atsiimame, ne atsiimame, bet siūlome nebalsuoti, nes buvo balsavimas dėl 1 straipsnio. Nekaitinkime čia nereikalingų aistrų.

PIRMININKAS. Gerai, autoriai neprašo balsuoti. Tada balsuosime dėl viso 3 straipsnio.

Balsavo 113: už – 110, prieš nėra, susilaikė 3. 3 straipsniui pritarta.

4 straipsnis. Teisės departamento pastaba dėl 3 punkto. Komitetas pritarė. Pritariame. 4 punktui komitetas taip pat pritarė. Pritariame. Toliau. Taip pat pritarta Teisės departamento pastabai dėl 2 dalies 1 punkto. Teisės departamento pastabai dėl 8 dalies 3 punkto pritarta. Pritariame. Labai daug dėl šio straipsnio. Paskutinė Teisės departamento pastaba dėl 12 dalies 7 punkto, taip pat pritarta. Visoms Teisės departamento pastaboms čia pritarta.

Yra daug Seimo narių pasiūlymų. Aš bandau žiūrėti, galbūt yra kokių nors kitokių, bet, matau, pirma – įskaitant smurtą lyties pagrindu, kita – taip pat. Trečias pasiūlymas taip pat, ketvirtas pasiūlymas – taip pat su šita sąvoka. Dėl 6 dalies taip pat, dėl 7 dalies – taip pat ta sąvoka. Dėl 9 dalies – taip pat minima ta sąvoka, dėl 10 taip pat, dėl 11 – tas pats turinys. Turbūt autoriai sutinka, kad čia visi pasiūlymai yra to paties pobūdžio, ir neprašo balsuoti.

Gerai, tada balsuojame dėl viso 4 straipsnio.

Balsavo 113: už – 112, prieš nėra, susilaikė 1. 4 straipsniui pritarta.

Dėl 5, 6, 7 straipsnių jokių pastabų ir pasiūlymų nėra. Dėl jų atskirai balsuoti nereikia.

Dėl 8 straipsnio yra keletas Teisės departamento pastabų. Dėl 3 dalies 3 punkto komitetas nepritarė. Fiksuojame nepritarimą. Pastabai dėl 4 punkto komitetas pritarė. Pritariame. Toliau. Teisės departamento pastabai dėl 4 dalies 1 punkto komitetas pritarė. Fiksuojame pritarimą. Teisės departamento 13-ai pastabai dėl 2 punkto komitetas pritarė. Fiksuojame pritarimą. Teisės departamento 14-ai pastabai dėl šio punkto pritarta iš dalies. Taip ir priimame. Toliau. Teisės departamento 15-ai pastabai dėl 4 punkto komiteto pritarta, 16-ai pastabai nepritarta. Tą fiksuojame. Toliau. Dėl 9 dalies dar yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė.

Tada priimame 8 straipsnį su paminėtomis Teisės departamento pastabomis, joms buvo atitinkamai pritarta ar nepritarta.

9 straipsnis. Teisės departamento pastabos dėl 1 dalies. Joms abiem komitete pritarta. Taip pat Teisės departamento 20-oji pastaba dėl 3 dalies, vėl pritarta. Dėl 6 dalies pastaba, jai komitetas pritarė. Dėl 7 dalies gautai pastabai komitetas pritarė, dėl 9 dalies 23-iai Teisės departamento pastabai komitetas pritarė, dėl 10 dalies dviem Teisės departamento pastaboms komitetas pritarė, atitinkamai patikslino tos dalies redakciją, fiksuojame pritarimą. Dėl 11 dalies taip pat Teisės departamento pastabai pritarta ir dėl 13 dalies Teisės departamento pastabai taip pat pritarta. Visos pastabos paminėtos. 9 straipsnį su tomis aptartomis pastabomis taip pat priimame.

10 straipsnis. Viena Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė, fiksuojame pritarimą ir priimame šį straipsnį.

Dėl 11 straipsnio pasiūlymų nėra, fiksuojame jo priėmimą.

Dėl 12 straipsnio – Teisės departamento pastaba, komitetas pritarė iš dalies ir patikslino 12 straipsnio redakciją. Priimame 12 straipsnį su šiuo patikslinimu.

13 straipsnis. Čia jokių pastabų nėra, priimame.

14 straipsnis. Teisės departamento pastaba dėl 1 dalies, komitetas pritarė. Priimame šį straipsnį su šiuo pritarimu.

15 straipsnis. Teisės departamento 32-a pastaba, komitete pritarta iš dalies, priimame su šiuo daliniu pritarimu ir priimame visą 15 straipsnį. Dar dėl 6 dalies buvo Teisės departamento pastaba, jai komitetas taip pat pritarė, priimame šį pritarimą.

16 straipsnis. Čia yra jau minėtų Seimo narių, iš kurių pirmoji M. Danielė, pasiūlymai. Jų, man atrodo, taip pat yra tapatus turinys minint smurtą lyties pagrindu. Turbūt autoriai sutinka, ačiū. Čia buvo pasiūlymai dėl 4 ir 5 punktų. Dabar dėl 6 punkto jau yra kitokio pobūdžio pasiūlymas, čia autoriai yra O. Leputė, A. Sysas ir kiti Seimo nariai, pasiūlymas jau nesusijęs su mūsų pirmuoju pagrindiniu pasiūlymu, dėl kurio balsavome. Prašau autorių pristatyti. Kelkite ranką, kas pristatys. O. Leputė. Prašom.

O. LEPUTĖ (LSDPF). Yra pasiūlymas papildyti įstatymo projekto 16 straipsnio 1 dalį ir išdėstyti taip: teisė teikti specializuotą kompleksinę pagalbą gali būti suteikiama Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje arba kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje narėje įsisteigusiai... Išbraukiama „viešajam juridiniam asmeniui“, o įrašoma „nevyriausybinei organizacijai ar jos padaliniui“, toliau – kaip tekste. Siūlymas yra todėl, kad iki šiol tai teikė specializuoti pagalbos centrai, kurie yra nevyriausybinių organizacijų, turi didžiulę patirtį ir jiems neblogai sekasi.

PIRMININKAS. Komiteto pozicija? Prašom.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Komitetas apsisprendė dėl šio pasiūlymo ir balsavo: penki komiteto nariai balsavo už, vienas susilaikė. Pasiūlymui komitete pritarta.

PIRMININKAS. Motyvai už – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, šis pasiūlymas atsirado ne tuščioje vietoje, vis dėlto įstatymas priimtas prieš 11 metų ir jo įgyvendinimą... įgyvendino, tiksliau, ne įgyvendina, nevyriausybinių organizacijų. Jos turi neblogą patirtį ir labai daug patarimų (jos atgulė į naują įstatymą) būtent iš praktikos, ką jie patyrė, ką jie darė ir ką reikėjo keisti šiame įstatyme. Todėl įrašymas naujo viešojo juridinio asmens lyg ir suteikia nepasitikėjimą tomis organizacijomis, kurios visus tuos 11 metų dirbo šį sunkų ir labai naudingą darbą. Todėl ir siūlome (ir tai siūlo būtent visos nevyriausybinių organizacijų, dirbusios šią darbą) palikti, kad nevyriausybinių organizacijų tai daro. Todėl atsiliepiant į jų raginimą ir prašymą ir buvo užregistruotas šis pasiūlymas.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – V. Aleknaitė.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, mane labai stebina toks noras susiaurinti juridinių asmenų, galinčių teikti specializuotą pagalbą, ratą. Jų tikrai Lietuvoje neturime per daug. Originaliame projekte yra leidžiama bet kokiam viešajam juridiniam asmeniui, atitinkančiam kriterijus ir turinčiam deramos patirties, teikti šias paslaugas. O socialdemokratai nori visus kitus eliminuoti ir palikti tik nevyriausybines organizacijas. Matyt, jie galvoja apie tas nevyriausybines organizacijas, kurios yra jų rinkėjai. Tačiau mes čia kalbame apie žmonių interesus, apie galimybę gauti specializuotą pagalbą. Todėl toks siaurinio būdas tiesiog yra nukreiptas prieš būsimų ar esamų aukų interesus. Jokiu būdu negalima tam pritarti. Tiesiog yra nelogiška siaurinti pagalbą ir sakyti, kad esi labai didelis aukų gynėjas. Tai skamba keistai.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuosime dėl šio pasiūlymo.

Už – 56, prieš – 28, susilaikė 31. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl šio straipsnio buvo ir Teisės departamento 33-ia pastaba, jai komitetas pritarė. Tai pritariame ir mes.

Dabar dėl viso 16 straipsnio. Motyvų niekas nepageidauja išsakyti. Balsuojame dėl 16 straipsnio, ar pritariame.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 107, prieš nėra, susilaikė 4. Straipsniui pritarta.

Dėl 17, 18, 19 straipsnių jokių pasiūlymų nėra, balsuoti nereikia.

Dabar pagal tą kitą numeravimą, nes keičiama visa redakcija, yra 2 straipsnis dėl pereinamojo laikotarpio. Matau, čia vėl tų pačių autorių pasiūlymai dėl smurto lyties pagrindu dėl 4, 5 punktų. Balsuoti turbūt nereikia.

Teisės departamento 34-a pastaba, jai komitetas pritarė. Fiksuojame pritarimą. Yra Seimo nario A. Navicko pasiūlymai dėl datų. Prašom autorių pristatyti pasiūlymą.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Pasiūlymas yra labai paprastas, nors tikrai sunkia širdimi jį siūlau. Norėtusi, kad tas įstatymas įsigaliotų kuo greičiau, bet norėtusi, kad jis nebūtų imitacinis, o jau būtų iš esmės jam pasirengta. Kalbant ir su organizacijomis, dirbančiomis toje srityje, kalbant ir su ministerija, atsižvelgiant ir į dabartinę situaciją, buvo sakyta, buvo prašyta, gal galima pusmečiu pavėlinti šio įstatymo įsigaliojimą. Šiuo atveju, sakau, aš norėčiau, kad tas įstatymas galiotų kuo greičiau. Bet jeigu toks yra ir ministerijos realistiškas žvilgsnis, man atrodo, turime atsižvelgti ir į tai, ką jie siūlo.

PIRMININKAS. Galbūt šiam pasiūlymui bendru sutarimu galime pritarti? (*Balsai salėje*) Ne. Motyvų niekas nepageidauja išsakyti, tada balsuojame dėl šio pasiūlymo.

Balsavo 116: už – 85, prieš – 5, susilaikė 26.

2 straipsniui gal galime bendru sutarimu pritarti, kad nereikėtų?.. (*Balsai salėje*) Nematau prieštaraujančių. Pritariame bendru sutarimu.

Dėl 3 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Pritariame. Ir yra A. Navicko pasiūlymas. Jį turėtume priimti, nes yra suderintas su pasiūlymu dėl 2 straipsnio. Fiksuoju, kad pritariame bendru sutarimu. Ir visą straipsnį bendru sutarimu turbūt priimame? Visi pasiūlymai ir straipsniai apsvarstyti.

Motyvai dėl viso projekto. V. Bakas kalba už.

V. BAKAS (DFVL). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų labai svarbus įstatymas. Jo tikslas yra apsaugoti nuo smurto visus tuos, kurie su juo susiduria, nesvarbu, ar tai būtų vyras, ar moteris, ar vaikai, nes... Aišku, bandymas idealizuoti šitą projektą tikrai sukėlė grėsmę pačiam įstatymui, nes smurto priežastys yra ne tik lytis, bet ir narkotikai, ir alkoholis, ir bedarbiystė. Jeigu žiūrėtume giliau į smurto priežastis. Aš tikiuosi, kad tuo metu, kai Vyriausybė, savivalda, nevyriausybinių organizacijų įgyvendins šį įstatymą, jos įsigilins į smurto priežastis ir atras priemonių, kaip tas priežastis pašalinti.

Kitas aspektas. Iš tikrųjų labai gaila, kad šiandien Seimas, ar tai būtų socdemai, ar konservatoriai, pademonstravo nepasitikėjimą nevyriausybiniomis organizacijomis, nes Lietuva atsilieka deleguodama funkcijas nevyriausybiniams ir čia atsiranda proga steigti įvairias biudžetines įstaigas, išlaikomas iš valstybės biudžeto. Aš tikiuosi, kad mes šią klaidą artimiausiu metu galėsime pataisyti ir vis dėlto deleguosime pagalbos teikimą smurto aukoms būtent per nevyriausybines organizacijas. Tačiau iš esmės įstatymas yra geras, gerai parengtas ir aš tikrai kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. M. Puidokas pasisako prieš.

M. PUIDOKAS (MSNG). Gerbiamieji, iš tikrųjų norisi pasidžiaugti, kad buvo pataisų stadijoje sustabdyta Laisvės partijos iniciatyva vėl persvarstyti iš naujo smurto sąvokas. Akivaizdu, kad bet koks smurtas, ar tai būtų smurtas prieš vaikus, ar prieš moteris, ar prieš vyrus, yra blogis ir turi visas įstatyme būti apibrėžta vieninga sąvoka. Kad ir kaip nudažytum Trojos arklių, kad ir kokia spalva jis būtų perdažytas, jis bus Trojos arklys. Šiandien dėl kelių dešimčių valdančiųjų balsų buvo priimtas sprendimas... (*Balsai salėje: „Kaukė!“*)

PIRMININKAS. Gerbiamas Seimo nary, derėtų kaukę užsidėti.

M. PUIDOKAS (MSNG). ...kuris mums leido išvengti Stambulo konvencijos nuostatų atsiradimo šiose pataisose. Sveikinu su gražia pergale. Aš geriu vandenį.

PIRMININKAS. Čia ne kavinė, gerbiamas Seimo nary, ir išlygų dėl vandens vartojimo... (*Balsai salėje: „Kaukė, kaukė, kaukė...“*) Suprantama, jeigu kuriuo nors metu reikia būtinai atsigerti, bet tuo nereikia piktnaudžiauti.

M. PUIDOKAS (MSNG). Taigi vandenį geriu.

PIRMININKAS. Motyvai baigti. Už kalba I. Pakarklytė.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų šiandien liūdna kalbėti. Tai, kad Lietuvoje mes turime didžiulę toleranciją smurto kultūrai, parodė ir šiandienos plovimai po to, kai dar kartą buvo ignoruota, kad taip – smurtas lyties pagrindu Lietuvoje yra didžiulė problema, taip – didžioji dalis aukų yra moterys.

Aš noriu eiti nuo pradžių, nuo žalingų lyčių stereotipų, ką mes turime, kas nuo mažens vaikams vis dar diegiama. Noriu jums pateikti šiek tiek duomenų.

2020 metais buvo atliktas tyrimas Lietuvos mokyklose ir buvo tikrinama, kaip priimami lyčių stereotipai tiek tarp mokytojų, tiek tarp mokinių. Čia buvo 15–17 metų moksleiviai. Štai, pavyzdžiui, yra toks klausimas, teiginys: berniuko elgesys, kai jis tampo mergaitę už kasą, kelia sijeną ir panašiai, yra tiesiog dėmesio rodymas. Iš tų 15–17 metų jaunų žmonių net 53 % vyrų teigė, kad taip, tai yra normalu, merginų – 35 %. Tai mes matome, kad nuo pat mažens, nuo pat paauglystės pas mus yra normalizuojamas smurtas, normalizuojamas priekabiavimas, nepasakoma aiškiai, kad ne, tai nėra normalus elgesys, ir vėliau išauga į kur kas didesnes problemas tie žalingi lyčių stereotipai. Žinome tą baisią statistiką ir ji tikrai yra tik ledkalnio viršūnė, nes daug kas ir nesikreipia.

Tiesiog raginu visus balsuoti už šį projektą. Dar paskutinis momentas, ką noriu paminėti: labai svarbu, kad mes sutariame ir įteisiname apsaugos nuo smurto orderį. Tai yra esminis sprendimas, būtinas apsaugoti auką nuo pakartotinių sužalojimų ar net nužudymų. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Prieš pasisako A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Prieš sesijos pradžią visi valdantieji kaip sитарę kalbėjo, kaip svarbu šių dienų baisyų įvykių kontekste visiems susitelkti ir dirbti labai konstruktyviai. Aš norėčiau paklausti, ar yra labiau skaldantis visuomenę įstatymo projektas šio Seimo svarstomų klausimų darbotvarkės sąraše? Buvau pasiruošęs vardinti argumentus, tačiau taupydamas laiką po pataisų atmetimo to nedarysiu. Kviečiu pradėti atsakingai sudarinėti darbotvarkes ir nesvarstyti tokių klausimų, dėl kurių yra didelis pasipriešinimas ir kuriais visuomenė piktinasi, išreiškia įvairiausiomis peticijomis, mitingais savo nepasitenkinimą. Tad labai tikiuosi, kad to ateityje pavyks išvengti.

PIRMININKAS. Už pasisako O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Gerbiami kolegos, kviečiu balsuoti ir palaikyti šį įstatymo projektą. Statistika rodo, kad ši problema yra labai aktuali ir nėra iki galo išspręsta, nepaisant to, kad įstatymas buvo priimtas prieš dešimt metų ir buvo intensyviai dirbama šioje srityje. Visos pataisos padiktuotos praktikos. Šiandien per spaudos konferenciją nuskambėjo, kad 60 % moterų, patyrusių smurtą, niekur nesikreipė pagalbos.

Aš girdžiu komentarus, kad atseit mano aplinkoje nėra smurto. Tai dar kartą parodo, kad tai nėra ta patirtis, kuria norėtųsi girtis, dalintis. Labai dažna moteris vienu ar kitu savo gyvenimo laikotarpiu yra patyrusi vienokią ar kitokią smurto rūšį. Kviečiu palaikyti.

O kolegai V. Bakui, kuris užsiminė apie nevyriausybines organizacijas, galbūt atidžiau klausytis posėdžio ir pažiūrėti, kaip kas balsavo ir kas teikė būtent dėl nevyriausybinių organizacijų didesnio įgalinimo.

PIRMININKAS. P. Gražulis – prieš.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiami Seimo nariai, mūsų Baudžiamajame kodekse aiškiai išdėstytas tiek psichologinis smurtas, tiek fizinis smurtas ir numatytos sankcijos. Nesvarbu, ar prieš vaiką, ar prieš senelį, ar prieš moterį, ar prieš vyrą – negalima prieš nieką smurtauti. Kodėl jūs dabar pradėjote rūšiuoti tą smurtą? Artimoje, tolimoje aplinkoje, kosmose gal? Kas čia per kažkoks absurdas?

Antras dalykas. Jau ne tik pradėjote kažkaip rūšiuoti, bet dar ir ideologizuoti. Ypač socialdemokratai ir Laisvės partija. Būtinai reikia nustatyti, kad smurtauja vyras ir kad būtų įteisintas smurtas dėl lyties.

Gerbiamieji socialdemokratai, ponio Morgana, policijos suvestinės sako, kad smurtaujama dėl narkotikų ir dėl alkoholio vartojimo. Aštuoniasdešimt keli procentai iškvietimų dėl smurto aplinkoje, nes jie buvo neblaivūs, *apsinarkašinę* arba alkoholio privartoję. Štai kokia priežastis.

Niekas neskatina ir nenori skatinti smurto. Visi žinome, kad yra blogis, nesvarbu, kur jis būtų. Ir, aš manau, gaila, kad einama kažkokiais šunkeliais ir nežinoma jos... jo tikslų.

PIRMININKAS. Ir paskutinė dėl motyvų už M. Danielė.

M. DANIELĖ (LF). Kaip ten sakoma, išprievartavo, nes pati gėrė ir rangėsi. Žinote, kai šiandien mes nepripažįstame smurto lyties pagrindu, tai reiškia, kad mes paliekame visus įsivaizdavimus egzistuoti toliau. Mes ne tik apie gėrimą ir rangymąsi kalbėsime, mes ir apie trumpus sijo-

nus kalbėsime, ir apie visas kitas situacijas, kai moteris yra, pavyzdžiui, pati kalta, nes prieš ją buvo panaudotas seksualinis smurtas. Ir tokių situacijų yra daugiau. Jau šiandien yra minėta: muša, nes myli, į darbą seka, persekioja, kontroliuoja išvaizdą ir sijono ilgį, nes normalus vyras pavydu liauja. Finansus atima, nes vyras yra šeimos galva.

Daugybės šių dalykų mes šiandien nebeamatome, bet, kaip parodė balsavimas ir plovimai, tiesa, labai gėdingi plovimai, mes net negalime pripažinti, kad smurto prieš moteris lyties pagrindu yra tiek daug ir tiek mūsų kasdienybėje, tiek įsirašė į mūsų smegenis, kad, kaip sako P. Gražulis, užtenka stikliuko alkoholio ir prasiveržia visas šis smurtas tiesiog jau ir fizine forma.

Bet iš tiesų pats apsaugos nuo smurto orderio priėmimas yra labai svarbus, nes šiandien kreipiasi tik apie 40 % visų moterų. Vadinasi, 60 % moterų jaučiasi nesaugios, nesijaučia apsaugotos, nes po skambučio, kai kreipiasi pagalbos, jų tolesnei psichikos sveikatai ir sveikatai gresia pavojus. Todėl labai reikia šio įstatymo. Mes labai stipriai vėluojame. Raginu palaikyti kad ir tokią formą, kokią šiandien turime.

PIRMININKAS. Balsuosime dėl viso projekto. Kartu pasakau, kad replikuoti nesuteiksiu žodžio niekam, nes vėluojame jau, atsilieiname nuo darbotvarkės. Balsuojame dėl Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo pakeitimo įstatymo projekto. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 118: už – 99, prieš – 2, susilaikė 17. (*Plovimai*) Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.24 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 489 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1057(2) (priėmimas)

Dabar yra dar trumpas lydimasis projektas – Administracinių nusižengimų kodekso 489 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Jame du straipsniai. Jokių pasiūlymų nėra gauta. Iškart galime balsuoti dėl priėmimo. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame, ar priimame šį įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113: už – 100, prieš nėra, susilaikė 13. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Jeigu dėl vedimo tvarkos, o ne replikos. Replikoms žodžio nesuteikiu, aš jau sakiau, nepykite, bet atsilieiname nuo darbotvarkės, neturime laiko replikoms. (*Balsai salėje*) Toliau yra mūsų balsavimas ta tvarka, kaip projektai buvo svarstyti šioje dalyje.

12.25 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1215 (pateikimo tęsinys)

Pirmiausia yra projektas, darbotvarkėje įrašytas kaip 2-9 klausimas, – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1215. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 117: už – 115, prieš nėra, susilaikė 2. Pritarta.

Kaip pagrindinis tradiciškai siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas, papildomas – Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 19 dieną. Dėl to sutariame. Taip pat sako, kad buvo prašyta Vyriausybės išvados, mes paprastai dėl tokių projektų prašome Vyriausybės išvados. Tai balsuojame, ar pritariame, kad būtų Vyriausybės išvada. Kas pritaria, balsuoja už, kas nepritaria... (*Balsai salėje*) Kadangi aš mačiau, kad ne visi pritaria, kad būtų prašoma išvados, tai balsuojame, ar prašome Vyriausybės išvados.

Balsavo 110: už – 82, prieš – 14, susilaikė 14. Vyriausybės išvados yra prašoma.

12.27 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-7516 19 straipsnio 4 dalies pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-298 (pateikimo tęsinys)

Toliau 2-10 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio 4 dalies pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-298, jį pateikė D. Šakalienė. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 114: už – 72, prieš – 2, susilaikė 40. Po pateikimo pritarta.

Kaip pagrindinis siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas, papildomi nesiūlomi. Siūloma svarstymo data – balandžio 26 diena ir turbūt bendru sutarimu prašome Vyriausybės išvados, nes tai yra viešųjų finansų srities projektas, gal ir nedidelės apimties, bet vis tiek. Bendru sutarimu prašome Vyriausybės išvados.

12.29 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1291 (pateikimo tęsinys)

Toliau pagal darbotvarkę 2-11 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1291, jį pateikė K. Vilkauskas. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 114: už – 55, prieš – 14, susilaikė 45. Projektui nepritarta.

Dabar tradicinis balsavimas. Kas balsuoja už, balsuoja už grąžinimą tobulinti, kas balsuoja prieš, balsuoja už atmetimą.

Balsavo 111: už – 63, prieš – 48. Projektas grąžinamas iniciatoriams tobulinti.

12.31 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. XII-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1310 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-15 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1310. Pranešėja – M. Ošmianskienė. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Už – 110, prieš nėra, susilaikė 3. Po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas, papildomo nesiūloma. Siūloma svarstymo data – balandžio 26-oji. Vėl tradiciškai prašome Vyriausybės išvados, kaip ir dėl kitų PVM pataisų.

12.32 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 71 ir 92 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1341 (pateikimo tęsinys)

Toliau dar vienas Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo keitimas, darbotvarkės 2-19 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 71 ir 92 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1341, jį pateikė A. Bagdonas. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 111: už – 109, prieš nėra, susilaikė 2. Po pateikimo pritarta.

Biudžeto ir finansų komitetas – pagrindinis. Svarstymo data – balandžio 26 diena. Dėl to sutariame. Ir taip pat paprašome Vyriausybės išvados. Sutariame.

12.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1406 (priėmimo tęsinys)

Tada rezerviniai klausimai. Rezervinis 1 klausimas dėl Seniūnų sueigos sudarymo. Čia jokių pastabų nebuvo ir esame pasiekę priėmimo stadiją. Likęs tik galutinis balsavimas. Priėmimo stadija. Balsuojame, ar priimame šį nutarimą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 110: už – 110, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1407 (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės rezervinis 2 klausimas – nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-1407. Taip pat priėmimas. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 107: už visi 107, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.35 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1408 (svarstymas ir priėmimas)

Ir paskutinis projektas, rezervinis 3 klausimas – dėl komisijų sudėties koregavimo. Čia sustojome svarstymo stadijoje, nes yra pasiūlymas, jį pristatys A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš jau trumpai pristačiau, kad iš tikrųjų tai yra Seimo narių išreikštos valios, jau prieš keletą turbūt net mėnesių išreikštos valios, raštu išsakytos valios būti išbrauktiems iš Seimo Priklausomybių prevencijos komisijos realizavimas. Toks buvo ir siūlymas, kad tiems, kurie raštu buvo tokį norą išsakę, tai ir būtų realizuota. Kviečiu tam pritarti.

PIRMININKAS. Kolegos, gal galime pritarti bendru sutarimu? Juk prievarta tų Seimo narių komisijoje nelaikysime? (*Balsai salėje: „Galime.“*) Galime bendru sutarimu? Pritariame. Tada su šiuo priimtu pasiūlymu po svarstymo galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame bendru sutarimu.

Priėmimas. Dėl motyvų ar yra pageidaujančių? Tiesiog čia Sekretoriatas man paaiškino, kad dabar turime sutarti, kad turime dar vieną straipsnį parašyti, nes sumažėja šios komisijos narių skaičius. Lyginant su pirminiu projektu, atitinkamai atsiranda straipsnis, kur yra sumažinamas komisijos narių skaičius nuo 14 iki 9. Dabar su tuo... K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Dėl vedimo tvarkos. Noriu paklausti, gal galite įvardyti, kiek ir kokių frakcijų narių lieka komisijoje, nes nematyti jokios...

PIRMININKAS. Galime perskaityti.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū.

PIRMININKAS. Komisijoje lieka šie nariai: K. Bartoševičius, M. Danielė, Algimantas... Čia man ne tą padavė Sekretoriatas. Taip, lieka: K. Bartoševičius, M. Danielė, kaip minėjau, A. Mazuronis, I. Haase, A. Sysas, L. Slušnys, A. Strelčiūnas, A. Valinskas, J. Varkalys.

Dabar viskas galutinai aišku, įsitikinote, kad tie, kas turėjo būti išbraukti, tikrai yra išbraukti.

Priėmimas. Dėl motyvų niekas nenori pasisakyti. Balsuojame, ar priimame šį nutarimo projektą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 100: už – 92, prieš nėra, susilaikė 8. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Dabar turiu pasakyti, kad numatytas balsavimo intervalas, aišku, bus vėliau, turbūt apie 13 valandą, nes buvo numatyta, kad antrasis balsavimo intervalas 12 val. 30 min., bet liko projektų. (*Balsai salėje: „Balsuojame dabar! Dabar!“*) Dabar balsuoti iš karto nėra galimybės, turi būti išklautos komitetų narių išvados. Gal bus narių, norinčių pasisakyti. Tiesiog numatykime, kad 15–20 minučių tam skirsime laiko. K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKA (DFVL). Pirmininke, dėl vedimo tvarkos. Aš žinau, kad 13 valandą yra Kaimo reikalų komiteto posėdis, galbūt dar ir kitų reikalų turi Seimo nariai. Manau, jeigu balsavimas numatytas, tai iš tiesų susikerta su tuo.

PIRMININKAS. Gerai, kolegos, aš siūlau, negaištame laiko, balsuosime po kiekvieno projekto, nes vis tiek yra balsavimo intervalas. Projektai tokie, kurie, man atrodo, nekelia diskusijų, ne priėmimas. Tiesiog iš karto apsvarstysime ir balsuosime.

12.40 val.

Istatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 32, 64, 68 ir 108 straipsnių pakeitimo ir Istatymo X² skyriaus papildymo ketvirtuoju skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1385(2), Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1387(2), Paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 5 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1388(2), Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 1 straipsnio pakeitimo ir Istatymo papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-1389(2), Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1390(2), Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 15, 22⁴ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1391(2), Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 23, 24 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1392(2), Neigaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1393(2) (svarstymas)

Pirmasis paketas, prasidedantis įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo projektu Nr. XIVP-1385(2). Pranešėjas M. Lingė pateiks komiteto išvadą. Dėl visų, ir lydimųjų.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Vakar komitetas apsvarstė visus aštuonis Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Vyriausybės pateiktus projektus ir bendru sutarimu pritarė visiems iniciatorių pateiktiems projektams.

PIRMININKAS. Dėkui. Diskutuoti užsirašiusių netrūksta. Pirmoji – I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tikriausiai niekas čia, šioje salėje, neturi abejonių, kad įstatymų paketai, susiję su nuo karo bėgančiais asmenimis ir pagalba jiems, turi būti priimti ir yra labai reikalingi. Todėl neabejotinai pritariame visam įstatymų paketui.

Kodėl užsirašiau dalyvauti diskusijoje? Reikia suprasti, kad tai yra viena sritis, ji šiandien neblogai atsispindi darbotvarkės su įstatymų projektais projekte, tačiau, mūsų požiūriu, trūksta bendresnio koordinavimo. Tikrai esame kalbėję Darbo partijos frakcijoje, kad apskritai stokojama vieno koordinacinio centro, kuriame būtų galima gauti visą reikalingą informaciją tiek dėl paramos, jos dydžio, galimybių suteikti tą paramą laikotarpiu, taip pat dėl apgyvendinimo. Kitos šalys jau turi tam tikrus interaktyvius žemėlapius, juose matoma, kur gali apsigyventi tam tikro dydžio šeimos. Mes vis dar tokios informacijos, bent jau viešai prieinamos net ir kolegoms Seimo nariams, bandantiems padėti ir tarpininkauti, neturime. Tikrai susiduriame su įvairiais pasiūlymais, tarkime, teikti maitinimo paslaugas, bet, sąžiningai, net neturime, kur juos siųsti, į kokią valstybės instituciją, nes daug paslaugų teikia nevyriausybiniis sektorius, jis tai daro savarankiškai. Taip pat rajonuose savivaldybės susiduria su migracijos tarnautojų trūkumu. Jie tikrai nėra pakankamai informuoti. Žinoma, bankų paslaugos, nes visa parama turės būti pervedama į bankų sąskaitas, atidarymo terminai. Numatyta, kad apskritai šis įstatymų paketas įsigalios nuo balandžio 1 dienos, o kasdien įvairūs įsikūrimo darbai vyksta.

Todėl tikrai pasisakau ir frakcijos vardu už visą įstatymo projektą, mes siūlome Vyriausybei apgalvoti, kas, kokia konkreiti institucija galėtų koordinuoti kaip koordinacinis centras visas su čia atvykusiais žmonėmis susijusias paslaugas. Tiek socialines, tiek švietimo, tiek sveikatos, taip pat įtraukti tiek nevyriausybines, tiek privačias iniciatyvas, kurios galėtų būti aiškiai, suprantamai, skaidriai prieinamos.

Dar būtų galima pridėti, kad kai kurie žmonės, tarkime, suteikiantys apgyvendinimo paslaugas, negali kartu suteikti ir tam tikros materialinės bazės, reikalingos tam gyvenimui. Galbūt ta parama, surinkta nevyriausybiniams organizacijoms per kelis didžiuosius paramos gavėjus, galėtų būti vėlgi įveikinta, bet, mūsų supratimu, tam reikia ir Vyriausybės pagalbos. Todėl, kaip ir minėjau, pasisakydami už įstatymo projektą siūlome apgalvoti galimybę koordinacinės tarnybos, kuri galėtų šį procesą sklandžiau įgyvendinti. Tai tiek.

PIRMININKAS. M. Lingė toliau diskusijoje pasisako.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Dėkui. Pasistengsiu labai trumpai. Iš tiesų yra pateiktas išsamus pirminis projektas, reikalingas sumažinti į Lietuvą atvykstančių ukrainiečių rūpesčius. Šie žmonės ir taip turi šią akimirką kur kas daugiau... negu galime įsivaizduoti, taigi mūsų pareiga, kad dėl administracinių, biurokratinių įvairiausių kliūčių jiems šis apsigyvenimas, laikinas apsigyvenimas, būtų kuo sklandesnis. Todėl svarbu, kad kuo skubiau suteiktume teisinius svetus būtinam socialiniam saugumui užtikrinti, pirmiausia, praplėsdami įvairesnes socialinės paramos formas prie dabartinio laikino statuso esamų galimybių, kad būtų galima mokėti išmokas vaikams, laidojimo pašalpas, paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti, neįgaliųjų integracinėms priemonėms, slaugos, priežiūros tikslines kompensacijas ir daugelį kitų.

Taip pat svarbu, kad būtų sukurti mechanizmai ir svertai pasirūpinti globotinais vaikais. Šiandien Lietuvoje jau turime atvykusius 354 nelydimus vaikus ir džiuginantis momentas yra tai, kad jau turime per 800 registruotų pasiryžusiųjų tapti tų vaikų globėjais.

Ir trečiasis toks kaip siūlymas. To paketo svarbi sudedamoji dalis yra pensijų mokėjimo tvarkos galimybė naujai atvykusiems mokėti šalpos pensijas, taigi, taip pat pasirūpinti jų socialiniu saugumu.

Svarbu pabrėžti, dėl to ir komitete diskutavome vakar svarstydami šiuos projektus, kalbėjome, kad tai yra tikrai pirminis etapas ir gyvenimas gali priversti padiktuoti naujų siūlymų ir sprendimų poreikį. Tai į viską, matyt, Vyriausybė ir ministerija tikrai yra pasistengusios reaguoti, tačiau turime išjudėti su pirminiu paketu, sudaryti sąlygas tai pagalbai, kuri šiame etape yra matoma.

O dėl visų ateities sprendimų, ar dėl koordinavimo klausimo, ar dėl išaugšančių naujų poreikių, tikrai jau dabar matome, kad reikės sprendimų, kurie leistų pereiti nuo pagalbos, grįstos žmonių geranoriškumu. Tai yra esame tikrai dėkingi visiems tiems žmonėms, kurie atvėrė savo namų duris ir laikinai priėmė tuos žmones, bet nežinome, kiek laiko teks jiems gyventi, todėl turime rūpintis tais žmonėmis, priimdami ir ieškodami tvaresnių sprendimų, unifikuotų sprendimų, ieškodami geriausių algoritmų tiek su savivaldybėmis, tiek su kitomis institucijomis.

Šiandien iš to, ką turime, matome, kad kasdien į Lietuvą papildomai atvyksta maždaug apie 1 tūkst. asmenų iš Ukrainos. Šiandien jau virš 13 tūkst. Ir įgyvendinimui, be abejo, svarbu, kad savivalda, padedama ir Vyriausybės, priimtų tokius sprendimus, kad ta sistema būtų kuo labiau panašesnė, nes socialinė parama yra įgyvendinama per savivaldą, bet kad to chaoso būtų mažiau, tai per gerąsias praktikas...

Dar gerbiamai prieš tai kalbėjusiai kolegei, iš tiesų jau yra ir informacinis tinklapis *LTUA.lt*, kur tikrai ta informacija yra koncentruojama, yra pildoma. Bus plečiama visa ta informacija, reikalinga šiems klausimams spręsti, dėl atvykstančių Ukrainos gyventojų apgyvendinimo.

Na, ir biudžetas. Be abejo, tai vėlgi yra tos priemonės, kur turės būti dalis priemonių finansuojamos iš biudžeto, dalis – remiantis savivaldybių lėšomis, bet, kaip ir vakar komitete buvo pasakyta, iš tų numatytų paramos lėšų, jeigu susidarytų lėšų trūkumas, yra algoritmai įstatyme, kurie leis užtikrinti, kad tų reikalingų pinigų nepritrūktų. Tai tikrai raginimas susitelkus palaikyti.

PIRMININKAS. Ir paskutinė diskusijoje pasisako L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų laikas bėga labai greitai ir žinome, kad vasario 24 dieną ir mes pajautėme, ką reiškia žodis „karas“. Pirmiausia mes žinome, kad dalis asmenų, atvykusių į Lietuvą, tikrai prisiglaudė pirmiausia pas savo artimuosius, pas giminaičius. Dabar jau atsiranda galimybė ir džiugu, kad šitas teisės aktas yra priimamas. Manau, kad čia nėra vienas neprieštaraus šiam teisės aktui. Svarbu dabar padėti tiems žmonėms, kurie jau yra priėmę, apgyvendinę. O tai bus ne 1 mėnesį, manau, kad bus ir 2, ir 3 mėnesius, tol, kol jie galės įsitvirtinti pas mus Lietuvoje, galės gyventi ir jaustis visaverčiai. Pirmiausia mes galvokime apie tai, ko reikia. Reikia, kad jie integruotųsi į mūsų visuomenę, turėtų darbą ir, aišku, kad jaunimas priimtų moksleivius ir jie taptų mūsų, kad mokyklose galėtų ugdytis, eiti į ikimokyklinės įstaigas.

Aišku, savivaldybės pradės kelti klausimą, iš kokių lėšų. Labai ačiū pirmininkui, kuris ir pasakė: taip, klausimą spręsimė. Labai svarbu, kad savivaldybėms, kurios šiandien yra priėmusios

galbūt didesnę srautą, kaip Alytaus savivaldybė ir kitos, Marijampolės, kurios yra šalia pasienio, šiandien irgi būtų suteikta pagalba ir informacija. Labai svarbu, kad pasiektų informacija, kad jų biudžetas bus papildytas, nes realiai žiūrint labai skirtinga: vienose savivaldybėse bus mažesnis skaičius, kitose galbūt didesnis skaičius.

Iš tikrųjų aš tikiu, kad tai yra laiko klausimas. Tai laiku pateiktas teisės aktas, kuris dabar ir bus priimtas, nes yra dar ir senyvo amžiaus žmonių, kurių dokumentų mes šiandien negauname. Mes prisimename, kaip iš Ukrainos kažkada atvažiavo žmonių, gavo išmokas ir tos pensijos buvo ganėtinai mažos. Aš manau, kad tą šalpos pensiją, kurią dabar gaus nedirbantys, senyvo amžiaus, tikrai gaus paramą galbūt šiek tiek didesnę, negu gaudavo savo užtarnautą pensiją savo šalyje.

Išlaidos nemažos, bet svarbu, kad mes sustyguotume ir suprastume, iš kokios eilutės, pagal kokį straipsnį mes galėsime papildomai skirti būtent šitiems žmonėms, nes parama labai svarbu. Mes nežinome, o gal ir mes kada nors atsidursime tokioje situacijoje, kai mūsų žmonės irgi turės kur nors prisiglausti. Tikrai kviečiu visus palaikyti ir pritarti šioms laiku pateiktiems teisės aktų projektams. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar motyvai. Yra užsirašę tik už. Aš nedrįstu gerbiamojo A. Vinkaus klausti, ar jis atsisakytų motyvų? (*Balsas salėje*) Atsako. Ačiū. R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju, aš keletą pagrindinių akcentų. Iš tikrųjų tai yra nuosekli Lietuvos pagalba ir šie įstatymai be galo reikalingi. Yra palinkėjimas Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, kad būtų greitai ir sklandžiai parengtos įgyvendinimo tvarkos. Taip pat prašymas Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, nes ji iš esmės vykdo šitą veiklą, rasti sklandų veikimą kartu su savivalda. Žmogiškieji resursai savivaldybėse ir pagalba visur tvarkant dokumentus, padedant šitiems žmonėms, kad jie pajustų mūsų išskirtinį rūpestį.

Čia buvo kalbėta apie koordinavimą ir informavimą. Savivalda arčiausiai šitų žmonių ir tai turi būti užtikrinta – aiški, operatyvi ir tiksli informacija. Be abejo, reikės ypatingo jautrumo, ypač kalbant apie vaikų priėmimą, jų globos užtikrinimą. Taip pat šalpos išmokos ir tikslinės išmokos. Visam tam taip pat reikalingas sklandumas, aiškumas ir jautrumas. Socialinės paramos teikimas. Lėšos, apie kurias čia buvo kalbėta, aiškinamajame rašte nėra tikslaus jų skaičiaus ir suprantama, kodėl. Todėl, kad neaiškūs mastai, bet mes, manau, turėsime tikslinti valstybės biudžetą, nes, tikėtina, tų lėšų iš specialiosios programos, iš rezervo gal ir neužteks.

Baigiu. Tiek psichologinė pagalba, tiek integravimas yra tikrai būtini, kad žmonės galėtų daryti darbo ir šeimos santykius. Todėl daugelį rūpesčių mums kartu dar teks išspręsti. Dar kartą akcentuoju šių įstatymų sklandų įgyvendinimą ir prašau jiems pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. P. Gražulis pasisako prieš.

P. GRAŽULIS (LRF). Taip. Kadangi galvojau, kad atsisakys visi, kalbantys už, tai aš noriu išsakyti vieną nuogastavimą. Kodėl darbdaviui, kuris įdarbins ukrainietį, siūloma 5 tūkst. eurų premija? Čia, aš manau, nesuprantamas man dalykas. Remkime pabėgėlius. O jeigu žmonėms šiandien trūksta darbuotojų ir, be abejonės, jiems jos nemokės pačių didžiausių atlyginimų, o pasinaudodamos situacija tikrai mokės mažesnę, tai kodėl vis dėlto bandome tokius pinigus išmesti žmonėms, kurios ieško ir nesuranda darbuotojų? Tegul atsako man į šį klausimą. Čia, man atrodo, yra nesąžininga šiuo atveju.

PIRMININKAS. Dabar ne klausimai ir atsakymai. Čia yra svarstymo stadija.

Gerbiamas A. Vinkus nori tarti keletą žodžių.

A. VINKUS (LVŽSF). Kadangi pasijutau tamstos, švelniai tariant, pone Razma, taip apgautas, aš galvojau, kad jeigu aš atsisakau, tai ir kiti atsisakys, bet džiaugiuosi, kad ponias R. Baškienė ir kiti, ir ponas P. Gražulis pasisakė. Aš esu už tai, kad ateityje, būkite malonus, manęs nebeklauskite, ar jūs neatsisakote. Prašau.

PIRMININKAS. Čia jau ne aš kaltas gal, kiek tie, kurie turėjo įvertinti, kad jūs atsisakėte, o jie tada uzurpavo jūsų tą buvusią galimybę. Čia tiems, kurie neatsisakė, galbūt pastaba.

Kolegos, motyvai išsakyti. Dabar balsuosime, ar pritarti visam paketui, kur yra aštuoni projektai, po svarstymo. (*Balsai salėje*)

Balsavo 78: visi 78 – už. Po svarstymo pritarta.

12.57 val.

Įstatymo „Dėl Belgijos Karalystės, atstovaujamos Flandrijos Vyriausybės, Belgijos prancūzų bendruomenės Vyriausybės, Belgijos vokiečių bendruomenės Vyriausybės, Estijos Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės ir Nyderlandų Karalystės sutarties dėl aukštojo mokslo kvalifikacijų automatiško pripažinimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-1336 (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 1-9 klausimas, projektas Nr. XIVP-1336. Kviečiu ministrę J. Šiugždinienę. Tikiuosi, labai trumpai pristatys projektą.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Laba diena, mieli kolegos. Teikiama ratifikuoti Belgijos Karalystės, atstovaujamos Flandrijos Vyriausybės, Belgijos prancūzų bendruomenės Vyriausybės, Belgijos vokiečių bendruomenės Vyriausybės, Estijos Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės ir Nyderlandų Karalystės sutartį dėl aukštojo mokslo kvalifikacijų automatiško pripažinimo. Sutartimi ketinama automatiškai pripažinti sutarties šalių aukštojo mokslo sistemoms priklausančių kvalifikacijų lygį – šeštą, septintą ir aštuntą pagal Europos kvalifikacijų sandarą, kai kvalifikacija suteikta baigus akredituotas studijų programas pripažintose mokslo ir studijų institucijose, kaip nurodyta sutarties prieduose.

Taip pat palikta galimybė šalims, kuriose yra teikiamos ar bus teikiamos ateityje penkto lygmens aukštojo mokslo kvalifikacijos, taikyti susitarimo nuostatas ir šio lygmens kvalifikacijoms. Vadinasi, vienoje šalyje suteiktas bakalauro, magistro ar daktaro laipsnis automatiškai pripažįstamas atitinkamai bakalauro, magistro ar daktaro laipsniu kitoje sutarties šalyje su teise į aukštesnės pakopos studijas ar akademinę veiklą, netaikant jokių įprastinių laiko ir žmogiškųjų išteklių reikalaujančių procedūrų. Prašom pritarti. Dėkui.

PIRMININKAS. Klausti norinčių nebuvo, kaip suprantu. Pasisakančių dėl motyvų nėra. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo. (*Balsai salėje*) Balsuojame. Bus viskas tvarkingiau. Čia minutė nieko nekeičia.

Balsavo 60: visi 60 – už. Po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu būtų skiriamas Užsienio reikalų komitetas ir svarstymo data numatoma balandžio 19-oji. Sutariame.

12.59 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 2, 59¹, 59², 59³, 59⁴, 59⁵, 59⁶, 75 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1322ES, Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 2, 3, 16, 59¹, 59², 59³, 59⁴, 59⁵, 59⁶, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo Nr. XIII-2754 5, 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1323ES, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 45, 50 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1324ES, Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 15 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1325ES, Administracinių nusižengimų kodekso 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1326ES, Biomedicininį tyrimų etikos įstatymo Nr. VIII-1679 1, 2, 6, 7, 11, 12, 20, 21, 22, 24¹, 24² straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1327ES (pateikimas)

Paskutinis rytinės darbotvarkės paketas, 1-10 klausimas – Sveikatos sistemos įstatymo ir lydinių įstatymų pataisos.

Kviečiu viceministrą A. Pečkauską. Taip pat, tikiuosi, trumpai pristatys šį paketą.

A. PEČKAUSKAS. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, pristatysiu Lietuvos Respublikos Vyriausybės kartu su Sveikatos apsaugos ministerija ir Valstybine akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba rengtą įstatymų projektų paketą, jų galbūt pavadinimo dėl ilgumo ir dėl laiko stokos nekartosiu.

2017 m. balandžio 5 d. Europos Parlamentas ir Taryba patvirtino du reglamentus, kurie reglamentuoja medicinos priemonių naudojimo saugą, tai yra Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą 2017/745 „Dėl medicinos priemonių“ ir reglamentą 2017/746 „Dėl *in vitro* diagnostikos me-

dicinos priemonių“. *In vitro* diagnostikos priemonės – tai yra buteliukai, mėgintuvėliai, reagentai ir kitos medžiagos bei priemonės, naudojamos diagnostikai, tai yra šlapimo, kraujo tyrimai ir panašūs kiti laboratorijose atliekami tyrimai. Reglamento 2017/745, kuris įsigaliojo praėjusių metų gegužės 26 dieną, nuostatos jau yra suderintos su nacionaliniais teisės aktais, o reglamentas 2017/746 įsigalioja nuo 2022 m. gegužės 26 d. Todėl šių teikiamų įstatymų projektų tikslas – nacionalinius įstatymus suderinti su 2017 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento 2017/746 „Dėl *in vitro* diagnostikos medicinos priemonių“, kuriuo panaikinama direktyva 98/79/EB ir Komisijos sprendimas 2010/227, nuostatomis.

Taigi, įstatymų projektais siūloma. Pirma – Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektu paskiriama institucija, atsakinga už atskirų minėtame reglamente nurodytų užduočių vykdymą, tai yra Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos, ir atsisakoma Sveikatos sistemos įstatymo 2 straipsnyje nurodytų sąvokų, kurios yra apibrėžtos šiame reglamente, papildomai numatant, kad šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžtos ankstesniajame, tai yra 2017/745, reglamente.

Antra, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo priedu įstatymo Nr. XIII-2754 5, 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu, atsižvelgiant į tai, kad EUDAMED, tai yra Europos medicinos priemonių duomenų bazė, kol kas netapo funkcionali, nuo praėjusių metų gegužės mėnesio įsigaliojus ankstesniam reglamentui, minėtam 2017/745, bei pagal Europos Komisijos pranešimą netaps funkcionali ir įsigaliojus jau minimam reglamentui 2017/746, keičiamos šiuo metu patvirtinto, bet dar nevysiškai įsigaliojusio Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo minėtų straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo priedu įstatymo Nr. XIII-2754 5, 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo nuostatos, patikslinant šias nuostatas dėl medicinos priemonių registracijos, medicinos gamintojų, platintojų, importuotojų prievolių, atsiradus EUDAMED sistemai, vadinasi, tapus jai visiškai funkcionaliai, patikslinant šių prievolių įsigaliojimo datą, išbraukiant nebeaktualias datas ir sąlygas bei papildant pereinamojo laikotarpio nuostatą dėl iki įstatymo įsigaliojimo rinkai pateiktų medicinos priemonių užregistravimo pagal naujai įsigaliojusius reikalavimus.

Trečias. Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 45, 50 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad sveikatos priežiūros įstaigose naudojamoms medicinos priemonėms taikomi reglamento, tai yra minimo 2017/746, reikalavimai.

Ketvirtas. Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 15 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektu siūloma įgyvendinti minėto reglamento 7 straipsnyje pateiktas nuostatas dėl medicinos priemonių reklamoje draudžiamų vartoti teiginių, tai yra nurodoma, kad draudžiama reglamento 2017/746 reikalavimų neatitinkanti reklama.

Penktas. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu siūloma suderinti Administracinių nusižengimų kodekse ir minimame reglamente vartojamas sąvokas, keičiant terminą „platinimas“ į terminą „tiekimas“, bei papildyti nuostatomis dėl veiksmingumo tyrimų.

Ir šeštas. Lietuvos Respublikos biomedicininų tyrimų etikos įstatymo Nr. VIII-1679 kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIVP-1327ES suderinami keičiamame įstatyme vartojami terminai, pavedama Akreditavimo tarnybai išduoti leidimus veiksmingumo tyrimams, nustatoma Lietuvos bioetikos komiteto ir Akreditavimo tarnybos kompetencija vertinant paraiškas dėl leidimų atlikti veiksmingumo tyrimus išdavimo. Nustatomi reikalavimai veiksmingumo tyrimų tyrėjui ir veiksmingumo tyrimų centrui bei siūloma optimizuoti biomedicininų tyrimų etinio vertinimo sistemą Lietuvoje, numatant, kad klinikinių vaistinių preparatų tyrimų, klinikinių tyrimų su medicinos priemonėmis ir veiksmingumo tyrimų etinį vertinimą atliktų tik Lietuvos bioetikos komitetas.

Numatoma nauda visuomenei. Pirma, priėmus įstatymų projektus bus suderintos Lietuvos Respublikos nacionalinių teisės aktų ir minimo reglamento nuostatos. Minimo reglamento nuostatos yra tiesioginio taikymo ir jas tinkamai ir visiškai suderinus su nacionalinių teisės aktų nuos-

tatomis bus užtikrintas vienodas teisinis reguliavimas visoje Europos Sąjungoje. Tai padės išvengti skirtingų teisės aktų interpretacijų, užtikrins vienodas ir skaidrias medicinos priemonių ir rinkos priežiūros subjektų veiklos ir konkurencijos sąlygas, prisidės prie didesnės medicinos priemonių saugos, o kartu ir prie pacientų saugos užtikrinimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausiti niekas nepageidavo. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Norime balsuoti? Gerai. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo šiam šešių projektų paketui.

Balsavo 49 Seimo nariai: už – 47, prieš nėra, susilaikė 2. Projektams pritarta po pateikimo.

Komitetai. Dėl vieno projekto, būtent Administracinių nusižengimų kodekso 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto, kaip pagrindinis būtų Teisės ir teisėtvarkos komitetas, o dėl visų kitų kaip pagrindinis būtų Sveikatos reikalų komitetas. Sutariame dėl to. Svarstymo data būtų balandžio 19 diena. Pritariame. Balsavimo žanrą šiame posėdyje baigėme.

13.07 val.

Seimo narių pareiškimai

Liko dar vienas darbotvarkės punktas – Seimo narių pareiškimai. Pareiškimą pageidauja perskaityti V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Pakalbėkime apie šių dienų aktualijas. Vidaus reikalų ministrė A. Bilotaitė ką tik mums pristatė, kad civilinių saugos objektų Lietuvoje užtektų 40 % gyventojų. Tai labai tragiška ir labai mažai. Bet ką tuo atveju daro kita Vyriausybės narė, švietimo ministrė? Ji padarė švietimo reformą, o ten pasakyta labai aiškiai: nėra 60 vaikų – sunaikinti tokią mokyklą, kartu sunaikinti ir civilinės saugos objektą. Daugiafunkciai centrai. Ką dešimtmečius Švietimo, mokslo ir sporto ministerija sakė, kurkite, darykite, kad tik jie būtų, – neliko net tokio pavadinimo kaip daugiafunkcinis centras. Sunaikinti, jų nebereikia. Tai kairė nežino, ką daro dešinė.

Į Mažeikius atvyko švietimo viceministras, ministerijos švietimo komanda paaiškinti, kokia graži bus ta reforma. Tai žmonėms kilo vienas paprastas klausimas: kokie yra pagrindiniai tikslai? Naikinti mokyklas, jau žinome, – vienas iš pagrindinių tikslų. Bet elementarus klausimas: kodėl jungtinė klasė pirmoko ir dešimtoko privačioje mokykloje yra labai gerai, o jeigu tai savivaldybės mokykla, labai blogai. Jeigu nepilna klasė yra privačioje mokykloje – labai gerai ir gaus finansavimą, jeigu yra savivaldybės mokykloje – labai blogai ir negaus finansavimo. Negana to, ministerija netgi uždraus savivaldybei prisidėti prie tokių klasių, kad tas klases ir mokyklas panaikintų kuo greičiau.

Tada išgirdome įvairių argumentų, kad privačios mokyklos moko pagal įvairias programas, Valdorfo ir kitas. Tada žmonių paprastas klausimas. Pagal tas pačias programas moko ir savivaldybių mokyklos, taip pat gali pasirinkti tokias programas. Tad kodėl privačioms mokykloms galima, o savivaldybių mokykloms negalima? Ministerija labai įdomiai išsireiškė, kad mes privačių mokyklų tinklo nenorime reguliuoti, tegul būna viskas taip, kaip yra, bet savivaldybės įstaigų tinklą mes norime reguliuoti ir priversti padaryti taip, kaip mes norime.

Tada klausia daugiafunkčių centrų žmonės, mokiniai, tėvai: kodėl jūs juos norite sunaikinti? Dešimtmečius sakėte: darykite, kad jie būtų, o dabar ištrynėte net iš žemėlapių. Ir reikalavimas turėti, pavyzdžiui, 60 vaikų daugiafunkciame centre yra net neįmanomas, net fiziškai nėra tokio ploto. Atsakymo nėra: prijunkite prie kažko, sujunkite su kažkuo.

Yra asociacija „Lietuvos vaikai“ Mažeikių rajone, kur susibūrė tėveliai, kurių vaikai turi autizmo problemų. Jie dabar gauna ugdymą kaimo mokykloje. Pagal visus naujus švietimo reikalavimus tą mokyklą reikia naikinti, nes ten yra mažai vaikų, negalima. Tokią reikia ištrinti. Tėveliai klausia: kur tiems vaikams dėtis? Pagal ministerijos logiką – išskaidykime, išmėtykime kažkur. Ir netgi autistai į ministerijos aprašus niekur nepapuola – nei prie didelių trūkumų, nei prie mažesnių. Jie pakimba kažkur ore. Ir ministerijai tai visai nerūpi.

Ir koks yra pagrindinis tikslas net kalbant apie šiek tiek didesnes mokyklas? Mes žinome reikalavimą, jeigu nėra paralelinių klasių, 9-ų, 10-ų, tokia mokykla netinkama, tos klasės nebegaus

finansavimo ir jas reikia naikinti. Uždavėme vieną paprastą klausimą. Dvi tokios mokyklos, neturinčios paralelinių klasių, – blogis, finansavimo negaus, sunaikinti. Bet jeigu ant abiejų pastatų pakabintume vienodus pavadinimus, tada viskas gerai. Viskas gerai: gaus finansavimą, viską gaus. Tada klausimas: ar čia mes švietimą gerinsime tik popieriuje, statistikoje, ar vis dėlto tikslas yra, kad tas švietimas būtų ir gyvuotų?

Išvada yra vienokia – viskas leidžiama privačioms mokykloms, bet visa tai neleidžiama savivaldybės mokykloms. Ir taip atimant pinigus švietimas bus tik naikinamas, o kartu naikinami ir civilinės saugos objektai. Tai, kaip sakant, žodžiai žodžiais, bet darbai kalba už save.

PIRMININKAS. Paskutinis posėdžio momentas – registracija.

Užsiregistravo 17 Seimo narių. Rytinį posėdį baigiame. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 143 STENOGRAMA

2022 m. kovo 15 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
A. MAZURONIS ir V. MITALAS*

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Gerbiamieji kolegos, sveiki sugrįžę. Pradedame kovo 15 dienos vakarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

14.01 val.

2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIV-745 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1382 (pirmininko svarstymas)

Taigi popietinės darbotvarkės 2-1 klausimas – 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 14 straipsnio pakeitimo projektas. Kviečiu į tribūną Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką M. Majauską pateikti komiteto išvadą.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas apsvarstė Vyriausybės pateiktą biudžeto tikslinimo projektą ir jam pritarė bendru sutarimu. Taip pat atkreipė dėmesį į tai, jog gynybos finansavimo didinimas turi atitikti tam tikrus kriterijus. Finansavimas turi būti tvarus, turi būti skaidrus, turi atitikti realų poreikį. Kai kalbame apie tvarumą, tai Valstybės kontrolė ir Lietuvos bankas pažymėjo, kad labai svarbu užtikrinti tvarius pajamų šaltinius, kuriais būtų finansuojamos valstybės išlaidos.

Skaidrumas. Tai Biudžeto ir finansų komitetas pritarė Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo pakeitimui taip, jog būtų suteiktos papildomos parlamentinės kontrolės funkcijos parlamentinio komitetams kontroliuoti Krašto apsaugos ministerijos išlaidas.

Pagal poreikį, tai trečias elementas, mes jau turime pasiekę mūsų išsipareigojimą mūsų partneriams NATO, kad gynybos finansavimas būtų ne mažiau kaip 2 procentiniai punktai nuo BVP. Viskas, kas virš tų 2 %, turi būti aiškiai pagrįsta realiu poreikiu. Krašto apsaugos ministerija pagrindė tai Biudžeto ir finansų komiteto nariams posėdžio metu, todėl Biudžeto ir finansų komitetas bendru sutarimu pritarė Vyriausybės pateiktam projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusija. Diskusijoje nori kalbėti A. Skardžius. Kviečiame į tribūną.

A. SKARDŽIUS (DPF). Gal nustatykite, pirmininke, laikmatį iki 5 minučių. Gerbiami kolegos, ištis labai svarbus sprendimas didinti biudžetą iki 2,52 %, tai istorinis įvykis. Dar visai neseniai, 2017 metais, biudžetas buvo padidintas vos iki 1,6–1,7 %, tačiau taip pat didėja ir atsakomybė. Kaip jau komiteto pirmininkas minėjo ir Valstybės kontrolė svarstymo metu atkreipė, gerbiami kolegos, dėmesį, tai ištis didelės lėšos, skiriamos šiam tikslui, ir ateityje reikia numatyti tvarius šiam gynybos finansavimui skirtus šaltinius. Kiekvienas gynybai skirtas ir netikslingai, neefektyviai išleistas euras – tai nenupirktas stingeris, nenupirktas javelinas ar nenupirktas paprasčiausias šovinis Lietuvos gynėjui.

Žvelgiant į visai neseną praeitį, turėjome pėstininkų kovos mašinų pirkimą. Tai buvo bene didžiausias įvykis, kainavęs mums beveik 1,5 mlrd. eurų. Buvo nupirktos 88 kovos mašinos, bet šio pirkimo aplinkybės turbūt mažai kas prisimenate. Visi prisimena „auksinius“ šaukštus. Prieš rinkimus, 2016 metai, didžiulis skandalas – neefektyviai išleisti 4 tūkst. eurų, bet po šia dūmų uždanga, asmeniškai esu įsitikinęs, nes dalyvavau Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto posėdžiuose, kai svarstė šį klausimą su kariuomenės vadu, su Valstybės saugumo departamento vadovais ir krašto apsaugos ministru, kuris buvo kaltinamas dėl tų 4 tūkst. eurų, neefektyviai išleistų, tuo metu buvo pasirašyta sutartis 88 bokserių pirkimui iš Vokietijos kompanijos, nors tuo

pačiu metu buvo siūlomos suomiškos mašinos „Patria“. Labai stebėjosi suomia, kodėl Lietuva atsisako 100 modernių šarvuočių už 350 mln. eurų, kai šiuo atveju 88 kovos mašinos „Boxer“ iš Vokietijos kompanijos buvo nupirktos už 398 eurus. Kaip teigia buvęs krašto apsaugos kariuomenės vadas V. Tutkus, šis pirkimas, be abejo, buvo beveik trečdaliu brangesnis, negu kad galima buvo įsigyti. Pažvelgę į viešai prieinamą informaciją, kurią galite kiekvienas pasitikrinti, matome, kad tuo pačiu metu vokiečiai iš šios kompanijos pirkto tuos pačius bokserius, pigesnius 900 eurų.

Taip pat nesuprantama, kodėl buvęs kariuomenės vadas V. Tutkus buvo koneveikiamas dėl to, kad siūlė įsigyti mūsų sąjungininkų amerikiečių kovos mašinas „Striker“, kurios, beje, būtų kainavę pigiau – už tą pačią beveik 0,5 mlrd. sumą mes būtume įsigiję kur kas didesnę kiekį mašinų. Tokie pirkimai tikrai kelia daug sumaišties.

Domėjosi net ir Europos Komisija. Mano rankose štai yra Europos Komisijai parengtas atsakymas, kurį pasirašo krašto apsaugos ministras J. Olekas. Tai yra 2016 metų atsakymas, adresuotas Europos Komisijai. Tai yra taip pat viešas dokumentas. Teko aiškintis ir Europos Komisijai. Beje, tuokart buvo prisidengta tuo, kad Lietuva turi išskirtinę savo kompetenciją pirkti neskelbtinų derybų būdu tokią techniką.

Aš, viską labai aktyviai remdamas, šį finansavimo procentą ir tuos šimtus milijonų, papildomai skirtų krašto apsaugai, kaip Audito komiteto narys, kviečiu visus aktyviai kontroliuoti, sukurti kontrolės mechanizmą, kad tai netaptų kažkam kažkokiu pasipelnymo šaltiniu, kad kiekvienas euras būtų panaudotas efektyviai ir tarnautų mūsų šalies gynybai. Todėl sveikinu aktyvią komiteto poziciją ir, tikiuosi, šis mechanizmas bus sukurtas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Diskusijoje daugiau nėra norinčių kalbėti. Antras biudžeto svarstymas ir priėmimas – ketvirtadienį, tai yra poryt.

14.09 val.

Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1383(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Labdaros ir paramos įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1383(2). Svarstymo stadija. Kviečiu M. Majauską pateikti komiteto išvadą.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, mieli kolegos, tai Vyriausybės teikiamas Labdaros ir paramos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Juo iš esmės sudaromos palankesnės sąlygos teikti labdarą ir paramą taip, kad būtų galima pasinaudoti pelno mokesčio lengvata. Šiuo įstatymo projektu yra konkrečiai sudaromos galimybės tokią paramą teikti Ukrainai, taip pat ir Ukrainos valstybinėms institucijoms.

Atitinkamai įstatymo pakeitimo projektas Biudžeto ir finansų komiteto dar buvo pakoreguotas pagal Lietuvos buhalterijų asociacijos tam tikrus pasiūlymus. Bendram projektui, pakoreguotam projektui, Biudžeto ir finansų komitetas pritarė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau norinčių diskutuoti nėra. Dėl motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti, bent jau mano ekrane. Balsuosime numatytu laiku ir apsispręsimė dėl Labdaros ir paramos įstatymo po svarstymo.

14.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2023–2025 metų vidutinio laikotarpio tikslo nustatymo“ projektas Nr. XIVP-1360(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2023–2025 metų vidutinio laikotarpio tikslo nustatymo“ projektas Nr. XIVP-1360(2). Taip pat svarstymas. Iš pradžių kviečiu M. Majauską pateikti išvadą po svarstymo Biudžeto ir finansų komitete.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, tai yra standartinė, bet gana svarbi procedūra. Kiekvienų metų pavasario sesijos pradžioje, paprastai iki kovo 15 dienos, turime patvirtinti vidutinio laikotarpio tikslą. Esamomis aplinkybėmis esame įpareigoti tvirtinti 2023–2025 metų vidutinio laikotarpio tikslą. Tą tikslą, atsižvelgdami į esamas ap-

linkybes, privalome nustatyti ne didesnę nei minus 1 % struktūrinio balanso deficitą. Būtent tokį mes jį ir numatome.

Jeigu būtų įsipareigojimas numatyti mažesnę struktūrinio, atkreipiu dėmesį, ne nominaliojo, o struktūrinio balanso deficitą, tai reikštų, jog valstybė įsipareigojusi imtis ir papildomų fiskalinių priemonių siekdama užtikrinti, jog tokio deficito lygis būtų pasiektas. Šiuo atveju mes renkamės būtent lankstesnį sprendimą, kuris suteikia daugiau judėjimo ir sprendimų priėmimo laisvės Vyriausybei siekiant užtikrinti, kad būtent toks rodiklis būtų pasiektas vidutiniu laikotarpiu, ir suteikiant galimybę, jog jis būtų pasiektas nesiimant kokių nors griežtų ir principingų fiskalinių priemonių, siekiant užtikrinti, kad tas vidutinio laikotarpio rodiklis būtų pasiektas.

Seimo Biudžeto ir finansų komitetas išklause Vyriausybės atstovus ir pritarė šiam siūlymui bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Kviečiu Z. Balčytį, Audito komiteto pirmininką, pristatyti Audito komiteto išvadą. Prašom.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, kaip ir minėjo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas, tai yra procedūra, kuri kas trejus metus yra kartojama, tačiau šie metai yra neeiliniai. Audito komitetas kovo 14 dienos posėdyje bendru sutarimu priėmė sprendimą pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo „Dėl 2023–2025 metų vidutinio laikotarpio tikslo nustatymo“ projektui Nr. XIVP-1360. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusija. Kviečiu kalbėti A. Butkevičių. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, aš manau, kad Biudžeto ir finansų komitetas vakar posėdžio metu tikrai atkreipė didžiulį dėmesį į šį Seimo nutarimo projektą. Manau, kad ir šioje salėje turėtų būti daug didesnė diskusija, nes šitas Seimo nutarimas yra susietas, kaip jūs puikiai žinote, su Fiskalinės drausmės (arba finansinės sutarties) konstituciniu įstatymu. Pagal Europos Komisijos, aš manau, užimamą poziciją gali būti taip, kad nuo kitų metų vėl pradės veikti Stabilumo ir augimo paktas, jeigu nebebus taikoma išlyga dėl prasidėjusio karo Ukrainoje. Tada, aš manau, daugelis Seimo narių suvoks ir supras, kai bus pateiktas kitų metų biudžeto įstatymo projektas su labai griežtais reikalavimais dėl fiskalinės politikos, užtikrinant pajamų tvarumą, planuojant einamąsias išlaidas, kurios bus numatytos visuose valstybės biudžetuose.

Vakar Biudžeto ir finansų komitete svarstant šią klausimą tikrai buvo užsiminta, kad jau gal ir šiuo metu reikėtų pradėti atlikti tam tikrus modeliavimus. Modeliavimus, kaip mes kaip valstybė įgyvendinsime 1 % fiskalinio deficito reikalavimą ir kokia bus politika, tiek planuojant ateinančių metų valstybės biudžeto pajamas, tiek ir planuojant, kaip minėjau, išlaidas.

Kodėl apie tai kalbu? Nes jau šiais metais buvo ir iš Valstybės kontrolės tiesiog gaunami tokie raštai, tiek ir Europos Komisijos išsakytos kai kurios pastabos, kad mūsų suplanuotos einamosios išlaidos nėra visiškai padengtos tvariomis pajamomis. Dabar mes iš dalies esame lyg patenkinti, kad visų biudžetų pajamų planai yra vykdomi ir viršijami, bet tai yra dėl išaugusios mūsų šalyje infliacijos. Tai yra daugiau infliacinės pajamos, ir manau, kad šiam teisės aktui turėtų būti skiriamas daug didesnis dėmesys.

Kaip kalbėjo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas, kad Biudžeto ir finansų komitete bus vykdoma parlamentinė kontrolė, stebint ir tam tikrus ekonominius pokyčius, kurie susieti ir su augančia infliacija pastaruoju metu, ir su vykstančiu karu Ukrainoje, nes Lietuva pagal infliaciją tapo lydere ne tik tarp euro zonos šalių, bet ir visoje Europos Sąjungoje. Tarp EBPO šalių Lietuva yra trečia po Brazilijos ir Turkijos.

Aš manau, kad, kalbant plačiaja prasme apie šį Seimo nutarimą, jis tiesiog mus įpareigoja pradėti jau dabar ruošti planuojant ateinančių metų biudžetą tiek pajamas, tiek išlaidas, ir taip pat pareikalaujant Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, kaip ji įsivaizduoja mūsų ekonomikos situaciją šių metų antrąjį pusmetį ir taip pat kitais metais. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. V. Ažuolo nematau salėje. Dėl motyvų už nori kalbėti Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų pritariu, kas buvo pasakyta mano kolegos A. Butkevičiaus dėl infliacijos, dėl išlaidų didėjimo, dėl esamos fi-

nansinės situacijos, tačiau šie procesai pastebimi ir kitose Europos Sąjungos šalyse, ir net pasaulyje. Tai yra neišvengiamai susiję su paskutiniais įvykiais Ukrainoje.

Aš manau, kad mes ne iš gero gyvenimo šiandien priimame tą sprendimą didinti išlaidas, ypač dėl savo karinių atgrasymo priemonių įsigijimo. Todėl aš tikrai pritariu šiandien šiam sprendimui, bet dėl ateities, aišku, yra numatytas kito biudžeto parengimo grafikas. Po to, aišku, mes turėsime teisę įvertinti ir pažiūrėti, kaip iš tikrųjų mes gyvensime ateityje, ir turėsime galimybę koreguoti, jeigu iš tikrųjų šios priemonės arba šios grėsmės, kurios yra šiandien mūsų akivaizdoje, bus išnykusios. Manau, kad ir biudžeto principai bus kiti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš kalbės A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Gerbiami kolegos, man tiesiog neapsiverčia liežuvis kalbėti už. Vakar Audito komitete, kuris yra savo turiniu biudžeto kontrolės komitetas pagal savo funkcijas, neišgirdome jokių atsakymų nei iš Finansų ministerijos, nei iš Lietuvos banko. Pritariu, ką šiandien iš tribūnos kalbėjo buvęs premjeras ir finansų ministras A. Butkevičius. Na, mes negalime priimti sprendimų su visais nežinomaisiais. Nėra modeliavimo, nėra prognozavimo, neaiškus karo Ukrainoje poveikis, infliacija yra viena didžiausių pandemijos poveikis pasaulio ir Europos ekonomikai.

Dabar vienintelis atsakymas, ką vakar teko išgirsti iš atsakingų mūsų valstybės finansų atstovų, tiek iš Finansų ministerijos, tiek iš Lietuvos banko, galų gale ir iš Valstybės kontrolės, kad visi laukia Europos Komisijos sprendimo. Gerbiamieji, kam mes priimame trejų metų perspektyvą, žvelgdami į prieškarinį, priešpandeminį, priešinfliacinį, priešenergetinės krizės laikotarpį, išpareigodami 1 % deficitu. Tai tiesiog niekinis dokumentas, niekinis sprendimas ir labai gaila, kad parlamente gaišamas laikas, kai tiek yra nežinomųjų priimant šį sprendimą. Todėl nesu tikrai prieš tą 1 % deficitą, bet esu prieš tokius sprendimus, kurie yra absoliučiai tušti ir kuriuos rytoj gali tekti iš naujo priimti.

PIRMININKAS. Dėkui. Visi pasisakė. Dėl projekto apsispręsimu balsuodami numatytu laiku.

14.20 val.

Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 12, 13 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1351(2) (svarstymas)

Dabar, jei pranešėjas A. Kupčinskas nesupyks, į tribūną pakviesime L. Kasčiūną. 2-5 klausimas dėl Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo, yra svarstymo stadija. Taikoma skubos tvarka. Prašau trumpai pristatyti NSGK išvadą.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininko pavaduotojau. Iš tiesų po labai įnirtingų diskusijų vakar bendru sutarimu mes pritarėme Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pataisoms. Visi bendrai NSGK pritarė, kad reikia stiprinti kontrolę, kad trečiųjų šalių juridiniai asmenys, jų investicijos nepažeistų mūsų nacionalinio saugumo. Todėl turime stiprinti Nacionaliniam saugumui svarbių objektų komisijos įgaliojimus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Diskusijoje nėra norinčių kalbėti. Dėl motyvų? Norinčių kalbėti nėra. Apsispręsimu balsuodami kiek vėliau.

14.22 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 17, 25, 27, 35, 37, 39, 45, 47, 51, 90 ir 92 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1365(2), Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 37, 39, 48, 50, 52, 58, 98 ir 100 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1366(2), Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 4, 6, 17, 24, 33, 34, 40, 44 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1367(2) (svarstymas)

Dabar 2-4.1, 2-4.2 ir 2-4.3 klausimai, tai yra Viešųjų pirkimų įstatymo ir Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo ir dar vieno lydimosio įstatymo pakeitimas. Kviečiu A. Kupčinską pristatyti Ekonomikos komiteto išvadas dėl šio įstatymų projektų paketo.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, kolegos, vakar Ekonomikos komitetas, susirinkęs į neeilinį posėdį, taip pat svarstė įstatymų projektus, susijusius su viešaisiais pirkimais, kurie yra būtini esant nepaprastosioms, karo ar mobilizacijos padėties atvejams, ir pritariame toms nuostatomis, kad gali būti taikomos išimtys, susijusios su gynybos, saugumo srityje atliekamais viešaisiais pirkimais, taip pat vandentvarkos, energetikos, transporto ir pašto paslaugų srityse. Komitetas visiems tiems pakeitimams pritarė bendru sutarimu ir visiems lydimiesiems taip pat. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusijoje nėra norinčių kalbėti. Dėl motyvų? Taip pat norinčių kalbėti nėra. Apsispręsimė numatytu laiku.

14.23 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1307 (pateikimas)

Gerbiami kolegos, dabar mes ne visus turime, dar ministrų neturime. Tada kviečiu, ką matau salėje. Matau, kad yra J. Pinskus. Jis galėtų mums pateikti darbotvarkės 2-13 klausimą – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1307.

J. PINSKUS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Norėčiau pateikti, gerbiami kolegos, labai svarbų įstatymo projektą, nes, Europos Sąjungos statistikos agentūros Eurostato duomenimis, vidutinės maisto produktų kainos Lietuvoje, palyginti su kitomis ES valstybėmis narėmis, augo gerokai sparčiau ir pagrindinė priežastis buvo brangstančios žaliavos ir energetika.

Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto tikslas – 9 % PVM tarifo taikymas maisto produktams. Įstatymo projektą parengėme atsižvelgdami į dabartinę padėtį. Tuo siekiama ženkliai sumažinti produktų kainas. Kaip žinoma, mes gyvename globaliame pasaulyje. Ir tiesiog labai daug žmonių klausia manęs kaip Seimo nario, ypač regionuose, gerbiamieji, darykite ką nors, kodėl mes turime važiuoti į Lenkiją pirkti žymiai pigiau maisto produktų?

Žinau, kad M. Majauskas paklaus klausimą, netgi jau klausimą maždaug žinau, kad vis tiek sumažinus PVM tarifą visą pelno dalį pasiims prekybininkai. Kažkodėl Lenkijoje taip neatsitiko, nuo vasario 1 dienos ten maisto produktams taikomas nulinis tarifas. Ir mūsų žmonės išves mūsų galimai gaunamą PVM į Lenkiją, iš tikrųjų bus nemažos netektys. Todėl labai prašau ypač valdančiuosius atsakingai pažiūrėti į šitą klausimą ir pritarti mūsų teikiamam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju, ačiū už pristatymą. Yra keletas klausimų. Pirmasis klausia M. Majauskas. Prašau.

J. PINSKUS (LRF). Atsakiau į klausimą turbūt, Mykolai?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Dėkoju, gerbiamas pranešėjau, už išsamiai pristatytą klausimą. Džiaugiuosi, kad gana taikliai pastebėjote vieną iš galimų rizikų, ir tikrai gerai, kad apie tai diskutuojame. Man atrodo, kad klausimas yra tikrai svarbus ir vertas rimtos diskusijos.

Mano klausimas, gerbiamas kolega, jums būtų toksai: Lenkija turi ne tik pridėtinės vertės mokesčio lengvatą maisto produktams, bet turi ir stambiųjų prekybos tinklų mokestį, kuris Europos Sąjungos Teisingumo Teismo buvo pripažintas kaip teisėtas, ar nematytumėte poreikio derinti sprendimą pritaikyti pridėtinės vertės mokesčio lengvatą maisto produktams kartu su sprendimu apmokestinti stambiuosius prekybos tinklus?

J. PINSKUS (LRF). Ačiū už klausimą. Klausimas yra labai geras dėl to, kad mums šiuo atveju dviračio išradinėti patiems nereikia, mes galime pasinaudoti mūsų kaimyninės valstybės patirtimi ir vertinant visas rizikas, kurios galėtų kilti ir mums. Taip, mes galime kompleksiskai teikti šitą klausimą, manau, įvertinę tas rizikas, kurios yra tenai.

PIRMININKAS. Dėkui. I. Kačinskaitės-Urbonienės nematau. L. Nagienės irgi nėra. Tada klausia A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, išties pritariu jūsų siūlymui ir norėčiau jūsų vis dėlto paklausti. Štai mūsų premjerė, atsakinėdama į klausimus, teikdama biudžeto pakeitimus, susijusius su gynyba, minėjo, kad pernai dėl infliacijos surinktas milijardas ir

100 mln. padėta į kažkokį stalčiuką. Neva atiduota, gražinta skola, biudžetas buvo deficitinis. Vakar finansų viceministras sako, kad dar ministerija turi pasidėjusi į savo stalčių, 11 % ministerija laiko stalčiuje vien dėl infliacijos surinktų viršplaninių pajamų. Kodėl taip elgiasi Vyriausybė? Kaip jūs manote, kodėl tie pinigai priklauso jai, o ne mūsų žmonėms?

J. PINSKUS (LRF). Ačiū už klausimą, gerbiamas Artūrai. Iš tiesų, mano žiniomis, vien už sausį perteklinio PVM yra surinkta, man atrodo, 340 mln., beveik apie pusę milijardo. Tai iš tikrųjų mes turėtume juos tikslingai panaudoti. Manau, mes iki šiol neturėjome tokio siūlymo, kur galėtume panaudoti, pavyzdžiui, arba nesurinkti papildomai iš maisto prekių PVM, nes turėtume rezervą dėl infliacijos. Pritarkime šiam siūlymui ir tikrai nevarysime savo žmonių į Lenkiją apsipirkti, gal ne tokiais kiekiais, kaip dabar važiuoja. Tiesiog prieš žmones mums jau gėda, kad mes tų dalykų nedarome.

PIRMININKAS. Klausia R. Tamašunienė. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Ačiū. Pratešiu, pranešėjau, kolega, jūsų mintį, kad tikrai gėda, kad mes iki šiol nieko nedarome. Dar labiau stebina, kai Biudžeto ir finansų komitetas paklausė jūsų: gal jūs pritartumėte, šalia PVM mažinimo maisto produktams, apmokestinti stambiuosius prekybos centrus? Ar ne jums, gerbiamas Mykolai, tą klausimą ir reikėjo kelti biudžete? Ar ne valdančiąjai daugumai ir reikėjo pateikti planą, kad šiandien nebūtų mūsų toks popuri įvairiomis PVM mažinimo temomis?

Iš tiesų noriu pasakyti, kad tikrai laiku ir jau šiek tiek vėluojantis, nes dalis mūsų mokėtojų lėšų lieka Lenkijoje, bet tikėkimės, kad net dėl būtiniausių maisto produktų (o tokių projektų pateikta ne vienas ir ne du, ir ne trys, ir galėjo visi iki šiol būti apsvarstyti) tikrai bus priimtas sprendimas, nes žmonės realiai labai laukia. Todėl aš sveikinu ir klausimas, kodėl iki šiol mes to nedarome?

J. PINSKUS (LRF). Labai ačiū už klausimą. Iš tikrųjų klausimas... Anksčiau maisto produktams mūsų kaimyninėje šalyje Lenkijoje buvo 5 %, pas mus – 21 %, nuo vasario 1 dienos Lenkijoje jau yra nulinis tarifas, o mes einame tikrai iki 9 %. Netgi priėmę šią PVM lengvatą ir sumažinę ją iki 9 % mes vis tiek dar atsiliksime nuo kaimyninės šalies. Kadangi mes, sakau, gyvename globaliame pasaulyje, mes neapribosime žmonių judėjimo, o žmonės eis ten, kur yra pigiau, žmonės važiuos ten, kur yra geriau. Todėl prašau visų Seimo narių, ypač valdančiųjų, jų pateikimo metu nematau, bet, manau, gal stebi per televizorius, kad pritartų tai PVM lengvatai, kuri yra labai svarbi visiems Lietuvos žmonėms.

PIRMININKAS. Klausimą turi A. Butkevičius. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, pritariu jūsų pateiktam projektui, nors jis labai stipriai vėluoja. Analogiškus pasiūlymus teikiau raštu ir prezidentūrai, ir prezidentūroje sudarytai komisijai, ir viešai apie tai kalbėjau. Bet noriu jūsų paklausti, ar jūs negalvojote, kad vis dėlto PVM tarifą būtų galima sumažinti iki 5 %, nes visada rengiant mokesčius įstatymus yra atsižvelgiama ir į kaimynines valstybes, nors, aišku, aš čia nesiūlyčiau iki nulinio tarifo. Tai prieštarautų Europos Sąjungos teisei.

Antras klausimas. Ar jūs nepasigendate Finansų ministerijos lyderystės apskritai sprendžiant finansines problemas tiek dėl infliacijos, tiek dėl kitų dalykų? Ačiū.

J. PINSKUS (LRF). Labai ačiū už klausimus. Iš tikrųjų jūs pats uždavėte klausimą ir pats atsakėte. Taip, Finansų ministerijos lyderystės šiais klausimais tikrai pasigendu. Mes atsilieiname, atsilieiname ir atsilieiname, nes iš tikrųjų mes negalime būti sala Europos Sąjungoje, kur visiškai kitokie mokesčiai ir visai kitokios lengvatos, negu yra aplinkui.

PIRMININKAS. Dėkui. Jūs atsakėte į visus klausimus šiuo klausimu.

Dabar motyvai. Už kalbės V. Fiodorovas, bet jo nematau. Tada už – R. Tamašunienė. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Tikrai, kolegos, palaikykime įstatymo projektą, jo laukia visi Lietuvos žmonės, nes valgyti reikia visiems – ir jauniems, ir seniems. Vienas momentas.

Antras momentas – tikrai reikia sugrąžinti pirkėjus arčiau savo namų ir neskatinti maisto prekių turizmo iš Lietuvos į visas kitas valstybes, nes tai mes darome laikydamiesi tokio PVM tarifo.

Trečias momentas, be abejo, yra labai svarbus, kad jau šiandien turėjo būti priimti tie sprendimai. Labai tikimės vis dėlto net ir skubos tvarkos kalbant apie šį įstatymo projektą ir PVM mažinimą.

Dar kartą verta pabrėžti: mes galime išskaidyti grupėmis prabangos prekes arba alkoholį, tabaką, palikti galbūt su tokiu PVM tarifu, koks yra dabar, bet kai trūksta lyderystės iš valdančiosios daugumos, iš atsakingų ministerijų į reakciją dėl žmonių pajamų ir išlaidų, ir to santykio, kokį patiria jie šią žiemą, net ir nulinis PVM tarifas galimas reaguojant į tokius rodiklius ir infliacijos didėjimą. Lenkija būtent ta išimtimi ir pasinaudojo – konkrečiam laikotarpiui nustatytas PVM tarifas.

Taip pat, jeigu kalbėtume apie kontrolę, ta kontrolė yra galima. Viešumas, žmonių kontrolė yra labai didelis įrankis. Prekybos tinklai pateikia kainas iki to ir po PVM. Žmonės taip pat informuoja institucijas ir valstybė sugeba kontroliuoti taip pat ir piktnaudžiavimą šiuo mokesčiu.

Labai raginu palaikyti, padaryti sistemą gyvą, gyvybingą, kad vis dėlto galų gale ta nauda atsirastų mūsų vartotojų piniginėse, tai yra liktų jiems pinigėlių ir kitiems poreikiams.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš kalbės M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Pradžioje galbūt reaguosiu į gerbiamos kolegės R. Tamašunienės pastabas. Iš tiesų gerbiama kolegė jau ne pirmus metus ragauja Seimo nario duonos. Pastaruosius ketverius metus, visai neseniai, buvote valdančiojoje daugumoje ir tokių sprendimų nepriėmėte, todėl jūsų argumentai apie lyderystę atrodo gal, švelniai pasakius, nenuoširdūs.

Šį gerbiamo kolegų siūlymą vertinu atsargiai. Ne todėl, kad tai yra blogas sprendimas. Anaipol. Daugelis Europos Sąjungos šalių iš tiesų taiko tokią lengvatą. Vis dėlto šiandien mes, gerbiame Seimo nariai, turėtume apsispręsti, nes toks siūlymas gali kainuoti, priklausys nuo to, kokiems produktams bus pritaikyta, apie 400 mln. eurų. Iš esmės mūsų sprendimas, kaip panaudoti tokius pinigus. Aš manau, kad tokios apimtys, o gal net ir šiek tiek daugiau mes turėsime skirti siekdamie amortizuoti infliacijos padarinius. Aš vis dėlto siūlyčiau galvoti apie darbo santykių mokesčių mažinimą, ar tai būtų gyventojų pajamų mokesčio mažinimas, ar tai būtų neapmokestinamojo pajamų dydžio didinimas. Taip mes mažintume socialinę atskirtį, mes skatintume žmones dirbti, mes mažintume našta verslui, užtikrintume, kad visa nauda atitektų vartotojui, pats žmogus galėtų pasirinkti: jisai nori pirkti dešrą, jisai nori susimokėti komunalinius mokesčius ar jisai nori tiesiog taupyti pinigus.

Taigi, mano supratimu, racialesnis būdas būtų mažinti darbo santykių mokesčius. Pakartosiu, nesakau, kad tai yra blogas sprendimas, bet kviečiu ieškoti racialesnių sprendimų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręsimе balsuodami.

14.37 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1309 (pateikimas)

Tada taip pat kviečiu J. Pinskių pateikti darbotvarkės 2-14 klausimą – projektą Nr. XIVP-1309. Tai yra to paties įstatymo to paties straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, tik šiek tiek apie ką kita. Prašom.

J. PINSKUS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Šį įstatymo projektą rengti paskatino išaugusios komunalinių paslaugų kainos, o ypač patiriamos didelės pastatų šildymo sąnaudos. Aišku, dominuoja senos statybos nerenovuoti pastatai. Dauguma šalies gyventojų, gaunančių mažas ir vidutines pajamas, didelę dalį savo pajamų vis dar turi skirti būtiniausioms komunalinėms paslaugoms apmokėti. Planuojama, ir elektros energijos, ir gamtinių dujų kaina ir toliau didės, o tai lems ir šilumos kainų augimą.

Mes siūlome lengvatinį 5 % PVM tarifą, taikomą buitiniams energijos vartotojams, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, tiekiamoms malkoms ir kūrenimui skirtiems medienos produktams, tiekiamai elektros energijai ir gamtinėms dujoms. Tai sumažintų šių gyventojams tenkančią naštą, sumažintų šildymo kainos kompensacijos galimybę besinaudojančių asmenų skaičių ir administracinę naštą.

Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto tikslas – lengvatinio 5 % PVM tarifo taikymas tiekiamoms malkoms ir medienos produktams, skirtiems kūrenimui, tiekiamai elektros energijai ir gamtinėms dujoms.

PIRMININKAS. Dėkoju. Yra keletas klausimų. Pirmasis klausia M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, nustačius lengvatinį 5 % PVM tarifą tiekiamoms malkoms, medienos produktams, skirtiems kūrenimui, biudžetas netektų 1,3 mln. eurų, tiekiamai elektros energijai – 55 mln., gamtinėms dujoms – maždaug 44 mln. eurų. Vėlgi atsižvelgiant į sparčiai augančias kainas, mano supratimu, tai yra diskutuotinas, vertas diskusijos gerbiamų kolegų pasiūlymas, bet vėlgi aš kviesčiau pagalvoti apie alternatyvų sprendimą – ne koreguoti pridėtinės vertės mokesčio tarifus, nes jais naudojasi ir žmonės, kuriems visiškai nereikia paramos ar pagalbos, o vietoj pridėtinės vertės mokesčio tarifų keitimo didinti šildymo kompensacijas, kurios dabar yra prieinamos nepasiturintiems gyventojams, bet daryti taip, kad jos būtų prieinamos ir vidutines pajamas gaunantiems. Tai būtų taikliau, būtų efektyviau – gautų tiksliai tie, kuriems reikia. Šiuo atveju, jeigu būtų pritaikyta malkoms, tai yra nereguliuojama rinka, tikėtina...

PIRMININKAS. Laikas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). ...kad ne visa dalis atitektų vartotojui. Taigi, kompensacija būtų taikliau ir efektyviau. Kolega, ar nemanote?

J. PINSKUS (LRF). Tikrai nemanau, nes iš tikrųjų norėčiau, kad mes neskirstytumėme žmonių į vienokius ar kitokius – arba nepasiturinčius, arba pasiturinčius. Tiesiog mes tas kompensacijas... Kaip aš suprantu, pagal Vyriausybės teikiamą projektą bus mokamos centriniam šildymui, kažkodėl iš viso šito konteksto iškrenta tie žmonės, kurie vartoja šildymui malkas, dujas ir elektą – jie kaip ir paliekami nuošalyje. Tai aš šiuo projektu kaip tik ir teikiu tai, apie ką prieš tai buvo užduodamas klausimas, kodėl mes išskiriame centrinį šildymą, šituo projektu aš norėčiau tą skirtumą amortizuoti, sumažindamas iki 5 %.

PIRMININKAS. Dėkui. L. Nagienės nematau. Klausia S. Tumėnas. Irgi nematau. A. Skardžius turi klausimą.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, ištis jūs turite didelę patirtį – dirbdamas Vilniaus miesto valdžioje matėte, kokia situacija buvo dar iki karo, maro ir iki energetinės krizės. Tai, kad Lietuvoje energetinis skurdas, kai didžioji dalis šeimos arba namų ūkio pajamų nukeliauja energetiniams ištekliams patenkinti, akis bado jau visiems labai seniai. Ir štai dabartinė situacija yra ta, kad, išaugus kainoms dėl infliacijos, dėl energetinės krizės, valdžia nori už kiekvieną kilovatvalandę elektros, už kiekvieną kubinį metrą dujų paimti kelis kartus daugiau pridėtinės vertės. Kodėl taip plėšikauja valdžia? Žmogus juk sunaudoja tą pačią kilovatvalandę, bet nori penkis kartus – per krizę nulupty penkis kailius nuo jo.

J. PINSKUS (LRF). Matote, gerbiamas kolega, didžiausia blogybė yra ta, kad vien elektros energijos mes patys pasigaminame tik 30 %, o 70 % mes jos įsivežame, nusiperkame išorėje. Bet tas energijos kiekis vis tiek gali būti sunaudojamas ir per dujas, ir per kitas energetines rūšis. Aišku, mes jau seniai turėjome skatinti atsinaujinančią energetiką, seniai mes jau turėjome gaminti visą 100 %, o gal net ir eksportui skirtą elektros energiją, kurią būtų galima pigiai panaudoti ir savo reikmėms. Šiandien yra taip, kaip yra. Jūs pats uždavėte klausimą ir pats į jį atsakėte.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dabar motyvai. V. Fiodorovo nematau, tai kalbės R. Tamašunienė. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Ačiū. Valdančioji dauguma, sulaukusi valdžios duonos, kurios tikrai ilgai laukė, vis nesugeba reaguoti į išskylančius iššūkius ir naujas krizes. Jeigu buvusios daugumos ir valdžios laikais buvo pačios mažiausios šildymo kainos, ir tai žmonės prisimena net iš praeitų metų sezono, užpraeitų metų sezono, tai čia pramiegama laiku priimti sprendimus. Ir čia, gerbiamas Biudžeto ir finansų komiteto pirmininke, nekalbama, kiek ar kaip – iš viso žmonėms nepasiūloma, užtikrinant lygiateisiškumo principus, pamažinti jų išlaidas, kurias jie patiria šiuo metu, jei kalbame apie šildymo sezoną. Ir visi, ne tik centralizuotam šildymui priklausantys žmonės, bet kūrenantys namus ir malkomis, ir dujomis, ir kitomis kuro rūšimis tikrai šį sezoną išleido labai daug, kad pasišildytų savo būstą. Ar laiku reagavo mūsų valdančioji dauguma? Ar pasiūlė? Ne. Tai dabar mes čia modeliuojame, kaip būtų, jeigu būtų. Jeigu mes matytume laiku pateiktus sprendimus, be abejo, ir opozicija palaikytų gerus sprendimus, kad žmonėms, kylant infliacijai, kylant kainoms, tie sprendimai būtų naudingi. Tai aš palaikau opozicijos sprendimą ir tikiuosi, kad valdančioji dauguma, nes pati nesugebėjo parengti, taip pat palaikys. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš kalbės M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Išties turiu sutikti su opozicijos kritika dėl lygiateisiškumo ir aš suprantu, kodėl gerbiamas kolega stovėjo čia, tribūnoje, ir teikė šį projektą reaguodamas į tai, kad Vyriausybė pateikė siūlymą dėl centrinio šildymo, neįtraukdama dujomis, elektra besišildančių vartotojų. Taip pat reikia sutikti, kad kainų išdėliojimas nėra tolygus kompensacijai.

Vis dėlto aš laikausi nuomonės, kad tarifų kaitaliojimas nėra pati efektyviausia ir taikliausia priemonė. Pradžioje ieškočiau sutarimo dėl šildymo kompensacijų, į kurias būtų galima įtraukti ir apskritai elektros išlaidas. Taigi plečiant komunalinių sąskaitų kompensavimą, įtraukiant vis daugiau žmonių, užtikrinant, kad tokią kompensaciją gautų ne tik mažas, bet ir vidutines pajamas gaunantys, kad tokia kompensacija veiktų kaip automatinis stabilizatorius, tai reiškia, kad augant kainoms daugiau žmonių gali gauti tokią kompensaciją, kainoms krentant – daug mažiau žmonių tuomet pretenduoja. Aš vis dėlto būčiau šalininkas būtent tokio sprendimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręsimė balsuodami kiek vėliau.

14.47 val.

Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1321 (pateikimas)

Dabar bandome grįžti prie darbotvarkės iš eilės. Darbotvarkės 2-7 klausimas – Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1321. Pranešėjas – K. Navickas. Kviečiu ministrą į tribūną. Prašom.

K. NAVICKAS. Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamosios Seimo narės, gerbiamieji Seimo nariai, iš tiesų dėl teisinio aiškumo šis pakeitimas yra siūlomas. Jis skamba labai paprastai, bet mes manome, ne tik mes, bet ir Vyriausybės teisininkai, ir Teisingumo ministerija mano, kad vietoj dabar galiojančio Baudų už įstatymo pažeidimus skyrimo tvarkos aprašo, čia „skyrimo“ yra esminis žodis, turėtų būti keičiama į „apskaičiavimo ir skyrimo tvarka“. Tai yra įvardinant tik skyrimą ir neįvardinant baudos apskaičiavimo tvarkos yra plečiama įstatymo samprata ir dėl aiškumo siūlomas toks įstatymo pakeitimas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Yra keletas Seimo narių, norinčių paklausti. Pirmasis klausia K. Mažeika. Jo nematau salėje. V. Juknos taip pat ne. V. Ažuolo taip pat ne. A. Skardžių matau puikiai. Prašom.

A. SKARDŽIUS (*DPF*). Aš jus irgi matau labai puikiai. Neleidote man du kartus pasisakyti dėl motyvų. Sekretoriato vadovė jums pasakys, kur dėl prieš tai buvusių klausimų. Turbūt ne visą laiką matote mane. Bet mano klausimas būtų gerbiamam ministrui.

Sakykime, tas kosmetinis pakeitimas arba žodžių žaismas, ką jūs dabar minėjote, kaip praktiškai bus vykdomas tas skaičiavimas, kaip jūs sakote? Galėtumėte pateikti pavyzdį, tarkime, kad ir su trąšomis ar su druska?

K. NAVICKAS. Čia pirmiausia ne druska lemia. Įstatymo esmė yra nustatyti, reguliuoti veiksmus prevenciškai dėl nesąžiningos prekybos, susijusios su greitai gendančiais produktais, tarp perdirbėjų ir prekybos centrų ir tarp perdirbėjų ir ūkininkų. Daugelis produktų į tą kategoriją nepatenka. Ta tvarka yra įstatyme numatyta, tam tikri principai, kurie yra nuo apyvartos, nuo produkto galiojimo trukmės, nes yra tokie dalykai, kad, pavyzdžiui, gali būti produktas užsakomas, pagaminamas ir paskui atsisakoma tą produktą pirkti, nes, natūralu, perdirbėjas arba ūkininkas patiria sąnaudų. Čia yra tokia įstatymo esmė.

O šio įstatymo pakeitimas, aš sutinku su jumis, kad tai yra ne žodžių žaismas, bet labiau tikslingumas. Ką jis duoda? Jis duoda aiškesnius įgaliojimus Vyriausybei nustatyti tą apskaičiavimo metodiką, nes dabar, dėl teisybės turiu pasakyti, Seimo teisininkai sako, kad esama formuluo-tė yra pakankama, o Vyriausybės ir Teisingumo ministerijos teisininkai sako, kad to nepakanka. Mes iš tikrųjų manome, kad būtų geriau, kad būtų aišku, kad tvarka atsirastų, nes tada nėra plečiamas toks vien skyrimo interpretavimas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Palionis. Prašau.

A. PALIONIS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš labiau būčiau linkęs pritarti Seimo kanceliarijos teisininkams, nes įsivaizduoju, kad pačios baudos, kurios yra ir pačiame įstatyme nustatytos, natūralu, ir turėtų būti skiriamos, ir yra aprašyta, už ką – už pakartotinį nusižengimą. Tokia nuomonė, pritarčiau Seimo kanceliarijos Teisės departamentui.

Bet man dar vienas klausimas kyla. Šis įstatymas įsigalioja šių metų rugpjūčio 1 dieną, bet netgi ir šiame pasiūlyme yra, kad Vyriausybė visus poįstatyminius aktus priima iki 2021 m. liepos 31 d. Ar čia klaida dėl metų, ar jau yra ir priimti šie aprašai?

K. NAVICKAS. Geras klausimas, dabar aš jums neatsakysiu. Kur mes sustojome, įstatymas, teisingai pasakėte, ne taip seniai buvo priimtas. Grįžome į Seimą vien dėl to, kad per Vyriausybę tas aprašas, per Vyriausybės teisininkus, neperėjo. Prašom patikslinti šią formulę.

Dabar dėl tų terminų. Aš neturiu medžiagos, aš negaliu jums atsakyti. Nuoširdžiai negaliu atsakyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausimų nėra. Ačiū ministrui. Dėl motyvų dėl šio projekto nebuvo norinčių kalbėti. Apsispręsime balsuodami kiek vėliau.

14.52 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo septintuoju¹ skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1363, Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 8, 13, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1364 (pateikimas)

Dabar 2-8.1 ir 2-8.2 klausimai, tai yra Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 2 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas bei Energijos išteklių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu viceministrę I. Žilienę pristatyti šį paketą. Prašau.

I. ŽILIENĖ. Laba diena, pirmininke, Seimo nariai. Šie įstatymo projektai parengti perkeliant 2018 metų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, arba vadinamoji RED II direktyva. Šios nuostatos yra susijusios su elektros energijai, šilumai ir vėsumai gaminti naudojamu biomasės kuro tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų, vadinamųjų ŠESD, kiekio sumažėjimo kriterijų įtvirtinimu.

Įstatymo pakeitimais siekiama užtikrinti biomasės tvarumą visoje tiekimo grandinėje – gamybos vietose, transportuojant, naudojant – bei nustatyti biomasės kuro atitikties tvarumo ir išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimo kriterijams patikrinimo tvarką tiek pagal savanoriškas tarptautines schemas, tiek pagal savanorišką nacionalinę schemą.

Perkeliant direktyvos nuostatas Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo projekte biomasės kurui numatoma taikyti analogiškus tvarumo kriterijus, kaip ir šiuo metu įstatymo 38 straipsnyje nustatyti reikalavimai biodegalams ir skystiesiems bioproduktams, nes šie produktai gali būti gaminami iš tų pačių žaliavų. Taip pat biomasės ir žaliavų biomasės kuro gamybai atitiktį tvarumo ir išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimo kriterijams numatoma užtikrinti tiek pagal savanorišką tarptautinę tvarumo sertifikavimo schemą, tiek pagal nacionalinę schemą.

Ir čia mūsų rinkos dalyviai, tai yra biokuro gamintojai, galės rinktis, kurią schemą jie norės pasirinkti. Taip pat numatoma savanoriška nacionalinė schema, ją paskiriama įgyvendinti energijos išteklių biržos operatoriui „Baltpoolui“, ir nustatoma, kad prekybos atskirais biomasės produktais, atitinkančiais tvarumo kriterijus, priežiūra bus užtikrinama vadovaujantis Centralizuotos prekybos biokuru taisyklėmis.

Kitu įstatymu, tai yra Energijos išteklių rinkos įstatymo projektu, numatoma, kad šilumos aukciono dalyviai, tai yra ŠT įmonės ir nepriklausomi šilumos gamintojai, ir bendros šilumos ir elektros energijos gamintojai, įpareigojami teikti informaciją energijos išteklių biržos operatoriui.

PIRMININKAS. Aš labai atsiprašau, šiek tiek mikrofonus arčiau savęs palenkite ir tada tikrai geriau girdėsime.

I. ŽILIENĖ. Tuoj užbaigsiu. Taip pat energijos išteklių biržoje gali būti prekiaujama visų rūšių biokuru, atitinkančiu tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo

kriterijus pagal Europos Komisijos sprendimu pripažintą savanorišką tarptautinę schemą ar nacionalinę schemą.

Kam taikomas numatomas reguliavimas? Tai ūkio subjektams, kurie prekiauja biomasės kuru ir žaliavomis jam gaminti, gamina ir tiekia biomasės kurą ar žaliavą jam gaminti. Tai yra pirminiai miško biomasės gamintojai. Taip pat bus taikoma šilumos gamintojams, kurie naudoja kietąjį biokurą šilumos gamybos įrenginiuose, kurių galia lygi ar didesnė negu 20 megavatų, ir šilumos gamintojams, kurie naudoja iš biomasės pagamintą dujinį kurą įrenginiuose, kurių galia yra lygi ar didesnė negu 2 megavatai.

Kokiais atvejais turės būti naudojamas tvarus biokuras? Tai yra kai bus apskaičiuojama atsinaujinančių energijos išteklių galutinio energijos suvartojimo dalis, tai yra į nacionalinį balansą galės būti įtraukta tik ta energija, kuri yra pagaminta iš tvaraus biokuro. Taip pat bus reikalaujama suteikiant Europos Sąjungos finansinę paramą.

Kodėl nacionalinę schemą numatoma paskirti energijos išteklių biržos operatoriui „Baltpool“? Nes jau šiandien beveik visas biokuras, kuris naudojamas šilumos gamybai, turi būti įsigyjamas energijos išteklių biržoje „Baltpool“ ir atitikti nustatytus kriterijus. Taip pat apie 90 % biokuro, naudojamo šilumos gamybai, nuperkama biržoje, ir biržoje gali būti prekiaujama visų rūšių biokuru, kuris atitinka tvarumo kriterijus.

Taip pat tai yra vienas iš pigiausių metodų, nes jau šiandien „Baltpoolas“ gauna visą informaciją iš kitų valstybės institucijų apie visą biokuro tiekimo grandinę, įskaitant ir tai, kur šita žaliava įsigyjama ir kur nukertama miško mediena. Taip pat „Baltpoolas“ turi reikalingus žmogiškuosius ir techninius išteklius, todėl papildomos sąnaudos bus neženkliausios.

Tai tiek. Ačiū. Jeigu būtų klausimų, mielai atsakyčiau.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimų yra. Pirmas klausia R. Žemaitaitis. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, gerbiama viceministre, aš turiu jums gal vieną klausimą. Aš galvojau, kad ministras bus. Dabar išeina taip, kad mes čia kovojame, kovojame kažkokią kovą, ypač su energetika, ir realiai nieko neiškovojame. Nejaugi jūs nesuprantate, kad pats laikas priimti jūsų ministerijai sprendimą laikinai stabdyti įstatymo galiojimą dėl dyzeiliui naudojamų rapsų, jeigu taip ūkiškai pasakysiu. Ar jūs nematote, ar jūs nesuprantate, kad šiandien rapsų tonos kaina jau viršijo 1 tūkst. eurų? Panašu, ką rodo Ukrainos situacija, kad ateinantį sezoną aliejaus mes kaip ir neturėsime. Tai užuot rapsą skyrę aliejui gaminti, mes naudojame jį kurui. Ar jūs su žemės ūkio ministru nors kiek kontaktuojate, nekontaktuojate? Ar vienas ministras sau, kitas į kitą pusę važiuoja? Neplanuojate stabdyti šito dalyko?

I. ŽILINENĖ. Taip, geras klausimas. Iš tiesų jis atitinka šios dienos aktualijas. Čia yra du aspektai. Vienas aspektas yra tas, kad reikia apskritai mažinti iškastinio kuro importą. Čia yra vietinė žaliava. Tačiau, kaip jūs minėjote, yra ir kitas aspektas – būtent visa maisto pramonė. Būtent ją galima patiekti maisto į rinką. Šiuo klausimu yra planuojami susitikimai su Žemės ūkio ministerija ir Aplinkos ministerija ir šitą klausimą mes planuojame irgi išnagrinėti.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamoji viceministre, dabar jūs pateikėte europinės direktyvos perkėlimą, kai visas pasaulis, Europa svarsto apie anglių grąžinimą energijai išgauti, apie tai, kad reikėtų grįžti, susigražinti arba vėl atnaujinti darbą, kaip Vokietija svarsto, uždarytos atominės energetikos, optimizuoja savo kaštus, kaip pigiau pasigaminti tą energijos vienetą, ar tai būtų elektra, ar šiluma, ar kitas ištekliai.

Dabar papildomais visokiais dalykais bandote apkrauti vėl visus Lietuvos gyventojus, tarsi mes gyventume ekonominio pakilimo laikais, o ne energetinės krizės laikais. Todėl pratešdamas gerbiamo kolegos Remigijaus pasakytas mintis, jūs turbūt dar pamenate tuos laikus, kada buvo siūloma...

PIRMININKAS. Laikas!

A. SKARDŽIUS (DPF). ...grūdus deginti biokatilinėse, deginant čipsus biokurui.

I. ŽILINENĖ. Galėčiau atsakyti į jūsų klausimą. Biokuras yra nacionalinis ištekliai, kurio šiandien tikrai nemažai turime miškuose, kuris ir dabar supūna, tai yra miško kirtimo atliekos. Ir mes kalbamės. Nuo praeitų metų esame tikrai nemažai darbų padarę, kad miško kirtimo atliekos būtų

naudojamos biokuro gamybai, tai yra tos kirtimo atliekos, kurių neįmanoma panaudoti jokioje kitoje pramonės šakoje. Valstybinė miškų urėdija jau taip pat padidino kiekius, taip pat „Baltapoolas“ jau šiandien irgi beveik baigia darbus, bus pasiūlytas naujas produktas, vadinamasis SN-4, kuris būtent ir bus pagamintas iš miško kirtimo atliekų, tačiau atitinkantis aukščiausius kokybės standartus. Taip pat mes kalbamės su Energijos skirstymo operatoriumi, taip pat jau beveik atlikti darbai, kad valant visas proskynas ten, kur yra oro linijos, iškirstos šakos, krūmai būtų panaudojami irgi biokuroi ir šildytų mūsų visų namus. Tie darbai yra daromi. Manau, kad kitam šildymo sezonui tikrai būsime visiškai pasiruošę, kad kuo pigesnėmis sąnaudomis ta šiluma ateitų į visų mūsų namus. Tai mes būtent tai ir darome.

O jūsų klausimas, kad mes įteisiname papildomus įpareigojimus, tai šiandien jau irgi Lietuvoje tas biokuras, kuris yra sudeginamas, atitinka tvarumo kriterijus, nes irgi yra sekama, kur yra kirtimai atliekami, kokiais kriterijais vadovaujantis. Iš tiesų čia papildomos naštos nebūtų, o mes kaip tik sudarome palankesnes sąlygas įsteigdami nacionalinę sertifikavimo sistemą, kur būtų galima mūsų biokuro gamintojams pigiausiomis sąnaudomis sertifikuoti ir atitikti visus biokuro tvarumo kriterijus. Taigi einame ta linkme, kad kuo efektyviau, kuo pigiau ta šiluma ateitų į mūsų namus ir kad biokuro mūsų rinkoje pakaktų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama viceministre, iš tiesų turbūt biomasės naudojimas turėtų mažinti šiltnamio efektą, tai savaime suprantama, tam mes turbūt jį ir naudojame, kad vis dėlto tarša būtų mažesnė, bet vėlgi galutinė šilumos kaina irgi labai svarbi. Tai dabar čia bus nustatoma ministro tvarka nepakankamas sumažėjimas. Tarkime, jeigu biokuro emisija per didelė, savaime turi būti taikomos kokios nors sankcijos. Norėčiau paklausti, ar bus kokios nors didelės reikšmingos sankcijos, nes tai bus nustatoma ministro nustatyta tvarka, ar čia?.. Kokios to pasekmės, ar tai labai atsilieps vartotojams? Ačiū.

I. ŽILINĖ. Šiuo įstatymu mes nenumatome jokių naujų sankcijų. Sankcijos galioja tos pačios, kurios ir anksčiau buvo numatytos Valstybinėje energetikos reguliavimo taryboje, tačiau naujų sankcijų nėra numatoma, ir mes labai tikimės visų biokuro gamintojų supratimo. Į kainą tikrai nebus tokios sąnaudos įskaičiuojamos, net jeigu ir būtų skiriamos sankcijos. Tą draudžia visos VERT'o metodikos. Taigi vartotojo kainai įtakos tikrai nedarys net ir skiriamos sankcijos, jeigu tokių būtų, bet kol kas mes tikrai negriežtiname sąlygų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų labai daug yra dalykų dėl smulkiųjų biokuro gamintojų. Klausimas, gal jūs analizavote ką nors, kokius palengvinimus daryti? Pavyzdžiui, yra smulkiųjų biokuro gamintojų, kurie gali tiekti biokurą į artimiausią katilinę, bet jiems dalyvauti biržoje ir pereiti visą tą procedūrinį dalyką yra sudėtinga. Tai ar žiūrėjote kokių nors palengvinimų, kad jie galėtų tą parengti?

Ir kita pusė – mokestinė. Žmogus paruošia, pavyzdžiui, šakų, jas parduoda kaip biokurą. Mokesčių inspekcija jį įregistruoja kaip biokuro įmonę ir po to atgaline data 35 %, beveik 40 % mokesčių apkrauna tą žmogų. Tai tas žmogus po tokių VMI veiksmų faktiškai atsisako tą biokurą ruošti, nes neįmanoma to daryti. Tuos du klausimus gal kaip nors žadate spręsti?

I. ŽILINĖ. Ačiū už klausimą. Dėl mokestinės aplinkos. Tikrai pirmą kartą girdžiu šitą problemą, išnagrinėsime, nes mes turime ir atskirą formatą dėl biokuro klausimų sprendimo prie ministerijos, tikrai šitą klausimą išnagrinėsime.

O dėl pirmo klausimo, dėl mažų biokuro gamintojų, aš manau, tikrai pasižiūrėsime, kokios būtų galimybės. Tačiau jau šiandien šilumos gamintojai gali sudaryti tiesioginius dvišalius sandorius su biokuro žaliavos gamintojais, su biokuro gamintojais, jeigu jie pasiūlo mažesnę kainą negu biokuro kaina biržoje. Tokių galimybių yra, reikia jomis pasinaudoti ir pasiūlyti mažesnę kainą. Taip, tikrai veikia.

PIRMININKAS. Dėkoju, jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar dėl motyvų prieš kalbės A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Išties nesu kategoriškai prieš siūlymą, bet esu kategoriškas prieš tai, kad būtent šiuo laiku siūlomi tvarumo kriterijai, kada vyksta karas, kada inflia-

cija šuoliuoja labiausiai Europoje – turbūt po 15 % matysime artimiausiu metu, bent jau tokių prognozių yra. Mane stebina ta pozicija, kad „Baltpoolas“ yra brangesnis negu tiesioginiai sandoriai. Čia, manau, reikėtų Energetikos ministerijai ir pačiai Vyriausybei dėti daugiau pastangų, kad nediskredituotų būtent pačios tos biržos.

Kodėl sukyta kaina: tiesioginiai sandoriai pigiau, o „Baltpoolas“ yra brangiau? Ir kaip privatumą Energetikos ministerija ne kartą yra pasakiusi dėl dujų biržos ir dėl biokuro, kad tai yra brangesnis įsigijimo būdas. Pagal savo esmę turėtų būti atvirkščiai. Aš manau, kad Energetikos ministerijai turėtų rūpėti ir tokie dalykai, kaip kuo greičiau sertifikuoti atgautą kietąjį kūrą, kuris yra po mechaninio biologinio apdorojimo, už kurį susimoka atliekų turėtojai. Iki šiol, atrodo, nuo 2013 metų, kai Klaipėdoje atsirado „Fortumas“, nesugeba tiek jūsų vadovauta Kainų energetikos ir reguliavimo komisija, dabartinis VERT'as, tiek po jūsų, tiek prieš tai buvę vartotojai niekaip nesugebėjo sertifikuoti ir toliau plėšia vartotojus...

PIRMININKAS. Kolega, laikas. Ačiū. Už kalbės R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Per šoninį mikrofoną norėjau replikuoti viceministrei. Gerbiamoji Inga, jūs visiškai neišnaudojate visų resursų, kurie šiandien yra numatyti ir išskirti. Aš esu užregistravęs pataisą ir 2021 metų gruodžio mėnesį Seimas leido man ją pateikti, tai yra Miškų įstatymo projektas. Tą patį gerbiamajai premjerei I. Šimonytei praeitą ketvirtadienį irgi sufleravau ir sakiau. Jūs sėdite ant auksinio kiaušinio: visiškai neskubinate Aplinkos apsaugos komiteto ir Vyriausybė neteikia jokios išvados. Šiandien Lietuvoje mes turime apie 1,5 tūkst. hektarų ploto Trakuose, kur sukauptas biokuras, ta žemė niekam nepriklauso, niekas jos neadministruoja, absoliučiai joks mokestis už ją nemokamas. Teisingai, tvarkingai sutvarkę šitą visą žemę, jūs ir į valstybės biudžetą gautumėte pinigų, ir plius biokuro pasiruoštumėte trejetui, dvejiems metams.

Aš tikrai niekaip nesuprantu, kodėl jūs nesiimate šitų veiksmų, dėl to tikrai galvojau, kad šiandien bus ministras. Dar kartą galiu pasakyti, kad man tikrai labai keista – mes šiandien grūdų sektoriuje esančius grūdus galėtume skirti maistui arba gyvulių šėrimui (arba pašariniai, kaip mes ūkininkai kalbame), o jūs viską norite suvaryti į kūrą ir taip padidinti kainą, ir taip padidinti infliaciją. Išties man sunku suvokti. Bet, aišku, geriau balsuoti už, negu visiškai nieko.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išakyti. Dėl šio įstatymo projekto apsispręsimu numatytu laiku. Iki to numatyto laiko liko 6 minutės.

15.09 val.

Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo Nr. VIII-840 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1146 (pateikimas)

Tai dabar iki tol kviečiu E. Pupinį trumpai pateikti rezervinį 4 klausimą – Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo pakeitimą. Čia iš peticijos ateinantis turbūt. Gal jį pristatykite trumpai.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų teikiu Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Įstatymas atsirado po peticijos, kur gerbiamas E. Juozaitis pasiūlė pakoreguoti Gyventojų registre kaupiamus duomenis ir asmens gyvenamosios vietos duomenis papildyti kodo duomenimis.

Iš tikrųjų įstatymo projektą paskatino rengti galimybės labiau automatizuoti pašto korespondencijos siuntimą, nes šiuo metu faktiškai Gyventojų registre, kai nėra kodo, norint siųsti laiškus per Lietuvos pašto naudojamą informacinę sistemą, reikia įvesti adresą ir atskirai ieškoti kodo. Taip atsiranda daug netikslumų, laiškai nepatenka ten, kur reikia, patiriamos tam tikros sąnaudos. Siūlau pritarti tam įstatymo projektui, nes tikrai bus efektyvesnis laiškų siuntimas, ypač iš valstybinių institucijų.

PIRMININKAS. Dėkui. Yra vienas klausimas. A. Strelčiūnas norėjo klausti. Tuoj, minutę. Prašom.

A. STRELČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, aš norėjau paklausti, ar čia nesudarys mums papildomų sunkumų? Kartais gyventojų paštų skaičius ir pašto numeris keičiasi. Kaip dėl pačios registracijos? Ar nekils tų problemų?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Tikrai nekils, nes gyventojas deklaruoja savo gyvenamąją vietą, o kiekviena gyvenamoji vieta turi indeksą. Indeksas tikrai niekaip netrukdytų korespondencijai siųsti, tik pagerins.

PIRMININKAS. Dėkui. Daugiau klausimų nemačiau. Dabar dėl motyvų. Irgi nėra norinčių kalbėti. Tuoj apsispręsimе balsuodami.

15.11 val.

Civilinio kodekso 2.24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1145 (pateikimas)

Rezervinis 5 klausimas – Civilinio kodekso 2.24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1145.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Taip pat Civilinio kodekso 2.24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas atsirado iš gerbiamojo A. Sodonio pateiktos peticijos. Jis siūlo šiek tiek pakoreguoti Civilinio kodekso 2.24 straipsnio 5 dalį. Ten buvo tam tikrų nelogiškumų, kuomet atsakomybę turėtų priimti pagal straipsnį, kuris buvo nurodytas, ne tik asmuo, bet ir jo veikla. Savaiame suprantama, veikla niekaip negali priimti atsakomybės. Jis kaip tik surado šią klaidą ir siūlo ištaisyti. Teisės departamentas tam taip pat neprieštarauja.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausiančių nematau. Motyvus išsakyti taip pat nėra Seimo narių.

15.12 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Arūno Sodonio peticijos“ projektas Nr. XIVP-1352 (pateikimas)

Rezervinis 6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Arūno Sodonio peticijos“ projektas. Išvada.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Peticijų komisija išnagrinėjo peticiją posėdyje šių metų vasario 23 dieną. Priėmė sprendimą tenkinti peticijoje pateiktą siūlymą papildyti Administracinių nusižengimų kodekso 420 straipsnio 1 dalies dispoziciją nuostata, kad administracinę atsakomybę užtraukia lenkimas Kelių eismo taisyklių draudžiamoje vietoje arba kertant draudžiamą kirsti kelio horizontaliojo ženklinimo liniją. Tam taip pat pritaria ir Policijos departamentas, ir Teisingumo ministerija.

PIRMININKAS. Dėkoju. Yra I. Kačinskaitė-Urbonienė, norinti paklausti. Prašom.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gal galėtumėte, pranešėjau, pakomentuoti, kaip šiuo metu yra baudžiama? Kiek man leidžia atmintis, jau ir dabar yra Administracinių nusižengimų kodekse už tokį nusižengimą baudžiama. Kaip yra dabar? Kodėl reikia pakeitimo, jums pritariant peticijai?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Tai yra nurodyta, tik draudžiamoje vietoje ar kertant draudžiamą kirsti kelio horizontaliojo ženklinimo liniją. Čia yra tam tikras patikslinimas. Dėl to kai kada kyla tam tikrų teisinių ginčų. Žmogus bando įrodyti, kad ištisinė linija tai nėra tas pats.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausimų nėra. Dėl motyvų kalbėti taip pat nemačiau norinčių. Apsispręsimе tuoj pat.

15.14 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Liudviko Ragauskio peticijos“ projektas Nr. XIVP-1353 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 7 klausimas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Liudviko Ragauskio peticijos“ projektas Nr. XIVP-1353. Gerbiami kolegos, taip pat Peticijų komisija nagrinėjo šių metų 23 dieną posėdyje. Priėmė sprendimą atmesti šioje peticijoje pateiktą siūlymą pakeisti Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 27 punktą ir panaikinti jame nustatytą išimtį suteikti adresą tik žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį, būdą ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba. Iš esmės gerbiamas L. Ragauskis siūlo, kad visiems sklypams, nebūtinai gyvenamosios statybos arba namų valdos, būtų suteikiamas

numeris ir adresas. Tai labai apsunkintų, nes sklypų žmonės turi visuose laukuose, tai nereiškia, kad jiems turėtų būti suteikiamas adresas. Prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai atmesti peticiją.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausiančių nematau. Dėl motyvų po pateikimo nebuvo norinčių kalbėti. Tai dabar kaip ir prasideda balsuoti skirtas laikas. Gal galime bendru sutarimu pritarti Peticijų komisijos išvadai? (*Balsai salėje*) Reikia balsuoti? Na, gal dėl peticijos bendru sutarimu šį kartą pritarkime? (*Balsai salėje*) Ar tikrai norite, gerbiamieji? Na, balsuojame, kas pritaria Peticijų komisijos išvadai atmesti peticiją. Rezervinis 7 klausimas. Kolegos, tik susitarkime, kadangi čia yra nutarimo projektas, nebuvo norinčių kalbėti, svarstymo metu taip pat nebuvo dalyvaujančių diskusijoje, tai mes balsuokime dėl priėmimo šito nutarimo. Prašom balsuoti. Rezervinis 7 klausimas – projektas Nr. XIVP-1353. Kas pritaria Peticijų komisijos išvadai atmesti peticijos prašymą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 102: už – 91, prieš – 3, susilaikė 8. Nutarimas priimtas. (*Gongas*) Peticija atmesta.

15.16 val.

Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1383(2) (svarstymo tęsinys)

Dabar mes grįžtame prie svarstymo pagal popietinės darbotvarkės eilę. Iš pradžių apsispręsimė dėl darbotvarkės 2-2 klausimo – Labdaros ir paramos įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto, ar pritarti po svarstymo. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 105, visi balsavo už. Po svarstymo pritarta.

15.17 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2023–2025 metų vidutinio laikotarpio tikslo nustatymo“ projektas Nr. XIVP-1360(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2023–2025 metų vidutinio laikotarpio tikslo nustatymo“ projektas Nr. XIVP-1360(2). Balsuojame dėl pritartimo po svarstymo.

Balsavo 107: už – 103, prieš nėra, susilaikė 4. Po svarstymo pritarta.

15.18 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 17, 25, 27, 35, 37, 39, 45, 47, 51, 90 ir 92 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1365(2), Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 37, 39, 48, 50, 52, 58, 98 ir 100 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1366(2), Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 4, 6, 17, 24, 33, 34, 40, 44 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1367(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-4.1, 2-4.2 ir 2-4.3 klausimų paketas – Viešųjų pirkimų įstatymo ir dviejų lydimųjų įstatymų projektų svarstymas. Kas pritaria po svarstymo, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja kitaip.

Balsavo 111: už – 108, prieš nėra, susilaikė 3. Po svarstymo pritarta.

15.19 val.

Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 12, 13 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1351(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1351(2). Balsuojame dėl pritartimo po svarstymo.

Balsavo 114, visi balsavo už. Pritarta.

15.20 val.

Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1321 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Buvo pateikimas. Gal bendru sutarimu po pateikimo pritartume? (*Balsai salėje*) Ne? Balsuojame dėl projekto Nr. XIVP-1321 po pateikimo.

Balsavo 115: už – 91, prieš nebuvo, susilaikė 24. Pritarta po pateikimo. Pagrindiniu komitetu siūlomas Kaimo reikalų komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 26 dieną. Ar galime tam pritarti bendru sutarimu? Galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.21 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo septintuoju¹ skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1363, Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 8, 13, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1364 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-8.1 ir 2-8.2 klausimai – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo projektas bei lydimasis. Balsuojame, ar pritarti po pateikimo. (*Balsai salėje*)

Balsavo 112: už – 102, prieš nebuvo, susilaikė 10. Pritarta po pateikimo. Pagrindiniu komitetu dėl abiejų projektų siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas, o papildomu komitetu – Ekonomikos komitetas. Matau, dar yra pasiūlymas tikriausiai dėl Energetikos ir darnios plėtros komisijos. Dėl abiejų projektų? Ar galime pritarti, kad komisija būtų kaip papildoma dėl abiejų projektų? Galime. Siūloma svarstyti balandžio 21 dieną. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.22 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1307 (pateikimo tęsinys)

Dabar 2-13 klausimas. Mes svarstėme dar du PVM įstatymo pakeitimo projektus. Svarstėme 2-13 klausimą – projektą Nr. XIVP-1307. Tai yra Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Jį pristatė gerbiamas J. Pinskus. Kviečiu apsispręsti, ar pritartume šiam projektui po pateikimo.

Balsavo 114: už – 55, prieš – 21, susilaikė 38. Nepritarta.

Balsuojame alternatyviai: kas už – tai už projekto tobulinimą, kas prieš – už projekto atmetimą. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 116: už – 66, prieš – 50. Projektas bus tobulinamas.

15.24 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1309 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-14 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo taip pat 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1309. Irgi pranešėjas buvo J. Pinskus. Prašau apsispręsti dėl šio įstatymo projekto.

Balsavo 115: už – 56, prieš – 32, susilaikė 27. Nepritarta. Kas balsuoja už – už projekto tobulinimą, kas balsuoja prieš – už atmetimą.

Balsavo 115: už – 64, prieš – 51. Projektas bus tobulinamas.

15.26 val.

Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo Nr. VIII-840 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1146 (pateikimo tęsinys)

Ir dar, gerbiami kolegos, spėjome apsispręsti dėl keleto rezervinių klausimų, tai yra rezervinis 4 klausimas – Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1146 pateikimas. Ar galime jam bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Galime. Ačiū, pritarta.

Ir siūlomi komitetai. Pagrindinis – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Siūloma svarstyti balandžio 21 dieną. Galime tam pritarti? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.26 val.

Civilinio kodekso 2.24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1145 (pateikimo tęsinys)

Rezervinis 5 klausimas, taip pat pateikimas. Civilinio kodekso 2.24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1145. Irgi išplaukiantis iš peticijos. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 9 dieną. Ar galime tam pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū.

15.27 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Arūno Sodonio peticijos“ projektas Nr. XIVP-1352 (svarstymas ir priėmimas)

Ir rezervinis 6 klausimas – projektas Nr. XIVP-1352. Mes svarstėme po pateikimo. Per svarstymą norinčių kalbėti taip pat nebuvo. Dėl priėmimo užsirašiusių taip pat nebuvo. Kviečiu balsuoti, ar priimti šį Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados nutarimo projektą. Kas už, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja kitaip.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 114: už – 113, prieš nebuvo, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Seimo protokolinio nutarimo (dėl Administracinių nusižengimų kodekso 489 straipsnio pakeitimo įstatymo įsigaliojimo datos patikslinimo) priėmimas

Gerbiamieji kolegos, ir dar, baigiant mūsų balsavimo, taip sakant, šį interą, dar paskutinis dalykas. Mes rytinėje darbotvarkėje priėmėme Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymą ir lydimąjį įstatymą, balsavome dėl įsigaliojimo datos, bet teisininkai pažiūrėjo, kad vienas iš lydimųjų projektų, na, nebuvo patikslintas dėl įsigaliojimo datos, tai yra Administracinių nusižengimų kodekso 489 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas turėtų įsigalioti pagal visą logiką ne anksčiau negu įstatymas, tai yra nuo 2023 m. liepos 1 d., o ne nuo sausio 1 dienos. Ar galime priimti Seimo protokolinį nutarimą patikslindami šią vietą ir ištaisydami visas klaidas? Ačiū, galime priimti ir pritarti tam bendru sutarimu. Labai ačiū, gerbiami kolegos.

15.29 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1299 (pateikimas)

Na ir likę mūsų klausimai, kurie dar nebuvo pristatyti, tai yra darbotvarkės 2-12 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Jį pristato pranešėja G. Burokienė. Pateikimas. Kviečiu ją į tribūną. Ir kviečiu mane pakeisti gerbiama kolegą A. Mazuronį. Prašom. (*Balsai salėje*)

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Klausykite, aš galiu iš karto du pristatyti.

PIRMININKAS. Po vieną.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Andriau!

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Prieš gerbiamai kolegei pristatant klausimą, per šoninę mikrofoną prašom.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, kada bus balsavimas? Patikslinkite.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, kadangi balsuoti skirtas laikas dar nepasibaigęs, tai balsavimas dabar bus po kiekvieno pristatyto klausimo. Prašom, gerbiama kolege, pristatyti.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Kaip ir mano kolegos prieš tai pristatė, panašus įstatymo projektas. Siūloma tiems, kas šildosi elektra, sumažinti PVM iki 9 %. Kadangi yra išleistas Europos Komisijos oficialus pranešimas dėl augančių energijos kainų problemų sprendimo veiksmų ir paramos priemonių rinkinys, tai būtent jį ir siūlo peržiūrėti. Peržiūrėti PVM ar kitas priemones ir palengvinti našta žmonėms, kurie pasirinko žaliąją energetiką ekologiškai ir kurie šildosi, pavyzdžiui, sistema oras-vanduo, jiems tikrai labai pabrango šildymas dėl pasaulinių elektros kainų augimo. Tai siūlau sumažinti PVM tarifą. Tiek trumpai.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama kolege. Jūsų nori paklausti penki Seimo nariai. Pirmininkas klausia M. Majauskas. Mykolo nematau salėje. Tada L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama kolege, iš tikrųjų labai laiku ir jau seniai turėtų būti, apie tai buvo mąstoma. Tikriausiai jūs visi esate susipažinę, kokios priemonės buvo taikytos kai kuriose Europos Sąjungos šalyse. Ar nebuvo manoma galbūt nustatyti kokį nors elektros kiekį, kiek galima sunaudoti pagal kvadratūrą, nes dabar išeina, kad visa šildymui sunaudota elektros energija būtų kompensuojama. Tai yra būtų kompensuojamas 9 % pridėtinės vertės tarifas. Gal reikėjo numatyti kokį nors elektros energijos sunaudojamų kilovatvalandžių kiekį? Ačiū.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Tikrai svarstytinas klausimas. Manau, kad jeigu pereitų pateikimą šitas įstatymo projektas, tikrai galima būtų pagalvoti ir siūlyti. Beje, ką jūs minėjote, tai buvo mano užsakytas tyrimas. Kaip matote, labai daug šalių jau naudoja, dabar dar keletas šalių jau antrą paketą traukia, siekia palengvinti našta dėl elektros ir dujų kainos. Manau, kad reikėtų pagalvoti ir pažiūrėti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia K. Adomaitis. Ruošiasi R. Šarknickas.

K. ADOMAITIS (LF). Iš tiesų kyla labai daug klausimų dėl šito įstatymo praktinio pritaikymo, nes vis dėlto kaip atskirti, ar elektra šildymui, ar nešildymui buvo sunaudota. Galbūt tiesiog koikiems nors elektros prietaisams, o gal prijungtas kaimynas, kuris nieko neturi.

Antras susijęs klausimas. Ar būtų lengvata šildymui, jeigu aš naudoju elektrinius radiatorius, o nebūtinai šildymą oras-vanduo, kaip šiuo atveju būtų atskiriama?

Trečias klausimas, ar nebūtų paprasčiau vis dėlto investuoti į tų pastatų renovaciją, jeigu kam nors šildymas labai daug kainuoja, o ne kompensuoti tai, kad žmonės kuo labiau šildytųsi, persišildytų ir panašiai?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Į mane kaip tik kreipėsi žmonės jau po renovacijos. Jie tikėjo žaliuoju kursu ir įsirengė naujausias technologijas. Jie nusivylė, nes kainos ženkliai išaugo. Manau, visi deklaruojame savo skaitiklius ir žinome, kam naudojama elektra, ar šildymui, ar apšvietimui. Yra net skirtingi tarifai. Aš manau, kad tikrai tai galima būtų atskirti. Tikrai neatmetu galimybės, kad jį reikia tobulinti. Bet kad padėti žmonėms dėl tokių išaugusių elektros kainų reikėjo jau vakar, tai yra faktas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia R. Šarknickas. Ruošiasi A. Skardžius.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Kartu noriu padėkoti kolegei už pateikimą šio projekto, kuris yra labai aktualus šiuo metu Lietuvai ir, be abejo, kitoms valstybėms. Ir ką jūs paminėjote savo kalboje dėl investavimo į pastatų šiltinimą, pasirodo, kad jau nebeduoda tiek daug efekto. Man teko per keletą mėnesių aplankyti įvairias Alytaus pramonės įmones, kompanijas, kurios taip pat patiria šimtąkstantines žalias dėl šildymo, elektros naudojimo. Aš norėjau paklausti, ar nevertėtų pagalvoti ir apie šias įmones, kurios jau patiria tikrai dideles žalias ir pabaigą jų gali būti kitokia?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip, be abejo. Bet mano projektas neliečia verslo įmonių, nes, kaip žinote, verslo įmonės gali susigražinti PVM. Apie pagalbą verslo įmonėms turėtų galvoti Ekonomikos ir inovacijų ministerija, tikėkimės, su kažkokiu paketu galbūt ateis. Tikrai žinau, kad verslininkai skundžiasi kainomis ir daug kas netgi užsidarė tam šildymo laikotarpiui, tai tikrai vertėtų pagalvoti. Bet manau, kad tai Vyriausybės reikalas ir Vyriausybė galbūt jau atneš kažką.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Paskutinis klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, išties ši Vyriausybė ir Energetikos ministerija (ką tik matėme tribūnoje energetikos viceministrę) kalba apie tvarumą. Kas gali būti tvariau, negu vieną elektros energijos kilovatvalandę paversti keturiomis geoterminės šilumos energijos kilovatvalandėmis, oras-oras du kartus galima išgauti efektą. Mes kalbame apie tvarų šildymosi būdą mūsų šiaurietiškoje valstybėje. Tačiau Energetikos ministerija kalba kažkokius vėjus, investuoja *biesas* žino į ką, į momentinius akumulatorius, turint hidroakumuliacinę elektrinę. Kodėl, gerbiamoji pranešėja, jūsų manymu, vis dėlto yra deklaruojamas tvarumas, o elgiamasi visai priešingai?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Aš tikrai negaliu atsakyti už Energetikos ministeriją. Aš tikrai tikėjau ir laukiame, kol Energetikos ministerija ateis su koku nors panašiu projektu, bet nesulaukę, su kolegomis pasitarę teikiame šitą įstatymo projektą. Tiek.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiamoji pranešėja, aš tik norėjau pasitikslinti. Jūs pristatėte 2-12 klausimą? Kolegos, aš labai atsiprašau, pranešėja pristatė 2-12 klausimą, tačiau informacinėje sistemoje buvo paleistas 2-16 klausimas ir klausiančiųjų sąrašas buvo iš 2-16. Tai dabar paklausėme. Kai bus 2-16 klausimas, dar yra atviras užsirašymas, kas norite klausti, galite dar kartelį užsirašyti ir galėsite paklausti ir pristatant 2-16 klausimą.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Kadangi 2-16 klausimas yra faktiškai tai, ką ponas J. Pinskus pristatė prieš mane, ir dėl gamtinių dujų 9 %, nes dabar, kaip žinote, tik centriniam šildymui yra 9 % PVM lengvata, o visi kiti...

PIRMININKAS. Gerbiamoji pranešėja, 2-16 klausimą dar pristatysite. Dėl motyvų dabar, 2-12 klausimą pasižiūrime dar dėl motyvų po pateikimo. Už – R. Žemaitaitis. Jo salėje nematau. Tada už – A. Vinkus. Irgi nematau. K. Mažeika – už. Irgi nėra. Prieš nenori kalbėti niekas.

Balsavimas dėl 2-12 klausimo, kaip ir buvo anonisuota, šiuo metu. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate po pateikimo, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 90 Seimo narių: už – 45, prieš – 21, susilaikė 24. Lygu.

Dar kartelį balsuojame dėl įstatymo projekto 2-12, kurį ką tik pristatė G. Burokienė. Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo projektas. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas po pateikimo.

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 46, prieš – 26, susilaikė 26. Įstatymo projektui po pateikimo nepritarta.

Turime apsispręsti, ką toliau darome su įstatymo projektu. Alternatyvus balsavimas. Kas balsuojate už, balsuojate už tai, kad įstatymo projektą grąžintume iniciatoriams tobulinti, kas balsuoja prieš, balsuojate už tai, kad įstatymo projektą atmestume.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 56, prieš – 39. Įstatymo projektas tobulinamas.

15.41 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1313 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-16 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1313. Pranešėja – G. Burokienė. Pateikimas. Prašau dar kartelį, labai lakoniškai, glaustai, ten tokia painiava šiek tiek išėjo, pabandykite atpajinti viską.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Mano teikiamas įstatymo projektas yra panašus, kaip prieš tai teikė gerbiamas J. Pinskus dėl gamtinių dujų tiems, kurie šildosi necentralizuotai. Jie yra tokie patys Lietuvos piliečiai, moka 21 % PVM, o kas gauna centralizuotai, šiandien gauna 9 %. Kuo skiriasi tie, kurie gyvena kitoje vietoje, neturi centrinio šildymo ir gauna nuolaidą, o tie, kurie gyvena re-

gionuose aplink Vilnių, sakykime, negauna šildymo lengvatos? Mano siūlymas yra sulyginti, suvienodinti – tiems, kurie šildosi gamtinėmis dujomis, taip pat skirti 9 % PVM lengvatą.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pranešėja. Jūsų vėl nori paklausti keletas Seimo narių. M. Majauskas, jo salėje nematau. Tada L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, atsiimu savo klausimą, nes faktiškai tas pats yra.

PIRMININKAS. Ar K. Adomaitis norėtų paklausti? Ne. Tada R. Šarknickas. Nebe. Ar A. Skardžius norėtų dar klausti, ar ne?

A. SKARDŽIUS (DPF). Ne, pirmininke, beviltiška klausti matant tokį nejautrumą energetikui skurdui iš valdančiųjų.

PIRMININKAS. Na, jeigu ir nepaklausėte, dėkui už repliką. Pasisakymai dėl motyvų dėl įstatymo projekto po pateikimo. Už – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Atsisakau, pirmininke, nes aš matau, kad tas buldozeris važiuoja, sakykime, nesustodamas.

PIRMININKAS. Dėkui. Kaip suprantu, atsisakote pritardamas. Prieš – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, čia joks ne buldozeris, bet žvelkime giliau į tą dujų kainų lygį, kiek moka vartotojai ir už kiek realiai „Ignitis“ gauna dujas. Jeigu vartotojams parduo-tų už tiek, kiek gauna „Ignitis“, tas kainų išaugimas būtų tris kartus. Mes, ko gero, netrukus iš Vyriausybės neišvengiamai sulauksime biudžeto tikslinimo, kai reikės „Igničiui“ kompensuoti tą didžiulį kainų skirtumą. Išdėstymas per kelerius metus, manau, neišgelbės.

Mes turime suprasti, kad dujų vartotojai tomis prognozuojamomis Vyriausybės subsidijomis bus paremti. Todėl sakyti, kad jiems nesuteikiama parama, būtų netikslu. Todėl toje situacijoje dar čia taikyti ir PVM kompensavimą... Jis būtų labai jau menkas, palyginti su mano minėtu kainų skirtumu. Todėl siūlyčiau nepritarti tai iniciatyvai. Manau, finansų ministrė progai pasitaikius paaiškins, kokia yra situacija su dujų kainomis.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, kadangi A. Skardžius atsisakė pasisakyti už, tai S. Skverneliui suteikiama tokia teisė.

S. SKVERNELIS (DFVL). Gerbiami kolegos, ištis kalba ne apie tai, ką mums gerbiamas Jurgis dabar kalbėjo. Kolegės Guodos pasiūlymas yra apie tai, kad būtų tam tikras socialinis teisingumas. Nesvarbu, kokią tu šildymo sistemą turi, jeigu tu šildaisi tomis pačiomis dujomis ir tu naudoji centrinį šildymą, tiekiamą deginant dujas, ar tu naudoji individualiai tas pačias dujas, tai turbūt kaina vartotojams turėtų būti vienoda. Čia yra apie tai.

O visa kita, apie ką čia bandoma kalbėti, kaip kažkur kažkas turės nuostolių arba tris ar keturis kartus mažiau parduoda, tai čia visiškai to neliečia. Vis tiek taip pat gauna dujas ir centrinio šildymo tiekėjas, lygiai tas pačias dujas gauna ir individualiai besišildantis. Čia esmė šio įstatymo projekto. Todėl, jeigu nenorime kalbėti apie diskriminaciją, reikėtų kolegės siūlymui dėl projekto pritarti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, išklausėme visų norinčių pasisakyti dėl motyvų. Balsavimas dėl 2-16 klausimo – įstatymo projekto Nr. XIVP-1313. Kas pritariate įstatymo projektui po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, – prieš arba susilaikote. (*Balsai salėje*)

Balsavo 101 Seimo narys: už – 48, prieš – 23, susilaikė 30. Įstatymo projektui po pateikimo nėra pritarta.

Turime apsispręsti, ką darome toliau su įstatymo projektu. Alternatyvus balsavimas. Kas balsuojate už tai, kad įstatymo projektą grąžintume iniciatoriams tobulinti, balsuojate už, kas balsuojate už tai, kad įstatymo projektą atmetume, balsuojate prieš.

Balsavo 101 Seimo narys: už – 57, prieš – 44. Įstatymo projektas tobulinamas.

15.47 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1319 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-17 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1319. Pranešėjas – P. Gražulis. Pateikimas.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Kadangi Vyriausybė tikrai neparodė jokio jautrumo, skirtingai nei kitų Europos Sąjungos šalių vyriausybės ir parlamentų valdančiosios daugumos, ypač mūsų kaimynė Lenkija reagavo į kylančias kainas, mažino maisto produktų, energetikos sektoriuje pridėtinės vertės mokesčių, faktiškai taikė nulinį tarifą. Užuoat ėmusis kokių priemonių, mūsų Vyriausybė bandė sugėdinti Lenkiją, net skundė Europos Sąjungai, kad jie pažeidžia direktyvas taikydami nulinį projektą.

Kodėl šiandien tiek daug yra iniciatyvų? Tikrai daugelis Seimo narių siūlo įvairiausias iniciatyvas dėl maisto produktų, energetikos sektoriaus, nes Vyriausybė vis dėlto nesureagavo į kylančias kainas. Atvirkščiai, dabar jūs įsivaizduokite, kainos kyla du tris kartus, o ir PVM nuo tos sumos surenkamas taip pat tris kartus didesnis. Tai akivaizdus žmonių apiplėšimas, ypač tų, kurie gauna mažas pajamas. Eina pas mus į priėmimus, žmonės rašo elektroninius laiškus, kodėl mūsų Vyriausybė ir valdančioji dauguma nereaguoja į gana sunkią situaciją. Kaip jūs žinote, bandė surengti neeilinį posėdį valdančioji dauguma, bet numojo ranka, neeilinis posėdis nebuvo surengtas, Vyriausybė nepateikė jokių siūlymų. Todėl dabar kyla daug pavienių iniciatyvų iš rinkėjų pusės. Seimo nariai registruoja, ką jie siūlo.

Dėl kylančių kainų. Aš noriu priminti, kurgi mūsų stebuklingas „Independence“, kur pasakė – jau pasistatėme, visame pasaulyje brangs, o pas mus, ypač dujos, tik pigs? Deja, mes nematome to stebukladario ir nematome tų kainų stabilumo ar bent jau mažėjimo. O didėjimas yra kosminis. Ir Vyriausybės šitokio neveiklumo tikrai negalima pateisinti.

Antras dalykas. Tie pinigai už PVM infliacijos sąlygomis, brangstant energetiniams resursams, gali kartais būti panaudoti kompensuoti žmonėms ir gyventojams, ir verslui kainų augimą dujų, elektros, taip pat ir maisto produktų. Deja, Vyriausybės nėra jokios reakcijos. Aš žinau, kad valdančioji dauguma tikrai nepritaris mano įstatymų projektų paketui, nes aš siūlau nulinį tarifą – taip, kaip ir kaimynai lenkai, nes nepritarė ir 9 % lengvatai, nepritarė 5 % lengvatai, bent šiuo laikotarpiu. Manau, jeigu Vyriausybė ieškotų sprendimų...

Žinoma, galime eiti į kompromisus, galima galbūt dėl maisto produktų nustatyti socialinį maisto produktų paketą, už juos nemokėti. Vyriausybė galėtų nustatyti, kas į tą socialinį maisto produktų paketą įeina, bent už tai nereikėtų mokėti pridėtinės vertės mokesčio. Bet Vyriausybė nesiūlo – jokių žingsnių nesiūlo. Jie pasakė, premjerė pasakė, kad viską mes padarėme – padidinome pensijas, padidinome minimalų darbo užmokesčio apmokestinimą – mes savo padarėme. Bet tai yra tikrai labai mažos pajamos, palyginus su išlaidomis, kurias patiria Lietuvos gyventojai.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Jūsų nori paklausti penki Seimo nariai. Pirmininkas klausia M. Majauskas, jo salėje nematau. Kitas klausiantis – K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Ačiū. Gerbiamas pateikėjau, ar negalvojate, kad siūlydamas nulinį tarifą maistui, pavyzdžiui, jūs labiausiai padedate turtingiausiems Lietuvos žmonėms, kurie perka brangius importinius vaisius ar kitoki maistą ir jiems sutaupymas bus labai didelis, ir labai mažai padedate tiems skurdžiai gyvenantiems žmonėms, kurie perka bulves ir kurių maistas gal ir nėra toks brangus, ir tas sutaupymas bus tikrai mažas?

P. GRAŽULIS (LRF). Kadangi jūs...

K. ADOMAITIS (LF). Ar negalvojate, kad jeigu jūs sumažinate PVM degalams, tai labiausiai padedate tiems, kurie daug sunaudoja tų degalų važinėdami ferariais, bet labai mažai padedate tiems, kurie važinėja viešuoju transportu? Ir ar negalvojate, kad atimdamas šitas PVM pajamas, bandydamas atimti, tikiuosi, tik bandydamas, iš valstybės biudžeto jūs labai apribojate galimybes mokėti padidintas pensijas, padidintas socialines išmokas tiems žmonėms, kuriems jų labiausiai reikia?

P. GRAŽULIS (LRF). Jūs, valdančiosios daugumos atstove, kadangi nieko nedarote, rūpinatės tik Partnerystės įstatymu ir narkotikų legalizavimu, jūsų yra prioritetas ir, kaip sako, vienalytės arba daugialytės santuokos, tai jums geriau patylėti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi V. Ažuolas.

A. SKARDŽIUS (DPF). Gerbiamas pranešėjau, aš norėčiau jūsų paklausti dėl kainų ir pridėtinės vertės mokesčio. Jeigu dešra pabrango tris kartus, kodėl valstybė už tą patį kilogramą dešros iš piliečio nori tris kartus daugiau nulupti PVM? Ar didesnę pridėtinę vertę sukuria? Ar jis suvalgęs tą patį kilogramą dešros bus tris kartus sotesnis? Kodėl taip makabriškai elgiasi Vyriausybė?

P. GRAŽULIS (LRF). Todėl, kad Vyriausybė makabriška, ir todėl, kad valdančiojoje daugumoje yra liberalų. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kitas klausiantis – V. Ažuolas. Ruošiasi L. Nagienė.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas pranešėjau, kaip jūs manote, žmogus, atėjęs į parduotuvę nusipirkti mėsos, duonos, maisto produktų, moka PVM, pilną PVM, bet jeigu perka loterijos biuletą – nulinis PVM, nėra išvis PVM, nes negalima loterijų verslui kenkti, jie turi daug uždirbti. Jeigu naudojiesi banko paslaugomis – nulinis PVM. Jeigu naudojiesi draudimu, kitomis paslaugomis – nulinis PVM. Vadinasi, tie verslai, kurie yra turtingi ir gali padaryti įtaką politikams, turi nulinį PVM, o žmonės, kurie perka maistą, kitas prekes, turi susimokėti kaip priklauso, labai brangiai. Kaip jūs galvojate, ar ilgai tai turėtų tęstis?

P. GRAŽULIS (LRF). Man labai gaila, kad, deja, yra tokia politika, kad yra lengvatų visokiems azartiniam lošimams ir dar papildomai žūtbūt verčiamasi per galvą – Laisvės partija nori liberalizuoti ir narkotikus. Tai mes galbūt greitai primokėsime tiems. Ir ne tik – jie dabar nori įsteigti medicinos kabinetus, kuriuose veltui, žmonių sąskaita bus duodami narkotikai. Štai kokia jų politika, liberalų ir Laisvės partijos: tegyvuoja laisvė, tegyvuoja genderizmas ir homoseksualizmas. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Labai dėkui. Paskutinė klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, noriu paklausti. Jūs įrašėte ir lengvatinį tarifą būtent trąšoms. Tai yra atskirai tik ūkininkams. Kodėl jūs manote, kad būtinai reikėjo į šią sąrašą įtraukti trąšas?

P. GRAŽULIS (LRF). Faktiškai, jeigu brangsta trąšos, tai brangsta ir visi maisto produktai, brangsta po keletą kartų. Tai akivaizdu, kad reikia visus komponentus, kurie brangina maisto prekes, atleisti nuo PVM, bent šiuo sunkiu laikotarpiu.

Antras dalykas. Jeigu Vyriausybė būtų svarsčiusi, aš jau priėmimo stadijoje sakiau, bent jie būtų tiek jautrūs, sudarytų socialinį maisto produktų paketą ir tam paketui šiuo metu taikytų minimalų PVM mokestį arba nulinį, tegu ir 5 %, tai patiems svarbiausiems maisto produktams. Bet jie gi nieko nedaro, jie rūpinasi narkotikų legalizavimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Už nenori kalbėti nė vienas Seimo narys. Prieš – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Matyt, logiška, kad niekas nenori kalbėti už, nes neatrodė, kad autorius rimtai teikia savo pasiūlymus. Jeigu kas nors netyčia pradėjo klausytis atsakymų į klausimus, galėjo nebent suprasti, kad jis siūlo PVM lengvatą narkotikams ir kad čia Laisvės frakcija kažkuo yra reikšminga dėl to jo teikimo.

Aišku, kas nori girdėti apie Vyriausybės reagavimą, tai galėjo girdėti, kai premjerė sakė, reikia kažkiek įvertinti dabartinę situaciją, poveikį mūsų ekonomikai, prognozuoti, kaip atrodo mūsų įplaukos į biudžetą, ir tada teikti siūlymus. Jeigu opozicija būtų luktelėjusi su savo projektais, galbūt kai kurie pasiūlymai atitiktų Vyriausybės poziciją ir jiems būtų pritarę. Bet šiandien neapibrėžtoje situacijoje iš tikrųjų sudėtinga pritarti, tuo labiau šitam projektui, kuris pažeria visą puokštę lengvatų, kurių apimtis būtų matuojama arti milijardo eurų. Be to, PVM lengvata degalams, kaip žinome, šiandien negalima pagal europinę teisę. Todėl neįmanoma pritarti tokiam projektui, kuris daugiau skirtas tam, kad jo autorius galėtų iš Seimo tribūnos dar kartą užsipulti Laisvės frakciją ir liberalus.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jums bekalbant prieš, atsirado norinčių pasisakyti už. Už kalba A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Aš visą laiką buvau įsitikinęs, kad vyriausybės, gaudančios parlamento įgaliojimus, ateina pasiruošusios dirbti, joms nereikia dvejų metų inercijos, ištikus tam tikroms krizėms, negandoms, marui, karui, infliacijai, energetikos kainų šuoliui. Jeigu dabar nėra smegenų Vyriausybėje, aš siūlau pažiūrėti, ką daro kaimynai. Bent jau plagijuokite, darykite.

Lenkija yra Europos Sąjungos valstybė. Ką, jai negalioja Europos Sąjungos teisės aktai? Galioja. Kažkada po mėnesio neišsigando vidaus reikalų ministrė, pasipriešino galiojantiems teisės aktams arba numanomiems teisės aktams ir pradėjo apgręžti nelegalius migrantus. Tai kiek jūs

trypsite vietoje, valdantieji? Jūs gavote valdžią. Ar tik norite pasidaryti nuotrauką, įsidėti į feisbuką, truputį palaikyti valdžios vairą, jums nerūpi žmonės?

Galų gale valstybės biudžetas. Aš suprantu, jūs turite teisę neribotai skolintis. Tai įvarysite vėl valstybę į ragą. Skolindamiesi energetikos ištekliams atidėsite penkeriems metams. Jau J. Razma šiandien kalbėjo, kad reikės turbūt peržiūrėti. Ką mes sakėme tada? Kad neužteks „Igنيčiui“ pasiskolinti tų 180 mln., kad būtų atidėta penkeriems metams. Duosite vėl bankams uždirbti išaugusiomis palūkanomis. Vadinasi, su palūkanomis tie patys dujų vartotojai susimokės, gerbiamas Jurgi. Jūs puikiai žinote. Tai nekvailinkite. Jeigu neturite kompetencijos, žiūrėkite, ką daro kaimynai, ir mokykitės.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme visų, norinčių pasisakyti dėl motyvų. Balsavimas dėl įstatymo projekto. Kas pritariate 2-17 klausimui, įstatymo projektui Nr. XIVP-1319, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 44, prieš – 44, susilaikė 12. Įstatymo projektui po pateikimo nepritarta.

Ką darome su įstatymo projektu toliau? Apsisprendžiame alternatyviu balsavimu. Kas balsuojate už, balsuojate už tai, kad įstatymo projektas būtų grąžintas iniciatoriams tobulinti. Kas balsuojate prieš, balsuojate už tai, kad įstatymo projektas būtų atmestas.

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 45, prieš – 53. Įstatymo projektas atmestas.

16.02 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1334 (pateikimas)

Kitas ir paskutinis šios dienos darbotvarkės 2-18 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1334. Pranešėjas – G. Kindurys. Pateikimas.

G. KINDURYS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, tikrai daug argumentų dėl PVM tarifų energijai mažinimo išsakyta ir šiame, ir rytiniame posėdyje. Tik priminsiu, kad dujų kainos yra kur kas didesnės nei anksčiau. Centriniam šildymui taikomas 9 % lengvatinis tarifas. Nuo 2019 metų 9 % tarifas galioja malkoms ir kūrenamiems medienos produktams. Vyriausybė siūlo tam tikram laikotarpiui centriniam šildymui nulinį tarifą. Taigi galima teigti, kad būstus šildantieji dujomis yra ignoruojami dėl PVM lengvatos netaikymo.

Tai šildymui dujomis siūlome nustatyti 5 % tarifą. Tokiu atveju, kaip ir minėjau, nebus ignoruojami tie asmenys, kurie savo būstus šildo dujomis. Kodėl 5 %, kai, pavyzdžiui, malkoms ar centriniam šildymui yra 9 %? Todėl, kad dujos pabrango tikrai kur kas daugiau nei malkos, kurioms dabar 9 % taikomi. O nulinį todėl, kad vis dėlto mokesčius reikia surinkti.

Taip pat projektu siūlau 5 % lengvatinį tarifą energijai, kai elektrą tiekia nepriklausomi tiekėjai. Siūlau todėl, kad šiandien pažvelgus į esamas kainas, pavyzdžiui, „Igنيčiui“ šiandien tie, kurie naudojami kaip visuomeniniu tiekėju, moka 17 centų, o jeigu tik pasirašys sutartį, mokės 30 centų. Taigi tik pasikeičia sutartis, ir tiekėjas, ir įranga, ir sunaudojamas kiekis yra tas pats, o kaina yra dviguba. Todėl, manau, neteisinga, kad būtų toks kaip ir papildomas valstybės pasipinigavimas. Tiesiog dabar už kilovatvalandę moka 3 centus PVM'o, o išeis, kad mokės 5 ar 5,5 cento. Tai tiek dėl įstatymo projekto.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Jūsų paklausti nori keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia M. Majauskas. Jo salėje nematau. Kitas klausia K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Ačiū. Gerbiamasis pranešėju, jūs tiesiog numatote PVM tarifo lengvatas visiems buitinei energijos vartotojams. Ar negalvojate, kad tarp jų yra labai daug netaupiai naudojančių energiją, galbūt daug prisijungiančių perteklinių prietaisų, perteklinių įrenginių, kurie išpučia elektros sunaudojimą, o jūs taip paskatinsite juos ir toliau negalvoti apie taupymą, apie kokias nors investicijas į taupesnius įrenginius ir panašiai?

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Manau, tas klausimas yra visiems taikomas – tiek ir tiems, kurie naudoja centrinį šildymą. Pavyzdžiui, kad ir mūsų Seimo viešbutis. Aš gyvenu at-

sidaręs langą, nes kitaip neįmanoma. Dėl centrinio šildymo, pavyzdžiui, irgi tas pats, tad pakvieščiau visus taupiai naudoti – šilumos tiekėjus irgi, galima sakyti, gal nelabai tinkamas žodis, neapgaudinėti, kad duotų specialiai didelį energijos kiekį, kad būtų didesnės sąskaitos.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia V. Ažuolas. Ruošiasi R. Šarknickas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamasis pranešėjau, kaip jūs vertinate, kad politiniai sprendimai žmones verčia tyčia pasirinkti nepriklausomą tiekėją ir taip priverčia mokėti dvigubai didesnę kainą? Šiandien žinome, kad tie žmonės, kuriems dar leista nepasirinkti ir likti prie valstybinio tiekimo, moka 17 centų už kilovatą, o tuos, kuriuos prievarta verčia pasirinkti, moka beveik 30, o ir PVM valstybei daugiau sunėš. Ar negalvojate, kad tokį dalyką iš viso reikėtų atšaukti: neversti žmonių prievarta mokėti už elektrą daugiau ir grįžti visiems prie valstybinio tiekimo?

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Na, iš tiesų nepriklausomas tiekimas, jeigu nežiūrėtume į kainą, turbūt nieko baisaus, bet kadangi šiandien labai lengva, ir tai nėra slapta, palyginti, kad kainos skiriasi dvigubai, manyčiau, kad tikrai būtų išeitis šį dalyką apskritai panaikinti – ir kainą būtų reguliuojama, ir žinotume, kad tą kainą prižiūri reguliuojančios tarnybos. Tikrai, aš manau, šiandien būtų teisinga atsakyti nepriklausomų energijos tiekėjų įstatymiškai, nes tai sukėlė kainas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ir paskutinis klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Faktiškai panašų klausimą uždavė kolega. Bet tik tiek – prisiminkime neseną praeitį, kad kai buvo valstybinis tiekimas, kainos tikrai buvo visai kitokios, kol neatsirado pilna tų nepriklausomų tiekėjų, ir dėl to tai smogė žmonėms per kišenę. Tai akivaizdu.

G. KINDURYS (LVŽSF). Aš irgi pasikartosiu, kad tas įstatymas buvo priimtas, bet praėjus tam tikram laikotarpiui matyti, kad tai yra labai ydinga praktika. Tad būtų normalus veiksmas panaikinti įstatymo nuostatas, leidžiančias nepriklausomus tiekėjus.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiamas kolega, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakyti dėl motyvų nematau norinčių Seimo narių. Gal galėtume po pateikimo bendru sutarimu pritarti įstatymo projektui? (*Balsai salėje*) Girdžiu norą balsuoti. Balsuojame. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 47, prieš – 24, susilaikė 28. Įstatymo projektui po pateikimo nepritarta.

Alternatyvus balsavimas. Kas balsuojate už, balsuojate už tai, kad įstatymo projektas būtų gražintas iniciatoriams tobulinti, kas balsuojate prieš, balsuojate už tai, kad įstatymo projektas būtų atmestas.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 63, prieš – 36. Įstatymo projektas gražinamas iniciatoriams tobulinti. Tai buvo paskutinis šios dienos balsavimas prieš pačią svarbiausią dienos procedūrą, tai yra registraciją besibaigiant...

Atsiprašau, per šoninį mikrofoną – repliką po balsavimo J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, čia ne vieną projektą gražiname tobulinti, nes gal tikrai praeis kažkiek laiko, Vyriausybė išsakys savo poziciją ir gal su didesniu sutarimu mes ateisime maždaug už mėnesio, kaip tikimės, prie etapo, kai tam tikrus sprendimus dėl palengvinimo žmonėms padarysime. Kad ir čia, kolegos, paskutinis minėtas siūlymas dėl iš nepriklausomų elektros tiekėjų gaunantiems elektrą tikrai, manau, yra svarstytinas, bet tiesiog šiandien mes neturime atsakymų iš Vyriausybės apie mūsų galimybių ribas. Turint galima žiūrėti, kur yra jautriausios vietos, ir daryti sprendimus.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Per šoninį mikrofoną – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Aš manau, kad esant tokiems geriems orams po mėnesio baigsis šildymo sezonas, nebereikės spręsti, bet po mėnesio baigsis ir ypatingosios padėties pratęsimas. O tada, kai žmonės ateis su šakėmis, nori nenori, šiandien įsidėmėkite, sakau – privalėsite mažinti PVM maistui, šildymui, energetikos ištekliams, gal net ir akcizą!

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiami kolegos. Šie du pasisakymai buvo paskutiniai šią dieną prieš svarbiausią šios dienos procedūrą, tai yra registraciją besibaigiant vakariniam Seimo posėdžiui.

Iš viso užsiregistravo 95 Seimo nariai.

Kovo 15 dienos vakarinis Seimo plenarinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 144 STENOGRAMA

2022 m. kovo 17 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos! Prašom užimti savo vietas. Pradedame 2022 m. kovo 17 d. rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Skelbiu registraciją.

Užsiregistravo 115 Seimo narių.

Gerbiami kolegos, norėčiau pasveikinti mūsų kolegę L. Nagienę, švenčiančią labai gražų jubiliejų. (*Plojimai*)

Gerbiami kolegos, šį rytą mūsų posėdį iš balkono stebi Jo Ekscelencija Airijos ambasadorius ponas P. Makaivoras. Norėčiau pasveikinti jį. (*Plojimai*) Taip pat pasveikinti su Švento Patriko diena. (*Plojimai*) Dėkoju.

10.02 val.

Informaciniai pranešimai

Esame gavę Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ pareiškimą dėl naujo Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ seniūno pavaduotojo. Juo išrinktas A. Stončaitis. Sveikiname.

10.03 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. kovo 17 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas

Kolegos, darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Ar turite pastabų dėl darbotvarkės? Nematau norinčių kalbėti. Ar galime darbotvarkei pritarti bendru sutarimu? Puiku. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

10.03 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl aktyvių priemonių Ukrainos civilių gyventojų bei kritinės infrastruktūros saugumui užtikrinti“ projektas Nr. XIVP-1420(2) (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl aktyvių priemonių Ukrainos civilių gyventojų bei kritinės infrastruktūros saugumui užtikrinti“ projektas Nr. XIVP-1420(2). Kviečiu jį pristatyti P. Saudargą.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Vis dar rinkau parašus salėje. Atrodo, kad visi Seimo nariai nori paremti šią rezoliuciją, už ką esu labai dėkingas. Ukraina tikrai laukia šios rezoliucijos, bus dėkinga Seimui, nes parlamento žodis yra taip pat labai svarbus tarptautinėje diplomatijoje.

Mielieji, šiandien Rusija vis dar žudo Ukrainos civilius gyventojus, vis dar bombarduoja gyvenamuosius pastatus, ligonines, darželius, gimdymo namus, teatrus ir kitas slėptuves, kur nuo bombų slepiasi žmonės, taikosi būtent ten. Todėl mes turime žengti ryžtingą žingsnį į priekį. Bėgdami paskui Kremliaus diktuojamas sąlygas, mes šio karo nelaimėsime.

Kiekvienas rimtas sprendimas, rimtas žygis prasideda nuo pirmo žingsnio. Niekas turbūt vakar netikėjo, kad Europa gali taip vieningai ir griežtai priimti sankcijas Rusijai. Niekas vakar turbūt netikėjo, kad Rusija gali būti atjungta nuo SWIFT'o, niekas netikėjo, kad prie to prisidės

net ir Vokietija. Niekas netikėjo, kad tokios šalys kaip Vokietija, Švedija ir kitos ims tiekti Ukrainai ginklus. Tai buvo vakar. Šiandien mes esame visiškai kitokioje realybėje ir dalykai, kurie atrodė nepasiekiami, šiandien yra realūs. Todėl ir neskraidymo zona virš Ukrainos, apsaugant civilius gyventojus, kritinę infrastruktūrą, atominės elektrinės ir kita, kažkada bus realybė ir norime ją kuo greičiau pagreitinti. Žinoma, kol tai vyks, siūlome kuo sparčiau šalims, šalims, kurios nori ir gali, jungtis į koaliciją ir užtikrinti humanitarinius koridorius iš bombarduojamų Ukrainos miestų civiliams gyventojams saugiai pasitraukti, taip pat neskraidymo zoną virš atominių elektrinių.

Jums leidus, jei aš dar turiu minutę, aš norėčiau pagarsinti visą rezoliucijos tekstą, kad žinotume, už ką balsuojame. Gal ne visi spėjo įsigilinti. Gerbiama Pirmininke, jeigu aš viršysiu savo laiką, prašau mane stabdyti.

„Lietuvos Respublikos Seimas. Rezoliucija „Dėl aktyvių priemonių Ukrainos civilių gyventojų bei kritinės infrastruktūros saugumui užtikrinti“.

Lietuvos Respublikos Seimas, būdamas sukrėstas dėl civilių gyventojų aukų ir Rusijos kariuomenės apsiaustuose Ukrainos miestuose kilusios humanitarinės katastrofos; atsižvelgdamas į Ukrainos Prezidento 2022 m. vasario 28 d. prašymą Ukrainos oro erdvę paskelbti neskraidymo zona; sveikindamas Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 2022 m. kovo 2 d. rezoliuciją „Dėl agresijos prieš Ukrainą“; pabrėždamas, kad įvestos sankcijos Kremliaus režimui pakenks, bet jo nesustabdys, todėl Vakarami turi būti pasiruošę tvirtai atremti Rusijos agresiją; vertindamas Europos Sąjungos ir kitų Vakarų šalių įvestas griežtas sankcijas Rusijos Federacijai dėl jos vykdomos karinės agresijos prieš Ukrainą ir teikiamą finansinę karinę paramą Ukrainai; reikšdamas palaikymą Europos Sąjungos šalies kandidatės statuso suteikimui Ukrainai, smerkia Rusijos Federacijos, bendrininkaujant Baltarusijos Respublikai, vykdomą plataus masto karinę invaziją, vykdomus nusikaltimus žmoniškumui ir karo nusikaltimus prieš suverenią Ukrainą ir jos žmones, kai vykdomas iki šiol pasaulyje neregėto masto milijonus gyventojų turinčių miestų bombardavimas balistinėmis ir sparnuotomis raketomis, bombonešių oro smūgiais ir sunkiąja artilerija; reiškia palaiikymą Ukrainos gynėjams ir šalies piliečiams Ukrainos kovoje su neišprovokuota agresija ir neteisėtą karą pradėjusia Rusijos Federacija; reiškia visapusišką paramą Ukrainai, kovojančiai už savo laisvę, suverenitetą ir teritorinį vientisumą; ragina Jungtinių Tautų Organizaciją nedelsiant imtis veiksmų, užtikrinant neskraidymo zoną virš Ukrainos, siekiant išvengti didelių civilių aukų; kreipiasi į demokratinių valstybių parlamentus ragindamas, kad, kol bus ruošiamos techninės priemonės neskraidymo zonai užtikrinti, šios šalys siektų humanitarinių koridorių Ukrainos teritorijoje atidarymo, pirmiausia išnaudojant Jungtinių Tautų mechanizmą arba įsteigiant norinčių ir galinčių valstybių koaliciją, kad civiliai gyventojai galėtų saugiai išvykti iš karo veiksmų zonų bei Rusijos Federacijos neteisėtai užimtų ir kontroliuojamų teritorijų, bei būtų apsaugoti humanitarinės paramos konvojai, o virš minėtų teritorijų, taip pat virš Ukrainos atominių elektrinių bei branduolinių atliekų saugyklų oro erdvę paskelbtų neskraidymo zona; pažymi, kad neskraidymo zonos paskelbimas atvertų kelią imtis aktyvių priemonių, kad Jungtinių Tautų taikdariai galėtų užtikrinti humanitarinių koridorių ir Ukrainos atominių elektrinių bei branduolinių atliekų saugyklų saugumą; ragina demokratines valstybes tiekti Ukrainai ginkluotę, prioritetizuojant oro gynybos sistemas, kurios padėtų gelbėjant civilių gyventojų gyvybes; kviečia demokratinių valstybių parlamentus raginti savo šalių vyriausybes skelbti papildomų sankcijų Rusijos Federacijai bei Baltarusijos Respublikai, prisidedančiai prie Rusijos Federacijos karinių veiksmų Ukrainoje, įvedimą; ragina demokratines valstybes nedelsiant koordinuotai uždaryti savo oro erdvę ir uostus Rusijos Federacijos lėktuvams bei laivams; ragina Europos Sąjungos valstybes nares užtikrinti, kad valstybėms, fiziniams ir juridiniams asmenims, mėginantiems apeiti Europos Sąjungos sankcijas, būtų taikomos antrinės sankcijos; ragina Europos Sąjungos valstybes nares ir jų parlamentarus sutelkti didžiausią politinę paramą Ukrainai ir sudaryti sąlygas Europos Sąjungos institucijoms imtis veiksmų, kad Ukrainai nedelsiant būtų suteiktas Europos Sąjungos šalies kandidatės statusas ir pradėtas derybų procesas.“

Toks yra rezoliucijos tekstas, jam siūlau pritarti. Dėkoju opozicijos atstovams, teikusiems savo labai konkrečius ir konstruktyvius siūlymus, gerbiama G. Surpliui, gerbiama J. Jaručiui, S. Skverneliui, D. Šakalienei ir kitiems kolegoms, dėkoju P. Gražuliui, remiančiam mūsų rezoliu-

ciją ir sutinkančiam savąją atsiimti. Taip mes turime vieną jungtinę rezoliuciją, ją Seimas galėtų šiandien vieningai priimti. Laukiu jūsų klausimų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Labai ačiū, Pirmininke. Gerbiamas Pauliau Saudargai, iš tikrųjų labai svarbi rezoliucija, greičiausiai Jungtinės Tautos paskelbs neskraidymo zoną Ukrainos teritorijoje, bet štai noriu jūsų paklausti. Kiek Lietuva sumoka per metus už rusiškas dujas, naftą, elektrą? Kaip galėtumėte paaiškinti, kad iki šiol Lietuva, tai yra nei Gynybos komitetas, nei Vyriausybė, nėra pasiūliusi plano, kaip nustoti finansuoti Rusijos agresiją prieš Ukrainą, kaip atsisakyti energetikos išteklių, nors viską tam turime?

Mano klausimas būtų. Ar jūs žinote, kiek mes sumokame kasmet lėšų į Rusijos biudžetą už energetinius išteklius?

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas kolega. Na, iš tiesų klausimas labai svarbus, tikslus, bet ir šiek tiek keistas. Gerbiamas kolega, aš esu įsitikinęs, kad jūs dalyvavote svarstant Lietuvos energetinės nepriklausomybės strategiją. Ją mes jau atnaujintą, ko gero, priėmėme dar praeitą kadenciją, tuomet jūs taip pat buvote parlamentaras. Mielas kolega, Lietuva turbūt yra priekyje visos Europos Sąjungos pagal energetinę nepriklausomybę. Taip, bet čia yra pati didžiausia problema, jūs taikote į dešimtuką, nes Europos Sąjunga ir šiandien dar turbūt nėra radusi išeities, kaip nulypti nuo „Gazpromo“ adatos, kaip atsisakyti rusiškų dujų ir naftos. Taip, Rusija gauna milijardus iš Europos Sąjungos. Ko gero, antras svarbiausias aspektas, be karinių priemonių, yra energetinių resursų pirkimo iš Rusijos pilnutinis atsisakymas. Jeigu mes viena ranka remiame Ukrainą, bet kita ranka perkame iš Rusijos gamtines dujas ir naftą, taip mes režimą finansuojame. Sankcijos ilgainiui išsivadės, o poveikis sumažės.

Taigi aš tikrai jums pritariu, kad Europa turi ieškoti. Bet Lietuva yra radusi. Suskystintųjų gamtinių dujų terminalas stovi. Tai, ko gero, yra svarbiausias žingsnis Lietuvos energetinės nepriklausomybės istorijoje, tai yra suskystintųjų gamtinių dujų terminalas, užtikrinantis didžiąją dalį į Lietuvą importuojamų dujų, ir iš Rusijos mums jų pirkti nereikia.

Dėl elektros lygiai taip pat dideliais žingsniais vyksta sinchronizacija su kontinentiniais Europos tinklais, atsijungiant nuo BRELL'o. Tai jūs puikiai žinote. Pastaraisiais metais tik suintensyvėjo ši veikla. Pagaliau prisijungė latviai ir estai, jie suprato tą svarbą ir kuo sparčiau nori sinchronizuotis. Ukraina jau dabar yra priimta į Europos elektros sistemą, nors ten chaoso tikrai daugiau. Manau, kad Lietuva irgi ištikus krizei galėtų labai sėkmingai nuo to atsijungti ir prisijungti prie kontinentinės Europos. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū. Vytautai, Lietuva 3 mlrd. sumoka į Rusijos biudžetą pirkdama įvairiais pobūdžiais elektros energiją. Pastaruoju metu kiekis tik didėja, o įmokos didėja dar labiau. Tai reikėtų visiems žinoti.

Kitas dalykas, gerbiamas Pauliau, Lietuva nėra Europos Sąjungos priekyje, ji yra prie vidurkio. Dėl dabartinio aplinkos apsaugos ministro ir gruodžio mėnesį jo pasirašyto įsakymo mes dar ritamės į dugną. Todėl net 44 Seimo nariai turėjo kreiptis į Administracinį teismą, paduoti ministrą į teismą, kad jis pakeistų taisykles. Šis įsakymas riboja galimybes į rinką ateiti naujiems dalyviams.

Mano klausimas yra toks. Kodėl valdančioji dauguma ne pirma parengė šį projektą? Tiek A. Zuokas, tiek G. Surplys, tiek visi kiti 2 savaites jus spaudė, kad ši rezoliucija, rezoliucijos tekstas būtų parengtas. Kodėl jūs, valdantieji, delsėte parengti šią tekstą, įregistruoti prieš 2 savaites? Tai yra oficialu. Kaip žinote, susirašinėjimas ir kalbėjimas su jumis vyksta jau 2 savaites.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, man atrodo, kad mūsų, Seimo, Užsienio reikalų komitetas yra jau priėmęs rezoliuciją ir ji didele apimtimi sutampa ir su šios rezoliucijos nuostatomis. Taigi, tikrai negalima sakyti, kad valdančioji koalicija, beje, kartu su opozicija... Man atrodo, Užsienio reikalų komitetas vieningai čia (neduos sumeluoti), URK'o nariai, atrodo, linksi galvas, vieningai buvo pritarta tai rezoliucijai. Parengėme, sudėjome visas reikalingas nuostatas. Dėkojame opozicijos nariams, kurie prisijungė prie šios iniciatyvos. Geriau vėliau negu niekada.

Dar aš norėčiau vieną repliką dėl Lietuvos pirmavimo energetinėje sistemoje. Pagal progresą, mielas kolega, mes tikrai pirmaujame. Mes nesame ta valstybė, kuri galėjo šimtmečius kurti

savo demokratinę valstybę. Per 30 metų, turbūt labiausiai per pastaruosius 20 metų energetinės nepriklausomybės kryptimi buvo padaryti milžiniški darbai.

PIRMININKĖ. Klausia A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Gerbiamas kolega, ištis naudinga rezoliucija, šnekanti apie oro erdvės uždarymą, apie tai, kas mums visiems atrodo savaime suprantama ir natūralu, esant tokiai situacijai, tačiau tai nėra savaime suprantama mūsų kolegoms ir partneriams Vakaruose. Apskritai visas šitas konfliktas toks kaip raudonų linijų, kurias užsibrėžėme, braižymas. Jeigu pirmą dieną visi vadai pasako, kad ne, mes tikrai nesirengiame ten kariauti, tai tolesnės derybos su agresoriumi ar kažkokios šnekos išvis darosi labiau negu komplikotos. Tokių raudonų linijų buvo prisibraižyta ir pakankamai daug.

Mano klausimas jums būtų. Kaip jūs įsivaizduojate, kas dar turėtų įvykti Ukrainoje, kiek dar tūkstančių nekaltų žmonių turėtų žūti, kiek dar šimtų vaikų turėtų būti suplėšyti į gabalus, kiek dar pagyvenusių žmonių, moterų turėtų palikti savo namus, kad Vakarų partnerių galvose įvyktų tam tikras mentalinis lūžis, kad išitraukimas į šitą konfliktą turėtų būti visiškai kitokio mastelio ir visiškai kitos skalės? Kiek dar turi atsitikti tragiškų ir dramatiškų dalykų, kad žmonės, sėdintys į Vakarus nuo mūsų, suvoktų tai, kas šiuo metu vyksta Ukrainoje?

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas kolega. Klausimas turbūt yra retorinis. Aš pridedu prie jūsų nuogastavimų, kad ir šiandien žūsta civiliai ir jų dar gali žūti labai daug ir rytoj, ir artimiausiomis dienomis. Kodėl? Todėl, kad V. Putinas naudoja civilių žūtis greičiausiai kaip svertą deryboms ir kad pasiektų kažką su V. Zelenskiu prie derybų stalo, nes kituose frontuose jam nelabai sekasi. Karine prasme civilių bombardavimas neduoda jokios pridėtinės vertės. Jo armija dėl to nepasistumia nė per metrą, kad jis subombarduoja daugiabutį Kyjive ar ligoninę Mariupolyje – dėl to jis nepasistumia ir neįgyja karinio pranašumo, bet tai yra žvėriškas, nežmoniškas, protu nesuvokiamas būdas prispausti derybose. Aš linkiu ukrainiečiams atsilaikyti, o Vakarams būti griežtesniems, kad užkardytų šias beprasmes civilių žūtis.

PIRMININKĖ. Klausia M. Matijošaitis.

M. MATIJOŠAITIS (LF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, iš tiesų nuo vasario 24-osios gyvename naujoje geopolitinėje realybėje. Gal galėtumėte pasistengti struktūrizuoti paaiškinti čia sėdintiems ir abejojantiems (ne man) ir Lietuvos piliečiams, kokia nauda yra maksimaliai nukauti okupanto pajėgas dar Ukrainos teritorijoje ir Rusijos kariuomenei neleisti įžengti į kitas valstybes kaip Sakartvelas, Moldova ir galbūt net NATO, nes iš esmės neskraidymo zona yra kinetinis įsijungimas į karo veiksmus. Tai yra pagrindinė šios rezoliucijos žinutė.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, niekas... nė vieno žodžio šioje rezoliucijoje nėra apie siūlymą įsijungti į karą, raginti ką nors aktyviai veikti NATO pajėgas, ypač jei kalbame apie kitų trečiųjų šalių, tai yra šalių agresorių, teritorijas, tai Rusiją ar Baltarusiją. Niekas nesiūlo pulti ir niekas nesiūlo skelbti karo. Siūlymas yra užtikrinti civilių ir, beje, tų pačių Europos ir NATO, ir Jungtinių Tautų šalių narių piliečių, kurie vyksta ir veža humanitarinę paramą į Ukrainą, vyksta į jos teritoriją, saugumą ir gyvybę. Štai ką mes siūlome savo rezoliucija.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas pranešėjas. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Periname prie svarstymo stadijos. Diskusija. Diskusijoje užsirašė dalyvauti net šeši Seimo nariai. Aš norėčiau apibrėžti diskusijos laiką. Siūlau, kaip mūsų darbotvarkėje ir nurodyta, kad mes skirtume 20 minučių. Pirmas kalbės V. Gapšys. Prašom. V. Gapšys užsirašė kalbėti frakcijos vardu.

V. GAPŠYS (DPF). Gerbiama Pirmininke, gerbiama Seimo nariai, rezoliucijos teikėjai, pirmiausia noriu aiškiai pasakyti, kad Darbo partijos frakcija visiškai palaiko rezoliucijos tekstą ir džiaugiasi šia iniciatyva Lietuvos parlamente. Mes suprantame, kokia šiandien yra bet kokio palaikymo svarba įvairiomis formomis, tarp jų ir čia, mūsų parlamente, išreiškiamomis. Tačiau aš norėčiau atkreipti dėmesį į keletą dalykų, kurie toje rezoliucijoje galėtų būti dar stipresni, kurie šiandien jau nebepateks į šią rezoliucijos tekstą, bet pateks į mūsų protokolus ir pateks ateityje galbūt į kitus dokumentus.

Pirmiausia noriu paminėti, kad mes šiandien leidomės į diskusijas apie Lietuvos energetinį nepriklausomumą, tačiau manau, nors tai ir labai svarbi tema, turbūt tai ne šiandienos tribūnos pokalbių tema, tai turėtų būti mūsų komitetuose darbas, kurį mes turėtume daryti, kad būtume

energetiškai nepriklausomi. Bet šiandien yra svarbu, kad ir Ukraina galėtų išsaugoti tam tikrą energetinę nepriklausomybę arba ją įgauti. Mes matome Europos pastangas prijungti prie elektros tinklų ir sugebėti patiekti jai elektros energijos tada, kada jai jos labai reikia. Mes matome pastangas nukreipti dujas į Ukrainos teritoriją tam, kad ji galėtų atsilaikyti. Manau, kad tie dalykai taip pat turėtų būti šios rezoliucijos tekste. Deja, gal atsidurs kituose tekstuose ir mes tai matysime. Bet Ukrainos energetinis nepriklausomumas mums lygiai taip pat svarbus, kaip ir mūsų galimybės padėti karinėmis priemonėmis, suteikiant jai karinę paramą.

Aš manau, kad Jungtinės Tautos, pasirinktos šiandien, yra ta organizacija, kuri turėtų imtis dar didesnio vaidmens, nei iki šiol ėmėsi. Nors ir matome Tarptautinio Teisingumo Teismo pirmuosius sprendimus, laikinąsias priemones, kurios skirtos paaiškinti Rusijai, pasakyti, kad jos agresija yra neteisėta, aš manau, kad Jungtinėse Tautose mes turime dėti visas pastangas, kad ir Saugumo Taryboje būtų nuolat keliamas šis klausimas.

Puikiai suprantame Saugumo Tarybos sudėtį, puikiai suprantame, kad Rusija daugelį tų klausimų vetuos, Kinija greičiausiai balsuos prieš, bet mes turime pasauliui įrodyti, kad būtent tos šalys ir gina agresiją, kad būtent jos nusitaikiusios į Ukrainos suverenitetą ir tai yra neteisėta tarptautinė agresija. Todėl aš manau, kad mes, priimdami šiandien šią rezoliuciją, turėtume ją būtinai adresuoti ir Jungtinėms Tautoms, kad ten dirbantys ambasadoriai gautų tą tekstą ir matytų, kad Lietuvos parlamentas nori iš jų ryžto, palaiko jų veiksmus, kurie nukreipti prieš agresiją, ir rodo kelią ir priemones, kurių jie turėtų imtis.

Dar kartą išreiškiame rezoliucijos palaikymą, tikimės, kad jina šiandien bus priimta vienbalsiai, ir manau, kad tai bus vienas iš dokumentų, bet ne paskutinis, kuris bus nukreiptas prieš agresorių ir padės suvereniai Ukrainos valstybei. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėkoju ir už sutaupyta laiką. Toliau kviečiu V. Baką.

V. BAKAS (DFVL). Gerbiami kolegos, aš jau minėjau, rezoliucija iš tikrųjų teisinga, nukreipta į prašymą kitiems, pasakymą, ką kiti turi padaryti, Jungtinės Tautos, bet aš norėčiau pakalbėti apie tai, ką gi mes galime padaryti patys, kad padėtume Ukrainai laimėti ir mūsų karą ir padaryti mūsų šalį, mūsų regioną saugesnį. Norėčiau apgailestauti dėl chaotiškos mūsų nacionalinio saugumo ir užsienio, sakyčiau, politikos, gal daugiau išmanau nacionalinio saugumo. Tai svarbi rezoliucija, kuri šiaip leistų mums pasitarti, bet jos iniciatoriai ir rengėjai vis dar vakar registravo ją paskutinėmis minutėmis, paskutinėmis valandomis ir faktiškai nebuvo progos atkreipti dėmesį ir pažiūrėti plačiau į tai, ką gali padaryti Lietuva.

Vakar JAV prezidentas patvirtino milijardo vertės pagalbos paketą Ukrainai ir paskelbė Rusijos prezidentą V. Putiną karo nusikaltėliu. Labai konkretus veiksmas. Vakar Mariupolyje subombarduotas teatras, kuriame slėpėsi tūkstančiai žmonių. Vakar Ukrainos prezidentas V. Zelenskis, kreipdamasis į Jungtinių Valstijų Kongresą, paskelbė, paprašė kelių gyvybiškai svarbių dalykų, tai yra paskelbti neskraidymo zoną virš Ukrainos ir paskelbti embargą Rusijos prekėms. Kitaip tariant, jis pakvietė laisvą pasaulį nutraukti su Rusija visus prekybos santykius.

Bet, gerbiami kolegos, kaip atrodo mes, kaip atrodo mes, finansuodami iš esmės Rusijos karinę kampaniją. Ekspertų duomenimis, Lietuva per metus sumoka maždaug 3 mlrd. eurų už dujas, elektrą, naftą. Aš norėčiau paprašyti premjerės. Gerbiama premjere, norėčiau paprašyti jūsų pateikti dar tikslesnius skaičius, kiek mes ketiname sumokėti 2022 metais. Aišku, būtent šie pinigai, būtent energetikos ištekliai naudojami tankams, lėktuvams, raketoms, kurios sprogdina Ukrainos miestus ir žudo Ukrainos žmones.

Be abejo, tai nėra tik Lietuvos problema, yra ir kitų šalių, kurios stipriai priklauso nuo energetikos išteklių. Bet Lietuvai šis karas ir Ukrainos tautos kančia, ko gero, yra artimiausia, nes būtent mūsų saugumo, Baltijos šalių saugumo klausimas šiandien sprendžiamas Ukrainoje. Todėl aš niekaip negaliu suprasti, kodėl iki šiol nei Vyriausybė, nei už saugumą ir užsienio politiką atsakingi politikai nededa ant stalo plano, kaip atsikvėpti Rusijos energetikos išteklių.

Taip, nacionalinio saugumo, energetinio saugumo strategija buvo patvirtinta praėjusiais metais, nors kas buvo patvirtinta, bet pasaulis per vieną dieną apsivertė aukštyn kojomis, todėl reikia naujos strategijos. Kad ir kaip būtų, Ukraina per kelias dienas sugebėjo sujungti savo elektros energijos tinklus su Vakarų Europa. Lietuva nesugeba to padaryti ir net nesiruošia.

Gerbiami kolegos, aš kviesčiau teikti Seimui rezoliuciją dėl to, kad mes nustotume finansuoti Rusijos karinę pramonę, ir tai daryti nedelsiant, per naktį. Kviečiu kolegas L. Kasčiūną, kviečiu I. Šimonytę, P. Saudargą padaryti tai, kas priklauso nuo Lietuvos, nuo mūsų, ne nuo Jungtinių Tautų.

Antras pasiūlymas – dėti ant stalo ekonominių pasekmių švelninimo planą Lietuvos žmonėms. Ir dėl karo Ukrainoje kylančių kainų, ir dėl pasekmių, kurias gali sukelti energetinė nepriklausomybė. Bet to plano taip pat nėra.

Gerbiami kolegos, aš noriu pasinaudoti rezoliucijos viena nuostata, kuria raginama, mes raginame demokratiškas valstybes parlamentus raginti savo šalių vyriausybes skelbti papildomų sankcijų Rusijos Federacijai bei Baltarusijos Respublikai.

PIRMININKĖ. Laikas, gerbiamasis kolega.

V. BAKAS (DFVL). Kviečiu tai daryti mums patiems, pradėti nuo mūsų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Į tribūną kviečiu P. Gražulį.

P. GRAŽULIS (LRF). Laba diena, gerbiama Pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Tai, ką prieš tai išsakė V. Bakas ir klausimą ta pačia tema uždavė R. Žemaitaitis, yra priekaištai mums. Ši rezoliucija yra nukreipta į tai, ko beveik kiekvieną dieną prašo Ukrainos prezidentas V. Zelenskis: apsaugokite mūsų oro erdvę. Ir Estija išgirdo, ir Estija pirmoji priėmė rezoliuciją ir paragino Jungtines Tautas, kad jos kreiptųsi ir kad būtų apsaugota Ukrainos oro erdvė.

Atsižvelgdamas į tai irgi užregistravau projektą – tokia pačia, kaip Estijoje buvo priimta, tačiau P. Saudargas su kolegomis paskambino ir sakė, užregistruojame platesnę rezoliuciją, ir aš ją atsiėmiau. Čia mes neturime lenktyniauti, bet siekti rezultato. Mes tikrai matome, kad Vakarai, matydami agresyvią Rusijos politiką, nesiėmė jokių sankcijų prieš Rusiją. Matėme Krymo, Luhansko, Donecko okupacijas. Matėme Gruzijoje, matėme Moldovoje dalies teritorijų atplėšimą ir Vakarai toliau flirtavo su Rusija: pirko energetinius resursus, milijardus ar net bilijardus mokėjo ir taip, kaip sakoma, finansavo Rusiją. Šiandien aš manau, kad ne tik žodžiais, bet jau realiais darbais Rusija bus izoliuota. Taip pat ir Lietuva ieškos galimybių, kaip atsisakyti energetinių resursų iš Rusijos. Ne paslaptis, kad nors ir atplėšti buvo Luhanskas, Doneckas ir Krymas nuo Ukrainos, Ukraina irgi pirko dujas ir energetinius resursus iš Rusijos, nes neturėjo kitokio pasirinkimo arba jis buvo labai mažas. Manau, kad visos valstybės padarys pamokas.

Ką Lietuva daugiau galėtų padaryti? Mano manymu, Lietuva galėtų nacionalizuoti visas rusiško kapitalo įmones, veikiančias Lietuvoje. Jas nacionalizuoti ir parduoti, o pardavus pinigus, lėšas skirti Ukrainai, tam, ką padarė Rusija, kad būtų atstatyta Ukraina. Tai būtų teisingas ir ryžtingas Lietuvos Vyriausybės žingsnis. Jeigu reiktų įstatymo pataisų, tokias įstatymo pataisas reiktų priimti.

Taip pat noriu pasidžiaugti ir šiandien jau prabudau šiek tiek geresnės nuotaikos, kai pasakaičiau, kad ponas S. Lavrovas skrido į Pekiną ir apsisuko pusiaukelėje, nes Kinija jo nepriėmė. O Kinijos ambasadorius Amerikoje pasakė, ir viešai Amerikos spaudoje, kad mes dėsime visas pastangas, kad Ukrainoje karas baigtųsi, kad būtų išvesta Rusijos kariuomenė. Rusija visiškai izoliuojama. Izoliuojama net didžiausios jos partnerės ir kolegės Kinijos. Kinija suprato: jei ji ir toliau remtų karą Ukrainoje ir palaikys, ji taip pat bus izoliuota. Manau, kad šis veiksmas taip pat yra labai svarbus tarptautiniame kontekste. Tikėkimės, kad ši rezoliucija, kurią mes priimame, tai yra prašymas Ukrainos prezidento V. Zelenskio, kad šią rezoliuciją išgirs ir kitos pasaulio šalys, ypač NATO šalys, ir tikrai bus apsaugota Ukrainos oro erdvė.

PIRMININKĖ. Kviečiu E. Gentvilą.

E. GENTVILAS (LSF). Kolegos, turbūt reikia pritarti daugeliui pasakytų minčių apie Vakarų bestuburiškumą, kartais turbūt galime taip pasakyti. Čia ir „Nord Stream 1“, ir „Nord Stream 2“ atvejais rodo, kad Vokietija tikėjosi pakonkuruoti europinėse rinkose gaudama pigesnes dujas ir nepajuto, kaip atsisėdo ant adatos. Kritikuodami Vakarus, mes turime nepamiršti, kad ir mes patys Lietuvoje esame padarę visokių kompromisų arba ko nors nepadarę. Na, pavyzdžiui, Rusija 2014 metų rugpjūtį įvedė embargą lietuviškiems maisto produktams, trukdė sienos kirtimo procedūras. Kaip juokaudamas sakyčiau, gal tik „Judexo“ koldūnai lengvai keliavo į Rusiją. Tačiau

Lietuva tada nesiėmė kokio nors radikalaus atsako – derybos, ėjimas kaip nors žiūrėti, apeiti tas procedūras.

Na, mes irgi įvairiais kadencijų laikotarpiais taikstėmės, žiūrėjome, ieškojome *real politic* galimybių ir taip toliau. Būdavo ir kitokių atvejų, kad pabandydavome kur nors griežčiau, tai ką išgirsdavome apie tuos siūlymus kiek nors griežčiau su Rusija ar Baltarusija elgtis? Na, isterikais pavadinami, pasakoma, kad tipiškas jūsų lozungas „Rusai puola“, baikite gąsdinti tautą, reikia draugauti su kaimynais, nedidinkite įtampos ir taip toliau. Dar visiškai neseniai čia, iš Seimo tribūnos, skambėjo tokie dalykai: kodėl A. Lukašenka taip bendrauja su Rusija prieš Ukrainą? Todėl, kad mes A. Lukašenkai neištiesėme rankos, todėl, kad mes pasakėme, kad nepripažįstame prezidento rinkimų rezultatų. Taigi čia, šitoje Seimo tribūnoje, prieš 2 savaites skambėjo tokie dalykai, maždaug mes kažką ne taip padarėme. Man atrodo, kad mes irgi daug ko nepadarėme ir dabar žiūrėkime, ką galime padaryti.

Visiškai teisingai, NATO nesiima uždaryti oro erdvės, tai yra paskelbti neskraidymo zonos, visi suprantame rizikas, kas galėtų atsitikti, jeigu NATO to imtųsi, bet yra kitas instrumentas – Jungtinių Tautų Organizacija. Estai nuėjo šituo keliu, Lietuva irgi turi pagalvoti, kaip prisidėti prie tų raginimų. Šiandien, berods, šaukiama Jungtinių Tautų Saugumo Taryba, čia dar gali atsitikti visokie veto, bet vėl nueis į Generalinę Asamblėją, kur vetavimo teisės nėra. Aš tikiu, kad tas instrumentas vėluojant, bet bus įjungtas. Todėl, aišku, pasisakau už šitą rezoliuciją. Prisiminkime visiškos taikos metus. 2014 m. liepos 17 d. Malaizijos lainerio katastrofa, štai tada numušta. Kaip mes galime pasitikėti, juo labiau kad matome Mariupolio tragedijas ir kitus dalykus šiandien. Aišku, kad mes turime siekti, kad būtų įvesta neskraidymo zona, ir taip apsaugoti tiek Ukrainą kaip valstybę, tiek jos ginkluotąsias pajėgas ir, žinoma, pirmiausia civilius žmones.

Kolegos, manau, kad puiki rezoliucija, nepulkime ieškoti kaltinimų kaip nors suasmenintai, nemanykime, kad Vakarai čia yra visiškai degradavę. Mes matome, kaip pradeda suprasti – ei, jūs, lietuviai, buvote teisūs, pasirodo, jūs nesergate paranoja, pasirodo, jūs buvote tiesiog gyvenimo užgrūdinti realistai, kurie matėte tuos pavojus, kuriuos Vakarai pamatė tik šiais metais. Ačiū už rezoliuciją.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, visi, norintys pasisakyti diskusijoje, pasisakė. Taigi pereiname į priėmimo stadiją.

Dėl vedimo tvarkos – K. Mažeika. Prašau.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, Pirmininke. Aš tik vieną patikslinimą noriu. Nežinau, ką E. Gentvilas prieš 2 savaites veikė šioje salėje, kai jis sakė, kad čia kažkas buvo kalbama, na, mes visi turbūt žinome, kad prieš 2 savaites Seimo posėdžių nebuvo. Tai nežinau, gal patikslinkite laiką, kada kas ką sakė čia, bet tikrai čia buvo netiesa.

PIRMININKĖ. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Jeigu galima. Kaip aš sakiau, aš nenoriu suasmeninti. Pačiam aš ištraukčiau vieno Seimo nario pasisakymo stenogramą ir pakalbėsime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taigi, gerbiami kolegos, motyvai priėmimo stadijoje. Dėl motyvų visi užsirašė kalbėti už. Ar visi nori kalbėti, ar galime pereiti prie balsavimo? Norite kalbėti? (*Balsai salėje*) Balsuojame, ar ne, be motyvų.

Taigi kviečiu užimti savo vietas, gerbiami kolegos, kviečiu užimti vietas. Balsuodami apsispręsimė, ar pritariame rezoliucijai be pataisų. Kas pritariate rezoliucijai be pataisų, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šios rezoliucijos priėmimas

Užsiregistravo 100, balsavo 100, pritarta vienbalsiai. Rezoliucija priimta. (*Gongas*) (*Plojimai*)

Dėkoju, kolegos. Replika po balsavimo – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Žinoma, šiandien nesinorėjo replikuoti E. Gentvilui, bet jis tos replikos nusipelnė. Pone Eugenijau, jūs pažiūrėkite: norėdami sumažinti Amerikos valstybės priklausomybę nuo Rusijos dujų, šiandien derasi net su Venesuela. Ar jūs to nežinote? Ir pripažinkite kalbę, kad valdančioji dauguma padarė viską, kad V. Putinui į glėbį atiduotų Baltarusiją ir taip pat...

(*Balsai salėje*) Nenorėjau to kalbėti, bet, pone, jūs išprovokavote. Ir prisiimkite tą atsakomybę! Su A. Lukašenka!

PIRMININKĖ. E. Gentvilas – replika po balsavimo.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamieji, kaip aš sakiau, aš nenoriu suasmeninti ir nenoriu sakyti, kas kaltino mus nepagarba A. Lukašenka. Dabar atsistojo žmogus ir pats prisipažino, kad vasario 24 dieną kalbėjo būtent taip, kad mes patys pastūmėjome A. Lukašenką. Petrai, nepyk, nenorėjau tavęs išduoti. Išsidavei. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, replikomis apsikeitėme.

10.40 val.

2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIV-745 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1382 (antrasis svarstymas)

Keliaujame toliau. Darbotvarkės 1-4 klausimas – 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1382. Antrasis svarstymas. Svarstymo stadijoje diskutuoti užsirašiusiųjų nėra.

A. Skardžius kalbės dėl motyvų. Motyvai už. Prašau.

A. SKARDŽIUS (*DPF*). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Aš tikrai sveikinu visus pagaliau pajudėjus link didesnio mūsų gynybos finansavimo ir labai tikiuosi, ką kalbėjo viešai Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas M. Majauskas, kad kiekvienas euras, skirtas gynybai, bus panaudotas efektyviai, nes nenupirkta „Javelinas“ ar nenupirkta „Stingeris“, ar pagaliau paprasčiausias šovinis yra mūsų gynybos silpninimas. Aš jau nekalbu apie buvusius pirkimus, apie ištaškytus gynybos pinigus „auksiniams“ šaukštams ir išsigyjant visokius kitokius pirkinius.

Pasisakydamas už noriu pasakyti, kad galbūt iš šių lėšų teks papildomai finansuoti ir Vadovybės apsaugos departamentą. Kadangi pirmieji asmenys – Seimo Pirmininkė ir Ministrė Pirmininkė – įstojo į Šaulių sąjungą tą garbingą Kovo 11 dieną, už jas turės atsišaudyti Vadovybės apsaugos departamento pareigūnai. Pasisakau už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Gerbiami kolegos, siūlau šį projektą svarstyti ypatingos skubos tvarka. Ar galėtumėte pritarti tokiam pasiūlymui? Dėkoju, pritarta. Taigi balsavimas priėmimo stadijoje dėl šio projekto bus balsuoti numatytu laiku. Dėkoju.

10.43 val.

Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1383(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1383(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Šį įstatymo projektą sudaro du straipsniai. Dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Motyvai. Už kalbės A. Vinkus. Už kalba M. Majauskas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Mieli kolegos, iš tiesų svarbus įstatymo projektas, sudarantis prielaidas pasinaudoti pelno mokesčio lengvata įmonėms, kurios teikia paramą Ukrainai, įskaitant ir Ukrainos valstybinėms institucijoms. Atitinkamai buvo pakoreguotas ir įstatymo projektas. Yra skaičiuojama, jog biudžeto netekimai iš viso sudarytų apie 4 mln. eurų. Aš manau, kad tai yra tikrai nedidelė suma, tikėtina, kad ji gali būti dar ir reikšmingai didesnė atsižvelgiant į Lietuvos įmonių geranoriškumą ir paramą Ukrainai. Tikrai manau, kad yra labai svarbus įstatymo projektas, būtų gerai, kad kuo daugiau įmonių pasinaudotų šia galimybe, todėl kviečiu visus balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Vinkus. Prašom. Motyvai už.

A. VINKUS (*LVŽSF*). Labai ačiū, gerbiama Pirmininke, už suteiktą galimybę pasisakyti. Motyvai už. Noriu, gerbiami kolegos, pabrėžtinai pasakyti, kad labai graži ir kilni mūsų valstybės ir

mūsų žmonių reakcija ir pagalba Ukrainai. Šiandien priėmimo stadiją pasiekęs Labdaros ir paramos įstatymo projektas, tikiu, tikrai bus priimtas, leis taikant mokesčių lengvatas kompensuoti dalį Lietuvos juridinių asmenų teikiamos paramos Ukrainai. Tokia įstatymo pataisa reikalinga todėl, kad pagal dabar veikiančias įstatymo nuostatas pelno siekiančių juridinių asmenų Ukrainos objektams pervestos lėšos ar perduotos materialinės vertybės nėra pripažįstamos parama ir joms negali būti pritaikytos mokestinės lengvatos. Pritariu, palaikau šį projektą ir kviečiu visus balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti, balsuosime numatytu laiku. Priemu, kad esame numatę balsavimą nuo 11 val. 45 min.

10.46 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2023–2025 metų vidutinio laikotarpio tikslo nustatymo“ projektas Nr. XIVP-1360(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2023–2025 metų vidutinio laikotarpio tikslo nustatymo“ projektas Nr. XIVP-1360(2). Priėmimo stadija.

Šį pakeitimą sudaro vienas straipsnis. Taigi motyvai. Už norėtų kalbėti A. Butkevičius. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Tikrai gal būčiau nekalbėjęs, bet noriu pasisakyti dėl šio įstatymo projekto dėl kelių priežasčių. Vis dėlto reikia suvokti, kad dabar Stabilitumo ir augimo pakto, kaip pasakyti, reikalavimai nėra taikomi visose Europos Sąjungos šalyse, euro zonos šalyse. Bet nuo kitų metų, jeigu Europos Komisija šios išlygos jau netaikys dėl karo, vadinasi, Lietuva turės pradėti taikyti 1 % struktūrinį fiskalinį deficitą. Tokiu atveju, aš manau, Finansų ministerija turėjo aiškiai pateikti savo viziją, kokiomis papildomomis tvariomis pajamomis yra numachiui finansuoti savo išlaidas. Šiandien Lietuva tarp visų euro zonos šalių einamųjų išlaidų srityje yra viena iš labiausiai didinančių, palyginti su bendrojo vidaus produktu. Tai turi savotiškos įtakos ir infliacijos augimui, o šiuo metu išlaidos yra dengiamos iš esmės infliacinėmis pajamomis.

Aš manau, kad šitas įstatymo projektas kitais metais gali sukelti labai dideles diskusijas kalbant apie viešųjų finansų planavimą, ypač kai prasidės biudžeto svarstymas. Jeigu, kaip aš minėjau, Europos Komisija jau taikys Stabilitumo ir augimo pakto, tikrai aš manau, kad Finansų ministerija turi parodyti lyderystę ir aiškiai pabrėžti, ar tai bus nauji mokestiniai įstatymai leisti, ar tai bus ženkliai mažinamos išlaidos kitų metų valstybės biudžete. Mano pasisakymas yra tam, kad kai kurie žmonės, ypač atsakingi už valstybės viešųjų finansų valdymą, vis dėlto atkreiptų į tai dėmesį. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visi motyvai išsakyti. Balsavimas yra numatytu laiku.

10.48 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 32, 64, 68 ir 108 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo X² skyriaus papildymo ketvirtuoju skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1385(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-7.1 klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 kelių straipsnių pakeitimo ir įstatymo X² skyriaus papildymo ketvirtuoju skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1385(2).

Šį pakeitimą sudaro šeši straipsniai. Nė dėl vieno iš jų nėra gauta pasiūlymų, pastabų, pataisų. Ar galime pritarti kiekvienam iš šių straipsnių bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Motyvai. Už užsirašė kalbėti šeši Seimo nariai. I. Kačinskaitė-Urbonienė – motyvai už. Prašom.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Dėl šio įstatymo projekto jau kalbėjau svarstymo metu, tai noriu tik pakartoti kelis svarbius akcentus. Džiaugiuosi, kad Vyriausybė pateikė paketą įstatymų projektų, susijusių su socialinės politikos įgyvendinimu būtent nuo karo bėgantiems asmenims. Apgalvota daug sričių, jos padės ukrainiečiams čia geriau

įsikurti. Tai ir būtinosios pragyvenimo išlaidos, išmokos joms padengti, taip pat vaiko pinigai, pašalpa mirus artimam asmeniui ir taip toliau.

Tačiau kodėl užsirašiau kalbėti. Mes tikrai palaikysime įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ ir kitų projektų paketą, siekdami sustiprinti ir paremti karo pabėgėlius, visapusiškai juos remdami, tačiau turėkime omenyje, kad didėjant nuo karo bėgančių asmenų kiekiui Lietuvoje daugėja ir įvairių klausimų, todėl reikalingas koordinavimas. Jau užvakar siūliau viešai Vyriausybei svarstyti galimybę įkurti bendrą koordinavimo centrą ar pavesti tai daryti atsakingai tarnybai tam, kad nuo pat atvykimo iki apgyvendinimo, įsikūrimo, darbo paieškos ir visų kitų dalykų pagalba būtų teikiama ir turint visą informaciją valstybės institucijoms ir kartu nenumetant visos atsakomybės ir tenkančių tikrai sudėtingų situacijų savanoriams. Todėl dar kartelį raginu Vyriausybę atkreipti dėmesį į Darbo partijos pasiūlymą dėl geresnės koordinavimo sistemos ir geresnės padėties užtikrinimo pabėgėliams nuo karo Lietuvoje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. M. Lingė – motyvai už.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėkoju. Prieš porą dienų svarstymo stadiją perėjo šie įstatymai, visas įstatymų paketas, ir per tą laikotarpį, nuo mūsų paskutinio svarstymo, įregistruota papildomai virš 4 tūkst. nuo karo bėgančių žmonių, kuriems pagalbos reikia jau šiandien. Faktiškai kas 40 sekundžių mūsų valstybėje registruojamas naujas iš Ukrainos pabėgęs žmogus, kuriam jau šiandien reikia spręsti socialinius klausimus, reikia spręsti dėl jo neįgalumo, vaikų išlaikymo klausimų, pensijų klausimų. Visas šitas paketas būtent tai ir aprėpia, todėl tikrai svarbu, kad jau kaip ir esame pakeliui priimti tuos sprendimus.

Be abejo, sprendimų bus ir daugiau, koordinavimas vyksta, man atrodo, 24 valandas per parą. Įvairios institucijos tikrai ieško iškilusių klausimų pačių geriausių sprendimų, ieško priimtinausio būdo, kaip greičiau suteikti pagalbą. Be abejo, klausimai pildomi, klausimai pildomi ne tik tais, kuriuos reikia spręsti, bet ir atsakymais. Kartu su savivaldybėmis, su padedančiomis nevyriausybinėmis organizacijomis tie sprendimai tikrai yra pakeliui ir, man atrodo, mes dar ne kartą grįšime ir šitoje salėje prie šių klausimų sprendimų, kai tik iškils šitas poreikis.

PIRMININKĖ. Motyvai už – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų tikrai tenka pasidžiaugti, kad Vyriausybė gana operatyviai paruošė teisės aktus, ir ypač tenka pasidžiaugti ta vienybe, kuri šiuo metu yra, ypač susijusia su nevyriausybininkų veikla. Kas lankėsi pabėgėlių priėmimo centruose – iš tikrųjų darbas vyksta gana organizuotai. Reikėtų padėkoti ir tiems žmonėms, nes kai teko domėtis, tai bent keli tūkstančiai žmonių užsiregistravę kaip pavėžėjai, kurie atveža tuos asmenis, kurie galbūt daugiau čia, Vilniuje, registruojasi, į regionus ir tokiu būdu prisideda prie problemos sprendimo.

Taip pat tenka padėkoti ir savivaldybininkams, nes ir socialiniai skyriai, teko domėtis, taip pat aukodami savo laiką ir dieną, ir vakare dirba su pabėgėliais, teikia jiems pagalbą. Aišku, šitas prisidėjimas, kuomet mes įjungsimė visą socialinę sistemą dėl išmokų ir savivaldybėms teiksime finansus tam, kad būtų finansuojamos reikiamos išmokos, tikrai prisidės. Visiems sėkmės prisidedant prie mūsų bendro darbo, padedant mūsų draugams iš Ukrainos.

PIRMININKĖ. Motyvai už – K. Vilkauskas. Jo salėje nematau. L. Kukuraitis – motyvai už.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, Pirmininke. Iš tiesų geras, laiku, teisingas paketas. Sveikinu Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją dėl lyderystės ir greito sprendimo, kad maksimaliai sulygintume pagalbos formas tiek Lietuvoje gyvenantiems, tiek tiems, kurie atvyksta iš karo zonų. Tačiau reikia pasakyti, kaip ir gerbiamas komiteto pirmininkas Mindaugas minėjo, kad iššūkiai labai sparčiai auga ir vien sąlygų suvienodinimas greičiausiai yra nebepakankamas. Šiuo metu mes turime turėti sisteminius sprendimus dėl būsto iššūkio, nes tas savanoriškas priėmimas yra tik laikinas sprendimas, nes užsitęsęs ilgiau karo ar sudėtingai situacijai Ukrainoje tikrai turėsime surasti būdų, kaip tuos beatvažiuojančius, o jau ir atvažiavusius apgyvendinti tvariai. Dėl būsto sisteminio sprendimo trūksta. Užimtumo iššūkius žinome, yra svarstoma, ieškoma, tačiau irgi kol kas neturime ant stalo. Dėl švietimo ir sveikatos iššūkių – taip pat. Mąstant apie visus sistemų optimizavimo planus, kurie planuojami šioje pavasario sesijoje, irgi greičiausiai reikia peržiūrėti ir surasti sprendinius, atsižvelgiant į pakitusią situaciją.

Taigi visiškai pritariu, kad reikalinga nacionalinė savivaldybes jungianti pagalbos, paramos, o ir apskritai veiksmų koordinavimo sistema, ir čia turime visi... Jeigu tokie planai būtų, mes visi prisidėtume. Skatiname, kad jie atsirastų kiek galima greičiau. O projektams pritariame.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Visi kalbėjo už. Balsuosime numatytu laiku.

10.56 val.

Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1387(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas yra susijęs 1-7.2 klausimas – Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1387(2). Taip pat taikoma skubos tvarka. Šį projektą sudaro du straipsniai, dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu abiem? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusiųjų nėra. Apsispręsiu balsuoti numatytu laiku.

10.56 val.

Paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 5 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1388(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7.3 klausimas – lydimasis Paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 5 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1388(2). Šį projektą sudaro du straipsniai. Pastabų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusiųjų nėra. Balsuosime numatytu laiku.

10.57 val.

Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 1 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-1389(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7.4 klausimas – taip pat lydimasis Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 1 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-1389(2). Šį pakeitimą sudaro du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašę G. Paluckas. Salėje jo šiuo metu nėra, taigi apsispręsiu balsuoti numatytu laiku.

10.57 val.

Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1390(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7.5 klausimas – Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1390(2). Šį pakeitimą sudaro du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusiųjų nėra.

10.58 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 15, 22⁴ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1391(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7.6 klausimas – Šalpos pensijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1391(2). Šį projektą sudaro keturi straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusiųjų nėra. Apsispręsiu balsuoti numatytu laiku.

10.58 val.

Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 23, 24 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1392(2) (priėmimas)

Susijęs 1-7.7 klausimas – Socialinių paslaugų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1392(2). Pakeitimo projektą sudaro penki straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta nė dėl vieno. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra.

10.58 val.

Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1393(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7.8 klausimas – Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1393(2). Projektą sudaro du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra.

10.59 val.

Civilinio kodekso 3.242 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1386(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-7.9 klausimas – Civilinio kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1386(2). Svarstymas. Svarstymo stadijoje norėčiau pakviesti gerbiamą Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką. Prašom.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, komitetas šį projektą apsvarstė kovo 15 dieną. Tai yra pataisa, kuri numato galimas išimtis iš Civilinio kodekso nuostatų, iš Civilinio kodekso normų. Jos gali atsirasti Užsieniečių teisinės padėties įstatyme. Už tokią Civilinio kodekso pataisą visi penki dalyvavusieji posėdyje balsavo už.

PIRMININKĖ. Motyvai. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Taigi balsuosime numatytu laiku. Primenu, kad balsavimas numatytas nuo 11 val. 45 min.

11.00 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 17, 25, 27, 35, 37, 39, 45, 47, 51, 90 ir 92 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1365(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo projektas. Priėmimo stadija. Taip pat taikoma skubos tvarka. Projektas Nr. XIVP-1365(2). Priėmimas pastraipsniui. Šį pakeitimo projektą sudaro 13 straipsnių. Nė dėl vieno iš jų nėra gauta pasiūlymų. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Motyvai. Dėl motyvų užsirašė kalbėti A. Skardžius. Prašau. Motyvai už.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, Pirmininke. Labai lauktas įstatymas. Ne taip seniai, prieš keletą metų, priėmėme naują Viešųjų pirkimų kodeksą. Man dirbant Ekonomikos komitete teko prie jo nemažai dirbti su Viešųjų pirkimų tarnyba, bet visą laiką atsirasdavo naujų skylių. Tai energetikos sektoriuje prie informacinių sistemų ateidavo kompanijos iš Rytų, prisidengusios Vakarų valstybių kompanijų vardais. Matėme geležinkelių sistemoje, taip pat informacinėje valdymo sistemoje įvairiausių trukdžių.

Turbūt niekada priėmus šį įstatymą nebeprisikartos tokia gėdinga Lietuvos patirtis kaip 2012 m. rugpjūčio 29 d. sudaryta sutartis su Kremliaus Rusijos naftos kompanijos „Lukoil“ kompanija „Litasco“. Pagal ją buvo perduota valdyti faktiškai visą „Klaipėdos naftą“ šiai Kremliaus kompanijai. Ji priimdavo sprendimus, kas gali krauti Klaipėdos uoste, kas gali atvežti krovinius būtent į šias „Klaipėdos naftos“ talpyklas. Pats direktorius neturėjo net leidimo dirbti su įslaptinta informacija ir visa tai buvo dangstoma pačiu aukščiausiu lygiu.

Tai ne kartą mes aptarėme ir Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete. Kremliaus kompanija „Klaipėdos naftą“ valdė trejus metus. Per tą laiką didžiulių nuostolių patyrė „Geležin-

keliai“, Klaipėdos uostas. Kremlius priimdavo geopolitinius sprendimus mūsų strateginėje įmonėje „Klaipėdos nafta“. Tikiuosi, to tikrai nepasikartos priėmus šį įstatymą.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Balsuosime numatytu laiku.

11.03 val.

Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 37, 39, 48, 50, 52, 58, 98 ir 100 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1366(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8.2 klausimas, lydimasis, – Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1366(2). Šį pakeitimą sudaro 11 straipsnių. Nė dėl vieno iš šių straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra.

11.03 val.

Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 4, 6, 17, 24, 33, 34, 40, 44 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1367(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8.3 klausimas – Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1367(2). Jį sudaro dešimt straipsnių. Dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuosime numatytu laiku.

11.04 val.

Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 12, 13 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1351(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 trijų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1351(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Šį pakeitimą, šį projektą sudaro keturi straipsniai. Dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Balsuosime numatytu laiku.

11.04 val.

Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 23, 24 ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1160(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-10.1 klausimas – Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 trijų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1160(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Šį projektą sudaro trys straipsniai. Dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra.

11.05 val.

Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1161(2) (priėmimas)

Lydimasis 1-10.2 klausimas – Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1161(2). Vienas straipsnis. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Taigi balsuosime numatytu laiku. Šiek tiek lenkiame darbotvarkę.

11.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl specialiosios nepaprastosios padėties kontrolės komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIVP-1409 (pateikimas)

Dabar pradedame 1-11 klausimo svarstymą – Seimo nutarimo „Dėl specialiosios nepaprastosios padėties kontrolės komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIVP-1409. Kviečiu šį projektą pristatyti gerbiamą A. Širinskienę.

A. ŠIRINSKIENĖ (LRF). Laba diena, gerbiami kolegos. Remdamiesi Nepaprastosios padėties įstatymo 30 straipsnio nuostatomis, leidžiančiomis Seimui turėti specialius parlamentinės kontrolės mechanizmus, tai yra parlamentinės kontrolės komisiją, mes ir siūlome ją įsteigti šituo nutarimu, kuris dabar yra teikiamas. Kaip žinome, paskutinis nepaprastosios padėties paskelbimas įvedė gana didelius žmogaus teisių ribojimus, tiek ir pačių žiniasklaidos priemonių teisių ribojimus. Dėl to manytume, kad papildomi parlamentinės kontrolės mechanizmai būtų pravartūs.

Antra vertus, nepaprastoji padėtis, kaip ir ekstremalioji situacija, suteikia Vyriausybei tam tikras papildomas galimybes lengviau administruoti valstybės biudžetą. Vėlgi manau, kad Seimo priežiūra būtų taip pat tikslinga. Siūloma komisiją sudaryti iš 13 Seimo narių remiantis proporcinio frakcijų atstovavimo principu, tikintis, kad iki balandžio 30 dienos komisija pateiktų savo išvadas. Mielai atsakysiu į klausimus, jeigu jų yra.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiamai pranešėjai. Jūsų norėtų paklausti penki Seimo nariai. Pirmininkė klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiama kolege, mes, rengdami tą projektą, apie tai kalbėjome. Gal galėtumėte plačiau paaiškinti, kaip ir šnekėjome, nepaprastosios padėties metu Vyriausybės pinigų taškymą, ko gero, taip reikėtų įvardinti, tai yra ypač Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, kuri vieniems verslininkams žada, kitiems nežada, tai duoda paramą, tai atima, susigražina. Kaip jūs manote, ar čia nereikėtų netgi ir kitų tarnybų įsikišimo, tai yra būtent dėl pinigų skirstymo ir paskolų dengimo?

A. ŠIRINSKIENĖ (LRF). Nežinau, kiek tarnybų įsikišimo reikėtų. Manau, kad komisija turėtų galimybę paprašyti antikorupcinio vertinimo iš Specialiųjų tyrimų tarnybos.

Antra vertus, manyčiau, kad būtų svarbu stebėti ir valstybės skolos pokyčius.

Be to, kiek tenka girdėti iš kolegų, dirbančių finansiniuose, taip apibendrintai sakyčiau, Seimo komitetuose, netgi patys komitetai ne visą laiką gauna laiku informaciją tiek apie biudžeto įplaukas, ypač tas ne perteklines, o papildomas, kurios atsiranda išaugus akcizams ar mokesčių surinkimui, kada yra infliacija, tiek negauna ir pakankamai informacijos apie skolą. Matyt, tas papildomas parlamentinės kontrolės mechanizmas, kurį, jeigu Seimas sutiktų, turėtume, sudarytų galimybes visoms frakcijoms dalyvaujant turėti atsakymus į tam tikrus klausimus.

PIRMININKĖ. Klausia G. Paluckas. Salėje jo nėra. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiama pranešėja, sakykite, turbūt įvertinote aplinkybes, kad parlamentinę kontrolę gali atlikti ir komitetai. Galbūt atsakysite, kodėl, jūsų manymu, jau šiuo metu veikianti forma, kaip Kultūros komiteto ar kitų komitetų, kurie galėtų atlikti jūsų minimą parlamentinę kontrolę ir nereikėtų kurti komisijų, nes praeitoje kadencijoje tų komisijų iš tikrųjų turėjome daug... Man atrodo, kad ta komisijų konotacija, visuomenės nuomone, nėra pati geriausia. Galbūt būtų galima išnaudoti esamus instrumentus? Ačiū.

A. ŠIRINSKIENĖ (LRF). Vertiname ir iš tikrųjų yra problema ta, kad ne visų komitetų veikloje visos frakcijos vienodai atstovaujamos, tai yra frakcijos nevienodai tada turi galimybę prieiti prie tam tikros informacijos. Antra vertus, ne visi komitetai turi pareigą turėti leidimą susipažinti su įslaptinta informacija, kas vėlgi riboja komitetų veiklą, be to, kur vėlgi yra rizika, tarkime, jeigu būtų pavesta tokią priežiūrą vykdyti NSGK, tai yra komitetai, kurie karo Ukrainoje metu ir taip pakankamai apkrauti darbu, tai tie papildomi parlamentinės kontrolės procesai, matyt, dar labiau apsunkintų tą darbą. Todėl ir buvo apsispręsta siūlyti turėti tą instrumentą, kurį įgalina Nepaprastosios padėties įstatymas, priimtas tikrai labai seniai, bet, matyt, apgalvotai.

PIRMININKĖ. Klausia P. Gražulis. Jo salėje... (*Balsai salėje: „Yra, yra.“*) Atsisako. Dėkui. V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Dėkui. Gerbiamoji kolege, aš vis prisimenu, kai jūs kalbate apie laikinas tyrimo komisijas, kad praėjusioje kadencijoje buvo taip pat keletas sudaryta ir Konstitucinis Teismas pripažino, kad jūsų iniciatyva sudaryta komisija ir jos išvados yra neteisėtos, ir tuo atveju jūs gerokai pražiūrėjote, taip sakant, pro šalį, įvertindama visas teises pasekmes ir aplinkybes. Ar ši kartą geriau pasiskaitėte teisės aktus ir garantuojate, kad iš tikrųjų tokios komisijos sukūrimas atitinka Lietuvos Respublikos Seimo priimtus įstatymus ir iš esmės konstitucinę valstybės santvarką? Labai ačiū.

A. ŠIRINSKIENĖ (LRF). Kolega, aš manau, jūs, tokie šaunūs valdantieji, tikrai turėsite laiko komitetuose sužiūrėti, ko opozicija gal nemoka padaryti, be to savo pagrindinio darbo – kanapių. Manau, kad visi bendromis pastangomis tikrai pasieksime rezultatų.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiama kolege. Ar G. Paluckas norėtų paklausti? Prašom.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke, už suteiktą galimybę, nors ir vėlavau. Gerbiama kolege, ši iniciatyva, aišku, yra visos opozicijos, bet pamėginkime pasamprotauti, iš kur kyla tas toks valdančiųjų priešiškas tokiai demokratinei iniciatyvai, kuria sudaroma galimybė išsiveržti iš specializuotų komitetų apribojimų ir iš tikrųjų užtikrinti nepaprastosios padėties, sakykime, naudojamų priemonių priežiūrą labai demokratišku būdu? Iš kur tas toks priešiškas ir nepasitikėjimas kyla, sakykite?

A. ŠIRINSKIENĖ (LRF). Galbūt yra tam tikra ir viešumo baimė. Čia aš nenorėčiau labai daug spekuliuoti, bet komisijos ir papildomų parlamentinės kontrolės instrumentų buvimas užtikrintų ir tam tikrą didesnę viešumą ir skaidrumą. Tai tos baimės kyla galbūt ir dėl tų priežasčių. Aš tikrai negalėčiau atmesti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiama kolege, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus.

Motyvai. Už kalba R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Iš tiesų, gerbiama kolegos, tikrai kviečiu palaikyti tokio nutarimo projektą ir tokios komisijos sudarymą. Juolab akivaizdu, kad valdančioji dauguma kažką slepia, ne teikia informacijos, tai yra akivaizdu, kad jie piktybiškai nenori, kad šita informacija būtų išviešinta ir prieinama. Kaip savo laiku valdančioji dauguma nenorėjo, kad būtų sudaryta tyrimo komisija dėl „Snoro“ banko, nes toje pačioje tyrimo komisijoje išaiškėjo, kad nemaža dalis konservatorių arba jų vaikai prieš „Snoro“ banko bankrotą net sugebėjo pinigus atsiimti. Ar nebus taip, kad išaiškės tokia nemaloni situacija, kad valdant šitai valdančiajai daugumai... Kaip žinote, Lietuvos bendrojo vidaus produkto skola 2019 metais buvo 36 %, dabar Lietuvos bendrojo vidaus produkto skola sudaro 44,6 %, gal galėjau suklysti dėl skaičiaus, gali būti jau ir 45 %. Ką tai reiškia? Tai reiškia neatsakingo Vyriausybės pinigų taškymo politiką, kaip parodė Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir kitų ministerijų teikiami projektai, pavyzdžiui, sukurkime mokyklai kalbančią papūgą, skirkime kiek ten – 800 tūkst., 700 tūkst. skyrė, neaišku. Dabar buvo taškomi pinigai darbo vietų neva išsaugojimui ir sukūrimui. Išaiškėjo, kad ir vėl yra negeras dalykas.

Ir trečias variantas, dėl ko, manau, reikia sukurti šitą komisiją. Seimas, tiksliau, Vyriausybė sudaro komisiją dėl tvoros statymo Baltarusijos pasienyje (154 mln.) ir stebuklingu būdu paskiria kelis Seimo narius stebėti. Tai cirkas, ko gero, nebegali būti didesnis, kai vykdomoji valdžia paskiria leidžiamosios valdžios – Seimo narius į savo komisiją, o kai komisijos Seimo nariai paprašo Vyriausybės medžiagos dėl tvoros statymo, dėl finansų, įmonių, ataskaitų naudingumo ir panašiai, sako: mes jums nesuteiksime informacijos, nes jūs nesate subjektas, kad jį gautumėte. Aš manau, kaip tik reikia sudaryti šitą komisiją. Komisija galėtų viešai išviešinti vykstančius procesus Vyriausybėje, akivaizdu, kad pinigai pasisavinami iš fondų, iš institucijų ir iš kitų sukurtų schemų, todėl tikrai prašau...

PIRMININKĖ. Laikas, gerbiamas kolega. Dėkui. J. Razma – motyvai prieš.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiama kolegos, aš suprantu, kad kolegė A. Širinskienė šioje kadencijoje yra labai nelaiminga, kai nėra jokių tyrimo komisijų. Aš beveik būčiau linkęs suteikti tą džiaugsmą, kad atsirastų bent viena. Bet kažkaip reikėtų rasti rimtesnį pagrindą, o ne taip, kaip dabar kad siūloma.

Matau iš kolegos R. Žemaitaičio pasisakymo, kad opozicija pati nežino, ką čia nori tirti. Kažkokį skolos išaugimą? Turbūt kolega galėtų prisiminti, kad S. Skvernelio Vyriausybė pasiskolino

virš 5 mlrd. eurų. Mes Seime tą leidome ir nėra ką čia tirti. Toliau net „Snorą“ minime, dar kažką. Iniciatoriai lyg ir... (*Balsai salėje*) Taip, dar gyvūnus tirkime, pradedant nuo papūgų. Bet jeigu grįžtume prie esmės, kad siūloma tirti kažkokių teorinių opozicijos nuogastavimus dėl nepaprastosios padėties reikalavimų, tikrai aš nesiūlyčiau skirti komisiją dėl kažkokių teorinių nuogastavimų. Jeigu išryškėtų kokių nors praktinių problemų, taikant nepaprastosios padėties reikalavimus, tada gal ir svarstytume. Bet aš nematau, kad tuose reikalavimuose būtų kas nors tokio ypatingo.

Čia spekuliuojama dėl neva susirinkimų uždraudimo, kai yra labai aiškiai pasakyta, kad neleidžiami susirinkimai, kai rengėjai prašo jų dėl Rusijos palaikymo, dėl kokių nors žiniasklaidos draudimų, ribojimų. Viskas yra aiškiai parašyta, kad pagal Visuomenės informavimo įstatymo 19 straipsnį tik pagreitinti terminai ir visa kita.

Kolegos, tikrai nėra čia ką tirti. Jeigu jau labai norime kokią komisiją sudaryti, labiau būtų prasmė dėl Kauno korupcijos skandalo, bet čia Antikorupcijos komisija, aš manau, susitvarkys. O jeigu čia yra nuogastavimų dėl žmogaus teisių...

PIRMININKĖ. Laikas, gerbiamas kolega.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Paskutinis sakiny. Dėl galimai atsirandančių kažkokių pažeidimų yra Žmogaus teisių komitetas, jis galės pažiūrėti, jeigu bus kažkokių konkrečių faktų.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Dėl vedimo tvarkos A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (*LF*). Aš apie papūgą R. Žemaitaičiui noriu atsakyti. Ne pirmas kartas, kai *fake news* skamba šiame Seime. Bet aš galvoju, kad vieną kartą gal reikėtų paimti dokumentus ir pažiūrėti, kad nėra finansuojami tokie projektai, nors tokie projektai, kaip ir kiti šieno ravėjimo projektai, yra nuolatos teikiami. Kaip sakant, nieko čia naujo, bet norėtusi pažymėti, kad iš esmės gali šnekėti Seimo salėje visiems girdint bet ką, mesti mėšlo gabaliuką į kolegą ir tikėtis, kad jis prilips. Ačiū, nerodykite man tų savo telefonų, toliau šnekėkite tas nesąmones, tikiuosi, žmonės atsirinks.

PIRMININKĖ. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Kadangi buvo paminėta mano pavardė, reaguosiu į vieno kolegos audringus pasisakymus, pratęsdama kolegės A. Armonaitės mintį, kad šnekėti Seimo salėje galima bet ką. Mes irgi turėjome pavyzdį, kad yra žmonės klaidinami, jog kažkokia tyrimo komisija, nors tai yra parlamentinės kontrolės komisija, kuri yra sudaroma visiškai pagal kitą instrumentą, pagal kitą įstatymą.

Kitas dalykas: Vyriausybė iki šiol nėra pranešusi apie nepaprastąją padėtį Europos Tarybai. Tai irgi, matyt, papildomas argumentas, kodėl Seimas turėtų kreipti didesnę dėmesį, nors konvencija tą pranešimą labai aiškiai numato.

PIRMININKĖ. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Kaip sako, tiesa turi būti tiesa, gerbiama Aušrine, mano drauge ir kolege. Aš pacituosiu iš Ekonomikos ir inovacijų ministerijos oficialaus puslapio: rugsėjo mėnesį įsteigta UAB „Baltas sapnas“ pateikė paraišką 1,6 mln. eurų paramai gauti, o projektas interaktyvus, animatorinis – dirbtinio intelekto robotas-papūga. Paraiškos akcininkas, tas įdomiausia, rugsėjo mėnesį įsikuria, o lapkričio mėnesį gauna paramą. Ir kas yra steigėjas? Steigėjas yra Jungtinių Arabų Emyratų kompanija „DNC Consulting“. Apie ką jūs čia dabar norite pakalbėti?

Dabar dar įdomesnis dalykas. Paraiška: 2,8 mln. – UAB „Sarens Balticum“. Lygiai taip pat įkurta įmonė prieš paraiškos pateikimą. Neva sukurs naujos kartos kraną, vykdys tam reikalingus tyrimus ir eksperimentinę plėtrą. Ar jums neverta čia ištirti? Kolegos, vieniems dabar susakytą suma yra 5 mln., o jūs čia kažką sprendžiate dėl šilumos kainos?

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Komisija tam...

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Jurgi, aš nesakau, ar tam. Suformuluokime komisijai uždavinį ir atiduokime tarnybai.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, aš kviečiu kalbėti apie svarstomą klausimą. Replikos išsakytos, dėl svarstomo klausimo apsispręsimu balsuoti numatyta laiku. Balsavimas numatytas nuo 11 val. 45 min.

11.21 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15⁴ straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1421 (pateikimas)

Kadangi šiek tiek lenkiame darbotvarkę, aš norėčiau pakviesti gerbiamą J. Razmą pristatyti rezervinius klausimus. Rezervinis 1 klausimas – Seimo statuto dėl Seimo statuto vieno straipsnio pakeitimo projektas Nr. XIVP-1421. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Dabar Statuto pataisą paprašėte?

PIRMININKĖ. Taip, nuo rezervinio 1 klausimo, jei esate pasirengęs. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerai. Gerbiami kolegos, kaip turbūt visi žinote, Seimo valdyba priėmė sprendimą, kad laisvos Seimo viešbučio patalpos galėtų būti suteiktos apgyvendinti nuo karo bėgantiems ukrainiečiams, ieškantiems būsto. Ir Lietuvos gyventojai, ir įvairios organizacijos, žinoma, stengiasi pasiūlyti, ką gali, tai Seimas nelieta nuošalyje sprendžiant tą poreikį. Bet tam, kad įteisintume tą patalpų skyrimą, mažiausiai reikia Seimo statuto pataisos. Aš tokią pataisą ir siūlau. Jeigu jokios pataisos nepriimtume, tai Seimo statute yra vienareikšmiškai pasakyta, kad viešbutyje gyvenamosios patalpos skiriamos Seimo nariams ir jų šeimų nariams. Dabar yra siūloma papildyti tą Statuto straipsnį ir pasakyti, kad Seimo viešbutyje Seimo kanclerio sprendimu Valdybos nustatyta tvarka ir sąlygomis patalpos laikinai gali būti suteikiamos neatlygintinai naudotis nuo karo nukentėjusiems asmenims. Išlaidos, susidarysiančios gyvenant tiems asmenims, kompensuojamos Seimo valdybos nustatyta tvarka. Priėmę tą Statuto pataisą, mes jau galėtume informuoti Vyriausybę, kad yra apie dešimt laisvų butų, kuriuose gali apsigyventi ukrainiečiai karo pabėgėliai su šeimos nariais.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti K. Mažeika.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, Pirmininke. Ačiū, vicepirmininke, už iniciatyvą. Galbūt tai tikrai nėra bloga iniciatyva, tik klausimas, ar negali pasirodyti taip, kad vieną dieną ateis koks, pavyzdžiui, Daugiabučių namų bendrijos įstatymas, kur vienas, gyvenantis didesniame negu vieno kambario bute, į kitą kambarį turi priimti irgi privalomai kažką. Na, gal kad neatrodytų keistai. Bet suprantu, šiuo atveju tai turbūt tik Statuto pakeitimas, kad būtų galimybė, esant poreikiui, taip?

Tarkime, jeigu aš, Seimo narys, irgi turintis galimybę gyventi viename kambaryje, galėčiau tam tikram laikui leisti kam nors iš tų pabėgėlių apsigyventi savo kambaryje, kaip suprantu, tai irgi galiotų šiuo atveju? Ar kaip nors galite mane pataisyti, jei klystu?

J. RAZMA (TS-LKDF). Turėčiau šiek tiek patikslinti. Mes šiuo pasiūlymu nesprendžiame situacijos, kai Seimo narys pasikviečia trumpam laikotarpiui, gal norėdamas pagelbėti, kol ras ilgesniam laikui būstą. Čia kalbame apie laisvus viešbučių kambarius. Tiesiog jie yra laisvi, pagal Statutą jų kaip ir niekur kitur negalime panaudoti. Tik apie tokius atvejus mes kalbame.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau nėra užsirašiusių klausti. Motyvai. Prieš norėtų kalbėti A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Atsiprašau, Pirmininke, aš suklydau. Dėl projekto Nr. XIVP-1225 norėsiu kalbėti. Atsiprašau.

PIRMININKĖ. Gerai, dėkui. Tuomet dėl šio projekto pateikimo stadijoje apsispręsimе balsuoti numatytu laiku.

11.25 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1422, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1423 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės rezervinis 2 klausimas. Atsiprašau. Gal tuomet rezervinį 5 klausimą aš norėčiau paprašyti pristatyti. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1422. Jį pristatys gerbiamas J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamoji Pirmininke, jeigu neprieštarautumėte, aš galbūt kompleksiskai pristatysiu...

PIRMININKĖ. Gerai.

J. RAZMA (TS-LKDF). ...projektus Nr. XIVP-1422 ir Nr. XIVP-1423 dėl komitetų sudėties pakeitimo, nes jie yra susiję visiškai. Šiais projektais mes... Viena projekto pagal prašymą ir frakcijos teikimą tiesiog išbraukiame R. Žemaitaitį iš Europos reikalų komiteto sudėties, o kitu nutarimo projektu pakeičiame šio komiteto narių skaičių. Kai vieno nario nebelieka, tiesiog vietoj 25 parašome, kad šiame komitete dirba 24 Seimo nariai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taigi rezervinis 5 klausimas – projektas Nr. XIVP-1422 – pateiktas. Klausiančių nėra. Ar galime po pateikimo šiam techniniam projektui pritarti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, dėkoju.

Svarstymas. Ar galime pritarti taip pat bendru sutarimu? Primenu, kad tai techninis pakeitimas. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Priėmimas. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Taigi balsuosime numatytu laiku.

Taip pat buvo pateiktas rezervinis 6 klausimas. Klausti užsirašiusių nėra. Ar po pateikimo galime ir šiam techniniam pakeitimui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Ar svarstymo stadijoje galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Priėmimas. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsavimas numatytu laiku – jau netrukus.

11.27 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1424 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 7 klausimas – taip pat nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-1424. Prašom. Gerbiamas J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, vakar Europos reikalų komitetas išsirinko pavaduotoju Seimo narį V. Gapšį, jį mes neseniai paskyrėme šio komiteto nariu, tai šiuo nutarimo projektu tiesiog ir siūloma patvirtinti V. Gapšį Europos reikalų komiteto pirmininko pavaduotoju.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausti užsirašiusių nėra. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu.

Svarstymas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Priėmimo stadija. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Dėl rezervinio 7 klausimo balsuosime numatytu laiku.

11.28 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XIV-49 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1425 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 8 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-1425. Pranešėjas taip pat J. Razma. Toliau posėdžiui pirmininkaus pavaduotojas P. Saudargas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, praėjusiame, antradienio, Seimo posėdyje mes išbraukėme iš Priklausomybių prevencijos komisijos keletą opozicijos narių jų frakcijų teikimu ir Seimas priėmė atitinkamą nutarimą. Viena iš opozicijos atstovių buvo šios komisijos, na, reikia sakyti, formaliai dar yra, B. Petkevič yra šios komisijos pirmininko pavaduotoja. Natūralu, kai nebėra komisijos narė, tai turime formaliai išbraukti iš pavaduotojų. Tiesiog tai yra kitas nutarimas, tai ir teikiu tokį formalų išbraukimą.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Dėkoju gerbiamam pirmajam pavaduotojui. Norinčių klausti neatsiranda. Gal mes galėtume tada po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, po pateikimo pritarta.

Svarstymas. Ar yra norinčių pasisakyti? Atrodo, kad nėra. Gal, gerbiami kolegos, galime po svarstymo bendru sutarimu pritarti? Dėkoju, pritarta.

Priėmimas. Ar yra norinčių motyvus sakyti? Atrodo, kad nėra. Tada balsuosime numatytu laiku.

Mes matome, salėje yra gerbiamas L. Jonauskas. Gal galėtų savo projektą, jeigu... Kaip jūs manote? (*Balsai salėje*) Palaukite sekundėlę.

Pirmasis pavaduotojas per šoninį mikrofoną. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, darbotvarkėje buvo numatyta tikrai mažokai laiko projektui dėl PVM lengvatos šildymui kompensavimo. Jeigu mes šiek tiek turime papildomo laiko, pradėkime šį klausimą anksčiau. Man atrodo, mes galime nesuspėti per numatytą laiką.

PIRMININKAS. Dėkui už pasiūlymą. Labai konstruktyvus pasiūlymas. Tikrai labai daug užsirašė pasisakyti, todėl turbūt mums tenka jį ir pradėti svarstyti.

11.31 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 papildymo 125² straipsniu ir 125² straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1314(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-12 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo papildymo straipsniu ir pakeitimo projektas Nr. XIVP-1314(2). Gerbiamas M. Majauskas, Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas, kviečiamas į tribūną. Prašau, gerbiamas pirmininke.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, Seimo Biudžeto ir finansų komitetas atidžiai apsvarstė Vyriausybės pateiktą projektą ir konstatavo kelis dalykus.

Turbūt ne paslaptis, jog tai nėra pats elegantiškiausias sprendimas siekiant sušvelninti infliacijos padarinius, nes juo yra išleidžiamos viršplaninės pajamos netikslinant biudžeto, nustatomas efektyvus pridėtinės vertės mokesčio tarifas be konsultacijų su Europos Komisija, kaip to reikalauja pridėtinės vertės mokesčio direktyva, jis įsigalioja atgaline data (tas, matyt, irgi nėra įprasta) ir išskiriama viena šildymo rūšis iš visų kitų.

Tačiau tuo pačiu metu mes konstatavome, jog centrinis šildymas turi savo niuansų: jis yra privalomas, tu nuo jo atsijungti negali, jis yra neefektyvus ir jis tiekiamas valstybės. Valstybėje tokiomis aplinkybėmis nuo neefektyvios paslaugos rinkti papildomas pajamas nėra tikslinga. Tuo labiau, sumažinus pridėtinės vertės mokesčio tarifą pritaikius kompensaciją, visa nauda, nes reguliuojama kaina, atitektų vartotojui.

Taigi atsižvelgdamas į šias aplinkybes Biudžeto ir finansų komitetas balsavo ir priėmė sprendimą pritarti šiam įstatymo projektui. Balsavimo rezultatai buvo: 5 – už, 4 – prieš.

Kartu Biudžeto ir finansų komitetas, atkreipdamas dėmesį, jog šiuo sprendimu Vyriausybė išskiria vieną šildymo rūšį iš visų kitų, kreipėsi į Vyriausybę su prašymu peržiūrėti jau galiojantį kompensavimo mechanizmą, kuris šiuo metu yra taikomas 125 tūkst. žmonių, yra prieinamas tik nepasiturintiems, juo nėra diskriminuojama šildymo rūšis, ar tu dujomis, elektra, malkomis, ar centriniu šildymu šildaisi, jis yra prieinamas visiems, kurie šildosi skirtingomis rūšimis, tačiau tik tiems, kurie yra nepasiturintys. Taigi Biudžeto ir finansų komitetas sako, kad nediskriminuojant reikėtų plėsti šį kompensavimo mechanizmą taip, jog jis būtų prieinamas ir vidutines pajamas gaunantiems asmenims.

Labai panaši tvarka galioja tiek Latvijoje, tiek Estijoje. Latvijoje, pavyzdžiui, tokia kompensacija yra prieinama 170 tūkst. žmonių ir esant pusantro karto mažesnei populiacijai. Pritaikius tokį mechanizmą Lietuvoje, mažų mažiausiai turėtų gauti tokią kompensaciją bent 250 tūkst. žmonių. Taip būtų nediskriminuojama dėl to, kokia rūšimi šildomasi, ir būtų prieinama ir vidutines pajamas gaunantiems asmenims.

Toks buvo Biudžeto ir finansų komiteto sprendimas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Dabar pirmą diskutuoti kviečiu A. Gedvilą. Ar yra salėje gerbiamas A. Gedvilas? Prašau į tribūną. Aš nemačiau einančio žmogaus ir nuste-bau. Prašom. Diskusija iš tribūnos. Prašom.

A. GEDVILAS (DPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, nepaisant to, kad balsuosiu už įstatymo projektą, taip pat raginu, kaip ir komiteto pirmininkas kalbėjo, Vyriausybę nedelsiant parengti įstatymų pakeitimus, kuriais remiantis valstybės biudžeto lėšomis bent iš dalies būtų dengiamas PVM, kuris būtų pritaikytas visiems buitiniams energijos vartotojams, kaip jie apibrėžti mūsų šalies, Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme.

Išvardinsiu. Pirmą, tiekiamoms malkoms ir medienos produktams, skirtiems kūrenti. Antra, tiekiamai elektros energijai, įskaitant ir nepriklausomų elektros energijos tiekėjų tiekiamą elektros energiją. Trečia, gamtinėms dujoms, įskaitant suskystintas dujas balionuose. Ketvirta, į gyvenamąsias patalpas tiekiamam karštam vandeniui arba šaltam vandeniui karštam vandeniui paruošti ir šilumos energijai, naudotai šiam vandeniui pašildyti.

Kodėl tai yra svarbu? Kalbu tikrai ne apie savo ar jūsų šeimas. Remiantis Valstybės kontrolės išvada, dabartinis infliacijos šuolis, labiausiai nulemtas energetinių ir maisto produktų kainų, labiausiai veikia pensinio amžiaus ir mažas pajamas gaunančius asmenis. Didžiausią šių asmenų išlaidų dalį sudaro būtinosios išlaidos maistui, šildymui ir kurui. Atitinkamai sparčios infliacijos fone jų perkamoji galia mažėja ir gali išaugti skurdo rodikliai. Todėl labai tikiuosi, kad į visus mano minėtus argumentus kuo greičiausiai bus atsižvelgta. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Į tribūną kviečiu gerbiamą R. Žemaitaitį. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų valdančiąją daugumą turėčiau pasveikinti. Pasveikinti yra dėl ko. Jūs galų gale, kaip ir žadėjote per rinkimus, tesite savo žodį, tai yra viską suteiksime tiems, kurie už mus balsavo.

Šiandien jūs šią lengvatą taikote tik turčiams. Aišku, nes jie yra jūsų balsuotojai. Nes jeigu nebūtų turčių, ko gero, nebūtų ir konservatorių. Arba kitaip galėtume įvardinti šią lengvatą. Jeigu nepriklausai Konservatorių partijai, Liberalų sąjūdžio arba Laisvės frakcijai ar partijai, tau lengvata nepriklauso.

O dar įdomiau, kad šiuo projektu jūs tiesiog įteisiniate gyvulių ūkį. O gyvulių ūkis dėl ko susidaro? Jūs padarysite labai didelę diskriminaciją tarp žmonių, gaunančių pajamas. Kiekvienas žmogus šiandien Lietuvoje individualiai gauna skirtingas pajamas. Mes matome, kad šiandien skurstančių žmonių lygis didėja kiekvieną mėnesį, infliacija vis aukštyn ir aukštyn yra kylanti. Jūs šiuo projektu skurstančių žmonių procentą padidinsite iki 1 % ar 1,5 %.

Ogi paklauskite kaip? Kad jūsų nekritikuočiau ir pasakyčiau labai paprastai. Šiandien Seimo nario alga yra 2 tūkst. 170 eurų. Bazinė, be priedų, be komiteto pirmininko, frakcijos seniūno ir panašiai, į rankas. Jam lengvata šiandien irgi bus taikoma, kaip ir bus taikoma jūsų padėjėjams, kurių atlyginimas yra 700 eurų.

Dar vaizdžiau pasakysiu. Šiandien parduotuvėje dirbanti kasininkė gauna 600 eurų į kišenę, jos parduotuvės vedėjas arba skyriaus vedėjas gauna 1 tūkst. 500, o savininkas gauna 5 tūkst. ir jie visi sėkmingai gyvena miegamajame rajone, pavyzdžiui, Pilaitėje. Dabar jūs man pasakykite, koks čia yra jūsų prakeiktas socialinis teisingumas? Visiems vienodai lygiai?

Ne, čia yra jau komunizmas. Čia yra komunizmas tam, kad jūs šiandien didžiausias pajamas gaunantiems žmonėms pritaikysite lengvatą. Nes didieji butai, kotedžai Senamiestyje ir visi kiti dalykai būtent priklauso, būtent priklauso turtingiems ir dideles pajamas gaunantiems žmonėms.

Įdomus yra kitas dalykas, kad šiandien net ir M. Majauskas gieda tą pačią giesmę, ką aš kalbėjau ketvirtadienį. Ketvirtadienį premjerė I. Šimonytė čia, plenarinių posėdžių salėje, tarsi viešai šaipėsi iš pateikto šio projekto ir sakė, kad pats geriausias projektas, o dabar pats M. Majauskas ir pati I. Šimonytė abejoja. Dar įdomiau, kas vakar stebėjote Vyriausybės posėdį, pati premjerė I. Šimonytė pasakė: taip, tai yra socialiai neteisinga, reikėtų galvoti apie dujas ir elektrą.

Mielieji mano, šiandien elektra grubiai brangs apie 50 %, dujos brangs 2–300... kartų. Šiandien žmonėms, kurie gyvena soduose, kurie kūrena biokurą, kurie dėl mažų pajamų yra pardavę savo kooperatyvinius arba daugiabučius butus ir išvažiavę į vienišius gyventi tam, kad išgyventų, jūs mokesčius dar padidinate.

Įdomus yra ir kitas dalykas, kad šis įstatymo projektas galioja atgaline data. Matyt, valstybėje galima viską priimti, galima *metus atgal* pritaikyti, galima dvejus, galima trejus. Bet tai, kad jų su neveiklumas sausio, vasario mėnesį privedė prie šito įstatymo projekto, yra akivaizdu.

Kitas dalykas, girdžiu, čia apie tai kalba, prieš tai kalbėjęs kolega sako, kad valstybė tiekia centrinį šildymą. Valstybė jokio centrinio šildymo netiekia. Tai daugiau mažiau yra konkurencinė rinka, tai yra arba išnuomoti šilumos ūkiai, arba savivaldybėms priklausantys ūkiai, arba privati ūkiai. Bet kažkodėl aš nė pusės žodžio, svarstant šitą lengvatą, neišgirdau, o ką gi jūs siūlote? Ogi yra tokio Seimo nario R. Žemaitaičio užregistruota įstatymo pataisa, tai yra mažosios šilumos katilinės. Kažkodėl jūs jų nesvarstote. Yra užregistruota pataisa, kad renovuojant daugiabučius namus būtų taikomas geoterminis šildymas, kad būtų įdedamos saulės jėgainės. Šiandien apie tai irgi nekalbate. Matyt, pakalbėsime po pietų, kai svarstysime pavasario, vasaros darbų programą.

Mielieji mano kolegos, ar jūs galvojate, kad šitaip diskredituodami žmones jūs kur nors toli nueisite? Kitą dieną arba kitą savaitę savivaldybės užplūs žmonės su prašymais kompensuoti šildymą gyvenantiems ir pavieniuose namuose. Todėl aš dar kartą jums kartoju, atsikvošėkite su šiuo projektu, padarykite pertrauką, jeigu jau taikote atgalinę datą taikydami šitą dalyką, ir per artimiausias 2 savaites papildykite dabartinį kompensavimo mechanizmą, kur yra socialinės apsaugos ir darbo ministrės pasirašytas įsakymas, tai yra mažiausias pajamas gaunantiems žmonėms šiandien kompensuoti šildymą. Tai yra vienas teisingiausių dalykų. Bet kažkodėl komiteto pirmininkas ir premjerė savo draugams praeitų metų birželio mėnesį sugebėjo skirti 90 mln. Gal jūs, ko gero, pamiršote, kaip M. Majausko siūlymu restoranams, kavinėms, kino teatrams, viešbučiams ir kitiems panašiams mes pritaikėme PVM lengvatas. O žinote, kiek tai kainuoja biudžetui? Nei daug, nei mažai – 70 mln. eurų. Mes dabar kalbame, kad biudžetas neteks 27 mln., ir komiteto pirmininkas aiškina, kad reikėjo gauti Komisijos sprendimą, jis aiškina, kad reikėjo kalbėti apie biudžeto peržiūrėjimą, komiteto pirmininkas aiškina, kad reikėjo neva Seime kažką svarstyti. Gerbiamasis pone, tu praeitais metais ištaškei 90 mln. savo elitui. Paklausk žmonių, kurie šiandien gauna 700 eurų pajamų, kada jie paskutinį kartą buvo Selo koncerte, kada jie buvo Jazzu koncerte, kada jie buvo kituose koncertuose. Jūs jų paklauskite, kada jie buvo į kavinę ar restoraną nuėję pavalgyti? Duok Dieve, kad kokį kebabą suvalgė išėję po darbo. Jūs ištaškėte 90 mln.! Ir čia verkšlenate dėl 27 mln. Jeigu mano skaičiavimai yra teisingi, o aš galiu klysti, tikrai šiuo atveju galiu klysti, tai, mano manymu, jeigu šiandien mes pritaikytume dujoms, elektrai ir malkoms, tai tokiu atveju valstybės biudžetas netektų apie 82 mln. Tai yra lygiai tiek pat, kiek jūs ištaškėte restoranams ir kavinėms.

Todėl šiandien aš užregistravau pasiūlymą nuo gegužės 1 dienos stabdyti lengvatą restoranams, kavinėms ir visiems kitiems. Ką parodė tyrimai ir ką pasakė restoranų ir visų kitų kavinių savininkai, dėl to, kad pritaikė PVM lengvatą, nė centu neatpigo nei kepsnys, nei Jazu koncertas, nei viešbučių pramogos ir malonumai. Aš dar kartą jus kviečiu, atsikvošėkite, kaip jūs taškote pinigus. Aš suprantu, kad tarp konservatorių, Liberalų sąjūdžio ir Laisvės partijos dar yra protingai mąstančių žmonių. Net antradienį E. Gentvilas per mikrofoną pasakė, kad blogas įstatymo projektas. Ir pasakė, kad I. Šimonytė planuoja persigalvoti. Bet šiandien jie vis tiek planuoja balsuoti už. Kolegos, aš jūsų niekaip nesuprantu, vieniems taškote pinigus – 90 mln., čia gailite 27 ar 80. Kolegos, tikiuosi, visi balsuosite prieš ir taip parodysite I. Šimonytei ir konservatoriams, kad jie nėra vieni ir ne jie vieni sprendžia.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir paskutinę diskutuoti kviečiu gerbiama I. Kačinskaitę-Urbonienę. Kviečiu į tribūną, jūs užbaigsite mūsų diskusiją savo finaliniu pasisakymu. Prašom.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų, kolegos, supraskime, kad šiandien kalbame taip stropiai, su keliais atidėjimais, stropiai kabutėse, ir jau beveik baigiantis šildymo sezonui apie vidutiniškai nuo 4 iki 8 eurų PVM kompensacijas centriniam šildymui per mėnesį. Išgirsime, kad tai yra labai labai labai nedidelė dalis to, ką vis dėlto sumoka mūsų vartotojai, besinaudojantys centriniu šildymu. Dar daugiau, mes kalbame apie vartotojus, kurie šiandien sudaro bene tik 50 % vartotojų. Tai reiškia, kad kitos dalies, dar apie 700 tūkst. vartotojų, šis PVM dengimas visiškai neliečia.

Mūsų supratimu, nors Vyriausybė turėjo aibę laiko, mažiausiai 3 mėnesius, įvertinti ir surasti geriausius, taikliausius, elegantiškiausius, paveikiausius sprendimus, tačiau vis dėlto, kaip ir minėjau, apie 700 tūkst. Lietuvos Respublikos gyventojų, vartotojų paliko dorotis su šildymo kainomis patiems. Ir čia reikia pažymėti, kad centralizuoto šildymo vartotojai turi 9 % PVM, o individualių namų vartotojai turi 21 % ir apie juos šiandien nešnekama.

Taip, teisingumo dėlei reikėtų pažymėti, kad rudenį buvo pagerinta piniginių socialinės paramos apskaičiavimo tvarka ir daugiau žmonių galėjo kreiptis dėl kompensacijos už šildymą, bet ir sustokime. Tvarka tikrai netobula. Ji apima tik mažiausias pajamas gaunančius žmones, vidutinių, deja, ne. Antras dalykas, kad jeigu namuose, namų ūkyje gyvena tam tikras skaičius žmonių, o studentai, tarkime, yra išvažiavę ir gyvena bendrabutyje, bet yra deklaruoti namuose, jų pajamos, jeigu jie dirba, taip pat yra išskaičiuojamos į kompensaciją ir tokiu būdu realūs namų ūkiai negali gauti vadinamosios socialinės paramos ir kompensacijos už šildymą.

Dargi noriu pažymėti, kad žinau ne vieną ir ne dvi šeimas, tikriausiai ir jūs susiduriate, kurioms psichologiškai sunku kreiptis dėl tos piniginių socialinės paramos, nes nenori būti pašalpiniai. Žmonėms nereikia pašalpų, jiems reikia ūkiškos, atsakingos valstybės politikos, kuri subalansuotų sparčiai kylančią infliaciją, neleistų būtiniausių poreikių ir prekių ar paslaugų kainoms pasiekti dangaus aukštumų.

Taigi, grįžtant prie šio konkretaus įstatymo projekto, Darbo partijos principinė pozicija yra, kad ši priemonė turi apimti visus Lietuvos Respublikos gyventojus, nepriklausomai, kokia energetinių išteklių rūšimi jie naudojami šildydami savo namus. Ir čia jau girdžiu spiegiant tuos pačius choristus, kad ši sistema netaikli, nes individualiuose namuose galimai gyvena turtingesni gyventojai, ir kaip sakė pati premjerė iš šitos tribūnos, kad jai gyvenant individualiame name valstybės paramos nereikia. Tai tik noriu pažymėti, kad ir butuose gyvena turtingesnių žmonių, bet kiek tų turtingųjų Lietuvoje yra, juk didžioji dalis Lietuvos gyventojų yra vis dėlto mažesnių ir vidutinių pajamų gavėjai.

Vakar pasigirdo ironija persmelkti Vyriausybės komentarai, neva Prezidentas nebeturi ką veikti ir vėl pradėjo kritikuoti neliečiamųjų Vyriausybę pasakydamas, kad kitos šalys seniai ėmėsi veiksmų, siekdamos sumažinti tiek infliacijos poveikį, tiek padėdamos amortizuoti padidėjusias energijos sąnaudas. Tikrai neminėsiu visų, bet pažymėsiu svarbiausias priemones, nes laikas greitai bėga.

Vienkartines išmokas visiems namų ūkiams dėl padidėjusių šildymo ir kitų energetinių išteklių kainų jau skyrė Austrija, Belgija, Nyderlandai. Gerbiamieji valdantieji, gal pasakysite, kad austrai, belgai ir olandai gyvena prasčiau nei lietuviai? Tikriausiai ne. Belgijos Ministrų Taryba, Rumunija pritaikė lengvatinį PVM tarifą iki 6 ir 5 % atitinkamai elektros energijai. Kroatija, Lenkija – naujus lengvatinius tarifus dujoms, o apie šiaip mažesnius PVM tarifus dujoms, taikomus kitose šalyse, aš jau kalbėjau rudenį. Tai yra tokios šalys kaip Prancūzija, Liuksemburgas, Graikija, Čekija, Airija, Vengrija.

Teko išgirsti argumentų, ir čia K. Adomaitis iš Laisvės partijos sakė, kad nereikia mažinti PVM energetiniams ištekliams, nes neva žmonės pradės daugiau naudoti elektros, dujų ir taip toliau. Tai pasimokykime iš estų ar kitų šalių, kurios taiko protingus sprendimus ir uždeda tam tikras lubas (beje, ir olandai tą patį daro), kiek vidutiniškai namų ūkiai turėtų sunaudoti elektros ir dujų, ir kompensuoja iki tam tikros ribos. Ir, aišku, kompensacijas visiems pažeidžiamiems gyventojams be kažkokių pašalpų prašymų jau pritaikė Vokietija, Latvija, Čekija, Austrija ir tokiu būdu nekuria skurdo mentaliteto, kad turi prašyti kažko.

Aš jau šiandien nebekalbėsiu apie pagalbą verslui, nes mes puikiai žinome, kad vis dėlto turėjome daugiau atsižvelgti ir pagalvoti, kaip energetinių išteklių kainas ir jų šuolius padėti amortizuoti ir verslui, nes nuo to priklausys ir prekių bei paslaugų kainų didėjimas.

Ta tema tikrai dar išlieka svarbi ir, tikiuosi, ateityje apie ją diskutuosime, bet apibendrinama noriu pasakyti, kad šis svarstomas įstatymas tik iš dalies ir tik labai maža dalimi prisidės prie gyventojų patiriamų finansinių sunkumų, infliacijos įtakos. Jis neatliepia visų gyventojų poreikių ir tikrai pažeidžia asmenų lygiateisiškumo principą, nes viena dalis išskiriama iš kitų.

Kaip aš matau, Vyriausybė bando parodyti, kad kažką neva daro stengdamasi padėti gyventojams, bet iš tiesų tai tik kosmetiniai potėpiai, kuriais bandoma užmaskuoti dideles problemas, kurios mus jau lydi ne vieną laikotarpį dėl skurdo, socialinės atminties.

Būkime teisingi, pritarkime Seimo narių siūlymams PVM dengimą taikyti visiems Lietuvos gyventojams, kad čia kiekvienas jaustųsi vienodai mylimas, gerbiamas ir reikalingas, būkime išmintingi.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusija baigta. Dabar apsispręsimė dėl pasiūlymų. Taigi kviečiu į tribūną gerbiamą Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką M. Majauską. Eisime per pasiūlymus ir iš karto, gerbiami kolegos, atkreipiu dėmesį, iš karto balsuosime, nes jau yra balsavimo laikas. Tokia tradicija, kad nuo to klausimo, kuris yra paskutinis, mes ir pradėsime balsuoti. Gerbiamas Mykolas! Taigi susikaupkime.

Dėl 1 straipsnio yra kolegų Seimo narių E. Sabučio, K. Vilkauskio pasiūlymas, aš suteiksiu galimybę pristatyti pasiūlymą. Gerbiamas E. Sabutis gal? Po to komiteto nuomonė.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Aš prieš tai.

PIRMININKAS. Norite prieš tai? Prašom, pirmininke, pakomentuoti.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš norėjau atkreipti dėmesį, kad iš viso yra gauti septyni pasiūlymai. Iš tų septynių pasiūlymų trys yra pasikartojantys pasiūlymai. Tai E. Sabučio ir K. Vilkauskio, taip pat Darbo frakcijos narių ir Regionų frakcijos atstovų A. Palionio ir J. Pinskaus. Yra trys pasiūlymai, yra identiški pasiūlymai, ir būtų mano prašymas ir siūlymas, jeigu iniciatoriai sutiktų, vienu balsavimu balsuoti dėl visų trijų, o ne kartoti tą patį balsavimą tris kartus.

PIRMININKAS. Išgirdome, kad nesutinka, bet koku atveju pradedame nuo pirmojo pasiūlymo ir matysime, kokia yra Seimo valia. Gerbiamas E. Sabutis pristatys, ar ne? Prašau.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Šiomis pataisomis mes siūlome nustatyti tokį patį nuolinį PVM tarifą ir tiems gyventojams, kurie savo būstą šildosi dujomis ir elektra, nes iki šiol jiems taikomas net ne lengvatinis 9 %, kuris taikomas šilumą ir karštą vandenį centralizuotai gaunantiems vartotojams, o standartinis 21 % apmokestinimas.

Mes galvojame, kad PVM mažinimas turi pasiekti kuo daugiau gyventojų, neskirstant jų į labiau ar mažiau nusipelnčius gauti paramą iš valstybės. Nors Vyriausybės siūloma lengvata iš dalies ir sprendžia padidėjusias kainas, ji bus akivaizdžiai, mūsų manymu, diskriminacinė, nes galios ne visiems vartotojams, o kainų augimą pajuto visi, infliacijos pasekmės jaučia visi, o lengvatą gaus tik dalis iš jų.

Galima sakyti, kad Vyriausybės sprendimas labiausiai tinka urbanizuotoms vietoms, ypač Vilniui, kur labiausiai susiduriama su šildymo kainų augimu, tačiau tai nėra ir neturi būti pretekstas užmiršti ir kitų gyventojų, nes valstybė nesibaigia prie sostinės ribos. Pavažiukime toliau ir matysime individualius namus, kuriuose gyvena tiek jaunos šeimos, auginančios mažamečius vaikus, tiek senjorai. Jiems Vyriausybės siūloma lengvata negalios ir tai sukurs nelygiatęsę padėtį šios kainų krizės akivaizdoje.

Mūsų manymu, Vyriausybė siūlo labai ir itin ribotą antiinfliacinę priemonę. Mes siūlome plėsti pagalbą gyventojams, kad kainų šuolio amortizaciją bent iš dalies galėtume pavadinti ne ribota, o realia priemone, kuri bent iš dalies primintų antiinfliacinį skydą, nes šiuo metu tas skydas gana skylėtas.

Pabaigai. Lietuvoje apytikriai yra apie milijoną šeimų ūkių, kurie tiesiogiai valstybiniam energetikos sektoriui praėjusiais metais papildomai sumokėjo apie 230 mln. eurų, kad šis valstybinis verslas savo ataskaitoje galėtų didžiuotis išpūdingais pelnais, keliais šimtais milijonų eurų. Sutikime, kad dabar yra metas iš verslo pareikalauti didesnės socialinės atsakomybės, o šios atsakomybės ypač laukiama iš valstybinių energetikos įmonių, kurių didžiausią pelno dalį ir sunaudoja paprasti gyventojai.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas kolega. Dabar komiteto nuomonė. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Biudžeto ir finansų komitetas, apsvarstęs šį pasiūlymą, jam nepritarė ir pritarė Vyriausybės pasiūlymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Yra norinčių išsakyti motyvus. Už – gerbiamas K. Vilkauskas. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Šis pasiūlymas labai puikiai papildo Vyriausybės pateiktą projektą. Manau, kad visi sėdintys čia, salėje, tai puikiausiai supranta. Buvo daug išsakyta argumentų būtent sulyginti tą dabartinę diskriminaciją, jeigu mes paleisime tikrai vieną Vyriausybės projektą. Todėl, mieli kolegos, kviečiu balsuoti už ir išlyginti šitą neteisybę, jeigu nueis tikrai vienas projektas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas M. Majauskas, bet jis tribūnoje. Gal tada gerbiama I. Šimonytė išsakytų argumentus prieš, nes jūs jau lyg... Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš norėčiau atkreipti kolegų dėmesį, kad yra priešingai. Tiesą sakant, dabar yra diskriminuojami centrinio šildymo paslaugos vartotojai, nes tiek elektros, tiek dujų reguliuojamos kainos, jų augimas buvo apribotas specialiais Seimo sprendimais, priimtais praėjusių metų rudenį. To nebuvo padaryta, nes negalima buvo, tiesą sakant, to ir padaryti objektyviai, kalbant apie centrinį šildymą. Todėl Vyriausybės siūlymas yra susijęs tik su centriniu šildymu. Tikrai siūlyčiau kolegoms į tai atsižvelgti. Kadangi centrinio šildymo kainodara labai priklauso nuo to, koks kuras yra naudojamas skirtingose savivaldybėse, kiek yra dujų energetikos balanse, todėl tos pasekmės ir nėra absoliučiai vienodos, ko nepasakysi apie elektros ir dujų kainas. Reguluojamos elektros kainos buvo apribotos užlubinant (atsiprašau už nelietuvišką žodį) elektros energijos kainų augimą šiek tiek daugiau nei 10 %, o dujų – šiek tiek daugiau nei 30 %. Tuo tarpu dėl šildymo tokio rezultato nebuvo galima padaryti per kokius nors kitus Seimo sprendimus, todėl yra siūloma padaryti tai per pridėtinės vertės mokesčio kompensavimą. Labai siūlyčiau palaikyti Vyriausybės sprendimą.

Juoba, kaip ir sakiau, tai yra laikinas sprendimas šiam šildymo sezonui. Ateinančiam pusmečiui nuo liepos 1 dienos įsigaliojūt naujos kainos. Akivaizdu, kad reikės naujų sprendimų. Neatmetu, kad taip pat ir pridėtinės vertės mokesčio lengvatos. Tačiau labai prašyčiau neužbėgti už akių tiems sprendimams, kurių reikės tada, kai bus aiškesnės tiek kainų, tiek ekonominės raidos prognozės. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui gerbiamai premjerei.

Dabar balsuosime dėl pasiūlymo, jį teikė E. Sabutis, K. Vilkauskas, o komitetas jam nepritarė. Balsuojame dėl Seimo narių siūlymo, ką tik aptarto, jam komitetas nepritarė.

Gerbiami kolegos, kas nespėjote ateiti į salę, šiuo metu svarstome Pridėtinės vertės mokesčio įstatymą ir balsuojame dėl E. Sabučio ir K. Vilkausko pasiūlymo, jam Biudžeto ir finansų komitetas nepritarė.

Užsiregistravo 123, balsavo 123: už – 57, prieš – 42, susilaikė 24. Taigi pasiūlymui nėra pritarta.

Dabar, gerbiami kolegos, yra kitas gerbiama I. Kačinskaitės-Urbonienės ir nemažai kitų Seimo narių pasiūlymas. Apeliuoju į jūsų gerą valią ir supratimą. Jis yra analogiškas ką tik apsvaistytam. Mes matėme Seimo valią. Ar sutinkate, kad jis yra analogiškas, ir nereikalaujate balsuoti?

Gerbiama I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Sutinkame, kad jis yra analogiškas, bet galbūt mūsų argumentai įtikins kitus Seimo narius balsuoti už šį pasiūlymą. Todėl noriu atkreipti dėmesį, kad mūsų frakcija ir kolegos siūlome būtent sudaryti galimybę PVM dengti visiems energijos vartotojams, nepriklausomai, kokia energijos išteklų rūšimi jie šildosi, kad būtų įtvirtintas lygiateisiškumo principas ir nebūtų diskriminuojama nė viena gyventojų grupė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Biudžeto ir finansų komitetas, apsvarstęs šį pasiūlymą, tai yra identiškas prieš tai svarstytam, vienu balsavimu pritarė Vyriausybės siūlymui, pritarus Vyriausybės siūlymui, atitinkamai buvo nepritarta ir šiam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Yra norinčių pasisakyti dėl motyvų. Už – gerbiamas P. Gražulis. Prašau.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiami Seimo nariai, nors jau mes ir balsavome dėl analogiško pasiūlymo, tai yra labai svarbus. Buvo išsakyta daug argumentų. Apskritai toks siūlymas, ką siūlo dabartinė valdančioji dauguma, gal net gali prieštarauti Konstitucijai, nes negalima skirtingų mokesčių taikyti žmonėms, naudojantiems tos pačios rūšies kurą. Todėl aš manau, tikrai balsuokite.

Aš raginu ir valdančiąją daugumą persigalvoti. Yra šansas ir tada pritartume šioms visoms pataisoms.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Kadangi pasiūlymas yra analogiškas atmetajam, mano komentarai yra analogiški I. Šimonytės komentarams dėl praėjusio pasiūlymo. Iš tikrųjų, kolegos, įsigilinkime, reguliuojamų kainų PVM nustatymas ir nereguliuojamų dalykų PVM nustatymas. Čia yra esminis skirtumas ir klausimas, kas pasiims galutinę naudą – ar vartotojas, ar kitos tiekimo grandies grandinės. Nepritariu šiam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Balsuojame dėl Seimo narių I. Kačinskaitės-Urbonienės, V. Fiodorovo, V. Bukausko, A. Mazuronio, V. Juknos, A. Gedvilo, A. Skardžiaus, V. Giraitytės-Juškevičienės, V. Gapšio pasiūlymo, jam komitetas nepritarė. Jis yra analogiškas tam, dėl kurio ką tik balsavome, bet reikalavo balsuoti, mes balsuojame.

Užsiregistravo 124, balsavo 124: už – 58, prieš – 40, susilaikė 26. Pasiūlymui nėra pritarta. Valdančioji dauguma nepersigalvojo.

Yra trečias pasiūlymas. Analogiškas dar kartą. A. Palionio ir J. Pinskaus. Ar, kolegos, sutinkate, ar norėsite vis tiek gal?..

A. PALIONIS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tikrai nesutinkame ir norėčiau pasinaudoti proga...

PIRMININKAS. Prašom.

A. PALIONIS (LRF). ...kadangi argumentų daug išsakyta, kodėl turėtume tai padaryti, sureaguoti į I. Šimonytės pasisakymą. Taip, sutinku iš dalies, kad dujos yra reguliuojamos, bet kietasis kuras, malkos, granulės nėra reguliuojamos. Jeigu mes prisimintume praeitų metų rugsėjo mėnesį, granulių tona kainavo 180 eurų, dabar jų tona kainuoja 330 eurų. Tai kur yra reguliuojama? Todėl ir siūlau pritarti šitiems pasiūlymams.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Komitetas nepritarė šiam pasiūlymui. Galbūt tiktai patikslinsiu gerbiama kolegą – Vyriausybės siūlymas yra dėl kompensacinio mechanizmo reguliuojamoje rinkoje, kur visa nauda atitenka vartotojui. Tuo tarpu jūsų pasiūlymo dalis yra ir dėl nereguliuojamos rinkos, kur nauda nebūtinai atiteks vartotojui. Tiesiog patikslinu jūsų argumentą, kurį jūs išdėstėte. Būtent tokiais argumentais remdamasis komitetas taip pat apsisprendė nepritarti ir jūsų pasiūlymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Argumentų už niekas nenori išsakyti, matyt, jau pavargo sakyti tą patį, bet prieš nori gerbiama I. Šimonytė. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Būčiau nekalbėjusi, jeigu mano pavardė nebūtų paminėta. Šiaip jau viską Mykolas pasakė, ką norėjau pasakyti, kad pridėtinės vertės mokesčio sumažinimas ir kompensavimas labai sėkmingai pasiekia vartotoją tik vienu atveju – tada, kai yra kainos, kurios yra nustatomos valstybės reguliavimo būdu. Šildymas, centrinis šildymas būtent toks yra. Malkos tokios nėra ir, deja, dabartinėje ekonomikoje yra labai daug prekių kategorijų, kurias per pastaruosius metus yra ištikę dėl įvairių priežasčių įvairūs šokai, kur kainos padidėjo kartais. Tokia yra konjunktūra ir ne faktas, kad nustatę kokią nors lengvatą, ypač kompensavę kainas už praeitį, kokių nors būdu mes pamatysime pačios kainos rinkoje pokytį, nes jį nustato paklausa ir pasiūla.

PIRMININKAS. Dėkoju. Atsirado norinčių kalbėti už. Gerbiamas A. Skardžius, prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Turbūt negalime žvelgti į prekybininkus, į Lietuvos verslą kaip į potencialius sukčius. Mūsų kaimynai lenkai sumažino akcizą, sumažino PVM, kažkodėl, nežinau, gavo leidimą iš Europos Komisijos ar negavo, jų pavyzdžiu seka kitos valstybės, bet yra faktas, kad ten sukčių nėra. Kodėl turėtų pas mus būti sukčiai? Juk degalai automobiliams ten kainuoja puse euro mažiau. Kai akcizas ir PVM sudaro pusę degalų kainos, tai, na, atleiskite, per daug už tą patį litrą dyzelino ar benzino valstybė paima iš vartotojo, kur kas daugiau, negu būtų padoru. Todėl kiekvienas, ar tai dujos, vėlgi žvelkime, ar tai... Klausantis Vyriausybės, atrodo labdara, „Ignitis“, valstybės valdoma įmonė, daro labdarą, mums kompensuoja dujų kainą. Nėra taip. Jie turi teisę kol kas pasiskolinti, ir tai ten skolinimosi limitai seniai išsemti, atrodo, įskolintos šešios ar septynios „Ebitdos“ šitos įmonės. Tai išdėlioja per penke-

rius metus ir vartotojai turės sumokėti vėliau, bet su palūkanomis. Tai tikrai nėra kokia nors panacėja ar labdara.

Todėl aš pasisakau už, nes valstybė turi gelbėti savo vartotojus, turi gelbėti verslą, savo piliečius. Tikrai yra sukaupta gana daug lėšų. Pirmadienį finansų viceministras patvirtino, kad pertekliniai pinigai, kurie buvo surinkti augant infliacijai, yra valstybės išde. Tad naudokime juos. Jeigu reikia, skolinkimės.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuojame dėl pasiūlymo, kurį pateikė A. Palionis, J. Pinskus. Jam komitetas nepritarė. Balsuojame dėl pasiūlymo.

Užsiregistravo 125, balsavo 125 Seimo nariai: už – 60, prieš – 45, susilaikė 20. Pasiūlymui nepritarė.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Galima repliką?

PIRMININKAS. Įveikėme analogiškų pasiūlymų trio. Gerbiamas pirmininkas kažką nori pakomentuoti? Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Aš norėčiau repliką po balsavimo, jeigu galima, pirmininke.

PIRMININKAS. Replika po balsavimo vyksta per šoninį mikrofoną. Jeigu aš jums suteiksiu tokią teisę, paskui mane apkaltins. Prašom, gerbiamas Mykolai. Atsiprašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš norėčiau sureaguoti į gerbiamo kolegos A. Skardžiaus pasisakymą apie perteklines pajamas. Tikslumo dėlei kviečiu vartoti teisingus apibrėžimus. Tai yra viršplaninės pajamos. Mes neturime perteklinių pajamų. Mes galime surinkti daugiau pajamų, nei buvo suplanuota. Kadangi deficitinis biudžetas, tai kalbėti apie perteklines pajamas tiesiog būtų netikslu. Ačiū.

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną gerbiamas A. Kupčinskas. Bet gal nepradėkime šito žanro. Prašom.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ne, jokio žanro nepradedu. Aš suklydau – mano balsą pakeiskite į prieš.

PIRMININKAS. Jūs suklydote. Gerai, dėl protokolo jūsų balsą fiksuojame prieš. Tai nekeičia rezultato.

Dabar, įveikę analogiškų pasiūlymų trio, keliaujame. Yra Seimo nario G. Kindurio pasiūlymas. Jį prašysiu pristatyti. Gerbiamas G. Kindurys.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kadangi ne tik centralizuotam šildymui, bet ir medienai, kaip kuro šaltiniui, jau nuo 2019 metų yra taikoma PVM lengvata, tai mano pasiūlymas yra kompensuoti PVM skirtumą dujoms, įskaitant šildymui, įskaitant dujas balionuose, nuo 21 % iki 5 %.

Kitas dalykas, nepriklausomo elektros tiekėjo elektrą taip pat kompensuoti iki 5 %, dengti, kadangi nepriklausomi elektros tiekėjai taiko daug didesnes kainas nei tie patys tiekėjai, veikdami kaip visuomeninio tiekėjo... Aš pakartosiu, tarkim, „Ignitis“: visuomeninio tiekėjo įkainis yra 17 centų, o perrašius sutartį kaip nepriklausomo, bus jau 30 centų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Biudžeto ir finansų komitetas apsvarstęs nepritarė šiam siūlymui. Dabar gal šiek tiek suglumino premjerės pozicija, kad neatmeta galimybės peržiūrėti tuos pačius tarifus, dėl kurių šiandien balsuojame. Bet komitetas rėmėsi pateikta Vyriausybės išvada, kuri pristatyta Seimo nariams, ir Vyriausybė nepritaria. (*Šurmulys salėje*) Atitinkamai Biudžeto ir finansų komitetas nepritaria šiam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, kažkoks šurmulys dešinėje. Ar čia dėl svarstomo pasiūlymo? Jeigu kiti klausimai, gal nukelkime vėlesniam laikui.

Gerbiamas K. Vilkauskas už pasiūlymą norėtų kalbėti.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Jau tiek argumentų, bet dar vienas argumentas. Mes dabar priimame pabėgėlius iš Ukrainos ir jie apgyvendinami privačiuose individualiuose namuose. Jeigu mes galvojame, kad nepadidėja elektros energijos, karšto vandens sąskaitos, tai tikrai klystame. Ir manau, kad tai būtų vienas iš tų žingsnių bent jau šiuo etapu, nes balsai vis kyla aukšty, vis daugiau balsuojančių, gal dar daugiau persigalvos kas nors. Bet iš tikrųjų mes taikykime dabar tai, ką galima padaryti. Darykime tai, ką galime daryti, nes Vyriausybė

dėl užsieniečių statuso kompensavimo mechanizmo dėl komunalinių paslaugų nėra numachi. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvus prieš nori ir M. Majauskas išsakyti. Prašom. Bet jūs pranešėjas, tai...

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamas Kęstuti, atkreipsiu dėmesį, kad Vyriausybė, tiek premjerė, tiek socialinės apsaugos ir darbo ministrė yra viešai pažadėjusios sugrįžti į Seimą su antiinfliaciniu paketu, kurio dalį turi sudaryti ir kompensacinis mechanizmas, kuris apimtų visas skirtingas kuro rūšis ir plėstų gavėjų ratą. Galbūt nevisiškai tikslus esate kalbėdamas apie tai, kad Vyriausybė neplanuoja ar nekalba apie būtent tokias priemones, kurios apimtų skirtingas kuro rūšis. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Balsuosime dėl G. Kindurio pasiūlymo. Jam komitetas nepritarė. Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 124, balsavo 124: už – 58, prieš – 45, susilaikė 21. Taigi pasiūlymui nėra pritarima. Per šoninį mikrofoną gerbiama premjerė I. Šimonytė. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš nelabai žinau, kodėl čia reikia į visas diskusijas taip pat įvelti ir vargšus Ukrainos žmones, kurie bėga nuo karo ir kuriuos Lietuvoje daugelis žmonių atvira širdimi priima. Bet aš noriu jus patikinti, kad kompensacijos žmonėms, kurie pasiūlys savo namus, Vyriausybės bus patvirtintos ne vėliau kaip kitą savaitę. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju.

Kitas pasiūlymas yra Seimo narių grupės: gerbiamo G. Kindurio, A. Verygos ir kitų. Gerbiamas G. Kindurys pristatys pasiūlymą, taip?

G. KINDURYS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Prašom.

G. KINDURYS (LVŽSF). Yra toks panašus kaip teiktas, tik dar švelnesnis, šioms dujoms taikyti kompensavimą iki 9 %, tai yra nuo 21 % iki 9 %.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Biudžeto ir finansų komitetas apsvaustęs šį siūlymą jam nepritarė. Balsavimo rezultatai: 5 – už, 4 – prieš. Palaikant Vyriausybės siūlymą atitinkamai šiam siūlymui pritarė nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Yra užsirašęs prieš motyvus išsakyti gerbiamas K. Masiulis. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš papildydamas Ingridą noriu pasakyti, kad žinau porą žmonių, net turiu artimą giminaitį, kuris priėmė mamą su vaikais pas save ir tikrai nelaukia jokių kompensacijų ir nieko, ne dėl to priėmė. O vienintelis rūpestis, kad tie žmonės gerai jaustųsi čia.

PIRMININKAS. Dėkui. Gerbiami kolegos, aš tik techninę pastabą. Gal aš šiaip, man asmeniškai, kad aš neprigirdžiu, bet per kaukes kalbėjime tiesiai į mikrofoną, nes labai nesigirdi. Visiems tai taikau.

Gera, balsuosime dėl pasiūlymo, kurį apsvarstėme. Gerbiamo G. Kindurio ir kitų kolegų pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 121, balsavo 121: už – 56, prieš – 44, susilaikė 21. Taigi pasiūlymui nėra pritarima.

Dėl 4 straipsnio vėlgi yra Seimo nario G. Kindurio pasiūlymas. Suteiksime progą jį pristatyti. Prašom.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tiesų kelių mėnesių PVM'o kompensavimas yra tikrai nedidelis, todėl aš siūlau, kad tas laikotarpis būtų pratęstas iki kito sezono balandžio mėnesio, iki kitų metų. Būtent tada, manau, tas poveikis bus daug didesnis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Biudžeto ir finansų komitetas nepritarė šiam siūlymui atsižvelgdamas į tai, jog Vyriausybė artimiausiu metu ketina pateikti antiinfliacinį paketą, ir mano, kad Vyriausybės pasiūlytas sprendimas turėtų galioti laikinai šiam šildymo sezonui. Laukiame Vyriausybės naujo paketo, naujo plano, jis turėtų būti pateiktas Seimui jau artimiausiu metu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Argumentai prieš – gerbiama I. Šimonytė. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš dar kartą norėčiau tą patį pakartoti, kad iš esmės šitas pasiūlymas yra susietas su dabartiniu šildymo sezonu. Toliau mes matome VERT'o prognozes dėl įvairių energetikos rūšių kainų pokyčio nuo liepos 1 dienos, galime prognozuoti neigiamus pokyčius

ar galimą poveikį šildymo kainoms, taip pat ir atsirasiančius kokių nors teigiamus pokyčius, tarkime, Vilniaus kogeneracinė elektrinė. Visa tai sudėjusi Vyriausybė tikrai pateiks savo pasiūlymus, kiek reikės kompensacinių sprendimų, kiek reikės daugiau sprendimų per žmonių pajamų atskirų rūšių padidinimą, kiek per kainų reguliavimą. Labai prašyčiau pritarti dabar šiam įstatymo projektui, šitą šildymo sezoną pabaigti ir toliau leisti Vyriausybei parengti savo pasiūlymus, dėl kurių Seimas tikrai turės galimybę išsamiai diskutuoti, manau, balandžio mėnesį. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui, argumentai išsakyti. Balsuojame dėl gerbiamo G. Kindurio pasiūlymo, jam komitetas nepritarė.

Užsiregistravo 123, balsavo 123: už – 58, prieš – 40, susilaikė 25. Pasiūlymui nėra pritarta.

Gerbiami kolegos, kitas gerbiamo G. Kindurio ir kitų kolegų pasiūlymas yra visiškai analogiškas. Ar jūs pritariate, kad gal jo nesvarstykime? Jūs jį atsiimate ir nesiūlote balsuoti, gerai? Tikrai yra visiškai identiškas. Bendru sutarimu. Gerai.

Gerbiami kolegos, dėkoju gerbiamam komiteto pirmininkui. Balsuosime. A, pirma, yra motyvų. Yra norinčių kalbėti dėl viso įstatymo. Už – gerbiamas A. Petrošius. Prašau.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Šiandien situacija Lietuvoje yra sudėtinga, tačiau tikrai nėra tokia bloga, kaip gali pasirodyti iš pirmo žvilgsnio. Turime galimybę dirbti, turime stogus virš galvų, namuose mūsų laukia artimieji, esame saugūs, nes esame stipriausioje gynybinėje organizacijoje. O santykinai visai netoli Europoje Rusija pradėjusi karą Ukrainoje griauja žmonių gyvenimus, čia krenta bombos, gęsta žmonių gyvybės, griūva namai. Vienintelis šiandienos Ukrainoje gyvenančių žmonių tikslas yra išgyventi, apginti savo namus ir šalį. Mes visi šiame procese dalyvaujame, pasaulis yra globalus, sankcijos daro įtaką abiem pusėms, todėl turime būti pasiruošę atremti mums išskylančius iššūkius ir ateityje iškilsiančius finansinius iššūkius. Gyvename gana neapibrėžtu laiku, nežinome, kokie dar iššūkiai mūsų laukia, tai ir su biudžetu turime elgtis atsakingai.

Kalbant apie papildomus pasiūlymus, kuriuos šiandien svarstėme, tai brangios priemonės, kurios esmės labai nekeičia. Čia jau kalbame ir apie platesnį priemonių ratą, ir apie sprendimų priėmimo ir galiojimo laiką, buvo klausimų, kodėl neskubama sprendimų priimti, pavyzdžiui, savaite anksčiau. Tai priminsiu, kad šis pakeitimas, kuris yra svarstomas dabar, bus galiojantis atgalios ir bus taikomas nuo šių metų sausio 1 dienos.

Manau, kad šiandien svarstomas pasiūlymas yra taiklus, savalaikis ir pakankamas šiandien, taip pat neabejoju, kad reaguojant į realijas ir kintančią situaciją pagal poreikį bus imtasi ir kitų priemonių, kai to prireiks. O šiandien kai kurie kolegos bando populistiskai medžioti dėmesį gaisindami visų laiką. Štai neseniai už analogišką skirtingų asmenų registruotą pasiūlymą balsavome net tris kartus, už tris atskirus pasiūlymus. Kviečiu kolegas palaikyti šį pasiūlymą, o kai bus poreikis kitų priemonių, manau, kad jos iš Vyriausybės ir atkeliaus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš argumentus norėtų išsakyti gerbiamas K. Mažeika. Ar tikrai norite kalbėti, gerbiamas kolega?

K. MAŽEIKA (DFVL). Pabandysiu pasakyti.

PIRMININKAS. Prašau.

K. MAŽEIKA (DFVL). Iš tiesų, ką kolega kalbėjo prieš tai, tai turbūt tas paruoštukas, kuris buvo parašytas, kad čia visiems gresia karas ir visų laukia šeimos, ir taip toliau, tai turbūt tas narytyvas eina per visus projektus ir pasisakymus. Na, aš šitą projektą palyginčiau – teoriškai arklys, o praktiškai nesikelia. Jeigu po to iškastravimo, kuris čia buvo atliktas tiems pasiūlymams, kurie buvo pateikti kolegų, ir ką turbūt akcentuočiau, kad ne vieną kartą, o tris kartus, kolega, buvo siūlyti tie pasiūlymai, kurie padarytų, kad bent jau socialiai teisingas ir visus apimantis būtų projektas ir atlieptų tą situaciją, kuri yra iš tiesų sudėtinga. Bet valdantieji tiesiog nusprendė, kad šiuo metu tie, kurie turi vokiškus automobilius, „Audi“ ir BMW, už degalus mokės be akcizo, nesvarbu, kokio amžiaus automobilis, nesvarbu, kurių metų, o visi kiti mokės visą kainą. Tai turbūt yra palyginimas to, kas buvo priimta šiandien, nes iš tiesų tie, kurie turi centrinį šildymą, šiandien tikrai galės lengviau atsikvėpti, o visi kiti, kurie šildėsi dujomis, elektra, malkomis, granulėmis ar dar koku alternatyviu kuru, iš tiesų mato tą neteisybę.

Praeitoje kadencijoje daug kartų minėtas Dž. Orvelo „Gyvulių ūkis“. Šiandien turbūt galima vėl prisiminti, nes yra lygūs ir lygesni. Visiems tiems, kurie liko už borto, už to centrinio šildymo

galimybių, kurias šiandien suteikė valdantieji, turbūt belieka savipaguoda, kad nuo rytojaus dirbsime dar daugiau. Taigi, kolegos, tikrai negaliu pritarti tokiam projektui, nes iš tiesų tai yra labai neteisinga.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi aš turiu japonišką automobilį, tai suprantu, kad man nepasisekė.

Gerbiamas kolega A. Anušauskas per šoninį mikrofoną. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Dėl prieš tai vykusio balsavimo – mano balsas prieš.

PIRMININKAS. Gerai, įrašome į protokolą jūsų balsą prieš.

Taigi balsuojame dėl viso projekto po svarstymo, gerbiami kolegos. Motyvai išsakyti. Balsuojame dėl viso projekto po ką tik įvykusio svarstymo.

Užsiregistravo 123, balsavo 123: už – 103, niekas nebalsavo prieš, susilaikė 20. Taigi po svarstymo yra pritarta.

Gerbiami kolegos, dėl šio įstatymo, aš girdėjau, yra siūloma... Yra noras pasiūlyti ypatingos skubos tvarką. Gerbiama Seimo Pirmininkę prašom prie centrinio mikrofono.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Norėčiau pasiūlyti dėl šio klausimo ypatingą skubą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar mes galėtume bendru sutarimu pritarti ypatingos skubos tvarkai? (*Balsai salėje*) Galime? Net nustebinote. Labai ačiū už tokį sutelktumą.

Tada pereisime į priėmimo stadiją. Reikia apsispręsti.

Dar gerbiamas M. Majauskas per šoninį mikrofoną. Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Tarp svarstymo ir priėmimo net ir ypatingos skubos atveju turėtų būti sudaryta valandos skirtumo galimybė, ar ne?

PIRMININKAS. Ne, šiuo atveju pagal Statutą nereikia. Dėkui. Ačiū už pastabą, bet...

Galime pereiti į priėmimo stadiją. Taigi pastraipsniui. 1 straipsnis. Ar galime pritarti? Čia yra keturi straipsniai. Dėkoju, pritarta. Trys straipsniai. 2 straipsnis. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Ir 3 straipsnis. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Gerai.

Dabar per centrinį mikrofoną – gerbiama I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Truputėlį ne dėl vedimo tvarkos, kitokio žanro, bet kadangi jau čia taip netikėtai iškilo ta ypatinga skuba, tai gal gerbiamas Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas ar Vyriausybės Ministrė Pirmininkė galėtų pasakyti, kada bus atnešti tie papildomi kompensaciniai mechanizmai didesnei vartotojų grupei, nes mes jau kalbėjome apie tai, kad reikalingi tie pokyčiai. Būtų gerai išgirsti pažadą, kada jau jie bus, prieš balsavimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš suteikdamas žodį atkreipsiu dėmesį, kad mes galėjome užsirašyti dėl motyvų ir tokią diskusiją turėti, bet viskas gerai, nes keturi – už, keturi – prieš.

Gerbiama I. Šimonytė atsakys jums.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš galiu atsakyti gerbiamai Ievai. Turbūt po pusantros savaitės Finansų ministerija turės atnaujintas makroekonominės projekcijas, pagal kurias mes matysime, kaip atrodo mūsų biudžetas. Pagal tai, ką mes dabar žinome, iki metų pabaigos... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dar kartelį, jeigu galima, arčiau mikrofono, garsiau, nes kolegos sako, kad negirdi.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Bandau dar kartą. Maždaug po pusantros savaitės Finansų ministerija atnaujins savo makroekonominės projekcijas. Po savaitės jas turėtų atnaujinti Lietuvos bankas, 22 dieną, po to mes galėsime atnaujinti savo pajamų ir išlaidų prognozes ir matysime, kur ten tie, cituojant klasikų, pertekliniai pinigai, kas ten iš jų lieka ir ką mes galime pasiūlyti, nes tai reikš, kad valstybė turbūt turės didinti deficitą ir skolą, kokie siūlymai būtų efektyviausi, kad padėtume kuo platesniam ratui žmonių ir neištaškytume, taip sakant, paramos ten, kur ji nėra būtina. Aš manau, kad įstatymų projektus Vyriausybė Seimui pateiks balandžio mėnesį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar pereisime prie argumentų ir argumentus už dėl viso projekto norėtų išsakyti gerbiamas M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, iš tiesų buvo gana išsamiai aptartas projektas, jisai išdiskutuotas ir Biudžeto ir finansų komitete, matyt, ir

valdančioji dauguma neslepia, jog tai nėra pats taikliausias ar efektyviausias sprendimas, bet esamomis aplinkybėmis suprantamas ir reikalingas. Tuo labiau Vyriausybė labai aiškiai deklaruoja savo pažadą ir išipareigojimą jau už kelių savaikių visuomenei pristatyti papildomas priemones. Todėl esamomis aplinkybėmis aš kviečiu pritarti šiam įstatymo projektui ir susitelkti dėl ateities sprendimų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau nėra kolegų, norinčių išsakyti argumentus. Taigi balsuojame. Priėmimas. Balsuojame dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 121, balsavo 121: už – 112, niekas nebalsavo prieš, susilaikė 9. Taigi įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

Grįžtame į savo... Replika per šoninį mikrofoną – gerbiamas R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, kaip ir sakiau, priėmėme gyvulių ūkio principu vadovaudamiesi lengvatą, nes aš matau, kad didžioji dalis valdančiosios koalicijos nesirenka į savo valdančiąją tarybą, arba kolegiją, kaip jūs ją vadinate, tai tiesiog aš pagarsinsiu, kokį „Ignitis“ priėmė sprendimą: valstybės valdomų įmonių grupė „Ignitis“ pernai uždirbo 163 mln. eurų ir nusprendė išsimokėti 86,7 mln. dividendų. Kaip jums atrodo, apie kokį mes čia šūdą užsiiminėjame Seime? Jie išsimoka dividendus – 90 mln., o jūs čia sprendžiate dėl lengvatos!? Gėda! Dar kartą jums yra didelė gėda! Valdantiejiems, daugumai.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, aš siūlyčiau...

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Jūs net skaičių nežinote, kokias aferas darote.

PIRMININKAS. Siūlyčiau atsiriboti nuo stiprių pareiškimų. Gerbiamas E. Gentvilas. Prašom, per centrinį mikrofoną.

E. GENTVILAS (LSF). Aš atsiribosiu ir susilaikysiu nuo stiprių pareiškimų. Aš tik noriu pasakyti, kad „Igničio“ pagrindinis akcininkas yra ne koks nors Petraitis ar Žemaitaitis, o Lietuvos valstybė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, šiek tiek kažkaip visiškai užkilo įtampa. Mes vieningai balsavome, draugiškai, džiaugiasi ir Dž. Orvelas, nes jo citavimo indeksas stipriai kyla šiame posėdyje.

12.27 val.

2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIV-745 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1382 (priėmimas)

Taigi grįžtame prie darbotvarkės 1-4 klausimo – įstatymo projekto Nr. XIVP-1382. Dėl jo, pasirodo, dar nėra išsakyti motyvai. Taigi už norėtų kalbėti gerbiamas E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Nebekalbėsiu.

PIRMININKAS. Labai ačiū. (*Plojimai*) Dėkoju. Balsuojame. Priėmimas. Balsuojame dėl darbotvarkės 1-4 klausimo – 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1382.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 124, balsavo 123 ir visi 123 balsavo už. Tokiu atveju įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

12.29 val.

Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1383(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-5 klausimas – Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1383(2). Balsuojame. Priėmimas. Balsuojame dėl Labdaros ir paramos įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 123, balsavo 122 Seimo nariai – vėl visi 122 balsavo už. Taigi įstatymas yra priimtas. (*Gongas*) Labai dėkoju už tokią nuostabią Seimo vienybę.

12.30 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2023–2025 metų vidutinio laikotarpio tikslo nustatymo“ projektas Nr. XIVP-1360(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2023–2025 metų vidutinio laikotarpio tikslo nustatymo“ projektas Nr. XIVP-1360(2). Dėl vidutinio laikotarpio tikslo. Balsuojame. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 121, balsavo 120 Seimo narių: už – 113, prieš – 1, susilaikė 6. Nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)

12.31 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 32, 64, 68 ir 108 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo X² skyriaus papildymo ketvirtuoju skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1385(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-7.1 klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-1385(2). Balsuojame. Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Dar bus keli lydimieji. Dėl visų priėmimo balsuosime atskirai.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 123, balsavo 122 Seimo nariai – visi 122 balsavo už. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.32 val.

Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1387(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-7.2 klausimas – Išmokų vaikams įstatymo 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1387(2). Balsuojame. Priėmimas. Čia lydimasis – Išmokų vaikams įstatymas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 122, balsavo 122 Seimo nariai – visi 122 balsavo už. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

12.32 val.

Paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 5 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1388(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-7.3 klausimas – Paramos mirties atveju įstatymo 5 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1388(2). Balsuojame. Priėmimas. Dar vienas lydimasis iš pakeito. Čia jų bus nemažai, taigi pasiruoškime, mūsų laukia daug balsavimų.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 116, balsavo 115 Seimo narių – visi 115 balsavo už. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

12.33 val.

Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 1 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-1389(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-7.4 klausimas – Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo 1 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-1389(2). Dar vienas lydimasis.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 120, balsavo 120 Seimo narių – visi 120 balsavo už. Įstatymas yra priimtas. (Gongas)

12.34 val.

Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1390(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-7.5 klausimas – Tikslinių kompensacijų įstatymo 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1390(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 123, balsavo 122 Seimo nariai – visi 122 balsavo už. Įstatymas yra priimtas. (Gongas)

12.34 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 15, 22⁴ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1391(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-7.6 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-1391(2). Čia yra problemėlė, nes buvo, kai pastraipsniui bendru sutarimu priėmėme, įvardyta, kad tik keturi straipsniai, bet čia yra dar 5 straipsnis, jis, *nabagėlis*, liko mūsų neaptartas. Ar galime bendru sutarimu priimti 5 straipsnį šito projekto? Galime. Tada balsuojame. Priėmimas. Šalpos pensijų įstatymo kelių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 122, balsavo 119: visi 119 balsavo už. Įstatymas yra priimtas. (Gongas)

12.35 val.

Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 23, 24 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1392(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau 1-7.7 klausimas – Socialinių paslaugų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1392(2). Balsuojame. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 121, balsavo 121: visi 121 balsavo už. Įstatymas yra priimtas. (Gongas)

12.36 val.

Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1393(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau 1-7.8 klausimas – Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1393(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 119, balsavo 119: vėl visi 119 balsavo už. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

12.37 val.

Civilinio kodekso 3.242 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1386(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-7.9 klausimas – Civilinio kodekso vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1386(2). Atkreipiu dėmesį, svarstymas. Čia dar tik svarstymo stadija. Vienas mūsų paliktas dar tik pirmu bėgiu judantis projektėlis. Bet galbūt jis galėtų ir pasivyti, nežinau, jei čia kas nors pasiūlytų ypatingą skubą.

Taigi užsiregistravo 118, balsavo 118: visi 118 balsavo už. Taigi, po svarstymo įstatymo projektui yra pritarta. Niekas nesiūlo ypatingos skubos, priėmimas bus per kitą posėdį ar kitą dieną. Šiuo atveju pritarta po svarstymo.

12.38 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 17, 25, 27, 35, 37, 39, 45, 47, 51, 90 ir 92 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1365(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau 1-8.1 klausimas – Viešųjų pirkimų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1365(2). Priėmimas. Matau, jau ir ministrai renkasi, bet mes dar balsavimų turime nemažai, tai jums teks palūkėti.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 123, balsavo 122: visi 122 balsavo už. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

12.39 val.

Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 37, 39, 48, 50, 52, 58, 98 ir 100 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1366(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-8.2 klausimas – lydimasis Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1366(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 118, balsavo 118: visi 118 balsavo už. (*Gongas*) Imu įprasti prie tokios vienybės.

12.39 val.

Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 4, 6, 17, 24, 33, 34, 40, 44 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1367(2) (priėmimo tęsinys)

Paskutinis, trečias iš šio paketo, 1-8.3 klausimas – Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1367(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 118, balsavo 117: vėl visi 117 balsavo už. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

12.40 val.

Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 12, 13 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1351(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau 1-9 klausimas – Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1351(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 116, balsavo 116: visi 116, žinoma, balsavo už. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.41 val.

Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 23, 24 ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1160(2) (priėmimo tęsinys)

Taigi 1-10.1 klausimas – Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1160(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 117, balsavo 117: už – 116, prieš nėra, susilaikė 1. Taigi įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

12.41 val.

Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1161(2) (priėmimo tęsinys)

1-10.2 klausimas – Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1161(2). Balsuojame. Priėmimas. Taip pat vienas iš paketo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 115, balsavo 114: už – 113, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.42 val.

Seimo nutarimo „Dėl specialiosios nepaprastosios padėties kontrolės komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIVP-1409 (pateikimo tęsinys)

Dabar 1-11 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl specialiosios nepaprastosios padėties kontrolės komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIVP-1409. Pateikimas. Vyksta balsavimas po pateikimo dėl specialiosios nepaprastosios padėties kontrolės komisijos sudarymo. Dabar vyksta balsavimas. Nežinau, kodėl salėje toks triukšmas. (*Balsai salėje*)

Užsiregistravo 124, balsavo 124: už – 59, prieš – 55, susilaikė 10. Taigi nėra pritarta po pateikimo.

Ar grąžiname iniciatoriams tobulinti, ar atmetame? (*Balsai salėje*) Nuomonės išsiskiria. Taigi balsuojame. Kas už, tai grąžinti tobulinti, o kas prieš, vadinasi, atmeti. Kas už, tai grąžiname tobulinti, o kas prieš, atmetame nutarimo projektą. Jam po pateikimo nebuvo pritarta.

Užsiregistravo 123, balsavo 123: už – 61, prieš – 62. Taigi yra atmetamas.

Gerbiami kolegos, čia ne esminis balsavimas, turbūt sutiksite, ne taip svarbu. Turbūt svarbesnis buvo dėl paties projekto. Taigi projektas atmetas.

12.44 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15⁴ straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1421 (pateikimo tęsinys)

Dabar rezervinis 1 klausimas – Seimo statuto dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto vieno straipsnio pakeitimo projektas Nr. XIVP-1421. Pateikimas įvyko ir balsuojame po pateikimo.

Užsiregistravo 117, balsavo 113: už – 109, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 4. Po pateikimo yra pritarta. Ar sutinkame, kad pagrindinis komitetas būtų Teisės ir teisėtvarkos komitetas? Galime bendru sutarimu? Dėkoju. Siūloma svarstyti kovo 31 dieną.

Ne, J. Razma nori pasakyti per šoninį mikrofoną. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš frakcijos vardu prašyčiau skubos. Vis dėlto reikia, kad kuo greičiau būtų galimybė tuos laisvus kambarius, butus pasiūlyti ukrainiečiams. Nemanau, kad čia sudėtingas projektas. Teisės ir teisėtvarkos komitetas gali greitai apsvastyti. Gal planuokime kitą antradienį svarstymą?

PIRMININKAS. Gerai. Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu pritarti skubos tvarkai ir kad svarstymas tada kitą antradienį? Jeigu pateiks išvadą, svarstysime. Dėkoju, apsispręsta.

12.46 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1422 (priėmimo tęsinys)

Dabar rezervinis 2 klausimas. (*Balsas salėje: „Ne, rezervinis 5!“*) Rezervinis 5 klausimas, keliamame. Teisingai, rezervinis 5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1422. Čia jau priėmimas. Priėmimo stadija. Liko tik balsavimas. Balsuojame dėl komitetų narių skaičiaus.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 111, balsavo 110: už – 107, prieš – 1, susilaikė 2. Nutarimui yra pritarta. (*Gongas*) Priimtas.

12.47 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1423 (priėmimo tęsinys)

Taigi rezervinis 6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1423. Priėmimas. Balsuojame. Likęs tik priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 108, balsavo 108: už – 107, prieš niekas nebalsavo, niekas nesusilaikė... (*Gongas*) Nutarimas yra priimtas.

12.48 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1424 (priėmimo tęsinys)

Toliau rezervinis 7 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1424. Priėmimas. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 106, balsavo 103: visi 103 balsavo už. Nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)

12.48 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XIV-49 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1425 (priėmimo tęsinys)

Toliau rezervinis 8 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1425. Priėmimas. Balsuojame. Ir tai bus paskutinis šio etapo mūsų balsavimas. Eisime į Vyriausybės pusvalandį.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 104, balsavo 103: už – 102, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 1. Nutarimui yra pritarta. (*Gongas*)

Gerbiamieji kolegos, dėkoju už sutelktą balsavimą. Labai vieningas šiandien. Nereikėtų dar skirstytis, nes dabar bus Vyriausybės pusvalandis. Jis šiek tiek keliasi į mūsų pietus, o pietūs keliasi turbūt tolyn. Taigi viskas stumiasi darbotvarkėje turbūt 20 minučių. 20 minučių viską pastumiame. Gerai, kolegos? Dabar Vyriausybės pusvalandis ir pietūs sutrumpėja. Ar gerai? (*Balsai salėje*) 14 valandą.

Vyriausybės narius kviečiu užimti savo vietas.

Pareškimų, beje, nebuvo, jeigu ką, dėl to aš nieko nekviečiau ir iš karto skelbiu Vyriausybės pusvalandį, nes nieko nebuvo. (*Balsai salėje*) Po tada, gerai? Sutariame. (*Balsai salėje*) Po Vyriausybės pusvalandžio bus pareškimai. Gerai, kolegos? Posėdžio pabaigoje. Pagal mane A. Kubilienė frakcijos vardu pirmoji klausia Vyriausybės narių. Pagal mano sistemą.

12.50 val.

Vyriausybės valanda

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų sveikatos ministrui ir finansų ministrei. Nematau, gal premjerė tuomet atsakys.

Vykstant karui įvairūs saugos specialistai ir įvairūs saugos portalai ragina Lietuvos žmones turėti tam tikrų atsargų, atėjus dienos X. Manau, kad tai yra labai teisinga. Norėčiau paklausti, kaip tai daryti praktiškai, kai žmogus serga diabetu, hipertenzine liga ar kokia nors kita liga ir tie vaistai yra receptiniai, kaip ir rekomenduojami su savimi turėti antibiotikai taip pat yra receptiniai. Norėčiau paklausti, ar Sveikatos apsaugos ministerija vėl kaip blogas šokėjas atsilieka keletą taktų, ar ji bandys ką nors daryti šiuo klausimu? Ar diabetikai atėjus dienos X ir, pavyzdžiui, turėdami tik 2 dienoms vaistų liks be nieko? Lygiai taip pat noriu paklausti ir finansų ministrės, kaip išsiimti grynųjų pinigų regionuose, pavyzdžiui, Panevėžio rajone, kai yra vienas bankomatas 50 kilometrų spinduliu? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Tikrai apie Sveikatos apsaugos ministerijos planus jums galėtų Sveikatos apsaugos ministerija detaliau pasakyti, bet, kiek man yra žinoma iš asmeninės patirties, receptinių vaistų nusipirkti ilgesniam laikotarpiui nėra teisės aktų uždraustas dalykas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar bus norinčių papildyti? Sveikatos ministras? Jo nėra. Taigi, toliau klausia gerbiamas K. Mažeika. Ruošiasi G. Paluckas, A. Skardžius, R. Žemaitaitis. Pagaliau gavau sąrašą, tai prašom.

K. MAŽEIKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų šiandien LRT buvo išplatintas tyrimas ir, Tyrimų skyriaus duomenimis, žemės ūkio ministras darė poveikį, kad būtų sustabdytas patikrinimas ir patrauktas atsakomybėn vienas Kauno rajono ūkininkas. Iš tikrųjų nestebina, kad, pavyzdžiui, Šilalės rajone lankydamasis ministras dar Bokštuose pažadėjo tarpininkauti vienam bendrapartiečiui, kad būtų išasfaltuotas apie 3 kilometrų keliukas į jo kiemą. Aišku, nestebina ir tai, kad ministras gali pasiūsti po velnių pienininkus, paukštininkus ir dar kas jam turbūt nepatinka, bet stebina, kad iš tiesų tas ūkininkas ir tenai buvę asociacijų atstovai yra so-

cialdemokratai, ne konservatoriai. Tai turbūt keista, ar ne? Bet iš tikrųjų panašu, kad renkant parašus, jau ruošiant interpeliaciją ministrui tokiu būdu bandoma surasti... ir atidirbama būtent socialdemokratams, kad jie nepalaikytų tos interpeliacijos. Iš tiesų, ministre, ar tokia darbo praktika ir metodai yra normalu jums asmeniškai ir kur planuojate vykti artimiausiu metu?

K. NAVICKAS. Pirmiausia teorija yra tokia, kurią tikrai sunku komentuoti. Kas liūdina ir ko tikrai trūksta tyrime, tai tyrime nėra nė žodžiu užsiminta, ar buvo pagrindas sustabdyti privalomus nurodymus. Prieš mane yra privalomas nurodymas, kad jūs, Kęstuti, kaip buvęs aplinkos ministras, turėtumėte žinoti, kad privalomų nurodymų šiandien... ir minčių negalima turėti, nes yra sakoma: „Mes girdėjome, kad jūs galvojate, ir dėl to pažeidėte įstatymą.“ Tokių nesąmonių daug šitame ūkyje buvo, todėl Aplinkos apsaugos departamentas, kuriam aš esu dėkingas, padarė vidinį tyrimą. Tokia čia ir istorija.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar gerbiama A. Kubilienė per šoninį mikrofoną. Kažką norėjote replikuoti? Prašom.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Dėl vedimo tvarkos. Man iš viso neaišku, kas čia per žanras, jeigu mes užduodame klausimą ir į klausimą neatsakoma. Aš paklausiau, kaip nusipirkti receptinių vaistų rezervui, jeigu neturi recepto ir tuo metu nesergi, bet rezervui, kaip jų nusipirkti? Antibiotikai yra parduodami... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, dabar gal nepradėkime tokios tarpasmeninės diskusijos. Aš išgirdau klausimą.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Gerbkite save, jeigu nesugebate atsakyti, tai turi būti jūsų ministras. Suprantu, kad jums trūksta kompetencijos šituo klausimu.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Ministras yra komandiruotėje. Kai jis bus posėdyje, jūs jo ir paklausite, jeigu jums trūksta mano kompetencijos.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, aš labai atsiprašau, pirmininkauju aš. Aš norėjau pasakyti, kad labai atsiprašau, kad jums neperskaičiau, kas dalyvauja, kas nedalyvauja. Dabar mane pasiekė ta informacija. Gerbiamas kolega ministras A. Dulkys šiandien nedalyvauja posėdyje ir jis negali jums atsakyti. Tai labai gaila.

Toliau klausia gerbiamas G. Paluckas. Prašom.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Apgailestauju, kad neturiu ką pasakyti apie kolegas demokratų, bet aš pagalvosiu iki kitos Vyriausybės valandos. Klausimas premjerei dėl „Lifosos“. Žiniasklaidoje skaičiau jūsų poziciją dėl galimo akcininkų keitimo, tai yra dėl įmonės paėmimo visuomenės poreikiams, jeigu atsirastų toks reikalas, jeigu patys akcininkai nepakeistų savo struktūros ir panašiai. Jūs išdėstėte savo abejonę. Ji buvo grindžiama tuo, kad įmonė neapsirūpins žaliavomis, sutrikimas.

Kiek žinau, vakar Vyriausybėje buvo susitikimas, komitete įmonė taip pat pristatė savo poziciją. Jeigu ši aplinkybė išnyktų, ar svarstytų Vyriausybė galimybę išvengti sankcijų, užtikrinti įmonės veiklą, jeigu pasikeistų galutinis naudos gavėjas? Ar svarstytų paėmimą visuomenės poreikiams tokiomis aplinkybėmis? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Taip, ištis vakar susitikimas buvo. Kažkaip buvo suklaidinta žiniasklaida, nes buvo įsivaizduojama, kad susitikimas buvo su manimi, bet susitikimas buvo su Vyriausybės kanceliarijos ir mano komandos atstovais ir institucijomis. Ištis buvo pateikta daug informacijos, kad yra galimybė apsirūpinti žaliavomis iš kitų tiekėjų, ne tik iš Rusijos. Tai galbūt keistų vertinimą, bet turbūt pagrindinė problema yra... Tiksliau sakant, yra dvi problemos: viena problema yra apskritai dėl veiklos tęstinumo, kita problema yra dėl teisinio reguliavimo. Pagal dabar galiojančius teisės aktus yra aiškiai apibrėžta, kaip valstybės nuosavybės perimamos bankų akcijos, kadangi yra specifinė procedūra ir specifiniai tikslai, bankinis sektorius yra toksai sektorius, kai valstybėms, deja, neretai tenka taip daryti.

Šiuo atveju situacija yra išskirtinė, nes kažkokio visuomeninio poreikio, dėl kurio numatytas turto perėmimas Civiliniame kodekse, čia nėra, yra kita situacija. Žinoma, būtų geriausia, jeigu dėl tos situacijos atsirastų privatus sprendimas. Bet taip pasakysiu šiandien mandagiai, kad neatmetu ir tokio varianto svarstymo, jeigu visų kitų variantų nebūtų įmanoma įgyvendinti. Panašu, kad gyvybingas įmonės egzistavimas yra įmanomas ir be Rusijos žaliavų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausia gerbiamas A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Klausimas būtų vidaus reikalų ministrei. Gerbiama ministre, nuo pat karo Ukrainoje pradžios keliu klausimą čia, Seime, ir viešai dėl gyventojų civilinės saugos. Vienintelis dalykas, ką jūs irgi komentuojate, prasidėjus ketvirtai karo savaitei, kad civiliai turėtų slėptis priedangos objektuose. 40 % visuomenės jūs ketinate paslėpti vaikų darželiuose ir mokyklose. Aš neįsivaizduoju tokios neatsakomybės, apie ką jūs kalbate. Ar tie darželiai pritaikyti apsisaugoti nuo „Gradų“? Ar tai nebus taikiniai, masiškai susikaupus 40 % gyventojų, iš viso neuždengtuose pagal savo technines charakteristikas statiniuose? Tai bus tiesiog kaip šprotų dėžutėje sudėlioti konservai, daugiau nieko. Nėra jokios informacijos, kur bus galima gauti geriamojo vandens ar pasikrauti mobiliuosius prietaisus, kur stovės generatoriai. Kodėl jūs taip neatsakingai elgiatės ir nekvalifikuotai pateikiate informaciją visuomenei? Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, pirmiausia apie atsakomybę. Kodėl tiek mažai dėmesio buvo iki šiol skiriama civilinei saugai, turėtumėte tikriausiai kelti ne tik man, bet visiems tiems, kurie 30 metų buvo atsakingi už civilinę saugą. Taip, civilinė sauga, matyt, nebuvo prioritetas. Bet situacija keičiasi ir mes tikrai matome, kad turime keisti savo požiūrį. Vidaus reikalų ministerija nuo pat kadencijos pradžios daro viską, kad civilinė sauga taptų prioritetu.

Antras dalykas. Jeigu kalbėsime apie apsaugą, šiuo metu yra 1 tūkst. 900 kolektyvinės apsaugos objektų, už kuriuos yra atsakingos mūsų savivaldybės, ir juose esant reikalui žmonės galėtų apsisaugoti.

Trečias dalykas. Mes paklausėme Registrų centro, nes esant tam tikriems pavojams būtų, matyt, būtinybė žmonėms pasislėpti, įvertinti, kiek mes turime priedangos objektų, tai yra rūšių, požeminių aikštelių, cokolinių aukštų. Mums buvo pateikta informacija, kad Registrų centre yra tokia informacija, kad tų plotų kvadratūros, kuri yra šiuo metu registruojama Registrų centre, užtektų visos Lietuvos gyventojams.

Taigi pačioje pabaigoje dar noriu pabrėžti, kad šiuo metu tiesioginės karo grėsmės Lietuvai nėra. Prašau laikytis rimties ir nekelti panikos. O Vidaus reikalų ministerija dirba dviem kryptimis. Viena kryptis yra trumpalaikė perspektyva – mes paklausėme ir iki šios savaitės pabaigos visos savivaldybės mums pateiks informaciją, kaip jos inventorizavo ir kokios būklės yra visi civilinės saugos objektai. Ir dirbame prie tolimesnės perspektyvos, kad susitvarkytume ir turėtume tinkamą finansavimą, tinkamus objektus civilinei saugai Lietuvoje. Aš labai tikiuosi jūsų palaikymo, kai šie sprendimai bus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klausimą užduos gerbiamas R. Žemaitaitis. Vėliau ruošiasi L. Girskienė, A. Butkevičius, O. Leiputė. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama premjere, kur gerbiama Asta klausė jūsų klausimo, ko gero, klausė dėl diabeto, širdininkų ir kitų ligų, kur iš tikrųjų yra problema, ir mes Sveikatos reikalų komitete tą išgirstame.

Gerbiamai Agnei šiaip teisingai Artūras pasakė dėl karo. G. Landsbergis dar užvakar pasakė, kad Lietuvai yra reali grėsmė, kad bus užpulta. Jūs gal Vyriausybėje susitarkite, ką jūs šnekaite. Pažiūrėkite jo spaudos pranešimą.

Mano klausimas yra kitas, beje, ministrei Agnei. Migracijos departamentas dirba šauniai ir labai daug. Iš tikrųjų gaila man tų žmonių, vadovė nuostabi, matau, tvarkosi fantastiškai. Ar nemanote, kad būtų vienas toks geras pasiūlymas, kad didžiąją dalį iš Ukrainos atvykstančių žmonių registracijos perimtų civilinės metrikacijos skyriai? Kiekvienoje savivaldybėje jų yra. Aš tą siūlymą teikiau prieš 2 savaites. Jokios reakcijos į mano pasiūlymą nebuvo. Nežinau, ar yra svarstymai, ar ne.

Ir kartu krašto apsaugos ministrui noriu pateikti dėl šaulių. Kadangi Nacionalinėje saugumo strategijoje yra įtvirtintas šaulių parengimas neginkluotu kariuomenės metu. Deja, šiandien ne kuopos vadams nėra garantuojama... neapmokama. Tiek mūsų Klaipėdos regione, tiek Kauno regione prašymų tapti šauliais yra labai didelis skaičius. Ar neplanuojate išskirti kokio rezervo šešiems septyniems mėnesiams kuopų vadų atlyginimams, kad dokumentų tvarkymą, parengimą, paruošimą kuo greičiau integruotų...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, pirmas dalykas – jūs viršijate laiką, antras dalykas – jūs uždavėte du klausimus, nors tokią teisę turi tik opozicijos lyderis. Jei ministrai matys reikalą, atsakys ir krašto apsaugos, bet teoriškai jie gali atsakyti tik į vieną jūsų klausimą. Prašom.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Pirma pradėsiu aš, nes pirmasis klausimas buvo skirtas man. Aš pirmausia tikrai noriu padėkoti tiek visiems savanoriams, tiek Migracijos departamento žmonėms už didžiulį darbą, kuris yra daromas šiuo metu. Taip, mums trūksta žmonių. Bet mes kreipėmės į visas valstybės ir savivaldybių institucijas prašydami deleguoti žmonių į Migracijos departamentą. Mano žiniomis, 291 asmuo, valstybės tarnautojas, buvo deleguotas į Migracijos departamentą. Dabar yra sudaromi tvarkaraščiai ir kiti dalykai. Ir dar 500 valstybės institucijų darbuotojų pareiškė norą savanoriauti registracijos centruose.

Dėl jūsų pasiūlymo. Jis yra apsvaistytas ir aš paprasčiau, kad Migracijos departamentas užtikrintų galimybes kiekvienoje savivaldybėje taip pat užtikrinti visas migracijos procedūras. Bet, supraskite, mes turime iššūkį dėl įrangos. Įrangos tiek neturime, kiek norėtume turėti. Bet, patikėkite, darome viską, kad procesas būtų sklandus, tiek darbuotojai, tiek pabėgėliai iš Ukrainos būtų aptarnaujami kiek galima greičiau ir operatyviau. Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš retai gaunu klausimų, tai naudosisiuosi proga atsakyti. Tiesa, norinčių į šalius yra tikrai daug, mes matėme priesaiką šalia Seimo, tačiau Krašto apsaugos ministerija tiesiogiai nevadovauja nei priėmimui, nei atleidimui iš darbo. Mes skiriame finansinių resursų, šiuo atveju jie yra ženkliai ženkliai padidinti – 4 mln. prie 2,5 mln. pridedami. Pasiūlyta vadui priimti naujų žmonių, kur reikia, padidinti atlyginimus ten, kur reikia, nes ten tikrai yra poreikis, kad užsirašę žmonės galiausiai patektų į šalius. Kas svarbiausia? Instruktoriai. Instruktoriai, kurių reikės tam kiekiui žmonių sutelkti, apmokyti ir atlikti visa tai, kad šaliai būtų parengti. Tas darbas vyksta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausimą užduos gerbiama L. Girskienė. Prašau.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Laba diena. Aš norėjau užduoti klausimą susisiekimo ministrui. Man labai kelia nerimą situacija dėl Baltijos prospekto tilto statybos. Noriu paklausti, čia buvo įvairių pasisakymų, ar yra užtikrintas finansavimas šiam projektui užbaigti? Buvo įvairių savivaldybių prieštaravimas, kad didžioji dalis Kelių fondo lėšų yra skiriama Klaipėdai. Kaip išspręsta ši situacija? Ačiū.

M. SKUODIS. Projektas tikrai yra išskirtinis ir svarbus visai Lietuvai, to net neverta kvestionuoti. Dabar situacija yra tokia, kad visos savivaldybės lygiomis teisėmis galėjo pateikti mums prašymus dėl finansavimo skyrimo. Kiek aš žinau, kaip tik terminai suėjo ar sueina šią savaitę. Mes tuos prašymus įvertinsime ir, priešingai, negu būdavo kada nors anksčiau, visi objektai bus vertinami pagal jų valstybinę reikšmę. Srautai, svarba, vertė ir panašiai. Tada mes matysime, kaip Baltijos prospektas atrodys. Pagal tai, kad tai yra autostrados tęsinys į uostą ir panašiai, faktas, kad jis turi būti tarp pirmųjų projektų tiesiog pagal objektyvius kriterijus. Bet galutinius atsakymus turėsime daugmaž po mėnesio, o finansavimas bus užtikrintas tada, kai Vyriausybė, natūralu, priims sprendimus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas A. Butkevičius. Vėliau – O. Leiputė. Prašau.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų iš dviejų dalių. Kadangi nėra finansų ministrės, gal atsakys premjerė į pirmą klausimo dalį. Ai, yra, matau.

PIRMININKAS. Finansų ministrė – nuotoliniu.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Atsiprašau. Pirmą klausimo dalis yra apie tai, kad Lietuvos statybininkų asociacija yra išsiuntusi raštus Seimo nariams, jog asociacijai priklausančios įmonės su valstybe yra pasirašiusios sutarčių maždaug už 500 mln. eurų, bet tie statomi objektai visi yra pa-brangę. Klausimas. Ar tikrai yra numatytas koks nors garantinis fondas dėl pabrangusių statybi-nių medžiagų kompensavimo?

Antra klausimo dalis yra susisiekimo ministrui. Automobilių kelių asociacija priėmė spren-dimą, kad artimiausiu metu nesiruošia pasirašyti jokių sutarčių nei su savivaldybėmis, nei su ki-tomis valstybės institucijomis, kol nebus aišku, kaip bus indeksuojamos projektų vertės dėl paki-lusios infliacijos. Ačiū.

M. SKUODIS. Gal aš galiu pradėti nuo kelių, jeigu leisite. Situacija tikrai yra žinoma, intensyviai bendraujame su asociacija. Kas šiuo metu yra įmanoma? Tikrai Viešųjų pirkimų įstatymas suteikia visas teises perkančiajam subjektui, šiuo atveju – Automobilių kelių direkcijai indeksuoti visus darbus, kalbant apie sutartis ir panašiai. Mes laukiame šiuo atveju sprendimų iš Automobilių kelių direkcijos. Šiandieną, kiek aš žinau, dėl to yra Automobilių kelių direkcijos valdybos posėdis. Jeigu reikės ir kokių nors sprendimų iš ministerijos, faktas, kad jie bus. Čia tikrai reikia surasti tam tikrą balansą. Ypač svarbu, kad šioje situacijoje, kai yra labai daug neapibrėžtumo, kainos tai kyla, tai krenta, natūralu, tikrai reikia tam tikro laiko, kol situacija rinkoje stabilizuosis ir tada mes matysime tikrą situaciją. Faktas, lankstumo čia iš valstybės reikia, bet kartu rizika su verslu... Verslas neturėtų tikėtis, kad visą riziką perkels ant valstybės pečių. Aš tikiuosi, kad artimiausiu metu tuos sprendimus rasime.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar norėtų papildyti finansų ministrė?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties viskas priklauso nuo to, kokios...

PIRMININKAS. Du klausimai. Prašom.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). ...sutartys yra pasirašytos. Jeigu sutartys pasirašytos su galimybe indeksuoti kainas, jos gali būti indeksuotos. Jeigu tokios galimybės sutartys nenumato, tai nenumato.

Klausimas dėl būsimų projektų, dėl dar nepasirašytų sutarčių. Išties ministerijos turi galimybę perskirstyti savo turimas lėšas ir nustatyti prioritetus, kokie pirkimai joms yra labiau prioritetiniai, ir toms sutartims numatyti daugiau pinigų. Viskas priklauso nuo labai konkrečios situacijos ir konkrečių pasirašytų sutarčių, ir jose numatytų teisinių galimybių.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klausimą užduos gerbiama O. Leiputė. Vėliau – A. Gedvilas, A. Palionis. Prašom.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Mano klausimas būtų arba vidaus reikalų ministrei, arba socialinės apsaugos ir darbo ministrei. Jeigu galima, dėmesio. Savanoriavimas, darbo valandų neskaičiavimas, visų žmonių susitelkimas, institucijų susitelkimas iš tiesų labai žavi tiek pandemijos laikotarpiu, tiek dabar, karo atveju. Labai gaila, bet šalia gražių dalykų yra ir ne visai tokių, kuriais galėtume didžiuotis.

Mano klausimas būtų toks. Yra gaunama informacijos apie asmenis, kurie galimai tuose centruose, kuriuose registruojama, atlydi ir kalbina nelegaliam darbui, ypač kalbu apie jaunas moteris ir visus žmones, kurie atvykę, tiek bando įtraukti į prostitucijos tinklą. Prašau pakomentuoti, kas yra daroma siekiant prevenciškai užkardyti tokius dalykus, kaip bendradarbiaujama su nevyriausybinėmis organizacijomis, kad tokių atvejų nebūtų?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Tikrai aktualus klausimas. Mes, tik išgirdę pirmą informaciją apie tokius galimus atvejus, iš karto reagavome. Įvedėme tvarką, kad pašaliniai asmenys nebeįleidžiami. Šiuo metu mums talkina Šaulių sąjunga, ji kontroliuoja, kad ta tvarka būtų užtikrinta. Taip pat su Policijos departamentu yra tikrai sutarta, kad jie skiria ypatingą dėmesį, nes rizikų yra daug. Tai tikrai yra mūsų viena prioritetinių temų. Stebėsime ir kontroliuosime. Žinoma, mes labai glaudžiai dirbame su nevyriausybinėmis organizacijomis. Visa informacija, kuri yra pateikiama, iš karto yra perduodama mūsų teisėsaugai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausimą užduos gerbiamas A. Gedvilas. Prašom.

A. GEDVILAS (DPF). Ačiū, pirmininke. Kadangi nematau operacijų vadovo, tai kreipiuosi į gerbiamą premjerę. Gerbiama premjere, tikiuosi, eksperimente dalyvavę pradinukai jau įrodė jums, kad panaikinus privalomą kaukių dėvėjimą niekas nepasikeitė.

Taip pat noriu jus informuoti, kad kitos išsivysčiusios šalys, daugiau investuojančios į įvairius tyrimus, jau seniai atšaukė kaukių dėvėjimą. Kalbu apie UK, Airiją, visas Skandinavijos šalis, Nyderlandus, Prancūziją ir taip toliau.

Todėl kreipiuosi į jus su prašymu. Pats laikas, remiantis mano pateiktais, išvardintais argumentais, pagaliau ir kitiems gyventojams panaikinti šį reikalavimą dėvėti kaukes. Aš pritarčiau palikti privalomą kaukių dėvėjimą tik asmens sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojams, o visur kitur, tikiuosi, galėtų būti rekomendacinio pobūdžio. Ar pritartumėte, ar vis dar nevertinate, kad mūsų piliečiai yra pakankamai sąmoningi patys įsivertinti savo sveikatos būklę...

PIRMININKAS. Laikas!

A. GEDVILAS (*DPF*). ...ir jos santykį su keliama COVID-19 rizika?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Čia tas iš tokių labai retų atvejų, kai mes kažkur netoliese mąstome. Pirmiausia, aišku, iš to, ką jūs pasakėte, aš nelabai išgirdau argumentų, nes vienintelis jūsų argumentas buvo, kad kiti taip daro, tai ir mums reikia taip daryti. Aš nematau, kad tai yra argumentas, ir nevisiškai sutikčiau su teiginiu, kad panaikinus reikalavimą dėvėti kaukes mokyklose niekas nepasikeitė, nes jūs turbūt pastebėjote, kad atvejų skaičius nustojo kristi ir netgi šiek tiek auga, bet nedaug. Svarbiau yra, kad nematome, kad labai augtų hospitalizavimo rodikliai, kurie yra turbūt daug svarbesni negu pačių atvejų rodikliai. Aš tikrai neatmetu, kad artimiausiu metu, gal net iki kovo pabaigos, Vyriausybė svarstys ir jau galbūt svarstys ne šiaip koki nors atskirą kaukių klausimą, o apskritai, kaip iš pandeminio laikotarpio pereiti į endeminį laikotarpį, nes panašu, kad jau galime nedrąsiai tikėtis, turime tam pagrindo, tada galbūt per Vyriausybės valandą jūs sugalvosite sau kitų temų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Su didesne viltimi dabar žvelgiame į pavasarį. Klausimą užduos gerbiamas A. Palionis. Paskui J. Jarutis, Z. Balčytis.

A. PALIONIS (*LRF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš esmės A. Butkevičius uždavė mano klausimą, bet matau, kad žemės ūkio ministras liūdi, todėl ministrui užduosiu.

Maisto tiekimo grandinėje yra įtempta padėtis, ir gamybos, ir perdirbimo. Norėjau paklausti, gal imatės kokių priemonių tą užkardyti, kad mes išliktume kaip maisto gamintojai ir perdirbėjai? Lygiai taip pat noriu paklausti dėl paties rezervo. Ar neplanuojate, kadangi planuojamas sausas pavasaris, trąšų kainos didėja, didelės, nėra trąšų, neaišku, koks bus naujas derlius, ar nesvarstote bent dabar, praeitas derlius neeksportuotas, pasirašyti sutarčių dėl saugojimo?

K. NAVICKAS. Labai ačiū už klausimus. Jie aktualūs. Iš tikrųjų mes stebime situaciją. Teigti, kad trūkinėja maisto grandinės ar panašiai, tikrai negalime. Buvo šokas pačioje pradžioje, tas tiesa. Sustojo pašarų, ypač pašarų, judėjimas, bet yra alternatyvų. Šiandien kaip tik buvau susitikęs su didžiausiais importuotojais, eksportuotojais, tai tas šokas dabar praėjęs. Iš tikrųjų bus poveikis, tai yra planuojame, ruošiamės poveikiui, ypač pašarų sektoriuje, kai kalbame apie aliejaus išspaudas, čia yra Ukrainos rinkos dalis. Tačiau gyvulininkystės sektoriuje didžiausia dalis yra, šiaip ar taip, nesusijusi su Ukrainos rinka, tai yra sojų išspaudos, sojų pupelės arba sojų likučiai, kurie yra naudojami. Tai čia poveikio prasme yra taip.

O kalbant apskritai apie maisto rezervą ir valdymo priemones, tikrai apie tai galvojame. Nebūtinai pirkimas, yra ir kitų instrumentų. Visi sektoriai dabar peržiūri savo strategijas, mes, žemės ūkis, taip pat peržiūrime ir pateiksime Vyriausybei savo matymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, J. Jaručio aš nematau, Z. Balčyčio aš taip pat nematau, K. Vilkauskio taip pat nematau, V. Ažuolo taip pat nematau. Klausia gerbiama V. Targamadžė. Prašom.

V. TARGAMADŽĖ (*DFVL*). Ačiū. Visų pirma noriu padėkoti Vyriausybei, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai ir visiems aktyviems žmonėms, kurie susitelkė padėti švietimiečiams, atvykusiems pabėgėliams, švietimo klausimais. Mano klausimas iš dviejų susijusių dalių, aišku, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai.

Bus steigiamos ukrainiečių mokyklos. Kaip jos bus steigiamos, kas jas finansuos ir kaip galės mokytis, nes privačios mokyklos susijusios su finansavimu, ar ukrainiečiai turės pinigų užmokėti, jeigu tai bus mokama?

Antra, tinklo pertvarka. Iš tiesų yra didelė įtampa ir jūs puikiai žinote, kad miesto mokyklos, pavyzdžiui, Vilniaus, yra perpildytos, bet Vilniaus rajone yra vietų. Gal būtų galima intensyviau ir racionaliau spręsti šiuos klausimus?

Dar vienas momentas – nepamirškite, kad Lietuvoje žmonės nevienodai mąsto ir dėl karo Ukrainoje. Aš jau gaunu signalų, kad formuojasi labai didelės įtampos. Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui, profesore. Dėl pirmo klausimo. Vakar vakare kaip tik turėjome visų Europos Sąjungos švietimo ministrų susitikimą, vadovaujamą komisarės ir prancūzų ministrės. Visi labai aiškiai sutarėme, kad tikslas ir pagrindinė strategija yra, jog ukrainiečių vai-

kai mokytojai mūsų mokyklose lietuvių kalba arba tautinių mažumų kalba, todėl šiuo metu steigti mokyklų neplanuojame, tačiau palaikysime, jeigu bus steigiamos privačios mokyklos. Tarkime, yra Charkovo iniciatyva, mokyklą Lietuvoje norima steigti, tai mes tikrai sudarysime sąlygas ir paprastesnį procesą, kad būtų steigiama. Bet kaip ir kitos Europos Sąjungos šalys, bendras sutarimas yra labai aiškus, kad vaikai turi jaustis gerai mūsų visuomenėje. Neaišku, kiek laiko jie čia užsibus, mes jiems sudarysime sąlygas mokytis mūsų mokyklose, taip pat nuotoliniu būdu jų ukrainietiškosiose platformose. Taip pat, aišku, sieksime, kad jie mokytojai savo gimtosios kalbos mūsų mokyklose. Tai šiek tiek užtruks, bet tam vakar patvirtinome nutarimo pakeitimą, kad mokytojai galėtų pradėti dirbti nemokėdami lietuvių kalbos ir ją išmokyti per porą metų. Vakara labai aiškiai tai sutarėme.

Na, o dėl tinklo – tikrai taip, ten, kur yra laisvų, taip sakant, vietų ir mes galime priimti ukrainiečius vaikus, tai priimsime. Tai nėra labai susiję su tinklo taisyklėmis, ar būtų ukrainiečių vaikai, ar būtų lietuvių vaikai, jungtinėse klasėse mes jų mokytį nenorime.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėkoju už atsakymus. Laikas, numatytas Vyriausybės pusvalandžiui, baigėsi, be to, ir kolegų, kurie buvo užsirašę paklausti, L. Nagienės ir V. Bako nėra. Taigi aš manau, kad visi norintys paklausė.

13.21 val.

Seimo narių pareiškimai

Gerbiamąjį V. Ažuolą kviečiu į tribūną. Jūsų tuo metu nebuvo. Bet dabar, kadangi vakarinis posėdis 14 valandą, yra Seimo narių pareiškimai. Aš kviečiu gerbiamą V. Ažuolą į tribūną padaryti pareiškimą. Balsavimai numatyti, kaip buvo numatyta.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Pirmininke, šiek tiek stebinate. Prieš tai nepastebėjote, kad yra Seimo narių, norinčių pasisakyti. Dabar nepastebėjote, kad yra Seimo narys, kuris nori paklausti Vyriausybės. Pasakėte, kad visi paklausė.

PIRMININKAS. Aš pastebėjau, bet kai aš jus kviečiau, jūsų nebuvo, kai buvo jūsų eilė, ji praėjo. Prašom, dabar pareiškimai.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų vakar komitete buvo diskutuojama apie elektrą, elektros kainas, sprendimų būdus. Turbūt jau tapo tradicija, kad ministrai komitetuose bijo net pasirodyti, kad negautų klausimų ir kad nereikėtų į juos atsakyti. Dažniausiai atsiunčiami viceministrai ir kiti specialistai.

Ką mes pamatėme? Kokia yra situacija dėl elektros rinkos liberalizavimo? Žinome, kad prieš keletą metų buvo pateiktas elektros rinkos liberalizavimas. Tada Energetikos ministerija sakė, jeigu tai nepasiteisins ir elektros kaina neatpigs dėl atsirandančių naujų tiekėjų ar pardavėjų, tada ši elektros rinkos liberalizavimą bus galima atšaukti. Bet, deja, atsitiko kaip visada. Visi tiekėjai pasiūlė brangesnę kainą, nei siūlė valstybė.

Dar pernai net du kartus teikiau pasiūlymą, pavasarį ir rudenį, kad elektros rinkos liberalizavimas būtų visiškai atšauktas ir žmonės nebūtų verčiami mokėti brangiau už elektrą. Kuo baigėsi? Tiek Prezidentas, tiek valdantieji tik pusmečiui atidėjo tą, taip sakant, žmonių nusiskurdinimą elektros kaina.

Šiandien ką mes matome? Šiandien tie, kurie dar nėra prievarta išvaromi pas nepriklausomus elektros spekuliantus, gal taip reikėtų sakyti, moka 17 centų už kilovatvalandę, tie, kurie turi būti prievarta išvaryti, jau gauna pasiūlymus po 27, 28, vos ne 30 centų. Tai dviguba kaina. Vadinasi, valstybė daro tyčinį veiksmą, kad žmonės įstumtų į energetinį skurdą.

Ir ką dabar sako įstatymas? Jeigu tu nesutinki pasirinkti tos beveik dvigubai didesnės kainos, tada valstybė tave iš fiksuoto 17 centų tarifo, kuris yra dabar teikiamas valstybės, permeta į plaukiojančią rinką ir dar tave nubaudžia prie tos kainos 25 % antkainiu. Ir visa tai yra daroma tik Seimo ir įstatymų sprendimais.

Tai dabar pagrindinis klausimas. Vakara Seimo nariai Energetikos ministerijos bandė paklausti: tai ką jūs darysite, ką šioje situacijoje iš viso darysite? Turbūt labiausiai šokiravo Energetikos

ministerijos atstovų pasakymas: jie rūpinsis, kad elektros gamintojai ir pardavėjai gautų atitinkamas ir geras pajamas. Vadinasi, ministerijai rūpi ne žmonės, kad jie turėtų mažesnę elektros kainą, o tie, kurie gamina ir parduoda, kad jie turėtų geras pajamas.

Ko tikėtis? Žinoma, aš teiksiu vėl tokį pat pasiūlymą, kokį teikiau ir pernai kartu su kolegomis, kad būtų atšauktas visas tas liberalizavimas, kad žmonės prievarta nebūtų varomi prie didelės kainos. Bet kiek yra vilties, kad tai bus atšaukta? Turbūt tikrai nedaug, nes mūsų valdančiųjų tikslas, kad jie visi skurstų.

Kaip mūsų kolega gerai pažymėjo, prieš tai pristatydamas PVM lengvatą, kad valdantieji net naudinga. Nuo 17 centų sumokėsi tik apie 3 centus PVM'o, o nuo 30 centų jau bus visi 6 centai PVM'o. Valdžiai tai naudinga. Surinksi daugiau pinigų, daugiau galėsi išleisti.

Ir, žinoma, tuo pat metu, kaip kolega Remigijus pažymėjo, „Ignitis“ išsimoka didžiulius dividendus. O dividendus, žinoma, reikia išsimokėti, nes dalis valstybinės įmonės akcijų yra parduota ir kažkam labai reikia pelną iš viso to pasiimti.

Vadinasi, valdančiųjų darbai, siekiai ir norai visiškai skiriasi nuo to, kam norima padėti: pardavėjams, tiekėjams, bet ne žmonėms, kad jie mažiau mokėtų už elektrą. Tokiais tempais ir sprendimais jau šiandien turime didžiausią infliaciją Europoje, turėsime ir didžiausią energetinį skurdą Europoje, nes valdančiųjų tikslas toks.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas kolega. Pranešimai visi išsakyti. Rytinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 145 STENOGRAMA

2022 m. kovo 17 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
J. JARUTIS ir A. MAZURONIS*

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Labai dėkui. Gerbiami kolegos, pradedame kovo 17 dienos vakarinį Seimo plenarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 63 Seimo nariai.

Gerbiami kolegos, prieš pradedant darbotvarkę noriu pasitarti. E. Zingeris, Nepriklausomybės Akto signataras, prašė 3 minučių, dar prie Seimo narių pareiškimų nespėjęs užsirašyti. Ar galime leisti, ar negalime leisti? (*Balsai salėje*) Emanueli, iki 3 minučių, tik labai glaustai.

14.00 val.

Seimo narių pareiškimai

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, ne visai taip. Ne visai taip, čia nevisiškai mano asmeniškias, aišku, pasisakymas. Tikrai jums negadinčiau sveikatos savo asmeniškais pasisakymais. Čia yra apie tai – mūsų ką tik naktį grįžo delegacija, kurios jūsų nutarimu aš esu vadovas prie Europos Tarybos. Kaip tai vyko, porą minučių. Istorinis įvykis.

Mūsų delegacijos dėka, jos nariai čia sėdi, tai yra ir delegacijos pirmininko pavaduotojas A. Lydeka, ir L. Savickas, ir L. L. Andrikienė, ir K. Masiulis, dalyvavome istoriniuose įvykiuose. Turėtumėte pamatyti, kaip jie atrodo ekrane. Rusijos Federacija buvo pašalinta iš Europos Tarybos. Aš matau buvusį delegacijos vadovą gerbiamą premjerą, irgi perdavėme linkėjimus. Taip pat Rusijos Federacijos vėliavos nuleidimas po 26 metų buvimo ir gana daug metų melavimo mums visiems, čia gali paliudyti visi kiti delegacijos nariai, melavimo, kad jie eina demokratijos linkme.

Prieš 2 mėnesius, bičiuliai, man teko vadovauti, prieš prasidedant karui, Lietuvos delegacijos pasiūlymui suspenduoti Rusiją ir pašalinti ją iš Europos Tarybos, iki prasidedant karo veiksmams. Balsavimo rezultatai: 45 palaikė mūsų ir Baltijos šalių, ir Lenkijos prašymą išmesti, 87 – prieš. Dabar balsavimo rezultatai: 216 – už, prieš nėra, 3 susilaikė, iš jų viena netyčia paspaudė ne tą mygtuką, Lenkijos deputatė. Aš noriu pasakyti, kad mes tikrai esame prie civilizacinio slenksčio. Noriu padėkoti Lietuvos delegacijai, aš juos matau šiuo metu salėje, jie dalyvavo šioje aršioje kovoje ir nuo 1996 metų.

Aš pasakysiu, kodėl ji buvo arši. Todėl, kad 15 metų mes bandėme visiems įrodyti tai, kas vakar jau buvo akivaizdu juos išmetant. Mes bandėme įrodyti, kad Rusija rieda link diktatūros. Mūsų pateikti įrodymai per pastaruosius dešimt metų dėl rusų demokratų naikinimo, B. Nemcovo sušaudymas prie Kremliaus ir neišaiškintas jo likimas, visų kitų rusų demokratinių partijų sunaikinimas buvo įvadas į šią išorinę agresiją. Štai kas čia įvyko. Rusija pavirto į diktatūrą, sunaikino savo vidinius oponentus, tada perėjo prie kaimyninių šalių. Štai Dūmos, kuri turėtų būti mums kolegiška, o dabar mums yra ištisai priešiška...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega...

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Dūmos vicepirmininko pono P. Tolstojaus pareiškimas prieš 3 dienas. Oficialus pareiškimas. Reakcija į mūsų rengimąsi pašalinti juos. Rusija pabudo, sako Rusijos delegacijos vadovas prie Europos Tarybos Asamblėjos, ir dabar mes įvesime tvarką ten, kur mes matysime esant reikalinga. Štai tokiu pareiškimu mes turime Rusijos reakciją į bandymą juos sudrausminti. Dabar po viso šito esminio žmogaus teisių sunaikinimo pasaulyje, žmonių naikinimo jie atsako, kad įvedinės tvarką visur, kur jie norės.

Aš manau, kad reikėtų padėkoti visiems Lietuvos delegacijos...

PIRMININKAS. Kolega, laikas.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). ...atstovams, pasakyti jiems ačiū už daugiametį dalyvavimą kovoje su brestančia Rusijos agresija, už įvykusį balsavimą užvakar ir vakar įvykusį sprendimą. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Dėkui jums, kad vietoj 3 minučių pasisakėte per 5 minutes.

Per šoninį mikrofoną – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Labai trumpai. Tikrai dėkingas ir visai Europos Tarybos Parlamentinei Asamblėjai, ir mūsų delegacijai, Emanuelis pavardijo ir buvusias delegacijas. Aš tik pasigirsiu: pirmasis delegacijos vadovas buvau aš 1991 metais ir man jau tada rusai nepatiko.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Per šoninį mikrofoną – L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Aš noriu paprašyti posėdžio pirmininkų, visų pirmininkų, taip pat Sekretoriatą užtikrinti visiems Seimo nariams lygias galimybes, kadangi kai aš prašiau galimybės parodyti filmuką, ištrauką, man buvo atsisakyta tokią galimybę suteikti, bet kai paprašė valdančiosios daugumos atstovai, buvo leista. Prašau, kad ateityje tai nepasikartotų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ne aš tai padariau, bet labai atsiprašau už kolegą, kuris tą padarė. Tikrai pasistengsime, kad ateityje nepasikartotų tokie dalykai. Gerbiamas Emanueli, dėkui, viskas, užtrukome.

Grižtame prie įprastos darbotvarkės, kurią esame patvirtinę. (*Balsai salėje*) Jau registravomės.

14.06 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-1372(3) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-1372(3). Į tribūną kviečiame komitetus pristatyti savo poziciją.

Pirmasis – Aplinkos apsaugos komitetas. Pirmininkės salėje nematau. Pirmininko pavaduotoją matau. Aidai Gedvilai, gal galite pristatyti komiteto išvadą dėl darbų programos? Perskaitykite čia trumpai, kad pritariate ar nepritariate. Čia visi komitetai pristatys formaliai.

A. GEDVILAS (DPF). Labai ačiū. Pasiūlymo turinys toks. Išbraukti nutarimo projektą... Ne. Sprendimas – pritarti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ projektui ir komiteto išvadai. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Į tribūną kviečiame Z. Balčytį pristatyti Audito komiteto išvadą. Ruošiasi R. Lopata, Ateities komitetas.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Audito komitetas kovo 16 dieną posėdyje priėmė sprendimą pritarti Seimo pavasario sesijos darbų programai akcentuodamas, kad ši darbų programa nėra orientuota į šiandienos geopolitinių ir kitų veiksmų lemiamus iššūkius, vienas kurių – itin aukšta infliacija, nulemta rekordiškai išaugusių ir tebeaugančių kuro, dujų, elektros ir kitų energetikos išteklių kainų, kurios daro didžiulę įtaką Lietuvos ekonomikai, šalies verslui, ypač gyventojams ir jų būtinosioms išlaidoms.

Todėl komitetas, pažymėdamas būtinybę kuo skubiau reaguoti ir spręsti tokių iššūkių keliamas problemas, ragina Vyriausybę tinkamai paskirstyti prioritetus ir kaip galima greičiau parengti šiandienos situaciją atliepiančių antiinfliacinių ir kitų būtinų priemonių paketą, reikiamus teisės aktus ir kuo skubiau pateikti juos svarstyti Seimui. Taip pat užtikrinti racionalų ir efektyvų valstybės lėšų panaudojimą, atsisakant nebūtinų išlaidų ir nukreipiant jas būtiniesiems šalies poreikiams. Taip pat Audito komitetas pagal kompetenciją į darbų programą įtraukė septynias Valsybės kontrolės rekomendacijas ir du papildomus projektus. Ačiū. Komiteto išvadai pritarė 5 komiteto nariai, 1 buvo prieš, 1 susilaikė. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Į tribūną kviečiame Ateities komiteto pirmininką R. Lopatą pristatyti komiteto išvadą. Ruošiasi Biudžeto ir finansų komitetas.

R. LOPATA (*LSF*). Ačiū. Kovo 17 dieną įvyko Ateities komiteto posėdis, dalyvavo 13 komiteto narių. Sprendimas – bendru sutarimu pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui Nr. XIVP-1372. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kadangi Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko nėra, aš perskaitysiu. Biudžeto ir finansų komitetas priėmė sprendimą pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui ir komiteto išvadai. Už balsavo 7, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 1.

Į tribūną kviečiame Ekonomikos komiteto pirmininką K. Starkevičių, jo salėje irgi nematau. Aš irgi pristatysiu komiteto išvadą. Komitetas pritarė nutarimo projektui bendru sutarimu.

Europos reikalų komiteto – R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Jos dėl suprantamų priežasčių šiuo metu salėje nėra. Komiteto sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ projektui ir komiteto išvadai. Pritarta bendru sutarimu.

Kaimo reikalų komiteto pirmininke pone Pranckietį, prašom pristatyti komiteto išvadą.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Kaimo reikalų komitetas kovo 16 dieną svarstė sesijos darbų programą ir pritarė iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui Nr. XIVP-1372 ir komiteto išvadai. Balsavo 6 už, susilaikiusių ir prieštaraujančių nebuvo. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Į tribūną kviečiame Kultūros komiteto pirmininką poną V. Juozapaitį. Ruošiasi NSGK pirmininkas L. Kasčiūnas.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Gerbiamas pirmininke, garbusis Seime, vakar mūsų Kultūros komitetas apsvaustė nutarimą ir pritarė Seimo pavasario sesijos darbų programai visa apimtimi bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Į tribūną kviečiame NSGK pirmininką L. Kasčiūną. Ruošiasi Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas M. Lingė.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiamas Andriau. Mes irgi vakar po labai įdomių ir intensyvių diskusijų vienbalsiai pritarėme darbų programai su tam tikrais akcentais, su tam tikrais papildymais. Pirmiausia norime pagreitinti poligono atsiradimą, kad galėtų mūsų sąjungininkai atvykti čia gyventi ir treniruotis. Norėsime turėti specialų įstatymą dėl poligono ir dėl mūsų kovinės galios stiprinimo – naktinių prietaisų, termovizorių. Žinote, jau girdėjote, kad registruota, tad turėsime irgi apsispręsti dėl to šią sesiją. Pritarta su papildymais. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Į tribūną kviečiame Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininką poną M. Lingę. Ruošiasi Sveikatos reikalų komiteto pirmininkas A. Matulas.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Socialinių reikalų ir darbo komitetas bendru sutarimu pritarė nutarimo projektui dėl darbų programos.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Į tribūną kviečiame Sveikatos reikalų komiteto pirmininką A. Matulą pristatyti komiteto išvadą dėl pavasario sesijos darbų programos. Ruošiasi Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas A. Žukauskas.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, ištis šią pavasario sesiją Sveikatos reikalų komitetas ministerijoje numato teikti labai rimtus įstatymų projektus ir dalį jų pateiksime netgi šiandien. Tikrai prašyčiau palaikyti. Dabar Sveikatos reikalų komitetas svarstė šituos pasiūlymus. Vienas pasiūlymas buvo kolegų parlamentarų, jie siūlė išbraukti paketą dėl įstaigų tinklo pertvarkos, bet mano balso persvara nebuvo pritarta, bet po to buvo apsispręsta ir pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Į tribūną kviečiame Švietimo ir mokslo komiteto pirmininką poną A. Žukauską. Ruošiasi Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas ponas S. Šedbaras.

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Gerbiami Seimo nariai ir narės, Švietimo ir mokslo komitetas kovo 16 dieną apsvaustė nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ projektą Nr. XIVP-1372(3) ir vienbalsiai pritarė tiek Seimo kanceliarijos Teisės departamento siūlymui, tiek visam nutarimui. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Į tribūną kviečiame Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką S. Šedbarą.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Komitetas pavasario sesijos darbų programą svarstė kovo 16 dieną. Pateikė keletą pasiūlymų įrašyti papildomų projektų į šią programą ir pakoreguoti kai kurias datus. Visų šešių dalyvavusių balsais už pritarė iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Kadangi Užsienio reikalų komiteto pirmininkės ponios L. L. Andrikienės nėra, aš perskaitysiu komiteto išvadą. Komitetas nusprendė pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui ir Užsienio reikalų komiteto išvadai pritarta bendru sutarimu.

Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkas R. Juška. Prašom pristatyti komiteto išvadą.

R. JUŠKA (LSF). Gerbiami kolegos, vakar svarstė komitetas. Seimo nutarimo projektui pritarė bendru sutarimu ir pasiūlė jį tobulinti pagal komiteto pasiūlymą. Pasiūlymas: papildyti VI skyriaus pirmojo skirsnio 6 punktą Aplinkos monitoringo įstatymo Nr. VIII-529 8 straipsnio pakeitimo įstatymu ir lydimaisiais teisės aktais.

Argumentai. Atsižvelgiant į tai, kad į Seimo IV sesijos darbų programos projektą yra įtraukti įstatymų projektai Nr. XIVP-897 ir Nr. XIVP-898, kartu su jais turi būti svarstomas ir Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-896. Siūlome juo papildyti darbų programą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Į tribūną kviečiame Žmogaus teisių komiteto pirmininką T. V. Raskevičių pristatyti komiteto išvadą.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Laba diena, gerbiami Seimo nariai ir narės. Žmogaus teisių komitetas kovo 16 dieną posėdyje svarstė Seimo pavasario darbų programą. Dalyvaujant septyniems komiteto nariams, jai buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Išklausėme visų komitetų išvadų. Gerbiami kolegos, priėjome diskusijos stadiją. Noriu pasitarti. Užsirašiusių norinčių pasisakyti Seimo narių yra labai daug. Ar galėtume sutarti, kad suteikiame teisę iš frakcijos pasisakyti frakcijos vardu vienam užsirašiusiam atstovui? Taip bus išklaustytos visų frakcijų pozicijos. Galime pritarti bendru sutarimu tokiam pasiūlymui? (*Balsai salėje*) Darbotvarkėje numatyta laiko daug mažiau, nei yra užsirašiusių šnekėti. (*Balsai salėje*) Gerai, sutariame, iš frakcijos po vieną žmogų, užsirašiusį frakcijos vardu. Labai dėkui.

Pirmasis į tribūną kviečiamas R. Žemaitaitis. Regionų frakcijos vardu.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš praėjusį ketvirtadienį sakiau, nekompetentingos Vyriausybės, ne kvalifikuotos valdančiosios daugumos pavasario darbų programa, labai skurdi ir varginga. Užrašyta 119 teisės aktų, iš jų 80 net neregistruoti. Ar tai be raščių problema, ar tai loginio mąstymo neturinčios valdančiosios daugumos problema, o gal tiesiog fantazijos neturinčios valdančiosios daugumos rezultatas? Pirmą kartą parlamento istorijoje per 32 metus aš tokį nonsensą matau pas mus čia, Lietuvos Seime. Dar kartą pakartosiu – 119 numatyta, 80 net neregistruota. Tai bent jau dėl šunų, kačių galėjote priregistruoti, kad vakcinuosite, gelbėsite ar panašiai. Aišku, gelbėja higienos priemonės ir visi kiti projektai, vaizduojama, kad mes čia dirbame. Bet įdomiausia yra tai, kad neskiriamas dėmesys prioritetams – ekonomikos gaivinimui ir stiprinimui, nėra numatyta nė vieno įstatymo projekto dėl pelno mokesčio pakeitimo, kur siūlo Regionų frakcija dėl nulinio tarifo taikymo ir investavimui. Vyriausybei tai neįdomu. O pokyčių po pokyčių, pokyčių po pokyčių ministrė išvis net neįsivaizduoja pateikti projektą. Įdomiausia yra tai, kad šiandien mes su PVM lengvatomis žaidžiame ir kažkur esame užstrigę.

Mielieji mano, atsiverskime skiltį, kur yra užrašyta – draugiška aplinkos apsauga, kitaip aš pavadinsiu. Nėra nė vieno teisės akto projekto, numatyto dėl atsinaujinančių energetikos išteklių, kai šiandien mes Rusijai sumokame 3 mlrd. už energetiką. Gerbiamieji, nė vieno žodžio nėra pasakyta apie saulės energetiką, nė vieno žodžio nėra pasakyta apie vėjo, hidroelektrinių, nepaisant to, kad ir ūkininkų šūdo, ūkiškai pasakysiu, perdirbimo į elektrą ir dujas, net to niekas nesugeba pateikti ir padaryti. Įdomu, ką veikia tuomet Aplinkos ministerija, kai kalbama apie žaliąjį kursą.

Dar įdomesnis dalykas, mes netgi turime komisarą Lietuvoje, pasirodo, Europos Komisijoje irgi atsakingą už žaliąjį kursą. Kaip šiandien taip išeina, kad ir čia niekas nieko nepateikė? Įdomiausias yra kitas dalykas. Šiandien ministro sukurti įsakymai, viskas nukreipta į tai, kad nei vėjo, nei saulės, nei hidroelektrinių nebūtų. Išardysime hidroelektrines, apribosime elektros pateikimą į rinką ir panašiai. Ir 44 Seimo nariai turi kreiptis į teismą, kad būtų tokia galimybė.

Žiūrime toliau. Pažiūrėkite į žemės ūkio skiltį – keli teisės aktų projektai, iš jų nė vienas ne-registruotas. Gerbiamieji, šiandien mes turime didelio masto pasaulinę krizę Ukrainoje ir Rusijoje. Rusijos sprendimas – vakar įpareigojo vyriausybę, uždraudė tiek cukrų, tiek grūdus, visus kitus eksportuoti. Ukraina, panašu, nepasės jokių vasarinių grūdinių kultūrų, išskyrus žiemines. Trašų trūksta, automatiškai nebus patręšta ir neturėsime galimybes. Aliejaus trūkumas yra milžiniškas, bet mūsų pokyčių po pokyčių Vyriausybė ką daro? Dar pasirašo užpraeitą penktadienį leidimą eksportuoti grūdus į Taivaną. Tai jūs pasakykite, kokio kvailumo turi būti Vyriausybės vykdoma politika, kad karo metu pagrindinį maisto išteklių šaltinį leistų eksportuoti? Ar jūs esate dar kažkur matę pasaulyje, kad taip nelogiškai elgtųsi? (*Balsai salėje: „Ne.“*) Ne. Aliejus. 60 % sudaro Ukrainos aliejus, eksportuojamas šalims. Mes užuot rapsus ir grūdus palikę Lietuvoje ir perdirbę į aliejų... Ne, tokio projekto nėra. Bet ką daro aplinkos ministras? Vėl gražina automobilių mokesį, taip sakant, skurdžiams, o elitas toliau geriau važinėsis.

Kas atsitinka su ligoninių pertvarka? Ogi taip žadėta, kad ligoninių pertvarka bus atidėta karo metu. Vakar J. Džiugelio sprendimu ir J. Džiugelio dalyvavimu Sveikatos reikalų komiteto posėdyje, ir A. Matulo balsu, ligoninių pertvarka atsiranda pavasario darbų programoje. Ką šiandien rodo Ukraina? Kad esant karinio konflikto protrūkiams ir kovidų situacijai atraminės rajoninės ligoninės viską išgelbsti. Aš kreipiuosi ir žiūriu į tuos vienmandatininkus, kurie yra Tauragės, Šilalės, Šilutės, Radviliškio ir kitoje pusėje, kaip jūs parvažiavę pažiūrėsite savo rajono žmonėms į akis, jeigu jūsų rajone uždarys aplinkines ligonines, kai jums funkcijas ir paslaugų teikimą sumažins? Vakar turėjome klausymą Sveikatos reikalų komitete dėl reabilitacijos paslaugų, jūs jų šiandien irgi negausite, nes dėl artimiausios reabilitacijos turėsite atvažiuoti į Kauną arba į Klaipėdą. Ir taip bus – įrašas jau šiandien paliktas.

Dar įdomesnis dalykas – ką mes randame dėl nepaprastosios padėties. Seimas turėjo kreiptis į Konstitucinį Teismą, užginčyti Vyriausybės teisę savo vardu priimti įvairiausius sprendimus. Premjerė išsigandusi atsitraukė ir sako – laikinai sustabdome Vyriausybės nutarimo įgyvendinimą arba jo veikimą. Bet šiandien nė vieno, atkreipkite dėmesį, nė vieno projekto nėra dėl žmogaus teisių apribojimo, kur Konstitucijoje aiškiai pasakyta, kad tik Seimas išimties tvarka turi teisę apriboti žmogaus ir verslo teisę. Mes vėl paliekame Vyriausybei ir vėl paliekame ministerijai. Nežinau, gal čia kokia nauja mada, o gal čia tiesiog geras *atsifutbolinimas* nuo to, kas iš tikrųjų šiandien vyksta mūsų valstybėje.

Dabar kalbame apie socialiai remtinus žmones. Sako, atsisukime į žmones, padėkime jiems sunkiu metu. Ką aš matau? Draudimai, draudimai ir vėl nauji mokesčiai. Jūs pažiūrėkite, ką pateikė Vidaus reikalų ministerija – Administracinių nusižengimų kodeksas. Vairuodamas automobilį vandens išgerti negalėsi, lango atsisukti negalėsi, nes jeigu tik pamatys, kad dvi rankos nėra ant vairo, – bauda 90 eurų. Norite pasakyti, čia jūsų Vyriausybės pavasario darbų programa? Dar daugiau baudų išrašyti, dar daugiau žmonėms gąsdinimų įvaryti. Iš tikrųjų jūs esate šaunuoliai.

Nekalbu apie Ekonomikos ir inovacijų ministeriją. Šiandien Ukrainoje 17 gamyklų, kurios Europai teikė ir gamino puslaidininkius ir aptarnavo pagrindinę automobilių pramonę. Lietuva turi idealiausias galimybes šiandien perkelti rinką šičia, perkelti žmones ir darbuotojus, nes tie Ukrainos gyventojai, kurie dirbo tose gamyklose, atvažiuoja čia, į Lietuvą. Ir ką mes matome pokyčių Vyriausybėje ir ministerijoje? Ogi visai nieko. Nė vieno projekto, nė vieno siūlymo, kad šitie žmonės būtų. Dar *durnesnis* pasiūlymas. Sako – duokite 5 tūkst. verslininkui, kuris įdarbins ukrainietį. Šiandien ne pinigų reikia skirstyti, šiandien reikia suteikti galimybių, kad žmogus galėtų atvažiuoti ir dirbti.

Kitas dalykas. Garsiai čia skambėjo apie tai, kad nebus leidžiami plyni miškų kirtimai. Regionų frakcija tai siūlo apriboti, sutvarkyti. Bet vėlgi nėra absoliučiai jokio pasiūlymo.

Iš tiesų man kyla klausimas, o ką valdančioji dauguma, jūsų valdančioji koalicija, veikia? Ar jūs taip dažnai renkatės, kokius du tris kartus per savaitę turite rinktis? Jūs svarstote, kokius projektus pateiksite, kartu derinate bendrus projektus? Tai jūs man pasakykite, ką jūs per tuos 2 mėnesius nuo sausio 1 dienos iki kovo 10 dienos nuveikėte, kad net nesugebėjote parengti 80 projektų? Deja, tokį mes apgailėtiną Seimą ir tokią valdančiąją daugumą turime. Kaip aš suprantu, be kita ko, visus projektus numatyta svarstyti gegužės–birželio mėnesiais. Gėda jums.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Į tribūną kviečiame Darbo partijos frakcijos seniūną V. Fiodorovą.

V. FIODOROVAS (DPF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Šio pavasario sesijos darbų sąrašas ištis netrumpas. Galiu sutikti su ponu R. Žemaitaičiu, kad ne visi klausimai, kurie yra įtraukti į šią sesiją, tikrai verti dėmesio.

Sesijos pradžia, kaip anksčiau minėjo valdantieji, tikrai skirta degantiems klausimams, susijusiems su karu Ukrainoje, pagalba atvykstantiems pabėgėliams, ir iš esmės viskas taip ir vyksta. Suprantame, kad šalies saugumas yra prioritetas, prie to visiškai prisidedame ir šiandien tai parodėme savo balsavimu dėl padidinto finansavimo krašto apsaugai. Taip pat palaikome sprendimus, susijusius su Ukrainos spartesne integracija į Europos Sąjungą, pagalba ukrainiečiams. Viskas čia gerai.

Tačiau primename ir sakome, kad negalima pamiršti, kad ir be šių klausimų vyksta gyvenimas, todėl koncentruodamiesi į krašto gynybą negalime pamiršti ir Lietuvoje gyvenančių žmonių, kurie vis labiau apimti panikos dėl augančių šildymo, kuro, maisto ir visų kitų kainų.

Šiandien tvirtiname sesijos darbų programą, bet dar iki šio balsavimo įvyko gana daug dalykų. Nors Vyriausybėje prieš pat sesiją buvome sutarę, kad per kelias savaites tikrai pradėsime rimtai svarstyti antiinfliacinį paketą, valdantieji per savaitę tą antiinfliacinį paketą, faktiškai visus iki šiol teiktus prezidentūros ir opozicijos pasiūlymus ėmė ir buldozeriu atmetė. Taip buvome sutarę, sutarę tada, kai pačiai pozicijai reikėjo opozicijos palaikymo. Sutarimas, aišku, neįvyko. Todėl dar kartą raginu pagalvoti, kaip suvaldyti infliaciją, kuri darosi nepažabojama, ir nedelsti. Šią sesiją turime tam skirti daugiausia dėmesio. Siūlome valstybei priimti dalinę galimybę kompensuoti žmonėms jų patiriamas išlaidas.

Darbo partija šią sesiją turi pasiūlymų ir teiks pasiūlymus dėl regioninės politikos stiprinimo, švietimo, socialinių, sveikatos paslaugų, dėl žemės ir nekilnojamojo turto mokesčių sričių. Tikimės, kad valdantieji išiklausys, nes jau pasimokė, kad tiesiog lengva ranka atmetant opozicijos pasiūlymus vis tiek tenka prie jų grįžti, pateikti kaip savo, nes panašu, kad dažnu atveju įsitikina, kad opozicija buvo įžvalgesnė.

Visi sutinka, kad laikas labai jautrus ir įtemptas, todėl kviečiu kolegas šioje sesijoje visą turimą energiją nukreipti į krašto ir ekonominį saugumą. Prieš teikdami iniciatyvas įvertinkite, ar šiuo laikotarpiu yra vietos iniciatyvoms ir klausimams, kurie skaldo visuomenę. Šioje kadencijoje dar bus sesijų, kai galėsite teikti savo kad ir pačiomis lakiausiomis fantazijomis paremtas idėjas. Tikrai turėsite tam laiko. Nepamirškime Lietuvos gyventojų. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Į tribūną kviečiame D. Gaižauską. Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Išties apie Seimo sesijos programą ir turinį nepasakysiu daugiau, nei pasakė gerbiamas R. Žemaitaitis. Bet aš norėčiau akcentuoti, kalbėdamas Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos vardu, visai kitą turinį.

Gerbiami kolegos, dar pateikimo metu Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija savo pasisakyme akcentavo, kad ši sesija yra istorinė, darykime viską, kad išlaikytume vienybę. Karas Ukrainoje sutelkė mus visus ir skatina imtis vieningų sprendimų ypač šiuo sunkiu laikotarpiu.

Tikrai pradžia pavyko. Tam tikrus labai svarbius įstatymų projektus priimame vienbalsiai, kaip ir šiandien. Dėl Jungtinių Tautų rezoliucijos uždaryti Ukrainos dangų balsavome visi vieninškai šimtu procentų. Todėl ir šiandien matydami, kad ta vienybė yra labai svarbi, prašome, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija kreipiasi į valdančiuosius, į *laisviečius*, Liberalų partiją – susilaikykite nuo įstatymų projektų, kurie priešina visuomenę. Tikrai dar yra likę treji metai. Mes suprantame, kad jums tam tikri klausimai, kalbu apie Stambulo konvenciją, Partnerystės įstatymą, narkotikų dekriminalizavimą, jūs tikrai juos teiksite, bet labai prašome šioje sesijoje... Nemojuokite ranka, gerbiamas kolega. Šioje sesijoje... Ne, ne, ne jums, Eugenijau. Už nugaros jūsų *laisvietis*, nenoriu sakyti pavardės. (*Balsai salėje*) Susilaikykime, gerbiami kolegos, susilaikykime nuo šių įstatymų. Ar pamiršote, kaip jie priešina visuomenę? Tai ideologiniai įstatymai, kurie tikrai nevienija. Daužė langus, buvo įvairiausių mitingų ir panašiai. Tokių pat kovų bus tikrai ir parlamente, jeigu jūs teiksite šiuos įstatymus šioje sesijoje.

Nereikia to. Ieškokime vienybės, ieškokime įstatymų projektų, kurie skatintų mus vienas kitam paspausti ranką, o ne mosikuoti kumščiais po nosimi. Kalbu apie tokius įstatymus kaip konstituciniai įstatymai, pavyzdžiui, Referendumo įstatymas. Priimkime pagaliau šį įstatymą. Aš manau, kad šis įstatymas bus pavyzdys visai Lietuvai, kad galime būti vieningi.

Aikčioja gerbiama premjere, norėjau sakyti – gerbiama Ingrida, bet to tikrai nesakysiu ir neprašysiu, kad jūs pasakytumėte savo kolegoms, jaunesniems kolegoms: susilaikykite. Jeigu norime vienybės, dėl jos, gerbiami kolegos, du partiniai susitarimai gynybos klausimu, nacionalinio saugumo užtikrinimo ir užsienio politikos. Gaila, kad kameros negali parodyti, kaip dabar premjerė linksi. Jeigu jums nereikia vienybės, norite susikiršinimo, bus jūsų valdymo rezultatas.

Niekas nekalba, net Seimo Pirmininkė nepasakė, kad šiandien buvo įmesta Molotovo kokteilių į kiemą. Kodėl niekas nekalba? Jūs ką, nejaučiate grėsmės, vienybės nebereikia? Iš Prezidento vėl tyčiojate?

Aš kviečiu jus susilaikyti nuo Partnerystės įstatymo, Narkotikų dekriminalizavimo, užmirškime Stambulo konvenciją ir ieškokime vienybės. Konstituciniai įstatymai yra tie, kurie gali mus suvienyti, todėl prašau daryti viską, kad iš darbotvarkės dingtų tie įstatymai, kurie mus priešina. Vėliau, jeigu mes to nepadarysime, turėsite kaltinti tik save. Jeigu mes būtume valdantieji, tikrai tą darytume. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Į tribūną kviečiame L. Kukuraitį, Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkui, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, visiškai pritariu kolegos R. Žemaitaičio nuomonei, kad yra begalė svarbių sisteminių pokyčių, kurie būtini mūsų ekonomikos ir visuomenės socialiniam tvarumui ir kurie, deja, šioje sesijoje nėra teikiami. Atrodytų, kad tai dėl to, kad yra sprendžiami skubūs, svarbūs krizių valdymo klausimai, bet kai pasižiūrime į programą, net ir to nėra mūsų programoje. Tai klausimas, ką mes svarstysime šioje sesijoje?

Tai, ką mes čia svarstome, visai neatspindi tų realių, kurios yra už lango ir yra jau, deja, ne vieną dieną. Kokie tie tikrieji iššūkiai, mes visi žinome. Tai yra vis dar turime pandemiją, visu intensyvumu Lietuvos gyventojus spaudžia jau dešimtmečius neregėtas visa ko kainų augimas, prasidėjęs karas Ukrainoje ir beprecedentė karo pabėgėlių banga Lietuvoje. Iššūkius žinome visi, o darbų programą svarstome tokią, lyg būtų 2018 metai, lyg būtų 2018 metai ir galime svarstyti einamuosius klausimus.

Taigi kur yra rimta, tai yra taikli ir ori, pagalvė infliacijos pasekmėms suvaldyti pažeidžiamiausioms grupėms. Ir ne tik energetikos kainų kilimui kompensuoti, apie ką kalbama, ne tik energetikos kainų kėlimui kompensuoti, nes kainos auga beveik visose srityse ir ypač bazinio poreikio srityse. Ir iš viso, ar kas nors žino, kokios visuomenės grupės šiuo metu Lietuvoje labiausiai kenčia dėl kainų kilimo? Ar mes turime duomenų, turime skaičių ir ar galime kartu suplanuoti joms rimtą pagalbą, kad jos nepatektų į didesnę skurdą, negu yra šiuo metu?

Turėjome jau beveik metus, jau prieš metus mes buvome pateikę būsto šildymo kompensacijų įstatymą, jau žinodami, kad nuo liepos 1 dienos kils dujų kainos, beveik metus. Mano galva, turime nedovanotinai delsiančią Vyriausybę, o kartu ir Seimą. Mums delsiant užklupo ta didžiulė krizė, visu intensyvumu prasidėjęs karas Ukrainoje ir dabar turime valdyti kelias dideles krizes, tai nesuvaldyta vietos gyventojų skurdo mažinimo ir naujai atvykstančių išgyvenimo. Dabar jau reikia tvarkyti vienu metu viską. Tačiau Vyriausybė ir toliau delsia laukdama ateities ekonominių prognozių, kurios bus po poros savaičių. Kai mes visiškai niekas nežinome, kaip baigsis karas Ukrainoje, tai kokio patikimumo bus tos ekonominės prognozės, kuriomis mes remsimės kurdami ateities priemones pagelbėti mūsų žmonėms. Kiek mėnesių mes visa tai dar planuosime? Taigi šiuo metu visiems reikia trijų dalykų.

Pirma. Tai aiškaus mūsų šalies apsisprendimo dėl tų 3 mlrd. paramos Rusijos karinėms pajėgoms per energijos išteklių pirkimą. Dėl to mes turime apsispręsti ir parodyti lyderystę Europoje.

Sisteminių visoje šalyje koordinuojamų sprendimų dėl ukrainiečių integracijos, pirmiausia dėl darbo ir švietimo, o svarbiausia – dėl būstų šeimoms, kurias dabar atviromis širdimis ir duriomis yra priglaudusi mūsų visuomenė.

Trečia. Taiklaus, atsakingo paramos paketo itin didelėms infliacijos ir karo pasekmėms mažinti, paketo pačioms pažeidžiamiausioms visuomenės grupėms, kurių, deja, mes kol kas net nesame viešai identifikavę.

Nė vieno šių dalykų mes nematome programoje. Dar daugiau – matome, kad sesijos darbų programoje numatyti nevienareikšmiškai visuomenėje vertinami projektai, kaip kad viešųjų paslaugų, kurių gali prireikti ukrainiečiams, kalbu apie sveikatos ir kitas paslaugas, optimizavimo projektai ar vertybiniai, kurie kelia irgi visai nereikalingas aistras šiuo metu, kai visi pripažinsime, kad laikas nėra saugus nacionalinio saugumo prasme. Taigi, nors daug ko programoje nėra, tikiuosi, kad tai bus padaryta bendromis jėgomis, ir mes, mūsų frakcija, prie to norime prisidėti. Linkiu visiems gero darbo.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Į tribūną kviečiame E. Gentvilą Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu.

E. GENTVILAS (LSF). Sveiki, kolegos. Taip jau atsitiko, kad pirmiausia kalbėjo opozicijos atstovai. Išgirdome triukšmingą R. Žemaitaitį, griausmingą D. Gaižauską, ramų V. Fiodorovą, kultūringą L. Kukuraitį. Galima turbūt rasti bendrų vardiklių tuose pasisakymuose, nes opozicija tam ir yra opozicija. Aš pastaruosius aštuonerius metus irgi buvau opozicijoje ir taip, kaip ir R. Žemaitaitis, tiek S. Skvernelio, tiek A. Butkevičiaus vyriausybėms sakydavau: klausykit, jūs daugybės projektų neįregistravę. Sakydavo: spėsime. Tiesą sakant, didžiąją dalį ir spėdavo. Prieš kiekvienos sesijos pabaigą praėjusioje kadencijoje dar ponia A. Širinskienė spėdavo įregistruoti kokius dešimt projektų, irgi spėdavome. Taip, reikia tai pažymėti. Tikrai aš norėčiau, kad opozicija išvelgtų, kad Vyriausybė šį kartą dirba tikrai įvairiausių kritinių situacijų aplinkoje. Aš žiūriu, matydamas tą ankstesnę patirtį, su tikėjimu, kad bus spėta įregistruoti. Pažiūrėjau Regionų frakcijos projektai toli gražu ne visi taip pat įregistruoti. Linkiu jums suspėti įregistruoti ir bus sudarytos galimybės pateikti dar šitoje Seimo sesijoje.

Tačiau apie tuos siūlymus, kuriuos jūs siūlote išbraukti. Ne tiek čia šiandien nuskambėjo, bet tiek skamba tuose laiškuose. Matyt, šiandien bus pasiūlymų, dėl kurių, ko gero, bus balsuojama, kad išbrauktume ten Stambulo konvenciją, partnerystę, narkočiukų dekriminalizavimą ir kitus dalykus. Aš tai žiūriu į tą dalyką šitaip. Žiūrėkite, mes galime čia pradėti kapotis. Pavyzdžiui, tada mes, daugumos atstovai, sakysime – braukiame visus opozicijos projektus ir nelieta akmens ant akmens. Mes taip nedarysime, noriu nuraminti. Bet šiandien mes per balsavimus dėl PVM parodėme: turėtume balsų daugumą ir galėtume taip bjauriai pasielgti. Nesielgsime taip bjauriai, nes laikomės kitokios nuostatos. Partijos, dalyvavusios rinkimuose, atėjo su programomis, su išsipareigojimais ir pažadais savo rinkėjams. Todėl aš žiūriu šitaip, kad kiekviena partija ar kiekvienas netgi atskiras politikas turi turėti teisę įtraukti į sesijos darbų programą savo teikiamus projektus. Aš nenorėčiau, kad kartotųsi, kaip buvo anoje kadencijoje, situacija, kai Seimo narei, atėjusiai į tribūną pateikti projektą, pasakoma, kad ne, mes tau neleisime pateikti. Aš prisimenu asmeninę situaciją, kai praėjusioje kadencijoje R. Karbauskis man pamoja, aš prieinu prie jo ir jis sako: žinai, mes tau leisime pateikti tavo projektą dėl urėdijų. Sakau: ačiū, geradary. Tai šitaip neturėtų būti – mes tau leisime arba neleisime. Yra civilizuota procedūra, įtraukime į sesijos darbų programą, leisime pateikti patinkančius mums ar nepatinkančius projektus ir štai tada apsispręskime dėl balsavimo. Jūs patys žinote, kad tie aitrūs, jums akis graužiantys projektai, apie kuriuos čia rašoma šimtai laiškų, na, jūsų rankose yra didele dalimi. Jūs kol kas parodėte praktikoje, kad jūs, kaip opozicija, kontroliuojate tą situaciją. Aš balsuoju kitaip. Man norėtųsi kitokių balsavimo rezultatų. Tai ko jūs bijote, kad būtų pateikti tie projektai? Sakote, laikas ne tas? Noriu paklausti ponios A. Širinskienės ar kieno nors, o 2023 metų rudenį galėtume pateikti? O 2024 metų pavasario sesijoje gal būtų galima pateikti? Jūs gi ir tada sakysite, kad dabar ne laikas, ne tokia padėtis Lietuvoje.

Aš siūlau eiti tokio demokratinio proceso keliu. Kas ką parengė sesijos darbų programai, įrašykime į sesijos darbų programą, tada jau J. Razma sudėlioja, kurią savaitę, kurią dieną kas yra teikiama. Nepatinka – atmeskite, tokia lemtis, kad didelė dalis projektų nebus priimti, bet negalima šitaip iš anksto pasakyti, kad prašau net nedrįsti įrašyti į sesijos darbų programą.

Ir gerbiamas griausmingasis Gaižauskai, ar tikrai galima taip suprasti, kad jeigu bus šitie projektai, tai bus dar daugiau Molotovo kokteilių Seimo kieme? Man atrodo, truputį neatsakingi tokie pasvarstymai, jeigu aš juos teisingai supratau.

PIRMININKAS. Labai dėkui.

E. GENTVILAS (LSF). Pasakysiu, kad ponas D. Gaižauskas patvirtina, teisingai supratau: bus Partnerystės įstatymas – bus Molotovo kokteilių kieme. Atleiskite, kolega, tai ne Lietuvos parlamentaro mintis.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kadangi pavardė buvo paminėta, per šoninį mikrofoną – D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas kolega. Ne tik kad pavardė buvo paminėta, bet jūs ką tik išgirdote, mano giliu įsitikinimu, žmogus neapykantos kurstymą ką tik pasakė Seimo salėje. Tai yra nusikaltimo požymių ir dabar tikrai policija ir prokuratūra šitą turėtų stebėti. Taip, mus saugo imunitetas, kuris, sakiau, Seimo nario imunitetas nėra absoliutus. Būtent nepaprastosios padėties metu kalbėdamas apie Molotovo kokteilius ir partnerystę jūs kaip tik priešinate. Prisišnekėjote, gerbiamas kolega. Vyresnis, daugiau patirties, bet paslydote. Aš sakiau, kad imamės vienybės, nesipriešinkime. Tuos jūsų įstatymus tikrai jūs teiksite, galima bus svarstyti kitoje sesijoje. Bet tai, ką jūs dabar pasakėte, arba jūs atsiprašysite ir pasitaisysite, arba policija turės reaguoti su prokuratūra. Aš tikrai įsitikinęs.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Kiek pažįstu E. Gentvilą, jis ne iš tų, kurie taip lengvai atsiprašinėja.

Į tribūną kviečiame V. Mitalą pasisakyti Laisvės partijos frakcijos vardu.

V. MITALAS (LF). Gerbiami kolegos, kažkaip pasijaučiau paskutiniu metu kaip Čeliabinsko *sovieta*, klausydamasis D. Gaižausko, o ne Lietuvos Respublikos parlamente. Atrodo, kad viena tiesa, viena teisybė. (*Balsai salėje*) Tikiuosi, kad jūs man nerėksite per šoninį mikrofoną, nes dabar yra mano teisė šnekėti, ir kai aš pabaigsiu šnekėti, tada jūs galėsite pratęsti savo pasakojimą.

PIRMININKAS. Gerbiamas Gaižauskai, yra galimybė ginti savo teises visais būdais, nepadarant iš Seimo posėdžių salės... (*Balsai salėje*) Gerai, dabar V. Mitalas. Jo teisė šnekėti, jūsų teisė bus reaguoti. Prašom, Vytatai.

V. MITALAS (LF). Iš tikrųjų svarstome pavasario darbotvarkę, kuri, viena vertus, yra ir tam tikras simbolinis dalykas, nes mes visi suprantame, kad kai kurie klausimai, kurie įrašyti, gali niekada nebūti pateikti darbotvarkėje, kai kurie klausimai, kurie neįrašyti, gali atsirasti toje darbotvarkėje, nes mes jau matėme, kad taip atsitinka. Bet vertinga yra pažvelgti į tą darbotvarkę ir praktinę, ir simbolinę prasmę, nes tai parodo, apie ką šitas Seimas bus artimiausią pavasarį.

Dabar, kadangi visiems labai magia sužinoti, kas Laisvės partijai yra svarbiausia, aš noriu keltą dalykų paminėti, kas mums iš tikrųjų atrodo svarbiausia pavasario darbotvarkėje. (*Balsai salėje*) Gerbiamas Petrai Gražuli, galėtumėte užsirašyti ir tada, jeigu reikės, tiksliai pacituoti. Man atrodo, kad vienas iš esminių dalykų, kas mūsų laukia, yra valstybės tarnybos reforma, nes iš tikrųjų valstybės tarnybos, nereformuotos valstybės tarnybos, klausimai yra vienas iš tų nacionalinių saugumo grėsmių, kurios silpnina mūsų valstybę. Tiek pavasario darbų programoje, tiek kalbant su Ministre Pirmininke yra labai aišku, kad valstybės tarnybos reformai šį pavasarį turi ir bus skiriamas pakankamas dėmesys.

Aišku, šalia yra kablelis – būtini švietimo pokyčiai, tai yra mokyklų tinklo pertvarkos, jos Seimą pasieks ne visos, bet aš, naudodamasis proga, tikrai noriu paraginti kolegas naudotis savo teisėmis ir parlamentinės kontrolės metu konstruktyviai žiūrėti į šitą procesą, nes mes visi suprantame, kad dabartinis laikas, dabartinė pavasario sesija bus tas esminis pokyčių laikas, kai mes galime padaryti gerų darbų dėl bendrojo ugdymo ir iš tikrųjų susitarti dėl tolesnės švietimo krypties.

Trečias dalykas yra palanki mokestinė ir verslo aplinka, čia kolega R. Žemaitaitis sakė, kad nėra pasiūlymo dėl neapmokestinamojo reinvestuojamo pelno, bet jis yra darbų programoje prie Laisvės frakcijos siūlymų įrašytas. Tikrai kviečiu pasisakyti už, nes tai leistų atristi rankas Lietuvos verslui, ypač šiomis sudėtingomis aplinkybėmis, kai ateitis nėra žinoma, o žmonėms reikia kurti, reikia prisitaikyti prie sąlygų. Man atrodo, tai yra labai svarbu.

Ketvirtas dalykas yra pokyčių paketas, kuriuo atsisakoma iškastinio kuro ir spartinama kova su klimato kaita. Šiek tiek referuojant į diskusijas, kurias mes girdėjome ryte, man atrodo, pats svarbiausias dalykas, kokį Lietuva gali padaryti, kovodama su šildymo ir kitomis energetikos

kainomis, yra investuoti į atsinaujinančią energetiką, nuimti biurokratinius pančius, nes tai reiškia ne tik žaliąją energetiką, ne tik Lietuvoje pagamintą energiją, bet ir pigesnę energiją, kuri gali būti Lietuvoje. Šis paketas taip pat bus vienas iš artimiausio laikotarpio darbų sąrašo.

Ir, be abejo, pasiūlymai, susiję su žmogaus teisių apsauga. Manau, kad Partnerystės įstatymas yra tik vienas iš jų, bet jų tikrai reikės ir kalbant apie Ukrainos situaciją, pabėgėlių apsaugą, taip pat kitus klausimus. Man atrodo, kad tai yra labai principinis žingsnis, kad Lietuvoje, Lietuvos parlamente mes šiuos klausimus svarstytume. V. Putino karo Ukrainoje kontekste mes puikiai matome, kokia gali būti stipri demokratinė valstybė, demokratinė Ukraina, ir kaip ji stipriai gali kovoti su autoritarizmu. Dėl to žmogaus teisių apsauga Lietuvoje, Lietuvos parlamente turi ne silpnėti, o kaip tik stiprėti. Mes turime girdėti kiekvieną Lietuvos žmogų ir stengtis jam suteikti lygias teises kartu su kitais.

Aš jums tikrai garantuoju, kad atnešiu į Seimą Partnerystės įstatymą ir jį bus galima tiek iš anksto aptarti ir su juo susipažinti Seimo kuluaruose, tiek jau įregistravus diskutuoti, dėlioti įvairiausias pasiūlymus ir argumentus. Tai tikrai, gerbiami Seimo nariai, neatsitiks staiga, tai atsitiks planuotu metu, todėl aš labai prašau jūsų pritarimo ir labai prašau rimties, nes iš tikrųjų tas braukymas, apie jį mes neišvengiamai artimiausiu metu pakalbėsime, prie nieko gero nepriveda. Nes tų visokių skaldančių įstatymų aš tikrai galėčiau paminėti ne vieną – kad ir pačios A. Širinskienės frakciją, taip pat yra tas pats Liustracijos įstatymas, kuris visuomenę gerokai sukiršins ir panašiai. Nematuokime to kiršinimo tik vienu matu. Seimas yra parlamentas, čia diskutuojama apie įvairiausias idėjas. Gerbkime vienas kitą, gerbkime tuos rinkėjus, kurie mums patikėjo mandatą, nebraukykime darbotvarkių be tikslo, patvirtinkime. O prie savo nuomonių tikrai galėsime likti ir apie jas padiskutuoti, kai tam ateis tinkamas laikas. Labai jums ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Per šoninį mikrofoną E. Gentvilas, kaip suprantu, norėtų atsiprašyti D. Gaižausko.

E. GENTVILAS (LSF). Man sakė, kad reikia atsiprašyti. Gerbiamieji, aš noriu viso Seimo atsiprašyti, kad dar nerandu žodžio, kaip įvertinti pono D. Gaižausko išpuolį ir grasinimą, kad jeigu teiksime tokius projektus, bus dar daugiau Molotovo kokteilių. Mano manymu, čia turėtų įvertinti ir Etikos ir procedūrų komisija. Aš atsiprašau jūsų, kad greitosiomis nerandu žodžių tokiems pasisakymams įvertinti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, kadangi buvo paminėta pavardė ir kadangi P. Gražulis jau stovi, dar dviem leidžiu pasisakyti ir pereiname prie pataisų svarstymo. D. Gaižauskas – per šoninį mikrofoną.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Eugenijau, gerbiamas kolega, nedėkite savo žodžių man, lyg būtų pasakyta, kaip pasakyti, mano mintimis. Apie Molotovo kokteilius turbūt jums išsprūdo, gal emocijos, dar sykį sakau, jūs turėtumėte ateiti, nes visuomenė žiūri. Partnerystės įstatymas, Molotovo kokteiliai – aš prašiau vienybės. Jūs galvokite, ką sakote! Dabar, bandydamas pasitaisyti, vėl pakurstėte ugnį. Jūs turite pasakyti, kad čia jūsų mintis, kuri jums galbūt išsprūdo. (*Balsai salėje*) Sakau, Partnerystės įstatymas, narkotikų dekriminalizavimas, Stambulo konvencija – jūs pamiršote, kaip mes čia, salėje, kovojome vienas su kitu. Tai natūralu. Tai yra vertybės, dėl kurių politinės partijos kovoja. Bet šiuo metu, kai karas, kai prašau vienybės, jūs ne, jūs vis tiek ateinate, kažkokią... Kam to reikia? V. Mitalas. Atrodė kultūringas žmogus. Viskas, šiandien parodė visą savo, kaip pasakyti, gražųjį, ramųjį veidą. Seimo vicepirmininkas. Užuoat paskatinęs vienybę. Aš tada pasisakiau, atsimenate.

PIRMININKAS. Laikas!

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Padedame visus nesutarimus, išsiaiškinsime vėliau. Tam ir parlamentas. Bet dabar, kai reikia vienybės, aš sakau...

PIRMININKAS. Kolega, apibendrinkite.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). ...prašau, prašau visų, valdančiųjų pirmiausia, susivienyti, padėti į šoną tuos įstatymus. Dar treji metai.

PIRMININKAS. Labai dėkui. P. Gražulis per šoninį mikrofoną irgi tikriausiai pasiūlys susivienyti, bandysime susivienyti.

P. GRAŽULIS (LRF). Labai gaila, kad gerbiamas E. Gentvilas bet kokia proga, užuot telkęs, randa galimybę įkasti. To neturėtų būti, Eugenijau. Kad ir šiandien. Mes balsavome visi vienbalsiai už rezoliuciją, dar vieną, kad būtų virš Ukrainos paskelbta neskraidymo zona. Aš buvau įregistravęs rezoliuciją, bet manęs paprašė kolegą atsisakyti. Yra parengta bendra. Aš atsisakiau. Jokių ambicijų aš neturiu. O galėjau neatsisakyti, prašyti, kad ir mano atskirai svarstyti. Ieškokime, pone Eugenijau, bendro sutarimo. Ar reikia būtinai dabar tuos įstatymus traukti į darbotvarkę? Dėl jų ir taip Seime buvo be galo didelė įtampa, mitingai tiek prie Seimo, tiek Vingio parke. Kam jūs kiršinate visuomenę? Ar tai nėra tarnavimas Rusijos pajėgoms skaldant visuomenę?

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, dėl pataisų mes dar šnekėsime.

P. GRAŽULIS (LRF). Kam to reikia? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerai. Labai dėkui. Kadangi buvau sakęs, kad jau viskas, paskutinis, tikrai paskutinis – J. Jarutis. Trumpa replika ir pereiname prie pataisų svarstymo, dėl to jau čia iš principo ir diskusijos prasidėjo.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, kolega. Ne dėl pataisų ir ne replika, o dėl vedimo tvarkos. Kadangi buvo pasiūlymas vienyti, o gerai susivienyti reikia turėti laiko, tai siūlau frakcijos vardu pertrauką iki kito posėdžio dėl šio klausimo.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu pertrauka iki kito posėdžio. (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu galime pritarti, kaip suprantu. Gerai, viskas, pertrauka iki kito posėdžio dėl šio klausimo.

14.54 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 2 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-257(3) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 2-2 klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 2 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-257(3). (*Balsai salėje*: „Kada balsavimas?“) Balsavimas dabar. Dabar bus pataisos... Kolegos, jau yra balsavimo metas. Dabar įstatymo projekto priėmimo stadija, dėl jo yra pataisų, dėl pataisų dabar bus balsavimas. Į tribūną kviečiame P. Kuzmickienę. Priėmimas pastraipsniui.

Kolegos, dėl 1 straipsnio pataisų, pasiūlymų negauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta.

Dėl 2 straipsnio yra gauta Seimo narės J. Sejonienės pataisa. Prašom, pataisos iniciatore, pristatyti.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Jeigu galėčiau...

PIRMININKAS. Pamiršote, ką įregistravote?

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Matote, ne vieną teikiau. Pataisa susijusi su tuo, kad nebūtų atimta visiškai galimybė kandidatuoti tam pačiam vadovui toje pačioje įstaigoje, įteisinant galimybę po atšalimo laikotarpio, po vienos kadencijos, vėl dalyvauti konkurse į buvusią darbovietę, buvusią įstaigą.

PIRMININKAS. Ar yra 29 Seimo nariai, kurie palaikytų šią pataisą? Yra. Viskas gerai. Gerbiama Paule, pristatykite komiteto sprendimą dėl šios pataisos.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Kolegės J. Sejonienės pasiūlymui komitetas pritarė manydamas, kad yra tikrai tikslinga tiems vadovams kandidatuoti kitose įstaigose.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiama kolegą (tuoj, Algirdai, dėl šios pataisos susitvarkome), ar galime pritarti šiai pataisai bendru sutarimu, jai pagrindinis komitetas pritarė? Galime. Labai dėkui, pritarta.

Dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Jūs paskubėjote, nes jeigu jūs skaitysite kitą pataisą, ji kalba apie tas pačias kadencijas. Čia reikėjo alternatyviai balsuoti, nes dabar išeina kazusas. Pritarsime ir tai pataisai, tai bus dvi pataisos ta pačia tema.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Komiteto pranešėja galėjo iš tikrųjų informuoti. Ar teisybę sako?

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Manau, kad pritarus šiai pirmai pataisai, na, dėl antrosios jau kaip ir nebėra prasmės balsuoti. (*Balsai salėje*) Na, taip, bet kadangi pritarėte, tai... (*Balsai salėje*: „Palaukite!“)

PIRMININKAS. Ne, kolegos, A. Sysas yra teisingas. Iš tiesų yra dvi pataisos dėl to paties. Viena pataisa pristatyta, išklausti argumentai. Kas yra įregistravęs antrą pataisą? A. Veryga. Prašom ir jus pristatyti savo pataisą, išklausysime motyvus ir tada balsuosime alternatyviai, kuriai pataisai pritariame. Prašom. A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų turime susigaudyti ir teisinga yra kolegos A. Syso pastaba, nes mūsų siūlymas yra atsisakyti kadencijų skaičiaus apribojimo. Tas siūlymas mūsų kolegų buvo įregistruotas dėl to, kad pirminiame įstatymo variante mes nesiūlėme riboti vadovų kadencijų skaičiaus, siūlėme tiesiog įvesti kadencijas ten, kur jų apskritai nebuvo. Mūsų manymu, ir komitetas vienu metu buvo taip nusprendęs, kad pasigilinsime į šį klausimą, įvertinsime rizikas, įvertinsime, ar tai nesukelia tokių pačių rizikų, kaip sukėlė kadencijų skaičiaus ribojimas švietimo sistemoje, todėl pasiūlėme išbraukti kadencijų skaičiaus apribojimą. Kviečiu pritarti tokiam siūlymui.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Per šoninį mikrofoną J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš neprisimenu tokio Seimo statuto straipsnio, kuris numatytų alternatyvų balsavimą dėl pasiūlymų. Kiek žinau, yra tiesiog balsuojama dėl kiekvieno pasiūlymo.

PIRMININKAS. Taip.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tai vienam pasiūlymui pritarėme, be abejo, svarstome kitus pasiūlymus. Jeigu mes turėtume paradoksalią situaciją, kad pritarėtume, taip sakant, abiem prieštarinčioms pasiūlymams, na, tada galbūt spręstume tą situaciją, remdamiesi tuo straipsniu dėl nenumatytų situacijų, bet dabar tiesiog yra neatšauktas sprendimas dėl pritarimo vienam pasiūlymui, dabar sprendžiame dėl kito, o ne alternatyviai kaip nors.

PIRMININKAS. Labai dėkui, kad jūs mane pataisėte, jūs esate teisingas, alternatyvus balsavimas negalimas. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Aš noriu priminti gerbiamam J. Razmai, kadangi mes abu čia gana seniai. Buvo toks atvejis gruodžio 22–23 dienomis dėl šventinių dienų, kai Seimas pritarė abiem pataisoms ir dėl to paties klausimo buvo. Prisimenate, kiek mes po to sprendėme? 2 mėnesius. Aš manau, kad nedraudžiama, Statute nėra draudimo alternatyviai balsuoti. Čia Seimo apsisprendimo klausimas. Čia yra paprastesnis būdas, bet galima daryti ir taip, kaip siūloma.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dar per šoninį mikrofoną A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, ištis gerbiamos J. Sejonienės pataisa yra ta, kad po vienos kadencijos atšalimo gali vėl kandidatuoti. O kolegos siūlo išvis atsisakyti ribojimų, kad dvi kadencijas gali dirbti vienoje įstaigoje. Tai nėra tas pats. Jau yra pritarta kolegės J. Sejonienės. Jeigu kartais bus pritarta ir šitai pataisai, tada aš, kaip komiteto pirmininkas, prašyčiau pranešėjos daryti pertrauką, nes tada tikrai bus neatitikimas ir mes komitete turėsime iš naujo apsispręsti. Bet šiuo atveju dėl pirmos pataisos apsisprendėme ir siūlau antrai pataisai, pasiūlymui nepritarti. Tą ir padarė Sveikatos reikalų komitetas.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Antanai, labai dėkui, gerbiamas Jurgi, kad atvėlėte, iš tiesų buvau šiek tiek susivėlęs. Pirmai pataisai pritarta. Antra pataisa yra pristatyta.

Pasisakymai dėl motyvų. Už pataisą nenori kalbėti niekas. Prieš pataisą... (*Triukšmas salėje*) Tai visi sutiko bendru sutarimu dėl pirmos pataisos. (*Balsai salėje*) Gerai. Žiūrėkite. Kolegos, susikaupkite. Baigiame tą paniką. Buvo pirma pataisa. Supratau, kilo toks nesusipratimas. J. Sejonienės pataisa. Buvo pristatyta, išklausėme motyvus. Už nėra norinčių. Prieš – J. Džiugelis. Balsuosime dėl kiekvienos pataisos. Pirma balsuosime dėl J. Sejonienės, tada dėl A. Verygos. Jeigu abiem pataisoms bus pritarta, komiteto pirmininkas sakė, bus imama pataisa. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, pertrauka. J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, nereikia Seime labai ilgai būti norint prisiminti, jog dar praeitoje kadencijoje gerbiamas A. Veryga, būdamas sveikatos apsaugos ministru, siūlė kadencijų ribojimą su visa reforma, kuri praskrido, nepavyko reformos įgyvendinti. Mane labai stebina dabartinė pozicija ir veidmainiška pataisa, kai patys praeitoje kadencijoje siūlė tokia nuostata, o dabar siūlote ją atšaukti.

Aš tikrai kviečiu kolegas nepritarti šiam pasiūlymui, nes tai tiesiogiai koreliuoja su mobingo situacija visose didelėse įstaigose, kuriose vadovai tiesiog yra įaugę į savo kėdę ir mobuoja jaunos

specialistus. Jeigu mes iš esmės norime pakeisti sistemą, viena iš sudedamųjų dalių, kad sistema būtų pakeista, yra vadovų rotacija. Aš kviečiu nepritarti šiai pataisai. Tuo labiau kad, dar kartą pakartosiu, gerbiama opozicija, jūs praeitoje kadencijoje patys tokią nuostatą siūlėte. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. A. Veryga per šoninį mikrofoną.

A. VERYGA (LVŽSF). Pasinaudosiu teise, nes Justas mane paminėjo. Gal mes neužsižaiskime su tomis buvusiomis, esamomis kadencijomis, nes jūs ir nepritarėte tiems mano siūlymams. Tiesiog galime pasižiūrėti, kaip kas balsavome.

O iš tikrųjų aš nepretenduoju į visuotinį žinojimą ir neklystamumą. Mano siūlymai, kurie teikiami dabar, yra atsižvelgiant į situaciją, kuri yra, kaip aš jau minėjau, švietimo sistemoje. Mes komitete buvome sutarę, kad padarysime normalų vertinimą, aptarsime, o tada šitas pataisas teiksime. To nebuvo padaryta, todėl mes ir pasiūlėme savo sprendimą kitokį.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, dėmesio! Balsuosime dėl J. Sejonienės pataisos, dėl kurios motyvų... Kas pritariate J. Sejonienės pataisai, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote. (*Balsai salėje*)

Balsavo 113 Seimo narių: už – 59, prieš – 7, susilaikė 47. J. Sejonienės pataisai pritarta.

Dabar kita A. Verygos, Z. Streikaus, M. Puidoko, O. Leiputės ir... J. Džiugelis per šoninį mikrofoną. Prašom.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, jūs teikiate siūlymą balsuoti... kalbėti už A. Verygos pataisą, bet teikiate siūlymą balsuoti už Jurgitos pataisą. Kaip čia dabar atsitiko?

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, atsitiko taip, kad iš pradžių buvo pritarta bendru sutarimu. Paskui iškėlė kiti kolegos, kad pataisa viena su kita susijusi ir kad reikia balsuoti už kiekvieną. Tada A. Veryga pristatė savo. Ir nebekelkime... Pristatyta pataisa. Balsavome. Pritarėme J. Sejonienės pataisai. A. Veryga savo pataisą pristatė. Motyvus išklausėme. Balsuojame dėl A. Verygos ir kolegų pataisos. Kas pritariate jo pataisai, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote. (*Triukšmas salėje*)

Balsavo 113 Seimo narių: už – 53, prieš – 42, susilaikė 18. A. Verygos ir kitų kolegų pataisai nepritarta.

Ar galime priimti 2 straipsnį kartu su Seimo narės J. Sejonienės pataisa bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Labai dėkui. Pritarta. (*Balsai salėje*) Balsuojame? Balsuojame dėl 2 straipsnio. Motyvai dėl 2 straipsnio. Nėra norinčių šnekėti. Kas pritariate 2 straipsniui, balsuojate už, kas nepritariate, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 113 Seimo narių: už – 68, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 45. 2 straipsniui pritarta.

Dėl 3 straipsnio taip pat yra Seimo narės J. Sejonienės pataisa. Prašom pristatyti.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKAS. Kolegos, galima šiek tiek tylos, visiškai nieko negirdėti.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Visiškai formalus pasiūlymas. Tiesiog suderinta su Teisės departamento pasiūlymais dėl kadencijų įsigaliojimo pradžios ir paties įstatymo datą taip pat truputį pavėlinti.

PIRMININKAS. 29 Seimo nariai, palaikantys pataisą, yra, kaip suprantu. (*Balsai salėje*) Labai dėkui. Gerbiama pranešėja, komiteto pozicija.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Komitetas kolegės J. Sejonienės pasiūlymui pritarrė įvertindamas, kad tikrai korektiškai ir teisingi yra nurodyti įstatymo įsigaliojimo terminai.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kaip suprantu, bendru sutarimu pritarti negalime.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Galime.

PIRMININKAS. Galime pritarti bendru sutarimu šiai pataisai? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Gerai, dėl motyvų dėl pataisos nėra norinčių? Kas pritariate J. Sejonienės pataisai dėl 3 straipsnio, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 66, prieš – 1, susilaikė 44. Seimo narės J. Sejonienės pataisai pritarta. Ar galime bendru sutarimu pritarti 3 straipsniui kartu su Seimo narės J. Sejonienės pataisa, kuriai ką tik buvo pritarta? Galime. Labai dėkui, kolegos, pritarta.

Dėl 4 straipsnio yra gautos Teisės departamento pastabos. Prašom pakomentuoti, dėl jų balsuoti nėra būtina.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Buvo atsižvelgta į Teisės departamento pastabas, iš esmės atsižvelgta. Komitetas šiems pasiūlymams pritarė.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dėl 4 straipsnio taip pat yra dar Seimo narės J. Sejonienės pataisa. Prašom pristatyti.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dar kartą ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Vėlgi tiesiog dėl teisinio aiškumo, kada turėtų įsigalioti įstatymas tiems pareigūnams, kuriems yra taikomas. Visiškai teisinis formalumas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. 29 Seimo nariai, kaip suprantu, remiantys pataisą, yra? Gerbiama kolege, komiteto pozicija dėl šitos pataisos.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Komitetas pritarė šiam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Komiteto pasiūlymas – šiek tiek pakeisti formuluotę. Gal galėtumėte... Papildyti 4 straipsnį nauja dalimi.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Komiteto pasiūlymas yra toks: „Šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalimi keičiamoje Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų pirma kadencija pradedama skaičiuoti laimėjus konkursą ir priėmus juos į pareigas po šio įstatymo įsigaliojimo dienos.“

PIRMININKAS. Gerbiama Paule, čia yra komiteto formuluotė, keičianti J. Sejonienės pataisą, ar čia kokia nauja kitos dalies formuluotė?

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Negaliu atsakyti. Taip, tuoj dabar pasakysiu. Papildyti projekto 4 straipsnį nauja 6 dalimi. 6 dalis: „Šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalimi keičiamoje Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų pirma kadencija pradedama skaičiuoti laimėjus konkursą ir priėmus juos į pareigas po šio įstatymo įsigaliojimo dienos.“ (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gal komiteto pirmininkas per šoninį mikrofoną galėtų šiek tiek paaiškinti, ar čia komiteto formuluotė, keičianti J. Sejonienės pataisą, ar čia atskira formuluotė tolesnės įstatymo vietos. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolegos, čia viskas yra gerai. Dabar yra dviejų kategorijų vadovai. Tie, kurie dirba be kadencijų, po keliolika, keliasdešimt metų, ir tie, kurie jau dirba kadencijomis kas penkeri metai. Įstatymas dabar reglamentuoja taip: tie, kurie dirba be kadencijų, savo kadenciją baigs pagal nustatytas datas, atitinkamai kiek prieš tai dirbo. Tie, kurie dirba kadencijomis, priėmus šitą įstatymą, baigs savo kadenciją iki galo. Pavyzdžiui, laimėjo kadenciją penkeriems metams, liko dirbti treji metai, dirbs trejus metus ir po to, priėmus šitą įstatymą, dar turės teisę ir tie, kurie dirba ilgai, ir tie, kurie dirba kadencijomis, dar du kartus kandidatuoti po penkerius metus į šitą įstaigą. Tada po dviejų kadencijų jie galės tik kitoje įstaigoje arba po atšalimo periodo ne mažiau kaip vienos kadencijos. Šita nauja papildanti redakcija yra teisinga ir prašyčiau pritariti. Prašyčiau pritariti.

PIRMININKAS. Gerbiamas pirmininke, ar čia yra J. Sejonienės formuluotės pataisymas?

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Papildymas.

PIRMININKAS. Balsuojame už J. Sejonienės... P. Gražulis per šoninį mikrofoną.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamieji, mes frakcijoje pasitarėme ir prašome šiuo klausimu pertraukos, nes supratome, kad kadencijų dabar nebus arba po penkių kadencijų prasidės kadencijos. Kaip čia dabar suprasti? Ar čia išimtis daroma kažkokiam vienam asmeniui, ar kaip čia yra? Leiskite mums truputį susivokti, nes kolegė, kuri pristato projektą, nesupranta. Komiteto pirmininkas pristatė taip, kad mes irgi nelabai suprantame. Padarome pertrauką.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu prašote pertraukos iki kito posėdžio.

P. GRAŽULIS (LRF). Taip, prašome pertraukos.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Tuoj suteiksiu žodį per šoninį mikrofoną. Bet iš tiesų komiteto pranešėjas turėtų aiškiai paaiškinti, kokios yra siūlomos komiteto formuluotės. A. Petrošius per šoninį mikrofoną. Norite pasisakyti?

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Aš labai trumpai. Dėkoju, pirmininke. Tik norėčiau paprašyti Petro vis dėlto nevogti. Jis čia paprašė leidimo susivogti. Prašyčiau nevogti, Petrai! Būkim sąžiningi ir teisingi.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kreipiuosi į P. Gražulį. Išsiaiškinome kitais kanalais, kad komitetas pparedagavo J. Sejonienės pasiūlymą. Ar vis dar prašote pertraukos? Prašote. Gerai, viskas. Balsavimas dėl pertraukos iki kito posėdžio. Kas pritariate pertraukai, balsuojate už, kas nepritaria, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 44, prieš – 52, susilaikė 7. Pertrauka iki kito posėdžio.

Ir iš tiesų dar kartelį kreipimasis į komitetus. Kai deleguojate komiteto pranešėją, tai būkite geri, kad būtų žmogus, kuris gali paaiškinti, kas yra siūloma ir dėl ko reikia balsuoti.

15.16 val.

Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 2, 16, 17, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1293(2), Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1294(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-4.1 ir 2-4.2 klausimai – Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1293(2) ir lydimasis Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1294(2). Pranešėjas – J. Jarutis. Prašom pristatyti komiteto nuomonę. (*Balsai salėje*)

S. Jovaiša per šoninį mikrofoną.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Dėl vedimo tvarkos. Kada bus kitas balsavimas? Ar mes jau užbaigėme šią procedūrą?

PIRMININKAS. Kitas balsavimas, kaip ir numatyta darbotvarkėje, po visų klausimų svarstymo 18 val. 10 min. arba anksčiau. Matysime, kokia bus eiga. Prašom, Jonai.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke, už galimybę pristatyti. Gerbiami kolegos, pristatau Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto, kaip pagrindinio komiteto, išvadą. Pirmiausia kalbu apie Šaulių sąjungą, po to bus apie Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymą.

Komitetas įvertino gautas Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Policijos departamento, Krašto apsaugos ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos pastabas ir į daugumą jų buvo atsižvelgta. Dabartinis teksto variantas tenkina ir komiteto narius, ir suinteresuotas institucijas. Kai kurias pirminių projektų vietas komitetui teko patikslinti. Pabrėžtina, kad siūlomais pakeitimais siekiama ne suteikti šauliams savarankiškumą, o tik aiškiau apibrėžti šaulių teisę naudoti ginklą, kai teikiama pagalba policijai ar Valstybės sienos apsaugos tarnybai. Įstatymo pakeitimais siekiama suvienodinti ginklo panaudojimo tvarką su policijos ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos tvarka taip, kad teikiant pagalbą šauliui ir pareigūnui galiotų vienoda tvarka ir vienodi reikalavimai. Komitetas patikslina Lietuvos šaulių sąjungos pagalbos teikimo policijai ir Valstybės apsaugos sienos tarnybai tvarką, aiškiai apibrėždamas šaunamojo ginklo ir specialiųjų priemonių ir prievartos panaudojimą.

Komitetas pritarė patobulintam įstatymo projektui. Pritarta bendru sutarimu. Už balsavo 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Taip pat teikiu lydimąjį Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Taip pat buvo įvertintos gautos Teisės departamento pastabos, Policijos departamento ir Ginklų pirklių asociacijos pastabos. Visoms Teisės departamento pastaboms buvo pritarta. Ginklų pirklių asociacijos pastabų nuspręsta kartu su projektu nesvarstyti, nes jos buvo ne komitetui adresuotos. Taip pat atsižvelgta tikslinant Šaulių sąjungos įstatymo projektą. Balsavimo rezultatai – taip pat pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Pirmasis dalyvauti diskusijoje užsirašė A. Pocius. Diskusija, gerbiamas kolega, tribūnoje. Svarstymo stadija.

A. POCIUS (TS-LKDF). Sveiki gyvi. Aš manau, kad šio įstatymo pataisos tikrai yra laiku, nes Šaulių sąjunga, jau daug metų budėdama, patruliuodama ir vykdydama kitas užduotis su pasieniečiais, su policija, kartu su Lietuvos kariuomene, tikrai yra įrodžiusi, kad būtent tiek ginklo, tiek specialiųjų priemonių turėjimas... dabartiniai įstatymai nesuteikė galimybės juos panaudoti. Jie galėjo panaudoti tik savigynos tikslais, bet tai neatitinka realybės, ypač dabartinės situacijos,

kai mes turime tokią situaciją Ukrainoje, Baltarusijoje. Manychiau, kad dėl šio įstatymo šiuo metu yra būtent ta diena, kai mes turime pritarti. Siūlau palaikyti šio įstatymo pataisas. Ačiū. Tiek norėjau pasakyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kitas kolega, užsirašęs diskutuoti, A. Vyšniauskas. Andrių ką tik mačiau. A. Vyšniauskas nebenori dalyvauti diskusijoje. Gerai, dėkui. Išsibraukęs? Man rodo, kad neišsibraukęs, bet gerai. Pasisakymai dėl motyvų po svarstymo. Už – A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų manau, kad laiku ir labai svarbi pataisa. Teisėkūra, aišku, turi atitikti laikmetį ir būti orientuota į to meto aktualijas. Prieš tai diskusijoje kalbėjusiam kolegai noriu paantrinti, kad šauliai, na, ne popieriuje, bet tikrame gyvenime įrodė, kad gali prisidėti. Jie yra labai motyvuoti ir prisidėjo prie tiek valstybės sienos apsaugos, tiek prie įvairių kitų situacijų, tiek saugojant nelegalius migrantus jų sulaikymo vietose, laikinosiose gyvenimo vietose. Tokiose situacijose, kai galima tikėtis visko – galima tikėtis provokacijų, galima tikėtis tam tikrų ginkluotų provokacijų. Šaulys, kuris tuo metu kaip ir karys arba Valstybės sienos apsaugos tarnybos darbuotojas, atlieka savo pareigą, turi gebėti ne tik apsiginti, apsisaugoti ar panaudoti tas specialiąsias apsaugos priemones, bet ir bendradarbiaudamas, ne būdamas vienas pats, bet bendradarbiaudamas su kitais pareigūnais turi turėti galimybę panaudoti šaulio tarnybai laikomą ginklą. Tikrai kviečiu palaikyti šią pataisą ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Prieš nenori kalbėti niekas. Balsavimas dėl įstatymo projekto – numatytu darbotvarkėje metu.

15.23 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 12, 13 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-785(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-785(2). Pranešėjas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto narys J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Dar kartą ačiū. Gerbiami kolegos, komitetas įvertino, kaip ir prieš tai dėl buvusio įstatymo projekto, Teisės departamento, Teisingumo ministerijos, Krašto apsaugos ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Policijos departamento, Lietuvos ginklų savininkų asociacijos, Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos pastabas. Dėl pirminio projekto iš tikrųjų buvo nemažai pastabų, tačiau kartu su institucijomis komitetas ieškojo visoms pusėms kiek įmanoma priimtinausio varianto. Svarstydamas šį projektą ir sprendamas, kokia turėtų būti teisės įsigyti ir laikyti namuose A kategorijos ginklus apimtis, komitetas turėjo suderinti dvi konstitucines vertybes – tautos ir kiekvieno piliečio teisę priešintis bet kam, kas prievarta kėsina į Lietuvos valstybės nepriklausomybę, ir žmogaus bei visos visuomenės teisę į veiksmingą apsaugą nuo nusikalstamų veiklų.

Taigi Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas siūlo sudaryti galimybę šauliams, profesinės karo tarnybos kariams, taip pat kariams savanoriams ir kitiems savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos kariams įsigyti ir turėti automatinius šaunamuosius ginklus šaulio tarnybai ar individualiems praktiniams įgūdžiams tobulinti. Siekiant sumažinti galimą riziką, projekte buvo siūloma numatyti griežtesnius reikalavimus automatinį šaunamųjų ginklų laikymo, saugojimo sąlygoms ir reikalavimus projekte numatytiems subjektams.

Komitetas nusprendė pritarti komiteto patobulintam projektui. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Niekur nepabėkite, nes pereiname prie diskusijos. Jūs esate pirmasis užsirašęs dalyvauti diskusijoje Seimo narys. Frakcijos vardu. Prašau.

J. JARUTIS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, galbūt paradoksaliai skambės tai, kad daugiau ginklų, daugiau saugumo ir daugiau ramybės. Po Antrojo pasaulinio karo ir po Šaltojo karo buvo nusi-stovėjusi tokia, sakykim, nereikalinga ramybė, ypač postsovietinėse šalyse, kai visi galvojome, kad čia jokio karo nebus, niekas nieko nesiruošia pulti, bet pastarųjų, paskutinių aštuonerių metų realybė pasirodė visai kita. Aš dabar kalbu apie Ukrainos įvykius. Dabartiniai veiksmai, galimybė, gebėjimas ukrainiečiams priešintis tikrai gerokai didesnės kariuomenės pajėgoms yra susiję

būtent su tuo, kad visuomenė turi kuo gintis. Mes nebūsime vieninteliai ir pionieriai šioje srityje, kai tikrai pavojingus ginklus bus leidžiama turėti daliai visuomenės.

Noriu pabrėžti, kad tai yra labai siauros trys visuomenės grupės. Tai yra šauliai, savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos kariai ir profesinės karo tarnybos kariai. Žinoma, svarstant šį įstatymo projektą, kaip ir minėjau, buvo gauta daugybė pasiūlymų iš Ginklų savininkų asociacijos ir kariuomenės kūrėjų. Komitetas, įvertinęs galimas rizikas, šiuo periodu tiesiog priėmė tokį sprendimą. Šita galimybė įsigyti, turėti ir laikyti namuose ginklus yra kaip ir prevencija išskaidyti rizikas galimo antpuolio, galimo karo atveju. Kaip žinome, matome mes vėlgi labai šviežius ir karštus pavyzdžius, kai priešas ką pirmiausia sunaikina? Sunaikina amunicijos sandėlius, maisto sandėlius, šaudmenų sandėlius, ginklų sandėlius. O čia bus bent jau minimali galimybė pradėti priešintis, kad galimas priešas neturėtų galimybės laisvai judėti po mūsų šalį.

Dar vienas dalykas, mano galva, tai yra pasitikėjimas mūsų visuomene. Manau, kad laikas yra pribrendęs pasitikėti savo visuomene labiau. Žinoma, neslėpsiu, yra tam tikrų rizikų, jas labai objektyviai išsakė ir policijos komisarai, policijos žmonės, kontroliuojantys šią veiklą. Taip, kaip ir minėjau, mes nesame pionieriai. Tokią sistemą turi Izraelis. Izraelis apskritai kariauja daugybę metų, pas juos yra labai paprasta ir įprasta. Taip pat turi danai, turi estai, turi latviai tam tikru formatu. Taigi siūlau pritarti įstatymo projektui, įgalinti mūsų visuomenę priešintis, esant reikalui, ir labiau pasitikėti. Tik pasitikėdami, bendrai kovodami mes galime apginti savo šalį. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kitas Seimo narys, norintis dalyvauti diskusijoje, K. Mažeika.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų prisimenant tą priešistorę, kai kartu su kolegomis tik teikėme šį įstatymo projektą, buvo visai kitos aplinkybės. Tuomet sulaukėme tikrai nemažai priešpriešos tiek čia, Seimo salėje, tiek ir viešojoje erdvėje, tačiau jau tada buvo tam tikrų bruzdesių ir pačioje Ukrainoje, ir kitose šalyse. Kitų šalių pavyzdžiai ir priimami sprendimai rodė, kad tikrai negalime nieko nedaryti ir sudėję rankas tiesiog sėdėti ir kažko laukti. Tai, ką rodo turbūt pirmų dienų, pirmų valandų įvykiai Ukrainoje, kai pirmosios raketos skriejo būtent į tas vietas, kurias žvalgyba, šnipai tikrai žino, kur yra laikomi ginklai, sprogmenys, amunicija ir visa kita, ir tai buvo sunaikinta per pirmąsias valandas. Jeigu šiuo atveju atsirastų galimybė būtent kariams profesionalams, šauliams ir tiems visiems, kurie turi teisę ir turi galimybę saugiai laikyti ginklus namuose, seifuose, atitinka visus reikalavimus, jie tą galimybę per pirmas kelias valandas sunaikinti visus turimus resursus ir prarasti galimybę gintis... Iš tiesų mes tą galimybę turėsime, kad iškilus kokiai nors vienai ar kitai situacijai tie kariai galės ginti šalį taip, kaip yra pasirengę ir moka.

Visai neseniai ir Prezidentas yra pasakęs, kad visais lygiais turime rengtis totalinei visuotinei gynybai. Tai turbūt yra labai svarbus elementas, kai visuomenė, ypač tos struktūros kaip šauliai, kuriais šiandien pasitikėjimas taip pat išaugęs, galėtų prisidėti ir vykdyti tą visuotinę gynybą.

Šiuo atveju ginklo laikymas namuose. Tai, ką išsako policija, ką daro medžiotojai, tos sąlygos yra labai panašios ir atitikti kriterijus... Suprantame, kad tas ginklas nebus laikomas kur nors po lova ar spintoje, ar prie išėjimo lauk – yra tam tikros sąlygos, yra seifai, yra patikrinimai policijos galimi ir visa kita. Svarbiausia turbūt nepriekaištinga reputacija, ją turi užtikrinti ginklo laikytojas ir turėtojas. Manau, tie argumentai ir tai, kad Lietuvos kariuomene šiandien pasitikėjimas išaugęs beveik iki 67 % ir nuolat kyla, manau, tas pasitikėjimo kreditas leidžia ir mums priimti sprendimus žinant, kad tie žmonės su ginklu elgsis tikrai labai atsakingai.

Todėl raginu, kolegos, pritarti, nes bet kuriuo kitu atveju iš tiesų palengvintume patiems ginklų turėtojams keliones į pratybas. Žinome, dabar vyksta tikrai daug pratybų ir tiek šauliai, tiek kariai savanoriai, važiuodami į pratybas, pirmiausia turi nuvažiuoti į bazę pasiimti tą ginklą iš sandėlio ir po to važiuoti į pratybų vietą. Tai kartais sudaro, na, tikrai nemenkas sumas, iki 50–70 kilometrų. Asmeniškai kalbėjau su keliais savanoriais – jie nesupranta tokio dalyko, kaip taip nepasitikima buvo iki šiol, todėl manau, kad yra šiandien puikus laikas, kai mes galime padėti tiems kariams, tiems žmonėms, tiems asmenims, kurie pasiryžę aukotis ir ginti tėvynę bet kokiomis sąlygomis, ir pratybų metu neteršti gamtos, mažinti CO₂ emisijas ir taip prisidėti būtent prie visų kitų aplinkosauginių dalykų, nors atrodo, kad tai mažai suderinama. Bet kuriuo atveju yra

tikrai labai svarbu taupyti pačių žmonių resursus, nes dažnai žinome, kad į pratybų vietas jie važiuoja už savo lėšas. Todėl tikrai, kolegos, kviečiu palaikyti ir manau, tai yra tikrai puikus žingsnis ir gera priemonė atgrasyti bet kuriuos priešus. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Į tribūną kviečiame A. Vyšniauską.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Mielieji kolegos, tikrai svarstome labai svarbų įstatymo projektą. Svarbų dabartiniame kontekste. Ukraina yra labai geras pavyzdys – geras pavyzdys, ko mes galime laukti, jeigu priešas ateitų. Mes, deja, maža valstybė, neturime prabangos manyti, kad jis neateis. Mes visada turime manyti ir veikti, ir planuoti taip, lyg priešas būtų už vartų, visai šalia. Ukraina rodo labai gerą kelią ir parodo mums, kad norint apsiginti reikia ne tik sunkiosios ginkluotės, ne tik gerai parengtos profesionalios kariuomenės, bet ir žmonių su ginklais, galinčių paremti tuos karius.

Ką blogiausiu atveju Šaulių sąjunga turėtų daryti? Šaulių sąjunga turėtų padėti apsaugoti, pirmiausia, civilinius objektus, vandens gręžinius, ligonines ir įvairius kitus objektus. Tam, kad šauliai tai galėtų padaryti, jie turi turėti du dalykus: žinių ir patirties bei priemonių tai padaryti. Taigi A kategorijos ginklų suteikimas iš esmės padaro tuos abu dalykus: leidžia šauliams turėti galimybę naudotis A kategorijos ginklais pratybose, jie ir dabar gali, bet tu gali turėti savo ginklą, kuris dažniausiai, turint omenyje, kokius ginklus turi šauliai... būtų kur kas geresni ir kokybiškesni, ir atitinkamai, kai jau ateis ta diena, jeigu ta diena ateis, tą ginklą panaudoti tam tikslui, kuriam yra skiriamas.

Aišku, labai dažnai šioje diskusijoje išsakoma visokių abejonių, kaip čia šauliai tuos ginklus turės ir panašiai, nes neva galės panaudoti bet kokiems, net ir blogiems tikslams. Patikėkite mani, tai, kad mes tą darome per Šaulių sąjungą, yra pats geriausias apsaugos mechanizmas. Šaulių sąjunga labai stipriai tikrina savo narius. Tu nuolatos bendrauji kuopoje, tu nuolatos bendrauji pratybose su žmonėmis, su vadais. Jeigu kažkas yra blogai, visada žiūrima ir tos grėsmės užkardomos. Juo labiau kad norėdamas tokį ginklą gauti tu turėsi nueiti gana ilgą kelią nuo bazinio šaulio kurso iki ginklo šaulio tarnybai kurso, ginklo valdymo kurso, testo ir kitų dalykų. Ir tai tikrai nelengva. Kaip žmogus, kuris prieš 3 mėnesius visa tai perėjo ir išsilaikė, galiu pasakyti, kad reikia gerokai pavargti. Mano galva, tie žmonės, kurie nori panaudoti ginklą neteisingai, tikrai tokių pastangų neįdėtų.

Galiausiai paskutinis dalykas. Jeigu mes abejojame, ar šauliams tokių ginklų reikia, ar šauliai tikrai mokės tokiais ginklais naudotis ir panašiai, aš labai kviečiu pažiūrėti, kokių legalių ginklų jau šiandien įsigijo šauliai, kaip šauliai yra apsirūpinę patys, iš savo lėšų. Tai šis sprendimas yra labai simboliškas, labai svarbus.

Man labai gaila, kad kolega iš kairės nuolat tauškia visokias nesąmones ir bando pertraukti žmones. Labai kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą ir neklausyti to žmogaus kairėje. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Pasisakė visi, norintys pasisakyti diskusijoje. Dėl įstatymo projekto pataisų ir pasiūlymų nėra gauta. Pasisakymai dėl motyvų po svarstymo. Už kalba A. Veryga.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų svarstome dar vieną labai svarbų sprendimą, kuriam yra ypatingas kontekstas. Deja, bet jis yra. Kaip kolegos minėjo, tikrai anksčiau nuostata dėl šitų įstatymo pataisų galbūt būtų buvusi kažkokia kitokia. Dabar ji yra pasikeitusi ir šauliai ar kariai savanoriai nėra tiesiog piliečiai, kurie gauna ginklą savigynai. Tiek vieniems, tiek kitiems galioja labai griežtos tvarkos ir sveikatos patikrinimai. Galų gale tai yra žmonės, kurie nuolatos mokosi, kaip tuo ginklu naudotis.

Mes matėme dabar Ukrainos įvykių metu, kad automatiniai ginklai dalinami žmonėms iš esmės tik po tokių savotiškų improvizuotų mokymų. Manoma ir suprantama, kad tai labai svarbi gynybos dalis, o tiek šauliai, tiek kariai savanoriai nuolat mokosi, yra tikrai labai atsakingi. Manau, kad tie pakeitimai, kurie čia siūlomi, yra mažiausia, ką reikėtų padaryti vertinant šių dienų kontekstą. Kviečiu palaikyti šias įstatymo pataisas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš pasisako P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Aš pasisakau prieš tokias ilgas ir beprasmiskas kalbas. Pranešėjas skundžiasi, kad jis yra labai suvargęs, o man jisai labai gražiai nusivalgęs ar nuvalgęs, arba įmitęs, yra

kitas žodis. Ir visiškai nėra ko čia skūstis, kam čia dejuoti. Dabar tokioje akivaizdoje visi žinome, pasitikėkime *šiauliais*, leiskime ginklus naudoti, laikyti seifuose ir baikime šitas visokias pasakas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, siūlyčiau susilaikyti nuo vienas kito įžeidinėjimų. Per šoninį mikrofoną A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Kadangi mano fizionomija buvo paminėta, tai... Gerbiami kolegos iš kairės, jeigu jūs mažiau kalbėtumėte, posėdžiai taip ilgai...

P. GRAŽULIS (LRF). Pats kalbi 7 minutes.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Palaukite. Posėdžiai taip ilgai neužtrukę. Jeigu posėdžiai taip ilgai neužtrukę, aš galėčiau dažniau į sporto klubą nueiti. Tai ir jums nereikėtų skūstis.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiami kolegos. Net nežinau, stebėdamas šios dienos posėdį, ar tik ne pilnatis šiandien. Iš klausėme visų pasisakymų dėl motyvų. Balsavimas dėl įstatymo projekto tam numatytu metu.

15.40 val.

Asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatymo Nr. XIII-2077 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1282(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 2-6 klausimas – Asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatymo Nr. XIII-2077 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1282(2). Pranešėjas – G. Surplys. Svarstymo stadija. Toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininko pavaduotojas J. Jarutis.

G. SURPLYS (LVŽSF). Ačiū, Andriau. Pasitikėkime *šiauliais*, kaip sakė Petras.

Aš trumpai. Šis įstatymo projektas buvo pristatytas praeitą savaitę. Mes Užsienio reikalų komitete jį apsvaistėme, pritarėme bendru sutarimu. Tik buvo viena korekcija, tai yra kad asmuo turi sudaryti integracijos su operatoriumi sutartį dėl paramos integracijai teikimo per šiek tiek ilgesnį laiką. Čia ir dėl koronos, ir dėl kitų dalykų faktiškai kai kurie žmonės pavėlavo esant 1 mėnesio terminui, dėl to mes jį pratęsėme iki 3 mėnesių. Kaip jau sakiau, Užsienio reikalų komitetas bendru sutarimu pritaria. Ačiū

PIRMININKAS (J. JARUTIS, LVŽSF). Ačiū. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Motyvai dėl... Motyvų nėra. Balsavimas bus numatytu metu.

15.42 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos“ projektas Nr. XIVP-1381 (pateikimas)

Dabar teikiu darbotvarkės 2-7 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos“ projektą Nr. XIVP-1381. Pateikimas. Pranešėjas – A. Žukauskas. Prašom, kolega, į tribūną.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiamieji Seimo nariai ir narės, Švietimo ir mokslo komitetas svarstė klausimą dėl naujo Valstybinės lietuvių kalbos komisijos nario paskyrimo. Nutarta patvirtinti tokius slapto balsavimo rezultatus: už A. Drukteinį buvo 6 balsai, už S. Narbutą – 5 balsai, ir taip registruoti Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos“ projektą. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti pora kolegų. S. Tumėnas. Prašom. Ruošiasi R. Šarknickas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas pirmininke, esu įsitikinęs, kad puikus komiteto pasirinkimas A. Drukteinį išrinkti komisijos nariu, tačiau man teko girdėti, kad buvo bent šeši ar septyni kandidatai į komisijos narius. Ką, jūsų nuomone, tai reiškia? Pavyzdžiui, Akademinės etikos iš vieno vieną bandome tvirtinti, rinkti. O čia tiek daug pasiūlyta žmonių. Ką tai rodo, jūsų nuomone? Ar kad visuomenei to reikia, ar čia kita priežastis?

Ir antras dalykas. A. Drukteinį renkame penkerių metų kadencijai. Ar tai reiškia, pirmininke, kad mes galime būti ramūs, kad komisija ir toliau dirbs, nes jūsų partijos pirmininkė čia iš tos garbios tribūnos yra pasakiusi, kad ši komisija yra komunistų partijos centro komiteto kūrinys. Ar galime būti ramūs, kad penkerius metus komisija ir toliau dirbs reikalingą ir prasmingą darbą? Ačiū.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Atsakau. Iš tikro buvo septyni kandidatai, bet jau per pirmą balsavimo turą tik du kandidatai gavo balsų. Darėme antrą turą, dalyvavo tie patys, nes nė vienas iš jų negavo komiteto visų narių daugumos, ir išrinkome profesorių A. Drukteinį iš Klaipėdos universiteto. Tai, kad daug kandidatų, man atrodo, rodo, kad lietuvių kalba daug kam rūpi. Beje, mes turime įvairių sričių specialistų. Buvo ir skaitmeninės, taip sakant, ideologijos atstovų ne vienas, ir tokios tradicinės, na, įvairių, ir iš rašytojų. Mes manome, kad mūsų pasirinkimas toks, kaip balsavome, yra geras, nes tikrai profesorius A. Drukteinis yra labai aukšto lygio specialistas ir niekam ten vėliau nebekilo jokių abejonių dėl komunistų partijos. Aš nežinau, man atrodo, kad čia Seimo prerogatyva vis dėlto, Seimas yra steigėjas, jeigu jis nutars, jeigu tokios komisijos nereikia, reikia kitos komisijos, tai Seimas galės apsispręsti, bet, mano galva, šiuo metu ji veikia ir veiks toliau.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas. Prašau, kolega.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Na, šiaip prieš tą paskirtą asmenį tikrai nieko blogo neturiu, tikrai yra kompetentingas žmogus. Tačiau po tų trijų svetimų raidžių, kur tikrai buvo daug visuomenės susipriešinimo, pažeista Konstitucija, nes Konstitucinis Teismas pasakė, kad tai sprendžia Valstybinė lietuvių kalbos komisija ir panašiai, ar iš tiesų nebus naikinama ta komisija, ar nėra kas nors paslėpta giliau, nes tas paskyrimas, žinote, yra paskyrimas, bet ar yra planų jūsų Laisvės partijoje, ar iš tikrųjų ruošiatės naikinti šią komisiją, kuri yra svarbi?

A. ŽUKAUSKAS (LF). Šiuo atveju aš pasisakau kaip Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas. Mes atlikome savo priedermę, kadangi baigėsi vieno komisijos nario kadencija, būtent D. Kunickienės, tai mes atlikome savo priedermę ir paskyrėme, tiksliau sakant, išrinkome naują komisijos narį, ir Seimas galės patvirtinti. Kaip minėjau, kokios komisijos turi šalyje egzistuoti, kokios institucijos, tai Seimas gali spręsti, bet aš nemanau, kad dėl trijų, kaip jūs sakote, svetimų raidžių čia kažkas vyks. Kiek aš pamenu, mūsų kalbotyros patriarchas J. Jablonskis įvedė devynias raides, iš kurių aštuonios buvo svetimos, ir dėl to lietuvių kalba nesugriuvo.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui. Už kalba S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Na, kaip ir sakiau, tai yra puikus komiteto pasirinkimas, nors abu kandidatai ir A. Drukteinis, ir S. Narbutas buvo verti būti šioje komisijoje. Tuo irgi esu įsitikinęs. Profesorius A. Drukteinį pažįstu daug metų, jis visada nuosekliai saugojo lietuvišką žodį, buvo aktyvus pilietis, išsakydavo savo aiškią poziciją ir tai demonstravo savo mokslinėse publikacijose. Dabar yra kalbininkų, ypač jaunosios kartos, kurie „liberalizuoja“ vartosena, neprieštaruja, kad būtų vartojami svetimžodžiai, „turtinama“ abėcėlė, kad įmonių pavadinimuose atsirastų svetimų raidžių. Aš esu įsitikinęs, kad ir toliau A. Drukteinis nuosekliai dirbs, jis yra patyręs lituanistas, kuris padės artimiausius penkerius metus, tai yra visą kadenciją, rasti tą tokį konsensuą tarp tradicijos ir tarp dabarties. Kviečiu Seimo narius pritarti A. Drukteinio kandidatūrai.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolega Robertas prieš nekalba?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš esu daugiau prieš pasisakantįjį, kuris pristatė šį projektą, prieš jo mintis dėl J. Basanavičiaus, nes paminėjo, kad buvo aštuonios ar devynios svetimos raidės, tačiau mes prisiminkime tuos kitus dalykus, kad J. Jablonskis kaip tik ir tvarkė gramatiką, dėliojo kitas raides, kad būtų sulietuvinta. Jeigu prisiminate, prieš 2 savaites Ukrainos politologas Lietuvos televizijos laidoje pasakė, kad dėl to, kas įvyko Ukrainoje, yra labai svarbu išsaugoti kiekvieną raidę, kalbą, etnines žemes, o mes žengiame tuos žingsnius, kas įvyko Ukrainoje. Jis aiškiai pasakė, tai čia dar kartą yra signalas. Aš apie tai kalbėjau, kai jau buvo šitas klausimas pristatomas Seime. Tai tikrai buvo padarytas neatsakingas žingsnis ir pažeista Lietuvos Konstitucija, pakartosiu, Lietuvos Konstitucinis Teismas ir pasakė, kad tai sprendžia Valstybinė lietuvių kalbos komisija, tai turi būti ne politinis sprendimas. Tokie yra akcentai, tokios yra pastabos. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Balsuosime numatytu laiku, maždaug 18 valandą. Dėl vedimo tvarkos. Prašau. A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Labai trumpą dalyką. Aš tiesiog kaip visada noriu, kad Seimo salėje nebūtų sakoma netiesa. J. Jablonskis nedraudė vartoti nei w, nei kitų raidžių. Kodėl sakau? Mes frakcijoje tą diskusiją turėjome. Kadangi mūsų frakcijoje yra jo giminaitis, tai truputį geriau tuos dalykus išmano.

PIRMININKAS. Gal nesivelkime į tas diskusijas, kas čia teisingas, neteisingas.

R. ŽEMAITAITIS. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, tuoj.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Teisingumo dėlei. J. Jablonskis ir negalėjo nustatinėti, kaip, kokias gramatines dalis reikia vartoti. Pirmiausia jam reikėjo ją sukurti. Žinokite istoriją. Nei jis ją sukūrė, o sukūrė visai kitas lietuvis žmogus. Tai buvo eilinis darbininkas, eilinis ūkininkas. Nustokite heroizuoti kažkokį vieną žmogų.

PIRMININKAS. Gerai. Ačiū. Nuomonės išsakytos.

15.50 val.

Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo Nr. VIII-157 4, 13, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1371 (*pateikimas*)

Žygiuojame toliau. Darbotvarkės 2-8 klausimas – Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo Nr. VIII-157 4, 13, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1371. Pranešėjas – viceministras A. Pečkauskas. Prašau.

A. PEČKAUSKAS. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, šiandieną pristatysiu Lietuvos Respublikos Vyriausybės teikiamą Sveikatos apsaugos ministerijos kartu su Higienos institutu parengtą Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo Nr. VIII-157 4, 13, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą.

Projekto tikslas – sumažinti administracinę naštą sveikatos priežiūros įstaigoms, atsisakant mediciniame mirties liudijime esančios informacijos dubliavimo ir jos saugojimo išdavusioje įstaigoje, taip pat laikino mirties liudijimo pakeitimo galutiniu termino pratęsimo. Pagal šiuo metu galiojantį reglamentavimą medicininį mirties liudijimą sudaro dvi dalys, kuriose įrašoma viena informacija. Viena medicininio mirties liudijimo dalis išduodama asmenims, kita saugoma asmens sveikatos priežiūros įstaigoje. Kadangi medicininis mirties liudijimas taip pat pildomas ir Elektroninėje sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinėje sistemoje ir iš šios sistemos gali būti išduodamas elektroninio medicininio mirties liudijimo nuorašas, nurodyto dviejų dalių medicininio mirties liudijimo pildymas ir saugojimas yra perteklinis.

Šiame projekte siūloma: pirma, atsisakyti mediciniame mirties liudijime esančios informacijos dubliavimo ir jos saugojimo išdavusioje įstaigoje; antra, užtikrinti, kad medicininio mirties liudijimo mirties priežasčių dalis turi atitikti Pasaulio sveikatos organizacijos rekomenduojamą standartą; trečia, pakeisti laikino medicininio mirties liudijimo pakeitimo galutiniu medicininio mirties liudijimu laiką nuo 1 mėnesio iki 3 mėnesių, atsižvelgiant į tikrai ilgai trunkančius kartais mirusiesiems atliekamus papildomus tyrimus, – tai yra ir laboratoriniai tyrimai, ir tie, kuriuos atlieka gydytojai teismo medicinos ekspertai; ir ketvirta, suvienodinti sąvokas su vartojamomis Teismo ekspertizės įstatyme.

Numatoma nauda priėmus teisės akto projektą, kad bus sumažinta administracinė našta sveikatos priežiūros įstaigoms, atsisakant mediciniame mirties liudijime esančios informacijos dubliavimo ir jos saugojimo išdavusioje įstaigoje, nes elektroniniai medicininiai mirties liudijimai saugomi Elektroninėje sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinėje sistemoje. Šiam įstatymui įgyvendinti nebus reikalingi papildomi valstybės biudžeto kaštai. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už pristatymą. Jūsų nori paklausti A. Kubilienė. Prašau.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, pranešėjau. Noriu pasakyti, kad Pasaulinė sveikatos organizacija tikrai yra svarbi partnerė, kai mes kalbame apie žmonių sveikatą arba susiduriame su kokiais nors sveikatos apsaugos iššūkiais, bet vis dėlto norėčiau išgirsti daugiau argumentų, kodėl būtent Pasaulinės sveikatos organizacijos rekomendacijas jūs norite perkelti į Lietuvos teisę įstatymu? Šitos nuostatos iš viso be atskiro įvertinimo būtų automatiškai įtrauktos į mūsų teisinę sistemą kaip privalomos, jos turėtų įstatymo galią. Suprantu, kad galbūt tie sprendimai šiuo metu yra tenkinantys, bet manau, kad Seimas mielai šitą teisę perduotų sveikatos apsaugos ministrui ir tai būtų galima padaryti ministro įsakymais. Jeigu mes įstatymu perduosime Pasaulinės sveikatos organizacijos teisę Lietuvoje įtvirtinti mirties priežasčių, įrašomų į mirties liudijimą, standartą...

PIRMININKAS. Laikas, kolege!

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). ...tai iš tikrųjų aš turiu tam tikrų abejonių, nes jos gali keistis. Ačiū.

A. PEČKAUSKAS. Labai ačiū už klausimą. Tikriausiai Pasaulio sveikatos organizacijos nomenklatūra renkamasi tam, kad turėtume bendrą standartą ir kad galėtume lyginti statistiką su kitomis pasaulio šalimis. Dėl antrosios klausimo dalies, ar tai galėtų būti perkelta į žemesnį teisės aktų lygį, aš manau, tikrai galėtume diskutuoti galbūt ir Sveikatos reikalų komitete arba kituose kontekstuose. Šiuo metu Sveikatos apsaugos ministerija kartu su Higienos institutu, rengę šią teisės akto projektą, mano, kad čia yra šito įstatymo reguliavimo dalykas.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Nuomonių už, prieš nėra. Bus balsuojama numatytu laiku.

15.55 val.

Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 2, 11, 11¹, 13, 25, 27, 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1329 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 2, 11, 11¹, 13, 25, 27, 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1329. Pranešėja – viceministrė R. Radavičienė. Prašom į tribūną.

R. RADAVIČIENĖ. Gerbiamas Seimo posėdžio pirmininke, Seimo nariai, sveiki! Pristatau Žmonių palaikų laidojimo įstatymo pakeitimus, teikiamus Vyriausybės. Pagrindinis šio projekto tikslas yra patikslinti kremavimo veiklos licencijavimo nuostatas siekiant pašalinti korupcinės rizikos veiksnius, aiškiai nustatant reikalavimus pareiškėjams, siekiantiems gauti kremavimo veiklos licenciją.

Atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus siekiama patikslinti kai kurias kremavimo veiklos licencijavimo nuostatas ir pašalinti ekshumavimo kapinėse reglamentavimo spragas, aiškiai nustatant, kada būtina gauti leidimą ekshumuoti žmogaus palaikus. Be to, kad yra apibrėžiamas terminas, kas yra ekshumavimas, yra tikslinamos nuostatos, susijusios su žmogaus palaikų ekshumavimu kapinėse, nustatant, kad kapinėse palaidoti žmogaus palaikai ekshumuojami palaidoto žmogaus sutuoktinio arba pilnamečių vaikų, tėvų, jei jų nėra – artimų giminaičių prašymu, jei jų nėra – Kultūros ministerijos įgaliotos institucijos ar Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro prašymu ir turint Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka išduotą leidimą ekshumuoti žmogaus palaikus kapinėse.

Taip pat šiuo projektu siūloma patikslinti kapinių prižiūrėtojų kaupiamų duomenų sąrašą, įtraukiant į jį laidojančio asmens arba kito asmens, atsakingo už kapavietės ar kolumbariumo nišos priežiūrą, fizinio asmens, elektroninį paštą, jeigu jį turi. Taip pat šio projekto labai laukia savivaldybės, nes yra siūloma savivaldybėms pratęsti terminą iki 2028 m. sausio 1 d., per jį savivaldybės privalo kapinių žemės sklypus įregistruoti Nekilnojamojo turto registre. Šis reikalavimas turėjo būti įvykdytas iki 2017 metų, bet dėl įvairių priežasčių savivaldybės vėluoja tą padaryti. Taip pat nustatoma prievolė savivaldybės tarybai, būtent tarybai, o ne įgyvendinamajai institucijai sudaryti ir patvirtinti visų savivaldybės teritorijoje esančių, veikiančių, riboto laidojimo ir neveikiančių kapinių sąrašą, atnaujinant jį ne rečiau kaip kartą per metus. Trumpai tiek. Siūlome pritarti projektui.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjai. Jūsų nori paklausti K. Mažeika. Prašom, kolega.

K. MAŽEIKAS (DFVL). Ačiū, pirmininke. Viceministrė, turiu klausimą. Tie pakeitimai ir reikalavimai kremavimo įmonėms, kaip, manote, atsilies, nes tas pandeminis laikotarpis parodė eiles ir visus kitus dalykus. Žinome, kokia situacija šiandien dėl kremavimo paslaugų Lietuvoje ir kad iš to labiausiai pelnosi turbūt Lenkijos kremavimo įmonės ir tie, kas atlieka paslaugas. Ar manote (turbūt darėte kokias nors išvadas, prielaidas), kad ta konkurencija padidės, ar čia yra kaip tik turbūt saugiklių, kurie tą monopolį ir išlaikys Lietuvoje, galbūt darėte kokias nors prielaidas? Ačiū.

R. RADAVIČIENĖ. Dėkoju už klausimą. Aš tik norėčiau pasakyti ir pabrėžti, kad mes negriežtiname pačių licencijavimo sąlygų, tiesiog licencijavimo taisyklių, kurios šiandien tvirtinamos nutarimu, tam tikras sąlygas perkeliame į įstatymą, nes tą būtinybę pažymėjo antikorupcijos ver-

tinimo ataskaitą atlikusi Specialiųjų tyrimų tarnyba. Kad būtų tiesiog mažesnė teisės aktų reikavimų interpretavimo galimybė tiek licenciją išduodančiai institucijai, tiek šiuo atveju ūkio subjektams.

Tikrai manome, kad konkurencijos sąlygų čia neribos, kaip žinote, šiandien Lietuvoje jau yra, mūsų žiniomis, pastatytas krematoriumas Klaipėdoje, tarytum turi ir higienos pasą, tiesiog dar nesikreipė gauti licenciją. Yra planų dar vieną krematoriumą turėti Kaune.

PIRMININKAS. Aišku. Ačiū, jūs atsakėte į visus klausimus. Pasisakančių už ir prieš nėra. Ačiū, viceministre.

R. RADAVIČIENĖ. Dėkui.

16.00 val.

Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-169 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-10 klausimas – Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-169. Pranešėjas – L. Jonauskas. Prašom, kolega.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, pristatau Žmonių palaikų laidojimo įstatymo pataisas. Būtų lengviau reglamentuojamas žmonių kremuotų palaikų, pelenų, laidojimas. Šiuo metu pagal įstatymą yra trys galimybės laidoti kremuotus palaikus. Tai yra palaidojimas kape, tuomet yra galimybė pelenus laikyti ir saugoti kolumbariume ir trečias būdas – tai pelenus išbarstyti kapinėse tam skirtose vietose. Tačiau, nepaisant to, vykdant paskutinę žmonių valią pelenai yra išbarstomi ir kitose vietose. Ir atsekti tai įmanoma, nes kapsulėse, kuriose yra atiduodami pelenai, gražinami artimiesiems pelenai, yra žetonai, ant tų žetonų surašyti tam tikrais kodais ir tų mirusių kremuotų žmonių identifikaciniai numeriai, pagal tai išeina atsekti, kad iš tikrųjų ten buvo žmogaus palaikai. Tų žetonų su pelenais galima rasti pačiose įvairiausiose vietose. Miškuose, paupiuose, prie jūros, saugomose teritorijose, ypač populiariau Pajūrio regioniniame parke, kiekvienais metais randama ne po vieną žetoną, randama šių žetonų net rezervatuose ir kitose vietose. Deja, kol kas nėra aiškiai reglamentuota, kita vertus, nėra ir draudžiama pelenus barstyti kitose vietose, negu numato įstatymas. Už tai net nėra skiriama administracinė atsakomybė. Anksčiau pareigūnai bandė tai daryti, naudodamiesi atskirais Administracinių nusižengimų kodekso straipsniais bandydavo skirti baudas. Skirdavo, žmonės gal ir sumokėdavo, bet iš tikrųjų net nėra Administracinių nusižengimų kodekse tokio straipsnio, pagal kurį būtų galima bausti už tokias veiklas.

Todėl siūlau išplėsti pelenų barstymo vietas ir numatyti, kad artimųjų pelenus būtų galima legaliai išbarstyti tose vietose, kur iš tikrųjų nebūtų žmonių nepasitenkinimo, nesukeltų blogų emocijų. Tos vietos būtų jūra, ne arčiau kaip 5 kilometrai nuo kranto, tai yra Baltijos jūra, tai būtų upės, bet ne miestų, gyvenamųjų teritorijų vietos ir ne pliažai. Kolegos, siūlau pritarti šioms pataisoms. Manau, tikrai bus žmonių, kurie norėtų legaliai pasinaudoti šia galimybe.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų nori paklausti pora kolegų. Pirmasis – K. Mažeika. Ruošiasi L. Nagienė.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, aš suprantu, problema yra ta, kiek teko girdėti ir suprasti iš jūsų pasisakymo, kad žmonės randa būtent tuos koduotus žetonus, ar kaip juos pavadinti, jie ir išduoda, kad čia kažkada arba kažkur buvo išbarstyti pelenai. Bet patys pelenai nėra kokie nors pavojingi ar kaip nors matomi, turbūt tą problemą reikėtų spręsti ministerijos lygmeniu.

Tas siūlomas įstatymo pakeitimas – 5 kilometrai jūroje, na, žinome, jūros srovės, bangos ir visa kita tą žetoną gali ir iš 10 kilometrų atplukdyti, išmesti į krantą ir jį kas nors ras. Kaip tuomet nustatysime, ar tai buvo 5 kilometrai, ar 5 metrai, ar nuo Palangos tilto išberti tie pelenai? Tai turbūt yra logiškiausia ir labiausiai vyksta, jeigu kalbame apie jūrą. Ten gali šeima, šeimos nariai nueiti ir savo siaurame rate išberti tuos pelenus. Kaip tai užfiksuoti, turbūt klausimas. Ar tikrai manote, kad tai nebūtų perteklinis? Galbūt reikėtų ministro įsakymu reglamentuoti tas vietas, galbūt pakeisti, kad nedėtų tų išbarstomų žetonų į urnas? Manau, problema savaime būtų išspręsta. Ačiū.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Labai ačiū. Tikrai aktualus klausimas. Nesusidūrusiems iš tikrųjų stinga tos informacijos. Pats tas žetonas, dedamas į kapsulę, yra plastikinis. Čia, man atrodo, puičiausia vieta aplinkos ministrui reglamentuoti, kad visų plastiko detalių, tokių kaip tas žetonas, plastikinės gėlės ir taip toliau, barstant pelenus nebūtų. Kitos šalys, taip pat leidžiančios pelenų barstymą gamtoje – vandenyje ir taip toliau, irgi yra atskirai išskyrusios šituos dalykus, kad nebūtų teršiama gamta. Bet jei kalbėtume apie 5 kilometrus, tai yra kitų šalių praktika. Ta praktika yra susidariusi dėl to, kad netrukdytų ir netrikdytų kitų žmonių, kurie, tarkime, toje pačioje Palangoje, prie Palangos tilto, ilsisi, guli, deginasi, maudosi jūroje, o vos ne jiems ant galvų yra beriami pelenai ir taip susidaro daug įvairiausių nepatogumų.

Šiuo atveju dėl paties reglamentavimo, kaip ir sakiau, kol kas yra aiškiai pasakyti trys būdai. Tai dėl to siūlau išplėsti, kad būtų padaryta ta laisvė, kuria kiek galima būtų galima pasinaudoti žmonėms, kurie nori išreikšti paskutinę valią. Kita vertus, dėl visų kitų dalykų, į ką jūs atkreipėte dėmesį, labai taiklios pastabos. Manau, kad ministro įsakymais būtų galima reglamentuoti visų kitų pašalinių daiktų laidojimą kartu su pelenais.

PIRMININKAS. Ačiū. L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, čia mes tuo pačiu klausimu, irgi pristatysiu dar. Sakykite, kas vykdys kontrolę? Tai yra vienas dalykas. Kaip jums atrodo? Nes čia tikrai niekas iš paskos nevažiuos.

Kitas dalykas. Žinote, kad tikriausiai dalis žmonių savo artimųjų pelenus tebelaiiko namuose arba savo sodyboje yra užkasę. Kaip šiuo atveju? Iš tiesų nėra tokio griežto reglamentavimo, kad būtinai turi nunešti į kolumbariumą ar į kapavietę kažkur įleisti šią kapsulę.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Supratau klausimą. Būtent neaiškus reglamentavimas ir paskatino padaryti šias pataisas, nes kol nebuvo aiškiai reglamentuojama, buvo susiduriama su tuo teisiniu vakuumu – tarsi negalima, bet tarsi ir nėra, kas kontroliuoja. Bet tokiu būdu vykdant tą paskutinę mirusiojo valią buvo sudaromos ir įvairios keblios situacijos ir trukdoma poilsiautojams, nepatogumai ir taip toliau. Kalbu apie tai, kad žmonių lankomos vietos, rekreacinės vietos yra ne pati tinkamiausia vieta barstyti kremuotų žmonių pelenus, todėl labai aiškiai pasakome, kur, kokiose vietose galima. Išplečiame reglamentavimą, manau, tikrai tvarkos atsiras kur kas daugiau, negu buvo iki šiol.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Nuomonių už, prieš nėra. Balsuojama bus numatytu laiku.

16.08 val.

Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1375 (pateikimas)

Kviečiu poniją L. Nagienę. Darbotvarkės 2-11 klausimas – Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1375.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, pirmininke. Iš tikrųjų gyvenimas iššaukė šią įstatymo pataisą. Kalbama apie asmenį, kuris miršta ir yra paskutinis giminės asmuo. Įstatyme aiškiai pasakyta, kad norint pasilaidoti savo kapavietėje, kurią turėjo, šeimos kapavietėje, reikia gauti sutikimą artimo žmogaus arba to, kuris prižiūrėjo tą kapavietę. To žmogaus nebėra, kur palaidoti? Buvo tokių atvejų, pasitaikė gyvenime, kad žmogų palaidojo savivaldybės skirtoje vietoje kaip benamį, nes savivaldybė organizuoja.

Mes siūlome, kad šie asmenys, kurie turėjo savo kapavietes, savo artimos šeimos kapus, lygiai taip pat būtų palaidoti ir būtų išsaugota jų teisė būti palaidotiems savo artimųjų kape, o ne... Po to, aišku, priežiūrą vykdys savivaldybė, bet tai nebūtų kaip benamiai žmogus – dažniausiai būna iškalta net ir pavardė, ir mama, ir tėtis, kas nors palaidotas yra. Tikrai mes susidūrėme. Siūlau pritarti šiam projektui, nes išeina toks neproporcingumo ir nehumaniškumo principas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Tuoj, minutėlę. Tuoj, tuoj, kantrybės. Klausti nėra norinčių, kalbėti turėtų irgi nėra norinčių. Balsuojama bus numatytu laiku.

2-12 klausimas. Nematau E. Gentvilo, bet matau J. Urbanavičių.

16.09 val.

Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 14 straipsnio papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-1267 (pateikimas)

Tada darbotvarkės 2-13 klausimas – Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 14 straipsnio papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-1267. Prašom. J. Urbanavičius.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Mieli kolegos, sveiki gyvi dar kartą. Teikiu Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymo straipsnio papildymo įstatymo projektą. Esmė tokia, kad medžiodamas medžiotojas būtų apsidraudęs civilinės atsakomybės draudimu. Nesu tikrai... Aš pats nuo 2000 metų medžiotojas ir pats organizuoju, vedu medžiokles. Tikrai atsakingai reikia į tai žiūrėti, turbūt toks saugumas yra svarbiausia.

Iš tikrųjų mes dažnai turbūt nesitikime, kad įvyks kokia nors nelaimė, tam nesiruoši, bet ima ir įvyksta. Tada pradedama galvoti, kaip iš tos padėties išeiti. Medžioklėje dalyvauja ir šunys, ir kiti žmonės. Iš tikrųjų tokiu atveju žmogus kartais negali skirti nemažų pinigų nuostoliams padengti, todėl čia toks atvejis, kuomet draudimas galėtų prisidėti tiesiog iš tos situacijos išeiti. Turbūt toks tikslas yra pagrindinis.

Noriu pasakyti, kad tai ne naujiena, Lietuvoje draudimas galioja, bet jis neprivalomas. Kai kuriuose klubuose negali dalyvauti medžioklėje, kadangi tą draudimą turi turėti. O kaimyninėse šalyse jis privalomas ir norėdamas medžioti turi būti apsidraudęs. Toks pagrindinis tikslas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų nori paklausti keturi kolegos. Pirmas klausia S. Tumėnas. Nematau. A. Skardžiaus nematau. L. Nagienė. Ponia Laima Nagienė, norite paklausti ar ne? A. Pocius irgi nėra. Motyvai už, prieš. Ačiū, Justinai, pramiegojo kai kurie. Nėra už, prieš. Netrukus už poros valandų bus balsuojama. Tada E. Gentvilas.

16.11 val.

Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1159 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1159. Tribūnoje E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Sveiki, kolegos. Aiškinausi su D. Gaižausku, tai užtrūkiau. Viskas gerai.

Kolegos, noriu pateikti Medžioklės įstatymo projektą, kurį esu parengęs kartu su advokatu A. Šindeikiu ir žemės savininkų asociacija „Debeikių grupė“. Pabandau labai žmogiškai pasakyti, ką aš čia noriu pasiekti su kolegomis.

Tikrai nenoriu kritikuoti Lietuvos medžioklės ūkio. Jis, manau, veikia, funkcionuoja patikimai, stabiliai. Tikrai galima kalbėti apie limitų didinimą, peržiūras ir taip toliau, tai čia nėra kritinio požiūrio į medžiotojus. Mano giminėje daug medžiotojų ir mano paties, kaip žemės ar miško savininko, santykiai su medžiotojų būreliais yra visiškai civilizuoti, vienu atveju sutartiniai, raštu pasirašyti santykiai, kitu atveju jie anksčiau tą medžioklės ploto vienetą įformino, aš vėliau nuosavybę įsigijau, tai viskas irgi gerai.

Tačiau daugelyje, ne daugelyje, beveik visose pasaulio, ypač Europos, šalyse egzistuoja medžioklės tradicija, kai žemės savininkai inicijuoja medžioklės plotų vieneto sudarymą savose žemėse. Tai yra grupė žemės savininkų nuo viduramžių sudarydavo medžioklės ploto vienetą ir ten užsiimdavo šita ūkine veikla. Lietuvoje irgi taip buvo. Tačiau atėjo sovietmetis, žemės nuosavybės teisės buvo atimtos, žemė ir miškai tik valstybiniai, todėl atsiradę medžiotojų būreliai ir suformuoti medžioklės plotų vienetai iš esmės neturėjo paisyti, nebuvo pareigos atsižvelgti į savininkų interesus, nes žemės savininkas buvo valstybė. Po 1990 metų vėl buvo grąžinta privati nuosavybė ir atsitiko taip, kad medžiotojų būreliai savo medžioklės plotų vienetuose, jie iš anksčiau atėjo ar iš naujo registruoti, medžioja vykdydami šitą ūkinę veiklą privačioje žemės ar miško savininkų žemėje.

Mano manymu, tai yra nukrypimas nuo privačios nuosavybės konstitucinės teisės. Tą Konstitucinis Teismas yra pasakęs 2005 metais, kad savininkams atimta teisė visa apimtimi disponuoti savo privačia nuosavybe. Tai yra tokia ūkinės veiklos sritis kaip medžioklė, laukinių gyvūnų medžioklė. Jie šita veikla negali užsiimti, nes tą veiklą ankstesniais laikais yra užėmę, rezervavę vadinamieji medžiotojų būreliai.

Mano siūlymas yra toks: sudaryti teisę ir žemės ar miško savininkams patiems įregistruoti, inicijuoti medžioklės plotų vieneto sudarymą savo žemių pagrindu. Reikalavimai išlieka tokie pat kaip tiems kitiems medžiotojų būreliams, asociacijoms registruoti medžioklės plotų vieneta. Turi būti ne mažiau kaip 1 tūkst. hektarų, ne mažiau kaip 70 % šio medžioklės ploto vieneto, kurį registruoja kaip savininkai, turi priklausyti savivaldybės, nuomos ar kita disponavimo teise.

Kai kalbame apie praktiką, tai man sako patys iniciatoriai, žemės savininkai teigia, kad Lietuvoje šiuo metu yra iniciatyva gal keliems, gal septyniems tokiems būreliams atsirasti. Taip, turiu sutikti, kad tų besiribojančių su naujai besikuriančiais, galimai besikursiančiais medžiotojų būreliais, kurie atsiranda iniciatyva iš žemės ir miškų savininkų, dabartiniai medžioklės plotų vienetai patirs tam tikrus ribų perbraižymus, bet tai tik tiek.

Aš noriu pabrėžti, kad medžioklės ploto vieneta galės inicijuoti žemės savininkai ir ūkinę veiklą, tai yra medžioklę, galės vykdyti tik asmenys, turintys medžiotojo bilietą. Kai kas nors man pradeda dabar, Medžiotojų ir žvejų draugija, prieštarauti ir sakyti: išskers jie ten visus tuos laukinius gyvūnus, gerbiamieji, Medžioklės taisyklės nesikeis, medžioklės limitai nesikeis. Atsiranda tik antra galimybė inicijuoti medžioklės ploto vieneto sudarymą. Tai yra žemės, miškų savininkų teisių realizavimas. Niekas jiems nedarys jokių išimčių.

K. Mažeika ir buvęs ministras, ir medžiotojas. Na, sutinkate, kad... Ne. Bet sutinkate, kad privatiems savininkams nebus nustatytos kitos Medžioklės taisyklės ar kiti limitai? Be reikalo aš paminėjau tamtos pavarde. Čia aš matau didelių problemų, kad yra sumenkintos savininkų teisės.

Dabar kokių galėtų atsirasti pliusų. Mes žinome, kad žemės savininkas turi teisę į patirtos dėl laukinių gyvūnų žalos atlyginimą. Medžiotojų būrelis, turintis medžioklės ploto vieneta, turi žemės savininkui atlyginti ar bulvių išknistų, ar nugrauztų jaunuolynų medelių žalą. Tie ginčai trunka ilgai.

Bandykime įsivaizduoti, jeigu žemės savininkai patys sudaro medžioklės ploto vieneta, jie nebeturi kam reikšti pretenzijų. Jie patys tampa atsakingi. Teismai atsipalaiduoja nuo to.

Dar vienas aspektas. Dabar galiojantys medžiotojų būreliai turi teisę priimti ūkininkus, žemės, miško savininkus, kurių teritorijoje jie medžioja, turi teisę priimti juos į savo būrelius. Pavienių atvejų (aš nesakau, kad masiškai) yra buvę tokių ir buvo teismų bylų, kai toks medžiotojų būrelis sako: gerai, tu miško savininkas, mes tavo miške medžiojame, tu turi medžiotojo bilietą, mes tave priimsime į mūsų būrelį, tačiau stojamasis mokestis – 35 tūkst. litų. Čia dar, kai litai buvo. Teismo procesas, teismai pasakė, kad tai neadekvatu. Įsivaizduokime, kokie tie santykiai. Tai sudarykime galimybę miško savininkams patiems inicijuoti ūkinę veiklą savo žemėse.

Dar kitas dalykas. Valstybė už medžioklės ploto vieneta būtent pagal ploto dydį ima gyvūnų išteklių naudojimo mokestį, nes žvėrys priklauso valstybei. Tai nėra privataus ūkininko turtas, tai yra valstybės turtas. Tai valstybė paima iš medžiotojų būrelio gyvūnų išteklių naudojimo mokestį, nors tie gyvūnai bėgioja privačiose žemėse. Ūkinė veikla, tai yra medžioklė, kaip apibrėžia teisė, vyksta privačiose žemėse. Privačių žemių savininkas negauna jokių kompensacijų už tai, kad kažkas jo žemėse medžioja. Yra pavyzdžių.

Pavyzdžiui, Šilalės rajone, kai iš Kauno atvykę žmonės seniai įregistravo medžioklės ploto vieneta, nė vienas iš tų medžiotojų neturi žemės nuosavybės tame medžioklės ploto vienetu. Ten 8 tūkst. hektarų, rodos, medžioklės ploto vienetas. Ir nė vienas savininkas iš tų 8 tūkst. hektarų nėra to būrelio narys.

Mano manymu, yra apversta sistema. Reikia galvoti apie tai, kaip sudaryti... Aš suprantu, mes nepadarysime reformos, kad viskas – medžiotojų būreliai lauk ir vien tik žemės savininkai inicijuos. Nei aš to siekiu, nei esu praradęs realybės jausmą, tačiau ten, kur yra tokios galimybės, kur yra tokios iniciatyvos, sudarykime tokias galimybes suformuoti medžioklės plotų vienetus asmenims, tai yra žemės savininkams.

Galėčiau galbūt kalbėti daugiau, tačiau šiandien pradžiugino viena informacija, kad Lietuvos miško ir žemės savininkų asociacija ir toliau tęsdama savo pokalbius su Medžiotojų ir žvejų draugija priėjo prie kompromiso būtent kalbėdami apie mano projektą. Esminė kompromiso dalis yra tokia: „Žemės, miško ar vandenų savininkai sprendžia, kokiomis sąlygomis jų valdose suteikiama teisė vykdyti ūkinę veiklą – medžioklę.“ Savininkai sprendžia. Toliau: „Įstatymu nustatyta tvarka patys savininkai turi teisę inicijuoti medžioklės plotų vienetų sudarymą.“ Čia, atrodo, Medžiotojų ir žvejų draugija neprieštaravo. Žinoma, kitas punktas: „Turi teisę uždrausti vykdyti medžioklę savo nuosavybėje.“ Tai ir dabar galioja, tos teisės niekas neatima. Žemės savininkas gali pasakyti – aš pats atsakingas už patirtą žalą, bet mano žemėje ar miške nemedžiosite. Kol kas nesutarta dėl vieno dalyko, jis man skamba labai patraukliai, bet, na, kol kas nesutarta, kad žemės ar miško savininkas sutartiniais pagrindais gali perduoti kitiems teisę medžioti turintiems asmenims, medžiotojų būreliams. Tai yra žemės savininkai sudaro medžioklės ploto vienetą, patys nemedžioja, o perleidžia tą teisę medžiotojų būreliui, žinoma, sutartiniais pagrindais. Tai yra to link judanti diskusija, tikiuosi, kad ji vienaip ar kitaip baigsis rezultatyviai.

Aš tikrai nenorėčiau, kolegos, kad šiame etape sužlugdytumėte, aš sutinku, kad yra taisytinų dalykų projekte, ir čia specialistai, ypač medžioklės specialistai, rastų ką pridėti, aš pasirengęs daryti kompromisą, bet nenužudykime teisės savininkams patiems inicijuoti tokią veiklą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs tikslus kaip šveicariškas laikrodys. Iš to sąrašo, kurį matau, užsiregistravusiųjų paklausti, mielai būčiau ir aš tame sąrašė, matyti, kad tema yra aktuali. Pirmas klausia J. Urbanavičius. Ruošiasi A. Vinkus.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Mielas Eugenijau, turbūt arba jūs esate suklaidintas, arba nekreipiate dėmesio, ką registruojate. Iš tikrųjų šiuo metu tiek privatūs savininkai, tiek, kaip sakyti, galbūt ir neturintys žemės tikrai puikiai sutaria, medžioja ir netgi yra prioritetas ūkininką priimti į klubą, jis puikiai gali medžioti savo žemėse. Pagal penkerių metų sumedžiojimo statistiką 1 tūkst. hektarų medžioklės ploto vienetui tenka 0,4 briedžio, 1,4 – tauriojo elnio, 4,6 – stirnos, 0,07 – danielio, pabrėžiu. Prašom atsakyti, kokia gausa žvėrių galės būti medžiojama 1 tūkst. hektarų? Ar tenkins tokie limitai – per kelerius metus galėsime sumedžioti vieną žvėrį? Kaip bus užtikrinamas proporcingas žvėrių sumedžiojimas? Ar neprasidės piktnaudžiavimai, viliojimai vienu nuo kitų? Noriu pasakyti, tikrai bus daroma žala gamtai. Kaip jūs į tai reaguotumėte?

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Visų pirma 1 tūkst. hektarų ne aš sugalvojau, tai yra jau dabar galiojančiame įstatyme ir paprastai neapsiribojama 1 tūkst. hektarų, yra sudaromi didesnio ploto medžioklės ploto vienetai iki 10 tūkst. hektarų ir taip toliau.

Dėl viliojimų, perbėgusių iš vieno medžioklės ploto vieneto į kitą, aš manau, ir dabar galiama vyksta konkurencija. Taigi spėju, kad žemės savininkai sudarytų didesnius medžioklės ploto vienetus ir nebūtų 0,07 danielio ir taip toliau.

Dar vienas argumentas. Kanopinių žvėrių Lietuvoje gausėja velniškai dideliais tempais. Čia L. Jonauskas sau prisiima nuopelnus, tebūnie tie nuopelnai. Iš tikrųjų gausėja.

Ir paskutinis dalykas... (*Balsai salėje*) Taip, ir paskutinis dalykas, bet jau užmiršau, nes K. Mažeika mane vėl permušė. (*Juokas, balsai salėje*)

PIRMININKAS. Taip. Paskui galėsite. Klausia A. Vinkus. Ruošiasi A. Skardžius.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamas kolega Eugenijau, yra sakoma, kad jau keli dešimtmečiai normaliai tvarkosi medžiotojai savo būreliuose, kuriuose yra virš 1 tūkst. hektarų, kurie kuriami, 200 metrų nuo gyvenvietės šaudyti negalima, yra tam tikra tvarka ir įvairiausios taisyklės. O įkūrus mažesniuose plotuose, priešingai, sako, bus betvarkė ir panašiai. Kaip jūs galite atsakyti, kas čia pablogėtų, jeigu būreliai būtų kuriami plotuose, mažesniuose negu 1 tūkst. kv. metrų, tai yra hektarų?

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Antanai, medžioklės ploto vienetas negali būti mažesnis kaip 1 tūkst. hektarų. Tai yra užfiksuota esamame, galiojančiame įstatyme ir aš tos normos nekeičiu. Privatūs savininkai taip pat turi sukurti ne mažesnę kaip 1 tūkst. hektaro ploto vienetą. Tikiuosi, kad sukurtų didesnius, kad nebūtų tų pusės elnio, trijų kumpių ir ne daugiau.

Kitas dalykas, kokia žala gali būti? Aš girdžiu tuos nepagrįstus gąsdinimus, kad šitie tai jau išskers, privatininkai. Nors J. Urbanavičius sako, kad privatininkai, žemės savininkai gana sėk-

mingai dalyvauja dabartinių medžiotojų būrelių veikloje. Kodėl jie ten neišskerdžia? Ir grįžtu prie savo išdėstyto argumento: jokių kitų medžioklės taisyklių neatsiranda, ar žemės sklypas, atsiradęs medžiotojų būrelio iniciatyva, ar žemės savininkų iniciatyva. Čia baimės akys didelės.

Ir prisiminiau, kol K. Mažeika nekalbėjo, prisiminiau, ką J. Urbanavičiui norėjau pasakyti. Taip, iš tikrųjų labai dažnai priimami, normaliomis sąlygomis bendrauja, kaip aš nepriimamas, nes nesiprašau, normaliai bendraujame, tačiau yra teisminių precedentų šiuo atveju pastaruoju metu – iš žemės savininko reikalauja sumokėti 6 tūkst. eurų stojamąjį mokestį. Tai nenormali situacija. Aš manau, kad ji galėtų keistis.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Skardžius. Nematau. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas Justai, vienus metus medžios Antanas stirną, kitus metus Petras arba Kristina medžios, tai susitars dėl ketvirčio. Gerbiamas kolega, suprantu jūsų problemą, nes esu kartu ir ūkininkas, ir medžiotojas. Visą laiką yra tokia dviprasmybė, kai gyvūnai padaro žalą, kas turi atlyginti. Atrodo, tame pačiame būrelyje ir nenori reikalauti iš būrelio.

Bet jūs man pasakykite vieną dalyką. Kai buvo priimta Konstitucija, jūs buvote Nepriklausomybės Akto signataras, kodėl tuo metu jūs į Konstituciją neįdėjote nuostatos, ką jūs pasakėte, kad yra Vakarų pasaulyje arba Skandinavijoje, kad nuosavybė yra neliečiama ir kas yra ant viršaus, tai yra žmogaus teisė. Kodėl kaip signatarai jūs pasirinkote komunistinio veikimo būdo Konstituciją, kad gamtos ištekliai priklausotų valstybei, nes atsitiko didžiausia nelaimė, kada būtent signatarai parengė tokią Konstituciją, tai yra komunistinę Konstituciją, kas susiję su gamtos ištekliais ir žmogaus nuosavybe. To, beje, neturi skandinavai – švedai, norvegai, neturi danai, o mes pasirėmėme tuo metu Vokietijos, realiai Rytų ir Vakarų Vokietijos sujungimo metu, kai būtent ištekliai tapo valstybės.

E. GENTVILAS (LSF). *Mea culpa, mea maxima culpa*, kaip sakoma. Tačiau atsižvelkime į tą laikotarpį, kai buvo parengtas Konstitucijos tekstas, kuris priimtas 1992 m. spalio 25 d. referendume. Jūs dėl amžiaus dar nedalyvavote priimant, tačiau dalis dalyvavo. 1992 metų pavasarį gimė Konstitucijos projektas. 1992 metų pavasarį nebuvo įvykusi žemės reforma, atsirado tik pavieniai žemės savininkai. Miškų nuosavybė įteisinta vėliau. Tai Konstitucijos projekto rengėjai tikrai tų dalykų nepadarė. Tos dienos realija, 1992 metų pavasaris, dar Lietuva nesirėmė privačia žemės ar miškų nuosavybe. Privati žemės ar miškų nuosavybė taip jau masiškai Lietuvoje atsirado 1995 metais, po Konstitucijos priėmimo. Štai čia aš matau tą neatitikimą, į ką R. Žemaitaitis atkreipė dėmesį.

Taip, iš Konstitucijos tiesiogiai neišplaukia, tačiau Konstitucijoje yra kita nuostata – nuosavybė yra neliečiama. Ir vėliau Konstitucinis Teismas išaiškino, savo nuosavybe asmuo turi disponuoti visa apimtimi, nebent ten yra saugomos teritorijos, valstybės numatyti apribojimai, servitutai ir taip toliau. Tai štai, disponuoti tam tikra veikla, medžiokle kaip ūkine veikla, negali. Prieštaravimas yra. Deja, net ir Konstitucijos tėvų negalima kaltinti dėl to.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Gerbiami kolegos, norėčiau paprašyti nedidelės pertraukos, kad jūs atkreiptumėte dėmesį į Seimo balkoną, nes šiuo metu Lietuvos Respublikos Seime lankosi Airijos parlamento draugystės su Lietuva grupės pirmininko K. Devlino vadovaujama delegacija ir abiejų šalių ambasadoriai. (*Plojimai*)

Noriu pasveikinti pono K. Devlino delegacijos narius, o per juos ir viso pasaulio airius bei Airijoje gyvenančius apie 70 tūkst. lietuvių su Šv. Patriko diena. Taip pat noriu pasveikinti Airiją su šios šalies valstybingumo šimtmečiu ir su 50 metų narystės Europos Sąjungoje jubiliejumi, jie taip pat švenčiami šiemet. Linkiu, kad šis apsilankymas Lietuvoje leistų užmegzti dar artimesnius ir gaudesnius ryšius tarp mūsų valstybių. Dar kartą paplojame. (*Plojimai*)

E. GENTVILAS (LSF). Ir aš nė kiek neabejoju, kad medžioklės ūkis toje šalyje, kurią sveikiname, taip pat vyksta nuosavybės savininkų iniciatyvos pagrindu.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū. Tęsiame. Ačiū svečiams. A. Stončaitis klausia.

A. STONČAITIS (DFVL). Gerbiamas Eugenijau, iš tikrųjų jūs labai korektiškai pristatėte projektą. Dėkojame. Tikrai sutinku, kad visų piliečių teisės turi būti užtikrintos, tačiau suprantame, kad absoliučios teisės gyvenime nelabai būna arba ne visada gali būti. Noriu priminti, ką jūs sakėte ir kiti, kad, be abejo, žemės nuosavybė yra šventas dalykas, tačiau šiuo atveju gyvūnai, kurie

ten laksto, yra valstybės nuosavybė. Aš manau, kad jie yra pripažįstami kaip vieša nuosavybė ir šiuo klausimu kelti privatų interesą prieš viešąjį vis dėlto ne visą laiką yra pagrindas.

Dabar jūs sakėte, kad pripažįstame, jog civilizuoti santykiai pasidarė. Galbūt, aišku, yra išimčių, kaip ir visur gyvenime, visose srityse: galbūt kas nors neatsižvelgia į savininkų interesus, bet visi pripažįstame, ir žemių savininkai, kad laikai visiškai pasikeitė. Procesas lyg ir nusistovėjo. Ar jūs negalvojate, kad šiais siūlymais mes kažkiek net padidiname ir pavojų, kai laukuose kažkur bus tūkstančio hektarų plotai suformuoti, kaip jūs sakote, galbūt kam nors perleidžiami vėl? Ar jūs negalvojate, kad mes truputį keliame pavojų ten, kur šiandien procesas jau yra civilizuotas, šiuolaikiškas ir teisiškai, man atrodo, reglamentuotas? Ačiū.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Kodėl mes akcentuojame tą tūkstantį hektarų? Juk ir dabar yra tūkstantis hektarų. Bet paprastai būna didesni būreliai. Ponas K. Mažeika pasakys, kokio ploto jo būrelis yra, – 4 tūkst. hektarų. Aš tikiu, kad ir žemės, miškų savininkai suformuos didesnius. Ir dabar sakoma: kils pavojus, nes labai mažas būrelio plotas, medžioklės ploto vienetas. Tiek dėl to.

Kitas dalykas, puikiai žinome ir aš sutinku, kad laukiniai žvėrys yra valstybės nuosavybė, ir aš niekada netraktuoju jų kaip privatininkų nuosavybės. Aš sakau: privatininkas, žemės savininkas neturi teisės vykdyti ūkinę veiklą – laukinių žvėrių medžioklę. Kai dabar sakote, kad keliame privatų interesą prieš viešąjį, medžiotojų asociacijos, kurios yra suformavusios medžioklės plotų vienetą, taip pat yra privatininkai, juk ne valstybiniai medžiotojų būreliai. Čia nėra prieštaravimo – privatus interesas prieš viešąjį. Yra valstybės turtas – laukiniai gyvūnai. Ar jį medžios privatus asmenys, susitelkę į medžiotojų asociaciją, liaudiškai sakant, būrelį, ar žemės savininkų pagrindu atsiradęs būrelis – asociacija, skirtumo nėra.

PIRMININKAS. Ir dar klausti gali A. Pocius. Prašom.

A. POCIUS (TS-LKDF). Gerbiamas Eugenijau, turiu du klausimus. Sakykite, jeigu dabar yra kažkokio žemvaldžio miškuose veikiantis medžiotojų būrelis ir tas žemvaldys dabar užsimano įsteigti savo būrelį, šiuo metu veikiantis medžiotojų būrelis, vadinasi, netenka to tūkstančio žemės ploto? Kas kompensuos šiuo metu veikiančiam būreliui jų būrelio medžioklės plotą, jeigu jie netenka, tarkime, trečdalis? Ir tada panaikinti reikia tą būrelį? Sakykime, tie žmonės, kurie ten medžioja keletą dešimčių metų, lieka be plotų. Kaip šioje situacijoje išsisukti?

Ir antras klausimas. Ganėtinais mažas teritorijos plotas. Šaunamieji ginklai, dabartiniai karabinai – kulkos skridimo atstumas yra gana tolimas, kulka gali nuskristi iki 5 kilometrų. Sakykite, tokiam nedideliame plote, jis gali būti siauras, ilgas, saugumo prasme yra tikimybė, kad kulka gali pridaryti žalos. Atsakykite į tuos klausimus. Ačiū.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Dėl 1 tūkst. hektarų. Na, šeštą kartą pasakysiu, dabar galiojančiame įstatyme yra 1 tūkst. hektarų, tačiau protingi medžiotojų būreliai suformuoja didesnio ploto vienetus. Manau, ūkininkai ar miško savininkai irgi suformuos didesnio ploto vienetus. Ne aš sugalvojau tą 1 tūkst. hektarų, tai dabar galiojančiame įstatyme yra.

Dabar, kas kompensuos. Jeigu atsirastų įstatymas su mano pakeitimu, tai aš manau, kad Vyriausybė ar Aplinkos ministerija turėtų nustatyti tvarką, kada gali būti įregistruoti žemės savininkų iniciatyvos pagrindu nauji būreliai. Mano įsitikinimu, tik tada, kai greta esančiam medžiotojų būreliui baigiasi medžioklės ploto vieneto nuomos sutartis. Yra tos nuomos sutartys dėl naudmenų nuomojimo tam tikru laiku. Jeigu baigiasi 2027 metais, pavyzdžiui, žinoma, iki to laiko tu negali daryti intervencijos ir atplėšti 1 tūkst. hektarų ar 2 tūkst. hektarų, nes tada reikės kompensuoti tiems, kurie iki šiol teisėtai naudojos. Tik tada, kai baigiasi medžioklės ploto vieneto nuomos sutartis, gali atsirasti, įteisinti. Tai jau būtų ne šio įstatymo, o poįstatyminių aktų reikalas.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis. Pristatymo laikas baigėsi. Už nori kalbėti L. Girskienė. K. Mažeika. Tris kartus pavardė buvo paminėta, na, turbūt reikia suteikti žodį.

K. MAŽEIKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke, pataisyčiau jus, keturis kartus buvo paminėta mano... gal tris kartus pavardė, vieną kartą vardas. Gerbiamas pranešėjau, iš tikrųjų visiškai nepritariu jūsų projektui, kaip jūs čia bandėte sakyti, kad pritariu. Tai, ką jūs siūlote, turbūt atvertų galimybę, dabar pasižiūrėjau didžiausius žemvaldžius Lietuvoje, kai kurių virš 20 tūkst. hektarų, kitų 7, 6 ir taip toliau, pavadinimų neminėsiu, turbūt sujauktų visos Lietuvos medžioklės plotus. Turbūt tie 30 tūkst. medžiotojų turėtų koncentruotis galbūt į 100 žmonių, o visi kiti turėtų ateiti pas juos, mokėti pinigų, kad galėtų kokiame nors miške pamedžioti ar pašerti žvėrelius.

Tas jūsų projektas, manau, yra tam tikros interesų grupės padėtas jums parengti. Tikrai su visa pagarba nepritariu jam ir kitus raginsiu nepritarti.

PIRMININKAS. Ačiū, ne dėl vedimo tvarkos, dėl motyvų išėjo, kolega. (*Balsai salėje*) L. Girs-
kienė – už.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Jaučiuosi keistai pritardama šį kartą E. Gentvilui. Šiuo metu galiojan-
tis Medžioklės įstatymas reglamentuoja galimybę medžioti žemės savininkams. Jie arba turi teisę
įstoti į medžiotojų būrelius, arba būreliai privalo sudaryti sutartis su savininku, jei jis disponuoja
ne mažiau kaip 15 hektarų žemės. Tačiau vis dar lieka teisinių spragų, kaip minėjo kolega, ir atsi-
randa daugybė priežasčių nepriimti žemės ir miško savininkų, ypač ūkininkų, į būrelius arba ne-
sudaryti sutarties. Daugelis šiuo metu Lietuvoje veikiančių medžiotojų būrelių yra įsikūrę dar
sovietmečiu, jie yra tapę uždaromis organizacijomis, kuriose dažnu atveju yra susivieniję savi
žmonės. Nemažai ten politikų, aukšto rango valdininkų, vietinės valdžios atstovų, kurie, susida-
ro įspūdis, nenori pašalinių asmenų šiuose medžiotojų būreliuose. Naujiems žemės sklypų savi-
ninkams ten patekti beveik nėra galimybės, nėra galimybės ir apsaugoti savo pasėlius, medely-
nus ir panašiai. Tai paminėjo ir kolega E. Gentvilas.

Svarbu paminėti, kad dar sovietmečiu suformuoti medžiotojų būreliai nemoka jokio mokes-
čio žemės sklypų savininkams, nors šie žemės sklypai yra naudojami (mano žiniomis, taip yra)
komercinei veiklai. Todėl kviečiu kolegas palaikyti įstatymo projekto pateikimą, nes siūlomi Me-
džioklės įstatymo pakeitimai žemės ir miško savininkams leis užtikrinti teisę medžioti savo že-
mėje. Projektu taip pat siekiama užtikrinti žemės ir miško savininkų teisę visa apimtimi dispo-
nuoti savo nuosavybe ir sudaryti sąlygas jiems dalyvauti medžioklės veikloje. Suprantu, kad šiuo
metu veikiantys medžiotojų būreliai priešinas siūlomoms įstatymo pataisoms, nes gresia (taip
pat buvo paminėta) medžiojimo plotų perskirstymas ir panašiai.

PIRMININKAS. Ačiū kolegei. Prieš kalba J. Urbanavičius.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Mieli kolegos, aš tikrai noriu paprašyti ir pa-
raginti, kad balsuotumėte prieš. Šiuo metu medžioklės tvarka veikia gerai. Čia paminėti sovieti-
niai laikai – jau seniai pamirškime tas šmėklas. Jūs įsivaizduokite, 40-mečiai, 50-mečiai buvo ko-
lūkių pirmininkai, paskaičiuokite, kiek jiems šiandien metų – tai garbingo amžiaus žmonės ir jie
jau faktiškai nemedžioja. Jau seniai pasikeitusios kartos. Kaip ir minėjau, tiek žemių savininkai,
tiek nekilnojamojo turto neturintys žmonės šiandien puikiai sutaria, dalyvauja vienoje medžiok-
lėje. Šiandien yra 719 tūkst. privačių žemės ir miškų savininkų ir 17 tūkst. stambiųjų ir jie nekelia
klausimų. Aš noriu pasakyti, kad keletas, gal kelios dešimtys žmonių, kurie kelia chaosą, nori tu-
rėti savo asmeninius plotus, galbūt tenai organizuoti kokias nors komercines medžiokles, išstum-
ti vietinius žmones. Tai čia yra pagrindinis tikslas.

O šiaip pažiūrėkime ir į biologinę įvairovę, kad 1 tūkst. hektarų net negali būti briedžio, jo
didesnė gyvenamoji teritorija. Tikrai norės visi sumedžioti tą briedį ir sako, kad 1 tūkst. hektarų
nebus. Tikrai bus – atskirs plotus, ardys veikiančią sistemą.

Dar pasižiūrėkime, kokia infrastruktūra medžiotojų yra šiandien sukurta. Su šeimomis statę,
prižiūrėję tą gerbūvį – šiandien ateis, pasiims, perims tuos plotus.

Dar noriu pasakyti, kad medžiotojai moka ir mokesčius – 2,8 mln. už išteklius ir už padarytą
žalą. Galbūt dėl žalos mes galime šnekėtis, bet tikrai ne tokiais būdais ardydami dabar veikiančią
sistemą. Tikrai įstatymas pritaikytas stambiesiems žemdirbiams ir keletui, ne daugeliui, jų mes,
sakyčiau, turbūt ir pavardės žinome. Nepalaikykime...

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Deja, matau, kad norinčių pasisakyti yra labai daug, bet pagal
Statutą po vieną už ir prieš. Bus galima daugiau nuomonių išsakyti svarstymo metu. Tai ir ponas
Antanas turės galimybę, ir kiti.

16.42 val.

**Baudžiamojo kodekso papildymo 170³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1373
(pateikimas)**

Darbotvarkės 2-14 klausimas – Baudžiamojo kodekso papildymo 170³ straipsniu įstatymo
projektas Nr. XIVP-1373. J. Razma. Prašom, kolega. Pateikimas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, manau, žinome, kad Konstitucijos 135 straipsnio norma besąlygiškai draudžia karo propagandą, o Konstitucinis Teismas yra ne kartą akcentavęs, kad pagal mūsų šalies Konstituciją valstybė privalo imtis veiksmingų priemonių prieš karo propagandą, ypač agresijos tarptautinių santykių srityje kurstymą. Jeigu dabar pasižiūrėtume, kiek įstatymų mes esame įgyvendinę šią Konstitucijos 135 straipsnio nuostatą, būtų galima pastebėti, kad Administracinių nusižengimų kodekse nieko nėra. Baudžiamajame kodekse yra 170 straipsnio 2 dalis, ji tam tikrais atvejais numato baudžiamąją atsakomybę už minėtą Konstitucijos 135 straipsnio normos nesilaikymą tais atvejais, kai mes kalbame daugiausia apie Antrojo pasaulinio karo situaciją, apie genocido neigimą ir taip toliau, tai yra tam tikrais atvejais.

Jeigu, pavyzdžiui, mes šiandien turėtume tokį atvejį, kai, tarkime, Lietuvos pilietis ragintų ir sakyti, kad Rusija turėtų užpulti Lietuvą, paskelbti jai karą dėl to, kad Lietuva remia Ukrainą, tai štai už tokią propagandą, deja, aš nerandu, pagal kokį straipsnį galėtume taikyti tokiam piliečiui atsakomybę.

Dėl karo Ukrainoje. Taip, jeigu būtų tam tikra propaganda, palaikanti Rusijos karą, galbūt ir būtų galima pritaikyti šiandien esančias normas, jeigu prisimintume, kad esame priėmę Seime rezoliuciją, kurioje įvertiname, kad karas Ukrainoje yra genocidas, bet tai yra rezoliucija. Dėl to nesu aš labai tikras, ar teisine prasme užtenka to, kad jau galima fiksuoti, kad genocido faktas reikiamu būdu teisėje yra įtvirtintas. Todėl aš siūlau tiesiog realizuoti tą Konstitucijos straipsniu numatytą draudimą, bendro pobūdžio norma papildant 170 straipsnį, kad būtų numatyta atsakomybė už agresyvaus, tai yra puolamojo, ne gynybinio, karo skatinimą, pritarimą, rėmimą. Atsakomybė būtų numatyta analogiška kaip už karo nusikaltimų, buvusių prieš 70 metų, neigimą.

Pažymėsiu, kad to karo propaganda yra draudžiama ir kitose valstybėse. Jau seniai ji draudžiama Suomijoje, kurioje atsakomybė yra numatyta kur kas didesnė – iki dešimties metų laisvės atėmimo. Neseniai panašią normą priėmė Čekija, galbūt labiausiai čia reaguodama į karą Ukrainoje. Todėl siūloma tokia norma, kuri tikrai nėra vien dėl karo Ukrainoje, ji yra daug platesnė ir yra iš esmės prevencinė žiūrint į ateitį, ne tik reaguojant į konkretų karą, vykstantį šiuo metu.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. Pirmas klausia A. Gedvilas. Ruošiasi A. Kubilienė.

A. GEDVILAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, aiškinamuoju raštu siekiate nustatyti atsakomybę asmenims, kurie skatino, rėmė ar pritarė agresyviam karui ar kitokiam ginkluotos jėgos panaudojimui. Prašau savo projekto kontekste pakomentuoti buvusios Prezidentės D. Grybauskaitės pasisakymus. Cituoju: „Karą sustabdyti gali tik karas, kuris jau prasidėjo. Nereikia apsimetinėti ir mėginti nuraminti savo sąžinę.“ Kita citata, D. Grybauskaitė sako: „Sankcijos V. Putino nesustabdys, karą sustabdyti gali tik karas.“

Ar aš teisingai suprantu, kad priėmus šį įstatymą baudžiamajon atsakomybėn bus patraukta net ir kadenciją baigusi mūsų šalies Prezidentė? Tas manęs niekaip netenkintų. Apie ką jūs galvojote rengdami tokį įstatymo projektą?

J. RAZMA (TS-LKDF). Turėčiau išsklaidyti jūsų nuogastavimus. Matyt, jūs neišgirdote, kad aš pabrėžiau, jog siūlomo projekto norma numato atsakomybę už agresyvaus, tai yra puolamojo, ne gynybinio, karo skatinimą. Dabar jūs cituojate Prezidentę. Nors ir kaip stipriai skambėtų, mes čia girdime apie gynybinio karo atsaką į Rusijos karo puolamuosius veiksmus.

Kita vertus, jeigu mes pradėtume čia nagrinėti konkrečius pasakymus, aš nenorėčiau, kad mes, kaip politikai, tai darytume, nes tai yra teismo vertinimo dalykai. Jeigu mes čia dabar pradėsime iš tribūnos kaip nors vertinti, kad už kokį nors pasisakymą reikia bausti, už kokį nors nebausti, jūs puikiai žinote, kaip po to teismuose tai traktuojama, kai, taip sakant, besiginantys pradeda aiškinti, kad politikų vertinimai nulėmė vieną ar kitą teismo sprendimą, ir kokiame nors Europos Žmogaus Teisių Teisme, jeigu ne Lietuvoje, apsigina tuo pagrindu. Todėl aš siūlyčiau nuo tokių vertinimų susilaikyti cituojant kokius nors konkrečius atvejus ir bandant išgauti atsakymus, ar čia bausti, ar nebausti.

Tik dar pridursiu, kad mano šis projektas nėra koks nors kaip politiko projektas. Jis buvo derintas net su trimis baudžiamosios teisės profesoriais, tos srities ekspertais ir jie būtent tokioms formuluotėms, kokias jūs matote, pritarė. Gana ilgai rengėme šį projektą, buvo kelios formuluo-

tės nagrinėjamos, taigi nenorėčiau, jog manytumėte, kad čia yra toks politinis veiksmas bandant kokius nors viešuosius ryšius padaryti dėl dabar vykstančio karo Ukrainoje.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų klausia A. Kubilienė. Ruošiasi E. Pupinis.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš irgi norėčiau prisidėti prie to paties klausimo, ko paklausė gerbiamas kolega. Noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad Lietuvos ambasadorius NATO D. Matulionis teigia, kad šie buvusios Prezidentės žodžiai yra emocionalūs ir neatsakingi. Taigi kaip čia mes vertinsime juos.

Bet kitas mano klausimas būtų. Jūsų teikiamame projekte yra numatyta atsakomybė už skatinimą, rėmimą ar pritarimą agresyviai karui ir kitokiam ginkluotos jėgos panaudojimui. Gal galėtumėte paaiškinti, kaip jūs atribojate rėmimą ir pritarimą, kuo jie skiriasi? Taip pat gal galėtumėte atsakyti, ar įmanoma skatinti, remti ar pritarti ne agresyviai karui. Pabrėžiu, jūs numatote atsakomybę tik už skatinimą, rėmimą ir pritarimą agresyviai karui ar kitokiam ginkluotos jėgos panaudojimui. Tačiau mes suprantame, kad šiais laikais yra įmanomi įvairūs hibridiniai kariniai veiksmai, taip pat kibernetinis karas, kurio pasekmės gali būti dramatiškos, net kainuoti žmonių gyvybes? Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš kaip tik akcentavau, kad nesiūlau atsakomybės už gynybinio karo propagavimą, palaikymą. Suprantama, kad užpulta šalis ginasi, turi gintis. Palaikymas čia yra visiškai tinkamas ir negalime kalbėti apie kokį nors baudimą tuo atveju.

Dabar karo propaganda, kaip aš suprantu, yra viešais pareiškimais ar kita forma skleidžiamos pažiūros, kuriomis skatinama, raginama, pritariama ginkluotam užpuolimui, būtent agresyviai karui, ne ginamajam. Tų raginimų, skatinimų, rėmimų siekis yra ne šiaip manyti, kad turi tikslą, ne šiaip sau yra, bet turi tikslą suformuoti tokias visuomenės pažiūras, kurioms esant ginkluotas užpuolimas būtų pateisinamas. Ir atsakomybė kiltų tik nustačius, kad toks motyvas buvo. O jeigu šiaip žmogus ten virtuvėje kur nors papasakotų kokį anekdotą, kur būtų galima jo turinys išvelgti tokį karo pateisinimą, kažką juokais pasakant, tikrai čia iš to mano pasiūlyto projekto neiškiltų ta baudžiamoji atsakomybė.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi K. Vilkauskas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas kolega, iš tikrųjų gerbiamas posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Bet ar nemanote, kad galėtų būti ir koks nors platesnis išaiškinimas. Aš bijau, kad kai kada gali pakliūti žmonės netyčia, nes iš tikrųjų, pavyzdžiui, socialiniuose tinkluose, ne patys propaguoja, bet dalinasi propaganda, ta medžiaga, kurią kažkas kitas sukūrė. Tai kaip šiuo atveju bus, nes aš manau, kad iš tikrųjų kai kurie žmonės per neapsižiūrėjimą dalinasi tokia informacija. Ar tie taip pat turėtų būti baudžiami, ar ne? Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Vis dėlto mes nepamirškime, kad tie baudžiamosios atsakomybės taikymo klausimai sprendžiami teisme ir teismas turi įvertinti visas aplinkybes. Be to, kaip minėjau, čia bausmių spektras labai platus – nuo baudos, kuri gali būti nedidelė, iki laisvės atėmimo iki dvejų metų. Tai teismai ir vertintų. Aš manau, taikant, jeigu tas straipsnis būtų priimtas, Aukščiausiasis Teismas suformuotų tam tikrą praktiką ir tikrai būtų taikymas objektyvus, nepritaikant žmogui, kuris netyčia kažką pasidalino nepagalvojęs ir taip toliau.

PIRMININKAS. Klausia K. Vilkauskas. Ruošiasi V. Bakas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, maždaug prieš 2 valandas buvo akivaizdus pavyzdys būtent šia tematika, kur jūs teikiate projektą. Buvo dviejų kolegų susikirtimas. Aš manau, kad esant šiam emociniam fonui, kiek išgirdau iš aplinkui, žmonės kažkaip vertina, sutapatina, panašiai kaip Rusijoje uždraudė kalbėti apie karą – tik kariniai veiksmai.

Gerbiamas kolega, turėtume turėti omenyje, kokiame fone šis įstatymo projektas gali nusikambėti. Visų pirma jūs ir pats minėjote, kad gali labai išplaukiančiai emociškai žmogus pasisakyti ir paskui turėtų įrodyti teisme, kad jis kažką kitą turėjo omenyje. Be to, noriu priminti, kad mes esame nepaprastosios padėties sąlygomis, ir kaip tik tas punktas, kaip žinote, dėl informacinių priemonių, kažkokios atitinkamos informacijos skleidimas galėtų būti ribojamas ir paskui nagrinėjamas teisme. Ar manote, kad laiku šis jūsų projektas, ir ar manote, kad jis kokią nors situaciją pataisys? Gal kaip tik jis galėtų tą emocinį foną šiek tiek pabloginti?

J. RAZMA (TS-LKDF). Nemanau, kad pablogintų, nes aš manau, kad kaip tik priėmimas to draudimo, kurį numato Konstitucija, įgyvendinimas veiktų prevenciškai ir skatintų žmones prieš sakant tai, kas gali būti kaip tam tikras Rusijos agresyvių veiksmų palaikymas, jeigu kalbame šiuo atveju, pagalvotų ir žinotų, kad gali būti ir atsakomybė. Tai būtų gerai. Tikrai man neužtenka tiek fantazijos, kaip jūs kad pradžioje sakėte, kad kas nors gali pagalvoti, kad čia įvykęs toks emocingas mūsų kolegų pokalbis kaip nors gali būti tas atvejis, kai kas nors sugalvotų siūlyti taikyti šį siūlomą straipsnį. Čia tikrai nebuvo jokios karo propagandos. Gal buvo tam tikri dviprasmiški pasakymai, dėl kokių priežasčių čia buvo įmestas Molotovo kokteilis. Manau, kad čia išvis nepatenka jokių būdu į šį kontekstą. Aš jau sakiau, kad jeigu vis dėlto mes kalbame apie dabartinę Rusijos karą prieš Ukrainą, tai yra nemaža tikimybė, kad ir dabar galiojantis įstatymas, jeigu jau tikrai būtų užtikrintai pasakyta, kad tai yra genocidas, būtų taikomas ir be mano šios pataisos. Tai būtų lygiai tokios pat pasekmės dėl baudžiamosios atsakomybės.

Mano įstatymo projektas gal yra reikšmingesnis dėl ateities, ne tiek dėl šio karo, nors, be abejo, aš neslėpsiu, kad pirma mintis, pradėjus rengti tą projektą, buvo, be abejo, reagavimas į dabartinę karo situaciją. Bet vis dėlto, kai dabar turime tą projektą, koks jis yra, tai, kaip minėjau, jis vis dėlto yra kur kas platesnio pobūdžio.

PIRMININKAS. Ačiū. Laikas baigėsi. Buvau paskelbęs V. Baką. Gal nebeklaus Vytautas?

V. BAKAS (DFVL). Paklausu, jeigu galima.

PIRMININKAS. Na, prašom. Tada V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, aš nelabai įsivaizduoju, kaip gali būti karas neagresyvus. Karas, kai žūna žmonės. Visi karai yra agresyvūs ir aš apskritai bandau suprasti, kokią problemą jūs čia bandote spręsti, jeigu jūs nesiejate šitos pataisos, kaip girdžiu, su karu Ukrainoje. Tai tada yra atskiras skyrius „Karo nusikaltimai“ ir ten gana aiškiai apibrėžiama. Beje, net ir dabartinis karas nagrinėjamas net dviejų tarptautinių teismų. Lyg ir tas reguliavimas yra aiškus. Bet, mano manymu, jeigu mes neturime atsakymų, kam šis straipsnis kuriamas, tai gali sukurti tokį teisinį netikrumą ir mes galime apskritai bijoti diskutuoti apie įvynius pasaulyje. Gal galėtumėte vis dėlto pasakyti, kokią problemą bandote čia išspręsti?

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš bandžiau pasakyti, kad noriu įgyvendinti Konstitucijos normą, ir aš manau, kad visi turėtume to norėti. Deja, dabartiniuose galiojančiuose Baudžiamojo kodekso straipsniuose, aš manau, ji nėra visiškai įgyvendinta. Jūs minėjote, kur karo nusikaltimai. Karo nusikaltimai yra kitas dalykas, plačiau ir ten yra įvairių sąlygų, jeigu pažiūrėsite.

Karo propaganda Konstitucijoje yra labai aiškiai išskirta 135 straipsnyje, ne prie karo nusikaltimų. Ji yra draudžiama pagal Konstituciją. Aš čia nieko naujo nepasiūliau. Aš nesugalvoju kokio nors naujo Baudžiamojo kodekso straipsnio, kuris neišplauktų iš Konstitucijos. Kartais mes sugalvojame visokių baudžiamųjų atsakomybių. Čia yra tikslus Konstitucijos nuostatų įgyvendinimas. Aš manau, kad ir be to mes turėtume matyti Konstituciją ir ko ji reikalauja. Bet turi būti teisiniai mechanizmai, kaip yra baudžiama, kai nepaisoma tos Konstitucijos normos. Kaip aš minėjau, kai kalbame apie propagandą, tų raginimų, skatinimų, rėmimų siekis turi būti taip pat aiškiai matomas – suformuoti tokias visuomenės pažiūras, kurioms esant ginkluotas užpuolimas būtų pateisinamas. Agresija yra agresija, tai aš ir sakiau, kad čia mes turim skirti nuo gynybinio karo, tai yra puolamojo agresyvaus karo skatinimas.

Kaip aš minėjau, tikrai čia ne aš kaip politikas suformulavau tą nuostatą. Ji yra gana lakoniška, bet yra derinta su baudžiamosios teisės specialistais, Baudžiamojo kodekso kūrėjais. Galiu paminėti G. Švedą, R. Valentukevičių ir kitus. Jie matė, kad tai yra normali nuostata, aiški. Gal mes kaip politikai turime čia įvairių nuogastavimų, įvairių interpretacijų, bet teisininkai turbūt viską traktuotų tiksliau, aiškiau, be kažkokių įsivaizdavimų, kurių gal mes per daug turime.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar nuomonės už ir prieš. Už pasisako E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų nėra naujovė pasaulio praktikoje karo neigimas, tarkim, netgi bylų tam tikrų buvo, kalbant apie fašistinį karą, kuris buvo kilęs iš Vokietijos. Iš tikrųjų tai yra draudžiama ir, manyčiau, tos praktikos nėra. Mes, aišku, kaip politikai gal

vertiname dėl tokių baimių, kad galbūt kas nors netyčia propaguos karą, tarkime, bus daug klauštukų, bet, manau, tikrai teisinės normos ir teisinė praktika susiformuos ir galbūt tai bus tam tikras diskusijų objektas ir teisininkams, kurioje vietoje galima peržengti ribas.

Ir tikrai šiuo metu, kai pasižiūri, gal ir feisbuko platybėse yra įvairios informacijos ir kai kuri tikrai skatina agresyvumą, skatina karo palaikymą ir todėl nedaro geros įtakos žmonėms, kurie galbūt yra jauni, ir galbūt skatina agresyvumą. Šiuo atveju tikrai palaikome, o praktika susiformuos galbūt ginčiuose ir komitetuose galbūt bus patobulinta, atsiras kokios nors išaiškinamosios normos, kurios tikrai suteiks daugiau informacijos ir atsargumo, laikantis šios įstatymo normos.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš kalba A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, pats pristatymas parodė, kad iš tikrųjų projektas nėra galutinai parengtas. Iš tikrųjų nebuvo atsakyta nei į kolegų, nei į mano klausimus. Kad ir pasisakymas apie buvusios Prezidentės pasisakymą. Gerbiamas pranešėjas nemano, kad šitas pasisakymas pakliūna pagal jo projektą, tuo tarpu akivaizdu, Lietuvos ambasadorius NATO D. Matulionio teigimu, kad tai pakliūtų. Taip pat nebuvo atsakyta ir į kitus iškeltus klausimus, koks karas yra neagresyvus, nebuvo atsakyta ir apie kibernetinį karą, ir kitus dalykus.

Aš galvoju, kad iš tikrųjų yra toks teisinis netikrumas, tos ribos yra labai slidžios ir jos gali mai gali pereiti į cenzūrą. Noriu pacituoti ir pasakyti, atkreipti jūsų dėmesį, kad Teisės departamentas yra išsakęs pastabą, kad galbūt reikėtų nusikaltimo sudėtį papildyti požymiais, apibūdinančiais veiklos padarymo būdą – grasinantis, užgaulus ar įžeidžiantis būdas – arba padarinius – sutrikdyti viešąją tvarką ar panašiai. Taigi, kolegos, iš tikrųjų projektas yra padrikas, neparengtas ir siūlau nebalsuoti už jį. Ačiū.

PIRMININKAS. Aišku. Apsispręsimė balsuodami maždaug 18 valandą.

17.04 val.

Baudžiamojo kodekso 170² straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1361 (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 2-15 klausimas – Baudžiamojo kodekso 170² straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1361. P. Gražulis. Prašau.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamieji Seimo nariai, mano įregistruotas įstatymo projektas, atrodo, labai nieko nekeičia, nes jis buvo panašus, aš paskaitysiu. 170² straipsnis. Viešas pritarimas tarptautiniams nusikaltimams, SSRS, neteisėtiems Vokietijos nusikaltimams Lietuvos Respublikai ar jos gyventojams, jų neigimas ar šiurkštus menkinimas, aš įterpiu – Rusijos Federacijos nusikaltimams Ukrainos Respublikai ar jos gyventojams, taip pat Lietuvai.

Bet, gerbiamieji, atrodo, kad tas įstatymas tik papildytas šių dienų realijomis – tuo, kas yra, bet štai aš pažiūrėjau, kas vyksta Lietuvoje jau priėmus Nepaprastosios padėties įstatymą. Žiūrėkite, kas darosi: uždraudžiami bet kokie mitingai, kurie niekuo nesusiję su karu Ukrainoje, o paprasčiausiai su valdančiosios daugumos vykdoma politika, tuo piktnaudžiaujama. Uždraudžiama... ir faktiškai uždaromi portalai ir žiniasklaidos priemonės. Aš paminėsiu vieną iš jų – „Respublikos“ grupė. Taip, buvo ten pora straipsnių, aš irgi pats skaičiau, tačiau redaktorius atsiprašė, ir dabar skaitau portale, kad jau nėra. Visi „Respublikos“ straipsniai tikrai yra už Ukrainą, bet, nepaisant to, išimti iš visų prekybos tinklų visi „Respublikos“ leidiniai. Štai pažiūrėkite, kaip piktnaudžiaujama.

Antras dalykas. Matau, kada... Ir tas dalykas, pažiūrėjau plačiau, pažiūrėkite, jau apie tai kalbėjau: Ukrainos piliečiai, ypač tie, kurie Charkove, kur buvo didžiulė dalis prorusiškų, žiūrėjo visus prorusiškus portalus, jie nebuvo uždaryti, pažiūrėkite, jų prorusiški portalai nesuklaidino. Jie yra gana sąmoningi ir be galo didvyriškai gina Ukrainą nuo agresyvaus Rusijos karo. Taigi nežinau, ar tas varžymas minties duoda, ar duos tą teigiamą tokį poveikį.

Taip pat aš matau ir daugiau tokių dalykų. Šiandien buvo pasiūlyta, kad būtų sudaryta laikinoji komisija, kaip vykdomas Nepaprastosios padėties įstatymas, kad nebūtų piktnaudžiaujama. Valdančioji dauguma atmetė tuos siūlymus. Matydamas, kad valdančioji dauguma gali pasinaudoti šituo įstatymu ir jau pasinaudoja, nemanau, kad reikėtų galbūt plėsti tą sąvoką.

Dar vienas dalykas. Po to, kai aš įregistravau šias įstatymo pataisas, Rusijos Federacija irgi jau priėmė įstatymo projektą, kad iki 15 metų laisvės atėmimu Rusijoje baudžiamas tas, kas pasakys, kad vyksta karas Ukrainoje. Savotiškai išeina lyg ir veidrodinis siūlymas. Vis dėlto mes esame demokratinė šalis. Tą nuomonę dažnai žmonės tikrai išreiškia galbūt neatsargiai, nepiktybiškai. Taip pat teko man matyti apklausą, kad Lietuvoje daugiau negu 93 % žmonių remia Ukrainą, kad ta propaganda tikrai nėra pavojinga Lietuvos valstybei ir tikrai labai Lietuvos žmonės yra atsakingi.

Aš manau, išdėstęs šiuos argumentus, lyg ir labai nieko nepasakau naujo tame įstatyme, tik tai, kas vyksta šiuo metu Ukrainoje. Pasakau, kad negalima neigti, kad tai yra karas, kad tai yra Ukrainos genocidas. Bet, nepaisant to, aš vis dėlto manau, kad šito įstatymo projekto šiandieninėje situacijoje, kai valdančioji dauguma bet kokių atveju gali pasinaudoti ir jau pasinaudoja... aš savo projektą atsiimu.

PIRMININKAS. Tai buvo galima ir trumpiau tai pasakyti. Ačiū. Ačiū, ačiū, kolega.

17.10 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1394, Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1395 (pateikimas)

Klausimas 2-16.1, lydimasis 2-16.2 – Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1394 ir Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1395. Pateikimas. A. Matulas tribūnoje. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kartu su M. Daniele, R. Šalaševičiūte ir Z. Streikumi teikiame įstatymo projektą, kurį parengėme kartu su Sveikatos apsaugos ministerijos teisininkais. Jo tikslas – reglamentuoti migrantams teikiamą sveikatos priežiūrą. Šiuo metu, ypač prasižėjęs migrantų krizei, išaiškėjo, kad neužtenka suteikti valstybės garantuojamą būtinąją pagalbą, yra tokių būklių, kad, nesuteikus jokios pagalbos, ta būklė ženkliai pablogės ir reikės skubios pagalbos. Todėl tiek ministras, ekstremaliosios situacijos metu – operacijų vadovas, savo įsakymais šiek tiek išplėtė tą pagalbą, būtinąją pagalbą, kurią apmoka valstybė, tiek dabar karo Ukrainoje metu, paskelbus nepaprastąją padėtį, tai yra daroma vidaus reikalų ministrės įsakymais. Tikimės, kad bus atšaukta tiek ekstremalioji situacija, tiek nepaprastoji padėtis, bet migrantai ir pabėgėliai nuo karo iš Ukrainos tą pagalbą turės gauti. Tam, kad nesusidarytų tokia padėtis, kad negalėsime teikti tokios pat apimties pagalbos, kurią dabar teikia pagal ministrės ir operacijų vadovo įsakymus, mes siūlome išplėsti, papildyti įstatymą, kad tokias paslaugas būtų galima suteikti ir atšaukus ekstremaliąją ir nepaprastąją padėtis. Labai prašyčiau pritarti šiam įstatymo projektui po pateikimo.

Ir lydimasis įstatymo projektas analogiškas, tik papildoma Sveikatos draudimo ir Sveikatos sistemos įstatymus.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti A. Veryga. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, aš du tokius konkrečius klausimus turiu. Vienas. Mes Lietuvoje ir iki karo, dabar vykstančio Ukrainoje, turėjome labai daug pacientų skundų dėl to, kad tenka labai ilgai laukti gydytojo konsultacijų, net pas šeimos gydytoją sunku užsiregistruoti. Gal jūs galite pasakyti, kaip ministerija planuoja spręsti šią problemą, kai susidarys papildomi srautai?

O kitas klausimas yra susijęs su priemonėmis, kurių gali prireikti, manau, kad tikrai prireiks iš Ukrainos atvykusiems gyventojams, jiems reikės ir onkologines ligas gydyti. Kaip ministerija planuoja įsigyti tų preparatų, kurie yra perkami tikrai labai iš anksto, yra deramasi dėl jų? Ar yra kokių nors jau suplanuotų priemonių?

A. MATULAS (TS-LKDF). Jūs teisingai, daug atsakymų mes gausime, jeigu bus pritarta šiems įstatymų projektams, iš ministerijos komiteto posėdžių metu. O dėl eilių. Išties sutrikusi buvo ir yra tiek pirminio lygio, tiek konsultacinio lygio pagalba dėl pandemijos, dabar ir dėl migrantų. Aš manau, kad įstaigų tinklo optimizavimas, pati pertvarka, kurios tikslas plėsti ambulatorinę pagalbą, stiprinti šeimos gydytojų komandą, didinti jos sudėtį, išbiurokratinti sistemą, suteikti

daugiau teisių gydytojui skirti tinkamą gydymą, tinkamą tyrimą, apmokėti kompleksines paslaugas, ne tas konsultacijas, kurios yra nevisavertės, neapima gydytojo normoje numatytų visų procedūrų, visų mūsų pastangomis, aš manau, mes pasieksime, kad tos eilės ištis trumpėtų, nors nėra jos pačios ilgiausios, kokios yra Europoje.

Dabar dėl kitų pirkimų. Iš tiesų yra problemų. Jūs ir posėdžio metu klausėte, kaip bus papildyti sandėliai. Dabar nemaža dalis priemonių yra, keliasdešimt sunkvežimių yra išvykę, pagalbos, prekių išvežta į Ukrainą. Ir po mūsų komiteto posėdžio, ir apskritai ministerija imasi veiksmų. Anksčiau ar vėliau, netgi nagrinėdami šitą klausimą komitete, jeigu bus pritarta tam įstatymo projektui, šiuos konkrečius atsakymus gausime.

O problemų ištis yra. Ir šiandien asmeniškai susidūriau su problema. Pasvalio jaunimas organizuoja paramą į Ukrainą – skatintina, kad jauni žmonės tai daro. Susirado ir pinigėlių, ir visa kita, bet, deja, neįmanoma gauti prekių net per didmenininkus – nei švirkštų, nei sistemų, nei tvarsliavos, šiandien, sako, mes jų neturime. Įsivaizduojate, kokia susidaro situacija? Tą problemą galimai reikia spręsti kompleksiskai, kad ne tik remtumės prekėmis ir gamyba iš Kinijos. Europos Sąjunga pajėgi ir turi šitą gamybą išvystyti Europos Sąjungoje ir nebūti taip priklausoma nuo trečiųjų šalių, kaip buvo pandemijos pradžioje. Jūs puikiai žinote, kai buvo pinigų, bet nebuvo iš kur imti tų prekių.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, jūs atsakėte į visus klausimus. Už ir prieš pasisakančių nėra. Balsuosime maždaug 18 valandą.

17.17 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-634(2) (pateikimas)

Į tribūną kviečiu R. Žemaitaitį, kad pristatytų darbotvarkės 2-17 klausimą – Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-634(2). Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, šitas projektas yra gana daug ir ilgus metus diskutuotas, kadangi, kaip manome ir matote, regionuose mes turime labai didelę problemą dėl vyresnio amžiaus žmonių, tai yra dėl galimybės gauti slaugos paslaugas. Sveikatos reikalų komitete ne kartą esame girdėję ir Sveikatos apsaugos ministerijos nuogastavimus, rajoninių, regioninių ligoninių pastabas, kad iš tikrųjų žmonės šitos paslaugos negauna, o negauna todėl, kad dabartinis reguliavimas sveikatos draudimo numato tik 120 dienų gulėjimą slaugos skyriuje. Pabandysiu paaiškinti vaizdžiai, kas ir kaip nutinka. Žmogus, pagulėjęs 120 dienų, išrašomas iš slaugos skyriaus, šeima jį pasiima kelioms dienoms, tada stebuklingu būdu paskambina į 112. 112 atvažiuoja, greitoji jį paima, vėl parsiveža į ligoninę, vėl guldo į vieną skyrių, tada guldo į kitą skyrių. Aišku, tarp to reikia pasišnekėti ir su vyriausioju gydytoju, pasišnekėti su skyriaus vedėju, kad dar pagulėtum, ir vėl tas žmogus toliau guli.

Kitas įdomesnis dalykas, kad vaikai pasiima tėvus, pabūna namuose savaite, o gal dvi, speciali komisija nustato, kad yra neįgalumas, yra specialiųjų poreikių, reikia priežiūros. Eina į teismą, nusistato globą, tada iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos gauna pinigus. Praeina mėnuo ir vėl tą savo tėvą, artimą giminaitį paguldo į gydymo įstaigą ir vėl gydymo įstaiga sėkmingai gydo.

Aš siūlau geriau apmokėti, kad būtų visiškai apmokamos 240 dienų. Tai vienas dalykas.

Antras dalykas. Aš siūlau, kad pusę sumos būtų galima gauti iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, tai yra iš „Sodros“ biudžeto, nes tokiu atveju artimi šeimos nariai nenusistatytų globos ir neturėtų globos, o globai skiriamus pinigus galėtų gydymo įstaigos gauti.

Ir trečias dalykas. Taip padėtume išsaugoti vietines ligonines, vietines gydymo įstaigas, kuriose galėtų veikti slaugos skyriai. Kaip antai pavyzdys Tytuvėnuose – neatsakingų politikų dėka Tytuvėnų skyrius su 29 slaugos lovomis yra šiandien, tiksliau, nuo balandžio 1 dienos, uždarytas, nes nei Seimo nariams, nei rajono atstovams, ypač Sveikatos reikalų komiteto pirmininkui, nei vicemerui tai visiškai neaktualu. Gruodžio mėnesį pasakė, kad jis yra uždarytas, nes iš Sveikatos apsaugos ministerijos vietoje gauto finansavimo 19 slaugos lovų (išvedėme vidurkį) gaunama tik 15.

Yra nemalonu klausytis Sveikatos apsaugos ministerijos, kad savivaldybė gali prisidėti. Savivaldybė visą laiką prisidėdavo iki to laiko 11 lovų skaičiumi. Žinote, kai reikia savivaldybei prisidėti daugiau kaip pusę, finansiškai nėra pajėgu ir nėra įmanoma. Todėl siūlau abipusiu būdu išspręsti šią problemą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų nori paklausti L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas Remigijau, žinome, kiek tai kainuos. Gal galite tuomet pasakyti, išlaidos padidės? Gal yra galimybė tiesiog skatinti, kad atsirastų daugiau privačių įstaigų, kurios galėtų būti kaip dienos centrai, nes dabar faktiškai mes užimsime 240 dienų. Aš suprantu, labai teisingai, labai sudėtinga vaikams išlaikyti, nes reikalinga nuolatinė slauga. Tai galbūt būtų dienos centrai arba privatūs ir tai yra, kokią gauna išmoką dabar ar senelių namuose, ar kitur, būtų tik 20 % paliekama, o 80 % būtų sumokama iš jo gaunamos išmokos. Dabar jis 240 dienų gulėdamas ten gaus visą išmoką.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Jokios problemos nėra ir dabar. Tiesiog yra kompensuojama už 120 dienų, o visa kita toliau vėl sukasi per mūsų sveikatos draudimą. Kaip ir sakiau, namiškis yra paimamas ir vėl paguldomas į gydymo įstaigą po 2 savaitių, o tuo metu nusistatę globą namiškiai gauna pinigus, bet artimas jų narys guli gydymo įstaigoje arba senelių namuose.

Aš siūlau baigti šią cirką. Ypač rajonų ligoninėse, kurių mes uždarėme vaikų skyrius, kurių uždarėme gimdymo skyrius, šiandien yra laisvų plotų, kažkas turi trečią aukštą, kažkas turi visą antro aukšto plotą. Tuos žmones leisti ten būti, nes, šiaip ar taip, jų artimieji, nariai gauna iš „Sodros“ pinigus. Aš siūlau sujungti du biudžetus, tegul būna slaugomi, gaus tą momentinį gydymą vietoje ir problemų nebus, nes dabar bereikalingai dirba šeimos gydytojai, dirba greitušės.

Dar kartą sakau, rodo bent jau mano rajono, Kelmės, Šilalės, Šilutės, Rietavo ir Tauragės problemos. Akivaizdu, kad šiandien tie žmonės, kurie paleidžiami iš slaugos skyrių, per 5 dienas po paleidimo iš karto kviečia greitąją pagalbą, vėl dirba šeimos gydytojas, dirba ligoninė, dirba priimamasis ir mes ištaškome tuos pačius pinigus. Aš siūlyčiau sujungti du biudžetus ir gydymo įstaigoje arba slaugos namuose, arba prie bažnyčios, kaip yra padaryta, ar senelių namai, ar privatūs, jokio skirtumo nėra, taip būtų. Mes turime Kaltinėnų slaugos ligoninę ir turime Kaltinėnų senelių namus. Kuo puikiausiai daktaras apsisuka, kuo puikiausiai daktaras susitvarko. Kartu ir gydymą gauna, kartu ir priežiūrą, ir ta slauga yra garantuota.

PIRMININKAS. Klausia A. Matulas. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, mano pavaduotojau, man labai gaila, kad dažnai jūs kokią nors išgirstą nuogirdą pateikiate kaip faktą, tas dažniausiai nepasitvirtina, bet po to jūs pamirštate, visuomenė pamiršta. Bet ką padarysi. Kalbėsime toliau. Galbūt ir keisis ta situacija. Kalbėsime faktais.

Bet aš sutinku, kad 120 dienų nesprensdžia problemos ir dažniausiai savivaldybės piktnaudžiauja, galimai, sakyčiau, gal piktnaudžiauja. Žmonės, kuriems reikia globos, 120 dienų paguldo į slaugos skyrių ir jiems nereikia finansuoti. Bet jūsų siūlymas 180 dienų ar 240 dienų vis tiek nesprensdžia. Vis tiek atsiranda dar keli mėnesiai ir tą problemą savivaldybės arba žmonės vienaip ar kitaip privalo spręsti. Gal galite pasakyti, kaip jūs įsivaizduojate, kaip apskritai reikėtų šią problemą išspręsti, neslankiojant kelias savaites daugiau arba kelias savaites mažiau.

Kitas dalykas, ar esate kiek nors pasiteiravęs, kiek tai papildomai Ligoninių kasai kainuos?

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas kolega. Beje, viena iš tokių problemų yra Pasvalio savivaldybės Joniškėlio kaimas. Ta problema yra Stasio iškelta, tai jums, ko gero, atsakymas. Jūs pasitikrinkite, kas vyksta jūsų apygardoje, jeigu jums dar kyla kokių nors abejonių.

Dabar dėl ligoninių piktnaudžiavimo. Ko gero, Pasvalio ligoninė yra tas pavyzdys, kur labiausiai piktnaudžiauja, nes savivaldybė tokius į slaugos skyrių siunčia. Tai siūlyčiau pasižiūrėti.

O rimtai atsakant, rimtai atsakant, tai tas finansavimas, dalis – 120 turėtų būti skiriama Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Tai čia reikia sutarti.

Trečias dalykas. Jūs, kaip gydytojas, labai gerai žinote, kad žmonių, kurie paguldomi į slaugos skyrių, 80 % realiai daugiausia iki metų išbūna slaugos skyriuje ir tada, deja, būna amžinatilis. Tai, matyt, tokių žmonių, kurie išbūtų daugiau negu 240 dienų, Lietuvoje mes turėtume kelis procentus.

O biudžetas, aš įsivaizduoju, turėtų būti apie 30 mln. Bet 30 mln. yra nulis, žiūrint į sveikatos draudimo rezervo 230 mln. ir 30 mln. prie restoranams, kavinėms ir viešbučiams skirtos lengvatos 90 mln. Tai 30 čia yra pfu, lašas jūroje. Lašas jūroje esant šitam biudžetui.

PIRMININKAS. Klausia S. Jovaiša. Prašom.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, na, jūs labai įžvalgus, viską matote į priekį 100 metų, bet atsakykite, kodėl pasirinkote būtent 8 mėnesius, o ne 9, pavyzdžiui. Čia būtų dar variantas nuo kūdikio pradėjimo iki pat gimdymo. Sau 9 mėnesius pailsi kaip sanatorijoje su geru maitinimu, gera priežiūra. Kodėl būtent 8 mėnesiai?

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Vidurkis realiai yra paimtas iš Civilinės metrikacijos skyriaus ir iš gydymo įstaigų, kiek žmonės, paguldyti gydymo įstaigos slaugos skyriuje, realiai išgyvena arba kiek jie būna. Na, yra paimtas tas skaičius toks. Duok Dieve, kad tie žmonės gyventų ir metus, ir dvejus, ir trejus, bet, deja, tokių žmonių gyvena, matyt, ir savo šeimos rate, ir savo tėvų turite, jie, deja, kai jau patenka žmogus į slaugos skyrių, supraskite, vienas iš dešimties dar grįžta namo, o devyni, deja, su palyda jau lydimi yra.

PIRMININKAS. Klausia A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas Remigijau, aš tokį labai praktišką klausimą turiu. Suprantu pačią idėją, ji iš žmogaus, paciento perspektyvos yra gera. Jūs minite pavyzdžius iš regionų, kur yra mažesnės ligoninės, kur yra nelikę skyrių, tai ten su visa ta logika turbūt būtų gerai, tikrai tų piktnaudžiavimų būna, bet yra didieji miestai, kur slaugos ligoninių trūksta ir žmonės labai ilgai laukia. Įsivaizduojate, kas atsitiks dabar? Tas žmogus, kuris gulės ilgesnį dienų skaičių, vadinasi, kiti žmonės, kurie laukia, lauks dar ilgiau. Vadinasi, tai nesugeneruoja papildomų lovų, tiesiog tas pats žmogus ten būna. Tai kaip šią problemą jūs siūlytumėte spręsti?

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Aš apie šią problemą esu kalbėjęs dėl Širvintų, Ukmergės ir Varėnos situacijos. Lygiai taip pat, kai uždarėme Varėnos sanatoriją ir liko ten pastatai, liko visa infrastruktūra su priežiūra, su sveikatos, gydymo specialistais, galima išnaudoti. Širvintos ir Ukmergė jau šiandieną paslaugas jungia kartu. Tai toks kaip Vilnius išsprendžiama. Dėl Klaipėdos, šiandien vėlgi mes turime Kretingą, tai yra viena iš moderniausių, ko gero, besivystančių gydymo įstaigų. Plius mes turime Skuodą. Skuodas irgi labai geras pavyzdys, veikia slaugos skyrius, jeigu neklystu, trečiame ar ketvirtame aukšte. Bijau apgauti, bijau sumeluoti, lankiausi prieš dvejus metus, ketvirtas ar trečias aukštas. Kaune mes šiandien turime Kauno rajoną, mes šiandien turime Kėdainius ir mes realiai, jeigu taip pažiūrėsime, mes turime net tą patį Jurbarką. Tai artimiems šeimoms nariams atvažiuoti atstumas nėra didelis, realiai 50 kilometrų daugiausia sudaro. Plius regione išsaugome darbo vietas, plius mes turime centriukus, plius mes išlaikome ir gydymo įstaigą, ir PSPC. Čia yra realiai tai, kad gydymo įstaigos prieinamumas arba paslaugos prieinamumas pacientui būtų prieinamas.

Aš dar kartą sakau, na, „Sodra“ tuos pačius pinigus paima. Tai lygiai tas pats. Tai „Sodra“ čia turėtų mokėti. Čia ne aš turėjau tą projektą registruoti, o realiai šiandieną turėjo A. Dulkys ir M. Navickienė jį registruoti. Tai būtų fantastinis, vienas iš geriausių šios valdančiosios daugumos projektų.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir klausia J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Kolega, aš tikrai žaviuosi jūsų gebėjimu pristatyti šį projektą. Suprantu, kad tikrai yra tokių pagyvenusių žmonių, kuriems būtų tikrai geras dalykas ilgiau pabūti slaugos ligoninėje, bet vis dėlto šiandien pagal tas galimybes, kiek mes turime tų lovų, jeigu dvigubai padidiname galimo gulėjimo laiką, tai ar nebus taip, jūs sakėte, piktnaudžiavimai. Ar nebus taip, kad kas nors, tie, kurie sugeba susitarti per pažįstamus ar kažkaip, užims tas lovas 8 mėnesius, o kiti, kurie neturės tokių galimybių, sunkiai bėgaus ten vietą, nes tiesiog visą laiką bus užimta ir eilė laukiančiųjų?

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ko gero, šimtu procentų turiu su jumis sutikti, bet lygiai taip pat randa, kaip prieiti, jeigu būtų 30 dienų, jeigu būtų ir 5 dienos, irgi rastų, kaip patekti. Nesvarbu, kur tu būsi, ar Molėtuose, ar Švenčionyse, ar bet kur, vis tiek surasi draugą, pažįstamą gydytoją, vy-

riausiąjį gydytoją ir tave priims ir paguldys. Čia nėra tos problemos. Šiandieną yra problema, kad tų žmonių yra. Todėl aš siūlau projektui pritarti.

Gal Sveikatos reikalų komitetas ir Socialinių reikalų ir darbo komitetas kaip papildomas nuspręs, kad 180 dienų, gal nuspręs 120, gal 150. Aš nenoriu būti tas, kuris pasakytų, kiek čia turi būti. Aš tiesiog paėmiau statistiką, kuri yra, kuri buvo. Plius tikrai galiu pasakyti, 2015 ar 2016 metais Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje tokia mintis, tokia idėja buvo svarstoma. Man teko su tuometiniais specialistais kalbėtis ir jie buvo geranoriškai nusiteikę, kad tai, ką skiria šiandien globai, rūpybai ir priežiūrai, jie perduotų sveikatos draudimui, nes finansinė suma yra analogiška, kokia yra. Papildomai pinigų... Aš galiu klysti, manau, kad komentatoriai ir kiti mane pataisys, gali būti, kad papildomai pinigų gali reikėti iki 4–5 mln., nes tai, ką turėjo „Sodros“ biudžeto pinigai pereis į sveikatą ir jų priežiūrą. Mes šiandien tą patį turime. Jūs pažiūrėkite į senelių namus. Tarp kitko, turime labai gerą veikiančią pavyzdį – Antavilių senelių namus su gydymo paslaugomis. Tai yra fantastinis, ko gero, vienas iš geriausių pavyzdžių, ką Lietuvoje turime. Kažkodėl problemos nėra. Realiai praeina 120 dienų, tada eina, nusistato priežiūrą ir gauna iš savivaldybių pinigų. O kad savivaldybės piktnaudžiauja... O ką, Seimo nariai nepiktnaudžiauja? Visi piktnaudžiauja. Tai sukurkime taisyklės, kad nepiktnaudžiautų. Lyg, atrodo, visi šventi ir angelai būtų susirinkę. Nėra nė vieno švento, nė vieno angelo. O kai ten papuolame, visi tampa malonūs.

PIRMININKAS. Gerai. Ačiū, kolega. Atsakėte į visus klausimus.

Už nori pasisakyti V. Giraitytė-Juškevičienė. Prašau.

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (DPF). Dėkoju. Tikriausiai nieko nereikia įtikinėti, kad asmens, patekusio į palaikomojo gydymo ir slaugos skyrių, sveikatos būklė ten tikrai labai kardinaliai nepasikeičia. Jam reikalinga nuolatinė slauga ir šiek tiek medikamentinis gydymas. Todėl tų 4 mėnesių ne visada užtenka netgi susitvarkyti dokumentus ilgalaikiai socialinei globai gauti arba sulaukti eilės patekti į tokius globos namus, todėl tikrai šis projektas labai laukiamas ir tų asmenų, kurie laukia pakliūti į slaugos skyrius, ir, žinoma, jų artimųjų. Todėl kviečiu visus palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Prieš kalba A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Nesu kategoriškai prieš, nes kaip anoje Vyriausybėje paprastai gaudavau atsakymus į savo pateiktus projektus, kad idėja gera, bet realizavimas ne toks. Čia idėja neblogo, realizavimas ne toks. Bet prieš tai noriu pasakyti, mano gerbiamas, mylimas kolega, kad per jūsų logorėjinį kalbėjimo stilių nieko nesupratau, ką sakėte ir iškėlėte apie Pasvalį, bet tik perspėju ir išpėju, kad apie Joniškėlį, Pasvalį, Pakruojį, kol aš jiems atstovauju, kalbėk tik gerai arba nieko, nes turėsi reikalų su manimi.

Jeigu dabar rimtai, tai ištis šitos reformos vienas iš tikslų yra integruoti socialines ir sveikatos paslaugas, ko siekė ir A. Veryga, ko siekė R. Šalaševičiūtė ir minty turėjo A. Vinkus dar būdamas ministru. Šitie įstatymų projektai pasieks mus, Seimą, rudeni. Tada bus peržiūrima finansavimo tvarka, nes ištis atskirti globą ir slaugą beveik neįmanoma, kada baigiasi slauga, o prasidėjo globa, neįmanoma. Todėl turi žmogus, jeigu jam reikia slaugos ir globos, gulėti orioje patalpoje, nesirūpinti jo giminėms apie finansavimą, o mums problemą išspręsti taip panašiai, kaip jūs siūlote, ar pusę finansuos Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, ar pusę mes. Bet šią problemą mes žinome, spręsimė kartu su jumis, su visu komitetu ir rudeni gausime pataisas. Dabar ištis yra gana sudėtinga tai daryti, nes nesusitvarkysime su tomis problemomis, apie kurias kalbėjo Aurelijus, apie kurias kalbėjo J. Razma, dideliuose miestuose. 30 mln. iš kažkur paimti irgi sudėtinga. Aš jums pažadu kartu su ministerija, kad tokius įstatymų projektus gausime ir šitoje kadencijoje šita problema, kurią jūs keliate, bus išspręsta, bet šiandien, jeigu nesupyksite, kaip sakiau, idėja gera, realizavimas ne toks ir galbūt nepritarkime.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegės. Nuomonės išsakytos.

17.34 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 26, 26¹, 26², 39 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 34¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1298 (pateikimas)

Žygiuojame toliau. Darbotvarkės 2-18 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 26, 26¹, 26², 39 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 34¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1298. R. Šalaševičiūtė. Prašau į tribūną.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kolegos, pristatau Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 26, 26¹, 26², 39 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 34¹ straipsniu įstatymo projektą. Šitas projektas buvo parengtas dar 2016 metais, tačiau pusė jo pateko į Sveikatos apsaugos ministerijos rengtą Sveikatos draudimo projektą, kita pusė taip ir liko nesvarstyta Seime. Sumažinus projekto apimtį šiandien teikiu tik tą dalį, kuri liko anksčiau nesvarstyta, tai būtent dėl Valstybinės ligonių kasos ir teritorinių ligonių kasų kompetencijos ir funkcijų nustatymo.

Apskritai viso projekto rengimą paskatino tai, kad yra suformuota tam tikra Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika, tačiau praktika yra praktika, teismai ja kai kada vadovaujasi, o įstatymo, reglamentuojančio tuos klausimus, kurie atsirado projekte, šiandien mes neturime. Vyriausiasis administracinis teismas praktiką pradėjo formuoti dar 2008 m. gegužės 6 d. Išplėstinė Vyriausiojo administracinio teismo kolegija 2015 m. gruodžio 3 d. konstatavo, kad Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos kompetenciją reglamentuojantys teisės aktai nesuteikia teisės Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetui padarytą žalą išskaičiuoti priverstinai. Valstybinė ligonių kasa, norėdama užtikrinti biudžeto lėšų kontrolę, turi su civiliniu ieškiniu kreiptis į bendrosios kompetencijos teismą dėl minėtos žalos atlyginimo.

Ir iš tiesų, dar man dirbant sveikatos apsaugos ministre, tokių atvejų buvo nemažai. Ligonų kasos, priimdamos sprendimus, turėdavo šituos klausimus spręsti kreipdamosios į bendrosios kompetencijos teismus su civiliniu ieškiniu, kai būdavo padaroma žala Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetui ir būdavo ta žala nustatoma būtent iš ataskaitų ir vykdant kontrolę. 2015 metais buvo byla, didelė byla dėl ortopedinių prietaisų, paslaugų teikimo. Nuo tada ir buvo pradėta diskutuoti, kad reikia keisti įstatymus ir suregulmentuoti taip, kad būtų aiškiai pabrėžta ir pasisakyta, kad ligonių kasos ir kita šalis, kuri sudaro sutartis dėl paslaugų teikimo, tai asmens sveikatos priežiūros įstaigos, vaistinės ir paslaugų teikėjos, jos yra viešasis administracinis subjektas, apie tai buvo pasisakyta, kaip aš minėjau, dar 2008 m. gegužės 6 d. Vyriausiojo administracinio teismo. Ir būtent ne civiliniai santykiai šioje dalyje turėtų būti, o administraciniai, tai yra tie santykiai, kuriuos reglamentuoja administracinė teisė, tai yra ir kodeksas, ir Viešojo administravimo įstatymas, ir taip toliau. Netgi Civilinio kodekso 1.1 straipsnio 2 dalis pirmenybę teikia viešosios teisės normoms, todėl Valstybinės ligonių kasos, teritorinių ligonių kasų veiksmai turi būti vertinami ne Civilinio kodekso pagrindu, o būtent Viešojo administravimo, Sveikatos draudimo, Konkurencijos įstatymų pagrindu.

Todėl ir buvo parengtas ir teikiamas jums Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimas, nes tie pakeitimai, kurie yra siūlomi, tiesiog palengvintų Valstybinei ligonių kasai, teritorinėms ligonių kasoms administravimo našta. Be abejo, tais atvejais, kai padaryta žala PSDF biudžetui, būtų ženkliai lengviau tą žalą sugrąžinti, tiksliau, grąžinti padarytą žalą, pinigus į biudžetą.

Įstatymo projektu yra siekiama įtvirtinti, kad sveikatos priežiūros įstaigoms, vaistinėms, teikiančioms sveikatos priežiūrą, kompensuojamą PSDF biudžeto lėšomis, pažeidusiems sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir jų išlaidų apmokėjimą PSDF biudžeto lėšomis reikalavimus, vaistų, medicinos pagalbos priemonių, ortopedijos techninių priemonių skyrimo išdavimo reikalavimus, kiltų ne civilinė atsakomybė iš sutarčių, sudarytų su TLK dėl paslaugų apmokėjimo, o administracinė atsakomybė pagal įstatymą. Šiuo metu Valstybinė ligonių kasa...

PIRMININKAS. Kolege, jau laikas, pasistenkite baigti.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Gerai, tada aš labai trumpai. Aš tikiuosi, kad lyginamąjį įstatymo projektą kolegos jau pažiūrėjo. Iš tikrųjų kas lėmė ir kokie pokyčiai yra padaryti, šitas įstatymo projektas ir nurodo. Ir lyginamajame projekto variante yra labai aiškiai apibrėžta, kokios funkcijos konkrečiai yra priskiriamos Valstybinei ligonių kasai, kokia turėtų būti tvarka ir kaip palengvinti, kaip minėjau, Valstybinės ligonių kasos darbą. Projektas buvo savo laiku rengtas...

PIRMININKAS. Ačiū.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). (Jau viskas, paskutinis sakiny.) ...konsultuojantis su specialistais, taip pat ir Valstybinės ligonių kasos specialistais.

PIRMININKAS. Ačiū. Labai išsamiai. Jūsų nori paklausti L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų ačiū pranešėjai už išsamų pristatymą. Manau, kad daug anksčiau turėjo būti priimtas teisės aktas. Norėtusi sužinoti, o kiek dar

Valstybinė ligonių kasa turi tokių ieškinių, kur yra neišieškota, o būtent dėl šito teisės akto nebuvimo galbūt nepavyksta išieškoti. Man keista, kad reikėjo sulaukti, kol praeis tiek metų, ir tik dabar mes grįžtame prie šito teisės akto. Ačiū.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Ačiū, kolege. Iš tikrųjų, kaip aš minėjau, pradžia buvo 2014–2015 metai, bet viskas taip ir sustojo, nes iš tikrųjų ieškinių, visų pirma, yra įvairios sumos. Čia yra ieškinių, susijusių su dvigubu apmokestinimu, kai moka patys pacientai, ir iš ligonių kasų yra paaimami pinigai, nes tai turi dengti tik ligonių kasa, jeigu yra neapmokamos paslaugos pagal katalogą. Tačiau imame ir iš pacientų, bet ir tais atvejais ligonių kasos turi atstovauti paciento interesams, ir neženklių sumų buvo. Iš tikrųjų bylinėjimasis bendros kompetencijos teismuose trunka dvejus–trejus metus, ir būtent nėra tokio personalo, teisės ar skyrių, departamentų teritorinėse ligonių kasose, kad tikrai būtų pajėgūs atstovauti, nes tokių ieškinių būta daug. O išieškojimo sumos neženkliausios. Būtent todėl šito projekto ir reikėjo – darbui palengvinti ir nepagrįstai panaudotiems pinigams sugrąžinti, atlyginti padarytą žalą PSDF biudžetui.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama Rimante, jūs atsakėte į visus klausimus. Yra tik norintys pasisakyti už. Kolegos, gal praleiskite tą progą ir žygiuokime toliau. Ačiū už supratingumą.

17.44 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1396, Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 papildymo 19¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1397 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-19.1 klausimas ir lydimasis 2-19.2 klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1396 ir lydimasis Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 papildymo 19¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1397. Ponas A. Matulas. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Ačiū. Kolegos, eidamas į tribūną gavau pastabą, kad ilgai nepristatinėčiau. Pasistengsiu būti tikslus ir konkretus. Įstatymo projektą teikiame kartu su A. Veryga, kolege J. Sejoniene, L. Slušniu, M. Puidoku, P. Kuzmickiene, Z. Streikumi. Įstatymo projektą padėjo rengti Sveikatos apsaugos ministerijos teisininkai. Tikslas – optimizuoti greitosios pagalbos tarnybą. Šiuo metu Lietuvoje turime 49 įstaigas, atskirai veikiančias kaip juridiniai vienetai, 17 iš jų priklauso savivaldybių taryboms, 30 veikia kaip viešosios asmens sveikatos priežiūros įstaigos, 2 – privačios. Iš viso yra 231 brigada. 215 brigadų važinėja ir teikia būtinąją skubiąją pagalbą, 16 – klasterinių brigadų, greitosios išdėstytos 94 vietose. Nepaisant to, apie 5 % teritorijų yra nepadengta arba neįmanoma į jas atvykti laiku, taip, kaip numatyta tvarkose. O tikslas yra, kad mieste greitoji atvyktų per 15 minučių, kaime – per 25 minutes. Gerbiami kolegos, labai prašau pritarti šiam įstatymo projektui.

Iš esmės likome vienintelė Europoje valstybė, kurioje būtinoji pagalba teikiama ne centralizuotai, bet atskirai. Konstitucinis Teismas dar 2013 metais pasisakė, būtinoji pagalba yra valstybės funkcija, valstybė turi finansuoti būtinąją pagalbą. Jau praeitais metais ir šiais metais pavyko pagaliau visiems mums komitete ir ministerijose pasiekti, kad valstybė už būtinąją pagalbą apmokėtų visa apimtimi. Iki tol nebūdavo pervedami tie pakankami asignavimai.

Labai prašyčiau pritarti įstatymo projektui, leisti toliau mums diskutuoti ir priimti šiuos įstatymų projektus. Jie, be abejonės, ženkliai pagerintų aptarnavimo paslaugų kokybę, greitį ir panašiai, ir panašiai.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti nemažai kolegų. R. Žemaitaitis, ruošiasi L. Nagienė.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, kaip sakėte, projektas geras, idėja gera, bet, deja, jo neįgyvendinsime. Gal palaukite, kol ateis nauja valdančioji dauguma.

Dabar rimtai. Kolega pirmininke, aš turiu vieną klausimą. Mes su jumis šiek tiek diskutavome ketvirtadienį, aš negalėjau ateiti susitikti su viceministre, kai jūs tęsėte tas diskusijas. Įstatymo projekte aš nerandu aiškiai, kaip bus apmokamos privačios gydymo įstaigos. Pavyzdžiui, mano

rajone yra privati greitoji, kaip tokiu atveju tam centrui mokės? Ar bus tarifas, ar įkainis? Ar neatsitiks taip, kaip atsitiko su „Omnitel“, kai jūsų tuometė A. Kubiliaus Vyriausybė 1999 metais leido privatizuoti „Telekomą“, pasirodo, su viena išimtimi, kad jie vieninteliai gali internetinį ryšį valdyti. Ir dabar visi Lietuvoje operatoriai, „Bitė“, „Tele2“ ir visi kiti, moka kosminius pinigus tam, kad mes galėtume naudotis internetu. Ar nebus taip, kad tarifas, įkainis bus kosminis? Aš įstatyme neradau, tai gal nebent ką nors kalbėjote su viceministre?

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolega, jūs per savo greitumą ir norą vienu metu labai daug padaryti, gal neperskaitėte iki 14 puslapio, nes aiškinamasis raštas yra labai ilgas. Ten parašyta, kad privati greitoji pagalba teiks, kaip ir teikė, pagalbą, pasirašiusi bendradarbiavimo sutartį su dispečerine. Jie toje teritorijoje gaus informaciją, pranešimus ir vyks į iškvietimus. Tikrai mes ne prieš... (*Balsas salėje*) Kainą nustatys ministerija, ji bus tokia pati, kaip ir... bet ji tikrai nebus mažesnė, didesnis įkainis.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė, ruošiasi A. Veryga.

L. NAGIENĖ (DFVL). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega kalbėjo apie privacijas, o aš dabar kalbėsiu apie savivaldą. Savivaldybės yra tos, kurioms priklauso greitosios pagalbos. Kaip bus atsiskaitoma už esamą turtą? Jos turi nupirkusios automobilių, sutvarkiusios patalpas, taip toliau. Kaip tokiais atvejais jūs planuojate padaryti? Tikrai aš nemačiau, kad... Tik sprendžiam, o kaip, neaišku.

A. MATULAS (TS-LKDF). Turtas yra valstybės. Ir šis pastatas, ir greitosios pagalbos nepirktos už kažkieno pinigų, mero. Jei Seimas apsispręs, kad tarnyba yra, tai turtas bus perimtas, nes tai yra bendras turtas. Vakar buvo atvažiavę Kretingos vicemerai, meras, irgi to paties klausė. Kai aš paaiškinau jiems, jie visiškai sutiko ir sakė, perimkite greičiau, nes automobiliai pasenę, mes turime labai daug investuoti. Skuodo meras vakar skambino – mums reikia vieno automobilio, nes visiškai sugriuvęs, ką mums daryti. Aš paaiškinau, kad jeigu šiandien bus priimta ir leista svarstyti šitą projektą, Sveikatos apsaugos ministerija iš tų kelių šimtų milijonų, beveik 800 mln., Europos lėšų numatė nemažai lėšų, kad atnaujintų visą greitosios pagalbos automobilių parką.

PIRMININKAS. Klausia A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiamas Antanai, tikrai svarbus ir reikalingas projektas, avan-su sakau, kad balsuosiu už, juo labiau pasirašiau. Turiu du klausimus, vieną su pajuokavimu. Kur prapuolė jūsų sveikatos apsaugos ministras, prasmego? Jau kelintą reforminį sveikatos projektą reikia pristatyti Seimo nariams. Jeigu jau galima be jo apsieiti, gal ministerijas dvi galima sujungti – Sveikatos apsaugos ir Socialinių reikalų ir darbo ministerijas? Juo labiau kad jo nelabai ir prireikė, matyt, niekas nepasigenda.

O rimtas klausimas būtų toks. Ar nemanote, kad per ankstyvas yra įsigaliojimo terminas, nes visiems tiems pokyčiams įgyvendinti tikrai prireiks daugiau negu pusmečio ar kelių mėnesių? Ar nereikėtų truputį vėlinti įsigaliojimo termino?

A. MATULAS (TS-LKDF). Dėl termino tarsimės, darysime klausymus, jeigu pritarsite, ir išklau-sysime visų institucijų argumentus. Gali būti, kad tas terminas galėtų būti ilgesnis.

Na, dėl ministro, aš irgi kai dirbau komitete, jūs buvote ministras, dažnai sakydavau, kur dingo kolega A. Veryga kaip ministras, bet daugiau galbūt tai darydavau kaip opozicionierius, nes užteko ir A. Kubilienės, ir viceministrų. Aš suprantu, ir jūs pasigedote ministro, nes, be abejo, reikia. Šiandien jis yra komandiruotėje, kiek žinau.

Dėl sujungimo. Vėlgi geros mintys gimsta pavėluotai. Jeigu jūs būtumėte pasiūlę anoje ka-dencijoje, manau, būtume pritarę, bet toks variantas yra įmanomas galbūt netolimoje ateityje, nes estai tai yra padarę, estai tai yra padarę. Tikrai neatmetu galimybės, kad, tarkime, jums sugrįžus į valdžią šis pasiūlymas galimai bus realizuotas.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti O. Leiputė. Prašom.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Gerbiamas komiteto pirmininke, noriu užduoti klausimą. Vis dėlto grei-tosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo organizavimas yra viena iš sudedamųjų dalių visos jūsų reformos. Prašom atsakyti, kodėl teikiama tokiais gabalais? Taip mes ligoninių tinklo pert-varką, taip dabar greitosios medicinos pagalbos, kai nematome viso vaizdo. Akivaizdu, tie supla-nuoti 47 mln. greitajai medicinos pagalbai reformuoti, kažin ar bus tų lėšų.

Ir kaip bus sprendžiami kiti pavėžėjimo klausimai, nes jeigu greitoji nuveža į ligoninę, kas parveš tą pacientą? Mes šito modelio dar nematome. Tai kodėl tokiais gabalais, ar nėra ministerija pasiruošusi? Jeigu jums užtekdamo A. Verygos, tai A. Dulkio mums tikrai komitete neužtenka, nes jis pasirodo ne rečiau kaip kartą metuose.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolegos, mes pasimokėme iš buvusių kadencijų klaidų. Visi juk suprantame, kad ir tinklą reikia optimizuoti, ir taupyti lėšas, ir efektyviau jas naudoti, sutaupius didinti įkainį. Mes tiesiog pasimokėme ir pasirinkome kitą taktiką. Jeigu būtume pateikę vieną visą didžiulį paketą, kolegė O. Leiputė nebalsuotų todėl, kad dėl greitosios pagalbos kažkas nepatiktų, A. Veryga nebalsuotų, nes galbūt kas nors dėl slaugos ne taip būtų, Klaipėda nebalsuotų todėl, kad mes siūlėme optimizuoti Klaipėdos... arba Kaunas nebalsuotų, arba Vilnius, nes universitetinę ligoninę Klaipėdoje siūlome. Ir viskas subyra. Kai mes teikiame atskirai, bet nuosekliai ir logiškai, matėte, procesas pajudėjo ir tik dėl visų jūsų susitelkimo, susikalbėjimo. Todėl mes sakome, teikiame šitą projektą, lėšos, kurios numatytos, tikrai bus ir gali būti, kad... Klausimas yra toks (jau ne vienas man yra uždavęs), o kurgi vis dėlto bus pagrindinė dispečerinė, ta pagrindinė tarnyba? Išėitys tikriausiai yra dvi – arba Vilnius, arba Kaunas. Tai priklausys nuo visų mūsų, nuo visų jūsų, kaip įrodysite, kuri vieta labiau pasiruošusi šitas funkcijas vykdyti. Kauno greitoji pagalba išties daugeliu atvejų yra pavyzdys Lietuvai, kaip reikia organizuoti veiklą ir darbą.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų klausia D. Labanavičius.

D. LABANAVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, yra gautas laiškas iš Panevėžio GMP bendruomenės, taip pat ir jūs gavote laišką, kuriame numatyti tam tikri nuogastavimai, apie ką ir pats A. Veryga užsiminė, dėl centralizavimo pradžios datos, taip pat dabar įvardinta ir dėl regioninių padalinių ateities. Kaip žinoma, šie nuogastavimai buvo įvardinti ir darbo grupėje rengiant šį įstatymo projektą, užsiminta ir aiškinamajame rašte. Bet kodėl nebuvo tie penki regioniniai padaliniai įtvirtinti Sveikatos priežiūros įstatymo projekte, taip išsklandant abejones dėl regionų?

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš mačiau šiandien tą Panevėžio greitosios pagalbos darbuotojų raštą. Tikrai kalbėsime dėl įsigaliojimo datų. Bus daromi klausymai, visi bus pakviesti, kalbėsime. Aiškinamajame rašte yra parašyta, kad bus penkios dispečerinės. Tikrai pažadu kaip komiteto pirmininkas, kartu su visu komitetu neleisime, kad būtų mažiau, nes yra siūlymas, kad būtų net dešimt dispečerinių, bet diskutuosime. Tikrai bus ne mažiau kaip penkios dispečerinės.

Ko daugiau jūs dar klausėte? Ai, tiesa, o problemų... (*Balsas salėje*) Pagalvosime apie tai. Bet kalbant apie Panevėžį, apskritai apie sistemą, kuria dabar naudojasi, tai irgi yra viena iš priežasčių, dėl ko reikia optimizuoti tinklą ir padaryti vieną tarnybą, nes iš esmės apie 80 % dispečerinių naudojasi privačiu ryšiu, o tik 15–20 % naudojasi VRM ryšiu. Jos tarpusavyje negali keistis informacija. Būtent panevėžiečiai naudojasi VRM ryšiu. Mes turėsime išsiaiškinti, kokį ryšį vis dėlto reikia rinktis ir ar reikia rinktis brangesnį, už kurį reikia daug mokėti, ar tą ryšį, prie kurio kūrimo tikriausiai prisidėjo ir kolega A. Stončaitis, dabar linguoja galvą, ir jis nemokamas. Čia irgi yra labai daug problemų, į kurias mes turėsime atsakyti.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar nuomonės už, prieš. Už kalba A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Kolegos, iš tikrųjų manau, kad klausimų kils pačių įvairiausių, kaip čia ir buvo minėta, tiek dėl įsigaliojimo datos, tiek dėl tam tikrų garantijų darbuotojams ir panašiai. Bet pats įstatymas, manau, tikrai labai reikalingas, nes dalies gyventojų greitoji medicinos pagalba nepasiekia laiku, brigadų išdėstymas nėra šiuo metu efektyvus. Profesinės sąjungos ne kartą yra įvardinusios ir sakiusios, kad labai skiriasi aprūpinimas įranga, aprūpinimas automobiliais, mokymai, garantijos darbuotojams. Galų gale susiduriama su tokiomis situacijomis, kai dabar toms įstaigoms esant prie kitų įstaigų, pavyzdžiui, prie pirminės sveikatos priežiūros įstaigos, dalis pinigų, kurie atkeliauja į greitąją pagalbą, savotiškai nudrenuojami, pasiimami kitų, ir jie tuos pinigus panaudoja tiesiog kitoms reikmėms, o greitosios pagalbos darbuotojai lieka su nedideliu atlyginimu.

Tikrai sistema, deja, yra labai fragmentiška, tokia išbarstyta. Lietuva jau yra pajudėjusi šia kryptimi centralizuodama dispečerines, kurių anksčiau buvo ženkliai daugiau, ne penkios, kaip yra dabar, ir tikrai tai sukūrė tam tikrų pridėtinų verčių.

Kviečiu pritarti ir šitam projektui. Jis, manau, tikrai leis užtikrinti paslaugų teikimą laiku kiekvienam pacientui Lietuvoje, kad ir kur jis gyventų. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Prieš kalba R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas kolega. Aš ne tiek prieš, bet tos pastabos, ką ir gerbiamas komiteto pirmininkas Antanas pasakė. Iš tikrųjų, gerbiamas Antanai, kai mes kovojome su A. Veryga, kai bandė ligoninių pertvarką, kreipėmės kartu mudu į Konstitucinį Teismą, sakydami, kad įstatyme turi būti numatytos sąlygos. Deja, 19¹ straipsnyje tos sąlygos nėra išvardintos.

Kai aš iš jūsų išgirdau geranoriškai, kad darysime klausymus, matyt, mes juos papildysime. Kaina vienasmeniškai negali būti, nes prieštarauja Konkurencijos įstatymui, kad vienašališkai nustato ministras. Mes turime analogišką situaciją – notarų įkainiai, advokatų įkainiai ir antstolių įkainiai, kai teisingumo ministras atskirai nustato su institucijomis. Aš tikrai į tai norėčiau atkreipti dėmesį.

Pozityvas tikrai yra gana didelis, o kur įkurti, gerbiamas pirmininke, na, nereikėtų apsiriboti, kaip jūs sakėte, Kaune ar Vilniuje. Iš tikrųjų yra labai gera vieta, labai daug ploto ir labai geros patalpos yra Panevėžio rajone, Katinų kaime. Ten norėjo įkurti urėdiją. Jūs galėtumėte pratęsti tokią idėją ir tenai Katinų kaime įkurti. Aišku, aš juokauju, nes tas bandymas tokių velnių kilnojimo ir kėlimo kartais atneša iš tikrųjų absurdiškų dalykų. Nepaisant to, sakau, kad projektas geras. Aš tikiuosi, kad per klausymus mes juos ištaisysime.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Gerbiami kolegos, balsuosime jau visai netrukus.

18.01 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 67 straipsnio, trisdešimt antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Statuto papildymo 202¹ straipsniu“ projektas Nr. XIVP-1412 (pateikimas)

Dar noriu paprašyti truputį dėmesio. Dar mes turime neapsvarstytus tris rezervinius klausimus, tai vieną iš jų teikiu dabar. Rezervinis 2 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 67 straipsnio, trisdešimt antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Statuto papildymo 202¹ straipsniu“ projektas Nr. XIVP-1412. S. Šedbaras. Prašom, kolega.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, labai paprastas Statuto pakeitimas. Mes pratęstoje sesijoje priėmėme Teismų įstatymo pataisą, susijusią su migrantų antplūdžiu ir padidėjusiu teismų krūviu, kad teismai, esant reikalui, pavyzdžiui, iš Aukščiausiojo Teismo galėtų pasiųsti teisėjų pagelbėti Vyriausiajam administraciniam, iš Apeliacinio ir taip toliau. Tuoj pat mums ateis tokių pasiūlymų ir mes siūlome, kad tokiu atveju, kai teisėjas jau yra paskirtas, dirba ar Apeliaciniame, ar Aukščiausiajame Teisme, kad jo laikino perkėlimo procedūros būtų paprastesnės, nereikėtų slapto balsavimo, jie trumpai prisistatytų, patvirtintų, kad savanoriškai pereina, nes jie jau yra teisėjai. Štai tokia yra Statuto pataisa, ji numato tam tikras išimtis.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų paklausti niekas nenori. Turbūt ir dėl motyvų už, prieš nebus. Balsuosime jau netrukus.

18.03 val.

Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 2, 4, 6, 7, 8, 9 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1225 (pateikimas)

Rezervinis 4 klausimas – Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 2, 4, 6, 7, 8, 9 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1225. A. Vyšniauskas. Prašom į tribūną. Pateikimas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū. Kolegos, čia yra labai techninis įstatymo projektas, kylančias iš Europos reikalų komiteto labiau veiklos. Yra viena 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva ir ta direktyva nėra perkelta į Lietuvos teisinę bazę, todėl Lietuvai gresia pažeidimo procedūra. O tas dalykas yra susijęs tiesiog su asmenų, kurie pateikia skundus dėl diskriminacijos, negalėjimo, draudimo juos diskriminuoti dėl to, kad jie pateikė skundą dėl

diskriminacijos. Kitaip tariant, kad lygių galimybių kontrolierius galėtų tuos tyrimus atlikti daug sklandžiau ir paprasčiau. Trumpai tiek.

PIRMININKAS. Ačiū. Yra norinčių jūsų paklausti. Klausia A. Kubilienė. Ruošiasi A. Gedvilas.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kolegos, truputį paprašysiu tylos! Nesiplėsiu labai plačiai, nes šiandien čia jau apie tai buvo daug kalbėta. Mano klausimas labai konkretus. Ar nemanote, kad tokiomis iniciatyvomis jūs didinate konfliktinių situacijų tikimybę, kai vieni piliečiai dėl savo sąžinės ir įsitikinimų valstybės prievartos būdu bus verčiami elgtis prieš savo sąžinę dėl kitų piliečių? Ačiū.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ne, nemanau. Aš manau, kad jūs galbūt priešindami tuos piliečius ir keldami tokius keistus klausimus dėl visiškai techninio įstatymo projekto tuos konfliktus ir skatinate. Nemanau, kad mes ką nors skatiname.

PIRMININKAS. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (DPF). Labai ačiū. Aš norėčiau vis dėlto pasiteirauti, be to, kad reikia perkelti į Lietuvos teisinę bazę šitą įstatymą, sakykite, kokios yra konkrečios praktinės situacijos, kada yra patiriama tokia diskriminacija, tai yra pagal lytį, seksualinę orientaciją, rasę, su kuriomis susiduria diskriminuojami asmenys. Ar galėtumėte tokias įvardinti?

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Žiūrėkite, šito įstatymo esmė yra labai paprasta, to pakeitimo. Šiaip daugelis dalykų jau yra perkelta, bet tam tikros nuostatos nebuvo perkeltos. Paprastai tariant, čia yra panašu į tai, kaip yra su pranešėjų apsauga. Tarkime, jūs pateikėte kažkokią informaciją ir dėl tos informacijos pateikimo jūsų darbdavys negali nei persekioti, nei atleisti iš darbo ir panašiai tuo pagrindu. Tačiau diskriminacijos atveju, kai jūs pateikėte kažkokį skundą lygių galimybių kontrolieriui, nėra užkardyta galimybė, kad, pavyzdžiui, jus atleistų. Jūs pateikėte skundą ir jus atleidžia dėl to skundo pateikimo. Tokios situacijos nėra užkardytos ir šito pakeitimo esmė yra būtent tokia. Todėl mums gresia pažeidimo procedūra, kuri gali turėti visokių finansinių pasekmių. Tiesiog kadangi Europos reikalų komitetas turi prievolę žiūrėti tuos reglamentus, dėl kurių gresia tokios procedūros, tai ir kilo. Šito projekto iniciatorė yra ERK'o pirminkė R. Morkūnaitė-Mikulėnienė, ji dėl akivaizdžių priežasčių negali čia stovėti.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų dar nori paklausti P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (LRF). Aš norėjau paklausti, kuo čia dėtas Kaimo reikalų komitetas, kuriame jūs esate faktiškas lyderis. Klausykite, gal dar esate ir Europos reikalų komiteto lyderis, lygios galimybės. Tai dabar pasirodo taip, jeigu pasirodys, kad kažkoks vyras pradėjo priekabauti prie vyro įmonėje ar kur ir tą vyrą norės atleisti, jis paduos lygių galimybių kontrolieriui dėl priekabavimo. Dabar labai madinga – vyras, vyrai, vyrams, vyrai, vyrus mylėti. (*Juokas salėje*) Tai gal tada, klausykite, jo nebus galima atleisti? O jeigu ypač profesionalus homoseksualas kabinės, tai čia iš viso nebus liečiamas. (*Triukšmas salėje*)

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas Petrai, aš su jumis nenorėčiau diskutuoti apie ano galo reikalus. Tai tiek.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū, jūs atsakėte į visus klausimus. Pasisakančių už ir prieš nėra.

18.08 val.

Seimo savaitės (2022-03-21 – 2022-03-25) – 2022 m. kovo 22 d. (antradienio) ir 24 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Dar noriu pakviesti į tribūną pirmąjį Seimo vicepirmininką J. Razmą. Rezervinis 9 klausimas – savaitės, prasidedančios kovo 21 diena, Seimo posėdžių darbotvarkės tvirtinimas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kitą savaitę pradėsime Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro A. Ražausko pagerbimu jo 70-ųjų gimimo metinių proga. Toliau dirbsime gilindamiesi į tokius galbūt mažiau aistrų keliančius projektus kaip Užimtumo įstatymo pataisos, pradedančios rimtą Užimtumo tarnybos reformą. Taip pat, tikiuosi, užbaigsime apsispręsti dėl Seimo sesijos darbų programos, kadangi, kaip žinote, šiandien padarėme pertrauką. Lygiai taip pat į darbotvarkę turime įrašyti ir Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo

projektą, nes vėl padarėme pertrauką. Kiti projektai – daugiausia pateikimai. Abiejų dienų darbotvarkės nėra perpildytos, todėl jeigu iškiltų būtinybė dar kažką įrašyti, tai manau, kad yra erdvės tai padaryti. Tikiuosi, kad kita savaitė bus tokia ramesnė, be mūsų keliamų politinių aistrų, nes projektai daugiausia tokie, kuriems, man atrodo, mes galėsime gana vieningai pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti V. Bakas. Prašom.

V. BAKAS (DFVL). Ačiū. Gerbiamas kolega, aš norėčiau paprašyti įtraukti į darbotvarkę šiandien ne iki galo atliktą darbą, tai yra rezoliuciją dėl energetinių išteklių embargo iš šalių, vykdančių karinę agresiją prieš Ukrainą, ir ekonominių pasekmių šalies gyventojams ir verslui kompensavimo. Labai daug Seimo narių ją pasirašė, tai tiesiog atkreipiu dėmesį, jeigu būtų įmanoma, juo labiau darbotvarkę neapkrauta, įtraukti šį klausimą į antradienio darbotvarkę.

J. RAZMA (TS-LKDF). Turbūt sudėtinga būtų atsisakyti įtraukti projektą, kuris paliečia jautrius Ukrainos reikalus, bet kuriuo atveju. Gaila, kad mes nesugebame visų iniciatyvų sudėti kartu, nes tai bus jau ketvirta rezoliucija. Turbūt sunkiai rasime kitą Europos šalies parlamentą, kur būtų tiek rezoliucijų artimomis temomis. Tai suprantama, tik aš siūlyčiau iniciatoriams prieiti prie premjerės, nes tokie dalykai kaip embargas turi praktinį pobūdį, ir tiesiog pasižiūrėti, ar viskas Vyriausybei atrodo tinkamai parašyta. Čia toks papildomas patarimas. Nedrįsčiau neįrašyti tokio projekto. Be abejo, turbūt antradienį jis galėtų būti pirmoje pozicijoje po minėjimo.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Jūs atsakėte į klausimus. Dėl vedimo tvarkos A. Kubilienė norėtų? Ne. Tai gal galime bendru sutarimu pritarti kitos savaitės darbotvarkei? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

Prašom. A. Kubilienė dėl vedimo tvarkos.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš buvau užsirašiusi kalbėti dėl praeito klausimo, tiesiog gal nepastebėjote, nebespėjome. Bet aš noriu pasakyti vis tiek, kad tokių pasisakymų, tokių pristatymų kaip praeitas klausimas neturėtų būti. Kolega, iš tikrųjų baigiate pagarsėti kaip manipulatorius ir netiesos sakytojas.

Tikrai kviečiu Seimo narius atkreipti dėmesį į šį įstatymo projektą. Įstatymo projektas iš tikrųjų yra apie tai, kad jeigu jūs kepsite tortą, kas jau yra pagarsėję užsienyje, ir atsisakysite užrašyti vienokią ar kitokią frazę, kuri nėra jūsų vertybinis pagrindas, tai jūs turėsite teisinių pasekmių. Kviečiu tikrai išigilinti į šį projektą. O tokių pristatymų ir taip manipuliuoti, kad čia yra tik techniniai dalykai, nereikėtų.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamoji kolege, aš turiu atsiprašyti už tai, kad nepastebėjau jūsų noro pasisakyti. Dar kartą atsiprašau.

18.12 val.

Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 2, 16, 17, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1293(2), Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1294(2) (svarstymo tęsinys)

Gerbiami kolegos, balsavimo procedūra, paskutinė šiandien. Tai darbotvarkės 2-4.1 ir 2-4.2 klausimai – Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 2, 16, 17, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1293(2), taip pat lydimasis Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1294(2). Prašom balsuoti. Svarstymo stadija.

Balsavo 99: už – 99. Ačiū.

18.13 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 12, 13 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-785(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 12, 13 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-785(2). Svarstymas.

Užsiregistravo 98, balsavo 98: už – 96, prieš nėra, susilaikė 2. Po svarstymo pritarta. Ačiū.

18.14 val.

Asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatymo Nr. XIII-2077 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1282(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatymo Nr. XIII-2077 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1282(2). Prašau balsuoti. Skubos tvarka čia taikoma.

Užsiregistravo 99, balsavo 99: už – 98, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta.

18.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos“ projektas Nr. XIVP-1381 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos“ projektas Nr. XIVP-1381. Pateikimas.

Užsiregistravo 100, balsavo 100: už – 97, susilaikė 3. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti kovo 24 dieną. Galime bendru sutarimu? Ačiū.

18.16 val.

Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo Nr. VIII-157 4, 13, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1371 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo Nr. VIII-157 4, 13, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1371. Pateikimas.

Užsiregistravo 99, balsavo 97: už – 95, susilaikė 2. Po pateikimo pritarta.

Siūlomas komitetas – Sveikatos reikalų komitetas. Siūloma svarstyti balandžio 19 dieną. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

18.17 val.

Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 2, 11, 11¹, 13, 25, 27, 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1329 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 2, 11, 11¹, 13, 25, 27, 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1329. Pateikimas. (*Balsai salėje*) Galima bendru sutarimu? Ačiū, po pateikimo pritarta bendru sutarimu.

Siūlomi komitetai: pagrindinis Aplinkos apsaugos komitetas ir papildomas Sveikatos reikalų komitetas. Galima bendru sutarimu? Pritarta, ačiū. Svarstymo data gegužės 26 diena.

18.17 val.

Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-169 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-169. Pateikimas. Bendru sutarimu pritarta.

Pagrindinis komitetas – Aplinkos apsaugos komitetas. (*Balsai salėje*) Prašote balsuoti? Gerai. Balsuojame.

Užsiregistravo 97, balsavo 97: už – 73, prieš – 1, susilaikė 23. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas. Svarstyti siūloma gegužės 26 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu dėl komiteto ir datos? Ačiū.

18.19 val.

Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1375 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1375. Pateikimas. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Siūloni komitetai. Pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 26 dieną. Ačiū, pritarta.

18.19 val.

Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1159 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1159. E. Gentvilas. Balsuojame.

Užsiregistravo 96, balsavo 92: už – 17, prieš – 35, susilaikė 40. Po pateikimo nepritarta.

Alternatyvus balsavimas. Kas manote, kad reikia tobulinti, balsuojate už, kas manote, kad reikia atmesti, balsuojate prieš.

Užsiregistravo 93, balsavo 91: už – 44, prieš – 47. Atmesta.

Replika po balsavimo – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Replika po balsavimo. Aš sakyčiau, šitą projektą ištiko totali sėkmė. Tikėjau 15 balsų, bet, pasirodo, yra net 17, kuriems rūpi žemės savininkų teisės.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūs visada su humoru. Tvarka.

18.21 val.

Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 14 straipsnio papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-1267 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-13 klausimas – Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 14 straipsnio papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-1267. Čia J. Urbanavičiaus projektas.

Užsiregistravo 97, balsavo 97: už – 50, prieš – 9, susilaikė 38. Po pateikimo pritarta. Siūloni komitetai. Pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 19 dieną. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Darbotvarkės 2-14 klausimas – Baudžiamojo kodekso papildymo 170³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1373.

Dėl vedimo tvarkos – R. Žemaitaitis. Prašau. Tuoju, minutėlę. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamasis. Dėl Medžioklės įstatymo, kur yra draudimas. Būtų gerai, nes vis dėlto tai yra teisė, tai yra draudimas, kaip papildomą Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Ir reiktų Vyriausybės išvados, nes tai yra ekonominiai, finansiniai skaičiai, tai yra ūkinė komercinė veikla, iki šiol nebuvo reguliuota, koks bus poveikis. Jis turi būti. Kaip dėl automobilių civilinio draudimo taikėme, lygiai taip pat ir čia.

PIRMININKAS. Galime pritarti bendru sutarimu tiems pasiūlymams? Dėl papildomo komiteto ir Vyriausybės išvados. (Balsai salėje) Ačiū, pritarta.

18.22 val.

Baudžiamojo kodekso papildymo 170³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1373 (pateikimo tęsinys)

Taigi dar kartą Baudžiamojo kodekso... jau perskaičiau. Gal galime bendru sutarimu? (Balsai salėje) Ne. Gerai, balsuojame. J. Razmos pateikimas.

Užsiregistravo 96, balsavo 92: už – 54, prieš – 9, susilaikė 29. Po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinis komitetas siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti balandžio 28 dieną. Bendru sutarimu? Ačiū.

18.24 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1394, Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1395 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-16.1 ir lydimasis 2-16.2 klausimai – Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1394 ir Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Prašom balsuoti. (Balsai salėje) Jau paleista.

Užsiregistravo 97, balsavo 96: už – 89, susilaikė 7. Po pateikimo pritarta. Siūloni komitetai. Pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas dėl abiejų įstatymų projektų. Siūloma svarstyti balandžio 12 dieną. Ačiū, pritarta.

18.25 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-634(2) (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-17 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-634(2).

Užsiregistravo 96, balsavo 96: už – 41, prieš – 17, susilaikė 38. Po pateikimo nepritarta. Alternatyvus balsavimas. Kas mano, kad reikia taisyti, balsuoja už, kas mano kitaip, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 93, balsavo 92. Už tai, kad tobulintume, 53, prieš – 39. Vadinas, nuspręsta tobulinti. Dėl balsavimo motyvų R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas mano kolega A. Matulas teisingai pasakė – geras projektas, bet ne laiku, tik rudenį, nes jiems reikės padaryti *copy paste*, užregistruoti, kad būtų jų vardu. Aš suprantu, kad jūs neturite... Kolegos konservatoriai, kadangi jūs nebuvote per popietinę darbotvarkę, čia nesėdėjote, matyt, kavą gurkšnojote arba kaip Lazdynų ligoninės skyriuje ką nors rimtesnio prie kavos vartojote, A. Matulas pasakė, kad projektas yra geras ir jis jį palaiko. Dabar aš įsivaizduoju, rugsėjo mėnesį mes jo ir sulauksime. Bet įdomiausia yra tai, kad jūs, konservatoriai, kaip ir Kelmėje konservatorius Sveikatos komiteto pirmininkas S. Lekšas viską padarė, kad Tytuvėnų slaugos skyrius būtų uždarytas, šiaudien elgiatės lygiai taip pat, lygiai tokiu pačiu principu. O prieinamumas yra labai svarbus. Aš rudenį laikiu, Antanai, sakei, registruosi arba registruos A. Dulkys, kuris nors.

PIRMININKAS. Na, yra galimybė tobulinti. Aš manau, kad tai ir padarysite kartu susėdę. A. Matulas, prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš paprastai neatsakinėju, bet paminėjote mano pavardę. Aš sakiau, idėja gera, bet realizavimas blogas. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir Sveikatos apsaugos ministerija vykdo konsultacijas ir rudenį ateis su įstatymų projektais, kuriais integruosime socialines ir slaugos paslaugas. Jūsų pasiūlymas geras, bet ar 120 dienų, ar 240 dienų nieko nesprenčia – vis tiek žmogui lieka laiko, už kurį neaišku kas finansuos ir kaip... Šitos paslaugos ir apmokėjimas bus integruota, sutvarkyta. Už idėją, kuri ne pirma iš jūsų lūpų, ačiū.

PIRMININKAS. Ir premjerė I. Šimonytė. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš tokį retorinį klausimą kolegai turiu. Ar jūs galvojate, kad čia tikrai labai didelio išsilavinimo...

PIRMININKAS. Negirdėti, premjere.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ar jūs galvojate, kad čia labai didelio išsilavinimo reikia, kad viena skaičių į kitą skaičių lyginamajame variante pakeistumėte? (*Balsai salėje*) Tikrai. (*Balsai salėje: „Teisingai.“*)

PIRMININKAS. Gerai, žygiuojame toliau.

18.28 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 26, 26¹, 26², 39 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 34¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIV-P-1298 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-18 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 34¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIV-P-1298. R. Šalaševičiūtė. Bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Balsuoti nori kolegos. Balsuojame.

Užsiregistravo 93, balsavo 91 Seimo narys: už – 85, susilaikė 6. Pritarta po pateikimo.

Siūloni komitetai. Pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 17 dieną. Pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

18.30 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1396, Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 papildymo 19¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1397 (pateikimo tęsinys)

Įstatymų paketas. 2-19.1 ir 2-19.2 klausimai – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1396 ir lydimasis Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 papildymo 19¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1397. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 12 dieną. Pritariame. Ačiū.

18.31 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 67 straipsnio, trisdešimt antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Statuto papildymo 202¹ straipsniu“ projektas Nr. XIVP-1412 (pateikimo tęsinys)

Liko rezerviniai klausimai. Rezervinis 2 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 67 straipsnio, trisdešimt antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Statuto papildymo 202¹ straipsniu“ projektas Nr. XIVP-1412. Bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomo nėra siūloma. Siūloma svarstyti kovo 31 dieną. Ačiū. Pritarta.

18.31 val.

Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 2, 4, 6, 7, 8, 9 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1225 (pateikimo tęsinys)

Ir paskutinis yra rezervinis 4 klausimas – Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 2, 4, 6, 7, 8, 9 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1225. Balsuojame, bus ir kaip užsiregistruojamas.

Užsiregistravo 82, balsavo 82 Seimo nariai: už – 59, prieš – 7, susilaikė 16. Pritarta po pateikimo.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Žmogaus teisių komitetas. Siūloma svarstyti balandžio 26 dieną.

Dėl vedimo tvarkos ar replika po balsavimo – A. Matulas. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš noriu padėkoti ir pasakyti, kad, pirmininke, aš nugirdau, kad pagrindinis komitetas dėl greitosios tinklo optimizavimo, jūs pasakėte, Socialinių reikalų ir darbo komitetas.

PIRMININKAS. Atsiprašau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Pasakykite – Sveikatos reikalų komitetas. Ir jeigu galima dar dėl kolegės R. Šalaševičiūtės pateikto įstatymo projekto, dabar nematau numerio, būtų gerai, kad papildomas būtų Teisės ir teisėtvarkos komitetas, nes ten yra teisiniai dalykai. Būtų gerai ir jų konsultacija.

PIRMININKAS. Kolegos, galime pritarti bendru sutarimu tiems pataisymams ir mano klaidos ištaisymui? (Balsai salėje) Ačiū.

2022 m. kovo 17 d. posėdis baigtas. (Gongas) (Balsai salėje) Ką tik registruojamės balsuodami. Gražaus vakaro ir gero savaitgalio. Ačiū visiems.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 146 STENOGRAMA

2022 m. kovo 22 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos. Pradedame kovo 22 dienos rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 103 Seimo nariai.

10.01 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiami kolegos, kovo 19 dieną mirė buvęs Seimo narys P. Jakučionis. Jis buvo aktyvus šeštojo, aštuntojo ir devintojo Seimo narys, daugiausia rūpinosi kultūros, ypač jos paveldo, išsaugojimu, švietimo ir mokslo sritimis. Pats aktyviai rašė mokslinius, publicistinius straipsnius ir knygas. Ypač vertingos jo istorinės išvalgos apie geopolitinę situaciją. Jam buvo ypač svarbu puoselėti lietuvių, patriotiškumą ir pilietiškumą. Prašau pagerbti P. Jakučionio atminimą tylos minute.

Tylos minutė

Dėkoju.

10.02 val.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Algirdo Ražausko 70-ųjų gimimo metinių paminėjimas

Gerbiami kolegos, šios dienos mūsų posėdį pradėsime Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro A. Ražausko 70-ųjų gimimo metinių paminėjimu. Kviečiu tylos minute pagerbti signataro atminimą.

Tylos minutė

Dėkoju. Kviečiu į tribūną Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarą, buvusį Seimo Pirminką gerbiamą Č. Jursėną pasidalinti mintimis apie Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarą A. Ražauską.

Č. JURŠĖNAS. Gerbiamoji Seimo Pirmininke, mieli kolegos signatarai ir Seimo nariai, brangūs A. Ražausko vaikai ir anūkai.

Tą istorinį 1990-ųjų Kovo 11-osios vakarą pakruojietis A. Ražauskas buvo tarp tų, kurie balsavo už „Aktą dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo“. Vėliau įsitvirtino terminas „atkūrimo“. Balsavusiųjų už buvo 124. Šiandien signataras yra ir kitame, liūdnajame, sąraše. Jau 40 mūsų bendražygių paliko šią ašarų pakalnę ir persikėlė į kitoki, manykime, geresnį pasaulį. Todėl šiandien ypač svarbu prisiminti juos, pagerbti, įsigilinti į tai, kaip jie atėjo į Kovo 11-ąją, kaip gyveno ir veikė jau nepriklausomoje Lietuvoje.

A. Ražauskas gimė ir augo Tauragės rajone. Būdamas dešimties metų neteko tėvo. Mama liko su penkiais vaikais, vienas už kitą mažesniais. Algiukas tapo mamos užvadėliu, kartu su seneliu arė žemę, šienavo pievą, padėjo mamai. Tokia nelengva vaikystė užgrūdino Algirdą. Mamos ir se-

nelio atida ir meilė krito į širdį bręstančiam jaunuoliui. Pasakojama, kad, eidamas namo ar iš namų ir pamatęs su sunkiu nešuliu pažįstamą ar nepažįstamą močiutę, jis prieidavo padėti senam žmogui. Ne veltui, pridursiu, po daugelio metų Algirdas buvo pripažintas Garbės samariečiu.

Gerbiemieji, iš anų laikų, iš 7-ojo dešimtmečio, yra likęs dokumentas (dabar Adakavo muziejaus eksponatas) – moksleivio Algirdo sąsiuvinis su patriotiniais eilėraščiais, surašytais dailia rašysena, kuri jam, beje, vėliau praverė atsidūrus privalomoje karinėje tarnyboje. O tarybinėje armijoje Algirdas atsidūrė, kai jį išgrūdo iš Žemės ūkio akademijos IV kurso už patriotines dainas, kurios skambėdavo studentų susibūrimuose ir kurias išgirdo nedori žmonės. Po tarnybos Algirdui teko visam likusiam gyvenimui nesaldi žemdirbio dalia. Iš Tauragės persikraustė į Pakruojo rajoną, neakivaizdžiai baigė Žemės ūkio akademiją, tapo rajoninio lygio agrarininku, kuris norėjo ir siekė savarankiškos veiklos.

Gerbiemieji, pasiekus ir Lietuvai, ir Algirdui lemtingą XX amžiaus 9-ąjį dešimtmetį norisi kai ką apibendrinti. Aš drįsčiau jaunąjį Pakruojo agrarininką pavadinti žemininku. Tai, žinoma, nereiškia, kad aš Algirdą pastatau ant Lietuvos poetų žemininkų grupės pjedestalo. Tiesiog noriu priminti, kad žemininkai savo tuometinę būtį, tremtį priėmė kaip egzistencinį išbandymą. A. Ražauskas turėjo savąjį egzistencinį išbandymą. Ar įmanoma prastoje, tiesiog bjaurioje tarybinėje sistemoje padaryti kažką gera savo krašto žmonėms, tėvynei. Tų dienų išbandymą, iššūkį priėmė 33 metų Algirdas. Radęs apleistą Žvirblonių ūkį su „beždžionių“ žeme, su nesutvarkyta gyvenvieta, su žmonėmis, linkstančiais geriau išgerti, o ne kasdien sunkiai dirbti. Anuomet kaimiečiai šnekėjo, kad Žvirbloniams reikia šlubo vokiečio. Neprireikė. Mat jaunojo pirmininko užsidegimas, darbštumas, sąžiningumas ir padorumas per keletą metų sukūrė vos ne stebuklą. „Beždžionių“ žemės tapo derlingomis dirvomis, vėliau pavadintomis Ražausko laukais. Ūkis gavo vis didesnę pelną, kaimiečiams byrėjo vis daugiau pinigėlių, o Žvirbloniai pasipuošė naujais namais, gėlynais, net tapo pavyzdgingiausiai tvarkomų Lietuvos gyvenviečių konkurso nugalėtojais. Pats A. Ražauskas tapo žinomas (ir giriamas) rajone, visoje Lietuvoje.

O tuo tarpu įsibėgėjo perestroika, susikūrė Persitvarkymo Sąjūdis, dar valdančioji LKP ruošė savo XX suvažiavimui, kuris atskirs savarankiškąją LKP nuo Maskvos monolito. Turintis gerą vardą, galintis įtaigiai pakalbėti, A. Ražauskas tiko ir Pakruojo sąjūdininkams, ir žemdirbių Sąjūdžiui, ir LKP, kurios istoriniame XX suvažiavime jis išrenkamas Centro komiteto nariu. Tuo pat metu vyko ir rinkimų kampanija į LTSR XII šaukimo Aukščiausiąją Tarybą. Žvirbloniškiai, suprantama, nedvejodami kandidatu iškėlė jį gerbiamą ir mylimą pirmininką. Bet atsirado kontrkandidatų, ir neprastų: LKP RK pirmasis sekretorius ir LKP CK narys plius kaunietis mokslininkas Žemės ūkio akademijos dėstytojas. Racionaliai galvojant, buvo sunku susigaudyti, kodėl sąjūdietis keliamas prieš kitą sąjūdietį, kodėl vienas LKP CK narys eina prieš kitą CK narį. Čia, gerbiemieji, kaip tik svarbu pažymėti, kad kolūkio pirmininkas, rimtas agrarininkas daug ko siekė savo galva, nesutikdavo su viršininkais, leisdavo sau ginčytis tiek su dabartiniu, tiek su ankstesniu rajkomo pirmuoju sekretoriumi.

Kitaip tariant, Algirdas buvo savas ir vieniems, ir kitiems, bet buvo visgi kitoks, su kita nuomone, su viešai reiškiamą kritika tiek vienai, tiek kitai pusei. Bet 1990-ųjų vasario–kovo rinkimai Žvirblonių ir viso Pakruojo rajono žmonių dėka sudėjo taškus ant i – į Vilnių deleguotas A. Ražauskas. Naujasis LTSR, kitą dieną Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos deputatas, visada buvo reikiamu laiku reikiamoje vietoje. Ir balsuojant Kovo 11-ąją, ir priešinant Maskvos ekonominei blokadai (pirmininkui papildomai reikėjo galvoti ir apie savo ūkį), ir atremiant sausio 13-osios agresiją (tada Algirdas dar su keliais kaimo vyrais atlėkė į Vilnių, o atslūgus įtampai iš vieno katilo kartu su kitu Algirdu barščius srėbė).

...Atitrūkęs nuo anų dienų pagalvoju, jei A. Ražauskas šiandien būtų gyvas, jis galvotų apie Ukrainą, sakytų karštas kalbas, ieškotų būdų, kaip padėti nuo Maskvos agresijos kenčiantiems jos žmonėms.

Bet, gerbiemieji, grįžkime į Aukščiausiosios Tarybos rūmus. Čia vyko valstybės kūrimas, buvo nustatomos santvarkų keitimo sąlygos ir taisyklės. Ir čia Algirdui išpuolė antrasis per vieną dešimtmetį egzistencinis išbandymas, bene tragiškiausias ir daugeliui žmonių. Reikėjo naikinti (ar reorganizuoti) kolūkius, reikėjo įgyvendinti restituciją – nuosavybės teisių atkūrimą žemės sa-

vininkams ar jų palikuonims. Nesvarbu, kad iki rinkimų šie klausimai nebuvo keliami, juo labiau radikaliai keliami. Svarbu, kieno rankose tada valdžia buvo. Agrarininkams, tarp jų ir A. Ražauskui, ir kairiesiems rūpėjo, kad reformos (paskui vadinamos pseudoreformomis) nevirstų vien turto gražinimo problema, kad būtų užtikrinamos žmonių – tūkstančių kaimiečių teisės oriai gyventi ir pervartų laiku. Charakteringa, kad A. Ražauskas apie šituos klausimus galvojo dar paskutiniaisiais tarybiniais metais. Tai skamba ir paskutiniajame jo kreipimesi į rinkėjus. Cituoju pagal Pakruojo laikraščio „Auksinė varpa“ 1990 m. vasario 22 d. numerį: „Kuriant naujus įstatymus, visur derama tyti svarbiausią tikslą – valstybė privalo tarnauti žmogui... Skubėjimas... neturi palikti vietos ir galimybių vieną socialinę neteisybę pakeisti kita.“

Ką išpranašavo Algirdas rinkimų išvakarėse, tas ir įvyko. Galima teptidėti, kad į vadinamosios reformos mėsmaį pakliuvo ir jisai pats. Tų laikų „trojkos“ tiek vietoje, tiek Vilniuje nepatvirtino jo laikinuoju vadovu. Nepatvirtino, nors deputato vadovaujamas ūkis, nepaisant Maskvos blokados, nepaisant stichinių nelaimių, išaugino rekordinį grūdų derlių Ražausko laukuose. Ir tik energingai protestuojant žmonėms, visų pirma žvirbloniškiams, pavyko apginti jų pirmininką.

Gerbiamieji, kai 1992 metų rudenį suerzinti, įpykę rinkėjai nususuko nuo dešiniųjų reformatorių, A. Ražauskui su kolegomis agrarininkais teko ypatingai sunkus uždavinys – Seimas turėjo patikslinti, pataisyti reformas – bent ten, kur tai dar buvo įmanoma. Pataisyti, sušvelninti nebuvo paprasta, bet kai ką pavyko padaryti. Tuo A. Ražauskas užsiėmė ir baigęs tarnybą nacionaliniame parlamente, atsidėdamas veiklai Pakruojo savivaldybėje ir ypač vadovaudamas Lietuvos žemės ūkio bendrovių asociacijai.

A. Ražausko atsidavimas žemės ūkiui, kaimui, žmonėms liko iki jo neilgo gyvenimo paskutinių dienų. Tuo jis mums ir brangus, ir visuomet prisimintinas, ir gerbtinas. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju signatarui Č. Juršėnui ir kviečiu signatarą E. Bičkauską įteikti sūnui Ramūnui ir dukrai Aušrinei Signatarų klubo dovaną.

Dėkoju Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarams, signataro A. Ražausko artimiesiems, visiems dalyvavusiems šiame minėjime ir skelbiu minėjimą baigtą.

10.16 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. kovo 22 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas

Gerbiamieji kolegos, grįžtame prie mūsų šios dienos darbotvarkės. Darbotvarkės 1-2 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Ar yra norinčių pasisakyti dėl darbotvarkės? Nematau. Ar galime jai pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkoju. Pritarta darbotvarkei bendru sutarimu.

10.17 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos narystės Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijoje“ projektas Nr. XIVP-1450 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos narystės Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijoje“ projektas Nr. XIVP-1450. Kviečiu pranešėją, Kultūros komiteto pirmininką gerbiamą V. Juozapaitį.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiama Seimo Pirmininke, garbusis Seime, Seimo Kultūros komiteto vardu kreipiuosi į jus, prašydamas išgirsti ir paremti šią labai svarbią rezoliuciją, tai yra mūsų politinę deklaraciją, kurią turėtų išgirsti ir Jungtinės Tautos, ir jų formatu veikianti UNESCO, tai yra Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacija. Turbūt niekam nereikia pasakoti ir aiškinti, kokią žalą agresorius daro šiandien Ukrainoje naikindamas civilius objektus ir kokią žalą daro kultūriniam paveldui.

Dabar aš jums tiesiog dar kartą perskaitysiu siūlomos rezoliucijos tekstą. Kiekvienas gavote vakar mano atsiųstą laišką, iš anksto labai dėkoju už jūsų parodytą dėmesį ir, bent jau balsuojant, už jūsų parodytą pilietinę drąsą ir valią. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, norėčiau paprašyti didesnio susikaupimo ir tylos Seimo salėje, ypač čia daug balsų girdžiu. Labai prašau šiek tiek daugiau rimties Seimo salėje. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gera, tiek to. Garbūs Seimo nariai, kalbame apie švietimą, mokslą ir kultūrą, taigi kiekvienas tai suprasite pagal savo požiūrį į šią organizaciją. Taigi Lietuvos Respublikos Seimo rezoliucija „Dėl Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos narystės Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijoje“.

„Lietuvos Respublikos Seimas, atsižvelgdamas į tai, kad Rusijos Federacijos karas prieš nepriklausomą Ukrainą yra šiurkštus tarptautinės teisės ir Jungtinių Tautų Chartijos principo pažeidimas, kuris kelia grėsmę Europos ir pasaulio saugumui bei stabilumui, prieštarauja Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos (toliau – UNESCO) misijai ir vertybėms bei kenkia tarptautinės bendruomenės pastangoms kurti taikos kultūrą;

primindamas, kad UNESCO tikslas yra prisidėti prie taikos ir saugumo, skatinant tautų bendradarbiavimą švietimo, mokslo ir kultūros srityse, siekiant gerbti teisingumą, teisinės valstybės principus, žmogaus teises ir pagrindines laisves, nepaisant skirtingos rasės, lyties, kalbos ar religijos, kaip tai patvirtinta Jungtinių Tautų Chartijoje;

pažymėdamas, kad kultūros paveldo, švietimo, mokslo ir kultūros institucijų naikinimas yra karo nusikaltimai, o Ukrainos kultūros vertybių naikinimas reiškia žalą visos žmonijos kultūros paveldui;

pritardamas 2022 m. kovo 15 d. UNESCO Vykdomosios tarybos 7-ojoje specialiojoje sesijoje priimtai rezoliucijai „Dabartinė padėtis Ukrainoje visais UNESCO mandato aspektais“;

pabrėždamas, kad Rusijos Federacijos ir jos bendrininkės Baltarusijos Respublikos kariniai veiksmai prieš Ukrainą daro neįmanomą šių šalių narystę Jungtinių Tautų Organizacijoje ir UNESCO,

ragina laikytis tvirtos, UNESCO vertybes atspindinčios pozicijos dėl padėties Ukrainoje ir neperžengiant savo įgaliojimų ribų imtis veiksmų prieš visus Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos vykdomus pažeidimus,

kviečia kovoti su Rusijos Federacijos skleidžiama dezinformacija ir skatinti laisvą, nepriklausomą ir nešališką žiniasklaidą kaip vieną iš svarbiausių demokratijos pagrindų,

ragina užtikrinti Ukrainos švietimo, mokslo sričių atstovų, menininkų, kultūros darbuotojų saugumą ir jų saviraiškos laisvę,

skatina vykdyti Ukrainos kultūros vertybėms bei švietimo ir mokslo infrastruktūrai padarytos žalos stebėseną ir remti Ukrainos švietimo, kultūros bei mokslo sektorių atgaivinimo procesus,

ragina sustabdyti Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos dalyvavimą UNESCO komitetuose, tarpvyriausybiniuose tarybose ir programose kultūros, švietimo, mokslo ir informacijos politikose.“

Taigi, toks yra siūlomas rezoliucijos tekstas. Jeigu turite klausimų ar komentarų, mielai išklausysiu. Visus kviečiu pritarti tiek po pateikimo, tiek svarstymo ir priėmimo stadijose.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiama pranešėjui. Jūsų norėtų paklausti A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Sveiki. Labai ačiū už galimybę galbūt ne tiek paklausti, kiek pasidžiaugti, nes tikrai kolega profesorius pateikė, man atrodo, nepaprastai svarbią rezoliuciją. Kai kalbame daugiau apie ekonominius dalykus, gal mes taip ir pasiduodame tokiai marksistinei logikai, kad ekonomika sprendžia viską. Man atrodo, žvelgiant į tai, kas vyksta Ukrainoje, į tai, kuriomis kultūrinėmis ir panašiai, jeigu galima kalbėti apie vertybes, vadovaujasi Rusijos armija, jai tikrai ne vieta UNESCO ir apskritai ne vieta padorioje kompanijoje.

Aš tikrai noriu tik labiau pritarti, mane irgi galbūt labiau paskatino klausti. Keista, kad mes priimame tikrai nepaprastai svarbią rezoliuciją, nors ir taip tas toks dėmesys lyg ir į savaime suprantamus dalykus. Aš tik norėjau dar kartą labiau padėkoti kolegai ir pasakyti, tikrai ačiū, labai svarbu.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju. Jeigu galima, aš sureaguosiu. Dėkoju už palaikymą, savaime suprantamą kiekvieno mąstančio ir sąžiningo žmogaus, juolab politiko. Paradoksas dar yra tas, kad šią vasarą yra numatyta UNESCO sesija ne kur nors kitur, o Kazanėje, o tai yra vienas iš Rusijos Federacijos subjektų. Ten turi būti sprendžiamas Kauno modernizmo architektūros klausimas, priimant arba teikiant UNESCO apsaugą. Taigi tai yra turbūt aukščiausia cinizmo forma, kuomet agresorius, kuris tikraja, tiesiogine to žodžio prasme naikina kultūros paveldą, naiki-

nas žmones, naikina kultūros objektus ir visus mokslo pasiekimus, savo irštvoje dar organizuoja tokio lygio konferenciją. Tikiuosi, kad šis mūsų kreipimasis iš tikrųjų ir padės apsispręsti, nors mūsų ministerija apsisprendusi bet kuriuo atveju ten nedalyvauti, jeigu tai įvyks. Bet mes turime kalbėti apie tokį labai sisteminių požiūrį, raginti ir skatinti visą pasaulį, bent jau Jungtinių Tautų Organizacijoje esančias tautas ir šių tautų parlamentus, esančius ir UNESCO organizacijoje, vis dėlto labai valingai, atsakingai pašalinti arba neleisti bent jau organizuoti tokių dalykų ir kaip nors dalyvauti tuose procesuose, nuo kurių priklauso vienas ar kitas sprendimas.

Yra problema ta, kad Jungtinių Tautų organizuotos UNESCO draugijos ar organizacijos viena iš steigėjų buvo būtent Rusija, todėl techniškai pašalinti be jos pačios sutikimo nėra jokių galimybių. Taigi, yra galimybė arba organizuoti kažkokią alternatyvią organizaciją, nes toliau būti tokioje organizacijoje, kuriai vadovauja vienaip ar kitaip Rusija su jai talkinančia Baltarusija, tai yra dvi teroristinės valstybės, tiesiog nėra prasmės turbūt ir mes turime labai aiškiai ir vienareikšmiškai pasakyti visam pasauliui ir pirmiausia sau patiems, be jokios abejonės.

PIRMININKĖ. Klausia Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Irgi norėčiau pritarti ir padėkoti iniciatoriui už šią tikrai puikią deklaraciją, bet kaip buvęs diplomatas būtent ir norėčiau paklausti apie tą galimybę tikslą įgyvendinti. Kad ir steigė Rusija Jungtines Tautas, bet pažeidė visus įmanomus ten įrašytus principus. Kaip mes matome ir Europos Tarybos, ir kitus precedencius, iškrapštyti vis dėlto įmanoma. Koks yra būdas pasiekti tą tikslą? Tikrai pritariant visapusiškai tą tikslą įtvirtinti šiandien Seime, jau žiūrint tą kitą – įgyvendinimo – žingsnį?

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Įgyvendinimo klausimu mes turbūt kreipsimės į užsienio reikalų ekspertus ir į diplomatus, kurie žino tas galimybes ir turi tam tikrus įrankius. Bet tai pirmiausia yra žinutė tiems, kurie šiandien yra organizacijos vadovybėje, kad pirmiausia jie turėtų susimąstyti ir šioje karo, neįtikėtino, ciniško karo, akivaizdoje apsispręsti ir būti tiesos, taikos, meno, kultūros ir švietimo pusėje. Nes buvimas totalitarizmo ir visai, nežinau, kaip pavadinti tą valstybę, pusėje, turiu omenyje Rusijos Federaciją, šiandien yra lygiai toks pat nusikaltimas kaip ir jų pačių. Taigi turi būti absoliučiai vienareikšmė nuomonė ir mūsų sprendimas ir nusiteikimas turi būti nekvestionuojamas. Patys įrankiai jau yra tolesnis etapas ir, aš tikiuosi, tai bus bent jau pamėginta įgyvendinti.

PIRMININKĖ. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas komiteto pirmininke, noriu pratęsti kolegos Žygimanto žodžius. Aš manau, kad mūsų visų moralinė parama tik tokia ir liks, jeigu neišbrauksime agresorių valstybių iš jūsų minimų organizacijų. Aš kviečiu pritarti šitai rezoliucijai. Tikiuosi, kad pritars ne tik mūsų komiteto nariai, bet visas Seimas, nes tokia rezoliucija reikalinga, kad parodytume šį dėmesį.

Gerbiamas pirmininke, 2022 m. kovo 15 d. UNESCO Vykdomoji taryba 7-ojoje specialiojoje sesijoje priėmė rezoliuciją dėl dabartinės padėties Ukrainoje visais UNESCO mandato aspektais. Visais aspektais. Tai jūs, matyt, geriau įsigilinate į šią UNESCO rezoliuciją. Ar ten yra griežtesnės sankcijos numatytos? Nes žinome, ką reiškia veto teisė. Veto teisė rodo, kad lieka tik tas moralinis aspektas ir moralinė parama. Ar tikrai manote, kad Užsienio reikalų komitetas gerokai prisidėtų, kad vis dėlto būtų veiksminga ta mūsų rezoliucija?

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Turbūt mes esame liudininkai ir daugelio organizacijų pareiškimų, kuomet yra pasmerkiama, susirūpinama, giliai susirūpinama, didžiai susirūpinama. Tai yra geriau negu nieko – be jokios abejonės, todėl mums ir reikia pritarti tokioms rezoliucijoms, bet jeigu būtų nuspręsta pašalinti mano minėtas dvi agresores iš šios organizacijos, šios mūsų rezoliucijos jau nebūtų buvę. Žinoma, kad Lietuvos Respublikos Seimo rezoliucija turbūt nepadės to taško, bet tai turėtų atidaryti bent jau erdvę diskutuoti ir galbūt išgirs mus kitų demokratių valstybių parlamentai, kurie taip pat deleguodami savo atstovus į UNESCO bent jau suformuluos uždavinį ten tą daryti.

Ši rezoliucija buvo derinta ir su mūsų ambasadoriumi prie UNESCO, ir su mūsų UNESCO biuru Lietuvoje. Taigi šitas tekstas yra ir gana diplomatinis, ir išreiškiantis mūsų tikslą ir mūsų nusiteikimą. Turbūt niekam nereikia aiškinti, kad toks gilus susirūpinimas jau yra praeityje, dabar reikia veikti. Kol šitie rezultatai pasieks, duok Dieve, kad jie pasiektų organizacijos vadovybę,

kad nebus visiškai nušluota nuo žemės Ukrainos Respublika ir visi joje esantys kultūros paveldo, mokslo, švietimo subjektai ir objektai, nes toks pavojus yra realus, yra daug dalykų, kurie jau turbūt nebus atstatomi, deja. Taigi toliau turėtų sekti jau šitų valstybių, kurios turės visa apimtimi atsakyti už padarytą žalą, baudžiamoji atsakomybė. O kol kas jas reikia tiesiog neutralizuoti ir neprileisti prie civilizuoto pasaulio organizacijų.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas pranešėjau, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dabar svarstymo stadija. Svarstymo stadijoje diskutuoti užsirašiusių nėra. Taigi einame prie priėmimo stadijos. Motyvai. Už norėtų kalbėti E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, labai dažnai girdime (ir net Lietuvoje girdime) tokius pasakymus: nepainiokime politikos su mokslu, nepainiokime politikos su sportu, nepainiokime politikos su menu ar kultūra. Taip iš didžiosios raidės turėtų atrodyti, tačiau Rusija būtent per mano minėtas sritis – sportą, mokslą, meną, kultūrą – demonstruoja savo minkštąją galią, vykdo propagandą, vykdo dezinformaciją, rengia iš esmės informacinius ar hibridinius karus. Ypač čia, Lietuvoje, būdami netoli Rusijos ir būdami Rusijos interesų zonoje, mes matome, kaip per menininkus bandoma Lietuvoje daryti savo propagandą, dezinformaciją ir panašius dalykus. Vien tik ką reiškia tų V. Putiną šlovinančių ir palaikančių dainininkų, menininkų, atlikėjų koncertai Lietuvoje. Kažkaip pasirūpinama, kad jie čia atkeliautų, būtent atkeliautų per Lietuvai svarbias dienas arba šventinių dienų išvakarėse. Akivaizdu, kad Rusija naudoja meną ir kultūrą kaip propagandos instrumentą.

Čia mes tą jaučiame, bet tas egzistuoja viso pasaulio masteliu per tokią organizaciją kaip UNESCO. Aš tikrai dėkingas kolegai V. Juozapaičiui ir turbūt visam Kultūros komitetui, kurie ėmėsi šito deklaratyvaus pareiškimo (taip, šiandien pripažinkime, deklaratyvaus, nes instrumento nerandame), kad moraline prasme nei Rusija, nei Baltarusija negali lemti šių organizacijų veiklos ir pasaulio raidos įvairiais meno, kultūros paveldo išsaugojimo aspektais. Natūralu, pritariu šiai rezoliucijai ir dėkoju jos autoriams.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Nesugebėdama palaužti ukrainiečių valios, Rusijos Federacija imasi kitokių priemonių. Visi matome, kad žūsta žmonės ir naikinami kultūros paveldo objektai. Kaip minėjo gerbiamas komiteto pirmininkas, net toks faktas, kad organizuojama UNESCO konferencija Rusijoje, kai patys naikina kultūros paveldo objektus, tai yra tikrai labai ciniška. Aš manau, turime nusiųsti žinutę, kad tokioms šalims, kurios naikina svetimos šalies kultūrą ir kultūros paveldą, tikrai ne vieta UNESCO, kuri skirta būtent saugoti, o ne naikinti. Tikrai pritariu šiai rezoliucijai ir kviečiu visus kolegas pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiami posėdžio dalyviai, neabejoju, kad visi pritarsime, nes to reikia pasauliui, kuris mato, kaip fiziškai agresorių griunamos paveldinės vertybės šiomis dienomis. Tai būtų gera žinia ir pritarimas mano minėtai kovo 15 dienos UNESCO Vykdomosios tarybos 7-ojoje specialiojoje sesijoje priimtai rezoliucijai dėl dabartinės padėties Ukrainoje visais UNESCO mandato aspektais. Visais. Vadinasi, UNESCO remiasi daugybe įstatymų, kur yra saugomos paveldinės vertybės, ir tų dokumentų, deja, pasirodo, nepakanka. Mes juos turime priminti ir priminti pasauliui. Tai yra jau nuo 1954 m. gegužės 14 d. UNESCO konvencija, 1954 metų Hagos konvencija, antroji dalis, pagaliau 1972 metų paveldinių vertybių apsaugos konvencija. Visa tai daugybėje dokumentų yra išsakyta. Mes turime tiesiog priminti, kad jie veiktų ir kad tai girdėtų visas pasaulis. Kviečiu pritarti šiai rezoliucijai ir neabejoti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Balsuosime numatytu laiku. Pri-menu, kad balsavimo laikas nuo 11 valandos.

10.36 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15⁴ straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1421(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Seimo statuto Nr. I-399 15⁴ straipsnio pakeitimo projektas Nr. XIVP-1421(2). Pranešėjas – S. Šedbaras. Prašau.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tai yra nedidelė Statuto pataisa, numatanti galimybę laisvas patalpas Seimo viešbutyje skirti nukentėjusiems nuo karo asmenims. Komitetas praeitą penktadienį svarstė ir visais balsais už pritarė šiai Statuto pataisai.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Motyvai. Už kalba J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, belieka tik padėkoti Teisės ir teisėtvarkos komiteto nariams, kad operatyviai apsvarstė tą projektą, ir tikiuosi, kad ketvirtadienį jį galėsime priimti. Tuo bus pasiektas kad ir kuklus Seimo indėlis surandant keletą viešbučio kambarių, padedant išspręsti karo pabėgėlių iš Ukrainos apgyvendinimo problemą, nes matome – srautai didėja. Jau kalbama apie 30 tūkst. atvykusių į Lietuvą ir tie skaičiai, matyt, bus didesni. Taigi tikrai visiems čia reikia solidaraus veikimo, kad tie atvykę žmonės nepatirtų papildomų problemų ieškodami vietos apsigyventi.

Reikia padėkoti ir tiems Seimo nariams, kurie į asmeninius butus priėmė. Sakykime, šalia manęs sėdi kolega E. Pupinis, kuris į savo butą Utenoje priėmė. Turbūt yra ir daugiau Seimo narių. Tikrai puiku, kad Seimas irgi prisideda prie šio dalyko sprendimo.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – R. Žemaitaitis. Gerbiamas Remigijau, ar kalbėsime prieš dėl Statuto pakeitimo? Gerai.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Atsiprašau. Iš tiesų, gerbiami kolegos, mes formuojame beprecedenčius dalykus. Aš suprantu, kad esant karinei situacijai Lietuva turi prisidėti ir suteikti pagalbą, bet kai Seimas bando savo viešuosius ryšius pakelti karu, kai Seimas ir Seimo vadovybė, ypač Valdyba ir valdančioji dauguma, žūvančiais žmonėmis bando daryti sau reitingus, niekada gyvenime per nelaimę negali ko nors pasiekti.

Keista yra tai, kad bando suteikti Seimo viešbutį žmonėms, kurie nukentėjo nuo karo. Cituoju, kaip parašyta: „Naudotis nuo karo nukentėjusiems asmenims.“ Jeigu dabar kils karas Sirijoje, jeigu kils karas Afganistane, Irane ir kitur panašiai, tai mes visiems pabėgėliams suteiksime Seimo viešbutį? Iš tikrųjų tai yra žema ir pigu. Tai yra labai paprastas politikavimas ir bandymas gauti bet kokių vietų savo balsų.

Aš manyčiau, būtų protingiausia, jeigu būtų, kaip praeitą savaitę iš šios tribūnos pristatė socialinės apsaugos ir darbo ministrė programą, kaip skirti būstus, kaip leisti išsinuomoti ir panašiai. Na, gal ir būtų viskas gerai, bet dabar daryti čia, Seime... Aš prisimenu praėjusią kadenciją, kai Seimo nario bute gyveno kažkieno sūnus, kiek prisimenu, dar ten ir viešųjų ryšių dalykų buvo, persekiojo, filmavo, kritikavo ir kaip visaip iškoneveikė, dabar darome tokius dalykus. Aišku, yra kai kurie Seimo nariai, kurie jau dabar yra priėmę į Seimo viešbutį. Bet jeigu jūs manote, kad tai yra plusas jums, tai man jūsų labai nuoširdžiai gaila, šitos valdančiosios daugumos. Vadinausi, jūs neturite idėjų ir prisikabinę Ukrainos vėliavėlę jūs tik vaidinate, kad jūs esate patriotai ir palaikote šią tautą. Ne šitaip iš tikrųjų reikia elgtis, ne užleidžiant vieną kitą savo kambarį ar viešbutį.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Dėl vedimo tvarkos J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš labai apgailestauju dėl šios kolegės Remigijaus kalbos, nes čia jokie ne valdantieji, man atrodo, kad po pateikimo visi balsavome ir niekas čia viešųjų ryšių nedaro. Negi kolega siūlo, kad šioje situacijoje Seimas laikytų tuščius virš dešimt viešbučio kambarių, bet nesuteiktų jų pabėgėliams iš Ukrainos? Aš tikrai nesuprantu tokių pasisakymų.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti, balsuosime numatytu laiku.

Kitas darbotvarkės 1-5 klausimas, projektas Nr. XIVP-1372, tačiau jį praleidžiame, nes ten jau turime apsispręsti dėl pasiūlymų. Taigi apsispręsimė balsuoti numatytu laiku nuo 11 valandos.

10.41 val.

Civilinio kodekso 3.242 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1386(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-6 klausimas – Civilinio kodekso vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1386(2). Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Įstatymą sudaro vienas straip-

snis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Taip. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuosime numatytu laiku.

Kitas darbotvarkės 1-7 klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo projektas Nr. XIVP-257(3). Čia yra padaryta priėmimo pertrauka, teliko tik balsavimas dėl pasiūlymo. Taigi keliame į balsuoti numatytą laiką. Norėčiau pakvieti G. Surplį, kad pristatytų...

10.42 val.

Asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatymo Nr. XIII-2077 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1282(2) (priėmimas)

Atsiprašau, čia jau nebėra pasiūlymų, tai yra darbotvarkės 1-9 klausimas – Asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatymo Nr. XIII-2077 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1282(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Dėkoju, nereikės, pranešėjau, jūsų dalyvavimo. Taigi tiesiog priėmimas pastraipsniui. Taikoma skubos tvarka. Šį įstatymo pakeitimo projektą sudaro 15 straipsnių. Pasiūlymų, pataisų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Nematau prieštaraujančių. Taip pat norėčiau paprašyti pritarti naujos redakcijos 1 straipsniui, kaip jis jau suformuluotas komiteto. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Ir 2 straipsnis – įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas. Ar galime ir jam pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, nematau prieštaraujančių, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų dėl šio projekto užsirašiusių taip pat nėra. Balsuosime 11 valandą balsuoti numatytu laiku.

10.43 val.

Vandens įstatymo Nr. VIII-474 3 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1111(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-10 klausimas – Vandens įstatymo Nr. VIII-474 3 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1111(2). Svarstymo stadija. Norėčiau kviešti pranešėjus. Pirmiausia Aplinkos apsaugos komiteto pranešėją gerbiamą A. Gedvilienę. Jos salėje nematau. (*Balsai salėje*) Prašom. Dėkoju. L. Girskienė pristatys Aplinkos apsaugos komiteto išvadą.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komitetas apsvarstė Vandens įstatymo Nr. VIII-474 3 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Išvada – yra pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Taip pat norėčiau pakviesti Kaimo reikalų komiteto atstovą, kad pristatytų išvadą. Galbūt galėtų tai padaryti gerbiamas K. Mažeika. Ar galėtumėte pristatyti Kaimo reikalų komiteto išvadą dėl Vandens įstatymo pakeitimo įstatymo projekto? Tai yra 1-10 klausimas, svarstymo stadija.

K. MAŽEIKA (DFVL). Kaimo reikalų komitetas svarstė šį projektą. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pasiūlymų nėra. Diskutuoti užsirašiusių taip pat nėra. Dėl motyvų po svarstymo – E. Pupinis, motyvai už.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, kadangi nėra turbūt prieš, tai, ko kero, neverta ir kalbėti. Bet iš tiesų esmė labai svarbi, nes dėl taršos leidimų išdavimo tam tikros tolerancijos ribos turi būti, nes 0,01 užterštumas kai kada turbūt nebūna fiksuojamas ir tam tikrais prietaisais. Tarkime, arti nulio esanti tolerancija turbūt daugiau priklauso nuo tikslų prietaisų, kurių kai kurie departamentai neturi, ir susiduriame su problema. Kai kurių savivaldybių vandens ūkiai susilaukia nemažai tam tikrų baudų, kadangi reikia įgyvendinti tokias priemones, kurios arba labai brangios, arba kai kada jų neįmanoma įgyvendinti.

Siūlau pritarti tam įstatymo projektui ir ministrui suteikti galimybę nustatyti tam tikrus parametrus, kada taršos leidimai reikalingi, kada nereikalingi. Ypač tai susiję su fiziniais asmenimis, kurie naudojami tam tikromis buitinėmis priemonėmis, turi savo pavalymo įrengimus, tačiau nėra užtikrintumo, kad galbūt kada nors nebus smarkiai nubausti. Tikrai, manyčiau, ministras galėtų sutvarkyti tai savo įsakymu. Siūlau pritarti įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju, motyvai išsakyti. Balsuosime numatytu laiku.

10.47 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 29, 93, 141, 151, 153 ir 156 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1449 (pateikimas)

Dabar norėčiau paprašyti gerbiamąjį J. Razmą pateikti rezervinį 1 klausimą – Seimo statuto dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto kai kurių straipsnių pakeitimo projektą Nr. XIVP-1449. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šiame projekte yra paliesti trys mūsų veiklos aspektai. Pirmasis yra dėl Seimo narių mišrios grupės tikslesnio reglamentavimo, nes dabar Statute yra labai lakoniškai pasakyta, kad visi Seimo nariai, kurie nepriklauso frakcijoms, automatiškai yra įrašomi į Mišrią Seimo narių grupę ir ta grupė turi visas frakcijų teises.

Kaip žinote, šiame Seime mes susidūrėme su šiek tiek paradoksalia situacija, kai frakcijoms nepriklauso vienintelis Seimo narys. Ta situacija dabar yra, manau, neišspręsta, nes jeigu vertintume patį žodį „grupė“, tai turbūt turime sutikti, kad tai yra daugiau negu vienas asmuo, o čia yra vienas asmuo. Taip pat vis dėlto verta pasvarstyti, ar tikrai nedidelei grupei, jeigu tai būtų du, trys Seimo nariai, priklausantys Mišriai Seimo narių grupei, reikia suteikti tokias pat teises kaip frakcijai. Manau, būtų logiška visas teises suteikti tik tuomet, jeigu Mišriai grupei priklausos ne mažiau kaip septyni Seimo nariai, kaip yra reikalaujama iš frakcijų.

Kitas aspektas, kurį čia kolegos iš opozicijos paskatino spręsti, tai yra dėl mūsų balsavimo Seimo posėdžių salėje organizavimo principų. Kaip žinote, mes dabar jau kurį laiką dirbame taip, kad balsavimo momentai yra sudėti į atskirus intervalus, po vieną ar du kiekviename posėdyje. Man atrodo, toks būdas tikrai turi pranašumų, nes jeigu pažiūrėsime statistiką, šioje kadencijoje kur kas geresnis dalyvavimas balsuojant dėl projektų. Kita vertus, kai yra tos diskusijų stadijos, man atrodo, natūralu, kad kai kurie Seimo nariai gali sekti diskusijų eigą ir televizijos ekranuose, ir ką nors papildomai nuveikti. Tiesiog Seimas, manau, nieko nepraranda, kai nėra prievolės nuolat būti salėje laukiant, kol bus koks nors balsavimo momentas. Siūloma tiesiog tai, ką mes taikome, ir įrašyti į Statutą. Primenu, kad iniciatyvą dėl tokio reglamentavimo parodė ir kolegos iš opozicijos – S. Skvernelis, A. Mazuronis.

Trečias dalykas yra siekis kažkiek prisidėti, kad būtų geresni mūsų statistikos rodikliai, nes mes išsiskiriame visoje Europoje pagal labai didelį priimamų teisės aktų skaičių, kaip žinote, neretai yra registruojama daug smulkių to paties įstatymo pataisų. Yra siūloma numatyti galimybę, jeigu kurie nors įstatymo pakeitimai yra apsvarstomi Seime tą pačią dieną, numatyti galimybę pavesti pagrindiniam komitetui juos sujungti. Neretai, sakykime, daug Administracinių nusižengimų kodekso pataisų mes svarstome per vieną dieną, pamatysime, kad ir šiandien jų yra, be abejo, tai nebūtų šimtaprocentinė prievolė sujungti, bet tik galimybė. Turbūt suprantame, jeigu bus projektų, kur vos vos surenka daugumą balsų, kelis tokius sujungus gali jų išvis nebepriimti. Manau, kad ta galimybė mes pasinaudosime tuomet, kai projektai po svarstymo bus priimami beveik bendru sutarimu – natūralu, ir sujungę lygiai taip pat mes dėl jų balsuosime. Tokie trys pasiūlymai dėl šio Statuto projekto.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti keli Seimo nariai. Pirmasis klausia D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju pranešėjui už pristatymą. Tiesiog gal mano klausimas būtų susijęs su tuo, kad kai kurie pasiūlymai, manau, tikrai yra logiški ir išplaukę, net pačios pataisos ir kyla dėl tos situacijos su Mišria grupe – daugelis tikrai pritaria, kad reikia to tikslesnio sureguliuavimo, tačiau greta eina ir tam tikrų kontroversiškų pasiūlymų.

Ką turiu omenyje? Kalbu apie 2 straipsniu 93 straipsnio pakeitimą, kur iš esmės jūs nustatote laiko pakeitimus, kitaip tariant, kad Seimas balsuotų ne pagal dabartinę tvarką, ja jau, beje, taip ir nesinaudojame, pagal seną tvarką, turiu omenyje, kad paskirtas kiekvieno konkretaus klausimo laikas, kada balsuojama, bet blokais. Tad būkime *biedni*, bet teisingi, yra palanku daugumos atstovams susirinkti tam tikru laikotarpiu ir, kaip sako, nepraleisti tų sprendimų. Ar manote, kad tas ganėtinai skirtingų klausimų suplakimas yra teisingas šiuo atveju?

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, nepraraskite vilties, kad ir jūs būsite kada nors daugumos atstovais. Bet čia tikrai ne daugumos atstovų klausimas. Ar nepatogu visiems vis dėlto žinoti tikslų balsavimo laiką? Jeigu kuri nors diskusijos dalis jūsų nedomina, kas iš to, kad jūs sėdite salėje ir pozuojate, kad sėdite, jeigu jūs galbūt savo kompiuteryje ką nors darote? Ar ne tas pats, jeigu jūs seksite posėdžio eigą savo kabinete? Mes, man atrodo, įsitikinome, kad tai visiškai gerai ir taip dirba Europos Parlamentas. Aš nenorėčiau sutikti, kad Europos Parlamentas yra kočia nors nepažangiai dirbanti struktūra. Turbūt mums daug ko dar reiktų iš jo pasimokyti.

PIRMININKĖ. Klausia L. Savickas.

L. SAVICKAS (DFVL). Labai ačiū, Seimo Pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, iš tiesų noriu pratęsti kolegų Domo klausimą. Manau, kad kiekvienas parlamentas yra unikalus – kuria savo tradicijas ir jas nuosekliai puoselėja. Aš manau, kad ir jūs, gerbiamas Jurgi Razma, turėjote ne vieną galimybę, turėdamas daugumą Seime, šią nuostatą keisti, tačiau ją keičiate tik tuomet, kai yra labai trapi dauguma šiandien Seimo posėdžių salėje. Ar vis dėlto nesutiktumėte, kad šis pakeitimas yra toks labai momentinis, atsižvelgiant į tai, kad šiuo momentu valdančiajai daugumai tiesiog per sudėtinga išlaikyti ministrus salėje, kad ta dauguma būtų, ir tuo pagrindu argumentuodami iš esmės ir keičia pačią tvarką?

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, aš tada nesuprantu. Jūsų lyderis kaip tik Seniūnų sueigoje pasakė – jeigu jūs norite įteisinti, kaip dirbame dabar, teikite Statuto pataisas. Na, aš tai įvykdžiau, o jūs dabar man priekaištauja, kad aš tai padariau. Žinoma, aš manau, kad galbūt priimant tą nuostatą bus įvairiai balsuojama. Jeigu jūs jai nepritariate, galite registruoti pasiūlymą šią nuostatą išbraukti, tai matysime, bet yra kitos nuostatos. Todėl aš kvieščiau bent jau pateikimo stadijoje nebalsuoti prieš tą projektą. Jeigu kuri nors dalis nepatinka, registruokite pasiūlymus, bet judėkime į priekį.

PIRMININKĖ. Klausia A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LRF). Aš suprantu, kai jūs surenkate salėje penkis, šešis ar septynis, kaip dabar yra, savo frakcijos narius, tai tie jūsų pasiūlymai yra nuoseklūs. Bet aš nesuprantu, kuo jums trukdo Mišri grupė ir Konstitucinio Teismo nutarimai, iš esmės ją ir sukūrė. Aš tik pacituosiu 1993 metų Konstitucinio Teismo nutarimą. Jame sakoma: „Seimo narių, kurie nesiregistruoja į frakcijas, lygios teisės ir vienodos galimybės su kitais Seimo nariais įgyvendinti Tautos atstovo teises galėtų būti laiduojamos pripažįstant, kad jie yra mišrios frakcijos (grupės) nariai, ir laikant, kad tokia frakcija (grupė) turi lygias teises su kitomis frakcijomis.“ Šiuo atveju Konstitucinis Teismas iš esmės aiškiai sako, kad bet koks Seimo narių skaičius formuoja mišrią grupę ir taip suteikiama jiems teisė, tarkim, būti seniūno atstovaujamiems Seniūnų sueigoje. Ką jūs darote dabar? Jūs kuriate antrarušius Seimo narius. Tarkime, bus galimos situacijos, kai penkiems ar šešiems žmonėms niekas neatstovaus Seniūnų sueigoje. Kodėl jūs taip šiurkščiai pažeidinėjate Konstituciją?

J. RAZMA (TS-LKDF). Įtarimų dėl Konstitucijos pažeidimo Teisės departamentas, kaip jūs pastebėjote, nepaskelbė. Opozicija, aš suprantu, gali būti įtaresnė. Kaip jūs pati dabar atsakysite? Štai M. Puidokas dabar yra mišri grupė ar nemišri grupė? (*Balsai salėje*) Ir grupė, ir mišri. Jeigu mes taip mąstome, man sudėtinga ginčytis, bet nagrinėdamas šį projektą Teisės ir teisėtvarkos komitetas, aš manau, gali jį patobulinti ir išreikštai parašyti, kurios frakcijų teisės išlieka ir Mišriai grupei. Pavyzdžiui, teisė atstovauti Seniūnų sueigoje gali būti įrašyta, be abejo, deleguoti savo atstovus į komitetus, taip pat dalyvauti proporcingai skirstant komitetų, komisijų vadovybės vietas ir taip toliau. Tiesiog aš rašau, kad nebūtų kaip dabar, kai yra parašytos visos frakcijų teisės. Sutikite, kolegos, čia kaip tik būtų Seimo narių lygiateisiškumo principas pažeistas, jeigu vienam, dviem Seimo nariams suteiktume tokias pat teises ir galimybes, kaip daugiau kaip septynių narių grupėms arba net 50, kaip yra mūsų frakcijoje. Tuos dalykus Teisės ir teisėtvarkos komitetas gali kruopščiai sužiūrėti, bet prieštaravimų Konstitucijai aš tikrai čia nematau.

PIRMININKĖ. Klausia L. Nagienė.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Lyg ir aš turėčiau klausti, Pirmininke.

PIRMININKĖ. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Aš suprantu, kad įtaką Partnerystės įstatymui daro, deja, dar nekeičiui lyties ir neplanuoju. Gerbiamas kolega, aš suprantu, kad kaip turėjo R. Karbauskis A. Širinskienė.

nę, taip jūs turite savo kolegę R. Ruškytę, kuri sugeba projektus padaryti taip, kad ir velnias čia galą gautų.

Jūs man atsakykite į paprastą dalyką. Kodėl jūs delsėte arba kodėl ramiai sėdėjote visus 20–30 metų ir niekam neužkliuvo Mišrios grupės statusas? Kai tik jūs valdančiojoje daugumoje, taip tas *bardakas* prasideda dėl Statuto. Aš prisimenu 2009 metų laikus, kas dėjosi – Statuto keitimas, iš esmės su kiekvienu posėdžiu keisdavote Statutą, dabar lygiai taip pat. Kas čia tokio atsitiko, kad po 30 metų jūs ar jūsų patarėja praregėjote?

J. RAZMA (TS-LKDF). Ne, čia ne patarėjos iniciatyva. Be abejo, iniciatorių čia yra ne vienas. Sakykime, dėl Mišrios grupės, aš sakyčiau, kad galima tvirtinti, kad iniciatoriai yra visi Seimo valdybos nariai. Mes bendrai sutarėme, jog netvirtiname Mišrios grupės, susidedančios iš vieno nario, etatų kaip frakcijos, frakcijoms skiriamų pinigų ir taip toliau, ir atidėjome šiuos klausimus sutarę, kad pasižiūrėsime, ar bus priimta Seimo statuto pataisa. Tik po to aš ir registravau. Ir nė vienoje kadencijoje nebuvo tokios paradoksaliausios situacijos, kad Mišriai grupei priklausytų vienas Seimo narys. Mes turėtume su kalbininkais aiškintis, ar gali būti tokia situacija, kai grupė susideda iš vieno asmens.

PIRMININKĖ. Ir paskutinė klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas vicepirmininke, iš tikrųjų jūs labai skaudžiai kai kuriuos momentus palietėte dėl balsavimo. Jūs sakote, reikia laukti salėje balsavimo momento, pozuojame salėje, sėdime, ir dar pasakote, kad S. Skvernelis palaikė jūsų pataisas. Tikrai galiu pasakyti, kad nepalaikė.

Aš tikrai noriu paklausti, kaip jums atrodo, ar Seimo nariai turėtų įsigilinti į visus klausimus ir būti aktyvūs balsuodami, ar taip, kad ateinu, tik pabalsuoju ir išėinu? Ar toks yra jūsų tikslas? Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiama kolege, aš tikiuosi, tiek jūs, tiek aš – mes į klausimus įsigiliname dar prieš posėdį. Žinoma, kiek yra svarbių diskusijų, mes jų klausome, bet koks skirtumas, jeigu jūs klausote jų ne salėje. Aš nematau, kad jūs kažkaip kitaip jas girdite. Jeigu taip dirba Europos Parlamentas, tai aš nematau nieko ypatingo, kad mes taip dirbame, bet, kita vertus, aš manau, labai svarbu, kad balsavimuose būtų kuo daugiau Seimo narių. Deja, ankstesnių kadencijų praktika rodo – kai balsavimai vyksta nuolat, būna žymiai mažesnis skaičius.

Čia jūs paminėjote S. Skvernelį. Aš nesakau, kad jis žada būtinai balsuoti už, bet Seniūnų suėigoje jis iškėlė, kaip aš ir minėjau, kad jeigu mes ir toliau taip dirbame, tai teiktume Statuto pataisas. Aš tai ir darau.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas kolega. Klausti skirtas laikas baigėsi.

Motyvai. P. Gražulis kalba už.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiami Seimo nariai, ne per vieną kadenciją Seime teko būti ir Mišrioje grupėje, ir Krikščionių demokratų frakcijoje, ir frakcijoje „Tvarka ir teisingumas“, bet aš prisimenu – kai krikščionys demokratai nebus *liberastai*, tai P. Gražulis sugrįš, o kadangi dabar atstovauja *liberastams*, tai P. Gražulis ten niekada nesugrįš. (*Balsas salėje*)

Aš noriu jums pasakyti, prisimenu vieną istoriją, kai buvau Mišrios grupės Seimo narys, o Seimo Pirmininkas buvo Č. Juršėnas ir klausė visų frakcijų prasidėjus sesijai, kas kokios frakcijos seniūnas. Išėinu aš ir sakau – mes neišsirinkome. Č. Juršėnas sako: kaip, gi tu vienas. Sakau: ne, aš ne vienas, sakau: aš Petras ir Gražulis ir nesutariame, nerandame bendro sutarimo. Sakau, dar mums reikia tartis. Sakau: arba aš, arba Gražulis prieš ir balsai pasiskirsto per pusę. Sakau: rinkomės, tarėmės ne vieną kartą, bet neišrenkame. Č. Juršėnas sako: dar rinkitės, tarkitės ir išrinkite seniūną. Taip, ir jis pabrėžė Konstituciją, taip Konstitucinis Teismas išaiškino, kad ir vienas Seimo narys Mišrioje grupėje yra frakcijos seniūnas. Nekeiskite to, kas jau egzistuoja daugiau kaip 20 metų pagal Konstitucijos išaiškinimą. Nepavydėkite vienam Seimo nariui. Jeigu jūs pavydite, atekite, konservatoriai, į Mišrios grupės frakciją, išėikite, arba, krikščionys demokratai, išėikite į Mišrią grupę ir išspręsite šią problemą.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, aš tiesiog noriu atkreipti dėmesį, kad jei užsirašote dėl motyvų už, tai toks jau yra sutarimas, kad reikėtų kalbėti už.

Prašom. V. Gapšys dėl vedimo tvarkos.

V. GAPŠYS (DPF). Gerbiama Pirmininke, labiau dėl techninio klausimo. Aš dabar žiūriu, ir man išmetė, ir kolegoms išmeta, kad kompiuteriai *restartuojasi*, tai išsijungia, tai įsijungia.

PIRMININKĖ. Prašau kalbėti šiek tiek arčiau mikrofono.

V. GAPŠYS (DPF). Gerbiama Pirmininke, čia turbūt techninės problemos salėje, nes išmeta, kad kompiuteriai *restartuojasi* tie, kur gali užsirašyti ir panašiai. Ar mes galime tęsti darbą, nes kai kuriems kolegoms, matau, tiesiog išsijungia ekranai.

PIRMININKĖ. Tuo patikslinsime, ar tai yra vieno, ar dviejų ekranų problema, ar daugiau. P. Gražulis dėl vedimo tvarkos. Prašom.

P. GRAŽULIS (LRF). Ponai konservatoriai, aš gi balsavau už ir kalbėjau už, kad jūs išeitumėte, krikščionys demokratai, iš *liberastų* frakcijos ir įkurtumėte frakciją. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. A. Širinskienė – motyvai prieš.

A. ŠIRINSKIENĖ (LRF). Suprantu valdančiųjų norą pervažiuoti per Seimo mažumą buldozeriu, ką jie dabar daro, bet tikrai siūlau kolegoms nepalaikyti teikiamų Statuto pataisų ir nebalsuoti už tai, kad Seimo salės darbo metu būtų tuščios ir be valdančiųjų dalyvavimo, ir lygiai taip pat nepritariu tam, kad būtų diskriminuojama Seimo mažuma, tai realiai ir yra Mišrios grupės frakcija.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti... Vėliau? Kolegos, noriu atsiklausti, prieš pereinant prie balsavimo, ar kompiuteriai veikia? (*Balsai salėje*) Gerai, tuomet skelbiu 10 minučių techninę pertraukėlę, per tą laiką sužiūrėsime kompiuterius ir grįšime į balsavimo stadiją. 11 val. 15 min. tęsime posėdį.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, kviečiu užimti vietas, pereisime prie balsavimo. Kompiuteriai jau turėtų veikti. Prašom, L. Girskienė dėl vedimo tvarkos.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Aš noriu paklausti, ar nepažeidžia asmenys Statuto, demonstruodami vėliavas ir taip toliau Seimo salėje? Kažkodėl kitai visuomenės grupei nebuvo leista demonstruoti, kai jie stovėjo šitoje pusėje, o dabar mes matome...

PIRMININKĖ. Kokio Statuto straipsnio nepažeidė?

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). ...atributiką. Aš tuojau pažiūrėsiu.

PIRMININKĖ. Dėkui, prašom pažiūrėti.

Gerbiami kolegos, grįžtame prie balsavimo ir pirmiausia balsuodami apsispręsimė dėl ką tik apsvastyto rezervinio 1 klausimo – Seimo statuto dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto kelių straipsnių pakeitimo projekto Nr. XIVP-1449. Rezervinis 1 klausimas. Balsuojame.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 64, prieš – 26, susilaikė 21. Pritarta po pateikimo.

Kaip pagrindinis komitetas siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 24 dieną. Ar galime pritarti? Dėkui.

11.18 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos narystės Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijoje“ projektas Nr. XIVP-1450 (priėmimo tęsinys)

Tuomet grįžtame prie rytinės darbotvarkės ir dabar balsuosime dėl 1-3 klausimo – Seimo rezoliucijos „Dėl Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos narystės Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijoje“ projekto Nr. XIVP-1450. Gerbiami kolegos, turime apsispręsti, ar pritariame šiai rezoliucijai be pataisų. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šios rezoliucijos priėmimas

Užsiregistravo 114, balsavo 113 Seimo narių: už – 113. Rezoliucija priimta. (*Gongas*)

11.19 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15⁴ straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1421(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Seimo statuto pakeitimo projektas Nr. XIVP-1421(2). Svarstymas. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 117: už – 109, prieš – 1, susilaikė 7. Po svarstymo pritarta.

11.20 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-1372(3) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 1-5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-1372(3). Praeitame posėdyje buvo padaryta svarstymo pertrauka. Dabar turėtume apsvarstyti pasiūlymus bei apsispręsti dėl paties projekto. Prašom. R. Tamašunienė dėl vedimo tvarkos.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Gerbiama Pirmininke, frakcijos vardu, nes buvo pateikimas, kažkodėl pateiktas trečias sesijos darbų programos projektas, prašome frakcijos vardu valandos pertraukos. *(Balsai salėje)* Iki kito posėdžio, dar pataria kolegos. Nors mums valandos reikėtų.

PIRMININKĖ. Aš atsiprašau, kokios pertraukos?

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Frakcijos vardu pertraukos dėl šio jūsų paskelbto svarstomo klausimo. Iki kito posėdžio.

PIRMININKĖ. Iki kito posėdžio prašote. Balsuojame.

Užsiregistravo 115, balsavo 115: už – 50, prieš – 60, susilaikė 5. Pasiūlymui pritarta. Taigi pertrauka iki kito posėdžio.

Replika po balsavimo – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiama Pirmininke, kadangi sesija jau įpusėjo, o dar darbų programa nepatvirtinta, tai gal mes darykime pertrauką iki šios sesijos pabaigos?

PIRMININKĖ. Gerbiamas Petrai, aš nežinau, kaip jūsų aritmetika, bet sesija tikrai neįpusėjo. *(Plojimai)*

11.22 val.

Civilinio kodekso 3.242 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1386(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 1-6 klausimas – Civilinio kodekso 3.242 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1386. Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 120, balsavo 120: už – 119, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. *(Gongas)*

11.23 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 2 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-257(3) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 1-7 klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 2 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-257(3). Priėmimo stadija. Buvo paimta priėmimo pertrauka ir priminsiu, kad buvo pristatyta Seimo narės J. Sejonienės pataisa. Mes turėtume apsispręsti dėl komiteto suredaguotos J. Sejonienės pataisos. Ar yra užsirašiusių norinčių kalbėti dėl motyvų? Nematau. Ar galime?.. Balsuojame dėl šios pataisos.

Užsiregistravo 117, balsavo 116: už – 77, prieš – 3, susilaikė 36. Pritarta.

Dabar turime apsispręsti dėl viso 4 straipsnio. Balsuojame.

Užsiregistravo 114, balsavo 111: už – 56, prieš nėra, susilaikė 55.

Dėl viso projekto dėl motyvų užsirašiusių yra. Už kalba A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Dėkoju, Pirmininke. Gal nuskambės kiek absurdiškai, tačiau matydamos, kaip sudėtingai gydymo įstaigų vadovų kadencijų ribojimo klausimas skinasi kelią per valdžios koridorius, galiu tik pasveikinti Seimą, kad šiandien svarstome ne tik kadencijų įvedimo, bet ir kadencijų ribojimo klausimą. Tai jau yra laimėjimas ir noriu tikėti, kad šiandien mes šį procesą sėkmingai užbaigsime.

Klausimo oponentai sako, kad kadencijų ribojimas prives prie vadovų stygiaus. Na, neprievės, kolegos, o tokios jūsų mintys tik patvirtina faktą, kad esama sistema ir situacija yra ydinga, nes nėra rūpinamasi tuo, kaip įstaigos veiks, kai įvyks vadovų kaita, nėra rūpinamasi ir būsimų vadovų rengimu. Mes tikrai negalime atsakyti, ar keičiantis vadovams visose įstaigose bus geriau ar blogiau. Žinoma, bus visaip, ypač trumpuoju periodu, tačiau mes tikrai galime atsakyti, prie ko priveda tokios situacijos, kai vadovai dėl pernelyg ilgų pokyčių nebuvimo susitapatina su įstaigomis ir tampa tarsi valdovais. Dėl pernelyg glaudžių ryšių ir veiklos specifikos tas vadovavimas persikelia į tokį lygmenį, kai vadovai, matyt, tampa jau ir iš dalies politikais, ir teisėsaugos pareigūnais, kai esi neliečiamas ir nepajudinamas, o ir turi pakankamai galios valstybės politikai formuoti. Apie sunkiai suvaldomas mobingo problemas šiandien, matyt, jau išsiplėsti nereikėtų, tačiau viso to turi nebūti. Todėl šiandien, kolegos, neabejotinai kviečiu palaikyti projektą ir žengti į naują etapą.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Iš tiesų, kolegos, iš dalies gal ir būtų galima sutikti su tuo, ką jūs kalbate, jeigu tai būtų ne Lietuva, o tai būtų Amerika arba mažų mažiausiai Vokietija, kuri turi ne 2 mln. gyventojų, bet tos valstybės, kurios turi keletą milijonų gyventojų ir kurios iš tikrųjų sudaro didelį miestą ir didelę konkurenciją. Dabar, kai jūs norite įvesti laikus, tai man keista klausytis, kad tai siūlo Laisvės partija. Matyt, tai ateina iš to seno gilaus komunizmo arba iš jų senelių buvusių komunistų, nes ir tada vadovai buvo skirstomi tais laikais, stažais ir kadencijomis. Laisvame nepriklausomame pasaulyje žmonės yra vertinami už savo darbą ir niekas jiems kadencijų nenustato. Bet, matyt, visi liberalai ir konservatoriai labai bijo modernių žmonių, bijo gerai dirbančių žmonių, tam ir sugalvoja kadencijas.

Aš prisimenu 2009 metus, kai konservatoriai sugalvojo kadencijas kultūros vadovams. Prisiminkite tą genocidą, kuris po kelerių metų prasidėjo visoje Lietuvoje. Laikinių kultūros centrų vadovų, jeigu aš dabar gerai... jeigu klystu, tai atsiprašau, bet vienu metu buvo virš 260... kurie neturėjo net įstaigų vadovų. Po to suprato, kad pridirbo nesąmonių, ir bandė taisyti. Tada savivaldybės bandė taisyti – sujungti kultūros centrus. Pas mus Šilutėje taip įvyko ta vadinamoji decentralizacija ir iš šešių ar septynių teliko trys. Tada lygiai tą patį padarėte su švietimo įstaigomis. Aš, kaip suprantu, tikrai sveikinu Laisvės partiją, žengiančią dar vieną žingsnį į komunizmą ir norinčią nustatyti kadencijas. Valio komunizmui!

PIRMININKĖ. Motyvai už – I. Pakarklytė. Toliau posėdžiui pirmininkaus pirmasis pavaduotojas J. Razma.

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Ačiū, Seimo Pirmininke. Kolegos, raginu balsuoti už šį projektą ir įvesti terminuotas vadovų kadencijas. Šis vadovų kadencijų klausimas ne pirmą kartą Seime. Svarstytas ir 2011 metais, tada prie jo grįžta 2018, 2019 ir galiausiai 2021 metais tuometinio ministro A. Verygos siūlymu. Dešimt metų šitas klausimas yra, kadencijos egzistuoja švietimo, kultūros įstaigose, teismų, Valstybės kontrolės, prokuratūros vadovų kadencijas turime ir daugelyje kitų valstybės institucijų. Na, šiuo metu Lietuvos sveikatos priežiūros įstaigose mes matome ne vieną ir ne du, o keliolika ir daugiau atvejų, kai vadovai užima pareigas net kelis dešimtmečius iš eilės. Kitaip tariant, jie yra amžini. Kai yra neribojamas kadencijų skaičius, atsiranda tam tikra vadovo neliečiamybė ir, aišku, mažėja pokyčių tikimybė, kai tas valdymas išsitiesia šitiek metų, ir motyvacija siekti geresnių rezultatų. Vadovų kadencijų ribojimas ir terminuotos kadencijos spęstų šią problemą. Vadovai taptų suinteresuoti pasiekti kuo geresnių rezultatų ir galų gale galėtų dalintis savo

gerosiomis praktikomis ir kitose įstaigose. Taip pat tai yra ir viena iš mobingo prevencijos priemonių, viena iš jų, ne vienintelė, bet labai svarbi.

Raginu palaikyti projektą ir atvesti šiuolaikinę, normalią vadybą ir į sveikatos priežiūros įstaigas. Ačiū.

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Toliau. Dėl motyvų prieš pasisako A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, turbūt pirmą kartą gyvenime balsuosiu ir raginsiu balsuoti prieš savo paties projektą. Aš jau kolegoms, kurie jį išdėkė, kelis kartus sakiau, kad jūs sugadinsite tai, ką buvo galima pasiekti ir padaryti, žengti žingsnį į priekį, dėl ko turbūt būtų sutarusi ir pritarusi didžioji dalis Seimo. Jums buvo aiškiai sakoma, kad jūs, įkišę šitą pasiūlymą, sugadinsite viską ir iškelsite riziką, kad neatsiras kadencijos net ir tiems, kurių... iš viso jų nebuvo ir kur buvo pirminis projekto tikslas.

Prieš mane kalbėjusi kolegė sakė, kad yra vadovų, kurie vadovauja keliasdešimt metų. Čia yra kalbama apie Klaipėdą. Kas dabar yra valdančiojoje daugumoje Klaipėdoje? Ar ne konservatoriai su liberalais? Ar jums sudėtinga yra suorganizuoti normalų konkursą ir išrinkti kitą vadovą? Jiems yra kadencijos. Kodėl to nepadarote?

Čia kolegos prieš tai minėjo, kad nebuvo įvertintos anksčiau rizikos dėl kultūros, dėl švietimo darbuotojų ir dabar mes siūlome lipti ant to paties grėblio. Kolegos, deja, bet projektas yra sudarytas. Nors aš esu pirminio projekto autorius, jam nebepritariu ir kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Už kvies balsuoti K. Bartoševičius.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Dėkoju. Opozicijos tvenkiami tamsūs debesys virš šio įstatymo projekto yra ne tik kad absurdiški, bet ir visiškai nereikalingi. Vadovų kadencijos sveikatos įstaigose ir jų rotacija yra gera praktika ir šią praktiką mes turime priimti.

Turime suprasti, kad tai yra besąlygiškai naudinga. Jau ne vieną kartą kolegos praėjusiame posėdyje aiškino, kaip ir kodėl šios pataisos dėl vadovų kadencijų yra reikalingos. Pasakysiu, kad visų pirma tai leidžia užtikrinti, kad vadovai nepiktnaudžiautų savo pozicija, o jų tam tikra rotacija užtikrins, kad į vadovo pareigas ateinantis žmogus kartu su savimi atsineš patirties, gerų kompetencijų ir naujų idėjų įstaigai.

Kai kas akcentavo, kad įstaigose tokiu būdu bus prarasti geri vadovai, tačiau tai yra netiesa. Visa tai yra atvirkščiai – vadovų rotacija yra naudinga sveikatos įstaigoms. Tokiu būdu vadovai galės atnešti naudos ne vienoje, tačiau keliose įstaigose. Todėl, mieli kolegos, be dvejonų kviečiu visus balsuoti už šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. A. Sysas – prieš.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Kad ir kokias kalbas sakyti, tikrai manęs tai neįtikina. Visada buvau prieš kadencijas, esu ir būsiu prieš kadencijas, nes ne dėl kadencijų atsiranda neliečiamybė, o dėl neveiklumo, dėl kontrolės nebuvimo, dėl savo partiečių, draugų. Užuo padarius normalią atestaciją ir pakeitus, paprasčiausiai lengviau pasakyti, kad priimsime įstatymą ir juos visus automatiškai keisime. Tikrai galėjome pasimokyti iš to, ką jau padarėme. Taigi pridarėme ir su kultūra, ir su švietimo įstaigomis, ir šiandien dar daugelyje įstaigų nėra vadovų. Kadencijos. Klausant jūsų atrodo, kad turėjo ir švietimas pagerėti, ir kultūra. Dabar medicina tai tikrai jau bus fantastinė, jeigu mes pakeisime. Paprasčiausiai reikia principingumo ir kontrolės, ir reiklumo iš vadovų, kurie neatsilaiko.

Labai teisingai buvo pastebėta, užuo susirinktų taryba ir *nuimtų* tretinio lygio ligoninės vadovą, bandoma pataisomis taisyti šiuos įstatymus. Praeis ketveri penkeri metai ir pamatysite, kad ir čia bus pridaryta klaidų.

Džiaugiuosi, kad ponas A. Veryga pripažįsta savo klaidas, nes lygiai tą patį mes jam sakėme, kai jis siūlė tą įstatymą. Girdėjau kolegų iš dešinės, kad jie palaikė protestą ir nepalaikė A. Verygos klausimo. Kas pasikeitė šiandien, kad jūs dabar įvedate tas kadencijas? Tikrai naudos nebus, patikėkite.

Mobingas. Ir nekalbėkime apie mobingą, nes šiandien mobingas yra kitose įstaigose, kur nauji vadovai vadovauja. Reikia greitų sprendimų, tokių vadovų nušalinimo bent jau laikinai, kol neišsprendžiama problema, o ne šnekėti, kad priimsime kadencijas ir dings mobingas. Ne dėl to dingsta mobingas.

PIRMININKAS. Už – K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, šiaip sprendžiame valdymo, gero valdymo, problemą. Norime, kad valdymas būtų geras, modernus ir pažangus. Atrodo, kad čia visi to paties nori – tiek dešinė, tiek kairė. Aš klausiau ir pono A. Verygos, ir R. Žemaitaičio, taip, yra problema, jeigu mes įvesime dirbtinę rotaciją ten, kur nėra žmonių, bus bėdų. Bet įveskime dirbtinę rotaciją ten, kur yra užsistovėjimas, ten, kur žmonės sėdi per amžius susistatę visą savo patarnaujančių žmonių piramidę, kur įgyja ryšius su politikais. Mes turime iš esmės visą tinklą, kurio niekaip kitaip negali paveikti, kaip tokiu administraciniu būdu, teisiniu būdu įvedus rotaciją.

Sveikatos priežiūros įstaigos dažniausiai yra didelės, yra net labai didelių, kur yra daugybė žmonių. Be to, žmonės yra išsilavinę ir tikrai gali atsirasti, kas rimtai gali konkuruoti ir pakeisti esamus vadovus. Tai nėra tokia situacija, kaip kur nors kitur, kur yra mažos, neženklios įstaigos ir panašiai.

Be to, mes, įvedę kadencijas, įgyjame galimybę, jeigu gerai dirbo žmogus, mes įgyjame galimybę jo gerą patirtį transformuoti kur nors kitur. Geri vadybininkai neprapuola niekur. Tikrai vadovai galėtų pradėti dirbti, tapti ir tarybos nariais, ir panašiai.

PIRMININKAS. Laikas!

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Nes iki šiol nelabai...

PIRMININKAS. Laikas. Dabar kalbės K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų keista girdėti, kai patys valdantieji nesupranta, apie kokią projektą kalba. Iš tiesų man ta kalba buvo daugiau prieš, ką čia dabar girdėjau, nes iš tiesų turbūt yra klaidinami kolegos. Manau, kad pirmiausia šiuo atveju turėtų kalbėti Sveikatos reikalų komiteto pirmininkas arba kiti valdantieji, kurie turi medicininį išsilavinimą, bet, manau, natūraliai jiems yra gėda dėl to, kas yra priimama šiandien. Jie iš tiesų siekia, kad ligoninių vadovai ir netgi padalinių vadovai faktiškai būtų politinio pasitikėjimo *politruikai*, kurie būtų valdomi. Jeigu ministerijoje šiandien taip pat nėra vadovų su medicininio išsilavinimu ir priimami vadybiniai sprendimai, iš tiesų matome, kokia yra medicinos sistema Lietuvoje, kaip paprastam žmogui patekti pas gydytoją?

Kaip iš tiesų gyvena regiono ligoninės, kurioms prieš dvejus metus buvo siūlomas kažkoks renesansas, bet šiandien matome, kad jokios reformos nėra vykdomos, kad ligoninės skendi skoloje, trūksta atlyginimams ir tų pačių specialistų prisišaukti faktiškai neįmanoma. Aš neįsivaizduoju, kaip galima su tokiu projektu pakeisti esamą situaciją, pakeisti vadovą? Iš tiesų, jeigu situacija nėra keičiama ministerijoje, tai ligoninių vadovai tikrai nieko negali pakeisti. Jeigu pasikeis vadovas ir bus koks nors statytinis, matant finansinę situaciją, ypač mažesnėse ligoninėse, tai iš tiesų nieko nepakeis, kolegos. Manau, kad šitas projektas šiandien yra visiškai bevertis ir už jį balsuoti tikrai nėra tikslo. Todėl kviečiu tikrai pasisakyti prieš.

PIRMININKAS. Pasisakymai dėl motyvų baigti.

Dabar balsuosime dėl darbotvarkės 1-7 klausimo – projektas Nr. XIVP-257(3). Teikėjas – A. Veriga. Priėmimas. Balsuojame, ar priimti.

Užsiregistravo tik 61, balsavo 60 Seimo narių: už – 59, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Taigi, balsavimą atidedame. Šiame posėdyje aš turbūt nesiūlysiu iš naujo balsuoti, nes, matyt, rezultatas nebūtų kitoks. Dėl vedimo tvarkos ar replika po balsavimo – A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Replika po balsavimo gerbiamam Aurelijui. Tikrai nereikės atsakyti, bet kadangi kaip blogasis pavyzdys buvo paminėta Klaipėda. Ta Klaipėda nėra niekuo išskirtinė, Klaipėdos traukinys jau yra pajudėjęs, Klaipėda savo problemas sprendžia, ten yra kuriama universiteto ligoninė. (*Balsai salėje*) Kolegos, atsiprašau, trukdote. Gerbiamas Aurelijau, ta problema dėl vadovų kaitos yra ne tik Klaipėdoje. Pasmerktųjų palata – tyrimas, kurį visi matėme, parodė, kad ilgamečių vadovų išsidėstymas yra visoje Lietuvoje. Nereikia čia visko primesti Klaipėdai, tą problemą reikia spręsti. Jeigu sakote, kad reikia pokyčių, tai tų pokyčių ir nereikia stabdyti.

PIRMININKAS. Kaip replikos be P. Gražulio? Prašom.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Gerbiami Seimo nariai, nejaugi mes nepasimokėme su tomis rotacijomis? Kultūros įstaigos liko be vadovų, švietimo įstaigos – be vadovų, poliklinikos ir ligoninės irgi liks

be vadovų. Kam jūs ketvirtą kartą lipate ant to grėblio? Jeigu žmogus gerai dirba, tai tegu dirba, bet jeigu blogai dirba, tai juk galima atleisti dėl kitokių priežasčių. Kas čia, kokie jūsų tikslai, aš nesuprantu.

PIRMININKAS. Pasisako A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū. Kadangi į mane kreipėsi kolega, tai aš jam ir atsakysiu. Klaipėda yra tas pavyzdys, kuris iliustruoja, kad nereikia kadencijų ribojimo. Savivaldybė gali priimti sprendimus, nes ten kadencijos iš principo yra. Jeigu ateitų vadovas, kuris būtų vertas, geresnis, komisija gali jį išsirinkti tiesiog pagal kriterijus, tam nereikia keisti jokio įstatymo ir kažko nustatinti. Nebandykime kurti kokių nors teisinių dalykų ten, kur nesusitvarkoma dėl kitų priežasčių. Įstatymais tokių problemų neišspręsi.

PIRMININKAS. Gerai, replikos baigtos.

11.44 val.

Asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatymo Nr. XIII-2077 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1282(2) (priėmimo tęsinys)

Dabar balsuosime dėl darbotvarkės 1-9 klausimo – Asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1282(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 105, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.45 val.

Vandens įstatymo Nr. VIII-474 3 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1111(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 10 klausimas – Vandens įstatymo 3 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1111(2). Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 106: už – 79, prieš – 3, susilaikė 24. Po svarstymo projektui pritarta. Šį balsavimą intervalą baigiame.

11.46 val.

Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-837(2)VK (svarstymas)

Dabar tęsime darbotvarkėje esančių klausimų svarstymą. Iš eilės – darbotvarkės 11 klausimas – Profesinio mokymo įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-837(2). Svarstymas. Pranešėja Švietimo ir mokslo komiteto atstovė V. Targamadžė pateiks komiteto išvadą.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Ačiū. Švietimo ir mokslo komitetas kovo 9 dieną svarstė šį projektą, atsižvelgė į Lietuvos Respublikos Seimo Teisės departamento pastabas, Vyriausybės pastabas ir priėmė nutarimą bendru susitarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Diskutuoti niekas neužsirašė. Dėl motyvų tuoj pažiūrėsime. Dėl motyvų – A. Vinkus pasisako už. Prašom.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiami Seimo nariai, geriausiai su viešosiomis įstaigomis esu susipažinęs sveikatos apsaugos srityje, nes čia visos ambulatorinės ir stacionarios įstaigos turi viešosios įstaigos statusą, o kartu ir teisę spręsti daug su įstaigos valdymu ir veikla susijusių klausimų.

Viešųjų įstaigų veikla yra reglamentuota Viešųjų įstaigų įstatymu, kuris numato, kokios teisės ir pareigos yra priskirtos šių įstaigų kompetencijai. Tokių įstaigų valdymui padeda jose veikiančios kolektyvinio sprendimo organai – tarybos. Šiandien teikiamu Profesinio mokymo įstatymo pakeitimu yra siūloma, kad profesinio mokymo įstaigos tarybai būtų suteikta teisė svarstyti

įstaigos direktoriaus tvirtinamą pareigybių sąrašą ar jo keitimo projektus ir teikti pasiūlymus dėl jų. Manau, kad kolektyvinių organų nuomonė šiuo klausimu tikrai būtų vertinga ir tikslinga, todėl drįsiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkui. Balsuosime nustatytu laiku.

11.48 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 1, 12, 16, 20, 22, 24, 28, 29, 30, 31, 36, 37, 38, 39¹, 40, 44, 46, 47, 48, 48¹ straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 39², 39³ ir 48² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-1399, Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1400 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės kompleksinis 12 klausimas – Užimtumo įstatymo pataisos ir Sveikatos draudimo įstatymo pataisos. Pranešėjas – viceministras V. Šilinskas, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

V. ŠILINSKAS. Laba diena, gerbiami Seimo nariai, ar girdite? Teikiu jums Užimtumo įstatymo ir Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimus. Įstatymų tikslas yra, kad daugiau žmonių dirbtų ir daugiau užsidirbtų. Tikiuosi, kad šiam tikslui visi pritarsite. Šiuo atžvilgiu 2021 metai Lietuvai buvo geri, nes dėl taiklesnės COVID-19 paramos ir geros ekonominės situacijos apie 30 tūkst. daugiau žmonių dirbo Lietuvoje ir apie 10 % daugiau uždirbo. Net ir atėmus vidutinę metinę infliaciją, atlyginimai augo apie 4 %.

Siekiame toliau gerinti situaciją darbo rinkoje, dėl to siūlome dvi priemones. Viena – greitą priemonę, tai išmoka, siekiant pritraukti aukštos kvalifikacijos ir didelius mokesčius mokančius asmenis; kita – ilgalaikę priemonę, tai yra praplėsti ir pagerinti mūsų piliečiams teikiamas Užimtumo tarnybos paslaugas.

Dabar apie greitą priemonę, tai yra išmoka, siekiant pritraukti aukštos kvalifikacijos žmones. Priemonės logika yra tokia, kad kuo daugiau žmonių dirba ir uždirba daug pinigų, tuo laimi visa visuomenė, nes, visų pirma, jie moka aukštesnius mokesčius, vadinasi, galime imti mažiau mokesčių iš kitų asmenų, antra, minimali alga pas mus taip pat yra susieta su vidutine alga. Tai kuo daugiau yra žmonių, uždirbančių didelius atlyginimus, tuo atitinkamai kyla minimali alga ir laimi visa visuomenė. Tam, kad pritrauktume šitų žmonių, mums tikrai būtina dėti daug pastangų.

2021 metai buvo neblogi ta prasme, kad pritraukėme keturis kartus daugiau aukštos kvalifikacijos žmonių negu ankstesniais metais. Tiesa, reikia pripažinti, kad bazė, nuo kurios pradėjome, labai žema. Tai reiškia, kad iki 2021 metų per metus atvykdavo vos apie 300 aukštos kvalifikacijos užsieniečių iš trečiųjų šalių. Tai mes pagerinome keturis kartus, bet skaičiai vis dar yra maži – vos apie 1 tūkst. 200 ar 1 tūkst. 300 žmonių per metus. Norime, kad tokių žmonių būtų daugiau.

Priemonė, kurią siūlome toliau diskutuoti, ir, matyt, komitetuose, kad darbdavys, kuris pritraukia, susigražina aukštos kvalifikacijos pilietį į Lietuvą, tai gali būti ir užsieniečiai, be abejo, visų pirma reikėtų taikyti ir lietuviams, kurie penkerius metus čia nedirbo, galėtų gauti iki 5 tūkst. eurų kompensaciją už savo išlaidas. Tai paprastai yra vadinamosios *headhunterių* išlaidos, kuomet paslaugų teikėjai samdomi tam, kad surastų atitinkamą žmogų, jį pakviestų, įkalbėtų atvykti į Lietuvą dirbti. Pačiam žmogui būtų kompensuojamos apie 3 tūkst. eurų persikėlimo išlaidos. Tam, kad žmogus gautų šią kompensaciją ir įmonė, jis privalės išdirbti bent 6 mėnesius, mokėti mokesčius nuo ne mažiau kaip 3 tūkst. eurų, todėl skaičiuojame, kad priemonė tikrai turėtų atsipirkti, nes žmonės dirbs, uždirbs, mokės mokesčius ir tik po to, kai mokės mokesčius, gaus šią kompensaciją.

Atsižvelgiant į esamą situaciją ir karą Ukrainoje, siūloma tam tikra išlyga Ukrainos piliečiams. Tai reiškia, kad jie galėtų gauti persikėlimo kompensaciją iki 3 tūkst. eurų ir jiems kartelė būtų mažesnė, tai yra ne 3 tūkst. eurų 6 mėnesius, bet apie 1 tūkst. 750 eurų ir išdirbti 3 mėnesius. Darbdavys už tokio žmogaus pritraukimą jokios kompensacijos negaus. Tai yra trumpalaikė priemonė.

Dabar dėl ilgalaikės priemonės, kuria mes siekiame iš principo gerinti Užimtumo tarnybos paslaugas. Noriu papasakoti ne ką mes parašysime kitaip, bet ką darysime kitaip, nes manau, kad tai yra daug aiškiau.

Visų pirma mes norime kvalifikuotiems žmonėms siūlyti kvalifikuotą darbą. Šiandien žmogus, uždirbęs ir aukštą atlyginimą, Užimtumo tarnyboje gauna pasiūlymų dėl bet kokio darbo, koks yra. Tai ir už minimalią algą, nepriklausomai nuo to, kad daug uždirbo. Tai įrašytume tam tikrą saugiklį, kad pirmus 3 mėnesius žmogui siūlomas atlyginimas būtų ne mažesnis kaip 80 %, 4–9 mėnesius – 60 % ir tik po to būtų siūlomas bet koks kitas darbas.

Antras dalykas, ko mes siekiame, – atskirti žmones, kurie ieško darbo ir kurie neieško. Reikia pripažinti, kad tikrai yra tokių žmonių, kurie Užimtumo tarnyboje užsiregistruoja ne tam, kad susirastų darbą. Jie užsiregistruoja tam, kad gautų sveikatos draudimą, ir neretu atveju tam, kad gautų socialinę piniginę paramą savivaldybėse, nes savivaldybės juos siunčia ten užsiregistruoti. Taip mes gauname situaciją, kad šitie žmonės apsimeta, kad jie ieško darbo, o mes apsimetame, kad jiems padedame siūlydami darbą, nors iš tikrųjų problemos yra visai kitos ir jas reikia identifikuoti ir padėti išspręsti.

Ką mes esame identifikavę ir įstatymo projekte nurodę kaip nustatytas ir mūsų pastebėtas problemas, kodėl žmonės neieško darbo? Pavyzdys: turi priklausomybių, nebeturi socialinių įgūdžių. Įsivaizduokite, jeigu žmogus virš 10 metų niekur nedirbo, atprato nuo rutinos, jam yra tikrai sudėtinga tiesiog natūraliai atsikelti, nueiti į darbą laiku ir išdirbti 8 valandas. Kita Lietuvoje labai opi problema, kad turi pradelstų skolų. Jeigu žmogus mato, kad didžioji dalis atlyginimo, kurį jis uždirbs, bus nuskaityta antstolių, jis nesiryžta dirbti arba dirbti legaliai. Kita bėda, kad darbas dažnu atveju yra ne ten, kur yra žmogus, ir mes turime pasiūlyti išspręsti šią problemą ir žmogų nugabenti ten, kur yra darbas, arba darbą pasiūlyti ten, kur yra žmogus.

Paskutinė, bet tikrai ne mažiau svarbi problema, kad žmonės neturi kur palikti vaikų ir tėvų. Todėl natūralu, kad mamos, neturėdamos galimybės palikti vaikus darželiuose, ar suaugę asmenys, neturėdami galimybės tėvus palikti globoti įstaigose, pasirenka, bent vienas iš šeimoje esančių žmonių, nedirbti.

Mes šitas problemas visų pirma turime identifikuoti, tai yra nustatyti, kad tai yra tos priežastys, dėl kurių žmogus nedirba, ir padėti jas išspręsti. Pabrėžiu, kad visiems šitiems asmenims, kuriuos mes vadintume besirengiančiais darbo rinkai, sveikatos draudimas liktų.

Trečias dalykas, ką mes darysime kitaip, – mes būsime nepakantūs nelegaliai dirbantiems. Šiandien tam, kad žmogus būtų išbrauktas iš Užimtumo tarnybos, Užimtumo tarnyba turi gauti du kartus pranešimą apie tai, kad asmuo dirba nelegaliai. Mes norime pasakyti, kad užtektų vieno karto. Taip pat geriname, čia įstatymo projekte nėra, bet geriname savo procesus ir geriname bendradarbiavimą su savivaldybėmis, nes ten žmonės yra arčiausiai tų žmonių ir geriausiai žino, kurie iš jų dirba, kurie iš jų dirba legaliai, o kurie dirba nelegaliai.

Ketvirta. Mes norime daugiau ir dažniau finansuoti žmonių mobilumą. Kaip įvardijau, čia yra viena iš problemų, kurią mes matome ir iš karto siūlome sprendimą, tai yra finansuoti ne tik nuvykimą pas darbdavį, kas šiandien yra, bet ir nuvykimą į darbo pokalbį, kur galbūt jis taps darbuotoju, galbūt ne, ir kompensuoti nuvykimą į Užimtumo tarnybą konsultuotis, nes jeigu žmogus neturi tam lėšų, tai jis net į darbo pokalbį nenuvažiuoja, ką jau kalbėti apie patį darbą. Taip pat truputį didintume ir pačią mobilumo kompensaciją, kai žmogus vyksta į darbą arba, kaip minėjau, į darbo pokalbį ar Užimtumo tarnybą.

Penkta priemonė yra, kad dirbsime su besirengiančiais asmenimis, kuriuos, minėjau, identifikuosime, kokios yra problemos, kodėl tie žmonės nedirba, kodėl neieško darbo, ir kartu su savivaldybe, kartu su nevyriausybinėmis organizacijomis, kurios tikrai dažnu atveju turi labai gerą įdirbį, ir Užimtumo tarnyba spręsimė šias problemas. Jau dabar įstatymo projekte numatome, kad finansuosime konsultacijas dėl pasirengimo darbui, taip pat planuojame skirti daugiau lėšų šiam darbui savivaldoje.

Toliau. Poįstatyminiais aktais norime nustatyti geresnes paramos verslui priemones. Reikia pripažinti, kad esamos priemonės, kurias sustabdėme, ne visais atvejais pasiteisino. Kaip minė-

jau, mes siekiame, kad žmonės daugiau dirbtų ir daugiau uždirbtų, bet dažnu atveju priemonės, skatinančios verslumą, nebuvo taiklios. Žmonės gaudavo paramą, už ją steigdavo mažos pridėtinės vertės darbo vietas, įsigydavo automobilius, fotoaparatus ar panašias ne itin dideles pajamas generuojančias darbo priemones ir atitinkamai uždirbdavo dažnu atveju net mažiau nei minimali alga. Mes norime pagerinti ir pristatyti taiklesnes tas priemones, o įstatymo projektu yra keičiama, kad tai būtų reglamentuojama ne įstatymu, tačiau, vadovaujantis ir kitų šalių praktika, po įstatyminiais teisės aktais. Mes matome, kad situacija darbo rinkoje bent per pastaruosius metus keičiasi itin greitai. Vienu metu trūksta darbuotojų, kitu metu trūksta darbo vietų. Siekiant greičiau reaguoti, tos priemonės konkrečiai turėtų būti nustatytos ne įstatymu.

Toliau. Planuojame finansuoti lietuvių kalbos mokymus, tas yra itin svarbu ir atvykstančių ukrainiečių kontekste. Šie žmonės, noriu pabrėžti, ieško darbo, gali dirbti ir be lietuvių kalbos ir dirba. Jau virš 1 tūkst. 200 žmonių įsidarbino, bet matome, kad kai kuriose srityse, be abejo, tai bus kliūtis įsidarbinti, ir mes turime pasiūlyti jiems lietuvių kalbos mokymus. Yra, ir mes jau bendradarbiaujame ir siūlome, nemokamų sprendimų, nuotolinių, bet suprantame, kad tai vis dėlto nėra ta pati kokybė, kai yra gyvai mokomasi su mokytoju, kuris gali pataisyti ir padėti žmogui.

Toliau. Planuojame finansuoti neformalųjį suaugusiųjų švietimą ir aukštojo mokslo modulius. Iki šiol Užimtumo tarnyboje buvo finansuojamas profesinis ugdymas. Problema yra ta, kad tai vėlgi nėra aukštą pridėtinę vertę kuriantys darbai, dažnu atveju. Mes norime tai pakeisti ir finansuoti darbo vietas ten, kur yra ir kvalifikacija, kuri kuria aukštą pridėtinę vertę.

Ir viskas. Dėkoju ir esu pasirengęs atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Klausimai. Eilės tvarka pirmasis klausia K. Bartoševičius.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Pone Šilinskai, pirmiausia ačiū už šiuos atnaujinimus. Man atrodo, jie yra gyvybiškai svarbūs dabartiniu momentu. Džiaugiuosi ir suprantu, kad turėsime ir opozicijos palaikymą dėl jūsų pateikiamų projektų.

Norėjau pasiteirauti tokio vieno klausimo. Aiškinamajame rašte jūs nurodote, kad daugiau nei ketvirtadalis registruotų bedarbių, tai yra apie 72 tūkst., yra ilgalaikiai bedarbiai, kurie kartais laikomi pastangų neverta grupe. Mano klausimas būtų, kaip pakeisti nuostatas žmonių, kurie linę nurašyti visus ilgalaikius bedarbius kaip beviltišką grupę?

V. ŠILINSKAS. Čia yra problema. Aš pripažinsiu, kad teko susidurti, kad dažnu atveju ir savivaldoje, ir darbuotojai, ir administracijos vadovai, ir netgi politikai sako, kad tai neverta pastangų, bet mes pradėjome dirbti, yra užimtumo didinimo programų. Pusė savivaldybių yra prisijungusios ir merai, pradėję dirbti su tais žmonėmis, pamato, kad rezultatas yra galimas. Yra geras pavyzdys iš Joniškio, kur moteris, kelerius metus nedirbusi, pradėjo dirbti mokytojo padėjėja, dabar svarsto, kad gal reikia studijuoti, nes darbas labai patinka, ir dirbti mokytoja. Yra daugiau gerų pavyzdžių, kai su žmonėmis užsiimi, kai dirbi, tai duoda rezultatą ir jie pradeda dirbti. Aš tikrai labai skatinu ir labai raginu nenurašyti tų žmonių, kurie nedirbo, net jeigu ir labai ilgai, bet siekti, kad jie pradėtų dirbti. Aš suprantu, kad tai nebus lengva. Bet lengvi keliai ne mums.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas viceministre, iš tikrųjų taip, labai daug straipsnių pakeitimų, iš tikrųjų sveikintina. Dabar dėl užsieniečių vienas klausimas. Kuriam laikotarpiui lietuvių kalbos kursai būtų apmokami, tai vis dėlto, šiaip ar taip, yra mūsų išlaidos, vis tiek turėtų būti terminas. Kuriam laikotarpiui bus suteikiamas šitas statusas, kuris yra numatytas, besirengiančio asmens statusas suteikiamas kuriam laikotarpiui? Ir kitas. Vis dėlto, kad ir kaip būtų, yra numatyti kursai, konsultacijos, psichologinė pagalba, kaip jiems įsidarbinti, kaip grįžti į darbo rinką. Pagal jūsų aiškinamąjį raštą 30 % asmenų yra ieškančių nekvalifikuoto darbo, tačiau jų netenkina darbo užmokestis už jiems siūlomą darbą. Kaip jūs galvojate šią problemą išspręsti, nes dažniausiai neišsidarbina, nes jiems yra patogiau gauti išmoką, pašalpą, nei grįžti į darbo rinką? Ačiū.

V. ŠILINSKAS. Su išmokomis yra sudėtinga ir dvejopa problema, nes tuo pačiu metu girdime dvi skirtingas žinutes. Viena žinutė, kad žmonės sako, kad išmokos Lietuvoje yra per didelės, kitą žinutę, kad tos išmokos yra per mažos. Problema yra ta, mano nuomone, kad išmokos nėra

per mažos, jos gana normalios Lietuvos kontekste ir pagal jos išsivystymo lygį. Bėda, kad yra dažnai tos išmokos sunkiai pasiekiamos žmonėms ir didelė dalis visuomenės negauna jokių išmokų arba gyvena iš socialinės pašalpos, kuri yra apie 100 eurų, 100 eurų su trupučiu, arba negauna nė to ir gyvena iš tėvų, brolių, seserų ar neaišku iš ko. Tai čia turime problemą ir reikia peržiūrėti, bet, sakau, labai sudėtinga tema, nes mes negalime žmonių palikti be pagalvės. Tiek, kad žmonės patys natūraliai nori dirbti, ne vien dėl pajamų, žmonės nori dirbti dažnu atveju ir dėl to, kad jie sukuria savo geresnę savivertę, statusą visuomenėje. Čia reikia skatinti ir parodyti, kad tie žmonės ir norėtų, ir galėtų dirbti, bet, sakau, išmokos nėra pagrindinė problema. Jeigu tai būtų paprasta, kaip visi įsivaizduoja, kad atimkime išmokas ir pradės žmonės dirbti, tai tas seniai būtų padaryta. Deja, taip nėra. Paprastų sprendimų čia nėra šiuo atžvilgiu.

Dėl kitų dviejų klausimų, kur sakėte, negaliu dabar tiksliai atsakyti, kiek laiko reikia mokyti lietuvių kalbos. Reikia pasikonsultuoti, matyt, su tais, kurie šitas paslaugas teiks, o dėl besirengiančio statuso, tai irgi dėliojame procesus kartu su savivalda, su nevyriausybinėmis organizacijomis. Šiandien tokio termino įstatymo projektu nėra nustatyto, jeigu matysime, kad reikia po įstatyminiais projektais, bus galima nustatyti. Bet tikslas yra, kad žmonės dirbtų ir kuo daugiau šitų žmonių dirbtų.

PIRMININKAS. Klausia R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Gerbiamas viceministre, noriu padėkoti už pateikimą, matyti jūsų išigilinimas į šią problemą. Aš čia sėdžiu, į jus žiūriu ir džiaugiuosi. Užmojai dideli, išties labai gerai, kad atkreipėte dėmesį į savivaldą, nes tik bendras veikimas kartu gali duoti rezultatą. Nepaminėjote apie lėšas, kurių reikės ir, panašu, reikės gana daug. Tiek aiškinamajame rašte, tiek jūsų kalboje tų skaičių neišgirdau, gal jie sunkiai apibrėžiami, bet vis dėlto jūs tikriausiai tai matote.

Ir dar paramos verslui priemonės. Kaip numatote, kad vis dėlto viešinimas būtų kiek įmanoma didesnis ir platesnis, kad visas verslas, ir savarankiškai dirbantys, ir įmonės, turėtų plačią informaciją ir galėtų tomis priemonėmis naudotis?

V. ŠILINSKAS. Pradėsiu nuo viešinimo. Taip, yra problema. Dažnai susiduriu su verslininkais kalbėdamas, kai verslininkai sako, kaip pavyzdys, leiskite mums finansuoti, kad mes patys žmones apmokytume, ir tada atsakau, kad jau yra šita priemonė, eikite ir naudokitės. Yra ta problema, kad mes dažnu atveju nesame nunešę tos informacijos iki paslaugos gavėjo, iki darbdavių, kurie ta priemone galėtų pasinaudoti. Tą darysime.

Iš savo pusės žiūrime, kad visų pirma turime pagerinti procesus ir paslaugas, tai yra turime visų pirma sukurti gerą produktą, geras paslaugas ir tada eiti su viešiniu, nes geras produktas pats save reklamuos. Pakviesime darbdavius, bendradarbiaudami, be abejo, tiek su savivalda, tiek su asocijuotomis darbdavių struktūromis. Pabandę geri darbdaviai tikrai pamatys, kad priemonės duoda vertę ir naudos. Čia šitai yra.

O dėl lėšų – aiškinamajame rašte yra numatytos tam tikros lėšos, aš nenoriu suklaidinti. Bet ką mes čia įgyvendiname, didžioji dalis yra vadinamojo RRF'o lėšos, tai yra kur mes kvalifikuosime žmones į aukštą pridėtinę vertę arba finansuosime aukštos pridėtinės vertės darbo vietų kūrimą, tai čia yra lėšos iš RRF'o. Ten tam yra suplanuota virš 100 mln. eurų per kelerius metus.

PIRMININKAS. Klausia V. Giraitytė-Juškevičienė.

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (DPF). Laba diena. Įstatymo projektas tikrai labai ilgai lauktas, tik norisi žinoti, ar, įgyvendinę visus šio Užimtumo įstatymo pakeitimus, jūs tai ir vadinsite Užimtumo tarnybos reforma? Teoriškai aš suprantu, kad bedarbių skaičius sumažės, nes tiesiog dalį bedarbių mes pavadinsime kita sąvoka. Tačiau ar jūs įsivaizduojate, ar atsiras daugiau dirbančiųjų? Ir tikrai svarstymo stadijoje norėsime daugiau girdėti apie tas gretutines socialines paslaugas tiems besiruošiantiems darbo rinkai asmenims. Smagu, jog mes darysime atvykimo išmokas, išmokas darbdaviui už iš užsienio pritrauktus asmenis. Tačiau ar nevertėtų daugiau pagalvoti apie mūsų Lietuvoje esančius žmones, tarkime, atvykimą iš kaimiškos vietovės ir panašiai? Todėl tikrai tokių priemonių norėsime išgirsti daugiau svarstymo stadijoje. Ačiū.

V. ŠILINSKAS. Dėkoju. Tikrai visų problemų tai neišspręs. Tai yra pakeitimai, kurie sprendžia dalį problemų, ir procesas vyks toliau. Čia yra pirmas žingsnis, ką mes planuojame su užimtumo ir rėmimo reforma. Diskusijos vyksta toliau, turime darbo grupę, svarstome įvairius varian-

tus. Kai jau turėsime išdiskutavę konkrečius pasiūlymus, kas veikia, ką reikia daryti kitaip, tai irgi atnešime.

Dėl bedarbių skaičiaus, registruotų bedarbių, tai aš tyčia neimu šito skaičiaus, nes ir pristatydamas aš minėjau, kad 2021 metais buvo daugiau dirbančiųjų. Jeigu mes imtume registruotų bedarbių skaičių, tai jis jau sumažėjo apie 100 tūkst. Sakytume, valio, sau pasiplojame ir nedirbkime. Bet mes ne šitą skaičių turime žiūrėti. Mes turime žiūrėti skaičių, kiek Lietuvoje dirba, ir mes sau atitinkamai keliame tikslą – užimtumo rodiklį – tiek ministerijoje, tiek apskritai Lietuvoje, kad virš 80 % darbingo amžiaus žmonių Lietuvoje dirbtų. Tikslas yra, kaip minėjau, kad kuo daugiau žmonių dirbtų ir kuo daugiau žmonių uždirbtų. Taip pat turime žiūrėti, ir tai jau pradėjome daryti be įstatymų pakeitimų, kad mes žiūrime ne tik, ar žmogus įsidarbino po Užimtumo tarnybos priemonių, bet į kokį darbą jis įsidarbino, kokias pajamas jis gauna.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas viceministre, aš gal pratęsiu kolegės klausimą. Pirmiausia esminio klausimo noriu paklausti. Suprantu, kad taip ir neatsisakoma Užimtumo tarnybos funkcijos registruoti bedarbius, nes Sveikatos draudimo įstatymas eina šalia. Kalbame apie tai daug metų. Ne Užimtumo tarnybos reikalas registruoti bedarbius, tai yra tuos žmones, kurie nenori dirbti, ir apkrauti Užimtumo tarnybą nereikalingais darbais. Tai kodėl, taip sakant, paliekate vėlesniems etapams ir žingsniams, jeigu tai vadinsite reforma?

O mano klausimas būtų apie... Bet koks įstatymas turi kokį nors tikslą. Jūs pasakėte, kad lyg ir daugiau dirbančių ir daugiau uždirbančių. Tų problemų be galo daug užimtumo srityje. Ir jūsų pasiūlymai mažinti vienokią ar kitokią priežastį. Ar tikrai tai susikoncentruoja į tikslą kuo daugiau dirbančiųjų? Kai aš skaitau pasiūlymus, tai yra dvejonų dėl tų tikslų pasiekimo. Kaip jūs ruošiatės tai pasiekti, padaryti? Keliais žodžiais. Ačiū.

V. ŠILINSKAS. Mes irgi turėjome svarstymų, jūs labai gerai išskyrėte, ar tikrai Užimtumo tarnybos darbas yra registruoti vadinamuosius ekonomiškai neaktyvius asmenis. Bedarbiai pagal apibrėžimą yra žmonės, kurie darbo ieško, kurie neturi darbo, bet jo ieško ir yra pasirengę netrukus dirbti. Tuo tarpu yra ekonomiškai išskiriama kita sąvoka, yra ekonomiškai neaktyvūs asmenys, kurie nedirba ir sako, man viskas gerai, o gal ir negerai, bet aš tikrai ieškau ne darbo, kažko kito.

Šiuo metu mes nekeičiame sistemos ir neperverčiame, o privalumą matome dėl to, kad taip, mes visų pirma turime dirbti ir pasiūlyti paslaugas ir darbą žmonėms, kurie to darbo ieško, bet baigę su šiais žmonėmis mes, natūralu, turime imtis žmonių, kurie šiandien yra ekonomiškai neaktyvūs, ir aiškintis, o net ir kitą kartą lygiagrečiai dirbti, kodėl jie yra ekonomiškai neaktyvūs. Nes darbas yra vertybė ir mes norime, kad tie žmonės dirbtų ir turėtų aukštesnę savivertę, bet su jais reikia dirbti.

Būtent taip mes ir matome, kad galime pagerinti, kad daugiau žmonių dirbtų ir daugiau uždirbtų dėl geresnių paslaugų – tai yra siūlant darbdaviams darbuotojus, kurie ieško darbo, tai ir darbdaviai, natūralu, greičiau įdarbina, ir darbuotojams geriau ir greičiau pasiūlant darbą. Čia tokiais labai šiurkščiais mano skaičiavimais, jeigu pavyktų savaite sutrumpinti Užimtumo tarnybos laiką, per kurį ji suveda darbuotoją su darbdaviu, tai Lietuvos ekonomikai būtų apie 80 mln. per darbo užmokestį. Vadinasi, Lietuvoje dirbantys žmonės bent jau savaite anksčiau pradėtų dirbti ir per metus 80 mln. daugiau uždirbtų.

PIRMININKAS. Baigėsi klausti skirtas laikas. Ačiū pranešėjui.

Dabar motyvai. A. Sysas pasisako už.

A. SYSAS (LSDPF). Kadangi tikrai niekas nepasisako prieš, tikrai, kolegos, siūlau pritarti. Aš manau, kad komitete tikrai bus diskusijų. Klausimas rimtas ir daug apie tai diskutuojame. Tikrai reikia susikoncentruoti – tas tikslas, kad žmonės daugiau uždirbtų, yra labai siektinas ir reikalingas. Juo labiau kad mūsų darbo užmokestis Europos Sąjungos valstybių kontekste yra vienas iš mažesnių. Tai suremkime pečius ir pabandykime padaryti šį įstatymą kuo geresnį. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už geranorišką nusiteikimą. Dabar dėl to klausimo stabtelime, balsavimas nustatytu laiku.

12.12 val.

Civilinio kodekso 1.65, 1.117, 3.51, 3.52, 3.53, 3.61, 3.66, 3.67, 3.73, 3.77, 3.79, 3.85, 3.103, 3.140, 3.144, 3.188, 5.7, 6.492 ir 6.493 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 3.54¹ ir 3.76¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5059(2), Civilinės būklės aktų registravimo įstatymo Nr. XII-2111 13 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5060(2), Notariato įstatymo Nr. I-2882 6, 28 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5061(2), Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 8, 31⁵ ir 31⁹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5062(2), Civilinio proceso kodekso 27, 35, 80, 82, 86, 115, 162², 284, 350, 515, 577, 582 ir 608 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5063(2), Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 35, 38 ir 105 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5065(2) (*pateikimas*)

Kitas darbotvarkės 13 klausimas. Čia yra visas paketas, šeši projektai. Pagrindinis projektas – Civilinio kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5059(2). Pranešėja – J. Greičienė, teisingumo viceministrė.

J. GREIČIENĖ. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, Vyriausybė teikia Civilinio kodekso kai kurių straipsnių ir susijusių įstatymų pakeitimo įstatymus. Paketo pagrindinis tikslas, kad siūloma teisinius klausimus, kai nėra ginčo, spręsti greičiau ir paprasčiau vietoj teismo proceso kreipiantis į notarą ar antstolį. Tai leistų visų pirma sumažinti perteklines teismines procedūras žmonėms ir, antra, mažėtų teisinio klausimo sprendimui skirtos laiko sąnaudos, atstovavimo išlaidos.

Atsisakius teismų veiklos, nesusijusios su ginčų sprendimu, bylų skaičius teismuose sumažėtų apie 10 %. Vėlgi tai leistų sukurti prielaidas efektyviau spręsti žmonių kasdieniame gyvenime kylančius teisinius klausimus, kai jie yra susiję su ginčų, geresnei teismų veiklai vykdančioms teisingumą. Teismai galėtų daugiau resursų skirti sudėtingų teisinių ginčų nagrinėjimui, žmonės teismo sprendimų sulauktų greičiau.

Projektų parengimą paskatino ir tai, kad Lietuvos teismai pagal gaunamų civilinių bylų skaičių yra vieni labiausiai apkrautų Europos Sąjungoje. Europos Komisijos duomenimis, esame ketvirtitoje vietoje. Tai reiškia, kad kiekvienais metais teismą pasiekia 146 tūkst. civilinių bylų. Peržiūrėti teismų funkcijas, kurios nesusijusios su ginčų sprendimu, numatyta ir šios Vyriausybės programoje, tokią rekomendaciją teikia ir Valstybės kontrolė savo valstybinio audito ataskaitoje, skirtoje teismų sistemai.

Taigi pakeitimais siūloma atsisakyti teismo dalyvavimo perduodant klausimų sprendimą notarams šiais atvejais: nutraukiant santuoką ir tvirtinant gyvenimą skyriumi sutuoktinių bendru sutikimu, noriu pabrėžti, kad kai sutuoktiniai neturi nepilnamečių vaikų. Per praėjusius 2021 metus išnagrinėta 7,5 tūkst. tokių bylų. Apie pusę iš jų – tokios situacijos, kai sutuoktiniai neturi nepilnamečių vaikų. Tai sudarytų apie 2 % visų bylų, pasiekiančių teismą šiandien. Taip pat notarams būtų perduoti klausimai keičiant vedybų sutartį, sudarant nekilnojamojo daikto, kuris yra šeimos turtas, sandorius, tėvams sprendžiant klausimus, susijusius su nepilnamečio vaiko turtu, pripažįstant tėvystę, kai tarp interesų turinčių šalių yra sutarimas dėl to. Praleisto termino vykdomam dokumentui pateikti vykdyti atnaujinimo klausimo sprendimą siūloma atiduoti antstoliams.

Taigi, be viso to, įstatymų projektais siūlomi ir kiti pakeitimai, kurie sprendžia praktikoje išryškėjusias taikymo problemas, tarkime, įgyvendinti Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimą dėl proceso dalyvių informavimo apie atrankos kolegijos sudėtį bei optimizuojant civilinį ir administracinį procesus. Be to, dalį apygardos teismų nagrinėjamų bylų siūloma perduoti nagrinėti apylinkių teismams. Šiandien ginčai, kurių vertė didesnė negu 40 tūkst. eurų, turėtų būti nagrinėjami apygardų teismuose. Šita suma nesikeitė nuo 2011 metų, tad, įvertinus ekonominį pokytį, siūlome sumą padidinti iki 100 tūkst. eurų. Tai leistų sumažinti apygardos teismų darbo krūvį net apie 13 %, tuo tarpu apylinkių teismų darbo krūvis padidėtų labai neženkiai. Siūlomi pokyčiai papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikalaus, siūlomi pakeitimai siekiant rasti platų kompromisą, pagrįsti pokytį ir sutarti dėl jam įgyvendinti būtinų saugiklių diskutuoti tiek su teisiniu

profesijų bendruomene, tiek su akademinė bendruomene, tiek su socialiniais partneriais įtraukiant ir vaiko teisių apsaugos institucijas bei vaiko teisių kontrolierių. Šiandien, sulaukę jūsų palaikymo, esame pasiryžę šias diskusijas tęsti Seimo komitetuose. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Pirmasis klausia A. Gedvilas. Nebėra salėje. Klausia L. Nagienė, po to suteiksime žodį A. Gedvilui.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama viceministre, mes kalbame su teisėjų bendruomene, žinome, kokia yra situacija, jūs teisingai įvardijote, krūviai yra vien todėl, kad kai kurie darbai yra nereikšmingi, juos galėtų atlikti ir teisėjo padėjėjas, ir lygiai taip pat notaras savo veiksmais. Prašom pasakyti, kiek papildomai galbūt reikės notarų regionuose, išplėsti jų skaičių?

Kitas momentas. Ar nenumatote perskirstyti ir kitų funkcijų, kurias atliktų teisėjų padėjėjai? Jei pažiūrėtume į kitas Europos Sąjungos šalis, taip yra padaryta. Labai jums ačiū.

J. GREIČIENĖ. Labai ačiū jums už klausimą. Iš tiesų kas sekate pastaruosius paskutinius mėnesius, turbūt matote, kad Teisingumo ministerija ėmėsi veiksmų, skelbia notarų konkursus, per pastaruosius mėnesius 15 notarų konkursų jau yra įvykę. Šiandien mes turime 232 veikiančius notarų.

Prieigos prie notarų paslaugų klausimas. Esame tikri, neturėtų kilti šios problemos, turint galvoje ir tai, kad yra startavęs „eNotaras“. Tai leistų visus šiuos notarinius veiksmus atlikti ir nuotoliu. Tokiu atveju žmogus, pasirinkęs konkretų notarą, kuris paslaugą ir notarinį veiksmą atliktų kaip galima greičiau, būdamas Vilniuje, tą paslaugą galėtų gauti iš notaro, kuris yra galbūt regione ir turi mažesnę darbo krūvį. Tad šiuo atveju mes nemanome, kad kiltų problema dėl prieigos prie teisinių klausimų sprendimo.

Atsakant į antrąjį jūsų klausimą, kaip žinome, tai turbūt vienas iš žingsnių, kuriuos mes darome galvodami apie teisinę sistemą ir sudarydami galimybę teismams geriau, efektyviau vykdyti teisingumą. Kaip žinome, Vyriausybės yra sudaryta darbo grupė, jos vienas iš tikslų ir yra kalbėti apie tai, kaip teismai galėtų efektyviau organizuoti darbą savo viduje ir kokie kriterijai galėtų atsirasti, jeigu mes galvojame apie vadinamąjį teismų žemėlapi, tai yra teismų išsidėliojimą Lietuvos teritorijoje.

PIRMININKAS. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (DPF). Gerbiama pranešėja, sakykite, kaip keisis paslaugų kaina, kai notariai perims šias funkcijas iš teismų? Jūsų prognozė.

J. GREIČIENĖ. Šiandien konkrečios sumos aš įvardinti negalėčiau. Jeigu Seimo nariai pritartų šitam pakeitimui, puikiai žinote, kad konkretus notarų įkainis yra nustatomas ministro įsakymu, jį suderinus su finansų ministru. Esame tikri, kad tą įkainį nustatydami mes įvertinsime tiek visus išteklius, tiek tai, kad šita paslauga ir šitas notarinis veiksmas yra reikalingas išspręsti teisinį klausimą žmogui nesikreipiant į teismą.

Jeigu paprastai, šiandien advokato, kaip teisinio patarėjo, dėl tokių klausimų išlaidos nuo kelių šimtų svyruoja net iki tūkstančio eurų. Esame tikri, kad jei turėsime reguliuojamą kainą, ji nei bus ženkliai mažesnė. Galvojant apie tai, kad notariai taip pat gali teikti teisinę konsultaciją dėl sutarties, šiandien ta kaina yra keliasdešimt eurų, bet reiktų nepamiršti to, kad kiekvienas iš mūsų esant reikalui galime pasinaudoti pirmine teisine pagalba, kurią teikia savivaldybės.

PIRMININKAS. Paskutinė klausia A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tikrai ironiška, kad šitas projektas labai dera su šios Vyriausybės prisižadavimu – tai, kas geriausio galėjo atsitikti Lietuvai. Tikrai reikia paklausti, ar pigios ir greitos skyrybos šiandien yra tai, ko reikia Lietuvai? Šitas projektas tikrai neprisideda prie atsakomybės tų žmonių, kurie sudaro santuoką. Įstatymas įtvirtina ir tai tampa tiesiog eiline sutartimi.

Reikia pasakyti, kad santuoka yra svarbi ne tik tiems sutuoktiniams, kurie ją sudaro, jų teisėms, jų pareigoms, kad tai nėra visiškai privatus reikalas, nes santuokos svarba yra didžiulė ir valstybei. Santuokinis įsipareigojimas turi ir viešą reikšmę. Tikriausiai čia nereiktų spekuliuoti statistika, tų teismų apkrovimu.

Mano klausimas būtų, kokiomis konstitucinėmis vertybėmis ir nuostatomis jūs remėtės rengdami šitą projektą? Ačiū.

J. GREIČIENĖ. Ačiū jums už jūsų klausimą. Atsakysiu iš savo asmeninės patirties. Pati esu susituokusi, turiu vaikų, bet nemanau, kad mano atsakomybė už mano gyvenimą ir mano vaikų gyvenimą ir sprendimas, ar man jį tęsti kartu santuokoje, ar ne, reikštų tai, kad yra skubios ir greitos skyrybos ir yra neatsakingi sprendimai. Jeigu jūs esate skaičiusi įstatymo projektą, matote, kad yra įdėta pakankamai saugiklių. Mes kalbame apie santuokos nutraukimą, kai žmonės patys priima sąmoningą sprendimą už savo gyvenimą ir buvimą kartu toliau ateityje, ir dėl to įstatymų leidėjas galėtų nuspręsti, kad jie turėtų jau faktiškai negyventi metus, turėtų turėti drąsos, garbės su savimi susitarti dėl to, kad jie gyvena nebe kartu. Ne mažiau svarbu, kad mes apie tokį būdą nutraukti santuoką kalbame tik tais atvejais, kai jie neturi nepilnamečių vaikų.

PIRMININKAS. Dėkui pranešėjai. Jūs atsakėte į visus klausimus. Galite grįžti į savo vietą.

Dabar motyvai. Prieš kalba A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LRF). Mieli kolegos, jaučiuosi kaip kokiais L. Trockio ir V. Lenino laikais, kai po Spalio revoliucijos jie sovietų Rusijoje sugalvojo ištrinti šeimos pagrindus ir pradėjo priminti įstatymų projektus. Klausantis ir dabar pristatymo, ir matant projektą, vaizdas susidaro toks – per vieną dieną yra nuspręsta pervaziuoti per šeimos pagrindus tiek palengvinant skyrybas, ką mes ir svarstome dabar, tiek nesudarant galimybės žmonėms, kurie skiriasi, susitaikyti, nes, nepamirškite, teismo procesas galėjo pasiūlyti mediaciją. Dabar tos mediacijos nebus, skyrybos atitinkamai taps lengvesnės. Tikrai siūlau atsipeikėti. Galbūt ne pats geriausias laikas ir geopolitine prasme žiūrėti į V. Lenino ir L. Trockio laikus, kaip kad žiūrime, deja, valdančiųjų akimis dabar.

PIRMININKAS. Už kalba L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų neliesiu V. Lenino ir L. Trockio laikų, bet aš manau, kad mediatorius skiriamas tada, kai įvyksta didelis ginčas, o čia abi šalys sutaria.

Kalbant su teisėjų bendruomene ir kalbant apie jų darbo krūvį šiandien, išlyginant tuos darbo krūvius, jie sako, kad kai kurios Europos šalys, Estiją kaip pavyzdį ima, jau seniai yra sutvarkiusios tuos dalykus, kai galima išspręsti taikos būdu, ir tai yra notariniai veiksmai. Dar daugiau yra dalykų ir teismų įsakymų, kuriuos galėtų rašyti ne teisėjas, o teisėjo padėjėjas.

Aš manau, tai tik pirmas žingsnis, ir tikrai siūlau palaikyti šitą projektą. Tai yra kai kurie tikrai nereikšmingi dalykai. Sako, kad šeimą... Šeimos mes negriauname, šeimos pamatas išlieka, bet jeigu du asmenys nesutaria, tai jie susitaria gražiau ir nueina pas notarą. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai baigti. Čia labai aršiai kritikavusiems Seimo nariams pasakysiu, kad pirminis projektas buvo registruotas dirbant ankstesnei Vyriausybei – 2020 m. liepos 15 d., todėl pagalvokime, ką mes čia aršiai puolame.

Dabar stabtelime ties tuo projektu iki balsavimo pertraukos.

12.27 val.

Civilinio kodekso 6.978 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1147 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-14 klausimas – Civilinio kodekso vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1147. Pranešėja – L. Girskienė. Prašom.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Aš labai trumpai pristatysiu projektą. Esmė yra tokia. Šitas pakeitimas yra susijęs su Daugiabučių namų bendrijų įstatymu, kuriame numatyti pagrindai, kada baigiasi jungtinės veiklos sutartis. Civiliniame kodekse mes neturėjome punkto, kuriame būtų nurodytas pagrindas, kad galima nutraukti jungtinės veiklos sutartį ir kitais pagrindais, tai yra įsteigus daugiabučio namo bendriją.

Tik toks nedidelis pakeitimas, bet išsprendžia problemą, kai vyksta ginčai, sakykim, pasikeitus administratoriui, kada prasideda vieno administratoriaus įgaliojimai ir baigiasi kito administratoriaus įgaliojimai. Viskas.

PIRMININKAS. Jūsų klausti nori vienas Seimo narys J. Sabatauskas. (*Balsai salėje*) Jo nėra. Ačiū. Motyvai, jeigu kas nors užsirašė. Tuoj pažiūrėsime. Nėra užsirašiusių. Balsavimas bus nustatytu laiku.

12.28 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 488 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1362 (pateikimas)

Dar turime šiek tiek laiko ir iš vakarinio posėdžio darbotvarkės pristatyti 13 klausimą – Administracinių nusižengimų kodekso 488 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1362 – pakviesiu autorių A. Vyšniauską. Pateikimas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, įstatymo projektas yra gana paprastas ir kyla iš vienmandatininko darbo rinkimų apygardoje. Nežinau, kaip jūs, bet aš tikrai gaunu gana daug nusiskundimų iš žmonių, gyvenančių daugiabučiuose namuose, dėl triukšmo, dėl tam tikrų konfliktinių situacijų su kaimynais, kai vyksta visokie triukšmingi vakarėliai, kartais netgi įvairios išgertuvės ir panašūs dalykai, ir žmonės tiesiog neranda tvarkos, neranda teisingumo.

Atitinkamai kalbėjome, kaip šias problemas būtų galima keisti, su policija, su mano apygardos, tai yra Marijampolės apskrities, Vyriausiojo policijos komisariatu, kaip būtų galima spręsti. Iš tų pokalbių kilo dvi iniciatyvos, kaip būtų galima padėti policijai, įgalinti policiją spręsti tas problemas.

Pirmas dalykas yra numatyti atsakomybę ne tik tam asmeniui, kuris triukšmauja, bet ir tiems asmenims, kurie suteikia savo patalpas, suteikia tą erdvę triukšmautojams ir nieko dėl to nedaro, tai ar nuomoja būstą, ar patys tame dalyvauja, nors nėra tas pagrindinis triukšmo šaltinis. Šiuo metu jiems atsakomybė yra netaikoma. Mano galva, tai nėra sąžininga, nes tie žmonės, kurie triukšmauja, pavyzdžiui, kokiame nors vakarėlyje, gali keistis ir policija tikrai neranda jokios tvarkos. Administracinė atsakomybė neveikia.

Kitas dalykas, vis dėlto turi būti numatyta galimybė tais atvejais, kai yra tam tikri pasikartojantys triukšmo atvejai, galbūt ir konfiskuoti tą triukšmavimo įrangą, triukšmavimo priemones. Šiuo atveju noriu iš diskusijų, kadangi čia ir salėje su kai kuriais kalbėjome, iš karto atsakyti į keletą klausimų. Šuo nėra priemonė, vienas dalykas. Kitas dalykas, čia irgi manęs kolegos klausė, aš nesiūlau keisti nei baudų, nesiūlau keisti ir rimties laiko. Tai galbūt patrupindamas darbotvarkę į kai kuriuos klausimus ir atsakiau.

PIRMININKAS. Klausia A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiamas kolega, ar jūs nemanote, kad baudžiamas turėtų būti pažeidėjas, bet ne patalpų savininkas, nes galime susidurti su tokiais paradoksaliomis situacijomis, kai, pavyzdžiui, Seime, Seimo viešbutyje kažkuris iš parlamentarų garsiau paleis muziką, jeigu ypač dar pritarsime jūsų pristatomam įstatymo projektui, dienos metu ir jam bus surašytas administracinis nusižengimo protokolas, jis bus nubaustas, na ir Seimo kanceliarija taip pat bus nubausta, nes yra patalpų savininkė. Su tokia pat situacija galėtų susidurti ir viešbučiai, nepaisant vidinių tvarkų, kad nuo tam tikro laiko viešbutyje negalima triukšmauti. Kaip jūs galvojate, ar tai yra teisinga ir ar nereikėtų bausti tik pažeidėjo, kuris trikdo visų kitų ramybę? Ačiū.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū. Matote, kur yra... Aš sutinku su tuo, ką jūs sakote. Tiesą pasakius, jei yra kokių nors triukšmo įvykių Seimo viešbutyje, tai aš labai rekomenduoju atsakomybę perkelti ir Seimo kanceliarijai, nes tokių dalykų negali būti. Bet kartu, žiūrėkite, tame pačiame viešbutyje arba kokioje nors kaimo turizmo sodyboje, kokiame nors objekte žmonės keičiasi. Tu taikai atsakomybę, pritaikai 10–15 eurų už triukšmavimą, kitą savaitgalį ar kitą dieną yra kiti asmenys, kurie triukšmauja. Policija neturi galimybės niekaip to užkardinti. Atitinkamai tokiu atveju neveikia kitos įstatymo nuostatos, nes yra numatytas tylos laikotarpis, kai visi žmonės turi galimybę naktį išsimiegoti. Bet dėl to, kad taikymas yra būtent tam konkrečiam asmeniui, kuris triukšmauja, o kai turi tą kompaniją, jų gali būti kad ir 100 ar ten 15, jeigu daugiabutis namas, ar

panašiai, ta nuostata yra neveikianti. Aš suprantu, kad yra tam tikra problema, bet jeigu tu turi patalpas, tu kažką jose darai, turi vidines taisykles, tai tu turi jas ir įgyvendinti. Nes čia turime rasti balansą tarp to žmogaus, kuris nori triukšmauti arba linksmintis ir panašiai, ir kitų gyventojų. Man atrodo, ši pataisa leidžia tą balansą šiek tiek labiau priartinti prie gyventojų.

PIRMININKAS. Klausia R. Žemaitaitis. Nėra. Tada klausia A. Kubilienė. Taip pat nėra. E. Gentvilas. Nėra. K. Vilkauskas. Yra.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, aišku, žinoma problema, nes pats esu Trakų rajono gyventojas. Tik klausimas yra toks. Dabar tose kaimo turizmo sodybose ar panašiai vyksta įvairūs renginiai, vestuvės, pobūviai ir panašiai. Bet būna taip iš praktikos, kad ir kai kurie konkurentai išigudrina apskūsti, nors, sakykime, neviršijo, nes atitinkamai gali būti triukšmo. Žinote, yra Triukšmo valdymo įstatymas...

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Taip, taip.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). ...yra atitinkami to triukšmo normatyvai. Jeigu turi nustatyti, išskviesi Visuomenės sveikatos centro specialią tyrimų laboratoriją, kad po to skundo nustatytų, ar iš tikrųjų tas triukšmo lygis viršija. Ar nemanote, kad čia bus dar tokių dalykų kaip konkurencinė kova tarp tų įstaigų? Ačiū.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Bet, kolega, ir šiuo metu tai vyksta. Policija tokiais atvejais yra kviečiama. Ji atvyksta, išrašo administracines baudas – 10, 15 eurų. Jei yra tas pats asmuo kelis kartus baudžiamas, nors tokių atvejų, kaip suprantu iš pokalbių su policija, yra labai retenybė, kad tą patį asmenį baustų, gali būti atsakomybė šiek tiek ir didesnė. Tačiau kaip triukšmas vyksta, taip ir vyksta. Taip, tai gali būti kažkoks konkurencinis dalykas, lygiai taip pat kaip ir daugiabučiame name. Vienas kaimynas skundžia kitą kaimyną. Tokių situacijų irgi gali pasitaikyti. Dėl to policijos darbas yra atskirti, kur yra pelai, o kur yra grūdai – kur yra tikras skundas, kur yra netikras skundas. Juo labiau kad ir už tuos netikrus skundus, už tą tokį piktybinį skundimą irgi yra taikoma atsakomybė, tu negali taip elgtis, jeigu yra konfliktas. Man atrodo, tos situacijos išsprendžiamos, ir čia nėra pasakyta, kad bus taikoma iš karto kažkokia atsakomybė. Tai yra įrankis policijai. O kaip ta praktika susiformuos, tada vėl žiūrėsime.

PIRMININKAS. Paskutinė klausia A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LRF). Aš, kolega, prisiminiau mūsų buvusį kolegą P. Čimbarą, kuris visą praėjusią kadenciją paskyrė šuniukų lojimo apribojimui, ir Seimas vargo atmetinėdamas tą projektą. Aš tikiuosi, kad jūs jo keliu nepaseksite ir tokių projektų gal daugiau ateityje nebus. Nes jūs iš tikrųjų neatsakėte ir į klausimą, o kas mokės už triukšmaujantį Seimo narį – valstybė, Seimo Pirmininkė ar Seimo kanceliarija? Pagal tai, ką jūs siūlote, tai mokės ne tik Seimo narys, bet mokės ir Seimo viešbučio savininkas arba tas, kas tas savininko teises realizuoja. Tai su tokia logika einant, greičiausiai klausimas būtų, tai ar jūs neplanuojate registruoti pasiūlymo, kad už vairavimą išgėrus bausite irgi ne girtuoklį, o bausite automobilio savininką?

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Atsakydamas į jūsų klausimus, kolege, į paskutinį klausimą, ne, neplanuoju registruoti. Dėl šunų. Taip pat turiu šunį ir, deja, mano šuo labai loja ir tenka atsiprašyti kaimynų, kai vedžioju vakare arba ryte. Suprantu tą problemą, bet tikrai nesiruošiu registruoti tokių pataisų. Galbūt atskleisiu vieną paslaptį, mes čia su gerbiamu V. Pranciečiu esame diskutavę apie tai, kad kaime gyvulių balsai nebūtų laikomi triukšmu, nes tai tampa tam tikra problema. Bet, deja, irgi nesiruošiu registruoti tokio pasiūlymo. Prancūzijoje toks įstatymas priimtas, bet aš kažkaip irgi pagalvojau, kad dar ne.

O šis projektas randasi iš realybės, iš tokių situacijų, su kuriomis susiduriame mes visi viename mandatininkai. Man atrodo, jis leistų spręsti. Juo labiau, kaip ir sakau, jis kyla iš pokalbių su policija. O dėl Seimo tai aš labai sutinku. Jeigu Seimo narys triukšmauja ir kanceliarija gauna baudą, kanceliarija turi iš to žmogaus išsireikalauti baudos sumokėjimą.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui. Motyvai. R. Žemaitaitis – prieš. Nėra. Tada E. Gentvilas – prieš. E. Gentvilas yra?

E. GENTVILAS (LSF). Esu.

PIRMININKAS. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Gerbiamieji, galima visko iš gyventojų išgirsti. Pavyzdžiui, savaitgalį išgirdau: einame, Gentvilai, į prekybos centrą, pamatysi, kaip ukrainiečiai nemokamai maistą

gauna, daryk tvarką ir taip toliau. Tai aš A. Vyšniauskui sakau, iš rinkėjų gali visko išgirsti, bet kiekvienas Seimo narys turi turėti kritišką požiūrį į visą informaciją ir į gyvenime vykstančius dalykus. Man atrodo, čia yra persūdyta su šia iniciatyva, kai kėsiniasi į nuosavybės dalykus. Pas mane dabar gyvenantys ukrainiečiai patriukšmaus, tai ką – iš manęs butą atims, tą, kur jie gyvena? Nei aš jų mačiau, nei galiu kontroliuoti. Tai tokie dalykai. Aš manau, kad iš tiesų nereikia palaikyti to projekto. Gal jį galima kaip nors patobulinti. Bet, man atrodo, esamas reglamentavimas yra, jis galėtų galbūt būti tobulinamas, bet taip, kaip dabar pateikta, atrodo kaip perteklinis reglamentavimas. Ačiū.

PIRMININKAS. M. Majauskas – už.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mielai kolegos, oro tarša, garso tarša yra pamatiniai gyvenimo kokybės rodikliai. Žmogus turi teisę į ramybę, į poilsį, į miegą ir mes privalome tai žmogui užtikrinti. Deja, iki šiol mes visiškai nevertiname ir nematėme garso, triukšmo daromos žalos žmonių sveikatai. Aš suprantu, kad yra vienas kitas, kartais vietiniai atvejai, tai galbūt nėra masinis reiškinys, bet kiekvienas atvejis yra ypatingai skaudus, žmonės neretai geria vaistus tam, kad galėtų miegoti, vėliau susiduria su psichosomatinėmis problemomis. Jeigu pasižiūrėtume į bet kurią kitą Vakarų šalį, tai priemonės, nukreiptos prieš triukšmaujančius, yra daug griežtesnės nei Lietuvoje, ar tai būtų garso įrangos konfiskavimas, ar baudos, siekiančios kelis tūkstančius eurų, o pakartotinai net ir dešimt ar daugiau tūkstančių.

Mano supratimu, tokie pakeitimai yra neišvengiami, ir tik laiko klausimas, kada susivoks Lietuvos visuomenė, jog garso tarša yra labai rimtas dalykas. Mes turime rūpintis gyventojų sveikata užtikrindami žmonių teisę į ramybę, į poilsį, į miegą. Gerbiami kolegos, aš esu teikęs ne vieną panašų projektą. Ir mes radome sutarimą su valstiečiais, su vardanlietuviais, socialdemokratais, Regionų partijos atstovų kolegomis praeitos kadencijos metu. Labai tikiuosi, kad ir šioje kadencijoje pavyks rasti sutarimą dėl sąlygų griežtinimo tiems, kurie triukšmauja, nepaiso kitų žmonių teisės į ramybę, miegą ir poilsį. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Dabar kaip tik ir balsuosime dėl šio projekto. Kviečiu visus grįžti į savo vietas. Balsuosime dėl projekto, kurį ką tik aptarėme, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 106: už – 35, prieš – 14, susilaikė 57. Po pateikimo nepritarta.

Alternatyvus balsavimas. Už – gražinti tobulinti, prieš – atmesti.

Už – 61, prieš – 45. Projektas gražinamas tobulinti.

12.44 val.

Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-837(2) (svarstymo tęsinys)

Dabar balsuosime eilės tvarka pagal darbotvarkę. Pirmiausia darbotvarkės 1-11 klausimas – Profesinio mokymo įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-837(2). Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 112: už – 111, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta.

12.44 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 1, 12, 16, 20, 22, 24, 28, 29, 30, 31, 36, 37, 38, 39¹, 40, 44, 46, 47, 48, 48¹ straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 39², 39³ ir 48² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-1399, Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1400 (pateikimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-12 klausimas, dviejų projektų paketas – projektai Nr. XIVP-1399 ir Nr. XIVP-1400. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 113: už – 112, prieš nėra, susilaikė 1. Po pateikimo pritarta. Tada sutariame, kad pagrindinis komitetas dėl abiejų projektų bus Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Dėl pirmojo projekto kaip papildomas Biudžeto ir finansų komitetas ir dėl antrojo projekto dar būtų papildomas Sveikatos reikalų komitetas. Svarstymo data būtų gegužės 10 diena. Sutariame kartu.

12.46 val.

Civilinio kodekso 1.65, 1.117, 3.51, 3.52, 3.53, 3.61, 3.66, 3.67, 3.73, 3.77, 3.79, 3.85, 3.103, 3.140, 3.144, 3.188, 5.7, 6.492 ir 6.493 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 3.54¹ ir 3.76¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5059(2), Civilinės būklės aktų registravimo įstatymo Nr. XII-2111 13 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5060(2), Notariato įstatymo Nr. I-2882 6, 28 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5061(2), Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 8, 31⁵ ir 31⁹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5062(2), Civilinio proceso kodekso 27, 35, 80, 82, 86, 115, 162², 284, 350, 515, 577, 582 ir 608 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5063(2), Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 35, 38 ir 105 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5065(2) (*pateikimo tęsinys*)

Toliau darbotvarkės 1-13 klausimas – paketas iš šešių projektų. Kadangi pateikimas, balsuojame iškart dėl visų. Pirmasis šio paketo projektas – Civilinio kodekso pataisų projektas Nr. XIIIIP-5059(2), kaip minėjau, dar yra penki lydimieji. Balsuojame po pateikimo.

Balsavo 111: už – 80, prieš – 3, susilaikė 28. Po pateikimo pritarta. Dėl visų projektų pagrindinis komitetas būtų Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Svarstymo data pakankamai tolima – birželio 14-oji. Galima dėl to sutarti? Sutariame.

12.47 val.

Civilinio kodekso 6.978 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1147 (*pateikimo tęsinys*)

Toliau darbotvarkės 1-14 klausimas – Civilinio kodekso vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1147. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 110: už – 96, prieš – 6, susilaikė 8. Pritarta. Pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 14 dieną. Sutariame.

Baigdamas šį balsavimų intervalą paminėsiu, kad po pietų pertraukos vakarinė darbotvarkė tokia, kaip surašyta. Tikėtina, kad bus vienas rezoliucijos projektas. Kiek žinau, autoriai susiderino ir mes galėsime vieningai priimti – tikimės. Iškart po rezoliucijos bus sesijos darbų programos projektas, dėl kurio buvo padaryta pertrauka. Dėl aiškumo, kad žinotumėte, kada kas vyksta.

12.48 val.

Seimo narių pareiškimai

Dabar pareiškimai. Pirmasis A. Gedvilas paskelbs pareiškimą.

A. GEDVILAS (DPF). Kadangi praeitame posėdyje pirmininkas sutrumpino pasisakymo sta-diją, neturėjau galimybės pasisakyti dėl Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos patvirtini-mo projekto, todėl esu priverstas kalbėti dabar prieš priėmimą. Tikiuosi, būsiu išgirstas ir bus at-sižvelgta į mano argumentus.

Gerbiamieji kolegos, nepaisant to, kad sesijos darbų programoje yra itin svarbių ir net sku-bos reikalaujančių įstatymų bei jų projektų, tokiai programai negaliu pritarti, nes joje yra įtraukti ir patys jautriausi įstatymų projektai. Jie skaldo visuomenę, dėl jų visuomenė jau pasisakė išreikš-dama savo protestą įvairiausiomis formomis. Tikrai jie gali palaukti tol, kol visuomenė bus pa-lankiai nusiteikusi, arba iki to laiko, kai atsiras realus poreikis juos priimti. Susidaro įspūdis, kad anksčiau naudojantis įtampa dėl COVID-19, o dabar dėl karo Ukrainoje Laisvės partija kartu su liberalais ir didžiąja dalimi konservatorių bando užslopinti budrumą ir tyliai tarp eilučių įsirašyti savo programos nuostatas, niekaip nederančias su tautos išreikšta valia. Kalbu ne savo, o tautos daugumos vardu. Priminsiu, kad valdančiuosius palaiko vos 22,5 % Lietuvos gyventojų. Kalbant apie Vyriausybės veiklą, ją palankiai vertina vos 25 % gyventojų, o neigiamai – net 66,2 %. Val-dantieji, ar tikrai manote turintys moralinę teisę nepaisyti tautos, nepritariančios teikiamiems

projektams, valios? Ar tikrai norite telkti visuomenę, ar tai tik gražūs žodžiai, tariami jums palankiose situacijose, ir tolesnis lėtinis visuomenės skaldymas tik mobilizuoja jūsų elektoratą?

Taip pat negaliu pritarti ir dėl to, kad programoje pasigendu didesnio dėmesio infliacijai suvaldyti, energetinei nepriklausomybei užtikrinti ir biudžetui racionaliai valdyti. Atkreipsiu dėmesį, Europos Komisija jau perspėjo, kad perteklinis einamųjų išlaidų augimas Lietuvoje yra didžiausias visoje euro zonoje. Todėl pareiškiu viešai. Tol, kol neieškosime ir nerasime būdų tolesnį einamųjų išlaidų augimą dengti tvariomis pajamomis, tai spartina grynąją infliaciją, taip pat didina socialinę ekonominės krizės įtampą ir didesnę nedarbo riziką, remti tokią nesubalansuotą ir visuomenę skaldančią programą moralinės teisės neturiu.

PIRMININKAS. Ir P. Gražulis, antrojo pareiškimo autorius.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiami Seimo nariai, dėl pavasario sesijos darbų programos. (*Balsai salėje*) Aš noriu pasakyti, kad net Ukraina, kurioje vyksta aršus karas, degalams karo metu PVM sumažino nuo 23 % iki 7 %. Ponai konservatoriai, ponai valdančioji dauguma, maisto produktams taip pat sumažino PVM, rodos, iki 5 %. Supaprastina apskritai mokesčius ir palieka kaip pagrindinį mokesť tik 2 % nuo apyvartos. Kariaujanti tauta yra daug jautresnė savo žmonėms negu dabartinė šita liberal..., kokia čia, komunistinė, tegul bus komunistinė, šita valdžia. Ir dar tai, ką kalba. Klausykite, mus kviečia susitelkti, rimties. Vakar, klausykite, homikai susirinko prie Seimo. Kas davė jiems leidimą? Šeimų sąjūdis mėnesį laiko beldžiasi į teismus, kad jiems duotų mitinguoti leidimą gegužės 15 dieną. Jie negauna leidimo, o šitie iškrypėliai per vieną dieną susirinko be jokių leidimų. Štai, pažiūrėkite, kokioje valstybėje mes gyvename. Ar tai telkia visuomenę? Ar jums nors kiek rūpi susitelkimas, vienybė, santarvė? Ne. Gaila, kad šitų nėra.

Dažnai man sako, kad P. Gražulis kalba apie homoseksualus, apie santykius vyro su vyru neigiamai, bet Bažnyčia į tai prastai nežiūri. Jūs čia, Laisvės partija, kai mes priėmėme dėl ekonominių emigrantų įstatymus, labai jais rūpinotės ir labai citavote Vyskupų Konferencijos pareiškimus. Aš noriu jums paskaityti iš Kunigų knygos tik vieną detalę, ką rašo, ką sako Dievas Mozei, kuris išvedė žydų tautą iš Egipto nelaisvės. Mozei Dievas sako: aš tau duodu žemes, tose žemėse gyvena tautos. Nenoriu išvardinti viso moralinio supuvimo, kurį neigia ir smerkia Dievas, visų seksualinių iškrypimų, bet aš jums paskaitysiu iš Šventojo Rašto kelis punktus. „Nesugulsi su vyriškiu tarsi su moterimi: tai yra pasibjaurėjimas“, – tai sako Dievas. 24 eilutė iš 18 skirsnio: „Nepasidarykite nešvarūs nė vienu iš šių papročių, nes tokiais papročiais yra susiteršusios tautos, kurias išvarau jūsų akyse.“ Jie... Dievas sako, kad tokią tautą išvarė, kuri toleravo seksualinius iškrypimus: „Taip buvo suterštas kraštas, todėl nubaudžiau jį už jo kalbę, ir pats kraštas išvėmė savo gyventojus.“ Ne Gražulis šitą žodį „išvėmė“ naudoja, tai yra Šventojo Rašto žodžiai. Tai gal Dievą jūs paduokite į Etikos ir procedūrų komisiją, ponai konservatoriai ir liberalai? „Jūs tad turite laikytis mano įstatų ir mano įsakų, ir jūs – nei pilietis, nei ateivis – negalite daryti šių pasibjaurėtinų dalykų“, – sako Dievas. Nei prieš jus gyvenusieji krašto gyventojai... „Nes prieš jus gyvenusieji krašto gyventojai darė visus šiuos pasibjaurėtinius dalykus, ir kraštas buvo suterštas. Kitaip kraštas išvems jus už suteršimą, kaip jis išvėmė prieš jus buvusią tautą.“ Štai, ką sako Dievas apie homoseksualinius iškrypimus. Didžiausias Dievo prakeiksmas krenta ant šitos, ant tos tautos, kuri įstatymu gina visą bjaurastį – ta tauta neturi ateities. Štai, ką Dievas sako, dar toliau sako, 28 eilutė: „Kitaip kraštas išvems jus už suteršimą, kaip jis išvėmė prieš jus buvusią tautą. Kas padaro vieną iš šių pasibjaurėtinų dalykų, bus pašalintas iš savo tautos.“ Tai Dievas sako, štai, kokius prakeiksmus skiria Dievas tautai, kuri platina homoseksualizmą, ir sako, kad tai yra gėris. Ar jūs girdite, ar jūs negirdite šitų dalykų?

PIRMININKAS. Laikas baigiasi.

P. GRAŽULIS (LRF). Todėl laikykitės mano įsipareigojimo ir nedarykite nė vieno iš šių pasibjaurėtinų dalykų, kaip darė prieš jus...

PIRMININKAS. Laikas baigėsi. Gaila, kad jūs nesilaikote nustatyto reglamento. Aš apgailestauju, kad iš šios tribūnos skamba tokie neetiški kaltinimai visiems susirinkusiems... (*Balsai salėje*) vadinant... (*Balsai salėje*) ...į piketą susirinkusius žmones iškrypėliais. Jeigu Seimo nariui mažai baudžiamųjų bylų, galbūt dar gali kas nors kreiptis iš tų susirinkusių. Ką gi, šia ne visai smagia gaida baigiame rytinį posėdį. (*Gongas*) (*Balsai salėje*) Nebūtina.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 147 STENOGRAMA

2022 m. kovo 22 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
V. MITALAS ir J. SABATAUSKAS*

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Gerbiami Seimo nariai, sveiki susirinkę po pertraukos. Pradedame Seimo kovo 22 dienos vakarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

14.01 val.

Vyriausybės pusvalandis

Švietimo, mokslo ir sporto ministrės Jurgitos Šiugždinienės pranešimas dėl ukrainiečių vaikų švietimo

Pirmasis klausimas po pertraukos yra Vyriausybės pusvalandis, kuriame dalyvauja švietimo, mokslo ir sporto ministrė J. Šiugždinienė. Kviečiu ją į tribūną pristatyti aktualiausius švietimo aspektus šiuo metu. Mes turime pusvalandį laiko, tai geriausia būtų padalinti jį: 15 minučių pristatymui, 15 minučių klausimams, bet elgsimės pagal situaciją. Prašom, ministre, tribūna jūsų.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Kažkaip labai tamsiai. Dėkui, mieli kolegos. Šiandien noriu jums pristatyti situaciją, susijusią su ukrainiečių vaikų švietimu. Šiandien mes turime jau 11 tūkst., faktiškai 12 tūkst. vaikų iki 18 metų, mokyklose ir darželiuose yra užsiregistravę beveik 3,5 tūkst. Jų jau daugiau lanko mokyklas ir darželius, tiesiog registras vėluoja ir čia tikrai ne visi tie, kurie yra užsiregistravę. Taip pat mes turime jau beveik virš 700 užsiregistravusių Ukrainos mokytojų, pedagogų, daugiausia anglų kalbos ir ukrainiečių kalbos. Taip pat turime apie 200 studentų, kurie norėtų pas mus studijuoti dalinėse studijose, užbaigti tą semestrą dalinėse studijose. Kai kurie norėtų net stoti ir persikelti studijuoti Lietuvoje.

Kaip žinoma, geografinis pasiskirstymas turbūt nieko nestebina – daugiausia šeimų ir vaikų šiuo metu yra didžiuosiuose miestuose. Tačiau iš viso mes turime apie 30 tūkst. vietų mokyklose ir 4 tūkst. ikimokyklinėse įstaigose, į kurias galėtume priimti ukrainiečių vaikus.

Kokia dabar situacija? Tiesiog kad ir jūs žinotumėte, turbūt ir jūsų dažnai klausia. Registruojantis į mokyklas pirmiausia kreipiamasi į savivaldybių švietimo skyrius, ten yra paskirti koordinatoriai, jie nukreipia į mokyklas ir suteikia visą informaciją. Ukrainiečių vaikai gali būti priimti į visas Lietuvos mokyklas. Šiuo metu mes turime maždaug 50 % ukrainiečių, kurie mokosi tautinių mažumų mokyklose, ir 50 % mokyklose lietuvių kalba.

Ukrainiečiams yra kelios bendrojo ugdymo galimybės. Kai kurie jų jungiasi nuotoliniu būdu prie Ukrainos švietimo platformos arba prie mokyklų, kurios nuotoliniu būdu veda pamokas, bet jos yra Ukrainoje. Tai mes tikrai sudarome visas galimybes. Bet net ir tuo atveju, jei jie mokosi nuotoliniu būdu, mes prašome jų registruotis mokyklose, nes mes privalome žinoti mokinių skaičių ir privalome sekti, kur yra vaikai, nes tikrai negalime palikti nė vieno vaiko. Taip pat didelė dalis vaikų mokosi tiesiog klasėse. Yra ir išlyginamųjų klasių, kuriose jie pradeda mokytis lietuvių kalbos.

Kas labai svarbu? Mums labai svarbūs keli dalykai. Vienas, kad tikrai mes šiuo metu ne spaudžiame mokyklas, o kaip tik atvirkščiai – prašome, kad būtų pakankamas adaptacinis laikotarpis, nes svarbiausia yra vaikų psichologinė emocinė sveikata. Jų šiuo metu tikrai labai sudėtinga situacija. Aišku, vaikai jaučiasi įvairiai: vieni labiau emociškai sukrėsti, kiti galbūt mažiau. Jiems siūloma ir psichologinė pagalba, jei yra toks poreikis.

Taip pat mums dar atrodo labai svarbu, kad ukrainiečiai mokydami mūsų mokyklose nepamirštų savo kalbos ir savo istorijos, todėl mes planuojame, jog ukrainiečių mokytojai galės mokytis ukrainiečių kalbos ir literatūros, taip pat ir Ukrainos istorijos. Šiuo metu jau yra pakoreguoti bendrojo ugdymo planai ir mūsų mokyklos gali pradėti tą daryti.

Taip pat labai intensyviai veikia konsultacinis mechanizmas. Vilniaus lietuvių namai organizuoja mokymus mokytojams ir konsultacijas, kaip dirbti su ukrainiečių vaikais. Tokia bendrojo ugdymo situacija.

Jeigu šiek tiek dar daugiau kalbėtume apie ukrainiečių mokytojus, tai tikrai, kaip minėjau, skaičius jau yra nemažas. Šiuo metu mokyklose jau dirba mokytojų padėjėjais, bet mes jau sudarėme sąlygas ir įdarbinti mokytojus. Buvo panaikintas reikalavimas mokėti lietuvių kalbą, ją galima išmokyti per dvejus metus, pakoreguoti mokymo planų reikalavimai ir taip pat mūsų Studijų kokybės centras yra pasiruošęs pripažinti kvalifikaciją. Beje, šiandien buvo pripažinta pirmoji kvalifikacija labai greitai, per vieną dieną. Kol kas daug kreipimusi neturime, matyt, dar tas procesas kaip reikalas neišsivažiavo.

Profesinis mokymas. Taip pat pakeistas priėmimo į profesinio mokymo įstaigas tvarkos aprašas. Mes nuo rugsėjo 1 dienos galėsime priimti į mokyklas ukrainiečių studentus, jie duomenis teiks per LAMA BPO. Tinkamumą mokytis pagal atitinkamo lygio programą, kai stojantysis neturi išsilavinimo liudijančių dokumentų, nustatys mokykla. Šiuo metu dar tikslinami profesinio mokymo bendrieji planai. Taigi profesinis mokymas taip pat yra pasirengęs priimti ukrainiečių vaikus.

Aukštasis mokslas. Aukštojo mokslo srityje veikia *Study in LT* portalas. Jeigu jūs jį atsiversite, ten rasite visą informaciją apie programas, programų katalogą ir visą kitą informaciją, kuri yra įvairiomis kalbomis. Ką mes esame suplanavę šiuo metu, tai semestrai pabaigti, pavasario semestrai pabaigti planuojame priimti 700 studentų ir mokėti jiems 300 eurų stipendiją. Taip pat rudens semestre planuojame dengti stipendijas ir iš dalies kompensuoti studijų kainą. Taip pat iš turimų resursų Ukrainos mokslininkams planuojame skirti maždaug 1 mln. eurų grantams ir steigiamo fondą, kuris vadinsis „Parama Ukrainos mokslui“. Jame bus galimos dotacijos tiek iš viešojo sektoriaus, tiek iš privataus sektoriaus, jeigu kas nors norės palaikyti, paremti mokslininkus ar skirti stipendijas.

Neformalus švietimas. Dirbame su NVO švietimo tinklu, surinkome visą informaciją iš Lietuvos apie neformalaus ugdymo paslaugas, apie tai, kokios nevyriausybinės ką gali pasiūlyti Ukrainos vaikams. Perdavėme šią informaciją savivaldybėms. Taip pat planuojame finansuoti vasaros mokyklas ukrainiečių vaikams ir sekmadienines mokyklėles. Tai čia toks gal atskiras labai svarbus paketas ukrainiečiams, kad jie nepamirštų savo kalbos, kad turėtų galimybę kalbėti ukrainietiška, tai ir ukrainiečių kalbos ir literatūros pamokos, ir vasaros mokyklos, ir sekmadieninės mokyklėlės.

Nuolat palaikome ryšius su Ukrainos švietimo ministerija ir kartu su kitomis Europos Sąjungos šalimis prisidedame prie Ukrainos nuotolinės mokyklos stiprinimo. Yra stiprinamas portalas, kad būtų galima centralizuotai jungtis prie Ukrainos nuotolinės mokyklos. Čia dirba mūsų „Ed-Tech“ komanda. Taip pat verslo mecenatų paramą padedame susieti su poreikiu. Mes tiesiog padedame suvesti verslo mecenatus, kurie gali prisidėti prie švietimo, na, kaip sakant, tose srityse, kur ta parama reikalingiausia.

Tai tiek turbūt tos bendros informacijos. Jeigu norite pasiskaityti detaliau, informacija yra pateikta internete tiek mūsų ministerijos puslapyje, tiek *Study in LT* portale visomis kalbomis. Čia galima rasti dažniausiai užduodamus klausimus ir, kaip jau sakiau, visas programas, kurias dėstomos anglų ir rusų kalbomis. Taigi visą informaciją rasite šituose portaluose.

Ką dar noriu pabrėžti, jog mes buvome susitikę su visais Europos Sąjungos švietimo ministrais, taip pat su Ukrainos švietimo ministru buvau ir atskirai susitikusi, ir kartu su kitais švietimo ministrais pasidalinome patirtimi. Tai mūsų strategijos yra labai panašios. Mes pasikeitėme nuomonėmis ir taip pat veiksmais, kaip dirbame. Labai panašiai dirba Europos Sąjungos šalys, tos, kurios šiandien tikrai turi nemažus skaičius Ukrainos vaikų ar studentų. Tiek būtų mano pristatymo. Net labai greitai aš jau čia turbūt.

PIRMININKAS. Labai ačiū, ministre. Iš tikrųjų šiek tiek greičiau, negu iš pradžių planavome. Dabar yra galimybė užduoti klausimus. Klausimus užduodame įprasta Vyriausybės pusvalandžio tvarka. Pirmasis klausia V. Ažuolas. Ruošiasi V. Bakas. Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiama švietimo ministre, iš tikrųjų toks klausimas iš anksčiau jau atėjęs. Kada planuojate panaikinti Vyriausybės nutarimą, kuris priimtas pernai gruodžio mėnesį? Jis visų pirma yra diskriminacinis ir jo pagrindinis tikslas yra naikinti mažas mokyklas, naikinti nepilnas klases, naikinti jungtines klases. Gal netgi galite atsakyti, kodėl privati maža mokykla, labai gerai, gaus finansavimą, nepilna klasė privačioje mokykloje gaus finansavimą, savivaldybės negaus ir savivaldybei draudžiama net prisidėti. Jungtinė klasė privačioje mokykloje, labai gerai, gaus finansavimą, savivaldybės negaus? Kada planuojate šitai panaikinti ir atšaukti?

Kitas dar labai aktualus klausimas. Netgi su pavėžėjimo problema mokyklos susiduria, nes, kaip pavyzdys, jeigu pilnas autobusas, daugiau ukrainiečių nebegali priimti. Gal toje vietoje kokia nors pagalba teiksime savivaldybėms, kad tuos ukrainiečius į mokyklas irgi būtų galima atvežti?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui už keletą klausimų. Visų pirma, mes neplanuojame atšaukti Vyriausybės nutarimo, kuris priimtas gruodžio mėnesį, ir neplanuojame uždarinėti, kaip jūs teigiate, mokyklų. Visų pirma, jūs turėtumėte įsigilinti į situaciją ir tuose pačiuose Trakuose, apie ką mes kalbame, nesiūlome uždaryti nė vienos mokyklos. Kokybė ir prieinamumas, pasirenkamumas... (*Balsai salėje*) Klausykite, kolegos, gal leiskite man pasakyti, yra pats svarbiausias dalykas. Ar jūs norite, kad jūsų vaikas mokytųsi jungtinėse klasėse, Valiau Ažuolai? Norite, taip? O kokioje jis dabar mokosi mokykloje? (*Balsas salėje*) Žiūrėkite, jeigu mes dar šiandien kalbame apie tai, kad gali būti Lietuvoje jungtinės klasės, kuriose mokosi keturių skirtingų klasių vaikai, tai apie ką mes kalbame? Kokios mes kokybės norime? (*Balsai salėje*) Žiūrėkite, nepainiokime kelių dalykų. Tėvai moka iš savo kišenės už tai, kad jų mokykloje mokytųsi keturi vaikai ir būtų taikomos specialios metodikos – Montesori, Valdorfo ir taip toliau. Nepainiokime šitų dalykų. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, aš labai prašau – ne dialogo forma. Klausimai – atsakymai.

Dabar V. Bakas, bet jis nenori klausti. Tada klausia L. Nagienė ir ruošiasi A. Skardžius. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, sakykite, žinome, kad daug ukrainiečių vaikų atvyksta. Tikrai jūs jau daug padarėte, bet dabar žinome, kad dalis jų tikrai nesiruošia eiti į mūsų mokyklas, o mokysis nuotoliniu būdu ir prisijungia prie platformos Ukrainoje ir taip mokysis. Tačiau susiduria su tokia problema. Vakar tiesiog turėjau vieną klientę, kuri paprašė pagalbos atspausdinti antrokiui visus pratybų sąsiuvinius. Ji padavė mums internetinį... Žinote, jie neturi galimybės atspausdinti. Ar neplanuojate susitarti, sakysim, su pačia Ukrainos švietimo ministerija, kad atsiųstų tas knygeles, kad būtų paplatinta? Neturi jie galimybės gauti, o mažam vaikui – antrokui, trečiokui ar ketvirtokui labai svarbūs yra tie pratybų sąsiuviniai, o ten susidaro iš tikrųjų labai didelis paketas. Labai didelis paketas. Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Taip, tikrai, gerbiama Laima, labai geras klausimas. Planuojame ir darome, tariamės ir trečiadienį yra planuojamas Vyriausybės posėdyje papildomo finansavimo patvirtinimas bendrojo ugdymo mokykloms, kurios priima ukrainiečių vaikus. Tikrai turės galimybę ir atsišviesti, ir atspausdinti. Tam patvirtinsime ir finansus. O šiaip atsisiųsime ir kalbės su Ukrainos švietimo ministerija apie tai. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi R. Tamašunienė.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamoji ministre, išties iš tribūnos jūs ką tik pasakėte, kad privačioms mokykloms valstybinio finansavimo nebus. Ką tik pasakėte, tai yra tik tėvų lėšos. Norėčiau komentaro.

Antras dalykas. Vakar visą dieną važinėjome po Trakų rajono mokyklas, kurios tikrai nebus uždaromos, jos bus po truputį numarinamos. Vaikai bus išplėšiami iš bendruomenių, vežami kažkur autobusiukais už kažkiek kilometrų, dvi valandas į vieną pusę ir dvi valandas atgal. Jeigu mes nekalbame apie sovietinį švietimą, tai mes tada galvokime, kad nereikėtų vaikų išplėsti iš bendruomenių, iš šeimų. Kur prioritetas? Jūs teigiate, kad kokybė. Bet savivaldybė skaičiuoja tik tai nuliukus ir skaičiukus, jiems neapsimoka tautinių mažumų mokyklose nekomplektuotų klasių išlaikyti.

PIRMININKAS. Laikas.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas Artūrai. Labai gaila, kad šioje srityje, tokioje jautrioje ir svarbioje Lietuvai, mes užsiimame labai tokiu, sakyčiau, pigiu politikavimu. Tautinėms mažumoms yra sudarytos visos išimtys, tokios, kokių mes neturime Lenkijos valstybėje. Mes esame sudarę visas puikias išimtis mūsų tautinių mažumų mokyklose. Tikrai čia mūsų sprendimas yra labai gerbtinas ir labai labai taiklus.

Dabar dėl mažų mokyklų. Man atrodo, mes patys turime apsispręsti, kas mums rūpi, ar mums rūpi pastatas, ar mums rūpi vaiko ugdymosi kokybė. Jeigu mes turime klasę, kurioje yra trys, keturi vaikai, vienas vaikas, ko mes galite tikėtis? Kokio atlyginimo mokytojai gali tikėtis, jeigu jie dirba 0,25–0,3 etato? Mes jiems net etato oraus negalime sudaryti. Apie ką mes kalbame? Kodėl mes visi norime, jūs čia sakote, norime inžinierių, reikia IT specialistų, reikia įvairių... Iš kur mes juos gausime, jeigu vaikai pasirinkimo neturi gimnazijos klasėse pasirinkti norimų mokytis dalykų. Jie neturi. Jeigu yra klasėje mažiau negu 20 mokinių, jie negali net mokytis dviem lygiais, kuriuos jiems numato Lietuvos valstybė. Visos programos, prevencijos, apie kurias Seimo nariai labai dažnai šneka, ir gerbiamas D. Kepenis, noriu atkreipti dėmesį, sveikatingumo programos prevencijos, yra nacionalinio saugumo – nieko negali tokiose mokyklose vaikai rinktis. Tiesiog valandų nėra tam.

Seimo nariai, aš labai prašyčiau atidžiai pasižiūrėti į skaičius. Ką mes dabar finansuojame iš esmės ir ką mes remiame? Vaikai neturi jokių pasirinkimo galimybių. Tai, kad mes suaugusius vaikus, jau suaugusius žmones pavešime, pavyzdžiui, nuo Trakų senosios gimnazijos iki Trakų yra 3 kilometrai, paeis, čia yra didelė problema? Tai, kad Paluknio gimnazijoje vaikai, abiturientai, renkasi, laiko tikrai vieną valstybinį egzaminą, čia yra gerai? (*Balsai salėje*) Vieną valstybinį egzaminą, vidutiniškai laiko vieną valstybinį egzaminą. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Ar jau atsakėte į klausimą?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Tai labai blogai. Jeigu jie nori mokytis aukštajame moksle, jie turi laikyti daug daugiau egzaminų.

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, aš prašyčiau rimties salėje, nes kaip tik tuoj pat R. Tamašunienė turės progą paklausti ir tai darys Statuto numatyta tvarka. Prašom, gerbiama Rita. Ruošiasi D. Asanavičiūtė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Ministre, prašau nedezinformuoti parlamentarų dėl egzaminų. Jūs, kaip ministrė, turite žinoti, kad, norint įstoti į aukštąją mokyklą, reikia laikyti valstybinius egzaminus. Ir Paluknio gimnazijoje (lenkų mokykla) 2021 metais visi vaikai išlaikė valstybinius egzaminus, o tuos rodiklius traukia Medėinos (lietuvių) mokykla, kur jie pagal bendrą planą dirba ir yra neišlaikiusių egzaminų.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Žiūrėkite, aš...

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Antras dalykas. Aš noriu pasakyti, pasiekimai, yra reitingai, pagrindinė mokykla, kurią norima reorganizuoti ir kur jūs pati sau priešgyniaujate, padarydama išimtį nutarime, ta išimtis galioja toms mokykloms, skaičius vaikų dabar pagal bendrus kriterijus atitinka, kodėl ją reikia reorganizuoti? Visiškai nėra atsakymų.

Dabar reitingų žurnalas, geriausia mokykla iš visų Lietuvos pagrindinių, ne iš lenkų, kuri teikia neformaliojo švietimo galimybes mokykloje, tai mes tokias, ugdymo kokybė... Jūs dezinformuota arba jūs nesusipažinusi.

PIRMININKAS. Koks jūsų klausimas, gerbiama Rita?

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Visi pasiekimai yra geri. Tose mokyklose yra...

PIRMININKAS. Laikas!

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). ...ukrainiečių vaikų ir tos klasės yra didėjančios. Aš galvoju, ar ministrė man atsakys, ar vis dėlto neverta atsisakyti jūsų kriterijų, kurie neatitinka realybės, ir tie aštuoni mokiniai klasėje visoje Lietuvoje tai yra kriterijai ir nutarimas, kuris neatitinka realybės ir reikia jį nedelsiant keisti.

PIRMININKAS. Laikas! Ačiū. (*Plojimai*) Prašom.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Noriu pataisyti, gerbiama Rita, kad aš kalbu apie tai, kiek vidutiniškai valstybinių egzaminų yra laikoma Paluknio gimnazijoje. Tai yra vienas. (*Balsai*

salėje) Aš tai ir sakiau, girdime, ką norime girdėti. Palyginkime su kitomis. Rezultatai yra prasti, aš jums galėsiu asmeniškai atsiųsti ir pademonstruoti rezultatus. (*Balsai salėje*) Pažiūrėsime. Bet visų pirma yra kalba apie pasirinkimo galimybę vaikui. Tai yra ne tik, kad tu gauni dešimtuką ar tu išlaikai vienaip, tu turi turėti pasirinkimo galimybes. Šiandien jie net nelaiko egzaminų. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, aš labai prašau jūsų – tiek gerbiamos ministrės, tiek Seimo narių, vadovautis Statutu. Klausimai – atsakymai ir judame toliau. Jeigu ministrė nenori nieko pridurti, tada klausimą turi D. Asanavičiūtė. Ruošiasi J. Varkalys. Gerbiama Dalia, prašom.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Norėčiau grįžti, ko gero, prie pradinės temos ir paklausti klausimą apie ukrainiečių vaikus ir suaugusiuosius. Ministre, minėjote, kad 50 % atvykusių vaikų mokosi tautinių mažumų mokyklose, 50 % eina į lietuviškas mokyklas. Faktas, kad vaikai, einantys į lietuviškas mokyklas, susiduria su lietuvių kalbos mokėjimo problema ir dėstomo dalyko supratimo problema. Ko gero, mes turime patirties užsienyje, tai yra lituanistinės mokyklos, savaitgalinės mokyklos. Dabar žinau, Vilniuje, atrodo, pusę metų veikia viena ukrainiečių šeštadieninė mokykla.

Kokie planai dėl savaitgalinių mokyklų ukrainiečiams, lietuvių kalbos mokymo vaikams taip pat? Ir klausimas: suaugusiesiems, norintiems dirbti švietimo sistemoje, dabar atidėtas terminas, dvejus metus neprivaloma mokėti lietuvių kalbos, bet jeigu jie liks Lietuvoje, kalbos mokėjimas bus privalomas. Ir čia taip pat kitų specialybių ukrainiečiai...

PIRMININKAS. Laikas.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Kaip planuojama ir suaugusiesiems padėti mokytis lietuvių kalbos nemokamai? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui už klausimą. Taip, planuojame finansuoti suaugusiųjų mokymą būtent lietuvių kalbos. Trečiadienį irgi turėtų būti priimtas sprendimas, diskutuojame dėl mechanizmo, ar geriau per savivaldybę tiesiai tai daryti, kad savivaldybėse būtų organizuojamas, ar centralizuotai. Pasitarsime su savivaldybėmis, kaip geriau.

Dėl savaitgalinių mokyklų ar sekmadieninių mokyklų, taip, raginame, kad ukrainiečiai steigtų savo mokyklėles, ir mes, kiek galėsime, prisidėsime prie jų finansavimo. Tai yra labai svarbu ir šią savaitę vyks pasikalbėjimas su Ukrainiečių bendruomenėmis ir pasidalinimas patirtimi, kaip tos mokyklėlės veikia kitose šalyse, nes tokių gal labai daug tradicijų Lietuvoje nėra. Yra kelios veikiančios mokyklėlės, bet kad jos teiktų tokias švietimo paslaugas ir mokymus, to nebuvo, tai mes darysime.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia J. Varkalys. Ruošiasi A. Nekrošius.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Dėkoju ministrei už išsamią informaciją, kurią pateikė apie situaciją šiuo metu. Ar jums žinomi tokie dalykai, kad aukštosiose mokyklose studentai, kurie mokėsi, įstoję prieš dvejus trejus metus, dar prieš karą, dabar kaip ir sulaukė tokių dalykų – savo giminių, giminaičių, artimųjų iš Ukrainos, ir tie karo pabėgėliai pagal registraciją jau gauna tam tikrą paramą, socialines garantijas. O studentai, kurie mokosi, pavyzdžiui, Klaipėdos universitete, tokių yra apie 100, negauna pramos iš savo tėvų, nes jie persikėlė čia ir iš tikrųjų dabar praradę ir pragyvenimo šalinius, ir socialines garantijas. Kol kas tai daro universitetas, bet ar ilgai universitetai, vienas kitas, to dalyko pakelti, panešti negalės. Ar numatote ką nors, ar žinomi tie faktai, ar numatote tokiu atveju ką nors daryti? Nes visuose Lietuvos universitetuose ukrainiečių, atvažiavusių anksčiau...

PIRMININKAS. Laikas.

J. VARKALYS (LSF). ...mokytis, yra. Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, kolega. Taip, žinome, Lietuvoje šiuo metu studijuoja 800 ukrainiečių studentų. Situacija yra labai įvairi ir tikrai galvojame, kaip jiems padėti ir ką pasiūlyti. Kai kurie iš jų dirba Lietuvoje, tad ne visiems ta parama reikalinga, bet kad yra tokių vaikų, jaunų žmonių, kuriems reikalinga parama, tikrai yra. Tikrai spręsime, dabar esame susitarę su universitetais (jie patys šitą sprendimą priėmė, mūsų neraginami), kad iki šio semestro pabaigos jie atleisda tuos, kuriems reikia, nuo mokesčio. Ir tada spręsime, ką darome toliau, nes ne visiems turbūt reikės paramos. Dėkui.

PIRMININKAS. Klausia A. Nekrošius. Ruošiasi V. Targamadžė.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, aš šiek tiek norėčiau aiškumo dėl jungtinių klasių (apie tai V. Ažuolas uždavė klausimą), paaiškinkite šiek tiek plačiau. Dėl privačių klasių, tai yra privačių mokyklų, kur yra apmokama, kaip jūs sakėte, tėvai apmoka už vaikų mokymą, ir valstybinių mokyklų, kur yra mažos klasės, skirtumų. Koks gi tas pagrindinis skirtumas? Jūs paminėjote, kad privačios mokyklos, kadangi tėveliai moka už mokslą, gali iš esmės daryti ką nori, aš tai pažodžiui sakau. Kaip gi yra iš tikro? Tai yra finansinis argumentas, bet ne koks nors švietimo kokybės klausimas, aš manau.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui. Tikrai yra abu argumentai. Svarbesnis yra kokybės argumentas. Įsivaizduokite, kad šiandien jungtinėje klasėje jūsų vaikas sėdi dar su trijų skirtingų klasių vaikais ir jo 45 minučių pamokos laikas yra dalinamas iš keturių. Jūs leisite man, kolegos, pasakyti? Jeigu nenorite girdėti atsakymo, tai neklauskite tuomet. Yra dalinamas iš keturių. Taip, pasaulyje veikia jungtinės klasės, ten dirba mokytojų komanda ir mokytojai yra rengiami dirbti su skirtingų lygių vaikais. Lietuvoje mes neturime galimybių turėti mokytojų komandų, taip pat neturime ir metodikos rengti mokytojus, galinčius mokyti skirtingų lygių vaikus. Todėl šiandien jungtinių klasių vaikus mes skriaudžiame, nes esame palikę tokias klases norėdami išlaikyti patatus. Čia yra labai aiškus skirtumas.

Dabar dėl privačių mokyklų. Kiekvienas vaikas Lietuvoje turi savo konstitucines teises ir turi teisę gauti ugdymosi krepšelį. Jis nešasi jį į bet kurią norimą mokyklą: ar jis nešasi į valstybinę, ar jis nešasi į privačią. Visa tai, kas yra papildomai privačiose mokyklose, daugeliu atveju taikomos specialios metodologijos. Šiandien Lietuva negali pasiūlyti kai kurių paslaugų, ypač specialiųjų poreikių turintiems vaikams. Šiandien vaikai, turintys ir autizmo sutrikimų, ir kitų sutrikimų, dažnai renkasi privačias mokyklas, nes ten yra taikomos specialios metodikos. Šiandien mums dar reikia daug nuveikti, kad mes tikrai galėtume pasiūlyti visas paslaugas įvairių poreikių turintiems vaikams.

Kitas momentas. Jeigu tėvai nori mokėti, kad klasėje yra, tarkime, trys vaikai, visą papildomą mokestį patys, tai mes šiandien tėvams sudarome tokią galimybę. Tai yra tėvų teisė rinktis. Kaip ir sveikatos sistemoje, lygiai tas pats yra.

PIRMININKAS. Klausia V. Targamadžė.

V. TARGAMADŽĖ (*DFVL*). Ačiū. Visų pirma labai norėčiau atkreipti dėmesį, aš tikrai nesu, kad vienas, du, trys vaikai klasėje būtų arba tokios jungtinės klasės, kokios dabar yra. Tačiau jei-gu mes kalbame apie įtraukųjį ugdymą, jūs pavyzdį apie jungtines klases pasakėte, tai nepamirškite, kad įtraukusis ugdymas yra labai brangus, jam šiandien yra nepasirengta. O jeigu jungtinės klasės, tai priklauso nuo ugdymo organizavimo, aš jums kaip specialistė dabar sakau, ir nuo mokytojų pasirengimo. Nuvažiuokite į „Forvardą“ ir tada bus aišku, kas yra personalizavimas. O čia yra tuščios frazės.

Klausimas yra dėl vienuoliktųjų iš Ukrainos. Kaip jie laikys egzaminus? Labai yra sunerimę ir mokytojai, ir tėvai, ir patys vaikai kreipiasi į mane.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui. Kaip ukrainiečiai laikys egzaminus? Jie laikys arba nuotoliniu būdu. Ukrainos Vyriausybė dar nėra priėmusi sprendimo dėl abitūros egzaminų. Jau yra priėmusi, kad atšaukia egzaminus 9 klasėje. Dėl 11 klasės nėra priėmusi sprendimo. Jeigu egzaminų neatšauks, tai bus galimybė laikyti egzaminą nuotoliniu būdu. Mes taip pat sudarysime galimybes vaikams tuos egzaminus laikyti nuotoliniu būdu. Bet taip pat ruošiamės ir kitiems variantams: verčiame lietuvių kalbos egzaminus į ukrainiečių kalbą, sudarysime galimybes tiems, kurie norės ir galės, jausis galintys, laikyti mūsų valstybinius egzaminus, atleidžiant nuo lietuvių kalbos ir literatūros egzamino.

Dar kitas variantas, trečias. Jeigu vaikai jaučiasi šiais metais nepajėgūs išlaikyti egzamino, tai mes jiems sudarysime galimybes kartoti kursą, jau tada integruotis į lietuvių mokyklas ir kitais metais laikyti valstybinius brandos egzaminus. Tokie trys modeliai yra.

PIRMININKAS. Dėkoju. Mūsų pusvalandis ištiksėjo ir baigėsi. Ačiū ministrei.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū visiems, kurie uždavė klausimus. Dabar svarstysime Seimo rezoliucijos teksto dėl energetinių išteklių embargo iš šalių antrąją redakciją. Tuoj kviesime V. Baką į tribūną,

jis su daugybe Seimo narių, kiek man teko matyti, parengė bendrą Seimo rezoliucijos tekstą, jį ir svarstysime. Tuo tarpu replika arba dėl vedimo tvarkos V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų tokio košmaro iš švietimo ministrės dar neteko girdėti. Vaikai atsineša krepšelį į bet kokią mokyklą. Jūs patys sau prieštaraujate – tie patys vaikai, ateidami į savivaldybės mokyklą, negaus to krepšelio pagal jūsų naują tvarką, ateidami į privačią mokyklą, gaus. Ten galima mokytis, jungtinės klasės gaus finansavimą, savivaldybėse negaus. Žmonės uždavė paprastą klausimą, kodėl tų pačių finansavimo taisyklių negali taikyti ir privačioms mokykloms, ir savivaldybėms? Kuo tie vaikai yra blogesni, ką jūs darote?

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamieji. Po pasisakymų daugėja norinčių replikuoti. Labai trumpai, gerai? A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamoji ministrė taip ir neatsakė į mano klausimą dėl privačių mokyklų. Tai ar jos tik iš tėvelių pinigų bus išlaikomos, ar gaus ir valstybinį finansavimą, nes iš tribūnos nuskambėjo klausimas, kad negaus, bet į klausimą neatsakėte. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerai, kolegos, mes turėjome šansą pasišnekėti. Prašau, ministre, dar kartą suteiksiu.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Aš dar kartą pakartoju, kad kiekvienas vaikas Lietuvoje turi teisę gauti ugdymo lėšas ir jis tas lėšas nešasi ten, kur jo šeima nori.

PIRMININKAS. Gerai.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Mes niekur negrižtame, nieko nekeičiame, čia yra seniai galiojanti sistema. Jeigu jis nori eiti ir jo tėvai nori mokėti papildomą didelį mokestį už mokslą privačioje mokykloje, tai gali eiti į privačią, mes neribojame privačios iniciatyvos. Vaikas, kuris eina į valstybinę mokyklą, nešasi tą patį krepšelį...

PIRMININKAS. Gerai, kolegos. Aš kviečiu jus susitikti ir pasitarti Seimo salėje, tikrai netoli esate ir atsakysite į visus klausimus. Paskutinė replika – E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, gerbiamas Ažuolai, privačios mokyklos negauna aplinkos lėšų, čia irgi yra skirtumas, tėvai prisideda ir dėl to. Tas ugdymo krepšelis bendras, jis visur keliauja. Tačiau ten mokykloje ir keturis vaikus klasėje išlaiko privatūs asmenys.

PIRMININKAS. Gerai.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Tokios galimybės valstybėje neturime, nes tikrai labai daug kainuos, jeigu kiekvienas vaikas turės po vieną mokyklą.

PIRMININKAS. Ačiū visiems, tikrai įdomi tema, dabar galite ją pratęsti neformaliai.

14.33 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl energetinių išteklių importo nutraukimo iš šalių, vykdančių karinę agresiją prieš Ukrainą, ir Lietuvos energetikos sistemos stiprinimo“ projektas Nr. XIVP-1433(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Prašom, gerbiama V. Bakui žodis, pristatykite tekstą.

V. BAKAS (DFVL). Pristatyti rezoliuciją?

PIRMININKAS. Pristatykite rezoliuciją. Prašom.

V. BAKAS (DFVL). Gerbiami kolegos, ačiū, gerbiamas pirmininke. Visų pirma, noriu padėkoti visoms frakcijoms, visiems kolegoms už labai produktyvų kelių valandų darbą, mes iš tiesų suradome bendrą poziciją dėl to, kaip Lietuva gali atsisakyti energetinių išteklių iš Rusijos. Tikiu, kad šiandien mūsų sprendimas paskatins spartesnius pokyčius išsivaduojant iš Rusijos energetinės priklausomybės.

Gerbiami kolegos, rezoliucijos esmė iš esmės sudaro trys esminiai punktai. Pirma, yra siekiama atsisakyti energetinių išteklių iš Rusijos. Antra, kviečiame Vyriausybę pateikti sprendimus dėl alternatyvų. Trečia, nedelsiant teikti Seimui ekonominių pasekmių dėl Rusijos vykdomos agresijos švelninimo planą verslui ir žmonėms.

Kolegos, mūsų regione yra precedento neturinti situacija, kuomet Rusija tiesiog užpuolė suvereną, savarankišką šalį vien todėl, kad ji pasirinko demokratinio pasaulio raidos kelią. Šis ka-

ras prieš Vakarų pasaulio gyvenimo būdą ir vertybes yra finansuojamas ir iš pinigų, kuriuos Rusija sukaupia parduodama energetikos išteklius. Finansinė grąža, surenkama iš energetinių išteklių eksporto, sudaro reikšmingą Rusijos biudžeto dalį ir pajamos, kurias Rusija gauna iš energetinių išteklių eksporto, konvertuojamos į agresiją prieš Vakarų pasaulį, konkrečiai į agresiją prieš Ukrainą, į taikių žmonių žudymą. Turime progą tai sustabdyti ir priimti sprendimus, kuriuos patys galime įgyvendinti. Turime progą atliepti Ukrainos prezidento, mūsų partnerių ir mūsų visuomenės lūkesčius atsisakyti priklausomybės nuo Rusijos energetikos išteklių.

Sovietinės okupacijos metais Lietuva, kaip ir kitos Baltijos valstybės, buvo prievarta izoliuota nuo Europos valstybių ir Lietuvos energetikos sektoriaus infrastruktūra: naftotiekiai, dujotiekiai, elektros tinklai, buvo susieta tik su SSRS. Per 30 metų padarėme pažangą – sukūrėme infrastruktūrą, kuri leidžia mums nepriklausyti nuo Rusijos energetinių išteklių. Šiandien tai pripažįsta visi bent jau šiame Seime esantys, šio Seimo kadencijos esami ir buvę premjerai ir energetikos politikos formuotojai.

Deja, nepaisant to, mes išliekame tarp EBPO šalių, labiausiai priklausančių nuo Rusijos energetinių išteklių. Tai patvirtina EBPO 2022 metų kovo mėnesio tarpinė ataskaita apie karo Ukrainoje ekonominį ir socialinį poveikį bei politikos pasekmes. Tai patvirtina autoritetingi ekonomistai, kurie interviu žiniasklaidai šių metų pradžioje yra pasakę, kad Lietuva ES yra labiausiai priklausoma nuo Rusijos energetinių išteklių. Ekspertų duomenimis, vien pernai Rusijos naftos ir jos produktų Lietuva įsigijo už maždaug 2,7 mlrd. eurų. Rusiškoms dujoms šalis išleido apie 140 mln. eurų, o elektrai – dar apie 180 mln. eurų.

Tiksliai cituoju mūsų ekonomikos ekspertus: „Už tuos mūsų Vakarų pasaulio milijardus Rusija finansuoja savo propagandą, karą Ukrainoje ir kėsina į Lietuvos ir kitų savo kaimynių valstybingumą, daro įtaką politinėms sistemoms. Iš šių pinigų V. Putinas formuoja savo finansinius rezervus, iš kurių planuoja naujas invazijas į kaimynines šalis.“

Mieli kolegos, Lietuva yra pajėgi atsikratyti priklausomybės nuo Rusijos energetinių išteklių. Tam yra subrendusi politinė valia, tam pritaria mūsų visuomenė, kuri savo namuose pasiruošusi priglausti dešimtis tūkstančių ukrainiečių. Taip, galime turėti laikinų nepatogumų, bet negalime finansuoti Rusijos veiklos prieš mus pačius.

Mes kalbame apie tai, kad Baltarusija sėdi ant energetinių išteklių adatos, perka pigią rusišką naftą, ją perdirba į naftos produktus ir juos parduoda. Bet apsidairykime – pigūs energetiniai ištekliai sukūrė priklausomybių mums patiems. Dabar yra puiki proga paspartinti sinchronizaciją su Vakarų energetine sistema, išnaudoti SGD, reikalui esant, jį išplėsti, spartinti renovaciją, žaliają darbotvarkę. Pagaliau tai puiki proga pertvarkyti mūsų ekonomiką, kuri, deja, turi didelę priklausomybę nuo energetinių išteklių. Kartu su Lenkija, kurios valdoma įmonė yra pagrindinė rusiškos naftos importuotoja, turime ieškoti alternatyvų rusiškai naftai.

Mes visi kalbėjome su jumis, rengdami rezoliuciją, kad tai turės poveikį mūsų ekonomikai, mūsų verslui, gyventojams. Todėl rezoliucijoje kviečiame Vyriausybę parengti ekonominių pasekmių dėl karo Ukrainoje švelninimo planą ir teikti reikalingus teisės aktus. Tai suprantama ir mūsų partnerių vyriausybės. Tai suprantama EBPO, Europos Sąjungoje.

Žmonės visame Vakarų pasaulyje pasirenge įveikti ekonominius sunkumus solidarizuodamiesi su Ukrainos tauta, tačiau kartu nereikia pamiršti, kad daliai žmonių šie sunkumai gali būti sudėtingi ir jiems reikalinga vyriausybės pagalba. Tačiau vieną kartą turime pripažinti, kad rusiškos dujos ir nafta gerovės per tris mūsų nepriklausomybės dešimtmečius nesukūrė. Priešingai – tai svertas, kurį bandoma išnaudoti mūsų šalies silpninimui.

Mieli kolegos, šia rezoliucija mes sprendžiame dvi dideles problemas: pirmą, nustojame finansuoti Rusijos agresiją, nukreiptą prieš Ukrainą ir Vakarų pasaulį; antrą, mes išreiškiame labai aiškia politinę valią išsilaisvinti iš priklausomybių jungo. Atsakysiu į klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi čia antra versija, dėl pirmos versijos buvo užsirašę klausti tam tikri žmonės, tai visų pirma pagal tą klausimų eilę klausime ir tada, jeigu ką, pagal šią. Pirmasis klausia A. Skardžius. Ruošiasi V. Gapšys.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, taip, aš taip pat remiu jūsų revoliuciją, esu pasirašęs ir antrą variantą, tik mano klausimas būtų toks. Lietuvos ne-

priklausomybė, laivas „Independence“, pagal visus jau dabar suskaičiuojamus dalykus matome, kainuos 1 mlrd. 250 mln. eurų. Čia Energetikos ministerijos grafikas. Turbūt žinote, kai jo kaina... Žinome, kad „Hoegh LNG Ltd“ pirko už 250 mln. Realiai mes iki 2044 metų permokame 1 mlrd. Ar nemanote, kad už tą 1 mlrd., kur papildomai permokame už Prezidentės D. Grybauskaitės „Independence“ projektą, galėtume nusipirkti, gerbiamas pranešėjau, bent du „Mistral“ laivus, kuriuos statė prancūzai, karo laivus. Ar būtume saugesni turėdami du papildomus karo laivus nei vieną SGD?.. Čia jums kaip buvusiam NSGK pirmininkui klausimas.

V. BAKAS (DFVL). Gal atsakysiu taip paprastai. Mes būtume saugesni, jeigu turėtume karo laivų, kurie reikalui esant gintų mūsų valstybę, bet labai svarbu turėti alternatyvą apsirūpinant dujomis. SGD terminalas šią alternatyvą mums šiandien suteikia. (*Balsai salėje*) Būtų toks atsakymas.

PIRMININKAS. Aš prašau...

V. BAKAS (DFVL). Laisvė brangiai kainuoja. Laisvė...

PIRMININKAS. Jeigu atsakėte į klausimą... (*Balsai salėje*) Nešūkaukite iš vietos. Jeigu atsakėte į klausimą, tada pagal tą sąrašą, kas norėjo ryte paklausti, būtų V. Gapšys, bet jo salėje nėra. L. Savickas. Taip pat nematau. L. Nagienė buvo taip pat gana aukštai sąrašė. Prašom, Laima.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, nors aš ir pasirašiau dėl rezoliucijos, viskas gerai, bet man kyla vienas klausimas. Nutraukti Rusijos naftos... Energetikos komisijos posėdyje „Orlenas“ pasakė, mes naftos neperkame, turiu omenyje „Orlen Lietuva“, naftą perka lenkai, rusišką naftą. Kaip įsivaizduojate, mes darysime įtaką Lenkijai, kad atsisakytų rusiškos naftos? Tai ką, mes uždarome gamyklą ir pasakome, mes neimsime tol naftos, kol kitos nebus nupirktos ne iš Rusijos?

V. BAKAS (DFVL). Aš manau, ir pati Lenkija puikiai supranta situaciją. Kiek šiuo atveju mes girdime Lenkijos balsą, tai yra viena aktyviausių Ukrainos... viena stipriausiai Ukrainos interesus... arba, kaip čia pasakius, Lenkijos balsas yra vienas garsiausių siekiant padėti Ukrainai įveikti Rusijos agresiją. Apie tai, kad reikia atsisakyti ir dujų, ir naftos, ir elektros, šiandien kalbama visur, JAV, Europoje. Aš manau, mes tikrai surasime būdą kartu su lenkais, kuo pakeisti rusišką naftą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip pat buvo A. Sysas užsirašęs, bet jo nėra. G. Paluckas. Taip pat nėra. Tai dabar einame prie šio sąrašo. J. Razma norėtų paklausti. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Pirmiausia gerbiamam Vytautui noriu padėkoti, kad rado galimybę sutarti su kitu iniciatoriumi ir pateikė suderintą projektą. O klausimas būtų štai koks. Rezoliucijos projekte daug kur yra punktų kviečiant, raginant Vyriausybę bendriausia prasme energingiau atsisakyti tų rusiškų energetinių išteklių. Man atrodo, kad Vyriausybė tą daro iš visų jėgų, o kur jūs matote, kad dar reikia kokio nors paraginimo pagal šiandien taip stebimą faktinę situaciją?

V. BAKAS (DFVL). Aš gal pasakyčiau taip, paraginimo reikia mums visiems, nes energetinis saugumas ir tie sprendimai, kurie siūlomi rezoliucijoje, yra nacionalinio susitarimo klausimas, tai yra pozicijos, opozicijos, todėl prie šios rezoliucijos, tiesą sakant, šiandien ir pridėjo savo ranką net trys premjerai: du buvę premjerai ir dabartinė premjerė. Aš manyčiau, kad mums ne tiek reikia raginti, kaip suformuoti labai aiškią politinę valią, kad mums reikia atsisakyti energetinių išteklių ir priklausomybės. Kad ir kaip būtų akivaizdu, pagal EBPO paskutinius duomenis, naujausius duomenis, tarp EBPO šalių Lietuva išlieka labiausiai nuo Rusijos energetinių išteklių priklausoma valstybė. Taigi raginti reikia.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Tikrai gera rezoliucija, tikrai palaikysiu, manau, kad reikėjo galbūt net anksčiau ją teikti, nes praktiškai kiekvieną dieną Europos Sąjunga sumoka daugiau pinigų, negu Rusijai kainuoja karas Ukrainoje, todėl tų energetinių resursų alternatyvų būtina ieškoti, Lietuva taip pat turėtų čia dalyvauti, ieškoti kitų šaltinių.

Aš tik norėjau paklausti dėl pačios rezoliucijos. Skaitau – atsisakyti naftos ir dujų, bet pasigendu elektros kilmės, tai galbūt reikėtų apie tai pagalvoti. Galbūt ateityje teikiant kokius nors siūlymus ir įstatymų projektus, kartu taip pat ir naftos produktus, nes čia kalbama tik apie naftą. Tokia maža pastaba. Ačiū.

V. BAKAS (DFVL). Kolega, labai ačiū už klausimą. Iš tiesų mes dar kartu būdami frakcijoje nemažai padarėme, kad Lietuva galėtų sinchronizuoti savo elektros sistemas su kontinentinės Europos tinklais. Ir šioje rezoliucijoje taip pat yra punktas, kuris kalba apie tai, kad būtina paspartinti

ši procesą, tam yra labai gera proga, yra numatyta 2025 metai. Bet, tikiuosi, po rezoliucijos seks kiti veiksmai, yra Lietuvos ir Lenkijos NB8 formatas tiek Seimo, tiek vyriausybių lygmeniu, kur mes galėsime paspartinti mūsų elektros tinklų sinchronizaciją.

Antras klausimas. Pamiršau antrą klausimą.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamas pranešėjau...

V. BAKAS (DFVL). Atsiprašau, dėl naftos. Kai mes čia kalbame apie naftą, kalbame ir apie naftos produktus, naftą bendrąja prasme, nes tokiu atveju reikėtų galbūt kalbėti apie kosmetiką. Nafta – kalbame apie energetinius išteklius apskritai.

PIRMININKAS. Prašom.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamas pranešėjau, mes nuo pat nepriklausomybės visą laiką kalbame, ypač konservatoriai, rusai puola. O kuo toliau... Pastatėme „Independence“, kad būtume nepriklausomi, bet, pasirodo, jūs pats šiandien, pristatydamas rezoliuciją, pasakėte, kad Lietuva labiausiai priklauso nuo visų Rusijos energetinių išteklių, labiausiai, ir išleidžiate 3 mlrd. eurų.

Dar vienas dalykas. Ukraina kariaudama atsijungė nuo rusiškų elektros tinklų linijų ir prisijungė prie Europos Sąjungos sistemos. Mes 30 metų trypciojame vietoje. Kas čia pas mus, KGB agentų visas tinklas likęs visose sistemose, kad niekaip per 30 metų negalime atsijungti, tik žodžiais atsijunginėjame. Paaiškinkite, jūs juk buvęs VSD... komiteto pirmininkas. Kas čia, KGB taip stipriai veikia?

PIRMININKAS. Ačiū, laikas.

V. BAKAS (DFVL). Aš minėjau, kad, mano nuomone, ir dauguma Seimo tam pritars, tai yra mūsų bendra Lietuvos problema ir šioje salėje 30 metų priimami šitie sprendimai. Aš negaliu pasakyti, kad jų nebuvo, mes tikrai padarėme daug, mes pasistatėme LNG, galima kalbėti apie kainas, kaip jis buvo pastatytas, bet esmė – mes dabar galime būti saugūs, mes nebijome, kad mums kažkas užsuks kranėlį. Antra, mes pradedame jungčių statybą su lenkais. Aš negalėčiau taip jau pasakyti, nors ir būdamas opozicijoje, kad mes nieko nedarėme. Lietuva padarė daug, bet dabar reikia ryžtingesnių sprendimų tam, kad būtų įgyvendinti tie sprendimai, kuriuos mes padarėme. Faktiškai mes esame pasiruošę, šiandien ir premjerė, man atrodo, prieš šį posėdį pasakė, kad Lietuva yra pasiruošusi visiškai atsisakyti energetinių išteklių. Seime, padėkime, paremkime Vyriausybę, kad ji galėtų tai padaryti. (*Balsas salėje: „Dėl vedimo tvarkos.“*)

PIRMININKAS. Dėkui. Daugiau laiko klausimams neturime. Ačiū, gerbiamas pranešėjau, už pristatymą.

Dėl vedimo tvarkos – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš noriu sureaguoti, nes nebe pirmą kartą čia skamba, kad Lietuva labiausiai priklauso nuo Rusijos pagal EBPO rodiklius. Manau, kolegos, skaitėte, kad ten yra tik nafta iš esmės lemianti, ir tai yra 2021 metų duomenys, kai Lietuva „PKN Orlen“ pirko beveik visą naftą iš Rusijos. Bet jos gali atsisakyti ir imti iš kitur. Čia Lietuvos ekspertai sukritikavo tokias išvadas.

PIRMININKAS. Dėkui.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tai tik parodo, kad ir EBPO, ir ekspertai kartais labai jau nekokybiškai dirba.

PIRMININKAS. Dėkui. Matau, jūs įžiebėte diskusiją. Labai trumpai R. Žemaitaitis ir pradėsime tikrą diskusiją, į kurią iš pradžių kviesime A. Butkevičių į tribūną.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas Jurgi, kai dar dirbai Ekonomikos komitete, kur buvai mano kolega, ir labai gerai mes visą laiką sutardavome, mes ne vieną kartą esame šnekėję. Jūsų, konservatorių, Vilniaus vicemero V. Benkunsko, Vilniaus mero R. Šimašiaus dėka jūs viską padarėte Vilniuje, kad Vilniaus šilumos tinklai Rusijai per 6 metus sumokėjo 300 mln. eurų daugiau, negu turėjo mokėti.

PIRMININKAS. Gerai.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Palaukite, nenutraukinėkite.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos...

R. ŽEMAITAITIS (LRF). (...) kai pasakėte apie naftą. Nafta ir energija, ir didžiausią priklausomybę Vilniuje padarė būtent R. Šimašius su jūsų koalicija. Nes jūs termofikacinę elektrinę atsis-

kėte statyti, o buvusį direktorių pasistatėte kapitalinės statybos direktoriumi. Ir kada atsivedėte lenkus, jūs padarėte...

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Remigijau.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). ...70 mln. žalą valstybei.

PIRMININKAS. Taip. Dabar tribūnoje kalbės A. Butkevičius. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, aišku, yra parengta rezoliucija, kuri suderinta truputį pakeičia mano pasiruoštą kalbos turinį, bet aš manau, kad šitos rezoliucijos gal visiškai nebūtų reikėję, jeigu tikrai valdančioji dauguma būtų atsižvelgusi į opozicinių frakcijų ir ankstesnius pasiūlymus, kad reikalingi tam tikri priemonių planai dėl augančios infliacijos iki karo Ukrainoje. Tikrai auganti infliacija Lietuvoje yra pati sparčiausia, vasario mėnesį buvo 14,2 %. Tai reiškia, kad mes artėjame į ekonomikos recesiją. Ir jeigu nedarbas pradės augti, tikrai mes jau gegužės mėnesio pabaigoje būsimė ekonomikos recesijoje.

Manau, tik pastaruoju metu, kai frakcijos „Vardan Lietuvos“ nariai... Dėkoju V. Bakui, kad jis ėmėsi iniciatyvos parengti rezoliuciją, iš dalies gal ir pagyvino tą diskusiją. Ir pagaliau, noriu pasakyti, sulauksime tam tikro priemonių plano, kaip gelbėti mūsų ekonomiką ir ką daryti su energetikos sektoriumi. Manau, kad toliau galvojimas, kad nieko nedarant išsispręs problemos, tikrai parodo Vyriausybės bejėgiškumą arba nežinojimą ir nesupratimą, kaip kovoti su problemomis.

Dabar noriu atsakyti kai kuriems spekuliuojantiems Seimo nariams, kalbant apie „Independence“ laivą. Mielieji, galiu jums aiškiai pasakyti, nes man tapus premjeru buvo daug užduota klausimų, išanalizuota detalai – laivo kaina su išpirkimu dešimčiai metų yra 520 mln. eurų. Norvegijos kompanija už tai, kad samdė inžinierius, samdė specialistus, rengė projektą, ir su išperkamąja nuoma uždirbo nuo laivo 10 %. Baikite kai kada spekuliuoti, jūs esate politikai, parlamento nariai. O kiek kainuoja energetikos nepriklausomybė, kurią 2015 metais mes Lietuvoje įdiegėme? Aš jums galiu pasakyti, su „Gazpromo“ vadovais, būdamas premjeru, susitikau tris kartus. Ir tik tada, kai pamatė, kad mes įsibėgėjame su terminalo statyba, jie sumažino dujų kainą 20 % ir dar 20 % už praeitą laikotarpį valdant A. Kubiliui. Vadinas, mes iš karto gavome 40 % nuolaidą tuo metu, man atrodo, 2014 metais. Jeigu tuo metu terminalo nebūtų statoma, jokių nuolaidų mes nebūtume gavę. Tai paskaičiuokite.

O tas laivas tai yra gamykla. Tame laive yra komanda, kuri jį prižiūri, tame laive yra išdujinimo ir visi kiti procesai, ir tas laivas yra pritaikytas Arkties vandenynui, tai irgi išskirtinėmis sąlygomis. Bet ne apie tai.

Aš dabar norėčiau tikrai pasakyti keletą aspektų, kur mes esame stipriai apsileidę dėl to, kad turime sukūrę infrastruktūrą ir tos infrastruktūros kaštai, kaip ir laivo, kaip inžinerinių tinklų, buvo perkelti į kainą tiekiant dujas arba jas vartojant. Nebuvo laiku užsakytos dujos iš kitų arabų šalių, nebuvo susitarta su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, nebuvo daroma paieška Pietų Amerikos šalyse, paprasčiausiai buvo nueita lengviausiu keliu – yra tiekėja Rusija ir lyg pastovus užtikrinimas bus tiekimo, ir Lietuva tuo bus apsirūpinusi.

Kitas aspektas, kur mes galėjome tikrai energijos išteklių kainą sumažinti: Vilniaus kogeneracinė elektrinė, ir tai yra gėda, didžiulė gėda, kad vienas blokas dar šiandien neveikia. Ką reiškia to bloko paleidimas, eksploatacija Vilniaus miestui? Pirma, kad tas blokas gamins virš 70 megavatų elektros, antra, kad naudos biokurą ir naudodamas biokurą papildomai pagamins beveik 200 megavatų šilumos. O pagal projektinius skaičiavimus tai reikštų, kad Vilniaus miestui būtų buvusi tiekama pati pigiausia šiluma, jeigu šitas blokas būtų buvęs paleistas ir šiandien mes būtume turėję kitą poziciją.

Kitas dalykas – biokuras. Biokuro kainos irgi Lietuvoje auga sparčiausiai, palyginti su Latvija ir Estija. Kodėl? Kodėl nebuvo imtasi jokių priemonių, kai iš Baltarusijos jau nebevežėme biokuro, kai jis buvo daug pigesnis, kodėl mes negalėjome savo miškų urėdijų įpareigoti, kad 50 % jos turėtų pradėti gaminti biokuro, suteikiant finansinę paramą pirkti įvairiausių įrenginius?

Mielieji, tikrai reikia pasakyti, kad mes, kaip parlamentariai, turime išsireikalausiti iš Vyriausybės, kad artimiausiu laiku būtų pristatomi du aiškūs priemonių planai. Vienas: kaip užtikrinti ekonominį saugumą vartotojams ir verslui, nenoriu labai plėstis...

PIRMININKAS. Laikas, kolega.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Ir kitas planas – energetinių išteklių apsirūpinimas iš kitų šalių, siekiant mažinti kainas. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. V. Bakas nekalbės tribūnoje. A. Skardžius. Frakcijos vardu dar V. Gapšys buvo užsirašęs, bet jo nėra. Dabar yra iš eilės. A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Išties turbūt didžiausia problema, kad politikoje būvę aukščiausios valstybės politikai Lietuvą pasodino ant adatos. Aš kalbu, sakykime, vos ne tokiais narkomanijos prevencijos terminais. Lietuva seniai galėjo nuspręsti, kokius išteklius naudoti elektros gamybai ir kokius energetinius išteklius naudoti šilumos gamybai. Kiekis aiškus, renovacija koreguoja tą kiekį, tačiau toks projektas kaip Atsinaujinančių išteklių įstatymas, jo darbo grupėje man teko dalyvauti 2009 metais, dvejus metus buvo vilkinamas – iki 2011 metų vos ne pabaigos. Įstatymo projektas, kuriuo numatyta vėjo elektrinių plėtra Baltijos jūroje, turėjo pradėti veikti 2013 metais, vėlgi dėl interesų, valstybinių energetikos monopolininkų interesų, buvo nutemptas į nežinomą. Duok Dieve, jis pradės veikti 2026 metais arba 2030 metais.

Įsivaizduokite, kaip buvo siekiama tos energetinės nepriklausomybės siekiant sėdėti ant dujų adatos. Kad būtų galima sėdėti ant dujų adatos, Elektrėnuose buvo deginamos rusiškos dujos, norint būti nepriklausomiems nuo rusiškos elektros. Tai čia buvo pono A. Sekmoko laikais. Dalyvavau ne vienoje tyrimų komisijoje ir kaip vadovas, ir kaip narys, kiekį galite patikrinti, jis yra Seimo specialiųjų komisijų ataskaitose surašytas, tai yra Elektrėnuose pagaminta elektra iš rusiškų dujų kainavo keturis kartus brangiau A. Sekmoko ministravimo laikais negu rusiška elektra, nupirktą tiesiogiai. Įsivaizduokite, kokie kiekiai buvo suvartojami. Todėl Lietuva turėtų aiškiai identifikuoti savo kuro šaltinius, iš ko gaminsime šilumą. Mes turime biokuro daugiau negu keletą kartų, kiek reikia mums šilumos pasigaminti. Taip pat elektrą puikiai galime pasigaminti realizavę visus išteklius, ypač vėjo parkų jūroje. Dabar ten yra saulės plėtra, bet jau įstatymai ir teisės aktai leidžia kartu ir saulę, ir elektrą, ir vėją turėti tuose pačiuose energetiniuose parkuose.

Istorijos buvo labai įdomios dėl mūsų tų visų projektų. Pavyzdžiui, įmonė „Litasco“. Tai yra „Lukoil“ įmonė, kontroliuojama iš Kremliaus, registruota Šveicarijoje, trejus metus valdė Klaipėdos naftos terminalą. R. Masiulis, tuometis naftos direktorius, čia, Seime, mums aiškino, štai gauname už dyką pinigų iš rusų, iš Kremliaus, kad galėtume finansuoti „Independence“ terminalo statybą, kad išsikovotume nepriklausomybę nuo rusų. Anekdota, bet taip buvo. Mokėjo už rezervaciją pinigus. Galbūt prezidentūros atstovai ponas A. Molis, N. Udrėnas, N. Rasburskis, galbūt M. Lingė galėtų paaiškinti, kam keliavo už dyką iš Kremliaus gaunami pinigai. Trejus metus – nuo 2012 metų rugpjūčio mėnesio iki 2015 metų rugpjūčio mėnesio – rusų kompanija valdė mūsų Klaipėdos strateginį naftos terminalą. Anekdota! Bet tokia mūsų, deja, istorija. „Nukem“, „Rosenergoatom“ – rusų kompanija, registruota Vokietijoje, susišlavė 72,5 mln. eurų už tai, kad jie 60 mėnesių vėluoja įgyvendinti projektą, ypač B1, B2, bet jie susišlavė tuos pinigus. Tai buvo pinigai, sumokėti jiems.

Todėl, gerbiamieji, nekartokime tų senų istorijų, kaip buvo su „Mažeikių nafta“, kuri buvo padovanota „Williams“, po to „Williams“ pardavė kompanijai „Jukos“ – tiems patiems rusams. Tokia, deja, istorija.

Todėl aš vis dėlto pasisakau už strateginį požiūrį, už mūsų vietinius šaltinius, mes jų turime pakankamai. O lobistai visą laiką norės iš energetikos pasipelnyti, nes ten labai dideli pinigai.

PIRMININKAS. Dėkui. Kalbės L. Savickas, bet jo nėra. Ar T. Tomilinas diskusijoje dalyvauja? Dalyvauja. Prašom. (*Balsas salėje*)

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, visa Vakarų pagalba Ukrainai remiasi prielaida, kad gyvename, kaip gyvenome, įvedėme sankcijas. Mes neleidžiame sau minties, kad galime netekti dalies komforto. Mūsų gyvenimas iš esmės nesikeičia. Na, kainos užaugo. Bet turime padaryti lūžį. Ukrainos gelbėjimo mes negalime painioti su klimato kaitos programomis, negalime painioti su ilgalaikėmis programomis dėl energetinės nepriklausomybės projektų ir panašiai. Ukrainos gelbėjimas nėra ilgalaikis projektas. Ukrainą reikia gelbėti čia ir dabar. Tai reiškia nutraukimą bet kokių pinigų siuntimo į Rusiją ir totalų embargą. EBPO praeitą savaitę iš tiesų parodė analizę, kad esame matematiškai priklausomi nuo Rusijos žaliavų importo, turėsime tam tikras

pasekmes jų netekimo. Bet ką tai visų pirma reiškia? Tai reiškia, kad kitos Europos šalys, daug stipresnės už mus, yra mažiau priklausomos ir ta jų baimė nutraukti naftos ir dujų ryšius yra labai keista. Iš tiesų Rusijos ekonomika yra mikroskopinė, palyginti su Vakarais. Ji siekia vienos Teksaso valstijos dydį. Baltarusijos ekonomika yra mažesnė už Lietuvos ekonomiką, nors mes turime tris kartus mažiau gyventojų. Mes laimėsime bet kokią blokados priešpriešą, bet kokią embargą bet koku atveju, reikia tik nustoti bijoti.

Mūsų atsargumą lemia labai klaidingos prielaidos, kurias Europos gyventojai matė ir prieš Antrąjį pasaulinį karą. Kai Vokietija pradėjo bombarduoti Londoną 1940 metais, britų žiniasklaida, britų karo analitikai panikavo. Aš siūlau perskaityti tokią labai nuostabią olandų mąstytojo R. Bregmano knygą „Žmonijos gerumas“. Jis pateikė būtent bombarduojamo Londono pavyzdį. Skirtingai, nei prognozavo britų karo analitikai, vokiečių karo analitikai, Londone nekilo panika, nors bombos krito kasdien kone metus laiko. Mes matėme visai kitus vaizdus – matėme drąsiai žengiančius žmones į darbą, važiuojančius dviračiu laiškanešius, ramiai kavą geriančius žmones kavinėse visai šalia bombų. Žmonės taip susitelkė, kaip dabar susitelkusi yra Ukraina – Mariupolio, Kijevo, Charkovo, Sumų, Černigovo ir kitų miestų gyventojai.

Įveikę baimę mes turime performuoti savo mąstyseną ir požiūrį į ekonomiką. Čia reikia imti pavyzdį iš to paties Londono per Antrąjį pasaulinį karą – britų ekonomika trumpam karo laikotarpiu iš rinkos ekonomikos tapo karo ekonomika, planine ekonomika, visiškai susitelkusia į karo poreikių tenkinimą. Mes negalime dabar sau leisti kalbėti apie augimą, procentus, gerovę, kol vaikai Mariupolyje miršta nuo bombų. Turime ruošti elektros atjungimui, kuro normoms degalinėse, griežtam maisto produktų kainų reguliavimui ir dozavimui. Žinote, kolegos, pradėję kariauti ekonominį karą su Rusija mes jį privalome laimėti. Negalime apsiriboti tomis priemonėmis, kurios veikia tik Rusiją, smogia tik Rusijai, nes jos yra ilgalaikės, susijusios su ekonomikos žlugdymu ilguoju laikotarpiu. Rusijos ekonomika nežlugs dėl rublio kurso padidėjimo, Rusijos ekonomika ir karo pramonė žlugs, jeigu nutrauksime jai orą, uostus, naftą, dujas, *fūras* ir viską. Taip, mes turėsime sumokėti dalimi savo komforto, neteksime ramaus gyvenimo trumpam laikui, bet tik taip galime apginti Ukrainą. Kaip sako ukrainiečiai: *razom nas bahato, nas ne podolaty* – mūsų yra daug ir mūsų nenugalėsi.

PIRMININKAS. Laikas. Ačiū. Kviečiu P. Gražulį.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiami Seimo nariai, gerbiamas posėdžio pirmininke. Jau 32 metus esame nepriklausoma šalis ir visą laiką girdime, ypač atėjus konservatoriams į valdžią, kad viską padarysime, kad energetiškai būtume nepriklausomi nuo Rusijos. Ir visada girdime žodžius, kad rusai puola. Galų gale užpuolė. Na, ne mus, bet beveik mus, Ukraina neatsilaikys – užpuls ir mus.

Jeigu kalbėsime vien tik apie mūsų šalies energetinį sektorių, štai A. Skardžius įvardijo, kad Klaipėdos strateginius objektus Klaipėdoje valdė rusų kompanija – aiškiai laikė visą naftos įmonės terminalą tuščią, kad Baltarusija nepaduotų kitos naftos. Kreipėsi į Generalinę prokuratūrą Seimas – E. Pašilis, jis kandidatuoja dabar į Apeliacinio teismo teisėjus, dangstė, visas šitas aferas dangstė. Sėkmingai D. Grybauskaitės generalinis prokuroras dangstė visus šiuos nusikaltimus, bet gaudė politinius oponentus, tokius kaip aš, kaip R. Paksas, dar kiti, teisė ir tampė po teismus. Pone Pašili, teismai manęs neišgąsdins ir aš visiems teisėjams sakau – reikia vieno teismo bijoti – Dievo teismo, o ne jūsų politizuoto teismo. A. Navalną irgi teisė, žodžiu, Rusijos teismas, bet, sako, jis ekonominis nusikaltėlis, o ne politinis. Lygiai taip pat už kuro korteles, lygiai taip pat už viešbučius. Pažiūrėkite jo bylą. Tai mūsų prokuroras nusirašė nuo Rusijos prokurorų kaltinimus A. Navalnui ir pritaikė man. Bet ne apie tai. Aš po to pakalbėsiu, vienu žodžiu, aš po to pakalbėsiu, kaip šitą žmogų teikia dabartinis Prezidentas, D. Grybauskaitės generalinį prokurorą teikia Apeliacinio teismo teisėju.

PIRMININKAS. Kalbėkite apie klausimą, gerbiamas Petrai.

P. GRAŽULIS (LRF). Bet ne apie tai aš kalbu. Pažiūrėkite, vien tik konservatoriai, būdami valdžioje, A. Kupčinskas tada buvo meras, kai buvo privatizuojama Kauno dujofikacinė elektrinė, prancūzai ir vokiečiai norėjo nupirkti, pardavė „Gazpromui“. A. Kupčinskas pardavė „Gazpromui“ šitą Kauno strateginį objektą – elektrinę. Viskas gerai. Ar jie taip kariauja su Rusija, kad mes nebūtume priklausomi nuo rusiško kapitalo? Viskas daroma priešingai, nes buvusių konservato-

rių ir buvusių kagėbistų nebūna. Jie pakeitė savo partijos pavadinimus, buvę komunistai, persidažė į patriotus, bet ir toliau tarnauja Rusijai. Tai štai kas vyksta, ves patriotai. O kiekvienais metais, būdami vis labiau energetiškai nepriklausomi nuo Rusijos, vis daugiau energetinių išteklių perkame iš Rusijos. Dabar jau už 3 mlrd. eurų nuperkame, dar daugiau negu už 3 mlrd. eurų, turėdami stebuklingą „Independence“, už kurį jau sumokėjome 1 mlrd. 250 mln. eurų.

Ukraina. Aš jau kalbėjau. Ukraina, kariaudama su Rusija, ją užpuolė Rusija, karo metu atsijungė nuo Rusijos elektros tinklų ir prisijungė prie Europos. Mes 30 metų trypiame vietoje arba einame atgal. Jeigu mes dar pažiūrėsime į Ignalinos atominės elektrinės uždarymą, kam buvo reikalinga, kad ji būtų uždaryta? Žinoma, be abejonės, Rusijai, kad pasistatytų Baltarusijoje atominę elektrinę ir kad mes iš jos pirkume, žinoma, ne tiesiai – per tarpininkus, elektros energiją. Štai kokie yra mūsų darbai. Tai yra tiesiog kenkimas mūsų valstybei.

Dar vienas momentas. Aš noriu pasakyti. Taip, gal jeigu mes kartais ne tik kalbėsime, bet ir darysime realius žingsnius, kad nebūtume priklausomi nuo Rusijos energetikos visų dujų, naftos, elektros išteklių... Tai pažiūrėkite, ką kalba Europa. Vakar buvo susitikę Europos Sąjungos lyderiai. Kaip čia dabar prieš mane kalbėjo Seimo narys, kaip anglai apsiprato 1940 metais su bombų kritimu Londone ir bomboms krentant jie gėrė kavą ir pusryčiavo, šiandien, be abejonės, apsiprato ir ukrainiečiai, kad ten krenta bombos, jie ramiausiai vaikšto tarp bombų sprogimų.

Bet apsiprato ir Europa. Atrodo, buvo lyg ir susitelkusi Europa, ėmėsi griežtų sankcijų prieš Rusiją, o vakar praskydo ir dalis Europos Sąjungos narių jau aiškina: ne, mums per brangu, mes pirsime elektros energiją, dujas ir naftą iš Rusijos, reikia žiūrėti savų interesų, o mums į ukrainiečius vėl nusišpjauti. Tik trumpą laiką buvo susitelkusi Europa ir suprato, kokia krizė yra ištikusi ne tik Ukrainą, bet ir Europą, o šiandien vėl jie atsipalaidavo.

Įvedė sankcijas Rusijai. Kokios tos sankcijos? Jeigu pusė bankų, du Vokietijos bankai veikia ir toliau, atsiskaito už visus išteklius, tai kokios čia sankcijos? Tai pasityčiojimas iš tų sankcijų. Faktiškai sankcijos... Žiūriu, Rusijos rublio kursas vienu metu nukrito žemyn, o dabar vėl kyla aukštyn.

Mes matome, kad Vakarai yra nesusitelkę, Vakarai yra silpni, Vakari neturi vieningos nuomonės, vieningos pozicijos. Man labai gaila, kad vakar išsiskirstė NATO ir Europos Sąjungos šalių lyderiai, nepriėmę jokio sprendimo dėl to, kad atsiribotų nuo Rusijos energetinių išteklių. Mes esame tauta, kuri nematome... Europos Sąjunga nemato, kad Ukrainoje žmonės kovoja už mus, miršta už mus, kad mes, Europos Sąjungos narės, būtume laisvos, kad čia nekristų bombos, ir net ekonomiškai Europos Sąjungos šalys negali kiek pasistengti ir įdėti pastangų, kad tikrai Rusiją parklupdytų ant kelių. Mes perkame, tik Lietuva už 3 mlrd. eurų. Kiek ir už kokias sumas perka visa Europos Sąjunga? Už milijardines sumas ir maitina Rusiją, kad ta galėtų kariauti Ukrainoje ir žudyti Ukrainos tautą.

PIRMININKAS. Diskusija šiuo klausimu baigta. Dabar priėmimas. (*Balsai salėje*) Nebeliko laiko, labai atsiprašau, kolegos, 20 minučių yra skirta. Dabar rezoliucijos priėmimas.

Dėl motyvų. Yra vien tik norinčių kalbėti už. Gal atsisakome, nes mes šiek tiek vėluojame? Yra norinčių kalbėti primygtinai. A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Man miela čia matyti kandidatus į teisėjus, buvusius generalinius prokurorus.

Kalbant apie lobizmą energetikos sektoriuje turbūt reikėtų paminėti, kad visą laiką yra gerai turėti alternatyvų tiekimo šaltinį. Tiek jungtį su Lenkija, kuri buvo ilgą laiką vilkinama, tiek terminalą, kurį 2008 metais pradėjo statyti privatus asmuo „Achema“, kuriai būtų priklausę 20 %, nes, kaip žinoma, „Achema“ yra pagrindinis dujų vartotojas, mūsų didžiausia trąšų gamybos įmonė. Tačiau buvo užsiundytos visos struktūros, kad sunaikintų šį projektą.

Tuometės Ūkio ministerijos pareigūnai buvo persekiojami penkerius metus, buvęs generalinis prokurore! Sakau, penkerius metus, kol Aukščiausiasis Teismas juos išteisino ir pripažino, kad Lietuva galėjo „Independence“ turėti kur kas anksčiau. Tai Aukščiausiojo Teismo sprendimas. Tai yra buvo įvelta į tokią, sakykime, sistemą, kuri turbūt egzistuoja pas tą diktatorių V. Putiną. Ir Lietuva įgyvendino projektą. Privatus juridinis asmuo, „Klaipėdos nafta“ kaip komercinį... tačiau kaštus visus perkėlė vartotojams ir juos reikės mokėti iki 2044 metų.

Antras dalykas, sutartis, apie kurią mažai kalbama, buvo pasirašyta su dujų tiekimu, su „Equinoru“, buvusiu „Statoilu“. Ji mums kainuoja 30 mln., iki 2024 metų – 300 mln. papildomai virš rinkos kainos. Aš tikiuosi, kad tokie dalykai nebepasikartos.

PIRMININKAS. Laikas, kolega!

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar yra dar norinčių kabėti? L. Savicko nematau. K. Mažeika. Kalbėsime už? Kalbės. Prašom.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, pirmininke. Iš tiesų prieš gerą turbūt savaitę krašto apsaugos ministras džiaugėsi viešai, kad rusų okupantai Ukrainoje prarado technikos už maždaug 5 mlrd. eurų, bet skaičiai turbūt sako už save, kad per dieną Europa naftos produktų nuperka iš Rusijos už 700 mln. Vien tik sausio mėnesio skaičiavimais, viršpelniai yra 19 mlrd. Tai ką reiškia tie skaičiai, turbūt žinome, patys už save kalba.

Turbūt kalbėti apie tą rezoliuciją, kuri šiandien yra gana svarbi mūsų Vyriausybės raginimui, kad turime dar išsamiau peržiūrėti žaliają kursą ir tas ambicijas, kurios paskutiniu metu faktiškai buvo užmirštos. Turbūt aplinkos ir žemės ūkio ministrai, kaip ir susisiekimo, dabar ilsisi nuo tų įtemptų darbų. Energetikos ministrui taip pat turbūt svarbu priminti, kad saulės, vėjo energetika šiandien turi turėti naują, įgauti turbūt naują pavidalą ir kompensaciniai mechanizmai, skatinimo priemonės tiek fiziniams asmenims, tiek ir verslui turi ateiti kaip naujas paketas ir priemonės, kad padėtų mums tą nepriklausomybę faktiškai turėti ne tik teoriškai, bet ir praktiškai.

Iš tiesų kalbėti apie renovaciją, kuri turbūt viešojoje erdvėje buvo užmiršta jau geras pusmetis, vėl turėtume pradėti, nes tai yra energijos taupymas. O žinant, kad ukrainiečių vyrai, kurie dabar visi iš renovacijos objektų grįžo į frontą, faktiškai renovacijos procese nedalyvauja ir jis faktiškai sustojo, reikia ieškoti naujų būdų, naujų priemonių ir naujų resursų tuos procesus tęsti ir atsirišti taip, kaip yra raginama šioje rezoliucijoje.

PIRMININKAS. Laikas!

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Gerbiamieji, todėl kviečiu pritarti ir judėti pirmyn.

PIRMININKAS. Dėkui. K. Vilkauskas nėra. Ar Z. Balčytis nori kalbėti už?

Z. BALČYTIS (DFVL). Labai trumpai, gerbiamas posėdžio pirmininke. Taip, iš tikrųjų klausiausi savo kolegų pasisakymų ir tikrai šimtu procentų pritariu, kad ne tik Lietuva, ne tik Europos Sąjungos šalys, bet ir pati Briuselio institucija buvo viena iš tokių lobistinių institucijų, kuri visokiais būdais ir išgalėmis palaikė tokius sprendimus. Įsivaizduokite, 2001 metais pateikė projektą, kur buvo numatyta išnuomoti „Nabucco“ vamzdyną Rusijai 45 metams. Šitas vamzdynas eina iš Rusijos į Lenkiją, ir pagrindinė nuostata, kad be Rusijos leidimo prie šito vamzdyno nebūtų galima prisijungti. Tuo metu mes, tik Pabaltijo parlamentariai, sugebėjome tą pakeisti.

Aš nenoriu kartoti, aš tikrai pritariu šitai rezoliucijai ir tikrai norėčiau, kad ir mūsų vadovai, atsakingi pareigūnai, diplomatai taip pat ir Briuselyje arba tose institucijose, ypač Europos Parlamente, keltų šiuos klausimus, kur kalbama apie energetinės sistemos sukūrimą ne tik Lietuvoje atsiskiriant nuo rusiškos sistemos, bet ir visoje Europos Sąjungoje. Mes puikiai žinome, kad kai kurios šalys šiandien to negali padaryti, nes per daug buvo pasitikėta ir per daug buvo padaryta politinių klaidų kalbant apie tam tikrus buvusius premjerus, kurie po to buvo didžiulių „Gazprom“ institucijų vadovai ir netgi valdybų nariai. Aš manau, kad čia mums labai didelė pamoka ir mums kuo skubiau reikia peržiūrėti savo energetinę sistemą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai už išsakyti. Dėl rezoliucijos priėmimo balsuosime numatytu laiku 16 val. 45 min. Dabar po pertraukos svarstytume darbų programą, bet ten liko balsavimas, tai apsispręsimė dėl to taip pat balsuoti numatytu laiku.

15.22 val.

Seimo nutarimo „Dėl Albino Antanaičio skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-1415 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Albino Antanaičio skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-1415. Pranešėja – Respublikos Prezidento vyriausioji patarėja J. Šovienė. Kviečiu ją pristatyti teikimą. Prašau.

J. ŠOVIENĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Leiskite pristatyti Respublikos Prezidento teikiamą kandidatą į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjus A. Antanaitį. Tai itin patyręs teisėjas, sukaupęs daugiau negu 25 metų teisinio darbo patirties, 19 metų eina teisėjo pareigas.

Teisėjo karjerą A. Antanaitis pradėjo 2002 metais Kauno miesto apylinkės teisme. 2004–2007 metais ėjo teisėjo pareigas Marijampolės rajono apylinkės teisme, o 2007–2013 dirbo Vilkaviškio rajono apylinkės teismo teisėju, kartu ėjo ir šio teismo pirmininko pareigas. Nuo 2013 metų teisėjas A. Antanaitis eina Kauno apygardos teismo teisėjo pareigas, pirma ir apeliacinė instancija nagrinėja baudžiamąsias ir administracinių nusižengimų bylas, sprendžia kriminalinės žvalgybos veiksmų sankcionavimo klausimus. Iki tapimo teisėju A. Antanaitis šešerius metus ėjo apylinkės prokuroro pareigas. Teisėjas turi ir pedagoginio darbo patirties, kelerius metus Marijampolės kolegijoje skaitė paskaitas studentams, kolegoms teisėjams skaitė paskaitas žalos atlyginimo baudžiamosiose bylose, kaltinimo keitimo, bylų nagrinėjimo pagreitinoto proceso tvarka ir kitomis temomis.

Nuolatinė teisėjų veiklos vertinimo komisija A. Antanaičio profesinę veiklą ir asmenines savybes įvertino kaip atitinkančias Teismų įstatyme ir Teisėjų etikos kodekse keliamus reikalavimus. Kolegos teisėją A. Antanaitį apibūdina kaip atsakingą ir reiklų sau, taktišką, dalykišką, nuosekliai siekiantį profesinio tobulėjimo, linkusį dalyvauti profesinėse diskusijose, išsakyti savo argumentuotą nuomonę. Pretendentų į teisėjus atrankos komisija pretendenta pripažino vienu tinkamiausiu eiti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjo pareigas.

Gerbiamieji Seimo nariai, šalies vadovo vertinimu, teisėjas A. Antanaitis yra autoritetingas teisėjų bendruomenės narys, nepriekaištingos reputacijos, pasižymi išskirtine asmenine ir profesine kompetencija, turi sukaupęs itin solidų teisinio darbo stažą.

Prašyčiau pritarti Respublikos Prezidento teikiamai A. Antanaičio kandidatūrai į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar kviečiame į tribūną patį teisėją A. Antanaitį trumpai prisistatyti ir atsakyti į klausimus, jeigu tokių bus.

A. ANTANAITIS. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Ačiū Prezidento patarėjai už išsamų mano asmenybės pristatymą, tad nekartosiu savo biografijos faktų, kurie gana išsamiai buvo pristatyti ir greičiausiai jums taip pat yra žinomi.

Norėčiau akcentuoti tik tas savo biografijos detales, kurios, manau, leistų susidaryti jums išsamesnę nuomonę apie mane, taip pat apsispręsti dėl mano tinkamumo eiti Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas. Puikiai jus suprantu, kad kandidatas į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjus turi turėti daugiau kompetencijų nei bet kas kitas, taigi tikimasi daugiau nei atitinkamo išsilavinimo ar darbo teisėju stažo. Nors pastarasis kriterijus, be abejo, labai svarbus, nes už metų skaičiaus, kaip žinome, slypi patirtis.

Kaip jau buvo minėta, mano teisinio darbo stažas tikrai yra nemažas, tačiau norėčiau atkreipti dėmesį dar į tuos niuansus, kurie, manau, svarbūs ir padėtų man vykdyti Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas. Taigi visų pirma norėčiau pabrėžti, kad savo kaip teisininko karjerą pradėjau dar 1996 metais eidamas prokuroro pareigas. Tad pagal tuo metu galiojusį teisinį reglamentavimą man teko palaikyti ne tik valstybinį kaltinimą, bet ir tirti tuo metu prokuroro kompetencijai priskirtas vienas iš sunkiausių nusikalstamų veikų.

Dirbant apylinkės teisme, taip pat teko atlikti ir ikiteisminio tyrimo teisėjo funkcijas, o ir šiuo metu tenka nagrinėti sudėtingus skundus dėl ikiteisminio tyrimo. Todėl drįstu teigti, kad net ir šiuo metu atitinkamai prisidedu prie teismų praktikos formavimo šioje srityje, o mano kompetencija galėtų prisidėti ir prie visos Lietuvos teismų sistemos tobulinimo. Nors daugiau kaip 8 metus dirbau Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėju, man nesvetima ir civilinė teisė.

Kaip jau minėjo patarėja, gana daug metų dirbau teisėju apylinkės teisme, nagrinėjau civilines bylas, taip pat keletą metų dėčiau civilinės teisės dalyką teisės studentams. Todėl ir ši mano patirtis, manau, būtų labai naudinga sprendžiant klausimus, susijusius su civilinės teisės taikymu ir aiškinimu baudžiamosiose bylose.

Taip pat, kaip ir minėjo Prezidento patarėja, ir šiuo metu nagrinėju skundus administracinių nusižengimų bylose. Taip pat anksčiau teko nagrinėti tuo metu dar administracinių teisės pažeid-

dimų bylas, todėl ir šioje srityje turiu gana didelės patirties, kuri taip pat, manau, yra vertinga. Be abejo, kadangi pastaruoju metu specializuojusi nagrinėdamas baudžiamąsias bylas, ši sritis man yra aktualiausia ir artimiausia. Stengiuosi nuolat gilinti savo tiek praktines, tiek teorines žinias.

Kaip jau minėjo Prezidento patarėja, esu skaitęs paskaitas ir teisėjų bendruomenės nariams. Manau, ši patirtis leido pasidalinti ne tik savo turima praktika, bet ir pačiam pagilinti ir patobulinti savo žinias, nes, kaip žinome, kai mokai kitus, mokaisi ir pats.

Siekį tapti Aukščiausiojo Teismo teisėju nulėmė turbūt mano nuolatinis noras tobulėti, perduoti savo patirtį kitiems, prisidėti prie bendros teismų praktikos formavimo. Manau, kad mano turima tiek gyvenimiška, tiek teisinio darbo patirtis, jei būčiau paskirtas Aukščiausiojo Teismo teisėju, galėtų prisidėti prie šių tikslų įgyvendinimo. Ačiū jums už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas teisėjau. Jūsų nėra dabar norinčių paklausti. Ačiū jums už prisistatymą. Kviečiu grįžti į savo vietą salėje. Kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti kovo 29 dieną. Iki to laiko, norintieji, apsvarstykite taip pat ir frakcijoje šią kandidatūrą. Čia buvo darbotvarkės 2-4 klausimas.

15.29 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Evaldą Pašilį Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-1416 (pateikimas)

Dabar yra darbotvarkės 2-5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Evaldą Pašilį Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-1416. Kviečiu taip pat J. Šovienę į tribūną pristatyti teikimą. Prašau.

J. ŠOVIENĖ. Dėkui, gerbiamas pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, leiskite pristatyti Respublikos Prezidento teikiamą kandidatą į Apeliacinio teismo teisėjus E. Pašilį.

Pretendento profesinė patirtis yra 28 metai, iš jų 16 metų eina teisėjo pareigas. 1999–2000 metais jis buvo kandidatas į Apylinkės teismo teisėjus, nuo 2000 iki 2015 metų ėjo teisėjo pareigas Ukmergės rajono apylinkės teisme. 2007–2012 metais buvo šio teismo pirmininkas, 2015 metais E. Pašilis buvo paskirtas Lietuvos Respublikos generaliniu prokuroru. Lietuvos generalinėje prokuratūroje vadovaujant E. Pašiliui buvo vykdomi prokuratūros veiklos optimizavimo procesai, teismams perduotos reikšmingos ir sudėtingos rezonansinės bylos, sutrumpinti ikiteisminių tyrimų terminai.

Baigęs generalinio prokuroro kadenciją 2020 metais E. Pašilis tęsia teisėjo darbą Vilniaus regiono apylinkės teismo Ukmergės rūmuose. Čia pirmąja instancija nagrinėja visų kategorijų bylas. Teisininko karjerą E. Pašilis pradėjo nuo policijos komisariato inspektorius pareigų, keletą metų dirbo inspektoriumi ir Mokesčių policijos departamente. Pretendentas yra turėjęs ir pedagoginės patirties, dėstė Ukmergės aukštesniojoje mokykloje.

E. Pašilis yra aktyvus profesinės savivaldos institucijose: 2015–2020 metais dalyvavo Tarpautinės prokurorų asociacijos veikloje, nuo 2021 metų yra Lietuvos Respublikos teisėjų asociacijos narys, valdybos narys. Kolegos E. Pašilį apibūdina kaip sąžiningą, atsakingą, pareigingą, pasižymintį aukšta profesine kultūra. Nuolatinė teisėjų veiklos vertinimo komisija teisėjo E. Pašilio profesinę veiklą įvertino labai gerai ir konstatavo, kad pretendento asmeninės savybės atitinka Teisėjų etikos kodekse nustatytus reikalavimus. Pretendentų į teisėjų atrankos komisija teisėją E. Pašilį pripažino kaip tinkamiausią pretendentą eiti Lietuvos apeliacinio teismo Baudžiamųjų bylų skyrius teisėjo pareigas.

Pretendento ilgametė ir įvairiapusė darbo patirtis baudžiamosios justicijos srityje, taip pat ir einant itin atsakingas pareigas, asmeninės savybės, aukšta profesinė kultūra yra neabejotini privalumai, kurie sustiprins Lietuvos apeliacinio teismo teisėjų korpusą.

Gerbiamieji Seimo nariai, prašyčiau pritarti Respublikos Prezidento pasirinktai E. Pašilio kandidatūrai į Lietuvos apeliacinio teismo teisėjus. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar kviečiu patį kandidatą prisistatyti ir atsakyti į klausimus. Prašom.

E. PAŠILIS. Laba diena, gerbiamas posėdžio pirmininke. Garbūs Seimo nariai, ištis labai dėkoju Prezidento vyriausiajai patarėjai, kad pristatė mane, galbūt prie atskirų faktų neapsistosis, jie, manau, yra pateikti. Į šią poziciją kandidatuojau tikrai... Pats noras kandidatuoti nekilo vieną dieną, kad būtent noriu tapti šios pozicijos teisėju. 2015 metų gruodį Atrankos komisija buvo taip pat išreitingavusi tarp penkių tinkamiausių kandidatų. Kadangi teisėjo profesiją ištis laikau pačia garbingiausia ir atsakingiausia, darbas sekėsi, taip nutiko, kad visgi 2015 metais šioje tribūnoje atsidiūriau kaip kandidatas į generalinius prokurorus, o ne į Apeliacinio teismo teisėjus.

Šioje pozicijoje, aš manau, yra labai svarbus platesnis teisininko matymas, būtent proporcingumo (tai dažnai sako ir Konstitucinio Teismo jurisprudencija), proporcingumo įvertinimas, būtent poveikio priemonės adekvatumas. Tai yra labai svarbu, o pradėjau darbą dirbti nuo 1994 metų, tuomet buvo kvota ir parengtinis tardymas, teko eiti kvotėjo pareigas dar studijuojant auštojoje mokykloje. Tai galbūt suformavo tuos pagrindinius pagrindus kaip teisininko, vėliau teisėjo ir tos pareigos buvo vis atsakingesnės. Manau, kad Generalinėje prokuratūroje patirtis ištis yra neįkainojama kaip teisėjui, pačios baudžiamosios politikos formavimo ir atskirų teisės aktų.

Ištis teko būti ne vien tik vadybininku, bet dalyvauti tiek ir priimant sudėtingus procesinius sprendimus pagal generalinio prokuroro kompetenciją. Taip pat dalyvavau darbo grupėse dėl Baudžiamojo kodekso, Baudžiamojo proceso kodekso pataisų, taigi tas platesnis požiūris yra, manau, labai svarbus. Dėkoju jums.

PIRMININKAS. Dėkui. Yra keletas Seimo narių, norinčių paklausti. Pirmasis klausia V. Bakas. Prašom.

V. BAKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Sveikinu, gerbiamas kandidate, esant šioje tribūnoje. Priešingai, nei minėjo kolega, pradžioje aš noriu padėkoti jums už jūsų tarnybą Generalinėje prokuratūroje, mums teko tikrai nemažai dirbti kartu, už tokį solidumą, bendradarbiavimą su Seimu, akivaizdu, kad tas platesnis požiūris reikalingas teismų sistemoje.

Mano klausimas būtų jums. Beje, dar tik noriu kolegoms priminti, kad vadovaujant ponui E. Pašiliui Lietuvoje buvo pradėtos rimtos, beprecedentės baudžiamosios bylos. Tai yra valstybė ir teisėsauga tikrai nesilankstė oligarchams, kurie atrodė nebaudžiami, neliečiami. Tai tikrai yra gerai, pagarba.

Bet klausimas būtų toks. Vis tiek bylos teismuose stringa, ypač korupcinio pobūdžio, teismai tikrai labai sunkiai jas nagrinėja, po to labai sunkiai priima nuosprendžius. Ką patartumėte teismų sistemai...

PIRMININKAS. Laikas.

V. BAKAS (DFVL). ...su kokiomis mintimis einate, kad būtų paspartintas tokių bylų nagrinėjimas ir sustiprinta pati teismų sistema? To taip pat reikia. Ką patartumėte Seimui, kokios būtų jūsų išvalgos? Ačiū, pirmininke.

E. PAŠILIS. Labai ačiū jums už padėkojimą ir komplimentus. Aš manau, kad kalbėdami apie patį baudžiamąjį procesą mes jau turėtume kalbėti apie naujas formas. Jeigu kalbėtume apie platesnį sutaikinimo taikymą, tai yra ir kitose valstybėse, toje pačioje Amerikoje, Australijoje, mes turime labai panašią baudžiamojo įsakymo formą, kur yra daugiau nei 50 % ekonominių procesų baigiama. Bet kalbant apie dideles bylas, ištis, matyt, yra nemaži krūviai apygardose, ypač Vilniaus ir Kauno. Žinoma, atsarginio teisėjo buvimas, posėdžių – visa tai yra daroma, bet atlaisvinti teisėjus kiek įmanoma nuo darbo, gal dar atskiros kategorijos galėtų tuo supaprastintu procesu. Ištis galbūt dalį ir apylinkės teismams bylų, gal kokių nors nebūdingų teismams funkcijų išgryninimo, manau, visa tai vėl duotų rezultatą. Aš negaliu pasakyti, kad teisėjai nagrinėja bylas, kaip jūs sakėte, korupcines ir panašias. Matyt, dar turime tam tikrų taisytinų Baudžiamojo proceso kodekso vietų. Aš manyčiau, kad tai turėtų būti nuolatinis procesas. Bent jau 2015–2020 metais aš šiek tiek pasigedau Teisingumo ministerijoje aktyvesnės grupės, kur yra Baudžiamojo kodekso, Baudžiamojo proceso kodekso. Aš žinau, šiuo metu yra svarstoma taikyti veikoms galbūt ne 5 MGL, o 10 MGL. Aš sakyčiau, net ir didesnės galbūt galėtų būti, nes pastoviai teisė atsilieka nuo santykių, nuo verslo. Buvo labai gražus palyginimas Vokietijoje seminario metu, kad IT technologijos keletą kartų yra pirmaujančios verslo požiūriu, o teisė dar atsilieka nuo jų visų. Sakykim,

kol geros idėjos sugalvojamos, būna, daug kas pasikeičia. Bet, manau, principingumas, pačių teisėjų ryžtingumas. Aišku, turime instancinę sistemą. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia P. Gražulis. Posėdžiui toliau pirmininkaus J. Sabatauskas. Prašom.

P. GRAŽULIS (LRF). Ponas pretendentė į Apeliacinio teismo teisėjęs, jūs, būdamas generaliniu prokuroru, kai buvo aptikta teismo patalpose Ukmergėje gyvsidabrio, pasakėte, kad nesibylinėsite su valstybe, bet tik pasibaigus jūsų kadencijai, jūs valstybę padavėte į teismą. Kodėl melavote? Vienas klausimas.

Antras dalykas. Jums būnant generaliniu prokuroru, Seimas, atrodo, dėl 12 korupcinių epizodų kreipėsi į jus, kad būtų pradėti ikiteisminiai tyrimai. Jūs juos nutraukėte. Dar vieną, taip pat atskiru nutarimu kreipėsi dėl G. Landsbergio, kaip jis galėjo už 1 eurą nupirkti beveik 1,5 mln. eurų vertės sklypą, jūs taip pat šią bylą numarinote. Kur jūsų teisingumas? Ar jūs tik utėlės gaudote?

E. PAŠILIS. Labai ačiū jums už klausimus. Dėl pirmojo klausimo išties aš galėčiau taip pasakyti. Dar būnant prokuroru, tas klausimas išties iškilo. Beje, jau buvo Aukščiausiojo Teismo įsiteisėjusi nutartis. Aš, kaip prokuroras, tuo metu atstovaujantis ir nukentėjusiojo interesams, tiesiog visuomenei norėjau parodyti, kad tai yra vienintelis teisėtas savo teisių gynimo būdas. Netgi ir prokuroras bet kokio rango, ar žemesnio, ar aukštesnio, turi teisę ginti savo teises, juo labiau kai jau buvo Aukščiausiojo Teismo nutartis.

Kitas dalykas. Man ir šiandien ne gėda čia stovėti, nežiūrint į tai, kad ieškinys išnagrinėtas, net sugeriant tas neigiamas emocijas į save, nes ta pusė, tiksliau, ne aš vienas per tą antrą etapą bylinėjau, dar apie 15 žmonių. Aš, būdamas teismo pirmininku, irgi turėjau tam tikras pareigas, sakykime, tiek tuo metu, tiek, manau, pasibaigus kadencijai galbūt savo dėmesį parodyti, kad valstybėje mes dažnai šnekame apie sąlygas, aš tuo metu viešoje erdvėje šnekėjau ne tik apie teismų sąlygas, apie ligoninių priimamuosiuose, sakykime, neprognozuojamus žmones, kad tos sąlygos būtų ganėtinai... nes gali ateiti... Turėjome Utenoje atvejį, tai buvo labai seniai, gal prieš dešimt metų, kai nepatiko išnagrinėta byla ir teisėjas tiesiog gavo smūgį į veidą, galbūt vyrai gali apsiginti. Bet aš daug apie ką kalbėjau, kad tie valstybės procesai pajudėtų ne tik tuo momentu, kai kažkas atsitinka. Tai buvo teroro aktas iš esmės, baisus dalykas. Norėsiu atkreipti dėmesį į tai, kad tai yra problema.

Dėl antrojo klausimo. Aš tikrai nepamenu tų konkrečių, kaip sakėte, 12 ar kiek korupcinių tyrimų. Visais klausimais, manau, buvo duoti atsakymai. Tikrai aš negaliu komentuoti konkrečių bylų. Galbūt dabar dar yra kažkoks procesas, reikėtų klausti gal dabar prokuroro. Kiek būdavau tribūnoje, aš stengdavau atsakyti į tuos klausimus, kartais ir detaliau pagal jūsų atskirus pakvietimus, o dėl konkrečių tyrimų tikrai nenorėčiau.

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS, LSDPF). Ačiū. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pretendentė į Apeliacinio teismo teisėjęs, jūs ką tik minėjote, kad darbas Generalinėje prokuratūroje buvo neįkainojama patirtis. Man susidaro toks vaizdas, kad tuokart, 2015–2019 metais, visi sprendimai buvo priimami S. Daukanto aikštėje. Jeigu aš neteisus, tai mane patikslinkite.

Bet aš jūsų norėčiau klausti kaip buvusio generalinio prokuroro ir būsimo Apeliacinio teismo teisėjo, kaip vis dėlto jūs vertinate tokius dalykus, kai Seimo aukščiausiajai tyrimo komisijai institucijos, tokios kaip STT, FNTT, atsako, kad neatlieka antikorupcinio vertinimo valstybės valdomų įmonių, kaip privačių juridinių asmenų, pavyzdžiui, kaip „Klaipėdos naftos“, nes tai nėra nei valstybės, nei savivaldybės įmonė ir neprivalomas antikorupcinis vertinimas, kai sandoriai beveik už 2 mlrd. litų sudaromi? Ar ta padėtis pasikeitė, ar taip turėtų būti? Kaip jūs manote?

E. PAŠILIS. Labai ačiū. Tikrai norėčiau kategoriškai paneigti, kad per mano kadenciją 2015–2020 metais vienareikšmiškai sprendimus priėmė prokurorai pagal savo kompetenciją... Jokiose aikštėse tikrai nebuvo net menkiausių užuominų, kaip kažkas turėtų būti sprendžiama, ir mes dirbome savo darbą. Nepatenkinti asmenys tikrai turėjo galimybę sprendimus skųsti teismui. Čia vienareikšmiškai galiu atsakyti, be mažiausios abejonės.

Dėl antikorupcinio vertinimo. Jūs paminėjote – STT neatlieka. Aš tikrai negaliu atsakyti, nes tai yra ne prokuratūros, netgi jei aš kalbėčiau kaip buvęs prokuroras, tai yra ne prokuratūros fun-

kcija. Net prokuroras ar teismas negalėtų įpareigoti, kad STT atliktų vieną iš funkcijų. Jie atlieka tikrai tokį vertinimą, bet galbūt reikėtų kreiptis į tą tarnybą ir jie motyvuos, kodėl neatlikta.

Tam tikri tyrimai, taip, jeigu jūs kalbate apie energetinį sektorių, dar iki mano kadencijos buvo nagrinėjami prokuratūroje, bet vėlgi aš nenorėčiau eiti į konkrečius tyrimus ir pasakyti, kuo jie baigėsi ir ar jie dar vyksta.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiamas kandidate, noriu paklausti apie rezonansinę „Alstomos“ bylą. Jums dirbant prokuratūroje ji sulaukė senaties termino ir numirė. Jūs, dabar būdamas teisėju, kokias pastabas pasakytumėte prokurorams, kodėl jie neparengė tos bylos, tiek daug metų ją vilkino ir liko nenubausti ypatingo masto korupcionieriai, o ta pati „Alstoma“ išmokėjo milijonines išmokas toms valstybėms, kuriose ji blogai dirbo. Pavyzdžiui, Latvijoje buvo nuteisti tie žmonės, kurie nusidėjo. Mūsų gi liko visiškai nenubausti ir Lietuva prarado dešimtis milijonų eurų todėl, kad nebuvo sutvarkyti ieškiniai dėl tos bylos. Ką jūs dabar kalbėtumėte su prokurais būdamas teisėju?

E. PAŠILIS. Labai ačiū už klausimą. Vieną dalyką norėčiau pasakyti. Kalbant apie Didžiąją Britaniją, tai turime dvi skirtingas sistemas: ten yra anglosaksų, mes turime kontinentinę sistemą.

Į panašius klausimus teko ir tuo metu atsakinėti. Tuo metu buvo taikytas, atrodo, pripažinimo procesas, jis Didžiojoje Britanijoje taip vadinamas. Mes tokio dalyko neturime. Bet naudojamas proga dėl jūsų klausimo galėčiau atkreipti dėmesį, kad mes turime tarptautinių ekspertų pastabų, kad Lietuvoje yra pernelyg aukštas įrodinėjimų standartas, mažai remiamasi netiesioginiais įrodymais ir panašiai. (*Balsas salėje*) Bet jeigu tik būtų buvusi galimybė priimti kitus sprendimus, negu buvo priimti, aš net neabejoju, kad jie būtų buvę priimti. Tikrai buvo bendradarbiaujama, aš negaliu iš šios tribūnos šnekėti kaip prokuroras, su Didžiąja Britanija ir reikalinga medžiaga buvo teikta, o sprendimai yra tokie, kokie yra. (*Balsai salėje*) Aš minėjau, kad labai skiriasi teisinės sistemos ir patys procesai.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, prašom nešūkauti iš vietos. Turėjote galimybę klausti, bet kai gerbiamas pretendentas atsakinėjo, jūs buvote pasišalinęs. Būkite malonus, nereplikuokite iš vietos. Klausimai jau išseko, ačiū gerbiamaam pretendentui. Šiuo klausimu bus susitikimai pagal nustatytą, suderintą grafiką frakcijoje.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti kovo 29 dieną. Galime bendru sutarimu pritarti ir dėl komiteto, ir dėl datos? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.47 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Aivą Survilienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projektas Nr. XIVP-1417 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Aivą Survilienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projektas Nr. XIVP-1417. Pranešėja – Respublikos Prezidento vyriausioji patarėja J. Šovienė. Prašom.

J. ŠOVIENĖ. Dėkui, gerbiamas pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, leiskite pristatyti Respublikos Prezidento teikiamą kandidatę į Apeliacinio teismo teisėjus A. Survilienę.

Pretendentė turi 21 metų teisinio darbo patirties, iš jų 13 metų eina teisėjo pareigas. 2009 metais A. Survilienė buvo paskirta Vilniaus miesto apylinkės teismo teisėja, nuo 2015 metų iki šiol eina teisėjo pareigas Vilniaus apygardos teisme, pirmąją ir apeliacinę instanciją nagrinėja baudžiamąsias ir administracinių nusižengimų bylas. Iki paskyrimo teisėja A. Survilienė dirbo prokurore: 1999–2001 metais – Vilniaus miesto apylinkės prokuratūroje, 2001–2002 metais – Kauno miesto apylinkės prokuratūroje, 2002–2009 metais – Vilniaus miesto apylinkės prokuratūroje.

Kolegų A. Survilienė apibūdinama kaip santūri, taktiška, principinga, išskiriamas teisėjos sisteminis mąstymas ir konstruktyvumas. Nuolatinė teisėjų veiklos vertinimo komisija teisėjos A. Survilienės veiklą įvertino labai gerai ir konstatavo, kad jos asmeninės savybės atitinka Teisėjų

etikos kodekse nustatytus reikalavimus. Pretendentų į teisėjus atrankos komisija A. Survilienė įvertino kaip vieną tinkamiausių užimti Lietuvos apeliacinio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjo pareigas. Pretendentės ilgametė ir įvairiapusė darbo patirtis baudžiamosios justicijos srityje, asmeninės savybės yra privalumai, kurie sustiprins Lietuvos apeliacinio teismo, nagrinėjančio itin sudėtingas bylas, teisėjų korpusą.

Gerbiamieji Seimo nariai, prašyčiau pritarti Respublikos Prezidento pasirinktai A. Survilienės kandidatūrai į Lietuvos apeliacinio teismo teisėjus. Dėkoju už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamai Prezidento vyriausiajai patarėjai. Niekas nenori klausti. Prašom, gerbiamoji pretendentė, į tribūną, jūsų trumpas prisistatymas ir gal tada atsiras norinčių jūsų paklausti.

A. SURVILIENĖ. Laba diena, Seimo nariai. Dėkoju Prezidento patarėjai už išsamų pristatymą. Iš tiesų nekartodama ir nenorėdama jūsų gaišinti, norėčiau trumpai pažymėti, kad savo teisinę karjerą pradėjau prokuratūroje dirbdama. Dirbau Nusikaltimų tyrimų skyriuje, o vėliau ir Rezonansinių bylų tyrimų grupėje. Tai suteikė neįkainojamos pačių sunkiausių nusikaltimų tyrimo patirties. Tai yra pati atlikau ikiteisminius tyrimus nuo pirminio veiksmo iki bylos užbaigimo kaltinamuoju aktu teismui.

Ši patirtis man praverčia ir teisėjo darbe, nes žinau, kaip kiekvienas dokumentas atsiranda byloje, ir taip pat žinau, kaip reikia atlikti kiekvieną ikiteisminio tyrimo veiksmą. Dirbdama Vilniaus miesto apylinkės teisme išsiugdžiau didelį atsakomybės jausmą, dėl to dedu visas pastangas, kad priimdama sprendimus nesuklyščiau. Išmokau dirbti dideliu tempu, taip pat nesiblaškyti ir susikoncentruoti į svarbiausias bylos aplinkybes. Dirbdama Vilniaus apygardos teisme toliau tobulinau savo teisinės žinias, įgavau didesnės patirties nagrinėdama sudėtingesnes bylas nagrinėti bylas ir apeliacine tvarka. Taip pat išmokau dirbti teisėjų kolegijose.

Dirbdama suvokių, kad žmogui teismas nėra pastatas, žmogui teismas yra teisėjas, todėl nuo kiekvieno teisėjo priklauso, su koku išpūdžiu išeis žmogus ieškodamas teisingumo iš teismo ir kokią nuomonę apie teismą susidarys. Tai suvokdama dirbu negailėdama jėgų ir gerbdama kiekvieno proceso dalyvį, kad išėjęs iš teismo salės nenusiviltų teisingumu.

Žinoma, naivu tikėtis, kad kiekvienas sprendimas tenkins visas šalis. Taip nebūna. Labai reikalinga bylą, kuriose sprendimu patenkinti visi, tačiau mano, kaip teisėjos, tikslas yra surašyti sprendimą ir į jį įdėti visą savo sukaupią patirtį, kad skaitydamas sprendimą žmogus suprastų, jog teisėjas tikrai įsigilino į jo bylą ir bylą išnagrinėjo sąžiningai ir kruopščiai.

Manydama, kad dėl mano sukauptos darbinės patirties, dėl asmeninių savybių, profesinių įgūdžių aš būčiau naudinga dirbdama Apeliaciniame teisme, prašyčiau pritarti mano kandidatūrai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Pirmoji klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama pretendentė, iš tikrųjų žinote, šiandien vyksta, planuojama teismų reforma ir galbūt teisėjui yra užkraunamos kai kurios funkcijos, kurias mes dabar galėtume perleisti. Šiandien irgi kaip tik vyko pateikimas dėl... notarams kai kurias funkcijas atiduoti, dėl skyrybų, jeigu yra šeimų susitarimas.

Kaip jums atrodo, kokias kai kurias funkcijas galėtume tikrai atiduoti galbūt patarėjams ir panašiai, nes teismų reformoje, žinote, sako, teisėjai yra apkrauti tiesiog tokiu darbo krūviu, kad kartais ir nespėja išsamiai ir kokybiškai išnagrinėti bylos vien dėl to, kad labai daug yra tokio nereikalingo darbo. Sakysim, Estijoje (kaip viena iš šalių, kuriose yra reforma padaryta) atsisakoma kai kurių tų funkcijų, kurias galėtų atlikti tiesiog teisėjo padėjėjas ar, pavyzdžiui, kaip dabar notarai.

A. SURVILIENĖ. Dėkui už klausimą. Iš tiesų, jeigu kalbėtume apie baudžiamąsias bylas, tai aš neišivaizduoju, kam galėtų būti pavestos šios funkcijos, nes aš nedirbu su civilinėmis bylomis, bet tiesiog bendraujant su kolegomis iš tiesų yra daugybė funkcijų, kurios nebūdingos teismams, kaip jūs ir paminėjote. Žinoma, būtina tai padaryti ir tas visas funkcijas perleisti, kaip ir jūs minėjote, notarams ar kitoms įstaigoms. Aš nematau, kad nukentėtų kokie nors teisėti interesai, nes iš tiesų teisėjai, pakartosis, vykdo tas funkcijas, kurios iš tiesų nereikalauja tiek teisinio žinių, tiek įdirbio, kad spręstų teismas. Mano atsakymas būtų toks.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamoji pretendente į Apeliacinio teismo teisėjus, jūsų norėčiau pasiteirauti dėl tarėjų instituto. Kodėl nesiryžtama įvesti šį labai svarbų institutą? Mes matome įvairiausių tiek Seime, tiek tarp teisėjų rezonansinių dalykų ne iš pačios gražiausios pusės, kokie vyksta, ir matome labai keistų sprendimų. Matome, kad kartais net akivaizdžiai trukdoma piliečiui pasinaudoti jo teise į teisingą teismą. Nekviečiami liudininkai, liudytojai ir taip toliau, tie visi procesai jums yra puikiai žinomi. Aš kaip politikas per tuos du dešimtmečius irgi pakankamai mačiau vykstančių procesų, labai keistų, esant įvairiems prezidentams, ir visa kita. Prašom atsakyti į šitą klausimą dėl tarėjų instituto, savo nuomone.

A. SURVILIENĖ. Jūsų buvo klausimas, kodėl iki šiol nėra tokio instituto, tai aš į jį atsakyti negaliu, nes nedalyvauju nei vienoje darbo grupėje, nei pasitarimuose ir net nežinau, kokios dabar stadijos yra šis svarstymas. Jeigu mano asmenine nuomone, ar reikalingas toks institutas, tai iš tiesų jis yra reikalingas vien dėl skaidrumo ir kad matytų nešališkas asmuo, kaip priimami sprendimai, ir dalyvautų tame. Žinoma, tai yra sveika.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausė jau visi, kurie norėjo paklausti. Ačiū jums.

A. SURVILIENĖ. Ačiū visiems.

PIRMININKAS. Susitikimai frakcijose bus pagal nustatytą suderintą grafiką. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti kovo 29 dieną. Ar galime pritarti dėl komiteto ir svarstymo datos? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.56 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Irmantą Šulčą Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-1418 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Irmantą Šulčą Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-1418. Pranešėja – Respublikos Prezidento vyriausioji patarėja J. Šovienė. Prašom.

J. ŠOVIENĖ. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, leiskite pristatyti Respublikos Prezidento teikiamą kandidatą į Apeliacinio teismo teisėjus I. Šulčą.

Pretendentas turi 18 metų teisinio darbo patirties, iš jų beveik dešimt metų eina teisėjo pareigas. 2012 metais buvo paskirtas Vilniaus miesto apylinkės teismo teisėju, o nuo 2019 metų eina teisėjo pareigas Vilniaus apygardos teisme, pirmąją ir apeliacinę instanciją nagrinėja civilines bylas. Iki paskyrimo teisėju pretendentas aštuonerius metus ėjo teisėjo padėjėjo pareigas: 2004–2007 metais dirbo teisėjo padėjėju Trakų rajono apylinkės teisme, 2007–2012 metais ėjo teisėjo padėjėjo pareigas Lietuvos apeliaciniame teisme. Teisėjas I. Šulcas turi ir pedagoginio darbo patirties. Yra dirbęs dėstytoju Socialinių mokslų kolegijoje, lektoriumi Mykolo Romerio universitete, Civilinio proceso katedroje. Yra publikavęs keliolika mokslinių straipsnių civilinės teisės temomis.

Kolegos teisėją apibūdina kaip pasižymintį išskirtine profesine erudicija, imlų naujovėms, nuolat keliantį profesinių žinių lygį, teisėjas yra santūrus, principingas, atsakingas, organizuotas, atkaklus ir taktiškas. Nuolatinė teisėjų veiklos vertinimo komisija teisėjo I. Šulco veiklą ir asmenines savybes įvertino kaip atitinkančias Teismų įstatyme ir Teisėjų etikos kodekse nustatytus reikalavimus. Pretendentų į teisėjus atrankos komisija teisėją I. Šulčą pripažino vienu tinkamiausių pretendentų užimti Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjo pareigas.

Gerbiamieji Seimo nariai, prašyčiau pritarti Respublikos Prezidento pasirinktai I. Šulco kandidatūrai į Lietuvos apeliacinio teismo teisėjus. Dėkoju už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamai Prezidento vyriausiajai patarėjai. Kviečiu pretendentą į tribūną. Prašom trumpai prisistatyti ir po to galėsite atsakyti į klausimus.

I. ŠULCAS. Laba diena, gerbiami Seimo nariai, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ačiū Lietuvos Respublikos Prezidento vyriausiajai patarėjai už pristatymą esminių mano biografinių faktų. Trumpai norėčiau prisistatyti ir aš pats.

Kitaip nei prieš tai buvę šioje tribūnoje mano kolegos, aš nagrinėju civilines bylas. Civilinių bylų specializacija, taip pat domėjimasis civiliniu procesu buvo pasirinkti dar studijų metais, vė-

liau į šias sritis gilinausi toliau ir tobulinausi. Savo kaip teisininko karjerą pradėjau dirbdamas teisėjo padėjėju Trakų rajono apylinkės teisme, vėliau dirbau teisėjo padėjėju Lietuvos apeliaciniame teisme.

Turiu mokslinės ir pedagoginės patirties. Studentams esu vedęs civilinio proceso studijų disciplinos seminarus ir paskaitas, dalyvavęs magistro bei baigiamųjų darbų gynimo komisijose, recenzavęs studentų darbus. Esu taip pat publikavęs keletą straipsnių civilinio proceso teisės temomis. Esu įrašytas į teismo mediatorių sąrašą.

Dirbti teisėju pradėjau Vilniaus miesto antrajame apylinkės teisme, vėliau darbą tęsiau Vilniaus miesto apylinkės teisme. Atliekant vidinę teismo administracinę kontrolę, dažnai būdavau priskiriamas prie pavyzdinių teisėjų. Šiuo metu dirbu Vilniaus apygardos teisme, nagrinėju civilines bylas.

Esminiai aspektai, kuriuos skiriu savo darbe, yra operatyvus bylų nagrinėjimas ir teismo proceso bei priimamų sprendimų kokybė. Esu kruopštus teisėjas, stengiuosi gilintis į kiekvieną klausimą, suprantantis ir ypač vertinantis teisėjo atliekamą darbą bei esmę. Nuolat keliu kvalifikaciją dalyvaudamas tiek tarptautiniuose, tiek nacionaliniuose mokymuose. Esu taip pat dalyvavęs teisėjų tarptautinėje mainų programoje.

Pretendentų į teisėjus atrankos komisija iš 22 kandidatų mane reitingavo kaip vieną iš tinkamiausių kandidatų. Lietuvos apeliacinis teismas, kuris vertina mano darbą kiekvieną dieną apeliacine tvarka, taip pat reitingavo mane kaip vieną iš tinkamiausių pretendentų į Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjo pareigas. Lietuvos apeliacinis teismas ir šio teismo teisėjai atkreipia dėmesį į mano priimamų sprendimų motyvavimą.

Džiaugiuosi dirbdamas mylimą ir mėgstamą darbą, dirbdamas žmonėms, visuomenei ir valstybei. Mano įsitikinimu, mano turima ir sukaupta patirtis, taip pat asmeninės savybės leistų prisidėti prie Lietuvos apeliacinio teismo formuojamos praktikos bei bylų nagrinėjimo ir būtų naudinga Lietuvos apeliaciniame teisme.

Gerbiami Seimo nariai, prašau jūsų pritarti mano kandidatūrai. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū jums. Jūsų nori klausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia V. Gapšys.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju, pirmininke. Klausimas labiau Prezidento patarėjai, bet kadangi pabėgo ruožtis pristatyti kitą kandidatą, gal atėjusi pristatys, bet gal ir jūs iš dalies atsakysite į tą klausimą. Mes prieš keletą mėnesių kelis teisėjus paskyrėme tiek į Apeliacinį teismą, tiek į Aukščiausiąjį Teismą ir jau yra nutarimai, kad jie turėtų būti perkelti į Vyriausiąją administracinį teismą. Pavyzdžiui, ponas A. Piesliakas turbūt beveik net neapšilo kojų Aukščiausiąjame Teisme, turbūt tik kovą pradėjo darbą tenai, ir jau yra nutarimas perkelti į Vyriausiąją administracinį teismą. N. Švedienė lygiai taip pat į Apeliacinį teismą buvo paskirta ir dabar jau yra perkeliama į Vyriausiąją administracinį teismą, registruotas toks nutarimo projektas. Ar čia yra kažkoks tų naujų teisėjų susitarimas, ar su jumis irgi gal yra kažkoks susitarimas, kad būsite perkeltas iš karto paskyrus į pareigas į kitą teismą, ar čia tik toks sutapimas prezidentūroje?

Ir klausimas Prezidento patarėjai. Ar nemanote, kad galbūt mes čia dabar taip stipiname Apeliacinį, Aukščiausiąjį Teismą, kas yra svarbu, bet Vyriausiasis administracinis teismas dėl padidėjusio suprantamomis aplinkybėmis krūvio gal turėtų būti dar labiau stiprinamas? Ir čia jau Prezidento funkcija, jis gali paskirti Vyriausiojo administracinio teismo teisėjus be Seimo. Ar nemanote, kad čia kažkaip mes esame šiek tiek išsibalansavę ir ar nereiktų rimčiau pažiūrėti į visą sistemą?

I. ŠULCAS. Ačiū už klausimą. Kiek aš galiu atsakyti iš savo pozicijos, tai jokio susitarimo, kuris būtų siejamas su manimi, šiandien dėlėjimo į Lietuvos vyriausiąją administracinį teismą nėra. Dėl kitos dalies tikrai aš negalėčiau atsakyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamas pranešėjau, pristatytoje biografijoje jūs visą laiką dirbote teisėjo padėjėju, todėl sprendimų negalėjote priimti. Kiek laiko dirbote teisėju ir kokiame teisme?

I. ŠULCAS. Ačiū už klausimą. Vilniaus miesto antrajame apylinkės teisme pradėjau dirbti 2012 metais. Šiuo metu dirbu Vilniaus apygardos teisme, nagrinėju civilines bylas, Vilniaus apygardos teisme dirbu nuo 2019 metų vasario mėnesio. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausė visi norintys paklausti Seimo nariai.

I. ŠULCAS. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju pretendentai. Taigi susitikimai frakcijose vyks pagal suderintą grafiką. Pagrindinis komitetas numatomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti kovo 29 dieną. Dėl komiteto ir datos galime pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

16.06 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Žilviną Terebeizą Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-1419 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Žilviną Terebeizą Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-1419. Pranešėja – Respublikos Prezidento vyriausioji patarėja J. Šovienė. Prašom.

J. ŠOVIENĖ. Dėkui, pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, leiskite pristatyti dar vieną Respublikos Prezidento teikiamą kandidatą į Apeliacinio teismo teisėjus Ž. Terebeizą. Pretendentas turi 23 metų teisinio darbo patirties, iš jų beveik 10 metų eina teisėjo pareigas. 2012 metais buvo paskirtas Vilniaus miesto apylinkės teismo teisėju, o nuo 2019 metų eina teisėjo pareigas Vilniaus apygardos teisme. Iki paskyrimo teisėju pretendentas dirbo teisinį darbą eidamas įvairias pareigas: 1999–2007 metais dirbo Vilniaus miesto savivaldybės administracijoje Teisės departamente, 2007–2012 metais – Vyriausybės kanceliarijoje Teisės departamente patarėju.

Pretendentas taip pat turi mokslinės pedagoginės patirties. Nuo 2005 metų iki šiol dėsto Mykolo Romerio universiteto Civilinės justicijos institute. Yra publikavęs mokslinių straipsnių civilinio proceso temomis. 2009 metais Ž. Terebeizai Mykolo Romerio universitete suteiktas mokslinis daktaro laipsnis, apsigynus disertaciją tema „Įrodinėjimo našta ir jos paskirstymas civiliniame procese“.

Kolegos išskiria teisėjo analitinius gebėjimus, dalykiškumą, principingumą, pasitikėjimą savimi. Nuolatinė teisėjų veiklos vertinimo komisija teisėjo Ž. Terebeizos veiklą įvertino labai gerai ir konstatavo, kad asmeninės savybės atitinka Teisėjų etikos kodekse nustatytus reikalavimus. Pretendentų į teisėjus atrankos komisija Ž. Terebeizą įvertino kaip vieną tinkamiausių eiti Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjo pareigas.

Gerbiamieji Seimo nariai, prašyčiau pritarti Respublikos Prezidento pasirinktai Ž. Terebeizos kandidatūrai į Lietuvos apeliacinio teismo teisėjus. Dėkoju už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū Respublikos Prezidento vyriausiajai patarėjai. Kviečiu gerbiama pretendentą į tribūną trumpai prisistatyti.

Ž. TEREBEIZA. Laba diena, gerbiamas posėdžio pirmininke, laba diena, gerbiamieji Seimo nariai. Ačiū Prezidento patarėjai už ganėtinai išsamų pristatymą. Nesu įpratęs vardinti savo nuopelnus ar save girti, bet iš tiesų, manau, ne mažiau reikšminga yra būtent tai, kaip vertina tave teisėjų bendruomenė, kiti asmenys, asmenys, kurie turi teisę vertinti veiklą.

Šiuo aspektu norėčiau akcentuoti, kad Nuolatinė teisėjų veiklos vertinimo komisijos labai geras darbo įvertinimas, Teisėjų atrankos komisijos išvada dėl tinkamumo eiti pretenduojamas pareigas, Vilniaus apygardos teismo padėkos raštas už profesinį išmanymą, už atsakingą ir sąžiningą darbą, Mykolo Romerio universiteto charakteristikos dėl užimamų pareigų, dėl asmeninių dalykinių savybių – visos šios aplinkybės, manau, leidžia teigti, kad tai nėra atsitiktinis pasirinkimas pretenduoti į šias pareigas, bet yra nuoseklus sąžiningo, kruopštaus darbo įvertinimas ir rezultatas.

Tik norėčiau akcentuoti keletą dalykų apibendrinamas Prezidento patarėjos pristatymą. Kaip minėjo, teisinio darbo patirtis yra 23 metai. Tą 23 metų teisinio darbo patirtį galėčiau suskirstyti į tam tikrus tris etapus, jie, manau, reikšmingi ir tolesnei karjerai. Vienas iš tų etapų tai teisėkūros procesas, tam tikrų teisinių klausimų nagrinėjimas vietos savivaldos lygmeniu. Kitas etapas yra teisėkūros procesas – teisės aktų projektų rengimas, išvadų dėl teisės aktų pateikimas, atstovavimas valstybei teismuose. Trečias etapas yra teisės taikymas sprendžiant individualius tarp šalių kylančius ginčus, nuosekliai pradedant nuo tokių ginčų nagrinėjimo, nagrinėjant juos apy-

linkės teisme kaip pirmosios instancijos teisme ir šiuo metu nagrinėjant apygardos teisme kaip pirmosios instancijos teisme ir apeliacine tvarka.

Be tos praktinės teisinio darbo patirties, turiu šios tokios ir pedagoginės teisinio darbo patirties. Aš 16 metų dirbu Mykolo Romerio universitete, dėstau civilinio proceso teisės dalyką, jis yra kasdienis mūsų teisėjų darbo veikloje. Visa tai, ką nurodžiau, manau, kad mano įgyta tiek praktinė, tiek teorinė patirtis gali būti reikšminga formuojant teismų praktiką ir dirbant Lietuvos apeliaciniame teisme. Todėl prašyčiau jūsų pritarti mano siūlomai kandidatūrai. Jums pritarus, toliau sąžiningai, darbščiai ir atsakingai atliksiu savo pareigas. Ačiū jums už dėmesį. Atsakysiu į klausimus, jeigu...

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamaam pretendentui. Nėra norinčių jūsų paklausti, bet nenusimin-kite, manau, susitikimuose frakcijose klausimų bus. Ačiū gerbiamaam pretendentui.

Ž. TEREBEIZA. Ačiū.

PIRMININKAS. Taip pat susitikimai frakcijose pagal suderintą grafiką. Numatomas kaip pa-grindinis komitetas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti kovo 29 dieną. Galime pri-tarti dėl komiteto ir datos? Ačiū, pritarta bendru sutarimu dėl komiteto ir svarstymo datos.

16.13 val.

Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1377 (pateikimas)

Taigi pereiname prie kito darbotvarkės klausimo – Kriminalinės žvalgybos įstatymo pakei-timo įstatymo projekto Nr. XIVP-1377. Pranešėjas – Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, štai kaip tik pažiūrėjau į datas, dviejų dienų trūksta iki metų, kai valdyba sudarė darbo grupę Kriminalinės žvalgybos įstatymo nuostatoms tobu-linti. Tai buvo padaryta Teisės ir teisėtvarkos komiteto iniciatyva, nes Seime šiaip jau iš pradžių buvo du projektai, po to atsirado trečias, tai iš jų reikėjo padaryti vieną. Vienas projektas buvo advokatūros parengtas, įregistravo Seimo nariai. Toliau buvo, jeigu neklustu, ir kolega Julius pa-taisys, atrodo, užpraeitos kadencijos dar jo vadovaujamos darbo grupės projektas, gana ilgą laiką darbo grupė buvo padariusi pertrauką. Dar vieną pataisų paketą parengė Generalinė prokuratū-ra kartu su institucijomis.

Taigi darbo grupė surengė dešimt posėdžių ir teikia jūsų dėmesiui naujos redakcijos Krimi-nalinės žvalgybos įstatymo projektą. Pagal pataisų skaičių tai viršijo daugiau nei 50 % ir teko traktuoti tai kaip naują redakciją. Kas sudaro tuos daugiau kaip 50 %? Galiojančių normų, kurios yra skirtos slapčiai veiklai, institucijų veiklai, aiškinantis nusikalstamas veikas... Mes neturime to-kios užduoties ir nebuvo tokių pasiūlymų. Daugiausia iečių buvo laužoma ir daugiausia turėjo-me svarstymų, kaip sustiprinti žmogaus teisių apsaugą šitame procese, nes iki šiol galioja, žino-ma, su pataisomis, Kriminalinės žvalgybos įstatymo nuostatos. Jos daugiau buvo skirtos slap-tiems veiksams, institucijų veiklai, sankcionavimui, tačiau kaip apsaugoti kitame, sakykime, to proceso gale esantį žmogų, ar jis įtariamas, gal be reikalo įtariamas, nesvarbu, kad ir labai įtaria-mas, jis turi savo teisių katalogą ir kaip tas teises apsaugoti. Tai mums buvo gana didelis iššūkis.

Aš esu labai dėkingas ir Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkui, ku-ris nuolat dalyvaudavo darbo grupės veikloje, A. Gutauskui. Beje, labai maloniai buvau nustebin-tas, kad ir Generalinės prokuratūros vadovė, pati generalinė prokurorė, ir jos pavaduotojas G. Iva-nasakas beveik visuose posėdžiuose dalyvavo ir padėjo mums tuos dalykus sureguliuoti.

Keletą tokių esminių dalykų norėčiau paminėti. Pirma. Visus kriminalinės žvalgybos veiks-mus nuo šiol siūloma sankcionuoti vieno lygmens teismuose. Anksčiau dalis buvo teisėjų sankcio-nuojama apylinkių teismuose, dalis, tokia labiausiai įsiskverbianti į žmogaus teises, apygardos. Dabar siūloma visa tai perduoti apygardos teismams. Beje, jeigu ką tik girdėjote teisėjų prisistaty-mus, buvo kalbama, ypač buvusio generalinio prokuroro E. Pašilio, kad tokiu atveju padidinus krūvį apygardos teismo, o paskui, aš pasakysiu, ir Apeliacinio teismo, iš tiesų kai kurias bylas dėl sumų būtų galima perduoti nagrinėti apylinkių teismams, nes 10 eurų skirtumas ir byla keliauja į

apygardos teismą, nors veika ir visa kita yra tas pats. Šiuo atveju tai yra mūsų darbotvarkėje. Tik niekaip nesulaukiame tų konkrečių pasiūlymų, kuriuos norėjome registruoti kaip lydimuosius. Su tuo yra susiję.

Toliau kitas dalykas, kurio nebuvo. Apygardos teisėjo, kuris sankcionavo ar nesankcionavo slaptos veiklos, veiksmus galima skusti Apeliaciniam teismui, visus veiksmus. To anksčiau nebuvo. Tai yra ir žmogaus teisių apsauga, galų gale, tam tikra prasme ir institucijoms pasitikrinimas, ar jos yra teisios, ar ne.

Antras dalykas. Turbūt iš šitos tribūnos aš galiu įvardinti tokį reiškinių, kurį išskėlė teisėjai, su kuriais turėjome didelį pasitarimą, – sankcionavimo turizmas. Buvo (neminėsiu pavardžių) Lietuvoje vienas ar keli teisėjai, pas kuriuos važiuodavo iš visos Lietuvos pareigūnai ir kažkoku būdu labai lengvai gaudavo sankcijas. Šiuo atveju mes manome, kad du veiksmas tam gali užkirsti kelią: pirma, sankcijos gaunamos savo apygardoje.

Kitas dalykas, jeigu negavai sankcijų ir nori kreiptis pakartotinai, privalai nurodyti, kokios naujos aplinkybės per tą laiką įvyko, ką naujo pareigūnai sužinojo. Tų pačių aplinkybių pagrindu teisėjas nebegali svarstyti sankcijų suteikimo klausimo.

Yra kartais svarbu, kad konspiracijos tikslais sankcijas galbūt reikėtų iš tiesų gauti kitoje apygardoje. Na, visokių dalykų būna. Tokiu atveju (čia jau teismo valdžios buvo prašymas, kad nebūtų to turizmo) suderinama su Apeliacinio teismo pirmininku arba skyriaus pirmininku ir galima važiuoti į kitą apygardą. Dėl ko? Aš manau, kad teismo valdžia taip pat turėtų žinoti, kas įvyko tame teisme, jeigu nepasitikima ten dirbančiais teisėjais. Štai vienas toks dalykas.

Visiškai naujas modelis, kuris atėjo išanalizavus ne tik Konstitucinio Teismo, mūsų Konstitucinio Teismo, bet ir Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudenciją, jeigu žmogus jaučia, kad prieš jį yra vykdoma slapta veikla, ypač jeigu jis patyrė tam tikrą žalą. Žinote, kartais būna kur nors kažkokios pažymos, informacija, paskyrimai ir taip toliau, taip apskritai kalbant. Kaip apsiginti žmogui? Aš prisimenu vieną bylą, kurioje man pačiam teko būnant advokatu atstovauti Sienos apsaugos tarnybos pareigūnui. Jis niekaip negalėjo apginti savo interesų todėl, kad net teismas, Administracinis teismas, neturėjo teisės gauti įslaptintos informacijos. Po to Konstitucinis Teismas pasakė, kad teismas turi teisę gauti visą informaciją, nebūtinai bylos šalis, bet teismas turi ją gauti, ir dabar visi teisėjai, turbūt jūs žinote, prieš tapdami teisėjais turi gauti teisę dirbti su įslaptinta informacija. Visi teisėjai, nebereikia jiems atskirų leidimų. Tokiu atveju mes žengiame į priekį.

Bet jeigu asmuo mano, kad jo teisės gali būti pažeistos vykdamas kriminalinės žvalgybos veiksmus, jis kreipiasi tiesiogiai į Apeliacinį teismą. Čia buvo labai ilgos derybos. Čia reikės Vyriausybės išvados, čia reikės investuoti kažkiek lėšų, nes teisėjai turės pasirengti, reikės tam tikrų, matyt, informacinių technologijų, kurios užtikrintų jų veiklą, nes tai yra naujas dalykas. Tokiu atveju Apeliacinis teismas privalo patikrinti keletą dalykų: visų pirma, ar tikrai prieš asmenį yra taikomi slapti veiksmai; antras dalykas, ar tie veiksmai yra teisėti; trečias dalykas, jeigu teismas mato, kad yra padaryta žala, *ex officio* pats savaime privalo nuspręsti, kokią tiesioginę arba materialinę žalą atlyginti asmeniui. Jeigu asmuo nesutinka su Apeliacinio teismo sprendimu, tokiu atveju jis gali skusti Aukščiausiam Teismui šitą Apeliacinio teismo sprendimą, ir jo sprendimas yra galutinis.

Šiuo atveju tai yra visiškai naujas modelis ir aš labai norėčiau paprašyti pritarti jam, nes to nėra buvę, bet taip yra kitose šalyse. Labai sunkiai suderėjome su teismo valdžia, tačiau susiderėjome ir teismai sutinka priimti šią naštą. Kaip minėjau, reikės papildomų investicijų, bet, matyt, žmogaus teisių apsauga negali būti matuojama paprasčiausiais pinigais, turime investuoti į tai, kad modelis būtų pakeistas.

Tokie būtų pagrindiniai dalykai. Įstatyme jų yra daug daugiau, tačiau tai norėjau akcentuoti. Duomenų teisių apsauga yra visiškai pagal naują modelį, bet čia mes turime BDAR, mes turime čia jį irgi įdėti, viskas yra suderinta, bet tai jau yra detalės, apie kurias aš išsamiau nekalbėsiu.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų nori klausyti trys Seimo nariai. Pirmas klausia V. Gapšys.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju. Aš norėjau paklausti kelis klausimus. Pirmiausia, mes ne kartą su politikais turėjome situaciją, kai buvo įvairiausios pažymos. Institucijos, prisidengdamos po to ir

kriminaline žvalgyba, sakydavo, kad negali atskleisti tų pažymų turinio. Lyg kažkoks pareigūnas ir turi, žmogus nebegali apsiginti. Ar bus išspręstas šis klausimas šiuo įstatymu?

Kitas dalykas yra kriminalinės žvalgybos tęsimas vos ne be pabaigos, kai tiesiog tam teismui duodama nuolat, kad dar tiriamo, dar aiškinamės, dar nepavyko nustatyti, ir taip viena po kitos tris keturis kartus eina ir grįžta šabloninės nutartys. Kai bandai pasitikrinti, su kokia medžiaga susipažino teisėjas priimdamas nutartį, paaiškėja, kad net neįmanoma surasti tos medžiagos.

Kokie saugikliai čia bus sudėti, kad būtų tikrai įsitikinta, kad pirmiausia netęsiami be reikalo kriminalinės žvalgybos veiksmai, kad teisėjas tikrai gauna reikiamą medžiagą, nes dabar buvo, atrodo, viena byla, kuri buvo išspręsta taip, kad teismas pasakė, kad asmuo nekaltas iš teisėjų, nes kriminalinės žvalgybos veiksmai buvo neteisėtai atlikti. Kaip mes šituos saugiklius ten matome?

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Pradėsiu nuo galo. Kaip jau ir minėjau, teisėtumo patikrinimas galimas bet kuriame etape Apeliaciniame teisme. Aš tikiuosi ir vilioji, kad teismai šiuo atveju bus atsakingi, netgi tam tikra prasme turėdamas galvoje ir vadinamąją teisėjų korupcijos bylą. Teisėjams tai turėtų būti ir pamoka, ir tam tikras paskatinimas sąžiningai ir atsakingai nagrinėti bylas ne tik savo, bet ir kitų.

Dabar antras dalykas. Kolega Vytautai, labai geri klausimai. Visų pirma pažymos. Deja, pažymos čia yra iš Korupcijos prevencijos įstatymo. Ten reikia pasižiūrėti. Papildomos pataisos, man atrodo, įsigaliojo nuo sausio 1 dienos. Mes norėjome registruoti pataisas, apribojančias tai, bet nepritarė darbo grupė, sako, pažiūrėkime, kaip jos veiks. Nes dar praeitoje kadencijoje prie buvusio Ministro Pirmininko S. Skvernelio dirbo darbo grupė, dalis tų pačių žmonių, kurie dirbo su mumis, ir jie ten siūlė tam tikrus apribojimus, galų gale ir terminų. Pavyzdžiui, už kokį periodą galima nešti popieriukus ten kažkam. Ten jie siūlo ne daugiau kaip penkerius metus, o po to jau nuo kiek žmogus gali būti laikomas kaltu, pusiau kaltu. Štai prie šito aš norėčiau, kad mes kartu grįžtume, prie Korupcijos prevencijos įstatymo, nes ten yra galimybė su tomis pažymomis. Žinoma, iš čia ima, semia iš šio šulinio, kriminalinės žvalgybos, bet pats Kriminalinės žvalgybos įstatymas tokių dalykų nereglamentuoja ir nenumatyta čia yra.

Dabar dėl tęsimo. Kol kas mes... Labai išprašė prokuratūra, kad būtų galima tęsti iki 24 mėnesių, nors aš nesu tikras, kad nebus trumpinamas laikas. O toliau, mes juk suprantame, yra organizuotas nusikalstamumas, yra tarptautinės grupuotės, tai tokiu atveju kartais reikia ir ilgiau. Todėl aš irgi labai norėčiau, kad būtų pritarta mūsų siūlymui: tęsti ilgiau galima tik tada, kai yra informacijos apie sunkų, labai sunkų nusikaltimą, organizuotą grupę, nusikalstamą susivienijimą, antikonstitucinę organizaciją. Viskas. Dėl šuniuko ar kačiuko, žinote, visokių pasiūlymų būna, toliau tęsti negalima iš viso. Tik tada, kai yra štai tokio dažnai tarptautinio lygmens dalykai.

Tai čia yra visiškai naujas dalykas. Čia susiderėjome su prokuratūra sunkiai, bet jeigu mes principingai balsuosime, tai įvesime naują ribojimą į mūsų teisinę sistemą.

PIRMININKAS. Ačiū. Aš tik noriu priminti: klausti 1 minutę, atsakyti 2 minutes.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Čia buvo trys klausimai.

PIRMININKAS. Aš suprantu, bet vieną klausimą Seimo nariai turi teisę paklausti. Kitas klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, ištis situacija tokia, kad politikai pastarąjį dešimtmetį prie buvusios Prezidentės turbūt buvo statomi į vietą ir valdomi pažymomis. Tai turbūt nei man, nei jums čia nėra paslaptis. Kadaisė vienas pretendentas į generalinius prokurorus, atsakinėdamas į klausimus frakcijoje, prasitarė, kad apie politikus mes pažymas renkame nuolat, dedame ir ten jos guli metų metus. Čia turbūt mano kolega, pirmininkaujantis šiam posėdžiui, patvirtintų, kad atsakymas buvo toks. Jūs žinote, apie ką kalbu. Mano klausimas tada buvo apie buvusį Seimo Pirmininką ir apie jo bernvakarį. Kai po to jis negalėjo tapti ministru vien dėl to, kad buvo parašyta, kas mokėjo už bernvakarį prieš dešimt metų, atrodo, ir taip toliau. Žinote, apie ką. Tai kada bus nustota sekti politikus ir kada nereikės Seimo nariams kaip Šiaurės Korėjoje turėti leidimą dirbti su slapta informacija?

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Kolega Artūrai, aš ką tik atsakydamas į Vytauto klausimą tai ir akcentavau. Aš būčiau už tai, kad būtų grįžtama prie Korupcijos prevencijos įstatymo, tai yra NSGK uždavinys. Bet aš siūlau grįžti prie to. Na, sakau, mūsų darbo grupė, kadangi mūsų komiteto yra

Kriminalinės žvalgybos įstatymas. Kriminalinės žvalgybos pats įstatymas tų dalykų nereglamentuoja, bet Korupcijos prevencijos įstatyme tos pažymėlės yra. Kaip aš ir minėjau, darbo grupė, kuri dirbo prieš porą turbūt ar trejetą metų, kaip tik siūlė pridaryti šiuos vartus. Atsiverskime dabar Korupcijos prevencijos įstatymą, jie dar labiau yra atverti. Aš siūlau grįžti, pasižiūrėkime, ir aš mielai pasirašyčiau, bet čia jau yra kito komiteto atsakomybės reikalas, nes dėl tokio noro visur ir visada kovoti su korupcija iš tiesų mes turime kitame gale žmogaus teisių pažeidimus.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamas pranešėjas, čia A. Skardžius man atsakė, kad labai keista istorija, ponas V. Gedvilas galėjo būti Seimo Pirmininku, bet pagal slapto pažymą jis negalėjo būti švietimo ministru. Paradoksas. Be abejonės, jis ėjo į teismus ir man teko visiškai neseniai jį sutikti. Klausiau, ar tu išsiaiškinau ką nors teismuose, ką tu taip blogo padarei, kad negalėjai eiti švietimo ministro pareigų. Taip, sako, tiesos aš ir neradau.

Antras dalykas. Pasirodo, dabar, kai vyksta mano teismai, išaiškėjo, kad aš esu sekamas nuo 2012 metų. Buvęs prokuroras E. Pašilis, kai pats pagavau savo seklius ir iškviečiau policiją, bet jie pabėgo, man nepranešė, kad tai buvo specialiosios tarnybos, kurias sulaikiau. Tik dabartinė Generalinė prokuratūra po dešimties susirašinėjimo metų parašė, kad tai buvo specialiųjų tarnybų atstovai, kuriuos aš sulaikiau. Taip pat generalinė prokurorė dabar man atsakė, kad šiuo metu taip pat esu sekamas. Tai ar jūs galite pasakyti, kada mane nustos sekti? Nuo 2012 metų iki dabar esu sekamas. Ką aš taip padariau? Ar čia bin Ladenas Lietuvos, ar kas esu?

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Kolega Petrai, kadangi E. Pašilis yra žemaitis, kirčiuoti reikia E. Pašilis, iš Pašilės, bet Pašilis, nesvarbu. Aš ką tik viską ir išdėščiau, ką aš norėčiau pasiūlyti. Darbo grupė iš tiesų pritarė, kad jūs šioje situacijoje tiesiai galėtumėte ateiti į Apeliacinį teismą ir Apeliacinis teismas jums visų pirma išaiškintų, ar jus seka ir ar seka teisėtai. Tai jeigu jūs balsuosite už tą dalį, kur aš čia įrašiau, tai pagaliau Lietuvos žmonės turės mechanizmą. Vienas dalykas.

Kitas dalykas dėl buvusio Seimo Pirmininko. Aš ir kalbėjau jau kelis kartus. Grįžkime prie Korupcijos prevencijos įstatymo, tai ne šio įstatymo reikalas. Sakau, jie pasisėmė iš čia, bet neša pagal kito įstatymo normas. Ten, kaip ir minėjau, yra siūlymas ne daugiau kaip už penkerius metus. Aš tam būčiau pritaręs ir mes buvome pradėję rengti įstatymo pataisą, bet kol kas pritarimo nebuvo. Tai bandykime.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Jūsų paklausė visi Seimo nariai, kurie norėjo paklausti. Balsuosime nustatytu laiku. Dabar dėl motyvų niekas nenori kalbėti, todėl sakau – balsuosime nustatytu laiku, tai yra 16 val. 45 min. Toks numatytas laikas, bet iki tol dar turime apsvarstyti keletą projektų.

Kitas darbotvarkės klausimas yra Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 2... Nėra ministro, atsiprašau, tada mes svarstome 2-12 klausimą. A. Vyšniausko nėra? A. Vyšniauskas yra. Darbotvarkės 2-12 klausimas – Administracinių nusižengimų... (*Balsai salėje*) Ar jau perėjo? Atsiprašau. Nepažymėta.

16.33 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 488 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2419(3) (*pateikimas*)

Administracinių nusižengimų kodekso 488 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2419(3). Pranešėjas – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, pristatau Administracinių nusižengimų kodekso 488 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

Galiu pasakyti, kad šis projektas buvo parašytas atsižvelgiant į praeitos kadencijos Peticijų komisijos išvadą, kai kreipėsi žmonės dėl to, kad ne tik vakarais ir naktimis kyla triukšmas, bet ir dienomis, kuomet, tarkime, gyvena šeima, mažas vaikas, o už sienos pradeda garsiai groti muzika. Komisija, aišku, ne vienbalsiai, bet apsisprendė, kad vis dėlto galima būtų paieškoti kažkokio varianto, kad tos problemos nekiltų. Savaiame suprantama, geriausia tokiu atveju būtų toks bendras susitarimas tarp kaimynų, tarp žmonių, kad tos problemos nekiltų, kad išspręstų patys savai-

me, susitartų, kad tomis ir tomis valandomis galbūt negarsiai grotų arba visai negrotų. Bet buvo ieškota galimybės, kaip tą įstatymo projektą parengti, tačiau, kaip matote, trečias variantas ir tokio idealaus varianto niekaip negalima surasti.

Bet kadangi Peticijų komisija buvo priėmusi sprendimą tenkinti, tai vėlgi mes neturime kitos išeities, kaip pateikti Seimui šio įstatymo projektą ir duoti svarstyti Teisės ir teisėtvarkos komitei, kad jis priimtų tą galutinį sprendimą – arba patobulinę įstatymo projektą gražintų Seimui ir svarstytume svarstymo stadijoje, arba atmestų. Esmė paprasta, kad iš Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo projekto išbraukiamas laikas ir galimybė sudrausminti garsiai grojantį arba triukšmaujantį asmenį faktiškai galiotų visą dieną.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną – A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Dėl vedimo tvarkos. Aš norėčiau paklausti, kaip čia yra, jeigu užsirašoma pirmu arba antru ir paskui tampa penktu, šeštu, nors prieš tave žmonės nėra užsirašę frakcijos vardu? Ačiū.

PIRMININKAS. Jūs norite pasakyti, kad buvote užsirašiusi ir buvote antra, o dabar šešta? Penkta esate pagal sąrašą.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. To negali būti, aš nežinau tokio atvejo, sistema įrašo automatiškai.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ir čia ne pirmas kartas.

PIRMININKAS. Jūsų gal dėl kito projekto, kuris yra labai panašus?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Čia ne pirmas kartas, todėl aš ir kreipiuosi, nes tai jau tampa tradicija. Norėčiau atkreipti jūsų dėmesį, kad šito neturėtų būti.

PIRMININKAS. Supratau. Ačiū. Dėl kito projekto jūs esate antru numeriu, gerbiama kolege, dėl kito Administracinių nusižengimų kodekso projekto.

Jūsų nori klausti daug Seimo narių, 10 Seimo narių. Pirmoji klausia I. Pakarklytė.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Na, labai įdomus projektas, kuris turbūt, jeigu taip paskaičius, padaro šeimų gyvenimą butuose nelabai kaip ir įmanomą, nes skaitant, kad šauksmai, švilpimas, garsus dainavimas, grojimas muzikos instrumentais, kitokiais garsiniais aparatais ar kiti triukšmą keliantys veiksmai – tai reiškia, kad tu negali nei įsirenginėti buto, nei remonto atlikti, lygiai taip pat vaikai negali repetuoti, jeigu muzikos mokyklą lanko, ir panašiai. Tai kaip tą praktinį veikimą įsivaizduotumėte? Tas laiko panaikinimas, kuris buvo tas tylos laikas, reiškia, kad gyvenimas butuose tampa turbūt sunkiai įmanomas. Dėl praktinio veikimo kaip jūs įsivaizduojate?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Kaip matote, įstatymo projektas registruotas dar 2018 metais. Buvo priimtas Peticijų komisijos sprendimas, kaip ir sakiau, vis dėlto teikti tą įstatymo projektą ir ieškoti galimybių spręsti tokias problemas. Aišku, jis, kaip ir sakėte, sunkiai sprendžiamas, bet jeigu kaimynai normaliai sugyvena, tai iš tikrųjų kai kurios problemos sprendžiamos. Na, žinote, viena vertus, taip, kuomet vaikai triukšmauja, tai vienas dalykas, bet kuomet kala į sieną, kai tu migdai mažą kūdikį, kita problema.

Dėl to aš taip pat būčiau linkęs, kad būtų tam tikras sutarimas, nereikėtų bausti, kad kaimynai kaimyniškai sugyventų ir tas problemas išspręstų savaime. Bet kadangi, kaip ir minėjau, Peticijų komisija 2018 metais pritarė peticijai, prisimenu, buvo ne vienas raštas ir kreipimasis, tai šiuo atveju atliekame savo pareigą ir už praeitą Peticijų komisiją teikiame tą įstatymo projektą. Kaip sakiau, Teisės ir teisėtvarkos komitetas priims sprendimą, ką toliau su juo darysime.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, dainavimas arba grojimas muzikos instrumentais kaip triukšmą keliantys veiksmai namuose, tai yra gyvenamosiose patalpose, net ryte ar dienos metu gali užtraukti atsakomybę ir tekti susimokėti baudą pirmą kartą iki 80 eurų, antrą kartą iki 300 eurų. Leiskite paklausti, kaip jūs vertinate faktą, kad nė vienas vaikas, besimokantis muzikos mokykloje, negalės praktikuotis namuose? Ar toks sprendimas buvo diskutuotas su ministerija, su muzikos mokyklomis? Manau, visi suprantame, kad toks

sprendimas tiesiogiai neigiamai veiktų praktikos naudą, kultūros įtaką vaikų mąstymo raidai bei bendrą kultūros plėtrą šalyje.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Na, kaip ir minėjau, buvo tų diskusijų, bet toks buvo anos kadencijos Peticijų komisijos sprendimas vis dėlto ieškoti kitokios galimybės. Buvo parengtas toks įstatymo projektas, čia, kaip sakau, trečias variantas, buvo dar kitoks parengtas. Iš esmės šios kadencijos Peticijų komisija neturi galimybės peržiūrėti buvusios Peticijų komisijos sprendimo. Paprasčiau siai turime pateikti, baigti tą procesą ir taip priimti sprendimą. Manau, komitetas, jeigu nesuras, automatiškai siūlys atmesti.

A. GEDVILAS (DPF). Tai užuojauta jums.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Toks darbas.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju pirmininkui už suteiktą žodį. Gerbiamas kolega, jūs gerai užsiminėte, kad tai yra praėjusios kadencijos vienas iš siūlymų, kadencijos, kai buvo valdančioji dauguma pagarsėjusi draudimais, ribojimais. Man atrodo, kad dienos metu užtikrinti visišką ramybę tiesiog yra fiziškai net neįmanoma. Jūs turbūt net neįvertinote, kad verslai, statybos, buto remontai vyksta būtent dienos metu, o uždrausti kelti garsą, kaip jūs sakote, migdomam vaikui, aš su tinku, kad dienos metu turi teisę visi vykdyti statybos ir remonto darbus pagal galiojančius įstatymus, bet manau, kad daug svarbiau atkreipti dėmesį į tai, kad nakties metu mes galbūt turėtume dėti daugiau pastangų ir dėl pakartotinių iškvietimų arba nusižengimų įstatymui galėtume tikrai šiek tiek sugriežtinti baudas, bet dienos metu užtikrinti visišką ramybę, aš manau, net ir teoriškai nėra įmanoma.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Kaip ir minėjau, ko gero, geruoju viskas įmanoma. Iš tikrųjų visi supranta, bet kai kada, anot tuometės peticijos teikėjos, yra žmonių, kurie nenori suprasti. Jeigu tu paprašai, kad truputį tyliau, paleidžia muziką dar garsiau. Čia dėl to ir kyla pagrindinės problemos, kaip surasti tą konsensuą, kuris galbūt padėtų tiems asmenims, kurie nesutaria, laikytis minimalios tvarkos, nes ir dabar, aišku, neleidžiama triukšmauti tiek, kad viršytum sveikatos normas kad ir privačiame bute.

Yra tam tikrų dalykų, susijusių su higienos reikalavimais, higienos reikalavimai yra, tačiau ir jų kai kada nesilaiko. Šioje vietoje yra tam tikrų nesutarimų, bet, kaip ir minėjau, paieškosime gal kitokio galimo sprendimo.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Kiek aš pažįstu, Edmundai, tave, tu nebuvai draudimų šalininkas. Nežinau, ant kurio posūkio tu čia paslydai arba užnešė tave, kurioje vietoje nesuvaldei. Aš dabar turiu tokį klausimą: jeigu V. Juozapaitis pradės žviogti savo balsu, sutrukdyt tą rimtį ir visa kita, kaip jūs kad bandote čia įteisinti, kaip jūs dabar tą V. Juozapaitį nubausite? O jis dažnai pažviegia.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, jeigu įdėmiau pažiūrėsite į pateiktą įstatymo projektą, pamatysite ten P. Čimbaro parašą. Aš tikrai teikėjas, nes perėmiau tą našta pirmininkauti Peticijų komisijai. Šioje vietoje, manau, nereikia niekam žviogti. Čia galima, kaip ir minėjau, susitarti, bet šiuo atveju turime procesą baigti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš vis tikrai dar kartą noriu priminti dėl užsirašymo tvarkos, nes tą patį sako ir kolegos, sėdintys šalia, kad būtų žiūrima tvarkos, kas užsirašė pirmas.

Dabar pranešėjui. Praeitoje kadencijoje iš tikrųjų jūs labai dažnai pasisakėte, kad valdantieji yra draudimų partija. Ar jums neatrodo, kad jūsų partija yra... Šitas epitetas jūsų partijai tiktų dar labiau? Žvelgdama į šitą projektą, aš matau, kad iš privačios nuosavybės iš esmės nieko nebelieka, nes žmonės namuose negalės pagroti gitara, tuo labiau atsivesti draugų. Ką reikės daryti vyresniems žmonėms, kurie turi klausos sutrikimų ir garsiau pasileidžia televizorių ar radijo imtuvą? Taigi noriu paklausti, ar nemanote, kad darant tokį drastišką pakeitimą bent jau reikėtų numatyti adekvачius kriterijus, leidžiančius triukšmo lygį? Ačiū.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama... Nelabai girdėjau pabaigos, bet dar trečią kartą noriu pakartoti. Praėjusią kadenciją 2018 metais tos sudėties Peticijų komisija priėmė tokį sprendimą.

P. Čimbaras, kaip komisijos pirmininkas, įregistravo šį įstatymo projektą. Aš dabar jau trečią variantą, jis buvo duomenų bazėje, teikiu, kaip nors reikia pabaigti procesą, nes pilietis laukia atsakymo į jo pateiktą petiją. Tais metais pateiktas įstatymo projektas tikrai ne mano pasirašytas, bet aš, kaip komisijos pirmininkas, teikiu šį įstatymo projektą, nes kas nors privalo tai padaryti.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, labai didelis triukšmas. Žinokite, ne tik pranešėjas negirdi viso klausimo, bet ir man tenka užsidėti ausines. Aš prašyčiau, jeigu jūs norite pasikalbėti tarpusavyje, mes turime tas zonas, kur galite išeiti ir pasikalbėti.

Paskutinis klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, suprantu jūsų situaciją, padėti, kad čia jums reikia vis tiek atsimušti. Mano toks pasiūlymas ir kartu klausimas. Vis tiek yra Triukšmo valdymo įstatymas, jame turėtų būti reglamentuota, o po to jau lydimasis turėtų būti būtent šis teisės aktas. Manau, kad čia toks pasiūlymas ir klausimas. Ar galėtumėte tuo ir motyvuoti šio pateikto projekto atmetimą?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Nelabai supratau, bet... Negirdėti. Garsiau galite?

PIRMININKAS. Kartokite garsiau, gerbiamas kolega.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Dar kartą pakartosiu. Yra Triukšmo valdymo įstatymas, yra teisinės normos. Čia yra tiktai pateikimas dėl administracinio nusižengimo. Paprasčiausiai pirmiausia reikėtų tame įstatyme pakoreguoti, o paskui teikti tokį projektą. Ačiū.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Kaip ir minėjau, yra normos, yra higienos normos, tačiau jų niekas nesilaiko. Paprasčiausiai turi būti koks nors vėzdukas, kad bijotų žmonės pažeidinėti įstatymus. Kaip tik šis galbūt šiek tiek per griežtas, tikrai labai daug riboja. Kaip ir minėjau, geriau už kaimynų susitarimą nieko nėra. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Dėl balsavimo motyvų už kalba E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Reikia priimti šitą projektą vienbalsiai.

PIRMININKAS. Ačiū už trumpą raginimą. Prieš kalba K. Mažeika.

K. MAŽEIKAS (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kolegos juokiasi ir šmaikštuoja, kad vienbalsiai reikia priimti, bet turbūt skamba tikrai labai apgailėtina. Panašu, kad valdantieji tikrai neturi ką veikti ir traukia iš stalčių projektus, dėl jų patys šypsosi per kaukes. Prieš tai rytiniame posėdyje girdėjome, kad vienas kolega bando kaime gyvulių balsus laikyti ar nelaikyti triukšmu, mieste už tai bausti, jeigu koks nors gaidys kur nors sugiedos. Tikrai labai apmaudu, kad neištraukiami projektai, juos kažkada patys siūlėte, dėl PVM lengvatų maistui, dėl įvairiausių socialinių problemų sprendimo.

Peticijų komisijos pirmininke, kreipiuosi į jus, ar tikrai tai yra pirmos svarbos projektas? Tame stalčiuje jūs galėjote jį laikyti iki kadencijos pabaigos, bet dabar jūs į tą tribūną atėjęs pats raudonuojuote iš gėdos. Iš tikrųjų apgailėtina, manau, tą laiką galėjome skirti tikrai svarbesniems dalykams. Todėl, kolegos, tikrai siūlau baigti tuos cirkus ir pradėti tikrai dirbti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, balsavimo motyvai išsakyti, klausimai paklausti.

Taigi, atėjo balsuoti skirtas laikas. Kaip visada, turbūt balsuosime nuo paskutinio projekto, jis buvo ką tik pateiktas. (*Šurmuly salėje*)

Taigi balsuojame dėl Administracinių nusižengimų kodekso 488 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-2419(3) po pateikimo.

Užsiregistravo 112, balsavo 109: už –13, prieš – 43, susilaikė 53. Įstatymo projektui pateikimo metu nepritarta. Kolegos, mes turime apsispręsti, ką darome su tuo projektu.

Alternatyvus balsavimas. Už – gražinti iniciatoriams tobulinti, prieš – atmesti. Dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Prašau įskaityti mano balsą prieš.

PIRMININKAS. Prašom?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Nebalsavau už, norėjau balsuoti prieš. Prašau dėl protokolo.

PIRMININKAS. Dėl protokolo, M. Navickienė balsavo prieš.

Labai atsiprašau, labai sunkiai galima išgirsti, nes, kolegos, labai triukšmaujate. Net balsavimo metu jūsų burnos tebejudą, o galėtų būti užčiauptos. Kolegos, balsuojame alternatyviai dėl šio projekto likimo. Už – gražinti iniciatoriams tobulinti, prieš – atmesti.

Užsiregistravo 117, balsavo 116 Seimo narių: už – 19, prieš – 97. Labai didelė balsų persvara projektas atmetas.

16.52 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl energetinių išteklių importo nutraukimo iš šalių, vykdančių karinę agresiją prieš Ukrainą, ir Lietuvos energetikos sistemos stiprinimo“ projektas Nr. XIVP-1433(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas. Jau išsakyti motyvai dėl Seimo rezoliucijos „Dėl energetinių išteklių importo nutraukimo iš šalių, vykdančių karinę agresiją prieš Ukrainą, ir Lietuvos energetikos sistemos stiprinimo“ projekto Nr. XIVP-1433(2). Kolegos, balsuojame dėl rezoliucijos.

Šios rezoliucijos priėmimas

Užsiregistravo 117, balsavo 117 Seimo narių: už – 117, prieš ir susilaikiusių nėra. Vieningai priimta rezoliucija be pataisų. Ačiū, kolegos. Priimta. (*Gongas*)

Per šoninį mikrofoną R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Prašom įskaityti mano balsą prie kolegų už.

PIRMININKAS. Dėl protokolo, R. Tamašunienė balsavo už.

16.53 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-1372(3) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Kolegos, dabar rytinės darbotvarkės klausimas, jis atkeliavo į popietinę. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ projektas. Svarstymo tęsinys. Priešpieť buvo padaryta pertrauka iki kito posėdžio. Čia mes turime keletą pasiūlymų. Kolegos, svarstome. Dėl VI skyriaus yra P. Kuzmickienės pasiūlymas. Prašom pristatyti, Paule Kuzmickiene. Pristatykite savo pasiūlymą dėl sesijos darbų programos.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Pristatau ir pristatau. Prašom įtraukti į pavasario sesijos darbų programą...

PIRMININKAS. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo...

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo projektą. Jis nėra registruotas, tačiau reikalingas, jame numatytume labai svarbius pokyčius būtent Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro gyvenime. Prašom palaikyti šį pasiūlymą.

PIRMININKAS. Ačiū. Nėra norinčių pasisakyti dėl šio projekto. P. Gražulis – prieš. P. Gražulis nori.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Gerbiamas Seime, gerbiamas posėdžio pirmininke, užregistruokite įstatymą ir tada prašykite, kad jis būtų įtrauktas į darbotvarkę. Koks čia gali būti įtraukimas į darbotvarkę neregistruotų įstatymų?

PIRMININKAS. Kolegos, balsuojame dėl šio pasiūlymo.

Užsiregistravo 118, balsavo 118: už – 96, prieš – 4, susilaikė 18. Pasiūlymui pritarta.

Kitas pasiūlymas, jį pateikė A. Širinskienė, dėl trečiojo skirsnio. (*Balsai salėje*) Prašom, autore, pristatyti.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Mielieji kolegos, tikrai siūlyčiau nusistatyti prioritetus ir pavasario sesijoje nesvarstyti Partnerystės įstatymo projekto taip išsaugant tą žmonių vienybę, kurią jie dabar demonstruoja nacionalinio saugumo klausimais. Manau, kad tokius dalykus tikrai galėsime diskutuoti tuomet, kai baigsis valstybės iššūkiai, su kuriais ji susiduria. Tikrai labai prašau paremti mano pasiūlymą.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų už nori pasisakyti P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Gerbiamieji Seimo nariai, visus, ypač Seimo Pirmininkė, visi kvietėte vykstant karui Ukrainoje, žūstant žmonėms susitelkti, būti vieningus. Jeigu jūs nekištumėte šitų

įstatymų, kurie skaldo visuomenę, tikrai Seimas ir tauta būtų vieningesnė. Nejaugi jums homoseksualai patys svarbiausi dalykai, už valstybės reikalus jūsų kažkokios partnerystės? Juk už visus šiuos seksualinius nukrypimus yra numatytos Dievo didžiausios bausmės: Sodoma ir Gomora, visi kiti miestai sudeginti, ir jūs čia propaguojate kažkokius iškrypimus. Kaip mes galime priarti tokiems įstatymams? Niekada mes nepritarsime šiems visokiems išsigimimų įteisinimams.

PIRMININKAS. Sutarkime: aš pirma duosiu dėl balsavimo motyvų, paskui dėl vedimo tvarkos. Tvarka? Prieš – A. Žukauskas.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami kolegos, dėl vienybės turėtume gal kažkaip kitaip susitarti. Iš tikrųjų šiandien vyksta karas. Tai yra civilizacijų karas. Iš vienos pusės kovoja Ukrainos tauta už demokratinį pasirinkimą, už liberalias demokratijos vertybes, kurios yra grindžiamos žmogaus teisėmis. O iš kitos pusės kovoja totalitarinis režimas, kuris yra perėmęs kitas vienybės koncepcijas, paveldėtas iš daugiau kaip 80 metų senumo laikų, kuomet vienybė buvo postuluoama kaip *ein Volk, ein Reich, ein Führer*. Štai už kokią vienybę kovoja ana pusė, ir aš kviečiu tuos, kurie yra anoje pusėje, vis dėlto persigalvoti, nes mes šiandien turime *jedinyj narod*, tai yra *ein Volk, jedynaja strana – ein Reich* ir toliau aišku, ką mes turime ten, be pasirinkimo. (*Triukšmas salėje*)

Taigi, gerbiamieji Seimo nariai, aš kviečiu vienyti tautą demokratinėmis vertybėmis pagrindu, o ne šitų vertybių, kurios jau pralaimėjo ir, manau, pralaimės ir toliau. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Kolegos, prašom netriukšmauti. Dėl vedimo tvarkos Seimo Pirmininkė, kadangi Seimo Pirmininkė turi teisę kalbėti be eilės visais klausimais. Prašom per centrinę mikrofoną. (*Balsai salėje*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, kurie kalbate apie skaldymą, apie tai, kad reikia būti vieningiems, būtent jūsų pasisakymai, būtent jūsų iniciatyvos braukti vieną ar kitą klausimą ir tampa skaldymo objektu. Aš labai kviesčiau dirbti konstruktyviai ir diskutuoti argumentais tada, kai ateis diskusijų laikas, o ne skaldyti mūsų Seimą, skaldyti visuomenę veiksmais, kurių imatės šiandieną.

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Aš vėl noriu paprašyti tiek Sekretoriato, tiek asmenų, kurie prižiūri tvarką Seimo rūmuose, laikytis Seimo rūmų vidaus tvarkos taisyklių ir užtikrinti visiems lygias teises. Kai šioje pusėje stovėjo klaipėdiečiai, atvažiavę su atributika dėl taršos, mums buvo pasakyta viską susidėti į rankinukus ir nenaudoti atributikos. Dabar mes matome kitą standartą, matome žmones ir matome viešąją tvarką turinčius užtikrinti asmenis, kurie nesugeba, atsiprašau, tų jaunų žmonių pastatyti į vietą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege, bet jūs turbūt prisimenate praeitos kadencijos Seimą, kai jūs buvote atvažiavę ir stovėjote balkone. Mes dabar turime jau kitos kadencijos Seimą. (*Balsai salėje*) Taigi, kolegos, motyvai išsakyti. Balsuojame dėl A. Širinskienės siūlymo.

Užsiregistravo 113, balsavo 113: už – 48, prieš – 62, susilaikė 3. Pasiūlymui nepritarta. (*Plojimai*)

Ačiū, kolegos. (*Balsai salėje*) Replika po balsavimo. Per šoninį mikrofoną – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Daugelis žmonių žiūri, ir aš noriu, mieli žmonės, pažymėti, kad socialdemokratai nuolatos vertybiniais klausimais balsuoja su Laisvės partija. Tai jūs žinokite, socialdemokratai niekuo nesiskiria nuo Laisvės partijos visais vertybiniais klausimais, tai yra jie nuosekliai remia homoseksualizmą. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Kadangi nebuvo galimybės jau turėti diskusiją šiandien, aš tiesiog trumpai pasakysiu dabar po šio balsavimo, kad aš gavau daugybę laiškų ne tik iš modernių, progresyvių mąstančių žmonių, gerbiančių žmogaus teises, bet gavau ir daug kitų laiškų. Kas labai pozityvu tuose laiškuose, mane ragino balsuoti pagal sąžinę, ragino būti laisvai, kaip laisvas žmogus balsuoti. Priminė, kad aš turiu laikytis Konstitucijos, ant kurios padėjusi ranką prisiečiau lygiai atstovauti visiems Lietuvos žmonėms. Mūsų Konstitucija savo preambulėje sako, kad mes siekiame atviros, teisingos, darnios pilietinės visuomenės ir teisinės valstybės. Todėl manau, kad šiandien mūsų Konstitucija, kuri yra, manau, tikrai nuostabus, šviesus ir modernus dokumentas, leido mums užtikrinti, kad bent jau teisę į diskusiją, į nuomonių išsakymą ir į visų žmonių teisių užtikrinimą, ne tik daugumos, bet kiekvieno Lietuvos piliečio, bent jau šitą mes turėsime. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Dirbame toliau. Dar kolega E. Zingeris norėtų per šoninį mikrofoną. Prašau, kolega.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Labai norėčiau. Visą dieną girdžiu bandant cituoti hebrajišką Bibliją, Senąjį Testamentą, kurį aš žinau... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Netrukdykite pasisakyti, gerbiami kolegos.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Norėčiau pasakyti, kad jūs cituojate tikrai dalį apie Sodomą ir Gomorą. Ten yra visas demokratinis pasirinkimo kelias – nuo auksinio teliuko iki Dešimt Dievo įsakymų, yra visos įmanomos variacijos įvairių nuomonių. Taigi Bibliją yra pakankamai demokratinis, leidžiantis kitą nuomonę turėti dokumentas. Pati žydų tauta, kuri tą Bibliją sukūrė, turėjo įvairių nuomonių. Atsimenate, kiek kartų prieš Mozę buvo sukilimų. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kolegos, svarstome kitą pasiūlymą, kurį pateikė Seimo narių grupė, pirmas įrašytas E. Sabutis. Socialdemokratų frakcijos pasiūlymas. Prašome pristatyti pasiūlymą.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Mūsų pasiūlymas yra išbraukti iš šio nutarimo projekto šeštajame skirsnyje pateiktos lentelės 3 punktą. Jeigu paprasčiau paaiškinčiau, mes prašome šiuo metu nesvarstyti ir atidėti vadinamąją sveikatos sistemos reformą. Paprasčiau aiškinant, tai tikrai esu girdėjęs, kad esame nekonstruktyvūs ar kažkokie panašūs. Mes tikrai esame konstruktyvi opozicija ir prašome ne dėl to, kad esame šiaip opozicija ir norime oponuoti šitam klausimui, tačiau metai laiko ne viename susitikime esu uždavęs labai daug klausimų ministrui, viceministrei, teritorinių ligonių kasų atstovams bandydamas išsiaiškinti, o kas gi yra šitos reformos turinys. Deja, apie turinį nesugebama paaiškinti.

Dar sausio mėnesį raštu kreipiausi į sveikatos apsaugos ministrą, perskaitęs aiškinamuosius raštus prie minėtų įstatymų projektų jo paprašiau, kad pagaliau ministerija paaiškintų, kada, ką, kaip, už kiek konkrečiai darys. Žinokite, laukiau pusantro mėnesio. Taip praėjo visi įstatyme nustatyti terminai, tačiau atsakymą gavau tokį, kokį gavau.

Kolegos, kaip galima balsuoti už tokį atsakymą, kai ministras pasirašo ir netgi pabrėžia, kad pagrindinė atsakymo žinutė yra, jog reikia toliau racionalizuoti stacionarines paslaugas ir mažinti ligoninių tinklą, tačiau šalia parašo, jog vykdant tinklo pertvarką neplanuojama nieko naikinti. Man būnant ministru būtų gėda taip rašyti arba neskaityti tų raštų ir pasirašinėti tokius. Todėl raginu šiandien nepalaikyti tokių įstatymų ir išbraukti juos, o palaikyti juos tada, kai ministras pagaliau sugebės pristatyti atitinkamą turinį. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Dėl balsavimo motyvų prieš nori pasisakyti A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Aš gal iš tikrųjų gerbiamiems kolegoms norėčiau priminti, kad mūsų darbas Seime ir yra skirtas tam, kad mes svarstytume, gautume atsakymus ir teiktume siūlymus. Šiandien mes kalbame apie sesijos darbų programą ir apie tai, ką svarstysime. Jūs siūlote šiandien iš viso nesvarstyti klausimo, o klausimas yra svarbus. Teigdami, kad nė į vieną klausimą niekada nebuvo ten pateikti kažkokie atsakymai, jūs klaidinate visuomenę. Smaigalyje visos šitos reformos ėjo universiteto ligoninių klausimas Klaipėdos mieste, tai atėjus laikui buvo pateikiami ir atsakymai. Mes Klaipėdoje turėjome ne vieną posėdį, susijusį būtent su šiais aspektais. Kai atėjo laikas svarstyti klausimą, tikrai ministerija atėjo pasiruošusi, jungėsi į posėdžius ir pateikė tų atsakymų maksimaliai, kiek buvo galima pateikti. Šiandien jūs siūlote apriboti atskirų Seimo narių ir grupės žmonių, ir Vyriausybės galimybę teikti teisės aktus ir svarstyti programą, kas niekaip nesusiję su mūsų darbu.

Naudodamasis proga ir atliepdamas Dovilei, kuri kalbėjo per šoninį mikrofoną, aš irgi taip pat apie tuos gaunamus laiškus norėjau pasisakyti. Gauname mes tą reikalavimą nesvarstyti antikonstitucinių klausimų, kurie yra susiję lygiai taip pat ir su dabartiniu pasiūlymu, tikrai ne konstitucingumo aspektas yra aptartas, tai aš noriu atkreipti dėmesį, kad visi tie raginimai kur kas labiau balansuoja ant konstitucingumo ribos, nes žinučių ir laiškų autoriai, dažnai reikšdami net ne pasiūlymus, o reikalavimus, pažeidžia mūsų Konstitucijos 59 straipsnį, kuriame sakoma, kad Seimo nariai savo veikloje vadovaujasi (papildant Dovilę, nes ji vadovavosi preambule) Konstitucija, valstybės interesais, savo sąžine ir negali būti varžomi jokių mandatų. Šiandien tiesiog noriu užtikrinti Seimo narių teisę teikti tuos pasiūlymus į darbotvarkę ir kviečiu kolegas nepritarti jokiems pasiūlymams su jokiais išbraukimais, nes tai yra mūsų teisė. Lygiai taip pat balsuočiau ir

kviesčiau, ir raginčiau nepalaikyti, jeigu tai teiktų ir iš mūsų pusės kurie nors kolegos tokius pasiūlymus.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų už – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Nepaprastoji padėtis valstybėje. Ar dabar laikas ligoninių, sveikatos sistemos pertvarkai, ar tai laikas švietimo sistemos optimizavimui? Tikrai kad ne. Seimo nariai, jūs atstovaujate, esate atstovaujamoji valdžia, ir dabar kelti dar papildomas įtampas visuomenėje, kai nežinome, kada karas baigsis Ukrainoje, kiek pabėgėlių turės priimti Lietuva (turbūt šį savaitgalį turėsime jau 30 tūkst.), kiek reikės sveikatos sistemos įveiklinanti būtent vien dėl pabėgėlių. O dar turbūt nesame atsigavę po dvejų metų užleistų lėtinėmis ligomis sergančių ligonių priežiūros. Šeimos gydytojai iki šiol dirba nuotoliniu būdu. Mes iš karto norime viską sugriauti, staigiai viską pertvarkyti. Kur jūs skubate? Iki savivaldos rinkimų bando te spėti? Ar norite tiek sujaukti tą Lietuvą, lyg dar mažai maras, karas, energetinė krizė sujaukė žmonėms gyvenimus. Aš tikrai siūlau įsiklausyti į racionalius siūlymus ir nepaprastosios padėties akivaizdoje nesielti, sakykime, neracionaliai ir žmonių daugiau neaudrinti, nekelti įtampų visuomenės viduje.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Balsuojame dėl pasiūlymo.

Užsiregistravo 118, balsavo 118: už – 57, prieš – 50, susilaikė 11. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas dėl VI skyriaus pirmojo skirsnio. Pasiūlymų autoriai Z. Balčytis, A. Bagdonas. Prašom pristatyti pasiūlymą gerbiamą Z. Balčytį.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, šitas mano pasiūlymas nėra naujas, tai yra susijęs su Žuvininkystės įstatymo ir jo lydinių aktų pakeitimu, tai yra susiję su visišku žvejybos kaip verslo uždraudimu Kuršių mariose.

Kuršių marias mes dalinamės kartu su Rusijos Federacija ir mes turime tik 1/4 jų ploto. Mes turime aiškias indikacijas iš anos pusės, kad jeigu jūs atsisakysite žvejybos, tai mes ta dalimi padidinsime savo žvejybos kvotas. Kitaip sakant, šitoje akvatorijoje nebeliks mūsų žvejų verslo. Tai yra susiję su daugiau negu 100 darbo vietų sumažinimu. Todėl aš manau, kad toje šiandien įtemptoje situacijoje, kuri ir taip yra sudėtinga, ir bus ateityje sudėtinga išgyventi, siūlau šitą įstatymo projektą išbraukti iš šitos IV (pavasario) sesijos darbų programos. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų E. Gentvilas – prieš.

E. GENTVILAS (LSF). Kolegos, jūs žinote mano išsakytą jau ne kartą nuomonę apie šitą įstatymo projektą. Mano argumentai galėtų būti panašūs kaip Z. Balčyčio, tačiau aš manau, kad mes negalime elgtis taip, kaip ponias A. Širinskienė elgiasi. Tai, kas ką siūlo, turi teisę būti įtraukta į sesijos darbų programą, todėl aš siūlau nepritariti visiems bet kokiems siūlymams, kai siūlo išbraukti kitų frakcijų teisę pateikti projektus. Tai tikrai nekvepia jokia demokratija, kai net neleidžiama įtraukti į sesijos darbų programą. Bus pateikti projektai, tada svarstysime, dalykiškai išsakykime savo nuomones. Galų gale mano skepticizmas šiandien egzistuoja to projekto atžvilgiu, ką ponas Z. Balčytis kalba. O gal jis bus pakeistas, o mes būsim uždraudę įtraukti. Todėl siūlau balsuoti prieš, leisti autoriams teikti tuos projektus, kuriuos jie numato.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų už niekas nenori kalbėti. Balsuojame dėl šio pasiūlymo.

Užsiregistravo 116, balsavo 116 Seimo narių: už – 49, prieš – 49, susilaikė 18. Pasiūlymui nepritarta.

Kolegos, visi pasiūlymai apsvarstyti. Dėl viso projekto balsavimo motyvai už – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš balsuosiu už šitą darbų programos projektą, ir ne dėl to, kad man tinka visos dalys, surašytos tame darbų programos projekte. Taip, jeigu aš kritiškai žiūrėčiau, galbūt man nepatiktų kai kurie opozicinių frakcijų registruoti projektai, bet aš kviečiu balsuoti už, nes mes išlaikėme tą demokratinį principą, kad visi, kas turi teisę siūlyti į darbų programą savo projektus, pasiūlė taip, kaip norėjo, ir nieko mes čia neišbraukėme, išliko kiekvienos frakcijos teisė ir galimybė siūlyti Seimui atitinkamus projektus.

Žinoma, tai visiškai nereikia, kad visi į darbų programą įrašyti projektai bus įrašyti į konkrečias Seimo darbotvarkes, puikiai žinote Seimo statistiką, tikrai mes neapsvarstome visų projektų, nėra šimtaprocentinio programos įgyvendinimo, bet čia mes parodome vaizdą, kurį pateikė

kiekviena frakcija, Vyriausybė, komitetai, kur yra jų ketinimai. Aš kviečiu buvusias aistras šiek tiek atidėti į šoną ir balsuoti už, pasidžiaugiant, kad mes išlaikėme demokratinius principus.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų prieš – A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (*DPF*). Gerbiami kolegos, dar kartą specialiai valdantiejiems pasikartodamas pasakysiu, nes gavau labai daug susirūpinusių piliečių laiškų ir žinučių, kad sesijos darbų programoje yra itin svarbių ir net skubos reikalaujančių įstatymų bei jų projektų, kad tokiai programai pritarti negaliu ir kviečiu kitus nepritarti, nes joje yra įtraukti ir patys jautriausi įstatymų projektai, kurie skaldo visuomenę, dėl kurių visuomenė jau pasisakė įvairiomis protesto formomis. Tie įstatymų projektai tikrai galėjo palaukti, kol visuomenė bus tam palankiai nusiteikusi.

Taip pat negaliu pritarti ir dėl to, kad programoje pasigendu didesnio dėmesio infliacijos valdymui, energetinės nepriklausomybės užtikrinimui ir galų gale racionalaus biudžeto valdymo požymių. Atkreipsiu dėmesį, kad Europos Komisija jau perspėjo, kad perteklinis einamųjų išlaidų augimas Lietuvoje yra didžiausias visoje euro zonoje, todėl būtina kuo skubiau į tai atsižvelgti, sudaryti tokią programą, kuri atlieptų tuos Europos Komisijos duomenis.

Mano pozicija pakankamai aiški – remti tokios nesubalansuotos ir visuomenę skaldančios programos moralinės teisės neturiu, todėl kviečiu ir jus nepritarti ir programą rengti iš naujo.

PIRMININKAS. Ačiū. Balsavimo motyvai išsakyti. Kolegos, balsuosime dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-1372(3). Svarstymo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 111, balsavo 110: už – 69, prieš – 19, susilaikė 22. Po svarstymo programai pritarta.

Priėmimas. Priėmimo stadija, gerbiami kolegos. Dėl balsavimo motyvų keturi – už, keturi – prieš. Pirmas už kalba A. Valinskas.

A. VALINSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, aptarinėdami pavasario sesijos darbų programą girdime argumentus, kad karo metu reikia vienybės, kurią neva galime pasiekti atsisakydami svarstyti žmogaus teisių klausimus. Ir šneka žmonės, kuriems tie klausimai netiko ir tuomet, kai jokio karo net nebuvo, šių klausimų atmetimas buvo pasitinkamas plojimais ir švilpimu šioje pačioje salėje. Ir dabar tie patys žmonės, prisidengdami karu, reikalauja Lietuvai sustabdyti laiką, nuo kurio mes ir taip, atleiskite, nemenkai atsiliegame. Iš tiesų keistas paradoksas. Ukrainai kovojant už savo laisvės, girdime raginimus Lietuvoje naujajai tomis laisvėmis suspenduoti. O gal tiesiog buvo labai išsigąsta rusų šventikų grūmojimų, kad karas Ukrainoje vyksta dėl gėjų parodų? Ar mes nuo šiol politiką valstybėje vykdysime pagal Rytų propagandistų, pasidabinusių dvasininkų regelijomis, žodį?

Politika pagal apibrėžimą yra tam tikras susiskaldymas, tai yra ne karo, ne vieno ar kito įstatymo bruožas, tai yra liberalios demokratijos bruožas. Mes niekada vienbalsiai nesutarsime dėl mokestinių reformų, dėl konstitucinių ar socialiai jautrių žmogaus teisių klausimų. Ir tai puikiai žino kolegos, norintys išbraukti žmogaus teisių klausimus iš darbotvarkės, nors šie klausimai jiems niekada netiko, ar jie būtų buvę svarstomi karo, maro, bado ar gausos metu. Neapgaušime vieni kitų ir neatimkime vieni iš kitų teisės ir galimybės bent jau diskutuoti, pradėti diskusiją esminiais žmogaus teisių klausimais. Ukraina kovoja dėl savo ateities. Mes ją galime kurti čia ir dabar, tik ne ginklu, o įstatymais. Reikia ne mažiau, o daugiau ryžto ir drąsos. Tai turėkime jos. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų prieš kalba Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Taip, išklausėme čia kolegų aistringų kalbų, kodėl reikėtų pritarti. Bet aš manau, kad mes negalime pritarti šiai programai, nes tai vis dėlto nėra sisteminis dokumentas, atliepiantis tuos iššūkius, kurie mūsų laukia ateityje. Žmonių pajamos mažėja, infliacija didėja, kalbant ekonomistų žodžiais, mes matome, kad ir šioje programoje nėra įdėta pagrindinių nuostatų, leisiančių žmonėms pasitikėti, kad jie galės išgyventi iš tų pajamų, kurios ateityje vis dėlto bus kur kas mažesnės.

Todėl aš siūlau šiai programai nepritarti. Jeigu taip jau pavyktų, kad nepritartume, tai aš manau, kad mes bendrai galėtume pakoreguoti, ši ateities programa arba kita programa būtų visiškai kitokia, kalbėtų apie realų, o ne žodinį energetinių resursų pakeitimą ir daug kitų dalykų.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų už – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Opozicija padarė gerą spektaklį su šimtais ar tūkstančiais laiškų, kaltindama valdančiuosius visuomenės skaldymu, mano manymu, patys imdamiesi to supriešinimo ir skaldymo, remdamiesi rusų ortodoksų patriarcho argumentais, jais, beje, pateisinamas ir Ukrainos užpuolimas. Manau, kad tai yra tas dalykas, kurio aš nepateisinu ir nesuprantu. Aš galiu suprasti pono Z. Balčyčio argumentus, kad to dar trūksta, gal dar reikėtų kitaip, turbūt čia būtų galima sutikti, ne viskas dar rado vietą programoje, ne viskas ir gali rasti vietą, nes tokie dalykai kaip infliacija – dar nesibaigęs procesas, labai dinamiškas.

Noriu pabrėžti, kad Partnerystės įstatymas į sesijos darbų programą buvo bent kelis kartus įtrauktas praėjusioje kadencijoje. Šioje kadencijoje ir I, ir II, ir III, ir IV Seimo sesijose taip pat yra įtraukiamas. Sakymas, kad dabar ne laikas, atrodo visiškai nenuoširdus, nes tiesiog yra pasaulėžiūrų skirtumai, dalis opozicijos balsuodavo prieš šį projektą, kaip ir dabar pasirenge balsuoti prieš tą projektą. Bet neatimkite teisės įtraukti. Kaip ir neatimkite teisės įrašyti į darbų programą Vyriausybės siūlomų reformų, pavyzdžiui, dėl sveikatos priežiūros įstaigų. Mes dar nematėme to projekto, bet sakome, mums jis nepatiks ir prašome jo neįtraukti. Šitie argumentai, man atrodo, riboti, labai tipiškai opozicijai, dėl to aš nei labai stebiuosi, nei piktinuosi, bet būkite geri, nekaltinkite mūsų sprendimų tęsti tai, kas prasidėjo dar praėjusioje kadencijoje kaip visuomenės skaldymo veiklos... Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų prieš – R. Žemaitaitis. Nėra. A. Gedvilas. Atsisako. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Gerbiami liberalai, jūs bandote apeliuoti į Rusiją, kad mes, pasisakydami prieš partnerystę, homoseksualumą, homoseksualių santykių liberalizavimą, remiame V. Putiną. Aš noriu jums priminti, kad į Europą atėjus bolševikams 1917 metais, remiantis Markso ir Engelso raštais, pirmiausia Leninas ir pradėjo griauti šeimas, įtvirtino komunas. Turėjo būti bendros šeimos, bendri vaikai – taip ir atsitiko. Kas atsitiko tada Rusijoje? Pilnos gatvės buvo benamių vaikų, vaikataujančių vaikų, plito įvairios venerinės ligos ir Stalinas pamatė, kad tauta tiesiog išsigimsta, ir sustabdė tada šitą Markso ir Engelso seksualinę revoliuciją, kurią jie...

Taip pat noriu jums priminti, ar jūs žinote, kas pirmas Europoje ir net pasaulyje įtvirtino abortą? Taigi Leninas savo dekretu, savo dekretu Leninas. Ar jūs žinote, kas panaikino bažnytinę santuoką ir įtvirtino partnerystę Lietuvoje? Ar žinote? Stalinas, Stalinas tai padarė. Tai, ką padarė Stalinas, tuos visus sprendimus, jūs dabar darote nepriklausomoje ir demokratinėje Lietuvoje ir dangstotės laisve? Tai yra niekšybė.

Aš noriu pasakyti, dėl visų šitų niekšybių buvo sunaikinta Sodoma ir Gomora, žlugo Romos imperija, Bizantijos imperija, žlugs ir Europos Sąjunga, jeigu jūs griausite pamatines vertybes. Juk Dievas sukūrė vyrą ir moterį, o ne moterį ir moterį, ir Dievas pasakė, kad tą tautą, kuri laimins šituos nusikaltimus tarp vyro ir vyro, šita žemė išvems. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, aš matau, kad ateityje reikės įvesti Seime Šventojo Rašto aiškinimo ir istorijos valandėles. Dėl balsavimo motyvų. A. Navickas – už.

A. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, aš turbūt nesiryšiu dabar aiškinti Šventojo Rašto, nors kaip Seimo Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos pirmininkas esu labai susijaudinęs dėl to, kad visada įsivaizdavau, kad čia politiniai... Kiek mes esame apskritai bendravę su specialistais, sako, kad jeigu žmogus tiek kartų per dieną rėkia ir cituoja žodį homoseksualas, jis turbūt yra labai susijaudinęs. Man atrodo, tikrai čia reikėtų kažkokios pagalbos. Petrai, jeigu reikia kažkokios psichoterapinės pagalbos, sakykite, atrasime.

Dabar dėl kitų dalykų. Taip, man atrodo, Petras jau pasakė svarbų dalyką, ką ir ponia A. Širinskienė kalbėjo šiandien apie Leniną – taip, Lenino darbus nutraukė Stalinas. Aš suprantu, kad čia galima rinktis tarp Lenino ir Stalino. Man jie abu nesimpatiški.

Dabar vis dėlto grįžtu prie to, ką norėjau kalbėti. Aš nesuprantu, man atrodo, mes painiojame žanrus. Mes balsuojame dėl programos. Į programą kiekvienas galėjo įtraukti, ką norėjo. Klausimas dabar, opozicija siūlo dirbti be programos, bet iš esmės niekas nepasikeis. Mes dabar kalbame, kad kažko nėra programoje – bet kada galima į ją įrašyti tuos darbus, kurių nėra. Man

atrodo, mes, paprasčiausiai galbūt ir pervargę ar nervindamiesi, kad V. Putinas pralaimi, kažkaip pradėjome ieškoti problemų tuščioje vietoje. Man tikrai atrodo, patvirtinkime programą ir pradėkime dirbti tvarkingiau, nuosekliau. Tik tiek.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų prieš – D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, ištis mes visi šį kartą turėtume nepalaikyti būtent šios programos ir balsuoti prieš dėl vieno akcento. Apsimetame, kad šiandien niekas jo neišgirdome. Aš pačioje pradžioje prašiau susilaikyti nuo įstatymų projektų, kurie mus priešina, ypač akcentuodamas karą Ukrainoje ir tai, ką šiuo metu daro fašistinė Rusija. Pažiūrėkite, kas įvyko šiandien. Šiandien *laisviečių* partijos narys, ragindamas balsuoti už Partnerystės įstatymo įtraukimą į darbotvarkę, originalo kalba citavo fašistinės Vokietijos lozungus. Gerbiamas Emanueli, jūs apsimetate, kad galbūt irgi to negirdėjote. Jūs visą laiką į tai reaguojate.

Gerbiami *laisviečiai*, jūsų kolega Seimo salėje, kai Ukraina užpulta Rusijos fašistų, šiandien pacitavo fašistinės Vokietijos lozungą, kad balsuotumėte už Partnerystės įstatymą. Vien dėl to jūs visi turėtumėte dabar balsuoti prieš. Jeigu jūs to nepadarysite, jūs padarysite gėdą prieš visą Europą ir ypač ukrainiečius. Šiandien salėje originalo kalba cituotas fašistinis lozungas. Aš labai prašau vien tik dėl to nepalaikyti šį kartą šios programos ir balsuoti prieš. Labai prašau.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų už – A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Kadangi visi pradeda apie Bažnyčią ir tikėjimą bei Dievą, tai pirmausia norėčiau pradėti nuo to, kad bent jau aš buvau mokytas Bažnyčios mokymo, kad Dievas visus savo vaikus myli vienodai, ir čia yra mano pradžių pradai.

Grįžtu prie to, apie ką prieš tai kalbėjau. Kolegai Aidui susirūpinimą sukėlė gaunami laiškai ir tai yra tik dar vienas įrodymas, kad vis dėlto tie laiškai, kurie yra su aiškiai suformuotomis pozicijomis, yra ne kas kita kaip atviras lobizmas. Aidas šiandien iš dalies pripažino, kad jam įtaką dėl apsisprendimo balsuojant padarė gaunami laiškai. Mano nuomone, šitie laiškai turėtų būti registruojami sistemoje, o tie žmonės, kurie tuos laiškus siunčia, turėtų registruotis kaip lobistai.

Dar kartą primenu, kad mes šiandien kalbame apie darbų planą. Aš, matyt, tą situaciją, kai mes kalbėjome, ar išbraukti, ar neišbraukti tam tikrus dalykus, prilyginčiau prašymo pateikimui. Sakykim taip: kolegos organizuoja mitingą ir jiems ne tik kad neleidžia suorganizuoti mitingo, bet net ir neleidžia pateikti prašymo. Atrodo absurdiškai, bet taip ta situacija ir atrodytų. Tokiu atveju, matyt, būtų galima prieiti ir prie to, kad, pavyzdžiui, išbrauktume atskirų Seimo narių, kurie dėl vienokių ar kitokių priežasčių mums mažiau patinka, klausimus, neatsižvelgdami į jų turinį.

Džiaugiuosi, kad šiandien mes išlaikėme tą nedidelį demokratiškumo išbandymą. Raginu piliečius suprasti, kad įtraukimas į darbų programą dar nėra klausimo svarstymas jokia prasme, ir tikiuosi, kad greitai metu Statutas bus pakeistas ir tokio pobūdžio darbų planas nebereikalaus balsuoti Seime, nes šis procesas yra ir imlus energijai, ir visiškai neprasmingas.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų prieš – J. Jarutis. Paskutinis kalbėtojas dėl šio klausimo.

J. JARUTIS (LVŽSF). Nebekalbėsiu. Ačiū.

PIRMININKAS. Taigi dėkoju. Kolegos, visi norintys pasisakė dėl balsavimo motyvų. Tiesa, už buvo daugiau, bet pagal Statutą keturi – už, keturi – prieš.

Taigi priėmimo stadijoje turime balsuoti dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-1372.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 107, balsavo 107: už – 64, prieš – 20, susilaikė 23. Sesijos darbų programa priimta. (*Gongas*) (*Plojimai*)

Per šoninį mikrofoną daug norinčių kalbėti. A. Širinskienė per šoninį mikrofoną. Replika.

A. ŠIRINSKIENĖ (LRF). Aš tik, kolegos, norėčiau paprašyti, juo labiau čia ir vienas kalbėjęs mokslininkas, matyt, turėtų žinoti, kad moksle yra konsensusas necituoti hitlerininkų darbų, kurie buvo padaryti koncentracijos stovyklose. Man iš tikrųjų labai kraupiai skamba, kai cituojamas A. Hitleris plenarinių posėdžių salėje ir dar tokiu tonu. Nežinau, kaip kiti kolegos jaučiasi, bet iš

tikrųjų po tokių kalbų aš jaučiuosi labai negerai, ypač tokiu metu, kai mes turime nacistinės Rusijos puolimą Ukrainoje ir, matyt, neturėtume švaistytis A. Hitlerio citatomis, o tiesiog jį pamiršti istorijoje.

PIRMININKAS. Per centrinį mikrofoną V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Gerbiami kolegos, tokiu atveju A. Širinskienė turėtų mažiau savo nuodus į kairę ir į dešinę pilstyti, tada ir tokių citatų nebus.

Aš norėjau padėkoti visiems Seimo nariams. (*Šurmulyš salėje*) Aš norėjau padėkoti visiems Seimo nariams, kurie šiandien apgynė demokratiją ir parlamentarizmą, nes, man atrodo, tai yra labai svarbu kelyje į tai, kad kiekvienas Lietuvos žmogus būtų girdimas ir būtų matomas. Labai ačiū jums.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, vis dėlto savo aistras galėtume rinkti labiau apgalvotai. Per šoninį mikrofoną D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Kolegos, aš suprantu, kad ideologinės vertybinės kovos parlamente yra natūralu ir normalu. Mes tai darome nuolatos ir čia nieko keisto, bet mes, ko gero, įėjome į istoriją, kad šiandien buvo įtrauktas į darbotvarkę įstatymo projektas, už kurį ragindamas balsuoti kolega citavo A. Hitlerį. (*Balsai salėje*) Originalia fašistinės Vokietijos kalba pacitavo A. Hitlerio lozungu kvietimą balsuoti už Partnerystės įstatymo įtraukimą į darbotvarkę.

Aš noriu, kad žinotų visi lietuviai, kad Laisvės partija yra turbūt ta partija, kuri trukdys mums būti vieningiems, ypač šiuo sunkiu metu, kai karas Ukrainoje. Aš suprantu, kad jūs nesuprantate grėsmių, bet jūsų vyresnieji kolegos... Jų daugiau yra konservatorių, tarp jų yra E. Zingeris. Jis net nesureagavo. Gerbiamas kolega, jūs visada reaguojate. Kaip taip galėjo būti šiandien salėje?

Mes suprantame, kad tos kovos turi būti, bet kad šiandien? Tikrai tokiais lozungais darbotvarkių nedarykime, tai niekur nenuves.

PIRMININKAS. Per centrinį mikrofoną E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Kolegos, man atrodo, jūs kaitinate aistras nesupratę esmės. Tai ne A. Hitlerio frazė, tai fašistų lozungas, jis yra cituojamas ir mokslinėje literatūroje, ir publicistikoje. Paskaitykite nuo holokausto nukentėjusios M. Olbrait knyga „Fašizmas“, ten yra pacituoti visų fašistinių judėjimų lozungai, įskaitant ir šitą, kurį man taip pat nejauku girdėti, įskaitant ir kitą, Amerikos fašistų lozungą „America First“, kurį perėmė D. Trampas. Tai yra mokslinės analizės dalykai, kaip fašistai paima į savo minčių lauką įvairias tautas. Čia pacituotas nejaukiai skambantis fašistų, Vokietijos nacių lozungas gali būti vartojamas, bet mums tiesiog kaip civilizuotiems žmonėms tikrai labai nejauku tai girdėti, bet pasaulis analizuoja, kaip tautos buvo pavergtos. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną P. Gražulis, o prieš jam pradedant kalbėti aš matau, kad panašiai kaip mūšiuose dėl kiekvienos gatvės, dėl kiekvienos pėdos, nes dar tokių aistrų dėl sesijos darbų programos aš neatsimenu.

P. GRAŽULIS (LRF). Matau, kas vyksta Seime. Tikrai niekas jokių išvadų nepadarys nė dėl karo Ukrainoje ir čia jokia vienybė niekam nereikalinga. Faktiškai svarbiausia tenkinti savo kažkokius iškrypimus, eiti kaip buldozeriu, kaip buvo kagėbistinis buldozeris, stalinistinis buldozeris, o dabar genderistinis homoseksualistinis buldozeris. Istorija sukasi savo ratu. Pirmiausias homoseksualų eitynes organizavo bolševikai.

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Mielieji, vokiečių kalba nėra fašistų kalba, ji yra vokiška. Kai kurie vokiški terminai, kurie buvo ant Buchenvaldo, Štuthofio koncentracijos stovyklų vartų, tapo bendriniais kaip pasibaisėtini, nežmogiškumo simboliai ir būtent taip juos ir traktuoja, ir interpretuoja, ir išsako žmonės. Tai čia viena.

Dabar antras dalykas. Būtent fašistai ir pasižymėjo visiška netolerancija daug kam. Kalbėti apie vienybę, tai iš tikrųjų kalbėkime ir būkime vieningi. Bet vienybė yra ne su kažkuo, vienu sparnu būti vieningiems, bet suprasti, kad yra ir kitaip mąstančių, kad jie irgi gali turėti kitokią nuomonę. Leiskime būti skirtingiems, tai tada mes ir būsim vieningi, tada toleruosime.

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Labai paradoksalu, kai žmonės, kurie nešasi į Seimą taikinius su Gabrieliaus vardu, kurie kalba taip, kad vos ne lempa į akis tau šviestų, ir taip, kaip geri gestapininkai, paskui pradeda nesuprasti elementarių dalykų. Bet čia yra intelektualinė problema. Jeigu nesupratote, ką pasakė A. Žukauskas, tai ką padarysi. Jis tikrai nekalbėjo fašistine kalba, jis sakė, kad jūs skambate panašiai kaip fašistai. Baikime čia išsidirbinėti ir galvoti, apsimesti, kad nesuprantame elementarių dalykų.

PIRMININKAS. Ir paskutinis per šoninį mikrofoną E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Šitoje salėje kalbėti apie Holokaustą tuo metu, kai iš tikrųjų prieš žydų kilmės prezidentą V. Zelenskį vartoja V. Putinas neįtikėtinus metodus... V. Zelenskis vakar kalbėjo Knesete, labai sėkmingai. Mes čia kalbėdami... Aš manau, kad rektorius A. Žukauskas, prieš tai ir daugybėje forumų, surengtų Vilniaus universitete, kaip tik visą mūsų praeitį buvo įvertinęs kaip europietis. Aš visiškai manau ir galvoju, kad jis pasakė ironizuodamas tą hitlerininkų pasakymą, kuris iš tikrųjų yra hitlerininkų pasakymas, jis yra ironizuotas ir parodytas kaip neigiamas pasakymas, o ne kaip teigiamas. Man taip atrodytų, ypač žinant visą rektoriaus A. Žukausko veiklą. Čia buvo visiška ironizacija ir jokių būdu nesutapatinimas savęs, ne teigimas tokių baisių dalykų, kurie buvo A. Hitlerio lūpose. Ačiū.

PIRMININKAS. Aš jau paskelbiau paskutinį kalbėtoją per šoninį mikrofoną. Taigi mes labai smarkiai vėluojame pagal grafiką.

17.43 val.

Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1377 (pateikimo tęsinys)

Mes turime dabar balsuoti dėl darbotvarkės 2-9 klausimo – Kriminalinės žvalgybos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1377. Pateikimo stadija.

Užsiregistravo 96, balsavo 96 Seimo nariai: už – 52, prieš – 5, susilaikė 39. Pritarta po pateikimo.

Kaip pagrindinis komitetas siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 14 dieną. Galime pritarti komitetui ir svarstymo datai? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

17.45 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10, 13, 33 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1370 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas. Dabar kviečiu į tribūną susisiektimo ministrą M. Skuodį. Jis pristatys pateikimo stadijoje Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo kai kurių straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1370. Prašom.

M. SKUODIS. Ačiū, pirmininke. Dėkui. Aš, taupydamas visų laiką, tikriausiai turėsiu trumpiausią pristatymą. Įstatymo pakeitimas yra perkelti direktyvą, kuria iš vienos traktorių kategorijos yra padaromos šešios kategorijos. Natūralu, perkeldami direktyvą turime padaryti tam tikrus pakeitimus, suteikti įgaliojimus tikrinantiems pareigūnams, nustatyti tam tikrus punktus dėl patikrinimų organizavimo reikalavimo ir kitų susijusių klausimų. Kitaip sakant, gana techniniai pakeitimai, siekiant perkelti direktyvą, kad visose Europos Sąjungos šalyse reikalavimai būtų vienodi. Prašyčiau pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Jūsų nori klausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamasis ministre, tikrai pritariu šiam projektui ir noriu paklausti, kokią finansavimą esate numatę jo įgyvendinimui? Kiek pareikalaus biudžeto pinigų?

M. SKUODIS. Kol kas finansavimas nenumatytas, dėl jo dar reikės nuspręsti. Kadangi Žemės ūkio ministerija dabar atsako už kai kurių analogiškų transporto priemonių techninę priežiūrą, tai mes žiūrėsime dėl įgyvendinimo, ar nevertėtų kai ko perduoti techninėms priežiūroms... ap-

žiūrai, ką kontroliuoja Susisiekimo ministerija, ar viską reikėtų palikti. Galbūt gali būti tam tikrų pokyčių, bet iš esmės ir dabar techninė priežiūra užtikrinama. Čia tiesiog pakoreguojamos kategorijos, galima taip sakyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų, ministre, liūdna girdėti, kai jūs ką tik pasakėte, kad dalį techninių priežiūrų reikėtų perduoti kitoms įmonėms. Labai gaila, kad su tais pakeitimais kažkas perims verslo dalį. Turbūt ne toks šio projekto tikslas.

Dar vienas iš tokių klausimų būtų, kad planuodami kelių tvarkymą ir kitus dalykus būtinai atsižvelgtumėte į tos technikos dydį. Nes dažnai žiedai, visi kiti pravažiuavimai būna susiaurinami tiek, kad neįmanoma per juos pravažiuoti ir būna laužomi ženklai, visa kita, nes negalima įtilpti. Tai ar tikrai tą apžiūrą perduosite privačiai įmonei?

M. SKUODIS. Tikrai kol kas jokių planų nėra, tiesiog Žemės ūkio ministerijai nustatant tam tikrus reikalavimus ir juos atnaujinant reikės svarstyti dėl įstatymo pakeitimo įgyvendinimo pačių punktų, tai tada bus sprendžiama, bet tikrai tokio tikslo nėra. Ir klausimas, ar tai būtų netgi logiška, nes dabar savivaldybės užtikrina tam tikras funkcijas ir galbūt tokia sistema turėtų likti.

O pastaba dėl gabaritų tikrai yra teisinga ir čia mes turime žinoti.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Daugiau niekas nenori jūsų klausti. Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių pasisakyti. Kolegos, balsuosime šiek tiek vėliau, negu nustatyta mūsų darbotvarkėje, nes mes vėluojame 45 minutes. Dabar tiksliai negaliu pasakyti balsavimo laiko, truputį vėliau.

17.49 val.

Dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 2, 3, 5, 8, 10, 15, 16, 20 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1228 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Dokumentų ir archyvų įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1228. Pranešėjas – viceministras R. Mikaitis. Prašom.

R. MIKAITIS. Gerbiamieji Seimo nariai, pagrindinis projekto tikslas – sukurti teises prielaidas valstybės archyvams perimti registruose ir valstybės informacinėse sistemose tvarkomus duomenis, kurie reikšmingi istoriniams ir kitiems valstybės dokumentinio paveldo tyrimams. Naujai perimami dokumentai papildytų Nacionalinį dokumentų fondą, kurį kaupia ir saugo valstybės archyvai.

Įstatymo projektas parengtas vykdant Ministro Pirmininko pavedimą Kultūros ministerijai ir Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybai siekiant užtikrinti pasirengimą elektroninio archyvo formavimui, remiantis tarptautine nacionalinių archyvų gerąja praktika. Sprendimą dėl konkrečių valstybės dokumentiniam paveldui reikšmingų registrų ir valstybės informacinių sistemų duomenų perėmimo priimtų Lietuvos vyriausiasis archyvaras arba jo įgalioti valstybės archyvai.

Analogiškai šiuo metu yra vykdoma ir istorinę reikšmę turinčių popierinių ar vaizdo ir garso dokumentų atranka. Atrankos kriterijai yra nustatyti įstatymo projekte. Įgyvendinimas: Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba modernizuos jos valdomą elektroninio archyvo informacinę sistemą ir sukurs laisvai diegiamą programinės įrangos komponentą, kuriuo galės naudotis visi registrų ir informacinių sistemų valdytojai arba jų įgalioti tvarkytojai duomenims iš jų sistemų perduoti.

Įstatymo projektu yra išplečiamos valstybės archyvams nustatytos funkcijos, yra papildomai įtraukiama kaupti, saugoti ir populiarinti valstybės dokumentiniam paveldui reikšmingus registrų informacinių sistemų duomenis, taip pat nustatoma nauja funkcija vykdyti kultūrinę edukaciją. Papildomai projekte reglamentuojamas archyvų mokamų paslaugų teikimo procesas. Galbūt tiek trumpai.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas viceministre, jūs sutaupėte šiek tiek laiko. Keturi Seimo nariai nori paklausti. Pirmasis – K. Bartoševičius.

K. BARTOŠEVIČIUS (*TS-LKDF*). Dėkoju. Pone Mikaiti, čia iš tikrųjų matyti gana daug straipsnių pakeitimų ir priedo pakeitimas, ir taip toliau. Kelis klausimus turiu. Pirmas iš jų yra, ar nereikalaus šitie visi įstatymo pakeitimai papildomų lėšų? Man atrodo, tai yra labai aktualus klausimas.

Antras dalykas, kad kalbama apie kultūrinę edukaciją. Dabar siekiant tokio lyg ir teisinio aiškumo klausimas turbūt yra, kaip čia turėtų būti nurodytas subjektas, kas turėtų tvirtinti tas kultūrinės edukacijas ir kas apskritai turėtų jomis užsiimti, tvarkyti tą turinį ir taip toliau? Dėl finansavimo ir kultūrinių edukacijų. Dėkui.

R. MIKAITIS. Dėl finansavimo. Duomenims perimti į elektroninio archyvo informacinę sistemą, komponentui kurti ir diegti yra planuojama panaudoti RRF lėšas, kurios yra skirtos Kultūros ministerijai, tai yra planuojama iki 2 mln. eurų.

O dabar apie kultūrinę edukaciją. Iš tikrųjų ši funkcija įrašyta siekiant sudaryti teises sąlygas valstybės archyvams dalyvauti Kultūros paso priemonėje, taip pat kitose kultūrinės edukacijos programose. Tiesiog tam, kad būtų teisiškai viskas reglamentuota.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. Vaitkus.

R. VAITKUS (*LSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Ačiū viceministrui už pristatymą. Viena iš punktų yra pasakyta atsisakyti pareigos valstybės archyvams išsaugoti ilgai saugomus elektroninius dokumentus nurodant, kad garso ir vaizdo įrašai perduodami saugoti jų sudarytojiui. Ar nebus taip, kad kokia nors vertinga vaizdo ar garso medžiaga tiesiog prapuls kur nors, nes jų saugotojas gali būti ne toks pajėgus kaip valstybės archyvai išsaugoti tą medžiagą?

R. MIKAITIS. Na, iš tikrųjų įstaigos pačios saugo visus dokumentus bendroje informacinėje dokumentų valdymo sistemoje. Šiuo atveju visi dokumentai bus saugomi ir jie neprapuls. Kalbėdami apie archyvus, mes būtent kalbame apie nacionalinį dokumentų fondą, apie tuos dokumentus ir tuos duomenis, kurie yra reikšmingi istoriniams ir kitiems valstybės dokumentinio paveldo tyrimams. Būtent apie tai čia kalbama.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiamas viceministre, netikėta buvo taip greitai pamatyti su tuo įstatymu jus tribūnoje, nes praeitą trečiadienį aš komiteto posėdyje išsčiau nuogastavimą ministrui, kai jis pristatė tą pavasario darbų programos įstatymą. Vienas iš pagrindinių momentų čia yra atsisakyti pareigos valstybės archyvuose saugoti elektroninius dokumentus, popierinius įrašus, vaizdo, garso dokumentus. Vadinas, tarsi juos, jeigu norės, galės saugoti institucijos, pavyzdžiui, Seimo kanceliarija, Lietuvos bankas ir panašiai. Kas, gerbiamas viceministre, jūsų nuomone, garantuos, kad nebus tuo piktnaudžiaujama, nedings tiek dokumentų, reikalingų Lietuvos istorijai? Ačiū.

R. MIKAITIS. Aš jau minėjau, kad įstaigos turi saugoti visus dokumentus, neturi dingti jokie dokumentai, nesvarbu, ar jie yra elektroniniai, ar jie yra popieriniai, ar vaizdo, ar garso įrašai. Kaip minėjau, čia mes kalbame apie tuos dokumentus, kurie yra reikšmingi istoriniams ir kitiems valstybės dokumentinio paveldo tyrimams.

Dabar apie tą tempą. Čia jau Seimas nustato, kada į šitą tribūną ateiti. Aš mačiau, kad jau rytojaus Kultūros komiteto darbotvarkėje yra klausimas, numatyta paskirti atsakingus Seimo narius.

PIRMININKAS. Ačiū. Paskutinysis klausia Ž. Pavilionis, bet aš jo nematau. Ačiū, gerbiamas viceministre. Jūs atsakėte į visus užduotus klausimus.

R. MIKAITIS. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų už – K. Bartoševičius.

K. BARTOŠEVIČIUS (*TS-LKDF*). Dėkoju. Dėkoju viceministrui už pristatymą ir džiaugiuosi, kad viceministras, pristatydamas projektą, išskleidė Seimo nario S. Tumėno nuogastavimus dėl archyvų išlaikymo. Apskritai, man atrodo, tai yra tam tikras žingsnis archyvų sistemų ir archyvų klausimo modernėjimo link.

Antras dalykas, jį svarbu paminėti, kad tai yra vienas iš tų projektų, kuriam bus panaudotos *Recovery and Resilience* fondo lėšos. Dažnai Seimo nariai sulaukdavo klausimo, kas būtent kultūrai bus skirta iš to fondo. Tai vienas būtent iš tų projektų, kuriam bus skirtos tos lėšos.

Trečias dalykas yra, kad archyvai atsiveria kultūros paso sistemai, jeigu taip galima pasakyti. Tai vėlgi atveria naujas galimybes moksleiviams susipažinti su tuo mūsų turtu, laikomu mūsų archyvuose. Jis neretai būna labai įdomus, aktualus ir gali būti netgi intriguojantis. Todėl kviečiu palaikyti šį projektą visus Seimo narius.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų – S. Tumėnas. Ir mes tuoj išgirsime, ar išsklaidė abejones, ar ne.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Tikrai ne visai, abejonių liko daug, nes archyvai yra jungtis tarp dabarties ir praeities. Aišku, jeigu yra saugomi, prižiūrimi, aišku, jei jie nedingsta maišais ar neišgabenami į nedraugiškų valstybių archyvus, ko gero, amžiams.

Kas kelia nerimą, kokių abejonių liko, manau, ne tik man, bet ir istorikams, mokslininkams, rašytojams ir, be abejo, politikams. Dabar veikiančiame Dokumentų ir archyvų įstatyme nustatytos dvi rūšys: vieni trumpai saugomi – iki 25 metų, antra grupė – nuo 25 metų, svarbesni, tai yra iki 100 metų. O dabar tuo įstatymu atsisakoma pareigos valstybės archyvuose saugoti elektroninius dokumentus, popierinius įrašus, vaizdo, garso. Aiškinamajame rašte parašytas motyvas, kad tai didina administracinę ir finansinę našą ir lemia valstybės archyvams nebūdingų funkcijų vykdymą. Po paraliais! Tai kieno funkcija turi būti, jeigu ne valstybės archyvų, juos saugoti ir prižiūrėti? Aš neįsivaizduoju, kaip nebus saugomi, pavyzdžiui, ir Seimo dokumentai Valstybės archyve, ir prezidentūros, Lietuvos banko ir taip toliau. Vadinasi, bus institucijų valia, ar juos saugoti, ar ne, o valstybės archyvai visai jais nesirūpins. Tų abejonių man liko, ar nebus piktnaudžiaujama, ar nedings Lietuvos istorijai svarbūs archyvai.

Taigi šiandien kaip ir nenorėčiau pritarti dar šitam projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, balsuosime, tikėtina, maždaug 18 val. 50 min., nes, kaip minėjau, vėluojame mažiausiai 40 minučių.

18.00 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 417, 589 ir 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1292(4) (pateikimas)

Dabar kviečiu M. Ošmianskienę pristatyti Administracinių nusižengimų kodekso keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1292(4).

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Gerbiami Seimo nariai, pristatau jums Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektą, kuriuo siūloma aiškiai išskirti neteisėtą automobilio statymą neįgaliųjų automobiliams skirtose stovėjimo vietose ir numatyti už tai atsakomybę. Taip pat, esant poreikiui, leisti savivaldybių vykdomų institucijų įgaliotoms įstaigoms ar įmonėms fiksuoti pažeidimus žmonių su negalia parkavimo vietose.

Žmonių su negalia teisės dažnai yra pažeidžiamos būtent aplinkos prieinamumo srityje, parkavimas yra vienas iš dažniausių pažeidimų. Nors už šį nusižengimą jau yra skiriamos baudos, tačiau praktikoje pastebima, kad, tarkime, už parkavimą rezervuotoje vietoje išrašomos didesnės baudos, tuo tarpu už parkavimą neįgaliųjų vietose dažnai net nebaudžiama. Deja, bet taip nutinka, kad net patys žmonės su negalia gauna susimokėti baudas, kol jų vietos yra realiai užimtos.

Kitas labai svarbus aspektas yra tai, kad žmonėms su negalia nėra paprasta pastatyti automobilį bet kur dėl to, kad reikia plačiai atverti duris vėžimėliui ar kitai mobilumo įrangai pastatyti, gali trukdyti įvairūs bordiūrai ir panašiai.

Todėl yra teikiamas šis teisės akto projektas, kuriuo ir siūloma padidinti baudas už parkavimą žmonių su negalia vietose, išskirti kaip atskirą punktą, taip pat išplėsti subjektų, galinčių fiksuoti pažeidimus už parkavimą neįgaliųjų vietose, apimtį.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų klausiti nori net penki Seimo nariai. Gerbiamo Remigijaus nemačiau. Pirmoji klausia A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tikrai galiu suprasti šito projekto reikalingumą ir kilnų tikslą. Vis dėlto noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad priėmus šitą projektą tokį, koks yra teikiamas dabar, galėtų nukentėti ir patys neįgalieji. Todėl klausiu, kodėl jūs numatėte baudą skirti ne asmenims, kurie neturi teisės parkuoti automobilio stovėjimo vietoje, o tiems, kurie neturi teisėtą sustojimą ar stovėjimą pagrindžiančio dokumento? Manau, kad tokiu būdu atsiranda neaiškumas ir atsakomybė gali būti pritaikyta asmenims, kurie turi teisę parkuoti toje vietoje, tačiau su savimi neturi tai pagrindžiančių dokumentų? Ačiū.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Nustatyti, kas gali parkuotis tose vietose, galima tikrai pagal dokumentą, jokių kitų būdų, netgi turėdami pažymėjimą, tarkime, žmonės tikrai neturi teisės ten statyti pagal Kelių eismo taisykles. Yra vienareikšmiškai tiesiog taip apibrėžta ir taip sprendžiama. Todėl jie nenukenčia.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, tikrai lauktas projektas, manau, kad daugelis palaikys. Aš tik norėčiau aiškumo dėl 2 dalies, kas galės fiksuoti pažeidimus? Gal šiek tiek plačiau galėtumėte pristatyti, nes iki šiol, kaip aš suprantu, buvo galima tiesiog paveiksluoti ir atiduoti policijos pareigūnams kokį nors pažeidimą tiek elektroniniu būdu, tiek kita forma? Gal šiek tiek plačiau apie tai. Ačiū.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Šis poreikis atsiranda iš to, kad policijos pareigūnams ir savivaldybių viešosios tvarkos skyriams realiai neužtenka resursų visur važinėti ir visus pažeidimus fiksuoti. Pavyzdžiui, Vilniuje, tarkime, prie Tapelių ežero budi „Grindos“ gelbėtojas, yra numatytos dvi parkavimo vietos, ką tik sutvarkytas paplūdimys. Geriausia atveju ten atvyks policija kartą per parą. Tačiau karštesnėmis dienomis vietos visą laiką užkišamos. Jeigu „Grindos“ gelbėtojas turėtų teisę fiksuoti pažeidimus, išrašyti baudas, aš manau, tai tikrai stipriai pagerintų situaciją toje vietoje. Taip pat yra prie poliklinikų ir kitose jautriose vietose. Žodžiu, jeigu galėtų savivaldybių įgaliosios institucijos arba įstaigos tą fiksavimą atlikti, tai prisidėtų prie problemos sprendimo, nes, kaip žinome, svarbiausia yra baudos neišvengiamumas, be abejojimo, ne jos dydis.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kadangi šiuo klausimu man teko nemažai dirbti, tai kilo klausimas, gerbiama Monika, ar jūs rengdama šį projektą pasigilinate į Kelių eismo taisykles ir plačiau pažiūrėjote, kas turi teisę, kokiu pagrindu išduodami pažymėjimai, kaip tai susiję su turimu nedarbingumo lygiu. Man atrodo, jeigu jau norima padėti, tas tiesiog būtina neįgaliesiems, nes pati ne kartą mačiau, kad jų vietos būna užimtose, reikia plačiau pažiūrėti. Ar neplanuojate dabar iki svarstymo, priėmimo dar pasigilinti? Aš buvau pradėjusi nuo Kelių eismo taisyklių, nuo pačios problemos iš esmės. Tada išspręstume daugiau tų problemų, kurios yra aktualios neįgaliesiems.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Aš esu pasigilinusi, išgilinusi, kas turi teisę parkuotis žmonių su negalia vietose, kam ir kokiu atveju yra skiriamos kortelės, kas gali parkuotis su mėlynuoju neįgaliojo ženkliuku. Viską žinau, tiesiog nežinau, ką čia dar pridurti.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir paskutinis klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama Monika, aišku, pritarsiu šiam jūsų siūlymui. Bet noriu paklausti, ar jums žinomos automobilių neįgaliesiems statymo aikštelių normos, kiek galima prie atskirų objektų ir panašiai? Nes kartais pastebime, kad yra tik viena vieta ir reikia kažkam palaukti, o kur nors yra šešios ar aštuonios ir jų daugiau kaip pusė neužimta. Ar nesidomėjote šia tema iš tikrųjų, nes aš tikrai praktikoje tai ne kartą pastebėjau? Ačiū.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Normas nustato teisės aktai, statybos reglamentai. Aš dabar tiksliai nepasakysiu, kokiam kiekiui žmonių reikia numatyti, kiek parkavimo vietų neįgaliesiems. Tačiau galiu pasakyti, kad teisės aktus atitinka tos vietos, kurių, kaip jūs sakote, yra per daug laisvų, ir tikrai neatitinka tos, kurių yra mažai, arba trūksta vietų. Ten yra apie 5 %, atrodo. Jeigu tai lankytina vieta ir numatoma, kad srautas yra 10 tūkst. žmonių ar kiek žmonių, tai apie 5 % parkavimo vietų turėtų būti skirta žmonėms su negalia. Bet čia netikslus skaičius, aš tiek pamenu.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausė visi, norintys paklausti. Dėl balsavimo motyvų už (nematau J. Džiugelio) E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolegė, iš tiesų geras įstatymo projektas, kadangi turi būti tam tikra tvarka. Buvo keletas socialinių reklamų, bet, kaip matome, ne viskas padeda, iš tikrųjų automobiliai statomi ir vietos užimamos. Manau, kad iš tikrųjų čia reikalingos tam tikros sankcijos. Tai tiek norėjau pasakyti. Pritariu projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Užsirašiusio prieš nėra salėje. Kolegos, dėl projekto svarstysime, tikėtina, po 35 minučių, nes atsilikimas truputį mažėja.

Jeigu jūs ne prieš, aš prašysiu M. Ošmianskienę pristatyti dar kitus du projektus. Aš tikiuosi, A. Žukauskas neprieštaraus, kad Monika pristatytų dar du projektus, kad po to nereikėtų.

18.09 val.

Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 papildymo 16¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1273 (pateikimas)

Kitas – Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo papildymo 16¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1273. Pateikimo stadija.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkui už suteiktą galimybę iš karto pristatyti projektą. Šiuo projektu teikiama galimybė įteisinti neįgaliųjų koordinatoriaus pareigas savivaldybėse. Europos Komisijos praėjusiais metais patvirtintoje strategijoje siekiant integruoti negalios aspektą įvairiose politikos srityse raginamos Europos Sąjungos institucijos paskirti savo su negalia susijusių strategijų neįgalumo koordinatorius. Atsižvelgiant į strategiją, taip pat ir į Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją bei siekiant tinkamos neįgaliųjų teisių apsaugos būtina įtvirtinti ir neįgaliųjų reikalų koordinatoriaus pareigybę kiekviename Lietuvos savivaldybėje.

Šiuo metu neįgaliųjų teisių užtikrinimas vykdomas centralizuotai per Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybą nagrinėjant neįgaliųjų skundus, tačiau savivaldybių lygmeniu tai neužtikrina neįgaliųjų teisių apsaugos. Tiesą sakant, kol savivaldybėse neatsiras žmogaus, kuris yra tiesiogiai atsakingas ir nuoširdžiai rūpinasi žmonių su negalia situacija, tol situacija, deja, ir nesikeis. Tad šiuo projektu ir yra siūloma įteisinti žmonių su negalia pareigybės atsiradimą.

Svarbiausi uždaviniai yra numatyti naują neįgaliųjų interesus ir teises savivaldybėse užtikrinančią pareigybę. Užtikrinti atstovavimą priimant sprendimus reikalingas žmogus, kuris tartų patariamąjį žodį visuose savivaldybių skyriuose, nesvarbu, ar būtų kalbama apie asfaltą, apie renginius ar apie priėmimo į darželius ir mokyklas tvarką. Labai svarbu, kad tikrai būtų tas, kas nuoširdžiai visada proaktyviai rūpinsis, kad nebūtų pamirštas ir žmonių su negalia klausimas. Trumpai tiek.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori klausti trys Seimo nariai. Pirmasis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas kolega. Be abejo, pritariame tam įstatymo projektui, teko dalyvauti ir susitikimuose, kai dalyvavo ministrė, taip pat kalbėjo apie tai, kad tokia pareigybė reikalinga. Tačiau norėčiau paklausti dėl krūvio. Jeigu imtume vieną pareigybę tokiam Vilniuje, tai turbūt bus gana nemažas krūvis. Jeigu imtume Nidoje, Neringoje, tas krūvis tikrai mažas. Ar tikrai apskaičiuota, kad vis dėlto vienoje savivaldybėje vienas specialistas ir išspręs visas problemas, ar vis dėlto gal kur nors reikės ir komandos, o kitur užteks ir pusės etato? Ačiū.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Manytina... Visų pirma noriu pabrėžti, kad tai yra vis dėlto koordinatorius, žmogus kaip projekto vadovas, suburiantis kitus turimus savivaldybės žmogiškuosius resursus tam tikroms veikloms ir darbams. Jis pats neturėtų visko įgyvendinti, jis turėtų tiesiog rūpintis, kad skyrių ir savivaldybės darbas vyktų taip, kad tolygiai atlieptų žmonių su negalia poreikius. Be abejo, yra skirtingos savivaldybės ir skirtingi krūviai. Manytina, jei tie skyriai galbūt didesni, atitinkamai didesnius resursus galės pasitelkti koordinatorius.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama pranešėja, norėčiau paklausti, kokia jūsų nuomonė yra dėl Teisės departamento išvadų? Gana daug parašyta, kad, na, tas koordinatorius būtų pavaldus administracijos direktoriui, tačiau mes to koordinatoriaus pareigas, funkcijas įrašome įstatyme. Jie tai labai kritikuoja, nes tai turėtų padaryti administracijos direktorius. Vis dėlto galbūt mes kėsinau į valdžių pasidalinimo principą, kad jau įstatyme faktiškai numatome tas funkcijas ir atsakomybes tų koordinatorių. Labai ačiū.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Yra tam tikrų labai silpnų vietų, kurios metų metais nėra sprendžiamos ir apie jas nepagalvojama. Man labai norisi užfiksuoti tam tikrus dalykus, kad jie vis dėlto pradėtų vykti savivaldos lygmeniu. Tai, ką mini Teisės departamentas, ir konstitucinį pasisakymą... Aš suprantu kitaip tą išvadą, kur sako, kad nurodyta Konstitucinio Teismo pozicija dėl svarbiausio visuomenės klausimo. Valstybė turi užtikrinti, kad patys svarbiausi klausimai būtų

teisiniu lygmeniu kaip ir sprendžiami, tačiau neriboja, kad ir kiti klausimai taip pat būtų sprendžiami įstatymo lygmeniu. Tad šiam konstituciniam išaiškinimui, mano supratimu, tikrai neprieštarauja tam tikro funkcijų patikslinimo idėjimas į įstatymą, o kad jie yra reikalingi ir jie yra ganėtinai abstraktūs ir nebaigtinis tas sąrašas, tai netrukdo šitas funkcijas suteikti paties administracijos direktoriaus koordinatoriui.

PIRMININKAS. Ačiū, jūsų paklausė visi, kurie norėjo paklausti. Dėl balsavimo motyvų dėl šio projekto A. Vinkus už.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Šį vakarą teikiamas Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo pakeitimas, susijęs su siūlymu įvesti savivaldybėse neįgaliųjų reikalų koordinatoriaus pareigybę. Manau, einama teisinga kryptimi. Iš vienos pusės, tai leistų sistemingiau koordinuoti su neįgaliaisiais susijusias problemas, efektyviau ir skubiau organizuoti reikiamą pagalbą, iš kitos pusės, tai leistų nuolat stebėti situaciją, iškristalizuoti prioritetines problemas, prevenciškai užkirsti kelią neįgaliųjų teisių pažeidimui, o šiuo metu neįgaliųjų teisių pažeidimai, kaip nurodoma aiškinamajame rašte, paprastai fiksuojami po įvykusio fakto.

Antra. Ši pareigybė taip pat sudarytų galimybę nuolat analizuoti neįgaliųjų padėtį konkrečioje teritorijoje, ją lyginti su padėtimi kitose savivaldybėse ar kitose valstybėse.

Ir, trečia, suprantu, kad tai pareikalaus papildomų finansinių išteklių, bet kalbame apie labai jautrią visuomenės dalį. Todėl dėkoju už šio klausimo iškėlimą ir todėl tikrai palaikau ir kviečiu visus palaikyti šią iniciatyvą.

PIRMININKAS. Ačiū. Balsuosime, tikėtina, dėl šio projekto 18 val. 45 min.

18.16 val.

Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1315 (pateikimas)

Ir dar vienas Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1315. Pranešėja – M. Ošmianskienė. Pateikimo stadija.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju ir labai dėkui už išreikštą palaikymą A. Vinkui.

Šio įstatymo projektu vėl siekiu pagerinti žmonių su negalia galimybes dalyvauti visuomeniniame gyvenime. Lietuvoje nuo 2021 metų pradėta teikti individuali asmeninio asistento pagalba, ja siekiama užtikrinti žmonių su negalia teisę kartu su visais savarankiškai dalyvauti bendruomenėje, mokytis, dirbti, pramogauti ir kita. Naudodamiesi asmeninio asistento pagalba žmonės, turintys negalią, gali aktyviau dalyvauti kultūros, pramogų, sporto, kituose renginiuose, tačiau praktikoje juos riboja finansinės galimybės, kadangi norėdami patekti į mokamus renginius bilietą turi pirkti: arba neįgalieji pirkti du bilietus, arba tokį bilietą turi įsigyti asmeninis asistentas, kuris šiuo metu yra darbo vietoje. Šiuo projektu siūloma, kad asmeniniai asistentai, esantys darbo vietoje su žmogumi su negalia, į renginius būtų įleidžiami drauge nemokamai.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori klausiti du Seimo nariai. Pirmoji klausia A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū už jūsų iniciatyvas, bet norėčiau paklausti. Praktikoje visos socialinės iniciatyvos, ypač valstybės paramos instrumentai, tikrai kainuoja. Jūs savo projekto aiškinamajame rašte rašote, kad įstatymo projektui įgyvendinti papildomų lėšų nereikės. Gal galėtumėte patikslinti, kaip taip galėtų būti, kad į meno, sporto, kultūros, pramogų renginius su neįgalioju patektų ir jo asistentas ir tai nekainuotų? Ar jūs galvojate, kad bilietų kainos būtų perkeltos mokesčių mokėtojams ar konkrečių renginių organizatoriams? Gal bent preliminarai galėtumėte įvardinti, apie kokią pinigų sumą mes čia kalbame? Ačiū.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju už klausimą. Čia toks painus klausimas, visiems keliantis tam tikrą klausimą. Esmė yra tokia, kad žmogus yra darbo vietoje, jis neina į pramogą ir šiuo projektu nenumatoma, kad jam privalėtų būti skirta kėdė sėdėti salėje ar kažkokia kita vieta, kur prarastų organizatorius už bilieto pardavimą. Paprastai tokie žmonės, asistentai, būna kažkur šalia, netoliese. Kai žmogus stipresnis, jie gali palaukti netgi kur nors renginio hole, kai silpnesnis, tiesiog šalia pastovėti. Tokius stovinčius žmones mes ir taip matome ir teatruose, ir kitose vietose. Žodžiu, šiam žmogui nėra siūloma visavertė kainuojanti vieta renginyje, jis ten yra darbo reikalingas, dirba ir gali pabūti šalia.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju. Ko gero, atsakėte į tą klausimą, kurį aš irgi norėjau pateikti, būtent dėl tos vietos užtikrinimo tam asmeniui. Iš esmės čia prilygsta stovimam bilietui, ar ne, kuris išties niekam nesudaro jokių problemų, o jeigu vienas žmogus ateina dar į tą auditoriją ar spektaklį, ar varžybas, be jokios abejonės, nuostolio tikrai nepatirs nei organizatoriai. O esant tuščioms vietoms, be jokios abejonės, žmonės gali pasinaudoti, ką ir dabar daro kai kurios įstaigos. Ačiū už jūsų pasiūlymą. Tikrai mes, ko gero, šį įstatymo projektą prašysime paskirti mūsų Kultūros komitetui kaip pagrindiniam. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašau atsakyti. Atsiprašau, čia buvo labiau pasisakymas.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Taip. Aš manau, prieš tai jau atsakiau ir suprato gerbiamas Seimo narys.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų už – K. Bartoševičius.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Pirmiausia tai noriu padėkoti Monikai už puikią iniciatyvą. Jei atvirai, tai buvau įsitikinęs, kad toks dalykas jau seniai Lietuvoje egzistuoja ir tai yra absoliuti norma. Man atrodo, kaip palyginimą galbūt būtų galima pasakyti, kad kiekviename oro uoste, geležinkelio stotyje yra personalas, kuris ten padeda praeiti neįgaliesiems pro visas vietas, kur negali keleiviai eiti, o gali eiti tiktai darbuotojai. Čia visiškai tokiu pačiu principu yra tas asistentas, kuris ir būna su tuo neįgaliuoju. Tai yra logiška ir geras pasakymas, kad jis būtent yra tiesiog darbo vietoje, tai jo neturėtų riboti bilieto kaina būti savo darbo vietoje. Aš manau, kad tai yra labai geras įstatymo projektas, ir net neabejoju, kad Seimas jį palaikys. Tai sėkmės ir manau, kad Kultūros komitete jis bus tikrai pozityviai priimtas. Ačiū.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Ačiū visiems.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege. Jūs pateikėte visus įstatymų projektus, kurie buvo darbotvarkėje. Tikėtina, kad dėl šio ir kitų projektų balsuosime 18 val. 45 min., kaip aš jau minėjau.

18.22 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 14, 84 straipsnių pakeitimo ir 18¹, 20 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1290, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1338 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas kompleksinis, iš dviejų projektų – Mokslo ir studijų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo ir pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1290 ir Švietimo įstatymo 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1338. Nors numeracija yra skirtinga, bet jie įrašyti į darbotvarkę kartu. Pranešėjas – Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas A. Žukauskas.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami Seimo nariai ir narės, iš tikrųjų čia gana paprastas toks siūlymas. Tiesiog tuo metu, kai mes atlikome Lietuvos mokslo tarybos reformą, perdavėme ją Vyriausybei, buvo tam tikras laikotarpis, kai Vyriausybė neturėjo savo rankose instrumento įgyvendinti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros politikos, todėl tuo metu buvo numatyta įstatymo 18¹ straipsnyje tokia institucija, pavadinta Vyriausybės įgaliota institucija, tokia bevardė. Ir buvo numatyta, kad ji gyvuos tol, kol Mokslo taryba galutinai pereis į Vyriausybės rankas.

Taigi Seimo švietimo ir mokslo komitetas gruodžio 22 dienos posėdyje užfiksavo, kad priėmus įstatymą dėl Mokslo tarybos (Nr. XIVP-1212) bus parengtas ir registruojamas įstatymas, kuriuo bus panaikinama šita agentūra. Taip pat priėmus įstatymą dėl Mokslo tarybos, kuri ėmė vykdyti taip pat ir ekspertinį vaidmenį ir studijų srityje, tapo visiškai aišku, kad iki šiol egzistavusi Aukštojo mokslo taryba yra nebereikalinga. Tiesą sakant, ji nelabai atliko savo funkcijų, mes nesulaukdavome nei jos kokių nors, tarkim, reakcijų į teisės aktų projektus. Šnekant su jos vadovu, paaiškėjo, kad nebūdama institualizuota, o tiktai kaip toks visuomeninis organas prie ministerijos, jinai iš tikro neatliko ir negalėjo atlikti savo funkcijos.

Todėl šiomis pataisomis siūloma panaikinti abi šitas institucijas, tai yra 18¹ straipsnyje numatytą Vyriausybės įgaliotą instituciją ir 20 straipsnyje numatytą Aukštojo mokslo tarybą, taip pat pakeisti ir Švietimo įstatymą, kuriame Aukštojo mokslo taryba buvo minima. Tiesiog išbrauk-

ti 62 straipsnio punktą, kur buvo minima Aukštojo mokslo taryba, nes dabar tą ekspertinę funkciją atliks Lietuvos mokslo taryba būtent ta apimtimi, kuri susijusi su studijų strategija ir teisės aktų projektų analize, susijusia su studijomis, ir panašiai.

Kviesčiau pritarti šiam įstatymo projektui, kad jis tiesiog užbaigtų mūsų Lietuvos mokslo tarybos reformą ir konsoliduotų joje visas ekspertines ir dalį įgyvendinamųjų funkcijų, kurios susijusios su moksliniais tyrimais ir studijomis.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori klausti vienas Seimo narys. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Iš tiesų aiškus pasiūlymas, įstatymo projektas, tik dėl datų man šiek tiek... Neteko derinti, kiek žinau, yra europiniai projektai vykdomi – jeigu per anksti uždarysime, gali būti problemų. Ar čia paskui suderinsime?

A. ŽUKAUSKAS (LF). Vyriausybė žadėjo pateikti mums raštu, taip sakant, analizę, kokia ten yra situacija ir kokios yra galimybės. Jūs žinote, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerijai konsoliduojant agentūras pagal Technologijų įstatymą gana greitai tas procesas buvo padarytas, nepaisant to, kad tos agentūros irgi buvo vykdomi projektai, aš manau, čia tokių principinių dalykų neiškils, bet vis tiek mes įsiklausysime, manau, komitete į Vyriausybės siūlymus dėl datos, būtent susijusios su 18¹ straipsnyje minima institucija. Kalbant apie 20 straipsnį, kadangi ji nelabai veikia iki šiol, galima nors šiandien ją panaikinti ir nieko neatsitiks.

Tikrai mes atsižvelgsime į Vyriausybės siūlymus. Nežinau, jeigu ministrė norės, galima paprašyti Vyriausybės išvados, bet aš manau, kad galime ir darbo tvarka komitete išspręsti šitą datos patikslinimą. Svarbu nustatyti baigtinį šios institucijos gyvenimo laiką, kad būtų visiems aišku, kad nuo tokios datos ji neveiks. Dabar tokia pakabinta ore. Žinote, kaip būna, kad laikinas daiktas amžinas tampa, tad nesinorėtų, kad taip būtų grynai iš higieninių paskatų.

PIRMININKAS. Dar klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas pirmininke, apie korektiškumą. O su ta institucija, kurią mes dabar išbrauksime, kalbėta? Ji žino, neprieštarauja, nebus čia jai naujiena kokia nors?

A. ŽUKAUSKAS (LF). Kuri?

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ar numatoma, kad dabar iš to žaidimo viena institucija išbraukiama yra.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Dvi.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Dvi. Ar jos susipažinusios?

A. ŽUKAUSKAS (LF). Dėl 18¹ straipsnio, dėl šios Vyriausybės įgaliotos institucijos, buvo specialus Švietimo ir mokslo komiteto protokolinis sprendimas ir dalyvaujant Vyriausybės atstovams buvo sutarta, kad kai tik LMT pereina Vyriausybės žinion, ta institucija per kurį laiką turi būti likviduota.

Dėl Aukštojo mokslo tarybos. Šnekėjau su jos pirmininku, jis tikrai labai apsidžiaugė, kad jam nebereikės tos naštos vilkti, nes jis, atvirai šnekanč, ir pats nežino, kam jos reikia. Jeigu prisimintume istoriją, šita taryba buvo įsteigta tam, kad pasiūlytų Vyriausybei aukštųjų mokyklų tarybų narius, bet po Konstitucinio Teismo, kuris pasakė, kad tik pačios bendruomenės gali formuoti tarybas, spendimo tiesiog ta institucija pakibo ore ir tapo tokia kaip ir ne visai reikalinga, daug metų ieškojo savo vietos po saule, bet taip ir nesurado. Tad ten tikrai pirmininkas bent jau pritarė, o dauguma narių net ir nežino, kad jie joje dalyvauja.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs pristatėte projektą.

18.29 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 75³ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1320 (pateikimas)

Yra dar vienas projektas, dėl kurio jūs esate pranešėjas.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Taip, yra kitas...

PIRMININKAS. Atsiprašau, aš pristatysiu projektą. Mokslo ir studijų įstatymo 75³ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1320. Prašom. Pateikimo stadija.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Šis projektas yra susijęs su Mokslo ir studijų įstatymo 75³ straipsnio 2 dalimi, kur yra minima, kaip yra paskirstomos bazinio finansavimo lėšos tarp mokslo ir studijų

institucijų. Jūs žinote, kad mes šitą straipsnį jau koregavome, šitą dalį, nes Konstitucinis Teismas pasakė, kad reikia nustatyti aiškius kriterijus, kaip bus skirstomos šios bazinio ir dabar skatinamojo finansavimo lėšos. Tačiau ir Konstitucinis Teismas neatkreipė dėmesio į tai, kad įstatymas nenustato, kaip pasiskirsto tos lėšos tarp mokslo darbuotojų ir dėstytojų. Šis paskirstymas iki šiol buvo tam tikruose poįstatyminio akto aprašuose, kuriuose buvo numatyta, kad skirstant bazinio finansavimo lėšas pagal etatų skaičių mokslo darbuotojas buvo skaičiuojamas kaip vienetas, o dėstytojas – kaip trečdalis vieneto. Tai buvo tam tikras diskriminacinis elementas, nes žiūrint pagal apklausas, palyginus, kiek dėstytojai sugaišta laiko moksliniam darbui ir kiek mokslo darbuotojai sugaišta laiko moksliniam darbui, tai yra maždaug vienas su dviem.

Taip pat analizuojant rezultatus, mokslo pasiekimus irgi matyti, kad dėstytojų pasiekimų apimtis apskaitoma maždaug du kartus mažesnė negu mokslo darbuotojų, skaičiuojant vienam dėstytojui, o ne tris kartus, kaip iki šiol buvo tame apraše. Todėl patikslinant ir nustatant aiškesnius kriterijus, kaip skirstomas bazinis finansavimas pagal viso laiko ekvivalentą, šia pataisa siūloma skaičiuoti mokslo darbuotoją kaip vienetą, visos dienos atitikmenį, o dėstytoją – kaip 0,5. Tai atitiktų ir faktinį laiko pasiskirstymą, ir taip pat pasiekimų vertinimą. Taip dėstytojų finansavimas už mokslinį darbą išaugtų pusantro karto – nuo 0,33 iki 0,5. Aš manau, kad tai turėtų didžiulį teigiamą poveikį mūsų aukštųjų mokyklų veiklai. Jos dabar labiau koncentruojasi į studijas, koncentruotis į mokslą tiesiog dažnai ir neapsimoka, nes už tai yra labai menkai valstybės finansuojama. Tai paskatintų dėstytojus dirbti daugiau mokslinį darbą, taip įtraukiant ir studentus, ne tik juos mokant, bet ir išmokslinant. Manau, kad taip išaugtų ir mūsų absolventų kuriama vertė po to, kai jie baigia aukštąją mokyklą, nes jie daugiau laiko praleistų su dėstytojais, dirbdami mokslinį darbą, o ne vien auditorijose klausydami paskaitų.

Čia, manau, yra tiesiog teisingumo atkūrimas, jis turės labai svarbių pokyčių mūsų aukštajam mokslui, orientuojantis iš mokymo į tai, kas yra civilizuotame pasaulyje, labiau į mokslinį darbą, į kurį, aišku, įtraukiami ir studentai. Prašom pritarti. Jeigu būtų klausimų, mielai atsakysiu.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori klausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas komiteto pirmininke, retas atvejis, kad įstatymas įsigali taip negreitai – dviem kadencijoms į priekį. Vadinasi, meno sričiai nuo 2024 metų, tai yra mokslininkams nuo 2024 metų, o meno sričiai įsigali tik 2029 metais. Kokia priežastis, kad toks didžiulis tarpsnis?

Antras dalykas. Jūs čia taip paprastai pristatėte, kokie mūsų mokslininkų ir menininkų įverčiai. Tačiau tame pristatyme yra gana painių dalykų apie darbo dienos atitikmenis, apie vertinimo suminius įverčius ir panašiai, gana painūs dalykai. Ar ši metodika nepakenks, pavyzdžiui, mažesniems universitetams, regioniniams universitetams? Ar čia, jūsų nuomone, bus visiems naudingas tas įstatymas? Ačiū. Du dalykai, vadinasi.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Pirmas dalykas dėl įsigaliojimo tvarkos, kodėl taip yra. Kitaip neįmanoma padaryti. Jeigu jūs pamenate, tas Konstitucinio Teismo sprendimas faktiškai sustabdė įstatymo galiojimą toje vietoje, kur buvo kalbama apie mokslo ir studijų institucijų finansavimą už mokslą ir dabar tą tvarką. Pakeitę įstatymą ir priėmę tuos kriterijus mes naują vertinimą ir turėsime tik 2023 metais, pagal jį 2024 metais galėsime finansuoti. Iki tol viskas vyksta iš inercijos pagal seną tvarką, o seną tvarką keisti tikrai nėra jokios prasmės, ji tiesiog dabar galioja iki to laiko. Kai ji nustos galutinai galioti, tada ir įsigalios nauja tvarka su nauju skaičiavimu. Tiesiog to neįmanoma techniškai padaryti, tai yra po vertinimo bus ieškoma lėšų iš to, ką mes numatę pagal partijų susitarimą, didinti mokslui asignavimus, iš tų asignavimų didinimo ir bus pusantro karto padidintas finansavimas dėstytojams už mokslinį darbą.

Dėl menininkų išvis nebuvo įstatyme jokios tvarkos, kaip vertinti bazinį finansavimą, ir pagal anksčiau priimtas įstatymo pataisas jiems atsiras tas vertinimas tik 2027 metais, todėl atitinkamai tik po vertinimo atsiras šios tvarkos, o iki tol jiems bus finansuojama kaip ir iki šiol. Bet galiu pasakyti, didelio pokyčio nebus, nes ten mokslo darbuotojų nėra daug. Dauguma menininkų yra dėstytojai ir tos proporcijos labai tarp aukštųjų... Yra kelios aukštosios mokyklos, kurios gauna už meną, ten tiesiog didelių pokyčių perskirstant nebus.

Dėl regioninių mokyklų, čia kaip kuriam universitetui. Nepriklausys nuo regiono, o priklausys nuo to, kur yra aukštesni mokslo pasiekimai. Bet apskritai visi dėstytojai bus kotiruojami pusantro karto daugiau, nepriklausomai nuo to, kokiame jie universitete, ir pusantro karto išaugs pagal tai, ką dabar gauna dėstytojai, turiu omenyje mokslinio darbo bazinį finansavimą. Taigi tikrai niekas nenukentės ir proporcijos tos pačios išliks, tik viskas išaugs pusantro karto.

PIRMININKAS. Ačiū. Dar prieš paskutinį klausimą aš noriu pranešti, kad po šio projekto pristatymo ir atsakymų į klausimus jau balsuosime dėl likusių įstatymų projektų, kurie jau buvo pateikti.

Paskutinis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas pirmininke, čia, Teisės departamento išvadoje, nurodyta, kad dar reikalingi ir kiti įstatymų pakeitimai, nustatantys įstatymo taikymo taisykles. Tai prie to paties noriu pasakyti, gal reikėtų vis dėlto paprašyti ir Vyriausybės išvados, nes, manau, neužtruksime?

A. ŽUKAUSKAS (LF). Paprašysime, manau, jeigu bus pritarta. Reikia prašyti Vyriausybės išvados, nes tai susiję su keliolikos milijonų papildomu finansavimu. Mes turime sutarti, kad jis būtų iš anksto numatytas, kaip aš minėjau, šitos dalies, kuria numatyta didinti MTP finansavimą apskritai po 50–60 mln. kasmet. Reikia, kad Vyriausybė šiuos dalykus iš anksto susiplanuotų, tai būtina prašysime Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių kalbėti. Taigi, kolegos, viena minute anksčiau, negu paskutinį kartą skelbiau, pradedame balsavimą dėl paskutinių šios dienos darbotvarkės klausimų.

Taigi dabar balsuosime dėl Mokslo ir studijų įstatymo 75³ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1320 pateikimo stadijoje. Balsuojame.

Užsiregistravo 64, balsavo 64: už – 50, prieš nėra, susilaikė 14. Po pateikimo įstatymo projektui pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti balandžio 12 dieną. Ar dėl komitetų ir datos galime pritarti? Ačiū, pritarta.

Kaip nuskambėjo antrojo klausimo metu, yra prašymas dėl Vyriausybės išvados. Galime pritarti siūlymui dėl Vyriausybės išvados? Ačiū, bendru sutarimu pritarta paprašyti Vyriausybės išvados dėl šio projekto.

18.40 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10, 13, 33 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1370 (pateikimo tęsinys)

Taigi grįžtame prie 2-11 klausimo – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo keleto straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1370. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 70, balsavo 70: už – 67, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Kaimo reikalių komitetas. Siūloma svarstyti balandžio 26 dieną. Galime pritarti siūlymui dėl komitetų ir svarstymo datos? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

18.41 val.

Dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 2, 3, 5, 8, 10, 15, 16, 20 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1228 (pateikimo tęsinys)

Kitas klausimas, dėl kurio balsuosime, yra Dokumentų ir archyvų įstatymo keleto straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1228. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 75, balsavo 75: už – 48, prieš – 1, susilaikė 26. Projektui po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Kultūros komitetas. Siūloma svarstyti balandžio 26 dieną. Ar galime pritarti siūlymui dėl komiteto ir svarstymo datos? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

18.42 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 417, 589 ir 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1292(4) (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso trijų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1292(4). Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 74, balsavo 74: už – 67, prieš nėra, susilaikė 7. Po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Svarstyti siūloma birželio 14 dieną. Galime pritarti siūlymui dėl komiteto ir svarstymo datos? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

18.43 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 14, 84 straipsnių pakeitimo ir 18¹, 20 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1290, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1338 (pateikimo tęsinys)

Kitas kompleksinis klausimas yra iš dviejų projektų: Mokslo ir studijų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo ir kai kurių straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1290 ir Švietimo įstatymo 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1338. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 76, balsavo 76: už – 74, prieš nėra, susilaikė 2. Po pateikimo projektams pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 17 dieną. Galime pritarti dėl komitetų ir svarstymo datos? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

18.45 val.

Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 papildymo 16¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1273 (pateikimo tęsinys)

Kitas įstatymo projektas – Neįgaliųjų socialinės integracijos 16¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1273. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 77, balsavo 77: už – 75, prieš nėra, susilaikė 2. Po pateikimo įstatymo projektui pritarta. Siūlomas pagrindiniu komitetu Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 17 dieną. Galime pritarti dėl komitetų ir svarstymo datos? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Per šoninį mikrofoną M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Norėtume paprašyti Vyriausybės išvados dėl šio projekto.

PIRMININKAS. Kolegos, galime pritarti dėl Vyriausybės išvados? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Prašome Vyriausybės išvados dėl šio projekto.

K. Bartoševičius per šoninį mikrofoną.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Ar kartais nereikėtų kaip papildomo mums VVSK paprašyti? (Balsai salėje) Kartais. O šį kartą?

PIRMININKAS. Kokį komitetą?

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). VVSK.

PIRMININKAS. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, nes klausimas yra apie savivaldybės įstaigas, man atrodo.

PIRMININKAS. Ar nėra prieštaraujančių? Galime pritarti, kad papildomas komitetas būtų Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas? Pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

18.47 val.

Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1315 (pateikimo tęsinys)

Paskutinis įstatymo projektas, dėl kurio balsuosime, – Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1315. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 76, balsavo 76: už – 72, prieš nėra, susilaikė 4. Projektui pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Kultūros komitetas. Aš nesuklydau? Pagrindinis – Kultūros komitetas. Siūloma svarstyti birželio 7 dieną. Galime pritarti ir dėl komiteto, ir dėl svarstymo datos? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Kolegos, po visų balsavimų replika per šoninį mikrofoną. E. Zingeris.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Bičiuliai, kadangi aš seniai šiame parlamente, norėčiau pasakyti, paprašyti jūsų. Jūs esate šiauriečiai, tai neužkaitinant aplinkos, ko gero, visgi tokių citatų nereikėtų vartoti. Nenoriu minėti pavardžių. Daug ką matėme ir, ko gero, reikėtų truputėlį turėti savidrausmės. Tik tiek. Aš nesu kunigas, aš niekada nepamokslauju, jūs atsimenate, bet aš manyčiau, kad reikėtų turėti šią tokių nuotolį ir vienam kitą mėgti. Tiek. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū kolegai. (*Plojimai*) Taip pat galėčiau pridurti, kad Antrojo pasaulinio karo metais naciai vykdė ne tik kai kurių tautybių, kaip žydų, romų, tačiau ir LGBT asmenų genocidą.

Kolegos, visi darbotvarkės klausimai apsvarstyti. (*Balsai salėje*) Ar dar norite registruotis? Registruojamės.

Užsiregistravo 68 Seimo nariai.

Kovo 22 dienos vakarinis posėdis baigtas. Gero vakaro visiems. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 148 STENOGRAMA

2022 m. kovo 24 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Labas rytas, gerbiami kolegos! Malonu jus visus matyti. Pradedame rytinį plenarinį posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis. Tai, ko gero, paskatins jus sugrįžti į darbo vietas ir registruotis į plenarinį posėdį.

Užsiregistravo 106 Seimo nariai.

10.00 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. kovo 24 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Matau, kad gerbiamas D. Gaižauskas per šoninį mikrofoną. Prašom.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, kreipiuosi į visą Seimą ir iš pradžių į jus, posėdžio pirmininke. Ir kalbėsiu arba teiksiu prašymą visų opozicinių frakcijų vardu.

Antradienį turbūt visi matėme, kaip Laisvės partijos kolega profesorius A. Žukauskas ne dviprasmiškai ir tiesiogiai visą opoziciją prilygino fašistinei Vokietijai, kai kilo ginčas dėl Partnerystės įstatymo įtraukimo, kad dalis opozicijos palaiko turbūt tradicinės šeimos sampratą. Gerbiamas kolega, cituodamas A. Hitlerio lozungus, opoziciją prilygino fašistinei Vokietijai. Todėl prašome jūsų iškviesti prieš darbotvarkės tvirtinimą gerbiamą kolegą galbūt į tribūną atsiprašyti visos opozicijos. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas A. Žukauskas per centrinį mikrofoną gal jums atsakys.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Iš tikrųjų aš neprilyginau visos opozicijos. Iš tikrųjų... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gal truputį garsiau, jeigu galima, arčiau mikrofono.

A. ŽUKAUSKAS (LF). ...aš iš tikrųjų priminiau tiems, ne tik besantiems opozicijoje, ne tik, ir ne visiems opozicijos nariams, o tiems, kurie bando vienyti tautą homofobijos ir kitų Rusijos propagandos naratyvų ir sąmokslų teorijų pagrindu, priminiau kai kuriuos dalykus. Kadangi lietuviškai daug kas nesuprato, iki tol daug kas šnekėjo, tai teko originalo kalba. Atsiprašau aš tų opozicijos narių, kurie nėra homofobiški ir nebruka šitų homofobinių ir rusų propagandos naratyvų ir sąmokslų teorijų mūsų Seime.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi aš nuoširdžiai tikiu, kad nė vienas čia sėdintis salėje nėra homofobas ar homofobiškas, kaip ir atsiprašyta buvo tikriausiai visų. Jeigu tai netenkins, tada, matyt, yra galimas sprendimas kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją ar panašiai. Gerbiami kolegos, aš tikrai norėčiau tęsti mūsų darbotvarkės tvirtinimą.

Gerbiamas R. Žemaitaitis turbūt dėl darbotvarkės. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Tikrai taip. Ačiū, pirmininke. Šiaip tai dar dėl replikos prieš tai. Ir jus išvadino nacistu lygiai taip pat, nes jūs irgi pasisakėte prieš Partnerystės įstatymą, tad ne tik opozicija, pasirodo, bet ir valdantieji. Būkite pasveikintas, kad A. Žukausko dėka tapote nacistu.

Bet aš dėl darbotvarkės. Gerbiamas pirmininke, kaip suprantu, yra kažkas iš vicepirmininkų atsakingas už darbotvarkę, darbotvarkių sudarymą, bet tikrai yra labai juokinga, ką mes turime pavasario darbų programoje. Vyriausybė nesugeba užregistruoti 80 projektų iš 119, bet Seimo nariai yra užregistravę virš 200 projektų, ir kažkodėl jūs jų neįtraukiate. Šiandien posėdis numatytas

faktiškai iki ketvirtos valandos. Tad ar jūs tiesiog bijote įtraukti kitų kolegų projektus, ar kaip yra? Traukite jūs tuos projektus ir leiskite pateikimą, nes birželio mėnesį, kai premjerė I. Šimonytė parengs 80 projektų, dirbsime dieną ir naktį. Niekas netrukdo...

PIRMININKAS. Remigijau, supratome. Klausimą supratome. Jeigu gerbiamas V. Bakas nesu-
pyks, aš leisiu J. Razmai atsakyti, nes jis yra atsakingas už darbotvarkę. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Pasakysiu, kad visų, kurie kreipėsi su prašymu įtraukti kokį nors pro-
jektą į darbotvarkę, visų prašymai yra patenkinti šimtu procentų. Gerbiamas Remigijau, jeigu dar
kai kurie Seimo nariai nepageidauja pateikti savo projektų, jų ir nėra. Jūs man įvardinkite bent
vieną, kuris kreipėsi ir buvo atsakyta neigiamai, o ne kalbėkite teoriškai.

PIRMININKAS. Gerai. R. Žemaitaitis nori atsakyti. Aš tikiuosi, kad tai jau bus jūsų dialogo
finišas. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Gerbiamas Jurgi, ne pagal prašymus sudaromos darbotvarkės. Pirmi-
ninkaujantis, kuris atsakingas už darbotvarkę, ima ir įtraukia į darbotvarkę klausimus. Tai dabar,
gerbiamieji Seimo nariai, kurie užregistravote virš 200 projektų, J. Razma kviečia į savo kabinetą
kavos, arbatos ir vandens. Išsirikiuojame kaip tarybiniais laikais prie daržovių parduotuvės...

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, ne, gerbiami kolegos...

R. ŽEMAITAITIS (LRF). ...ir prašome, gerbiamas Jurgeli meistreli, ar gali įtraukti į darbo-
tvarkę klausimą. Pabaikite tuos *bajerius*!

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, nebedarykime cirko iš posėdžių salės ir tikrai nekvieski-
me į svetimus kabinetus kavos ar arbatos. Gerbiamas Jurgis atsakys. Tai bus paskutinis pasisaky-
mas judviejų diskusijoje. Daugiau aš nesuteiksiu žodžio. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Pakomentuoju dar šituos kliedesius. Nereikia tikrai eiti į kabinetus, tie-
siog parašyti elektroniniu paštu. Jeigu yra kokių nors argumentų, kodėl būtent tą dieną reikia
įtraukti projektą, yra argumentų dėl skubumo, tai galima parašyti. Tikrai yra viskas daug papras-
čiau, negu čia buvo komentuojama.

PIRMININKAS. Aš nuo savęs taip pat norėčiau pridėti. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų yra ir to-
kia tvarka, kaip sakė gerbiamas Jurgis. Bet mes atkreipsime dėmesį, aš linkiu mums visiems at-
kreipti dėmesį, kad galėtume ir pagal registracijos eilę traukti Seimo narių registruotus projektus,
ypač jeigu darbotvarkė nėra labai ilga. Tai pabandykime tiesiog į tai atsižvelgti.

Gerbiamas V. Bakas. Prašom.

V. BAKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Aš, atliepdamas Jurgio prašymą
rašyti elektroniniu paštu, vis dėlto norėčiau statutine tvarka pasiūlyti įtraukti į darbotvarkę Susi-
rinkimų įstatymo projektą Nr. XIVP-819, kurį registravo keletas Seimo narių. Šiandien yra įtrauk-
tas Susirinkimų įstatymo svarstymas 2-9 klausimu, tai kadangi taip pat yra anksčiau opozicijos
registruotas, aš prašau jį taip pat įtraukti šalia to įstatymo.

PIRMININKAS. Ar siūlymas frakcijos vardu?

V. BAKAS (DFVL). Taip.

PIRMININKAS. Gerai. Susirinkimų įstatymo numeris?

V. BAKAS (DFVL). Nr. XIVP-819.

PIRMININKAS. Gerai, Nr. XIVP-819. Apsispręsime balsuodami, gerai.

Gerbiami kolegos, dar J. Razma per šoninį mikrofoną. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tokiu atveju aš siūlyčiau, kad būtų įrašyti visi Susirinkimų įstatymo
projektai, kurie šiuo momentu yra įregistruoti, ir pasipildys darbotvarkė. Tam siūlymui tada pra-
šau pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Kokį laiką siūlote?

J. RAZMA (TS-LKDF). Laikas kaip to Susirinkimų įstatymo projekto, kuris yra prie Administ-
racinių nusižengimų kodekso. Pabaigus kodeksą, tiesiog pabaigoje, paprasčiau kalbant.

PIRMININKAS. Gerai, pačioje pabaigoje. Matome, ir taip yra pabaigoje. Tada galbūt labai
mes darbotvarkės ir neišdarkysime, ir balsavimo laikai liks nepakitę.

Bendru sutarimu galime pritarti šiam pasiūlymui dėl darbotvarkės? Dėkoju, pritarta. Dau-
giau kaip ir nebuvo pasiūlymų dėl darbotvarkės. Tada gal galėtume bendru sutarimu patvirtinti
darbotvarkę? Dėkoju. Darbotvarkei pritarta.

10.08 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15⁴ straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1421(2) (priėmimas)

Taigi 1-2 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 15⁴ straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1421(2). Priėmimas. Pranešėjas – gerbiamas S. Šedbaras, bet čia nėra jokių pasiūlymų. Tada motyvai. Nematau norinčių kalbėti nei už, nei prieš. Priimsime balsavimo metu. Vienas straipsnis. Galbūt 1 straipsniui galėtume pritarti? A, negalime, čia Statutas, reikės balsuoti. Tai tada balsavimo metu, gerbiami kolegos.

10.09 val.

Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 1, 2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 25, 32, 40, 42, 46, 48, 51, 53, 55, 56, 58, 59, 63, 65, 68, 70, 72⁹, 72¹⁰, 72¹², 72¹³, 72³⁰, 72³¹, 75, 78, 80, 87, 89, 91, 92, 93, 95, 96 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 15¹, 15², 21¹, 22¹, 22², 40¹, 40², 40³, 57¹, 65¹ straipsniais, VIII ir IX skyriais įstatymo projektas Nr. XIVP-1253(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-1253(2). Pranešėjas – V. Kernagis, Kultūros komitetas. Reikėtų jūsų pagalbos tribūnoje, nes įstatymas ilgas, čia labai daug pasiūlymų. Turėsime nemažai darbo. Prašom. Aš jums padėsiu, tiesiog komiteto nuomonę pasakysite pagal išvadą. Pastraipsniui mes svarstysime. Galbūt Sekretoriatas galėtų pateikti gerbiamam Vytautui variantą pastraipsniui? Gerai. Jums suteikiame pastraipsniui.

Tada 1 straipsnis. Dėl 1 straipsnio nebuvo jokių pasiūlymų. Ar galėtume 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 2 straipsnio buvo pasiūlymų, Seimo kanceliarijos Teisės departamento, bet komitetas pritarė, tad manau, kad bendru sutarimu šiuo atveju. Einame toliau. Buvo Valstybinės lietuvių kalbos komisijos, bet taip pat komitetas pritarė. Gal jūs trumpai pakomentuokite, jeigu norite, komiteto nuomonę.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Čia tiesiog dėl retransliavimą papildančios paslaugos sąvokos buvo, jų pasiūlymui mes pritariame.

PIRMININKAS. Dėkoju. Galbūt gali bendru sutarimu Seimas pritarti šiam siūlymui? Dėkoju, pritarta. Toliau 3 straipsnis. Nėra pasiūlymų, gal galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

4 straipsnis. Čia buvo Seimo kanceliarijos Teisės departamento, bet komitetas pritarė, Seimui čia pritarti nereikia, mes tada pagal komiteto redakciją. Galime pritarti 4 straipsniui su šia redakcija? Dėkoju, pritarta.

5 straipsnis. Pasiūlymų nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 6 straipsnis. Taip pat nėra pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 7 straipsnis. Pasiūlymų taip pat nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 8 straipsnis. Pasiūlymų taip pat nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 9 straipsnis. Pasiūlymų nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 10 straipsnis. Kolegos, gal įvardinsiu visus straipsnius ir, jeigu pritariate, bendru sutarimu. 10 straipsnis, 11 straipsnis, 12 straipsnis, 13 straipsnis, 14 straipsnis, 15 straipsnis, 16 straipsnis, 17 straipsnis, 18 straipsnis, 19 straipsnis, 20 straipsnis, 21 straipsnis nebuvo jokių pasiūlymų. Ar galime jiems pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 22 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Gal tiesiog pakomentuokite.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Teisės departamentas sakė, kad gali būti tam tikra teisinė spraga, kai sutartys yra pasirašytos iki įsigaliojant įstatymui, bet Kultūros ministerija (ji rengė šį įstatymo projektą) mus patikino, kad projekto 20 straipsnyje visos aplinkybės yra aprašytos ir jokios teisinės spragos nebus. Todėl mes nepritariame šiam siūlymui.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti 22 straipsniui su komiteto redakcija? Dėkoju, pritarta.

Dėl 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53 iki 54 straipsnių nebuvo jokių pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu išvardintiems straipsniams? Dėkoju, pritarta.

Dėl 55 straipsnio buvo Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė, ir kitas buvo – iš viso trys pasiūlymai, jiems komitetas pritarė. Gal trumpai pakomentuokite.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Dėl 55 straipsnio pasiūlymai yra absoliučiai techniniai, mes jiems pritariame.

PIRMININKAS. Dėkoju. Galime pagal komiteto redakciją 55 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Taigi procedūra pastraipsniui įveikta. Dėkoju komiteto pranešėjui gerbiama V. Kernagiui.

Dabar yra pasisakymų už. Kristijonai Bartoševičiau, prašau kalbėti už. K. Bartoševičiui įjunkite mikrofoną. Prašom.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Tikrai dabar kalbėsiu už. Kolegos, noriu paskatinti visus balsuoti už šį įstatymo projektą. Šiuo įstatymu yra perkeliama dviejų Europos Parlamento ir Europos Tarybos direktyvų nuostatos, taip pat šiame įstatymo projekte buvo sujungtos ir V. Kernagio iniciatyvos, kurios pagaliau rado kelią atsidurti Seimo darbotvarkėje.

Kiekvienas įstatymas, kuris padeda valstybėje apsaugoti autorius, užtikrinti jiems teisingą ir proporcingą atlygį, turi būti priimtas. Nepaisant tam tikrų pasikeitimų, autoriai šioje temoje išlieka svarbiausi ir mūsų pareiga yra juos apsaugoti suteikiant visas geriausias garantijas mūsų valstybėje. Todėl kviečiu visus Seimo narius pritarti šiam įstatymo projektui. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkoju už pasisakymą. Taip pat ir gerbiamas V. Juozapaitis nori išsakyti motyvus už. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Tikrai norėčiau pagarsinti ir padėkoti mūsų visam komitetui *in corpore*, ypač kolegai V. Kernagiui. Jis išties meistriškai suvaldė visą tą svarstymo procesą, buvo vienas iš pranešėjų, išvadų rengėjų. Buvo surengti bent dveji klausymai, visos suinteresuotos ir iki tol suirzusios grupės buvo nuramintos ir prieita prie bendros išvados. Svarbiausia, kad mes iš esmės laiku spėjome priimti, arba jau dabar priimsime šį labai svarbų įstatymo projektą, išvengsime sankcijų, Europos Sąjungos baudų už pradelstą būtent tą procesą, nes tų pozicijų derinimas užtruko Vyriausybėje dėl objektyvių priežasčių. Mes dabar būtent Kultūros komitete padarėme tai per turbūt neįmanomai trumpą laiką, bet tai visiškai neatsispindėjo kokybei. Tikrai įstatymas yra kokybiškas.

Dar kartą ačiū visiems mūsų komiteto nariams, prisidėjusiems prie šio įstatymo svarstymo. Labai kviečiu kiekvieną Seimo narį ir narę prisidėti prie mūsų bendro darbo ir paspausti mygtuką, pažymėtą pliuso ženklu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi nematau kalbančių prieš, tai, matyt, taip ir bus, visi paspaus pliuso ženklą, kai bus tam momentas.

10.16 val.

Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 2, 16, 17, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1293(2) (priėmimas)

Dabar kitas darbotvarkės 1-4.1 klausimas – Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1293(2). Ir lydimasis... Ne, svarstysime po vieną. Pranešėjas – gerbiamas J. Jarutis. Priėmimas. Nėra pasiūlymų, tai nebūtina eiti į tribūną.

Tuomet pastraipsniui pabandykime įveikti projektą. 1 straipsnis. Nebuvo jokių siūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 2 straipsnis. Nebuvo jokių siūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 3 straipsnis. Nebuvo jokių siūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 4 straipsnis. Nebuvo jokių siūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 5 straipsnis. Nebuvo jokių pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Ir 6 straipsnis. Nebuvo jokių pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dabar yra nemažai kalbančių už. Gerbiamas K. Mažeika išsakys argumentus už. Prašom.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, pirmininke. Iš tiesų 103-ius metus skaičiuojanti organizacija turbūt nusipelnė daugiau teisių ir pareigų. Per paskutinius trejus metus nuo pandemijos pradžios tikrai aktyviai buvo įsitraukusi tiek į pandemijos valdymą, tiek į pabėgėlių krizės valdymą. Iš tiesų išryškėjo tų trūkumų. Šiandien projektu, už jį mes tikrai, neabejoju, visi balsuosime už, bus ištaisytos tos spragos. Ši sąjunga galės toliau tęsti ir dar aktyviau prisidėti prie tikrai svarbių užduočių ir funkcijų, vykdomų kartu su kitomis valstybinėmis, sukarintomis institucijomis, pasienio tarnyba ir taip toliau. Iš tiesų džiaugiuosi, kad pavyko parengti tinkamą projektą, ir džiaugiuosi, kad artimiausiu metu šauliai, kurių gretas šiemet papildė dar beveik tiek pat narių, kiek buvo iki šiol, – tai jau beveik 10 tūkst. narių, tikrai galės išplėsti savo funkcijas, arsenalą ir prisidėti prie funkcijų visa ekipuote, visu pajėgumu, ko trūko iki šiol. Tikrai kviečiu visus palaikyti, balsuoti už ir leisti organizacijai toliau vystytis ir tobulėti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvus už išsakys gerbiamas J. Jarutis. Prašom.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Tikrai daug nekartosiu, iš tikrųjų Šaulių sąjunga pastarųjų įvykių kontekste įrodė savo gebėjimą padėti pasienio tarnybai ir policijai vykdyti tam tikras užduotis, tik neturėjo galimybės teisėtai panaudoti specialiųjų priemonių ir ginklų. Dabar turės šią galimybę.

Taip pat noriu pabrėžti, kad ne savarankiškai, bet dirbdami kartu su policijos pareigūnais ar Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnais. Tos baimės, daug kartų išsakytos, manau, yra paneigtos. Siūlau palaikyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvus už išsakys gerbiamas A. Valinskas. Prašom.

A. VALINSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, šiais neramiais laikais šauliai puikiai įrodė, kad turi tiek valios, tiek gebėjimų pagelbėti užtikrinti valstybės saugumą, tačiau svarbu, jog šios savybės būtų papildytos ir teisėmis, leidžiančiomis būti visaverčiais šio proceso dalyviais. Besikeičiančios aplinkybės dažnai reikalauja greitos reakcijos, nepriklausomo veikimo, galimybės reaguoti į grėsmes jas atitinkančiomis priemonėmis. Visi puikiai suprantame, jog svarbu ne tik tai, kad vienokiuose ar kitokiuose veiksmuose dalyvauja tam tikras statistinis skaičius pareigūnų, tačiau ką tie pareigūnai sugeba ir turi aiškią teisę daryti. Šaulys ar bet kuris kitas pareigūnas, kuris turi itin suvaržytas galimybes, vykdydamas savo pareigas kartais kaip tik gali būti kliūtis, reikalaujanti priežiūros ir kontrolės, o ne pagalba, palengvinanti vykdyti užduotis. Šie pakeitimai kaip tik ir yra skirti, kad išvengtume tokių situacijų. Būtent todėl raginu juos palaikyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas E. Gentvilas kalbėtų už, bet aš jo nematau salėje, taip? Tuomet nekalbės. Ir nematau kitaip manančių, tikiuosi, irgi bus pliusai.

10.21 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1294(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.2 klausimas – Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1294(2). Lydimasis. Pranešėjas – gerbiamas J. Jarutis. Nebuvo jokių pasiūlymų, tai, manau, ir neverta eiti į tribūną.

1 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Motyvai už – gerbiamas J. Jarutis. Prašom.

J. JARUTIS (LVŽSF). Turbūt viskas išsakyta, nekartosime. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kitaip manančių nėra. Balsavimo metu apsispręsimė iš esmės.

10.22 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 12, 13 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-785(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-5 klausimas – Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-785(2). Čia buvo pasiūlymų. Vis dėlto kviečiu gerbiama

J. Jarutį, neišvengsite jūs tribūnos. Prašom į tribūną ir eisime per straipsnius, dėl kurių buvo pasiūlymų.

Taigi dėl 1 straipsnio buvo Seimo narių J. Jaručio ir V. Aleknos pasiūlymas, jam komitetas pritarė.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Taip.

PIRMININKAS. Reikia 29 balsų, bet, tarkime, jie yra.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Gal kolega Virgilijus pristatys?

PIRMININKAS. Manau, kad yra, gal tada gerbiamas V. Alekna pristatys pasiūlymą, nes jūs tribūnoje. Tuomet kitas teikėjas. Prašom.

V. ALEKNA (*LSF*). Pasiūlymo esmė, kad A kategorijos ginklui leidimas galiotų dvejus metus. Mūsų pasiūlymas yra ir galvojame, kad dabar visiems pistoletams, medžiokliniams ginklams leidimai išduodami penkeriems metams, o A kategorijos ginklas būtų išduodama tik dvejiems metams. Ko gero, būtų papildoma našta žmonėms, būtent šauliams, kurie norėtų įsigyti A kategorijos ginklus ginti tėvynę.

Aš manau, kad čia vis dėlto būtų geriausias sprendimas, kad pirmą kartą išduodamas leidimas dvejiems metams, o vėliau kas penkerius metus, nes dauguma žmonių, kurie norės įsigyti šį ginklą, jau turės tam tikrus kitus ginklus, galbūt pistoletus, karabinus ir taip toliau. Manau, kad penkeri metai A kategorijos ginklui būtų gerai. Pasiūlymo esmė tokia.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Prieš norėtų kalbėti A. Skardžius. (*Balsai salėje*) Prieš tai komiteto nuomonę reikia išgirsti.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Komiteto nuomonė – pritarti.

PIRMININKAS. Komitetas pritaria, o A. Skardžius mano kitaip. Prašom.

A. SKARDŽIUS (*DPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami pataisų teikėjai, dabar medžiotojų arba leidimą savigynai turinčių asmenų sveikata tikrinama kas penkeri metai. Medicininė pažyma. Tačiau mes kalbame apie automatinius ginklus, A kategorijos ginklus, nevardinasiu visų, kas išvardinta prie A kategorijos ginklų, tikiuosi, kad visų negalės laikyti savo spintoje.

Tačiau žvelgiant į įvykius Jungtinėse Amerikos Valstijose, kur yra laisvai prekiaujama ginklais kai kuriose valstijose, Vokietijoje man asmeniškai teko dalyvauti laidotuvių liūdname procese, kai buvo, atrodo, 17–18 nukautų bendraklasių ir mokytojų. Tokie procesai... netikrinti bent jau psichinės sveikatos asmenų, turinčių automatinius ginklus savo spintoje, būtų nusikaltimas. Dar kartą aš kartoju tiems, kas balsuosite už šią pataisą, – neduok Dieve, atsitiks kokia nors nelaimė, visa atsakomybė, tikrų tikriausia, kris ant jūsų, gerbiamieji kolegos. Tai, kad jūs labai lengvo dalyko, kurį galėtų organizuoti galbūt įvairios savanoriškos krašto apsaugos tarnybos, šauliai ir visa kita, tuos patikrinimus, bent jau psichinę sveikatą... Aš nesakau, kad reikėtų kitus parametrus tikrinti. Tikrai, laikant spintoje A kategorijos ginklus, penkerių metų laikotarpis būtų per ilgas.

Pasisakau prieš ir agituojau visus tą dalyką padaryti. Tai labai nesunku, bet saugumas būtų kur kas didesnis. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už nori pasisakyti gerbiamas K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKAS (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tiesų turbūt visi suprantame projekto esmę ir prasmę. Tik noriu šiek tiek pataisyti kolegą, jis prieš tai bandė lyg ir išgąsdinti visus, kad kažkas bus blogai, ginklai bus laikomi spintose, po lovomis, dar kažkur, kad bet kas juos galės paimti ir su jais žaisti. Iš tiesų taip nėra.

Kalbant apie tai, kas tuos ginklus galės laikyti, turbūt reikia akcentuoti, kad kalbame apie karius, apie profesionalius karius, apie karius savanorius, apie šaulius, kurie yra išėję bazinius karinio mokymo kursus. Laikyti ginklus ir elgtis su jais turbūt už juos geriau moka nežinau, nebent kurie čia Seimo salėje labai garsiai rėkia. Tai turbūt irgi klausimas.

Iš tikrųjų, kolegos, nepasiduokime kažkokiems gąsdinimams. Komitetas svarstė ir diskutavo ir su tarnybomis, ir su policija, ir su kariškiais, ir su medikais, ir su visais. Manau, yra priimtas optimalus sprendimas, diskusijos tikrai buvo ilgos. Nors kartais galėjome girdėti, kad per ilgos diskusijos, tačiau manau, kad per tą laiką tikrai surasti optimalūs sprendimai, sudėti saugikliai ir kokių nors grėsmių, kokių nors baimių šiandien tikrai nėra. Drąsiai galime palaikyti šį siūlymą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi nuomonės išsiskyrė, turbūt mes negalėsime pritarti bendru sutarimu, reikės balsuoti, o balsavimas bus balsavimo metu.

Apsvarstykime kitus straipsnius. Dėl 2 straipsnio yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Tai gal su ta redakcija galėtume 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 4 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Mes iki balsavimo meto paliekame 1 straipsnį su pasiūlymu, dėl kurio reikės apsispręsti, tada bus motyvai dėl viso ir balsavimas dėl viso projekto.

10.28 val.

Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 3 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-824(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-6 klausimas – Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-824(2). Priėmimas. Kadangi pasiūlymų nebuvo, galime eiti pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio nebuvo... P. Gražulis dėl vedimo tvarkos. Prašom.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš labai noriu atkreipti dėmesį.

PIRMININKAS. Gal garsiau.

P. GRAŽULIS (LRF). Labai noriu atkreipti dėmesį svarbiu klausimu. Kaip jūs žinote, šiandien renkasi tiek G7 valstybių lyderiai, tiek Europos Sąjungos lyderiai, renkasi NATO lyderiai ir V. Zelenskis prašo, kad tauta paremtų juos, nes jie turi informacijos, kad kai kurios šalys flirtuoja su Rusija ir Ukraina gali būti išduota. Todėl, man atrodo, mums reikėtų atsiliepti į šitą kvietimą. Gal Seimo vadovybė paragintų žiniasklaidos priemones, sutartų, kelintą valandą, gal išeitų ir mūsų žmonės į kokią nors aikštę, susirinktų ir atsilieptų į V. Zelenskio raginimą. Tai yra labai svarbu. Kadangi P. Saudargas tikrai labai remia Ukrainą, aš manau, galėtų jie padaryti kokį nors pareiškimą, kreiptis į žiniasklaidą, kad paviestų, kad žmonės išeitų į gatves. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju už jūsų pasiūlymą. Manau, tikrai jį apsvarstysime.

Dabar grįžtame. Procedūra pastraipsniui. 1 straipsnis. Nepamenu, ar pritarėme bendru sutarimu. Galime pritarti? Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 3 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dabar būtų motyvai. Motyvai būtų, bet mes turėjome gerbiamo V. Pranckiečio prašymą motyvus išsakyti prieš balsavimą. Kadangi projektas svarbus, gal galime taip sutarti, kad būtent dėl šio projekto motyvai prieš balsavimą? Gerai. Tada motyvai ir balsavimas balsavimo metu, jeigu niekas neprieštarauja šiuo atveju.

10.30 val.

Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1024(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-7 klausimas – Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1024(2). Priėmimas. Ar buvo čia pasiūlymų? Nematau pasiūlymų, tai turbūt galime paprastuoju būdu.

Dėl 1 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Ir dėl 2 straipsnio tik dėl įsigaliojimo datos. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Lieka balsavimas.

Ne, motyvai. Motyvai už – gerbiamas A. Vinkus. Prašom, gerbiamas Antanai, jums mikrofonas įjungtas. Prašom.

A. VINKUS (LVŽSF). Taip, gerbiamas pirmininke. Šiandien siūloma priimti Darbo kodekso pakeitimą. Inicijuojantys autoriai aiškinamajame rašte išdėsto labai aiškias aplinkybes, kad įsiga-

liojus ankstesniam reglamentavimui prasidėjo kai kurių darbdavių piktnaudžiavimo atvejai, juos jie apibūdino labai konkrečiai ir argumentuotai.

Visai suprantama, kad praktinis teisinių santykių taikymas dažnai parodo silpnąją teisinio reglamentavimo pusę. Kad būtų išvengta minimo darbdavių piktnaudžiavimo, manau, teisinga, kad siūlomu keitimu patikslinama, koku pagrindu gali būti skelbiama prastova, kokias ji turi atitikti sąlygas, koks darbo užmokestis turi būti mokamas darbuotojui, kuriam buvo paskelbta prastova, ir kiti klausimai. Man atrodo, kad tie įstatymų pakeitimai, kurie daromi atsižvelgus į praktikoje atsiradusias reglamentavimo spragas, būtent yra gerai pagrįsti ir tikslingi. Kviesiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Lieka balsavimas.

10.32 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimo Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-894(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8.1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-894(3).

Čia mums reikės pranešėjo. Taigi gerbiama S. Lengvinienė, Seimo Švietimo ir mokslo komiteto atstovė. Prašom į tribūną. Eisime pastraipsniui. Viskam pritarta, sakote, bus gerai.

1 straipsnis. Keliaujame prie pasiūlymų. Dėl baigiamųjų nuostatų yra nemažai pasiūlymų. Tai Seimo Teisės departamento. Čia pritaria. Kitam pasiūlymui pritaria. Trečiam pasiūlymui pritaria. Ketvirtam pritaria. Penktam pritaria. Šeštam pritaria. Septintam pritaria. Tai čia jau mes... Nieko Seimas nesprendžia, jeigu komitetas pritaria Teisės departamento pasiūlymams, tai taip ir lieka tokia redakcija. Tiesiog informuojame.

Dabar yra Seimo narių I. Kačinskaitės-Urbonienės ir A. Žukausko pasiūlymas, jam komitetas pritarė, bet vis tiek reikia apsispręsti. Prašau tada galbūt... Nėra I. Kačinskaitės, tai gerbiamas A. Žukauskas. Prašom. Įjungiu jums mikrofoną. Pristatykite pasiūlymą.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Ačiū, pirmininke. Šiuo pasiūlymu siūloma leisti akademinės etikos kontrolieriui dirbti tarptautiniuose projektuose ir tiesiog, kad nebūtų toliau jokių įtarinėjimų, ta nuostata iš įstatymo tiesiogiai perkelta į nuostatus pažodžiui, taip, kaip surašyta Mokslo ir studijų įstatyme.

PIRMININKAS. Dėkoju. Manykime, kad 29 yra.

S. LENGVINIENĖ (LF). Ir komitete...

PIRMININKAS. Komitetas?

S. LENGVINIENĖ (LF). Pritaria šiam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Galbūt galėtume bendru sutarimu tada pritarti? Nėra norinčių išsakyti motyvų. Dėkoju. Pritarta pasiūlymui.

Kitas pasiūlymas yra Teisės departamento. Komitetas pritarė. Kitas taip pat Teisės departamento. Pritarė. Dar vienas Teisės departamento. Pritarė. Teisės departamento dar vienas. Pritarė. Dar vienas Teisės departamento. Pritarė. Dar vienas Teisės departamento pasiūlymas. Taip pat pritarė. Ir dar vienas Teisės departamento. Pritarė. Ir dar vienam Teisės departamento pritarta, ir dar vienam pritarta, ir dar vienam taip pat pritarta. Taigi visiems Teisės departamento siūlymams pritarta. Vadinas, bus pagal komiteto redakciją.

Dabar yra paskutinis siūlymas dėl 2 straipsnio – nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja 2022 m. gegužės 1 d. Matote, kokia kolizija, jis yra kaip pasiūlymas, bet jis taptų įstatymo 2 straipsniu. Tai ar galime pritarti ir pasiūlymui, ir kad tai tampa 2 straipsniu, tada 2 straipsniui bendru sutarimu, kuris yra toks mažiukas ir susijęs. Dėkoju. Ar visam 1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Taigi pastraipsniui procedūra įveikta, dėkoju pranešėjai. 2 straipsniui, kad nutarimas yra iš dviejų straipsnių, tokiai formuluotei galime pritarti? Supratome, pritariame taip, kaip siūlo Teisės departamentas. Gerai. Dabar motyvai dėl viso. Ar yra motyvų? Ne, nėra motyvų. Tai apsispręsimė tada balsavimo metu dėl viso.

10.36 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1271(2) (priėmimas)

Yra 1-8.2 klausimas, lydimasis projektas – Mokslo ir studijų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1271(2). Čia nebuvo jokių pasiūlymų, jis iš dviejų straipsnių.

Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Ar galime pritarti 2 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dabar motyvai, jeigu jų būtų, bet jų greičiausiai nėra. Taip, nėra. Tada apsispręsimė balsavimo metu.

10.37 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos narių“ projektas Nr. XIVP-1381(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos narių“ projektas Nr. XIVP-1381(2). Čia ir svarstymas, ir priėmimas Seimo nutarimo. Gerbiamas A. Žukauskas eina į tribūną.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiamieji Seimo nariai, Švietimo ir mokslo komitetas svarstė Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos narių“ projektą, buvo pateikti Teisės departamento siūlymai, jiems buvo pritarta ir galutinai komitetas nusprendė pritarti komiteto patobulintam nutarimo projektui ir komiteto išvadoms bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galima po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Tada priėmimo stadija. Projektas, matau, iš trijų straipsnių. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Ar galime pritarti bendru sutarimu 2 straipsniui? Dėkoju, pritarta. Ir 3 straipsniui ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Taigi priėmimas. Yra motyvų. R. Šarknickas pasisakys už. Prašau. (*Balsas salėje*) Gerbiami kolegos, kiekvienas turi teisę kalbėti. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš taip pat kviečiu palaikyti šitą kandidatą, juolab kad tas kandidatas yra už tikras lietuviškas raides, ne už svetimybes, tai lietuvių kalba tikrai gali būti saugi. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už taip pat nori kalbėti gerbiamas S. Tumėnas, bet jo nėra, jeigu aš gerai matau, salėje. Tada apsispręsimė balsuodami.

10.38 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-517(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-517(2). Svarstymas. E. Sabutį prašau į tribūną. Pranešėjas.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas sausio 19 dieną apsvaistė šį įstatymo projektą, pritarė Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Vyriausybės pateiktoms pataisoms ir pasiūlymams ir bendru sutarimu pritarė įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiama E. Sabučiiui. Nėra jokių pasiūlymų ir diskusijoje kalbėti Seimo nariai taip pat nėra užsirašę. Yra motyvų už. Gerbiamas E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Atrodytų, toks techninis pakeitimas, bet, mano manymu, jis labai svarbus, nes įgalina savivaldybes pačias apsispręsti ir ne ekstremaliosios, ne nepaprastosios situacijos

metu rengti komitetų, komisijų posėdžius lakstesniu būdu. Mano manymu, tai ir yra tikrasis savivaldos globojimas, kai nėra uždėti kažkokie stiprūs rėmai, o sudaromos galimybės ir savivalda apsisprendžia. Tikrai gal ne visos savivaldybės pereis prie tokio darbo pobūdžio, bet galimybes mes turime duoti. Tikrai ne ideologizuodamas, o pasidžiaugdamas, kad laisviname savivaldai varžtus, pritariu šitam projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Apsispręsimė balsuodami. Nors galbūt galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Nebuvo kitaip manančių visiškai. Galime pritarti projektui po svarstymo? Dėkoju, pritarta, kadangi visiškai nėra jokių oponuojančių. Tai šitą būsime apsvarstę.

10.40 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 4, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 24, 26, 27, 29, 32, 32¹, 33, 35¹, 53 straipsnių, devintojo skirsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3380 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-759(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-11 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-759(2). Vėlgi gerbiamas E. Sabutis – į tribūną. Prašau.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Darkart, gerbiami kolegos, sausio 19 dieną Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas apsvarstė minėtą įstatymo projektą. Buvo pateiktos ir Savivaldybių asociacijos, ir Vyriausybės, ir Teisės departamento nuomonės. Į viską buvo atsižvelgta ir pritarta. Komiteto išvada – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jokių pasiūlymų čia nebuvo ir nėra dalyvaujančių diskusijoje. Ir motyvų net niekas nenori išsakyti. Gerbiami kolegos, gal galime šį lydimąjį bendru sutarimu? Nors, atsiprašau, ne lydimasis, bet... Dėkoju, pritarta po svarstymo.

10.41 val.

Kelių įstatymo Nr. I-891 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-727(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-12 klausimas – Kelių įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-727(2). Čia bus priėmimas, tačiau nėra jokių pasiūlymų. 1 straipsnis. Nėra pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 2 straipsnis. Nėra pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Tada motyvai dėl viso. Gerbiamas A. Petrošius. (*Balsas salėje: „Nėra.“*) Nėra jo. Tada gerbiamas E. Pupinis, mačiau. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, tai iš tikrųjų geras įstatymo projektas, susijęs su kelių tiesimu. Iš tikrųjų atsiranda tam tikrų galimybių greičiau vykdyti projektus. Tikrai pritariu, nes prieš nėra. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas A. Kupčinskas taip pat norėtų už kalbėti, bet, matyt, ne taip stipriai. Gerai. Tada lieka... Yra jis? Oi, atsiprašau. (*Juokas salėje*) Dairausi, o jūs savo vietoje sėdite, o aš dairausi, nes lyg ir vaikščiojote. Labai atsiprašau. Prašau.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Tikrai esu savo vietoje. Gerbiami kolegos, aš tikrai priminsiu, iš kur gimė šis įstatymo projektas. Turbūt atsimenate 2019–2020 metų situaciją, kai autostrados 55 kilometre atsirado vadinamasis Strošiūnų tuneliukas, arba vienos krypties *broma*. Įdomiausia tai, kad to projekto kaina išaugo nuo 2,5 mln. iki 5,5 mln. eurų ir darbai buvo papildomai priperkami.

Matome, kad tai iš tikrųjų nebuvo skaidru. Šiuo atveju, aš manau, tikrai padėtų kaštų ir naudos analizė. Kelių direkcija sako, kad tokias atlieka, tačiau jos nėra viešinamos, o gyventojai jau seniai sakė, kad tas projektas yra tikrai išaugęs ir apaugęs visokiomis legendomis, neaiškus ir jo pagrįstumas. Aš manau, tas kaštų ir naudos analizės skelbimas ir galimybė gyventojams susipažinti su to projekto priimtumu ir svarba tikrai atvertų kelią visapusiškesnėms diskusijoms ir bendravimui su visuomene. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsavimas vyks balsavimo metu.

10.43 val.

Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 1, 2, 12, 17, 20, 22, 28, 29 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-1164(2)ES (priėmimas)

Toliau 1-13 klausimas – Šilumos ūkio įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1164(4). Čia yra pasiūlymų. Aš kviesčiau gerbiamą A. Kupčinską, komiteto pranešėją, į tribūną ir eisime pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 2 straipsnis. Nebuvo pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 3 straipsnis. Nebuvo pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 4 straipsnis. Nebuvo pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 5, 6, 7 straipsniai. Nebuvo pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 8 straipsnio buvo pasiūlymų. Tai gerbiamo Seimo nario S. Gentvilo pasiūlymas, siūlo papildyti nauju straipsniu. Pristatykite, jeigu galima, komiteto...

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega S. Gentvilas siūlo, kad šilumos tiekėjai, realizuojantys ne mažiau kaip 100 gigavatvalandžių šilumos per metus, turi užtikrinti, kad bendrame kuro balanse ne mažiau kaip 30 % sudarytų biokuras, kurio gamyboje kaip žaliava būtų naudojamos miško kirtimo liekanos, paprasčiau sakant, tos prasčiausios kokybės miško liekanos. Ypač dabar ribojant importą iš Baltarusijos, tikrai pritariame, ir Ekonomikos komitetas bendru sutarimu pritarė šiam pasiūlymui. Tuo labiau kad aplinkos ministras įsipareigojo, kad urėdijoms bus duotas uždavinys ir tikslas surinkti visą medieną. Iš dalies tai spęstų ir miškų švaros klausimus, ir tuo labiau nebūtų naudojama biokurai ir šilumai gaminti vien tik tai ta prabangioji mediena. Tokiam pasiūlymui mes komitete pritarėme.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nematau gerbiamo ministro salėje, bet gerbiamas E. Gentvilas per centrinį mikrofoną. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Kaip frakcijos seniūnas noriu ginti frakcijos interesus. Atkreipiu dėmesį, kad jūs pažeidėte procedūrą. Yra ne tik S. Gentvilas pasiūlymo autorius, bet ir R. Vaitkus. Jis turėjo pristatyti šitą, o dabar ponas A. Kupčinskas ir pristatė, ir palaikė, ir viską.

PIRMININKAS. Man parašyta tik S. Gentvilas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Nežinau, kaip, ar Sekretoriatas prasčiau užprotokolavo, bet aš irgi turiu tikrai šitą, nemačiau kolegos Simono, bet pritariu, kad ir R. Vaitkus yra šios idėjos ir superinio pasiūlymo autorius.

PIRMININKAS. Net komiteto išvadoje yra viena pavardė. Tai čia galbūt yra koks nors neatitikimas dokumentuose, bet toje informacijoje, kurią aš turiu, tiek išvadoje, tiek pastraipsniui, na, yra viena pavardė. Ar jūs norėtumėte ją...

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Dar kartą patvirtiname, kad...

PIRMININKAS. Gerbiamasis R. Vaitkus norėtų pristatyti? Prašom, įjunkime mikrofoną gerbiamam R. Vaitkui, pristatys pasiūlymą. Tikrai galime sudaryti tokią galimybę. Prašom.

R. VAITKUS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Man atrodo, kad gerbiamas kolega Andrius tikrai puikiai pristatė. Galiu tik papildyti, kad tokių tiekėjų yra apie 12, o šiaip virš 100 gigavatvalandžių kas vartoja, būtent biokuro 30 % naudoti šildymo procese būtų tikrai logiškas sprendimas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Autorius pristatė. Komiteto pranešėjas pasakė jau ir komiteto nuomonę, ir pasiūlymą pristatė. Taigi dvigubai. 29 Seimo nariai, tikiuosi, yra. (*Balsai salėje*) Salėje tiek... Bet pritariančių turbūt yra, jeigu komitetas bendru sutarimu, tai ten jau komitete turbūt arti to skaičiaus yra žmonių. Nematau nieko norinčių dėl motyvų kalbėti. Ar yra prieštaraujančių? Gal tada bendru sutarimu tam pasiūlymui? (*Balsai salėje*) Tinka? Gerai, pritarta bendru sutarimu.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKAS. Tada, jūs matote, jis tampa 9 straipsniu.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Kitas taip pat yra Seimo nario S. Gentvilo. Nežinau, dabar jau bijau ir pasakyti, gal ir dar kas nors jį yra pasirašęs. Irgi R. Vaitkus ir kitą pasiūlymą pasirašė? Ne?

R. VAITKUS (LSF). Ne.

PIRMININKAS. Gerai, ne. Yra siūloma papildyti nauju straipsniu. Nežinau, komiteto pranešėjas tada tegul paaiškina mums situaciją, pristato straipsnį, pristato komiteto nuomonę, nes gerbiamo ministro nėra.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Atsiprašau, jeigu dėl ankstesnio straipsnio užlindau prieš kolegą gerbiamą Romualdą. Esmė, kad, aišku, irgi būtų prekiaujama per „Baltpoolo“ biržą, vėlgi tai susiję su tomis, kaip sakyti, prasčiausios kokybės miško liekanomis, kad jos būtų naudojamos biokuroi, išigyjamos per biržą ir kad tai sudarytų ne mažiau kaip 30 % deginamo biokuro. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pasiūlymas buvo pristatytas, tikime, kad 29 yra. Komitetas savo nuomonę išsakė. Niekas nenori išsakyti pasiūlymų, atsiprašau, motyvų. Gal galime bendru sutarimu pritarti? Dėkoju, pritarta. Taip išeina, kad čia 10 straipsnis atsiranda.

Kitas pasiūlymas yra dėl to, kad keičiama straipsnių numeracija. Čia turbūt jau privalome pritarti šiam pasiūlymui, čia net nėra ką svarstyti. Kadangi aniems pasiūlymams pritarėme, tuomet jis tampa 11 straipsniu.

Ir dar yra kitas pasiūlymas. (*Balsai salėje*) Tada jau dėl 10 straipsnio. (*Balsai salėje*) 10 straipsnis keičiamas į 12 straipsnį. Pas mus 10 straipsnis, bet dabar jau jis tampa 12 straipsniu, nes du įterpėme. Prašom. (*Balsai salėje*) Ar galime pritarti šiam straipsniui bendru sutarimu? Čia nėra pasiūlymų.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Formalumas.

PIRMININKAS. Formalumas. Dėkoju. Pastraipsniui projektą įveikėme. Motyvai dėl viso. Dėkojame komiteto pranešėjui, galite užimti savo vietą. Dabar vėl jūs norėtumėte kalbėti už, bet jau nebenorite. Tuomet gerbiama L. Girskienė kalbės prieš, prašom.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Įstatymo pasiūlymuose yra parašyta: „Šilumos vartotojai daugiabučiuose namuose privalo apmokėti proporcingai daugiabučio namo šilumos punkto priežiūrą.“ Aš noriu priminti, kad šilumos punktas yra šildymo sistemos dalis. Man labai keista, kodėl iki šiol nėra įgyvendintas šilumos ūkio įstatymas, kuriame yra aiškiai parašyta, kad šilumos punkto savininkai turi būti butų savininkai, daugiabučio namo butų savininkai. Vienintelis Vilnius, mano žiniomis, dar nėra išsprendęs šio klausimo. Atrodo, visiškai nelogiška, kad gyventojai, kurie nėra bendrojo naudojimo objekto savininkai, mokėtų išlaidas, kurios priklausytų šilumos tiekėjui, nes jis yra šito bendrojo naudojimo objekto valdytojas. Todėl aš kategoriškai nepritariu, kad gyventojai būtų apkrauti papildomu mokesčiu, nes tai yra būtent šilumos tiekėjo, kuris yra šitos įrangos savininkas, pareiga.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kaip suprantu, apsispręsimė balsuodami. Bet kokių atveju tai yra priėmimas. Balsavimo metu.

Dabar 1-14 klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-257(3). Čia yra likęs tik balsavimas, tai ir keliausime su šiuo projektu į balsavimo laiką.

10.52 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-995 (pateikimas)

Tuomet imkime galbūt... Sutaupėme šiek tiek laiko. Kokį siūlote? Darbotvarkės 2-8 klausimas. Gerbiamas P. Gražulis, mačiau, tikrai yra salėje. Ar jūs galėtumėte pristatyti? (*Balsai salėje*) Pavyzdžiui, projektą „Dėl užsieniečių teisinės padėties“. Čia yra jūsų pateikimas. Mes sutaupėme šiek tiek laiko. Projektas Nr. XIVP-995. Jūsų projektas „Dėl užsieniečių teisinės padėties“. Pateikimas. Pagal Statuto 137 straipsnį čia yra įrašytas. Prašom.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiami Seimo nariai, kadangi čia pas mus, į Lietuvą, baisiai veržiasi ekonominiai migrantai iš kitų šalių, jie faktiškai laikomi Lietuvoje be darbo, juos reikia išlaikyti, apgyvendinti, maitinti, tai yra labai brangu mūsų šaliai, todėl mano pagrindinė mintis, kad jie turėtų būti įdarbinti privaloma tvarka, jie turi užsidirbti, ne tik būti išlaikomi. Tokia pozicija, kad jie

yra išlaikomi, piktina mūsų visuomenę. Sako, mes dirbame, gauname mažus atlyginimus ir ne- gauname jokių didelių socialinių išmokų. Todėl aš manau, kad būtina juos įdarbinti. Jeigu jie dirbs ir matys, kad čia irgi taip pat duona uždirbama prakaitu, veltui negalima gyventi, manau, dalis griš atgal arba kiti tikrai integruosis. Todėl prašau pritarti po pateikimo mano siūlymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Bet jūsų vis tiek nori paklausti trys Seimo nariai, nepabėkite. Jūsų klausia gerbiamas A. Sysas. Bet jo nėra. Klausia gerbiamas E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Petrai, ar jums teko girdėti tokią Konstitucijos nuostatą, kad priverstinis darbas yra draudžiamas? Tai, ką jūs siūlote, yra priverstinis darbas.

P. GRAŽULIS (LRF). Čia aš siūlau ne Lietuvos piliečiams, užsieniečiams. (*Juokas salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų geras klausimas paklaustas, aš panašų norėjau užduoti. Bet kitas klausimas. Iš kur jūs girdėjote, kad jie nenori dirbti? Dauguma nori dirbti, tik galbūt šiek tiek trūksta darbo vietų, kol prisitaiko, nes yra įvairių profesijų, bet žmonės tiesiog veržiasi į darbą. Ačiū.

P. GRAŽULIS (LRF). Aš nežinau, jūs, matyt, tikrai labai nutolęs nuo problemų. Kaip jūs žino- te, šiandien Lietuvoje darbo jėgos tikrai labai trūksta, visos darbo įstaigos ir darbdaviai ieško. Jei- gu norite, jūs paskaitykite įvairiausių skelbimus, šiandien faktiškai siūlančių darbą proporcija yra dešimt kartų didesnė nei ieškančių darbo. Vienu žodžiu, esate truputėlį jau atitolęs nuo realybės.

PIRMININKAS. Dėkoju kolegai. Motyvai dėl pateikto projekto. Nematau, nėra dėl motyvų. (*Balsai salėje*) Ar yra? Yra, man tiesiog dar nerodo, vėluoja ekranai. Tuoj įjungsime, neskubėkite, truputį užstrigo. Jūs, gerbiamas Eugenijau Gentvilai, užsiregistravote kalbėti? (*Balsas salėje: „Taip.“*) Bet pirmas E. Pupinis užsiregistravo kalbėti prieš. Prašom. Gerbiamas Edmundai, jūs.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų tai žeminantis įstatymas ir tikrai ne- reikėtų jo priimti, nes tie žmonės, kurie atvažiuoja, nori dirbti. Tik, savaime suprantama, turbūt nelengva įdarbinti žmones ne pagal profesiją. Nemanau, kad paprastai galima sukurti darbo vie- tas taip, kaip atrodo gerbiamam Petrai. Galbūt koldūnų gamyklėlėje krauti krovinius – taip, bet iš tikrųjų dauguma atvažiavusių mokytojų ieško, darbinasi mokyklose mokytojais, kai kurie pagal profesijas dirba gamyklose. Kai kurie atvažiuoja iš anksto net žinodami savo darbo vietas. Proce- sas veikia ir nereikia tokių žeminančių įstatymų, kad prievarta įdarbintų – tuo užsiima įdarbini- mo tarnybos. Savaime suprantama, žmonės, kurie atvažiuoja, nori darbo. Tikrai jie dirbs, tik gal- būt reikės perkvalifikuoti arba atitinkamai įsteigti darbo vietas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuosime tam numatytu laiku.

10.56 val.

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 15, 19, 19¹, 19², 19³, 36, 37, 47, 55, 56, 81, 89 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 20¹, 58¹, 128² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-1403, Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 6, 19, 19¹, 19², 55 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 19³ straipsniu įstatymo Nr. XIII-704 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1404, Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 247¹ straipsniu ir Kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1405 (*pateikimas*)

Matau, dabar yra gerbiamas pranešėjas S. Gentvilas. Jo projektas – 2-1.1 klausimas – Aplin- kos apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1403. Prašau į tribūną. Pateikimas. Ir lydimieji 2-1.2 ir 2-1.3 klausimai, jeigu galima, visą paketą – Aplinkos ap- saugos įstatymo ir Administracinių nusižengimų kodekso?

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, Vy- riausybės vardu teikiame trijų įstatymų paketą: Aplinkos apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimą, Aplinkos apsaugos įstatymo kitą pakeitimą bei Administracinių nusižengimų kodek- so pakeitimą. Iš esmės projektų tikslai yra ištaisyti Orhuso konvencijos Biuro ir teismo pritaikytas sankcijas Lietuvai, pagal kurias mes buvome įpareigoti patikslinti įvairių strateginių objektų svar- stymo alternatyvas, kad jos būtų pristatytos ir svarstomos strateginio poveikio aplinkai vertinimo proceso metu arba poveikio aplinkai vertinimo metu. Buvo tokia precedentinė byla, pagal kurią

Lietuva buvo suklupusi, tai mes taisomės, koreguojame įstatymą, kad būtų numatyta visavertė vietos gyventojų teisė dalyvauti priimant sprendimus.

Taip pat truputį keičiamas taršos leidimų ir taršos integruotų prevencijos kontrolės leidimų reglamentavimas, numatoma daugiau teisių Aplinkos apsaugos agentūrai įpareigoti įmones ir taršos leidimų turėtojus koreguoti leidimus arba nepakoregavus naikinti leidimus. Tai leistų nepavyzdžiams ir įstatymų ir tvarkų nesilaikančioms įmonėms pašalinti taršos leidimus ir TIPK leidimus.

Kartu nustatomi griežtesni reikalavimai organinius tirpiklius naudojančių įrenginių turėtojams, kad jie veiklą vykdytų pagal PAV metu numatytas sąlygas. Taip pat perkeliama keletas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvų nuostatų dėl įvairių pavojingų dažų, lakų, transporto priemonių apdailos produktų tiekimo rinkai, naudojimo ir apskaitos Lietuvoje.

Paskutinis įstatymų projektas dėl Administracinių nusižengimų kodekso numato didesnes baudas už neteisingą alyvų atliekų arba kitų pavojingų atliekų tvarkymą. Taip pat numato galimybes Maisto ir veterinarijos tarnybai griežčiau kontroliuoti ir taikyti didesnes baudas biologinių atliekų tvarkytojams, kurie nesilaiko tvarkymo reikalavimų.

Įstatymai yra pateikti Vyriausybės vardu. Derinant gautos pastabos iš suinteresuotos visuomenės aiškiai apsvaistytos. Norėtume pateikti įstatymus Seimui svarstyti ir atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti nemažai Seimo narių. Pirmoji – L. Girskienė. Prašom.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Labai džiaugiuosi siūlomais pakeitimais, palaikau juos. Tačiau noriu užduoti tokį klausimą, gal nevysiškai susijusį su įstatymo projektu, ar yra rengiamasi peržiūrėti tvarką ir internetinę svetainę Aplinkos apsaugos agentūros, kurioje ieškant informacijos apie poveikio aplinkai vertinimą, apie taršos leidimus vis dar galima nusilaužti galvą? Iš tikrųjų labai didelė problema. Jeigu gerai pamenate, buvo išsakytos ir Valstybės kontrolės pastabos, kai atliko auditą. Kokie veiksmai yra planuojami šia kryptimi?

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju visų pirma už įstatymų paketo palaikymą, priimu pastabą. Agentūros puslapyje poveikio aplinkai vertinimo atrankų, vertinimo išvadų informaciją tikrai sunku rasti ir specialistams, ir visuomenei, duomenų bazę tikrai turėtume patikslinti. Teisinga pastaba. Yra numatyti pinigai tiek poveikio aplinkai vertinimo informacinei sistemai sukurti, tiek interneto puslapiui atnaujinti.

Žiūrint į patį procesą viduje, labai svarbu ir patį poveikio aplinkai vertinimą padaryti kiek įmanoma objektyvesnį, su kontroliniais klausimais, kad nebūtų taip, kad dėl tos pačios veiklos – atliekų tvarkymo, vieni pateikia 10 puslapių, kiti 400 puslapių iš esmės atsakydami į tuos pačius klausimus. Čia glūdi kokybė. Priimu pastabą, dar tikrai yra kur pasitempti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti gerbiamas A. Skardžius, bet... Ai, bėgate į savo vietą. Klauskite, kai pribėgsite. Įjunkime mikrofoną. Kortelės nėra? Na, matote. Prašau.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis ministre, vakar svarstant klausimą Energetikos ir darnios plėtros komisijoje dėl vėjo energetikos projekto, paties didžiausio nepriklausomybės projekto, kaip nepriklausomos mūsų generacijos plėtros, iš energetikos viceministrės gavau didžiulę pastabą, kad apie jokią taršą nevalia kalbėti, ir vos neap kaltino tėvynės išdavimu, kad aš paklausiau, ar tai bus matyti, ar nebus vizualinės taršos.

Tai dabar aš tą peradresuoju jums, gerbiamas ministre. Kodėl R. Baškytė 15 metų trukdo vėjo energetikos plėtrai ir iki šiol dirba Saugomų teritorijų tarnybos direktoriaus pavaduotoja, ji tikrai šiandien atsiklaupusi turėtų atgailauti, kad Lietuva neturi savos vėjo elektrinių generacijos.

S. GENTVILAS (LSF). Man atrodo, gerbiamas V. Bukauskas, daugelis žemaičių, vakar buvo ir daugelis aukštaičių savivaldybių atstovų ministerijoje kartu su A. Matulu, su gerbiama L. Nagiene, kelia problematiką dėl vėjo energetikos išdėstymo. Mes turime suprasti, kad Lietuvoje užtenka skirti vos 1 % vėjo energetikai, kad pasigamintume visą Lietuvos energetinį poreikį. Vokietijos atveju, kuri yra kur kas tankiau apgyvendinta, reikia 2 % šalies teritorijos. Man atrodo, kad Lietuvoje mes tikrai galime surasti tą 1 %. Tai bus naudinga ir patiems ūkininkams, žemės savininkams, bus naudinga savivaldai. Tikrai mes tą procentą teritorijos surasime ir dedikuosime.

Namų darbai yra padaryti, ką tik yra patvirtintas vaizdingų kraštovaizdžių žemėlapis, vaizdingų regyklų žemėlapis. Pagal jį horizonto kampas turi atitikti ir tada nebelieka debatų – gražu ar negražu, iš kokio kampo, nes tai yra aiškiai reglamentuota aplinkos ministro įsakymu. Tas pats poveikio aplinkai vertinimas turės vykti pagal tą žemėlapi. Tai panaikina dešimtmečius vykusią aikštingą diskusiją, kur turi stovėti. Vyksta daug teismų, vis dar vyksta dėl Varnių, Tytuvėnų, Kelmės ir tai tikrai žaloja ir mūsų bendruomenes, ir savivaldą. Mes objektyvų kriterijų ir tvarką patvirtinome, man atrodo, dabar kur kas objektyviau vertinsime kraštovaizdžio apsaugą ir nebeliks tokių kaltinimų kaip prieš tai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiama L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, turėsiu tris klausimus. Pirmas, ką reiškia „laikytini mažareikšmiai“ ir kaip jūs pakomentuosite, kaip bus nustatyti mažareikšmiai pažeidimai? Antras klausimas. Per 12 mėnesių tris kartus. Jeigu aš vieną kartą susitvarkiau, tai nuo kurio atvejo jūs pradėsite skaičiuoti tuos tris kartus, ar susitvarkiusi vėl iš naujo galėsiu tris kartus daryti pažeidimus?

Dar vienas klausimas. Iš tikrųjų praktiškai man teko susidurti ne vieną kartą. 58 straipsnį papildote dėl lakiųjų, kurie neturi sertifikatų ir taip toliau, yra nesertifikuoti lakai, dažai ir visa kita, užtraukia baudą nuo 300 iki 600 eurų. Ar jums neatrodo, kad tai yra per maža bauda, nes kartais, buvo tokių atvejų, asmenys tapo visiškai neįgalūs dėl to, kad buvo apnuodyti lakiosiomis medžiagomis? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkoju. Aš tik vieną pastabą dėl vedimo tvarkos. Paprastai mes užduodame po vieną klausimą, bet jeigu jūs spėsime laiku, galite atsakyti į visus tris, tik reikėtų šiek tiek greičiau. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Prasmingi klausimai, labai techniniai, bet tiek dėl baudų dydžių, tiek dėl mažareikšmiškumo reikia paaimti atvejus. Tarkim, pavyzdžiui, yra TIPK'us turinčios įmonės. Jeigu tenai pastebime grūdų kažkokių dalelių už įmonės teritorijos ribų, tai yra formaliai pažeidimas, nes tai yra kietosios dalelės, pakeliui išbyrėjusios, bet turbūt už tai nereikėtų įmonės leidimo atimti. Reikia labai žiūrėti pagal įmonės rūšį. Uosto veikloms, atvirai krovai dar K. Mažeikos *ministravimo* laiku buvo patvirtintas reglamentas. Statybos sektoriaus, įvairioms malimo veikloms taip pat yra numatyti atskiri tvarkos aprašai, kaip skirstyti mažareikšmiškus nusižengimus ir nemažareikšmiškus.

O dėl lakiųjų organinių junginių reikia labai žiūrėti, kas per lakieji organiniai junginiai yra. Iš esmės mes turbūt kalbame apie „Mažeikių naftą“ jūsų atveju. Ji yra didžiausia lakiųjų organinių junginių, tai yra naftos, įvairių degalų, garų, paleidėja. Aš tikiuosi, prieisime prie to po pateikimo techninėje diskusijoje komitetuose.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą nori užduoti gerbiamas K. Mažeika. Čia turbūt jau bus paskutinis greičiausiai klausimas. Prašau.

K. MAŽEIKAI (DFVL). Ačiū, pirmininke, kad gerbiate. Iš tikrųjų, ministre, viskas gerai, dėl tų teisės aktų perkėlimo, vadinkime, direktyvinių ar reglamentinių, šiuo atveju klausimų nėra, bet turbūt didžiausi klausimai kyla dėl to, ką turbūt jūsų kolegų ar jūs pridėjote nuo savęs. Gal galite pasakyti, kaip pasikeistų situacija Klaipėdos įmonėje, kuri tokiu garsiu pavadinimu buvo sučiupta už didelį gamtos teršimą, arba Klaipėdos RATC'as, nes man kažkaip taip tarp tų eilučių parašyta, atrodo, kad jie turėtų tam tikrą spragą ir galėtų išvengti atsakomybės. Ar manote iš tiesų, kad čia viskas yra gerai, ir kodėl būtent suplakama perkėlimas...

PIRMININKAS. Laikas!

K. MAŽEIKAI (DFVL). ...direktyvos, o kartu sudedama su tais papildymais, kurie tikrai...

PIRMININKAS. Laikas, gerbiamas kolega!

K. MAŽEIKAI (DFVL). ...šiandien ne laiku?

S. GENTVILAS (LSF). Dėkui, gerbiamas Kęstuti. Kolegė L. Girskienė, klaipėdietė, puikiai vertina projektą, nes mato jame naudos, kaip galima sugriežtinti taršos leidimus, diferencijuoti mažareikšmius ir didelės reikšmės pažeidimus. Man atrodo, jūsų skepticizmą nugalėsime kartu su

gerbiama Ligita. Projektas yra tikrai naudingas tam, kad į labiausiai rizikingus objektus galėtume reaguoti papildomai. Tikiu, atsakysime į klausimus po pateikimo.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiama ministrai. Jau nebeliks laiko atsakyti į kitus klausimus, nes dar yra motyvai.

Už kalba gerbiama L. Girskienė. Prašom. Jūs iš vietos. Kur jūs, gerbiama kolege? Yra motyvai. Motyvai. Prašom iš vietos. Jeigu galite, prašau.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų šiandien teikiamas Aplinkos apsaugos įstatymo pataisas vienareikšmiškai reikia palaikyti. Šios pataisos sprendžia daug problemų, su kuriomis susiduria ne tik klaipėdiečiai.

Vakar mes turėjome, pavyzdžiui, ir Pagirių bendruomenės atstovus, tai yra Vilniaus rajonas, dažnu atveju susiduriančius su procedūriniais pažeidimais, kurie susiję su poveikio aplinkai vertinimu. Dažnai žmonės sužino, kad kažkas planuoja įsikurti jų pašonėje jau tada, kai vos ne traktoriai atvažiuoja į statybų aikštelę.

Taip pat kilo problemų anksčiau ir dėl birių krovinių, kurie patekdavo į aplinką. Dėl alyvos taip pat turime problemų ne tik Klaipėdoje.

Manychiau, kad ministerija padirbėjo. Tikrai kviečiu visus palaikyti, pritarti šiems pakeitimams, kurių laukia didelė visuomenės dalis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai prieš – gerbiamas K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tiesų nesu visiškai prieš turbūt tuos aspektus, tuos punktus, kurie perkeliama iš direktyvos ir reglamento, bet tikrai kelia abejonių turbūt ministerijos vadovybės iniciatyvos, kurios, drįstu teigti, gali sudaryti galimybę ar turėti prielaidų tokioms taršioms įmonėms kaip „Grigeo“, kaip Klaipėdos RATC, dėl kurių turbūt gyventojams ir kilo daugiausia rūpesčių ir problemų iki šiol, ir žala gamtai skaičiuojama milijonais... Iš tiesų turbūt nėra toks atmetinis reiškinys. Tikrai norėčiau, kad tie mano teiginiai nepasitvirtintų, bet, kiek teko susipažinti su šiuo projektu man asmeniškai, matau, kad tam tikrų saugiklių trūksta. Jeigu bus pritarta šiam projektui, norėčiau tikėti, kad komitete ar diskutuojant su visuomene tos spragos bus ištaisytos, ir tos korupcijos arba aplinkos taršos galimybės šiuo atveju bus ištaisytos. Tikrai kviečiu tuos abejojančius susilaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Dabar atkeliauvome į balsavimo laiką. Galime dėl šio projekto jau ir apsispręsti balsuodami.

Gerbiama kolegos, raginu grįžti į savo darbo vietas. Balsuosime dėl ką tik pateikto darbotvarkės 2-1.1, 2-1.2, 2-1.3 klausimų paketo, jį ką tik pristatė aplinkos ministras. Balsuojame dėl jo po pateikimo. Balsuojame dėl trijų įstatymų projektų – Aplinkos apsaugos įstatymo, kito Aplinkos apsaugos įstatymo ir Administracinių nusižengimų kodekso, juos ką tik pristatė ministras.

Užsiregistravo 115, balsavo 113: už – 105, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 8. Po pateikimo yra pritarta. Dabar, gerbiama kolegos, dėl pirmo projekto Nr. XIVP-1403 siūlomi komitetai: pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas, papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Ar galime pritarti? Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritarta. Siūloma svarstyti gegužės 24 dieną. Dėl darbotvarkės 2-1.2 klausimo pagrindiniu komitetu siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Svarstymo data ta pati.

Dėl darbotvarkės 2-1.3 klausimo pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. O kaip papildomas – Aplinkos apsaugos komitetas. Galime pritarti? (*Balsai salėje*) Dėkoju, pritarta. Svarstymo data yra ta pati. Viską įveikėme.

Dabar grįžtame į darbotvarkės pradžią ir balsuosime iš eilės dėl visų mūsų apsvarstytų projektų.

11.13 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15⁴ straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1421(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Seimo statuto pakeitimo projektas Nr. XIVP-1421(2). Seimo statutas. Priėmimas.

Šio statuto priėmimas

Užsiregistravo 124, balsavo 122: už – 121, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 1. Priimta. Taigi Seimo statutas yra pakeistas. (*Gongas*)

11.14 val.

Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 1, 2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 25, 32, 40, 42, 46, 48, 51, 53, 55, 56, 58, 59, 63, 65, 68, 70, 72⁹, 72¹⁰, 72¹², 72¹³, 72³⁰, 72³¹, 75, 78, 80, 87, 89, 91, 92, 93, 95, 96 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹, 15², 21¹, 22¹, 22², 40¹, 40², 40³, 57¹, 65¹ straipsniais, VIII ir IX skyriais įstatymo projektas Nr. XIVP-1253(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-3 klausimas, projektas Nr. XIVP-1253(2). Balsuojame dėl Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo. Taip pat priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 124, balsavo 124 ir visi 124 balsavo už. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.15 val.

Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 2, 16, 17, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1293(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-4.1 klausimas – projektas Nr. XIVP-1293(2). Balsuojame dėl Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo priėmimo. Lietuvos šaulių sąjungos įstatymas. Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 124, balsavo 124 Seimo nariai, visi 124 balsavo už. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*) Labai džiaugiuosi didesniais šaulių įgaliojimais.

11.15 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1294(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau susijęs lydimasis 1-4.2 klausimas – Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymas. Balsuojame. Priėmimas. Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo projektas Nr. XIVP-1294(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 120, balsavo 119 Seimo narių: už – 116, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.16 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 12, 13 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-785(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo projektas Nr. XIVP-785(2). Priėmimas. (*Balsai salėje*)

Teisingai, labai atsiprašau. Liko Seimo narių J. Jaručio ir V. Aleknos pasiūlymas, dėl jo nebuvo apsispręsta. Pasiūlymas buvo pristatytas, diskusija įvykusi, reikia dėl jo balsuoti. Komitetas pritarė, bet liko balsavimas. Balsuojame dėl Seimo narių J. Jaručio ir V. Aleknos pasiūlymo. Balsuojame dėl J. Jaručio ir V. Aleknos pasiūlymo dėl 1 straipsnio, jį mes apsvaistėme, liko balsavimas.

Užsiregistravo 121, balsavo 120 Seimo narių: už – 109, prieš – 1, susilaikė 10. Pasiūlymui yra pritarta. Ar galime 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Visiems kitiems straipsniams, primenu, mes esame pritarę bendru sutarimu.

Taigi dabar dėl motyvų dėl viso projekto. Motyvai už. J. Jarutis norėtų kalbėti, bet gal jau išsakyta?

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų daug kalbėta, diskusijos vyko ilgai. Kai kas sako, kad atveriamo Pandoros skrynią, bet, manau, kaip tik neatveriamo Pandoros skrynios, suteikiame trims kategorijoms žmonių, tai yra Šaulių sąjungos atstovams, kariams savanoriams ir visų rūšių profesinės karo tarnybos kariams, namuose turėti automatinį ginklų – turėti, įsigyti, treniruotis ir ginti tėvynę. Tai šitas įstatymas iš principo dar yra tam, kad tam tikra prasme išskaidytume galimas rizikas, ką mes matome labai šviežiu Ukrainos atveju, kada agresorius pirmiausia stengiasi sunaikinti kritinę infrastruktūrą, amunicijos sandėlius, ginkluotės sandėlius. Taip, šis įstatymo projektas sudarytų galimybę bent kiek sumažinti tas rizikas ir dalį ginklų ir amunicijos turėti namuose, kad mūsų visuomenė ir kariuomenės žmonės, kurie yra tam tikroje vietoje, galėtų pradėti priešintis galimai agresijai. Kviečiu palaikyti visus kolegas, o gyvenimas parodys, kaip tas įstatymas bus įgyvendinamas realybėje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tačiau yra kitaip manančių. Prieš kalbės gerbiamas J. Sabatauskas. Prašom.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Dėl automatinio šaunamųjų ginklų, tai yra galiojančio įstatymo 3 straipsnio 2 punkto. Iš tiesų karo kontekste – viskas gerai, tegu turi tie žmonės, kurie nuolat tobulina savo igūdžius, tiek šauliai, tiek kariai savanoriai. Tačiau klausimas, ar jūs pagrindiniame komitete ir visi kiti juokais supratote mano žodžius, kuriuos aš pateikimo studijoje pasakiau. Jūs norite leisti laikyti namuose haubicas, visų kalibrų patrankas, minosvaidžius, granatsvaidžius? Tai yra 3 straipsnio 7 punktas, tai yra 8, 9, yra bombos ir panašiai. Ar tie žmonės turės tokius seifus, kur laikys savaeigę haubicą ir panašiai? Čia tik smulkmena.

O dar vienas juridinės technikos požiūriu – 3 straipsnio 6 punktas kalba apie duslintuvus ir naktinius taikiklius. Jūs du kartus pavartojote juos: 6 punktą įvardindami, o po to dar atskirus žodžius rašote – „duslintuvus, naktinius taikiklius“. Tai kažkoks nesusipratimas. Toks išpūdis, kad jūs visai neskaitote galiojančių įstatymų.

PIRMININKAS. Už kalbės gerbiamas A. Vyšniauskas. Prašom.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Mielieji kolegos, čia kažkokių aistrų labai kyla, bet, kaip aš suprantu, ir gerbiamas Julius nėra išgilinęs į projektą ir visokių neteisingų techninių detalių įvardino. Aš tikiuosi, kad gal NSGK pirmininkas per šoninį mikrofoną patikslins tuos klausimus.

Bet aš norėčiau šiandien kalbėti vis tiek apie šio įstatymo pačią esmę. O esmė yra tokia, kad V. Putino karas Ukrainoje iš esmės parodė, kaip yra svarbu visuotinė gynyba. Kaip svarbu yra žmonės, piliečiai, kurie moka ginklu naudotis ir turi ginklų. Noriu pabrėžti, kad svarbu mokėti ginklu naudotis. Būtent Šaulių sąjunga ir yra ta organizacija, kuri gali tą padėti padaryti. Šaulių sąjungoje yra daugybė žmonių, kurie moka naudotis ginklu. Ką mes padarytume šiuo įstatymu, tai mes suteiktume jiems galimybę tuos ginklus naudoti, įsigyti ir panašiai. Tai nebus didelis žmonių ratas, tai bus žmonės, kurie pereina labai daug mokymų, kurie išmano ir taktikos, ir topografijos, ir visokius kitokius pagrindus. Tai nėra atsitiktiniai žmonės. Tai yra žmonės, kurie nuolat dalyvauja pratybose, yra tikrinami ir panašiai. Aš kviečiu pasitikėti Šaulių sąjunga, pasitikėti Šaulių sąjungos nariais, kurie ir šiuo metu turi B kategorijos ginklus ir dėl to niekada nekyla jokių problemų. Kviečiu palaikyti šį įstatymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, aš neturėčiau kaip posėdžio pirmininkas dalyvauti diskusijoje, bet aš turiu pasakyti, kad gerbiamas kolega labai netiksliai, jeigu nepasakius daugiau, pasakė. Jokių haubicų, jokių patrankų ten nėra. Yra A kategorijos automatiniai šaunamieji ginklai, ir tiek žinių. Čia nežinau, ar gal kas nors galėtų iš diskutuojančių tą įvardinti, kad viešai buvo pasakyta netiksli informacija.

Gerbiamas K. Mažeika kalba.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, pirmininke. Taip, aš irgi norėjau pasakyti tą patį, ką ir jūs paminėjote, kad tai tikrai nėra teisingi teiginiai, kurie buvo pasakyti. Haubicų ir prieštankinių kažkokių raketų, dar kažko, didelių pabūklų tikrai niekas nelaikys garažuose.

Bet noriu pasakyti, kad šis projektas gimė dar prieš tai, kai tikrai nebuvo kažkokio karo Ukrainoje. Kalbėjome tik apie tuos šaulius, karius savanorius, turbūt profesinės karo tarnybos karius, kurie galėtų ginklus laikyti būtent tam tikslui, kad būtų sutaupyti tikrai dideli atstumai važiuojant į pratybas, kurių tikrai vyksta daug, kad nereiktų gaišti papildomo laiko, teršti aplinkos, oro, deginti kurą ir važiuoti pasiimti ginklą ir po to vėl grįžti kažkur į pratybų vietą, į šaudyklas ir taip toliau. Tai buvo vienas iš tų motyvų.

Bet matome ir turbūt matėme pirmomis dienomis Ukrainoje, kad iš tiesų priešas visada pirmiausia taikosi į ginklų sandėlius, ginklų saugyklas, kurias, kad ir kaip kartais būna gerai užmaskuotos ir paslėptos, vis dėlto priešas tam ir dirba, kad tuos ginklų sandėlius ir šaudmenų saugyklas išaiškintų. Tokiu atveju išsklaidžius būtent ginklų saugyklas tikrai būtų bent jau pirminiam pasipriešinimui tam tikra galia ir tam tikro chaoso suvaldymas, ką ir parodė Ukrainos pavyzdys.

Taigi, kolegos, manau, kad komitetas tikrai turėjo ganėtinai daug laiko išdiskutuoti, išsiaiškinti, įrašyti saugiklius.

Tik turiu paminėti, kad turbūt istorijoje, bent aš nežinau, kiek komitete girdėjau, nebuvo atveju, kad būtent profesinės karo tarnybos karys savanoris ar šaulys būtų netinkamai panaudojęs ginklą ir sukėles grėsmę aplinkiniams. Tais žmonėmis iš tiesų ne tik reikia, bet ir turime pasitikėti. Todėl kviečiu šį projektą palaikyti ir uždegti žalią šviesą jam įgyvendinti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju, tačiau prieš kalbės gerbiamas P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiami Seimo nariai, J. Sabatauskas išsakė tikrai tokius gana griausmingus priekaištus, bet aš manau, kad yra išeitis. Mes tankus, haubicas laikysime tvartuose, klojimuose, šieniu uždangstysime, kaip būdavo anksčiau. Nematau čia didelės problemos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Paskutinis diskutuos gerbiamas A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Prabėgus visam mėnesiui Ukrainoje vykstančio karo, Prezidentas vakar tikriausiai pirmą kartą ištare žodžius, kad reikia ruoštis visuotinei gynybai. Taip, Ukrainos pavyzdys aiškiai rodo tai, kad pirmomis dienomis buvo išdalinta bemaž 20 tūkst. automatų jaunuoliams, turbūt iki tol laikiusiems tik šluotos kotą savo rankose. Kad neištiktų toks likimas, manau, esant realioms grėsmėms, tikrai reikėtų apmokyti ir apginkluoti kuo didesnę visuomenės dalį. Manau, E. Zingeris tikrai patvirtins tai, kad Izraelis yra pats geriausias pavyzdys, kaip mažai valstybei galima išgyventi, kaip reikia mokėti elgtis su ginklais ir taip užtikrinti bet kurio priešo atgrasymą. Tačiau nesuprantu gerbiamų valdančiųjų ir pačios Vyriausybės kai kurių atstovų, kodėl 30 tūkst. medžiotojų, dešimtmečius turintiems medžioklės ginklų laikymo, valdymo atsakomybę, reguliariai tikrinantiems sveikatą, neleidžiama turėti pakankamai tvarkingų ginklų, kuriais būtų galima pasipriešinti, naktinio matymo taikiklių, duslintuvų ir taip toliau. Kiekvienas turbūt turi ne po vieną optinį graižtvinį ginklą, kuriuo tikrai galėtų skinti orkus ar kitus į Lietuvą įsibrovusius okupantus. Todėl, gerbiamieji, pasakę A, turime pasakyti ir B. Ir nereikia kalbėti apie kokį nors mažą skaičių, o reikia kalbėti apie visuotinę gynybą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Balsuojame. Dar J. Razma nori per šoninį mikrofoną. Ar neužstrigsime?

J. RAZMA (TS-LKDF). Neužstrigsite. Kadangi čia nuskambėjo tokie J. Sabatausko priekaištai dėl projekto turinio, kad jį priėmę mes leisime ir haubicas, ir granatsvaidžius laikyti namuose, tai būtų gerai, kad pagrindinio komiteto pirmininkas konkrečiai atsakytų, kokie projekto teisiniai mechanizmai apsaugo nuo tokių galimybių. Kiti kalbėjusieji... Gal E. Zingeris atsakys, nors aš abejoju, geriau, kad komiteto pirmininkas paaiškintų.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, galiu ir aš atsakyti. Ginklų ir šaudmenų įstatyme A kategorijos ginklai yra išvardinti atskiruose straipsnio punktuose. Šiame įstatymo projekte yra įvardinti punktai, kokie ginklai galimi, kokie ne. Reikia atidžiai pažiūrėti į skaičiuokas ir pamatysite, kad kalbama apie šaunamuosius ginklus, jokių haubicų, patrankų ten nėra.

Dabar gerbiamas L. Kasčiūnas gal atsakys. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Aš galiu dar trumpai pasakyti? Žiūrėkite, svarstymas buvo labai sistemingas, mes dirbome su Vidaus reikalų ministerijos žmonėmis, su krašto apsaugos sistemos žmonėmis, dirbusiais prie Ginklų ir šaudmenų įstatymo daug daug metų, ir mes radome kompromisą būtent tokį, kad automatiniai ginklai. Štai ir viskas. Jeigu ponas J. Sabatauskas žino, kur nusipirkti haubicą šiandien Lietuvoje, tai jis galėtų mums pasakyti, nes mes tikrai ją nusipirktu-

me ir atiduotume ukrainiečiams. Čia yra sveiko proto klausimas, gerbiamas Juliau. Jūsų frakcijos narė buvo klausymuose, balsavo komitete, taigi viskas čia yra gerai, nekelkite panikos, viskas yra gerai, judame į priekį. Ir šauliai, ir kariai savanoriai, ir profesionalūs kariai galės turėti A kategorijos automatinius ginklus namuose. Štai ir viskas. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar pagal eilę – gerbiamas E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Nuo 1948 metų kelių milijonų tauta, maždaug tokio pat dydžio kaip lietuviai, laikė automatinius ginklus namuose. Visa tauta. Nė vieno nestatutinio atvejo per paskutinius 80 metų. Nė vieno. Ar mes mažiau pasitikime lietuviais? Aš manau, kad esmė šiandien yra pasitikėjimas tauta ir jos brandumu. Aš siūlau balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, aš nelabai supratau. Taip vieningai priėmėme tuos įstatymus ir dabar tokia diskusija.

Gerbiamas J. Sabatauskas gal patikslins, ką turėjo omenyje.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Taip supratau, kad ir jūs neskaitėte projekto arba neskaitėte galiojančio įstatymo. Projekto 9 dalyje rašoma, kad šaulio tarnybai (tas pats bus ir savanoriams kariams) A kategorijos...

PIRMININKAS. Jūs žiūrite seną variantą.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). ...išvardintus...

PIRMININKAS. Gerbiamas Juliau, jūs žiūrite seną variantą.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Aš imu dabar papildomą jūsų komiteto išvadą, joje liko tie patys punktai, kuriuos aš skelbiau ir dėl kurių atkreipiau jūsų dėmesį per pateikimo stadiją. Galiojančio įstatymo 3 straipsnio 2 punkte skelbiama: „automatiniai šaunamieji ginklai“. Tvarka! Gerai. Tegul laiko dabar. Aš nieko nesakau, bet 6 punkte yra duslintuvai, naktiniai taikikliai. Po to jūs dar žodžiais prirašote. 7 punkte yra visų kalibrų patrankos, haubicos, mortyros, bet jūs paliekatė tai.

PIRMININKAS. Paliekame A kategorijos...

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Minosvaidžiai ir taip toliau. Daugiau kitų neskaitysiu. Aš darau išvadą arba prielaidą...

PIRMININKAS. Ne, ne, ne...

J. SABATAUSKAS (LSDPF). ...kad jūs visai neskaitytė, ką siūlytė, o jeigu turėjote omenyje ką kita, reikėjo tiksliai ir parašyti, nes įstatymas turi būti aiškus, nesukelti dviprasmybių. Jeigu jūs neturėjote omenyje haubicų, tai ir parašykite, išskyrus haubicas.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, aš išjungiu mikrofoną, nutraukiu šitą diskusiją. Jūs tikrai painiojate mus visus ir įveliate į diskusiją. (*Balsas salėje*) Yra komitete ne kartą svarstyta.

Paskutinė per šoninį mikrofoną A. Širinskienė. Viskas. Nebesuteiksiu daugiau niekam žodžio. Viskas. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mieli kolegos, aš suprantu, kad haubica sandėliuke yra svarbu, bet tik noriu paprašyti, kad kai kalbate, gal užsidėkite kaukes, nes mes čia matėme porą konservatorių be kaukių. Ar P. Gražulis, ar konservatorius turėtų turėti vienodas pareigas. Jeigu jūs baubiate vienais atvejais, tai pasibaubkite dabar patys sau.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, P. Gražulis sakė – du sakinius. Aš skaičiuoju.

P. GRAŽULIS (LRF). Pas mano tėvuką tvarte ir tankas tilptų, gal truputį vamzdis būtų išlindęs, bet...

PIRMININKAS. Ačiū. Du sakiniai. Dėkoju.

Balsuojame. Labai pakilo temperatūra visiškai lygioje vietoje, gerbiami kolegos. Taigi balsuojame dėl 1-5 klausimo, tai yra dėl Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo kelių straipsnių pakeitimo projekto, jis tikrai ilgai svarstytas ir...

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 125, balsavo 124: už – 119, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 5. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

Per šoninį mikrofoną – gerbiamas J. Jarutis. Toliau posėdžiui pirmininkaus gerbiamas J. Razma.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Ačiū, gerbiami kolegos, už tokį sprendimą. Žinoma, įstatymų turbūt nėra absoliučiai tobulų, jeigu kažkur kažkas yra praleista... Mes manome, kad

sprendimai yra būtent pritaikyti A kategorijos asmeniniams automatiniams ginklams, ne haubicoms, ne mortyroms, ne minosvaidžiams – niekam, bet jeigu yra kitaip manančių, tai kiekvieno valia ir teisė yra teikti pasiūlymus ir padaryti pakeitimus. Šiandien priėmėme naują, istorinį sprendimą ir žiūrėkime, kaip jis veiks. Ačiū.

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Aš tik truputėlį pajuokausiu. Gerbiamas Juliau, jūs čia iškėlėte tą abejonių, bet balsų padaugėjo, kai išgirdo, kad haubicas galės nusipirkti. Ačiū. Šaunuolis.

PIRMININKAS. Gerai. Lauksime pirmųjų Seimo narių, kurie įsigis haubicų, galės pranešti. Gerai. Ta linksma gaida tęsiame balsavimus.

11.34 val.

Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 3 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-824(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau yra darbotvarkės 1-6 klausimas – Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-824(2). Priėmimas. (*Šurmulys salėje*) Ar motyvai nebuvo išsakyti? (*Balsai salėje*) Jeigu nebuvo, žinoma, stabdome balsavimą. Man keista, kad nebuvo, nes paprastai... (*Balsas salėje: „Nebuvo. V. Pranckietis paprašė, kad motyvus leistų išsakyti balsavimo metu, todėl ir nebuvo.“*) Sekretoriatas man patikslino, kad čia buvo toks keistas sprendimas – būtent tik dėl šio projekto išimtis padaryta motyvus išsakyti balsavimo metu. (*Balsai salėje*) Tą ir padarysime. Pirmas motyvus prieš nori sakyti V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Gerbiamas kolega, pagal Statutą pirmasis išsako motyvus už. Bet tiek to, jau paskelbėte, tai dabar neįskaitykite į laiką.

Gerbiami kolegos, aš paprašiau, kad motyvai nebūtų atskirti nuo balsavimo, nes motyvai yra balsavimo dalis, ir tai neaprašyta Statute. Kreipiausi į posėdžio pirmininką, posėdžio pirmininkas atsiklausė Seimo, Seimas pritarė, kad motyvai būtų išsakyti tuo laiku, kaip ir priklauso.

Labai gerbiu mūsų Vyriausybės norą kalbėti motyvais ir skaičiais, argumentų kalba. Šiandien ir pateiksiu keletą argumentų kalbėdamas.

Lapkričio 24 dieną Kaimo reikalų komitetas kaip papildomas svarstė šį projektą ir dauguma balsų, tai yra penki prieš du, pasiūlė atmesti. Atmesti dėl ko? Pirmiausia, tas projektas buvo svarstomas išklaudus daugelio dalyvaujančių asmenų, tai yra suinteresuotos visuomenės. Dalyvavo ir ministras K. Navickas, jam buvo užduotas klausimas, ką jis mano apie tokį projektą. Cituoju, ką atsakė: „Geriau, kad aptariamoms funkcijoms liktų Žemės ūkio ministerijos kompetencija, nes projektu siūlomas funkcijų skaidymas sukeltų tik daugiau sumaišties.“

Tai yra ir Žemės ūkio ministerijos nuostatuose. Cituoju: „Reguliavimo sritis: teikia Vyriausybei pasiūlymus dėl gyvūnų priežiūros, gerovės ir apsaugos. Taip pat atlieka gyvūnų augintinių registro valdytojo funkcijas.“ Aplinkos ministerijoje tai nenumatyta. Mes svarstome apie perdavimą Aplinkos ministerijai.

Aplinkos apsaugos komiteto užsakymu buvo atliktas poveikio vertinimas ir gauti tik neigiami atsakymai, tokiame projektui taip pat nebuvo pritarta. Kaimo reikalų komitetas paprašė parlamentinių tyrimų departamento įvertinti kitų šalių patirtį. Absoliuti dauguma KRK... absoliuti dauguma atsakė, kad kitose šalyse tokios praktikos nėra, yra tik viena šalis. Ir 117 dalyvavusių socialinių partnerių pasakė, kad šitam projektui nepritaria.

PIRMININKAS. Laikas seniai!

V. PRANCKIETIS (LSF). Gerbiamasis, laiką sugadinote pradžioje jūs. Bet man jau jo nebereikia. Ačiū.

PIRMININKAS. Jūs ir taip gavote išimtį dėl šio projekto motyvus sakyti per balsavimo intervalą, todėl nereikėtų kam nors kitam priekaištauti. I. Pakarklytė – už.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš priminsiu, kad mes kalbame ir projekto esmė yra kompetencijų gyvūnų augintinių gerovės srityje perdavimas iš Žemės ūkio ministerijos į Aplinkos ministeriją. Kviečiu pasižiūrėti holistiškai į šitą klausimą. Gyvūnai augintiniai nėra žemės ūkio sektoriaus dalis ir jų gerovės užtikrinimui reikalingas atskiras dėmesys ir visai kitos papildomos kompetencijos.

Atkreipiu dėmesį, kad iki šiol Žemės ūkio ministerijoje nebuvo tam skiriama dėmesio, apskritai gyvūnų gerovei, įskaitant ir ūkinius. Tebuvo 0,25 etato per visas iki šiol buvusias kadencijas.

Dar norėčiau gerbiamam V. Pranckiečiui atsakyti dėl kitų šalių, tai tos praktikos yra labai įvairios ir turbūt mes su jumis tuos pačius duomenis turime. Pavyzdžiui, Austrijoje netgi Sveikatos ministerija atsakinga už gyvūnų augintinių gerovę. Taip pat yra ir kitų šalių: Italijoje irgi Sveikatos apsaugos ministerija, Nyderlanduose netgi Ekonomikos ministerija valdo tuos pačius gyvūnų augintinių registrus. Taigi praktikų yra įvairių.

Dabar apie palaikančiųjų šį projektą ratą. Gyvūnų gerovės srityje veikiančios nevyriausybinių organizacijos išreiškia palaikymą tokiam funkcijų ir kompetencijų perdavimui Aplinkos ministerijai. Aš kalbu apie nevyriausybines organizacijas. Kokios nors iš žemės ūkio galbūt tam ir nepritaria, bet tai šiuo atveju yra logiška.

Kviečiu palaikyti ir pažiūrėti į šį klausimą iš esmės, pažiūrėti holistiškai, kad gyvūnai augintiniai vis dėlto nėra žemės ūkio gyvūnai. Tai nėra tas pat. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Idealiai spėjote per 2 minutes. K. Mažeika kalba prieš.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, pirmininke. Iš tiesų į šį klausimą siūlau žiūrėti ne holistiškai, o realistiškai, nes tai, kas čia buvo pasakyta, yra turbūt visiškai nesąmonė ir yra vienintelis interesas. Na, turbūt ta organizacija, kurią mini kolegė, kuri pritaria, drįstu įvardinti, tai B. Kymantaitės organizacija. Ji pati yra liberalė ir tikisi, kad liberalas ministras S. Gentvilas iš Aplinkos apsaugos remimo programos, į kurią sumoka mokesčius žvejai ir medžiotojai, na, už tuos pinigus bus kompensuojamas ženklėjimas tų gyvūnų, kurių žmonės patys negalės susiženklinti.

Tai turbūt tokia trumpa schema, kaip yra tikimasi įsisavinti tuos pinigus ir kaip padėti vieni kitiems. O galiausiai gyvūnų gerovė liks pačių gyvūnų reikalas, nes turbūt kalbėti, kad Žemės ūkio ministerijoje yra per mažai etatų... Kalbėkime, kad Aplinkos ministerijoje, kuri atsakinga už laukinių gyvūnų gerovę, net šiandien tik centro pamatai yra padėti. Jis ir taip buksuoja, ten reikia didžiulių investicijų, dar didžiulio susitelkimo ir sprendimų, kurių nėra, kai iki šiol galima matyti keliuose partrenktų gyvūnų, gauti pranešimų apie besikankinančius gyvūnus keliuose ir visur kitur. Tai yra Aplinkos ministerijos kompetencija.

Na, du muštus sudėti į krūvą ir sakyti, kad bus vienas nemuštas, iš tikrųjų yra neteisinga ir nesąžininga. Jeigu, kolegos, galvojate, kad iš funkcijų išsklaidymo ir atsakomybių išsklaidymo bus kažkas gero, žinokite, prisiminkite tą patarėlę: „Devynios auklės, o vaikas be galvos.“ Manau, šiuo atveju tikrai reikia įjungti stabdį ir stiprinti Žemės ūkio ministerijos kompetencijas gyvūnų gerovės srityje, o ne skaidytis, būti pasaulyje pirmiesiems ir eiti nežinia kur. Kolegos, tikrai kviečiu nepritarti tokiai nesąmonei.

PIRMININKAS. Už kalba L. Jonauskas.

P. GRAŽULIS (LRF). Linai, sakei, kad kalbėsi gerai.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Kolegos, labai simboliška, kad šiais metais, kai minime Gyvūnų gerovės metus, 2022 metais, imame spręsti svarbiausius klausimus dėl gyvūnų gerovės, sakyčiau, iš esmės. Sprendimas perduoti kompetencijas Aplinkos ministerijai yra išdiskutuotas, yra nuoseklus ir logiškas.

Šiuo atveju, matydamas agrarininkų tokį nepasitenkinimą ir diskusijas, noriu labai paprastai paklausti visų. Kolegos, kur jūs buvote anksčiau, kai šiame sektoriuje, gyvūnų gerovės sektoriuje, vyravo didžiausia tinkle, kai faktiškai kiekvienoje savivaldybėje veikė ne po vieną nelegalią gyvūnų daugyklą, kai žiauraus elgesio su gyvūnais atvejų pasitaikydavo kone kasdien visoje šalies teritorijoje?

Sakyčiau, kad tikrai Aplinkos ministerija turi kompetencijų, turi patirties, turi žinių ir galimybių tvarkyti šią sritį kur kas geriau, negu buvo iki šiol. Todėl siūlau šiam sprendimui pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. L. Nagienė – prieš.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Prašyčiau iš tikrųjų balsuoti prieš vien todėl, kad neišradinėtume naujai dviračio. Vėl reikės papildomai etatų, o žinome, kad aplinkos apsaugos inspektoriai tegu dirba savo darbą, kas jiems priklauso. Įkūrę vėl naują, na, perdavę atitinkamai kažkurias kompetencijas Aplinkos ministerijai, mes vėl galvosime, kaip iš valstybės biudžeto įkurti naujų etatų. Todėl skaičiuokime savo pinigus. Galų gale jau yra nusistovėjusi praktika,

kad tai tikrai tvarkingai gali atlikti Veterinarijos tarnyba, pavaldi Žemės ūkio ministerijai. Todėl kviečiu balsuoti prieš ir tikrai nepalaikyti šio projekto. Ačiū.

PIRMININKAS. Už – A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš pirmiausia norėčiau atsakyti į kolegos, kuris čia prieš tai kalbėjo, tam tikras insinuacijas apie norus finansuoti kažką iš aplinkos apsaugos programų. Tik noriu priminti, kad šiais metais valstybės biudžete yra visiškai suplanuotos žemės ūkio asignavimų dalyje kompensavimo sumos. Jos yra naudojamos ir bus naudojamos iki šių metų galo ir pagal įstatymą po šių metų kompensavimo kaip ir neturėtų likti. Taigi net nematyčiau kažkokio pagrindo, kuriuo galėtų Aplinkos ministerija tokias priemones vykdyti. Aišku, prevencines priemones, visokias kitokias tikrai galės vykdyti, bet ne kompensavimo mechanizmus.

Dabar kalbant apie šį konkretų įstatymą, tai turėkime omenyje, kad jis yra dalis platesnės gyvūnų gerovės politikos reformos. Reformos, kurią pradėjome praeitais metais priėmę Gyvūnų gerovės įstatymo pataisas, įvedę ir privalomą ženklinimą, ir kai kuriuos kitus mechanizmus, kurie šiandien labai stipriai padeda spręsti tas problemas, kurios iškyla su nelegaliu dauginimu ir panašiai. Padeda ir tai pačiai Veterinarijos tarnybai kovojant teismuose dėl tų gyvūnų, kurie buvo surasti tokiose nelegaliose daugyklėse.

Aš labai prašyčiau nestabdyti šio įstatymo projekto, nes kol jis yra įstrigęs, kol jis yra stabdomas, tai negali ir ministerijos įgyvendinti tų darbų, dėl kurių priekaištus išreiškėte, nei numatyti etatų, nei stiprinti struktūrų, nei kitų dalykų. Tai priimkime ir važiuokime į priekį. Ačiū.

PIRMININKAS. V. Jukna – prieš.

V. JUKNA (*DPF*). Dėkui, gerbiamas pirmininke. Aš tikrai pritariu tam, kad nereikia griauti esamos ir veikiančios sistemos, ją reikia stiprinti. Todėl kviečiu šiandien kolegas atsakingai balsuoti ir nepalaikyti šio projekto, nes per visą svarstymo laikotarpį neišgirdau nė vienos argumentuotos nuomonės, dėl ko tai reikėtų daryti.

Kitas dalykas, kiek kartų buvo klausiama, kiek tai kainuos biudžetui, taip pat jokių atsakymų nėra. Šiandien klausyti apie tai, kad reikalingos kitos kompetencijos vertinant augintinių gerovę, tai tikrai irgi nėra teisinga. Tai kokios tos kompetencijos turi... Ar ne veterinarijos specialistas gali tai įvertinti? Žinau jų fiziologiją, poreikius ir taip toliau. Iš tiesų neatsitiktinai ir kitose Europos Sąjungos šalyse vis dėlto daugeliu atveju yra prie Žemės ūkio ministerijos, kur yra būtent reikalingos kompetencijos, kur yra žinios, kad būtų tiksliai įvertinti gyvūnų, augintinių poreikiai. Reikėtų stiprinti šį Žemės ūkio ministerijos sektorių. Tikrai pritariu tam. Bet stiprinti Žemės ūkio ministerijoje ir jokių būdu neišbalansuoti visos veikiančios sistemos ir nesudaryti daug nesusipratimų, kurie atsiras paskirsčius tas funkcijas: dalį funkcijų perkėlus į vieną ministeriją, dalį palikus kitoje, ūkinių gyvūnų.

Gerbiamieji, ta gyvūnų gerovė, tiek ir ūkinių gyvūnų, tiek ir augintinių... Gyvūnų fiziologiniai poreikiai yra tie patys ir juos svarbu žinoti. Todėl kviečiu nepalaikyti šio įstatymo ir balsuoti prieš. Ačiū.

PIRMININKAS. Paskutinis kalba S. Gentvilas, pasiryžęs perimti augintinių globą.

S. GENTVILAS (*LSF*). Dėkoju. Žiūrėkite, mes priimame šią funkciją su visa atsakomybe. Projektas yra teikiamas žemės ūkio ministro ir jau dabar įrašyta aiškinamojo rašto 13 pastraipoje, kad šiuo metu Žemės ūkio ministerija skiria 0,25 etato. Visoje ministerijoje šiuo metu yra tik tiek dėmesio, tai yra viena diena valstybės tarnautojo per savaitę naminių gyvūnų grovei.

Nuo ko visa tai prasidėjo? Prisiminkime beveik politinį sutarimą prieš Seimo rinkimus dėl naminių gyvūnų veislynų kontrolės. Buvo daug pataisų dėl cirko gyvūnų, buvo pataisų dėl gyvūnų prekybos turguose, ir visas šitas pataisas inicijavo iš esmės Aplinkos apsaugos komiteto nariai. Jeigu iš esmės pažiūrėtume, iš kur kyla iniciatyva ginti gyvūnų teises, tai kyla iš aplinkosaugininkų. Na, pripažinkime sąžiningai, kolegos Virgilijau, Kęstuti, jūs esate tikrai kompetentingi veterinarai, bet Žemės ūkio ministerija kaip politikos formuotoja neišnaudojo istorinių galimybių įrodyti tiek nevyriausybiniams organizacijoms, tiek visuomenei, kad sugeba sukontroliuoti. (*Balsai salėje*) Mes tai prisiimsime su didele atsakomybe, gerbiama Laima Nagiene, tikrai neprašysime papildomo finansavimo, rasime vidinių resursų. Tikrai kviečiu pritarti ir matyti, kad tai yra proveržis, o ne kažkoks žingsnis atgal.

PIRMININKAS. Balsuosime dėl dabar aptarto įstatymo projekto, kurį teikė žemės ūkio ministras. Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 123: už – 62, prieš – 15, susilaikė 46. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – V. Pranckietis. Na, priėmimo balsavimai po gongo, aš neprisimenu, kad tai būtų kartojama. Prašau. V. Pranckietis gali kalbėti.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Aš neprašysiu kartoti balsavimo, aš tik pasakysiu: Dieve, atleisk mums už tai, kad mes nežinome, ką padarėme. (*Balsai salėje*)

A. SKARDŽIUS (*DPF*). Gerbiamas pirmininke, mano balsą prašome įskaityti prieš, neveikė automatika.

PIRMININKAS. Į protokolą įrašome, bet dėl to...

A. SKARDŽIUS (*DPF*). Ir frakcijos vardu prašau perbalsuoti.

PIRMININKAS. Sprendimas priimtas, perbalsavimo nebus.

11.52 val.

Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1024(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1024(2). Priėmimas. Čia motyvai, kaip suprantu, buvo išsakyti ir dabar nebus tos stadijos.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 122: už – 121, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.53 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimo Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-894(3) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-8.1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-894(3). Balsuojame, ar priimame šį nutarimo projektą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 122: už – 100, prieš nėra, susilaikė 22. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.54 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1271(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-8.2 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1271(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 121: už – 103, prieš nėra, susilaikė 18. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos narių“ projektas Nr. XIVP-1381(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos narių“ projektas Nr. XIVP-1381(2). Svarstymą ir diskusijas perėjome, dabar tik priėmimo balsavimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 119, už – visi 119. Įstatymas, tiksliau, Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Dabar 1-10 ir 1-11 klausimai. Kaip mane informavo, buvo sutarta, kad po svarstymo pritaria ma bendru sutarimu. Balsuoti nebereikia.

11.56 val.

Kelių įstatymo Nr. I-891 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-727(2) (priėmimo tęsinys)

Dabar einame prie darbotvarkės 1-12 klausimo – Kelių įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-727(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 122: už – 121, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.57 val.

Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 1, 2, 12, 17, 20, 22, 28, 29, 30, 32 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-1164(2)ES (priėmimo tęsinys)

Toliau kitas darbotvarkės 1-13 klausimas – Šilumos ūkio įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-1164(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 122: už – 100, prieš nėra, susilaikė 22. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.58 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 2 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-257(3) (priėmimo tęsinys)

Toliau 1-14 klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-257(3). Priėmimas.

Balsavo 66, už – 65. Plojimai nereikalingi, nes įstatymo nepriėmėme. (*Balsai salėje*) Balsuosime per kitus posėdžius.

A. Petrošius. Replika ar dėl vedimo tvarkos?

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Bus replika, kaip ir praėjusį kartą. Aš tikrai norėčiau atkreipti visuomenės dėmesį į kolegas ir dar kartą pakartoti. Iš tikrųjų šis klausimas – vadovų kadencijos ir jų ribojimas – yra pakankamai aštrus klausimas visuomenėje ir šitas kortelių žaidimas... Komitete žaidimas buvo, dabar kortelių žaidimas tik įrodo, kaip yra įtakinga. Aš norėčiau paklausti, ką jūs saugote? Jeigu mes tarnaujame žmonėms, tarnaujame visai visuomenei, tai čia turime personalą, čia turime žmones, kurių sveikata rūpinamės. Dabar susidaro toks įspūdis, kad šitie žmonės tarnauja labai siauram vadovų ratui.

PIRMININKAS. Ir I. Pakarklytė – replika.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū. Žinau, kad ši posėdį stebi daug medikų, daug jaunųjų medikų. Kai jie svarsto apie šiuolaikinę vadybą, apie gerą emocinę kultūrą sveikatos priežiūros įstaigose, jie tikrai, man atrodo, opozicijai turės ką pasakyti. Tiesiog noriu atkreipti visų dėmesį į tai, kas vilkina šias praktikas. Opozicija vieningai nepalaiko, kad mes turėtume daugiau skaidrumo sveikatos apsaugos sektoriuje.

PIRMININKAS. Kolegos, gal daugoka replikų, tuo labiau kad mes čia nieko dar nepriėmėme. J. Džiugelis pirmas buvo prie mikrofono. Prašom.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama opozicija ir gerbiama Lietuvos žmonės, kai kitą kartą kurioje nors ligoninėje, neduok Dieve, vėl iš balkono šoks medikas, norėčiau atkreipti dėmesį, kad, deja, prie šių visų procesų šiandien, kaip ir antra dieną, prisideda opozicija. Man labai gaila, kad opozicija stabdo šio įstatymo, tiesiogiai koreliuojančio ilgalaikėje perspektyvoje su mobingo problemos sprendimu Lietuvoje, priėmimą. Man labai gaila, kad gerbiamas A. Veryga, jis dabar stovi prie mikrofono ir tuoj pat replikuos, dar praėjusioje kadencijoje pats veidmainiškai teikė panašų įstatymo projektą, o šiandien agituoja visomis keturiomis balsuoti prieš. Man labai gaila, kad jaunieji medikai turi verkti savo darbuose dėl jūsų veiksmų, kai jūs faktiškai neleidžiate mums čia dirbti mūsų darbo, dėl ko mes prisiekėme.

PIRMININKAS. Gerbiama kolegą, kadangi jau viršijame darbotvarkėje nustatytą laiką, aš paskutiniam žodį suteiksiu projekto autoriui A. Verygai. Toliau kitiems, nepykite, net frakcijos seniūnui E. Gentvilui replikuoti nesuteiksiu. (*Balsai salėje*) Baigiame, nes viršijame laiką. Žodis A. Verygai. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Aš norėčiau, kolegą, jums suteikti šiek tiek aiškumo. Ir kolegai, prieš tai kalbėjusiam. Medikai iššoka kažkur, vadovas, ką tik pradėjęs dirbti, kadencijos šio klausimo pirmausia niekaip neišspręstų.

Dėl praėjusios kadencijos mano siūlymų. Kartu buvo teikiamas valdybų modelis, apie jį dabar nėra jokios kalbos. Tai buvo absoliučiai kito konteksto siūlymai.

Trečias pastebėjimas. Aš kolegoms, prieš tai kalbėjusioms, nežinau, penkis kartus ar daugiau sakiau, jūs šiais savo ne laiku įkištais siūlymais sugriaušite ir tai, kur buvo galima pajudėti. Ir dabar mes nepriimame ir to, ką Seimas būtų tikrai labai plačiai palaikęs. Būtų atsiradę kadencijos ten, kur jų nebuvo, būtų atsiradę konkursai padalinių vadovams ir panašiai. Jūs šitą projektą ir sugriovėte. Prašome nekaišioti čia jaunųjų gydytojų, jie, aš tikiu, stebi, tai yra jūsų atsakomybė, jūs suknisote šitą projektą.

PIRMININKAS. Kaip sakiau, replikų daugiau nebus. Dar balsuosime, bus progų išsakyti replikas.

Dabar balsuojame toliau. Darbotvarkės 2-1.1 klausimas. (*Balsas salėje*) Sako, čia buvo apsispręsta. Viskas gerai.

12.04 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-995 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-995. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 17, prieš – 53, susilaikė 22. Projektui nepritarė. Toliau tradicinis apsisprendimas. Balsavimas už reiškia grąžinimą tobulinti, prieš – atmetimą.

Gerbiama kolegą, balsavo 87 Seimo nariai: už – 23, prieš – 64. Projektas atmetas.

Dabar turėjo būti pareiškimai, bet nė vieno pareiškimo nenumatyta, niekas neužsiregistravo, tai jų ir nebus šiandien. O dabar, kol neišsiskirstė, pasveikinkime plovimais K. Masiulį, kuriam neseniai sukako pusiau apvalus jubiliejus. (*Plovimai*)

Kol renkasi Vyriausybės nariai, dėl vedimo tvarkos, prašom, per šoninį mikrofoną.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Gerbiamas pirmininke, deja, bet žodis „gerbiamas“ jau nėra toks gerbiamas, nes, tiesą sakant, jūs tyčiojate ir nesuteikiate žodžio. Eilės tvarka buvau atsistojęs,

kaip ir kiti kolegos, tiesiog tiems, kas vėliau priėjo iš jūsų daugumos, buvo suteiktas žodis, kitiems, kas buvo iš opozicijos, buvo suteiktas žodis, nors prieš buvau atsistojęs. Kviečiu tokios praktikos daugiau netaikyti ir suteikti žmonėms, kurie turi Statuto nustatyta tvarka galimybę, pasisakyti. Prašom ateityje į tai labiau atkreipti dėmesį.

Kadangi nebuvo laiku suteiktas žodis, tiesiog noriu atkreipti daugumos dėmesį, kuri bandė šiek tiek moralizuoti, kaip mažuma balsuoja ar nebalsuoja, tiesiog atkreipiu dėmesį, kad jeigu dauguma yra, ji turi daugiau balsų, negu reikia priimti sprendimą. Tiesiog kviečiu susirinkti į posėdį ir priimti sprendimą.

PIRMININKAS. Aš pastabų nepriimu dėl žodžio suteikimo, nes Statutas suteikia teisę man spręsti, ar suteikti, ar nesuteikti žodžio replikuoti. Taigi aš kartais pasinaudoju ta teise. Jeigu nepatinka ta Statuto norma, siūlykite Statuto pataisą, kad posėdžio pirmininkas privalėtų suteikti žodį replikuoti.

12.06 val.

Vyriausybės valanda

Dabar Vyriausybės valanda. Pirmasis klausimą Vyriausybei užduos E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamoji premjere, gerbiamoji Ingrida, jau kuris laikas Lietuvoje vyksta tam tikra pertvarka, susijusi su bendruoju ugdymu. Yra vykdoma vadinamoji tūkstantmečio mokyklų programa, kuri sukelia tam tikrą įtampą kartais. 73 Seimo nariai kreipėsi į jus su įvairiais pasiūlymais ir išvalgomis, tikėdamiesi Vyriausybės atsakymo. Gerbiamoji premjere, gal galėtumėte mums 73 pasakyti, kada mes gausime aiškius atsakymus į mūsų kreipimesi išdėstytas pozicijas? Ačiū jums.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas kolega. Tikrai tų kreipimųsi, patikėkite, gau nu ne tiek mažai. 73 Seimo narių yra labai įspūdingas kreipimasis, bet vis dėlto Vyriausybės institucijų atsakymų net ir Seimo nariams yra tam tikri terminai. Kai atsakymas tik bus paruoštas, iš karto, žinoma, jūs jo sulauksite. Jeigu jums labai nesinori laukti, visada galite susirinkti parašus ir pasikviesti mane į tribūną. Tai irgi yra būdas išgirsti atsakymus. Tiesa, nežinau, ar į klausimus, ar į klausimą, nes vienas mano buvęs kolega yra suformavęs tokią praktiką, kad jis į vieną klausimą atsakė, kai jam uždavė kelis klausimus. Būdų atsakyti yra tikrai įvairių. Aš žinau, kad atsakymas yra ruošiamas, kai tik jis bus paruoštas, aš, be abejo, jums atsakysiu raštu.

PIRMININKAS. Premjerė aiškiai pasakė, kad per nustatytus terminus bus atsakymas. (*Balsai salėje*) Atsakymas yra aiškus. Toliau klausia S. Skvernelis.

S. SKVERNELIS (DFVL). Norėčiau paklausti didžiai gerbiamo sveikatos ministro, bet prieš klausdamas premjerei noriu atsakyti: iš blogų pavyzdžių nesimokykite, į geresnius pavyzdžius žiūrėkite.

Gerbiamas sveikatos ministre, bet tikiuosi, kad ir premjerė atkreips dėmesį į šį klausimą. Lietuvos medicina visuomet buvo garsi unikaliais gydytojais, pasaulinio masto profesoriais, kurie darė unikalias operacijas, gelbėjo žmones. Kas šiuo metu vyksta su akademiku profesoriumi K. Strupu, netelpa į jokių logikos rėmus. Pirmiausia jis tapo teisėsaugos pseudoambicijų auka. Bet, nepaisant to, šiandien yra atimta licencija ir atimta licencija, gal jūs patvirtinsite arba paneigsite, po jūsų sprendimo, kai buvo padarytas spaudimas Akreditavimo tarnybai.

Gal galite iš tikrųjų paaiškinti šios istorijos esmę, kiek dar reikia teisėsaugai savo ambicijas tenkinti ir jūsų rankomis tą žmogų sunaikinti? Kas prisiims atsakomybę už tuos pacientus, kurie šiandien laukia šio unikalaus akademiko operacijų, jeigu jie neišgyvens arba stipriai bus pabloginta jų gyvenimo kokybė?

A. DULKYS. Ačiū už klausimą. Matyt, kažkokia nauja pradžia sveikatos apsaugos sistemoje. Per 30 metų Lietuvoje licencijos buvo tik dalinamos, bet niekada jų kažkodėl niekas neatėmė. (*Balsai salėje*) Lietuva yra teisinė valstybė, yra įstatymai, yra teismų sprendimai, yra Akreditavimo tarnyba, kuri vertindama pagal teisės aktus tai daro. Jokio spaudimo aš asmeniškai nedariau. Vadovautasi teisės aktais. O žinutė būtų tokia, kad jūs operuokite net patį popiežių, bet jeigu iš Lietuvos žmonių bus imami kyšiai, su licencijomis bus taip pat.

PIRMININKAS. Klausia G. Paluckas, ruošiasi A. Gedvilas.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Klausimas finansų ministrei, matyt, ir premjerei. Turint galvoje, kad jau yra pakitusios prognozės dėl vidutinės metinės infliacijos ir makroekonominės prognozės, sakykite, ar ruošiatės ir kada ruošiatės spręsti klausimą dėl valstybės remiamų pajamų dydžio indeksavimo? Akivaizdu, kad opozicija to padaryti negali, nei užregistruoti, nei ką, nes tai teikiama su biudžeto projektu. Kada, kiek, kaip? Gal galite ką nors pakomentuoti ir mūsų žinojimą padidinti? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš pradėsiu, mane Gintarė papildys. Mielas kolega, jūs puikiai žinote, kad Lietuvoje prognozuojančių institucijų yra ne viena. Yra Lietuvos bankas, yra Finansų ministerija. Finansų ministerija savo atnaujintų projekcijų dar nepaskelbė. Gintarė galės pakomentuoti, kada paskelbs. Jūs puikiai žinote, kad biudžeto projektas yra rengiamas vadovaujantis ne kieno nors projekcijomis, bet būtent Finansų ministerijos. Tai Finansų ministerija savo projekcijas atnaujinis. Pagal tai bus atnaujintas taip pat ir biudžeto planas.

Manau, kad dėl požiūrio į infliaciją labai didelių skirtumų turbūt nebus, nes net ir Lietuvos banko tie trys scenarijai, kur tikimybės yra nepateiktos, duoda maždaug panašų rezultatą. Manau, į kokį nors labai panašų skaičių ir galėsime orientuotis. Pagal tai bus atnaujintas ir pajamų planas, ir kitų pozicijų, sakykime, biudžeto kažkokie parodymai.

Aš ne kartą esu sakiusi, kad mes balandžio mėnesį ketiname pateikti Seimui tuos teisės aktų projektus, kurie, mūsų supratimu, spręstų tas problemas, kurių kyla dėl infliacijos. Jos lėtėjimo dabar negalime prognozuoti, kadangi dėl Rusijos pradėto karo prieš Ukrainą akivaizdu, kad tos prielaidos, kurios buvo tinkamos praėjusių metų pabaigoje, dabar nėra tinkamos. Tikrai sulauksite. Sulauksite taip pat ir valstybės remiamų pajamų indeksavimo.

Gintarė, gal galėtumėte?

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Finansų ministerija naują, atnaujintą ekonominės raidos scenarijų pristatys kitą savaitę, jis baigiamas rengti. Kaip minėjo premjerė, didelių išsiskyrimų su Lietuvos banku dėl infliacijos prognozių nėra. Atsižvelgiant į Finansų ministerijos projekcijas, bus teikiamas atnaujintas biudžeto projektas, kuriame bus numatytos ir priemonės, kurios padės amortizuoti infliacijos įtaką gyventojams.

Akivaizdu, kad mūsų ekonominės raidos scenarijų pakeitė ir pakoregavo būtent karas Ukrainoje. Dėl to energijos kainos tarptautinėse rinkose ištis susvyravo labai stipriai ir reikia į tai reaguoti ir pasiūlyti papildomų priemonių. Tas ir bus padaryta. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia A. Gedvilas. Ruošiasi R. Žemaitaitis.

A. GEDVILAS (*DPF*). Gerbiama premjere, turbūt likimas, kad ministro nėra, todėl klausimas vėl jums. Kadangi viešojoje erdvėje prasidėjo diskusija dėl visuotinės karo prievolės Lietuvoje įvedimo, taip pat privalomai kviečiant ir merginas, dėl to išauga lėšų poreikis nuo 450 mln. net iki 1,5 mlrd., kyla tokie klausimai: ar negalvojate apie tai, kad dėl šio klausimo reikėtų atsiklausti visuomenės? Ar pakvietus jaunas merginas 18–19 metų į kariuomenę būtų efektyviausias lėšų panaudojimas, nes, kaip teisingai pažymėjo ir mūsų šalies Prezidentas, ne šauktinių skaičiumi galima geriausiai atremti agresoriaus veiksmus?

Ir dar vienas klausimas. Gal tą 1 mlrd. eurų skirtumą, kuris matyti iš dar praeitais metais visuotinės karo prievolės galimybių vertinimo studijos, kurioje ir numatytas būtent toks lėšų poreikis, reikėtų nukreipti tam tikroms priemonėms įsigyti? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū už klausimą. Džiaugiuosi, kad jūs susiradote kitą temą. Man atrodo, jūs puikiai žinote, kad Vyriausybė nesiūlo dabar jokio visuotinio šaukimo ir nesiūlo šaukti merginų. Apskritai tai yra labai ilgos diskusijos apie susitarimą dėl gynybos ir saugumo klausimas. Jeigu būtų toks sutarimas ir susitarimas, tokiu atveju tikrai užtruktų ne vienus metus, kol būtų paruošta infrastruktūra, kad būtų galima ženkliai plėsti šauktinių skaičių.

Man atrodo, jūs čia truputį sau įprastai bėgate prieš, tiksliau sakant, statote vagoną prieš garvežį. Jūs leiskite politikams, kurie yra partijų deleguoti, diskutuoti apie partijų susitarimą dėl gynybos iki 2030 metų. Manau, tas susitarimas bus gana išmintingas. Jo nuostatas įgyvendinsime visi kartu, nesvarbu, kokia bus Vyriausybė.

PIRMININKAS. Klausia R. Žemaitaitis. Ruošiasi S. Lengvinienė.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama premjere, ko gero, gal ir žemės ūkio ministrui bus naujiena, jumis, premjere, aš tikrai tikiu. Sakau, keletą kartų, kiek teko viešai paklausti, tai jūs padėdavote.

Žemės ūkio ministerija rengia pažangos priemonę pagerinti valstybės nuosavybės teise priklausančių melioracinių statinių būklę. Ten taisyklėse yra keletas punktų. Ministre, aš žinau, kad ten jūsų politinis biuras labai nešvarius ir negražius dalykus daro. Yra 15¹ punktas nustatytas, tarkime, bus skiriama 13 mln., jeigu surinks 5–7 balus tos melioracijos.

Kaip atsitiko, premjere, jūs pasidomėkite, kad tik Panevėžys, Marijampolė ir Šakiai surenka būtent šiuos punktus ir ką tai reiškia. Iki 2030 metų kiekvienais metais jiems bus skiriama po 13 mln. Kitas 15.2 punktas analogiškai vėlgi pagal kitą programą vėl toms trims savivaldybėms – Panevėžys, Šakiai, Marijampolė vėl išimtinai gauna teisę. Kitoms savivaldybėms lieka tik 1 mln., o tokios mažos savivaldybės kaip Šilalė, Kelmė, Rietavas, Plungė, įsivaizduokite, gauna tik po 15–17 tūkst. Taisyklės yra imperatyviai parengtos trims savivaldybėms. Ir tai nėra šiaip sau, tai yra po 13 mln. kiekvienais metais iki 2030 metų.

Premjere, aš tikrai į jus kreipiuosi, nes tikrai tikiu, yra jūsų patarėjų, kurie pasidomės šia informacija. Ministre, pasižiūrėkite, o ką jūsų politinis biuras, viceministrai ir jūsų vienas patarėjas išdirbinėja jums nežinant. Tai yra baisu, kas per taisyklės yra.

PIRMININKAS. Tai kas, ar ministras, ar premjerė, ar abu kažkiek?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš galiu tik pasakyti, kad pasidomėsiu. Ačiū.

K. NAVICKAS. Aš irgi. Ir atsakysiu raštu.

PIRMININKAS. Ar ministras atsakė, ar... Tik vieną žodį išgirdome kažkaip. Klausia S. Lengvinienė. Ruošiasi D. Kepenis.

S. LENGVINIENĖ (LF). Ačiū posėdžio pirmininkui. Norėjau paklausti švietimo, mokslo ir sporto ministrės. Viena Švietimo ir mokslo komitete buvo pristatytas projektas apie regioninių karjeros centrų, kurie teiks profesinio orientavimo paslaugas, kūrimą. Šiuo metu švietimo įstaigos pasirašo sutartis su Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centru. Gerbiama ministre, ar tai reiškia, kad šį didžiulį projektą ir koordinuos Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras, o paslaugas teiks regioninių karjeros centrų specialistai? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Čia yra du projektai. Vienas yra tęstinis jau iš praėjusios struktūrinių fondų projekcijos, dėl kurios ir vyksta sutarčių pasirašymai su LMNŠC, tačiau apskritai karjeros orientavimą koordinuos ne LMNŠC, o koordinuos ESFA.

PIRMININKAS. Tada klausia D. Kepenis. Ruošiasi A. Butkevičius.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Noriu paklausti sveikatos ministro, o galbūt ir kolegų. Pasaulinės sveikatos organizacijos priimtoje Mitybos, fizinio aktyvumo ir sveikatos strategijoje, kuria iš dalies remiasi ir Seimo nutarimai dėl sveikatos tausojimo ir stiprinimo politikos gairių, yra nurodyta, jog kainos lemia vartojimo sprendimus, todėl skatinti sveikai maitintis ir daugiau fiziškai judėti galima pasitelkiant apmokestinimo, subsidijų svertus. Tokia sveikos mitybos prieinamumo taktika, kai reguliuojamos kainos, yra taikoma Jungtinėse Amerikos Valstijose, Prancūzijoje, Jungtinėje Karalystėje. Turint omenyje apskritai visur kylančias kainas, prašom pateikti kokių žingsnių ketinate imtis dėl sveiko maitinimosi ir fizinio aktyvumo prieinamumo skatinimo kainų, mokesčių, lengvatų, galbūt netgi investicijų į infrastruktūrą reguliavimo prasme? Ačiū.

A. DULKYS. Kam klausimas?

D. KEPENIS (LVŽSF). Taigi sakiau – sveikatos ministrui.

A. DULKYS. Atsiprašau. Vyriausybės programoje ir jos visuose darbuose yra ten aiškiai planuose išdėliota, ką ruošiamės daryti dėl visuomenės sveikatos. Yra atitinkami ir žingsniai, ir finansavimas. Kainų reguliavimo šioje srityje nėra.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš galėčiau papildyti. O kodėl jūs čia iš karto apie mokesčių lengvatas kalbate? Gal jūs pasiūlykite apmokestinti įvairias žalingas maisto medžiagas ir panašius dalykus ir svarstysime?

PIRMININKAS. Kolegos, čia ne diskusijų žanras. Galbūt padiskutuosite komitete ar frakcijoje. Toliau klausia A. Butkevičius. Ruošiasi E. Sabutis.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas, aišku, finansų ministrei. Aš jau kurį laiką kaip dirbdamas Biudžeto ir finansų komitete vis girdžiu, kad tam tikras priemonių planas dėl infliacijos augimo sustabdymo arba pabrangusių įvairių medžiagų, statybinų, metalo, medienos indeksavimo bus pateiktas priemonių planas. Palaukime, kol Lietuvos bankas makroekonominę apžvalgą padarys. Jau padarė. Dabar jau girdime, kad Finansų ministerija dar turi pristatyti.

Mielieji, aš galiu pasakyti, kad Lietuva tarp Europos Sąjungos šalių blogiausiai kovoja su augančia infliacija, nes turime didžiausią, neturi jokio priemonių plano dėl žaliavų, pabrangusių medžiagų, kaip bus indeksuojama ir kada bus indeksuojama, kada bus pateiktas Viešųjų pirkimų įstatymas, kad galėtų statybininkai, kelininkai žinoti, kokia jų laukia ateitis. Jeigu mes taip toliau elgsimės, tai mes tuoj pat po 2 mėnesių turėsime ekonomikos recesiją. Gal gali Finansų ministerija pasakyti, kas yra nuveikta ir kada gal Biudžeto ir finansų komitetui bus tam tikros prognozės su tam tikrais modeliais, skaičiavimais, kas laukia mūsų ateityje statybų sektoriuje, kelininkų sektoriuje, pramonėje ir užtikrinant žmonių ekonominę saugumą? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Turbūt klausimas pirmiausia čia apie žmones. Jūs klausiate ar apie jų kainų amortizavimą, ar kelininkų ir kitų? Viena norėčiau pasakyti, kad Finansų ministerija... Jei-
gu klausiate, malonėkite paklausti atsakymo. Finansų ministerija, kaip visada, pateikusi ekonominės raidos scenarijų, pristato jį Biudžeto ir finansų komitete. Tai ir bus padaryta, ir galėsite užduoti klausimus, į juos bus atsakyta.

Klausimas, ką Vyriausybė padarė dėl augančios infliacijos? Mes sekame, ką daro ir kitos valstybės, tai Lietuvos pritaikytas paketas yra ne kiek ne mažesnis negu kitų valstybių. Tiesiog jie yra skirtingi dėl skirtingų aplinkybių.

Pirma. Vyriausybė pateikė valstybės biudžeto projektą, kuriame numatyta per 1 mlrd. eurų žmonių pajamų didinimui, ir žmonių pajamos turėjo augti sparčiau nei infliacija, jeigu ne karas Ukrainoje.

Taip pat buvo pateiktas pirmas energijos kainų amortizavimo paketas, kuriame numatyta, kad bus atidėtas elektros kainų liberalizavimas, taip pat išdėliotas dujų brangimas per penketą metų, dėl to įmonė „Ignitis“ užsiskolino. Taip pat pakeistas dujų pirkimo modelis įmonėms, kad būtų galima įsigyti palankesnėmis kainomis.

Reaguojant į išaugusias energijos kainas, buvo pateiktas antras amortizavimo paketas, kuriame buvo numatyta pridėtinės vertės mokesčio lengvata, 9 % kompensavimas iš valstybės biudžeto. Seimas tą įstatymą jau priėmė, jis bus taikomas nuo sausio 1 dienos. Taip pat buvo numatyta, kad bus papildomai 35 mln. eurų saulės elektrinėms įsigyti privatiems gyventojams tiek ant stogų, tiek ir nutolusių. Taip pat reaguojant į karą Ukrainoje ir išaugusias energijos kainas ir neapibrėžtumą ilguoju laikotarpiu, dėl ko išauga ir infliacijos prognozės, yra rengiamas atnaujintas ekonominės raidos scenarijus.

Kadangi kainos buvo itin *volatili*os energijos rinkose, dabar, matant tam tikras tendencijas, galima priimti sprendimus, kurie bus taikliausi. Kitą savaitę Finansų ministerija pateiks atnaujinimą ekonominės raidos scenarijų. Biudžeto ir finansų komitetas jį irgi svarstys. Kartu bus pristatytos Vyriausybės siūlomos priemonės, kurios padės ne sumažinti infliaciją, kas turbūt yra ypač sunku, būnant tokia maža valstybe ir neturint savo valiutos, bet pasiūlys priemonės, kurios padės amortizuoti infliacijos įtaką žmonėms. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia E. Sabutis. Ruošiasi... (*Balsai salėje*) Gerai, prašom.

A. ARMONAITĖ (LF). Dėl Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo. Šiuo metu noriu patikinti, kad viešųjų pirkimų reguliavimas leidžia galimybę taikyti kainos indeksavimą sutartyje numatytomis sąlygomis. Jeigu tokios sąlygos nėra numatytos, yra įmanoma perrašyti sutartis.

Mums šita problema yra žinoma. Mes kalbamės ir su statybų, ir su pramonės įmonėmis, ir su kitais rinkos dalyviais, sudarėme tokią konsultacinę grupę. Svarbu, man atrodo, turėti omenyje, kad atnešus įstatymo pakeitimus perkančiųjų organizacijų elgsena vis tiek nesikeičia. Dabartinis reguliavimas leidžia indeksuoti kainas. Ir mes, Ekonomikos ir inovacijų ministerija kartu su Viešųjų pirkimų tarnyba, esame pasiruošę konsultuoti perkančiąsias organizacijas ir verslą, kad tie užsakymai vis dėlto nesustotų ir kad kainas būtų galima indeksuoti.

PIRMININKAS. Toliau klausia E. Sabutis. Ruošiasi A. Skardžius. (*Balsai salėje*) Nėra, man sa-ko, E. Sabučio. Tuomet klausia A. Skardžius. Ruošiasi T. V. Raskevičius.

A. SKARDŽIUS (*DPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Praėjusiame Vyriausybės posėdyje vidaus reikalų ministrė man pagrasino, kad nekelčiau panikos, bet, gerbiamoji ministre, Prezidentas ra-gina ruošti visuotinei gynybai, ir čia ne juokas. Kai kurios savivaldybės jau sureagavo ir trikam-pius, žyminčius priedangas karo atveju nuo galimo oro pavojaus ar gradų, ar kitų visų dalykų, jau perkelia ant požeminių gelžbetoninių parkingų.

Mano klausimas būtų sveikatos ministrui. Gerbiamas ministre, kaip ruošiantis gynybai gali-ma susikomplektuoti vaistus, būtinus tai galimai situacijai, tiems žmonėms, kurie turi lėtinių ligų, kaip įsigyti antibiotikų? Kodėl neprieinami asmeniškai kiekvienam piliečiui šie vaistai, kurie gali būti reikalingi karo atveju? Ačiū.

A. DULKYS. Drįsčiau teigti, kad visa sistema yra veikianti. Pradėkime pradžioje nuo valsty-bės rezervo. Valstybės rezervas yra suformuotas. Dalį vaistų... (*Balsai salėje*) Jūs išklausykite iki galo, gerai? Aš prieisiu ir prie jūsų antibiotikų. Valstybės rezervas yra suformuotas. Dalimi jo, kiek galėjome, pasidalijome su Ukraina, jis yra dabar atkuriamas.

Žmonės, kurie serga lėtinėmis ligomis, visokiais ūmiais ir kitais dalykais, turi galimybę (ne taip seniai yra pakeistos tvarkos), gali 6 mėnesių intervalui iš gydytojo gauti vaistų. Kai konkre-čiai dėl antibiotikų, būtent šitų vaistų negalima sukaupiti ir net nereikia jų kaupti, nes gydytojas dėl kiekvieno paciento priima atskirą sprendimą, nes antibiotikai yra tokie vaistai, kad jų negali-ma kaupti, suprantate? (*Balsai salėje*) Tai aš jums pasakau. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerai, kolegos, nediskutuokime. Klausia T. V. Raskevičius. Ruošiasi R. Šar-knickas.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Ačiū už suteiktą žodį. Norėčiau paklausti vidaus reikalų ministrės. Lietuvoje šiuo metu yra apie 3 tūkst. žmonių, kuriems yra apribota judėjimo laisvė, jie apgyven-dinti užsieniečių registracijos centruose, ir du iš šitų centrų turi tiesioginį VRM pavaldumą, tai yra Medininkai ir Kybartai. Pagal Užsieniečių teisinės padėties įstatymą, kurį pataisėme gruodžio mėnesį, yra numatyta tokia galimybė, kad užsieniečiams, kuriems yra apribota judėjimo laisvė, gali būti sudarytos sąlygos išeiti iš tų centrų ir gauti įvairias paslaugas, pavyzdžiui, socialines, švietimo ir taip toliau.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija tokią tvarką yra pasitvirtinusi, ji tvirtinama ministro įsakymu, ji taikoma Rukloje ir Naujininkuose. VRM tokios tvarkos kol kas neturi Kybartams ir Medininkams. Gal galėtumėte pasakyti, kodėl dar nėra ir kada planuojama ją padaryti? Ačiū.

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū už klausimą. Taip, mes turime 2 tūkst. 800 žmonių, tai yra neteisėtų migrantų, kurie gyvena Lietuvoje, mūsų apgyvendinimo centruose. Labai aktyviai dirbame, kad tie asmenys būtų išsiųsti. Dabar esame išsiuntę į namus daugiau negu 1 tūkst. as-menų. Tikrai visame Europos Sąjungos kontekste išsiskiriame kaip sėkmingiausia šalis, vykdanči savanorišką grąžinimą. Manau, kad čia yra labai geras dalykas.

Kalbant apie tvarkas, aš pasitikslinksiu, bet manau, kad mes tikrai vadovaujamės visais įstaty-mais. Žinoma, pirmiausia reikia pasakyti tai, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija yra at-sakinga už centrus, kuriuose gyvena pažeidžiamos grupės. Žinoma, tai automatiškai yra susiję ir su tam tikromis procedūromis, ir kitais dalykais, o poreikis atsiranda būtent iš pažeidžiamų gru-pių. Bet atkreipsime dėmesį ir patikslinksiu informaciją.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas. Ruošiasi K. Mažeika.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Ačiū. Mano klausimas būtų švietimo ministrei dėl Alytaus futbolo akademijos „Dainava“ problemos, dėl formalųjį ugdymą papildančio švietimo...

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Nenumatyta.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). ...krepšelio Alytuje. Kaip žinote, yra betvarkė ir vaikai negauna iš savivaldybės valstybės skiriamų lėšų. Savivaldybė prieš keletą mėnesių ėmė ir panaikino tvarką, o tuos pinigus, kurie skirti kitoms organizacijoms, dabar papildomai gauna įstaigos, pavaldžios savivaldybei.

Sakykite, ar tokie dalykai, kad negautų tų pinigų, ar neatsiras prielaida ir kitoms savivaldy-bėms taip elgtis, nes vis dėlto ta idėja buvo remti ir tas organizacijas, kurios vykdo formalųjį ug-dymą, būtent šiuo metu sportą. Ir būtent „Dainavos“ klubą vienija, tą akademiją vienija ne tik

vaikai, bet ir tėvai, sirgaliai, kurių skaičius yra kone 2 tūkst. žmonių. Jie ne kartą buvo siuntę raštus, aš taip pat siunčiau, jūs įvardinote, kad ši problema jums yra žinoma, tik tiek.

Ar galėtumėte dar detaliau paaiškinti, ar tokie dalykai nebus ir kitose savivaldybėse taip daromi? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Tikrai negalėčiau dabar dar detaliau paaiškinti. Galėsime dar kartą pasikalbėti individualiai. To, ką pasakiau, tikrai daugiau pasakyti negaliu. Nežinau, tikrai negaliu atsakyti, patikslinsiu.

PIRMININKAS. Turėjo klausti K. Mažeika, jo nėra. Žodis suteikiamas toliau įrašytam tos pačios frakcijos atstovui T. Tomilinui.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, klausimas ministrei M. Navickienei. Tokiais sunkiais laikais labai pravartu demonstruoti vienybę. Kiek žinau, rudenį yra pasibaigusios derybos tarp profsąjungų ir darbdavių dėl naujo Darbo kodekso pakeitimo. Norėtusi sužinoti, kada tie pakeitimai ateis į Seimą. Pastaruoju metu atsirado daug nusiskundimų dėl Darbo kodekso taikymo, ypač noriu atkreipti dėmesį į Vilniaus viešojo transporto problematiką. Mes matome piktnaudžiavimą iš privačių ir viešų vežėjų, atsiranda nusiskundimų iš darbuotojų, kad iš tikrųjų Darbo kodeksas taikomas nekorektiškai, didelė dalis algų išmokama nemokant mokesčių – taikant vadinamąją kilnojamojo darbo normą, nors ją, kaip suprantu, yra sutarta, kad yra metas naikinti. Streikuoti žmonės dėl nepaprastosios padėties negali, tai čia norėtusi veiksmų. Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas kolega. Taip, matome tas problemas ir jas sprendžiame. Džiaugiuosi, kad Trišalėje taryboje buvo rastas sutarimas, tikrai artimiausiu metu projektas bus svarstomas Vyriausybėje. Balandžio mėnesį, tikiuosi, jis pasieks Seimą. Jūsų minimi apribojimai dėl kilnojamojo darbo nuo 2023 metų birželio mėnesio jau neturėtų būti taikomi tokia apimtimi.

PIRMININKAS. Klausia K. Vilkauskas. Ruošiasi A. Mazuronis. Jo nėra, tai...

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Klausimas socialinės apsaugos ir darbo ministrei. Gerbiama ministre, dabar socialinių paslaugų paketas ukrainiečiams jau yra priimtas. Norėčiau paklausti, kada artimiausiu metu lėšos pasieks savivaldybes? Viena klausimo dalis.

Kita. Ar negalvojate, kad reikėtų privatiems asmenims ieškoti galimybių kompensuoti komunalinių paslaugų teikimą? Pasakysiu pavyzdį. Vakar buvau Paluknio aerodrome, kur gyvena 20 šeimų. Vieni yra įsidarbinę, bet yra motinų su kūdikiais ir vyresnio amžiaus žmonių, jie tikrai negalės uždirbti ir sumokėti už komunalines paslaugas.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Patikslinkite, ar jūs kalbate apie kompensacijas Lietuvos gyventojams, ar ukrainiečiams?

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ukrainiečiams.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū. Trumpai. Dėl savivaldybės pasiekiančių pinigų. Kaip jūs žinote ir suprantate, socialiniam paketui bus naudojamos piniginės socialinės paramos lėšos. Pagal įstatymą yra nustatyta taip: kol piniginės socialinės paramos lėšų pakanka, yra naudojamos tos lėšos, kai jų nepakanka, jos yra gražinamos iš valstybės biudžeto. Viskas tokiu principu ir bus. Svarbiausia, kad parama pasiektų žmones kuo greičiau. Tikrai labai dėkoju visoms savivaldybėms, kurios individualiai įjungia kompensacijų mechanizmus, nelaukia, kol įsigalios valstybės siūlomas paketas ir bus suteiktas statusas. Tikrai yra bendradarbiaujama.

Dabar dėl kompensacijų. Kaip žinote, Ukrainos žmonėms taip pat bus galima gauti šildymo kompensacijas ir kompensacijas už vandenį, kai bus suteiktas statusas. O dabar šiuo laikotarpiu, kol nėra įjungta parama, turime kitų paramos mechanizmų žmonėms, priimančioms Ukrainos karo pabėgėlius į savo namus. Tas kompensacijų mechanizmas, tikiuosi, ne tik padės padengti dalį kaštų, bet ir paskatins daugiau žmonių registruoti savo turtą ir pasiūlyti jį iš Ukrainos bėgantiems karo pabėgėliams.

PIRMININKAS. Toliau klausia A. Vinkus. Ruošiasi A. Nekrošius.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, norėčiau atkreipti tamstos dėmesį...

PIRMININKAS. Paminėkite, į kurį ministrą kreipiatės.

A. VINKUS (LVŽSF). Į sveikatos apsaugos. Gerbiamas sveikatos apsaugos ministre, noriu atkreipti dėmesį. Mano nuomone, štai kas labai klaidina visuomenę. Paprastai viešai per televiziją,

radiją ir kitus informacijos šaltinius skelbiami keletas šią pandemiją apibūdinančių rodiklių. Vienas iš tokių rodiklių yra po atliktų PGR tyrimų nustatytų teigiamų atvejų skaičius. Jis dažniausiai skelbiamas pasakant, kiek nustatyta užsikrėtimo atvejų, bet nepasakant, kiek buvo atlikta tyrimų. Kadangi tokių tyrimų savaitgaliais atliekame du, tris, keturis kartus mažiau, žmonės, išgirdę užsikrėtimų šeštadienį ir sekmadienį skaičių, nepagrįstai džiaugiasi. Aišku, kad pandemija baigiasi, viskas, nesilaiko tos tvarkos ir toliau vėl atsiranda židinių. O iš tikrųjų toks užsikrėtimų sumažėjimas išeina dėl to (pakartojau), kad per šeštadienį ir sekmadienį, šventinę dieną buvo atlikta daug mažiau PGR tyrimų. Todėl skelbiant užsikrėtimų skaičių kartu reiktų skelbti ir atliktų tyrimų skaičių ar bent jau užsikrėtimų nuo atliktų tyrimų procentą.

A. DULKYS. Labai ačiū. Šiaip viskas yra skelbiama, ir tai, ką jūs sakote. Pateiksiu tokį pavyzdį iš mūsų jau dabar bendros srities. Kai vasarą ravimi daržai, tai ir poliklinikoje mažiau žmonių lankosi, bet mes dėl to nemanome, kad tų ligų sumažėjo ar padaugėjo. Savaitgalį tikrai mažiau žmonių kreipiasi, mažiau atliekama testų, tai tie skaičiai, be abejo, ir sumažėja. Bet man atrodo, kad tiek Statistikos departamentas, tiek kitos institucijos, tiek analitikai, ekspertai, kurie komentuoja juos arba palydi, man atrodo, visą laiką atkreipia dėmesį, kad, žiūrėkite, neatsipalaiduokime, čia yra tik savaitgalis, gal neįtraukti visi duomenys. Man atrodo, kad galima išgirsti ir tą paaiškinimą. Bet priimu...

PIRMININKAS. Klausia A. Nekrošius. Ruošiasi L. Nagienė.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš turėčiau kreiptis į krašto apsaugos ministrą, bet kadangi jo nėra, gal premjerė galėtų atsakyti. Mano klausimas būtų apie visuotinį šaukimą. Krašto apsaugos ministerija atliko galimybių studiją, kurioje rašoma, kad visuotinį šaukimą būtų galima įgyvendinti maždaug po aštuonerių metų. Tai mano toks klausimas būtų – gal atsiradus tokiai grėsmei šalimais būtų galimybė anksčiau įgyvendinti?

Dar vienas pasiūlymas. Ką galvotumėte apie tai, gal švietimo ministrė galėtų atsakyti? Galbūt būtų galima sutrumpinti studijas universitetuose nuo ketverių metų iki trejų, kaip yra Europos šalyse, taip kompensuojant prarastą laiką? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū. Galbūt ir galima. Aš manau, kad studijos autoriai veikia turbūt išeidami iš tam tikrų tarpinių pozicijų, pavyzdžiui, dėl galimo finansavimo augimo ar tempo, kuriuo yra kuriama infrastruktūra. Žinote, Vyriausybė dabar yra pasiryžusi pateikti Seimui atskirą įstatymą dėl Rūdninkų poligono, jis leistų sutaupyti faktiškai dvejus metus to poligono įrengimui, lyginant su įprastomis procedūromis. Tai viskas, matyt, yra lėšų ir sprendimų priėmimo tempo klausimas, tiesiog tai nėra dalykas, kuris galėtų būti įgyvendintas rytoj ar poryt, nes vis tiek infrastruktūrą reikia kurti ir yra tam tikras objektyvus laikas, kiek tai užtrunka. Tik klausimas, kokią mes sau ambiciją užduodame ir kiek tą laiką galime realiai sutrumpinti. Sakyčiau, kad čia yra vienas iš tų klausimų, dėl kurių, kaip ir minėjau atsakydama kolegai, kai partijos diskutuos dėl naujo susitarimo dėl gynybos, galėtų ir susitarti. Jeigu matys bendrą sutarimą, kad tai yra prioritetas ir svarbu įgyvendinti kaip įmanoma greičiau, tuomet, aš manau, visiškai realu ir įgyvendinti tai greičiau, tiesiog tam reikės skirti lėšų, vietų ir sukurti infrastruktūrą.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėl trejų metų studijų. Taip, trejų metų studijų galimybę mes jau kuris laikas nagrinėjame ir šiandien iš esmės tai galima daryti. Yra labai svarbu, kiek kreditų turi būti išklaustyta. Tikrai tai galima daryti. Jau šiandien kai kurios studijų programos yra trejų metų ir trejų su puse, ne ketverių.

PIRMININKAS. Toliau klausia L. Nagienė. Ruošiasi V. Ažuolas.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama švietimo ministre, turiu klausimą. Vykdamas tinklo optimizavimą dažnai dabar supriešinamos valstybinės švietimo įstaigos ir nevalstybinės švietimo įstaigos. Jūs kalbėdama ir viceministras pasisakydamas visą laiką akcentavote, dėl ko yra išskirtinės sąlygos optimizuojant tinklą nevalstybinėms įstaigoms – dėl to, kad jos dirba pagal įvairias šiuolaikinio ugdymo filosofijas, didaktines praktikas – Valdorfo, Montesori, demokratinio ugdymo ir kitas. Nejaugi mūsų valstybinės ugdymo įstaigos irgi negali taip dirbti ir turėti atskiras programas, jeigu galėtume sulyginti lygiai tas pačias sąlygas, kaip ir nevalstybiniam sektoriui? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Gal ir galėtų dirbti, kai kurios ir dirba, bet čia, matyt, reikia įvertinti, kiek valstybė, kokią sąskaitą gali mokėti už bendrąjį ugdymą. Visi suprantame, ką reiškia ugdyti vienoje klasėje tris ar keturis mokinius ir kokia tokio bendrojo ugdymo kaina. Valsitybė nustato tam tikras kainų ribas kaip ir kitose srityse, šiandien jos yra tokios. Tikrai nežinau, kas būtų, jeigu sudarytume tokią galimybę, kad galėtų rasti mokyklos, kurių klasėse mokosi po keturis ar tris vaikus, visoje Lietuvoje. Įsivaizduokite, kokią mes situaciją turėtume tiek finansinę, tiek netgi ir kokybės prasme. Mes turime nustatę taisykles, ir kitos valstybės tai daro, mes lygiai tą patį darome, tai yra normalu.

PIRMININKAS. Klausia V. Ažuolas. Ruošiasi L. Girskienė.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų švietimo ministrei klausimas, bet norėčiau patikslinti, kad aiškius atsakymus gautų bendruomenės.

Ankstesnio valstiečių priimto klasių finansavimo nutarime buvo sudarytos vienodos sąlygos, ar klasė yra privačioje mokykloje, ar klasė yra savivaldybės mokykloje. Vienodai klasės buvo finansuojamos nediskriminuojant ir neišskiriant. Tada savivaldybės turėjo teisę prisidėti prie klasių finansavimo. Jos turėjo tokią teisę.

Po pernai metų Vyriausybės nutarimo gruodžio mėnesį jūs pradėjote diskriminuoti: tokiai pat klasei, esančiai savivaldybės mokykloje, nebeduosite finansavimo, jeigu, pavyzdys, nepilna, o tokiai pat klasei, esančiai privačioje mokykloje, duosite. Savivaldybei uždraudėte prisidėti prie klasės finansavimo. Leidžiate prisidėti tik prie vienos klasės, bet jeigu, pavyzdys, yra dvi klasės, neleidžiate prisidėti. Tai netgi pažeidžiate savivaldos teises.

Kada šiuos diskriminacinius punktus planuojate panaikinti, nes nei viceministras Mažeikiuose nesugebėjo atsakyti. Antradienį jūsų bandžiau klausti – taip pat neatsakėte. Gal galite viešai pateikti visą lentelę, kaip anksčiau buvo finansuojamos klasės ir kaip po jūsų pakeitimų bus finansuojama. Turbūt visiems būtų aišku.

PIRMININKAS. Į mikrofoną.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). O kaip jūs panaikintumėte šiandien tokią situaciją, kai mokytojas turi galimybę dirbti tik 0,25 etato? Tai nėra diskriminacinė nuostata? Čia yra tiesioginė sąsaja, ką aš jums noriu paaiškinti. Jeigu šiandien mes turime klasių, kuriose yra mažiau negu aštuoni mokiniai, yra labai mažos mokyklos, mes negalime sudaryti nei kokybiškų ugdymo sąlygų, nes mes finansuojame pastatą ir 50 % finansuojame administraciją, nei galime sudaryti normalius atlyginimus mokytojams. Privačiose mokyklose tėvai moka. Aš jums atsakau, jūs nekilkite rankų. Tėvai moka papildomai už vaikų mokslą.

Kitas dalykas. Lietuvoje per praėjusius dešimtmečius įvyko įvairių pokyčių. Jeigu jūs pasiilintumėte, matytumėte, kad anksčiau buvo krepšelis, teikiamas mokinio krepšelis. Tam tikra ugdymo suma sekė mokinį. Vėliau buvo, beje, valstiečių pakeitimas, jog yra finansuojama klasė. Kiekvienas mokinys Lietuvoje turi teisę gauti valstybės finansavimą ugdymui. Jis tą finansavimą ugdymui turi teisę nusinešti bet kur. Privačiose mokyklose tėvai moka visą papildomą sumą, ar būtų trys, ar keturi vaikai, ar būtų vienokia metodika, ar kitokia.

Valstybė yra nustačiusi tam tikras taisykles, pagal kurias finansuoja mokyklas ir kokybišką ugdymą. Todėl čia jokios diskriminacijos tikrai nėra. Aš siūlyčiau pasirūpinti mokytojų atlyginimais ir diskriminacija šioje srityje.

PIRMININKAS. Kolegos, visi, kas norėjo paklausti, paklausė. (*Balsas salėje*) Taip, atsiprašau, paskutinė, būčiau praleidęs. L. Girskienė yra paskutinė klausiančioji.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Nedidelio ūgio, nepastebėjote. Aš noriu užduoti klausimą vidaus reikalų ministrei. Iš tiesų noriu pasiteirauti, kaip sekasi statyti tvorą, nes terminas yra šių metų rugsėjo mėnuo?

Kitas klausimas. Buvome įsigiję už didelę sumą daugybę namelių pabėgėliams apgyvendinti. Kur yra tie nameliai, kas juose gyvena ir kaip planuojate spręsti ukrainiečių apgyvendinimo vietų trūkumą?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama kolege, už klausimą. Du klausimus, tiesą pasakius. Dėl fizinio barjero statybų. Tikrai procesas vyksta. Šiuo metu yra nutiesta apie 300 kilomet-

rų koncertinos ir daugiau negu 150 kilometrų segmentinės tvoros. Taip pat kartu diegiama ir stebėjimo sistema. Noriu dar kartą pažymėti: ko nebuvo padaryta per 30 metų, bus padaryta, kaip ir suplanuota, per metus, tai yra iki rudens.

Apie namelius. Nameliuose šiuo metu, kaip jūs žinote, gyvena neteisėti migrantai. Mes tikrai neplanuojame karo pabėgėlių iš Ukrainos apgyvendinti šiuose nameliuose. Už apgyvendinimą yra atsakinga Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Aš žinau, kad tokių planų tikrai nėra. Mūsų tikslas yra, kadangi tie asmenys yra pripažinti neteisėtais migrantais ir yra negavę pabėgėlio ar kitokio statuso, juos išsiųsti. Kaip jau vienam kolegai šiandien sakiau, esame išsiuntę savanoriškai daugiau negu 1 tūkst. asmenų. Šiuo metu, artimiausiu metu, planuoja vėl atvykti Irako konsulai. Tas procesas nuolat vyksta. Kaip pažymėjau, esame pirmaujanti šalis pagal savanoriškai grąžinamus asmenis. Taip ir dirbsime toliau. O kai nebeliks asmenų, tiesiog nebereikės namelių ir tikrai mes jų nelaikysime, nes taupome valstybės pinigus.

PIRMININKAS. Dabar tikrai gerbiamoji Ligita buvo paskutinė klausiančioji. Dėkoju Seimo nariams už lakoniškus klausimus, ministrams už trumpus, dalykiškus atsakymus ir čia yra tas džiugus momentas, kai visi pageidaujantieji galėjo paklausti. Nesiregistruosime, nes rezultatas nebus labai įspūdingas. Tiesiog skelbiu rytinį posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 149 STENOGRAMA

2022 m. kovo 24 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas A. MAZURONIS

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Gerbiami kolegos, pradedame kovo 24 dienos vakarinį Seimo plenarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 60 Seimo narių.

14.00 val.

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 33 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1354, Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 3, 5, 6, 12 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1355, Administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymo Nr. XII-1869 426 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1356, Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 30, 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1357, Želdynų įstatymo Nr. 241 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1358 (*pateikimas*)

Popietinės darbotvarkės 2-2.1 klausimas – Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 33 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1354 ir lydimieji projektai, 2-2.2, 2-2.3, 2-2.4 ir 2-2.5 klausimai. Pateikimo stadija. Pranešėjas – K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų įstatymo projektas, kurį rengėme gana seniai, turbūt ir suponavo šiuos pakeitimus, ir tarptautinė praktika, ir paskutinė situacija, kuri susiklostė tiek dėl tarpinstitucinio bendradarbiavimo, tiek turbūt dėl vadovų elgesio su pavaldžių institucijų vadovais.

Siūlome, kad Aplinkos apsaugos departamentas, kaip ir Veterinarijos tarnyba, būtų pavaldus ne kuriai nors vienai ministerijai, o būtent Vyriausybei, nes matant paskutinių metų įvykius, kai beveik metus institucija buvo be vadovo, tie paskutinių savaitių įvykiai, kai ministras vežasi laikinąjį vadovą į Kauną susitikti su ūkininkais, stabdyti patikrinimus, turbūt yra visiškai netoleruoti. Juo labiau jeigu iš tiesų karas, tikėkimės, greitai baigsis ir vėl grįšime į normalų gyvenimą, Aplinkos ministerijai yra iškelti didžiuliai lūkesčiai, tikslai. Tai yra žaliasis kursas, kur Aplinkos apsaugos departamentui tikrai tenka didelė atsakomybė, bendradarbiavimas ir pavaldumas ne vienos ministerijos, o kelių ministerijų ir dažnai teisės aktus reikia derinti tiek su Aplinkos ministerija, tiek su Žemės ūkio ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija ir dar keliomis ministerijomis.

Išties panašu, kad ta geroji kitų šalių praktika yra šiuo atveju naudinga ir Lietuvai. Manau, kad dar didesnis dėmesys ir atsakomybė, ir turbūt ta patirtis su Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba, kai pavaldumas yra Vyriausybės, tas nuoseklumas ir įstaiga, kurios vadovai išdirba turbūt visą kadenciją, nesikeičia kartu su ministrais, yra tas pavyzdys, norėtusi, kad būtų ir čia, ir darbų tęstinumas.

Trumpai tiek, jeigu kils klausimų, tikrai mielai atsakysiu.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Jūsų paklausti norėtų keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega Kęstuti, išties palaikau jūsų iniciatyvą. Gal jūs galėtumėte aiškiai išvardinti bent jau penketą aspektų, dėl ko ir kas jus paskatino priimti tą sprendimą? Kokia yra dabartinio pavaldumo problematika? Ačiū.

K. MAŽEIKA (DFVL). Aš šiek tiek jau užsiminiau. Ačiū, kolega, už klausimą. Šiek tiek užsiminiau.

A. SKARDŽIUS (DPF). Koncentruotai.

K. MAŽEIKA (DFVL). Taip. Visai neseniai suėjo metai ir tik buvo paskirtas naujas vadovas. Jis taip pat yra politinis turbūt žmogus, buvęs politikas, tai yra turbūt vėlgi aiški kryptis. Sprendimų nenuoseklumas, tai kitas dalykas. Taip pat ministro įtaka pavaldumui, ministras nustato tiek atlyginimą, tiek darbus, tiek vertina ir taip toliau. Turbūt matome. Ir, aišku, tie iššūkiai, ir turbūt ta situacija, kai šiandien ministras yra tas, kuris prieš tai siūlė tiek „Grigeo“, tiek kitiems kompensacijas, atleisti nuo mokesčių, prisijungti prie „Vandenu“ ir taip mažiau mokėti, sutaupyti ir galbūt išvengti tam tikros atsakomybės. Tikrai, manau, tai neturėtų būti tapatinama ir šiek tiek menkinama tiek ministerijos, tiek ir pačios institucijos kaip kontroliuojančios. Tai yra Aplinkos apsaugos departamento funkcija, todėl tikrai turėtų būti atskirta ir netapatinama.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia L. Nagienė. Ruošiasi A. Gedvilas.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų suprantu jūsų norą atskirti, kad tai būtų ne pavaldumas, o būtų tikrai kontroliuojanti institucija, kuri būtų savarankiška ir nebūtų kai kurių nurodymų, kaip jūs ir sakote, galbūt ir nelogiškų. Bet mano klausimas vienas yra. Prašom pasakyti, ar reikės papildomų išlaidų, jeigu jis bus kaip departamentas, pavaldus Vyriausybei.

Ir antras klausimas, o gal reikėjo tik kai kurias įstatymo nuostatas pakeisti būtent dėl to, kad ministerija nesikištų į Aplinkos apsaugos departamento darbą? Ačiū.

K. MAŽEIKA (DFVL). Bet kuriuo atveju tas tarpinstitucinis bendradarbiavimas turi būti ir tas kišimasis į darbą tai yra turbūt politikos formavimas. Politikos formavimas, tai turbūt kelių ministerijų konsoliduotas dokumentas. Jeigu Vyriausybė pritars vieniems ar kitiems siūlymams vienos ar kitos ministerijos, tai tikrai nebus blogai. Tas bendradarbiavimas turbūt turi būti. Turbūt skirtumas yra tik toks, kiek įtakos turi vienas ar kitas ministras savo pavaldžiai įstaigai, ir tos politinės ambicijos, kažkoks noras vadovauti ar dar kažkas ir lemia tą nenuoseklumą.

O kalbant apie finansus, tai turbūt finansai, niekas nuo to nepasikeis, juolab žinant, kad Vyriausybė bet kuriuo atveju, tvirtindama biudžetą, skiria finansus, o šiuo atveju ministerija planuoja finansus. Matau grėsmę, kurią galima panaikinti, tai yra tai, kad išvengiama kažkokio nepalankumo. Jeigu vadovas nesutaria su ministru, tai automatiškai ministras nesiūlys Vyriausybei, kad biudžete paskirtų daugiau pinigų tai institucijai, nors tikrai jų reikia. Šiuo atveju manau, kad būtų tas nuoseklumas, kad Vyriausybė, planuodama biudžetą, numato tas pačias lėšas, jeigu yra papildomos funkcijos, turi būti papildomos lėšos. Būtų normali praktika, tokia, kokia ir turėtų būti. Manau, kad dėl to baimės, kad reikės daugiau lėšų, tikrai tos baimės nėra.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Gedvilas. Ruošiasi aplinkos ministras S. Gentvilas.

A. GEDVILAS (DPF). Labai ačiū. Gal ir geri jūsų ketinimai, tačiau peržiūrėjus Vyriausybės įstaigų, Vyriausybei atskaitingų valstybės institucijų ir įstaigų sąrašus, nemačiau tokio precedento, kokį siūlote jūs, išskyrus vieną – Tautinių mažumų departamentą. Tačiau ir dėl jo natūraliai kilo klausimas, kodėl Tautinių mažumų departamentas yra prie Vyriausybės, o ne prie Kultūros ministerijos. Mano nuomone, visą kuriojamos srities ciklą, tai yra planavimą, organizavimą, vykdymą ir kontrolę, turėtų vykdyti viena institucija. Kiek pamenu, Kūno kultūros ir sporto departamento prie Vyriausybės veikla 2019 metų spalio mėnesį buvo nutraukta ir perduota kuruoti Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai. Gal jūs turite kitų pavyzdžių, kad pakankamai konkrečios srities kontrolę ir priežiūrą vykdytų ne ministerija, o Vyriausybė. Ir dar, kodėl jūs išskyrėte būtent tą departamentą, nors panašių pagal savo veiklos svarbą yra ir daugiau. Ačiū.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, kolega, už klausimą. Turbūt jūs, kaip Aplinkos apsaugos komiteto narys, manau, irgi puikiai žinote tą situaciją, kokia yra departamente. Kai dirbau paskutinius metus, ir jums būnant komitete, turbūt ta situacija rodo, kad tikrai tie skandalai ir ta situacija nieko netenkina. Pats paprasčiausias pavyzdys yra Veterinarijos tarnyba, ją jau minėjau pradžioje, ji yra pavaldi Vyriausybei, ir ne dėl to, kad čia kažkas kažkada kažko norėjo, bet dėl to, kad funkcijos išdėstomos ir apima ne vieną, o kelias ministerijas. Tikrai, kalbant, jeigu, taip sakant, žiūrint iš kitos pusės, kad reikėtų visas įstaigas sujungti, tikrai tam nepritariu, bet žiūrėti į tai, į pavaldumą ir turbūt funkcijų išdėstymą, šiuo atveju Aplinkos apsaugos departamentas yra labai panašus į Ve-

terinarijos tarnybą, kur funkcijos išdėstomos per penkias ministerijas, ir tai turbūt rodo, kad situacija reikalauja rimtesnio požiūrio. Ir kai viena ministerija akcentuoja vienus prioritetus nustumdama kitus, tai paprastai ir atsitinka taip, kad šiuo atveju kartais galbūt žemdirbiai skundžiasi aplinkosaugininkų per dideliu dėmesiu, kiti skundžiasi, kad aplinkosaugininkai nedirba, visai nereaguoja. Ir gali būti tam tikri nusistatymai arba prioritetai, kuriuos nustato ministras.

Aš manau, kad šiuo atveju turėtų būti eliminuojami bet kokie galimi tos kuruojančios ministerijos vadovo, ministro veiksmai, o turėtų atsakomybės imtis visa Vyriausybė. Institucija, kurios veikla persidengia su keliomis ministerijomis, turėtų būti atskaitinga visai Vyriausybei.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Paskutinysis klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Kęstutė, ministre, buvusių nebūna. Tikrai į jus žiūri ir profesinės sąjungos, ir 560 darbuotojų. Puikiai žinote, kokia departamente yra tobulintina veikla. Tikrai iki tobulumo toli.

Aš manau, kad ir jūs prisidėjote prie to nestabilumo, nes man tris kartus jūsų frakcija kėlė interpeliaciją dėl šito departamento vadovės atleidimo. Departamento vadovė pralaimėjo keturis teismus, paskutinį neskundžiama nutartimi, ir tik tada mes galėjome paskirti dabartinį vadovą, Pasaulio banko ekspertą. Tai čia tiesiog ir jūs turėtumėte priimti atsakomybę.

Tada klausimas yra dalykinis. Po 2020 metų gruodžio 12 dienos, kai aš tapau ministru, kokios papildomos kitų ministerijų funkcijos perėjo AAD'ui, nes iki tol ketverius metus jūs buvote ir komiteto pirmininkas, ir ministras, ir šių žingsnių nedarėte. Kokios, man tapus ministru, iš kitų ministerijų pavaldumo atėjo papildomos kontrolės funkcijos, kad jūs šiandien inicijuojate tokį pavaldumo pakeitimą? Labai ačiū.

K. MAŽEIKAS (DFVL). Ačiū, kolega, už klausimą. Pradedant nuo pradžių, tai manau, kad ne be jūsų didelių pastangų tas sprendimas dėl buvusios vadovės buvo toks, koks buvo. Iš tiesų palikime tai ateities tyrimams ir galbūt politiniams vertinimams. Bet kad to nebūtų, manau, ir yra pats svarbiausias sprendimas. Nes galbūt mane iki tol ir jūs kaltinate, man būnant ministru, kad aš vieną ar kitą vadovą atleidaau dėl kažkokių asmeninių dalykų. Manau, kad taip tikrai neturėtų būti ir tai turėtų būti eliminuojama. Ir aš netaikau to nei jums, nei sau. Manau, tai ir yra turbūt institucijos silpnybė, kad ji yra priklausoma, ir galbūt vienam žmogui, vienam ministrui yra per didelė atsakomybė, matant veiklos platumą.

Jeigu kalbate apie tai, kokios papildomos funkcijos, tai toli negalvosiu. Šiandien paskirta papildoma funkcija, kuri bus taip pat įtraukta, net neabejoju, – Aplinkos apsaugos departamento inspektoriams ir specialistams kuruoti su gyvūnų ženklinimu susijusius klausimus, kuriuos iš Žemės ūkio ministerijos perdavėme į Aplinkos ministeriją. Manau, kad tai vėlgi dar vienas, kaip sakau, akmuo į tą kuprinę, kurią turi tempti tie gležni Aplinkos apsaugos departamento specialistai ir vadovybės pečiai.

Šiuo atveju manau, kad tikrai nėra jokių asmeniškumų, bet jeigu kalbėtume dėl to, dėl ko tas sprendimas nebuvo priimtas anksčiau, taip, aš diskutavau ir su premjeru, ir su buvusiu ministru, kuris dabar yra jūsų kolega daugumoje. Be to, sprendimas turi būti priimtas ne kadencijos pabaigoje, o bent jau, kaip yra šiuo atveju, kai kadencija dar net neįpusėjusi, tai dar tikrai galima tas funkcijas sužiūrėti ir niekas dėl to nepasikeistų. Tiesiog, manau, tai sustiprintą organizaciją, padidintą pasitikėjimą organizacija ir įgautą turbūt kitą prasmę, galbūt ir visuomenės požiūris pasikeistų iš dalies į tuos inspektorius, kuriems šiandien tenka didžiulė atsakomybė. Tai trumpai tiek.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakymai dėl motyvų po pateikimo. Už nėra norinčių kalbėti Seimo narių. Prieš pasisako A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Iš tikrųjų klausimo pristatytojas akcentavo tokią momentą, kad Aplinkos apsaugos departamento vadovas – tai čia yra politinis sprendimas. Matyt, tas politinis sprendimas buvo ir praėjusioje kadencijoje, kada buvo palikta tam tikra dovanelė, sukėlus nemažai kibirkščių ir iššūkių jau šitai valdžiai, akivaizdu, kad kėlė nemažai klausimų jau tada. Šiandien savo pristatymo metu tik patvirtino, kalbėdamas apie departamento gležnus pečius kaip apie ganėtinai iliustratyvų pavyzdį, matyt, ir buvusio vadovo. Vis dėlto, kalbant

apie patį persikirstymą, sakykime, priklausomybę Vyriausybei suprantu tik vienu atveju, kai yra labai aiškus pasiskirstymas (ir gana didelis) tarp ministerijų. Minėtinas Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos pavyzdys yra toks pavyzdys, dėl ko, manau, tokios įstaigos priklausomybė Vyriausybei nėra ydingas momentas.

O šiandien šitas klausimas man, žinant visą kontekstą, kuris buvo prieš tai, labiau panašus į sąskaitų suvedimą, nes būta susidūrimų. Šita situacija, įstaigos kontrolė, gali privesti prie tokios situacijos, kada tu būsi priklausomas ir kontroliuojamas kažko, bet nebūsi. Iš esmės, kaip buvęs ministras mėgsta sakyti, teoriškai arkllys, o praktiškai nesikelia. Vis dėlto siūlyčiau išlaikyti tą priklausomybę vienai ministerijai, nes funkcijos didžiąja dalimi yra būtent šios srities ir šioje srityje nematau poreikio šiandien ką nors keisti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Atsirado Seimo narių, norinčių pasisakyti už įstatymų projektų bloką. Už kalba L. Girskenė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Na, aš raginu iš tiesų palaikyti šitą pasiūlymą, nes vis dėlto Aplinkos apsaugos departamentas yra labai didelė struktūros dalis. Manau, yra logiška, kad būtų pakeistas pavaldumas, nes Aplinkos ministerija, matome, neviseškai sugeba susitvarkyti su šios įstaigos kontrole. Tikrai kviečiu palaikyti, pritarti ir nebijoti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Išklausėme visų pasisakymų dėl motyvų. Balsavimas dėl įstatymų projektų bloko tam numatyta darbotvarkėje metu.

14.16 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 3, 13 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1413 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1413. Pateikimo stadija. Pranešėjas – A. Pocius. Gerbiamas Pociu, prašau pristatyti klausimą iš tribūnos.

A. POCIUS (TS-LKDF). Gerbiamieji Seimo nariai, šio įstatymo projekto atsiradimo priežastys yra susijusios, be abejonės, su Rusijos agresija prieš Ukrainą. Mes matome būtent šitų įvykių kontekste, kad ne tik kariuomenė gina savo valstybę, bet ir visuomenė. Būtent Ukrainos pavyzdys – įtraukti visi asmenys, turintys asmeninius ginklus, sportininkai, buvę kariškiai, medžiotojai, asmenys, kurie turėjo kažkokius ginklus savigynai. Visi kartu tie asmenys nuėjo į teritorinius gynybos vienetus ir, kaip matome, taip pat sėkmingai dalyvauja valstybės gynyboje.

Šiame kontekste ir norisi pristatyti pataisą, kuri leistų iš A kategorijos ginklų išbraukti naktinio matymo taikiklius, kur yra apribojimas juos įsigyti asmenims, turintiems leidimus ginklui. Remdamiesi tuo, darytume prielaidą, kad įstatymo pakeitimas, kuriuo būtų suteikiama teisė sportinio šaudymo atstovams, atitarnavusiems Lietuvos kariuomenėje kariškiams profesionalams, profesinėje veikloje ginklus naudojantiems asmenims ir medžiotojams įsigyti ir turėti naktinius taikiklius. Tai neprieštarautų Europos Sąjungos teisei, prisidėtų prie Piliečių rengimo pilietiniam pasipriešinimui strategijos uždavinių įgyvendinimo, įtraukiant piliečius į jų organizacijas ir rengimą ginkluotam pasipriešinimui, palengvintų konvencinių ir hibridinių grėsmių valdymą ir esant krizinei situacijai efektyvintų ginklų naudojimą.

Kaip šiuo metu yra reguliuojami šie įstatymai? Taigi įstatymo 13 straipsnio 11 punktas naktinius taikiklius ir duslintuvus priskiria A kategorijos ginklų priedėliams, o įstatymo 7 straipsnio 3 dalis draudžia A kategorijos ginklų priedėlių naktinių taikiklių civilinę apyvartą. Mes siūlome išbraukti, suteikiant tik specialiojo statuso subjektams, nurodytiems įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje, ir šaulio tarnybą atliekantiems asmenims. 2019 metais įstatymo pakeitimai jau yra atlikti, šaučiai turi teisę turėti.

Taigi įstatymo projektu siūloma įstatymo 3 straipsnį – išbraukti naktinius taikiklius iš A kategorijos ginklams ir jų priedėliams priskiriamų objektų sąrašo. Kai kurie kolegos buvo prieję prie manęs, iš karto čia susieja su teise medžiotojams įsigyti naktinio matymo taikiklius. Šis įstatymas nesuteikia teisės medžioti su naktinio matymo taikikliais. Šis įstatymas leidžia įsigyti, o

kiti įstatymai reglamentuoja, ar leis, ar neleis ateityje medžioti su tais naktinio matymo taikikliais. Čia yra visiškai kitas klausimas.

Prašau šiam įstatymo pakeitimo projektui pritarti. Jeigu turite klausimų, pasiruošęs atsakyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Jūsų paklausti užsirašė tikrai daug Seimo narių. Pirmoji klausia I. Pakarklytė.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjas ir visi teikiantys projektą, mano klausimas ir yra vis tik dėl to, ar mes, turėdami gerą valią ir gerus norus, atversime kelią tai nelegaliai naktinei medžioklei? Kokių nors papildomų saugiklių tai nėra. Ar jūs nesvarstote? Teisės departamento pastabose irgi tai yra pastebėta – įdėti kokių nors papildomų saugiklių, kad nebūtų tuo piktnaudžiaujama.

A. POCIUS (TS-LKDF). Yra Medžioklės įstatymas, jame aiškiai pasakyta, ir yra Medžioklės taisyklės, jose aiškiai pasakyta – medžioti su naktinio matymo taikikliais yra draudžiama Lietuvoje. Čia yra visiškai kitas klausimas. Įsigyti leidžiame. Jeigu žmogus gali įsigyti dieninį ir naktinį taikiklius, tai dar nereiškia, kad jis gali eiti ir medžioti. Yra Medžioklės taisyklės. Nežinau, tikrai nereikėtų susieti šių dviejų klausimų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Nekrošius. Ruošiasi L. Girskienė.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, aš taip pat norėjau to paties paklausti, ką ir gerbiama kolegė Ieva klausė. Aš tiesiog norėčiau jūsų patikinimo, kad tikrai medžiotojai šių prietaisų nenaudos. Tiesiog patikinimo.

A. POCIUS (TS-LKDF). Medžiotojai šiuo įstatymo pakeitimu taip, kaip įstatyme yra reglamentuota, kas sudaro Lietuvos ginkluotąsias pajėgas, – kariuomenė, Valstybės sienos apsaugos tarnyba, Vadovybės apsaugos departamento atstovai, Viešojo saugumo tarnyba, šauliai ir Lietuvos piliečiai, turintys ginklus, pasiruošę valstybės gynybai, turintys teisę turėti ginklus. Visi šie asmenys įeina į ginkluotųjų pajėgų sudėtį. Kalbama apie tuos asmenis, kad jie turėtų galimybę ginti valstybę ne tik dienos metu, bet ir naktį.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Taip, bet konkrečiai dėl medžioklės.

A. POCIUS (TS-LKDF). Karas vyksta 24/7. Ukrainiečiai prašo iš mūsų naktinio matymo taikiklių, termovizorių, žinome, priešlėktuvinės, prieštankinės ginkluotės ir taip toliau. Aš kalbu būtent apie valstybės gynybą.

Dėl medžioklės aš negaliu garantuoti, nes yra aplinkos apsaugos ministras, yra įstatymai, reglamentuojantys draudimą medžioti su naktinio matymo taikikliais. Jeigu kas nors teiks siūlymus, keitimus, aš manau, ir atsakys į šitą klausimą. O jeigu jūs manote, kad reikia kokių nors saugiklių, tai teikite siūlymus.

PIRMININKAS. Klausia L. Girskienė. Ruošiasi A. Skardžius. Tik primenu, klausti – 1 minutė, atsakyti – 2 minutės.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Mano labai trumpas klausimas. Kaip suprantu iš jūsų, medžiotojas medžioklės metu galės turėti su savimi naktinio matymo taikiklį. Kaip aplinkosaugininkams įrodyti, kad jis nebuvo panaudotas?

A. POCIUS (TS-LKDF). Įdomus klausimas. Jeigu medžioti draudžiama su naktinio matymo taikikliu, tai turėdamas naktinio matymo taikiklį medžioklės metu, jeigu policija ar gamtos apsaugos inspektorius tikrina, jisai jau yra pažeidėjas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Diskusija vėliau dėl šio klausimo. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi K. Mažeika.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas generole, jūs per sausio įvykius buvote čia, aš irgi buvau, darėme kokteilius, turėjome po kažkokį medžioklinį šautuvą ir visa mūsų buvo gynyba. Kol yra laiko, nekvailiokime ir pasirenkime. Visi, kas gali laikyti ginklą, turi jį turėti, kad nereikėtų nepilnamečiams po to dalinti kalašnikovų, o jie nežinotų, už kurio galo jį laikyti. Tai būtų problema. Todėl aš pasisakau už, pritariu šiam siūlymui.

Dėl Europos Sąjungos reikalavimų. Jus patikinu, kad Latvijoje medžiotojai seniai turi naktinio matymo taikiklius, turi ir garso slopintuvus. Jokių problemų nėra, direktyvos neužkerta kelio, o visi brakonieriai medžioja ir su naktiniais taikikliais, ir su termovizoriais, ir su slopintuvais, ir su

pusiau automatiniais ginklais. Jie yra bra-ko-nie-riai, o ne medžiotojai. (*Balsai salėje*) Gerbiamas generole, atsakykite, kodėl slopintuvų negalima ir kodėl medžiotojams negalima to, ką latviai turi?

A. POCIUS (TS-LKDF). Kiek į mane kreipėsi žmonių, kurie šiuo metu teikia ukrainiečiams paramą, jie neišsakė poreikio, kad būtų reikalingi duslintuvai. Aš manau, kad duslintuvus turi specialiųjų operacijų kariai, kuriems ir pridera turėti. Be abejo, karas yra karas, kai kuriems kariams taip pat yra išduodami garso slopintuvai. Šiuo atveju aš tikrai nemanau, kad reikėtų tai daryti.

Mano vienas iš ketinimų ir iniciatyvų momentų yra tai, kad mes turime sudaryti galimybę piliečiams patiems apsirūpinti šitais taikikliais, čia ne iš valstybės biudžeto bus perkami ir dalinami tie taikikliai. Nepamirškime dar vieno dalyko – taikikliai kainuoja po 2–3 tūkst. eurų. Tik dalis žmonių galės iš savo kišenės įsigyti tuos taikiklius, bet aš manau, kad tai yra tikrai būtinybė.

Jums spręsti, gerbiami Seimo nariai, bet aš manau, kad turime pasižiūrėti ir prisiminti ir tuos pačius, kaip gerbiamas A. Skardžius minėjo, sausio įvykius, ir Rusijos kariuomenės buvimą iki 1993 metų, ir tai, kas vyksta kaimyninėje Baltarusijoje, Ukrainoje. Žiūrėkime realiai į situaciją, nežinia, kuo baigsis karas Ukrainoje ir kas bus toliau. Laikas ruoštis dabar, o ne tada, kai prasidės kas nors.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas generole. Kitas klausia K. Mažeika. Aš tik primenu, klausti – minutė, atsakyti – 2 minutės. K. Mažeikos nėra salėje. Kitas klausia J. Urbanavičius. Irgi nėra. J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, kolega. Aš tik pasveikinsiu su įstatymo projektu, visiškai pritariu kolegai Artūrai, kad dar čia galėtų būti ir kaip A kategorijos priedėlis priskirtas garso slopintuvai. Tuo labiau kad tai yra plačiai naudojama Latvijoje, Suomijoje. Suomijoje net medžioti negalima be slopintuvo – arba su ausinėmis turi, arba su juo, bet tebūnie taip, kaip yra. Gal jūs galite... aišku, jūs galite, aš irgi žinau, kiek apskritai yra Lietuvoje žmonių, turinčių vienokius ar kitokius ginklus?

A. POCIUS (TS-LKDF). 95 tūkst.

J. JARUTIS (LVŽSF). Tai jums ir skaičius, koks potencialas.

A. POCIUS (TS-LKDF). Duok Dieve, jeigu bent trečdalis įsigytų, tikrai būtų didžiulė jėga ir didžiulis pranašumas prieš galimą priešą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kitas klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, pritariu jūsų siūlymui. Vienas toks techninis klausimas. Po įstatymo priėmimo, kai jis įsigalios, kokia tvarka bus galima įsigyti minėtų prietaisų: paprasčiausiai nueini, parodai kokį nors dokumentą ir gali parduotuvėje laisvai tai įsigyti, ar yra dar kokių apribojimų? Ačiū.

A. POCIUS (TS-LKDF). Visų pirma reikia suprasti tai, kad dabar jų nėra parduotuvėse, yra griežtai reglamentuojama. Ypač dabar, kai vyksta karas Ukrainoje, faktiškai daugelyje valstybių, turiu omenyje mūsų kaimynes, juos jau yra išpirkę ir išvežę į Ukrainą. Aš manau, kad dabar iš karto jų įsigyti tikrai mes negalėsime. Verslininkai, kurie užsiima ginklų ir priedėlių prekyba, turės važiuoti, iš kažkur atsivežti. Kai jų atsiras prekyboje, bus galima įsigyti laisvai, reikės pateikti policijos leidimą turėti ginklą. Tik tada bus galima įsigyti naktinio matymo taikiklį.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Paskutinis klausia K. Vilkauskas. Jonai, gal po klausimo, paskutinis paklaus. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, visiškai pritariu jūsų pateiktam projektui. Manau, kad tokia didelė, galinga jėga, ir su tikslesniais ginklais, su naktinio matymo prietaisais. Matėme ištraukų, kaip sėkmingai ukrainiečiai naktimis medžioja. Tiesiog jiems tai yra didžiulė pagalba.

Čia jau kolega klausė, mes daug naktinių taikiklių jau pateikėme Ukrainai. Ta rinka, matyt, ne begalinė. Iš tikrųjų tiems 95 tūkst. turinčių, jeigu visi galėtų įsigyti, vieni per valstybinius užsakymus bus, nes yra pilietinio pasipriešinimo strategija, manau, bus finansuota, bet svarbiausia, kad pakaktų ir tiems, kurie norėtų šiuo metu įsigyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Čia labiau pasisakymas buvo, ne klausimas. Labai dėkui, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Per šoninį mikrofoną J. Jarutis.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Aš dar tik patikslinsiu. Šiaip ginklų tema šitoje salėje bus dar ne kartą minima, nes tu, apie ką mes dabar kalbame, tiesiog nėra teisinės galimybės įsigyti Lietuvoje. Artimiausiu metu Vidaus reikalų ministerija turi atnešti įstatymo pataisą, pakeisti Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo 24 straipsnį, kad ir mūsų vietos verslas galėtų prekiauti tomis priemonėmis. O lenkai, estai ir latviai tai daro. Dabar kol kas yra įsigyti tik tose šalyse.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, per šoninį mikrofoną P. Gražulis, kuris ką tik ragino visus kolegas nepasisakyti.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Raginau. Labai akivaizdus klausimas, tikrai reikia sudaryti galimybes, kad žmonės, medžiotojai turėtų šautuvų ir visokių naktinių taikiklių namuose. Esame pavojuje ir dabar šitiek laiko diskutuojame. Na kam?

PIRMININKAS. Labai dėkui. Pasisakymai dėl motyvų dėl įstatymo projekto. Už kalba L. Jonauskas.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų kontekstas tikrai yra būtent toks, kad mes ne tik turime diskutuoti, kalbėti apie visų priemonių, kurių reikia saugumui, įteisinimą, bet ir imtis įstatymo pakeitimo, kad tos priemonės iš tikrųjų būtų įteisintos. Tačiau nerimą kelia vienas dalykas: medžiotojai, matyt, yra labai aktyvūs ir nėra nė vienos kadencijos, kai į Seimo darbotvarkę nėra registruojami projektai, kuriais siekiama įteisinti medžioklę su naktinio matymo prietaisais. Iš tikrųjų prisidengiama tai žmonių saugumu, tai afrikinio kiaulių maru, o dabar gali būti dar vienas pretekstas surastas.

Bet nepaisant to, kaip ir kolegos minėjo, ir įstatymą pristatę žmonės, yra mažas saugiklis – tai Medžioklės taisyklės. Bet jeigu gerai prisimename, yra įvairiausių atvejų, kai ministras lengva ranka gali tas taisykles pakeisti, ir pakeičia jas ir dalykai, kurie mums atrodo ne visai priimtini, nenaudotini, atsiranda medžioklės darbotvarkėje.

Šiuo atveju nerimą kelia dar ir kitas dalykas, kad tarp įstatymo projekto autorių yra labai nemažai medžiotojų. Sklando net ir tokios kalbos, kad yra žmonių, laukiančių, kol bus priimtos šitos pataisos ir medžiotojai galės įsiteisinti nelegaliai turimus naktinio matymo priedėlius. Bet nepaisydami to balsuosime ir palaikysime šitas pataisas, tačiau su viena sąlyga. Ta sąlyga bus, kad yra registruojamos Medžioklės įstatymo pataisos, kuriomis bus įtvirtinti šitie draudimai, ir jie bus perkelti naudoti medžioklėje (kalbu apie naktinio matymo prietaisus) iš Medžioklės taisyklių į įstatymą.

Kolegos, mes šiandien palaikome šį projektą ir tikimės, kad jūs palaikysite kitas pataisas ir tie dalykai, apie kuriuos šiandien kalbame ir kurių baiminamės, iš tikrųjų nebus įteisinti. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš pasisako L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Kolega L. Jonauskas įvardino grėsmes ir labai keista, kad pasisako už. Aš irgi palaikau idėją, kad piliečius ir jų organizacijas, ypač karo Ukrainoje akivaizdoje, būtina įtraukti į pasirengimą pilietiniam pasipriešinimui, suteikiant tam reikalingas priemones, net naktinio matymo taikiklius. Tačiau šiuos prietaisus, mano įsitikinimu, vykdydami tarnybą gali naudoti tik sukarintų organizacijų nariai. Kitiems naudoti šią įrangą galima būtų leisti tik paskelbus, pavyzdžiui, karo padėtį šalyje.

Pagal siūlomus pakeitimus, kaip suprantu, naktinius taikiklius, duslintuvus galėtų turėti ir naudoti bet kas, tai yra ne tik A kategorijos ginklus turintys asmenys, bet ir kitų kategorijų ginklus. Civilinėje prekyboje jau ir šiandien galima įsigyti ir turėti naktinio matymo prietaisus, tačiau naktinio matymo taikikliai į civilinę prekybą jokių būdu neturėtų patekti. Nesu tikra, kad prisidengiant karo ir pilietinio pasipriešinimo tema šie prietaisai neatsiras medžiotojų rankose medžioklės metu.

Lieka labai plona linija – ministro įsakymu tvirtinamos Medžioklės taisyklės. Netrukus, manau, Seime atsidurs ir Medžioklės įstatymas. Naktiniai taikikliai neabejotinai yra nehumaniška medžioklės priemonė. Gerbiamieji, miškas – ne karo laukas ir juo labiau – ne skerdykla. Tai gyvūnų namai, visų pirma jų gyvybės vieta. Miške neturėtų būti taikoma skerdyklos filosofija.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama kolege. Skerdyklos filosofija neturėtų būti taikoma niekur.

Per šoninį mikrofoną – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Išties išsakyta daug labai negražių žodžių apie 30 tūkst. medžiotojų bendriją. Jie nėra brakonieriai. Jie laikosi visų taisyklių. O dėl paties laiko, tikrai noriu pasakyti, kad ne laikas šunį lakinti, kai reikia eiti medžioti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme visų pasisakymų. Iš klausėme pasisakymų dėl motyvų. Balsavimas dėl įstatymų projektų tam numatytu darbotvarkėje metu – 14 val. 55 min.

14.37 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės paskyrimo“ projektas Nr. XIVP-1435 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės paskyrimo“ projektas Nr. XIVP-1435. Pranešėjas – A. Vinkus. Gerbiamas Antanai, prašom į tribūną. Pateikimas.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Seimas, minėdamas Steigiamojo Seimo ir Lietuvos Respublikos paskelbimo 100-ąsias metines, 2020 m. gruodžio 22 d. įsteigė Aleksandro Stulginskio žvaigždės apdovanojimą. Apdovanojimu siekiama pagerbti iškilų Steigiamojo Seimo Pirmininko, ėjusio Respublikos Prezidento pareigas, A. Stulginskio asmenybę. Šis aukščiausias Seimo apdovanojimas skiriamas už parlamentarizmo, demokratijos ir valstybingumo idėjų puoselėjimą.

Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisija, kurią sudaro devyni Seimo nariai iš įvairių Seimo frakcijų, darbą pradėjo 2021 m. spalio 13 d. Komisija vadovaujasi minėtu Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymu ir komisijos darbo reglamentu. Pagal minėtame įstatyme nustatytą terminą nuo 2022 m. sausio 1 d. iki vasario 20 d. fiziniai ir juridiniai asmenys teikė komisijai siūlymus dėl kandidatų.

Vadovaujantis minėto įstatymo 6 straipsniu, kiekvienais kalendoriniais metais skiriami ne daugiau kaip du apdovanojimai. Šių metų kovo 10 dieną komisijos posėdyje buvo nuspręsta teikti dvi apdovanojimo nominacijas 2022 metais. Šių metų kovo 15 dieną vykusio posėdžio metu dalyvavo aštuoni iš devynių komisijos narių, vyko slaptas balsavimas dėl visų pateiktų kandidatų. Slapto balsavimo skaičiavimo komisijos protokole po balsavimo nurodyti balsavimo rezultatai. Už V. Adamkų, Respublikos Prezidentą, – 8 vienbalsiai, už R. Dž. Durbina, Jungtinių Amerikos Valstijų senatorių, – 8 vienbalsiai.

Man, gerbiami Seimo nariai, brangūs kolegos, didelė garbė pristatyti Seimo nutarimo „2022 metų Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės paskyrimo“ projektą, kuriuo siūloma Aleksandro Stulginskio žvaigžde apdovanoti garbingas ir iškilias asmenybes – Respublikos Prezidentą V. Adamkų ir JAV senatorių R. Dž. Durbina. Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės paskyrimas Prezidentui V. Adamkui ir Jungtinių Amerikos Valstijų senatoriui R. Dž. Durbinui būtų nuoširdi pagarba ir padėka už šių iškilų žmonių didžiules pastangas ir nuopelnus.

Nuoširdžiai tikiu, kad šis Seimo apdovanojimas žadins kiekvieno žmogaus širdyje pagarbos ir atsakomybės jausmus didžiuoti Lietuvos istoriją, branginti laisvę, kovoti už demokratines vertybes ir dirbti tėvynės labui. Nuoširdžiai dėkoju komisijos nariams už atsakingą ir nuoširdų darbą, taip pat dėkoju Seimui už man suteiktą didžiulę atsakomybę ir garbę dirbti komisijoje.

Leiskite keletą žodžių pasakyti ir pristatyti kandidatus. V. Adamkus, 1998 metais tapęs Lietuvos Respublikos Prezidentu, iškėlė spartaus šalies modernizavimo idėją ir nuosekliai rėmė jos įgyvendinimą. Vienas didžiausių V. Adamkaus pasiekimų ir jo didžiulis indėlis į derybas dėl stojimo į svarbiausias pasaulio bendrijos institucijas – NATO ir Europos Sąjungą. Prezidento pareigas ėjęs dvi kadencijas V. Adamkus atliko neįkainojamą vaidmenį įtvirtindamas Lietuvos valstybę pasaulio bendruomenėje. Vienas jo prioritetų buvo Baltijos regiono valstybių sąveika, trijų Baltijos valstybių – Lietuvos, Latvijos ir Estijos vadovų nuolatinės konsultacijos dėl integracijos į europines ir transatlantines struktūras, vėliau bendradarbiavimas Europos Sąjungos ir NATO viduje tapo įprasta praktika. V. Adamkus taip pat dėjo daug pastangų stiprinti Lietuvos ir Lenkijos ryšius,

o sunkiausiomis akimirkomis buvo tarpininku siekiant Lenkijos ir didžiųjų Europos Sąjungos valstybių sutarimo. V. Adamkaus nuopelnai stiprinant civilizacijų dialogą buvo įvertinti daugelio valstybių apdovanojimais. 2003 metais jam buvo suteiktas UNESCO Geros valios ambasadoriaus žinių visuomenei titulas, 2007 metais už sėkmingą tarpininkavimą per svarbias Europos Sąjungos tarptautines derybas jam skirtas Metų europiečio titulas.

R. Dž. Durbinas yra Jungtinių Amerikos Valstijų senatorius, vienas įtakingiausių lietuvių kilmės JAV politikas. Senatorius R. Dž. Durbinas aktyviai remia Rusijos agresiją patiriančią Ukrainą ir yra vienas iš dviejų Senato Ukrainos grupės pirmininkų. Tai yra svarbu Lietuvai. Nuo Ukrainos saugumo priklauso ir visos Europos ateitis, tą mes visi gerai suprantame. R. Dž. Durbinas tvirtai rėmė Lietuvą jai siekiant ir įtvirtinant valstybės nepriklausomybę, siekiant tarptautinio diplomatinio pripažinimo, nuolat padėjo plėtojant Lietuvos ir JAV tarpvalstybinius ryšius ir Lietuvai integruojantis į pasaulio valstybių bendriją.

Rekomendacijoje akcentuojama, kad senatorius R. Dž. Durbinas 30 metų padeda Lietuvos valstybei visais svarbiausiais klausimais. 1990 metų pavasarį, Lietuvai atkūrus nepriklausomybę, R. Dž. Durbinas buvo Atstovų Rūmų bendrosios rezoliucijos, raginančios JAV paremti Lietuvos nepriklausomybę, autorius. Būdamas Kongreso Baltijos šalių draugystės grupės lyderiu, jis daug prisidėjo prie Lietuvą remiančių svarbių rezoliucijų Lietuvai paskelbiant nepriklausomybę ir ją paskelbus. Nuo 1996 metų, jau būdamas JAV senatoriumi, R. Dž. Durbinas ir toliau teikė pagalbą Lietuvai, ypač jai įstojus į NATO.

Turiu garbę pateikti ir pristatyti jums nutarimo projektą dėl Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės paskyrimo. Skirti Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimą – Aleksandro Stulginskio žvaigždę: pirma, Respublikos Prezidentui V. Adamkui; antra, Jungtinių Amerikos Valstijų senatoriui R. Dž. Durbinui.

2 straipsnis. Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimą – Aleksandro Stulginskio žvaigždę Respublikos Prezidentui V. Adamkui ir Jungtinių Amerikos Valstijų senatoriui R. Dž. Durbinui įteikti 2022 m. gegužės 17 d. Pasirašo Seimo Pirmininkė.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas ambasadoriau. Jūsų paklausti nori trys Seimo nariai. Pirmasis klausia E. Gentvilas. Jo salėje nematau. Kitas klausiantysis – V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Gerbiamas Antanai Vinkau, pirmiausia noriu padėkoti jums už tą darbą, kurį jūs atlikote ne tik svarstant šį nutarimą, kurį šiandien paskelbėte, bet ir už tą darbą, kad reikėjo patį apdovanojimą sukurti, organizuoti tą veiklą, kad jis toks atsirastų.

Kita vertus, aš norėčiau turbūt labiau pasisakyti dėkodamas jums už jūsų veiklą, bet pasisakyti už tai, kad mes turime labai gerą progą Seimo apdovanojimą pakelti ir suteikti jam labai aukštą vertę, taip aukštai vertinamiems asmenims įteikdami šį apdovanojimą. Todėl dėkoju jums už tai, ką padarėte. Manau, kad Seimas tikrai priims tinkamą sprendimą dėl jūsų pateiktų asmenų.

Kadangi turi būti klausimas, tai mano klausimas, ar tęsite tą veiklą ir toliau? Ačiū.

A. VINKUS (LVŽSF). Ką sakote? (*Balsai salėje*)

V. PRANCKIETIS (LSF). Ar tęsite veiklą ir toliau?

A. VINKUS (LVŽSF). Tai spręsite jūs visi. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Paskutinysis klausia Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš irgi norėčiau padėkoti už iniciatyvą, nes gana dažnai vyriausybės nuvertina parlamentarų darbus ir politikų darbus. O tai, kad jūs skyrėte apdovanojimą, galima sakyti, galingiausiam lietuviui parlamentarui pasaulyje, jeigu mes laikome, kad JAV Kongresas yra galingiausias, žinant R. Dž. Durbiną įtaką, ne tik tai, ką jis padarė Lietuvai, tai savaime paaiškina, kodėl to apdovanojimo reikia.

Aš turiu tikrai vieną klausimą. Ambasadoriau, yra nurodyta data, kada skirsite. Manau, žinoma, galima tai padaryti Prezidentui V. Adamkui, bet senatorių R. Dž. Durbiną atsivežti būtent tą dieną nebus lengva. Ar yra kažkoks lankstumas, ar mes galime pasiderinti, kada mes jam teiksime tą apdovanojimą? Nes tikrai nebus lengva jį atsivežti būtent tai datai.

A. VINKUS (LVŽSF). Įstatyme yra parašyta, kad (tuoj, vieną sekundę) apdovanojimas kiekvienais metais įteikiamas gegužės 15 dieną Seimo posėdyje, tai yra Steigiamojo Seimo pirmojo... me-

tinių proga, tačiau ir parašyta – arba artimiausiame posėdyje po gegužės 15 dienos. Gegužės 15 diena yra sekmadienis, tai išeina 17 dieną, kada bus plenarinis posėdis.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas ambasadoriau. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus.

Dabar pasisakymai dėl Seimo nutarimo projekto dėl motyvų. Už pasisako R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Išties, gerbiami kolegos, kviečiu pritarti mūsų komisijos sprendimui. Sprendimas buvo pakankamai išdiskutuotas. Tai yra naujas sprendimas ir būtų naujas apdovanojimas, kuris būtų skiriamas. Aišku, tai yra natūralu, kad būtų įteikiama Aleksandro Stulginskio žvaigždė. Tikrai kviečiu visus balsuoti už. Kolegos, nematau, kad čia reikėtų laužyti ietis arba rankas dėl to, kam reikėtų skirti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš pasisako P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiami Seimo nariai, aš manau, kad buvęs Prezidentas ponas V. Adamkus tikrai nevertas šito apdovanojimo vien dėl to, kad jis, būdamas Prezidentu, KGB generolui V. Jakuninui suteikė Vyčio Kryžiaus ordino apdovanojimą. Taip pat aš noriu pasakyti, kad jis nuolat negyveno Lietuvoje, taip, jam buvo pritaikyti dvejopi standartai, jis kandidatavo į Prezidentus ir buvo išrinktas. Aš manau, taip buvo sulaužyta Konstitucija.

Antras dalykas. Prie jo buvo pastatyti CŽV kalėjimai, kalinami kaliniai, Lietuva turėjo mokėti baudas už neteisėtą kalinių kalinimą, jis aiškino, kad jokių kalėjimų nebuvo, o mes baudas sumokėjome. Vadinasi, kalėjimai buvo, buvo kalinami ir kaliniai. Tikrai nereikėtų jo lyginti su A. Stulginskio gyvenimo veikla, kova – jis Lietuvą okupavus niekur nepasitraukė, liko su Lietuvos piliečiais. Daugelis emigravo į užsienį, o jis liko čia ir kovojo už Lietuvą. Todėl aš manau, kad šitas žmogus tikrai neturėtų būti apdovanojamas – tokiu atveju būtų pamintas A. Stulginskio vardas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme visų pasisakymų dėl motyvų. Balsavimas dėl Seimo nutarimo projekto po pateikimo jau visiškai netrukus.

14.51 val.

Transporto lengvatų įstatymo VIII-1605 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1300(2) (pateikimas)

Kadangi dar yra 4 minutės, galime pristatyti darbotvarkės 2-6 klausimą – Transporto lengvatų įstatymo VIII-1605 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1300. Pateikimas. Pranešėjas – M. Skritulskas. Jeigu pavyktų – glaustai ir aiškiai.

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, labai trumpai. Šiuo įstatymo projektu siūloma suteikti 50 % lengvatą visiems mokiniams. Dabar yra suteikta lengvata tik iki 10 metų ir tiems, kurie mokosi profesinio mokymo, tiksliau – formaliojo profesinio mokymo, tai yra nuo 16 metų. Išeina taip, kad vaikai, kuriems yra virš 10 metų, iki 16 metų tokios lengvatos negauna. Tai gi būtų teisinga, kad ji būtų taikoma ir šios amžiaus grupės vaikams.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega, už glaustą pristatymą. Jūsų paklausti norėtų trys Seimo nariai. Pirmoji klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, noriu paklausti (įstatymo pataisa iš tikrųjų sveikintina, tikrai, kaip jūs sakote, diskriminacija buvo), kiek tai pareikalaus lėšų? Šių metų biudžete, aš manau, tikrai nėra numatyta lėšų, o kiek jūs pagal skaičiavimus galvojate, kad tai gali kainuoti mums biudžete?

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Prisipažinsiu, tiksliai atsakyti į šitą klausimą negaliu. Todėl aš prašyčiau Vyriausybės išvados, kad tie skaičiavimai būtų atlikti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kitas klausia J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Atsisakau.

PIRMININKAS. Atsisakote. Paskutinioji klausia finansų ministrė G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš ne tiek klausti norėjau, kiek tą patį, ką prieš tai pats pranešėjas pasiūlė, tiesiog paprašyti Vyriausybės išvados, jeigu būtų pritarta po pateikimo.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakymai dėl motyvų dėl įstatymo projekto. Taip pat nėra. Balsavimas dėl įstatymo projekto visiškai netrukus.

Kadangi dar turime 2 minutes, gal dar galėtume... (*Balsai salėje*) Nespėsime. Ar sutiktumėte, kad balsavimą pradėtume pusantros minutės anksčiau, nei numatyta darbotvarkėje? Galime.

14.53 val.

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 33 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1354, Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 3, 5, 6, 12 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1355, Administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymo Nr. XII-1869 426 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1356, Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 30, 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1357, Želdynų įstatymo Nr. 241 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1358 (*pateikimo tęsinys*)

Gera, tada pereiname prie balsavimo. Pirmas klausimų blokas, dėl jo reikėtų apsispręsti, darbotvarkės 2-2.1 klausimas – Aplinkos apsaugos įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1354 ir lydimieji darbotvarkės 2-2.2, 2-2.3, 2-2.4 ir 2-2.5 klausimai, juos pristatė buvęs aplinkos ministras K. Mažeika. Kas pritariate įstatymų projektams, balsuojate už po pateikimo, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 35, prieš – 31, susilaikė 32. Įstatymų projektams po pateikimo nėra pritarta. Turime apsispręsti, ką su įstatymų projektais darome toliau. Alternatyvus balsavimas: kas balsuojate už, balsuojate už tai, kad įstatymų projektai būtų grąžinti iniciatoriams tobulinti, kas balsuojate prieš, balsuojate už tai, kad įstatymų projektai būtų atmesti.

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 45, prieš – 57. Įstatymų projektų blokas atmetas.

14.55 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 3, 13 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1413 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas 2-3 klausimas, dėl jo turime apsispręsti, – Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo trijų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1413. Kas pritariate įstatymo projektui po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 89, prieš – 2, susilaikė 13. Įstatymo projektui Nr. XIVP-1413 pritarta po pateikimo. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Siūloma svarstyti balandžio 12 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

14.56 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės paskyrimo“ projektas Nr. XIVP-1435 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės 2-4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės paskyrimo“ projektas Nr. XIVP-1435. Kas pritariate Seimo nutarimo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 115 Seimo narių: už – 114, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 1. Seimo nutarimui pritarta po pateikimo.

Seimo nutarimo projekto svarstymas ir priėmimas kitą savaitę, antradienį, kovo 29 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

Kęstuti, paskutinis balsavimas ir gal tada per šoninį? Ai, prašom. Atsiprašau. Per šoninį mikrofoną K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Pirmininke, aš suklydau per praeitą balsavimą spausdamas mygtukus. Norėčiau, kad mano balsas būtų įskaitytas už.

PIRMININKAS. Dėl šaudmenų?

K. MASIULIS (TS-LKDF). Taip, dėl šaudmenų.

PIRMININKAS. Gerai, jūsų balsas dėl protokolo bus įskaitytas už.

14.58 val.

Transporto lengvatų įstatymo VIII-1605 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1300(2) (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-6 klausimas, dėl jo turėtume apsispręsti, – Transporto lengvatų įstatymo VIII-1605 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1300. Kas pritariate įstatymo projektui po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 115 Seimo narių: už – 114, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 1. Įstatymo projektui Nr. XIVP-1300 pritarta po pateikimo.

Bendru sutarimu kreipiamės į Vyriausybę dėl išvados. Galime pritarti? Galime. Pritarta kreipimuisi į Vyriausybę dėl išvados. Siūloma pagrindiniu komitetu skirti Biudžeto ir finansų komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Papildomu komitetu siūloma skirti Švietimo ir mokslo komitetą. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta.

A. Kupčinskas per šoninį mikrofoną.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aktualiau transportas ir jo kurtavimas būtų kaip papildomam Ekonomikos komitetui.

PIRMININKAS. Gerai. Labai dėkui. Švietimo ir mokslo komitetas, nes ten kalbama, man Sekretoriatas sufleruoja, apie moksleivius. Bet jeigu nėra noro, tai galime Švietimo ir mokslo komitetą pakeisti į Ekonomikos komitetą. Švietimo ir mokslo komitetą išbraukiame ir skiriame kaip papildomą Ekonomikos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Prašom.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Dėkoju. Ir kitas dar dėl Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto, nes čia vis tiek savivaldybės veikiausiai prisiims tokius kaštus.

PIRMININKAS. Siūlote frakcijos vardu kaip papildomą ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Tai du papildomi būtų Ekonomikos ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetai.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). O Švietimo ir mokslo ne.

PIRMININKAS. Be Švietimo ir mokslo. Švietimo ir mokslo braukiame. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Pritarta. Siūloma svarstymo data – balandžio 26 diena. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Pritarta. Per šoninį mikrofoną E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Norėčiau... Ne, ne, aš pasinaudosiu proga. Norėjau (aš rodžiau jums ženklus) padėkoti, kad buvo nubalsuota už Aleksandro Stulginskio žvaigždę, nes artėja 100 metų. Labai jums ačiū, daugybė žmonių pasirašė prašymą dėl R. Dž. Durbino, labai jums ačiū. Ir, žinoma, džiaugiamės dėl V. Adamkaus. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui už jūsų padėką. Tęsiame toliau darbotvarkę. Balsavome dėl visų klausimų, dėl kurių turėjome balsuoti iki dabar.

15.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1458 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės rezervinis 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1458. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Labai trumpai pristatysiu projektą. Europos reikalų komitetas perrinko vieną iš pirmininko pavaduotojų, todėl siūloma vietoj L. L. Andrikenės į tas pareigas patvirtinti Seimo narį Ž. Pavilionį. Kaip žinome, L. L. Andrikenė tapo Užsienio reikalų komiteto pirmininke, turbūt nebūtų gerai, jeigu dar ir Europos reikalų komiteto pirmininko pavaduotojo pareigos būtų jai skirtos.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, kol dar nepabėgote, kadangi niekas neišsiskirstė, gal galėtume šį nutarimo projektą ir priimti dabar visi susirinkę? (*Balsai salėje: „Galime.“*) Galime. Jūsų niekas paklausti nenorėjo. Po pateikimo dėl motyvų nėra.

Svarstymo stadijoje nenori niekas diskutuoti. Dėl motyvų po svarstymo taip pat niekas nenori.

Seimo nutarimo projekto priėmimas. Pasisakymai dėl motyvų. Taip pat nėra norinčių balsuoti... Balsuojame dėl ką tik pristatyto Seimo nutarimo projekto. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote. Dabar dar balsavimo laikas, tai mes sutarėme, kad ir balsuojame dėl šito nutarimo projekto šiuo metu, priimame jį.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 106 Seimo nariai: už balsavo 101, prieš – 1, susilaikė 4. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-1458) priimtas. (*Gongas*)

15.03 val.

Seimo savaitės (2022-03-28 – 2022-04-01) – 2022 m. kovo 29 d. (antradienio) ir 31 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Kitas darbotvarkės rezervinis 2 klausimas – savaitės, prasidedančios kovo 28 diena, Seimo posėdžių darbotvarkės tvirtinimas. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Razma.

Kitas – paskutinis balsavimas, kol kas pagal darbotvarkę matysime, kiek dėl likusių klausimų bus pasisakančių ir klausiančių Seimo narių. Kai tik bus koks nors aiškumas, informuosiu. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, manau, kitos savaitės darbotvarkė tokia, kad gal nesukurs mums čia, posėdžių salėje, didelių įtampų ir priešpriešų. Antradienį numatomi teisėjų paskyrimai, Darbo kodekso visi projektai, kuriuos teikia ir Vyriausybė, ir opozicinių frakcijų Seimo nariai, Baudžiamojo kodekso, Administracinių nusižengimų kodekso pataisos, kai kurie kiti projektai.

Ketvirtadienį svarbiausias dalykas yra po pietų numatyta opozicinė Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos darbotvarkė, jos turinys dar yra slaptas.

Prieš tai rytiniame posėdyje aštuoni punktai ir tie projektai, kurie pasiekė priėmimo stadiją, dėl jų mes jau esame diskutavę. Turbūt plačiau prie to neapsistosisiu.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Nėra Seimo narių, norinčių ko nors paklausti. Bendru sutarimu galime pritarti kitos savaitės posėdžių darbotvarkei? Galime, pritarta. Labai dėkui.

15.04 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 524 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1453, Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1454 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-9.1 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 524 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1453 ir lydimasis 2-9.2 klausimas – Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1454. Pateikimo stadija. Pranešėja – M. Ošmianskienė.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Gerbiamieji Seimo nariai, kaip teisingai viename iš susitikimų paminėjo gerbiamas Ž. Pavilionis, lygiai prieš mėnesį užmigome F. Fukujamos pasaulyje ir pabudome S. F. Hantingtono pasaulyje. Šiandien gyvename naujoje realybėje, vyksta kova tarp totalitarizmo ir liberalios demokratijos.

Prieš mėnesį Rusijos Federacijos karinės jėgos neteisėtai įsiveržė į Ukrainos teritoriją ir pradėjo ten karinius veiksmus, kurie jau šiandien turi daugybę karo nusikaltimo ir genocido požymių. Turime suprasti, jog gyvename ant konvencinio karo slenksčio ir mes. Informacinis karas vyksta jau seniai visu pajėgumu. Negalime sau leisti lengvabūdiškai pro pirštus žiūrėti į minkštąsias karo priemones, propagandą ir įvairią su tuo susijusią simboliką.

Rusijos karo Ukrainoje kontekste karinę techniką žymėjęs simbolis – Z raidė šiandien jau yra tapęs ne tik propagandos, bet ir Rusijos režimo, agresijos, karinių veiksmų Ukrainoje palaikymo simboliu. Propagandos paveikti gyventojai piešia Z raidę ant savo automobilių, sienų. Nepalikantys V. Putino vykdomo karo jau sulaukia ant savo durų, žmonės netgi sumušami, kaip tai neseniai nutiko su O. Šurajevu.

Georgijaus juosta, kažkada buvusi Antrojo pasaulinio karo herojų atminimo simboliu, šiandien pačios Rusijos rankomis yra paversta agresijos ir smurto simboliu, įrankiu, skirtu provokuoti, skaldyti, kiršinti žmones.

Kaip teisingai vakar pastebėjo profesorius G. Mažeikis, šią simboliką reikia sureguliuoti dar ir dėl mūsų pačių, nes dabar šią propagandos ir agresijos simboliką nuplėšiantys žmonės pagal įstatymus lyg ir neteisūs, o naudojantys – lyg ir teisūs, Lietuvoje kursto tautinę nesantaiką. Noriu pabrėžti, kad įstatymas reikalingas, nes piliečiai, pamatę automobilius su Z raide, ypač vairuojančius Lietuvoje Rusijos vairuotojus, visoje Europoje pjausto padangas, daužo langus ir visaip kitaip smurtauja prieš šio ženklo naudojimą. Įstatymo priėmimas palengvintų teisminę praktiką bausti už Rusijos sukulto karo Ukrainoje palaikymą.

Negalima leisti, kad Rusijos propaganda pasiektų savo tikslą ir Lietuvoje, čia vyktų nestabdomos įvairios provokacijos, būtų terorizuojami draugiški Ukrainai verslai, gyventojai ar nuo karo bėgantys ukrainiečiai. Todėl drauge su kolega L. Jonausku teikiame įstatymo projektą, kuriuo Georgijaus juosta ir Rusijos armijos invazijos ženklas „Z“ yra prilyginami ir draudžiami taip pat kaip ir nacistinės Vokietijos, SSRS ar Lietuvos SSR simbolika.

Įstatymą palaikė virš 40 Seimo narių, tad tikiu, kad šiuo klausimu būsime vieningi, ir kviečiu visus balsuoti ir palaikyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama kolege. Jūsų paklausti nori net dešimt Seimo narių. Pirmas klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama teikėja, ačiū už pristatymą. Pritariu ir pasirašiau po šiuo jūsų projektu. Suprantu jį kaip prevencinį įstatymą, kuris reikalingas norint sustabdyti tą Rusijos Federacijos karinių pajėgų simbolių propagavimą ir naudojimą. Per skambiai, man atrodo, pasakyta, kad tai yra Rusijos karinių pajėgų simbolis „Z“. Jį patys žmonės taip įvardija dabar, nes mes žinome, kad tos raidės... Žinome puikiai, ką ta raidė reiškia. Tai reiškia karinės technikos regioną, kur ji sklinda, ir panašiai. Ar jūs nemastėte, kad vis dėlto reikėtų... Čia yra susiaurinama tema. Ta viena raidė, mano nuomone, yra susiaurinama. Ar nepamastėte, kad reikėtų sujungti su įstatymo projektu Nr. XIVP-1454, kuriame yra minimos ir kitos raidės, nes tos raidės... Dabar yra Z raidė aktuali, o jums neatrodo, kad kai čečėnai pradės reikštis daugiau, tada propaguos daugiau X raidę? V raidę yra, yra Z2, yra A raidė, kuri...

PIRMININKAS. Laikas!

S. TUMĖNAS (LVŽSF). ...specialiuosius dalinius rodo, „Alfa“ ir kitus. Ar nereikėtų sujungti abiejų įstatymų, kad nebūtų susiaurinta tik iki Z raidės? Ačiū.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju už klausimą. Mūsų teikiamame projekte pasirinkta teikti tik Z raidę, nes būtent ji... Taip, pradžioje tai buvo tiesiog automobilių žymėjimo simboliai, tačiau, kadangi tų automobilių buvo daugiausia su Z raide, taip jau natūraliai išėjo, kad būtent Z raidė ir tapo šios invazijos į Ukrainą, karo Ukrainoje simboliu, naudojamu plačiai visur, net pačios Rusijos Federacijos. Tai matome ant sportininkų, tai matome ant sienų, tai matome reklamos visokiuose filmukuose, tai matome netgi ant išskrendančios raketos neseniai. Todėl šiuo metu mes nesiūlome įtraukti kitų simbolių. Jeigu ateityje, kaip jūs sakote, pasirodys taip, kad pradeda žmonės kitus simbolius naudoti norėdami palaikyti, aš manau, visą laiką būtų galima papildyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia I. Pakarklytė. Ruošiasi A. Nekrošius.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, palaikiau tikrai šį projektą, kartu esu ir jo teikėja. Mano bus panašus klausimas dėl kitų simbolių, nes su-

laukėme ir iš piliečių tokio pastebėjimo: ar nevertėtų apsvarstyti ir į tą patį sąrašą įtraukti ir Rusijos Federacijos vėliavos? Toks klausimas taip pat žmonėms kyla. Ką jūs į tai atsakytumėte? Ačiū.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju už klausimą. Vėliava vis dėlto yra valstybės simbolis. Simbolika naudojama įvairiuose formatuose. Aš manau, kad apskritai kažin ar kokią nors valstybės simboliką įmanoma uždrausti. Galbūt kada nors pati Rusija panorės pasikeisti vėliavą ir tada galėsime uždrausti šią konkrečią vėliavą. Galbūt galima drausti, kai yra kaip nors ne taip naudojama ta vėliava, bet tiesiog pačią kurios nors valstybės simboliką, man atrodo, drausti būtų neprotinga, bet galbūt teisininkai išaiškintų, kad tai yra įmanoma.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Nekrošius. Ruošiasi D. Griškevičius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Gerbiama pranešėja, aš norėčiau dar patikslinti. Kadangi šiuo visu projektu ne tik draudžiama Z raidė, bet ir padidinamos baudos už šiuos pažeidimus, tai irgi sveikinu su tuo, mano irgi toks nuogastavimas, kaip ir kitų kolegų, kad galbūt reikėtų praplėsti šiek tiek tų raidžių vartojimą visame šiame kontekste. Galbūt pažiūrėti apskritai, ką šiuo metu Rusija naudoja savo propagandoje. Gal yra ir kitų dalykų, kuriuos derėtų į tai įrašyti. Aš manau, kad diskusijos komitete tikrai bus produktyvios ir tas projektas tikrai pasiildys kuo nors plačiau, ir aš tikrai palaikysiu jį. Ačiū.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Labai jums pritariu. Man atrodo, kad tikrai tos diskusijos komitetuose išgrynins geriausią formuluotę ir tai, kas turi būti ten įtraukta.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia D. Griškevičius. Ruošiasi K. Mažeika.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, pranešėja, už iniciatyvą. Tikrai daugelis Seimo narių, manau, palaikys. Galbūt tik vienas klausimas, jis jau pasirodžiusiose viešose diskusijose išryškėja. Kaip, galbūt įsivaizduojate, galėtų būti kovojama, sakykim, su interpretaciniais dalykais, nes aki-vaizdu, kad Z raidė pati savaime, aišku, nėra niekuo bloga, ar ne? Turbūt sutiksime, juo labiau daug tų, pavadinkime, netgi brendinių dalykų, tokie kaip Zoro ar panašiai, turi tą raidę. Kaip bus išvengiama vis dėlto tų galimų interpretacijų ir kaip galėtumėte nuraminti tuos žmones, kurie turi tokių baimių, kad bus kokios nors baudos jiems, tarkime, už Zoro ženklo naudojimą?

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Pirmiausia, matyt, turime prisiminti, kad ta pati svastika kažkada buvo tiesiog saulės simbolis. Čia pirmas svarbus momentas.

Kitas svarbus momentas, manau, tikrai turime pasitikėti savo pareigūnais ir tikėti, kad nepradės jie persekioti žmonių tiesiog už paprastą Z raidės vartojimą.

Trečias svarbus dalykas, turime kalbėti apie simbolį, tai yra tam tikra stilistika, naudojama kare, ji yra ganėtinai aiškiai išreikšta.

Ir paskutinis dalykas, labai svarbus, vis dėlto yra kontekstas, kur, kokių tikslų simbolis yra naudojamas. Aš manau, apimant visus šiuos dalykus kartu tikrai bus įmanoma nustatyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kadangi K. Mažeikos salėje nematau, kitas klausiantysis E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Realizavimas. Čia, atrodo, niekas neprieštarauja pačiai minčiai kaip ir dėl kitų projektų. Kokius išvelgiate pavojus realizuojant? Vaikščios kas nors „ZZ Top“ marškinėlius užsivilkęs, kas nors išvelgs net dvi Z parašytas ir taip toliau. Aš čia ironizuojau, bet ar sutinkate, kad gali atsitikti, ir čia viskas yra pareigūnų rankose ar sveiko proto rankose, jeigu taip galima pasakyti. Kokius matote pavojus?

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Man atrodo, mes patys iš tiesų turėsime šiek tiek pasikeisti ir vartodami, naudodami, nešiodami Z raidę gerai pagalvoti, ar tikrai tai nesukelia tam tikrų asociacijų. Mačiau, kad kai kurie verslai jau keičia savo logotipus, ir manau, ateityje jų bus dar mažiau. Aš išvelgiu dar tam tikrą riziką, susijusią su Georgijaus juostelėmis, nes yra tam tikra grupė žmonių, kurie tikrai visai kitaip jas interpretuoja. Galbūt visiškai nepalaiko šiuo metu invazijos ir karo Ukrainoje, bet vis dėlto turi savo giminę, šaknyse kažkur didvyrių ir jiems galbūt gali būti sunkiau suprasti, kodėl taip ir kodėl reikia drausti. Tačiau, kaip minėjau, pati Rusija padarė iš kažkada gero simbolio šiandien blogą simbolį.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Minėti pakeitimai tikrai yra sveikintini ir laukti, aš taip pat pritariu jums. Aišku, labai gaila, kad mes nežinome, kas ateityje bus toliau,

koks blogis vėl galimai ateis, vėl išnaudos kokią nors abėcėlės raidę ir taip naikins tas prasmes, tas raides, kurios sukuria gražius žodžius kaip „tėtis“, „šalis“, „valstybė“, „gimtinė“, „Lietuva“ ar „Ukraina“ ir panašiai. Aš tikrai norėčiau pasakyti, kad reikėtų šiek tiek patikslinimo dėl šiuo metu naudojamos jūsų tame projekte Z raidės vietos ir laiko, nes vis dėlto truputį yra abstraktoka. Mano pasiūlymas yra patikslinti formuluotę, nurodyti, kad atsakomybė už Z raidės vartojimą, platinimą ir kita galima tik turint tikslą propaguoti, remti ar kitaip išreikšti Rusijos Federacijos karinės agresijos palaikymą. Man atrodo, kad tas variantas, pasiūlymas tikrai suteiktų daugiau aiškumo. Ką manote apie tai? Ačiū jums.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju, dėkoju už pasiūlymą. Jūsų pasiūlymas tikrai skamba racionaliai, teisingai, manau, komitetuose būtinai teikite ir rasime geriausią sprendimą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Paskutinis klausia J. Sabatauskas. (*Balsai salėje*) Kortelė neįdėta.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege, dėl jūsų iniciatyvos dėl tos raidės aš taip tiesiog noriu paklausti, tiesiog priminti, kad kažkada jaunystėje žiūrėjome tokį labai populiarių filmą „Zoro“, tai po to daugelis namų buvo apipaišyta Z raidėmis. Ką aš noriu tuo pasakyti? Įvairiais laikotarpiais tas pats simbolis arba raidė gali reikšti įvairius dalykus. Ir ar neatrodo, kad čia visą pasaulį *trolina* V. Putinas, prirašęs tai Z, tai V raidę ant savo karinės technikos ar karių uniformų, o visas pasaulis tam pasiduoda? Ar tai ne emocijų protrūkis toks projektas? Ačiū.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju už klausimą. Man atrodo, pasakyti, kad V. Putinas *trolina* pasaulį, šiandien yra labai stipriai per silpna. V. Putinas, tiesą sakant, nori užvaldyti pasaulį – ir Europą, ir Lietuvą. Turime tai labai gerai suprasti ir tikrai pro pirštus nežiūrėti, kaip minėjau, į propagandą, į minkštąsias karo priemones, kurios jau vyksta Lietuvoje.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiama kolege, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus.

Pasisakymai dėl motyvų. Už pasisako L. Jonauskas.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Ačiū pranešėjai, atsakė ir pristatė labai aiškiai ir sklandžiai įstatymo pataisą ir jos reikšmę. Aš tik visiems kolegoms, kurie abejoja, noriu pasakyti, kad V. Putinas šiandien *trolina* pasaulį ne su Z raide, V. Putinas *trolina* pasaulį žudydamas nekaltus žmones. Ir įstatymo pataisos yra tikrai laiku ir labai reikalingos.

Čia visiems, kurie galvoja, kaip pavyks atskirti Z raidę, Zoro, „ZZ Top“ ir taip toliau, reikia labai aiškiai pasakyti, kad Z raidė nedraudžiama, yra kalbama apie nacistiniam simboliui prilyginamo simbolio, agresijos simbolio naudojimą viešose vietose. Šiuo atveju yra labai geras pavyzdys. Jau ir šiandien Administracinių nusižengimų kodeksas draudžia naudoti sovietinį simbolių raudoną penkiakampę žvaigždę, tačiau kitame kontekste visi prekybos centrai prieš Kalėdas pilni šitokių žvaigždžių, kuriomis dekoruojamos kalėdinės eglės. Tai tereikia sveiko proto ir nuovokos ir tikrai nebus galimybių supainioti nacistinių simbolių su elementariomis raidėmis ir panašiai.

O kad įstatymas laiku, tai akivaizdu. Lietuvoje jau yra fiksuojama atvejų, buvo ant vieno iš Vilniaus prekybos centrų prirašinėta šitų simbolių, ant garsios disidentės, pabėgusios ir kritikujančios V. Putiną, durų kaip įbauginimo simboliai buvo užrašytos šitos Z raidės. Ir aš manau, kad jeigu mes nesiimsime priemonių ir veiksmų ir to nedarysime greitai, tai iš tikrųjų tokio teroro, bauginimo bus kur kas daugiau. Siūlau pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Prieš nėra norinčių kalbėti Seimo narių. Kadangi projektai buvo du, ar E. Gentvilas dar norėtų kalbėti dėl motyvų?

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Labai netikėta dovana valdantiejiems iš pirmininkaujancio opozicijos atstovo.

PIRMININKAS. Tikimės, nepamiršite.

E. GENTVILAS (LSF). Tikrai, šį vakarą susitinkame. Man irgi svarbiausias dalykas yra tas, kad šiuo metu jau pastebima, ir čia Linas pradėjo vardinti, daugelyje vietų per tą mėnesį nuo agresijos pradžios jau pastebimas šitų ženklų demonstravimas. Akivaizdžiai tai yra agresyvios heraldikos, gal taip negalėtume sakyti, bet agresyvios simbolikos, militaristinės Rusijos simbolikos kišimas į mūsų viešąsias erdves ir, deja, į žmonių sąmonę. Žinoma, reikia pritarti tam projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Išklausėme visus pasisakymus dėl motyvų. Balsavimas dėl įstatymo projekto – darbotvarkės pabaigoje.

15.23 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 524 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1456 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 524 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1456. Pateikimo stadija. Pranešėja – P. Kuzmickienė.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pristatau projektą, kurį kartu su Vyriausybe ir kolegomis iš Seimo rengėme reaguodami į tai, kas vyksta jau nuo vasario 24 dienos. Tiesą pasakius, kai kurie simboliai, kalbu apie Georgijaus juostelę, buvo aktualūs gerokai anksčiau, ir kolegą L. Kasčiūnas kartu su kitais buvo parengęs projektą. Deja, jisai tuo metu nesulaukė palaikymo. O dabar, man atrodo, visi suprantame, apie ką kalbame. Šio pasiūlymo, šio projekto esmė yra drausti tam tikrus autoritarinių režimų karo propagandoje naudojamus simbolius, neapsiribočiau konkrečių raidžių įvardinimu, nes jų iš tikrųjų gali būti daugiau. Taigi simboliai, naudojami invazijos į Ukrainą metu.

Šio projekto esmė taip pat yra didinti baudas už tokių simbolių naudojimą fiziniams asmenims iki 700 eurų, o juridiniams atsakingiesiems asmenims – iki 1 tūkst. 200 eurų baudos. Nėra kalbos, autoritarinių režimų ženklai pastaruoju metu tapo civilių žudymo, karo nusikaltimų ir Kremliaus propagandos simboliais. Todėl jais besipuošiantieji labai gerai žino, ką palaiko, kam atstovauja ir ką skatina.

Neapykantos ir karo simbolių uždraudimas, manau, padės sustabdyti platesnę V. Putino melo kampanijos sklaidą. Man atrodo, kad kolegė Monika tikrai plačiai pristatė projektą, tikrai dėkoju. Supraskime, kad šių projektų registravimas ir rodo aktualumą, man atrodo, kad tikrai sulauksime šio projekto palaikymo. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama kolege. Sulauksime tikriausiai ne tik palaikymo, bet ir daug Seimo narių, kurie nori jūsų paklausti. Pirmasis klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamoji pranešėja, ačiū už pristatymą, nebenoriu kartotis, esu įsitikinęs, kad tuos du įstatymus (jūsų pristatytą ir Monikos pristatytą) svarstant komitete reikėtų sujungti į vieną ir tada jau bus geras įstatymas.

Šį jūsų projektą studijavau ir pasigedau tokio kito momento, ar jūs numatėte, kaip elgtis, ir ar žadate numatyti, kaip elgtis su visokiais meniniais performansais? Pavyzdžiui, per šias Užgavėnės žinoma Šiaulių menininkė R. Uogintienė sukūrė Morę su Z raide. O kas yra Morė? Morė yra sudeginama. Vadinas, ji norėjo simbolizuoti, kad sudeginamas militarizmas, agresija, smurtas. Ar galima bus, jūsų nuomone, ar reikėtų numatyti tokius momentus įstatyme, ar ne, jeigu tai panaudojama savotiškai kaip performansas, kuris prieš militarizmą?

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Jūs ir pasakėte, man atrodo, labai svarbus yra kontekstas, ir tas kontekstas leis suprasti, koku tikslu yra naudojamas tam tikras simbolis, kokios raidės ar figūros būtų išraiška.

Tiesą pasakius, turėjome pasitarimą ir su policijos, ir su kitų institucijų atstovais, galvojome apie įgyvendinamumą ir stengėmės būtent tai atliepti šiame projekte. Bent jau institucijų atstovų nuomone, tai yra įgyvendinama užduotis.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Nekrošius. Ruošiasi J. Sabatauskas.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Tikiuosi, kad kaip ir dėl praeito projekto leisite dviem pasisakyti už. Gerbiama pranešėja.

PIRMININKAS. Šis projektas iš vieno projekto, anas iš dviejų buvo, atsiprašau, kad pataisčiau.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Supratau. Gerbiamoji pranešėja, man patinka, kad šiame projekte yra išskiriami ir juridiniai asmenys, kurie sulauktų nuobaudų. Aš manau, kaip iki šiol buvo diskusija, kad komitete galbūt sujungs šiuos du projektus, aš manau, kad tikrai gera iniciatyva.

Dar yra toks punktas: jų įvykdytą ar vykdomą karinę agresiją. Tai irgi galbūt reikėtų pasižiūrėti ir į kitas karines agresijas, turiu mintyje – prieš Sakartvelą, ar ten buvo kokių nors simbolių naudota ir panašiai. Ir galbūt būtų galima taip pat išplėsti šitą projektą? Tiesiog mano tokia pastaba.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju už pastabą. Man atrodo, tam tikros apibendrintos formulės leidžia plačiau pasižiūrėti ir į agresiją, ir komunikacijai naudojamus simbolius ir formas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia J. Sabatauskas. Ruošiasi A. Skardžius.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū. Paklausiu šiek tiek kitaip. Matau, gali būti policijai daug darbo, jei toks įstatymas bus priimtas, kad nenukentėtų nekalti „ZZ Top“ gerbėjai, užrašę tokias raides, arba tie, kurie panaudos V. Čerčilio išpopuliarintą „V“ (pergalės) ženklą. Kaip jūs manote, kiek tokių nesusipratimų gali kilti?

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Man atrodo, visai geras pasisakymas buvo jūsų frakcijos kolegų apie raudoną žvaigždę, galbūt žvaigždės formos žaisliukus, kuriais puošiame Kalėdų eglutes, niekam nekyla klausimų, kad tai nėra tam tikras simbolis. Lygiai taip pat su kitais ženklais, turinčiais savo demonstravimo kontekstą. Man atrodo, labai svarbus kontekstas. Manau, geras pastebėjimas, be abejonės, tai bus galbūt sunkesnė užduotis pareigūnams. Bet, kaip jau sakiau, pasitarime mes bandėme rasti tokią formulotę, kuri jiems leistų vis dėlto reaguoti į tų karo ženklų, iš tikrųjų būtent propaguojančių karą, o ne kažką kitą, ką jūs jau įvardijote, naudojimą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi E. Pupinis.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Mes su kolegomis diskutuojame, štai Zenonas, štai Vytautas, kaip jie galės savo vardų trumpinius rašyti. Galų gale ir Ukrainos prezidentas V. Zelenskis. Vėlgi trumpinys kažkaip iškristų iš konteksto. Čia juokai, aišku.

Mano klausimas gal būtų ir siūlymas. Kaip vis dėlto ruošiatės panaudoti šias lėšas, ar numatote, kad surinktas lėšas už baudas būtų galima tiesiog skirti į tam tikrą fondą ir siųsti į Ukrainą kovojantiems prieš orkus?

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už pajuokavimą, pasiūlymą ir pastebėjimą. Man atrodo, tikrai verta dar kartelį pasakyti, kad šiuo projektu šiaip jau nėra uždraudžiama jokia abėcėlės raidė, kalbama vis dėlto apie karo simboliką, išreiškiamą bet kuriuo simboliu ar raide. Toks momentas. O jūsų pastebėjimas dėl lėšų surinkimo, matyt, svarstytinas. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi R. Šarknickas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pranešėja. Be šių simbolių dar yra kai kurie simboliai likę mūsų gatvėse, mes nemažai jų panaikinome, tačiau kai kur yra. Ar nemanote, kad vis dėlto lygiagrečiai su šiuo procesu galėtų vykti ir kitas procesas? Galbūt vis dėlto apsivalytų mūsų miestai nuo simbolikos, o tie žmonės, kurie guli gatvėse palaidoti, atsigultų kapuose. Ar nemanote, kad taip pat reiktų spręsti ir kitą problemą?

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju už klausimą. Tikrai labai taikliai sakote, būtų nuostabu, jeigu dabar galėtume platesne apimtimi kalbėti ne tik apie, pavadinkime, deputinizavimą, ką dabar aptariame šio projekto plotmėje, bet ir apie dekomunizavimą ir kitus totalitarinius režimus. Jų ženklų dar yra ir gatvėse, ir, tiesą pasakius, galvose. Tikiuosi, kad netrukus galėsime ir dėl didesnės aprėpties dokumentų apsispręsti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Ką tik, neseniai gavau skambutį iš vieno žiūrovo. Atrodo, kad ši tema įgauna karštą pagreitį. Žiūrovas pastebėjo, kad Seimo narys J. Sabatauskas nešioja kaklaraištį, kuris primena Georgijaus raštą. *(Juokas salėje)* Taigi todėl tas mano pasiūlymas tikslinti formulotę dar kartą patvirtina, kad jos reikia, dėl Z raidės ar kitų simbolių vartojimo turėtų būtų baudžiama tik tuo atveju, jeigu tie simboliai vartojami kokiems nors specialiams teigiamiesiems... na, šiuo metu didžiajam kaimynui, tik tada jau galima bausti ir panašiai. Ar sutinkate su tuo pasiūlymu, ką prieš tai jau buvau sakęs? Ačiū.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Kaip ir geras jūsų pastebėjimas, bet čia šiek tiek susikirstų su projekto įgyvendinimu. Tai buvo aptarta ir su policijos pareigūnų atstovais. Jie vis dėlto mano, kad dabartinė formulotė yra naudingesnė ir geresnė. O šiaip, žinote, mes galime apsižvalgę čia kaklaraiščiuose matyti daug simbolikos. Nežinau, ar tokiu keliu reiktų į šį klausimą pasižiūrėti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Paskutinis nori paklausti ir tikriausiai apginti savo kolegą ir kaimyną J. Sabatauską bei jo šlipą A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke, už rūpestį. Aš tikrai turiu labai panašų kaklaraištį Švedijos parlamento. Kai kurie daltonikai iškart įžiūri, kad ten kolorado vabalas per mano kaklaraištį eina. Aš šiandien jo specialiai nesirišau, nes mačiau, kad bus diskusija.

Mano klausimas įstatymo autorei, ar draudimais galime daug pasiekti? Mes turėjome daug draudimų ir tada, ir dabar kiti daro tuos draudimus. Gal turite jau kažkokios informacijos, kokios šalys dar uždraudė kokias nors raides ant krūtinės, ant vėliavos ar dar ant kažkokio daikto, nes šitą ženklą galima labai įvairiai traktuoti? Galima traktuoti kaip „V“, kuri yra ant priešų tanko, ir galima traktuoti kaip *victory*. O kalbama apie tai, kad įstatymas turi būti labai aiškus ir visiems vienodai suprantamas. Labai ačiū.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Yra valstybių, svarstančių būtent tokią simboliką uždrausti. Man atrodo, be abejonės, geras pastebėjimas, su draudimais turi būti ir kampanija, aiškinanti ir paaiškinanti V. Putino melus. Man atrodo, tai Lietuvoje tikrai labai intensyviai vyksta.

Kita vertus, kaip jau sakiau, matome aplinkoje ir gauname pranešimų, kad yra tokių ženklų, paženklinimų viešosiose erdvėse ar sumąstymų pasigaminti marškinėlius su tokiais ženklais labai aiškiai išreiškiant savo ketinimus ir intencijas palaikyti, propaguoti karą. Man atrodo, taip, pirmas žingsnis toks ir jis labai laiku, ir jis dabar labai reikalingas. Be abejonės, jį turi sekti melo dekonstravimas visais galimais komunikacijos būdais.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama kolege, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus.

Dabar pasisakymai dėl motyvų. Už pasisako E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Visų pirma, aš džiaugiuosi, kad mes, Seimas, greitai reaguojame. Nuo karo, ofenzyvos, pradžios praėjo mėnuo – mes jau teikiame projektus. Aš netgi raginčiau pagalvoti apie skubos tvarką dėl abiejų projektų. Komitetas sujungtų, pasvarstytų.

Aš prisimenu, kai buvo po nepriklausomybės paskelbimo bolševikų, komunistų simboliai. Taip greitai nepavyko įvertinti tų simbolių kaip kenksmingų ir atsisakyti jų ar drausti jų naudojimą.

Manydamas, kad komitetas sujungs ir padės išryškinti visus neaiškius kampus, vieną neaiškių kampą aš irgi dar matau, ypač kai atsiranda šitame kolegės Paulės projekte V raidės simbolis. Įsivaizduokime, stadionas, publika rėkia – mes laimėsime, mes laimėjome. Labai tradicinis ženklas – „Z“ ženklas. Visi suprasime, kad yra dirbtinai demonstruojamas. O štai *victory* – pergalės ženklas – iš tikrųjų bus sunkiai atskiriamas. Ar čia demonstruodami pagarbą putinizmui, ar tiesiog tradiciškai, kaip tūkstančius metų demonstruoja pergalės ženklą?

Yra tokių kampų, tai ir kolega A. Sysas, ir kolega J. Sabatauskas iškėlė. Norisi taip apibrėžti, kad mažiau erdvės saviveiklai liktų tiems pareigūnams, kurie objektyviai turės bandyti nustatyti kartais neturėdami jokių objektyvių parametrų. Su tam tikra abejone, žinoma, aš pasisakau už, bet pasakau, kad praktikoje, matyt, bus ir tam tikrų sutrikimų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, kadangi dėl prieš tai buvusio projekto daugiau dviem pasisakyti už, net jeigu statutiškai ir priklauso, nes ten iš dviejų projektų, šitas iš vieno, tačiau vis dėlto jausdamas tokią moralinę pareigą ir skolą, tikiuosi, nesupyksite, jeigu A. Nekrošiui antram suteiksime dar galimybę pasisakyti dėl motyvų už.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkui, kad suteikėte. Aš kviečiu visus palaikyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kažko panašaus ir tikėjomės. Iš klausėme visų pasisakymų dėl motyvų. Balsavimas dėl įstatymo projekto – darbotvarkės pabaigoje.

Dabar pagal... Taip, J. Sabatauskas per šoninį mikrofoną.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tiesų nepyksiu ant kolegos, nes negalima pykti ant žmonių, kurie turi tam tikrų sutrikimų, kai ko nemato ar mato per daug.

PIRMININKAS. Čia, suprantu, jūs apie *šlipsą* kažką norėjote pasakyti.

Gerbiami kolegos, kadangi liko tris klausimus pateikti, tai tariamės, kad apie 16 val. 20 min., 16 val. 10 min. sueiname. Jeigu bus šiek tiek anksčiau, kad paskui nekiltų problemų, orientuojamės į 16 val. 10 min., neaišku, kiek bus norinčių klausti, ir tada pereisime prie galutinio balsavimo.

15.40 val.

Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 2 ir 7 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-766 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 2 ir 7 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-766. Pranešėjas – A. Kupčinskas. Pateikimas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Kolegos, pristatau Susirinkimų įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą. Šiek tiek užsigulėjo šis projektas nuo praeitų metų rugpjūčio mėnesio.

Esmė yra papildyti susirinkimo subjektų, dalyvių sąrašą, kad tai būtų ne tik susirinkimo organizatoriai, įgalioti asmenys, susirinkimo dalyviai, savivaldybės administracijos direktorius ar jį pavaduojantis asmuo, policijos pareigūnai, bet ir Lietuvos valdžios institucijų atstovai, tai yra Lietuvos Respublikos Prezidento, Respublikos Seimo, Respublikos Vyriausybės kanceliarijų įgaliojtas asmuo, jeigu susirinkimas, mitingas, kita akcija organizuojama būtent prie tų institucijų.

Iš karto sutinku su Teisės departamento išvada, pasiūlymu, kad jeigu būtų pritarta šiam įstatymo projektui, turėtų būti įtraukiamos visos keturios valdžios institucijos, tai yra ir teismų atstovas. Tai būtų Konstitucinio Teismo ar kitų teismų kanceliarijos įgaliojtas asmuo.

Turbūt visi žinote praėjusių metų liepos, rugpjūčio įvykius prie Seimo, kai Seimo kanceliarija ar valdyba net nežinojo apie organizuojamus, rengiamus mitingus, kurie virto riaušėmis, ir tai, aišku, grėsė mūsų valstybingumo pamatams.

Toks trumpas pasiūlymas. Su kitomis korekcinėmis Teisės departamento pastabomis sutinku.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Jūsų paklausti nori trys Seimo nariai. Pirma-
sis klausia A. Nekrošius. Gerbiamas Nekrošiau, jūs klausti užsirašėte. (*Balsai salėje*)

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Labai dėkui. Aš norėjau paklausti dėl praplėsto to viso sąrašo, su kuo reikėtų derinti. Ar nemanote, kad tai yra perteklinis dalykas, nes, pavyzdžiui, prie Seimo vykstant kokiam nors protestui ar dar kam nors, jis nevyksta Seimo teritorijoje, tai kodėl, tarkime, konkrečiai su Seimu derinti? Ar tai nėra tiesiog perteklinis dalykas? Ačiū.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Įvykiai parodė, kad nėra perteklinis dalykas. Iš tiesų, jeigu nederinama su tų institucijų atstovais, nesilaikoma 75 metrų atstumo nuo tos institucijos, yra akivaizdu, kad vis dėlto turi būti informuojama institucija. Man ir pačiam teko dirbti vietos savivaldoje, žinau, kaip derinami leidimai dėl mitingų ar kitų akcijų. Tai yra gana formali procedūra, pateikiama informacija.

Aš manau, kad ar tai būtų prie prezidentūros, ar Seimo, ar Vyriausybės, ar teismų, kanceliarijų atstovai turi žinoti apie šalia vykstančius mitingus arba akcijas. Tiesiog atitinkama informacija, kaip ir rašoma įstatyme, jų atstovams turėtų būti pateikiama, o ne taip, kaip praėjusių metų liepos arba rugpjūčio mėnesiais buvo.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas Andriau, aš visą laiką į jus žvelgiu kaip į laisvo miesto atstavą, kaip į buvusį Kauno merą, ir nesuprantu, kodėl jūs pavyzdžius bandote imti tiek iš vieno diktatoriaus kaimyno, tiek iš kito diktatoriaus kaimyno ir riboti piliečių konstitucines teises. Ar mažai jiems suvaržymų saviraiškai reikšti šiandien yra? Kam dar kurti tų perteklinių? Jeigu prie Seimo vyksta, matyt, jie nepatenkinti Seimo sprendimais. Jeigu prie Vyriausybės – tai Vyriausybės sprendimais. Jeigu prie Prezidento – tai Prezidento sprendimais ar neveiklumu. Ir mes dabar atsiklausime, ar Prezidentas, ar Seimas neprieštarauja, jeigu visuomenė nori išreikšti savo valią. Aš nesuprantu jūsų kaip jauno žmogaus. Paaiškinkite man.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Pirmiausia atkreipsiu dėmesį, nebesu toks jaunas, kaip atrodau, jau artėju prie pusamžio. Bet norėčiau pasakyti, kad išskirtinai šis atstovas, ar būtų Vyriausybės, ar Seimo kanceliarijos, ar prezidentūros, neturėtų leidimo neišdavimo teisės, tiesiog būtų šių institucijų atstovai informuojami apie būsimus vykstančius renginius. Tai nėra kokia nors veto teisė ir jos suteikimas, tai nieko bendro neturi su konstitucinių laisvių ribojimu, kaip jūs įvardinote. Bet ačiū už pastebėjimą, kad įvardinote laisvės miesto atstavu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ir paskutinis klausia V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Gerbiamas kolega, aš panašų klausimą kaip Artūras norėjau užduoti, tik ne taip galbūt griežtai. Dabar jūs įsivaizduokite mūsų demokratinės šalies situaciją. Ši komisija, kur jūs siūlote pildyti, taip pat turi teisę spręsti neišduoti leidimo, ir tokių pavyzdžių yra labai daug, tiesiog neišduoti. Tai jūs įsivaizduokite, koks modelis galioja Lietuvoje. Jeigu žmogus nori protestuoti, išsakyti nuomonę valdžiai, kad išgirstų, jis turi eiti ir prašyti valdžios: leiskite man

protestuoti. Prezidente, leiskite man protestuoti. Ateis prie teismo ir sakys: teismo atstove, leiskite man protestuoti. Po to teismas turės nagrinėti.

Gal iš tikrųjų laikas nusimesti tą našta, sakysim, tą sovietinę patirtį ir leisti žmonėms susirinkti be valdžios leidimo. Valdžios normalioje demokratinėje šalyje uždavinys yra užtikrinti tokių dalyvių saugumą ir sąlygas, kad jie galėtų susirinkti, o ne drausti jiems ar svarstyti, leisti ar neleisti. Kaip jūs manote, ar vis dėlto atitinka apskritai demokratinės valstybės tradiciją tokia leidimų sistema?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, jeigu jūs siūlote iš viso atsisakyti tų leidimų sistemos, tai tada neturėtų tokios teisės ar įpareigojimo turėti savivaldybės administracijos direktorius. Nes būtent jis išduoda tokį leidimą, susiderinęs su susirinkimo organizatoriais, kitais įgaliotais asmenimis ir policijos pareigūnais, kurie užtikrina viešąjį saugumą ir viešąją tvarką. Jūsų valia tokį pasiūlymą pateikti. Jeigu pateikimo metu būtų pritarta, nežinau, ar tai neišvirstų į visišką anarchiją. Praėjusių metų pavyzdžiai parodė, kad vis dėlto net ir suderinimas su savivaldybės institucija ne visada apsaugo nuo riausių ar kitų neramumų.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Nėra norinčių pasisakyti dėl motyvų. Balsavimas dėl įstatymo projekto visiškai netrukus, darbotvarkės pabaigoje.

15.48 val.

Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 6, 7 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-819 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-12 klausimas – Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 6, 7 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-819. Pranešėjas – V. Bakas. Pateikimas.

V. BAKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų aš ir siūlau apversti aukštyn kojomis tą modelį, kuris yra dabar, kad žmonės, kurie nori išsakyti savo nuomonę, susirinkti, protestuoti, neturėtų eiti pas valdžią, ar miesto, ar Prezidento atstovą, ar teismų, ir prašyti: suderinkite mūsų susirinkimą. Mano siūlymas vis dėlto yra, kadangi susirinkimų laisvė yra esminė žmogaus teisė, tokius draudimus perkelti iš administracijos direktoriaus kompetencijos į teismo kompetenciją, kad tik teismas galėtų uždrausti rinktis į susirinkimus. Ir paaiškinsiu kodėl.

Dabar įsivaizduokite situaciją. Lietuvoje susirinkimai gali būti draudžiami tokiu atveju, jeigu Seimas įveda nepaprastąją padėtį, ir dar to neužtenka. Seimas dar atskirai nutarime turi pasakyti, kad įvedus nepaprastąją padėtį draudžiami susirinkimai, ir tik tada jie yra draudžiami. Įsivaizduokite, kokio lygio yra sprendimai.

Bet kai dabar kalbama apie žmonių norą susirinkti, draudimą gali nustatyti paprastas politikas, tai yra administracijos direktorius gali uždrausti savo politiniams oponentams surengti susirinkimą. Tai yra nenormalu. Ir tokių atvejų yra tikrai labai daug. Jie yra neteisingi, jie skaldo visuomenę, jie kursto nepasitikėjimą. Štai, pavyzdžiui, aš tik porą tokių atvejų paminėsiu.

Vilniaus miesto savivaldybės sprendimas neišduoti leidimo Šeimų sąjungos planuojamam mitingui 2021 m. rugsėjo 10 d. arba kitas pavyzdys – Kauno miesto savivaldybės 2021 m. birželio pradžioje neišduotas leidimas organizuoti LGBT eitynes. Čia tik keli pavyzdžiai. Be abejo, vėliau teismai naikina tokius sprendimus. Bet kas atsitinka? Žmonės, kurie negauna leidimo tokio valdininko, kuris pasižiūri į lubas ir nusprendžia, kad čia bus riaušės, nes žmonės eitynes per Kauną padarys... Todėl žmonės, kurie negauna tokio leidimo, turi ieškoti advokatų, kreiptis į teismą, teismai nagrinėja pirma instancija, antra instancija ir kas atsitinka? Žmonės praranda galimybę apskritai susirinkti.

Mes galime tą situaciją pataisyti. Pavyzdžiui, yra Seimo rinkimų modelis, kai galima ginčyti Seimo rinkimus ir teismas viena instancija turi išnagrinėti per 48 valandas tokius ginčus. Aš savo įstatymo projektu su kolegomis, kurie pasirašė, ir su mūsų frakcijos kolegomis kalbėjausi, taip pat ir su pozicijos, ir su opozicijos atstovais, ir siūlau tokį modelį: jeigu savivaldybės administracijai pasirodo, kad kyla grėsmė, ji, valdžia, kreipiasi į teismą ir teismas per 48 valandas tokį kreipimąsi

išnagrinėja ir priima sprendimą. Tai būtų demokratinės valstybės standartus atitinkantis sprendimas, nes sprendimą priimtų ne politinė valdžia, prieš kurią galima protestuoja žmonės, bet teisminė valdžia, ką ji gali daryti. Štai Lietuvos Respublikos Konstitucijos 36 straipsnyje sakoma, kad negalima drausti ar trukdyti piliečiams rinktis be ginklo į taikius susirinkimus ir ši teisė negali būti ribojama kitaip nei įstatymu. Ne administracijos direktoriaus sprendimu, ne kokios nors kitos vykdomosios valdžios įstaigos sprendimu, bet tiek, kiek yra įstatymu.

Dar daugiau. Susirinkimų laisvė negali būti ribojama net pandemijos laikotarpiu. Antai Europos Komisijos 2021 m. liepos 20 d. ataskaitoje dėl teisės viršenybės Europos Sąjungoje situacijos atkreipiamas dėmesys į pagrindinių žmogaus teisių ribojimo pagrįstumą pandemijos laikotarpiu ir taip pat teisės į susirinkimus, žodžio laisvės ribojimą. Didžiosios Britanijos parlamento Žmogaus teisių komiteto ataskaitose atkreipiamas dėmesys į susirinkimų laisvės ribojimo pagrįstumą, akcentuojama būtinybė užtikrinti ją kaip išimtinę teisę net pandemijos ir karantino laikotarpiu. Pas mus esant tokiam modeliui gali būti reaguojama bet kada. Taigi, kolegos, pamatinių žmogaus teisių ribojimą turėtų spręsti ne politinis oponentas, dirbantis savivaldybės administracijoje, o būtent teismas. Tai būtų teisinga.

Įstatymo projektu mes ir siūlome atsisakyti šiuo metu Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatyme nustatytos pranešimų apie organizuojamus susirinkimus derinimo procedūros ir taip pat numatyti, kad Lietuvos Respublikos piliečių konstitucinė teisė į susirinkimų laisvę gali būti ribojama tik teismo. Pagal siūlomą Susirinkimų įstatymo pataisą siūlomas toks modelis: įstatymu siūloma, kad jeigu yra pagrindas, pavyzdžiui, manyti, kad susirinkimo metu bus pažeistas valstybės ar visuomenės saugumas, viešoji tvarka, žmonių sveikata ar dorovė arba kitų asmenų teisės ir laisvės, tokiu atveju administracijos direktorius gali pasitarti ir su prezidentūra ar dar su kažkuo, Seimo atstovais, bet tokiu atveju ir nusprendęs riboti tokią teisę jis arba jį pavaduojantis asmuo turi teisę kreiptis į Lietuvos vyriausiąją administracinę teisumą dėl susirinkimų laisvės ribojimo, ir toks skundas turi būti išnagrinėtas viena instancija ne vėliau kaip per 48 valandas nuo jo padavimo. Iš tikrųjų toks modelis apsaugotų ir piktnaudžiavimo teise galimybes ir įgalintų žmones netrukdomai susirinkti ir pasakyti savo poziciją.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiamas kolega, jūsų nori paklausti net septyni Seimo nariai, jeigu spės. Pirmasis klausia T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Ačiū, kolegos. Galbūt norėčiau patikslinti keletą dalykų. Lietuvoje neegzistuoja leidiminė susirinkimų organizavimo tvarka, yra pareikštinė tvarka. Vadinasi, savivaldybė gali atsisakyti derinti susirinkimą, jeigu yra įstatyme numatyti pagrindai. Dažniausiai tie pagrindai yra susiję su laiku ir vieta. Vienas tokių akivaizdesnių pavyzdžių – prie Seimo mitingas organizuojamas ne arčiau kaip 75 metrai.

Klausimas pranešėjui būtų iš dviejų pusių. Jeigu mes dabar numatysime įstatymo pataisą tokią galimybę, kad dėl kiekvieno atsisakymo derinti reikės kreiptis į teisumą, vadinasi, savivaldybė neturės galimybės atsisakyti derinti net ir tų susirinkimų, kurie oficialiai pažeidžia įstatymo nuostatas. Tai ar jūs manote, kad nebūtų per didelė prabanga dėl formalių reikalavimų nesilaikymo kreiptis kiekvienu atveju į teisumą?

Ir kitas klausimas yra susijęs su tuo, kad projektu siūlote išbraukti nuostatą dėl susirinkimų pirmumo organizavimo. Kartais egzistuoja toks kontramitingų žanras, kai yra vienas renginys ir tada buriiasi organizatoriai protestuodami prieš tą vykstantį renginį. Kaip tokiais atvejais reikėtų spręsti tą koliziją? Ačiū.

V. BAKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimus. Yra žmogaus teisių kategorija, pavyzdžiui, teisė į laisvę. Niekas negali žmogaus suimti be teismo sprendimo. Galima irgi sakyti, žinote, teismų dideli krūviai, na, tai suiminėkime žmones be teismų. Yra kategorija žmogaus teisių, tarp jų teisė į susirinkimų laisvę, kuri yra per daug svarbi, kad ją būtų galima atimti vadovaujantis kažkokiais abstrakčiais pasvarstymais.

Todėl aš manyčiau, kad vis dėlto mes turime susitarti, ir aš siūlau susitarti valstybėje, kad teisės, kurios iš tikrųjų yra labai svarbios, kurios yra apskritai mūsų demokratijos pamatas, kaip kalba Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija, tokios teisės galėtų būti varžomos tik teismo sprendimais. Geriausia, kad jos apskritai nebūtų varžomos, bet jeigu nusprendžiama var-

žyti, atimti iš žmogaus arba laisvę, arba teisę išeiti ir pareikšti nuomonę, tai vis dėlto tai turi daryti ne politikai, o tai turi daryti teismas. Tai yra požiūrio į žmogaus teises klausimas. Gali taip atrodyti, gal galima atimti iš žmogaus laisvę ir be teismo, gal galima uždrausti ateiti su plakatu ir be teismo arba bet kas gali tai padaryti. Aš manyčiau, kad ne. Taip mano ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija, apie tai ji kalba savo rekomendacijose.

Dabar dėl pirmumo. Aš su jumis sutinku, iš tikrųjų pirmumo teisė turėtų būti sudėliota, gali būti sujungti keli Susirinkimų įstatymai ir mes Žmogaus teisių komitete galime tai apsvarstyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia T. Tomilinas. Tik primenu, klausti – minutė, atsakyti – 2.

T. TOMILINAS (DFVL). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, noriu labai pasidžiaugti jūsų projektu, tai tikrai tikro demokrato demokratinis projektas. Manau, kad nebūtų geresnio dalyko mūsų visuomenei po visų riaušių, po visų susikirtimų dėl įvairiausių kontroversiškų projektų kaip nusiųsti signalą, kad mes pasitikime visuomene ir norime dar labiau atlaisvinti susirinkimų teisę, ir visi tie argumentai, kad čia kažkoks režimas ar kažkas, nublanktų.

Mano klausimas. Kaip jūs asmeniškai, išėjęs per tas vadinamąsias riaušes bendrauti su rinkėjais, jaučiatės teikdamas šitą projektą, kokios mintys kyla po tų vasaros garsiųjų įvykių, ar nevertėtų mums vis dėlto labiau pasisaugoti? Pakomentuokite savo mintis ar jauseną šiuo klausimu.

V. BAKAS (DFVL). Ačiū už klausimą. Mano vertinimu, kurį lemia ir tam tikra patirtis, ir veikla, ir žinios, riaušės ir nepasitenkinimas kyla tais atvejais, kai žmonės yra slopinami, kai žmonės yra varžomi. Ir priešingai, man atrodo, apskritai susirinkimas yra dialogo forma. Aš nepasisakau, kad mes kurstytume riaušes. Ne, jeigu yra riaušės, jeigu yra padaroma žala, be abejo, yra teisinė atsakomybė, yra teisėsauga, kuri turi, kaip ir minėjau, užtikrinti susirinkimo dalyvių saugumą, o ne galbūt kartais, kaip mėgsta ir politikai pasakyti, kad štai tos organizacijos organizuojamas susirinkimas nesaugus, kad gali žmonės ten nukentėti. Tad valdžios darbas yra užtikrinti susirinkimų laisvę ir susirinkimų dalyvių saugumą. Ta dvasia aš ir teikiu kartu su kolegomis įstatymo projektą.

Kuo daugiau mes spausime žmones, bent jau kaip rodo praktika, visų pirma, mes tolsime nuo demokratijos, antra, mes kaip tik sukelsime žmonių priešišumą ir nepasitikėjimą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Labai dėkui. Viena vertus, iš karto atsakau, mano pozicija yra ta, kad dabar susirinkimų laisvė ar, sakysim, susirinkimų tvarka yra reguliuojama labai chaotiškai. Man atrodo, tikrai reikalingi pokyčiai. Todėl ir šiandien balsuosiu po pateikimo už visus įstatymus ir paskui tikrai juos svarstysime.

Kita vertus, bet kuri teisė egzistuoja kartu su pareiga, nes aš kažkaip labai irgi gražiai esu studijavęs nemažai žmogaus teisių, bet kartais, kai girdžiu kalbėjimą, man atrodo, kad tos žmogaus teisės yra balionas, kurį prisipučiame tiek, kiek norime, ir tiktai tada, kada norime, nes yra ir teisė į saugumą, ir panašiai.

Šiuo atveju tik mano klausimas, kas užtikrintų, pavyzdžiui, tvarkos pažeidimą? Arba visus ūkinius dalykus, kurie susiję irgi su susirinkimu, nes iš esmės jie irgi... Savivaldybė tarsi juos turi visus užtikrinti tada. Aš manau, kad juos, aišku, reikės aptarti dar, bet kaip jums atrodo grynai tokia praktinė susirinkimo pusė?

V. BAKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas kolega. Mūsų siūlomame projekte yra numatyta pareiga informuoti savivaldybę apie ketinamą rengti susirinkimą. Yra tokia numatyta. Ji reikalinga tam, kad savivaldybė, teisėsauga galėtų pasiruošti užtikrinti tų susirinkimų dalyvių saugumą. Šitos nuostatos aš nesiūlau atsisakyti. Aš siūlau atsisakyti vienintelio dalyko, kad būtent savivaldybės administracijos vadovas galėtų uždrausti susirinkimą. Uždrausti gali tik teismas, o ruoštis, aišku, reikia, informuoti apie susirinkimą, be abejo, reikia.

Kiek man teko matyti susirinkimų, bendrauti su susirinkimų organizatoriais, dalyviais, jie patys yra suinteresuoti, kad jų susirinkimas būtų saugus, nes jie kviečia žmones jame dalyvauti. Čia yra abipusis suinteresuotumas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, jūs kaip tik paminėjote vieną iš Kauno atvejų, kai eitynėms nebuvo duotas leidimas ir buvo kreiptasi į teismą. Užtruko bylinėjimasis ir leidimo

suteikimas, bet ar nemanote, kad būtent savivalda tada atsisako tos jai įstatymu suteiktos teisės? Nes dabar lyg ir administracijos direktorius nusiplauna rankas, o jeigu vienas ar kitas kontroversiškas įvykis, tai visa atsakomybė permetama teismų valdžiai. Ar šiuo atveju išvis tikslinga, kad savivaldybės administracijos direktorius išduotų tokį leidimą?

V. BAKAS (DFVL). Mano manymu, apie susirinkimo leidimus kalbėti, kad administracijos direktorius galėtų spręsti, išduoti ar neišduoti, išvis neturėtume. Reikėtų baigti tą klausimą. Tai neatitinka demokratinės valstybės standartų. Dėl to aš ir teikiu šitą pataisą. Bet nusiplauti rankų jis negali. Savivaldybės administracijos direktoriaus pareiga, mano manymu, ir galvos skausmas kartu su policija užtikrinti šito susirinkimo saugumą, bet jeigu jis mato, kad turėdamas visus išteklius – informaciją, kurią jam pateikia policija, negali to padaryti, tokiu atveju jis turi sėsti, pavesti savo Teisės skyriui parašyti kreipimąsi į teismą, kuris tikrai... Tam ir yra mokami mokesčių mokėtojų pinigai – įrodyti argumentus teismui ir teismas tuos argumentus išgirs, jeigu jie tikrai kelia kokį nors pavojų. Čia yra tokia logika. Jis negalės nusiplauti rankų. Jo, kaip miesto šeimininko, atstovo, galvos skausmas – užtikrinti miesto saugumą.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Klausti ir atsakyti skirtas laikas baigėsi.

V. BAKAS (DFVL). Labai ačiū.

PIRMININKAS. Kaip numatyta Statute, 10 minučių. (*Balsai salėje*) 9 minutės 55 sekundės, 5 sekundžių tikrai nebūtų užtekę. Bus svarstymo stadija. Sergejau, tikrai bus progų išsiaiškinti ir komitete.

Pasisakymai dėl motyvų. Už – D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Tiesiog noriu pasakyti, kad tikrai palaikau šį sprendimo projektą. Pačiam praktiškai yra tekę būti ir dirbti tokioje komisijoje, kuri sprendžia, išduoti ar neišduoti. Tiesiog tiems, kas turite baimių, kad dabar neva kas nori ir kaip nori rengs, tarkime, jeigu būtų priimtas toks įstatymo pakeitimas, susirinkimus. Taip nėra. Tiesiog yra informuojama, kaip ir iki šiol siūlomame projekte, tik tiek, kad eliminuojama galimybė dažniausiai politikams nuspręsti, leisti ar neleisti. Geriausias pavyzdys tikrai buvo šie paminėti įvykiai Vilniuje ir Kaune. Pripažinkime, iš esmės pagal politinės daugumos, sakykim taip, ideologiją arba pažiūras buvo priimti sprendimai vienam ar kitam protestui, mitingui išduoti ar neišduoti leidimo. Ši galimybė yra eliminuojama, todėl aš manau, kad tikrai verta tai daryti. Jeigu valdžios atstovai, matydami prašymo turinį, turi pagrindo ir informacijos manyti, kad vis dėlto su tuo mitingu nebus viskas gerai, neatitiks įstatymų, jie turi galimybę kreiptis į teismą. Jis operatyviai priims sprendimą atsižvelgdamas į turimą informaciją.

Kitas dalykas. Kai diskutuojame apie susirinkimus, mes vėlgi dažniausiai turime tuos kelis ažiotazą sukėlusius, sakykime taip, susirinkimus, mitingus, į juos ir koncentruojamės. Tačiau absoliuti dauguma – per 90 % susirinkimų iš esmės vyksta nuolat savivaldybėse, tie leidimai yra išduodami, tikrai yra apkraunamas ir aparatas, ir visa kita. Mano suvokimu, šis pasiūlymas tikrai mažina administracinę naštą, suteikia didesnę pasitikėjimą piliečiais. Kitas dalykas, kaip aš sakau, tie renginio organizatoriai, kurie ir toliau organizuos, tarkime, priėmus šį įstatymo projektą, vis tiek turi visą atsakomybę, nes jie prisiima įsipareigojimus vykdydami tą mitingą. Taigi tų baimių mums šiuo atveju tikrai nereikėtų turėti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš pasisako S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Norėjau užduoti klausimą, bet dabar naudosisiu tokia diskusine forma. Čia vietomis viskas tvarkinga garbiojo pranešėjo, bet kaip pagrindinį klausimą gerbiamas V. Bakas kelia susirinkimų laisvės ribojimą. Koks skirtumas, ar riboja savivaldybės administracija, ar kuriuo nors atveju pats teismas? Vis tiek bus ribojimas. Vadinas, iš dalies galima sakyti, kad abi institucijos tą dalyką daro.

Jeigu mes kreipiamės pagal projekto užmačias pirmiausia į teismą, tai, man labai keista, kas patikrins, ar sąlygos yra tinkamos tam susirinkimui organizuoti? Iki šiol tą darydavo savivaldybių administracijos. Man būtų sunku įsivaizduoti teisėjų su mantijomis delegaciją, vaikštančią aplink Seimą ir tikrinančią, ar čia viskas gerai. Mes pažiūrėkime, koks buvo sprendimas dėl eisenos uždraudimo Kaune. Savivaldybė iškėlė versiją, kad ten vyksta kažkokie remonto darbai, todėl yra pavojinga, rizikinga tokią eisena tenai organizuoti. Bet teismas išsprendė, aišku, čia jau įdėda-

mas papildomo darbo. Aš manau, kad praktika jau yra suformuota, vien politinio vertinimo, kam nors išduos ar neišduos leidimą, čia neturėtų būti, nes vis tiek saugiklis yra tas pats teismas. Bet jam nereikės vaikščioti, klampoti kur nors po statybas ir ieškoti atsakymo, ar viskas yra gerai. Man atrodo, gerai, galime pritarti, sujunkime tuos visus, pabandykime panagrinėti, bet dėl pirmenybės atidavimo teismui aš labai abejočiau. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Iš klausėme visus pasisakymus dėl motyvų. Balsavimas dėl įstatymo projekto visiškai netrukus, pristačius paskutinį šios dienos darbotvarkės klausimą. Visus, stebinčius per ekranus, informuoju, paskutinis klausimas, po jo pereisime prie balsavimo.

16.09 val.

Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 6, 7 straipsnių ir II skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1328 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-13 klausimas – Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 6, 7 straipsnių ir II skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1328. Pranešėjas – R. Lopata. Pateikimas.

R. LOPATA (LSF). Stengsiuosi kiek galima greičiau. Jau buvo minėta apie Susirinkimų įstatyme esančius netobulumus. Jame yra nustatytas teisinis reikalavimas tuo atveju, jeigu kyla ginčas dėl pranešimo apie planuojamą susirinkimą suderinimo, sukuria prielaidą kilti tokioms situacijoms, kai dėl užsitęsusių teisminių procesų susirinkimų laisvės įgyvendinimas tampa labai apsunkintas arba net apskritai neįmanomas. Taip susirinkimų laisvė gali būti faktiškai apribojama daugiau, negu tai leidžia Konstitucija. Tai paskatino parengti minėto įstatymo minėtų straipsnių ir skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projektą.

Šiuo projektu siūloma koreguoti: ankstinti rašytinio pranešimo apie organizuojamą susirinkimą, kuriame dalyvaus daugiau kaip 15 žmonių, pateikimo savivaldybės administracijai terminą ir kartu nustatyti aiškią savivaldybės administracijos direktoriaus ar jį pavaduojančio asmens veiksmų (neveikimo) ar pranešimo apie organizuojamą susirinkimą suderinimo apskundimo teismui tvarką bei tokio skundo nagrinėjimo teismo tvarka terminus. Taip būtų sudarytos prielaidos iki numatyto susirinkimo dienos, tai yra laiku, išspręsti visus teisinius ginčus ir eliminuoti galimybę atsirasti teisinio netikrumo būsenoms, ne tik apsunkinančioms šio susirinkimo organizavimą, bet ir pakertančioms susirinkimo organizatorių ir visos visuomenės pasitikėjimą teise ir valstybe.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjas. Jūsų paklausti nori trys Seimo nariai. Pirmasis klausia T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Ačiū. Dėkoju už suteiktą žodį. Gerbiamas pranešėjas, įstatymo projekte numatyta, kad pranešimą apie organizuojamą renginį savivaldybei reikia pateikti likus 15 dienų iki organizuojamo renginio.

R. LOPATA (LSF). Taip.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Kartais tam tikros pilietinės iniciatyvos protestuoti prieš tam tikrus viešojo gyvenimo reikinius kyla gana spontaniškai ir daugeliu atvejų to termino tiesiog bus realiai neįmanoma laikytis. Kaip manytumėte, kaip turėtų būti sprendžiamos tokios situacijos pagal Susirinkimų įstatymą? Ačiū.

R. LOPATA (LSF). Vienareikšmiškai dabar aišku, kad tų penkių dienų, kurios dabar duotos, irgi neužtenka tokio renginio teisėtumui užtikrinti. Prisimenate, įvyksta susirinkimas, pasirodo, jis vyksta neteisėtai. Taigi dėl termino galbūt galima ginčytis. Aš suprantu, kad gali kilti įvairių situacijų, bet vis dėlto kalbame apie žmonių, daugiau kaip 15 žmonių, grupes ir čia jau daugiau išeina ne spontaniški dalykai, o iš anksto planuojami.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų tos 15 dienų yra, aš manyčiau, ilgas terminas. Vienas dalykas.

Kitas momentas. Jūs apsunkinate... vienaip ar kitaip, aš suprantu, organizatorius, jeigu gauna neigiamą sprendimą, pats turi eiti į teismą – vėl papildomos išlaidos. Papildomos išlaidos dėl to, kad reikia samdyti advokatą ir panašiai. Kaip jūs vertinate ankstesnį projektą, kurį pateikė

V. Bakas, kad jau tokiu atveju administracijos vadovas ar direktorius, ar jo įgaliotas asmuo pats kreipiasi į teisną ir teismas sprendžia, ar išduoti, dėl kokios priežasties, sakykime, netenkinti sprendimo dėl susirinkimo organizavimo. Ačiū.

R. LOPATA (LSF). Aš manau, kad šitie klausimai galėtų būti svarstomi, nes net trys projektai yra dėl susirinkimų. Komiteje yra apsispręsta išnagrinėjus visas galimas situacijas ir visus pasiūlymus, kurie šiandien suplaukė.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ir paskutinis klausia V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, kažkiek panašų projektą teikiu ir, aš tikiuosi, mes sujungę turėsime tikrai gerą produktą kelių įstatymų. Bet įsivaizduokite situaciją – štai šiandien prezidentas V. Zelenskis pakvietė rinktis į protestą prieš Rusijos karą. Iš tiesų, jeigu galiotų tas terminas, prieš kurį reikia išpėti, mes negalėtume būti solidarūs, mums reiktų prieš 15 dienų išpėti, jeigu kažkas nesutiktų, dar tris dienas teismas nagrinėtų, po to jį kažkas apskųstų. Ar jums... Ką jūs galėtumėte patarti, kaip elgtis žmonėms, jeigu dabar galiotų toks įstatymas, kuris įpareigoja bent prieš 15 dienų informuoti savivaldybę ir gauti suderinimą? Ką jiems daryti šiandien?

R. LOPATA (LSF). Šiaip iš esmės mes kalbame apie ekstra situacijas, ar ne?

V. BAKAS (DFVL). Taip.

R. LOPATA (LSF). Tai, man atrodo, būtų geros diskusijos komiteje, kaip spręsti šitą klausimą.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakymai dėl motyvų po pateikimo. Už kalba E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Siūlau palaikyti šį projektą, tačiau platesniame kontekste, tą ir kiti kolegų kalbėjo. Yra dar du projektai. Raginu palaikyti visus tris. Visi trys projektai turi taisytinų dalykų, į tai ir buvo atkreiptas dėmesys. Aš manau, komitetas turėtų gražaus darbo ir padarytų gerą, išsamesnę Susirinkimų įstatymo teksto peržiūrą. Jei dabar čia mes susipyksime, vieną atmetame, kitą priimame ir taip toliau, nemanau, kad tai bus geriausias, optimalus ir pilnavertis darbas. Taisytinų dalykų yra visuose trijuose projektuose. Reikia duoti galimybę pataisyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš pasisako A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LRF). Kolegos, jeigu būtų buvęs toks reguliavimas, kaip čia kolega siūlo, tai gražus, nuostabus mitingas, kuris buvo surengtas homoseksualią partnerystę remiančių asmenų šią savaitę ir kuriame dažnai buvo minima mano pavardė, nebūtų galėjęs vykti, nes leidimas buvo išduotas vos keletas valandų iki paties mitingo. Aš tikrai esu už demokratiją ir už tai, kad žmonės galėtų susirinkti taip ganėtinais spontaniškai, todėl tikrai siūlau nepritarti tokiam projektui.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, išklausėme visus pasisakymus dėl motyvų. Pereiname prie balsavimo fazės.

16.16 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 524 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1453, Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1454 (pateikimo tęsinys)

Pirmas klausimas, dėl jo turėtume apsispręsti ir balsuoti, yra 2-9.1 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 524 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1453 ir lydimasis 2-9.2 klausimas – Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1454. Kas pritariate įstatymų projektų blokui po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate – prieš arba susilaikote. Dėl Z raidės.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 86, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 7. Įstatymų projektams po pateikimo pritarta.

Dėl pagrindinio įstatymo projekto Nr. XIVP-1453 pagrindiniu komitetu siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. O dėl lydimąjo projekto Nr. XIVP-1454 pagrindiniu komitetu siūloma skirti Žmogaus teisių komitetą. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Norėčiau, manau, gal neprieštaraus Kultūros komitetas. Kadangi simboliai naudojami ir spektakliuose, renginiuose, koncertuose ir panašiai, tai mes kaip papildomas galėtume būti.

PIRMININKAS. Dėl abiejų projektų?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Taip. Ačiū.

PIRMININKAS. Tuoj, apsispręskime dėl pagrindinių ir pereisime prie papildomų.

Dėl 2-9.2 klausimo – antro įstatymo projekto Nr. XIVP-1454 kaip pagrindinis – Žmogaus teisių komitetas. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta.

Dabar buvo pasiūlymas papildomu komitetu dėl abiejų projektų skirti Kultūros komitetą.

Per šoninį mikrofoną A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Atsiprašau, bet Administracinių nusižengimų kodeksas čia. Kaip pagrindinis turi būti...

PIRMININKAS. Čia ne Administracinių nusižengimų kodeksas. Čia M. Ošmianskienės du projektai: ir Administracinių nusižengimų, ir Susirinkimų. Tai dėl Administracinių nusižengimų kodekso kaip pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, tą jau sutarėme. O dėl antro, lydimmo, – Žmogaus teisių.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Tai turi būti papildomas bent jau. Ir dar Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija.

PIRMININKAS. Palaukite. Tvarka. Dėl abiejų projektų kaip papildomas buvo Kultūros komitetas. (*Balsai salėje*) Tuoj tuoj, spėsime. Ar galime dėl abiejų projektų kaip papildomą skirti Kultūros komitetą bendru sutarimu? Galime pritarti.

Dėl antro, lydimmo, kaip papildomą skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą?

J. Razma per šoninį mikrofoną.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, ar nebūtų logiškiau, kad būtų tas pats pagrindinis komitetas? Įsivaizduokime, vienas pagrindinis komitetas dėl tų simbolių neigiamai nuspręs, kitas – teigiamai ir kaip ten tada jie susiderins? Vis tiek čia yra jautrūs konstituciniai klausimai. Aš nieko blogo nematau, jeigu dėl visų Susirinkimų įstatymo projektų kaip pagrindinis bus Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu toks pasiūlymas?

J. RAZMA (TS-LKDF). Frakcijos vardu. Tiesiog ir dėl šito paketo, ir dėl kitų Susirinkimų įstatymo projektų aš Teisės ir teisėtvarkos komitetą siūlau pagrindiniu komitetu.

PIRMININKAS. Dar nediskutuoju apie Susirinkimų, nesuvelkime Dievo dovanos su kiaušiniene. Dabar diskutuojame apie kitus projektus. Žiūrėkite, pasiūlymas buvo frakcijos vardu pagrindiniu komitetu dėl abiejų projektų skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Galime pritarti? Galime. Pritarta. Buvo pasiūlymas dėl abiejų projektų papildomu komitetu skirti Kultūros komitetą. Galime pritarti? Pritarta. Dabar dėl Žmogaus teisių komiteto. Yra poreikis svarstyti Žmogaus teisių komitete kurį nors iš šių projektų? Prašau.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Ne, tegul svarsto Teisės ir teisėtvarkos komitetas, bet tiesiog kiti Susirinkimų įstatymo projektai...

PIRMININKAS. Dėl Susirinkimų mes prieisime, dar nepriėjome. Tvarka. Tai Žmogaus teisių komiteto neįtraukiame į šių klausimų svarstymą. Apsisprendėme dėl pagrindinių ir papildomų komitetų. Siūloma svarstymo data – balandžio 19 diena. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. Labai dėkui. Apsisprendėme dėl šių klausimų.

16.21 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 524 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1456 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-10 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 524 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1456. Pateikimas. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote. (*Balsai salėje*) Atsiprašome. Sekretoriato klaidelė – 2-10 klausimas. Patikrinome budrumą, ar nemiegate. Žiūriu, nemiegate.

Balsavo 91 Seimo narys: už – 82, prieš nėra, susilaikė 9. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu, kaip ir dėl prieš tai buvusio, siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Papildomu komitetu, kaip ir prieš tai tikriausiai, Kultūros reikalų komitetą skiriame. Kadangi jau svarstė anuos, tai tikriausiai logiška būtų, kad ir šį svarstyti. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Siūloma svarstymo data – balandžio 19 diena. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Labai dėkui.

16.22 val.

Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 2 ir 7 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-766 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-11 klausimas – Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 2 ir 7 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-766. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 72, prieš – 2, susilaikė 23. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Žmogaus teisių komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Negalime. Du pasiūlymai – ir Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Yra du pasiūlymai, tai siūlau apsispręsti balsuojant alternatyviai. Kas balsuojate už, balsuojate už tai, kad pagrindiniu komitetu būtų skirtas Žmogaus teisių komitetas, kas balsuojate prieš, balsuojate už tai, kad pagrindiniu komitetu būtų skirtas Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 70, prieš – 28. Pritarta dėl Teisės ir teisėtvarkos komiteto... (*Balsai salėje*) Atsiprašau, dėl Žmogaus teisių komiteto. Atsiprašau, vėl patikrinau budrumą. Pritarta dėl kaip pagrindinio Žmogaus teisių komiteto.

Kaip papildomo reikia Teisės ir teisėtvarkos komiteto? Kaip papildomą bendru sutarimu tikriausiai Teisės ir teisėtvarkos komitetą. (*Balsai salėje*) Ne. Gera, yra nesutinkančių. Balsuojame. Kas pritaria kaip papildomą skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą, balsuoja už, kas nepritaria, – prieš arba susilaiko.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 75, prieš – 13, susilaikė 12. Papildomu komitetu skiriamas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstymo data – gegužės 10 diena. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritariame.

16.25 val.

Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 6, 7 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-819 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 6, 7 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-819. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 59, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 35. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinį siūloma skirti Žmogaus teisių komitetą. Kadangi jau dėl prieš tai buvusio kaip ir apsisprendėme, gal jau logiška būtų dėl visų Susirinkimų įstatymo projektų kaip pagrindinį skirti Žmogaus teisių komitetą? Dėkui. Bendru sutarimu pritariame. Papildomu komitetu – tikriausiai Teisės ir teisėtvarkos komitetą. (*Balsas salėje*) Pirmininkas sako – nereikia. (*Balsai salėje: „Reikia, reikia.“*)

E. Gentvilas per šoninį mikrofoną.

E. GENTVILAS (LSF). Aš, matydamas pono S. Šedbaro reakciją, tokią šiek tiek purtomą galvą, sakyčiau taip: eis trys projektai, tikrai gana sudėtingas teisinis reguliavimas, ir palikti vien Žmogaus teisių komitetui be Teisės ir teisėtvarkos komiteto priežiūros nebūtų gerai. Tikrai norėtume prašyti pagalbos, kad ir Teisės ir teisėtvarkos komitetas pirmiausia teisinius aspektus prižiūrėtų.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Eugenijau. Iš tiesų apsisprendėme jau dėl prieš tai buvusio projekto, tai siūlau dėl visų analogiškų projektų skirti panašiai – Teisės ir teisėtvarkos komitetą taip pat skirti kaip papildomą komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Siūloma svarstymo data – gegužės 10 diena, kaip ir dėl prieš tai buvusio projekto. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta.

Per šoninį mikrofoną – D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Aš tikrai repliką. Ką tik sužinojau naują dalyką. Pasirodo, Teisės ir teisėtvarkos komitetas yra Seimo komitetų auklė. Toks įdomus pastebėjimas. Man rodos, visi komitetai šiaip yra lygūs. *(Balsai salėje)*

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, liko paskutinis darbotvarkės klausimas, dėl jo reikia apsispręsti. *(Balsai salėje)*

16.27 val.

Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 6, 7 straipsnių ir II skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1328 *(pateikimo tęsinys)*

Darbotvarkės 2-13 klausimas – Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 6, 7 straipsnių ir II skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1328. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 70, prieš – 3, susilaikė 26. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Gal galime bendru sutarimu sutarti, kad komitetus skiriame kaip ir dėl prieš tai buvusių abiejų projektų: pagrindiniu komitetu – Žmogaus teisių komitetą, papildomu – Teisės ir teisėtvarkos komitetą? Labai dėkui, pritarta. Siūloma svarstymo data – taip pat, kaip ir dėl prieš tai buvusių dviejų projektų, gegužės 10 diena. Galime pritarti? Labai dėkui, pritarta.

Tai buvo paskutinis šios dienos darbotvarkės klausimas, su tuo jus ir sveikinu. Registruojamės.

Užsiregistravo 98 Seimo nariai. Kovo 24 dienos vakarinis Seimo plenarinis posėdis baigtas. *(Gongas)*

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 150 STENOGRAMA

2022 m. kovo 29 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA,
Seimo Pirmininko pavaduotojai V. MITALAS ir P. SAUDARGAS*

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Labas rytas, gerbiami kolegos. Pradedame rytinį tokį jubiliejinį 150-ąjį Seimo posėdį. (*Šurmulyš salėje*) Šio istorinio posėdžio registracija. Prašom.

Užsiregistravo 104 Seimo nariai. Prieš pradėdamas formaliuosius dalykus, trumpai paminėsiu, kad šiandien yra kitas svarbus momentas – minime Lietuvos narystės NATO 18-ąsias metines. Manau, kas galės, dar nueis į minėjimą su visuomene 18 valandą Lukiškių aikštėje. Manau, kad visi suprantame, ypač dabartinių Rusijos agresyvių veiksmų Ukrainoje kontekste, kokia svarbi Lietuvai ši narystė ir kiek ji teikia mūsų žmonėms saugumo jausmo šiandien, kiek lėmė, kad mūsų kariuomenė būtų moderni, šiuolaikinė. Daug čia būtų galima kalbėti, tiesiog pasidžiaukime šia sukaktimi.

Turime dar vieną sukaktį – mūsų kolegos V. Bako tokį pusiau jubiliejų. Sveikiname! (*Plojimai*)

10.02 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. kovo 29 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Dabar jau einame prie formaliųjų reikalų. Darbotvarkės pirmas klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. A. Vyšniauskas dėl darbotvarkės. Prašom. Tuoj įjungsiu.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš norėčiau frakcijos vardu pasiūlyti išbraukti darbotvarkės 1-8 klausimą – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymą. Manome, kad dar reikia šiek tiek politiškai apsitarti, nes dar ne visos opozicijos iniciatyvos yra įtrauktos. Žinome, kad kolegos dar turi visokių pasiūlymų. Man atrodo, būtų verta labai neskubėti, nes skubos čia jokios tikrai nėra. Galėtume po poros savaitių tą klausimą svarstyti.

PIRMININKAS. Taip, aiškus siūlymas. A. Gedvilienė per šoninį mikrofoną. Prašom.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Aš frakcijos vardu norėčiau paprašyti išbraukti darbotvarkės 1-7 klausimą – Civilinio kodekso 4.85 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Ten tiesiog reikėtų parengti papildomų įstatymų, tai mes juos parengsime.

PIRMININKAS. Gerai. Dar vienas siūlymas išbraukti. Darbotvarkė trumpėja. Visų nuotaikos džiugesnės. V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Frakcijos vardu prašau išbraukti darbotvarkės 2-10 klausimą – Baudžiamojo kodekso pakeitimą, kuriuo bus gerinamas gyvenimas narkotikų prekeiviams. Ačiū.

PIRMININKAS. Aiškus siūlymas, tuoj pasižymėsime. Dabar yra darbotvarkės 2-11 klausimas. Ar jūs siūlote tik vieną išbraukti, ar visus lydimuosius, visą paketą? Patikslinkite.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Visą paketą, darbotvarkės 2-11 klausimą ir visą paketą Baudžiamojo kodekso.

PIRMININKAS. Aišku. Matau, dar paskutinis per centrinį mikrofoną A. Bagdonas. Prašom.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Aš noriu kolegas pakviesti nepalaikyti darbotvarkės 1-8 klausimo dėl PVM lengvatos elektra varomus automobilius įsigyjančioms įmonėms išbraukimo iš šios dienos darbotvarkės ir pasakysiu kodėl. Visų pirma šis įstatymo projektas yra įtrauktas į pavasario darbų sąrašą. Jam pritarė faktiškai vienbalsiai, tik vienas komiteto narys susilaikė, yra Biudžeto ir finansų komiteto pritarimas. Man atrodo, kad Seimas gali apsispręsti, ar šis įstatymo projektas yra vertas priėmimo, ar nevertas priėmimo. Man

atrodo, labai svarbu, kad įmonės, kurios įsigyja elektromobilius, turėtų galimybę PVM įtraukti į atskaitą – taip mes paskatintume savo įmones įsigyti elektra varomus automobilius, kurie yra aplinkai...

PIRMININKAS. Kolega, jūs čia jau visą agitacinę kalbą sakote.

A. BAGDONAS (LSF). Visiškai teisingai, nes jokių formatu, kad šis klausimas būtų išbrauktas iš darbotvarkės, nebuvo aptarta. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, pasiūlymas aiškus. Nereikia agituoti už visą projektą. Žodis teisingumo ministrei.

E. DOBROVOLSKA (LF). Sveiki, kolegos, prašyčiau nepalaikyti 2-11 klausimų paketo išbraukimo. Aš suprantu: pigus populizmas, labai smagu parašyti vieną *postą*, neatitinkantį realybės. Atkreipiu dėmesį, kad kontrabandos dalis, esanti 2-11 klausimų pakete, numato atsakomybės diferencijavimą. Už narkotikų kontrabandą lieka baudžiamoji atsakomybė, šiandien numatyta iki dešimties metų. Pagal paketą už didelį kiekį siekiant platinti kontrabandą numatoma 15 metų, tai yra penkeriais metais sugriežtinama. Jeigu yra nesiekiant platinti...

PIRMININKAS. Aš atsiprašau.

E. DOBROVOLSKA (LF). ...paliekama baudžiamoji atsakomybė. Mielieji, nesuklyskite.

PIRMININKAS. Mes jau čia išsiveliame į diskusijas dėl projektų. Aš klausiu gerbiamojo J. Jaručio, ar yra naujas siūlymas, ar čia vėl prasidės komentarai dėl išbraukimo siūlomų projektų?

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Neprasidės komentarai. Aš tik norėjau jūsų paprašyti nutraukti diskusijas – ne pagal formatą čia viskas vyksta ir agitacijos nereikalingos.

PIRMININKAS. Mėginu tai padaryti. Ačiū, kad suprantate. Trumpai gerbiama A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LRF). Aš vis dėlto padiskutuosiu. Ministre, kai jūs nesuprantate, kad nebepatenka į 1 dalį, nėra legaliai apyvarta...

PIRMININKAS. Gerbiamoji kolege, susitarėme, kad nevystome diskusijų dėl projekto turinio. Siūlymai aiškūs, jie fiksuoti, dabar taip, kaip viskas surašyta darbotvarkėje, aš teiksiu balsuoti.

Pirmasis būtų A. Gedvilienės siūlymas išbraukti Civilinio kodekso pataisą. Gal galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Matau, kad yra mojuojančių, kad nepritaria. Balsuojame už tai, kad išbrauktume Civilinio kodekso pataisą, darbotvarkės 1-7 klausimą. Komitetas yra priėmęs sprendimą grąžinti iniciatoriams tobulinti, dėl to mūsų svarstymo daug prasmės ir nebūtų.

Už – 93, prieš – 11, susilaikė 10. Projektas yra išbrauktas.

Dabar yra kitas siūlymas išbraukti 1-8 klausimą – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Buvo siūlymas kompleksiskai svarstyti tas iniciatyvas.

Balsavo 114 Seimo narių: už – 41, prieš – 44, susilaikė 29. Projektas lieka darbotvarkėje.

Buvo siūlymas išbraukti Baudžiamojo kodekso ir lydimųjų projektus, darbotvarkėje įrašytus 2-11 klausimu, tai yra Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos siūlymas. Kas už šį pasiūlymą, balsuojame.

Už – 54, prieš – 41, susilaikė 18. Pasiūlymui nepritaria.

Už visą darbotvarkę galime bendru sutarimu? Matau pritarimą, tai bendru sutarimu patvirtiname darbotvarkę.

10.10 val.

Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1239(2) (svarstymas)

Dabar dirbame pagal darbotvarkę. Darbotvarkės 1-2 klausimas – Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1239(2). Svarstymo stadija. Komiteto išvadą pateiks L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Aš labai trumpai. Komitetas svarstė Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projektą ir vienbalsiai jam pritarė. Sveikinu visus su tuo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Diskutuoti niekas nebuvo užsirašęs. Dabar iš karto motyvai. E. Gentvilas agituos už. Prašom. Atsisako, nes nėra kalbančių prieš. Gerai. Balsuosime nustatytu laiku.

10.11 val.

Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-321(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-3 klausimas – Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-321(2). Iš pradžių L. Kasčiūnas pateiks pagrindinio Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Jurgi. Iš tiesų irgi įstatymo projektas, kurį komitetas svarstė ir vienbalsiai pritarė. Mes stipriname parlamentinę kontrolę karinių įsigijimų, karinių pirkimų srityje. Nuo šiol, jeigu patvirtinsime ir priimsime šitą įstatymą, Krašto apsaugos ministerija turės NSGK ir BFK informuoti raštu apie planuojamus pirkinius, viršijančius 20 mln. eurų. Kadangi planuojame didinti gynybos finansavimą, tokia parlamentinė kontrolė iš principo užtikrintų skaidrumą ir galimybę patikrinti, kaip tie pinigai yra naudojami. Komitetas po svarstymo pritarė vienbalsiai, tą patį siūlau padaryti ir Seime. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Biudžeto ir finansų komiteto išvadą pateiks M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Seimo Biudžeto ir finansų komitetas apsvaistė šį įstatymo projektą. Atsižvelgdamas į tai, kad Lietuva tampa trečia valstybe pagal gynybos išlaidų finansavimą nuo bendrojo vidaus produkto NATO šalyse ir turbūt viena daugiausia finansuojančių gynybą pasaulyje procentine išraiška nuo bendrojo vidaus produkto, atitinkamai sako, kad turi būti stiprinama ir šių lėšų panaudojimo parlamentinė kontrolė. Todėl šiam įstatymo projektui pritarė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui išvadų pranešėjams. Niekas diskutuoti neužsirašė, niekas dėl motyvų neužsirašė. Balsuosime nustatytu laiku. Man tik lieka apgailestauti, kai yra du projektai, kuriais keičiamas to paties įstatymo priedėlis, kad pagrindinis komitetas nesugalvojo jų sujungti. Taip mes mažintume išleidžiamų įstatymų, kuriais, žinoma, pasižymime ne iš gerosios pusės, skaičių.

10.13 val.

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 11 ir 11¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1187(2) (svarstymas)

Toliau 1-4 klausimas – Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo 11 ir 11¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1187(2). Išklausysime Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą. Svarstymo stadija. I. Haase pateiks komiteto išvadą.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju. Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, 2022 m. kovo 23 d. priėmė išvadą pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms, joms komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš ir susilaikiusių nėra.

PIRMININKAS. Dėkui. Dar viena jau papildomo komiteto išvada. Ją pateiks A. Strelčiūnas.

A. STRELČIŪNAS (TS-LKDF). Laba diena. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas kaip papildomas svarstė ir priėmė sprendimą pritarti įstatymo projektui Nr. XIVP-1187(2) bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti niekas nebuvo užsirašęs. Dėl motyvų yra užsirašiusių kalbėti. A. Gedvilas – prieš.

A. GEDVILAS (DPF). Ačiū, pirmininke. Pasisakau prieš projektą, nes trūksta tam tikrų dalykų. Atkreipčiau dėmesį, kad būtų galima svarstyti ir balsuoti už, jeigu būtų paskelbta nepaprastoji arba ekstremali padėtis. Manau, tokiu atveju tikrai būtų reikalingas toks sąlygų sudarymas. Manau, visi sutiksime, kad tyrimų dėl darbo kokybės efektyvumo ir našumo dirbant nuotoliniu būdu ilguoju laikotarpiu kol kas nėra pakankamai. Kaip parodė patirtis Seime, darbas efektyviau vyksta dirbant gyvai.

PIRMININKAS. Už pasisako A. Lydeka.

A. LYDEKA (LSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tiesų labai geras ir teisingas įstatymo pakeitimas. Net Seimas įteisino galimybę dirbti tiek tiesioginiu, tiek nuotoliniu būdu, tad net keista, kad iki šiol VRK tokios galimybės neturėjo, nes šio įstatymo pakeitimu numatomos visos galimy-

bės – tai yra esant poreikiui ir susirinkti VRK į darbą, ir mišriu būdu dirbti, ir nuotoliniu būdu dirbti. Be abejo, tai leistų optimizuoti savo veiklą ir visais atvejais visiškai vykdyti savo funkcijas. Kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Dėkui. Motyvai išsakyti, balsuosime nustatytu laiku.

10.17 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 67 straipsnio, trisdešimt antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Statuto papildymo 202¹ straipsniu“ projektas Nr. XIVP-1412(2) (svarstymas)

Toliau darbotvarkės 1-5 klausimas – Seimo statuto pakeitimo projektas Nr. XIVP-1412(2). Svarstymo stadija. Pranešėjas – S. Šedbaras. I. Haase pavaduoja komiteto pirmininką ir pateiks Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą.

I. HAASE (TS-LKDF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis apsvarstė įstatymo projektą ir priėmė sprendimą pritarti komiteto patobulintam Seimo statuto projektui ir komiteto išvadoms. Taip pat Teisės ir teisėtvarkos komitetas priėmė pasiūlymą atsižvelgdamas į tai, kad 2022 m. sausio 1 d. įsigaliojus Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimams papildomai padidėjo Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų darbo krūvis, nes priimti apygardos administracinių teismų sprendimai, susiję su ginčais dėl užsieniečių teisinės padėties, skundžiami Vyriausiajam administraciniam teismui. O Seimo nutarimų dėl teisėjų laikinojo perkėlimo į kitą teismą ar dėl pritarimo laikinai perkelti teisėjus į kitą teismą pakeitimo svarstymo ir priėmimo procedūros Seimo statute nėra reglamentuotos. Vadovaujantis Seimo statuto 162 straipsnio 2 dalimi siūloma projektą svarstyti skubos tvarka. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš ir susilaikiusių nėra.

PIRMININKAS. Dėkui. Diskutuoti niekas neužsirašė, dėl motyvų niekas neužsirašė. Tik paminėsiu, kad aš siūlysiu šį projektą svarstyti ypatingos skubos tvarka, tai balsuojant tokiu būdu bus siūloma ir jį priimti, kad ketvirtadienio posėdyje mes galėtume priimti atitinkamus Seimo nutarimus dėl teisėjų perkėlimo. Dabar daroma pertrauka iki balsavimo intervalo dėl šio projekto. Pirmiausia, ten balsuosime po svarstymo ir tada spręsimė, ar pritariame ypatingai skubai.

10.19 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 106 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1002(2), Administracinių nusižengimų kodekso 666 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1003(2) (svarstymas)

Toliau yra kompleksinis projektas – Baudžiamojo proceso kodekso 106 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1002(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 666 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1003(2). Vėl kviečiame Teisės ir teisėtvarkos komiteto atstovę I. Haase pateikti pagrindinio komiteto išvadą.

I. HAASE (TS-LKDF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas 2022 m. kovo 23 d. apsvarstęs įstatymo projektą priėmė sprendimą pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Ir dėl lydimąjo toks pat sprendimas. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkui. Diskusijoje niekas nepageidauja dalyvauti. Dėl motyvų už – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas kolega. Iš tiesų šitas projektas yra seniai diskutuotas ir seniai svarstytas, nes, deja, susiformavo tokia praktika, kad teisėsaugos institucijos tiesiog už menkniekius žmones pradeda taisyti po teismus surašydamos savo įvairiausius protokolus ir sprendimus. Tada žmonės yra priversti kreiptis į teismą, įrodo savo teisingumą, bet advokatui išlaidos nekompensuojamos.

Ne toks senas pavyzdys, kai jaunuolis buvo apkaltintas, kad neva jis vairavo automobilį, sukėlė autoįvykį. Jam nesutikus, kad jis yra kaltas ir kad jis vairavo, nes buvo įrodyta, kad jo auto-

mobilis stovėjo vietoje, teko bylinėtis teismuose ir tai užtruko realiai beveik dvejus metus. Jau nuolis patyrė virš 700 eurų išlaidų, tačiau niekas jam nekompensavo.

Aš manau, kad šis projektas ir šis sprendimas kaip tik spręs šitokius dalykus, o kartu ir teisėsaugos institucijos prieš rašydamos protokolus arba prieš eidamos į teismą bus priverstos gerai pagalvoti, ar verta pradėti bylinėjimąsi, kai reikės atlyginti žalą.

Panaši situacija yra ir su aplinkosaugos sistema. Tai yra ypač su departamentais, kurie duoda gyventojus, ūkininkus į teismus. Bylinėjasi trejus ketverius metus. Ūkininkai, apskritai fiziniai, juridiniai asmenys laimi šitas bylas, tačiau žalos ir advokatų išlaidų prisiteisti iš esmės neįmanoma.

Dabar šis įstatymo projektas kaip tik ir apims šią dalyką, kad vis dėlto išlaidos turės būti kompensuojamos. Tikrai kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Aptarėme šį projektą. Balsavimas dėl jo bus nustatytu laiku.

10.22 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-516(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-516(2). Atkreipiu dėmesį, kad, išbraukus prieš tai buvusį projektą, projektų numeravimas yra pasikeitęs. Biudžeto ir finansų komiteto išvadą pateiks M. Majauskas. Svarstymas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas skyrė pakankamai laiko išsamiai įvertinti šį įstatymo projektą ir aš jums pristatysiu argumentus, kuriais remdamasis Biudžeto ir finansų komitetas priėmė sprendimą.

Trumpai apibendrinant, elektra varomų lengvųjų transporto priemonių parkas per pastaruosius kelerius metus išaugo maždaug aštuonis kartus ir šiuo metu jį sudaro apie 5 tūkst. automobilių. Vis dėlto iš viso automobilių parko yra tik 0,3 %. Praeitais metais buvo įsigyta 1 tūkst. naujų ir maždaug 1 tūkst. naudotų elektra varomų automobilių. Iš jų juridiniai asmenys įsigijo tik 870. Tai yra apie ką būtent šis įstatymo projektas kalba.

Vidutinė vertė įsigytų automobilių buvo 36 tūkst. eurų ir absoliuti dauguma – net 88 % – iki 50 tūkst. eurų vertės. Šiuo metu trečdalis įmonių, įsigijusių elektra varomų automobilių, gali taikyti pridėtinės vertės mokesčio atskaitą, tačiau tai gali daryti tada, kai jų ekonominė veikla yra tiesiogiai susijusi su automobiliais: perpardavimas, nuomojimas, transportavimas, keleivių pervežimas.

Jei Seimas šiai pataisai pritartų, tokia galimybė galėtų pasinaudoti ir daugiau įmonių, kurios įsigyja ir naudoja transporto priemones bendrovės poreikiams. Vyriausybės nuomone, tokia paskata kainuotų apie 2 mln. valstybės biudžeto netekimų. Šis skaičius, mano supratimu, tikėtina, augtų plečiantis elektromobilių infrastruktūrai ir vis daugiau įmonių mažinant savo veiklos priklausomybę nuo iškastinio kuro.

Verta atkreipti dėmesį, kad absoliuti dauguma, o greičiausiai ir visos Europos Sąjungos šalys leidžia pridėtinės vertės mokesčio atskaitą už automobilius. Lietuva vienintelė to neleidžia. Vienas iš argumentų, kodėl neleidžia, yra toks, jog didelė dalis įmonių savininkų naudoja įmonės turtą privatiems poreikiams. Augant ir stiprėjant mokesčių administratoriaus kontrolei matome, kad šios tendencijos keičiasi, vis dažniau galima pasitikėti verslu, todėl ir čia, mano supratimu, Biudžeto ir finansų komitetas priėmė atitinkamą sprendimą siūlydamas pritarti šiai pataisai ir argumentuodamas, kad ši priemonė galėtų paskatinti žaliosios ekonomikos tikslus ir kartu prisidėti prie siekio sumažinti Lietuvos ekonomikos priklausomumą nuo iškastinio kuro. Jeigu Seimas tokiai priemonei pritartų, turėtume užtikrinti, kad šiuo metu Vyriausybės skiriama parama elektromobiliams įsigyti būtų intensyvesnė ir prieinama tik fiziniams asmenims. Priminsiu, jog šiuo metu Aplinkos ministerija skiria 2,5 tūkst. eurų išmoką už įsigytą naudotą elektromobilį, 5 tūkst. eurų už naują fiziniams asmenims, atitinkamai 2 ir 4 tūkst. juridiniams. Taigi, ši parama turėtų būti siaurinama ir skiriama tik fiziniams, jeigu Seimas pritartų šiai pataisai.

Biudžeto ir finansų komitetas balsavo: už – 10, susilaikė 1, todėl šiai pataisai buvo Biudžeto ir finansų komitete pritarta. Ačiū.

PIRMININKAS. Dabar diskusija. Šį kartą užsirašiusiųjų netrūksta. Pagal darbotvarkę diskusijai numatyta 20 minučių, to laikysimės. Pirmiausia aš suteikiu žodį V. Ažuolui, nes jis užsirašė frakcijos vardu.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų ši klausimą svarstant Biudžeto ir finansų komitete aš buvau tas, kuris susilaikė. Žinoma, jeigu tai būtų svarstoma Aplinkos apsaugos komitete, viskas gerai, tikslai labai geri, elektromobiliai ir visa kita, bet jeigu tai yra Biudžeto ir finansų komitete, tai mūsų pagrindinis tikslas turėtų būti, kad kuo daugiau būtų panaudojama ES lėšų ir kitų lėšų, numatytų biudžete, ir kad kuo daugiau surinktume mokesčių į valstybės biudžetą, o šis pasiūlymas skamba atvirkščiai. ES lėšų mes stengiamės nenaudoti ir dar stengiamės padaryti lengvatą, kad lėšų į biudžetą būtų surinkta mažiau. Pasakysiu kodėl.

Labai sunku yra gauti duomenų iš ministerijų, Finansų ministerijos, Vyriausybės, kiek buvo suplanuota ES lėšų biudžetuose ir kiek jų yra panaudota. (*Balsai salėje*) Prašome, negauname net per komitetą. Tuos skaičius būtų gerai žinoti.

O kaip elgiasi kitos šalys? Kitos šalys duoda paramą ne 5 tūkst., o 10 tūkst. eurų. Ar tai yra gerai? Tai yra gerai, nes yra panaudojamos ES lėšos ir kitos lėšos ir jos grįžta mokesčių pavidalu.

O kaip reikėtų daryti? Pavyzdžiui, paprastas automobilis ir hibridas. Jo kaina skiriasi apie 5 tūkst. eurų, vadinasi, jeigu mes tokiam automobiliui duotume paramą 5 tūkst. eurų, tai tie patys 5 tūkst. eurų grįžtų PVM'o pavidalu į valstybės biudžetą. Jeigu mes duotume paramą elektromobiliams 10 tūkst. eurų, kaip duoda kitos valstybės, tai ta pati suma grįžtų PVM'o pavidalu į valstybės biudžetą. Būtų ir vilkas sotus, ir avis sveika. Tik kodėl tas kelias yra pasirenkamas kitoks?

Iš tikrųjų mes visada sakome, mes skatiname, mes norime paskatinti, mes norime daryti, bet kažkodėl nepaimame tų geriausių pavyzdžių šalių, kurios tai daro, seniai daro, ir tai yra pasiteisinę, kartu papildytume biudžetą. Bet iš tikrųjų kelias turbūt yra lengviausias padaryti lengvatą, padaryti išimtį. Bus surinkta mažiau lėšų į biudžetą ir po to pasakysime, kad kitoms sritims mes tų lėšų neturime, nes mes puikiai žinome, kad šiandien tų lengvatų reikia visose kitose srityse, ar tai būtų energetiniam skurdui mažinti, ar kitoms priemonėms, socialinėms priemonėms, visur mums tų lėšų reikia. Bet dabar suprantame, kad vienu klausimu tų lėšų nereikia surinkti į biudžetą, o kitu klausimu bus pasakoma, kad tų lėšų neturime. Tai tas kelias iš tikrųjų yra neteisingas.

Jeigu būtų galima atrasti sprendimą, kaip tai daryti, paimekime pavyzdį iš kitų šalių ir visiems bus gerai, ir bus surinkta lėšų į biudžetą. Sunku pritarti šiam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Dėkui. Toliau iš eilės R. Žemaitaitis pasisako diskusijoje.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų, ko gero, kolegos arba šita valdančioji dauguma nenustoja stebinti Lietuvos. Kai mes turime infliaciją 17 %, kai mes turime brangstančias dujas 200 %, kai mes turime kūrą, kuris pabrango šiandien beveik 425 %, kai mes turime brangstančią elektrą 70 %, mes taškomės karo fone kažkam lengvatomis. Ne veltui komiteto pirmininkas pasakė, deja, kas gali tuos automobilius nusipirkti. Tuos automobilius gali nusipirkti 141 Seimo narys, tokius automobilius iki 50 tūkst. gali nusipirkti ministrai, viceministrai, departamentų direktoriai ir vadovai, ir kiti asmenys, kurie uždirba daugiau kaip 1,5 tūkst.

Andriau, gali mojuoti nemojavęs rankomis, aš specialiai vakar padariau per bankus užklausimą, koks būtų kreditavimas ir koks būtų pirkimas. Tai šeimos kreditas, bendros šeimos pajamos, norint įsigyti tokį automobilį, bendros šeimos pajamos turi būti ne mažesnės kaip 3 tūkst. ir esantys įsipareigojimai neturi viršyti 800 eurų. Tai jūs man parodykit, kam šita lengvata galios? Jeigu jūs netikite, aš siūlau įsijungti savo bankinę sistemą arba per „Autoplus“ patikrinti automobilių kreditavimą ir bent kokia yra palūkanų norma. Tada suprasite, apie ką jūs šnekate. Dar kartą aš jums sakau, šiandien norint apeiti šią įstatymo projektą yra 5 minutės. Gerbiamas Andriau, paklausk, ką aš tau pasakysiu. Aš esu ne vienos įmonės akcininkas ir, jeigu aš norėčiau šią automobilį nupirkti savo darbuotojui arba darbuotojas norėtų nusipirkti, aš nupirkčiau įmonės vardu, o su juo pasirašyčiau jo naudojimo tvarką ir jis sėkmingai tuo naudotųsi. O visą kūrą, amortizaciją, draudimus aš nurašyčiau į įmonės išlaidas ir va tu gautumei pelno mokesť valsty-

bei. Šiuos *bajerius* jūs bandote toliau šičia krėsti. Jūs lygiai prieš metus iškrėtėte dar įdomesnę makabrišką sprendimą, tai visiems restoranams, kavinėms, viešbučiams, koncertams ir visiems kitiems pritaikėte PVM lengvatą – 90 mln. 90 mln. eurų ištaškėte kaip į orą.

Tikrai aš pritariu šitam projektui ir jis tikrai yra reikalingas, bet tikrai ne šiuo metu, kai aš matau, koks yra biudžeto surenkamumas. Šiandien mes turime viršplaninių biudžeto pajamų surinkta iš ko? Iš pajamų mokesčio, tiksliau, ne iš pajamų, o iš PVM. Tai yra vartojimo mokestis, nes milžiniška infliacija, milžiniškas kainų kilimas, todėl iš čia ir surenkama. GPM mes nebesurenkame, nes atlyginimai šiandien nekyla. PSD mes daugiau nesurenkame, nes atlyginimai irgi nekyla. GPM lygiai tokiu pačiu principu kaip ir „Sodra“. Man yra keista, kam iš tikrųjų jūs, valdančioji dauguma, atstovaujate tokiu metu. Tai vėlgi šitas projektas yra skirtas tik išimtinai tam tikrai siaurai asmenų grupei. Jeigu čia sekate pasakas, kad padarysime elektrą, nusipirksime elektrinius automobilius ir taip sumažinsime iškastinio kuro vartojimą, arba jūs juokingi esate, arba jūs laikote savo kolegas juokingais.

O kaip jūs galvojate, iš kur jūs gausite elektros? Iš tų pačių trečiųjų šalių, iš kur dabar gaunate. O gal norite pasakyti, čia atsisėsime visi, minsime dviratį ir gaminsime elektrą? Jūs nejuokinkite. Pasakykite man alternatyvą, iš kur galima gauti daugiau elektros šiandien Lietuvai? Iš Lenkijos? Ne. Lenkija mato, kas vyksta su iškastiniu kuru, ir Lenkija visą elektros energiją pasiliks kam? Dabar mes kalbame, sako, gausime iš Skandinavijos. Gerbiamieji, liepos mėnesį, fiksuokite tą datą, elektros patekimas į Lietuvos rinką iš Skandinavijos sumažės apie 12–15 %. Tai jums įvardijo Energetikos ministerija ir pats ministras šiandien apie tai kalba.

Aš iš tiesų dar kartą kreipiuosi į kolegas, aš niekaip nesuprantu, ką jūs darote. Šiandien valstybės remiamų pajamų dydis yra 141 euras, grubiai 90 euro centų, jeigu taip paimsime. Ką tai reiškia? Šiandien pritaikyta lengvata, ar tai kainuos valstybės biudžetui 1 mln., ar 2, ar 3 – ne čia yra esmė. Geriau šiandien skirti tuos 3 mln. butų ūkiams, šeimų ūkiams, daugiabučių namų renovacijai, atliekant renovaciją ir statant saulės baterijas, įrengiant geoterminį šildymą ir taikant kitas modernias sistemas.

Dabar sakote, nusipirks elektromobilius, čia mano kolega aiškina, Remigijau, 50 tūkst. eurų čia nėra kas. Taip, R. Žemaitaičiui tikrai nėra kas, tikrai aš tą automobilį galiu nusipirkti, man problemos šiandien nesudaro. O kur aš su tuo elektromobiliu važiuosiu? Duok Dieve, šiandien nuvažiuosiu iki Kauno arba už Kauno ir mano važiavimas baigsis. Aš stovėsiu 2 valandas, kad man įsikrautų elektromobilis. Tai pirma gal jūs infrastruktūrą išvystykite. Dar kartą sakau, pabuskite iš to projekto, projektas, kaip sakė A. Matulas, labai geras, kolega, bet, deja, netinkamu laiku ir netinkamoje vietoje. Matyt, reikės laukti kitų metų arba dar kitų metų, kad šitas projektas pamatytų dienos šviesą. Dar kartą sakau, apskaičiuokite, ką jūs darote. Su restoranais pramovėte, kai patalpų nuomos sąskaitos virto kepsniais ir karbonadais. Andriau, dar kartą sakau, jūs visi balsavote, visos restoranų sąskaitos buvo pagrįstos ir buvo išrašytos ne kaip viešbučių patalpų nuoma, o buvo išrašytos maistui. Lygiai taip pat, tą patį principą darysite ir čia. Net neabejoju, kad kiekviena įmonė, bent kiek loginio mąstymo turintis įmonės vadovas, akcininkas naudosis šiuo dalyku. Sutartys bus pasirašomos su savo darbuotojais, ir viskas. Šitas įstatymas taip bus papildytas.

PIRMININKAS. Laikas. G. Paluckas toliau pasisako.

G. PALUCKAS (LSDPF). Kolegos, aš matau, kad ne visiems mums užtenka, matyt, vizijos gylis ir pločio kai kada įžvelgti technologinius sprendimus, kurie duos labai neblogą pažangą ateityje. Ir nereikia plakti į viena tiek technologinių dalykų, tai yra nuvažiuojamo atstumo, tiek mokestinių dalykų, tiek apskritai pasitikėjimo verslu ir visuomene.

Kalbėdamas apie šį pasiūlymą galiu pasakyti, kad įvairios frakcijos turi arba analogiškų, arba panašių pasiūlymų, stengdamosi skatinti elektromobilių plėtrą tiek privataus naudojimo, tiek komercinės paskirties. Taupydamas mūsų visų laiką aš tiesiog noriu atkreipti esminį dėmesį, kodėl įmonėms taikoma PVM lengvata arba PVM įtraukimas į sąnaudas paskatintų elektra varomo transporto plėtrą labiausiai? Todėl, kad įmonės turi finansinių išteklių, jos planuoja savo komercinę veiklą ir atitinkamai mato komercinę naudą. O mes, individualūs vartotojai, rinkdamiesi elektromobilius, labai dažnai susiduriame su per dideliais pirminiais investiciniais kaštais ir neturime galimybės, paprastaiariant, jų atpirkti komercine veikla.

Todėl kalbant apie įmones, apie juridinius asmenis, mano įsitikinimu, ši paskata leistų elektromobilių varomoms transporto priemonėms plėtotis ir plėstis gerokai sparčiau. Todėl matydamas gerus ketinimus ir turėdamas gal net ir pasiūlymų vis dėlto tam tikrus saugiklius sudėti ne pagal elektromobilio vertę, o pagal paskirtį, kad iš tikrųjų nebūtų tam tikrų piktnaudžiavimų, ką ir kolegos šnekėjo, kad nebūtų individualioms reikmėms naudojama, kaip dažnai pasitaiko, mes žinome iš bendros praktikos, aš vis dėlto būčiau linkęs ir siūlyčiau pritarti teikiamam įstatymo projektui ir paskui jį šiek tiek tobulinti komitetuose. Ačiū.

PIRMININKAS. Toliau diskusijoje pasisako K. Mažeika.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, pirmininke. Kolegos, iš tikrųjų keista girdėti turbūt pagrindinį dalyką, tai, kad šio projekto autorius yra Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas. Jis visai neseniai, prisimenate, pandemijos pabaigoje ar piko pabaigoje, kaip čia pavadinsi, skambiai rėžė, ir antraštės buvo tokios, kad įmonės, gavusios subsidijas, įsigijo automobilių. Ir iš tiesų turbūt tai rodo, kad ir premjerės pozicija buvo ganėtinai griežta, kad PVM įskaitymas yra iš tiesų žalinga praktika, ydinga praktika ir to neturėtų būti. Nežinau, kuo tie tyrimai baigėsi, taip nutilo viskas. Galbūt ir yra įstatymo projektas, kuris padėtų tiems kolegoms, bičiuliams iš tų įmonių tų mokesčių už tuos automobilius negrąžinti į biudžetą, mokesčių suma šiandien galbūt tikrai yra didelė.

Bet, kita vertus, kaip ir kolegos minėjo, tų projektų turbūt kiekvienas turime, kaip padėti įsigyti ir atnaujinti parką, ir atsiriboti nuo iškastinio kuro. Projektas galbūt nėra pats blogiausias iš visų, kiek tų diskusijų buvo, tačiau dar kartą pakartosiu, kad turbūt dar labiau keista, kad netgi tos pačios valdančiųjų frakcijos kai kurie kolegos siūlo taip pat projekto nesvarstyti, išbraukti iš darbotvarkės posėdžio pradžioje ir mato kaip grėsmę turbūt jų pačių daugumai.

Taigi, kolegos, norėtusi, kad negaištume laiko. Pirmiausia jūs, dauguma, susitarkite, kuriems projektams jūs pritariate patys, kuriems nepritariate, ir būtų galima salėje dirbti konstruktyviai. Nes iš tiesų labai labai keistai skamba, kai komiteto pirmininkas sako, kad visas komitetas pritaria, o frakcijos vardu kalbantis A. Vyšniauskas teigia, kad projekto negalima svarstyti, reikia išbraukti iš darbotvarkės ir atidėti neribotam laikui. Taigi iš tiesų klausimų turbūt daugiau nei atsakymų.

Norėtusi tikėti, kad tai yra tikrai nuoširdus siūlymas, norintis padėti verslui. Tikrai turbūt nemažai kolegų tam pritars, turbūt pritaris ir aš, bet turbūt reikėtų išplėsti ir įvertinti Aplinkos ministerijos turimus resursus ir išteklius, ar tikrai tai yra pakankama, nes nuskriausti fizinių asmenų arba nuskriausti juridinių asmenų, kurie iš tiesų šiandien iki šiol negalėjo faktiškai pasinaudoti lengvatomis, nesinorėtų, nesinorėtų, kad tai būtų kažkaip skirstoma.

Todėl tikrai kviečiu apsvarstyti kompleksines priemones ir teikti ne kokius nors atskirus mažareikšmius pasiūlymus, kur 2 mln. eurų tikrai, supraskime, nėra kažkoks didžiulis pokytis Lietuvos biudžete, pokytis būtų transporto sektoriuje. Turbūt reikėtų tikrai platesnių pasiūlymų ir labiau kompleksinių, tad, kolegos, linkiu kartu su Vyriausybe surasti tuos reikšmingus sprendimus ir tuos pokyčius, kad jie būtų ženklūs, o ne tik popieriniai. Ačiū.

PIRMININKAS. K. Masiulio nebuvo. Dabar dėl motyvų. Jeigu ministras dėl projektų žada kalbėti, čia nebus nei replika, nei dėl vedimo tvarkos. Dėl motyvų reikia užsirašyti ir pirmas užsirašė A. Bagdonas. Aš supratau, kad jūs norite kalbėti dėl motyvų. (*Balsas salėje*) Gerai. Labai trumpai patikslinkite.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas kolega Kęstutis užsiminė, ar Aplinkos ministerijoje yra resursų fiziniams asmenims remti. Praeitą savaitę iš Europos investicinio banko gauta 50 mln. eurų elektromobilių parkui.

PIRMININKAS. Dabar motyvai. A. Bagdonas – už.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, dabartinis automobilių pridėtinės vertės mokesčio apskaitos reguliavimas neatitinka mūsų regiono realijų. Estijos, Latvijos įmonės, perkančios, pabrėžiu, visus automobilius, gali PVM įskaityti į apskaitą, o Lietuvoje 2022 metais įsigaliojo pataisa, draudžianti įtraukti į apskaitą lengvuosius automobilius, kuriuos įsigyja įmonės, taip įmonės už juos turi mokėti daugiau.

Nepasitikėjimo verslu laikai tikrai Lietuvoje seniai baigėsi ir turime skatinti mūsų verslus investuoti į ekologišką plėtrą. Valstybei aktyviai plečiant elektromobilių įkrovimo stotelių tinklą kar-

tu svarbu skatinti žmones rinktis aplinkai draugiškesnes transporto priemones. Galiausiai V. Putino pradėto karo Ukrainoje kontekste dar svarbiau investuoti į elektromobilių plėtrą Lietuvoje. Taip tikrai mažintume iškastinio kuro priklausomybę nuo valstybių, kurias valdo diktatoriai.

Džiaugiuosi, kad pateikimo stadijoje tiek valdančioji dauguma, tiek opozicijoje dirbantys Seimo nariai pritarė šiam įstatymo projektui. Taip pat noriu padėkoti Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkui ir visam komitetui, kad matė šio įstatymo projekto prasmę.

Baigdamas noriu atkreipti dėmesį, kad visos lėšos, kurios Aplinkos apsaugos ministerijoje buvo numatytos skirti juridiniams asmenims, bus perskirstytos būtent fiziniams asmenims, nes įmonės, kurios PVM galėtų įtraukti į apskaitą, tikrai sutaupytų nemažą pinigų sumą ir taip atnaujintų savo elektromobilių parką.

PIRMININKAS. Laikas.

A. BAGDONAS (LSF). O fiziniams asmenims būtų numatytas papildomas finansavimas. Ačiū.

PIRMININKAS. Prieš – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Aš noriu akcentuoti, kad aš nesu prieš elektromobilius ar prieš elektromobilių atėjimą. Aš sakau, kad elektromobilis yra rožinė svajonė, kurią, matyt, mes pamatysime po 10 ar 20 metų, ypač to, kas dabar vyksta Ukrainoje, Rusijoje ir Europos Sąjungoje, kontekste – greičiausiai dėl elektromobilių sustoja viskas bent jau dvejims trejiems metams.

Bet koks projektas yra teikiamas? Išbraukiama tik išimtinai viena skirtinga grupė, plius mes tuojau vėl nagrinėsime automobilio mokestį. Aš nesuvokiu, man neina net paaiškinti: jeigu mes sakome, kad Lietuvoje norime pašalinti senus automobilius, taršius automobilius, kaip sako, tai sumažinkime PVM senesniems automobiliams, duokime lengvatą automobiliams, kurie yra 5–7 metų, taip, kaip yra įmonėms ir verslui reinvestuoti, kai tu gali naudoti pinigus, o jūs darote priešingai. Aš suprantu, kad yra kelių žmonių noras, iš tikrųjų sveikinu, kad jūs atstovaujate tiems keliems žmonėms ir tai grupei, tai yra iš tikrųjų sveikintina. Man labai malonu matyti, kad kolegų viešai nebijo to pripažinti, tai yra sveikintinas dalykas, kai kiti ten bando meluoti, apgauti ar kažką daryti, bet iš esmės šis projektas neišsprendžia nieko. Jeigu mes norime siekti, kad būtų sumažintas užterštumas ar kiti panašūs dalykai, ne šiais dalykais reikia eiti. Kai kolega dabar sako, reikia pasitikėti verslu, taip, verslu reikia pasitikėti, čia juk nieko nebus nusikalstamo, nieko kriminalinio. Čia tiesiog elementarus teisinis dalykas, kai kiekvienas įmonės teisininkas arba advokatas įmonei arba fiziniam asmeniui patars, kaip apeiti šią projektą. Čia jokių problemų nėra. Čia viskas teisėta.

Bet mes tada klausiamo, o ką mes gauname iš to, ką gauna eilinis Lietuvos gyventojas ir ką iš to gauna valstybė? Ogi valstybė absoliučiai nieko negauna. Toliau turėsite senus automobilius, toliau turėsite seną parką. Jūs šiandieną duokite 3 mln. į biudžetą seniems automobiliams atnaujinti, jūsų parkas bus naujesnis iš karto. Ar jūs negalvojate apie šią dalyką? Susėskite vieną kartą, pagalvokite, valdančioji dauguma. Jūs ten taryboje susirinkite nors kartą per metus. Panašu, kad vienas daro viena, kitas daro kita. Šiandien konservatoriai siūlo išbraukti projektą, liberalai siūlo palaikyti. Ar jūs bent susėdote, pasišnekėjote? Laikas.

PIRMININKAS. Laikas. Teisingai. Šiam projektui skirtas laikas baigėsi. Balsuosime nustatytu laiku.

10.46 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 16, 18, 20, 20¹, 21, 22, 23, 26, 29, 49, 50, 55, 56, 57, 63 straipsnių ir dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, 54 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5202(3), Energetikos įstatymo Nr. IX-884 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5200(2), Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 15, 16, 17, 21¹, 22 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5201(2) (*svarstymas*)

Dabar darbotvarkės 1-8.1, 1-8.2, 1-8.3 klausimų paketas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo pataisų projektas Nr. XIIIIP-5202(3) ir du lydimieji. Išklausysime Aplinkos apsaugos

komiteto išvadas dėl visų projektų. Kai kur šis komitetas buvo kaip pagrindinis, kai kur kaip papildomas. Pranešėja tai pažymės.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aplinkos apsaugos komitetas Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą kaip pagrindinis svarstė dviejuose posėdžiuose. Buvo organizuoti taip pat du klausymai. Buvo registruota 14 Seimo narių grupės pasiūlymų, jie jau integruoti į projektą. Visiems komitetas pritarė vienbalsiai. Todėl prašytume atsižvelgti į komiteto nuomonę, kad neiškraipytume aukcionų rengimo ir skatinimo modelio, jis yra integruotas nemažai straipsnių.

Taip pat komitetas svarstė kaip papildomas Energetikos įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Jam buvo pritarta bendru sutarimu. Ir kaip papildomas svarstė Elektros energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projektą. Jam taip pat buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar Ekonomikos komiteto išvados. Taip pat dėl visų trijų projektų prašysiu. Pateiks G. Paluckas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ekonomikos komitetas, kaip papildomas komitetas, svarstė Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo projektą. Įvertinęs Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, Vyriausybės pastabas, siūlo pritarti patobulintam įstatymo projektui.

Taip pat kaip pagrindinis Ekonomikos komitetas svarstė Energetikos įstatymo 21 straipsnio pakeitimo projektą ir vienbalsiai pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

Taip pat komitetas, kaip pagrindinis, svarstė Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projektą. Įvertinęs visas pateiktas Vyriausybės ir Teisės departamento pastabas, taip pat bendru sutarimu siūlo pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Dėkui. Atrodo, viską pasakėte.

Dabar diskusija. Vienintelis diskutuoti užsirašęs yra D. Kreivys. Kviečiu į tribūną.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šiandien mes aptarėme tikrai neeilinę temą Lietuvos energetikos istorijoje. Svarstome pirmo jūrinio parko Lietuvoje statybos įstatymą. Tai ypač svarbus energetikos projektas tiek energetinio savarankiškumo, tiek nacionalinio saugumo prasme. Kaip žinote, Lietuva negali šiandien patenkinti savo energetikos poreikių, didžiąją dalį elektros importuojame, 20–35 % tikrai pasigaminame patys ir apie 70 % ateina iš kitų šalių. Jei žiūrėtume, kaip minėjau, į energetinį saugumą, taip tęstis ilgai negali, nes šiandien elektros energijos tiekimas tampa vis labiau frakcionuotas, nes daug atominių elektrinių Vokietijoje, kitose šalyse yra uždaromos, anglis yra išbraukiamos, negaminama elektra iš anglių, taigi elektros energijos stygius reikšmingai didina kainas visoje Europoje.

Šiandien matome, kokios yra kainos. Pagrindinė kainų augimo priežastis yra tai, kad Vokietija uždarė savo atomines elektrines, toliau jas uždaro (paskutinės trys yra likusios) ir atsisako anglių. Lietuvos kaina važiuoja paskui Vokietiją. Didelė tikimybė, jeigu mes per artimiausius penkerius metus neišvystysime normalios savo elektros energetikos sistemos, bus bėda, kad ne tik bus aukšta kaina, bet neturėsime visai elektros energijos. Čia išeitis yra saulės ir vėjo energetika, o vėjo energetika jūroje turi turėti ypač didelę reikšmę.

Pagal Europos Sąjungos jūrinio vėjo strategiją Baltijos jūroje iš viso yra numatoma instaliuoti 93 gigavatus elektros energijos. Tai viena palankiausių jūrų pasaulyje, nes ji nėra gili, o vėjo greitis yra didelis, todėl mes Lietuvoje turime galimybę instaliuoti beveik 3 gigavatus gamybos jūroje – iš esmės tai išspręstų mūsų visas problemas. Būdami jūrinė valstybė... Kartu esame jūrinė valstybė, todėl turime išnaudoti savo jūros šelfą.

Pirmas projektas yra 700 megavatų. Galią apibrėžia mūsų sinchroninės jungtys su Lenkija, todėl mes galime daryti tik tokio dydžio parką, visi kiti parkai bus tokio paties dydžio – 700 megavatų, sujungti su krantu 700 megavatų galios kabeliais.

Įstatymų pakeitimai sukurs aiškią ir skaidrią parko vystymo atrankos ir paramos schemą. Numatoma, kad vystytojų atranka prasidės kitų metų rugsėjo mėnesį, tai yra maždaug po pusan-

trų metų. Energetikos ministerija jau pradėjo parengiamuosius darbus tam, kad aukcionas vyktų sklandžiai. Šiuo metu yra atliekami specialiųjų teritorijų planavimo veiksmai, atliekamos poveikio aplinkai vertinimo procedūros, suplanuoti vėjo greičio, jūros dugno tyrimai ir kiti reikalingi tyrimai ir studijos. Iš viso reikia atlikti 13 įvairiausių didelės apimties tyrimų.

Konkurso dalyviai, jeigu kalbėtume apie aukciono mechanizmą, varžysis dėl skatinimo apimties, dėl vadinamojo *CFD*, *contract for difference*. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kuomet kaina yra aukštesnė, sumoki... negu pasiūlei į fondą, kai yra žemesnė – tau iš fondo sumoka. Tačiau yra sutarta, kad galima paramos konkurso metu neimti ir netgi primokėti valstybei. Tai yra naujaušios tendencijos, jas turime Danijoje, Škotijoje ir panašiai. Paskutinės pataisos, kurias dabar atnešėme, leidžia neprašyti paramos ir dar primokėti valstybei. Mes tikimės, kad greičiausiai turėsime tokį variantą, kad ne paramos prašysime, o mums primokės už parko statybą.

Noriu pastebėti, kad vėjo elektrinės jūroje būtų pastatytos maksimaliai... maksimalus terminas yra šešeri metai – bet kuriuo atveju 2028 metais vėliausiai jau turėsime pirmą elektrinę. Planuojama, kad antrosios elektrinės statybos turėtų prasidėti po metų, vadinasi, mes tą procesą ir toliau judinsime, kad jis nesustotų.

Kviečiu pritarti Aplinkos apsaugos komiteto patobulintam įstatymo projektui, nes tai, kaip minėjau, yra vienas svarbiausių energetikos projektų šiais metais. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dabar dėl motyvų pažiūrėsime. Dėl pasiūlymų, suprantama, bus per balsavimo intervalą apsisprendžiama. Apskritai logiška motyvus sakyti po to, kai bus apsispręsta dėl pasiūlymų. Baigiame su šiuo projektu.

10.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės paskyrimo“ projektas Nr. XIVP-1435 (svarstymas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės paskyrimo“ projektas Nr. XIVP-1435. Pranešėjas – komisijos pirmininkas A. Vinkus. Bus šio projekto svarstymas ir priėmimas. Ar pageidauja gerbiamas A. Vinkus dar ką nors sakyti? Gal jau viskas yra pasakyta. Prašom į tribūną. Turite galimybę eiti į tribūną ir dar pasakyti ką nors papildomai, jeigu komisija dar ką nors svarstė.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, labai ačiū už suteiktą žodį.

Kiekvienos valstybės pamatas yra jos istorija, žmonės, iškilios asmenybės. Mes visi kartu kuriame Lietuvos istoriją ir puoselėjame demokratiją. Savo aplinkoje pažįstame ir gerbiame dorus, sąžiningus ir Lietuvai atsidavusius žmones, kurie savo darbais stiprina valstybingumą, demokratiją ir parlamentarizmą.

Lietuvos žmonės džiaugiasi, kad mūsų tauta turėjo išskirtinę galimybę visą dešimtmetį Prezidentu V. Adamkumi didžiuotis kaip savo lyderiu, tiesiogiai pajusti aukštos politinės, dvasinės kultūros ir tolerancijos valstybės vadovo dvasią. Mes tuo metu mokėmės iš V. Adamkaus valdymo meno, elgesio kultūros, šiltų ir nesavanaudiškų žmonių tarpusavio santykių puoselėjimo.

R. Dž. Durbinas, lietuvių kilmės politikas, Jungtinių Amerikos Valstijų senatorius, aktyviai rėmė ir remia Lietuvą visais svarbiausiais klausimais. R. Dž. Durbinas tvirtai rėmė Lietuvą, kai ji siekė įtvirtinti valstybės nepriklausomybę, siekė tarptautinio diplomatinio pripažinimo, nuolat padėjo plėtoti Lietuvos ir JAV valstybinius ryšius bei padėjo Lietuvai integruotis į pasaulio valstybių bendriją.

Aukščiausiu Seimo apdovanojimu – Aleksandro Stulginskio žvaigžde siekiama įvertinti Lietuvos ir užsienio fizinių ir juridinių asmenų laimėjimus ir indėlį, puoselėjant parlamentarizmo, demokratijos ir valstybingumo idėjas. Šiandien istorinė diena, kai mes pirmą kartą turime garbę ir galimybę aukščiausią Seimo apdovanojimą suteikti šioms dviem iškilioms asmenybėms.

Tiek norėjau pasakyti ir savo pasisakymą baigiau.

PIRMININKAS. Dėkui. Dar kartą gana išsamiai viską pristatėte. Jūs pats užsirašėte dėl motyvų, bet turbūt nekalbėsite, nes iš tribūnos viską pasakėte. Prieš kalbančių nėra. Svarstymo stadiją mes tuo ir baigsime. Balsavimas bus atitinkamai per iš anksto numatytą laiko intervalą.

10.59 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1431 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Visuomenės informavimo įstatymo 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1431. Pateikimas. Pranešėjas – V. Juozapaitis. Prašom į tribūną.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Jį inicijavo pati Lietuvos radijo ir televizijos komisija.

Pakeitimo esmė buvo padiktuota gyvenimo, kadangi susidarė paradoksali situacija, kai Vyriausiasis administracinis teismas nustatė, kad tuo metu komisijoje dirbęs asmenys formaliai neturėjo teisės balsuoti, nes jie turėjo tam tikrų sutartinių išipareigojimų Vilniaus universitetui, kuris, pasirodo, turi radijo licenciją, nors tas radijas skirtas išskirtinai studentams, tai yra vidaus naudojimui, taigi jie neva buvo susiję su transliuotoju, todėl jų balsas nebuvo įskaitytas. O ten buvo tokia labai svarbi ir rimta byla užkardant tuo metu buvusį pavojų, kai buvo išjungti tam tikri transliuotojai mums nedraugiškų šalių.

Tai ir yra siūloma, kad asmenys, einantys pareigas komisijos prižiūrimų ūkio subjektų valdymo organuose ir esantys šių ūkio subjektų dalyviai, taip pat komisijos nariai negali būti susiję darbo santykiais su komisijos prižiūrimais ūkio subjektais; komisijos nariu negali būti asmuo, kurio artimi asmenys, kaip tai apibrėžia Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas, darbo santykiais susiję su komisijos prižiūrimais ūkio subjektais, eina pareigas komisijos prižiūrimų ūkio subjektų valdymo organuose arba yra šių subjektų dalyviai.

Taip pat siūloma įtraukti galimybę komisijos nariams dirbti mokslinį ar pedagoginį darbą ir gauti autorinį atlyginimą už kūrybinę veiklą. Lygiai ta pati nuostata galiojotų ir komisijos pirmininkui, ir pavaduotojui. Jeigu turite kokių klausimų, mielai atsakysiu.

PIRMININKAS. Matome, kad klausimų Seimo nariai turi. R. Šarknickas pirmiausia.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). R. Šarknickas užsiėmęs.

PIRMININKAS. Jeigu nėra, tai praleidžia tą galimybę. S. Tumėnas klausia.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas komiteto pirmininke, ačiū už pristatymą. Bet kirba toks nerimas. Ar mes neatidarome savotiškai Pandoros skrynios? Kaip prisimenate, čia prieš porą savaičių suteikėme teisę akademinės etikos kontrolierei dirbti ir savo tiesioginį darbą, ir dalyvauti projektuose, kuriuos turėtų kontroliuoti. Ar nebus čia paleidžiama tokia, atidaroma Pandoros skrynia, kad visose paeiliui dabar tarnybose tokią pedagoginio darbo galimybę suteiksime? Tarsi dėl kūrybinio niekas neprieštarauja, bet, pavyzdžiui, pedagoginis darbas ir panašiai... Kaip jums atrodo? Ar tada visose institucijose reikia peržiūrėti ir jų vadovams leisti dirbti? Tai tokia mano abejonė, norėčiau, kad atsakytumėte.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas kolega. Aš tik priminsiu, kad jūs dalyvavote posėdyje, kuriame LR TK pristatė šiuos siūlymus, ir ten jūsų abejonių kažkaip mes neišgirdome. Aš teikiu ne savo asmeninę nuomonę, o komiteto suformuluotą ir bendru sutarimu priimtą nuostatą teikti šio įstatymo projektą Seimui. Tai tokia detalė.

O tai, kad jūs galvojate arba siūlote būdamas mokslų daktaras ir daugelį metų pats pedagoginį darbą dirbęs tą galimybę atimti žmonėms, kurie dirba valstybės tarnyboje, keistai skamba, be jokios abejonės. Aš niekaip nematau sąsajų, kuo galėtų būti pavojinga, sakysim, šios komisijos nario veikla dirbant pedagoginį darbą ir kontroliuojant įstaigas, kurios turi būti kontroliuojamos. Aš šiandien ir perskaičiau, kad jeigu tie žmonės yra susiję su tais ūkio subjektais, kurie yra kontroliuojami, be jokios abejonės, jie negali būti komisijos nariais. Čia ir yra visa esmė.

O ta keista situacija, kai žmogus, dirbantis universitete, sakysime, valandininkas, žargoniškai kalbant, yra traktuojamas kaip dirbantis įstaigoje, kuri turi neva licenciją, nors, sakysime, jis dirba visiškai kitame fakultete ar apskritai neturi jokių sąsajų su toje įstaigoje veikiančia radijo stotimi. Kaip aš ir paminėjau, ta aplinkybė sukėlė tam tikrą visišką paradoksą, kai valstybės interesai buvo žemiau traktuoti negu to asmens atskaitomybė arba darbas institucijoje, kuri formaliai turi licenciją, nors tas žmogus neturi nieko bendro nei su ta licencija, nei su jos valdymu. Taigi aš

nemanau, kad reikia drausti žmonėms dirbti intelektualinį darbą, juo labiau tokio lygmens, kai pas-tangos būtų naudingos ir aukštosios mokyklos studentams. Galbūt, jeigu tai yra akademinės eti-kos komisija ir pirmininko kalba, yra tiesioginė sąsaja, tai tuomet galima apie tai ir galvoti, bet šiuo konkrečiu atveju tikrai nemanau, kad čia būtų koks nors pavojus.

PIRMININKAS. Ačiū. Aš tik perspėsiu Seimo narius, kad nebūtų vaikščiojama pranešėjo erd-vėje. Vyksta transliacija. Jeigu reikia prieiti prie Sekretoriato, galima apeiti aplinkui.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Kolega apsirengęs, nieko tokio.

PIRMININKAS. Toliau klausia A. Nekrošius. Nėra. M. Ošmianskienė. Nepageidauja klausti. Ir A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LRF). Suprantu, kad dabar jūs visas projekto klaidas mėginsite nurašyti ko-miteto darbui, bet, matyt, komiteto pirmininkui reikėtų daugiau atsakomybės prisiimti. Žiūrint į projektą, tai tų spragų yra labai nemažai ir LVAT'o sprendimas yra įgyvendinamas iš dalies. Bus tikrai labai lengva apeiti tą siūlomą reguliavimą, pavyzdžiui, sudarant ne darbo sutartis, ne auto-rines sutartis, o tiesiog paslaugų teikimo sutartis. Koks nors geras prodiuseris, tarkime, dirbantis LRT, sudarys paslaugų teikimo sutartį su LRT, atsisakys darbo arba autorinės sutarties ir pui-kiausiai galės dirbti LRTK kaip nepriklausomas asmuo. Tai, matyt, tokių spragų neturėtų būti. Kitas dalykas, kaip jūs planuojate tokias spragas šalinti?

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū už jūsų pastebėjimą. Jeigu iš tikrųjų yra pavojus tokioms spragoms būti, tai mes bendromis pastangomis, turbūt ir su jūsų pagalba, tas spragas užtaisysi-me. Bet aš kalbu apie tą situaciją, kuri yra iškilusi dabar komisijoje, ir apie tą, sakysime, įvykusį faktą, kur tikrai nėra nieko bendro su jūsų paminėtu pavyzdžiu, nes jis yra grynai hipotetinis. Bet kuriuo atveju, jeigu kiltų kokių nors klausimų apie vieno ar kito asmens santykį su kontroliuoja-ma įstaiga, aš manau, kad ir pati komisija reaguotų, ir mes kaip parlamentinės kontrolės objektas taip pat tą padarysime. Taigi tikrai prašyčiau neprieštarauti dėl šito įstatymo projekto pateikimo, o mes tada kreipsimės į Teisės ir teisėtvarkos komitetą pagalbos ir konsultacijų, jeigu mums pri-trūks juridinių žinių. Manau, kad ir Teisės departamentas taip pat atkreips dėmesį. Ačiū.

PIRMININKAS. Dabar laiku nespėjo R. Šarknickas, bet kadangi mes irgi anksčiau svarstome, tai prašau, galite paklausti. Tuoj įjungs Sekretoriatas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Mano taip pat buvo panašus klausimas, šiek tiek susijęs su kolegės Agnės, tai turbūt nekartosiu. Bet aš noriu atkreipti dėmesį, gerbiamas kolega, kad komitete paties tokio svarstymo nebuvo, nes dabar mes tik girdime pateikimą. Užuominų tam tikrų, aišku, buvo kažkokių, bet pats svarstymas... Jeigu sėkmingai pereis pateikimą, tik tada ateis pats svarstymas.

Dar norėčiau aš jūsų paklausti. Vis dėlto vis tiek yra atkreiptinas dėmesys dėl pačios darbo kokybės ir panašiai, apie ką kolega Stasys užsiminė, kad galbūt ta Pandoros skrynia vis tiek vei-kia ir nori nenori priveda prie tam tikrų dalykų, kur paskui dalis biurokratų ar darbuotojų būna nepatenkinti dėl tam tikrų komisijos narių darbo atlikimo kokybės ir panašiai. Nesakau, kad tai yra nekompetentingi žmonės ir panašiai, aš tikrai džiaugiuosi jais, bet patys iš Seimo mes reika-laujame kokybės, iš kitų organizacijų, įstaigų ar komisijų. Ar tai nepadarys taip, kad ta kokybė kris, nes vis dėlto tai yra vienas iš pagrindinių darbų, o dirbti susijusį darbą su menu ir panašiai, aš manau, yra du skirtingi dalykai. Viena rašyti knygą, o kita reikštis scenoje, eiti repetuoti darbo metu ar po darbo, bet apkrova jau automatiškai užauga žmogui ir panašiai. Aš norėčiau jūsų pa-klausti dėl pačios tos kokybės ir Pandoros skrynios. Ačiū.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas komiteto pirmininko pavaduotojau. Išties, pri-sipažinsiu, nelabai supratau jūsų klausimo, bet pamėginsiu tą mintį kažkaip sugrąžinti. Atsaky-siu į jūsų komentarą, kad mūsų komitete nebuvo svarstymo. Taip, formaliai svarstymo stadija dar bus, jeigu mes po pateikimo pritarsime. Nesu tikras, ar jūs dalyvavote posėdyje. Iš tikrųjų posė-džio metu LRTK labai išsamiai pristatė šį klausimą. Ir tikrai, įskaitant ir visą tekstą, ir visus kitus niuansus, dar sykį kartoju, jie buvo priimti bendru sutarimu. Todėl šiandien aš čia stoviu komite-to vardu pateikdamas šį įstatymo projektą.

Dėl metamų tokių hipotetinių abejonių dėl komisijos narių nekompetencijos ar panašiai, tai aš priminsiu, kad kiekvienas komisijos narys tikrai yra deleguojamas tam tikrų institucijų. Prieš

juos paskiriant turbūt niekas neturi abejonių, nes už juos yra balsuojama vienoje ar kitoje institucijoje, įskaitant ir Seimą, kuris taip pat teikia savo kandidatus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar atsakėte į visus klausimus. Gerbiama A. Širinskienė, aš matau, galės kalbėti prieš ir pasakys viską, ką nori. Dėl vedimo tvarkos? Tada prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš, kolegos, dėl vedimo tvarkos, nes komiteto nariai, net du, dabar sako, kad komitete nebuvo svarstyta. Projektas yra registruotas komiteto vardu. Aš siūlau tikrai frakcijos vardu paimti pertrauką ir išsiaiškinti, kas ten per svarstymai vyko ar nevyko komitete, nes jeigu yra be komiteto žinios registruotas projektas, tai čia kriminalas.

PIRMININKAS. Gerbiamoji kolege...

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Jeigu galima, aš...

PIRMININKAS. Aš atsakysiu šiek tiek, pranešėjau. Kaip jūs žinote, komitetas nėra tas subjektas, kuris gali registruoti projektus. Projektus registruoja Seimo nariai. Jeigu manote, kad kurio nors registravusio parašas suklustotas, žinoma, galite kreiptis kur nors, bet komitetas svarstys po to. (*Balsai salėje*) Jūs man raskite Statute straipsnį, kuriame yra registravimai komiteto teikimu, kur komitetas yra kaip subjektas. (*Balsas salėje*)

Aš pasakiau tiksliai, bet, žinoma, yra didesnių žinovų už mane. Matyt, vienas iš jų – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Tikrai, pirmininke, nenorėčiau su jumis ginčytis dėl Statuto žinojimo daugiau ar mažiau, bet kur yra problema? Tai yra Kultūros komiteto pirmininko vardu teikia komiteto pirmininkas. Pažiūrėkite įstatymo projektą, ant kurio pasirašė. Dabar komiteto nariai sako, kad buvo tikrai pristatyta tokia idėja, komitetas nepritarė ir nebalsavo už tai, kad toks projektas būtų teikiamas.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Žiūrėkite. Mielieji ponai, labai paprasta yra atsukti Kultūros komiteto posėdžio įrašą (galima ir čia sėdint, jūs turite tam tikrus ir įrankius) ir pasižiūrėti, ar yra komiteto teiktas protokolas. Tai yra labai paprasta. Jeigu jūs darote dėl to visišką tokią... Jums turbūt tikrai trūksta veiklos, miela ponia Agnė. Iš tikrųjų aš jus patikinu, kad šis klausimas buvo pirmiausia LRTK inicijuotas, ir mūsų pareiga yra atsiliiepti į mūsų kontroliuojamos įstaigos arba prižiūrimos įstaigos poreikius. Tuo labiau šių dienų kontekste, kai būtent šiai komisijai yra suteikti labai svarbūs įgaliojimai, būtent ta komisija turi turėti garantijas, kad, priėmusi vieną ar kitą sprendimą, ji nebus apskūsta teisme ir nebus atšaukti jos sprendimai, kai yra blokuojamos Rusijos, Baltarusijos ir visų kitų vietoje taip pat veikiančių antivalstybinių ir visokių kitokių radijo ar televizijos stočių veikla. Taigi aš manyčiau, kad šis klausimas nėra joks pramogos dalykas, yra būtinas.

Seimo Kultūros komiteto kolegoms iš opozicijos sakau, kad tikrai nelabai teigiamai jūs mane nustebinote, nes dėl to daryti tokius dalykus tiesiog yra nesolidu. Bet mes tikrai tai aptarsime komiteto posėdyje ir, aš manau, viskas bus gerai.

O komiteto vardu yra ne pirmas teikiamas toks projektas, įskaitant ir rezoliuciją, mieli ponai, už kurią jūs visi balsavote praėjusio posėdžio metu. Lygiai taip pat komiteto vardu buvo registruotas nutarimo projektas, rezoliucija ir buvo balsuota čia, Seime, ir niekam nekilo jokių klausimų. Aš labai tikiuosi, kad mano buvimas tribūnoje nesutrikdys jūsų ir netaps priežastimi nepriimti šio įstatymo projekto po pateikimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, mes labai plačiai aptarėme tą projekto registravimą, todėl aš dar kartą akcentuoju, kad projektus registruoja Seimo nariai, Vyriausybė arba Respublikos Prezidentas. Žinoma, aiškinamajame rašte gali būti pažymėta, kad projektui pritarta komitete ir panašiai. Toliau. Seimo nariai, kurie eina tam tikras pareigas, pasirašydami tikrai gali nurodyti tas pareigas. Aš, pavyzdžiui, pasirašydamas pasirašau, kad teikia Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas. Bet vis tiek šiuo atveju teikimo teisė yra kaip Seimo nario. Jeigu yra kokių nors abejonių, ar komitetas buvo, ar nebuvo apsvaustęs, ar teisingai parašyta, žinoma, bendra tvarka galima kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją, jeigu čia yra kokių nors pretenzijų komiteto pirmininkui. Tai tikrai netrukdo mums apsispręsti, nes projekto autorius yra aiškus, jo parašo tikrumu niekas neabejoja. Dėl motyvų... Dėl vedimo tvarkos – dar vis tiek R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū už suteiktą žodį. Aš vis dėlto norėčiau atkreipti dėmesį, kad komiteto pirmininkas nepainiotų tam tikrų dalykų – darbo su kitomis valstybėmis, Rusija ir Baltarusija, ir pramogomis, antru darbu su menu. Tai yra du skirtingi dalykai. Čia ne apie tai kalbama.

Kitas dalykas, kad Kultūros komiteto darbotvarkėje buvo šis klausimas prie kitų klausimų pridėtas, bet darbotvarkėje nebuvo.

PIRMININKAS. Kolegos, jūs komitete išsiaiškinsite.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Tiesiog norisi tiesos.

PIRMININKAS. Tikrai prašom neveltį viso Seimo į jūsų vidinius dalykus.

Dabar motyvai. A. Širinskienė kalba prieš.

A. ŠIRINSKIENĖ (LRF). Kolega posėdžio pirmininke, tikrai gaila, kad jūs neskaitytė įstatymų projektų, bet aš staiga dabar skaitau: Visuomenės informavimo įstatymą pateikia, kaip rašoma sistemoje, Kultūros komitetas. Kai skaitau apačioje projekto, aš matau, kad komiteto vardu teikia Kultūros komiteto pirmininkas. Vadinasi, dėl projekto turėjo būti balsuota komitete. Greičiausiai to dalyko nebuvo. Tai vienas dalykas.

Komitete yra krūva spragų, kurios tikrai garbės nedaro ir sukuria galimybes prodiuseriams ar kokiems nors kitiems televizijos ar radijo laidų, ar kitų žiniasklaidos priemonių darbuotojams apeiti esamą reguliavimą. Aš dar kartą frakcijos vardu prašau pertraukos ir prašau dėl to balsuoti.

Kitas dalykas, jeigu vis dėlto bus nepritarta dėl pertraukos, siūlau nepritarti ir pačiam įstatymo projektui ir išsiaiškinti, kas vis dėlto vyksta Kultūros komitete, kur pirmininkas tikrai nesugeba užtikrinti, kad visi komiteto nariai žinotų ir galėtų pasakyti savo žodį balsuojant dėl komiteto vardu teikiamų projektų. Taip buvo, ir tai sistema rodo, tikrai ne pavienio Seimo nario iniciatyva. Įrašas aiškiai rodo, kad teikėjas yra Kultūros komitetas, o ne Seimo narys.

PIRMININKAS. P. Gražulis nebenori kalbėti už.

Yra oficialus, kaip suprantu, Regionų frakcijos siūlymas balsuoti dėl pertraukos. Patikslinkite, kokios trukmės pertraukos prašote? (*Balsai salėje*) Iki kito posėdžio. Taip, teisėtas siūlymas, nepaisant to, ką mes manytume dėl išsakytų argumentų. Balsuojame dėl pasiūlytos pertraukos iki kito posėdžio.

Už pertrauką 28, prieš – 24, susilaikė 4. Kadangi čia reikia tik penktadalio, didelė balsų persvara pritarta. Sekretariate pasitiksliname, kad yra komiteto protokolo išrašas, komitetas svarstė, manau, dėl tų aplinkybių, jeigu dar kam nors kažkas neaišku, galėsite išsiaiškinti. O Sekretoriatui aš dar akcentuosiu, kad neturėtų būti registruojama tokiu įrašu – komiteto vardu. Čia jau Sekretoriato kaltė. Tiesiog registruoja Seimo nariai arba Prezidentas, arba Vyriausybė. O aiškinamajame rašte galima pažymėti, kad komitetas pritarė, ir taip toliau. Komitetui ar komisijai nėra įstatymų iniciatyvos teisę turintys subjektai. Gali visi komiteto nariai pasirašyti, žinoma, tada matysime, kad registruoja visas komitetas.

Dėl šio projekto tuomet bus tęsiama popietiniame posėdyje, ten liko tik balsavimas. Dar turime šiek tiek laiko, vieną projektą galime paimti iš vakarinio posėdžio.

11.21 val.

Darbo kodekso Nr. XII-2603 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1093 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1093. Pranešėja – R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Sveiki, kolegos. Teikiu Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Šiuo metu Darbo kodekso 138 straipsnis numato, jog papildoma poilsio diena per mėnesį (arba sutrumpinamas darbo laikas 2 valandomis per savaitę), tokia lengvata yra taikoma, tai yra vadinamieji mamadieniai arba tėvadieniai, asmenims, kurie augina du ir daugiau vaikų iki 12 metų, taip pat lengvata taikoma, jeigu yra auginami neįgalūs vaikai iki 18 metų. Tėvai, auginantys vieną vaiką, galimybės naudotis šia lengvata iš viso neturi. Pastebėtina ir tai, kad net ir tuo atveju, jeigu šeimoje auga du vaikai, antras vaikas netenka teisės į tėvų papildomą poilsio dieną, skirtą praleisti kartu, kai vyresniajam broliui ar seseriai sukanka 12 metų. Tai iš tikrųjų yra ydinga, todėl mano teikiamame projekte pir-

miausia yra akcentuojama tai, kad net auginantiems vieną vaiką, ypač kai augina viena mama ar vienas tėtis, būtų tikslinga taikyti analogišką lengvatą.

Turiu atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad dar lapkričio mėnesį kolega S. Skvernelis pateikė projektą dėl to paties straipsnio. Jame numatė, kad ši lengvata turi būti taikoma auginantiems vaikus iki 16 metų. Ne iki 12 metų, o iki 16 metų. Tam projektui buvo pritarta. Todėl ir mano projekte amžiaus riba yra didinama nuo 12 iki 16 metų, tačiau pagrindinis akcentas yra vienas vaikas.

Noriu atkreipti dėmesį į tai, kad Teisės departamento išvadoje dėl S. Skvernelio projekto ir buvo pažymėta, kad tokios lengvatos netaikymas auginantiems vieną vaiką yra diskriminacija šeimų atžvilgiu ir toks reguliavimas nedera su konstitucingumu. Lygiai tokią pačią išvadą pateikė ir Vyriausybė, gruodžio mėnesį teikdama išvadą dėl S. Skvernelio projekto. Be to, Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas M. Lingė diskusijų metu taip pat pažymėjo, kad lengvatos netaikymas auginantiems vieną vaiką traktuotinas kaip diskriminacija. Esant tokiai situacijai, manau, tikrai tikslinga būtų mums pritarti.

Beje, Trišalėje taryboje svarstant S. Skvernelio išvadą buvo kalbama daugiausia apie šeimas, kurios turi vieną vaiką, ir Trišalėje taryboje buvo pritarta, kad reikėtų peržiūrėti dviejų šalių reglamentavimą, tai yra profsajungų ir Vyriausybės. Be abejo, verslas, aišku, šiems pasiūlymams tiek dėl amžiaus ribos, tiek dėl vieno vaiko šeimoje nepritarė. Tiek trumpai apie projektą.

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar penki Seimo nariai pageidauja jūsų paklausti. A. Sysas – pirmasis.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Techninis prašymas, gerbiamas posėdžio pirmininke, kai rytinėje darbotvarkėje imami klausimai iš popietinės, reikėtų iš anksto įspėti, nes kiti paprasčiausiai net nespėja užsirašyti, ir aš atbėgau čia. Paprasčiausiai visiems, ypač tiems, kurie užsirašė, būtų maloniau iš anksto žinoti.

O mano klausimas dėl finansų. Ne viską girdėjau, kol bėgau čia, gal ir atsakėte, kad ir Trišalėje taryboje svarstėte. Kiek biudžetui atsieitų jūsų pasiūlymai? Maždaug.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Matote, aš šiandien dalyvavau radijo laidoje. E. Radišauskienė, atstovaujanti verslui, pasakė, kad tai atsieitų, turint omenyje, jeigu iki 16 metų padidintume, kaip S. Skvernelio ir mano... ir imtume vieną vaiką, kainuotų, bendra suma išeitų apie 90 mln. Bet mano akcentas yra, kaip girdėjote (verslas skaičiuoja kaip verslas), šeimos su vienu vaiku. Jeigu jau komitete svarstant manytų, kad 16 metų riba yra per daug, aš su tuo tikrai sutikčiau.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū. Aš būsiu labai sąžiningas, gerbiama Rimante. Aš kategoriškai prieš šį projektą, nors pats auginu du vaikus. Mano galva, tokie projektai... Iki 12 metų dar tikrai, bet yra iki 16 metų. Iš rinkos išimti žmonės vienai dienai ar dviem valandoms nėra logikos.

Apie skaičius jūs pasakėte, tai yra kosminiai skaičiai – 90 mln. Kaip jūs galvojate, iš ko tie skaičiai arba kaip tie skaičiai turėtų būti dengiami verslo sąskaita? Nes iš verslo aš žinau paprastą dalyką, tokie mamos ir tėtės dažniausiai bus įforminami 0,75 etato ir slenkančiu grafiku. Taip žmonės uždirbs minimalią mėnesio algą, o ne vidutinę, nes jūs puikiai žinote, slenkantis grafikas žmonės veda prie skurdo.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Remigijau, pirmiausia, aš dar kartą pabrėžiu, kad mano akcentas yra šeimos su vienu vaiku. Kad vienam vaikui būtų, ne iki 16 metų. Aš tikrai neprieštaraučiau, tiesiog solidariai palaikiau S. Skvernelį, jo projektui 75 iš 91 buvo pritartę.

Siūlymai verslo, kad tai galėtų būti dengiama iš „Sodros“, aš manau, tikrai yra (Trišalėje taryboje buvo taip siūloma) visiškai nepriimtini – dalį galėtų mokėti valstybė, dalį verslas. Iš tikrųjų ta viena diena, jūs daugiau, Remigijau, pasakėte, per mėnesį... Aš nemanau, kad verslas negali tiesiog tarpusavyje susitarimo keliu išspręsti šio klausimo draugiškai, be jokių konfliktų.

PIRMININKAS. Klausia A. Gedvilas. Atsisako. Klausia M. Ošmianskienė.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju už suteiktą žodį. Noriu pastebėti, kad pagal tokį siūlymą lyg išeina, kad šeima, auginanti tiesiog vaiką, ir šeima, auginanti neįgalų vaiką, sulyginamos ir jų yra vienodas poreikis laisvų dienų. Tai yra, mano supratimu, kaip ir ne visai teisinga. Sakyčiau, kad įstatymo siūlymas išbalansuoja bendrą visą sistemą. Gal paprasčiau tuomet būtų tiesiog siūlyti visoms šeimoms, kurios turi bet kokią vaiką, po vieną laisvą dieną, o, tarkime, daugiavaikėms ir neįgalius vaikus auginančioms tada dvi dienas? Ar negalvojate, kad taip būtų teisingiau?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Tai, gerbiama Monika, čia taip ir išeina, kad viena laisva diena, jeigu auginamas yra vienas vaikas. Bet skirtumas tas, kad jeigu yra neįgalus vaikas, tokiu atveju viena diena yra suteikiama, kol vaikui sukaks 18 metų.

Beje, aš pasižiūrėjau ir Europos Komisijos reglamentus šiais klausimais. Šiandien po pietų ministrė M. Navickienė pristatys. Remiantis tais reglamentais, kai buvo teikiama Vyriausybės išvada, Vyriausybės išvadoje yra tokia nuostata (aišku, aš jau nebegalėjau nieko taisyti), kad jeigu šeimoje yra du neįgalūs vaikai, tai yra pasakyta, kad esant tokiai situacijai galbūt reikėtų kalbėti ne apie vieną dieną, o apie dvi dienas. Aš manau, kad atsiras Seimo narių, ir aš galėsiu tikrai partarti, tokį pasiūlymą, kad nebūtų diskriminuojami neįgalūs vaikai, galima vis dėlto teikti ir siūlyti.

PIRMININKAS. Paskutinė klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamoji kolege, pirmas mano klausimas, kiek tai kainuotų valstybei? Vienas. Kaip yra kitose Europos Sąjungos šalyse ir kodėl jūs pasirinkote 16 metų, o kodėl ne 14 metų, iki 14 metų?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Gerbiama Laima, į abu klausimus aš jau atsakiau (jūs turbūt tik dabar atėjote), ir dėl pinigų, ir dėl 16 metų. 16 metų pasirinkau solidarizuodamasi su jūsų partijos „Vardan Lietuvos“ S. Skvernelio projektu, kadangi jam buvo pritarta.

Dėl pinigų. Ne valstybei kainuotų – tai kainuotų verslui. Apie tai buvo kalbama.

PIRMININKAS. Dėkui pranešėjai. Atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų vienintelis užsirašė už – A. Vinkus. Prašau.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Darbo kodekso pakeitimo iniciatoriai, kaip suprato me, siūlo pagerinti sąlygas ir vieną vaiką auginantiems darbuotojams bei praplėsti dėl laisvadienių suteikimo vaiko amžiaus ribą nuo 12 iki 16 metų, taip pat pailginti vaikų amžių nuo 12 iki 16 metų darbuotojams, auginantiems tris ir daugiau vaikų ir turintiems teisę į dvi laisvas dienas per mėnesį.

Žinoma, tam tikrų abejonių buvo ir man. Klausantis pasisakiusių, kurie prieštarauja, irgi negalima kategoriškai paneigti. Tačiau matome ir žinome mūsų valstybę: valstybė nedidelė, gimstamumas mažas ir dar turi tendenciją mažėti, emigracijos apimtys nemažos. Taigi, atsižvelgdami į tokias tendencijas ir siekdami palankesnių demografinių perspektyvų, turime vykdyti gimstamumui palankią valstybės politiką. Todėl kiekviena priemonė, palengvinanti vaikų auginimą šeimoje, yra tikslinga, priimtina ir skatintina. Jeigu ne šiandien pavyks, tai ryt pavyks, bet aš agituojau balsuoti už.

PIRMININKAS. Ką gi, dėl šio projekto pasisakėme. Dabar kaip tik pasiekėme balsavimo laikotarpį. Jo visus procesus tvarkingai organizuoti perduodu savo kolegai P. Saudargui.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Sveiki, gerbiami kolegos, ko nemačiau. Taigi kviečiu užimti darbo vietas, pradėsime mūsų balsavimų sesiją. Dar kelios sekundės, palauksiu, kol kolegos sugrįš iš poilsio zonų, ir pradėsime balsavimus tradiciškai nuo to klausimo, kuriuo baigėme mūsų svarstymą.

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Darbo kodekso vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1093. Įvyko pateikimas. Balsuojame, gerbiami kolegos, dėl Darbo kodekso projekto Nr. XIVP-1093. Jį ką tik pristatė. Balsuojame po pateikimo.

Užsiregistravo 118, balsavo 118: už – 76, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 42. Po pateikimo projektui yra pritarta. Taigi siūlomi komitetai. Pagrindinis yra Socialinių reikalų ir darbo komitetas, o papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Ar galėtume bendru sutarimu pritarti? Gerai. Tada siūloma svarstyti gegužės 24 dieną. Ar tinkama data? Dėkoju, pritarta.

Taigi dabar keliaujame į darbotvarkės pradžią ir iš eilės balsuosime dėl svarstytų projektų.

11.35 val.

Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1239(2) (svarstymo tęsinys)

Taigi 1-2 klausimas – Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1239(2). Balsuojame po svarstymo. Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas.

Užsiregistravo 122, balsavo 122, visi 122 balsavo už. Taigi pritarta po svarstymo.

11.36 val.

Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-321(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-321(2). Vėlgi svarstymas. Kitas Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo projektas. Svarstymas. Balsuojame.

Užsiregistravo 121, balsavo 121. Visi 121 balsavo už. Taigi projektui pritarta po svarstymo. Tikrai neįtikėtina Seimo vienybė nacionalinio saugumo klausimu.

11.37 val.

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 11 ir 11¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1187(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 1-4 klausimas – Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1187(2). Balsuojame po svarstymo.

Pabalsavę suteiksime žodį. Dabar už šitą nepamirškite balsuoti. Balsuojame dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo.

Užsiregistravo 124, balsavo 124: už – 118, prieš – 1, susilaikė 5. Taigi po svarstymo yra pritarta.

Gerbiamas E. Zingeris norėjo per šoninį mikrofoną, bet nebenori. Jis lyg norėjo, kad jo balsas būtų įskaitytas, bet tiek to. Jeigu pats nepraneša, tai aš nieko negaliu. Taip, jūs norėjote. Prašau per šoninį mikrofoną įgarsinti, ką jūs norėjote pasakyti. Prašau.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Prieš tai balsuojant balsas už.

PIRMININKAS. Už dėl 1-3 klausimo, taip? Supratau. Gerai. Prieš tai balsuojant dėl 1-3 klausimo jūs buvote už. Dėl protokolo.

11.38 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 67 straipsnio, trisdešimt antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Statuto papildymo 202¹ straipsniu“ projektas Nr. XIVP-1412(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 67 straipsnio, trisdešimt antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1412(2). Balsuojame po svarstymo dabar. Tada žiūrėsime, ką darysime toliau. Dabar balsuojame kol kas po svarstymo.

Užsiregistravo 125, balsavo 124: visi 124 balsavo už. Taigi šios vienybės įkvėptas siūlau Seimui pritarti, kad ypatingos skubos tvarka. Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas yra įgarsinęs, kad siūlo ypatingą skubą. Ar Seimas galėtų bendru sutarimu pritarti ypatingos skubos siūlymui? Gerai.

Tada keliaujame prie priėmimo. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio nebuvo jokių pasiūlymų? (*Balsas salėje*) Statutas, todėl balsuosime dėl kiekvieno straipsnio. 1 straipsnis. Balsuojame dėl 1 straipsnio. Gerbiame kolegos, vykdomė procedūrą pastraipsniui, bet balsuojame dėl kiekvieno straipsnio. Projektas iš trijų straipsnių, taigi balsuosime dėl kiekvieno, paskui dėl viso.

Užsiregistravo 125, balsavo 125. Visi 125 balsavo už.

2 straipsnis. Balsuojame dėl 2 straipsnio.

Užsiregistravo 123, balsavo 123. Visi 123 balsavo už 2 straipsnį, jis yra priimtas.

3 straipsnis. Balsuojame dėl projekto 3 straipsnio.

Užsiregistravo 124, balsavo 124. Visi 124 balsavo už. Taigi procedūra pastraipsniui įveikta. 3 straipsniui mes pritarėme.

Motyvai dėl viso projekto. Užsirašiusių nematau. Balsuosime dėl viso projekto.

Balsuojame, dabar jau priėmimo stadija, dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 67 straipsnio ir trisdešimt antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Statuto papildymo dar vienu straipsniu projekto.

Šio statuto priėmimas

Užsiregistravo 125, balsavo 125. Visi 125 balsavo už. Taigi Statuto pakeitimai priimti. (*Gongas*)

11.43 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 106 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1002(2), Administracinių nusižengimų kodekso 666 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1003(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-6.1 klausimas ir kartu lydimasis 1-6.2 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1002(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 666 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1003(2). Balsuojame dėl šių projektų po svarstymo. Įstatymų paketas.

Užsiregistravo 126, balsavo 126: už – 124, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 2. Taigi po svarstymo yra pritarta minėtiems įstatymų projektams.

11.44 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-516(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-516(2). Balsuojame po svarstymo.

Užsiregistravo 122, balsavo 122: už – 76, prieš – 11, susilaikė 35. Po svarstymo yra pritarta.

11.45 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 16, 18, 20, 20¹, 21, 22, 23, 26, 29, 49, 50, 55, 56, 57, 63 straipsnių ir dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, 54 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5202(2), Energetikos įstatymo Nr. IX-884 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5200(2), Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 15, 16, 17, 21¹, 22 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5201(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-8.1, 1-8.2 ir 1-8.3 klausimai. Kviečiame komiteto pranešėją, nes labai daug pataisų. 1-8.1 klausimas.

Gerbiama Aiste Gedviliene, komiteto pirmininke, prašom į tribūną ir svarstysime pataisas. Dėl 1 straipsnio buvo Lietuvos Vyriausybės nutarimas, jam siūloma nepritarti komitete. Ar norėsite ką nors pakomentuoti?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Tiesiog Vyriausybė siūlė siekti ne mažiau kaip iki 50 % padidinti elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių dalį iki 2030 metų. Komitetas nepritarė, nes vėliau pritarė Seimo narių pasiūlymui.

PIRMININKAS. Ar yra iš Vyriausybės norinčių, kad balsuotume? Ar bendru sutarimu pritariame nepritarimui? D. Kreivys nori. Įjunkite mikrofoną, D. Kreivys pakomentuos. Prašom. Tuoj įjungsiu, palaukite. Kortelės nebuvo įdėjęs. Prašom, jums mikrofonas įjungtas. Pristatys gerbiamas D. Kreivys. Prašom.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Mes siūlome pritari, nes yra numatytas dar aukštesnis pasiekimo lygis. Priėmus šitą įstatymą yra didesnė galimybė, kad Lietuvoje būtų pasiektas dar aukštesnis atsinaujinančių išteklių lygis, todėl siūloma pakeisti šitą skaičių.

PIRMININKAS. Supratau. Vyriausybė siūlo balsuoti. Svarstysime šį pasiūlymą, tikiu, čia yra 29. Ir tada dėl motyvų. Ar kas nors norėtų pasisakyti už ar prieš dėl šito pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė? Jeigu nėra norinčių, tada balsuojame dėl Vyriausybės pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė. (*Balsai salėje*)

Gerbiami kolegos, visada balsuojama dėl pasiūlymo. Kas balsuoja už pasiūlymą, tas balsuoja už, kas prieš, tas prieš. Visada taip formuluojama. Komitetas nepritarė. Tai tie, kas nori pagal komiteto nuomonę, nepritars pasiūlymui, kas nori pagal Vyriausybės nuomonę, pritaris Vyriausybės nutarimui. Ar aišku? Balsuojame, nes visada taip darome. Balsuojame dėl kiekvieno pasiūlymo. (*Balsai salėje*) Teisingai, balsuojame. Niekas nenorėjo dėl motyvų, aš siūliau. Vyriausybė siūlė iki 70 %, komitetas nepritarė. Jeigu balsuoja už, balsuoja už Vyriausybės nuomonę, balsuoja prieš – balsuoja už komiteto nuomonę. Viskas.

Užsiregistravo 117, balsavo 117 Seimo narių: už – 35, prieš – 41, susilaikė 41. Vadinasi, nepritarta, taip, kaip komitetas buvo nusprendęs.

Gerei, kitas pasiūlymas yra L. Savicko ir T. Tomilino. Šitam pritarta, nors parašyta...

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Pritarta iš dalies. Pagal dėstymą pirmajai daliai pritarėme. Ką tik mes balsavome, kad nepritariame Vyriausybės pasiūlymui ir pritariame, kaip ir minėjau, komiteto motyvams dėl to, kad buvo pritarta Seimo narių pasiūlymui, kur yra numatyta didesnė ambicija – padidinti ne mažiau kaip 70 % atsinaujinančių išteklių gavimą iš alternatyvių jėgainių ir siekti, kad iki 2045 metų ši dalis sudarytų 100 %. Šiai daliai pritarė, o kita dalis, dėl ko mes pritarėme iš dalies, atsispindi kitame straipsnyje, ir tam buvo nepritarta dėl motyvų.

PIRMININKAS. Bet man indikuoja, kad ten net dėl kito straipsnio. Tai iš esmės čia net nereikėtų balsuoti, nes komitetas pritarė tam, kas buvo dėl šito straipsnio. Ar pasiūlymo teikėjai sutinka, kad yra pritarta? Iš esmės yra pritarta. Gerai. Dėkoju, nebalsuojame.

Toliau dėl 2 straipsnio buvo Ekonomikos komiteto pasiūlymas, jam komitetas nepritarė šiuo atveju. Prašom.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Kaip ir minėjau pristatydamą išvadą, Ekonomikos komitetas buvo įregistravęs pasiūlymus, kurie reguliavo vėjo jėgainių parko vystymą, bet vėliau buvo įregistruoti Seimo narių pasiūlymai ir integruoti į projektą. Komitetas bendru sutarimu pritaria būtent Seimo narių siūlymams.

PIRMININKAS. Gerai, tvarka. Tik gal prieš tai mums reikėtų leisti komiteto atstovui. G. Paluckas lyg ir Ekonomikos komiteto atstovas šiuo klausimu dėl pasiūlymo, esančio dėl 2 straipsnio. Gerai, tada Dainius gali. Prašom, Dainiau Kreivy, pakomentuoti Ekonomikos komiteto pasiūlymą, jau Aplinkos apsaugos komitetas paaiškino, ką mano.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pirminis Ekonomikos komiteto pasiūlymas buvo, kad leidus sumažinti remiamą dalį konkursą laimi tas, kuris prašo mažiausiai paramos. Naujaušias Seimo narių pasiūlymas kalba apie tai, kad ne tik mažiausią dalį, mažiausios paramos paprašęs dalyvis laimi konkursą, bet taip pat gali ir primokėti, tai yra visai nepraso paramos, bet gali primokėti. Kaip ir sakiau savo pranešime, kad šiandien naujaušiai aukcionai tiek Danijoje, tiek Škotijoje vyksta taip, kad valstybei primoka dabar. Ne tai, kad valstybė sumoka vystytojams ar CFD, ar kitus dalykus, bet jau aukciono dalyviai valstybei sumoka tam tikrus pinigus. Čia yra naujaušios tendencijos, integruotos į įstatymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dar kartą trumpai komiteto nuomonė. Jūs nepritariate?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Komitetas nepritarė ir priėmė, integravo, suderinęs su ministerija, Seimo narių pasiūlymus pagal naujausius...

PIRMININKAS. Ar Ekonomikos komitetui tinka toks variantas? Tinka. Tada, vadinasi, irgi galime bendru sutarimu už Aplinkos apsaugos komiteto redakciją šiuo atveju? Taip, kad nepritariame. Formaliai taip išeina, kad mes nepritariame. Gerai. Dėkui.

Dėl 3 straipsnio nebuvo pasiūlymų. 4 straipsnis. Nebuvo.

Dėl 5 straipsnio Ekonomikos komiteto vėlgi yra čia tas pats, dėl jo apsispręsta.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Susijęs pasiūlymas.

PIRMININKAS. Tai nebediskutuokime. Dėl 6 straipsnio buvo L. Savicko ir T. Tomilino pasiūlymai. Čia pažiūrėsime, ką komitetas... Komitetas nepritarė, tai aš suteiksiu pirmiausia žodį teikėjams, jeigu galima. Kas pristatys? Gerbiamas L. Savickas? Prašom. Tuoj įjungsiu, palaukite. Kortelė įdėta? Įdėta. Gerai, veikia. Prašom.

L. SAVICKAS (DFVL). Turime. Ačiū, pirmininke. Mes dėl kito straipsnio lyg ir pasiekėme kompromisą, tad nėra poreikio balsuoti dėl šio pasiūlymo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tad ir nediskutuoju tada – teikėjams tinka.

Dėl 7 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Dėl 8 straipsnio nebuvo. Dėl 9 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Dėl 10 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Dėl 11 straipsnio nebuvo pasiūlymų.

Dėl 12 straipsnio buvo Seimo narių grupės – G. Kindurio, J. Urbanavičiaus, L. Girskienės, A. Nekrošiaus, A. Dumbravos – pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Vėlgi aš norėčiau atsiklausti pirmiausia teikėjų. Kas iš teikėjų? Gal G. Kindury? Prašom.

G. KINDURYYS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mes buvome prisijungę į pasitarimą su Energetikos ministerijos atstovais šiuo klausimu ir buvo kalbėta, kad ministerija teiks dar paketą įvairių įstatymų projektų, susijusių su šiuo klausimu. Kadangi iki šios dienos mes nesulaukėme to, aš gal siūlyčiau balsuoti. Čia yra pasiūlymas, kad kaupimo laikotarpis būtų mėnesiu paankstintas, nes jau kovo mėnesį yra gana saulėta ir saulės energija yra gaminama. Taigi balandžio mėnesį nereiktų jos atsisakyti, tai yra ji būtų ir sunaudojama. Siūlau pritarti šiam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Komitetas siūlo nepritarti. Ir vėlgi komitete buvo išsakyta, kad ministerija rengia proveržio planą, susijusį su saulės ir vėjo jėgainėmis. Komitete viena iš projekto autorių tikrai buvo linkusi pasitikėti. Mes nepritarėme bendru sutarimu šiam pasiūlymui. Siūlytume nepritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai už pasiūlymą – K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKĄ (*DFVL*). Ačiū, pirmininke. Kol dar briedis lankoje, tai siūlome turėti tą žvirblį rankoje ir pritarti šiam pasiūlymui. Kol tas proveržio planas bus pateiktas, nežinau, gal jūs žinote, komiteto pirmininke, ar ministras, ar kas gali pateikti, nes žinome, kiek kartais tas dokumentų rengimas trunka. Iš tiesų čia būtų realus žingsnis, realus veiksmas, kad žmonės tikrai gautų naudos. Todėl tikrai manau, kad siūlymas pritarti šiam pasiūlymui yra logiškas. Kol nėra kito pasiūlymo, turbūt logiška, kad jis galėtų jau pradėti veikti ir padėti gyventojams. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš pasiūlymą kalbės gerbiamas D. Kreivys. Prašom.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Kolegos, įstatymo projektas Seime bus pateiktas balandžio antroje pusėje. Taip pat noriu pastebėti, kad jūsų pateiktas pasiūlymas nespėdžia problemos, nes perkeliama tik viena mėnesį. Iš principo reiktų kelti ne vieną, o keletą mėnesių – į sausio pradžią, tai iš esmės spręstų problemą.

Labai sunku per kaukę šnekėti, tai aš nusiimu, kai kalbu, ir...

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Dabar balsuosime dėl Seimo narių grupės pasiūlymo. Kas balsuos už, balsuoja už pasiūlymą, kas prieš, balsuos prieš pasiūlymą, jam komitetas nepritarė. Balsuojame dėl Seimo narių grupės pasiūlymo, jam komitetas nepritarė. Ką tik aptartas.

Užsiregistravo 118, balsavo 118: už – 53, prieš – 39, susilaikė 26. Taigi pasiūlymui nėra pritarta.

Toliau yra 13 straipsnis, dėl jo pasiūlymų nėra.

14 straipsnis. Dėl jo yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas. Jam komitetas pritarė iš dalies. Aš klausčiau galbūt Vyriausybės atstovų, ar tenkintų toks iš dalies, gal galime nesvarstyti? Komiteto pirmininkė indikuoja, kad greičiausiai galėtų taip būti, ar ne? Gerbiami kolegos, gal D. Kreivys galėtų mums pasakyti? Kitas jūsų Vyriausybės pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Aš gal trumpai.

PIRMININKAS. Taip, konkurso laimėtojų atrinkimo tvarka.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Laimėtoju pripažįstamas tas asmuo, kuris įsipareigoja greičiausiai pastatyti elektrinę ir užtikrina, kad šis terminas būtų ne ilgesnis negu šešeri metai nuo leidimo plėtrai ir eksploatacijai išdavimo dienos. Pagal naujausius Seimo narių pasiūlymus buvo įtvirtinta daug daugiau saugiklių ir atrankos kriterijų. Tam komitetas yra pritaręs. Tam yra pritarusi ir Energetikos ministerija.

PIRMININKAS. Dėkoju. Sutinka ministerija ir Vyriausybė, kad tenkina Aplinkos apsaugos komiteto versija pritarti iš dalies. Dėkoju. Tuomet pritariame.

Toliau yra Seimo narių grupės – D. Kreivio, K. Starkevičiaus, A. Gedvilienės, J. Urbanavičiaus – pasiūlymas. Čia dabar ieškau komiteto nuomonės, nes labai ilgas pasiūlymas, keletas puslapių, o kai pirštai sausi, sunku versti lapus. Palaukite, palaukite, niekaip negaliu atversti. Nepritarti, taip?

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Ai, pritarti iš dalies, taip, matau, pritarti iš dalies. Ar projekto autorių, pasiūlymo autorius tenkina tokia?..

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip, tenkina, nes tai yra redakcinio pobūdžio klausimai, taip pat nuoroda, kad tvarką rengs Vyriausybė, reikalavimus rengs Vyriausybė. Tai visi kiti yra korekciniai, redakcinio pobūdžio pakeitimai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Vadinas, sutaria projekto autoriai su komitetu, kad tenkina redakcijai pritarti iš dalies. Seimas gali bendru sutarimu pritarti tokiai versijai, ar ne? Dėkoju, pritarta.

Yra dėl to paties straipsnio Ekonomikos komiteto pasiūlymas, irgi labai ilgas, jam komitetas nepritaria.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Jis yra susijęs su pirmuoju. Jeigu mes pirmajam nepritariame, tai ir šiam turime nepritarti.

PIRMININKAS. Čia irgi reikia nepritarti. Seimas jau yra apsisprendęs. Sutinkame?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Judame toliau. Dėl 15 straipsnio nebuvo siūlymų. Dėl 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 straipsnių nebuvo.

Dėl 26 straipsnio yra Seimo narių G. Kindurio, J. Urbanavičiaus, L. Girskienės, A. Nekrošiaus, A. Dumbravos pasiūlymas, jam komitetas nepritarė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip, komitetas...

PIRMININKAS. Dabar žiūrime 26 straipsnį. Taip, komitetas. Pirmiausia galbūt autoriai, bet jie sako – susiję.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Dėl to mes jau esame apsisprendę. Gerbiamas G. Kindurys gal galėtų pritarti mūsų nuomonei arba ne? Prašau.

G. KINDURYS (LVŽSF). Taip, kadangi tam nepritarėme, tai dėl šito neverta balsuoti.

PIRMININKAS. Dėl šito irgi nereikia mums balsuoti. Taigi lieka komiteto versija nepritarti.

Tada yra kitų Seimo narių grupės – D. Kreivio, K. Starkevičiaus, A. Gedvilienės, J. Urbanavičiaus – pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Čia galbūt vėl yra susiję, ar ne?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip, tai yra susiję patikslinimai, daugiausia redakcinio pobūdžio. Taip pat data pakeista dėl konkurso organizavimo ir leidimų išdavimo tvarkos aprašo parengimo.

PIRMININKAS. Dėkoju, pritarėme Aplinkos apsaugos komiteto versijai pritarti iš dalies. Gerai. Toliau yra paskutinis Ekonomikos komiteto pasiūlymas.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Vėl jis yra susijęs su pirmuoju.

PIRMININKAS. Jis susijęs, dėl jo nebereikia balsuoti. Viskas, apvarstėme visus pasiūlymus pastraipsniui. Dėkoju gerbiamai pirmininkei. Balsuosime turbūt atskirai tada dėl visų.

Dabar motyvai. Ar yra norinčių dėl 1-8.1 klausimo? Nėra norinčių kalbėti. Balsuojame atskirai, nes labai daug buvo pasiūlymų.

Tada 1-8.1 klausimas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projektas. Balsuojame po svarstymo.

Užsiregistravo 121, balsavo 121: už – 120, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 1. Taigi pritarta po svarstymo.

Toliau 1-8.2 klausimas – Energetikos įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5200(2). Nėra jokių siūlymų. Balsuojame po svarstymo. Čia lydimasis įstatymo projektas, kuriam mes ką tik pritarėme. Balsuojame dabar po svarstymo dėl Energetikos įstatymo.

Užsiregistravo 116, balsavo 116, visi 116 balsavo už. Pritarta po svarstymo taip pat.

Darbotvarkės 1-8.3 klausimas – dar vienas lydimasis Elektros energetikos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5201(2). Balsuojame po svarstymo.

Užsiregistravo 114, balsavo 114, visi 114 balsavo už. Taigi pritarta po svarstymo.

12.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės paskyrimo“ projektas Nr. XIVP-1435 (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės paskyrimo“ projektas Nr. XIVP-1435. Balsuosime po svarstymo.

Užsiregistravo 118, balsavo 118, visi 118 balsavo už.

Taigi iš karto keliaujame prie nutarimo priėmimo. Ar yra norinčių?.. (*Balsai salėje*) Pirmiausia pastraipsniui. Vis dėlto dviejų straipsnių projektas. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 2 straipsnis. Ar galime pritarti 2 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Motyvai dėl projekto. Ž. Pavilionis – už. Prašom. Kolegos, netrukdykime Žygimantui kalbėti.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Manau, labai simboliška, kad būtent šiandien 18-ųjų metinių proga mes patvirtiname apdovanojimą ne tik Prezidentui V. Adamkui, kuris mus į NATO atvedė, bet ir galingiausiam kongresmeniui R. Dž. Durbinui iš Jurbarko, kuris tikrai labai daug dirbo, kad mes NATO šeimoje atsidurtume. Tai prasminga, svarbu ir aš labai tikiuosi, kad mums dar pavyks įkalbinti senatorių šios sesijos metu atvažiuoti ir šį apdovanojimą per mūsų plenarinę sesiją atsiimti, užtikrinus visą Amerikos paramą, kurios mums taip reikia regione. Tai labai labai svarbu ir džiaugiuosi už šią iniciatyvą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip pat už nori kalbėti gerbiamas E. Zingeris. Prašom.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Tai yra nepaprastas įvykis ir puikus A. Vinkaus vadovaujamos komisijos sprendimas. Ir jums, gerbiamas Pauliau, ačiū. Žodžiu, mes galų gale žengiame į pirmąją mūsų apdovanojimą po 32 metų.

Norėčiau priminti, kad tokius apdovanojimus turi daugelis parlamentų. Tai yra labai aukštas apdovanojimas ir puikus sprendimas, vienas V. Adamkui, kitas R. Dž. Durbinui, kuris buvo vienas pagrindinių balsuojant Senate. Aš atsimenu, su Ž. Pavilioniu buvome tuo metu Senato salėje: 99 buvo už mūsų stojimą į NATO, ir už scenos R. Dž. Durbinas, kaip vienas pagrindinių.

Ateityje mes turėtume atsiminti dar vieną mūsų herojų, tai yra J. Šimkų, kuris dešimtmečius, 30 metų, jau Atstovų Rūmuose buvo Baltijos draugų grupės pirmininku ir savo širdimi buvo Vilniuje, darė viską, kas įmanoma, dėl mūsų ir NATO, ir Amerikos karių buvimo Lietuvoje. Tai čia dėl ateities – atsiminti ir J. Šimkų, jį mes minėsime ir tikrai kviesime į mūsų Amerikos ir Lietuvos santykių šimtmečio jubiliejų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Balsuojame. Nutarimo dėl Aleksandro Stulginskio žvaigždės paskyrimo projekto priėmimas. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 114, balsavo 114: už – 113, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 1. Nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)

Aš iš anksto sveikinu ypatingo Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės laureatus: mūsų Prezidentą V. Adamkų ir gerbiamą senatorių R. Dž. Durbiną. Taip pat prisidedu prie padėkų mūsų komisijos pirmininkui A. Vinkui, kuris šį procesą atvedė iki realybės. (*Plojimai*) Dėkoju.

12.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Evaldą Pašilį Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-1416(2) (svarstymas ir priėmimas)

Gerbiami kolegos, toliau darbotvarkės 1-10 klausimas. (*Balsai salėje*) Labai atsiprašau, darbotvarkės 1-12 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Evaldą Pašilį Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-1416(2). Kviečiu į tribūną gerbiamą S. Šedbarą.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Komitetas Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Evaldą Pašilį Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projektą svarstė kovo 23 dieną. Visų penkių posėdyje dalyvavusiųjų balsais už buvo pritarta šiam projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Diskutuoti nėra užsirašiusių. Dėl motyvų? Gerbiami teisėjai taip pat nenori pasisakyti.

Keliaujame į priėmimo stadiją. Motyvai. Ar būtų norinčių išsakyti motyvus? Nematau norinčių išsakyti motyvus.

Galbūt galime apsispręsti dėl slapto balsavimo biuletenių. Ar galėtume bendru sutarimu patvirtinti slapto balsavimo biuletenį? Paprastai toks, koks ir būna. Dėkoju, pritarta. Slaptas balsavimas – darbotvarkėje numatytu laiku.

12.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Aivą Survilienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projektas Nr. XIVP-1417(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas nutarimas, 1-13 klausimas. Prašom gerbiamąjį pirmininką į tribūną, gerbiamąjį S. Šedbarą. Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Aivą Survilienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projektas Nr. XIVP-1417(2). Prašom.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Komitetas šį nutarimo „Dėl pritarimo skirti Aivą Survilienę Apeliacinio teismo teisėja“ projektą svarstė kovo 23 dieną. Visų penkių dalyvavusiųjų balsais už buvo pritarta iniciatorių pateiktam projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Niekas nenori paklausti. Niekas nenori diskutuoti. Dėl motyvų greičiausiai niekas nenorės dalyvauti. Balsavimo biuletenis analogiškas. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Kaip ir minėjau, niekas nenori diskutuoti. Keliaujame į priėmimo stadiją. Slaptas balsavimas 13 valandą, kaip ir numatyta.

12.12 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Irmantą Šulčą Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-1418(2) (svarstymas ir priėmimas)

Iš karto 1-14 klausimas. Vėl kviečiu gerbiamą S. Šedbarą į tribūną pristatyti Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Irmantą Šulčą Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projektą Nr. XIVP-1418(2). Prašom.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Komitetas Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Irmantą Šulčą Apeliacinio teismo teisėju“ projektą svarstė kovo 23 dieną. Visų penkių dalyvavusiųjų komiteto posėdyje balsais buvo pritarta šiam nutarimo projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar niekas nenori diskutuoti? Niekas nenori kalbėti dėl motyvų. Atrodo, dėl slapto balsavimo biuletenio (taip pat yra visiškai analogiškas) gal galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Priėmimo stadija. Slaptas balsavimas bus 13 valandą.

12.13 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Žilviną Terebeizą Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-1419(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-15 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Žilviną Terebeizą Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-1419(2). Pristatys gerbiamas S. Šedbaras. Prašom.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Komitetas nutarimo „Dėl pritarimo skirti Žilviną Terebeizą Apeliacinio teismo teisėju“ projektą svarstė kovo 23 dieną. Visų penkių komiteto posėdyje dalyvavusių Seimo narių balsais už buvo pritarta šiam nutarimo projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų niekas nenori paklausti. Diskutuoti nemačiau norinčių. Dėl motyvų tikriausiai irgi nebus. Pagalvokime, ar galime apsispręsti dėl slapto balsavimo biuletenio visi bendru sutarimu. Tikiu, kad galėsime. Niekas nenori išsakyti motyvų. Analogiškas slapto balsavimo biuletenis. Galėtume pritarti? Dėkoju, pritarta. Priėmimo stadija. Slaptas balsavimas numatytu laiku – 13 valandą.

Primenu, beje, balsų skaičiavimo grupę, tai gerbiamas A. Butkevičius, L. Jonaitis, D. Labanavičius, A. Lydeka, K. Masiulis, M. Matijošaitis, A. Skardžius, A. Širinskienė. Prieš pirmą valandą Sekretoriato darbuotojai jūsų lauks prie balsų skaičiavimo stalų ruošti slapto balsavimo procedūrai.

Dabar šiek tiek sutaupėme laiko, turime galimybę galbūt rezervinius... Gerbiamas J. Razma galbūt galėtų pateikti. (*Balsas salėje: „Gal Vyriausybės pusvalandis?“*) Gerbiami kolegos, matote, Vyriausybės pusvalandis būna numatytu, suderintu laiku, ateina ministrai, dabar konkrečiai yra suderinta dėl temos.

12.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1476 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Taigi rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo projektas Nr. XIVP-1476. Gerbiamas J. Razma pristatys.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, formalus Seimo nutarimo projektas. Yra patikslinama kai kurių komitetų narių pavaduotojai dėl to, kad šiek tiek keitėsi atstovavimas tuose komitetuose, o tiesiog kai kur frakcijos norėjo pakeisti pavaduotojus. Jūs tuos pakeitimus matote. Aš tik įvykdžiau frakcijų valią, tai neturiu ką čia ir komentuoti. Norėjau padaryti Statuto pataisas, kad nereiktų mums tokių formalių keitimų daryti, kad tiesiog galėtų pavaduojantis žmogus prisistatyti frakcijos teikimu, bet su tokiu siūlymu nesutiko Teisės ir teisėtvarkos komitetas, nes tai, jų manymu, neatitiktų konstitucinių principų. Todėl dabar kiekvienu atveju yra tikslinamas tas pavaduotojų sąrašas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Niekas jūsų neužsirašė paklausti. Tada ar galėtume bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Pritarta. Svarstymo stadija. Diskusijoje lyg irgi niekas nenori dalyvauti. Ar galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo? Dėkoju, pritarta.

Tada priėmimo stadija. Pastraipsniui. 1 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 2 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 3 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 4, 5, 6, 7, 8, 9 straipsnių nebuvo jokių pasiūlymų. Ar galime jiems pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl viso nematau dėl motyvų. Taigi balsuosime numatytu laiku.

12.17 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1474(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Tada gerbiama J. Razmą prašysiu pristatyti rezervinį 3 klausimą – Seimo nutarimo projektą Nr. XIVP-1474. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Kuris čia būtų, neišgirdau.

PIRMININKAS. Čia dėl Seimo nutarimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo. Rezervinis 3 klausimas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Siūlomi du pakeitimai. Nors frakcijos yra šiek tiek daugiau pateikusios prašymų, bet teikiu tuos siūlymus, kurie yra išsprendžiami pagal Seniūnų sueigos patvirtintas frakcijų atstovavimo kvotas. Antikorupcijos komisijoje taip jau susiklostė, kad buvę Valstiečių ir žaliųjų frakcijos du Seimo nariai perėjo į frakciją „Vardan Lietuvos“ ir, žinoma, Valstiečių frakcijos kvota tebėra patvirtinta Seniūnų sueigoje. Dabar būtų koreguojama Antikorupcijos komisijos sudėtis. Išbraukiamas K. Mažeika ir įrašoma A. Kubilienė.

Dar vienas teikimas, jis yra aprobuotas šiandien Seniūnų sueigoje, tai į Seimo Savižudybių ir smurto prevencijos komisiją būtų įrašoma Regionų frakcijos atstovė B. Petkevič. Frakcijos kvota, kaip minėjau, Seniūnų sueigoje šiandien buvo patvirtinta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Niekas nenori jūsų paklausti. Ar galėtume po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Svarstymo stadija. Diskusijoje niekas nenori dalyvauti. Ar galėtume po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Priėmimas. Trys straipsniai, jeigu gerai žįiūriu. Taigi 1 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 2 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 3 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl viso dėl motyvų niekas nenori kalbėti, vadinasi, priėmimo metu apsispręsime balsuodami, kai bus balsavimo laikas.

12.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XIV-50 „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1475 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Tada prašysiu J. Razmą pateikti rezervinį 4 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-1475. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Nežymūs šios komisijos sudėties pakeitimai. Patikslinama, kokioms frakcijoms atstovauja komisijos nariai kai kuriais atvejais, nes per tam tikrą laiką pasikeitė tas atstovavimas. Ir frakcijos teikimu, ir turbūt pačios Seimo narės prašymu R. Miliūtė būtų išbraukiam iš šios komisijos narių.

PIRMININKAS. Dėkoju. K. Mažeika nori jūsų paklausti. Prašau.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, pirmininke. Vicepirmininke, noriu jūsų paklausti. Dėl to mano išbraukimo viskas gerai, tikrai nesielvartauju, bet tada išeina taip, kad aš lieku be komisijos. Ar čia nieko tokio, jeigu mes kurį laiką dar svarstysime ar tarsimės? Bet čia turbūt jums procedūrinis klausimas, ar nevertėjo vienu metu iš vienos išbraukti ir į kitą patvirtinti? Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Dėl anos komisijos, Jaunimo ir sporto komisijos, mes Seniūnų sueigoje turime patikslinti kvotas. Deja, šiandien to nepadarėme. Jeigu aš šiandien teikčiau, tai būtų nevisškai korektiška, na, neatitiktų tų kvotų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ačiū gerbiamaam Jurgiui. Niekas nenori išsakyti motyvų. Ar galime bendru sutarimu po pateikimo? Dėkoju.

Svarstymas. Diskusijoje nėra norinčių kalbėti. Ar galime po svarstymo bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Priėmimas. Čia yra tik vienas straipsnis. Ar galime vienam straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuosime numatytu laiku. *(Balsai salėje)* Kaip sakote? Pagal mūsų patvirtintą darbotvarę, taip, 13 valandą bus slaptas balsavimas, o pasakui jau...

12.22 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Jono Algimanto Jurgausko peticijos“ projektas Nr. XIVP-1472 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kviečiame gerbiama E. Pupinį pristatyti rezervinį 5 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Jono Algimanto Jurgausko peticijos“ projekto Nr. XIVP-1472. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Jono Algimanto Jurgausko peticijos“ projekto pateikimas. Peticijų komisija J. A. Jurgausko peticiją išnagrino šiu metų kovo 23 dieną posėdyje ir priėmė sprendimą atmesti šioje peticijoje pateiktą pasiūlymą pakeisti Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 23 straipsnio 1 dalį nustatant, kad Lietuvos Aukščiausiasis Teismas būtų kasacinės instancijos teismas ne tik bendrosios kompetencijos teismų įsiteisėjusiems sprendimams, nuosprendžiams, nutartims, nutarimams ir įsakymams peržiūrėti, bet ir administracinių teismų sprendimams, taip pat apylinkių teismų nutarimams administracinių nusiųžengimų bylose peržiūrėti.

Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsiųžvelgusi į Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Teisingumo ministerijos nuomones ir manydama, kad šiuo metu galiojantis teisinis reguliavimas, pagal kurį Lietuvos Aukščiausiasis Teismas nelaikomas kasacinės instancijos teismu administraci-

nėse ir administracinių nusižengimų bylose, yra suderinamas su Konstitucija, todėl nėra tikslinga įtvirtinti peticijoje nurodytą Teismų įstatymo nuostatą, susijusią su kasacinės instancijos įvedimu administracinių teismų sistemoje.

Vadovaujantis Administracinių bylų teisenos įstatymu, taip pat Teismų įstatymu, Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui yra suteikta kompetencija vykdyti ir kasacinio pobūdžio funkciją. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas formuoja vienodą administracinių teismų praktiką aiškinant ir taikant įstatymus bei kitus teisės aktus tokiu pat būdu, kaip tai daro Lietuvos Aukščiausiasis Teismas bendrosios kompetencijos teismų sistemoje. Todėl prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvada.

PIRMININKAS. Dėkoju. Niekas nenori jūsų paklausti. Taigi dėkojame, gerbiamas kolega, galite prisėsti. Ar galime po pateikimo?.. Sako, nereikia pritarti.

Svarstymas. Svarstymo metu diskutuoti niekas neužsirašė.

Tada keliaujame į priėmimą. Motyvai. Ne, nėra užsirašiusių. Balsuosime numatytu laiku.

Tada dar rezervinį 6 klausimą, gerbiamas Pupini, gal galėtumėte mums pristatyti dėl kitų peticijų.

12.24 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Sauliaus Arlausko, Vytauto Budniko, Ryšardo Burdos, Antano Levicko peticijos“ projektas Nr. XIVP-1473 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Sauliaus Arlausko, Vytauto Budniko, Ryšardo Burdos, Antano Levicko peticijos“ projektas Nr. XIVP-1473.

Peticijų komisija S. Arlausko, V. Budniko, R. Burdos ir A. Levicko peticiją iš esmės išnagrinėjo šių metų kovo 23 dienos posėdyje ir priėmė sprendimą atmesti šioje peticijoje pateiktus pasiūlymus pakeisti kasacinio instituto esmę iš esmės neribojant kasacinio skundo pateikimo proceso, taip pat nustatyti prievolę Lietuvos Respublikos Konstituciniam Teismui savo sprendimus dėl nustatytų teisės aktų spragų ar galimai netinkamo teisės taikymo perduoti privalomai nagrinėti Lietuvos Aukščiausiajam Teismui ar Lietuvos Respublikos Seimui, kad būtų užtikrintas spragų teisės aktuose pašalinimas ir kasacinio skundo nagrinėjimo atnaujinimas.

Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Teisingumo ministerijos nuomonę ir manydama, kad pareiškėjų siūlymai yra nesuderinami su Lietuvos Respublikos teisine sistema, neatitinka Europos Žmogaus Teisių Teismo praktikos ir Europos Tarybos Ministrų Komiteto rekomendacijų. Civilinio proceso kodekse yra įtvirtintas ribotas kasacinis modelis. Tai reiškia, kad įsiteisėjusio teismo sprendimo ir nutarčių peržiūrėjimas kasacine tvarka yra ypatinga išimtinė teismų sprendimų ir nutarčių teisėtumo kontrolės forma, leidžiama tik Civilinio proceso kodekso nustatytais atvejais.

Pagrindinis kasacijos tikslas yra formuoti vienodą teismų praktiką, užtikrinti vienodą teisės taikymą ir aiškinimą valstybėje ir tokiu būdu ginti viešąjį interesą, o ne vykdyti konkrečių teismo sprendimų ar nutarčių reviziją.

Vertinant peticijoje teikiamus siūlymus, susijusius su individualaus konstitucinio skundo institutu, pažymėtina, kad Konstitucijoje įtvirtintas riboto konstitucinio skundo instituto modelis, tai yra konstituciniu skundu yra ginamos ne visos, o tik konstitucinės teisės ir laisvės. Asmuo gali kreiptis į Konstitucinį Teismą tik pasinaudojęs visomis teisinėmis gynybos priemonėmis. Prašymo ar skundo nežinybingumo Konstituciniam Teismui konstatavimas sprendime, kuriuo byla nėra išsprendžiama iš esmės, savaime nereiškia nei teisinio reguliavimo spragų, nei tuo labiau pagrindo perduoti sprendimus privalomai nagrinėti Aukščiausiajam Teismui ar Seimui, kad būtų užtikrintas spragų teisės aktuose pašalinimas ir kasacinio skundo nagrinėjimo atnaujinimas. Todėl prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvada.

PIRMININKAS. Dėkoju. Niekas nenori jūsų paklausti. Dėkui, gerbiamas kolega. Galite užimti savo vietą.

Svarstymas. Nėra norinčių kalbėti.

Priėmimas. Dėl motyvų taip pat nematyti, atrodo. Vadinasi, balsuosime ir apsispręsimе balavimo metu.

12.28 val.

Darbo kodekso 144 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1222 (pateikimas)

Dabar, kadangi esame sutaupe šiek tiek laiko, o kitų pranešėjų nematau, aš kviesčiau gerbiamą J. Sabatauską pristatyti projektą. Darbotvarkės 2-5 klausimas – Darbo kodekso 144 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1222. Prašom, gerbiamas kolega.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu Darbo kodekso 144 straipsnio 8 dalies pataisą. Ją svarbu svarstyti ir priimti, kad būtų panaikinta, mano manymu, esanti įstatymo spraga, leidžianti nesąžiningiems darbdaviams dalį darbo užmokesčio išmokėti vadinamosiomis kompensacijomis dėl neva su darbu lauke arba kelionėmis susijusio darbo.

Įstatymo projektu siūloma neleisti mokėti kompensacijų šalies miestuose ir tarp miestų keleivius vežantiems autobusų vairuotojams, kitaip sakant, keleivinio transporto vairuotojams. Šis siūlymas kilo diskutuojant tiek su profesinėmis sąjungomis, tiek su vairuotojais. Jie atkreipė dėmesį, kad darbdaviai elgiasi nesąžiningai – pasinaudoja dabar galiojančiu kompensacijų mechanizmu, kad dalis darbo užmokesčio būtų išmokėta kompensacijų forma. Kaip teisingai atkreipė dėmesį ir Teisės departamentas, nuo šių išmokų nereikia mokėti nei pajamų mokesčio, nei socialinio draudimo, nei sveikatos draudimo mokesčio. Kitaip sakant, nukenčia ir valstybės biudžetas, ir kartu kenčia tie žmonės, nes jie įsivaizduoja, kad gauna atlygį, už kurį turi socialines garantijas. Deja, socialinių garantijų neturi. Dėl to tiek einant atostogų, tiek jau ateityje, kai jau bus pensinis amžius, tos išmokos niekaip nebus įskaičiuotos. Negana to, toks piktnaudžiavimas suteikia kai kurioms įmonėms įgyti nesąžiningą pranašumą prieš kitas, mokančias darbo užmokestį taip, kaip atlyginimą, ir nesinaudojančias tomis kompensacijomis. Kitaip sakant, jos išvengia mokesčių mokėjimo ir sudaro galimybę viešuosiuose konkursuose įgyti pranašumą prieš kitas įmones, kurios sąžiningai elgiasi su savo darbuotojais.

Taigi siūlau pritarti po pateikimo. Manau, kad tiek SRDK, tiek Trišalė taryba galėtų pritarti šiems projektams. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas kolega, už pristatymą. Jūsų užsirašė paklausti penki Seimo nariai, bet jų visų tikrai nematau. Gerbiamos R. Tamašunienės nėra, taip? Gerbiama A. Nekrošiaus taip pat nėra. Gerbiamos M. Ošmianskienės taip pat salėje nematau. Gerbiamas E. Pupinis, jis tikrai yra ir nori jūsų paklausti.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, 144 straipsnio 8 dalyje jūs darote išimtį tik tarpmiestinio ir miesto transporto vairuotojams. Kodėl? Ar nėra kitų sričių, kur taip pat gali būti piktnaudžiaujama ir taikomos tam tikros kompensacijos? Ar jūs paprasčiausiai nepastebėjote, ar iš tikrųjų jų nėra? Gal žinote, kokia maždaug dalis atlyginimo mokama kompensacijos forma autobusų vairuotojams?

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Teisės departamentas dar atkreipė dėmesį į kitas transporto priemones, ne keleivius vežiojančias, o krovinius vežiojančias. Tarkime, jeigu veža Lietuvoje ir jiems vietoj atlygio mokama vadinamoji kompensacija, taip nukenčia ir tie patys vairuotojai, ir, aišku, valstybės biudžetas, kaip aš minėjau. Tai galėtų būti ir šita, bet, aš manau, komitetas svarstydamas sutvarkys atitinkamai šitą reikalą, kad neliktų spragų. O kokia dalis mokama? Kiek žinau, tai sudaro nemažą dalį, gali būti ir iki trečdalis, ir daugiau.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų taip pat nori paklausti gerbiamas V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, transporto... vežėjai, kaip sakant, keleivių autobusais yra ne tik privatus verslas, bet yra ir savivaldybių autobusų parkai. Pavyzdžiui, tiek Akmenės rajonas, tiek Mažeikių, tiek kiti, ypač tie nutolę rajonai, ne didieji miestai, jau gali siūlyti bet ką, kad tik iš viso rastų vairuotoją. Pavyzdžiui, vairuotojas gyvena kaime, o autobusų parkas yra mieste, tai jam siūlo kompensaciją už atvykimą į darbą, kad tik jis atvyktų. Jam siūlo netgi tuo pačiu autobusu grįžti į namus ir iš ryto atvažiuoti į darbą, nors to teoriškai neturėtų būti. Kaip šiose

situacijose savivaldos autobusų parkams reikės elgtis, jeigu jiems ir taip labai sunku pritraukti dirbti tuos autobusų vairuotojus? Pavyzdžiui, savivaldybių autobusų parkai neišgali didelio atlyginimo mokėti darbuotojui. Kaip čia reikėtų spręsti tą problemą?

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Paprastai.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Kaip pasakyti, kad nukirstume tiems, kas piktnaudžiauja, ir neuždraustume tiems, kas bando iš situacijos išeiti.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, kolega, geras klausimas. Paprastai savivaldybėms priklausančios keleivių vežimo įmonės nepiktnaudžiauja šitais dalykais, tačiau tai, ką jūs sakote, už atvykimą į darbą ar grįžimą namo, yra visai kas kita. Dažniausiai tos kompensacijos taikomos ne už atvykimą į darbą, kaip teisingai sakote, gali būti nutolusi gyvenamoji vieta nuo tos darbo vietos, o būtent darbo metu, kai jis važiuoja. Šiuo atveju, mano žiniomis, savivaldybių autobusų parkai šiuo dalyku tikrai nepiktnaudžiauja, o tą kompensaciją už atvežimą, aišku, galės taikyti, nes tai nėra susiję su pačiu darbu. Tai yra jis neatlieka tuo metu darbo, jis tik į jį važiuoja.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar motyvai. Už kalbės T. Tomilinas, bet jo nematau. Gerbiamas E. Pupinis kalbės už.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiame kolegos, tų antrinių mokėjimų tikrai nemažai dar yra sistemoje. Savaiame suprantama, čia paminėtas atvykimas į darbą galbūt gali būti numatytas pačiame įstatyme kaip konkreti priemonė apmokėti už keliones. Manau, kad komitetas svarstydamas numatys šiuos atvejus ir iš tiesų šiek tiek sumažins neapmokestinamus pinigus, kurie kai kada mokami, tačiau kai kurie asmenys negalvoja, kad vis dėlto atsisako tam tikros dalies socialinio draudimo ir tokiu būdu ateityje mažina socialines išmokas. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiame kolegos, apsispręsimė balsuodami, balsavimo metu. Kalbančių prieš nebuvo salėje.

12.35 val.

Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1272 (pateikimas)

Dabar, gerbiame kolegos, gal galėtume svarstyti gerbiamo E. Sabučio pasiūlymą? Darbotvarkės 2-6 klausimas – Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1272.

E. SABUTIS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiame kolegos, Darbo kodekso pakeitimu siūlau įteisinti tokį dalyką, kurį galima pavadinti slaugadieniu. Pastaraisiais dešimtmečiais daugelyje Europos Sąjungos valstybių vyksta esminiai demografiniai pokyčiai. Puikiai žinome, kad mažėja gimstamumas, ilgėja vidutinė gyvenimo trukmė ir tuo pat metu didėja vyresnių gyventojų, turinčių, kaip pasakyti, ilgesnį gyvenimo amžių ir gyvenančių kokybiškiau, dalis. Kitaip tariant, vyksta gyventojų senėjimo procesas.

Šis reiškinys neaplenkė ir mūsų valstybės. Šis reiškinys taip pat daro didelę įtaką mūsų kasdienybei ir pačiai mūsų visuomenei. Europos Sąjungos šalys, reaguodamos į šiuos pokyčius, taiko įvairius struktūrinius pakeitimus ir brėžia naujas vadinamojo slaugadienio įteisinimo gaires. Duomenys rodo, kad kai kurios Europos Sąjungos valstybės darbingo amžiaus gyventojams vis plačiau suteikia papildomų laisvų nuo darbo valandų, tai yra tiek ilgalaikė, tiek trumpalaikė vyresnio amžiaus žmonių priežiūra suteikiama slaugos atostogų formatu, kai artimieji ir jų šeimos nariai turi pertrauką nuo savo kasdinių darbų tam, kad galėtų pasirūpinti asmeniu, kuriam reikia kasdienės slaugos ir priežiūros. Taip pat atlikti tyrimai rodo, kad Lietuvoje, kaip ir likusioje Europoje, vienas iš pagrindinių artimuosius slaugančių asmenų patiriamų sunkumų yra tai, kad dirbantys žmonės arba neturi, arba turi labai ribotas galimybes prireikus keisti darbo grafiką tam, kad būtų galima prisitaikyti prie slaugomų tėvų poreikių.

Todėl nei Europos Sąjungos institucijos, nei Briuselis taip pat nelieka nuošalyje. Matant tai, kad profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra daugeliui darbuotojų, kurie turi priežiūros pareigų, tebėra didelis iššūkis, dar 2019 metais buvo pritarta specialiai direktyvai, kad kiekvienas darbuotojas turėtų teisę į 5 darbo dienų per metus priežiūrinčio asmens atostogas. Pabrėžtina, kad valstybėms narėms palikta galimybė nustatyti platesnius priežiūrinčio asmens atostogų taikymo srities elementus ir sąlygas pagal nacionalinę teisę ir praktiką.

Todėl šiandien teikiame, ne aš vienas, dar su dviem savo kolegomis, Darbo kodekso pakeitimus ir manome, kad jie atitinka tiek minėtos direktyvos nuostatas, tiek besikeičiančias realijas. Paties projekto tikslas yra suteikti 1 papildomą poilsio darbo dieną per mėnesį tiems darbuotojams, kurie turi neįgalius, sunkiai sergančius ar 75 metų ir vyresnius tėvus. Šia pataisa siūlome plėsti teisinį reguliavimą ir sudaryti lankstesnes sąlygas dirbantiems slaugyti sergančius ar senyvo amžiaus tėvus. Juolab kad precedentas Lietuvos teisėkūroje jau yra sukurtas, mano manymu, jis veikia puikiai ir jau daugiau kaip penkeri metai, kai mūsų šalyje įstatymiškai darbuotojams suteikiami vadinamieji mamadieniai, tėvadieniai, tai yra tėvams suteikiama 1 papildoma poilsio diena per mėnesį, mokant jo vidutinį darbo užmokestį. Kaip suprantu, ir šiandien buvo pritarta, bent jau pateikimo stadijoje, platesniam šito teisinio klausimo reguliavimui.

Deja, bet dirbantis žmogus, kuris turi slaugyti senyvo amžiaus tėvus, šiuo metu yra priverstas panaudoti nemokamas atostogas, pasirinkti individualų darbo laiko režimą ar tartis su darbdaviu, kad būtų suskaidytos darbo valandos. Norint turėti išeiginę tam, kad galėtų pasirūpinti senyvo amžiaus šeimos nariais, tokiam žmogui tenka dirbti viršvalandžius ar dirbti pagal besikeičiančius darbo grafikus, o tai daro neigiamą poveikį ne tik tokio darbuotojo pajamoms, bet ir psichologinei savijautai. Mes manome, kad tai yra tikrai rimta problema. Taip pat turime kalbėti, kad artimuosius slaugantys žmonės neretai susiduria su stresu, depresijos ir nerimo simptomais.

Turime pradėti kalbėti ir apie valstybės pasiruošimą dėl šių gyventojų, kaip palengvinti jų gyvenimą. Žinau, kad dėl tokio Darbo kodekso pakeitimo viešus siūlymus teikė tiek profsąjungos, tiek darbdaviai. Vieni iš jų siūlė vietoj papildomos laisvos darbo dienos per mėnesį įteisinti ilgesnes atostogas, kiti akcentavo, kad dėl tokių pakeitimų reikalingas Trišalės tarybos pakeitimas. Aš sutikčiau su abiem pamąstymais ir siūlyčiau šiandien nesustoti ir tęsti diskusijas. Taip pat siūlyčiau pritarti po šio pateikimo ir surasti geriausią kompromisinį variantą, nes ši problema, kaip jau minėjau savo pristatymo pradžioje, dėl vyresnių asmenų slaugymo tikrai niekur nedings. Tikrai kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas kolega. Jūsų norėtų paklausti penki Seimo nariai. Gerbiamas R. Žemaitaitis. Nėra. Gerbiama R. Tamašunienė. Nėra. Gerbiamas A. Nekrošius. Nėra. Gerbiama M. Ošmianskienė. Nėra. Gerbiamas E. Pupinis. Yra. Prašom klausti.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų suprantu dėl tų vaikučių, kurie gyvena namuose ir panašiai. Tėvai pasiima laisvadienius ir kažkokiu būdu su jais pabūna. Bet jūs čia rašote, kad absoliučiai dėl visų tėvų, turinčių specialų slaugos, nuolatinės priežiūros poreikį. Bet jūs nerašote, kad jie gyvena slaugomi namuose. Jie galbūt slaugomi valstybės lėšomis tam tikrose institucijose.

Tai kaip bus iš tikrųjų, čia bus totaliai? Yra savaitgaliai, kad galėtum aplankyti savo sergančius tėvus, nes jeigu tu... Yra kitas atvejis, kuomet tu slaugai namuose, tai tu gauni sveikatos draudimą, o dabar nuo kitų metų sausio pradžios bus net draudžiama socialiniu draudimu, kiek žinau. Tai šiuo atveju kaip bus? Ar tikrai verta duoti vieną dieną, kuomet tėvelis ar mamytė yra slaugos namuose?

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Aš manau, kad kaip tik verta. Tikrai manau, kad nereikėtų ypač čia, Seime, ministerijoje bandyti daryti tokias išimtis ir galvoti, kad išdėliokime tuos asmenis, slaugančius arba slaugomus kokiose nors specializuotose institucijose, atskirkime juos, kad jų vaikams nebūtų taikoma būtent tokia išimtis, o kitų neatskirkime. Mano manymu, tie atskyrimai neturėtų būti taikomi vien dėl to, kad nesijaustų būtent tokių tėvų vaikai kaip nors diskriminuojami.

O kitas dalykas. Aš suprantu, kad galima lankyti savaitgaliais. Bet supraskite, kad vyresnio amžiaus žmogus, kad ir slaugomas, vis tiek turi įvairių išpareigojimų ir teisinių pareigų, kurias atlikti taip pat galėtų padėti vaikai. O nemažai dalykų, nesvarbu, kad dabar pandemija, bet pandemija anksčiau ar vėliau baigsis, įvairių teisinių pareigų neįmanoma atlikti savaitgalį, todėl šiuo atveju tai būtų būtent ta viena diena, kuri galėtų padėti.

PIRMININKAS. Dėkoju už atsakymus į klausimus, gerbiamas kolega. Jūs galite užimti savo darbo vietą. Už kalbėtų gerbiamas R. Žemaitaitis, jei jis būtų salėje, bet jo nėra. Taigi gerbiama I. Kačinskaitė-Urbonienė išsakys motyvus. Prašom.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų mes šiandien svarstome visą paketą įvairių Darbo kodekso pakeitimų, susijusių su geresnėmis sąlygomis šeimai. Todėl Darbo partija ir Darbo partijos frakcija vienareikšmiškai palaiko kolegų E. Sabučio, K. Vilkausko, T. Bičiūno teiktą iniciatyvą sudaryti galimybę neįgalių vaikučių ir kitų asmenų turintiems darbuotojams suteikti 1 papildomą poilsio dieną per mėnesį.

Kaip žinome, tokie žmonės neturi poilsio dienų: jie visada turi rūpesčių, visada turi daug atsakomybės ir pareigų prižiūrėdami, rūpindamiesi sunkesniais ligoniais ir neįgaliaisiais. Todėl svarstant Darbo kodekso pataisas, kurias atneša Vyriausybė, man atrodo, labai svarbu pritarti visoms ir šiai įstatymo projekto pataisai tam, kad mes galėtume įvertinti įvairių šeimų poreikius ir surasti sprendimus, kurie palengvintų ir pagerintų darbuotojų, kurių būtent tokia padėtis, gyvenimo ir darbo sąlygas. Darbdaviai nuo to tikrai nenukentės. Kaip žinome, mes turime labai įsivyravusį nuotolinį darbą ir kitas vis lankstesnes darbo formas, taigi tikrai bus galimybė suderinti įvairius darbus, o 1 papildoma diena, kuri tikrai bus panaudojama ir rūpinimuisi, ir galbūt poilsui, yra tikrai reikalinga. Todėl pritaršime ir palaikysime.

PIRMININKAS. Dėkoju, motyvai išsakyti. Balsavimo metu apsispręsimė.

12.45 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 10 d. nutarimo Nr. XIII-499 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XIVP-1332 (pateikimas)

Dabar liko kelios minutės. Galbūt paprašysiu A. Žukauską pristatyti rezervinį 1 klausimą. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos mokslo tarybos nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios projektas. Prašom.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiamieji Seimo nariai, mes neseniai esame pakeitę Mokslo ir studijų įstatymą, pagal jį Mokslo taryba perėjo Vyriausybės žinion ir Vyriausybė tvirtins nuo šiol jos nuostatus. Todėl mes turime atlikti tokį paprastą veiksmą – pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 10 d. nutarimą „Dėl Lietuvos mokslo tarybos nuostatų patvirtinimo“.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nėra norinčių jūsų paklausti. Dėkojame gerbiama kolegai. Dėl motyvų irgi niekas nėra užsirašęs. Tai apsispręsimė balsuodami, kai tam bus laikas.

12.46 val.

Seimo narių pareiškimai

Dabar, gerbiama kolegoms, pereiname gal prie pareiškimų. Gerbiamas Seimo narys V. Valkiūnas užsirašęs mums pareikšti savo nuomonę. Prašau į tribūną.

V. VALKIŪNAS (LRF). Brangūs Lietuvos žmonės, skubu „padėkoti“ visokio plauko liberalams už įvestą diktatūrą. Šauniai padirbėjote. Pseudoliberalai ir jiems aršiai prijaučiantieji nusprendė, kad turi būti viena tiesa, viena nuomonė, kad tik jie nustato, ką turime mylėti ir ko nekęsti, iš ko pasityčioti, su kuo savo turtu dalintis, kokiose šeimose turime gyventi.

Aišku, kad jų prioritetas – homoseksualios šeimos. Jie nusprendė, kad turi būti balta arba juoda visiems tiems, kurie nevaikščios su vaivorykštės spalvų vėliavomis. Kas to nesupranta ir nepalaiko, pasmerkti gyventi juodame ir baltame pasaulyje. Išrinktieji – liberalai, tie, kurie yra baigtinė civilizacija be valstybės ir savo šalies patriotų, nes kosmopolitizmas jų ateitis ir nėra čia ko netinkamas dainas dainuoti, ne tas kalbas šnekėti, ne tuos dievus garbinti. Gyvenantieji kitaip – jau *vatnikai*, išdavikai, toksiški elementai. Nepaaiškinant kodėl ir nediskutuojant, nes tokia liberalanarchistų diktatūra, kitos nuomonės negali būti, taškas.

Prieš tūkstančius metų visų tikėjimų šventosiose knygosose surašyta, kaip mums elgtis ir gražiai vienas su kitu sutarti. Liberalanarchistams tai neįdomu, jie turi savo planą, kaip pertvarkyti pasaulio civilizaciją. Jie – išrinktieji. Kieno? Savų. Kas yra savas?

Paskutiniu laiku visiems labai svarbu pasidarė, kas, kiek ir kam paaukojo. Terorizuoti pradėjo ir mane, ir G. Landsbergį: kiek parėmėte Ukrainą. O niekam nešovė klausimas, kaip padeda savo šaliai gintis Ukrainos milijardieriai ir oligarchai. Ar viskas laikosi tik iš Lietuvos piliečių paramos?

Apie tai klausti negalima, nes cenzūruos diktatūra. Nepasitikėjimas savo piliečiais, nedrįsk net mąstyti kitaip, nes tapsi šauniu *vatnikiniu*. Karo šaukliai nori karo. Kai žmonių karta nebesuvokia elementarių tiesų, kas ir dėl ko, gyvenimas tampa tik žaidimu. Taip prisišaukiamas karas, kai nėra tvirtų vertybių, o tik apkvaišimas nuo propagandos įtakos.

PIRMININKAS. Dėkoju už jūsų nuomonę.

Dabar norėčiau atsiklausti Seimo, visų pirma Sekretoriato, ar mes turime dar pranešėjų. Gal apsvarstytume dar su Darbo kodeksu susijusius, nes ten buvo dar ir gerbiamas R. Žemaitaitis, bet jo mes nepagauname, ar ne? Ir gerbiamas L. Savickas dar galėtų mums pateikti, bet nei vieno, nei kito nėra, ar ne? Jeigu nėra, labai gaila. Tada daugiau darbų nepadarysime per šį laikotarpį. Taip išeina. Skelbiu 10 minučių turbūt ne pertraukėlę, tiesiog 13 valandą susitinkame slaptame balsavime. Posėdžio mes negalime pabaigti. Bus posėdžio pertrauka ir...

Registruotis... Mes galime registruotis, nors posėdžio nebaigėme, nes mes vis tiek dar slap-tai balsuosime. Bus mūsų rytinio posėdžio dalis. Tiesiog susitikime slaptame balsavime 13 valandą. Iš manęs tiek žinių. Iki pasimatymo!

Pertrauka

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Gerbiamieji kolegos, sveiki susirinkę į vakarinį posėdį. Iš pradžių pabaigsime rytinį. Skelbiu rytinį posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 151 STENOGRAMA

2022 m. kovo 29 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
V. MITALAS ir J. SABATAUSKAS*

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Kviečiu pradėti vakarinį kovo 29 dienos posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Gerbiamieji kolegos, per pertrauką vyko slaptas balsavimas. Norėčiau perskaityti keturis balsų skaičiavimo protokolus.

14.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Irmantą Šulčą Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-1418(2) (priėmimo tęsinys)

Pirmasis yra dėl Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Irmantą Šulčą Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių 103, rasta biuletenių 103: galiojančių 102, negaliojančių 1.

Už – 90, prieš – 4, susilaikė 8 Seimo nariai. Nutarimą skelbiu priimtą. (*Gongas*) Sveikinimai. (*Plojimai*)

14.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Žilviną Terebeizą Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-1419(2) (priėmimo tęsinys)

Dėl Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Žilviną Terebeizą Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių 103, rasta biuletenių 103: galiojančių 102, negaliojančių 1.

Už – 93, prieš – 3, susilaikė 6. Nutarimas priimtas. (*Gongas*) Sveikinimai. (*Plojimai*)

14.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Aivą Survilienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projektas Nr. XIVP-1417(2) (priėmimo tęsinys)

Balsų skaičiavimo protokolai dėl Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Aivą Survilienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projekto priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių 103, rasta 103: galiojančių 102, negaliojančių 1.

Už – 93, prieš – 3, susilaikė 6. Nutarimas priimtas. (*Gongas*) Sveikinimai. (*Plojimai*)

14.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Evaldą Pašilį Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-1416(2) (priėmimo tęsinys)

Ir protokolai dėl Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Evaldą Pašilį Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projekto priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių 103, rasta biuletenių 103: galiojančių 101, negaliojančių 2.

Už – 73, prieš – 20, susilaikė 8. Nutarimas priimtas. (*Gongas*) Sveikinimai teisėjams. (*Plojimai*)

14.04 val.

Vyriausybės pusvalandis

Energetikos ministro Dainiaus Kreivio pranešimas

Taigi popietinio posėdžio 1 klausimas yra Vyriausybės pusvalandis. Čia yra energetikos ministras D. Kreivys. Kviečiu jį į tribūną. Pristatyti kaip visada būtų gerai apie 15 minučių, klausimams irgi apie 15 minučių, kad galėtume spėti. (*Balsas salėje*) Prašau, gerbiamas ministre.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gali truputėlį ilgiau užtrukti pristatymas. Gerbiami kolegos, nežinau, kaip man pavyks susidoroti su tais laiko terminais, bet pabandysiu. Vyriausybė rengia paketą, kuris iš esmės turėtų pakeisti energetikos situaciją. Kaip žinote, šiandien padėtis nėra nei gera, nei nėra net patenkinama. Šio paketo, kuris atvers plačiai vartus atsinaujinančiai energetikai, yra keturi pagrindiniai tikslai.

Pirmas tikslas yra šalies energetinis saugumas. Šiandien, kaip pamatysite skaidrėje, mes pasigaminame tik tarp 20–30 % visos reikalingos elektros energijos. Atsijungus nuo BRELL'o ir prisijungus prie europinės sistemos (ši sistema yra labiau fragmentuota ir šalys yra dažniausiai gaminančios apie 80 % elektros energijos), ir vykstant klimato kaitai, uždarinėjant atominės elektrinės, uždarinėjant anglies elektrinės, nestabilumas visame tinkle bus daug didesnis, todėl, nepasistatčius elektros energijos gamybos per artimiausius penkerius–septynerius metus, po 2025 metų yra tikimybė, kad kartais gali atsitikti taip, kad paspaudus jungiklį elektra mūsų lemputėse neužsidegs. Tai šalies energetinis saugumas.

Antras prioritetas, kodėl tą darome, yra kainos. Kodėl šiandien turime tokias kainas? Kadangi patys negaminame elektros, o ją importuojame, o elektros importas rinkoje priklauso nuo Vokietijos kainų. Vokietija diktuoja šiandien kainas visame regione. Kol mes neturėsime savo gamybos, tol tikėtis žemesnių kainų neverta.

Trečias prioritetas yra žaliasis kursas. Planuojame, kad 2030 metais, įgyvendinę šitą paketą, mes pasigaminsime beveik 93 % mums reikalingos elektros energijos. Tai didžiulis kiekis, kuris iš esmės padarys taip, kad Lietuva taps viena iš labiausiai elektros energetiką atsinaujinusių ir klimato kaitos srityje pažengusių valstybių per artimiausią dešimtmetį.

Ir paskutinis mums šiandien yra labai svarbus dalykas, kad bet koks energijos pirkimas, nebūtinai jeigu perkame iš Rusijos, jeigu neperkame iš Rusijos, vadinasi, nuperkame tą kiekį, kurio nenuperka kitos šalys ne iš Rusijos... Vadinasi, Rusijos vis tiek tą dalį, kadangi pyragas yra uždaras, mažindami savo vartojimą, automatiškai mažiname bendrą energijos poreikį, tuo labiau mažiname ir Rusijos galimybę pateikti elektros energiją į rinką.

Kaip atrodo mūsų balansas? Praeitais metais buvo 66 % importo, o 34 % nuosavos gamybos. Nuosava gamyba praeitais metais buvo skirtinga. Kodėl tiek daug pagaminome? Santykinai daug, kaip minėjau, šiaip normalus balansas yra 80 %. Todėl, kad buvo susidariusios sąlygos veikti mūsų kombinuoto ciklo devintam blokui Elektrėnuose. Jis gana ilgą laiką veikė ir pagamino tuos papildomus 10 % elektros energijos mūsų šaliai.

Taigi, esame priklausomi nuo importo. Norint pakeisti situaciją iš esmės, vienintelė galimybė tą padaryti yra atsinaujinanti energetika. Vienintelė energijos rūšis, kuria mes galime užpildyti trūkumą, susidariusį langą, arba *gap'ą*, kaip pasakyti, yra atsinaujinanti energetika. Ir čia matote skaidrę, kaip mes planuojame tą padaryti. 2030 metais – 7 gigavatai naujai instaliuotos atsinaujinančios energetikos, iš jų 2025 metais turime saulės 1 gigavatą papildomai, šiandien turime apie 250, 2 gigavatai saulės 2030 metais, 1,8 – 2025 metais, šiandien turime 650. Galime pasidžiaugti, kad šiais metais Lietuva yra didžiausia turbinų pirkėja visoje Europoje. Ir 3,6 gigavatų planuojama turėti 2030 metais. Ir jūroje yra du parkai (ačiū jums visiems, balsavusiems už jūrinį paketą), du parkai, kuriuos mes turėsime 2030 metais.

Iš esmės tai drastiškai keistų visą energetikos balansą. Matote, kad mes iš beveik 16 teravatų elektros energijos 2030 metais galėtume pasigaminti beveik 14,64, tai yra 90–93 % mums reikalingos elektros energijos.

Be abejo, po 2030 metų bus reikalingas dar didesnis kiekis, nes prasideda pramonės dekarbonizacija, elektromobilumas ir atsiranda vis daugiau šilumos siurblių ir kitų technologinių įrenginių, kuriems reikia elektros. Poreikis dar labiau drastiškai augs, bet šiandien mes galime pasiekti kartu su jumis mums 2030 metais reikalingą balansą. Matote, kad didžiausią dalį, be abejo, užims saulės ir vėjo elektrinės.

Kad galėtume pasiekti šiuos skaičius, mes visi kartu turime sudaryti tam sąlygas. Reikia pasakyti, kad iki šiol galioję ir galiojantys teisės aktai žaliąją atsinaujinančią energetiką apibrėždavo kaip alternatyvią energetiką. Taip ir buvo vadinama – alternatyvi energetika. Noriu pasakyti, kad žaliaji energetika, atsinaujinanti energetika, šiandien tampa pagrindine energetika daugelyje pasaulio šalių. Ji jau nėra jokia alternatyvi energetika. Tikslas yra reguliavimą pakeisti taip, kad jis atitiktų tuos naujus šios dienos reikalavimus ir leistų mums plačiai atverti duris atsinaujinančiai energetikai.

Ką mes siūlome? Mes siūlome, yra toks pirmas didelis blokas – biurokratinių kliūčių dėl saulės ir vėjo energetikos pašalinimas. Tikslas yra, kad atsinaujinančių išteklių plėtra pagautų pagreitį ir sutrumpėtų parengiamųjų darbų laikotarpis, nustatytus labai aiškius ir tikslus reikalavimus: ko reikia, kada reikia? Nes daug dviprasmybių šiandien sukuria pertekliniai reikalavimai, perteklinė biurokratija ir perteklinis verslo, vykdančio šią energetiką, vaikymas.

Labai aiškiai matote, kad mes turėsime labai aiškius kriterijus, kada reikalingas PAV'as – poveikio aplinkai vertinimas, kada reikalinga poveikio aplinkai vertinimo atranka. Iš karto reikia pasakyti, kad būna taip: vystytojui pradėjus poveikio aplinkai vertinimą, atrankos procedūrą, paaiškėja, kad reikia daryti visą PAV'ą. Šituos dalykus mes labai aiškiai sudėliosime, kad nebūtų taip, jog praleidus 6 mėnesius būtų dar treji metai ir taip toliau, ir panašiai, be galo ir be krašto.

Mes taip pat sakome, siūlome, kad vėjo elektrinėms visas PAV'as būtų atliekamas tik tuomet, kai būtų statomos septynios ir daugiau vėjo elektrinių, ir bent vienos iš jų aukštis būtų virš 230 metrų. Čia vienas iš tokių kriterijų. Mes norime labai aiškiai įtvirtinti, kad saulės elektrinėms PAV'as visai nebūtų reikalingas. Tai leistų jau artimiausiu metu pastatyti pakankamai saulės parkų, iš kurių pigesnę elektros energiją galėtų įsigyti daugiabučių gyventojai. Taip pat, kaip matysite, per energetines bendrijas bus remiami socialiai remtini žmonės.

Nustatome labai aiškius kriterijus (kaip Vokietijoje), kas yra saugi zona nuo saulės elektrinės. Netgi atstumą nustatome didesnę negu Vokietijoje. Vokietijoje yra keturi stiebai, mes sakome, kad keturios pilnos elektrinės. Vadinasi, jeigu dabar elektrinė yra 230 metrų, tai beveik už kilometro, ne arčiau nei kilometras turės būti elektrinė. Tada leisime viename taške prijungti dvi skirtingas elektrines, hibridines elektrines. Šiandien mes negalime prijungti: jeigu, sakykime, turime 5 megavatų transformatorinę, mes galime prijungti vieną elektrinę. Bus galima prijungti saulės ir vėjo, nes jų ciklai nesutampa, ir įrengti inverterių-riboklį, kad automatiškai ribotų per didelį kiekį elektros patekimo į rinką.

Kaip minėjau, dar vienas turbūt iš esminių niuansų, ką mes norime pakeisti, tai vietos bendruomenių įsitraukimą. Matome, kad, skirtingai negu toje pačioje Vokietijoje, vietos bendruomenėms tenka atskirai įvairia tvarka dirbti su parkus vystančiu verslu. Norime, kad ta sistema būtų aiški, skaidri ir centralizuota. Todėl esame numatę, kad gamintojas apie 3 % metinių pajamų skirs toje vietoje, kur įrengtas parkas, bendruomenėms, tai yra 0,013 cento už kilovatvalandę. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad 70 megavatų parkas bendruomenėms per metus toje teritorijoje sumokės apie 280 tūkst. eurų. Tos lėšos bus seniūnijos ribose padalijamos pagal bendruomenės poreikius. Seniūnas, seniūnaičiai, bendruomenės galės nuspręsti, kaip tuos pinigus panaudoti. Manome, kad tai yra esminis dalykas, galintis pakeisti visas žaidimo taisykles. Bendruomenės iš esmės tampa bendruomenėmis, nes jos įgauna realius svirtus. Gauna pinigų, už kuriuos galės keisti savo būtį, savo aplinką ir kitus dalykus.

Gaminantys vartotojai. Pirmiausia noriu pasakyti, kad decentralizuota gamyba – viena iš pagrindinių Vyriausybės numatytų užduočių. Šios Vyriausybės, prieš tai buvusios Vyriausybės. Ma-

nau, kad tai vienas iš esminių tikslų įtraukti visą mūsų bendruomenę, visus žmones gaminti, prisidėti prie elektros energijos gamybos. 2020–2030 metais yra numatyta, kad kas trečias mūsų vartotojas elektros pasigamins pats. Vieni turės ant savo gyvenamųjų namų, kiti bus įsigiję nuotoliniuose parkuose tam tikros galios – visi gaminsime elektrą ir visi kartu užtikrinsime visas tas keturias sąlygas, įgyvendinsime tikslus, kuriuos esu parodęs pačioje pradžioje.

Gaminantiems vartotojams, tiek verslui, tiek privatiems, yra atsisakoma elektros plėtos leidimų. Nebus ribojama elektrinės galia. Šiandien priklauso nuo įvado, verslui – ne daugiau kaip 500 kilovatų ir panašiai. Pilna apribojimų yra pridėta. Kodėl jie buvo pridėti? Todėl, kad anksčiau buvo subsidijos, VIAP'as, mokamas vystytojams, buvo dalinamas po kruopelytę visiems aplink. Dabar to nėra. Mes nieko nebemokame, žmonės vysto už savo pinigus, todėl riboti, turint omenyje elektros energijos sektoriaus vystymo poreikį, yra visiškai netikslinga.

Kitas – pailginame kaupimo laikotarpį. Dabar yra metams. Daugelis iš jūsų, turinčių saulės elektrines, irgi skundėsi, kad metai yra nesažiningas laikotarpis. Todėl laikotarpis yra pailginamas dvejiems metams, taip pat kaupimo data keliama ne per mėnesį, Kęstuti, o keliama į sausio 1 dieną. Į tą pastabą yra atsižvelgta, ji dar šiek tiek patobulinta.

Taip pat sudarysime sąlygas kelias elektrines priskirti vienam vartojimo objektui. Galima turėti ir ant stogo, ir nutolusią, ir panašiai. Taip pat norintys įsigyti elektros iš nutolusios elektrinės nebeturės didinti savo įvadų. Dabar buvo vienas televizijos reportažas, kuomet žmogus statosi nutolusią elektrinę, o yra susietas su savo įvadu. Tai yra absurdas, tokio absurdo mes nebeturėsime.

Kitas tikslas – kad atsinaujinanti energetika taptų ir socialiniu instrumentu, ir taip pat skatintų bendruomenės daryti ir plėsti energetinius projektus. Pirmiausia noriu pakalbėti apie miestelius. Šiandien turime energetines bendrijas, jos yra reglamentuotos europinių teisės aktų, jos neveikia dėl tam tikrų mūsų per didelių suvaržymų, kuriuos įdėjome į teisės aktus, be to, kaip minėjau, nėra instrumentų, kaip tos energetinės bendrijos galėtų geriau veikti. Matymas yra toks, kad, pavyzdžiui, energetine bendrija gali tapti visas miestelis, Svėdasus paimkime, ar ne. Miestelio gyventojai kartu su savivaldybės įmone apšvietimo tinklais, kurie tam tikrą elektros kiekį vartoja apšvietimui, sukuria energetinę bendriją, jie gauna valstybės paramą – 50 % padengti visas išlaidas ir kitus 50 % ar 40 % gauna kaip paskolą. Viskas bus vykdoma per „Vipą“, per agentūrą – „Vipą“. Tokiu būdu gyventojai visai nedaug turės prisidėti, o kartu gaus savo miestelio apšvietimą, kiekvienas turės atsinaujinančią energetiką savo namams. Skatinimas, regioninė pagalba ir parama bus skirta regionams, ypač nedideliems miesteliams. Taip miestelis galės šalia pasistatyti vėjo malūną, aplinkui pasistatyti saulės elektrinių, kad subalansuotų elektros tiekimą iš vieno ar iš kito šaltinio, nes vėjas dažniausiai būna žiemą, pavasarį, o vasarą saulė, vasarą nebūna vėjo, plius diena ir naktis subalansuojamos visiškai ir gauname beveik ištisinę elektros energijos gamybą. Tai vienas instrumentas.

Kitas instrumentas, kurį mes numatę ir dėl kurio jau pradėję dirbti kartu su „Vipa“, finansinės inžinerijos instrumentas – energetinės bendrijos socialiai nepasiturintiems žmonėms, energetiniame skurde gyvenantiems žmonėms. Kas tai yra? Kuomet savivaldybės specialios paskirties įmonė, kuri yra sukurta, tampa energetine bendrija ir visą pelną skiria padengti sąskaitoms, daliai sąskaitų, socialiai remtinų ar energetiniame skurde gyvenančių žmonių. Yra sąrašas ir pagal tą sąrašą iš viso pelno, ne pelno, iš visų sutaupytų pinigų, ateinančių iš saulės elektrinės, kurią pasistatys bendrija, yra dengiamos sąskaitos. Žmogui iškritus iš socialinio skurdo, energetinio skurdo, automatiškai kitas žmogus galės įstoti į tą bendriją. Iš esmės ateityje netgi galima formuoti tokį instrumentą, kuomet pinigai, RRF'o pinigai, europiniai pinigai, kurie yra duodami kaip parama įrangimui dengti, galės būti netgi SADM'o pinigai, skirti socialinei paramai, nes tai formuos ilgalaikę grąžą. Automatiškai, užuot tuos pinigus dalinus, vienu kartu jie galės būti įdarbinti ir nuolat generuoti vienodai pinigus, toks *perpetuum mobile* išeis kaip socialinė parama mūsų žmonėms.

Ką mes matome? Bus supaprastinama steigimo procedūra, bendruomenių formavimo, inžinerinio formavimo vieno langelio principas ir daugybė kitų dalykų. Taigi stengiamės, kad nauda iš atsinaujinančios energetikos plėtos pasiektų ne tik turtingesnius žmones, kurie geba pasistatyti ant savo namų, nuosavų namų, saulės elektrinę, bet pasiektų kiekvieną nepasiturintį ir energetiniame skurde gyvenantį žmogų. Iš esmės tas paketas yra gana revoliucingas, jeigu mes jį kartu priimsime, kaip minėjau, tai labai plačiai atvers duris mūsų energetikos sektoriaus transformacijai.

Kaip atrodo finansavimas? 300 mln. eurų lėšų galime drąsiai dauginti iš trijų, nes šalia šių pinigų papildomai ateina ir skolinti pinigai, ir bankai, ir žmonės savo lėšas investuoja, ir investuoja. Beveik milijardas lėšų vien iš valstybės priemonių. 7 gigavatai, kuriuos pradžioje minėjau, kuriuos planuojame turėti 2030 metais, pareikalaus 7 mlrd. investicijų į energetikos sektorių. 7 mlrd. – tai naujos darbo vietos, papildomos pajamos į biudžetą, papildomas nacionalinis saugumas.

PIRMININKAS. Gerbiamas ministre, jūs kalbate 20 minučių. Aš paprašysiu kaip įmanoma sklandžiau baigti pristatymą ir tada palikti laiko klausimams.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Aš jau ir baigiu. Matote pinigų paskirstymą, kiek iš struktūrinių, kiek iš RRF'o lėšų bus skiriama, matote, kiek kokiems poreikiams bus skiriama. Noriu pabrėžti, kad lėšos bus skiriamos ne tik saulės elektrinėms, bet ir kaupyklėms, lėšos bus skiriamos ir stotelėms įrengti, ir daugeliui kitų priemonių. Apie tas priemones turbūt dar ne kartą kalbėsime, ne kartą pristatinėsime ir komitetuose, ir kitur, bet iš esmės, kad mūsų visų svajonės taptų realybe, mes turime kartu susiimti ir priimti įstatymus, kuriuos turime priimti. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas ministre. Visi suprantame, kad tema didelė ir įdomi, ir daug ką keičianti. Aš siūlau, kadangi tikrai klausiančiųjų užsirašė nemažai, nors salėje atrodo, kad yra mažiau, negu užsirašė klausti, skirti 20 minučių klausimams pagal Vyriausybės pusvalandžio tvarką. Manau, tikrai patenkinsime frakcijų norą žinoti tuos klausimus. Gerai? Sutariame?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Pirmas klausia V. Ažuolas. Ruošiasi A. Butkevičius. Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, iš tikrųjų pristatymas gražiai, skambiai atrodo, bet labai gaila, kad kartais žodžiai skiriasi nuo darbų. Pradžioje gal galėtumėte dvi ministerijos – Energetikos ir Aplinkos ministerijos – susėsti kartu ir pažiūrėti, kad galimybės įsirengti saulės jėgainės, pasikeisti kuro rūšis apimtų visus vartotojus, ar tai būtų buitiniai, ar verslas, ar visi kiti, nes dabar tokiais tarpais daug kas iškrenta. Kaip pavyzdys – Lenkija, kitos Europos Sąjungos šalys sudaro galimybes krosniniu kuru kūrenamas katilines pakeisti į kitą kuro rūšį. Dabar lieka tik buitiniai, o verslas kažkur pradingsta. Ar galite padaryti, kad juos visus apimtų ir visi gautų tą kompensaciją? Žinoma, reikia atsižvelgti į tai, kad saulės elektrinių kainos didėja, o kompensavimo suma dažniausiai lieka ta pati. Gal irgi tą mechanizmą reikėtų keisti?

Antras klausimas būtų, kada planuojate atšaukti elektros rinkos liberalizavimą, nes dabar žmonės tyčia stumiami į energetinį skurdą: valstybė fiksuota kaina tiekia po 17 centų, o tie, kurie prievarta išstumiami pas nepriklausomus tiekėjus...

PIRMININKAS. Laikas!

V. AŽUOLAS (LVŽSF). ...turi mokėti beveik 30. Ką planuojate daryti?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Ačiū. Labai daug klausimų. Dėl paskutinio klausimo. Tolesnis liberalizavimo etapų įgyvendinimas priklausys nuo priemonių ir paketo, kurį rengia Vyriausybė antrajam pusmečiui, nes, kaip žinote, VERT kainas turės nustatyti antrajam pusmečiui iki gegužės pabaigos. Mes, Vyriausybė, planuojame per artimiausias kelias savaites pateikti priemonių planą. Tame plane taip pat bus atsakyta ir į jūsų klausimą dėl tolesnio liberalizavimo.

Dėl verslo horizontalumo. Kaip mes minėjome, parama bus skiriama individualiems žmonėms, bendruomenėms, kurios taps energetinėmis bendrijomis, taip pat smulkiajam verslui. Ne stambiajam, ne vidutiniam, o pačiam smulkiausiam, nes stambiajam verslui, jeigu jis yra gaminantis verslas ir naudoja elektros energiją, atsiperkamumas yra apie treji metai. Turbūt tokiu atveju skirti paramą nelabai verta. Šiuo atveju turbūt nelabai ką daugiau galėsiu ir pridėti, nes visos jūsų išvardintos grupės yra daugiau mažiau padengtos, išskyrus stambųjį verslą. (*Balsas salėje*)

Dėl kuro rūšių. Jau šiandien, šalia saulės energetikos, yra priemonė, kuri taip pat sėkmingai įgyvendinama, tai yra būtent katilų keitimo priemonė. 7 mln. eurų buvo skirta. Paraiškų taip pat gauta turbūt virš 7 mln. Žmonės aktyviai naudoja keisdami katilus tiek į naujesnės, ketvirtos, kartos biokuro katilus, tiek keisdami senos kartos katilus į įvairaus tipo šilumos siurblius.

PIRMININKAS. Klausti – 1 minutė, atsakyti – 2 minutės. Klausia A. Butkevičius. Ruošiasi K. Vilkauskas.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, pirmiausia noriu padėkoti už tokią gerą prezentaciją ir už tokius iškeltus ambicingus tikslus. Aš manau, tas laikotarpis yra pats tinkamiausias tikriausiai dabar įgyvendinti reformą energetikos srityje. Linkiu sėkmės, bet aš noriu paklausti jūsų apie tai, ko jūs nepaminėjote, – dėl tam tikros galios užtikrinimo, ypač kai bus išvystyta tiek saulės, tiek vėjo jėgainių plėtra. Kiek žinau, ir dabar vystytojai maždaug 300 megavatų tos galios yra jau rezervavę. Ar yra numatyta elektros energijos perdavimo tinklų plėtra? Ačiū.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Čia turime dvi bėdas. Viena bėda yra ta, kad yra dalis asmenų, kurie rezervuoja galias, norėdami perparduoti. Ir daug tokių yra dalykų, kai akumuliuoja, bando surinkti ir paimti galias, iš žmonių gauti sutikimus, o paskui visą projektą parduoti. Kad tokių dalykų pas mus būtų mažiau, mes planuojame, kad rezervavimo mokestis bus padidėjęs tris kartus šiame pakete ir užtikrins, kad pirmiausia vystytojai užsiimtų tuo, kuo priklauso, ir kuo mažiau būtų tarpininkų, kurie dar stengiasi kuo stipriau nuspausti žmones, kurie turi ir sklypus, ir kartais galių, ir tada pasidaryti sau kuo didesnę maržą. Šiuo atveju aš manau, kad to reikia išvengti. Vystytojai atėję duos sąžiningesnę kainą tiek žmonėms, tiek tie projektai judės greičiau.

Dėl antro jūsų klausimo, dėl galių. Taip, turime bėdą. Planuojame investuoti iš RRF'o 62 mln. eurų į tinklo plėtrą, taip pat ESO planuoja kiekvienais metais taip pat beveik virš 100 mln., yra normali programa, kur yra investuojama į tinklo plėtrą. Be abejo, turbūt bet kuriuo atveju bus didelis iššūkis pajungti tokį kiekį atsinaujinančios energetikos, tačiau tiek „Litgridas“, tiek ESO daro planus, daro savo investicines schemas tam, kad tas kiekis, apie kurį kalbame, būtų pajungtas. Mes sinchronizuojame tiek tarp planų, finansinių instrumentų, tiek tarp tinklo plėtros iš tos pusės su įmone.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia K. Vilkauskas. Ruošiasi A. Gedvilas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, matyt, turite duomenų, kiek buitinių elektros vartotojų jau yra pasirašę elektros tiekimo sutartis? Vienas klausimas.

Kitas klausimas. Ar nemanote, kad reikėtų tą terminą, kuris yra nustatytas iki liepos 1 dienos, atidėti, nes dabar laukiate energetinio skurdo mažinimo paketo. Kaip galvojate, ar nenuken-tės tie žmonės, kurie jau pasirašę elektros tiekimo sutartis? Ačiū.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Žiūrėkite, mes jau praeitu paketu prieš Naujuosius metus leidome žmonėms nepasirašyti sutarčių ir atidėjome, pratęsėme antrojo etapo terminą, žmonės galėjo pasirinkti, ką jiems daryti. Buvo apie 100 tūkst. jau pasirašiusių sutartis, bet jie galėjo bet kada išeiti ir jiems buvo atrištos rankos. Šiuo atveju mes negalime sakyti, kad vėlgi kas nors buvo prievarta kažkur įtrauktas ir priverstas daryti.

O dėl tolesnio etapo ir tolesnės eigos, mes, kaip minėjau, pasisakysime priimdami visą paketą. Noriu tik pasakyti, kad yra sprendinių, kurie leis įvykdyti liberalizavimo uždavinius kartu nesukeliant jokių problemų. Mes vieną iš tokių schemų numatome, kaip tą galima padaryti. Ją turbūt per artimiausias keletą savaičių pateiksime bendrame pakete.

PIRMININKAS. Klausia A. Gedvilas. Ruošiasi R. Žemaitaitis. Prašom.

A. GEDVILAS (*DPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, įdomu būtų sužinoti, kokias iniciatyvas ministerija numato žmonėms, susiduriantiems su energetiniu skurdu, tačiau neturintiems galimybės pasistatyti saulės elektrinės? Turbūt sutarsime, kad tokių atvejų, kai žmonės stokoja pinigų tiek, kiek tam reikia, ir negali gauti paskolos, yra ne viena ir ne kelios dešimtys.

Vis dėlto, jeigu tokia problema egzistuoja, gal būtų galima tokiems žmonėms suteikti paskolą ir iš RRF lėšų? O gal turite planą kaip nors kitaip jiems padėti, be to, ką girdėjome jūsų pristatymo metu? Ačiū.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Tos priemonės, kurias aš išvardinau, tai energetinės bendrijos energetiniame skurde gyvenantiems žmonėms būtent yra tai, ko konkrečiai jūs klausiate. Tai yra tiesioginis atsakymas. Energetinės bendrijos žmonėms, esantiems skurde, galės įsikurti kiekviename mieste. Kiekviena savivaldybė galės turėti tokią energetinę bendriją, kuri leis toje savivaldybėje gyvenantiems žmonėms, esantiems energetiniame skurde, dalyvauti elektros energijos gamyboje ir būti atsinaujinančios energetikos proceso dalimi.

PIRMININKAS. Klausia R. Žemaitaitis. Ruošiasi E. Zingeris.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas kolega. Gerbiamas ministre, negaliu nereplikuoti dėl vieno pasakymo, kai jūs sakėte, kad saulės energiją įskaitysimė už metus, ir aš prisimenu...

D. KREIVYS (TS-LKDF). Už dvejus.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). ...už dvejus. Ir prisimenu, kaip mudu komitete spaudėme jūsų geriausią draugą R. Masiulį, ir jūs dabar pasakėte – absurdas. Vadinasi, R. Masiulis yra gėda ir didžiausias absurdas, buvęs jūsų kolega, nes prisimink, kaip jisai spyriojosi ir buvo prieš, kad už metus mes įskaitytume net iki balandžio 1 dienos. Kaip jis draskėsi pas mus komitete.

Bet kitas dalykas. Gerbiamas ministre, dėl tinklų užtikrinimo ir galios – jau šiandien yra galios trūkumas, jeigu būtina ūkiai šiandien nori statyti 10 kilovatų saulės energijos, tai neturi, kaip jūs tai užtikrinsite? Ir gal galite atsakyti, kodėl jūsų kolegų Konservatorių frakcija praeitą trečiadienį, jūsų atstovai Kaimo reikalų komitete, nepritarė mano Miškų įstatymo projektui, kur yra iki 10 hektarų leisti privatizuoti trakas, miškiukus ir panašiai, kurie šiandien niekam nepriklauso. Buvo planuojama pajamų apie 500 mln. ir tuos 500 mln. galėtume investuoti į atsinaujinančią energetiką. Gal galite paaiškinti jūsų frakcijos sprendimų motyvus? Buvo keista, kad jūs vieninteliai...

PIRMININKAS. Laikas.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). ...pasisakėte prieš.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gerbiamas Remigijau, aš tikrai negaliu pasakyti, kodėl mano frakcija Kaimo reikalų komitete balsuoja vienaip ar kitaip.

Dėl pajungimo, kaip aš ir minėjau, planuose yra tikrai didelės investicijos į šią sritį, taip pat planuoja ESO papildomai investuoti. O kai kalbame apie įvado dydį ir nuo įvado dydžio priklausomas saulės elektrines, mes minėjome, kad nutolusioms elektrinėms nebus taikomas įvado dydis ir nebus susieta su įvado dydžiu. Iš esmės mes tą problemą kaip ir išspręsimė.

Dėl to, kas ką kada pasakė, aš nesakau, kad yra absurdas ar kiti dalykai. Turbūt visą laiką, kaip ir minėjau pradžioje, apskritai turime daug absurdiškų, šiandien atrodytų, įstatymo nuostatų, kurios absurdiškai atrodo dabar, tada jos tokios neatrodė. Laikas bėga, vystosi. Kas yra rudimentai, kas yra pasenę, tai pakeiskime juos visi draugiškai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar E. Zingeris turi klausimą? Taip. Ruošiasi R. Vaitkus. Prašom, Emanueli.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas Dainiau, kokias išvadas jūs dabar padarytumėte iš tos siaubingos Lietuvos branduolinės energetikos istorijos, kada kaip paminkliniai ženklai išliko Kaliningrade iškasta duobė, sėkmingas Astravas? Tada klausimas būtų, ką mes galėtume padaryti, kad galbūt tas failas būtų atgaivintas ateityje? Ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Žiūrėkite, turbūt šiaip teisybės dėlei reikia pasakyti, kad šiandien už elektrą mokame, vasario mėnesį vidutinė kaina, rodos, buvo 128 eurai, jeigu būtume pastatę atominę elektrinę, būtų buvę 67. Tai yra dvigubai pigesnė. Čia yra faktas.

Dabar dėl tolesnės plėtros. Kaip matėte, iki 2030 metų yra visos galimybės visiškai apsirūpinti elektros energija iš atsinaujinančių šaltinių. Taip pat turime visus reikalingus balansavimo pajėgumus, turime Kruonį, statome bateriją. Kruonyje stos lankstus penktas blokas, jis leis balansuoti visus atsinaujinančius blokus.

Kaip bus ateityje? Ateityje, aiškiai matome, prasidės pramonės dekarbonizacija, elektromobilitumas ir kiti dalykai. Teigti, kad nereikės atominės elektrinės, aš negaliu, bet turbūt čia planavimo klausimas, čia klausimas parlamentui, visuomenei ir visiems kitiems. Šiandien aš tvirtai negaliu pasakyti, kaip mes darysime po 2030 metų.

PIRMININKAS. Klausia R. Vaitkus. Ruošiasi A. Žukauskas. Prašom.

R. VAITKUS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, tikrai ačiū už išsamų, įdomų pristatymą. Labai džiugu girdėti, kad biurokratinės kliūtys šalinamos, ir tikrai tikiu, kad tas proveržis atsinaujinančių energijos išteklių srityje bus. Noriu pasiteirauti dėl kuriamo jūrinio vėjo parko. 700 megavatų vienas parkas, maždaug per šešerius metus pastatyta. Dar trys planuojami, iš viso keturi, kiek aš žinau, ar ne?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Taip

R. VAITKUS (LSF). Kiek laiko yra numatyta tam parkui išplėsti ir vystyti? Gal galima paraleliai vystyti ir kitus tris būsimus parkus? Kaip jūs šiuo atveju planuojate daryti? Ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Pirmo parko konkursą planuojame paleisti 2023 metų pabaigoje, antrą parko konkursą planuojame paleisti 2024 metų pabaigoje. Dėl kitų dviejų dabar tiksliai jums negaliu pasakyti, nes bėda yra ta, kad balansavimo pajėgumų mums užtenka tik dviem parkams jūroje. Ateityje kitus parkus reikės kombinuoti su vandeniliu, ir galbūt netgi įmonės, kurios vystys antrą parką, taip pat vystys jau su vandeniliu. Tada bus aiškiau matyti. Palauksime turbūt kelių metų, pamatysime, kokia vystosi vandenilio situacija. Ji yra labai dinamiška.

Prieš kelerus savaites teko viešėti Italijoje ir sutikti vieną iš didžiausių Italijos energetikos bendrovių „Snam“, kuri aktyviai vysto vandenilį ir per metus investuoja apie 1,5 mlrd. eurų į vandenilį. Atrodo, ką čia galėtų tas vandenilis. Mums atrodo kaip sapnas, bet realiai yra daugybė projektų – ir projektai Afrikoje, jų projektai Ispanijoje. Vandenilio kilogramo kaina jau siekia 77 Amerikos dolerio centus. Tai rodo, kad vandenilio atsiperkamumas ir grąža jau ateina, ir galima tikėtis, kad ateityje vandenilio ekonomika pradės judėti į priekį, tuomet ir tie du parkai taip pat pajudės. Turbūt per porą metų mes atsakysime į klausimą dėl tų kitų dviejų parkų.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Žukauskas. Ruošiasi R. Šarknickas. Prašom.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mano klausimas pratęsia prieš tai buvusį klausimą. Atsinaujinanti energetika pasižymi nepastovumu, reikalauja kelių sprendimų. Tai tiek branduolinė energetika, kuri yra nuolat veikianti, tiek gali būti įvairios kaupimo technologijos, tarp kurių yra ir vandenilis, bet yra ir kitokių. Ar Lietuva žada sukurti kokią nors strategiją, kuria kryptimi čia judėti, ar baterijų, ar gravitacinių kokių nors technologijų, ar sintetinių dujų, tarp kurių yra ne vien vandenilis, bet ir amoniakas, tarkime, ir sintetinis metanas? Kaip mes strateguosime?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Kaip ir minėjau, pirmame etape iki 2030 metų balansavimo pajėgumų mums užtenka, plius rezervinės galios. Mūsų rezervas yra septintas ir aštuntas blokai, juos atnaujiname, planuojame atnaujinti iki 2025 metų. Taip pat šiuo metu baigiama studija dėl sistemos adekvatumo, ir matysime, ar dar reikia papildomų rezervų sistemai, ar nereikia. Į tą klausimą mes atsakysime per artimiausią pusmetį ir tada matysime, ar reikalingas dar papildomai koks nors mechanizmas dėl rezervų. Be abejo, tikrai verta sutikti, kad atomas turbūt duoda tą patikimumą sistemai, tą vadinamąją *baseload* 'q', kuris leidžia jaustis kur kas tvirčiau. Ir jeigu pažiūrėsime į tokias šalis kaip Lenkija, jos planuoja, kad 40 % energetikos ateis iš atsinaujinančių, 30 % – iš atomo ir 30 % – iš dujų. Toks subalansuotas miškas. Mes turime tą, ką turime. Rezervui, kaip minėjau, naudosis Kruonį, balansui – Kruonį, dujas – kaip rezervą, tai mes turime truputėlį kitokią sistemą. Nes Kruonis kaip įrenginys, kuris iš esmės buvo skirtas atominėi elektrinei balansuoti, įrengus papildomus lanksčius agregatus, leis mums akomoduoti ir tuos visus papildomus atsinaujinančios energetikos išteklius.

Kalbant apie ateitį, be abejo, turbūt mes turime kalbėti tiek apie vandenilį, tiek apie stabilias dujas. Iš stabilijų dujų gaminami tokie produktai kaip amoniakas ar sintetinės dujos, ar dar kiti dalykai, kurių yra. Kalbant vėlgi apie įmones, kurios gamina vandenilį, jos gamina daug tokių produktų vienu metu. Apie tai mums ateityje reikėtų galvoti.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Gerbiamas energetikos ministre, jūsų pristatyme mačiau tokius sakinius kaip šalies energetikos saugumas, žaliasis kursas, klimato kaitos mažinimas, Rusijos karo mašinos nefinansavimas. Tikrai su šituo mes, ko gero, visi sutinkame ir to nekvestionuojame. Tačiau sužinoję, kad jūs šiandien pristatysite šį projektą, Alytaus rajono gyventojai kreipėsi į mane prašydami didelės pagalbos, nežinau, ar jūs apie tai žinote, ar ne, tad norėčiau jūsų paklausti. Per dieną net surinko virš 100 parašų.

Žodžiu, Alytaus rajone įrengtos „LitPol Linko“ elektros linijos jungties keliamas triukšmas šiuo metu sekina vietos Alytaus rajono gyventojus, tai liečia apie 500 gyventojų. Esate ten įrengę garso sieną, bet situacija visiškai nepagerėjo, anot gyventojų, garsas išliko itin didelis ir siena jo nė kiek nesumažino. Ar būtų galima dėl to imtis kokių nors papildomų veiksmų, nes vietos gyventojai dėl triukšmo jau yra išvarginti. Ta siena buvo...

PIRMININKAS. Laikas, kolega.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). ...baigta statyti gruodžio mėnesį ir jau keli mėnesiai ši problema yra auganti. Ar jums apie tai yra žinoma? Ačiū.

PIRMININKAS. Laikas.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Tikrai problema žinoma ir ji buvo sprendžiama statant papildomus atitvarus. Mano žiniomis, higienos centras, dabar kitaip vadinamas NVS, matavo triukšmo lygį ir kitus dalykus. Kad triukšmo lygis būtų viršytas, to nėra, bet galima įsivaizduoti žmonių diskomfortą, vis tiek triukšmo lygis, kad ir koks jis būtų, yra. Be abejo, įmonė ieškos priemonių ir dės visas pastangas, kad tas triukšmo lygis kiek įmanoma būtų mažesnis ir žmonės jaustų mažiau diskomforto.

Noriu atkreipti dėmesį, kad „LitPol Linko“ jungtis yra esminė mūsų energetinė arterija. Jei neturėsime šitos arterijos, galiu drąsiai pasakyti, mes visi neturėsime elektros energijos, po sinchronizacijos neturėsime iš viso. Tai yra pagrindinis mūsų kelias, leisiantis palaikyti visą sistemos dažnį ir darbą. Turbūt mes turime kartu spręsti dvi problemas. Padėti žmonėms investuoti tiek, kiek reikia, ir padarysiu viską, kad „Litgridas“ ieškotų priemonių, kaip tą galima būtų padaryti. Kita vertus, mes turime visi suprasti, kad ta jungtis yra gyvybiškai svarbi, tai yra arterija, tokia kaip autostrada Vilnius–Klaipėda – ja nuolat juda transportas. Dėl to ir statome triukšmo sienelės ir stengiamės izoliuoti žmones, kurie gyvena šalia autostrados. Bet ne visą laiką tai gali padaryti maksimaliai taip, kad nieko nebesijaustų, nebus taip, kad nesijaustų visai. Aš tai suprantu, bet darysime viską, ką galime.

PIRMININKAS. Labai ačiū, ministre, ačiū Seimo nariams, uždavusiems klausimus.

14.48 val.

Darbo kodekso 1, 2, 25, 26, 30, 36, 40, 44, 46, 51, 52, 55, 56, 57, 59, 72¹, 75, 79, 107, 113, 117, 126, 133, 134, 137, 138, 169, 171 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1438ES, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 1, 5, 11¹, 16, 19, 20, 22, 23, 24 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-1439, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 2, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 11¹, 14, 16, 22, 23 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-752 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1440, Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 2, 7 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1441, Vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1442, Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1443, Teismų įstatymo Nr. I-480 44¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1444 (*pateikimas*)

Mūsų laikas ištiksėjo, dabar darbotvarkės 2-2.1 klausimas – Daro kodekso ir lydimųjų įstatymų projektų pateikimas. Kviečiu į tribūną M. Navickienę pristatyti įstatymą ir lydimuosius įstatymus.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamieji parlamento kolegos, noriu pristatyti jums daug įstatymų projektų. Tikslas yra sudaryti geresnes sąlygas derinti darbo ir šeimos išipareigojimus, skatinti vyrų ir moterų lygybę dėl galimų darbo rinkos iššūkių ir požiūrio darbe principo įgyvendinimo, taip pat įgyvendinti 2019 m. birželio 20 d. priimtą Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą.

Vyriausybėje projektai yra patvirtinti, todėl šiandien teikiame Seimui svarstyti Darbo kodekso pakeitimus, taip pat Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo pakeitimus, Lygių galimybių įstatymo pakeitimus, taip pat įgyvendindami direktyvą dėl skaidrių darbo sąlygų keičiame Vadovybės apsaugos įstatymą, taip pat Žvalgybos įstatymą, Teismų įstatymą. Visų šių projektų pagrindinis tikslas yra paskatinti tėčius dalintis vaiko priežiūros iššūkiais, įteisinti neperleidžiamus 2 mėnesius atostogų vaikui priežiūrėti, taip pat sudaryti geresnes sąlygas derinti darbo ir šeimos pareigas, užtikrinti tinkamą darbuotojų informavimą apie darbo sąlygas ir tobulinti darbo santykių reguliavimą.

Darbo kodekso pakeitimais siūlome įteisinti 2 mėnesių trukmės atostogų vaikui prižiūrėti dalį kiekvienam iš tėvų, jos negalėtų būti perleistos. Tai yra 2 mėnesiai turėtų būti tėčiui ir mamai, mėnesiai, skirti tikrai jiems, ir negalėtų būti perleisti.

Taip pat Darbo kodeksu reglamentuojame lankstesnes darbo sąlygas dėl ne viso darbo laiko, dėl nuotolinio darbo, darbo laiko režimo, nemokamo laisvo laiko, jeigu darbdavys neįrodo, kad dėl gamybinio būtinumo ar darbo organizavimo ypatumų tai sukeltų per dideles sąnaudas, pareikalavus nėščiajai, neseniai pagimdžiusiai ar krūtimi maitinančiai darbuotojai, darbuotojui, auginančiam vaikus iki aštuonerių metų (iki šiol buvo iki trejų), ir darbuotojui, vienam auginančiam vaiką iki 14 metų arba neįgalų vaiką iki 18 metų, pateikus prašymą, pagrįstą sveikatos priežiūros įstaigos išvada apie jo sveikatos būklę arba būtinybę slaugyti šeimos narį ar kartu su juo gyvenantį asmenį, darbdavys turi suteikti galimybę dirbti ne visą darbo laiką, dirbti nuotoliniu būdu. Tai yra nelieta nuostata, kad galima prašyti dirbti nuotoliniu būdu tik penktadalį darbo laiko normos, pasirinkti darbo laiko režimą.

Taip pat darbdavys privalės suteikti nemokamą laisvą laiką darbuotojui, jeigu darbuotojo prašymas yra susijęs su skubiomis šeiminiėmis priežastimis, ligos ar nelaimingo atsitikimo atveju, kai darbuotojas privalo betarpiškai dalyvauti.

Pagal direktyvą dėl skaidrių darbo sąlygų yra numatyta papildoma informacija apie darbo sąlygas siekiant užtikrinti adekvatų darbuotojų darbo sąlygų skaidrumą ir nuspėjamumą. Tai yra darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, valstybės tarnautojams, ginkluotosioms pajėgoms, policijos institucijoms, teisėjams, prokurorams, tyrėjams ar kitoms teisėsaugos grupėms turi būti suteikta teisė įdarbinimo pradžioje būti raštu informuotiems apie jų su darbo santykiais susijusias teises ir pareigas.

Taip pat siekiant sudaryti sąlygas darbuotojui aiškiai suprasti savo teises ir pareigas, nustatomas darbo sutartyje, yra siūloma įtvirtinti pareigą darbdaviams darbo sutartis su darbuotojais iš kitų šalių pasirašyti ne tik lietuvių kalba, bet ir kita jiems suprantama kalba.

Igyvendinant abi direktyvas siūloma nustatyti, kad draudžiama bet kokios formos diskriminacija ir atleidimas dėl to, kad darbuotojas naudojasi ar naudojosi Darbo kodekse nustatytomis garantijomis. Be kitų siūlymų, įgyvendinant direktyvas taip pat siūloma Darbo kodeksą keisti pagal socialinių partnerių dvišaliuose pasitarimuose sutartus siūlymus. Jų dabar nevardinsiu.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme numatome patikslinti vaiko priežiūros išmokos mokėjimo terminus. Tai yra nustatyti išmokos mokėjimą, iki vaikai sukaks 18 mėnesių arba 24 mėnesiai, ir nustatyti neperleidžiamus vaiko priežiūros atostogų mėnesius tėvui ir mamai.

Taip pat patikslinti vaiko priežiūros išmokos dydžius. Tai yra siekiama, kad neperleidžiamais mėnesiais tėvai gautų didesnę išmoką, o kitus mėnesius siūloma atitinkamai perskirstyti, tačiau bendrai per visą pasirinktą išmokos laikotarpį šeima gautų tiek pat arba daugiau, nei gautų pagal dabartinę galiojančią sistemą.

Taip pat siūlome patikslinti vaiko priežiūros išmokos gavimo sąlygas užsiimant darbine veikla ir gaunant pajamas. Mėnesiais, kurie skiriami mamai ir tėčiui ir kurių negalima niekam perleisti, egzistuos galimybė dirbti, tačiau papildomai gaunamos pajamos sumažintų vaiko priežiūros išmoką. Tai yra jeigu papildomai gautų pajamų dydis yra mažesnis už vaiko priežiūros išmoką, asmeniui mokamas vaiko priežiūros išmokos ir jam atitinkamą mėnesį priskaičiuotų pajamų skirtumas, o jeigu jų dydis yra didesnis už jam paskirtos vaiko priežiūros išmokos dydį ar jam lygus, išmoka yra nemokama. Tačiau visais kitais mėnesiais papildomos pajamos nemažintų gaunamos išmokos, jeigu išmokos ir papildomų pajamų suma neviršija 100 % buvusio vidutinio atlyginimo. Taip pat siūlome sutrumpinti motinystės socialinio draudimo stažo reikalavimą tėvystės išmokai gauti.

Trumpai galbūt tiek. Gal tikrai dar porą akcentų, kad visi šie siūlymai yra lankstesni ir palankesni šeimoms, derinančioms darbą ir šeimos įsipareigojimus. Skatiname tėčius imti 2 mėnesių vaiko priežiūros atostogas, neperleidžiami vaiko priežiūros mėnesiai sustiprins vaiko ir tėčio ryšį jiems būnant drauge, o mamoms suteiks daugiau galimybių sugrįžti į darbo rinką. Šeimai leisime papildomai užsidirbti iki ankstesnio atlyginimo dydžio ir pirmus metus, ne tik antraisiais, kaip buvo iki šiol. Taip pat patobulinta vaiko priežiūros atostogų suteikimo tvarka ir palankesnis

išmokų skaičiavimas palengvins kiekvienos dirbančios ir vaikus auginančios šeimos gyvenimą, atvers daugiau galimybių moterims užsiimti darbine veikla. Tėvystės išmoka bus prieinama platesniam gavėjų ratui todėl, kad pakaks turėti dvigubai trumpesnį, 6 mėnesių, darbo stažą per paskutinius 24 mėnesius.

Nauda tėvams yra pastebėta. Yra atlikta daug tyrimų, kad tėčiai, kurie pasinaudoja tėvystės atostogomis ar neperleidžiamomis vaiko priežiūros atostogomis, kaip, pavyzdžiui, yra Švedijoje, labiau vertina šeimos tarpusavio santykius, suteikia daugiau galimybių moterims prižiūrėdami vaikus, stiprina vaiko ir tėvo bei tėvo ir motinos ryšius. Mamoms bus suteikta galimybė anksčiau sugrįžti į darbo rinką, nes vaiką galės prižiūrėti tėčiai. Taip pat bus sudaryta galimybė jau pirmaisiais vaiko auginimo metais dirbti, ko dabar nėra. Neperleidžiami mėnesiai skirti tik mamai ir tik tėčiui apmokėti buvusiu darbo užmokesčio dydžiu, todėl tėvams bus sudaryta galimybė neprarasti darbo užmokesčio ir rūpintis vaiku.

Nauda visuomenei turbūt ta, kad keičiame ir visuomenės nuostatas, ir darbdavių nuostatas, kad iš darbo rinkos dėl vaiko priežiūros potencialiai gali iškristi ne tik mamos, bet ir tėčiai. Taip mažinama diskriminacija lyties atžvilgiu, nes darbdaviai supranta, kad reikės ne tiktai mamą, bet ir tėtį išleisti pasirūpinti savo vaikais. Trumpai tiek, kolegose, laukiu jūsų klausimų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tikrai yra norinčių paklausti. Pirmasis klausia T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamas posėdžio pirmininke... Aš tikrai negalėčiau prieštarauti pasiūlymui, už kurį dar kaip ministras balsavo mano kolega L. Kukuraitis Briuselyje, kai ši direktyva buvo svarstoma. Aš turiu tokius du klausimėlius. Pirma, kaip bus su vienišais tėvais? Ar vienišoms mamoms, ar vienišiams tėčiams ta bendra suma, bendras išmokos dydis, mažės?

Kitas klausimas. Ar vis dėlto nesvarstėte išplėsti būtent tos išmokos dosnumą visiems – ir tiems, kas nepasinaudojo, sakykime? Dabar mes suprantame, kad skatinimas bus apie tai, kad šeima, kuri pasinaudojo tais 2 mėnesiais, laimi, bet galbūt čia ta sritis, kur galėjome plėsti iš principo tą fiskalinę bazę šitos priemonės ir didinti abiem kryptimis?

PIRMININKAS. Laikas!

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Dėl antrojo klausimo aš suprantu, kad mes turime ne tik formą, bet ir turinį. Turinys yra skatinti pasinaudoti galimybe turėti 2 mėnesius neperleidžiamų atostogų, gauti visą buvusio atlyginimo dydį ir tuo požiūriu dalintis šeimyniniais išpareigojimais.

Na, kalbant apie vienišus asmenis, tai taip, nebus reikalavimo, noriu pasakyti, bus galimybė pasinaudoti abiem tėvams suteikiamu neperleidžiamų mėnesių skaičiumi, tai bus 4 mėnesiai, jeigu vienas tėvas augina vaiką, jam nebus trumpinamos atostogos.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia L. Kukuraitis. Prašom.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamoji ministre, seniai lauktas įstatymo projektas, apskritai visas paketas. Čia daugiau klausimas toks laiko prasme, kodėl tik dabar, kai 2019 metais parengtas? 2019 metais buvo ir viešos diskusijos su visuomene. Klausimas, kodėl ateinate šiuo metu ir dar sujungę su kitais Darbo kodekso siūlymais? Vadinasi, lyg bandoma kažkaip pasislėpti su tuo įstatymų paketu, kai yra, mano galva, tikrai svarbi ir visuomenei reikalinga diskusija. Žinome, kad Seime ta diskusija vyksta ir visokios organizacijos gali pasisakyti, ir pasiūlymai teikiami. Tai norisi ir daugiau laiko. Klausimas, kodėl dabar, kodėl paketas, kodėl skubos tvarka? Kaip sakiau, norisi, kad diskusija įvyktų, nes įstatymo projektas labai svarbus. Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Žinoma, ne tik norisi, kad diskusija įvyktų, bet diskusija ir vyksta. Vyksta jau nuo praėjusių metų. Buvo viešosios konsultacijos (net ne viena, o kelios) ir tikrai jau dabar galime jausti, kad žmonės informaciniame lauke yra informuoti, kad laukia pokyčiai, nes sulaukėme tikrai nemažai pasiūlymų, nemažai diskusijų šiais klausimais. Diskusija vyksta, skubos tvarkos nėra.

Aišku, teisėtų lūkesčių klausimas irgi svarbus, kuo greičiau priimsime įstatymo projektą, tuo greičiau šeimos galės būti tikros ir užtikrintos, koks tas reglamentavimas galų gale bus. Skubos tvarkos, kaip ir minėjau, nėra, netaikome. Tačiau, mano įsitikinimu, Darbo kodekso papildymai gerina darbo sąlygas ir daro jas lankstesnes žmonėms, kurie augina vaikus. Tarkim, galimybė vaikus auginantiesiems ne iki trejų metų, bet iki aštuonerių metų turėti lankstesnes darbo sąlygas, susi-

jusias su šeiminių išipareigojimais. Taigi kontekstai yra tiesiogiai susiję su sprendimais, kuriuos mes priimame perkeldami ir direktyvą.

Aš manau, kad turime tikrai gerą turinį, gerą galimybę, diskusijos komitete, neabejotina, vyks ir priimsime geriausius sprendimus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Vyriausybė čia buvo įrašiusi, kad siūlo svarstyti skubos tvarka. Apie tai ryte Seniūnų sueigoje buvo diskusija. Bet jeigu ministrė tikrai nemato tokio poreikio, tai mes gal bendrai apsispręsimė, kad be skubos.

Svarstome toliau. Klausia L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, pirmiausia mano pirmas klausimas, kodėl jūs mažinate darbo stažą? Jūs žinote, dėl ko jis buvo pailgintas. Labai gerai žinome, kaip anksčiau buvo, kai pradžioje užtekėdavo tik kelių dienų ir gaudavo didžiules išmokas. Tai man dėl tų 6 mėnesių irgi klausimas.

Kitas klausimas. Dabar yra 18–24 mėnesiai. Vienerius metus atostogose bus mama, o kitais metais pasiims tėvelis, jo geresnis darbo užmokestis. Kaip jūs ir anksčiau savo aiškinamajame rašte aiškinote, realiai faktiškai antrais metais visada tėtis pasiimdavo išmoką, nes jo būdavo geresnis darbo užmokestis. Kaip iš tikrųjų dabar, ar bus galimybė lygiai taip pat pasikeisti ir toliau eiti dirbti, kaip ir dalis dirba, iš dalies dirba? Aišku, tas šešėlis šiek tiek bus, vis tiek, šiaip ar taip, mes neišvengsime, susidarys. Ar yra sudaryta galimybė, ar ne, nes mes gauname įvairių laiškų, tokio didelio nepasitenkinimo.

PIRMININKAS. Laikas.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai geras klausimas. Labai ačiū. Pirmiausia dėl stažo. Stažą mes trumpiname tik tėvystei ir tik tiek, kiek numatyta direktyvoje, kad turime užtikrinti tiems tėčiams, kurie dirbo 6 mėnesius per praėjusius 24 mėnesius, tik tėvystės dalį. Taip mes įgyvendiname minimalų direktyvos reikalavimą.

Dabar kalbant apie antruosius metus. Taip, mes matydavome tai, kad tu gali gauti ir išmoką, ir atlyginimą antrais metais, todėl tėčiai paprastai imdavo tais antrais metais, o mama tada nieko negaudavo, bet vis tiek nedirbdavo ir prižiūrėdavo vaiką. Dabartiniame reglamentavime yra taip, kad uždarbis ir išmoka negalės viršyti buvusio darbo užmokesčio abiejų metų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, kadangi ir Darbo kodeksas, ir Ligos ir motinystės, tai mano pirmas klausimas dėl Darbo kodekso. Turėjome ne vieną posėdį komitete, klausiau ministerijos dėl mobingo, kodėl nė viename iš straipsnių nekalbama apie mobingą, nors į tai irgi patenka jaunos šeimos, mamos patenka ir būna kritinių atvejų. Tai pirmiausia, kodėl taisome Darbo kodeksą ir šito iš karto nepadarome?

Antras dėl neperleidžiamų atostogų. Kodėl iš direktyvos pasirinktas minimalus nepakeičiamų atostogų laikas, tai yra 2 mėnesiai, kodėl mes nepanašėjame į kitas šalis, kurios aiškiai sako, kad ir tėvelis, ir mama turi vienodai prisidėti prie vaiko auklėjimo? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Dėl mobingo labai teisingai pastebėta, bet visus reglamentavimo dalykus, susijusius su mobingu, atnešime atskiru paketu. Tam tikrai ruošiamės ir turime nemažai diskusijų, tam skirsime reikiamą dėmesį.

Dabar kalbant apie neperleidžiamus mėnesius, asmeniškai aš, jeigu manęs klaustumėte, palaikčiau jūsų keliamą problemą. Galbūt reikėtų ir daugiau negu 2 mėnesius turėti neperleidžiamus. Bet šiuo atveju vyko ilgos diskusijos su visuomene. Man atrodo, kad tas pereinamasis laikotarpis, kuris galėtų atsirasti po to, jeigu mes svarstytume apie didesnę mėnesių skaičių, yra reikalingas tam, kad atsirastų tėčių įprotis bent jau 2 mėnesius. Tai yra minimali riba, nuo kažko pokytis turi įvykti. Šiuo atveju siūloma, kad būtent nuo tų 2 mėnesių ir įvyktų.

Bet diskusijose komitete atskirų parlamentarų siūlymų turbūt galės būti ir kitokių ir dėl jų galėsime diskutuoti. Šiaip aš labai palaikau, kad kuo daugiau šeimos išipareigojimų tolygumo tarp vyro ir moters, tuo daugiau galimybių ir tuo sveikesnis turbūt yra visas šeimos audinys.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Aš tai įvardinčiau taip: pristatėme Socialdemokratų partijos programą ir tegu visą laiką šviečia komunizmas Lietuvoje.

Praeitą savaitę buvo keletas pasiūlymų dėl užsieniečių teisinės padėties ir dėl užsieniečių atidirbimo. Seimas pasisakė kategoriškai prieš, kad niekas negali priversti žmogaus atidirbti, niekas negali vienaip įpareigoti.

Kodėl jūs, ministre, norite kištis į šeimos santykius, į vyro ir žmonos santykius? Kodėl jūs norite šeimai nurodinėti ir kodėl yra toks didelis, begalinis noras šios valdančiosios daugumos taikyti kažkokius apribojimus arba nurodymus šeimai? Pati šeima nusprendžia, kas eis vaiko priežiūrą ir panašiai. Kas jums čia pasakė, kad tėtis turės didesnę ryšį su vaiku, mama ar dar kažkas?

Aš neįsivaizduoju, jeigu Laisvės partija ir Liberalų sąjūdis balsuos už šiuos dalykus, tai aš nelabai suprantu tada, kur čia ta Laisvės partija jų yra ir kur ta teisė rinktis yra? Jūs tada tokiu atveju man galite paaiškinti, kodėl jūs norite priversti ir prievartos būdu šeimoje nuspręsti, kaip kam kur išeiti?

PIRMININKAS. Dėkui, Remigijau. Galvojau, kad jau Laisvės partijos nepaminsite pasisakydamas. Prašom.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, visų pirma atsakant į jūsų klausimą, kas pasakė. Moksliniai tyrimai pasako tokius dalykus. Jų yra ne vienas ir ne du, aš čia jums jų nevardinšiu, bet jeigu bus įdomu, galėsime atsiųsti susipažinti, kaip teigiamai veikia tėčio praleistas laikas ir santykius šeimoje apskritai, ir ryšį su tėčiu, ir skyrybų atvejų skaičiaus mažėjimą, ir kitus dalykus pozityviai. Tai yra moksliniai tyrimai.

Dabar kitas dalykas. Jūs čia tokias skambias frazes vartojote apie prievartą ir kitus dalykus. Aš vadinčiau šį įstatymo projektą laisvinančiu, lengvinančiu, labiau integruojančiu ir suteikiančiu galimybių pasirinkti. Tėčiai turės lygiai tokią pat galimybę nesirinkti tų neperleidžiamų mėnesių, niekas jų neprivers to daryti, jeigu jie to nenorės.

Kitas labai svarbus dalykas, kad minimali atostogų trukmė, kai dabar yra reglamentuota tik 12 mėnesių, šiuo įstatymo projektu yra ilginama iki 18 mėnesių, nes, žinote turbūt, ir lopšelių-darželių tinklas nėra taip išplėtotas, kad būtų galima rasti, kur palikti metų vaiką. Sprendžiame šią problemą ir ilginame pirmąjį pasirinkimą iki 18 mėnesių.

Man atrodo, kad galimybių rinktis šeimoms yra sudaroma daugiau. Tėčiams įsitraukus į vaiko priežiūrą ir finansinė išraiška šio paketo yra šeimai naudingesnė, o mamoms yra daugiau galimybių, pirmas dalykas, ir grįžti į darbo rinką, antras dalykas, turėti saugesnę socialinę apsaugą, nes kai tėčiai išeidavo antrais metais neva prižiūrėti vaiko, bet dirbdavo, mamos būdavo be pajamų ir be jokių įmokų, tai sumažindavo jų galimybes gauti geresnę pensiją ar išmoką susirgus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kolegos, pasitarkime. Čia, aišku, 10 minučių ištiksėjo, bet yra ir lydimųjų projektų. Ar norėtumėte dar 10 minučių pratęsti klausimų sesiją, ar ne? (*Balsai salėje*) Ne? Na, žiūrėkite. Aš manau, kad mes dar 10 minučių, 5 minutes, sako ministrė, kaip optimalų... Keletą klausimų leiskime užduoti ir, aš manau, tikrai bus išspręstas visas tas klausimų gabaliukas. Tada klausia I. Pakarklytė. Prašom.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, aš norėčiau paklausti dėl tų 2 mėnesių. Kaip mes atrodome Europos Sąjungos šalių kontekste, nes, taip, šis neperleidžiamų tėvystės atostogų laikotarpis yra minimalus. Galbūt jūs galėtumėte pristatyti, kokia situacija yra Europos Sąjungoje? Turbūt Šiaurės šalyse, žinome, yra 50:50 arba artėja link to, bet gal galėtumėte detalizuoti?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Dabar turbūt Europos Sąjungos šalių patirčių su savimi neturiu, tačiau, taip, Šiaurės šalys, skandinavai, ypač švedai, turi absoliučiai tolygias galimybes tėčiui ir mamai, todėl mūsų žingsnis toks kaip pirminis, numatantis tuos 2 mėnesius. Bet visą šalių patirtį mes tikrai turime surinkę ir galėsiu su jumis pasidalinti. Kitos Skandinavijos šalys turi po 3 mėnesius, mano žiniomis, ir tėčiai tikrai noriai juos renka.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Mazuronis, bet jo salėje nematau. V. Fiodorovo taip pat nematau. Klausia R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Mieloji ministre, ačiū už viską, ką darote dėl šeimų. Jeigu šio įstatymo pagrindu šeimoms bus geriau, vadinasi, rezultato sieksime kartu. Labai svarbu diskusijos, kurias rengiate su visuomene, ir jos balso girdėjimas. Noriu paklausti. Prašom pasakyti dėl įsigaliojimo laikotarpio. Jeigu mes numatome, kad šis įstatymas įsigaliotų

nuo liepos 1 dienos, kaip tada nutiktų toms šeimoms, kurioms, pavyzdžiui, vaikutis gimsta birželio mėnesį? Ar bus galvojama, kaip tai perskaičiuoti ar vienaip, ar kitaip joms padėti? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Tai dėl tų vaikų, kurie gimė iki rugpjūčio 1 dienos, bus taikoma sena tvarka, tokia, kokia yra šiandien galiojanti, tam, kad tie pokyčiai, kurių dar nėra, nebūtų lemiantys. Išigaliojimas yra rugpjūčio 1 dieną. Galime, žinoma, svarstyti ir diskutuoti, ar vertėtų suteikti galimybę pasirinkti vieną ar kitą modelį, jeigu gimsta vaikas, pavyzdžiui, iki Naujųjų metų, bet, mano įsitikinimu, tas reglamentavimas toks, koks jis yra dabar pristatomas, gana plačiai jau buvo diskutuotas su visuomene dar pernai. Todėl pasirengti šeimos turėjo laiko, tikrai mes daug skambučių sulaukėme ir su šeimų organizacijomis daug bendraujame. Tie pokyčiai jiems tikrai buvo pristatyti. Bet vaikeliams, kurie gimė iki rugpjūčio 1 dienos, bus taikoma, tiksliau, jų tėvams, bus taikoma senoji tvarka.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia E. Rudelienė, jos salėje nematau. E. Pupinis. Atsisako. A. Kubilienė. Prašau.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, jūs pristatote šitą projektą remdamasi Europos Sąjungos teise. Iš tikrųjų Europos Sąjunga yra nustačiusi minimalų standartą šiais atvejais, o Lietuva yra kur kas geresnėje situacijoje. Man norisi paklausti, kokios šeimos organizacijos jus palaiko, nes tikriausiai jūs taip pat kaip ir mes esate gavusi ne vieną prieštaravimą dėl šio projekto, nes jis iš tikrųjų blogina situaciją. Galbūt galite pasakyti, kokios organizacijos palaiko jūsų projektą, nes aš tokių nežinau? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Na, man tiesiog keistas apibendrinimas, kad blogina situaciją. Dėl šito turbūt galėtume padiskutuoti, nes man neatrodo, kad yra bloginama situacija. Šeimų organizacijų tikrai neskirstau į palaikančias ir nepalaikančias, visos šeimų organizacijos yra diskutuojančios. Diskutuojančios apie tai, koks turi būti reglamentavimas, kaip turi būti atspindėti jų interesai. Taigi, ar už, ar prieš, čia aš tokios diskusijos iš viso nematyčiau, matyčiau kaip argumentų išsakymą dėl vieno ar kitų nuostatų.

Dabar kaip ir buvo galimybė trejus metus auginti vaiką, taip ji ir išlieka, finansinė išraiška renkantis neperleidžiamas atostogas yra palankesnė, tai aš čia nematau jokio bloginimo, išskyrus tai, kad 2 mėnesius tėčiai galėtų pasirinkti būti drauge su savo vaikais pirmaisiais jų gyvenimo metais. Šiuo atveju aš to nevadinčiau bloginimu ir taip neapibendrinčiau.

PIRMININKAS. Gerai. Ir A. Nekrošius klausia paskutinis. Prašau.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkui, posėdžio pirmininke. Aš norėjau dėl tų mėnesių jūsų paklausti. Kodėl, pavyzdžiui, nebuvo pasirinktas modelis, kad pati šeima galėtų apsispręsti, kiek kas nori dalyvauti vaikelio priežiūroje, nes tikriausiai yra nemaža problema, pavyzdžiui, kai tėvas ar mama, tarkim, turi socialinių įgūdžių trūkumų. Ką aš turiu mintyti? Tarkime, yra alkoholikas, kuris negalėtų prižiūrėti to vaiko. Kaip tokiais atvejais, kai mama išeina į darbą ir palieka tokiam alkoholikui tėvui savo vaiką? Ką tada daryti?

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Man atrodo, kad nei nauju atveju, nei dabar galiojančiu atveju esant tokioms situacijoms joks reglamentavimas nepadės, išskyrus tai, kad mes privalome tokioms šeimoms teikti socialines paslaugas, atvejų vadybą, stebėti tokių šeimų gyvenimą ir joms padėti kiekvienoje savivaldybėje gyvenančioms. Tai čia tikrai, mano įsitikinimu, nėra neperleidžiamų atostogų problema. O pasirinkimas kaip ir išlieka – tėtis gali pasirinkti, kada jis nori pasiimti tuos 2 mėnesius neperleidžiamų vaiko priežiūros atostogų. Tai nebūtinai turi būti pirmaisiais vaiko gyvenimo metais. Tas laikotarpio pasirinkimas, jeigu aš teisingai supratau jūsų klausimą, išlieka. Kada tėtis norės pasinaudoti tais mėnesiais, tada galės tai padaryti.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Gerbiama ministre, ačiū už pristatymą ir už atsakymus į klausimus. Dabar dėl motyvų. Už kalbės I. Pakarklytė. Prašau.

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Šiandien turime labai socialiai jautrų ir ekonomiškai naudingą projektą paketą, kuris atneš daugiau lygybės ir, tiesą sakant, galiausiai ir daugiau laimės visuomenei, nes žinome, kad Šiaurės šalių visuomenės yra laimingiausios, turi daugiausia lygybės.

Lietuvoje kol kas vis dar yra įprasta, kad gimus vaikui būtent mama išeina vaiko priežiūros atostogų. Čia, beje, atkreipčiau dėmesį į pavadinimą – atostogos, jis turbūt nėra korektiškas. Tai

irgi diskusinis klausimas, kaip būtų galima pakeisti. O tėčiai renkasi tas atostogas gana retai. Moterims, praleidusioms dvejus, o kartais ir daugiau metų auginant mažus vaikus, vėliau yra sudėtinga sugrįžti į darbo rinką, prarandami įgūdžiai, taip pat mažėja atlyginimai, kai kada krenta ir pasitikėjimas savimi. Norint toliau kopti karjeros laiptais, reikia įdėti nepalyginamai daugiau pastangų. Ir užsisuka toks užburtas ratas. Kodėl tuomet tėčiai neina? Nes tėčiai daugiau uždirba. Tai yra tarpusavyje susiję dalykai.

Kitas momentas, mes mažai akcentuojame tėčio ir vaiko emocinį ryšį, kuris gali ir turi būti mezgamas nuo pat gimimo. Taip, ir ministrė minėjo, kad yra visi tyrimai, kurie tai patvirtina, ir daug pozityvių pavyzdžių.

Dar trumpai noriu paimti Švedijos pavyzdį, kur tėvams tėvystės atostogos buvo įvestos 1974 metais, bet nebuvo privalomos. Privalomos jos tapo tik 1995 metais, mėnuo ar 2 tada užsisuko visas tas mechanizmas ir tos paskatos suveikė. Dabar Švedijoje tas pasiskirstymas yra 50:50, Švedija daugelyje sričių čia yra lyderė ir turi tikrai laimingus gyventojus. Raginu visus balsuoti už šį projektą.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš kalbės A. Kubilienė. Prašau.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš dar kartą noriu akcentuoti, kad Europos Sąjungos teisė, visi reglamentai nustato standarto minimumą. Tuo tarpu Lietuvoje situacija yra kur kas geresnė ir lankstesnė.

Man tikrai kyla abejonių, ar ministerijos darbuotojai adekvačiai supranta šeimų padėtį. Aš noriu pacituoti iš jūsų aiškinamojo rašto: „Pažymėtina, kad Lietuvoje turime vienas ilgiausiai ir geriausiai apmokamas vaiko priežiūros atostogas, kurios sudaro saugias sąlygas tėvams rūpintis mažyliu, užmegzti tvirtą ryšį su vaiku. Tėčiai Lietuvoje taip pat gana noriai naudojami apmokamu tėvystės atostogų mėnesiu“, ir taip toliau.

Man susidaro įspūdis, kad iš tikrųjų nėra suprantama, kodėl yra tokia situacija. Šeimoje nėra vyro ar moters biudžeto – yra šeimos biudžetas ir pati šeima sprendžia, kas jai yra patogiu. Todėl aš iš tikrųjų labai palaikau dabartinę šitą sistemą, kai antrais vaiko priežiūros metais galima ir dirbti, ir gauti visą išmoką. Akivaizdu, kad tai palaiko ir šeimos, ir įvairios šeimų asociacijos bei organizacijos. Taigi iš tikrųjų kyla klausimas, kodėl einame ne skatinimo, o draudimo keliu, kodėl norime atimti iš tėvų teisę gauti visą užmokestį ir išmoką, jei yra dirbama antrais vaiko priežiūros metais. Kviečiu nepalaikyti šito projekto.

PIRMININKAS. Ačiū. Apsisprendime balsuoti numatytu laiku – 15 val. 35 min.

15.19 val.

Darbo kodekso 135 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1162 (pateikimas)

Iki tol pabandykime spėti apsvarstyti dar du Darbo kodekso pakeitimus. Kviečiu L. Savicką į tribūną pristatyti mūsų darbotvarkės 2-4 klausimą – Darbo kodekso 135 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Prašau.

L. SAVICKAS (DFVL). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, norėčiau šiandien pristatyti kartu su dviem kolegomis L. Kukuraičiu, T. Tomilinu parengtą įstatymo projektą.

Manau, kad mes šioje salėje tikrai daug kartų esame kalbėję apie tai, kad darbo rinka nuolat keičiasi. Tad norint joje išlikti reikia nuolat atnaujinti savo žinias, įgūdžius ir plėsti savo kompetencijas. Labai didelei mūsų visuomenės daliai tai yra itin jautri tema. Dalis darbuotojų įgiję profesiją dirba dešimtis metų ir vadovaujasi tuo, ką išmoko jau prieš kurį laiką aukštojoje mokykloje ar profesinėje mokykloje, o šiandieniam kontekste jų žinios jau gali būti pasenusios arba tiesiog gali jų trūkti. Pripažinkime, ne visi darbdaviai šiandien sudaro sąlygas kelti darbuotojų kvalifikaciją ar sumoka už tobulinimosi kursus, siunčia į konferencijas ar dar kitaip skatina savo darbuotojus tobulėti, nors šiandienėje rinkoje aiškiai matome inovacijų bumą, technologijų pokyčius, skaitmenizacijos procesus, kitus pokyčius, prie kurių norint prisitaikyti reikia mokytis visą gyvenimą.

Šiandien galiojančiame Darbo kodekse mokymosi atostogos gali būti suteikiamos tik už, atkreipiu dėmesį, mokymąsi pagal formaliojo ir neformaliojo švietimo programas. Kažkodėl šiuo

metu ignoruojami tie, kurie nori kelti savo kvalifikaciją ir tobulėti savarankiškai. Tai jie turi daryti po darbo valandų arba savaitgaliais. Siekdami užtikrinti galimybę mokytis visą gyvenimą kartu su kolegomis siūlome įtvirtinti teisę vieną darbo savaitę per metus gauti nemokamų mokymosi atostogų visiems darbuotojams, kurie nori savarankiškai tobulėti.

Darbo kodekso 135 straipsniu ir jo projektu siūlome nustatyti teisę į 5 darbo dienų per metus mokymosi atostogas darbuotojams, kurie mokosi savišvietos būdu. Darbuotojams, kurie mokosi savišvietos būdu, už mokymosi atostogas būtų nemokama, nebent kolektyvinėse sutartyse būtų sutarta kitaip.

Užbėgdamas už akių norėčiau paaiškinti, kas yra ta savišvieta. Visų pirma savišvieta yra savarankiškas mokymasis, kuris remiasi asmens iš įvairių šaltinių gaunamomis žiniomis ir jo praktine patirtimi. Antra. Kaip ir formalusis švietimas, neformalusis švietimas ir švietimo pagalba yra lygiavertė Lietuvos švietimo sistemos dalis. Trečia. Savišvietos paskirtis yra suteikti galimybes asmeniui nuolat savarankiškai mokytis remiantis supančia informacijos erdve ir iš kitų perimama gyvenimo patirtimi. Ketvirta. Savišvietos būdu asmens įgyta kompetencija gali būti pripažįstama kaip baigta formaliojo švietimo programos dalis švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka arba kaip studijų programos dalis aukštosios mokyklos nustatyta tvarka. Jeigu kam nors dar kyla abejonių dėl savišvietos ir taip įgytų žinių kokybės, galime pateikti keletą pavyzdžių. Savarankiškai, manau, puikiai žinote, galima mokytis užsienio kalbų, taip pat savarankiškai galima tobulinti kompiuterinį raštingumą ir daugybę kitų įgūdžių.

Mūsų teikiami pakeitimai būtų svarbus žingsnis link tinkamo savišvietos būdu įgytų kompetencijų išnaudojimo darbo rinkoje ir mokymosi visą gyvenimą koncepcijos įgyvendinimo Lietuvoje, ją ir dabartinė Vyriausybė savo programoje įvardino kaip vieną iš prioritetų. Taigi suteikiant darbuotojams galimybę nuosekliai visą gyvenimą tobulėti sukurama pridėtinė vertė yra didesnė nei darbdavių patiriamos išlaidos besimokančio darbuotojo funkcijoms vykdyti.

Būtina atsižvelgti į ekonominę naudą ilgalaikėje perspektyvoje. Atsižvelgiant į tai, už mokymosi atostogas nėra mokama, asmenų, kurie pasinaudotų šia teise, neturėtų būti labai didelis skaičius. Pakeitimas taip pat prisidėtų ir prie socialinio dialogo bei partnerystės tarp darbuotojo ir darbdavio skatinimo. Esu pasiruošęs atsakyti į klausimus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Pirmasis klausia A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, aišku, kyla aibė klausimų, jūs apibrėžėte, kas yra savišvieta, tad mano pirmas klausimas, kur tai apibrėžta? Prie sąvokų, bent jau Darbo kodekso, tokios nuostatos nerasime ir galima traktuoti, kaip nori. Lyg ir terminas numatytas, bet ar tai nebus galimybė piktnaudžiauti, taip tiesiai šviesiai sakau, nes ko kio nors dokumento mes negalėsime pateikti. Gal aš noriu atostogauti 5 dienas, prieš 20 dienų parašau pareiškimą, kad aš savišvietai užsiimsiu, ir išvažiuoju. Po 5 grįžtu ir toliau dirbu. Kaip su ta kontrole, kaip jūs tai numatote? Suprantu, kad bus ir tikrai norinčių pasitobulinti, bet mes žinome, kur gyvename, ir žinome mūsų, taip sakant, judrumą, mobilumą ir visas kitas lietuvių savybes. Ačiū.

L. SAVICKAS (DFVL). Dėkoju už klausimą. Tikriausiai svarbiausia dalis buvo dėl to, kaip kontroliuosime. Pats pakeitimas yra pagrįstas dviem principais. Vienas principas yra pasitikėjimo principas. Mes pasitikime darbuotoju, kad jisai tikslingai pasirinks šį laiką, matydamas poreikį kelti savo kompetencijas. Antras saugiklis yra tas, kad tai yra nemokamas laikas, vadinasi, darbuotojas priima tikslinį sprendimą atsisakyti tomis dienomis savo darbo užmokesčio, savo pajamų tam, kad jis tą laiką galėtų skirti savišvietai. Taip iš esmės mes sprendžiame ne finansų klausimą, o mes sprendžiame laiko radimo klausimą, kad darbuotojas galėtų skirti savo ugdymui ir savo kompetencijoms kelti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, tikrai nesitikėjau, kad jūs įregistruosite tokį projektą. Atsiprašyčiau, kad tokią futuristinę idėją užregistruotų Švedijos socialdemokratai. Žinau, kad socialdemokratai viskam pritaria, jeigu galėtų, jie ištašytų visą biudžetą, nes jie nesupranta, kaip uždirbami pinigai valstybėje. Tą dalyką parodė, kai 2007 metais padidino pensijas ir „Sodros“ biudžetė suformavo beveik 4 mlrd. deficitą.

Bet mano klausimas kitas. Jūs sakote, kad tai nekainuos. Priešingai, kainuos, kolega. Jeigu šiandien iš įmonės išeina technologas, jisai nueina mokytis savišvietos, kaip jums atrodo, kas pagamins sūrį, kas pagamins koki nors kitą produktą? Iš ko nors turės nuimti arba turės papildomai samdyti darbuotoją. Kodėl aš nepritariu? Šis projektas iš viso yra kažkoks nesusipratimas.

Kitas dalykas. Kaip jūs įsivaizduojate, kiek savišvietos pamokų arba seminarų jis galės per metus? Nežinau, atsiranda koks nors *fix* futuristas ir sako, žiūrėkite, aš dabar einu tapyti, ir išeina 3 mėnesiams tapyti. Aš jo atleisti negaliu, atlyginimų jam nemoka, na, jis tapo.

PIRMININKAS. Laikas.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Kaip tą dalyką spręsti?

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū už klausimą ir nuomonę. Keli dalykai. Pirma, laikas yra aiškiai apribotas, tai yra 5 darbo dienos. Šitos 5 darbo dienos jau ir dabar yra numatytos neformaliajam švietimui, dabar lygiai taip pat yra siūloma išplėsti iki savišvietos. Kaip ir sakiau, tai yra praradimas ir galimybė tiek darbuotojui, tiek darbdaviui. Visų pirma, taip, įmonė 5 dienas papildomai neturėtų specialisto, tačiau jį mainais už tai turi labiau kompetentingą, labiau kvalifikuotą specialistą. Taip pat kaip ir darbuotojas, turėdamas ugdymo galimybę, praranda 5 dienų atlyginimą. Taigi tai yra balansas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia J. Sabatauskas. Prašom.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas dėl paties apibrėžimo tos savišvietos jau buvo užduotas. Aš suprantu, kad savarankiškai mokysis, tačiau kur garantija, kad tas asmuo, kai nėra formalaus mokymosi, iš tikrųjų užsiims ta savišvieta, o ne savo sode ar sodyboje genės medelius?

L. SAVICKAS (DFVL). Taip, tai yra klausimas, kurį mes jau aptarėme. Jeigu kalbėtume apie teisinę techniką, mes galime kalbėti apie esančios švietimo reguliavimo nuostatos pakartojimą, replikavimą Darbo kodekse, jeigu manytumėte, kad to reikia. Dėl saugiklių jau pasakiau anksčiau. Saugiklis – darbo užmokesčio atsisakymas.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia V. Targamadžė. Prašom.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Ačiū. Labai geras pasiūlymas, nes savišvietos būdu galima labai daug pasiekti ir pačiam ugdytis įvairias kompetencijas. O nepasitikėjimas, kad medelius genės ar kavą gers, man atrodo, tiesiog signalizuoja apie nepasitikėjimą mūsų piliečiais.

Bet mano klausimas yra kitas. Jūs 2 straipsnyje rašote, kad įstatymas įsigalioja 2022 m. sausio 1 d. Jau kaip ir praeitis. Ačiū.

L. SAVICKAS (DFVL). Labai ačiū. Taip jau yra su opoziciniais projektais, kartais reikia greičiau gauti laiką juos pristatyti. Be abejo, reikės patikslinti įsigaliojimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Gerbiamas kolega, kalbant apie savišvietą, dažniausiai ji pasirenkama tuomet, kai matai jos prasmę, tai yra dirbdamas, pagerindamas savo kompetenciją, galbūt siekdamas karjeros ir taip toliau. Kalbant apie kalbų mokymąsi, tos 5 dienos, dar nemokamos 5 dienos, tikrai iš esmės to nepakeis, vis tiek žmonės planuojasi ir kalbų mokosi derindami su savo darbu. Aš išvelgiu čia vieną tokią pagrindinę jūsų tikslą. Jūs patikslinkite, ar aš teisi, ar ne. Mes sudarysime galimybę per kolektyvines sutartis paspausti darbdavį, kad vis dėlto tos dienos savišvietai galėtų būti mokamos. Realu, tai yra pagrindinis kiekvieno darbuotojo tikslas, kad būtų išsiųstas pasitobulinti ir pakelti kompetenciją ten, kur reikia, ir kad gautų žinių tokių, kokių reikia siekiant karjeros ar geriau, kokybiškiau vykdant savo atliekamą darbą.

PIRMININKAS. Laikas.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Ar aš teisi?

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū už klausimą. Tai yra vienas iš elementų, bet jis šiandien, kaip ir pastebėjo Teisės departamentas, galėtų net būti vertinamas teisine prasme kaip perteklinis. Jau šiandien daug ką galima susitarti kolektyvinėse sutartyse, tačiau kartais labai aiškiai įvardinus tą punktą, kad dėl to taip pat galima susitarti, šiek tiek užveda ir gelbėja tose kolektyvinėse derybose, kad ir dėl to būtų tariamasi. Bet pagrindinis tikslas yra vis dėlto spręsti tai, kad Lietuvos mokymosi visą gyvenimą lygis dar yra labai žemas, ieškome būdų, kaip prie to prisidėti, spręsti. Vie-

na iš problemų yra darbuotojo laikas, kurį jis gali skirti mokymuisi visą gyvenimą, ir šią problemą yra bandoma spręsti.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, aš tiesiog norėjau galbūt dėl savišvietos šio tokio aiškumo. Jūs tikriausiai turėjot mintyje visokius seminarus, konferencijas, kur įprastai dalyvauja, tarkime, norintys darbuotojai ir kur įprastai jų darbdaviai neišleidžia? Turbūt tai yra labiausiai akcentuotina, nes savišvieta yra labai plati sąvoka, asmens tobulėjimo, tarkime, žiūrint *podkastus*, dar kažką, turbūt neturėta omenyje. Ar aš teisus?

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū. Salėje labai didelis triukšmas, bet didžiąją dalį klausimo tikrai girdėjau. Pagrindinė žinutė, taip, kad sąvoka yra labai plati. Siekiama ją padaryti tokia, kad pats darbuotojas galėtų aiškiai pasirinkti, ką ir kaip jis norėtų, kokias kompetencijas, nebūtinai susijusias tiesiogiai su darbo vietos funkcijomis, kelti, nes tai dažniausiai yra tai, kur darbdavys išleidžia.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama kolegė, jeigu galima, šiek tiek tylos Seimo salėje, nes sunku susikalbėti. Klausia M. Ošmianskienė. Atsisako. Klausia E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Dėkui. Gerbiamas kolega, tikrai savišvieta geras dalykas, ypač jei mokaisi kažkur ir problemų yra su atsiskaitymais. Tarkime, reikia išvažiuoti, tu neakivaizdžiai mokaisi, bet būna taip, kad reikia nuvažiuoti. Suprantu, kad tokiu atveju tikrai reikalingas laikas ir reikalingos tam tikros dienos, kad galėtum nuvažiuoti. Ar nemanote, kad... Čia irgi buvo klausimas, kad galbūt į kursus vaikšiotų. Ar nemanote, kad prie to viso straipsnio galėtų būti nurodyta, kad pagal ministro nustatytą tvarką? Ačiū.

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū už pirmą klausimą iš kitos salės pusės. Dėl formuluočių, be abejo, galime diskutuoti, pasiūlyta ganėtinai plati formuluočių. Šiandien atkreipiu dėmesį, kad, kalbant apie formalųjį ugdymą, yra apmokėjimas nustatytas, už kokias būtent dienas ir kokius atsiskaitymus, ir taip toliau, tai tos tvarkos segmentai jau yra. Jeigu diskusija kiltų, be abejo, galime ieškoti kokio nors sutarimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Visi klausimai atsakyti. Ačiū gerbiama pranešėjui. Už kalbės T. Tomilinas. Prašom. Atsisako. Už kalbės K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kolegos, aš nesu garantuotas, kad pritarsiu ir vėlesnėse stadijose, bet dabar esu linkęs pritarti šio įstatymo projektui, kad jis pajudėtų ir kad būtų galima geriau įsigilinti. Man teko matyti konkrečiai kitose valstybėse, Vokietijoje, įstatymus ir praktiką, kai žmonės turi galimybę dalyvauti įvairiuose kursuose, mokymuose, mokytis politinio švietimo. Vokiečiai po Antrojo pasaulinio karo yra nutarę, atrodo, kad kas dešimt metų ar kažkiek kiekvienas pilietis įgauna teisę net į tam tikras mokamas atostogas, kad mokytųsi politinio švietimo, kad būtų geras pilietis – tai valstybė net apmoka. Jeigu mes norime būti šiuolaikiška valstybė, tai visiškai pažangu yra leisti piliečiams kvalifikuotis įvairiose srityse, tarp jų politikoje. Aš suprantu, kad išsilavinimas ir kompetencija yra labai svarbūs dalykai.

Čia buvo teisingi klausimai keliama, kad reikia, matyt, atsekti, kad tuo metu nebūtų daroma kas nors kita, kitokia veikla užsiimama. Taip, reikėtų iš tikro tą atsekti ir to neleisti. O šiaip, jeigu valstybė tai leistų sau, darbdaviai tą leistų, jeigu būtų ne per didelė finansinė našta, aš būčiau už.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Gerbiama kolegė, motyvai išsakyti. Kviečiu grįžti į savo vietas ir apsispręsimė balsuodami. Gerbiama kolegė, padarykime taip: apsispręskime dėl šio kę tik pateikto įstatymo projekto ir tada galėsime judėti prie kitų įstatymų projektų.

Kviečiu balsuoti dėl Darbo kodekso 135 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1162 po pateikimo. Kas pritariate, – už, kas turite kitų nuomonių, balsuokite kitaip.

Užsiregistravo 106, balsavo 104: už – 85, prieš – 3, susilaikė 16. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 24 dieną. Ar galime tam pritarti bendru sutarimu? Yra visokių nuomonių.

Prašom. Ar, premjere, šiuo klausimu, ar kitu klausimu? Dabar mes dėl pagrindinio ir papildomo komitetų. L. Savickas. Prašom.

L. SAVICKAS (DFVL). Norėtume, kad Ekonomikos komitetas būtų kaip papildomas.

PIRMININKAS. Ekonomikos komitetą įtraukti kaip papildomą. Ar gerbiamas A. Vinkus dėl to?

A. VINKUS (LVŽSF). Nespėjau pabalsuoti. Dėl protokolo įskaitykite mano balsą už.

PIRMININKAS. Supratau, įskaitome protokole balsą už.

Ar pritartumėte – įtraukiame kaip papildomą Ekonomikos komitetą dėl šio Darbo kodekso? Galime pritarti. Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Balsavimas įvyko.

Dabar gerbiama premjerė dėl vedimo tvarkos. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš norėčiau paprašyti mielų kolegų trumpai sugrįžti į rytinę darbotvarkę. Norėčiau paprašyti dėl įstatymų paketo, kuriam Seimas pritarė 120 balsų, tai yra dėl Atsinaujinančių išteklių projekto ir lydimųjų, kad būtų suteikta skubos tvarka, nes ir taip tas įstatymo projektas yra nuo praėjusios kadencijos. Būtų gerai, kad ketvirtadienį Seimas priimtų, jeigu taip būtų sutarta, ir tuomet neturėtume tos savaitės pertaukos, kuri priklauso nuo kitos savaitės. Prašyčiau pateikti šitą klausimą balsuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tai buvo 1-8.1 ir 1-8.2, 1-8.3 klausimai – projektas Nr. XIII-P-5202 ir lydimieji du įstatymų projektai. Jiems mes pritarėme po svarstymo. Ar galime jiems pritaikyti skubą bendru sutarimu? Galime? Ačiū, pritarta skubai dėl šių projektų.

15.38 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIV-P-1431 (pateikimo tęsinys)

Kolegos, dar taip pat iš rytinio posėdžio mes turėjome skolą. Tai yra 1-10 klausimas – Visuomenės informavimo įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Dėl jo kviečiu apsispręsti balsuojant. Primenu, kad balsuojame dėl Visuomenės informavimo įstatymo projekto Nr. XIV-P-1431 po pateikimo.

Balsavo 115: už – 97, prieš – 1, susilaikė 17. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Kultūros komitetas. Siūloma svarstyti balandžio 26 dieną. Ar tam galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl vedimo tvarkos V. Juozapaitis. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, norėjau šiek tiek istorinio teisingumo suteikti šios dienos posėdžiui. Rytinio posėdžio metu Seimo narė A. Širinskienė paprašė dėl šio ką tik nubalsuoto klausimo pertraukos iki kito posėdžio, nes Seimo narys R. Šarknickas viešai paaiškino, kad tas klausimas nebuvo sprendžiamas arba apie jį nebuvo kalbėta Kultūros komiteto posėdžio metu, žodžiu, prikalbėta visokių dalykų. Aš tiesiog noriu priminti gerbiamam R. Šarknickui ir visiems, kurie suabejojo Kultūros komiteto sprendimais, kad kovo 16 dieną Kultūros komitetas bendru sutarimu priėmė protokoliniį sprendimą registruoti tokį įstatymo projektą. Maža to, DVS yra pažymėta, kad R. Šarknickas yra vienas iš pasirašiusių šį įstatymo projektą. Buvo suabejota, ar buvo darbotvarkėje. Taigi taip pat yra dokumentas...

PIRMININKAS. Dėkui.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). ...liudijantis, kad šeštu klausimu šis įstatymo projektas buvo įtrauktas į darbotvarkę. Taigi R. Šarknickas arba turėtų atsibusti, arba jis turėtų atsiprašyti, kad paskleidė netiesą ir suklaidino mūsų visų gerbiamą A. Širinskienę.

PIRMININKAS. Labai ačiū už repliką. Leidžiu R. Šarknickui atsakyti ir daugiau replikuoti nesuteiksiu. Prašau, gerbiamas Šarknickai.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Kiek žinau, jums atsiprašymai patinka. Aš atsiprašau. Bet aš noriu dar kartą patikslinti, kad apie tai buvo kalbėta, bet šis klausimas buvo pridėtas prie kitų klausimų, o ne pačioje darbotvarkėje buvo. Aš apie tai ir kalbėjau. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Gerai. Labai ačiū. Prašau, Jurgi, dar.

J. RAZMA (TS-LKDF). Ne, ne dėl šio klausimo. Čia mes jam daug dėmesio skyrėme. Jūs taip greitai vedate posėdį, dėl L. Savicko pateikto Darbo kodekso projekto, aš manau, reikėtų prašyti Vyriausybės išvados ir Trišalės tarybos išvados.

PIRMININKAS. Gerai. Ar pritaria gerbiamas Seimas? Vis tiek, natūralu, tai svarstysime. Galime pritarti? Galime. Pritarta bendru sutarimu.

15.42 val.

Darbo kodekso 1, 2, 25, 26, 30, 36, 40, 44, 46, 51, 52, 55, 56, 57, 59, 72¹, 75, 79, 107, 113, 117, 126, 133, 134, 137, 138, 169, 171 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1438ES, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 1, 5, 11¹, 16, 19, 20, 22, 23, 24 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-1439, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 2, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 11¹, 14, 16, 22, 23 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-752 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1440, Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 2, 7 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1441, Vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1442, Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1443, Teismų įstatymo Nr. I-480 44¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1444 (*pateikimo tęsinys*)

Dabar, kolegos, ačiū visiems už vaisingas replikas, Darbo kodekso daugybės straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1438, darbotvarkės 2-2.1 klausimas, ir lydimieji. Ministrės M. Navickienės pateiktas paketas. Apsispręskime balsuodami. Kas pritaria po pateikimo, balsuoja už, kas galvoja kitaip, išreiškia tą nuomonę kitaip.

Balsavo 116 Seimo narių: už – 94, prieš – 3, susilaikė 19. Po pateikimo pritarta.

Nors čia buvo kai kuriose darbotvarkėse parašyta skubos tvarka, ministrė patikino, kad skubos neprašo. Mes fiksuojame, kad siūlomi komitetai yra: pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Dėl 2-2.5 ir 2-2.7 klausimų taip pat papildomas yra Teisės ir teisėtvarkos komitetas įrašytas. Siūloma svarstyti balandžio 19 dieną. Ar galime tam pritarti bendru sutarimu? Galime? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.43 val.

Darbo kodekso 144 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1222 (*pateikimo tęsinys*)

Toliau yra darbotvarkės 2-5 klausimas – Darbo kodekso 144 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1222, jį pristatė J. Sabatauskas. Prašau balsuoti. Kas pritaria, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 118: už – 99, prieš nebuvo, susilaikė 19. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 24 dieną. Ar galime tam pritarti? Taip pat yra prašoma Vyriausybės išvados. Galime tam pritarti? Galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.44 val.

Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1272 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1272, jį pristatė E. Sabutis. Prašau apsispręsti balsuojant.

Balsavo 113: už – 70, prieš – 3, susilaikė 40. Po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 24 dieną. Vyriausybės išvados taip pat, matyt, reikės. Ar galime tam pritarti? (*Balsai salėje: „Taip!“*) Galime. Pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

15.46 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 10 d. nutarimo Nr. XIII-499 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XIVP-1332 (*pateikimo tęsinys*)

Taip pat rezerviniai klausimai buvo pristatyti rytinėje darbotvarkėje. Liko rezervinis 2 klausimas, atsiprašau, dar ir rezervinis 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Sei-

mo 2017 m. birželio 10 d. nutarimo Nr. XIII-499 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektas. Pateikimas. Gal galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje: „Galime, galime.“*) Galime? Galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti balandžio 14 dieną.

15.46 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1476 (priėmimo tęsinys)

Rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo projektas. Priėmimas. Balsuojame dėl šio nutarimo priėmimo, tai yra Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo projekto Nr. XIVP-1476.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo už 115, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.47 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1474(2) (priėmimo tęsinys)

Rezervinis 3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo projektas. Priėmimas. Kviečiu balsuoti. Projektas Nr. XIVP-1474.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 114: už – 113, prieš nebuvo, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.48 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XIV-50 „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1475 (priėmimo tęsinys)

Rezervinis 4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-1475. Priėmimas. Kviečiu balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 115 – už visi 115. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.48 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Jono Algimanto Jurgausko peticijos“ projektas Nr. XIVP-1472 (priėmimo tęsinys)

Rezervinis 5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Jono Algimanto Jurgausko peticijos“ projektas. Priėmimas. Kas pritaria Peticijų komisijos išvadai, kviečiu balsuoti už.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 119: už – 117, prieš nebuvo, susilaikė 2. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.49 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Sauliaus Arlausko, Vytauto Budniko, Ryšardo Burdos, Antano Levicko peticijos“ projektas Nr. XIVP-1473 (priėmimo tęsinys)

Rezervinis 6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Sauliaus Arlausko, Vytauto Budniko, Ryšardo Burdos, Antano Levicko peticijos“ projektas Nr. XIVP-1473. Kviečiu balsuoti, ar pritariame Peticijų komisijos išvadai. Priėmimo stadija.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 118 Seimo narių: už – 110, prieš – 1, susilaikė 7. Nutarimas priimtas. (*Gongas*) Tuo balsavimo tarpą mes baigėme.

15.50 val.

Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1359 (pateikimas)

Dabar kviečiu pristatyti dar vieną Darbo kodekso įstatymo projektą. Darbotvarkės 2-7 klausimas – Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Į tribūną kviečiu R. Žemaitaitį.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, yra užregistruotas 139 straipsnio pakeitimas. Jis užregistruotas šių metų vasario 25 dieną, tai yra lygiai po dienos, kada įvyko nemaloni situacija Ukrainoje, kada iš tikrųjų Rusija užgrobė Ukrainą ir pas mus Lietuvoje, kaip ir visame kitame pasaulyje, prasidėjo didysis didžiosios panikos skleidimas, kada iš bankomatų žmonės puolė imti pinigus ir susidūrė su labai didele problema – bankomatai ir bankai tiesiog nebuvo pajėgūs žmonėms išduoti pinigų.

Įvairiose Europos Sąjungos šalyse yra paliekama teisė darbo užmokestį gauti ir grynaisiais pinigais, tuo tarpu mes nuo šių metų sausio 1 dienos pakeitėme teisės aktus ir atlyginimus, dienpinigius ir visas kitas pajamas, kylančias iš darbo santykių, mes nukreipėme į korteles. Kas atsitiko? Atsitiko tai, kad žmonės faktiškai fiziškai negalėjo išsiimti pinigų. Kartu ką parodė po kelių savaitių įvykiai SEB banke ir „Swedbanke“? Elektroninė sistema užlūžo, jeigu taip galima pasakyti, ir šeštadienį bei penktadienį žmonės negalėjo net atsiskaityti bankinėmis kortelėmis. Ir kiekvienas klientas gavo pranešimus, kad labai atsiprašome, bankinė sistema yra pertvarkoma, žiūrima ir reikėtų luktelti, kol ji bus sutvarkyta. Teko stebėti ir analizuoti mūsų nacionalinio saugumo praėjusių metų patvirtintas grėsmes valstybėje, tai vienas iš tokių dalykų yra numatomas pinigų turėjimas ir nepriklausomumas.

Ketvirtas dalykas, kai įvyko tas įvykis Ukrainoje, mūsų Vyriausybė išėjo ir rekomendavo žmonėms turėti tam tikrus daiktus su savimi ir turėti tam tikrą sumą grynųjų pinigų. Tai vėlgi tų pinigų nebuvo galima išsiimti.

Ir penktas dalykas, ką nurodo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas, ką ir kiti nurodė, kad šiandien išsiimti pinigų problemos nėra, jie bent jau traktuoja, kad yra „Perlas“, yra parduo-tuvės, kurios išduoda pinigus, bet, deja, kaimiškose parduotuvėse arba kaimiškuose rajonuose tokios galimybės šiandien nėra. Jeigu mes paimsime tą patį Šilalės rajoną, paimsime Pajūrį, paim-sime Tenenius ar galų gale paimsime Kaltinėnus ar Gineikius, tai šiandieną prekyba arba apyvar-ta grynaisiais pinigais tose parduotuvėse sudaro 100, gal 200–300 eurų, o žmonės norėtų išsiimti 400–500 eurų, tai tiesiog parduotuvė nesuprekiauja už tiek pinigų, kad būtų galima išduoti gry-nųjų pinigų.

Todėl yra siūloma iki 2024 metų atidėti šito įstatymo įsigaliojimą. Aišku, Vyriausybė galėtų pažiūrėti, kiek procentų atlyginimo galėtų būti mokama grynaisiais. Gal galėtų būti taip, kad pa-gal gyventojų ar darbuotojų pasirinkimą 70 % pinigų būtų mokama į kortelę, 30 % būtų galima pasiimti grynaisiais. Na, kaip vienas iš tokių variantų, aišku, būtų galimas. Todėl kviečiu pritarti šitam projektui.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Pirmasis klausia A. Sysas.

Toliau posėdžiui pirmininkaus J. Sabatauskas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs panaudojote tokį argumentą – šeštadienį ir sekmadienį. Tai šeštadienį ir sekmadienį atlyginimai nemokami, jeigu kalbame apie tai, kad kažkas kažkur pritrūksta.

Mano klausimas būtų, jūs gi žinote peripetijas, kodėl šitas įstatymas atsirado, kiek reikėjo laiko, kol šitą įstatymą priėmėme. Tai kodėl, kad toliau nebūtų apgaudinėjami Lietuvos ir ypač trečiųjų šalių piliečiai, o šitame kontekste, kai į Lietuvą atvyko labai daug Ukrainos žmonių, kurie nesupranta kalbos ir jiems galima pakišti bet kokius popierius pasirašyti, ir po to jie neatgautų savo pajamų, užuot reikalavę iš bankų daugiau bankomatų, terminalų, užtikrinti, kad tuose terminaluose būtų pinigų, jūs einate lengviausiu keliu, kad ir toliau dar pusantrų metų žmonės būtų apgaudinėjami nesąžiningų darbdavių? Noriu pabrėžti – nesąžiningų darbdavių. Ačiū.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Taip, jūs esate visiškai teisus, nesąžiningų darbdavių mes Lietuvoje turime apie 7 %, tokia yra, deja, statistika. Ir net įvedus atsiskaitymą pinigais kortelėmis vis tiek tie 6–7 % išliks. Tai rodo naujausi tyrimai, tai rodo Darbo inspekcija.

Dėl šeštadienio, sekmadienio, kolega, aš kalbėjau apie bankomatus, iš jų nebuvo galima išsiimti, bankuose buvo sugedusi sistema – net atsiskaitymų ir pavedimų nebuvo galima daryti. Tai yra faktas, tai yra panešimai spaudoje, juos jūs galite rasti.

Dabar dėl ukrainiečių. Jei jūs esate priėmę ukrainiečių, siūlyčiau pasišnekėti. Mano šeimoje... teko kalbėtis su ukrainiečiais, kurie atvyko, jie turi korteles, tačiau dėl karo šiandien Ukrainoje dalis bankų nefunkcionuoja. Jie net negalėjo išsiimti pinigų atvykdami čia pas mus ir stovėdami tame kelyje. Mes jau turime tokios patirties. Dėl bankomatų nei R. Žemaitaitis, nei A. Sysas, nei Petraitis, nei Antanaitis negali įpareigoti. Kaip žinote, buvo pasirašyta su Lietuvos banku, Vyriausybė ir privačių bankų asociacija, kaip ji ten vadinama, jie įsipareigojo įrengti bankomatus. Aš jums galiu pasakyti: Šilalėje atsiranda papildomai vienas, Kelmėje atsiranda papildomai vienas. Kaip tokiu atveju mes dėl Užvenčio su 1,5 tūkst. gyventojų arba Tytuvėnų su 3 tūkst. gyventojų darysime? Liks tas vienas bankomatas ir į artimiausią bankomatą važiuos žmogus 30 kilometrų.

Ir kitas dalykas, ketvirtas dalykas, gerbiamas kolega, siūlyčiau pasiklausyti Žinių radiją. Žinių radijuje dalyvavo jūsų komiteto pirmininkas M. Lingė ir pasakė, kad Vyriausybė svarsto nuo 2024 metų visas pensijas, neįgalumo išmokas ir panašiai pervedinėti į kortelę. Kaip jums atrodo, antros grupės invalidas, žmogus, gulintis lovoje, važiuos iš Palentinio 40 kilometrų į Šilalę nusiimti pinigų? Norėčiau aš tą dalyką pamatyti, kaip tas bus.

Bet aš dar kartą sakau: esminis dalykas, kad mes turime keisti sistemą, kuri nekeičiama. Ir ką parodė tie 3 mėnesiai? Ji neveikė, kaip buvo žadėta.

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS, LSDPF). Gerbiamas kolega, klausti – 1 minutė, atsakyti – 2 minutės. Nes, priešingu atveju, kiti kolegos nespės paklausti.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Supratau, atsiprašau.

PIRMININKAS. Kitas klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, ir tikrųjų jūs vis sakote, kad buvo, buvo, buvo, buvo. Kiek suprantu, dabar sistema kaip ir sutvarkyta.

O dar klausimas, vis dėlto kodėl žmonės nesinaudoja parduotuvėmis? Į kiekvieną parduotuvę (net paprastame kaimelyje) nueini ir paprašai, kad tau išduotų su kortele pinigų, ir be jokių problemų juos išduoda. Ar čia tikrai problema, ar čia neveikia ta sistema? Kiek man teko imti pinigų, visur parduotuvėse duoda.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Tikrai, kolega, per metus vidutiniškai vieno banko sistema genda septynis kartus, tai yra gali pasitaikyti tas momentas. Dėl miestų ir miestelių parduotuvių mes tos problemos neturime. Bet kaimeliuose ir bendruomenėse, kur nėra didelės parduotuvės, tai yra gyvenvietėse iki 500 gyventojų, faktiškai nesuprekiuoja grynaisiais pinigais, kad turėtų galimybę išduoti. Čia yra esminė problema. O „Perlo“ mes negalime įpareigoti, kad jie pripildytų pinigų arba turėtų.

Tokiu atveju valstybė pirsks apsaugos darbuotojus, kad jie išvežiotų pinigus į kaimo parduotuves? Čia būtų žiauriai brangu, Edmundai. Čia būtų taip brangu, kad nežinau, kas turėtų tai apmokėti. Tad už pinigų išgryninimą, išėmimą, turėtų imti *minimum* 5 %. Kaimo žmogui čia būtų nepakeliama. Aš kalbu garsiai, tik spėliuju, bet įsivaizduoju, kad pinigų išgryninimas kaimo teritorijoje tikrai 5 % būtų.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Pranešėjau, tikrai neblogas siūlymas, ketinu jį palaikyti. Tikrai pritariu, kad kaimo vietovėse ganėtinais sudėtinga išgryninti pinigus, yra, aišku, visokių terminalų, bet jie ima nemažą procentą.

Aš tokį provokuojantį klausimą užduosiu. Ar nemanote, kad apskritai pervesti atlyginimą į banko sąskaitą yra atgyvena. Galbūt reikėtų vesti kriptovaliutą į koki nors krepšelį, pavyzdžiui?

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Gerai, kad provokuojate, kolega. Į juoką juoku atsakyčiau. Būtų keista, gerbiamas kolega, jeigu Seimo nariams atlyginimas būtų vedamas kriptovaliuta ir dar būtų vedama kokiam nors Rusijos banke, ir mus įpareigotų dar rubliais sumokėti, išsikeisti į dolerius, o dolerius į eurus. Ką tik šiandien, man atrodo, ar vakar Latvijoje ir Lietuvoje suėmė tokią kompaniją, panašiai siautusią su pinigais. Ne, tikrai ne, aš manau, gal yra kas nors, kriptovaliutomis atlyginimas yra, bet, oi, ne.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia M. Ošmianskienė. Nematau. I. Kačinskienė. Atsiprašau, I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš manau, į kadicijos pabaigą bus viskas geriau. Noriu paklausti Remigijaus, iniciatoriaus. Manau, labai laiku projektas, nes jau dabar jūs girdite ir mes girdime regionų susirūpinimą, nėra užtikrinta infrastruktūra tam, kad būtų galima disponuoti savo pinigais. Jūsų požiūriu, ar užteks tų dvejų metų tam, kad bankinis sektorius visiškai pasiruoštų ir užtikrintų infrastruktūrą visuose didesniuose miesteliuose, ar vis dėlto mes paskubėjome su įstatymo pakeitimais ir reikėtų galvoti apie ilgesnį laikotarpį?

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Aš, kolege, dėl tų dvejų metų pasižiūrėjau Vyriausybės, pasižiūrėjau nacionalinę strategiją, įvertinau tą laiką, kurį jie rekomenduoja, ką valstybė turi užtikrinti ir ko turėtų imtis, tai siūlau dvejus metus. Kad šitas, įvestas nuo sausio mėnesio, nepasitvirtino, jau įrodo ir tyrimai, ir ta pati Darbo inspekcija, kaip ir sakiau, 6–7 % toliau vyksta nelegalaus darbo. Kaip mes puikiai žinome, didžioji dalis pinigų dabar yra išmokama, kur veikia nelegaliai, per paslaugas. Tai esminis dalykas ne darbo užmokestis, o kai yra tam tikra paslauga. Yra pasirašoma civilinė paslaugų teikimo sutartis, tai nėra darbo užmokestis. Viskas. Esmė – tai mes apeiname. Netgi elementarus dalykas: jeigu šiandien nori turėti juodą kasą ir mokėti juodą atlyginimą, tau užtenka įmonėje pasirašyti su darbuotoju, kad jis išnuomoja tau automobilį. Išnuomoja tau automobilį, tarkime, už 300 eurų ir tu be jokio „Sodros“ ar PSD moki, tu tik susimoki 15 % GPM nuo automobilio veiklos. Įsivaizduokite, nei „Sodros“ negauni, nei sveikatos tu negauni, tik gauni 15 % GPM. Apie tokius apėjimus aš jau girdžiu savo rajone, patikėkite manimi, kartais net protu sunku suvokti, kad šitaip žmonės daro.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas Remigijau, iš tikrųjų labai gerai pristatote ir žinote, apie ką kalbėti, kaip apeiti, pamokyti išsiimti grynuosius pinigus. Šiandien aš tikrai palaikysiu jūsų projektą vien dėl to. Ar jums žinoma, mes kalbame apie tai, kad darbo užmokestis turi būti kortelėse, viskas sutvarkyta, atrodo, ir visi palaikė, dauguma vis dėlto balsavo, bet šiandien paštas dar priima tik grynuosius pinigus. Ateina *diedukas* atsiskaityti ir nori sumokėti, sakykim, už siuntą ar dar kokią nors prekę nusipirkti, jam pasako, jokių kortelių mes nepriimame. Tai apie ką mes galime šiandien kalbėti? Kaip jūs galvojate, ar tai yra normalu valstybinėje įmonėje?

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Tai nėra normalu. Aš jus papildysiu. Dar pašto skyriai dar dar, bet laiškininkai. Laiškininkai pagal Pašto valdybą yra įpareigoti užsiimti išnešiojamąja prekyba. Kai jie atvažiuoja į gyvenvietes, jeigu vyras dirba, žmona nedirba, už prekes, už sėklas ar dar kažką,

už pagalves, labai įdomiai tame pašte apskritai vyksta procesas, tai... Štai ten iš tikrųjų verta parlamentinio tyrimo, kodėl tam tikros prekės pakliūva pas juos ir kodėl tam tikros prekės parduoamos tik būtent pašte. Bet čia, matyt, jau turėtų atlikti kontrolę Audito komitetas.

Deja, taip, jūs esate visiškai teisi. Ta suma, tie skaičiai yra gana dideli. Plius aš dar tik noriu vieną repliką pasakyti. Nežinau, ar esu teisingas, čia reikėtų ministerijos paklausti, bet vėlgi iš Žemaitijos regiono turiu informaciją, kad ukrainiečiai, įdarbinti Lenkijoje ar gavę leidimą Lenkijos migracijos departamente, atvažiuoja čia, į Lietuvą, dirbti, pinigai sumokami Lenkijos įmonei, o tik tuo metu Lenkija sumoka darbuotojams iš Ukrainos. Neturiu tos informacijos, nes dar nespėjau patikrinti, čia pasiekė penktadienio informacija. Jeigu tai tiesa, kaip kolega gerbiamas A. Sysas sako apie ukrainiečius, tai bus galima apeiti per 5 minutes visą šitą projektą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, laikas klausti baigėsi. Motyvai už dėl projekto – Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Taip, iš tikrųjų pranešėjas pateikė savo pasiūlymą dėl grynųjų pinigų ir dėl galimybės kaimiškuose rajonuose žmonėms susimokėti už paslaugas. Tikrai galbūt prieš kokį mėnesį ar 2 būčiau nepritaręs, bet dabar pasikeitus situacijai ir gaudamas labai daug klausimų iš savo apygardos aš taip pat šiandien palaikysiu šitą, nes realybė kartais skiriasi nuo teorijos. Buvo minėta, kad bus įsteigta įvairių pinigų nusiėmimo automatų, deja, taip neįvyko ir kai kuriuose rajonuose, ypač kaimiškose vietovėse, reikia važiuoti nuo 10 iki 20 kilometrų, kad išsigrynintų pinigų. Todėl manau, šiuo sudėtingu laikotarpiu, kol dar yra neišaiškinta eiga santykių, kuriuos šiandien mes matome Ukrainoje, be to, visi Lietuvos žmonės, manau, žymiai daugiau yra nusiėmę grynųjų pinigų, negu buvo prieš šitą konfliktą, šitas įstatymo pakeitimo projektas yra laiku ir siūlau palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų prieš – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, aš labai norėčiau, kad mes žiūrėtume į šio įstatymo turinį. Turbūt visi sėdintys salėje ir dirbantys šituose rūmuose pinigus ir visas išmokas gauna į korteles. Aš suprantu, vis kalbama apie kažkokius nutolusius rajonus, bet Lietuvoje turbūt 90 % atlyginimus gauna į korteles. Šitie įstatymai atsirado dėl to, kad dalis nesažiningų vadovų, ypač transporto įmonių, apgaudinėjo trečiųjų šalių piliečius – jų atlyginimas yra nedidelis, didžiausia dalis yra kaip dienpinigiai išmokami pinigai, paprasčiausiai su tais dienpinigiais darė ką nori. Didelė kompanija pačių darbuotojų profsajungų atvedė link to, kad pagaliau įstatymas buvo priimtas. Dabar, užuot ieškoję būdų, kaip tiems žmonėms, kuriems labai reikia grynųjų kokiame nors kaime, spręsti šitą problemą, mes vėl einame primityviausiu keliu. Na ir kas, kad galės apgaudinėti tuos ukrainiečius, kazachus, kirgizus, bulgarus, kurie čia dirbo ir kuriuos apgaudinėjo, tuos pačius baltarusius ir rusus. Dabar daugiau ukrainiečius apgaudinės. Aš manau, kad mes turime užtikrinti, kad žmonės gautų jiems priklausančią atlyginimą normaliai. Deja, tokiomis pasiūlymais grįžtame į tą laikotarpį, kai žmonės sukčiavo. Todėl tikrai nepalaikau šito siūlymo ir siūlau nepalaikyti. Prašysiu tiek Trišalės tarybos, tiek Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų pateikimo stadijoje nuomonės išsakytos. Balsuosime nustatytu laiku – 16 val. 50 min.

16.08 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 3, 10, 13, 15, 17, 19, 20, 22, 24, 27¹, 29, 30 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1445, Administracinių nusižengimų kodekso 29, 71, 415, 416, 417, 420, 423, 424, 426, 427, 428, 431, 589, 603, 608, 611 ir 686 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1446, Baudžiamojo kodekso 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1447, Administracinių nusižengimų kodekso 247, 589, 608 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 248¹, 248², 248³ straipsniais įstatymo Nr. XIV-598 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1448 (*pateikimas*)

Kitas 2-9.1 klausimas – projektas Nr. XIVP-1445 ir jo lydimieji įstatymų projektai, tai yra Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Administracinių nusižengimų kodekso, Baudžiamojo kodekso ir dar vienas Administracinių nusižen-

gimų kodekso projektai. Pranešėjas – vidaus reikalų viceministras V. Dmitrijevas. Pateikimo stadija. Prašom.

V. DMITRIJEV. Laba diena, pirmininke, laba diena, Seimo nariai. Noriu pristatyti keturis įstatymų projektus. Kaip buvo paminėta, Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo projektą, Baudžiamojo kodekso pakeitimo įstatymo projektą ir du Administracinių nusižengimų kodekso įstatymų projektus, kurie susiję su apibendrintais ir konsoliduotais kelių ministerijų siūlymais. Trumpai pristatysiu.

Konkretūs dalykai, kurie susiję su Krašto apsaugos ministerijos iniciatyvomis. Siekiama Saugaus eismo automobilių keliais įstatyme nustatyti pagrindą karo policijai lydėti karines transporto priemones ir specialius svečius, atvykstančius krašto apsaugos ministro ar Lietuvos kariuomenės vado kvietimu. Taip pat sudaryti teises prielaidas taktinių ir logistinių transporto priemonių privalomai techninei apžiūrai ir ekspertizei, kurią galėtų atlikti Lietuvos kariuomenė, nustatyti atitinkamas specialiųjų transporto priemonių vairuotojų teises ir pareigas, kad tas teises ir pareigas taip pat turėtų ir NATO valstybių specialiųjų transporto priemonių vairuotojai, vykdantys tarnybines pareigas Lietuvos teritorijoje.

Taip pat yra siūloma pakeisti eismo įvykių informacinės sistemos valdytoją, siekiant sukurti naują šiuolaikišką eismo įvykių informacinę sistemą. Siūloma, kad tą funkciją perimtų Susisiekimo ministerija. Užtikrinti, kad pagal nacionalinius teisės aktus ir ne iš Lietuvos Respublikos gyventojų būtų reikalaujama įvykdyti papildomas sąlygas, susijusias su atimtos teisės vairuoti transporto priemones grąžinimu, tam, kad būtų pripažįstamas užsienyje išduotas vairuotojo pažymėjimas, pasibaigus teisės vairuoti atėmimo terminui.

Taip pat tobulinti teisinį reglamentavimą, susijusį su transporto priemonių įgytos ir perleistos nuosavybės deklaravimo modelio taikymu. Šie pakeitimai yra pasiūlyti atsižvelgiant į praktiką. Matyt, teko girdėti apie savininko deklaravimo kodų tam tikras eiles ir įvairias kitas problemas. Atsižvelgėme į nuogastavimus dėl to, kad ši sąlyga neturėtų būti taikoma naujoms transporto priemonėms. Siūlome padaryti tokią išimtį šiame įstatymo projekte.

Žinoma, įstatymų projektais siekiame įgyvendinti Konstitucinio Teismo nutarimą, kuriuo pripažinta, kad Saugaus eismo automobilių keliais įstatyme nustatytas atimtos teisės vairuoti transporto priemones grąžinimas gali būti ne trumpesnis kaip dešimt metų. Konstitucinio Teismo sprendimu pripažinta, kad šis terminas pagal savo pobūdį prilygsta sankcijai, kuri taikoma asmeniui už antrą kartą padarytą teisės pažeidimą, todėl šios nuostatos siūloma atsisakyti. Atitinkamai šią nuostatą perkeliame į Administracinių nusižengimų kodeksą ir į Baudžiamąjį kodeksą su tam tikromis korekcijomis dėl teisės vairuoti transporto priemonę atėmimo terminų arba specialios teisės uždraudimo.

Taip pat sistemiškai siūlome suderinti atskiras nuostatas su Kelių eismo taisyklių aktualijomis, atsižvelgdami į šiuo metu esančią statistiką. Iš esmės pagrindinė problema, kurią siūlome spręsti Administracinių nusižengimų kodekse, yra Lietuvos Aukščiausiojo Teismo sprendimo įgyvendinimas. Jame buvo pasakyta, kad teisė vairuoti transporto priemonę turėtų būti atimama ir asmeniui, kuris šios teisės neturi, siekiant prevenciškai užkirsti kelią, kad per trumpą laiką toks asmuo įgytų tokią teisę ir taip galbūt išvengtų atsakomybės.

Taip pat siūlome griežtinti tam tikras nuobaudas už chuliganišką vairavimą ir siūlome galbūt atkreipti dėmesį į kai kuriuos kitus Administracinių nusižengimų kodekso straipsnius, kuriuose, mūsų nuomone, esamas baudas reikia subalansuoti.

Vienas iš klausimų, kurį yra labai svarbu, mūsų nuomone, pažymėti, yra dėl vairuotojų sveikatos patikrinimo. Siekiame, kad tas klausimas būtų reglamentuotas sistemiškai, tai yra vairuotojai nustatytais terminais turėtų pasitikrinti ir pateikti atitinkamą pažymą. Kitaip vairuotojo pažymėjimo galiojimas būtų sustabdytas, jeigu tokia pažyma nebūtų pateikta. Manau, pagrindinis momentas yra susijęs su taikymu atsakomybės už tam tikras veikas, kurios vairavimo metu netoleruotinos ir kurių vairuotojai pagal šiuo metu Vyriausybės nutarime nustatytas pareigas turėtų vengti.

Toks trumpas būtų tų keturių įstatymų projektų pristatymas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas viceministre. Jūsų klausiti nori devyni Seimo nariai. Klausia A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LRF). Tikrai gerai, kad jūs į šito įstatymo projekto pateikimą neįvėlėte ministrės, nes tai yra praėjusios kadencijos ir ne pats geriausias įstatymo projektas. E. Misiūnas nediršo jo pateikti, netgi registruoti ir traukti į viešumą. Aš suprantu, kad pavasario sesijos darbotvarkę iš tikrųjų reikia kuo nors užkisti, bet ką planuoja ministerija dar pateikti, kyla klausimas. Ir kyla klausimas, ar jūs pats skaitėte įstatymo, kurį teikiate dabar, 13 straipsnio pakeitimą, tai yra 4 straipsnį?

V. DMITRIJEV. Nežinau, ką atsakyti į tokį klausimą. Bet kokių atveju įstatymo projektą pristaciau, tai atsakyti, matyt, ir neprivalau. Bet šiaip iš principo kalbant apie įstatymo projekto poreikį, tai siekiame taip pat atliepti Konstitucinio Teismo sprendimą, kuris buvo priimtas praėjusiais metais. Jį reikia įgyvendinti.

PIRMININKAS. Klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Gerbiamas ministre, padarėte strateginę klaidą, galiu tik tiek pasakyti. Šis projektas buvo absoliučiai E. Misiūno. Ir didžioji dalis šio projekto nesąmonių buvo parengta būtent prie E. Misiūno. Jūs šiek tiek pakoregavote, pašlifavote ir jį teikiate.

Gerbiamą kolegę jums uždavė konkretų klausimą dėl 13 straipsnio ir šiaip begalės kitų nesąmonių straipsnių. Jūs dabar pagal tą įstatymo projektą žmogų, kuris vairuodamas norės atsigerti vandens, bausite. Žmogų, važiuojančią mamą, kuri norės vaikui įduoti *tiutę*, iškritusią iš dantų, teisite. Šiandien atsitikus kokiam nors įvykiui arba net elementariai kažkam, kokį radiją perjungusį ar net telefoną perjungusį irgi teisite.

Jūs man pasakykite, kodėl jūs ir jūsų valdančioji dauguma nori visus bausti, viską drausti ir daryti tais baudimais? Kam jums šito reikia? Ir ką jūs paliekate dar įstatyme, tai yra subjektyvią teisę įrodyti.

Dabar mudu su E. Gentvilu važiuojame į Klaipėdą ir man Augis duoda kavos atsigerti, aš atsigeriu kavos, policija pravažiuoja ir sako: sukėlėte didelį pavojų, nes E. Gentvilą galėjote sužaloti. Augis sako, aš jam kavos nedaviau, o policija sako, kad davė. Jūs įsivaizduojate, į ką čia įsivelsite? (*Balsai salėje*)

V. DMITRIJEV. Galėčiau atsakyti tiek, kad įstatymo projektas yra kompleksinis, konsoliduotas, tai yra Krašto apsaugos ministerijos, Susisiekimo ministerijos pasiūlymai buvo inkorporuoti. Būtent Susisiekimo ministerijos pasiūlymus jūs, matyt, labiausiai ir liečiate, jie susiję su Saugaus eismo programos įgyvendinimu. Atitinkamai Vidaus reikalų ministerija teikia pakeitimą dėl Konstitucinio Teismo 2021 metų vidurio sprendimo įgyvendinimo.

Bet kokių atveju mes šį projektą turėtume teikti vien dėl Konstitucinio Teismo sprendimo įgyvendinimo, o jūsų pacituotas, matyt, 13 punktą, aš suprantu, aš jus nukreipčiau prie Kelių eismo taisyklių 20 punkto, kuriame yra pasakyta, kad vairuotojai turi vengti bet kokių su transporto priemonių vairavimu nesusijusių veiksmų. (*Balsai salėje*) Veiksmų sąrašą, aš manau, komitete mes svarstymo metu galėsime aptarti.

Bet kokių atveju, jeigu kalbėtume apie atsakomybę, jeigu įsivaizduojate Administracinių nusižengimų kodeksą, tai yra proporcingumo, protingumo principai, kurie irgi lygia greta turėtų būti taikomi su kitomis teisės normomis, sistemiškai.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Sysas, o mes dėl subjektyvių veiksmų, manau, pakalbėsime komitete.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas viceministre, bet principas yra dar... Ar jūs girdite? Su kuo jūs kalbate, nežinau, vis į dangų žiūrite, gal su Dievu.

V. DMITRIJEV. Garsas iš čia ateina.

A. SYSAS (LSDPF). A, garsas iš čia ateina, supratau. Yra dar aiškinamumo, aiškumo principas ir skaidrumo principas. Tai mano klausimas susijęs... Neklausiu, ką jūs čia vis dar draudžiate. Kaip jūs visa tai kontroliuosite ir kur bus tie aiškūs kriterijai, kad neužverstume teismų nereikalingomis bylomis?

V. DMITRIJEV. Aš manau, kad taip neatsitiks. Bet kokių atveju yra nuostata, patikslinanti, kad tas veiksmas turi būti konstatuotas tik tais atvejais, jeigu vairuotojui trukdo saugiai vairuoti. Tai tas konstatavimas atitinkamai priklausys nuo policijos pareigūno arba asmens, kuris praneša apie teisės pažeidimą. Bet tas pažeidimas turi teisną, turi teisės normas. Jūsų paminėtas principas

irgi pagal teisės normų taikymo visumą turės būti atlieptas ir įvertintas. Bet koku atveju sprendimai būtų priimami, įvertinus sistemiškai visus straipsnius, bet ne vieną normą, kad kas nors draudžiama. O dėl konkrečių veiksmų sąrašo, mes tikrai galėsime komitete juos aptarti.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas viceministre (aš kitoje pusėje), iš tikrųjų daug panašių klausimų buvo užduota. Aš taip pat dėl to, kad vis dėlto įstatymuose turime rašyti tai, ką galėsime kontroliuoti ir vykdyti. Kai žmogus, ypač tas, kuris nelabai skaito tuos įstatymus, labai nustemba, kai jis pradėdamas... netyčia kažkurioje vietoje suklumpa ir pagaunamas dėl įrašyto tokio teisinio reikalavimo, kurio jis nežino. Ar nemanote, kad vis dėlto geriau tokius dalykus keisti socialine reklama ir apskritai investuoti į tai pinigais, nes esmė nėra baudimas, esmė yra prevencija tam tikrų klaidų, kurias daro vairuotojai, tarkime, per savo neatsargumą. Ar nemanote, kad geriau tokius dalykus keisti socialine reklama ir reklamuoti saugų vairavimą, rodyti blogus pavyzdžius, kuomet ten nukritus sumuštiniai sunkvežimio vairuotojas rėžiasi į kokią stulpą? Ačiū.

V. DMITRIJEV. Be abejo, socialinė reklama irgi gali būti kompleksas priemonių, kaip ir yra kompleksas priemonių. Saugaus eismo automobilių keliais programoje tos visos priemonės yra įvardintos ir bet koku atveju ekspertų yra pasiūlytos iškelti ir į teisės aktų lygį. Mes galime realizuoti teisėkūroje būtent tas normas, kurios būtų reikalingos užtikrinant saugų eismą, bet vėlgi nebūtinai draudimų būdu, o teisinio reglamentavimo būdu.

Kalbant apie pagrindinę problemą, tai turbūt mes suprantame, kad telefono naudojimas vairuojant transporto priemonę, kai kalbama ne bevieliu ryšiu, kalbama nesinaudojant bevieliu ryšiu, sukelia tikrai nemažai įvykių. Dalis tų įvykių yra susiję su tuo, kad vairuotojai tiek žinutes rašo, tiek socialinius tinklus skaito, ta tendencija nėra gera. Bet koku atveju vairuotojo dėmesio blaškymas turėtų būti vertinamas ir toliau, kad tai nebūtinai galėtų būti tik mobilusis telefonas. Turime tokių konkrečių atvejų su pavyzdžiais, tai komitetui galėsime su konkrečiais pavyzdžiais pateikti, kokie įvykiai yra susiję būtent su koku dėmesio blaškymu. Pareiga ir šiuo metu yra teisės aktuose, nes Kelių eismo taisyklės yra patvirtintos Vyriausybės nutarimu. Nieko naujo, matyt, čia nepasakysiu, mes šią pareigą perkeliame į įstatymą, kad vairuotojai aiškiai žinotų, kad mes tikrai prevenciškai bandysime reaguoti į bet kokius veiksmus, kurie trukdo vairuoti ir kurie gali sukelti pasekmes.

Dabar dėl draudimo pasekmių tai nebūtinai tai turėtų būti bauda, gali būti apsiribota ir įspėjimu ir nebūtinai sakyti, kad mes kažką norime nubausti.

PIRMININKAS. Klausia R. Tamašunienė. Tikriausiai daugiau niekas nespės paklausti. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Gerbiamas viceministre, iš tiesų toks šiek tiek patobulintas, bet jau seniai sklaidomas įstatymo projektas, jis buvo tai vienoje, tai kitoje ministerijoje. Kas ten naujo atsiradę, tai jūs papildėte būtent KAM'o priemonėmis šį įstatymo projektą. Bet aš taip pat dėl kolegų. Vis dėlto aš vertinu kaip tikrai perteklinius jūsų siūlymus, kad vairuotojams sustabdžius ir išjungus variklį taip pat bus draudžiama naudotis telefonu arba mobiliaisiais ryšio įrenginiais. Turime tokių situacijų, kad ir darbdavys nusiunčia mus važiuoti į kitą Lietuvos vietą, važiuojame transportu, bet taip pat turime ir šeimos narių, ir vaikų, ir visokių nelaimių, ir staigių situacijų, ir per visą kelionės laikotarpį, taip išeina, negalėsi pasinaudoti jokių telefonu. Tai aš vertinčiau iš tiesų kaip perteklinę priemonę.

Ir dar žodis „eiti“ kuo taip nusikalto Vidaus reikalų ministerijai ar čia Susisiekimo ministerijai, nes visur keičiamas į „judėti“, nors, man atrodo, kaip tik žodis „eiti“ pėstiesiems kalbant apie draudimus yra daug tinkamesnis. Judėti tai ir bėgti galima suprasti. Dabar šiek tiek... Nežinau, kodėl jūs pasirenkate tokį tobulinimą dėl tobulinimo. Tą dalį.

V. DMITRIJEV. Taip, gal pakartosiu, matyt, pasakysiu tą patį. Siekiame įgyvendinti ir Konstitucinio Teismo sprendimą, priimtą 2021 metais. Dėl Krašto apsaugos ministerijos pasiūlymo, tai tikrai ačiū, kad pastebėjote, kad čia yra naujovė. Kita vertus, „eiti“ ir „judėti“, tai čia, matyt, yra susiję su asmeniu arba su transporto priemone.

Jeigu kalbate ir klausiate apie naudojimąsi mobiliuoju telefonu ir būtent tokią situaciją, tai išjungus variklį ir stovinčioje transporto priemonėje ir šiuo metu tai galima daryti. Bet koku atve-

ju ši norma yra tik pakoreguota, kad judančioje transporto priemonėje draudžiama tai daryti. Kokios yra aplinkybės? Dabar tenka įrodinėti, ar transporto priemonė važiuoja, ar nevažiuoja, nes atsirado naujų transporto priemonių su elektriniu varikliu ir tiesiog negirdėti, ar mašina važiuoja. Tos problemos, matyt, saugaus eismo ekspertų yra keliamos iš praktikos ir toliau. Kaip ir buvusioje Vyriausybėje, taip ir dabar ekspertai kelia tuos pačius klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Klausimų laikas baigėsi. Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių kalbėti už. Dėl balsavimo motyvų prieš – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tiesų aš tai siūlyčiau gerbiamiems kolegoms tikrai pritarti. Praeitą savaitę net ir mano kolega Edmundas ant seno P. Čimbaro projekto buvo paslydęs, po to kol išsiaiškinome, kas kaip buvo. Dabar, kaip matau, A. Bilotaitė slysta ant E. Misiūno projekto. Kartais, kaip ir su Edmundu susirašinėjome, reikia pasižiūrėti, kieno projektą neši ir kur teiki, kad paskui negautum strėlių už tai, ko tu nepadarei.

Aš iš karto siūlyčiau, kolegos, nepritarti. Manau, bendru sutarimu, nelaukiant nei to balsavimo, grąžinti ministerijai. Atskirkite, kas susiję su krašto apsauga, šitą klausimą patvarkykite. Na, ar tokie projektai, gerbiamieji kolegos, kur įkalate straipsnį, kad bet koks vairavimo trukdymas, aš dar kartą kartoju, net elementarus veidrodėlio pataisymas, netgi elementarus mygtuko paspaudimas, telefono pakėlimas, paspaudimas, turiu omenyje, ant vairo arba šalia vairo, kai yra sistema, ypač senesniuose automobiliuose, kur nėra... netgi šitie dalykai būtų traktuojami. Ir ką gerbiamas kolega iš Seimo, daugelį metų dirbęs Seime, puikiai žino, kad įstatyme draudžiama sudėti sąrašus, tiksliau, ne draudžiama, bet nėra galimybės ir baigtinio sąrašo nebus. Nes dėl tokių nesąmonių mes nueisime iki kažkokių kraštutinių ligų. Tada atsiras ministras, kuris savo įsakymu pradės nurodinėti, ką galima ir ko negalima kalbėti.

Kam jūs sukuriate tokius dalykus, kam jūs tyčiojate iš tos visuomenės ir ją erzinate? Ir kartu, aišku, mes, opozicija, randame progą iš jūsų pasityčioti. Na, kad tokį *durną* projektą atneša, tai natūralu, kad ta opozicija nepraleis progos patylėti, o po to sako, ta opozicija tik kritikuoja ir kritikuoja. Na, tai kaip mes jūsų nekritikuosime? Jūs atsisėskite namuose ir ramiai paskaitykite tą projektą, na, patys juoksitės į kumštį atsisėdę. Bet dėl krašto apsaugos, ką sakė viceministras, tai tikrai atskirkite ir tikrai ateikite, bet kai jūs supilate į bendrą, na, tai čia griūk negyvas iš tų jūsų projektų. (*Balsas salėje: „Gėda!“*)

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, balsuosime nustatytu laiku, 16 val. 50 min. (*Balsai salėje*) Už niekas nebuvo užsiregistravęs. Nežinau, kur jūs užsiregistravote, kolega, bet... Na, atsiradote per vėlai. Prašom, gerbiamas A. Anušauskas nori išreikšti nuomonę už.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Kolegos, įstatymas yra pateikimo stadijos. Be abejo, jis yra suvestinis, iš skirtingų dalių, tačiau komitetai tam ir yra skirti. Jeigu matote poreikį keisti, taisyti, papildyti... Kai kur komitetuose ministerijų pateiktus projektus apskritai perrašinėja nuo pradžios iki galo, tai aš nematau iš viso problemų. Šiuo atveju, jeigu jūs turite priekaištų dėl konkrečių dalių, siūlykite komitetuose ir bus keičiama ir atsižvelgiama. Aš siūlau nestabdyti šio įstatymo projekto ir jam pritarti.

PIRMININKAS. Dabar jau tikrai visos nuomonės yra išsakytos. Kaip minėjau, balsuosime nustatytu laiku.

16.29 val.

Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 1, 3, 4, 5, 6, 7, 18, 22, 30, 39, 43² ir 43³ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1459, Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 1, 2, 5, 6, 43 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 43², 43³ straipsniais įstatymo Nr. XIII-1871 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1460 (*pateikimas*)

Dabar kompleksinis 2-10 klausimas, susidedantis iš dviejų projektų – Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo... vieno ir kito įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymų projektai Nr. XIVP-1459 ir Nr. XIVP-1460. Pranešėja – ekonomikos ir inovacijų viceministrė E. Markevičiūtė. Prašau.

E. MARKEVIČIŪTĖ. Dėkoju posėdžio pirmininkui. Gerbiamieji Seimo nariai, šiandien teikiame du įstatymų pakeitimo projektus. Išskirčiau keturis pagrindinius punktus, kurie yra svarbiausi. Pirma. Pagrindinis kompromisinio su Krašto apsaugos ministerija suderinto projekto tikslas – diversifikuoti Lietuvoje prieinamų duomenų saugojimo infrastruktūrą išlaikant valstybinius duomenų centrus, tačiau sudarant teisinę prielaidą institucijoms naudotis ir verslo teikiamomis duomenų centrų paslaugomis, tai privačiais duomenų centrais ir debesija.

Duomenų saugojimo situacija Ukrainoje labai aiškiai parodė, kad būtina sudaryti galimybę esant reikalui turėti teisinį pagrindą duomenis perkelti į debesiją. Šiuo atveju turime valdyti saugumo ir esamos duomenų infrastruktūros pažeidžiamumo riziką.

Antras projekto tikslas – įtvirtinti nuostatas dėl valstybės informacinių išteklių klasifikavimo atsižvelgiant į duomenų svarbą. Šiuo metu šie ištekliai buvo skirstomi atsižvelgiant į informacijos svarbą, jų svarbos įvertinimo tvarką nustato Krašto apsaugos ministerija. Siūlome valstybės informacinių išteklių klasifikavimo sistemą grįsti duomenimis, o ne informacijos svarbos vertinimu. Šią tvarką tvirtintų Vyriausybė, o Ekonomikos ir inovacijų ministerijai siūloma pavesti tvirtinti šios valstybės informacinių išteklių svarbos įvertinimo metodiką. Abu teisės aktus planuojama parengti iki šių metų pabaigos.

Trečias tikslas. Atsižvelgiame į kolegų iš Krašto apsaugos ministerijos prašymą papildyti institucijų įtraukimo į saugiojo tinklo naudotojų sąrašą kriterijus. Siūlome įtvirtinti nuostatas, kad į saugiojo tinklo naudotojų sąrašą galėtų būti įrašomos institucijos, kurių funkcijoms atlikti būtina naudoti saugiojo tinklo infrastruktūrą arba kurioms reikalinga prieiga prie Europos Sąjungos, NATO ar Europos ekonominės erdvės valstybėse esančių institucijų ar duomenų centrų.

Ketvirtas tikslas – sukurti teisinį pagrindą esant reikalui įgalinti vadinamųjų skaitmeninių ambasadų veiklą, kad jos suteiktų galimybę užtikrinti nenutrūkstamą valstybės teikiamų paslaugų veiklą. Kalbant praktine kalba, galima svarbiausių duomenų perkėlimą organizuoti į, pavyzdžiui, NATO būstinėje Briuselyje esančius duomenų centrus, tačiau esant reikalui neturėtume teisinio pagrindo ir negalėtume paleisti visos sistemos. Šiais įstatymo pakeitimais tokia galimybė atsiranda.

Dar vienas praktinis momentas. Yra buvę pasiūlymų, kad galbūt tie duomenys galėtų būti laikomi Lietuvos Respublikos ambasadose skirtingose šalyse, tačiau teisiškai toks modelis nėra įmanomas, nes pagal Vienos konvenciją ambasadų teritorijos turi specialias privilegijas, bet nėra Lietuvos Respublikos teritorija, tik labai mažai šalių tokias privilegijas – ambasadų teritorijas laikyti tos šalies teritorija – suteikia.

Projektu taip pat nukeliamas privalomo naudojimosi valstybinių duomenų centrų paslaugomis terminas iki 2024 m. liepos 1 d. siekiant diversifikuoti riziką, susijusią su duomenų saugojimo ribojimais tik Lietuvos Respublikos teritorijoje, ypač atsižvelgiant į šių dienų realiją, susijusią su karo veiksmais Ukrainoje.

Praktinis įstatymo veikimas. Pirma. Informaciniai ištekliai skirstomi į keturias kategorijas: labai svarbius, svarbius, vidutinės svarbos ir mažos svarbos. Ypač svarbūs ištekliai lieka valstybiniuose duomenų centruose. Svarbūs, vidutinės svarbos ir mažos svarbos duomenys Vyriausybės lygmeniu inventorizuojami, klasifikuojami ir nusprendžiama, kokiose infrastruktūros dalyse jie turi būti saugomi. Kitaip tariant, sutarus, kad duomenys yra neįautrūs, jie galėtų būti laikomi ir privačiuose duomenų centruose bei debesijoje.

Svarbu pabrėžti, kad duomenų, laikomų privačiuose duomenų centruose arba debesijoje, kopijos vis tiek turėtų būti laikomos valstybiniuose duomenų centruose.

Saugumo aspektai. Privatiems duomenų centrams bus keliami tokie patys kaip ir valstybiškiems duomenų centrams kriterijai. Numatoma tikrinti ir duomenų centrus valdančių subjektų atitiktį nacionalinio saugumo interesams. Patikros procedūra būtų realizuojama per Krašto apsaugos ministerijos parengtas Viešųjų pirkimų įstatymo pataisas.

Mano pranešimas baigtas. Maloniai atsakysiu į klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū, viceministre. Jūsų klausiti nori penki Seimo nariai. Pirmasis klausia L. Savickas. Nėra. Minutėlę, kažkokie nesklandumai.

L. SAVICKAS (DFVL). Man atrodo, pradėjo veikti. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama viceministre, man atrodo, kad Seimas šiek tiek anksčiau jau pradėjo spręsti šį tikrai labai svarbų klausimą. Kartu su kolega A. Kupčinsku mes įregistravome ir sėkmingai pateikėme įstatymo projektą jau daugiau nei prieš pusmetį. Būtent šią problemą ir sprendžiame. Procesas, aišku, laukiame Vyriausybės išvados, bet laukdami išvados sulaukėme ir Vyriausybės įstatymo projekto. Dabar procesas vyksta Ekonomikos komitete, kaip pagrindiniame komitete. Ar sutiktumėte, kad pats tikslingiausias ir prasmingiausias būdas toliau judėti į priekį būtų, šį projektą sėkmingai pateikus, skirti pagrindiniu komitetu Ekonomikos komitetą, jungti į vieną projektą, tuomet su juo tikrai greitai grįžti atgal į salę ir priimti galutinį Seimo sprendimą? Ačiū.

E. MARKEVIČIŪTĖ. Atsakyčiau taip, kad Vyriausybės išvada ir yra pozityvi dėl įstatymų pakeitimo projektų, teiktų gerbiamų Seimo narių A. Kupčinsko ir L. Savicko, tačiau mes papildome šį įstatymą. Tai turbūt jūsų pasiūlymas logiškas.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Jeigu daugiau nėra klausiančių, tai gal aš tokį analogišką pasiūlymą, bet jeigu jau viceministrė atsakė, man atrodo, būtų logiška. Gal tikrai atkreipsiu kolegų dėmesį, nekalbėsiu dėl argumentų, kad ištis tai, kas buvo registruota rudens sesijoje, tuomet dar kėlė daug diskusijų ir atrodė ne taip ir aktualu. Dabar, prasidėjus karui ir supratęs, kad turime saugoti ne tik savo valstybės sienas, bet ir valstybės informacinius išteklius, aišku, šis įstatymas tampa kur kas aktualesnis. Galiu tikrai priminti, kad 2013 metais analogiškai mes tokiais duomenų centrais ir valstybės ištekliais rūpinomės paprašyti Ukrainos ir mūsų ambasadoriaus pagalbos. Patirties yra ir, man atrodo, tikrai turime susirūpinti ir numatyti didesnes, platesnes galimybes. Ačiū, jeigu bus galimybių, prašysiu kolegų sujungti abu ir svarstyti pagrindiniame Ekonomikos komitete. Ačiū, nekalbėsiu daugiau.

PIRMININKAS. Prašom atsakyti. Neturite ką?

E. MARKEVIČIŪTĖ. Galiu tikrai pritarti viskam, kas buvo pasakyta, ir pabrėžti, kad turbūt šie 6 mėnesiai buvo išleisti, skirti diskutuoti su Krašto apsaugos ministerija. Sakysčiau, šitas įstatymo projektas yra kompromisinis.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama viceministre. Jūsų paklausė visi, norėję paklausti ir buvę salėje.

Andrius atsisako žodžio. L. Savickas? Irgi atsisako. Dėl motyvų daugiau niekas nenori kalbėti. Balsuosime mano anksčiau paskelbtu laiku.

16.38 val.

Baudžiamojo kodekso 15⁶, 76, 178, 180, 181, 182, 183, 184, 189¹, 190, 192, 195, 196, 197, 199, 199¹, 199², 200, 201, 203, 204, 206, 207, 208, 209, 212, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 224¹, 246, 248, 253, 255, 256, 267, 267¹, 270, 277 ir 281 straipsnių pakeitimo, Kodekso papildymo 282¹ straipsniu ir Kodekso 177, 186 ir 298 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4856(2), Administracinių nusižengimų kodekso 115, 122, 125, 137, 187, 205 ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 107¹, 113¹ ir 187¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4857(2), Baudžiamojo proceso kodekso 122, 151, 167 ir 225 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4858(2), Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4859(2) (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-11 kompleksinis klausimas, susidedantis iš keturių projektų. Tai yra Baudžiamojo kodekso įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4856, Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4857, Baudžiamojo proceso kodekso įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4858 ir Kriminalinės žvalgybos įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4859. Pranešėja – teisingumo ministrė E. Dobrovolska. Pateikimo stadija. Prašom.

E. DOBROVOLSKA (LF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kolegos, norėčiau pristatyti visą paketą. Paketas įgyvendina Vyriausybės programos priemonę, tai yra subalansuoti valstybės baudžiamąją politiką, kad baudžiamoji atsakomybė būtų taikoma kaip kraštutinė priemonė ir kad būtų numatyta proporcinga baudžiamoji atsakomybė už mažiau pavojingas nusikalstamas veikas.

Pastaruosius 2 dešimtmečius Lietuvos baudžiamoji politika daugiausia buvo griežtinamojo pobūdžio ir subalansavimo bandymų iš esmės nebuvo. Už turtinius, ekonominius ir finansinius

nusikaltimus nurodyti ekonominiai MGL dydžiai, kuriais vertinamas nusikaltimų pavojingumas, Baudžiamajame kodekse per pastaruosius 20 metų iš esmės nesikeitė, dabar yra akivaizdžiai per maži ir neatitinka realios, iš esmės pasikeitusios ekonominės padėties valstybėje.

Lietuva Baudžiamojo kodekso griežtumu neigiamai išsiskiria iš Europos Sąjungos valstybių narių. Laisvės atėmimo bausmė skiriama daug dažniau negu kitose Europos Sąjungos valstybėse, o skiriamos terminuoto laisvės atėmimo bausmės yra ne tik itin griežtos, bet ir orientuotos į ilgalaikį nuteistųjų izoliavimą, todėl Lietuva pirmauja Europos Sąjungoje ir pagal kalinių skaičių. Ilgai trunka ir valstybei brangiai kainuoja baudžiamieji procesai ir nepateisinamai lėtas teisingumo vykdymas.

Pristatysiu visą bendrą paketą, esu tikra, kad išsamiai galėsime aptarti kiekvieną iš straipsnių komitete. Keičiama apie 50 straipsnių, atitinkamai suprantu, kad galimai kiekvienam Seimo nariui atskiri straipsniai gali būti daugiau įdomūs.

Už turtinius, ekonominius ir finansinius nusikaltimus nurodyto MGL dydžio proporcingumas padidinamas ir subalansuojamas. Už sunkius nusikaltimus nustatoma virš 750 MGL, už nesunkius ir apysunkius – virš 300 MGL. Proporcingai mažinamas baudžiamumas už mažiau pavojingas nusikalstamas veikas, labiausiai turtinius nusikaltimus, platesnis su laisvės atėmimu nesusijusių bausmių taikymas visame Baudžiamajame kodekse už turtinio, ekonominio ir finansinio pobūdžio veikas. Itin griežtomis laisvės atėmimo bausmėmis bausti tik už pačius pavojingiausius ir didžiausią žalą valstybei bei visuomenei darančius turtinius, ekonominius ir finansinius nusikaltimus. Šiuo tikslu kartu subalansuojama ir sugriežtinama atsakomybė už sunkius ekonominius bei finansinius nusikaltimus, pavyzdžiui, kreditinį sukčiavimą, apgaulingą buhalteriją, mokesčių nemokėjimą ar vengimą.

Tikimasi, kad šio paketo priėmimas leis mums orientuotis į itin griežtą baudimą už pavojingiausius nusikaltimus, taip pat bus nustatytos adekvačios bausmės. Už nusikaltimus nurodyti MGL dydžiai būtų labiau pritaikyti ir atitiktų valstybės realią ekonominę padėtį, ir ženkliai prisidėtų prie valstybės proporcingos baudžiamosios politikos formavimo. Taip pat sumažėtų darbo krūvis išteisinio tyrimo įstaigoms ir teismams, dėl to šios institucijos galėtų orientuoti pagrindinius išteklius į pačių pavojingiausių ir didžiausią žalą valstybei bei visuomenei darančių nusikaltimų išaiškinimą ir nagrinėjimą. Taip pat sumažėtų nuteistųjų skaičius, būtų sutaupytos valstybės biudžeto lėšos, skiriamos jiems išlaikyti, sumažėtų brangių ir ilgai trunkančių baudžiamųjų procesų skaičius.

Dėkojame Teisės departamentui už išvadas, matome, kad turime 15 pastabų, tikrai su dalimi jų galime sutikti. Pasinaudodama proga taip pat norėčiau padėkoti visoms institucijoms, su kuriomis labai ilgai buvo derinamas visas paketas, su teisėsaugos institucijomis, ypač turėjome nemažai susitikimų su mokslininkais, akademikais tam, kad girdėtume tas išvalgas, kad galėtume kalbėti ne apie atskirų straipsnių keitimą, o apie visą paketą.

Svarstymas numatomas birželio 30 dieną. Kitaip sakant, daug laiko skiriame tam, kad nueitume į komitetą, girdėtume visas nuomones ir kad valstybė sutartų, kokia baudžiamoji politika turi būti taikoma Lietuvoje. Tai nėra apie atskirą straipsnį, tai nėra apie konkretų laisvės atėmimo dydį, o apie tai, kad mūsų baudžiamoji politika derėtų. Mielai atsakysiu į visus jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama ministre. Jūsų nori klausti 13 Seimo narių. Klausia A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LRF). Matote, ministre, jeigu jūs iš viso panaikintumėte Baudžiamąjį kodeksą, tai tikrai darbo ir teisėsaugai sumažėtų, ir teismai ramiau gyventų, ir kalėjimai būtų tušti. Manau, dėl šito projekto pirmiausia kyla to projekto adekvatumo klausimas. Ir aš tikrai neklausiu apie tai, kas ten yra dėl narkotikų, nors jūs klaidingai mus įtikinėjate, kad jie išlieka kontrabanda. Aš paklausiu apie vagystes. Dabar jūs padarote taip, kad didelės vertės vagystė iš nacionalinio saugumo infrastruktūrai reikšmingo objekto yra kriminalizuota, mažos vertės, tai yra 300 MGL, yra nekriminalizuota. Jums palengvinimas dėl nacionalinio saugumo karo metu susijusių vagysčių atrodo adekvačias? Aš jau nekalbu apie tai, kad yra palengvinamos kultūros paveldo vagystės, kur vėl yra ta pati didelė vertė, šiuo metu yra apie 15 tūkst. eurų.

Kitas dalykas. Reketas yra dekriminalizuojamas, turto prievartavimas iki didelės vertės nebūna kriminalinis nusikaltimas. Tai jūs norite sugrąžinti reketo laikus, kai iš mažų verslininkų Panevėžyje reketuodavo po 200, po 300 eurų? Aš adekvatumo iš tikrųjų nelabai matau.

PIRMININKAS. Kolegos. Klausyti skirtas laikas – 1 minutė, o atsakyti – 2 minutės. Turėkite omenyje, nes mes vėluojame. Prašom.

E. DOBROVOLSKA (LF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš tikrai spėsiu per skirtą laiką, juolab kad suprantu, retorinio pobūdžio pastabos buvo, ne klausimai. Turbūt teisinio nihilizmo kolegės nenagrinėsiu, tik atkreipsiu dėmesį. Yra suvienodinami MGL. Mes kalbame apie tai, apie ką Lietuva ir Europos Sąjunga kalba. Ar šiandien mūsų MGL atitinka mūsų baudžiamąją politiką, ar mūsų resursai yra tinkamai naudojami tam, kad bylos, kurios keičia Lietuvą, kurios yra be galo svarbios... ir ar resursai tam skirti, ar mes už žmones, tuos, kurie turėtų dirbti, atlyginti žalą, sumokėti ne tik mokesčius, bet ir nukentėjusiems žmonėms atlyginti žalą, taip pat nebūti išlaikomi visuomenės, turėtume mokėti.

Atitinkamai yra svarbu, kad visas paketas neliečia nė vienos nusikalstamos smurtinės veikos. Mes kalbame apie tai, kokią baudžiamąją politiką turime. Lyginant su Europos Sąjungos vidurkiais ir su jų baudžiamaisiais kodeksais, mes esame likę prie Sovietų Sąjungos. Suprantu jūsų nostalgiją, bet turbūt svarbiausias dalykas, ką pasakyti: pasižiūrėkime į Estijos, pasižiūrėkime į Suomijos, pasižiūrėkime į Vokietijos baudžiamuosius kodeksus – ta pati kontrabanda, tie patys kiti dalykai reglamentuoti būtent taip, kaip yra siūloma, ir, taip, narkotikų kontrabanda lieka Baudžiamajame kodekse.

PIRMININKAS. Primenu, atsakyti – 2 minutės, klausyti – 1 minutė. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, mano klausimas. Radau tokį įdomų dalyką, kad jūs išbraukiate gamybą, laikymą – „gabeno, realizavo aparatus naminiams stipriems alkoholio gėrimams gaminti“. Ar čia siejama su tuo, kad mes norime legalizuoti naminės, taip sakančią, varymą ir todėl išbraukiame, ar kas nors pasikeitė, ko mes nepastebėjome? Labai ačiū.

E. DOBROVOLSKA (LF). Ačiū, kolega, už tikrai labai taiklų klausimą. Iš tikrųjų priežastis yra visiškai kita ir labai įdomi. Kuriant teisinę atsakomybę ir dėlįojant Baudžiamojo kodekso nuostatas įvyko šio toks nesusipratimas. Jeigu mes pažiūrėtume, *de facto* už gamybą iki 30 litrų šiandien yra administracinė atsakomybė, nuo 30 litrų yra baudžiamoji atsakomybė. Netgi jeigu asmuo gamino iki 30 litrų, gavo administracinę atsakomybę, vien už įrangą jis jau automatiškai gauna baudžiamąją. Tas šiuo atveju nelabai dera. Atitinkamai ir lieka: jeigu nuo 30 litrų – baudžiamoji atsakomybė, jeigu iki – tai administracinė. Mes tiesiog sulyginome, kad teisėsaugos institucijos nuosekliai tą patį tyrimą darytų. Tais atvejais, kai yra mažas kiekis, ir būtų, kaip dabar yra – administracinė atsakomybė. (*Balsas salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Remigijus. Nėra. E. Sabutis.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, aiškinamajame rašte jūs rašote dėl 199 straipsnio, kad dėl narkotikų kiekio, šaunamųjų ginklų, šaudmenų, sprogmenų ir kitų atsakomybė taikoma nepriklausomai nuo gabenamų šių daiktų ar medžiagų kiekio, ir būtent tuo motyvuojate, kad reikėtų išbraukti. Mano klausimas, ar nekilo mintis vis dėlto diferencijuoti atsakomybę pagal kiekį? Aš suprantu motyvaciją, bet ar tikrai reikėtų atsižvelgiant į tai, kad labai dažnai tos bylos būna dėl mažo kiekio, panaikinti ir didelį kiekį? Tiesiog toks klausimas, ar nenorėjote diferencijuoti atsakomybės lygių, nebūtinai kalinimą, bet, tarkime, ir baudas taikyti?

E. DOBROVOLSKA (LF). Labai ačiū už klausimą. Tiesą sakant, ne tik norėjome, bet ir padarėme. Jeigu pasižiūrėtumėte, vienoje vietoje išbraukėme. Ir ką mes darome? Mes neatsisakome baudžiamosios politikos, kai kalbame apie ginklų arba narkotikų kontrabandą, – mes ją diferencijuojame šiame pakete. Žinau, kad daugumai turbūt labiausiai rezonuojantis klausimas yra narkotikų kontrabanda. Lieka baudžiamoji atsakomybė net už mažą kiekį net be tikslo platinti. Tiesiog atskiruose straipsniuose surašoma.

Jeigu pasižiūrėtume 260 straipsnio 2 dalį, 266 straipsnio 3 dalį, pagal naują pakeitimą numatoma, kad kai yra mažas kiekis be tikslo platinti, laisvės atėmimas, baudžiamoji atsakomybė iki dvejų metų, kai atsiranda labai didelis kiekis siekiant platinti, šiandien numatyta iki dešimties metų, pagal projektą siūloma iki 15 metų padidinti. Kitaip sakant, sugriežtiname, kur tikrai reikia

valstybės apsaugos ir daugiau investicijų, bet ten, kur baudžiamasis persekiojimas yra paprastesnis, ir bausmė turėtų būti proporcinga.

PIRMININKAS. Klausia A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, norėčiau paklausti, ar nemanote, kad į jūsų teikiamo 156 straipsnio papildymą „Vaiko pagrobimas arba naujagimio sukeitimas“ reikėtų įtraukti ir pagalbinių apvaisinimo būdu sukurtų vaikų sukeitimą, tai yra kai į moters gimdą implantuojamas ne tas embrionas?

E. DOBROVOLSKA (LF). Aš esu tikra, kad visi pasiūlymai dėl atskirų straipsnių... Žinau, kad Seimo nariai dėl atskirų straipsnių turės pasiūlymų, vienintelis prašymas – pritarkime po pateikimo, eikime į komitetus ir ten nutarkime dėl pačios tinkamiausios, subalansuotos baudžiamosios politikos. Tiek dėl sudėčių, tiek dėl bausmių gali būti pasiūlymų, mes esame pasiruošę maksimaliai kartu dirbti ir juos girdėti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia K. Mažeika. Nematau. A. Veryga klausia.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, mano klausimas labai trumpas, konkretus. Turbūt sutiksite, kad tiek Lietuva, tiek ir kitos šalys siekia vis dėlto mažinti narkotinių medžiagų vartojimą, platinimą, taip pat ir prekursorių platinimą ir panašius dalykus. Aš norėčiau išgirsti iš jūsų, kaip šie projektai arba jų pakeitimai prie to prisidės, kaip jie mažins narkotinių medžiagų gabenimą, gerins tų veiklų užkardymą ir panašiai? Labai ačiū.

E. DOBROVOLSKA (LF). Ačiū, kolega. Tikrai labai vertinu nuoseklius klausimus šia tematika. Kaip atsakiau kitam kolegai, šiandien atsakomybė už narkotinių medžiagų kontrabandą numatyta iki dešimt metų. Pagal mūsų pasiūlymus, kai yra labai didelis kiekis, turint akivaizdų tikslą platinti, nes labai didelis kiekis tam ir yra skirtas, sugriežtinama iki 15 metų. Mes padidiname. Tuo atveju, kai mes turime mažą kiekį be tikslo platinti, lieka baudžiamoji atsakomybė. Ji yra būtina šiandieną ir mes puikiai suprantame, to nekvestionuojame, bet būtent subalansuojame iki dvejų metų laisvės atėmimą. Kitaip sakant, ten tyrimų, kurie yra sudėtingi, didesni ir keičia iš esmės... poveikis, didesnis visuomenei daromas, sulaukia ir griežtesnės bausmės.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama ministre, daugiau neliko norinčių klausti. Pagal sąrašą yra, bet jų nematau salėje. Dėl balsavimo motyvų E. Gentvilas nori kalbėti už. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, aš jau matau, kad opozicija yra pasirengusi mesti į šiukšlių dėžę šį projektą jau šiame etape. Aš siūlyčiau taip nesielti.

Visų pirma, jeigu neklystu, šios ministrės čia yra pirmas toks platesnis bandymas keisti Baudžiamojo kodekso nuostatas, su tuo reikia pasveikinti. Yra gerų dalykų, yra ir prastų dalykų. Mano manymu, nereikia visko paimti ir iš karto išmesti, jei yra viena ar kita nepatinkanti nuostata. Tie dalykai gali būti taisomi pasiūlymų būdu, gali būti balsuojama dėl kiekvieno straipsnio ir kam nors nepritarta, bet, na, neatmeskime iš karto viso projekto.

Aš pasisakau už tai, kad šiam projektui po pateikimo būtų pritarta, o taisytinų dalykų ir ginčytinų dalykų mes tikrai turėsime. Turėsime dėl ko, taip sakant, rauti vienas kitam plaukus. Bet man dėl to nebaisu.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų prieš – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LRF). Na, žinote, būna nemokintinų studentų ir būna netaisytinų projektų. Tai čia, matyt, yra toks projektas, kurį taisyti yra beviltiška.

Tai, ką dabar ministrė pasakoja dėl narkotikų kontrolės Baudžiamajame kodekse, tai ji labai gudriai išima iš 199 straipsnio 3 dalies, suprasdama, kad 1 ir 2 dalys neapima, nes jos apima tuos produktus, kuriuos reikia pateikti muitinės kontrolei, tai yra tik legalias prekes, tada narkotikai bus kriminalizuoti, gabenimas jų kaip paprastas gabenimas pagal 259, 260 straipsnius. Jeigu mažas kiekis, pagal 259 straipsnio 1 dalį bausmė yra iki dvejų metų. Na, netgi teisės magistro neturintys studentai žino, kai bausmė yra iki dvejų metų, netaikomas Kriminalinės žvalgybos įstatymas. Vadinasi, teisėsauga negalės nei *narkodilerio* pokalbių pasiklausyti, negalės nei kokių nors sekimo veiksmų taikyti ir išaiškinamumas šiuo atveju galimos nusikalstamos veikos, netgi didelio kiekio, bus labai apsunkintas.

Ne kartą Teisės ir teisėtvarkos komitete teko girdėti teisėsaugininkų aiškinimų, kad jie tada kartais nežino iš pat pradžių, kokį kiekį ruošiamasi gabenti. Jeigu bus įtarimas, kad mažas kiekis,

tai veiksmų niekas nepradės, bet dėl to gali būti, kad bus nesužiūrėtas ir didelis krovins. Jeigu yra norima palengvinti narkotikų gabenimą per sienas, tai prašome ir turime. Matyt, padėkoti turėtume.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Gerbiami kolegos, mums dar liko dviejų įstatymų projektų paketai, todėl aš dabar negaliu skelbti balsavimo. (*Balsai salėje*) Taip, laikas, bet mes turime patvirtintą darbotvarkę. Liko du paketai, pranešėjai yra salėje. Todėl balsavimas bus truputį vėliau.

16.55 val.

Civilinės būklės aktų registravimo įstatymo Nr. XII-2111 6, 12 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1464, Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1465 (*pateikimas*)

Prašau teisingumo ministrę E. Dobrovolską pristatyti darbotvarkės kompleksinį 2-12 klausimą – Civilinės būklės aktų registravimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1464 ir Asmens tapatybės kortelės ir paso pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1465.

E. DOBROVOLSKA (LF). Ačiū pirmininkui. Projektų tikslas iš esmės ir buvo nulemtas šių metų sausio 18 dieną priimto ir gegužės 1 dieną įsigaliosiančio Asmens vardo ir pavardės rašymo dokumentuose įstatymo, nes nebuvo parengti ir priimti būtent įstatymo lydimieji aktai, todėl dabar juos ir teikiame.

Projektais siekiama dviejų tikslų. Visų pirma, siekiant nuoseklumo, atliekami redakcinio pobūdžio pakeitimai ir suderinamos projektų nuostatos.

Antra. Civilinės būklės aktų registravimo įstatymo projektu siekiama sudaryti galimybes asmenims pakeisti duomenis apie tautybę arba minėtus duomenis išbraukti ar šiais duomenimis papildyti civilinės būklės aktų įrašus. Per pastarąjį dešimtmetį priimtuose teismų sprendimuose, įskaitant ir praeitais metais priimtą Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartį, akcentuojama, kad asmuo turi teisę reikalauti civilinės būklės aktų įrašų pakeisti duomenis apie tautybę, jeigu tokio pakeitimo pagrindą sudaro objektyvūs duomenys apie tėvų ar senelių tautybę, o ne subjektyvus bet kokios tautybės pasirinkimas.

Atsižvelgiant į teismų praktiką, Civilinės būklės aktų registravimo įstatymo projekte ir siūloma nustatyti galimybę asmeniui pasikeisti duomenis apie tautybę ar šiais duomenimis papildyti civilinės būklės aktų įrašą, jeigu pasirenkama jo tėvų arba senelių tautybė. Projekte taip pat numatoma galimybė pakeisti vaiko tautybę iš tėvų ar vieno iš tėvų tautybe. Taip pat duomenys apie tautybę asmens pageidavimu ar jau vaiko tėvų susitarimu gali būti išbraukti.

Projektai buvo suderinti su suinteresuotomis institucijomis, įskaitant Tautinių mažumų departamentą, Vaiko teisių kontrolierių. Valstybinė lietuvių kalbos komisija taip pat esminių pastabų nepateikė.

Vyriausybė taip pat prašo skubos, nes, kaip žinome, pagrindinis įstatymas įsigalios gegužės 1 dieną. Mielai atsakyčiau į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiama ministre, jūsų nori klausiti keturi Seimo nariai. Klausia R. Žemaitaitis. Nematau. R. Tamašunienė. Taip pat nėra. A. Nekrošius. (*Balsai salėje*) Klausia A. Nekrošius. Atsisako. Ir klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, ar priėmus šitas pataisas piliečiai, kurie susidurdavo su dokumentų įvairiomis interpretacijomis, aišku, turint omenyje, kad mes pritarėme ir trijų raidžių įstatymui, jau čia išsprendžia visas problemas, ar dar kai kurios lieka?

E. DOBROVOLSKA (LF). Turbūt nedrįsčiau sakyti, su kokios apimties problemomis žmonės gali susidurti. Vienintelis dalykas, ką jie sprendžia, – mes turime sutvarkyti tuos teisės aktus, nes po priimto įstatymo yra nesutvarkyti kiti įstatymai.

Kitas dalykas. Šiandien asmuo, norintis išbraukti savo tautybę arba norintis ją įrašyti, arba pasirinkti vieną iš tėvų, turi eiti į teismą. Tai sudaro galimybę, kad įstatymo būdu, ką noriu akcentuoti, leidžiama tikrintis arba tėvų, arba senelių tautybę, negalima jos subjektyviais požymiais pagrįsti.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Jūsų paklausė visi norintys paklausti. Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių kalbėti nei už, nei prieš.

16.59 val.

Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 9, 10, 11, 11¹, 12, 13, 15, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-683 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1410, Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 11 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3311 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1411 (*pateikimas*)

Kolegos, paskutinis įstatymų projektų paketas – du Viešųjų įstaigų įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymų projektai Nr. XIVP-1410 ir Nr. XIVP-1411. Pateikimo stadija. Pranešėjas – Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, noriu pristatyti Audito komiteto inicijuotus Viešųjų įstaigų įstatymo pakeitimus. Apie abu įstatymus iš karto, nes tarpusavyje reikia suderinti priimtus, tačiau dar neįsigaliojusius Viešųjų įstaigų įstatymo, kaip ir minėjau, pakeitimus, kuriais yra keičiamos tos pačios įstatymo nuostatos, konkrečiai Viešųjų įstaigų įstatymo 11 straipsnis. Visi pakeitimai yra techninio pobūdžio, pernumeruojamos straipsnio dalys, patikslinamos nuorodos ir panašiai, todėl siūlau pritarti įstatymų projektams.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiamas pranešėjas, už lakonišką pristatymą. Niekas nenori jūsų klausti, visi supranta situaciją. Dėl motyvų nėra.

Gerbiami kolegos, atėjo kaip ir balsuoti skirtas laikas. Aš noriu pasitarti su jumis dėl vieno tokio netipiško atvejo. Kadangi šiandien yra metinės, kai Lietuva įstojo į NATO, ar galime suteikti sveikinimo žodį Užsienio reikalų komiteto pirmininkei L. L. Andrikienei? (*Balsai salėje*)

Prašom, gerbiamoji Užsienio reikalų komiteto pirmininke. Prašom.

17.01 val.

Informaciniai pranešimai

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, ši diena mums ypatinga – prieš 18 metų, 2004 m. kovo 29 d., Lietuva tapo NATO nare. Šios datos, šio fakto svarba įgyja ypatingą reikšmę Rusijos agresijos prieš Ukrainą kontekste. Simboliška, kad būtent šią dieną dviejų Lietuvos nepriklausomybei, jos narystei NATO nusipelnusių asmenybių nuopelnus mes visi vieningu sprendimu (113 – už ir nė vieno prieš) įvertinome Aleksandro Stulginskio žvaigžde. Tai Prezidento V. Adamkaus ir Jungtinių Amerikos Valstijų senatoriaus R. Dž. Durbino nuopelnai Lietuvai ir jos laisvei.

Dėkoju jums, kolegos, už vieningą balsavimą. Dėkoju kolegai A. Vinkui, Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos pirmininkui, visai komisijai už išmintingą sprendimą. Iš aukštos Seimo tribūnos sveikinu Prezidentą V. Adamkų ir senatorių R. Dž. Durbiną garbingo apdovanojimo proga. Mūsų pagarba ir padėka jums, gerbiamieji Aleksandro Stulginskio žvaigždės laureatai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama pirmininke. (*Plojimai*) Ir dar viena netipiška situacija, tikiuosi, kad jūs nesupyksite.

Šiandien sukanka 100 metų, kai gimė Štuthofio koncentracijos stovyklos kalinė, iškentėjusi Kauno getą, viena iš nedaugelio likusių, kaip minėjau, Štuthofio koncentracijos stovyklos kalinių, pėsčiomis tremta į Vokietiją – P. Zingerienė. Pokariu grįžusi į Lietuvą dirbo viena iš humaniškiausių darbų – su naujagimiais ir su mūsų moterimis, kurios dovanodavo gyvybę.

Šiandien ji prašė perduoti savo patyrimą: „Aš buvau labai vieniša Kauno gete, nuo manęs nusisuko visi ankstesni „gerų laikų draugai“, tad sakau, niekada nepalikite gujamos tautos arba persekiojamų žmonių vienu. Nebūkite abejingi, nepaisydami grėsmių sau, padėkite jiems.“

Jūsų visų vardu noriu pasveikinti šią nuostabią moterį, nepaprastai daug kančių patyrusį žmogų, Kauno geto ir Štuthofio koncentracijos stovyklos kalinę, kurios beveik visi kiti artimieji buvo nacių išžudyti. Linkime jai sveikatos ir ilgų gyvenimo metų! (*Plojimai*)

17.04 val.

Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 9, 10, 11, 11¹, 12, 13, 15, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-683 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1410, Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 11 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3311 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1411 (*pateikimo tęsinys*)

Gerbiamieji kolegos, balsavimą tradiciškai pradėsime nuo paskutinio projektų paketo, tai yra Viešųjų įstaigų įstatymo projektai Nr. XIVP-1410 ir Nr. XIVP-1411. Pateikimo stadija. Pristatė Z. Balčytis. Balsuojame.

Užsiregistravo 95, balsavo 95 Seimo nariai: už – 94, prieš nėra, susilaikė 1. Pritarta po pateikimo. Siūlomas pagrindinis komitetas – Audito komitetas. Atsiprašau. Taip, Audito komitetas. Siūloma svarstyti balandžio 12 dieną. Galime pritarti dėl komiteto ir datos? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

17.06 val.

Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1359 (*pateikimo tęsinys*)

Balsuosime dėl Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1359 – 2-7 klausimo. Pranešėjas – R. Žemaitaitis.

Užsiregistravo 98, balsavo 98 Seimo nariai: už – 40, prieš – 27, susilaikė 31. Projektui nepritarta po pateikimo. Kolegos, turime apsispręsti, ką toliau daryti. O gal galime bendru sutarimu? Ne. Balsuojame. Tie, kurie balsuoja už, balsuos už tai, kad grąžintume iniciatoriams tobulinti, kurie balsuos prieš, balsuos už atmetimą.

Užsiregistravo 98, balsavo 95 Seimo nariai: už – 49, prieš – 46. Grąžinta iniciatoriams tobulinti.

17.08 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 3, 10, 13, 15, 17, 19, 20, 22, 24, 27¹, 29, 30 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1445, Administracinių nusižengimų kodekso 29, 71, 415, 416, 417, 420, 423, 424, 426, 427, 428, 431, 589, 603, 608, 611 ir 686 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1446, Baudžiamojo kodekso 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1447, Administracinių nusižengimų kodekso 247, 589, 608 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 248¹, 248², 248³ straipsniais įstatymo Nr. XIV-598 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1448 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-9 klausimų paketas, susidedantis iš Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo, dviejų Administracinių nusižengimų kodekso projektų ir Baudžiamojo kodekso projekto – nuo Nr. XIVP-1445 iki Nr. XIVP-1465, atsiprašau, iki projekto Nr. XIVP-1448. Pateikimo stadija.

Užsiregistravo 99, balsavo 99 Seimo nariai: už – 46, prieš – 11, susilaikė 42. Projektams po pateikimo nepritarta. Taip pat balsuojame dėl to, ar grąžinti tobulinti, ar atmesti. Alternatyvus balsavimas. Už – už grąžinimą tobulinti, prieš – atmesti.

Užsiregistravo 100, balsavo 99 Seimo nariai: už tobulinimą – 62, už atmetimą – 37. Grąžinta iniciatoriams tobulinti.

17.10 val.

Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 1, 3, 4, 5, 6, 7, 18, 22, 30, 39, 43² ir 43³ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1459, Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 1, 2, 5, 6, 43 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 43², 43³ straipsniais įstatymo Nr. XIII-1871 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1460 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas paketas, paskutinis... ne, ne paskutinis dar, atsiprašau, – du Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymų projektai Nr. XIVP-1459 ir Nr. XIVP-1460, juos pristatė ekonomikos ir inovacijų viceministrė E. Markevičiūtė. Pateikimo stadija.

Užsiregistravo 101, balsavo 101 Seimo narys: už – 95, prieš nėra, susilaikė 6. Po pateikimo pritarta.

Siūlomas pagrindiniu komitetu Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, papildomas – Ekonomikos komitetas. Abiejų projektų svarstymo data – balandžio 26 diena. Galime pritarti dėl komitetų? Kolega, dėl komitetų? A. Kupčinskas per šoninį mikrofoną.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, mes jau svarstymo metu, pateikimo metu su kolega L. Savicku sakėme, iš tiesų būtų logiška, kad šis projektas būtų svarstomas pagrindiniame Ekonomikos komitete. Dar prieš pusmetį mes kartu su kolega registravome Valsybės informacinių išteklių valdymo įstatymo projektą, faktiškai analogišką, šis papildo. Kaip viceministrė kalbėjo iš tribūnos, tikrai būtų logiška sujungti tuos du projektus. O Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas tikrai galėtų būti kaip papildomas, juo labiau vis tiek reikia Vyriausybės išvados. Aš manau, kad tikrai būtų logiška, nes dabar tie projektai prasilenks.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, kadangi yra siūlymas... J. Razma – per šoninį mikrofoną.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tik noriu paaiškinti, kodėl čia atsirado siūlymas dėl Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto. Tiesiog aš, kaip darbotvarkių rengėjas, gavau patikinimą iš dviejų komitetų pirmininkų K. Starkevičiaus ir L. Kasčiūno, kad jie įvertino, jog nacionalinio saugumo aspektai yra svarbiausias dalykas tuose projektuose. Suprantu, kad ir Andriaus argumentai yra dėl anksčiau skirto komiteto, tai turbūt čia reikia alternatyviai spręsti, kas svarbiau.

PIRMININKAS. Kolegos, aš tai ir norėjau pasiūlyti. Mes dabar alternatyviai balsuosime dėl komitetų, kuris iš jų bus pagrindinis, kuris papildomas. Jeigu balsuojate už, pagrindinis – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, jeigu balsuojate prieš, pagrindinis – Ekonomikos komitetas. Alternatyvus balsavimas, kolegos.

Užsiregistravo 98, balsavo 98 Seimo nariai: už – 20, prieš – 78. Pagrindinis komitetas – Ekonomikos komitetas, papildomas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Projektas svarstomas balandžio 26 dieną. Dėl datos galime pritarti? Ačiū, pritarta.

17.14 val.

Baudžiamojo kodekso 15⁶, 76, 178, 180, 181, 182, 183, 184, 189¹, 190, 192, 195, 196, 197, 199, 199¹, 199², 200, 201, 203, 204, 206, 207, 208, 209, 212, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 224¹, 246, 248, 253, 255, 256, 267, 267¹, 270, 277 ir 281 straipsnių pakeitimo, Kodekso papildymo 282¹ straipsniu ir Kodekso 177, 186 ir 298 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIII-4856(2), Administracinių nusižengimų kodekso 115, 122, 125, 137, 187, 205 ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 107¹, 113¹ ir 187¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIII-4857(2), Baudžiamojo proceso kodekso 122, 151, 167 ir 225 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4858(2), Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4859(2) (*pateikimo tęsinys*)

Kitas paketas – Baudžiamojo kodekso, Administracinių nusižengimų kodekso, Baudžiamojo proceso kodekso ir Kriminalinės žvalgybos įstatymų projektai. Nuo projekto Nr. XIII-4856 iki projekto Nr. XIII-4859. Pranešėja – teisingumo ministrė E. Dobrovolska. Pateikimas.

Užsiregistravo 99, balsavo 99 Seimo nariai: už – 61, prieš – 12, susilaikė 26. Po pateikimo projektams pritarta.

Siūlomas pagrindiniu komitetu Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti balandžio 30 dieną. Dėl komitetų ir dėl datos galime pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

17.15 val.

Civilinės būklės aktų registravimo įstatymo Nr. XII-2111 6, 12 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIV-1464, Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIV-1465 (*pateikimo tęsinys*)

Kolegos, dar vienas paketas, jį pristatė teisingumo ministrė – Civilinės būklės aktų registravimo įstatymo projektas Nr. XIV-1464 ir Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo projektas Nr. XIV-1465. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 98, balsavo 97: už – 84, prieš – 1, susilaikė 12. Projektams pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti balandžio 12 dieną. Vyriausybė taip pat siūlo skubos tvarką. Pirmiausia, dėl komiteto ir datos pritariame? Pritariame bendru sutarimu. Dėl skubos? Siūlo balsuoti kolegos. Balsuojame dėl skubos.

Gerbiama ministre, kokie motyvai dėl skubos, nes kolegos nenori pritarti? Atsiprašau.

E. DOBROVOLSKA (LF). Seimo priimtas įstatymas dėl asmenvardžių rašybos įsigalios gegužės 1 dieną. Jeigu mes nepriimame šitų susijusių įstatymų, nesutvarkome, asmenys negalės išsibraukti arba įsirašyti tautybės. Tai yra tiesiogiai susiję, su visomis institucijomis yra suderinta. Prašau tikrai skubos.

PIRMININKAS. Gerbiama ministre, dar nepasitraukite nuo mikrofono. Data – balandžio 12 diena, tinka?

E. DOBROVOLSKA (LF). Taip.

PIRMININKAS. Tada nereikia jokios skubos. Jeigu tinka balandžio 12 diena, tai ir liekame prie jos.

E. DOBROVOLSKA (LF). Gerai.

PIRMININKAS. Ačiū. Išsisprendė klausimas, kolegos.

Kolegos, tai buvo paskutinis įstatymas šiandien. Dėl Viešųjų įstaigų įstatymo jau buvo balsuota, jau buvo balsuota. Registruojamės. *(Balsai salėje)* Ką tik balsavote. Na, registruojamės. Kolegos, tai kam jūs registruojatės, jeigu nelaukiate ir išeinate?

Užsiregistravo 95 Seimo nariai.

Ačiū, gerbiami kolegos, kovo 29 dienos popietinis posėdis baigtas. Gero vakaro visiems. *(Gongas)*

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

MINĖJIMO, SKIRTO LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO DIENAI, IR VALSTYBĖS NEPRIKLAUSOMYBĖS STIPENDIJOS ĮTEIKIMO CEREMONIJOS STENOGRAMA

2022 m. kovo 11 d.

M. ŽIEDAS. Gerbiamieji, pradedame Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienai skirtą minėjimą. Jo Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda, šiuo metu esantis Europos Vadovų Taryboje, sveikina visus šio renginio svečius.

Saksofonininkas Petras Vyšniauskas atlieka muzikinį kūrinį. Ekrane rodomi Lietuvos istoriją iki Kovo 11-osios iliustruojantys vaizdo fragmentai, po to matomi dokumentiniai Kovo 11-osios posėdžio kadrai. Tuo metu girdimas tekstas: „Yra dalykų, kurių negaliu viešai pasakyti, bijau ištarti balsu, kuriuos talpinu savyje, galvoje ar širdyje – nesvarbu. Kažkur viduje, kad neištirtų, nesubyrėtų jų esmė ar prasmė. Tu netoli, tu visai šalia, greta, mano viduje. Kaip visa tai, ką myliu, kuo tikiu, didesnė už baimę ir likimą, o gal kitaip? Esi ta erdvė, kurioje visi lūkesčiai ir laikas ištirpsta. Esi amžinybė, delnuose laikanti mano laikinumą. Ar negirdžiu tuščių žodžių ir melo? Ar nematau sulaužytų priesaikų ir skriaudos? Mokausi, nuolat mokomės būti negudrūs, neturtingi, net nelaimingi. Mokomės būti drauge. Mes – tai tu. Tokia tu – mūsų laisvė.

Ar jau subrendau? Ar esu pasaulio pilietis, kad pasaulio kultūra dalintųsi savo gėrybėmis? Gėrybėmis nuo savo gausaus vaisių stalo. Taip. Esu vienintelis, vienintelis kaip ir visi. Tik tai suvokus, tik žinant savo vardą gimsta santarvė, gimsta atjauta, taika. Ir tik taip galiu rasti kelią namo. Namai – tai ne keturios sienos ir stogas. Namai – vieta, kuriai priklausai. Namuose alsuoja šviesa. Atimti namus – pasikėsinti į visa tai, kas šventa, į Dievą žmoguje, sugriauti jo savastį, sąžinę, taiką. Juk namai – dangaus ir žemės jungtis, visatos pradžia. Juk namai – tai šeima, namai – tai mes.

Nori pakeisti pasaulį, pradėk nuo savęs. Pasaulis toks, kokia esi tu. Tu tokia, koks esu aš. Ar valstybei svarbus vieno žmogaus gyvenimas? Ar traiškantis tankų svoris gali įveikti trapią asmens tvirtybę? Asmens pasirinkimo, apsisprendimo vertė? Jo dvasios laisvė? Mes – kaip susisiekiantys indai: mano laikui traukiantis, tavo plečiasi, tuoj aš ištirpsiu tavyje. Todėl pasirašau. Juk parašas – tai mano valios ženklas, aš buvau, aš esu ir būsiu tik tavo ir už tave. Tai slenkstis, kurį peržengus prisikėlė ir vertė, ir prasmė. Aš – už.“

Giedamas Lietuvos Respublikos himnas

Jungtinio jaunimo choro protesto šūksnis „Slava Ukraini!“.

Salės atsakas „Herojam slava!“.

Šlovė jūsų ir mūsų laisvei! Šiandien Lietuva švenčia savo laisvės dieną, atkurtą 1990 m. kovo 11-ąją, signatarams pasirašius Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimo aktą. Mes tradiciškai susirenkame šioje istorinėje Seimo salėje, kurioje prieš 32-ejus metus buvo sprendžiamas mūsų šalies likimas. Tik šiandien čia, centrinėse šios salės tribūnose, sėdi jaunuomenė, jauni žmonės, kuriems priklausys mūsų valstybės ateitis. Mes ką tik peržvelgėme Lietuvos istorijos fragmentus, tą kelią, kurį nuėjome iki nepriklausomybės atkūrimo, tad gerai žinome tą kainą, kurią turėjome sumokėti.

Šiandien šūkis „Už jūsų ir mūsų laisvę!“ suskamba dar stipriau, nes šalia mūsų, Europoje, jau keliolika dienų ir naktų už savo laisvę, už savo žemę žūsta žmonės. Kovotojų rankose ne tik jų pačių, jų tautos, bet ir mūsų visų likimas. Mes gerai prisimename Ukrainos savanorius, kurie kartu su mumis ne tik palaikė mūsų laisvės kovas, bet kartu su Lietuvos savanoriais 1991 metais gynė Lietuvos širdį. Šiandien mes visi visa širdimi esame kartu su jais, su Ukraina – su didvyriška jos tauta. Švęsdami Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dieną mes dar tvirčiau, dar garsiau sakome: „Už jūsų ir mūsų laisvę!“.

Dabar į šią istorinę tribūną kviečiu Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkę Viktoriją Čmilytę-Nielsen.

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkės Viktorijos Čmilytės-Nielsen kalba

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Mieli signatarai, mieli Lietuvos žmonės, Ministre Pirmininke Ingrida Šimonyte, Jūsų Ekscelencija Prezidente Valdai Adamkau, Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo Pirmininke profesorai Vytautai Landsbergi, gerbiami Seimo nariai, Jūsų Ekscelencijos ambasadoriai. Šiūmetinė Nepriklausomybės atkūrimo diena yra visiškai kitokia nei ankstesnės. Ir tai verčia jautriau įvertinti mūsų šalies valstybingumo kelią, patį valstybingumą.

Vis dar gyvename pandemijos sąlygomis. Užkratas niekur nepradingo, nors jo poveikis tapo silpnesnis. Griežčiausi apribojimai panaikinti, o dar likę liudija, kad su pandemijos iššūkiu iš esmės susitvarkėme. Tačiau staiga užgriuvo dar vienas išbandymas, palietęs ir mus, tačiau tiesiogiai, itin tragiškai ir skausmingai – mūsų brolius ir seseris ukrainiečius. Karas! Dabar, kai kalbu, Ukrainoje liejasi kraujas – nuo Charkivo iki Mariupolio, nuo Korostenės iki Lucko. Frontas slenka Odesos link, miesto, garsaus ikoniška savo laisvės pajauta. Šliaužia legendinės Poltavos link, jos apylinkėse – mano protėvių šaknys. Veržia sostinę Kyjivą. Jo gynėjai šiuo metu stato įtvirtinimus, sandėliuoja šaudmenis, įrengia ligonines. Agresija kaip mirtinas užkratas smaugia laisvą tautą, laisvą šalį.

Todėl šiandien mes visi esame ukrainiečiai, nes visų mūsų gyslomis teka laisvės kraujas.

Prašyčiau pagerbti Ukrainos žmones, kritusius kovoje už laisvę, tylos minute.

Tylos minutė

Ačiū.

Agresyvaus imperinio recidyvo akivaizdoje gerai matyti, kaip toli nuėjome, kiek daug esame pasiekę per istoriniu požiūriu neilgą laikotarpį. Daugiau kaip prieš tris dešimtmečius – 1990 m. kovo 11 d. mums pavyko *de jure* atkurti valstybingumą, įveikti ekonominę imperijos blokadą, apginti savo laisvę Sausio 13-ąją, galutinai įtvirtinti savo valstybę tarptautinėje erdvėje po nepavykusio 1991 metų rugpjūčio pučo Maskvoje. 2004 metų pavasaris mums tapo lemtingas euroatlantinės integracijos požiūriu – gegužės 1 dieną oficialiai įstojome į Europos Sąjungą, į kurią susibūrusios šalys siekia kartu palaikyti taiką ir gerovę. Kovo 29 dieną (šią svarbią datą visai netrukus paminėsime) Lietuva tapo visateise NATO nare – visų laikų stipriausios gynybinės organizacijos, kurią sudaro valstybės, susivienijusios tam, kad diplomatinėmis, o prireikus ir karinėmis priemonėmis išsaugotų tarptautinę taiką ir saugumą.

Per visą savo istoriją Lietuva nebuvo tokia saugi, tiek integruota į Vakarų civilizaciją. Tai didžiulė vertybė, kurios ypatingą reikšmę mes jaučiame dabar, agresijos Ukrainoje akivaizdoje. Būtent todėl jaučiamės visokeriopai įsipareigoję tiems, kuriems dėl įvairių priežasčių pasisėkė mažiau nei mums. Turime dalytis savo sėkmės istorija, liudijančia, jog efektyvus atskiros šalies saugumas įmanomas tik tarptautinėje saugumo sistemoje, grįstoje laisvės ir demokratijos sklaida, tarptautinės teisės viršenybe, žmogaus teisių ir laisvių gynimu. Turime branginti tai, ką turime daugiausia dėl Kovo 11-osios. Privalome vertinti tai, ką pasiekėme, ir tuo didžiuotis. Turime būti pasirengę visa tai apginti.

Su Nepriklausomybės atkūrimo diena! Dėkoju. *(Plojimai)*

M. ŽIEDAS. Kovo 11-osios žmonės, signatarai, kurie balsavo ir pasirašė mūsų Laisvės aktą, verti didžiausios pagarbos. Šiandien didžioji dalis jų čia, su mumis. Vis dėlto dalis jų jau nesulaukė šios mums visiems brangios dienos. Kelioms akimirkoms grįžkime porą metų atgal ir pažiūrėkime, kaip Kovo 11-osios Akto signatarai prisimena lemtingą valstybės atkūrimo metą.

Ekrane rodomas siužetas – Nepriklausomybės Akto signatarai pasako trumpas frazes apie istorinį Kovo 11-osios posėdį. (Plojimai)

Ačiū gerbiamiems signatarams už jų prisiminimus ir mintis. Dabar kalbės Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo deputatė Zita Šličytė.

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo deputatės Zitos Šličytės kalba

Z. ŠLIČYTĖ. Garbingi Lietuvos piliečiai, malonūs svečiai! Mes, Sąjūdžio Seimo deputatai, Lietuvos nepriklausomybės dieną atėję prie Laisvės paminklo, sakome: tebūnie Lietuva tokia, kokios norės jos žmonės. Mūsų tikslas – laisva Lietuva. Tokiais žodžiais iškilingai prisiekėme 1989 m. vasario 16 d., kai pirmą kartą Sovietų Sąjungos okupuotoje Lietuvoje nebebuvo draudžiama švesti nepriklausomos valstybės atkūrimą 1918 metais. Atgimusi tauta siekė nepriklausomybės. Lietuvos parlamentas, kurio daugumą sudarė Sąjūdžio iškelti deputatai, 1990 m. kovo 11 d. priesaiką ištesėjo ir ryžtingai apsisprendė drąsiam laisvės kryžiui į ateitį. Lietuva pirmoji išsiveržė iš tautų ir laisvų žmonių kalėjimo, pasivadinusio Sovietų Sąjunga, ir jau 32-ejus metus mes tuo labai didžiuojamės.

Tačiau ar vardan tos Lietuvos žydi vienybė, kaip troško mūsų valstybės himno autorius Vincas Kudirka? Vienybės pagrindas yra pasitikėjimas ir pagarba. Kodėl vasario 3–8 dienų apklausos patvirtina gėdingai žemus Seimo, Vyriausybės, politinių partijų, prokuratūros ir teismų reitingus? Kodėl iškilo tvoros, skiriančios mūsų politikus nuo tautos, Sausio 13-osios ir Vasario 16-osios renginių metu?

Vasario 7 dienos rytą per Lietuvos radiją išgirdome pranešimą apie naują nuošliaužą Gedimino kalno šlaite. Gedimino kalnas yra mūsų valstybės simbolis, todėl tas pranešimas nuskambėjo tarytum įspėjimas ir kvietimas susimąstyti dėl nuošliaužų ir įgriovų. Dar 2017 metais paskelbta ekstremali situacija, tačiau jos pabaigos nematyti, nes ginčas dėl leidimų tvarkyti kalno šlaitus įstrigo teisme. Bet teisme įstrigusi dar reikšmingesnė Eligijaus Masiulio ir Liberalų sąjūdžio partijos baudžiamoji byla, kurioje atskleisti politikų ir verslo korupciniai ryšiai. Toje byloje kaltinimai pareikšti ir Darbo partijai. Lietuvą valdo teisiųjų suole sėdinčios politinės partijos. Nuteiskite pagaliau arba išteisinkite. Išlaisvinkite tautą iš nepasitikėjimo savo atstovybe gnaužtų.

Teisingumas yra valstybės pagrindas ir apmaudu, kad politikos madas dabar diktuoja palaidą gyvenimo būdą propaguojanti Laisvės partija. Ar alkoholis, narkotikai, medikamentiniai abortai, lyties pakeitimas, seksualinio pasitenkinimo nuvertinimas iki pramogos lygio stiprina pilietinės bendruomenės dvasinę ir fizinę sveikatą? Žinoma, ne. Todėl nestebina žemi politinių partijų reitingai.

Protingiems ir išsilavinusiems Lietuvos žmonėms nusibodo pasakos ne tik apie šimtų tūkstančių eurų grynųjų pinigų kilnę, bet ir apie tai, kad Kremlius ir jo agentai ardo mūsų vienybę. Jau pirmą Putino karo prieš Ukrainą dieną žmonės taip susivienijo prieš Rusijos agresiją, kad sutekė viltį, jog vienybė dar gali plačiai išsiskleisti mūsų gyvenimo verpetuose.

Bet pradėkime nuo tautos ir jos atstovų vienybės. Būtent vardan jos kviečiu Lietuvos Respublikos Seimo narius pakeisti teisėkūros prioritetus – pirmuoju numeriu į savo darbo tvarką įrašyti konstitucinių įstatymų priėmimą. Seimas 2012 m. kovo 15 d. patvirtino Konstitucinių įstatymų sąrašą, tačiau per dešimt metų iš dešimties jame išvardintų sugebėjo priimti vienintelį Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinį įstatymą. Ar normalu, kad, Konstituciniam Teismui pripažinus Referendumo įstatymą prieštaraujančiu Konstitucijai, beveik dvejus metus Seimas atidėlioja jo priėmimą? Lietuva neturi Referendumo įstatymo, o juk Konstitucijos 9 straipsnis skelbia, kad svarbiausi valstybės ir tautos gyvenimo klausimai sprendžiami referendumu. Kadangi Lietuvos valstybę kuria tauta ir jai priklauso suverenitetas, ne mažiau svarbu kuo greičiau priimti piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos ir peticijų konstitucinius įstatymus.

Nors Valstybinės kalbos įstatymas Konstitucinių įstatymų sąrašė įrašytas pirmuoju numeriu, jis vis dar nepriimtas. Dar blogiau, kad Seimas jo nepriėmęs gana vieningai 2022 m. sausio 18 d. balsavo už Lietuvos Respublikos asmens vardo ir pavardės rašymo dokumentuose įstatymą, kuriuo įteisino galimybę tapatybę patvirtinančiuose dokumentuose asmens vardą ir pavardę įrašyti ne tik lietuviškais, bet ir lotyniškos abėcėlės rašmenimis. Konstitucinis Teismas net penkis kartus ryžtingai pasipriešino įvairiems išpuoliams prieš lietuvių valstybinės kalbos statusą, tačiau teisingumo ministrė Evelina Dobrovolska, agituodama balsuoti už sausio 18 dieną priimto įstatymo projektą, nė žodžiu apie tai neužsiminė. O kaip nepagarbiai valstybinės institucijos adresu, kaip

ižūliai nuskambėjo tokie jos žodžiai (cituoju pagal Seimo posėdžio stenogramą): „Valstybinės kalbos komisijos nuomonė nėra nuosprendis, Seimas turi pareigą žinoti komisijos nuomonę, tačiau nuspręsti kitaip.“ Citatos pabaiga. Drįstu priminti Evelinai Dobrovolskai ir visiems, kad Konstitucijos 14 straipsnis, skelbiantis, kad valstybinė kalba – lietuvių kalba, gali būti pakeistas tik referendumu.

Gerbiamieji, pernai Kauno miesto Laisvės alėja žygiavo įvairiaspalvis homoseksualų paradas. Vilniaus Vingio parke mitingavo daugiatūkstantinis Šeimų... (*Triukšmas, balsai salėje*) ...sąjūdis. Ar dar žodžio laisvė demokratinėje Lietuvoje galioja? Kam nepatinka mano kalba, prašom išeiti.

Gerbiamieji, pernai Kauno miesto Laisvės alėja žygiavo įvairiaspalvis homoseksualų paradas. Vilniaus Vingio parke mitingavo daugiatūkstantinis Šeimų sąjūdis. Kiek prakaito išliejo ne tik komerciniai kanalai, bet ir nacionalinis transliuotojas LRT, daugelis politikų bei visokio plauko samdomų ir gerai apmokamų leftistų, siekdami įtikinti visuomenę, kad homoseksualų paradas Kaune *būk tai* yra grožio ir gėrio fiesta, o Šeimų sąjūdžio mitingas – kažkokių tamsuolių, atsilikėlių sambūris? (*Dalis minėjimo dalyvių išeina iš salės*) Tikrai nepadoru visus Šeimų sąjūdžio dalyvius nuolat prilyginti vienam žmogui pravarde Celofanas. Tokia ciniška ir ižūli Lietuvos homoseksualizacija jau turi ir, be abejo, turės ateityje neigiamų pasekmių visuomenės vienybei bei sutarimui.

Nė vienai kultūrai iki mūsų nekilo mintis homoseksualų santykius sulyginti su vyro ir moters santuoka, kurios paskirtis yra gyvybės perdavimas, jos pratęsimo misija. Savaip interpretuodama prigimtines žmogaus teises bendruomenės mažuma kėsina prievarta primesti savo gyvenimo būdą visiems. Tikslui pasiekti prasimanė vadinamąją neapykantos kalbą, už kurią siūlo įteisinti visų rūšių atsakomybę. Tokie siekiai kelia laisvo žodžio, pažiūrų ir įsitikinimų suvaržymų grėsmę. Ar ne keista, kad medicinos termino „pederastija“ vartojimas tapo nekorektiškas?

Vyro ir moters santuokos reikšmės stūmimas į visuomenės gyvenimo paraštę yra nemaloni demokratinės Lietuvos grimasa, agresyvus pasikėsinimas į tautos referendumu priimtos Konstitucijos 38 straipsnio nuostatas, todėl nuoširdžiai kviečiu Tautos atstovus išbraukti iš savo darbotvarkės ypač visuomenę skaldančios Stambulo konvencijos ratifikavimą ir Lyčiai neutralios partnerystės įstatymo priėmimą. Stambulo konvencija pavojainga tuo, kad ji orientuoja mūsų valstybę pakeisti biologinės lyties sampratą keistu prasimanymu – socialine lytimi. Tačiau žmogus sukurtas kaip vyras ir moteris ir jokia *gender* revoliucija nepajėgi panaikinti to fakto. Ne visi Lietuvos žmonės nori pasidaryti belytėmis būtybėmis ir nebūtina priimti Lyčiai neutralios partnerystės įstatymą, nes kartu gyvenančių homoseksualių asmenų teises ir interesus galima efektyviai apsaugoti kitomis teisinėmis priemonėmis.

Kviečiu Seimo narius artimiausiu metu ne tik priimti konstitucinį Referendumo įstatymą, bet ir pateikti tautai referendume balsuoti už arba prieš Stambulo konvencijos ratifikavimą ir Lyčiai neutralios partnerystės įstatymo priėmimą. Tebūnie Lietuva tokia, kokios norės jos žmonės. Argi šiandien ne 1989 metų vienybę Baltijos kelyje prisimename, kai su ašaromis akyse kartoja me: „Šlovė Ukrainai ir jos karo didvyriams!“ (*Balsai salėje*) Dieve, Dieve saugok Lietuvą! Ačiū už dėmesį. (*Plojimai, nepritarimo šūksniai*)

M. ŽIEDAS. Girdėjote Signatarų klubo deleguotos atstovės kalbą. Pabrėžiame, kad tai Signatarų klubo deleguotos atstovės nuomonė. (*Šūksniai: „Gėda! Gėda!“*)

Gerbiamieji, dabar kalbės istorikas, 2018 metų Valstybės Nepriklausomybės stipendijos laureatas daktaras Norbertas Černiauskas. (*Plojimai, į salę grįžta išėję minėjimo dalyviai*)

Valstybės Nepriklausomybės stipendijos laureato, istoriko daktaro Norberto Černiausko kalba

N. ČERNIAUSKAS. Gerbiami Lietuvos Respublikos vadovai, Nepriklausomybės atkūrėjai, brangūs renginio svečiai!

Šiais metais Lietuvoje minimi gražūs jubiliejai – 100 metų nuo prieškarinės Respublikos vykdytų kertinių amžiaus reformų pradžios, 50 metų nuo pagrindinės „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ pasirodymo, taip pat Romo Kalantos aukos ir Kauno pavasario.

Kad ir kokią istorinę sukaktį minėtume ar kokią valstybinę šventę švęstume, visos jos – nuo Liepos 6-osios ir Gegužės 3-osios iki Vasario 16-osios, Sausio 13-osios ir, žinoma, Kovo 11-osios – mums primena ne tik konkrečias šių datų atsiradimo aplinkybes, svarbias lyderystes, bet ir tai, kad bene 800 metų esame Europos geopolitinio žemėlapiu paribyje ir kad nuolatos reikia dėti pastangas, kad despotijos iš Rytų nepasiglemžtų mūsų protų ar teritorijos. Todėl tiek senojo, tiek naujojo Lietuvos valstybingumo tradicijos kūrėjai orientavosi ir siekė būti geriau ryčiasiai Vakaruose, užuot buvus vakariausiems Rytuose. Kovo 11-osios ir visos šiandieninės epochos kūrėjams šią užduotį pavyko atlikti bene geriausiai. Nepriklausomybė buvo atkurta idealiu būdu, mokantis iš istorijos ir nepalaujamai galvojant apie ateitį, ne tik sprendžiant vienadienius iššūkius. Ačiū jums už tai. Juk gyvename laiku, kai nuo Vilniaus iki Varšuvos, Berlyno ar Vašingtono yra arčiau negu iki Astravo, esančio vos už keliasdešimties kilometrų nuo čia. Bet ne kilometrai čia svarbiausia. Astravas yra visomis prasmėmis toliau pagal daug svarbesnius – tiesos, laisvės ir bendražmogiškų vertybių – parametrus. Taip pat ir pagal požiūrį į praeitį – istorijos ideologizaciją ar kupiūravimą.

Istorinės sukaktys ir jų minėjimas niekaip nepakeis pačios praeities, jos nepagražins ir nesugražins. Jos turi daug kilnesnį ir svarbesnį tikslą – tiesos paiešką, dabarties apmąstymą, kalbėjimą apie ateities perspektyvas ir nuolatinį budėjimą prie to, kas atstatyta ir iškovota per pastaruosius 32-ejus metus, kovojant gal ir už netobuliausią, bet būtent už tokią Lietuvą, esančią labiausiai Vakaruose negu bet kada anksčiau. Neslėpkime, pastaruoju metu būta bandymų pasitelkti paskirus istorinius vaizdinius ar žodyną siaurai politinei retorikai. Šventinės Sausio 13-oji, Vasario 16-oji, matyt, jau ir Kovo 11-oji, euroatlantinė integracija, valstybiniai ar tautiniai simboliai, partizanų karas ir net sunkios Holokausto patirtys buvo ne kartą nekorektiškai pritemptos prie populistinių siekinių. Per paskutinius ir visiems nelengvus metus dangstantis tariamu praeities dvasingumu, istoriniais ženklais ir kartu neigiant mokslo pasiekimus, mėginta klibinti visuomenės sąmoningumą, taisyti susigalvotas istorines klaidas, prisidengiant patriotiniu žodynu kurstyti nepakantumą tam, kas iš esmės pasiekta per visą Kovo 11-osios epochą. Prie ko gali privesti tokie maži pseudoistoriniai vėjai, pavirtę milžiniškais dezinformacijos uraganais budrumą praradusioje visuomenėje, galėjome įsitikinti pačiu baisiausiu būdu, kai prieš dvi savaites vienas valdovas, paskaitęs „istorinę“ paskaitėlę, įsakė savo kariaunoms žudyti kaimyninės šalies gyventojus.

Tad mūsų garbingos sukaktys ir minėjimai pirmiausia mums turi priminti, kad istorija nėra tik į vitrinas suguldyta graži ir patogi praeitis. Istorija tai nuolatinis mąstymas apie universalias ir besikeičiančias vertybes, apie kiekvieno asmens svarbą ir atsakomybę, apie šalies valstybingumo tradiciją ir kiekvieno indėlį į ją, apie Lietuvos tautas ir kultūras bei jų sugyvenimą. Galiausiai dar ir dar kartą analizuodami istorinius pavyzdžius turime tinkamai reaguoti į menkiausius antidemokratijos, populizmo ar dezinformacijos daigus.

Šiomis dienomis vertėtų prisiminti ir nueiti (tam puikiai tinka ir šis ilgasis savaitgalis) bei vėl nulenkti galvą vos prieš keletą metų garbingai Rasose palaidotam 1863 metų sukilimo vadui Zigmantui Sierakauskui. Jis gimė Voluinėje, Ukrainoje, ten augo ir atėjęs lemtingai akimirka žuvo, tiksliau, buvo nužudytas Lietuvoje, kai kovojo su Maskvos imperija. Zigmanto Sierakausko senelis kovojo dar 1794 metų Tado Kosciuškos ir Jokūbo Jasinskio sukilime, tėvas žuvo po 40-ies metų dar viename sukilime prieš tą pačią imperiją. Neabejotina, istorinės aplinkybės ir šių kovotojų tapatybės anuomet buvusios kitokios, kaip ir patys žmonės, bet labiausiai reikėtų prisiminti ir atkreipti dėmesį į Zigmanto Sierakausko senelio, tėvo ir jo paties lūpomis skambėjusį nesenstantį lietuvių, lenkų ir rusėnų sukilėlių šūkį „Už mūsų ir jūsų laisvę!“. Jis vėl ir vėl kaip niekada aktualus tiek pirmiausia Ukrainoje, tiek Baltarusijoje, tiek visose Vidurio Rytų Europos kruvinose žemėse, kurių dalis vėl plūsta krauju.

Tad šiandien šios dienos proga norėčiau visiems palinkėti, kad prieš 32-ejus metus prasidėjusią naują epochą turime ir toliau kurti, o tiems, kuriems šiandien reikia jų kovo 11-ąsias apginti, – kuo smarkiau padėti. Labai ačiū. Gražios šventės! (*Plojimai*)

M. ŽIEDAS. Šiandien čia kartu su mumis yra Hanna Hladka iš Donbaso. Ji, kaip ir milijonai ukrainiečių motinų, Rusijai užpuolus nepriklausomą Ukrainos valstybę, kartu su savo vaikais buvo priversta palikti savo namus ir savo šalį. Pasitikime gerbiama Hanną. (*Plojimai*)

Karo pabėgėlės iš Donbaso Hannos Hladkos kalba

H. HLADKA. Aš noriu pasveikinti šiandien visus jus čia. Man didelė garbė būti kartu su jumis. Aš vardu Ana, turiu penkis vaikus. Gimiau Donecke, Ukrainos rytuose, po to pervažiavau į mažą Kasaurovkos miestelį. Ten gyvenau, augo mano vaikai, bet prieš aštuonerius metus į Donbasą atėjo karas. Mūsų gyvenimas pasidalijo į iki ir po. Daugelį mėnesių su vaikais mes buvome rūsyje be šviesos, be vandens, be šilumos, neturėjome dujų. Mes negyvenome – mes bandėme išgyventi. Kiekvieną dieną patyrėme karo siaubą. Tai baisi patirtis ir aš niekam nenoriu palinkėti tai patirti.

Šiandien aš kalbu rusų kalba, bet kažkodėl kaimyninė šalis, agresorius nusprendė mane išgelbėti, mane išlaisvinti, kartu naikindamas mano šalį. Daugelis miestų dabar susiduria su humanitarine katastrofa – Kyjivas, Charkivas, Buča, Mariupolis. Ten naikinami miestai, jie nutrinami nuo žemės paviršiaus, apšaudoma raketomis, griaunami namai, vaikų darželiai, mokyklos, ligoninės, žūsta tūkstančiai taikių gyventojų, žūsta vaikai. Užgrobėjai neleidžia sudaryti žaliųjų koridorių. Sušaudo taikius žmones automobiliuose, humanitarinį konvojų. Planingai naikinama tauta, bet, kovojant mūsų kariams, taikant teritorinę gynybą, padedant paprastiems gyventojams, mes priešinamės.

Šiandien Kovo 11-oji – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo diena. Lietuva kaip niekas kitas žino, kaip sunku pasiekti ir apginti savo laisvę, todėl mes jaučiame jūsų paramą, jūsų solidarumą.

Padedant Lietuvos Vyriausybei ir draugams iš Lietuvos mano šeima šiandien yra čia. Po aštuonerių metų mes pagaliau kvėpuojame taikiu oru. Bet taika šiandien labai trapi, virš visos Europos pakibo didžiulė grėsmė. Ir tiktai visi kartu susivieniję, susitelkę mes galime nugalėti šią agresoriaus šalį. Mūsų laisvė – tai jūsų laisvė. Šlovė Ukrainai, šlovė Lietuvai, šlovė didvyriams! (*Plojimai*)

M. ŽIEDAS. Ačiū gerbiamai Hannai.

Dabar kviečiame pasiklausyti ir ukrainietiškos dainos, kurią atliks Vilniuje studijuojanti būsimą dainininkę iš Luhansko Jelizaveta Izmalkova, „Balada pro malvi“.

Skamba daina „Balada pro malvi“. (Plojimai)

Mes lenkiame galvas prieš motinas, kurių skausmas mums visiems plėšo širdį. Mes lenkiame galvas prieš žmones, kurie žūva už savo Tėvynės laisvę. Aukojantys savo gyvenimus dėl savo ir kitų laisvės verti giliausios pagarbos.

Su nerimu ir viltimi sekdami žinias iš Ukrainos, šiandien įteiksime jau tradicija tapusį apdovanojimą-skulptūrėlę „Žinia“. Mūsų „Žinia“ skiriama už nuopelnus saugant Lietuvos laisvę. Paskelbti laureatą ir įteikti apdovanojimą kviečiu Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarą Saulių Pečeliūną.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Sauliaus Pečeliūno kalba

S. PEČELIŪNAS. Gerbiamieji, man, Lietuvos laisvės „Žinios“ apdovanojimo komisijos pirminkui, didelė garbė pranešti, kad šiandien, Lietuvos valstybės atkūrimo dieną, čia, Lietuvos širdyje, Lietuvos visuomenės laisvės „Žinios“ statulėlė apdovanojamas Lietuvos kultūrai nusipelnęs žmogus, žurnalistas, rašytojas, visuomenininkas, buvęs politinis kalinys Antanas Seikalis.

Antanas gimė 1933 metais, o vos sulaukęs 17 metų (1950 metais) už antisovietinių nuotaikų skleidimą ir ryšinių pagalbą Lietuvos partizanams buvo suimtas ir Maskvos ypatingojo teismo nuteistas dešimčiai metų kalėti. Vos 17 metų. Kalėjo Altajaus, Omsko, Kazachstano lageriuose. Mirus Josifui Stalinui 1955 metais pagaliau sugrįžo į gimtąją Lietuvą.

Sovietų okupaciniam režimui silpnėjant 1989 metais pagaliau baigė žurnalistikos studijas Vilniaus universitete. Dirbo Lietuvos nacionalinio dramos teatro direktoriaus pavaduotoju, su žymiais Lietuvos aktorais filmavosi dešimtyse Lietuvos kino studijos, Lietuvos televizijos vaidybinių filmų ir serialų. Atgimimo metu vadovavo Kultūros ir teatro susivienijimui „Sietynas“. Rengė

svarbių Lietuvai knygų leidybą, kaip antai Bernardo Brazdžionio „Poezijos pilnatį“, Lietuvos albumą, Mykolo Biržiškos sudarytą trijų tomų leidinį „Aleksandrynas“ ir kitas. Dalyvavo tremtinių ir politinių kalinių Grįžimo fonde Lietuvoje ir ekspedicijose po tremčių ir lagerių vietas, organizavo paminklų statybą žuvusiems patriotams ir tremtinių grįžimą į tėvynę. Dirbo spaudos žurnalistu ir televizijoje rengė tremtiniais skirtą ciklo „Sugrįžimai“ laidas. Susidomėjęs tautiečių gyvenimu išeivijoje keliavo po Ameriką, dalyvavo susitikimuose, filmavo, kūrė televizijos laidas.

Antanas Seikalis yra apdovanotas Vyčio Kryžiaus ordino Riterio kryžiumi, Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių, Sausio 13-osios medaliais, Politinių kalinių ir tremtinių bendrijos „Vilties žvaigždė“, Aleksandro Sacharovo žmogaus teisių gynimo medaliu. Jis pelnė Lietuvos žurnalistų draugijos Stasio Lozoraičio premiją, buvo aktyvus Lietuvos žurnalistų draugijos, Politinių kalinių ir tremtinių bendrijos narys, Lietuvos spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondo ekspertas.

Jo atsiminimai, straipsniai įtraukti į leidinius „Gyvensime tėvų žemėje“, „Vidurnakty nežuvę“, „Žurnalisto žinynas“ ir kitur. Kartu su Vyty Miliausku sudarė knygą „Vidurnakty nežuvę“. 1917 metais išleido tikrais faktais paremtą romaną „Vidurnakčio apasionata“, 1919 metais – apsakymų knygą „Ką ošia tėviškės liepos“.

Likimas lėmė, kad nominantas šios dienos nesulaukė, išėjo Anapilin šių metų sausio 15-ąją. Kviečiu Lietuvos visuomenės vardu Lietuvos laisvės „Žinios“ statulėlę priimti jo žmoną Reginę Seikalienę ir sūnų Tomą Seikalį. (*Plojimai*)

Nepriklausomybės Akto signataras Saulius Pečeliūnas apdovanojimą-skulptūrėlę „Žinia“ įteikia Antano Seikalio šeimai. (Plojimai)

M. ŽIEDAS. Švenčiant Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 20-metį buvo įsteigta ir įteikta pirmoji Valstybės Nepriklausomybės stipendija. Džiugu, kad ši stipendija skiriama jauniems mokslininkams, kurių darbai garsina garbingą Lietuvos istoriją.

Žodį tars Valstybės Nepriklausomybės stipendijos skyrimo komisijos pirmininkas profesorius, humanitarinių mokslų daktaras Zenonas Butkus.

Valstybės Nepriklausomybės stipendijos skyrimo komisijos pirmininko profesoriaus daktaro Zenono Butkaus kalba

Z. BUTKUS. Ekscelencijos, gerbiami signatarai, Seimo nariai, miela Pirmininke, dėkoju už garbę dalyvauti Kovo 11-osios minėjime. Tadien priimtas Nepriklausomybės Aktas bene labiausiai iš visų Lietuvos istorinių dokumentų turėjo ir tarptautinę reikšmę. Jis ne tik atkūrė mūsų valstybę, nutiesė kelius ją įtvirtinti, bet ir įkvėpė kitas tautas, kitas Europos tautas galutinai prabusti, saugoti ir ginti savąjį valstybingumą. Štai ir šiandien narsūs ukrainiečiai jau 16-tą dieną be atvangos žūtbūtinėje kovoje gina savo šalį, savo vaikus, savo valstybę nuo turbūt nuožmiausio istorijoje diktatoriaus – Putino ordų. Šitai ginama visų Europos tautų laisvė, garbė, taigi ir mūsų laisvė. Ukrainiečiai šiandien žūva ir už tai, jog Kovo 11-oji liktų nepajudinama, nepajudinama amžiams. Neatsitiktinai šį vakarą per dar gyvos Ukrainos televiziją bus rodomas filmas apie profesorį Vytautą Landsbergį – Kovo 11-osios architektą.

Šiandien, nuolat kamuojant klausimui, kaip veiksmingiau padėti ukrainiečiams, akys galėtų krypti ir į mokslą. Būtent mokslas turėtų nubrėžti tuos principus, kurių reiktų laikytis, ir svarbiausia paaiškinti, kodėl apskritai taip galėjo atsitikti. Juk iki Putino buvęs gal baisiausias tironas – Atila, 452 metais priėjęs Romą, paprašytas popiežiaus Leono Didžiojo, į Romą nežengė. Putinas gi nesustoja. Jokie prašymai, reikalavimai nepadedą. Gal dėl to, kad tuomet Atila prieš metus, 451 metais, Katalauno laukuose jau buvo sumuštas, o Putinas to dar nėra patyręs.

Tokioje situacijoje iš tikrųjų reiktų pasitelkti ir mokslą. Todėl turėtume būti dėkingi Lietuvos Respublikos Seimui, dar 2008 metais, krizės metais, įsteigusiam Valstybės Nepriklausomybės stipendiją. Gal sutapimas, o gal ir neatsitiktinai tuomet prieš metus, 2007 metais, Rusijoje buvo paskelbtas Europos užkariavimo planas, ypatinga strategija su konkrečiais žemėlapiiais. Ta publikacija rimtai netraktuota. Bet gal be reikalo? Ją turiu.

Tad Nepriklausomybės stipendijos tikslas – aktualus, kilnus ir prasmingas. Ji skiriama jauniems mokslininkams, plėtojantiems humanitarinius ir socialinius mokslus, atliekantiems kokybiškus tyrimus, pirmiausia tyrimus, stiprinančius Lietuvos valstybingumą.

Nepriklausomybės stipendijos prestižas kyla. Vienas iš jos laimėtojų – Norbertas Černiauskas ką tik čia kalbėjo. O šiemet dėl jos varžėsi net aštuoni kandidatai, pateikę įvairiausių originalius projektus. Seimo paskirta komisija juos atidžiai išanalizavo, apsvairstė ir per slaptą balsavimą visais balsais laimėtoju pripažino Marijušą Antonovičių, kuris pateikė projektą tema „Latvijos, Lenkijos ir Lietuvos politika Baltarusijos atžvilgiu 2014–2023 metais: lyginamoji analizė“. Pati tema byloja apie jos aktualumą, apie jos svarbą Lietuvai, jos kaimynams, visai Europai. Ji atliepia dabartinę situaciją, nors dėl stipendijos laureato komisija balsavo dar vasario 8 dieną.

Stipendijos laimėtojo projektas taip pat yra tinkamo mokslinio lygio, o ir autorius rūpestingai ruošėsi profesinei veiklai. Bakalaurą baigė Jungtinėje Karalystėje, magistrą – Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institute. Čia jis baigė ir doktorantūrą, apgynė disertaciją tema „Lenkijos santykiai su Rusija 2001–2013 metais: normalizacijos bandymai“. Čia ir dirba, atlieka tyrimus Baltarusijos tyrimų grupėje, skaito paskaitas apie tarptautinių santykių teorijas. Be to, stažavosi Varšuvos universitete, taip pat Krokuvos Jogailos universitete. Todėl pagrįstai galima tikėtis, kad Marijušas Antonovičius sėkmingai įgyvendins pateiktą projektą. Ačiū. *(Plojimai)*

M. ŽIEDAS. Apdovanojimą įteikia Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen. *(Plojimai)*

Apdovanojimas įteikiamas 2022 metų Valstybės Nepriklausomybės stipendijos laureatui daktarui Marijušui Antonovičiui. (Plojimai)

Valstybės Nepriklausomybės stipendijos laureato daktaro Marijušo Antonovičiaus kalba

M. ANTONOVIČ. Gerbiama Seimo Pirmininke, Ministre Pirmininke, Atkuriamojo Seimo Pirmininke, Seimo nariai ir narės, valstybės atkūrėjai ir atkūrėjos, užsienio ambasadoriai, svečiai. Dėkoju komisijai už skirtą stipendiją ir už suteiktą galimybę kalbėti šiai garbiai auditorijai. Savo tyrime lyginsiu Lietuvos, Lenkijos ir Latvijos užsienio politikas Baltarusijos atžvilgiu. Verta pabrėžti, kad šis tyrimas puikiai įsilieja į ilgą intelektualinę tradiciją, kuri mato mąstymą apie Lietuvos vietą tarptautinėje erdvėje kaip valstybę stiprinančią veiksnį. Tą puikiai parodo mūsų valstybės kūrėjai ir kūrėjos bei jų palikti svarbiausi steigiamieji Lietuvos valstybingumo dokumentai.

1791 metų Gegužės 3-iosios Konstitucija numatė užsienio reikalų ministro pareigybės steigimą, o tų pačių metų spalio 20 dieną priimtas Abiejų Tautų tarpusavio išipareigojimas nubrėžė lietuvių santykių su lenkais viziją ir bendrą gyvenimą vienoje federacinėje valstybėje.

1918 m. vasario 16 d. Nepriklausomybės Akte parašyta, kad Lietuvos Taryba rėmėsi pripažinta tautų apsisprendimo teise, atskyrė valstybę „nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis“, numatė galutinai atkurti santykius su kitomis valstybėmis, o patį Aktą galima skaityti ir kaip prašymą kitoms valstybėms pripažinti Lietuvą.

1990 metų Kovo 11-osios Akte dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo skaitome: „Lietuvos valstybė pabrėžia savo ištikimybę visuotinai pripažintiems tarptautinės teisės principams, pripažįsta sienų neliečiamumą, kaip jis suformuluotas 1975 metų Europos saugumo ir bendradarbiavimo pasitarimo Helsinkyje Baigiamajame akte.“

Taigi esminiai Lietuvos valstybingumo steigiamieji dokumentai rodo, kad Lietuvos valstybingumas yra neatsiejamas nuo mąstymo apie Lietuvos vietą pasaulyje ir santykį su ją supančia aplinka. Galima pastebėti ir tam tikrą per 200 metų nueitą intelektualinį kelią: 1791 metais daugiausia svarstyta apie lietuvių santykius su viena tauta – lenkais, 1918 metais – apie Lietuvos santykius su kitomis valstybėmis, ypač kaimyninėmis, o 1990 metais ne tik paskelbtas Lietuvos tarptautinio suvereniteto atkūrimas, bet ir nubrėžta tam tikra vizija, kokiame pasaulyje norėtų funkcionuoti Lietuva ir kaip jame turėtų būti tvarkomi tarptautiniai santykiai.

Deja, bet ši Kovo 11-osios tarptautinės tvarkos vizija, apie kurią kalba ir 1949 m. vasario 16 d. Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio deklaracija, dabar yra brutaliai, negailint žmonių gyvybių, puolama Ukrainoje. Kremlius šiuo karu siekia ne tik pavergti Ukrainą, bet ir sugrąžinti į Europą jėgos teisę, oligarchiją ir panieką žmogiškajam orumui.

Taigi kaip turime ginti lietuviškąją Kovo 11-osios tarptautinę tvarką ir ką mums patartų tarptautinių santykių disciplina?

Karinis atgrasymas. 3 % nuo bendrojo vidaus produkto krašto apsaugai yra būtina, bet nepakankama sąlyga. Drauge būtina ne tik Vakarų, bet ir viso demokratinio pasaulio konsolidacija, kuri nebeleistų autoritarinėms valstybėms šantažuoti mūsų vidaus ir užsienio politikos, lobti iš mūsų ekonomikos, korumpuoti mūsų institucijas ir vogti mūsų išradimus.

Šios kovos eigai Lietuva gali turėti ne simbolinę, bet realią įtaką. Taip yra ne tik dėl mūsų narystės Europos Unijoje ir NATO, atveriančios plačias veikimo galimybes. Taip yra dėl to, kad šią kovą laimės tos valstybės, kurios geriausiai sugebės įveiklinti visuose savo piliečiuose glūdintį potencialą, nepaisydamos to, kur tie piliečiai gimė, kokia jų odos spalva, religija, gimtoji kalba ir kiek jie jų turi, su kuo jie miega, kokios yra jų fizinės galimybės ar ribotumai.

Dėl to Lietuvos tariamas mažumas nėra jokia kliūtis aktyviai veikti ginant ir atnaujinant Kovo 11-osios tarptautinę tvarką. Kai kuriais atvejais mažumas, Lietuvos mažumas, gali tapti ir dideliu privalumu. Pavyzdžiui, tai gali pagreitinti mūsų siekį įgauti energetinę nepriklausomybę ir įgyvendinti žaliąją transformaciją. Mūsų mažumas niekaip netrukdo eksperimentuoti su naujomis atstovaujamosios demokratijos formomis ar pateikti sprendimus technologinio proveržio sukurto etinėms problemoms. Mes turime visas galimybes imtis šių ir kitų klausimų sprendimo lyderystės ir rodyti kelią visam demokratinių valstybių aljansui.

Tad Lietuvos geografinė padėtis ir dydis nėra paralyžiuojantis nuosprendis, reiškiantis, kad turime pasyviai laukti, ką nuspręs „didieji“ Vakaruose ar ką sukombinuos „didieji“ Rytuose. Atsiminkime, kad Lietuva yra tarptautinių santykių subjektas, turintis platų įrankių ir būdų arsenalą ginti ir atnaujinti lietuviškąją Kovo 11-osios tarptautinę tvarką. To ir palinkėsiu mums visiems šiandien. Ačiū už dėmesį. (*Plojimai*)

M. ŽIEDAS. Dėkojame šių metų Valstybės Nepriklausomybės stipendijos laureatui.

O dabar tegul skamba muzika, kuri kartais pasako daugiau nei žodžiai.

Dainuojamosios poezijos kūrėjos Ievos Narkutės dainą „Laisvė“ („Laisvė mūsų kieme“) atlieka solistė Gabija Lokytė ir Jungtinio jaunimo choro dainininkai. (Plojimai)

Šiandien mums Ievos Narkutės dainą apie laisvę dainavo jaunoji solistė Gabija Lokytė ir Jungtinis studentų choras, vadovaujamas Kastyčio Bariso. Dirigentė – Gintarė Barisaitė-Mitkuvienė. (*Plojimai*) Dėkojame ir maestro Petruui Vyšniauskui. (*Plojimai*)

Iš visos širdies linkiu, kad laisvė visada būtų mūsų kieme, kad ji pagaliau ateitų ir į visų laisvės trokštančių tautų kiemus. Netrukus visi išeisime į savo Nepriklausomybės aikštę – mūsų visų laisvės kiemą, kuriame bus iškilmingai pakeltos visų trijų Baltijos valstybių vėliavos. O mes visi kartu linkėsime pasauliui kuo greičiau sulaukti taikos. Šviesa visada nugalė tamsą – tikėkime tuo. (*Plojimai*)

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ

A

Adamkus Valdas 400, 401, 402, 404, 432, 444, 489, 494
Adenaueris Konradas (Adenauer Konrad) 107
Adomaitis Kasparas 71, 176, 178, 179, 181, 204
Adomėnas Mantas 103
Aleknaitė-Abramikienė Vilija 57, 143, 144, 146
Aleksna Virgilijus 82, 363, 374
Andrikenė Laima Liucija 37, 39, 40, 52, 53, 226, 229, 405, 489
Antanaitis Albinas 320, 321
Antonovič Marijuš 500
Anušauskas Arvydas 35, 37, 41, 68, 69, 70, 71, 72, 98, 211, 221, 482
Arlauskas Saulius 448, 475
Armonaitė Aušrinė 198, 387
Asanavičiūtė Dalia 309, 310
Atila (Attila) 499
Ažubalis Audronius 37

Ą

Ąžuolas Valius 80, 157, 161, 167, 170, 179, 180, 182, 223, 224, 308, 311, 312, 346, 390, 391, 422, 427, 449, 450, 458

B

Bagdonas Andrius 98, 101, 129, 130, 150, 301, 335, 340, 422, 423, 429, 430
Bakas Vytautas 32, 45, 46, 71, 72, 88, 147, 148, 185, 187, 188, 224, 257, 258, 271, 308, 311, 312, 314, 315, 316, 317, 323, 359, 412, 413, 414, 415, 416, 418, 422
Balčytis Zigmantas 161, 223, 227, 320, 340, 341, 342, 478, 489, 490
Barisaitė-Mitkuvienė Gintarė 501
Barisas Kastytis 501
Bartoševičius Kristijonas 151, 290, 295, 346, 347, 352, 356, 361, 404
Basanavičius Jonas 245
Baškienė Rima 59, 78, 104, 154, 296, 466
Baškytė Rūta 371
Benkuskas Valdas 315
Bešta Petro (Bešta Petro) 48
Bičiūnas Tomas 452
Bičkauskas Egidijus 278
Bilotaitė Agnė 82, 107, 157, 220, 221, 222, 388, 391, 482
Biržiška Mykolas 499
Brazdžionis Bernardas 499
Bregmanas Rutgeris (Bregman Rutger) 318
Budnikas Vytautas 448, 475
Budrys Kęstutis 30, 31, 32
Bukauskas Valentinas 102, 207, 371
Burda Ryšardas 448, 475

Burokienė Guoda 139, 143, 175, 176, 177
Butkevičius Algirdas 82, 92, 112, 161, 162, 164, 191, 220, 221, 223, 233, 315, 316, 317, 386, 387, 445, 458, 459
Butkus Zenonas 499
Bžezinskis Zbignevas (Brzeziński Zbigniew) 40

C

Celofanas-Kandrotas Antanas 496

Č

Čepononis Antanas 126
Čerčilis Vinstonas (Churchill Winston) 410
Černiauskas Norbertas 496, 500
Čimbaras Petras 302, 335, 336, 482
Čmilytė-Nielsen Viktorija 29, 48, 50, 60, 62, 73, 78, 107, 124, 183, 211, 276, 338, 493, 494, 500

D

Danielė Morgana 143, 144, 146, 148, 151, 260
Devlinas Kormakas (Devlin Cormac) 253
Dmitrijev Vitalij 478, 479, 480, 481
Dobrovolska Evelina 423, 484, 486, 487, 488, 491, 492, 495, 496
Drukteinis Albinas 244, 245
Dulkys Arūnas 219, 263, 268, 274, 384, 386, 388, 390
Dumbrava Algimantas 39, 53, 86, 120, 121, 350, 441, 443
Durbinas Ričardas Džozefas (Durbin Richard Joseph) 400, 401, 404, 432, 444, 489
Džiugelis Justas 230, 237, 238, 349, 383, 402

Ė

Ėbertas Frydrichas (Ebert Friedrich) 103, 107

E

Engelsas Frydrichas (Engels Friedrich) 342

F

Fiodorovas Viktoras 44, 82, 164, 166, 207, 231, 233, 466
Fukujama Fransis (Fukuyama Francis) 405

G

Gaižauskas Dainius 33, 231, 233, 234, 235, 250, 343, 344, 358
Gapšys Vytautas 82, 85, 113, 133, 186, 200, 207, 287, 313, 314, 317, 328, 331
Gedvilas Aidas 90, 117, 148, 202, 207, 222, 223, 227, 256, 270, 299, 304, 334, 335, 341, 342, 385, 394, 424, 437, 459
Gedvilas Vydas 333
Gedvilienė Aistė 283, 422, 423, 431, 440, 441, 442, 443

Gentvilas Eugenijus 35, 40, 44, 53, 67, 77, 111, 113, 115, 121, 122, 124, 125, 188, 189, 190, 203, 207, 212, 227, 233, 234, 235, 236, 250, 252, 253, 254, 255, 273, 281, 302, 336, 340, 342, 344, 362, 366, 368, 370, 383, 401, 407, 408, 411, 418, 420, 423, 480, 487
 Gentvilas Simonas 77, 368, 370, 371, 372, 379, 380, 394, 395, 429
 Giraitytė-Juškevičienė Vaida 207, 264, 296
 Girskienė Ligita 220, 221, 227, 254, 255, 283, 287, 300, 338, 369, 371, 372, 373, 391, 396, 397, 399, 441, 443
 Gražulis Petras 34, 35, 37, 43, 46, 55, 56, 58, 59, 64, 70, 78, 107, 124, 148, 149, 154, 178, 179, 180, 184, 188, 189, 196, 206, 234, 235, 236, 239, 240, 243, 244, 259, 270, 286, 287, 288, 291, 305, 315, 318, 324, 328, 333, 337, 338, 342, 344, 364, 369, 370, 376, 377, 379, 399, 402, 436
 Greičienė Jurga 298, 299, 300
 Grybauskaitė Dalia 256, 314, 318
 Griškevičius Domas 132, 284, 383, 407, 416, 421
 Gutauskas Aurelijus 330

H

Haase Irena 151, 424, 425
 Hantingtonas Samjuelis Filipsas
 (Huntington Samuel Phillips) 40, 405
 Hitleris Adolfas (Hitler Adolf) 343, 344, 345, 358
 Hladka Hana (Hladka Hanna) 497, 498

I

Ivanauskas Gintas 330
 Izmalkova Jelizaveta (Izmalkova Jelizaveta) 498

J

Jablonskis Jonas 245, 246
 Jakučionis Povilas 276
 Jakuninas Vladimiras (Jakunin Vladimir) 402
 Jarutis Jonas 67, 122, 124, 125, 184, 223, 226, 236, 240, 241, 244, 343, 361, 362, 363, 374, 375, 377, 398, 399, 423
 Jasinskis Jokūbas 497
 Jazzu-Arlauskaitė Justė 203
 Jonaitis Liudas 82, 445
 Jonauskas Linas 201, 248, 249, 252, 379, 399, 406, 408
 Jovaiša Eugenijus 141, 384
 Jovaiša Sergejus 137, 240, 263, 349, 398, 416
 Jukna Vigilijus 167, 207, 380
 Juozaitis Ernestas 171
 Juozapaitis Vytautas 228, 278, 279, 280, 281, 335, 352, 361, 433, 434, 435, 472
 Jurgauskas Jonas Algimantas 447, 474
 Juršėnas Česlovas 276, 278, 286
 Juška Ričardas 229

K

Kačinskaitė-Urbonienė Ieva 46, 63, 78, 91, 112, 116, 128, 129, 131, 136, 137, 138, 140, 141, 142, 152, 163, 172, 191, 203, 206, 207, 211, 365, 451, 452, 477
 Kalanta Romas 496
 Karbauskis Ramūnas 233, 285
 Karoblis Raimundas 72, 116, 117, 118
 Kasčiūnas Laurynas 56, 72, 103, 162, 188, 228, 376, 378, 409, 423, 424, 491
 Kepenis Dainius 72, 79, 309, 325, 386
 Kernagis Vytautas 127, 360, 361
 Kymantaitė Birutė 379
 Kindurys Gintautas 95, 181, 182, 208, 209, 210, 441, 442, 443
 Kosciuszka Tadas Andrius Bonaventūra
 (Kościszko Tadeusz Andrzej Bonawentura) 497
 Kreivys Dainius 431, 440, 441, 442, 443, 455, 458, 459, 460, 461, 462
 Kubenka Artemas (Kubenko Artem) 40
 Kubilienė Asta 199, 218, 219, 246, 247, 256, 257, 259, 267, 270, 271, 299, 302, 334, 335, 348, 351, 446, 467, 468, 487
 Kubilius Andrius 267, 316
 Kudirka Vincas 495
 Kukuraitis Linas 59, 133, 192, 232, 233, 464, 468
 Kunickienė Danutė Dalia 245
 Kupčinskis Andrius 105, 125, 126, 127, 162, 163, 208, 318, 367, 368, 369, 404, 411, 412, 413, 415, 484, 491
 Kuzmickienė Paulė 141, 142, 236, 238, 239, 266, 337, 409, 410, 411
 Kvislingas Vidkunas (Quisling Vidkun) 40

L

Labanavičius Deividas 82, 268, 445
 Ladenas Osama bin (Laden Osama bin) 333
 Landsbergis Gabrielius 220, 324, 453
 Landsbergis Vytautas 494, 499
 Lavrovas Sergejus (Lavrov Sergej) 188
 Leiputė Orinta 132, 144, 146, 148, 220, 221, 222, 238, 267, 268
 Lekšas Stasys 274
 Lengvinienė Silva 119, 120, 128, 141, 142, 365, 386
 Leninas Vladimiras (Lenin Vladimir) 300, 342
 Leonas I Didysis (Leo I Magnus) 499
 Levickas Antanas 448, 475
 Lydeka Arminas 82, 226, 424, 445
 Lingė Mindaugas 115, 152, 153, 192, 228, 317, 356, 437, 476
 Lokytė Gabija 501
 Lopata Raimundas 227, 228, 417, 418
 Lozoraitis Stasys 499
 Lukašenka Aliaksandras (Lukašenka Aliaksandr) 38, 41, 44, 45, 189, 190

M

Majauskas Mykolas 37, 39, 46, 83, 85, 89, 91, 92, 98, 111, 113, 115, 121, 129, 130, 131, 132, 136, 137, 138, 139, 159, 160, 163, 165, 166, 167, 176, 178, 179, 181, 190, 196, 201, 202, 203, 205, 206, 207, 208, 209, 211, 303, 424, 426
 Makaivoras Pyteris (McIvor Peter) 183
 Makronas Emanuelis (Macron Emmanuel) 40
 Maldeikis Matas 100, 101, 106
 Markevičiūtė Eglė 482, 483, 484, 490
 Marksas Karlas (Marx Karl) 342
 Masiulis Eligijus 495
 Masiulis Kęstutis 37, 46, 53, 56, 57, 68, 82, 93, 99, 100, 106, 107, 118, 209, 226, 291, 344, 383, 403, 404, 429, 445, 471
 Masiulis Rokas 317, 460
 Maskaliovienė Loreta 99
 Matelis Bronislovas 121
 Matijošaitis Marius 37, 82, 186, 445
 Matulas Antanas 228, 230, 237, 239, 260, 262, 264, 266, 267, 268, 274, 275, 371, 428
 Matulionis Deividas 257, 259
 Mazuronis Andrius 54, 134, 151, 159, 175, 176, 186, 207, 226, 284, 389, 393, 466
 Mažeika Kęstutis 59, 69, 71, 81, 151, 167, 177, 189, 199, 210, 218, 242, 247, 248, 251, 252, 253, 254, 283, 291, 320, 336, 362, 363, 372, 373, 375, 379, 388, 389, 393, 394, 395, 397, 398, 403, 407, 429, 442, 446, 447, 487
 Mažeikis Gintautas 406
 Mikaitis Rimantas 346, 347
 Miliauskas Vytautas 499
 Miliūtė Rūta 447
 Miloševičius Slobodanas (Milošević Slobodan) 41
 Misiūnas Eimutis 480, 482
 Mitalas Vytautas 43, 44, 159, 196, 197, 234, 235, 306, 344, 422, 453, 454
 Molis Arūnas 317
 Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 228, 270

N

Nagienė Laima 79, 119, 125, 135, 139, 142, 144, 153, 163, 166, 176, 178, 180, 183, 224, 248, 249, 250, 262, 265, 266, 267, 285, 286, 295, 299, 300, 308, 314, 326, 371, 372, 379, 380, 390, 394, 402, 417, 438, 465, 477
 Narbutas Sigitas 244, 245
 Narkutė Ieva 501
 Nausėda Gitanas 31, 48, 49, 493
 Navalnas Aleksejus (Navalnyj Aleksej) 318
 Navickas Andrius 82, 108, 121, 146, 147, 279, 342, 345, 415
 Navickas Kęstutis 167, 168, 219, 223, 378, 386

Navickienė Monika 94, 95, 96, 97, 263, 336, 389, 438, 462, 464, 465, 466, 467, 473
 Nekrošius Arvydas 310, 311, 314, 349, 389, 390, 397, 406, 407, 409, 411, 412, 434, 441, 443, 449, 451, 467, 471, 477, 488
 Nemcovas Borisas (Nemcov Boris) 226
 Noimanas Ernstas (Neumann Ernst) 107
 Norkienė Aušrinė 58, 59, 75, 128, 129

O

Olbrait Madlena Korbel (Albright Madeleine Korbel) 344
 Olekas Juozas 160
 Orvelas Džordžas (Orwell George) 210, 212
 Ošmianskienė Monika 77, 124, 136, 137, 150, 348, 349, 350, 351, 352, 405, 406, 407, 408, 419, 434, 437, 449, 451, 471, 477

P

Pakarklytė Ieva 144, 145, 147, 289, 334, 378, 383, 397, 406, 466, 467
 Paksas Rolandas 73, 318
 Paleckis Algirdas 67
 Palionis Andrius 168, 205, 207, 208, 222, 223
 Paluckas Gintautas 193, 196, 197, 218, 219, 314, 385, 428, 431, 441
 Parubijus Andrijus (Parubij Andrij) 47
 Pašilis Evaldas 318, 322, 323, 324, 325, 330, 333, 444, 454
 Pavilionis Žygimantas 37, 57, 76, 141, 280, 347, 401, 405, 444
 Pavlyčka Dmytro (Pavlyčko Dmytro) 49
 Pečeliūnas Saulius 498, 499
 Pečkauskas Aurimas 155, 246, 247
 Piesliakas Alenas 328
 Petkevič Beata 200, 446
 Petrošius Audrius 127, 210, 239, 289, 291, 339, 343, 367, 382, 395
 Pinskus Jonas 59, 126, 133, 163, 164, 165, 166, 174, 177, 205, 207, 208
 Pocius Arvydas 83, 240, 250, 254, 396, 397, 398
 Prancietis Viktoras 47, 76, 83, 106, 228, 302, 364, 378, 379, 381, 401
 Puidokas Mindaugas 59, 133, 134, 147, 238, 266, 285
 Pupinis Edmundas 70, 72, 105, 114, 119, 135, 139, 141, 170, 171, 172, 192, 257, 258, 282, 283, 312, 333, 334, 335, 336, 349, 350, 353, 355, 367, 370, 410, 447, 448, 449, 450, 451, 467, 471, 476, 481
 Putinas Vladimiras (Putin Vladimir) 35, 36, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 51, 57, 61, 67, 68, 69, 75, 87, 186, 187, 189, 235, 256, 281, 313, 319, 342, 343, 345, 375, 406, 408, 409, 411, 430, 495, 499

R

Radavičienė Raminta 247, 248
 Radišauskienė Eglė 437
 Ragauskis Liudvikas 172
 Rakutis Valdas 142
 Rasburskis Nerijus 317
 Raskevičius Tomas Vytautas 107, 143, 146, 229, 388, 414, 417, 419
 Razma Jurgis 48, 59, 110, 120, 121, 122, 124, 125, 133, 134, 139, 154, 178, 180, 181, 182, 197, 198, 199, 200, 201, 217, 233, 237, 255, 256, 257, 258, 263, 264, 270, 271, 273, 276, 282, 284, 285, 286, 289, 290, 314, 315, 340, 358, 359, 376, 377, 378, 404, 405, 419, 422, 446, 447, 472, 491
 Ražauskas Algirdas 270, 276, 277, 278
 Roznytė Fausta 130
 Rudelienė Edita 467
 Ruškytė Ramutė 286

S

Sabatauskas Julius 62, 82, 101, 102, 105, 301, 306, 324, 375, 376, 377, 408, 409, 410, 411, 449, 450, 454, 470, 473, 476
 Sabutis Eugenijus 205, 206, 339, 366, 367, 386, 387, 388, 450, 451, 452, 473, 486
 Sacharovas Aleksandras (Sacharov Aleksandr) 499
 Sarkozi Nikola (Sarkozy Nicolas) 54
 Saudargas Paulius 33, 36, 46, 48, 82, 101, 183, 185, 186, 188, 200, 201, 358, 364, 422, 438
 Savickas Lukas 37, 226, 285, 314, 317, 320, 441, 453, 468, 469, 470, 471, 472, 483, 484, 491
 Segalovičienė Irena 110, 111, 112, 113, 114, 115, 121
 Seikalienė Regina 499
 Seikalis Antanas 498, 499
 Seikalis Tomas 499
 Sejonienė Jurgita 236, 237, 238, 239, 240, 266, 288
 Sekmokas Arvydas 317
 Selas-Dragūnas Egidijus 203
 Sierakauskas Zigmantas (Sierakowski Zygmunt) 497
 Sysas Algirdas 87, 96, 114, 118, 143, 144, 145, 146, 151, 236, 237, 290, 297, 314, 370, 410, 411, 437, 465, 469, 476, 478, 480, 486, 488
 Skaistė Gintarė 222, 385, 387, 402
 Skardžius Artūras 31, 61, 68, 69, 82, 86, 90, 93, 98, 112, 134, 135, 159, 162, 163, 166, 167, 169, 170, 176, 177, 178, 179, 180, 182, 190, 194, 207, 208, 218, 220, 250, 252, 253, 308, 312, 313, 317, 318, 319, 320, 324, 327, 332, 333, 340, 345, 363, 371, 376, 381, 388, 393, 394, 397, 398, 400, 410, 412, 445
 Skritulskas Mindaugas 126, 402

Skuodis Marius 221, 222, 345, 346
 Skvernelis Saulius 62, 64, 65, 133, 178, 184, 197, 233, 284, 286, 332, 384, 437, 438
 Slušnys Linas 151, 266
 Sodonis Arūnas 172, 175
 Solovjovas Vladimiras (Solovjov Vladimir) 69
 Stalinas Josifas (Stalin Josif) 342, 498
 Starkevičius Kazys 83, 228, 442, 443, 491
 Stefančukas Ruslanas (Stefančuk Ruslan) 48
 Stončaitis Algirdas 183, 253, 268
 Streikus Zenonas 238, 260, 266
 Strelčiūnas Algis 151, 171, 424
 Strolys Marius 48, 50
 Strupas Kęstutis 384
 Stulginskis Aleksandras 400, 401, 402, 403, 404, 432, 443, 444, 489
 Surplys Giedrius 36, 37, 44, 55, 57, 70, 184, 185, 244, 283
 Survilienė Aiva 325, 326, 327, 445, 454

Š

Šakalienė Dvilė 41, 53, 54, 58, 59, 130, 131, 132, 150, 184, 338
 Šalaševičiūtė Rimantė 260, 264, 265, 266, 274, 275, 349, 436, 437, 438
 Šarknickas Robertas 31, 40, 176, 178, 182, 244, 245, 366, 388, 407, 410, 419, 433, 434, 435, 436, 461, 462, 472
 Šedbaras Stasys 105, 194, 228, 269, 281, 282, 330, 332, 333, 360, 420, 425, 444, 445
 Šilinskas Vytautas 293, 295, 296, 297
 Šimašius Remigijus 315
 Šimkus Jonas (Shimkus John) 444
 Šimonytė Ingrida 31, 32, 50, 61, 62, 63, 69, 74, 78, 79, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 93, 171, 188, 202, 203, 206, 207, 209, 211, 218, 219, 223, 274, 359, 384, 385, 386, 390, 472, 494
 Šindeikis Algimantas 250
 Širinskienė Agnė 61, 82, 101, 105, 106, 107, 196, 197, 198, 233, 235, 285, 286, 287, 300, 302, 337, 338, 340, 342, 343, 344, 377, 418, 423, 434, 435, 436, 445, 472, 479, 480, 485, 487
 Šiugždinienė Jurgita 59, 82, 107, 118, 119, 120, 155, 223, 306, 308, 309, 310, 311, 312, 386, 388, 389, 390, 391
 Šličytė Zita 124, 494, 495
 Šmyhalis Denysas (Šmyhal Denys) 51
 Šovienė Jūratė 320, 321, 322, 325, 327, 329
 Šulcas Irmantas 327, 328, 329, 445, 454
 Šurajev Oleg 406
 Švedas Gintaras 258
 Švedienė Neringa 328

T

Tamašunienė Rita 58, 59, 101, 129, 133, 164, 165, 166, 288, 308, 309, 337, 449, 451, 470, 481, 488
 Targamadžė Vilija 58, 59, 119, 129, 223, 292, 311, 470
 Terebeiza Žilvinas 329, 330, 445, 454
 Tolstojus Piotras (Tolstoj Piotr) 226
 Tomilinas Tomas 45, 62, 63, 64, 76, 97, 104, 317, 389, 415, 441, 450, 464, 468, 471
 Trampas Donaldas (Trump Donald) 35, 44, 344
 Trockis Levas (Trockij Lev) 300
 Tumėnas Stasys 63, 117, 166, 244, 245, 250, 280, 281, 347, 348, 353, 354, 366, 406, 409, 433
 Tutkus Valdas 160

U

Udrėnas Nerijus 317
 Uogintienė Reda 409
 Urbanavičius Justinas 126, 250, 252, 253, 255, 273, 398, 441, 442, 443

V

Vaitkus Romualdas 134, 135, 347, 368, 369, 460, 461
 Valentukevičius Romas 258
 Valinskas Arūnas 151, 341, 362
 Valkiūnas Valdemaras 452
 Varkalys Jonas 151, 310
 Varžgalys Juozas 176
 Veryga Aurelijus 134, 151, 209, 237, 238, 241, 243, 260, 263, 264, 266, 267, 268, 269, 289, 290, 291, 292, 383, 487

Vilkauskas Kęstutis 71, 87, 96, 127, 137, 138, 139, 150, 192, 205, 206, 208, 223, 257, 281, 302, 320, 336, 389, 398, 452, 458, 459
 Vinkus Antanas 120, 154, 177, 190, 252, 264, 292, 351, 364, 389, 400, 401, 432, 438, 444, 471, 472, 489
 Vyšniauskas Andrius 58, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 122, 123, 241, 243, 244, 245, 269, 270, 301, 302, 303, 333, 375, 380, 419, 422, 429
 Vyšniauskas Petras 493, 501
 Vladimiras Vladimirovičius, žr. Putinas Vladimiras 40, 41

Z

Zelenskis Volodymyras (Zelenskij Volodymyr) 51, 52, 53, 55, 57, 76, 97, 186, 187, 188, 345, 364, 410, 418
 Zingerienė Paulina 489
 Zingeris Emanuelis 37, 226, 227, 339, 344, 345, 357, 376, 377, 404, 439, 444, 460
 Zuokas Artūras 185

Ž

Žemaitaitis Remigijus 61, 66, 77, 86, 90, 92, 97, 100, 103, 107, 109, 125, 169, 171, 177, 185, 188, 196, 197, 198, 200, 202, 203, 212, 218, 220, 229, 231, 232, 233, 234, 246, 253, 261, 262, 263, 266, 269, 273, 274, 282, 285, 289, 291, 302, 315, 316, 335, 342, 358, 359, 385, 386, 402, 425, 427, 428, 430, 435, 437, 451, 453, 459, 460, 465, 469, 470, 475, 476, 477, 480, 482, 488, 490
 Žiedas Marijus 493, 494, 496, 497, 498, 499, 500, 501
 Žilienė Inga 168, 169, 170
 Žirinovskis Vladimiras (Žirinovskij Vladimir) 57
 Žukauskas Artūras 228, 244, 245, 338, 345, 350, 352, 353, 354, 355, 358, 365, 366, 452, 460, 461

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Neeilinė ir ketvirtoji sesijos
2022 m. vasario 24 d. – kovo 29 d.
139–151 posėdžiai ir minėjimas

ISSN 2538-7979. 2023 03 15. 51,9 apsk. leid. I.
Tiražas 12 egzempliorių. Užsakymas 2023-610-1
Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija,
Gedimino pr. 53, LT-01109 Vilnius.
Interneto puslapis *www.lrs.lt*
Spausdino UAB „Printėja“,
Gedimino g. 16-1, LT-56128 Kaišiadorys.
Interneto puslapis *www.printeja.eu*